

Risale-i Nur Müellifi
Bediüzzaman Said Nursi

TARIHÇE-İ HAYATI

RİSALE-İ NUR KÜLLİYATI

Diyanet İşleri Müşavere Kurulu'nun 23.05.1956 gün ve sayısız ehl-i vukuf raporuna istinaden Afyon Ağır Ceza Mahkemesince Bediuzzaman Said Nursî'nin Kitap ve sair evraklarının kanunî mevzuata muhalif siyasî ve idarî hiçbir mahzuru görülmemiş olmakla sözü geçen eserler 23.06.1956 gün, 954/278 esas ve 955/218 karar sayılı ve kaziye-i muhkeme haline gelen beraat kararıyla ve yine Isparta Sorgu Hakimliğinin 11.09.1956 gün, 954/28 esas ve 956/65 karar sayılı ve aynen kaziye-i muhkeme haline gelen men'i muhakeme kararıyla bilumum Nur Risaleleri sahiplerine iade edilmiştir

وَبِهِ نَسْأَتْ تَعْيَّنَ

ÖNSÖZ

(Bu Önsöz, Medine-i Münevvere'de bulunan mühim bir Âlim tarafından yazılmıştır.)

Büyük İkbâl'e aid olan "Önsöz" de demiştim ki: "Büyüklerin tarih-i hayatları okunurken, ulvî menkîbeler söylenip, aziz hâtıraları anılırken; İnsan, başka bir Âleme girdiğini hissediyor. Gönlünü, tertemiz sevgi hislerinin ulvî ateşi yakıyor ve Îlâhî Feyzi sarıyor. Tarih öyle büyük İnsanlar kaydeder ki, birçok büyükler, onlara nisbetle küçük kalır.

**Tarihe şerefler veren Erler anılırken,
Yükselmede Ruh en geniş Âlem'lere, yerden...
Bin rayhanın Feyzi sarar Ruhu derinden,
Geçmiş gibi, Cennetteki gül bahçelerinden...**

Bu derin Hakikatî, "Önsöz'ü" yazarken bütün azamet ve ihtişamıyla idrak etmiş bulunuyorum. Zira, aziz ve muhterem okuyucularımıza en derin bir İhlâs ve Samimiyetle takdim ettiğimiz bu Eser, hemen bir asra yaklaşan uzun ve bereketli ömrünün her safhası, binlerle Harikaya sahne olan Gönüller Fâtihi büyük Üstad Bediüzzaman Said Nursî'ye, Onun yüzotuz parçadan ibaret olan Risale-i Nur Külliyatına; ve Ahlâk ve Faziletleri, İhlâs ve Samimiyetleri, İman ve İrfanları ile Hayatın her safhasında sadece bir ülkeye değil

bütün İnsanlık Âlemine tertemiz örnekler vermekte devam eden Nur Talebelerine aid'dir.

Bir Kitabın "Mukaddeme" sini, o Kitabın hülâsası diye tarif ederler. Halbuki, her mevzuu müstakil bir Esere sığmıyacak kadar derin ve geniş olan bu muazzam Kitabın muhteviyatını böyle birkaç sahifelik Mukademeye sığdırmak kabil midir?

Bugüne kadar âcizane yazdığım manzum ve mensur yazılarımın hiçbirisinde bu kadar acz ve hayret içerisinde kalmamıştim. Binaenaleyh, bu Eseri derin bir zevk, Îlâhî bir neşe ve coşkun bir heyecanla okuyacak olanlar, hayranlıkla görecekler ki; Bediüzzaman, çocukluğundanberi müstesna bir şekilde yetişen ve bütün ömrü boyunca Îlâhî Tecellilere mazhar olan bambaşka bir Âlim ve mümtaz bir Şahsiyettir.

Ben, bu büyük Zati, Eserlerini ve Talebelerini incedenince inceleyip de o Nur Âleminde hissen, fikren ve ruhen yaşadıktan sonra, büyük ve eski bir Arap şairinin bir beytiyle, çok derin bir Hakikatı ifade ettiğini öğrendim. **"Bütün Âlemi bir şahsiyette toplamak Cenab-ı Hakka zor gelmez..."**

* * *

Gayesinin ulviyetinden, Davâsının ihtişamından ve Îmanın azametinden Feyiz ve İlham alan bu Kutbun câzibesine takılanların adedi günden güne çoğalmaktadır.

Akıllara hayret veren bu ulvî hadise; münkirleri kahrettiği gibi, Mü'minleri de şâd ve mesrur eylemeye devam edip gidiyor.

Îmanlı gönüllerde mânevî bir Râbîta halinde yaşayan bu Îlâhî hadiseyi büyük bir Mücahid, Kalbleri vecd içinde bırakın bir üslûbla bakınız nasıl ifade ediyor:

"Ahlâksızlık çirkefinin bir tûfan halinde her istikamete taşıp uzanarak her Fazileti boğmaya koyulduğu kara günlerde, Onun yâni Bediüzzaman'ın Feyzini bir Sîr gibi Kalbden Kalbe mukavemeti imkânsız bir hamle halinde intikal eder görmekle teselli buluyoruz... Gecelerimiz çok karardı, ve çok kararan gecelerin sabahları pek yakın olur."

Evet, bir Sîr gibi Kalbden Kalbe mukavemeti imkânsız bir halde

yayılıp dağılan bu Nurun, memleketin her köşesinde Feyiz ve Tesirini görenler, hayret ve dehşetler içinde sormaya başladılar: "Şöhreti memleketimizin her tarafını kaplayan bu Zat kimdir? Hayati, Eserleri, meslek ve meşrebi nedir? Tuttuğu yol bir Tarikat mı, bir cemiyet mi, yoksa siyâsî bir teşekkül müdür?"

Bununla da kalmadı; derhal gerek idarî ve gerek adlî çok mühim takipler ve pek ciddî tetkikler, uzun ve müselsel mahkemeler cereyan etti... Neticede, bu İlâhî Tecellinin gönüller ülkesine kurulan bir "**İman ve İrfan Müessesesi**"nden başka birsey olmadığı tahakkuk edince, Adaletin İlâhî bir surette Tecellisi şu şekilde zuhur etti: "Bediüzzaman Said Nursî ve bütün Risale-i Nur Eserlerinin beraeti" kararı resmen ilân edildi. Ve artık, Ruhun maddeye, Hakkın bâtila, Nurun zulmete, İmanın küfre her zaman galebe çalacağı, Ezelden Ebede değişmeyecek olan İlâhî Kanunların başında gelen bir Hakikat olduğu güneşler gibi belirdi.

Herhangi bir iklimde zuhur eden bir islahatçının Mahiyet ve Hakikatini, Sadakat ve Samimiyetini gösteren en gerçek miyar, Davâsını ilâna başladığı ilk günlerle, muzaffer olduğu son günler arasında ferdî ve içtimâî, uzvî ve ruhî Hayatında Vücuda gelen değişiklik farklarıdır, derler.

Meselâ: O adam ilk günlerde mütevazi, âlicenap, Feragat ve mahvi-yetkâr, hulâsa; bütün ahlâk ve Fazilet bakımından cidden örnek olan gayet temiz ve son derecede mümtaz bir şahsiyetti. Bakalım, Cihadında muzaffer olup hislerde, emellerde, gönüllerde yer tuttuktan sonra yine o eski temiz ve örnek halinde kalabilmiş mi? Yoksa, zafer neşesiyle birçok büyük sanılan kimseler gibi, yere göğe sığmaz mı olmuş?

İşte büyük küçük herhangi bir Davâ ve Gaye sahibinin mahiyet ve hakikatini, şahsiyet ve hüviyetini en hakikî çehresiyle aksettirecek olan en berrak ayna budur.

Tarih boyunca, bu müthiş imtihanı kazanmanın Şaheser Misalini, evvelâ Peygamberler ve bilhassa Sultan-ül Enbiya Sallâllahu Aleyhi Vesellem Efendimiz, sonra Onun Halife ve Sahabeleri ve daha sonra Onların nurlu yolunda yürüyen büyük Zatlar vermişlerdir.

Peygamber Efendimiz, şu **الْعُلَمَاءُ وَرَبُّهُ الْأَنْبِيَاءُ** yâni: "Âlimler, Peygamberlerin Varisleridirler" Hadîs-i Şerifleriyle Âlim olmanın pek kolay bir şey olmadığını, İ'cazkâr Belâgatları ile beyan buyuruyorlar.

Zira mademki bir Âlim, Peygamberlerin Varisidir, o halde, Hak ve Hakikatın Tebliğ ve Neşri hususunda, aynen Onların tutmuş oldukları yolu takip etmesi lâzımdır. Her ne kadar bu yol; bütün dağ, taş, çamur, çakıl, uçurum, daha beteri tâkip, tevkif, muhâkeme, hapis, zindan, sürgün, tecrid, zehirlenme, idam sehpaları ve daha Akıl ve hayale gelmiyen nice bin zulüm ve işkencelerle dolu da olsa...

İşte Bediüzzaman; yarım asırdan fazla O Mukaddes Cihadı ile bütün ömrü boyunca bu çetin yolda yürüyen ve karşısına çıkan binlerle engeli bir yıldırım sür'ati ile aşan ve Peygamberlerin Vârisi olan bir Âlim olduğunu amelî bir surette isbat eden bir Zattır.

Kendisinin; ilmî, ahlâkî, edebî, birçok Fazilet ve Meziyetleri arasında beni en çok meftun eden şey; **Onun o, dağlardan daha sağlam, denizlerden daha derin, Semalardan daha yüksek ve geniş olan İmanıdır.**

Rabbim, o ne muazzam İman! O ne bitmez ve tükenmez Sabır! O ne çelikten İrade! Hayal ve hatıralara ürpermeler veren bunca tazyik, tehdid, tazib ve işkencelere rağmen; o ne eğilmez Baş, ne boğulmaz Ses ve nasıl kışılmas Nefestir!

Büyük İkbal'in heyecanlı şiirlerinden aldığım coşkun bir İlham neş'esi ile vakityle yazdığım "Mücahid" ünvanını taşıyan bir manzumede, aşağıdaki mîsraları okuyanlardan, belki şâirane bir mübalâğada bulunduğumu söyliyenler olmuştur.

Lâkin şu Mukademesini yazmakla şeref duyduğum Şaheseri okuyanlar, vecdle dolu bir hayranlıkla anlayacaklar ki, Allahın ne Kulları varmış. Eğer bir İman, Kemalini bulursa, neler yapar ve ne Harikalar doğurmuştur..

**Bir azm, eğer İman dolu bir Kalbe girerse,
İnsan da, o İmandaki son Sırra ererse,
En azgın ölümler Ona zincir vuramazlar...
Volkan gibi coşkun akiyor durduramazlar...
Rabbimden iner azmine kuvvet veren İlham...**

Peygamberi rü'yada görür belki her akşam...
Hep Nur Onun İman dolu Kalbindeki Mihrab,
Kandil olamaz ufkuna dünyadaki mehtab...
Kar, kış demez, ırkilmez, üzülmez, acı duymaz...
Mevsim, bütün ömründe ilk gölgeli bir yaz...
Cennetteki Âlemleri dünyada görür de,
Mahvolsa eğilmez sıra dağlar gibi derde...
En sarp uçurumlar gelip etrafını sarsa,
Ay batsa, güneş sönse, ufuklar da kararsa,
Gökler yıkılıp çökse, yolundan yine dönmez!
Ruhundaki İmanla yanın meş'ale sönmez!..
Kalbinde yanardağ gibi, İman ne mukaddes!
Viedanına her an şunu haykirmada bir ses:
Ey yolcu! Şafaklar söylecek durma, ilerle.
Zulmetlere kan ağlatacak meş'alelerle...
Yıldızlara bas, çıkış yüce Âlemlere yüksel!
İnsanlığı kurtarmaya Cennetten inen el!..

Sanki bu misralar İman Kahramanı büyük Mücahid Bediuzzaman Hazretleri için yazılmış. Zira bu yüksek sıfatlar, hep Onun sıfatlarıdır. Cenab-ı Hak şu Âyet-i Kerimede bakınız Mücahidlere neler vâdediyor:

وَالَّذِينَ جَاهُوا فِي نَحْنُ نَهْدِيَنَّهُمْ سَبِيلًا وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ

Meâl-i Şerifi: "Bizim uğrımızda mücahede edenlere mutlaka yollarımızı gösteririz. Ve hiç şüphe yok ki, Allah Muhsinlerle -Allah'ı görür gibi İbadet eden Mücahidlerle- beraberdir."

Demek ki, İman ve Kur'an uğrunda, candan ve cihandan geçen Mücahidlere, büyük Allah, Hakikat ve Hidayet yollarını göstereceğini vaad buyuruyor. Hâşa, Cenab-ı Hak va'dinde hulfetmez.. yeter ki, bu azim Va'd-i İlâhîyi icab ettirecek şartlar tahakkuk etsin.

Bu Âyet-i Kerime, "Üstad" in karakter ve şahsiyetini tahlil hususunda bize Nurdan bir Rehber oluyor; ve o Nurun billûr ışığı altında artık en ince çizgileri ve en hassas noktaları görüp sezebiliyoruz. Zira, mademki bir İnsan Cenab-ı Hakkın Hıfz ve Himayesinde bulunmak Nimetine mazhar olmuştur; artık onun için korku, endişe, üzüntü, yılma, usanma vesaire gibi şeyler bahis mevzuu olamaz.

Allahın Nuru ile nurlanan bir gönlün Semasını hangi bulutlar kaplayabilir? Her an Huzur-u İlâhîde bulunmak bahtiyarlığına eren

bir kulun Ruhunu, hangi fâni emel ve arzular, hangi zavallı teveccûh ve iltifatlar ve hangi pespâye gaye ve ihtiraslar tatmin, teskin ve teselli edebilir?

**Allahtır onun Yârı, Mürebbîsi, Velisi;
Andıkça bütün Nur oluyor duygusu, hissi!
Yükselmededir Mârifet iklimine her an,
Bambaşka ufuklar açıyor Ruhuna Kur'an...
"Kur'an" ona yâdettiriyor "Bezm-i Elest" i.
Âşık, o Tecellinin Ezelden beri mesti...**

İşte Bediüzzaman, böyle Harikalar Harikası bir İnayete mazhar olan mübarek bir Şahsiyettir. Ve bunun içindir ki, zindanlar Ona bir gülistan olmuş; oradan Ebediyetlerin nurlu ufuklarını görür. İdam sehpaları, birer va'z ve İrşad kürsüsüdür. Oradan İnsanlığa ulvî bir Gaye uğrunda Sabır ve Sebat, Metanet ve Celâdet Dersleri verir. Hapishaneler birer Medrese-i Yusufiyyeye inkılâb eder. Oraya girerken, bir profesörün üniversiteye ders vermek için girdiği gibi girer. Zira oradakiler, Onun Feyz ve İrşadına muhtaç olan Talebeleridir. Hergün birkaç vatandaşın İmanını kurtarmak ve cânileri melek gibi bir İnsan haline getirmek, Onun için dünyalara değişilmez bir Saadettir.

Böyle bir yüksek İman ve İhlâs şuuruna malik olan İnsan, hiç şüphesiz ki, zaman ve mekân mefhûmlarının fâniler üzerinde bıraktığı yıldızlı tesirleri kesif madde Âleminde bırakarak; Ruhu ile mânevîyat Âleminin pırıl pırıl Nurlar saçan ufuklarına yükselmiş bir haldedir.

Büyük Mutasavvıfların (R.A.) Fenâfillâh, Bekabillah diye tarif ve tavsif buyurdukları yüksek mertebe, işte bu kudsî Şerefe nail olmaktadır.

Evet; her Mü'minin kendine mahsus bir Huzur, Huşû', Tefeyyûz, Tecerrûd ve İstiğrak hali vardır. Ve herkes; İman ve İrfanı, Salâh ve Takvâsı, Feyiz ve Mânevîyatı nisbetinde bu İlâhî hazdan Feyizyâb olabilir. Lâkin bu güzel hal, bu tatlı visâl ve bu emsalsiz haz; geçen Âyet-i Kerîmedeki İhsan erbâbı olan o büyük Mücahidlerde her zaman devam ediyor. Ve işte Onlar bu sebebden dolayıdır ki, Mevlâyi unutmak gafletine düşmüyorumlar. Nefisleri ile, arslanlar gibi bütün ömürleri boyunca çarpışıyorlar. Ve hayatlarının her lâhzası,

en yüksek terakki ve tekâmül hâtıraları kaydediyor. Ve bütün varlıklar; o Cemâl, Kemâl ve Celâl sıfatları ile muttasif olan Rabb-ül-Âlemîn'in Rızasında ermiş bulunuyorlar.

Mevlâ, bizleri de o bahtiyarlar Zümresine ilhak eylesin, **آمين**.

* * *

Yukarıdaki sahifelerde, büyük Üstadın, dostlarını meftun ve hayran ettiği kadar da düşmanlarını dehşetler içerisinde bırakın azametli Îmânından bahsettik. Biraz da mümtaz Şahsiyeti, Nurdan bir hâle halinde sarmakta olan üstün Meziyetlerinden, Ahlâk ve Kemalâtından bahsedelim.

Malûm ya, her şahsiyeti, muhtelif ve muayyen meziyetler çerçeveler. Binaenaleyh, Üstadın Şahsiyetini tekvin eden başlıca sıfatlar şunlardır:

Feragati:

Bir Dâva sahibinin ve bilhassa ıslahatçının muvaffakiyet şartlarının en mühimmi Feragattır. Zira gözler ve gönüller, bu mühim noktayı en ince bir hassasiyetle tetkik ve takibe meyyaldırler. Üstadın bütün hayatı ise, baştanbaşa Feragatin şaheser misalleri ile dolup taşmaktadır.

Allâme Şeyhüllâm Mustafa Sabri Efendi merhumdan, Feragate aid söyle bir söz işitmıştim: "İslâm, bugün öyle Mücahidler ister ki, dünyasını değil, Âhiretini dahi feda etmeye hazır olacak."

Büyük adamdan sadır olan bu büyük sözü tamamen kavrayamadığım için, Mutasavvıfların istigrak hallerinde söyledikleri esrarlı sözlere benzeterek, herkese söylememiş ve olur olmaz yerlerde de açmamıştım.

Vaktâki aynı sözü Bediuzzaman'ın ateşler saçan heyecanlı ifadelerinde de okuyunca anladım ki, büyklere göre Feragatin ölçüsü de büyüyor... Evet; İslâm için bu kadar açıklı bir Feragate katlanmaya razı olan Mücahidleri, Erhamürrâhimîn olan Allah-u Zülkerîm Taalâ ve Takaddes Hazretleri bırakır mı? O Fedaî Kulunu Lûtuf ve Kereminden, İnayet ve Merhametinden mahrum etmek Şânına hâşâ - yakışır mı?

İşte Bediuzzaman, bu müstesna Tecellinin en parlak misalidir. Bütün ömrü boyunca mücerred yaşadı. Dünyanın bütün meşru lezzetlerinden tamamen mahrum kaldı. Bir yuva kurmak ve orada mes'ud bir aile hayatı geçirmek sevdasına düşmeye vakit ve fırsat bulamadı. Fakat, Cenab-ı Hak, kendisine öyle şeyler İhsan etti ki, fâni kalemlerle tarif olunamayacak kadar muazzam ve muhteşemdir.

Bugün, dünyada hangi bir aile reisi - mânen - Bediuzzaman Hazretleri kadar mes'uddur? Hangi bir baba, milyonlarla evlâda sahib olmuştur? Hem de nasıl evlâdlar!... Ve hangi bir Üstad, bu kadar Talebe yetiştirebilmiştir?

Bu Kudsî ve Ruhî Rabita - بِإِذْنِ اللَّهِ تَعَالَى- dünyalar durdukça duracak

ve Nurdan bir sel halinde Ebediyetlere kadar akip gidecektir. Çünkü bu İlâhî Dâvâ, Kur'an-ı Kerimin Nur deryasında tebellür eden bir varlık olduğu gibi, Kur'andan doğmuş ve Kur'anla beraber yaşayacaktır...

Şefkat ve Merhameti:

Büyük Üstad, Hak ve Hakikati tâ çocukluğunda bulmuştu. Kalbinin Feryadını ve Ruhunun Münâcâtını dinlemek için mağaralara kapandığı günlerde bile, İbadet ve Taatten, Tefekkür ve Murakabelerden Feyiz ve Huzur almanın zevkine ermiş olan bir "Ârif-i Billâh" idi.

Lâkin; karanlık gece dalgalarını andıran korkunç küfür ve ilhad kâbusunun Müslüman Dünyasını ve dolayısıyle memleketimizi kaplamak üzere olduğu o tehlikeli günlerde, yatağından fırlayan bir arslan gibi, yanardağları andıran bir kükreyişle Cihad meydanına atıldı. Bütün rahat ve huzurunu bu mukaddes Dâvaya feda etti. Ve işte bu Hikmete mebnidir ki; o gündenberi her Sözü bir dilim lâv, her Fikri bir ateş parçası olmuş. Düşlüğü gönülleri yakıyor, hisleri, fikirleri alevlendiriyor...

Büyük Üstadın tam bir Uzlet ve Înzivadan sonra, tekrar Îrşad ve cemiyet hayatına atılması, aynen İmam-ı Gazâlî'nin hayatında geçirmiş olduğu o mühim ve tarihî merhaleye benzemektedir.

Demek ki, Cenab-ı Hak, büyük Mürşidleri böyle bir müddet Înzivada Terbiye, Tasfiye ve Tezkiye ettikten sonra Tenvir ve Îrşad Vazifesiyle mükellef kılıyor. Ve bu sebebledir ki, bir mâ-i mukattardan

daha temiz ve berrak olan yüreklerinden kopup gelen nefesler, Kalblere akseder etmezambaşka tesirler icra ediyor...

Arzettiğim gibi, İmam-ı Gazalînin bundan dokuz yüz sene evvel Ahlâk ve Fazilet sahasında yapmış olduğu Fütûhatı; bu asırda Bediüz-zaman, İman ve İhlâs vâdisinde başarmıştır.

Evet; Hazret-i Üstadı bu müthiş Cihad meydanlarına sevkeden, hep bu eşsiz Şefkat ve Merhameti olmuştur. Ve bunu bizzat kendisinden dinleyelim:

Bana: "Sen şuna buna niçin sataşdin?" diyorlar. Farkında değilim; karşısında müthiş bir yanım var.. alevleri göklere yükseliyor.. içinde evlâdim yanıyor.. İmanım tutuşmuş yanıyor. O yanını söndürmeye, İmanımı kurtarmaya koşuyorum. Yolda birisi beni kösteklemek istemiş de, ayağım ona çarpmış; ne ehemmiyeti var? O müthiş yanım karşısında bu küçük hâdise, bir kıymet ifade eder mi? Dar düşünceler, dar görüşler..."

İstiğnası:

Üstadın; hayatı boyunca cemiyetimizin her tabakasına vermekted olduğu binlerle istiğna örnekleri, dillere destan olmuş bir Ulviyeti haizdir.

Mâsivadan tam mânasiyle istiğna ederek, uzungâr ve ruhî bütün varlığı ile Rabbül-Âlemîn bitmez ve tükenmez Hazinesine dayanmayı, müddet-i hayatında bir itiyat değil, âdetâ bir mezheb, meşreb ve meslek olarak kabul etmiştir. Ve bunda da ne pahasına olursa olsun Sebat eylemeye hâlâ devam etmektedir.

İşin orijinal tarafı: Bu meslek, kendi şahsına münhasır kalmamış, Talebelerine de kudsî bir mefkûre halinde intikal etmiştir. Nur deryasında yikanmak şerefine mazhar olan bir Nur Talebesinin istiğnasına hayran olmamak kabil değildir...

Bakınız, Üstad; Mektubat ünvanını taşıyan Şaheserin İkinci Mektubunda, bu mühim noktayı Altı Vecih ile ne kadar asil bir İman ve İrfan şuuru ile izah eder:

"Birincisi: Ehl-i dalâlet; Ehl-i İlmi, İlmi, vasıta-i cer etmekle ittihâm ediyorlar.. İlmi ve Dini kendilerine medar-ı maişet yapıyorlar deyip insafsızcasına onlara hücum ediyorlar. Binaenaleyh bunları fiilen tekzib lâzımdır.

İkincisi: Neşr-i Hak için, Enbiyaya ittiba etmekle mükellefiz. Kur'an-ı Hakîmde Hakkı neşredenler **إِنَّ أَجْرَى إِلَّا عَلَى اللَّهِ** diyerek, İnsanlardan istığna göstermişler..."

İşte; Risale-i Nur Külliyatının mazhar olduğu İlâhî Fütuhat, hep bu Enbiya mesleğinde Sebat Kahramanlığının şaheser misali ve harikulâde neticesidir. Ve bu sayede Üstad, İzzet-i İlmiyesini, cihan - kıymet bir elmas gibi muhafaza eylemiştir.

Artık, herkesin uğrunda esir olduğu maaş, rütbe, servet ve daha nice bin şahsî ve maddî menfaatlerle asla alâkası olmayan bir İnsan, nasıl olur da Gönüller Fâtîhi olmaz? İmanlı gönüller, nasıl Onun Feyiz ve Nuru ile dolmaz?

İktisatçılığı:

İktisad, bundan evvel bahsettiğimiz "İstiğna"nın tefsir ve izahından başka bir şey değildir. Zaten İktisad sarayına girebilmek için, evvelâ İstiğna denilen kapıdan girmek lâzımdır. Bu sebeple İktisadla İstiğna, lâzımla melzûm kabilindendir.

Üstad gibi; İstiğna hususunda Peygamberleri kendine örnek kabul eden bir Mücahidin iktisatçılığı kendiliğinden husule gelecek kadar tabîî bir haslet halini alır ve artık ona günde bir tas çorba, bir bardak su ve bir parça ekmek kâfi gelebilir. Zira bu büyük İnsan; büyük ve munsif fransız şairi Lâmartin'in dediği gibi: "Yemek için yaşamıyor, belki yaşamak için yiyor."

Üstadın meşreb ve mesleğini tamamen anladıkta sonra, artık Onun yüksek iktisadçılığını böyle yemek içmek gibi basit şeylerle mukayese etmeyi çok görüyorum. Zira, bu büyük İnsanın yüksek iktisadçılığını mânevî sahalarda tatbik etmek ve maddî olmamış ölçülerle ölçmek lâzım gelir.

Meselâ: Üstad, bu yüksek iktisadçılık kudretini sırf yemek, içmek, giymek gibi basit şeylerle değil; bilâkis Fikir, Zihin, İstidad, Kabiliyet, Vakit, Zaman, Nefis ve Nefes gibi mânevî ve mücerred kıymetlerin israf ve heder edilmemesi ile ölçen bir Dâhîdir. Ve bütün ömrü boyunca bir karakter halinde takip ettiği bu titiz muhasebe

ve murakabe usulünü, bütün Talebelerine de telkin etmiştir. Binaenaleyh bir Nur Talebesine olur olmaz eseri okutturmak ve her sözü dinlettirmek kolay bir şey değildir. Zira, onun gönlünün mihrak noktasında yazılı olan şu "Dikkat!" kelimesi, en hassas bir kontrol vazifesi görmektedir.

İşte Bediuzzaman, kudretli bir ıslahatçı ve Harikalar Harikası bir "Pedagog" - Mürebbî - olduğunu, yetiştirdiği tertemiz nesille fiilen isbat etmiş ve İktisad tarihine Nurdan pırıltılarla yazılan bir atlas sahife daha ilâve eden bir Nâdire-i Fitrattır.

Tevazuu ve Mahviyetkârlığı:

Nur Risalelerinin bu kadar harikulâde bir şekilde cihana yayılmasında, bu iki hasletin çok faydası olmuş ve pek derin tesirleri görülmüştür.

Çünkü, Üstad; Sohbet ve Te'liflerinde kendine bir "Kutbül-Arifîn" ve bir "Gavsül-Vâsîlîn" süsü vermediği için, gönüller ona pek çabuk ısrırmış, onu tertemiz bir samimiyyetle sevmiş ve derhal ulvî gayesini benimsemiştir.

Meselâ: Ahlâk ve Fazilete, Hikmet ve İbrete aid olan birçok Sohbet ve Telkinlerini, doğrudan doğruya nefsine tevcih eder. Keskin ve ateşin Hitabelerinin ilk ve yegâne muhatabı öz nefsidir. Oradan - merkezden muhite yayılırcasına - bütün Nur ve Sûrura, Saadet ve Huzura müştak olan gönüllere yayılır.

Üstad, hususî hayatında gayet halim - selim ve son derece mütevazıdır. Bir ferdi değil, hiçbir zerreyi incitmemek için âzamî Fedakârlıklar gösterir. Sayısız zahmet ve meşakkatlere, ızdırâb ve mahrumiyetlere katlanır... Fakat İmanına, Kur'anına dokunulmamak şartıyla...

Artık o zaman bakmışsınız ki; o sâkin deniz, dalgaları Semalara yükselen bir tufan, sahillere heybet ve dehşet saçan bir umman kesilmiştir. Çünkü O, Kur'an-ı Kerimin Sâdîk Hizmetkârı ve İman hudutlarını bekliyen Kahraman ve Fedaî bir Neferidir. Kendisi bu Hakikatı veciz bir cümle ile şu şekilde ifade eder: "Bir nefer nöbette iken, başkumandan da gelse, silâhını bırakmıyacak. Ben de, Kur'anın bir Hizmetkârı ve bir neferiyim. Vazife başında iken karşıma

kim çıkarsa çıksın, hak budur derim, başımı eğmem..."

Vazife başında ve Cihad meydanında iken şu mîsralar, lisan-ı hâlidir:

**Şahlanan bir ata benzer, kırarım kanlı gemi,
Sinsi düşmanlara, haşa, satamam benliğimi...
Benliğimden uzak olmaktadır esaret bence,
Böyle bir zillete düşmek ne hazin işkence...
Ebedi vuslatın aşkıyle geçer her ânim...
Dest-i Kudretle yapılmış kaledir Îmanım,
Bu mukaddes emelimden ne kadar dilşâdım.
Görmek ister beni Cennette Şehid ecedadım...
Ruhum oldukça müebbed, Ebedidir ömrüm,
En büyük vuslata Allaha çikan yoldur ölüm.**

* * *

Kitaba girmezden evvel, Üstadı; ilmî, fîkrî, tasavvufî ve edebî cepheleri ile de mütalââ etmek isterdim... Fakat çok derin ve pek şümullü olan bu mevzuların birkaç sahife ile hulâsa edilemeyeceğini katî bir surette idrak ettikten sonra; artık, adı geçen mevzulara birkaç cümle ile temas etmeyi müناسip gördüm.

Rabbim imkânlar lûtgefederse, bu derin mevzuları, Risale-i Nur Külliyatı ve Nur Talebeleri ile birlikte, büyük ve müstakil bir eserle, tahlîlî bir surette tetkik ve mütalââ etmeyi bütün Ruhumla arzu ediyorum. Bu hususta, büyük Üstadımızın ve Aziz Kardeşlerimin kıymetli Dualarını niyaz eylerim!

Üstadın ilmî cephesi:

Merhum Ziya Paşa, Şu:

**Âyinesi iştir kişinin lâfa bakılmaz,
Şahsin görünüür rütbe-i akhî eserinde.**

beyti ile, nesilden nesile bir düstur halinde intikal edecek olan çok büyük bir Hakikati ifade etmiştir.

Evet, Müslüman ırkıımıza "Risale-i Nur Külliyatı" gibi muazzam bir İman ve İrfan kütüphanesini hediye eden, gönüller üzerinde, mukaddes bir Nur müessesesi kuran mümtaz ve mütesna Zâtın Kudret-i İlmiyesi hakkında tafsîlâtâ girişmek, öğle vakti, güneşî

tarif etmek kadar fuzulî bir iştir.

Yalnız yanık bir şairimizin:

Hüsн olur kim, seyrederken ihtiyar elden gider.

dediği gibi, hayatının her lâhzasında İlâhî Tecellilere mazhar bulunan bu mübarek Zâtın; İlim ve İrfanından, Ahlâk ve Kemalâtından bahsetmek, İnsana bambaşka bir Zevk ve İlâhî bir Haz veriyor. Bunun için sözü uzatmaktan kendimi alamıyorum.

Üstad; Risale-i Nur Külliyatı'nda; dinî, içtimaî, ahlâkî, edebî, hukukî, felsefi ve tasavvufî en mühim mevzulara temas etmiş ve hepsinde de hârikulâde bir surette muvaffak olmuştur.

İşin asıl hayret veren noktası; birçok Ulemanın tehlikeli yollara saptıkları en çetin mevzuları, gayet açık bir şekilde ve en katî bir surette hallettiği gibi, en girdaplı derinliklerden, Ehl-i Sünnet ve Cemaatin tuttuğu nurlu yolu takip ederek Sâhil-i Selâmete çıkışmış ve Eserlerini okuyanları da öylece çıkarmıştır.

Bu sebeple, Risale-i Nur Külliyatını aziz milletimizin her tabakasına Kemal-i Emniyet ve samimiyetle takdim etmekle şeref duyuyoruz. Nur Risaleleri, Kur'an-ı Kerimin Nur deryasından alınan berrak katreler ve Hidayet güneşinden süzülen billûr huzmelerdir. Binaenaleyh; her Müslüman'a düşen en mukaddes Vazife, İmanı kurtaracak olan bu Nurlu Eserlerin yayılmasına çalışmaktadır. Zira, tarihte pek çok defalar görülmüştür ki, bir eser; nice fertlerin, ailelerin, cemiyetlerin ve sayısız İnsan kitlelerinin Hidayet ve Saadetine sebep olmuştur... Ah! Ne bahtiyardır o İnsan ki, bir Mü'min Kardeşinin İmanının kurtulmasına sebep olur!...

Üstadım Fikrî Cephesi:

Malûm ya; her Mütefekkirin kendine mahsus bir Tefekkür sistemi, fikrî hayatında takip ettiği bir gayesi ve bütün gönlü ile bağlılığı bir "İdeal" i vardır. Ve onun Tefekkür sisteminden, gaye ve idealinden bahsetmek için uzun mukaddemeler serdedilir. Fakat Bediüzzamanın Tefekkür sistemi, gaye ve idealı, uzun mukaddemelerle filân yorulmaksızın bir cümle ile hülâsa edilebilir:

Bütün Semâvî kitapların ve bilûmum Peygamberlerin yegâne Dâvaları olan "Hâlik-ı Kâinatın Ulûhiyet ve Vahdaniyetini ilân" ve

bu büyük Dâvayı da, ilmî, mantîkî ve felsefî delillerle isbat eylemektedir.

- O halde Üstad'ın mantık, felsefe ve müsbet İlimlerle de alâkası var?

- Evet, mantık ve felsefe, Kur'anla barişip Hak ve Hakikate hizmet ettikleri müddetçe Üstad en büyük mantıkçı ve en kudretli bir feysoftur. Mukaddes ve cihanşümül Dâvasını isbat vâdisinde kullandığı en parlak delilleri ve en katî Bürhanları, Kur'an-ı Kerimin "Allah Kelâmı olduğu" nu her gün bir kat daha isbat ve ilân eden "Müsbet İlim" dir.

Zaten felsefe, aslında hikmet mânasına geldikçe, Vacibül-Vücud Taalâ ve Takaddes Hazretlerini, Zât-ı Bâri'sine lâyik Sıfatlarla isbata çalışan her eser en büyük hikmet ve o eserin sahibi de en büyük hakîmdir.

İşte Üstad; böyle ilmî bir yolu, yâni Kur'an-ı Kerimin nurlu yolunu tâkip ettiği için, binlerle üniversitelinin Îmanını kurtarmak şerefine mazhar olmuştur. Hazretin, bu hususta hâiz olduğu ilmî, edebî ve felsefî daha pek çok meziyetleri vardır. Fakat onları, eserlerinden misaller getirerek

وَمِنَ اللَّهِ التَّوْفِيقُ
إِنْ شَاءَ اللَّهُ
müstakil bir eserde arzeturmek emelindeyim.

Tasavvuf Cephesi:

Nakşibendî Meşâyihinden, her harekâtını Peygamber-i Zîşan Efen-dimiz Hazretlerinin harekâtına tatbik etmeye çalışan ve büyük bir Âlim olan bir Zâta sordum:

- Efendi Hazretleri, Ulema ile Mutasavvife arasındaki gerginliğin sebebi nedir?

- Ulema, Resul-ü Ekrem Efendimizin İlmine, Mutasavvıflar da Ameline vâris olmuşlardır. İşte bu sebebden dolayıdır ki, Fahr-i Cihan Efen-dimizin hem İlmine ve hem Ameline vâris olan bir Zâta "Zülcenaheyn", yâni "İki kanadlı" deniliyor... Binaenaleyh, Tarikattan maksad, ruhsat-larla değil, Azîmetlerle amel edip Ahlâk-ı Peygamberî ile ahlâklanarak bütün mânevî hastalıklardan temizlenip Cenab-ı Hakkın Rızasında fani olmaktadır. İşte bu ulvî dereceyi kazanan kimseler, şüphesiz ki Ehl-i Hakikattırlar. Yâni, Tarikattan maksud ve

matlub olan gayeye ermişler demektir. Fakat bu yüksek mertebeyi kazanmak, her adama müyesser olamayacağı için, büyüklerimiz matlub olan hedefe kolaylıkla erebilmek için, muayyen kaideler vaz'eylemişlerdir. Hülâsa; Tarikat, Şeriat Dairesinin içinde bir Dairedir. Tarikatten düşen Şeriat'a düşer, fakat - maazallah - Şeriat'ten düşen ebedî hüsranda kalır.

Bu büyük Zatin beyanatına göre, Bediuzzamanın açtığı Nur yol ile, hakikî ve şâibesiz Tasavvuf arasında cevherî hiçbir ihtilâf yoktur. Her ikisi de Rıza-yı Bâriye ve binnetice Cennet-i âlâya ve Dîdar-ı Mevlâya götürün yollardır.

Binaenaleyh; bu asıl gayeyi istihdaf eden herhangi mutasavvîf bir Kardeşimizin, Risale-i Nur Külliyatını seve seve okumasına hiçbir mani kalmadığı gibi, bilâkis, Risale-i Nur; Tasavvuftaki "Murakabe" dairesini, Kur'an-ı Kerim yolu ile genişleterek, Ona bir de Tefekkür Vazifesini en mühim bir Vird olarak ilâve etmiştir.

Evet; İnsanın gözüne gönlüneambaşka ufuklar açan bu "Tefekkür" sebebiyle sadece Kalbinin mürakabesi ile meşgul olan bir sâlik, Kalbi ve bütün Letâifi ile birlikte zerrelerden kürelere kadar bütün Kâinatı azamet ve ihtişamı ile seyir ve temaşa, murakabe ve müşahede ederek, Cenab-ı Hakkın o Âlemlerde binbir şekilde tecelli etmekte olan Esmâ-i Hüsnâsını, Sıfat-ı Ulyâsını Kemal-i Vecd ile görerek, artık sonsuz bir mâbedde olduğunu Aynelyakîn, Îlmelyakîn ve Hakkalyakîn derecesinde hisseder. Çünkü içine girdiği "Mabed" öyle ulu bir Mabeddir ki; milyarlara sığmayan Cemaatin hepsi Aşk ve Şevk, Huşû ve İstiğraklar içinde Hâlikini zikrediyor. Yanık, tatlî ve güzel lisânları, şive, nâme, ahenk ve besteleri ile bir ağızdan:

سُبْحَانَ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لَلَّهِ وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ

Risale-i Nurun açtığı İman ve irfan yolunu takip eden, işte böyle muazzam ve muhteşem bir mabede girer. Ve herkes de İman ve İrfanı, Feyiz ve İhlâsi nisbetinde Feyizyâb olur.

Edebî Cephesi:

Eskidenberi; lâfz ve mâna, uslûb ve muhteva bakımından, edibler ve şairler, Mütefekkirler ve Âlimler ikiye ayrılmışlardır. Bunlardan

bazıları, sadece uslûb ve ifadeye, vezin ve kafiyeye kıymet vererek, mânayı ifadeye feda etmişlerdir. Ve bu hal de kendini en çok şiirde gösterir.

Düger zümre ise; en çok mâna ve muhtevaya ehemmiyet vererek özü söyle kurban etmemişlerdir.

Artık Bediuzzaman gibi büyük bir Mütefekkîrin edebî cephesi bu küçük Mukaddeme ile kolayca anlaşılır sanırı. Zira Üstad o kıymetli ve bereketli ömrünü, kulaklarda kalacak olan Sözlerin tanzim ve tertibi ile değil, bilâkis Kalblerde, Ruhlarda, Vicdan ve Fikirlerde kudsî bir ideal halinde İnsanlıkla beraber yaşayacak olan Din Hissinin, İman Şuurunun, Ahlâk ve Fazilet Mefhumunun asırlara, nesillere telkini ile meşgul olan bir Dâhîdir. Artık bu kadar ulvî bir gayenin tahakkuku için candan ve cihandan geçen bir "Mücahid", pek tabiidir ki, fani şekillerle meşgul olamaz.

Bununla beraber, Üstad zevk inceliği, gönül hassasiyeti, Fikir derinliği ve hayal yüksekliği bakımından harikulâde denecek derecede edebî bir kudret ve melekeyi hâizdir. Ve bu sebeple, uslûb ve ifadesi, mevzua göre değişir. Meselâ: İlmî ve felsefi mevzularda mantıkî ve riyazî delillerle Aklı ikna ederken, gayet veciz terkipler kullanır. Fakat gönlü mestedip, Ruhu yükselteceği anlarda ifade o kadar berraklaşır ki tarif edilemez. Meselâ: Semalardan, güneşlerden, yıldızlardan, mehtablardan ve bilhassa bahar Âleminden ve Cenab-ı Hakkın o Âlemlerde tecelli etmekte olan Kudret ve Azametini tasvir ederken, uslûb o kadar lâtif bir şekil alır ki; artık her teşbih, en tatlı renklerle çerçevelenmiş bir levhayı andırır.. ve her tasvir, Harikalar Harikası bir Âlemi canlandırır.

İşte bu Hikmete mebnidir ki, bir Nur Talebesi "Risale-i Nur Külliyyati" ni mütalâası ile - üniversitenin herhangi bir fakültesine mensub da olsa - hissen, fikren, ruhen, vicdanen ve hayalen tam mânasiyle tatmin edilmiş oluyor.

Nasıl tatmin edilmez ki, "Risale-i Nur Külliyyati", Kur'an-ı Kerimin cihanşümü'l bahçesinden derilen bir Gül Demetidir. Binaenaleyh, O'nda, O Mübarek ve İlâhî Bahçenin Nuru, Havası, Ziyası ve Kokusu vardır...

**Ruhun bu ihtiyacını söyler akan sular,
Kur'âna her zaman beşerin ihtiyacı var...**

Ali Ulvi KURUCU

GİRİŞ

Evvelâ şunu itiraf edelim ki; bu Tarihçe-i Hayat, büyük Üstadın hayatını tam manasıyle ifade etmekten çok uzaktır. Pek çok noktalar kısa kesilmiştir.

Hem, Onun şahsiyetine aid hususları aydınlatacak ve açacak mahiyetteki vak'a ve hâdiselerden bir çoğu zikredilmemiştir. Serdedilen fikir ve kanaatleri te'yid eden vak'a ve hadiseler pek çoktur. Bahsetmeyişimizin yegâne sebebi, kendisinin razı olmamasıdır.

Evveldenberi; hem Sohbetlerinde, hem Mektublarında bu zamanın Cemaat zamanı olup, şahsî Kemalât ve meziyetlerin Hizmet-i İmaniyede Şahs-ı Mânevî kadar te'siri olmadığını zikretmesi.. hem fâni şahsından ziyade, Kur'an-ı Hakîmden nebean eden Risale-i Nura nazar edilmesini, bütün Kîymet ve Faziletin Risale-i Nurda tecelli eden Hakikat-ı Kur'aniyyeye aid olduğunu def'alarca ihtar etmesi.. ve kendisine aid böyle bir Tarihçe-i Hayat hazırladığını duyduğu zaman: "Tafsîlâtâ lüzum yok. Yalnız Risale-i Nur Hizmetine dair bahisler yazılsın" diye haber göndermesi gibi sebeblere binaen, şahsına aid bahisler gayet kısa kesilmiştir. Üstadın hayatına temas eden; ve daha ziyade Hizmet-i Nuriyeye aid Mektublar, Müdafaalar, muhtelif zamanlara aid o zaman-daki ahvalini bir derece ifade eden makale ve hatırlarını olduğu gibi koyduk. Bu suretle bu Eser, istikbaldeki münevver Nur Talebeleri için hakikî bir mehaz teşkil etmektedir. Muhterem edip ve muharrirler,

bundan istifade ile **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** daha mükemmel, daha hakikatlı ve faydalı Tarihçe-i Hayatlar hazırlayacaklardır.

Şurasını da hatırlatmak isteriz ki; bu Eser, muhtelif meslek ve meşreplere mensup bulunan muharrirlerin indî mütalâalarına, ve ediplerin yersiz mübalâğalara kaçan kalemlerine havale edilerek safiyeti bozulmamıştır.

Hem yine itiraf edelim ki: Risale-i Nurun parlak ve nurlu vasfına ve Said Nursî'nin baştanbaşa İffet-i Mücesseme ve Şecaat-i Hârika teşkil eden Hayat ve Ahlâkına lâyık izah, ifade ve üslûp ile meydana çıkamadık. Bu Zâtın îfa ettiği binler Külli Hizmetten bir tek Hizmet, yaşadığı müteaddit zamanlardan tek bir zamanda gösterdiği

Kahramanlık ve Harika Şecabı, te'lif ettiği Âsarından bir tek Eseri dahi onun için muazzam bir Tarihçe-i Hayat hazırlanmasına sebeb olabilirken; binler ayrı ayrı seciye, Ahlâk-ı Âliye, Hizmet-i Kur'aniyye, Şehamet-i Îmaniyye ile dolu ve 130 kadar Eserleriyle değil bir kasaba, bir vilâyet, bir memlekette; belki milletler, devletler muvacehesinde Âlem-i İslâm ve İnsaniyete şamil ve müessir Hizmet-i Külliyye ile mücehhez tarihçesi, elbette bu Esere sığışmaz.. ve sığışamadı...

Hem Üstadın mesleğini, meşrebini ve hususî ahvalini, pek çok seciye ve hasletleri şahsında ve Hizmetinde toplayan şahsiyetini tarif edemedik. Onun yaşadığı müteaddit hayat safhalarını yakından gören ve içinde bulunan Talebe ve Hizmetkârlarını birer birer dinlemek ve görüşmek lâzımdır ki, Tarihçe-i Hayatı bir derece mufassal hazırlanıbsın.

* * *

Bu Eserin mütalâasiyle görülecek ki: Bugün, yalnız Anadolu ve Âlem-i İslâm için değil, bütün İnsaniyet için kayda değer büyük bir Hakikat meydana çıkmıştır. Bu Hakikat, umumun iştirakiyle külliyet kesbederek, "Risale-i Nur Hizmet-i Îmaniyyesi", ve "Bediüzzaman ve Nur Talebeleri" diye adlandırılmalıdır. Bu Hakikatın ve bu cereyanın neden ibaret bulunduğu, menşe'i, gaye ve ideali ne olduğu, halk tabakalarındaki te'siri, ferd ve cemiyetin hayat-ı maddiye ve mâneviyesine, istikbaldeki milletçe emniyet ve Saadetimizin teminine aid te'siri, bu Tarihçe-i Hayatla tebarüz etmektedir.

Netice itibariyle, zehirlemekten zevk alan akrep misilli ve anarşist ruhlu olmician herbir ferd, bu Dâvanın karşısında ancak sevinç duyar.

Belki bize şöyle bir sual sorulabilir:

"Acaba bu Tarihçe-i Hayatla Said Nursî beserin efkârına İnsan üstü bir varlık olarak gösterilmek mi isteniyor?.."

Hayır!...

Dünyanın ve hayatın mahiyetini bilen İnsanlar için, muvakkat âlâyişin, şan ve şöhretin hiç bir kıymeti yoktur. Hakikati müdrik bir İnsan, fânilerin sahte iltifatlarına kıymet vermez ve arkasına dönüp bakmaz. İşte Said Nursî bu noktadan da mânevî büyük bir Kahramandır. Hayatı, İnsanı hayrette bırakan çeşitli Kahramanlıklarla

dolu olmakla beraber; Hak'ta, Hak yolunda fâni olup, şahsından Feragat etmede de mümtaz bir Fedakâr olarak nazara çarpmaktadır. İlâhî bir İnayete mazhariyetle, dağ gibi engelleri aşip; bu asrin yüzlerce menfi cereyanları karşısında Kudsî Dâvasını çekinmeyerek ilân edip Selâmete çıkarması, kendisinin fâni şahsiyetinden tamamıyla Feragat ettiğini, Hak yolunda Fedâî olduğunu göstermektedir.

Evet; Said Nursî şahsî Dehasiyle İnsanlık Âleminde yeni bir çığır açmamıştır. Bu Zât, bütün istidadımı ve benliğini Ezelî bir Hakikata feda ederek; bütün zamanlarda hükümrân olan bir Hakikati Dâva edinmiştir. Şâhsında ve Hizmetinde görünen bütün yüksek Vasîf ve Kemalât, ancak Kudsî Dâvasından aksetmektedir. Nasîlki binler ayna ortasında bulunan bir lâmba, nûranî ışığa mâlik olduğu için karşısındaki aynalar adedince külliyyet kesbeder ve o kadar kıymet alır. Zira her bir aynada bir lâmba, ışığıyle beraber mevcuttur.. aynen öyle de, Bediüzzaman, şu Kâinatın ve umum zamanların mânevî güneşî olan Kur'an-ı Hakîme ve Din-i Mübin-i İslâmın mübellîği Hazret-i Muhammed Aleyhissalâtü Vesselâma müteveccih olmuştur. Ve Onların ziyasına ma'kes Risale-i Nurun zuhuruna, inkişafına vesile olduğu için; Eserinden ışık alan, Dâvasından Feyiz ve Kuvvet alan yüzbinler, hattâ milyonlarca İnsanın âyine-misal Akıl, Kalb ve Ruhlarında mânen yaşamakta ve örnek bir İnsan, büyük bir Mütefekkir olarak kabul ve yad edilmektedir.

İşte Onu mânen yaşatan bu gibi kıymetlerdir. Dalâlet cereyanlarının karşısında Ehl-i Îman Fedakârlarından büyük bir Şâhs-ı Mânevî meydana çıkararak, muhkem bir Sedd-i Kur'anî ve Îmanî tesis edip Mü'minlerin Nokta-i İstinâdi olmasıdır. Înandığı Kudsî Dâvaya gösterdiği Azim ve Sebatla, Mü'minlerin Kalblerini ihtizaza vererek, Ruhlarda İslâmî Aşk ve Heyecanı uyandırmıştır. Fânilere perestîş eden bîçare İnsanlara, bâki ve lâyemut bir Hakikati gösterip nazarları oraya çevirmeye çalışmasıdır. Vazifesinin böyle Ulviyeti ile beraber; -fakat beşeriyet itibarıyle-Ubudiyet Vazifesiyle de kendini herkesten ziyade kusurlu, noksan ve âciz gören ve öyle bilen, Dergâh-ı Rahmette acz ve fâkr ile niyaz eden ve İnsanlığa Rahmeti, Saadeti talep eden bir Abd-i Azizdir; bir Fakir-i Müstağnidir. Evet O, "Bir kimsenin Îmanını kurtarırsam; o zaman, bana Cehennem dahi gül

- gülistan olur." demektedir. Nefsindeki enaniyet ve gurur putunu kırmakla kalmamış; Âlemdeki tabiatperestlerin putlarını dahi târ u mar etmek gibi bir vazife gördüğü dost ve düşman, herkesin malûmu olmuştur.

İşte Bediüzzaman hakkında takdir ve tebriki ifade eden bütün yazılar bu mâna içindir.

Bazı gazetelerin zaman zaman yaptıkları Neşriyattan anlaşılıyor ki: Din ve İslâmiyet düşmanları, ekseriya perde ardından bahaneler icad ederek Dine saldırmaktadırlar. Doğrudan doğruya Dinin ve İslâmiyetin aleyhinde bulunmuyorlar; Dine Hizmet eden, bu uğurda türlü Fedakârlıklara katlananları nazar-ı âmmede kötülemek, halkın sevgisini çürütmek için hücuma geçiyorlar; ta ki Dine Hizmet edenleri âtil vaziyete getirip, Dinî inkişafa mâni olsunlar. İmansızlığın, ahlâksızlığın revaç bulmasını te'min etsinler. Demokrasi devrinde ve Din hürriyetine müsaade edildiği bu zamanda böyle olursa; "Din zehirdir" diye millet kürsüsünden ilânat yapıldığı bir devirde Dindarlara, hususen İslâmî gelişme ve inkişafa Hizmet edenlere nasıl davranışıldığı kolayca anlaşılır...

Devr-i sabıkda, Üstad ve Nur Talebelerini mahkemeye sevkedenler arasında öyleleri olmuş ki; kanun perdesi altında menfi ideolojilerine, şahsî kin ve ihtiraslarına göre hareket etmişler. Vazife-lerinin icabını yapmaları lâzımgelirken; sanki vatan ve millet hainlerini yakalamış gibi çeşitli hakaret ve iftiralara Bediüzzaman ve Talebelerine hücum etmişler; mahkeme beraet vermişken, kanunu tatbik etmekle mükellef bazıları, Said Nursî için yakında idam edileceği şayıasını etrafa yaymaktan sıkılmamışlardır. Biz, bu yazılarla onlar aleyhinde konuşmak değil, bir Hakikatî beyan etmek istiyoruz. Belki onlardan birçoğu, bu hareketinde mazurdur, mecburen yapmıştır. Her ne olursa olsun bu muameleler isbat ediyor ki; Bediüzzamanın muhakeme olunduğu, mahkemeye sevkedildiği tarihlerde gizli dinsizler, ifsad komiteleri faaliyyette idiler. Mahkeme eliyle mahkûm edemedikleri ve Dâvasına mâni olamadıkları Said Nursî'ye, insafsızca iftiralarda, yalan propagandalarda bulunacakları ve bulundular. Bu elim vaziyeti gören her insaf sahibi, Onun müstakim bir Din Adamı, Hakikat Adamı olduğunu söylemekten çekinmemiştir. Binaenaleyh Bediüzzaman ve Risale-i Nur hakkında tekrarla ve ısrarla devam edegele takdîrkâr yazı ve takrizlerin neşredilmesinin

bir mühim âmili de bu olsa gerektir ve tenkid edilmemelidir. Nazar-ı dikkatle bu Zâtî ve Eserlerini temaşa edenler, Kemal-i Takdirle Tebrik ve Senadan kendilerini alamamışlardır.

Bilhassa mahkûm ettirilmek için sevkedildiği mahkemeler ve ehl-i vukuflar, Eserlerini ve Hayatını tetkikten sonra, Eserlerinde görünen Kemalât ve güzelliği tasdik etmişlerdir. Şu halde; milletin en zeki ve ferasetli tabakasının, Ehl-i Akıl ve Kalbin yarı� asırdanberi devam edegelen ve gittikçe umumiyet kesbeden Said Nursî ve Risale-i Nur hakkındaki kanaat ve ifadeleri, gerçekten büyük bir Hakikatın tezahürü olarak kabul edilmek icab eder.

Sual: Madem Allah Alîmdir. Onun bilmesi ve iltifatı kâfidir. Ehl-i Kemal büyük Zâtlar, daima kendilerini setretmişler. Hem bâki bir Âlemde Hakikatler bütün çıplaklıgilâyle ortaya döküleceğine göre; ne için Risale-i Nurun meziyetleri, İlâhî İnayet ve İkramlar çoklukla zikredilmiş. Said Nursî'nin Hizmet-i Kur'aniyyesi esnasında mazhar olduğu Harika Muvaffakiyet ve Kemalât beyan edilmiş ve bunlar ne için neşredilmiş? Hattâ ilmî Eserlerinin bir çoğunun arkasında bu nevi takrizler konulmuş?..

Cevab: Bu hususta mukni cevaplar bazı Mektublarda vardır. Bir hülâsası şudur: Bediüzzamanın Risale-i Nurun Neşriyle Hizmeti, doğrudan doğruya Kur'an hesabınadır. İman Hakikatlarının Neşri, Müslümanların İmanlarının takviyesi, kuvvetlenmesi, dolayısıyle İslâm Dininin teâli etmesi, din düşmanlarının müfsit hücumlarının def edilmesi ve İslâm Dininin İnsanlar arasında maddî ve mânevî Kemalâtın Zübde ve Hülâsası olduğunu Âleme ilân etmek ve herkese kanaat-ı kat'îyye vermek için zikredilmiştir. Yukarıda bahsedildiği gibi aleyhte olanlar öyle insafsızca hücumlarda bulunmuşlardır ki; Said Nursî, hadsiz muarızlara, çok kuvvetli ve kesretli düşmanlara karşı; az, fakir ve zayıf olan Risale-i Nur Talebelerine, Kuvve-i Mânevîyye, gaybî imdat, teşci, Sebat ve Metanet vermek için Risale-i Nur hakkındaki İkram-ı İlâhî ve Hizmetin makbuliyetine aid İnayet-i Rabbaniyeyi zikretmiş; insafsız hücum ve asılsız iftiralara karşı mecburiyetle müdafaya geçilmiştir.

Hem Tarihçe-i Hayata geçen bir Mektubunda, Bediüzzaman:

- "Ben itiraf ediyorum ki; böyle makbul bir Eserin mazhari olmağa hiç bir vecihle liyakatım yoktur. Fakat çok ehemmiyetsiz bir çekirdekten koca dağ gibi bir ağacı halketmek Kudret-i İlâhiyenin Şe'nindendir ve Âdetidir ve Azametine delildir. Ben kasemle temin ederim ki: Risale-i Nuru senadan maksadım, Kur'anın Hakikatlarını ve İmanın Rükünlerini Te'yid ve İsbat ve Neşirdir. Hâlik-ı Rahimime yüzbinler Şükür olsun ki: Beni kendime beğendirmemiş, nefsimin ayıollarını ve kusurlarını bana göstermiş ve o nefsi emmareyi başkalara beğendirmek arzusu kalmamış. Kabir kapısında bekleyen bir adamın arkasındaki fâni dünyaya riyakârane bakması, acınacak bir hamakattır ve dehşet verici bir hasarettir. İşte bu Halet-i Ruhiyye ile, yalnız Hakaik-i İmaniyyenin Tercümanı olan Risale-i Nurun, Kur'anın malî olarak meziyetlerini izhar ediyorum. Sözlerdeki Hakaik ve Kemâlât benim değil, Kur'anındır ve Kur'andan tereşuh etmiştir. Madem ben faniyim, gideceğim; elbette bâki olacak bir şey ve bir Eser benimle bağlanmamak gerektir ve bağlanmamalı. Evet, lezzetli üzüm salkımlarının hâsiyetleri kuru çubugunda aranılmaz. İşte ben de öyle kuru çubuk hükmündeyim."

Evet, Said Nursî Risale-i Nurla dinsizlige ve İslâmiyet aleyhindeki cereyanlara karşı girişi Kur'an ve Îman Hizmetinde çok yardımçılara, hükümet ve milletçe teşvik ve müzahere muhtaç iken, bil'akis çeşitli iftira, tezvir ve ithamlarla hapse sürülmek, Eserlerini imha etmek, halkın kendinden soğutmak için aleyhinde türlü isnadlar yapılmıştır. Elbette Hak bildiği mesleğini; Kur'anın Şerefine ve Hazret-i Peygamberin Nübûvetinin Teâlisine aid Hizmetini aleyhdeki iftiralardan müberra kılmak için Hakikati söyleyecek, müdafâada bulunacak. Faraza bazılar tarafından şahsî bir noksânlık telâkki edilse bile, umumun İstifade ve Saadeti için şahsî zararına da razi olacaktır. Onun için Risale-i Nur hakkında beyan edilen ve neşredilen senalara bu gibi noktalardan bakmak lâzımdır; yoksa Hizmete zarar olur. Dar düşunce ile hareket etmek zamanında değiliz. Îmansızlar, kendi muzır mesleklerini, menfi ideolojilerini, sahte kahramanlarıhattâ İslâm düşmanlarını, -onlar asla lâyik olmadığı halde çeşitli medh ü sena ile insanlığın nazarına göstermeye, alkış toplamağa çalışıyorlar. Uzağa gitmeye lüzum yok; dünyayı saran dehşetli dinsizlik cereyanını idare edenler büyük kahramanlar olarak ilân edilirken, neden Müslümanlar Hak Dinlerini medh ü sena etmesinler. Onun Kemalâtını, Ulviyetini neşretmesinler; Kur'ana âyne olan

ve bu zamanın dinsizlik cereyanlarına meydan okuyup, Dine en büyük Hizmeti ifa eden bir Eser Külliyyati ve Onun muhterem, mütevazi ve hadsiz zulümlere maruz kalmış Müellifi, medhedilmesin! Halbuki yazılan yazılar, mücerred mevzular olarak değil, ekseriyetle müdafaa kabilinden, aleyhteki iftiralara cevab olarak neşredilmiş Hakikatlardır.

* * *

Üstadın hayatı, külli Hizmeti noktasından topluca iki büyük safha arzettmektedir.

B i r i n c i s i : Doğuşundan itibaren tahsil hayatı, Van'daki ikameti, İstanbul'a gelişî, siyâsî hayatı, seyahatleri, harb-i umumiyye iştiraki, rusya'daki esareti, İstanbul'da Darülhikmetî-İslâmiye azalığında bulunuşu, Kuva-yı Milliyede İstanbul'daki Hizmeti, Ankara'ya gelerek ilk Meclis-i Meb'usandaki faaliyetleri ve kısa bir müddet sonra Van'a çekiliп İnzivayı ihtiyar etmesi gibi.. her biri ayrı bir hayat sahnesi olan Üstadın hayatının bu birinci safhası; İman ve Kur'an Hizmeti itibariyle ikinci safha hayatının mukaddemesi hükmündedir. İkinci büyük Hizmetine hazırlıktır. Ömrünün ellinci senesine kadاردır.

İ k i n c i s i : Van'da İnzivada iken Garba nefyedilip Isparta'nın Barla Nahiyesinde ikamete memur edildiği zamandan başlar ki; "**Risale-i Nurun Zuhuru ve İntişarıdır.**" Âzamî İhlâs, âzamî Fedakârlık, âzamî Sadakat, Metanet ve Dikkat ve İktisad içinde Risale-i Nurla giriştigi Hizmet-i İmanîyye ve manevî Cihad-ı Diniyyedir.

Hayatının bu ikinci safhası: Harb-i Umumî neticesinde Osmanlı Hilafetinin inkıraz bulmasıyle İnsanlık Âleminde medeniyet-i beşeriyyeyi mahveden ve Semavî Dinlerle mücadeleyi esas ittihaz edinen komünizm rejiminin İnsaniyetin yarısını istilâ ederek dünyayı dehşete saldığı ve memleketimizi tehdide yeltendiği ve mânevî tahrîbatının tehlikesine maruz kaldığımız bir devreye rastlar. Bu devre, bin senedir Kur'ana Bayraktarlık yapmış, İslâmiyyete asırlarca Hizmet etmiş Kahraman bir millet için dikkatle incelenmesi lâzım gelen bir devredir.

Üstad, Risale-i Nuru Te'lif ederken, Kur'anın İ'câzî Lem'aları olan bu Eserlerin, her Taife-i İnsaniyede inkişaf edeceğini; dinsizliğin, memleketimizi istilâsına mani olacağını; memleket ve millet için

bir Sedd-i Kur'anî vazifesini göreceğini; Risale-i Nur Hizmetinin umumiyet kesbedip, Türk Milletinin yine İslâmiyetin Kahraman bir ordusu ve Fedakârı olacağını; Risale-i Nurun Neşri ve ileride resmen İntişarı, milletçe benimsenmesi ve maarif dairesinin Hakikat-ı Kur'aniye yapışması neticesi: Maddeten ve manen milletin terakki edeceğini, İslâmiyetin büyük kuvvet bulacağını zikretmiştir.

Risale-i Nur; bir alemdir, ünvandır. Bu zamanda zuhur eden Kur'anî Hakikatler manzumesidir. Necip Milletimizin, İnsaniyet-i Kübra olan İslâmiyete sarılması, yepyeni bir Ruh ve taze bir İman aşkı ve heyecanı içinde uyanmasının ifadesidir. İçinde bulunduğu asırın değiştirdiği hayat şartları ve yeni bir dünya nizamı ve görüşü karşısında İmanın Tahkim ve Takviyesi ile feveran eden Hamiyet-i İslâmiyenin manasıdır. Mütenebbih, Kalbleri İman ve Muhabbet-i Nebevî ile coşkun ve cihan - değer şeref-i intisabiyle serefraz Fedakârların yetişmesi ve bu milletin mazisine mütenasip Kahramanlığı, yüksek İman ve Ahlâki izhar etmesi işaretidir.

Bediüzzaman, Risale-i Nuru, hiçbir makam ve meşrebin te'siri altında kalmadan, maddî - manevî hiç bir menfaat ve hissiyat karışmadan, doğrudan doğruya Kur'an-ı Hakîmin umumun istifade edebileceği ve umuma hitab eden Hakikatlarını tefsir etmiş, bu Hakikatların Tercümanlığını yapmıştır. Te'lif ettiği Âsârından herkes istifade edebilmektedir. Bir taifeye bir sınıf halka mahsus değildir. Bu Tarihçe-i Hayat, okuyucuların nazarını -bu zamanda- Kur'anın Hikmet Nurları olan Risale-i Nur'a çevirip, Ondan istifadeyi gösterecektir. Said Nursî ise; Kur'anın Hizmetinde Fedakârane çalışmış, Sünnet-i Peygamberîye İttibâ etmiş, nûmune-i imtisal bir Zât olarak görülmektedir.

Tarihçe-i Hayatta geçen bazı Mektublardan anlaşılacağı üzere:

Said Nursî, bir zamanlar felsefe mesleğinde çok ileri gitmiş, sonra Kur'an-ı Hakîmin İråşadiyle, Hak ve Hakikata erişmiş ve bu zamanda fen ve felsefe ile iştigal edip şek ve şüphelere maruz kalanları, aklî delillerle şüphelerden kurtaracak Eserler te'lif etmiştir.

Risale-i Nurun yolu, mesleği; bu zamandaki hayat şartlarına, İnsanların Ahval-i Ruhiyelerine göre en selâmetli, en kısa ve umumî bir Cadde-i Kur'andır. Serapa İlim ve Tefekkür üzerine gitmektedir. İçtimaî hayatı çeşitli Hizmetler gören ferdlerin istifadesi büyüktür.

Risale-i Nuru okuyan ve Ondan Ders alarak Tefekkür-ü İmaniyeyi kazananlar, dünyevî vazife ve mesleklerini, Âhiret Hayatına ve Ebedî Saadete vesîle yaparak büyük bahtiyarlığa erişecektir. İslâm Dinindeki bu büyük Hakikatî derkeden münevverler; elbette, Hak Dininin Hizmetini büyük bir Saadetle deruhe edecekler, Hakikati arayan fakat bulamayan İnsanlığa da neşre çalışacaklar. Evet Talebe, profesör, meb'us, kim olursa olsun, mes'uliyet dairesi olanlar, muhitini tenvir ile mükelleftir. Bir vilâyet, hattâ bir memleketin, Saadet ve Selâmeti, Tenvir ve Îrşadı ile mükellef olanlar, elbette çok daha ziyade müteyakkız davranışın mecburiyetindedirler. Said Nursî, Risale-i Nurla, bu millete en büyük Hizmeti, İyiliği yapmıştır. Mukabilinde, şahsi için bir teşekkür dahi istemiyor; gerçi şahsına tevcih edilen yüksek medih ve tavsifatı hâvi mektuplar var. Bunları, okuyucuların, Nurlardan istifadelerine bir alâmet olduğu cihetle, Risale-i Nur hesabına kabul etmiş. -Hakikatte- Said Nursî'nin bu milletten, gençlikten istediği: İmanla, dünyevî ve Uhrevî Saadeti kazanmalarıdır. Bunun için, Kur'anın bu zamana aid Dersi olan Risale-i Nuru Esas tutup; her yerde, her dairede Neşrini, Îman Hakikatlarının öğrenilmesini istemektedir. Kendisi def'alarda, bu millet ve memleket aleyhindeki cereyanlara karşı yegâne çarenin Risale-i Nur olduğunu ihtar etmekte ve müjdelemektedir.

Üstadın Rıza-yı İlâhiye matuf Hizmet, hareket ve faaliyetlerini başka maksat ve gayelere yorumlamak isteyenler, ancak basiretsizliklerini ilân ediyorlar.

İnsanın yüksek Mahiyet ve Ruhunun istediği hakikî Saadet, ancak Kur'anın gösterdiği yolda ve Rıza-yı İlâhînin parıldadığı ufuktadır. Bediuzzaman, Risale-i Nurla İnsanlığa bu yolu ve bu ufku göstermekte, Sîrat-ı Müstakim Ashabinin nurlu Kafîlesine iltihak etmenin İnsan için elzem olduğunu duyurmakta ve isbat etmektedir.

İşte biz, âcizane hazırladığımız bu Eserle bu Hakikata bir nebze Hizmet etmek istedik. **İstikbalın münevver bahtiyarlarına bir mehaz olarak bu Eseri neşredivoruz.** Daha derin ve geniş bir Tarihçe hazırlanması dileğimizdir.

وَمِنَ اللَّهِ التَّوْفِيقُ

Hazırlayanlar

Birinci Kısım

İlk Hayatı

BEDİÜZZAMAN SAİD NURSİ (Rumî 1293) tarihinde Bitlis Vilâyetine bağlı Hızan Kazasının İsparit Nahiyesi'nin Nurs Köyünde doğmuştur. Babasının adı Mirza, anasının adı Nuriye'dir. Dokuz yaşına kadar peder ve validesinin yanında kaldı. O esnada bir Hâlet-i Ruhiye, tahsilde bulunan büyük biraderi Molla Abdullah'ın, İlimden ne derece Feyizyâb olduğunu tetkike sevketti. Molla Abdullah'ın gittikçe tekâmül ederek köydeki okumamış arkadaşlarından okumakla tezahür eden meziyetini düşünüp hayran kaldı. Bunun üzerine ciddî bir şevk ile tahsili gözüne aldı ve bu niyetle nahiyesi İsparit Ocağı dahilinde bulunan Tağ Köyünde Molla Mehmed Emin Efendi'nin Medresesine gitti. Fakat fazla duramadı. Hâlet-i Fitriyeleri icabı, daima İzzetini (**Hâşıye**) koruması ve hattâ âmirâne söylenen küçük bir söyle dahi tahammül edememesi; Medreseden ayrılmamasına sebeb oldu. Tekrar Nurs'a döndü. Nurs'da ayrıca bir Medrese olmadığından dersini büyük biraderinin haftada bir defa sîlaya geldiği günlere hasrederdi. Bir müddet sonra Pirmis karyesine, sonra Hızan Şeyhinin yaylâsına gitti. Burada da tahakküm tahammülsüzlüğü, dört Talebe ile geçinmemesine sebeb oldu. Bu

(Hâşıye): Molla Saidde küçük yaşda görülen bu İzzet, nefse muhabbetten gelmiyordu. Kader-i İlâhî, istikbalde İlâ-yı Kelimetullah Vazifesini İnayetiyle vereceği bir Abdine, o vazifeyi bihakkın ifası için lâzım olacak hasletlerden biri olan İzzet-i İlmiyeyi vermişti. Molla Said, henüz o zaman bunun mahiyet ve hikmetini belki bilemediyordu; fakat zaman gösterdi ki; şimdi muhteşem bir ağaç mahiyetini alan Risale-i Nurun muazzam ve geniş Hizmetinin levazimatından olan İzzet-i İlmiyeyi Cenab-ı Hak, Molla Saidin Ruhunda, ta o zaman küçük bir çekirdek olarak dercetmişti.

dört Talebe birleşip, kendisini daima tâciz ettiklerinden bir gün Şeyh Seyyid Nur Muhammed Hazretlerinin huzuruna çıkıp, izhar-ı acz ile arkadaşlarını şikayet etmiyerek şöyle dedi:

- Şeyh Efendi, bunlara söyleyiniz, benimle döğüştükleri vakit, dördü birden olmasınlar, ikişer ikişer gelsinler.

Seyyid Nur Muhammed, küçük Said'in bu mertliğinden hoşlanarak:

- Sen benim Talebemsin, kimse sana ilişemez! buyurdu.

Bu hâdiseden sonra "Şeyh Talebesi" diye yâdedildi. Burada bir müddet kaldiktan sonra, biraderi Molla Abdullah ile beraber Nurşîn köyüne geldiler. Yaz olması dolayısıyle, ahalî ve Talebelerle birlikte Şeyhan yaylásına gittiler. Orada, biraderi Molla Abdullah ile bir gün döğüşmüştür. Tâgî Medresesi Müderrisi Mehmed Emin Efendi, küçük Said'e:

- Ne için Kardeşinin emrinden çıkıyorsun? diye işe karışmış.

Bulundukları Medrese, meşhur Şeyh Abdurrahman Hazretlerinin olması dolayısıyle, Hocasına şu yolda cevap verir:

- Efendim, şu Tekyede bulunmak hasebiyle, siz de benim gibi Talebesiniz. Şu halde burada Hocalık hakkınız yoktur! diyerek, gündüz vakti bile herkesin güclükle geçebileceği cesim bir ormandan geceleyin geçerek Nurşîn'e gelir.

Şarkî Anadolu'da Medrese teşkilâtındaki hususiyetlerden birisi şudur ki: İcazet almış bir Âlim, istediği köyde hasbetenlîlâh bir Medrese açar; Medrese Talebelerinin ihtiyacı, iktidarı olursa Medrese sahibi tarafından, iktidarı yoksa halk tarafından temin edilir; Hoca meccanen Ders verir, Talebelerin iaşe ve levazimatını da halk deruhe ederdi. Bunların içinde yalnız Molla Said, hiçbir suretle Zekât almıyordu. Zekât ve başkasının eser-i minneti olan bir parayı katyen kabul etmıyordu. (**Hâsiye**)

(Hâsiye): Zekât ve Sadaka ve mukabilsiz hiç bir şey almadığının sebeb ve hikmeti, Risale-i Nurdan İlkinci Mektub ve sair Risalelerde beyan edilmiştir. Evet, Molla Saidin istikbalde Risale-i Nurla geleceği Hizmet-i İmâniyeyi Kemâl-i İhlâsla ifası ve bu Hizmetin meydana gelebilmesi için "Uhrevî Hizmetin mukabiline hiç birşey taleb etmemek" olan Kudsî Düsturun icmâlı bir fihristesi, daha küçük yaşında iken Rahmet-i İlâhiyye tarafından Ruhunda yerleştirilmiştir.

Nurşîn'de bir müddet kaldıkten sonra Hîzan'a döndü. Sonra Medrese hayatını terkederek pederinin yanına geldi ve bahara kadar evde kaldı. O sırada söyle bir rüya görür:

Kiyamet kopmuş, Kâinat yeniden dirilmiş. Molla Said, Peygamber Aleyhissalâtü Vesselâmi nasıl ziyaret edebileceğini düşünür. Nihayet Sîrat Köprüsünün başına gidip durmak hatırlarına gelir. "Herkes oradan geçer, ben de orada beklerim" der ve Sîrat Köprüsünün başına gider. Bütün Peygamberân-ı İzam Hazarâtını birer birer ziyaret eder, Peygamber Efendimizi de ziyarete mazhar olunca uyanır.

Artık bu rüyadan aldığı Feyiz, Tahsil-i İlim için (**Hâşıye**) büyük bir şevk uyandırır. Pederinden izin alarak, tahsil yapmak üzere Arvâs nahiyesine gider. Burada İcra-yı Tedris eden meşhur Molla Mehmed Emin Efendi, kendisine Ders vermeye tenezzül etmeyip, Talebelerinden birisine okutmasını tavsiye edince, İzzetine ağır gelir. Bir gün bu meşhur Müderris Camide Ders okutmakta iken, Molla Said itiraz ederek:

- Efendim, öyle değil!

Hitabında bulunur. Okutmasına tenezzül etmediğini hatırlatır. Orada bir müddet kaldıkten sonra, Mir Hasan-ı Veli Medresesine gitti. Aşağı derecede okuyan yeni Talebelere ehemmiyet verilmemek bu Medresenin âdeti olduğunu anlayınca, sıra ile okunması icabeden yedi Ders Kitabını terkederek, sekizinci kitaptan okuduğunu söyledi.

Birkaç gün sonra Vastan kasabasına gitti ise de, orada tebdil-i hava için ancak bir ay kadar kaldı, bilâhare Molla Mehmed isminde bir zatin refakatinde Erzurum Vilâyetine tâbi Bayezide hareket etti. Hakikî tahsiline işte bu tarihte başlar. Bu zamana kadar hep "Sarf" ve "Nahiv" mebâdileriyle meşgul olmuştu ve "İzhar" a kadar

(Hâşıye): Tarihçe-i Hayatında yazılmamış, o Rü'yada mazhar olduğu bir Hakikati sonradan söyle anladık ki: Molla Said, Hazret-i Peygamberden İlim talebinde bulunmasına karşılık; Hazret-i Resul-ü Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm, Ümmetinden sual sormamak şartıyla İlm-i Kur'anın tâlim edileceğini tebliğ etmişler. Aynen bu Hakikat hayatında tezahür etmiş. Daha sabavetinde iken bir Allâme-i Asır olarak tanılmış ve kat'îyyen kimseye sual sormamış, fakat sorulan bütün suallere mutlaka cevap vermiştir.

okumuştu. Bayezid'de Şeyh Mehmed Celâlî Hazretlerinin nezdinde yaptığı bu hakikî ve ciddî tâhsili, üç ay kadar devam etmiştir. Fakat pek gariptir. Zira Şarkî Anadolu Usûl-ü Tedrisiyle, "Molla Câmi" den nihayete kadar ikmal-i nüsah etti. Buna da her Kitaptan bir veya iki Ders, nihayet on Ders tederriüs etmekle muvaffak oldu ve mütebakisini terkeyledi. Hocası Şeyh Mehmed Celâlî Hazretleri ne için böyle yaptığıni sual edince Molla Said cevaben:

- Bu kadar Kitabı okuyup anlamaya muktedir değilim. Ancak, bu Kitaplar bir Mücevherat Kutusudur, anahtarları sizdedir. Yalnız sizden şu kutuların içinde ne bulduğunu göstermenizin istirhamındayım, yani bu Kitapların neden bahsettiklerini anlayayım da, bilâhare tab'ıma muvafik olanlara çalışırıım, demiştir.

Maksadı ise, esasen kendisinde fitraten mevcud bulunan icad ve teceddüd fikrini Medrese usullerinde göstermek ve bir teceddüd vücuda getirmek (**Hâşıye**) ve bir sürü hâşıye ve şerhlerle vakit zâyi etmemekti. Bu suretle, alelusûl yirmi sene tâhsili lâzım gelen Ulûm ve Fünunun zübde ve hülâsasını üç ayda tâhsil ve ikmal etmiştir.

Bunun üzerine Hocalarının; "hangi İlim tab'ına muvafik" olduğu sualine cevaben:

(Hâşıye): Yirmi üç senede Te'lifi tamamlanan ve yüz otuz Kitabdan müteşekkil "Risale-i Nur" adlı Eserleriyle, İlmi-Kelâm sahasında bir teceddüd yaptığı görülmüştür. Evet, kendisi, onbeş sene tâhsili lâzım gelen İlmi üç ayda elde etmesi, gaybî bir işaretdir ki: "Bir zaman gelecek, onbeş sene değil, bir sene bile İlmi-İman dersini alacak Medreseler ele geçmiyecek. İşte o zamanda müştaklara on beş senelik Dersi on beş haftada ellere verebilecek Kur'anî bir Tefsir çıkacak ve Said Onun Hizmetinde bulunacak." Evet tam zuhur etti ve aynen görüldü. Risale-i Nur, otuz senelik müdhiş bir zamanda gizli dinsiz ve ifsad komitelerinin hücumlarına rağmen İman Hakikatları Derslerini yüzbinler Nûshalarıyla her tarafda neşrettiler ve binler Kalemlerin gayretleriyle matbaalarla ihtiyaç bırakmadan Kur'anın bu yeni Dersleri yayıldı; milyonlarca İnsanın İmanlarının takviyesine vesile oldu. Anadolu'daki Risale-i Nur'un Faaliyeti, İman Hizmeti ve mâkul yüksek Dersleri, herkesin nazar-ı dikkatini celbetti; mahkemeler ve tatkikler yoliyle Cenab-ı Hak, Nûrları, ehl-i siyaset ve hükümete de okutturdu; ve mektebliler arasında yayıldı, genç İslâm ve İman Fedakârları çoğaldı; ve bunun büyük bir neticesi olarak, kûfr-ü mutlakın ve dalâletin hücumu önlendi, geri çekildi. Yer yer bütün vatandaşlar Din lehinde cereyanlar başladı. İzn-i İlâhî ile, Âlem-i İslâm ve İnsaniyete doğmaya

başlayan İslâmî Saadetin Fecr-i Sâdikini gösterdi, **الْحَمْدُ لِلّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ**...

- Bu İlimleri birbirinden tefrik edemiyorum. Ya hepsini biliyorum veya hâlifisini bilmiyorum, der.

Herhangi bir Kitabı eline alırsa, anlardı. Yirmi dört saat zarfında "Cem'ül-Cevâmi", "Şerh-ül-Mevâkîf", "İbn-ül-Hacer" gibi Kitapların iki yüz sahifesini, kendi kendine anlamak şartıyla mütalâa ederdi. O derece İlme dalmıştı ki, hayat-ı zahirî ile hiç alâkadar görünmezdi. Hangi İlimden olursa olsun sorulan suale tereddütsüz derhal cevap verirdi.

* * *

O ZAMANKİ HAYATINA KISA BİR BAKIŞ

Evvelâ: Hükema-yı İslâkîyyunun mesleklerine sülük ederek, Zühd ve Riyazete başladı. Hükema-yı İslâkîyyun, tedric kanunu mucibince vücutlarını Riyazete alıştırmışlardı. O ise tedrice riâyet etmiyerek birdenbire Riyazete daldı. Gün geçtikçe, vücutu tahammûl etmiyerek zaif düşmeye başladı. Üç günde bir parça ekmekle idare ediyordu. Ulema-yı İslâkîyyunun, "Riyazetin küşâyış-i fikre hizmet ettiğî" nazariyesi üzerine, onlar gibi yapacağım diye çalışıyordu.

Saniyen: İmam-ı Gazali Hazretlerinin "İhya-ül-Ulûm" unda Tasavvuf nokta-i nazarında **دَعْمَاءِ يُرِيَّبَكَ إِلَى مَالَأَيْرِيَّبَكَ** Kaidesine ittibaen, ekmeği bile bir zaman terkedip, ot ile idareye koyuldu.

Salisen: Nadir konuşuyordu. Kürdlerin edib dâhîlerinden Molla Ahmed Hâni Hazretlerinin, gündüzleyin bile havf ile girilen Kubbe-i Saadetine kapanır, bazan geceleyin de orada kalındı. Bundan dolayı ahalî, Bediuzzamana: "Ahmed Hâni Hazretlerinin Feyzine mazhar olmuştur" diyordu. Bu hali, Müşarünileyhin Kerametine hamlederlerdi. O vakitlerde kendisi on üç, on dört yaşlarında idi. Sonra, Ulemadan mümtaz simalarla mülâkat etmeye karar verdi; ve Bağdada, ziyaret kasdiyle Hocasından izin istedi. Dervîş kiyafetine girdi. Yolları takib etmeden dağlarda, ormanlarda gece dolaşarak Bağdada gitmek niyetinde iken Bitlis'e geldi. Bitlis'te Şeyh Mehmed Emin Efendi Hazretlerinin yanına giderek, iki gün kadar Dersinde bulundu. Şeyh Mehmed Emin Efendi, kendisine Kisve-i İlmiyeye girmesini teklif etti. Molla Said cevaben:

- Ben henüz sinn-i bülüğe väsil olmadığımdan, muhterem bir Müderris kıyafetini kendime yakıştırıyorum. Ve ben bir çocuk iken, nasıl Hoca olabilirim? diyerek teklifini kabul etmemiştir. Bundan sonra, Şirvandaki biraderinin yanına gitti. Orada büyük Kardeşile ilk görüşmede aralarında söylece kısa bir muhavare cereyan etti.

Molla Abdullah:

- Sizden sonra ben Şerh-i Şemsî Kitabını bitirdim, siz ne okuyorsunuz?

Bediuzzaman:

- Ben seksen Kitab okudum:

Molla Abdullah:

- Ne demek?

Bediuzzaman:

- İkmâl-i nûsah ettim ve sıranıza dahil olmayan birçok Kitabları da okudum.

Molla Abdullah:

- Öyle ise seni imtihan edeyim?

Bediuzzaman:

- Hazırım, ne sorarsınız sorunuz!

Molla Abdullah, biraderini imtihan eder. Kifayet-i İlmiyesini takdir ile, sekiz ay evvel Talebesi bulunan Molla Saidi kendisine Üstad kabul etti ve Talebelerinden gizli olarak küçük biraderinden Ders almaya başladı. Ve bittabi, daha evvel okuttuğu Kardeşini kendisine Üstad yaptığı sezdirmiyordu. Nihayet Talebeler, Molla Abdullahın Molla Said nezdinde Ders okuduğunu kapıdan, anahtar deliğinden gizlice görünce taaccüb ederek sormuşlarsa da; Molla Abdullah cevaben:

- Nazar degmemek için, ben ona Ders veriyorum, demiş ve Talebelerini aldatmıştır.

Molla Abdullahın yanında bir müddet kaldiktan sonra Siirte gelir.

Orada bulunan Molla Fethullah Efendinin Medresesine gider. Molla Fethullah, Molla Saide:

- Geçen sene "Süyûtî" okuyordunuz, bu sene Molla Câmi'yi mi okuyorsunuz?

Bediüzzaman:

- Evet "Câmi" yi bitirdim.

Molla Fethullah hangi Kitabı sordu ise, "bitirdim" cevabını alınca, tahayyürde kaldı. Bu kadar Kitabı bitirdiğini, hem de az zamanda bitirdiğini aklına siğıştıramadı, taaccüb etti ve dedi:

- Geçen sene deli idin, bu senede mi delisin?

Bediüzzaman:

- İnsan başkasına karşı kesr-i nefş için Hakikatı ketmedebilir. Fakat babadan daha muhterem olan Üstadına karşı Hakikat-ı Mahzdan başka bir şey söyleyemez. Emrederseniz, söylediğim Kitablardan beni imtihan ediniz der.

Molla Fethullah hangi Kitabdan sordu ise, cevabını güzelce verir.

Bunun üzerine bu muhavereyi dinliyen ve bir sene evvel Saidin Hocasının Hocası bulunan Molla Ali-i Suran namındaki Zat, kendilerinden Ders almaya başladı.

Molla Fethullah:

- Pek âlâ, zekâda Harikasınız, fakat hıfzınız nasıldır? Makamat-ı Harîriyeden birkaç satırını iki defa okumakla hıfzedebilir misiniz? diyerek Kitabı uzatır.

Molla Said alarak, bir yaprağını bir defa okumakla hıfzetti ve okudu.

Molla Fethullah:

- Zekâ ile hıfzın ifrat derecede bir kimsede tecemmuu nâdirdir, diyerek hayrette kaldı.

Bediüzzaman orada iken, Cem'ül-Cevâmi' Kitabını, günde bir iki saat ıstıgal etmek üzere bir haftada hıfzetti. Bunun üzerine Molla Fethullah şu kelâmi söyleyerek Kitabın üzerine yazdı:

قَدْ جَمِعَ فِي حِفْظِهِ جَمِيعُ الْجَوَامِعِ جَمِيعَهُ فِي جَمِيعِهِ

Bu hâl Siirt'de şüyû bulmuş ve Molla Fethullah, Ulemaya:

- Bizim Medreseye gayet genç bir Talebe geldi. Her ne sual ettimse bilâ-tevakkuf cevab verdi. Bu yaşda Zekâsına ve İlmine ve Fazlına hayran kaldım diyerek pek çok medheder. Bunun üzerine Ulema bir yerde toplanarak Bediüzzamanı davet ederler. Bediüzzaman intihab ettileri bütün suallerine bilâ-tereddüd cevab verirken, Molla Fethullahın yüzüne bakıyordu. Sanki Kitaba bakıyor gibi kendilerinden okuyarak cevab veriyordu. Bunu gören Ulema, Bediüzzamanın harikulâde bir genç olduğuna hükmedip, Faziletini takdir ve sena ettiler. Bu hâl etrafta işitilir. Ahali, kendisine Veliyyullah derecesinde ihtiram eder ve o nazarla bakarlar. Bu vaziyet, ikinci derecede bulunan bir takım Âlim ve Talebelerin rekabetlerini arttırdı. Genç, tecrübeşiz Talebelerden bir kısmı, ilmen mağlûb edemedikleri Bediüzzamanı kavga yoliyle iskât etmek teşebbüsünde bulunmuşlarsa da, mes'aleden haberdar olan Siirt ahalisi, kendisini kurtarmak için gelmişler. Ahali nazarında büyük mevkii olduğu için, derhâl muarızların elliinden kurtarılmış ve bir odaya bırakılmış ise de Bediüzzaman, mesleklerine olan fevkâlâde muhabbetinden, muarızları bulunan Talebe ve Ehl-i İlmin câhillere hedef olmamasını temin için kendisi odadan çıkışp muarızları tarafından telef edilse bile Ehl-i İlmin işine cahillerin karışmamasını müdafaa eder. Bu ihtilâfi kaldırmak maksadıyla herhangi bir Talebeye:

- Beni öldürünüz, İlmin haysiyetini muhafaza ediniz! diyerek yüzünü çevirmiş ise de hiçbir Talebe kendisine hücum etmemiş ve nihayet ihtilâf bertaraf edilmiştir. Siirt mutasarrifi, kendisini muhafaza etmek üzere yanına çağırıldığı ve o Talebeleri nefyedeceği haberini Tebliğ etmeye gönderdiği jandarmaya karşı Bediüzzaman:

- Biz Talebeyiz, birbirimizle doğuşürüz, barışırız. Binaenaleyh, mesleğimiz haricinde bulunan birisinin bize karışması muvafik olmadığından gelemeyeceğim ve hata da benimdir. Cevabında bulunarak jandarmaları reddetmiştir.

Bu esnada on beş, on altı yaşlarında bulunuyordu. Lâkin kuvve-i bedeniyece pek çevik ve metindi. "Said-ül-Meşhur" lâkabiyle yâdediliyordu.

Siirt'de, kendisiyle mücadele etmek istiyen bütün arkadaşlarına karşı hazır bulunduğu ve aynı zamanda sorulacak bütün suallere cevab vereceğini, kimseye sual sormayacağını ilân etti. Sonra tekrar Bitlis'e geldi. Bitlis'de bir iki Şeyh hanedanının, Âlim ve Talebelerin arasında geçimsizlik olduğunu işitir. Fesadı netice veren sözlerin, bilhassa giybetin İslâmiyete yakışmadığını onlara ihtar edince; Molla Saidi, Şeyh Emin Efendiye şikayet ederler. Şeyh Emin ise:

- Henüz çocuk olduğundan, kabil-i hitab değildir, der.

Bu söz Molla Saide Tebliğ edildiği anda, zaten bu gibi sözlere fitraten tahammûlsûz olduğundan Şeyh Emin Efendinin huzuruna çıkarak elini öper; ve:

- Efendim, beni imtihan ediniz; kabil-i hitab olduğumu isbat etmek isterim, der.

Şeyh Emin Efendi mütenevvi İlîmîlerden ve en müşkûl mes'elelerden on altı sual tertip ederek sorar. Molla Said, suallerin umumuna cevab verdikten sonra, Kureyş Camiine gider, ahalîye va'z ve nasihat etmeye başlar. Bunun üzerine Bitlis ahalisinin bir kısmı Molla Saide, bir kısmı da Şeyh Emin Efendiye yardım etmek isterler. Bundan dolayı, vali, büyük bir vukuata meydan vermeme için Bediüzzamanı nefyeder. Bu defa da Şîrvana gider. Zaten infirad eden böyle Zatların muarîzleri pek çok bulunur. Bilhassa Mücadele-i İlmiyede mağlûb düşenlerden bazı zâhir Hocalar, Molla Saidi ahalî nazarında küçük düşürmek için var kuvvetleriyle çalışıyorlardı. Her hususatını tecessüs ettirirlerdi. Bir gün nasilsa, kazaen sabah Namazını geçirmiş. Buna vakîf olan hasımları, "Molla Said, Namazı terketmiştir." diyerek ahalî arasında işâada bulundular. Molla Saidden soruldu ki:

- Niçin herkes bunu böyle söylüyor?

Molla Said:

Evet, esassız bir şey Âlemin içinde çabuk yayılmaz. Hata bendedir. Onun için, iki cezaya uğradım: Birisi Allahın itabı, diğerî nâsin ta'rizi. Bunun esas sebebi ise, geceleyin âdet edindiğim Vird-i Şerîfi terkettiğimdir. İşte Âlemin Ruhu bu Hakikata temas etmişse de, tamamını

kavrayamayarak ismini bilemeyip şu vechile hatayı isimlendirmişler, cevabını verir.

Şirvanda bulunduğu sırada Siirt civarından birisi gelerek:

- Aman efendim, Siirt'e bir çocuk gelmiş, kendisi on dört - onbeş yaşında, umum Ulemayı ilzam etti. Şunu ilzam etmek için sizi davete geldim, der.

Molla Said de şu davete icabet ederek Siirte gitmek için hazırlanır. Yola düşerler, iki saat gittikten sonra, o küçük Hocanın evsaf ve kıyafetini sorar. O adam:

- Efendim, ismini bilmiyorum; fakat ilk gelişte derviş kıyafetinde olup omuzunda bir posteki vardı. Bilâhare Talebe kıyafetine girdi ve umum Ulemayı ilzam etti.

Bunu dinlediğinde, kendisinden bahsettiğini ve bir sene evvelki kendi vukuatının şimdi civar köylerde şüyük bulduğunu anlayarak geriye döner, davete icabet etmez.

Bilâhare Siirt'e bağlı Tillo kasabasına gitti. Meşhur bir Türbeye kapandı. Orada Harika olarak Kamus-u Okyanus'u Bâb-üs-^س 'e kadar hıfzetti. Ne fikre binaen kamusu hıfzettiği sorulduğunda:

- Kamus her kelimenin kaç mânaya geldiğini yazıyor; ben de bunun aksine olarak her mânaya kaç kelime kullanıldığını gösterir bir kamus vücuda getirmek merakına düştüm, cevabında bulundu. Mezkûr Türbeye kapandığı vakit küçük biraderi Mehmed, yemeğini getiriyordu. Yemek içindeki taneleri Kubbenin etrafında bulunan karıncalara vererek kendisi ekmeğini yemeğin suyuna batırarak kanaat ediyordu.

- Neden dolayı taneleri karıncalara veriyorsun? denildiğinde,

- Bunlarda hayat-ı içtimaiyeye malikiyet ve fevkâlâde vazifeşinaslık ve çalışma bulduğunu müşahede ettiğim için cumhuriyet perverliklerine mükâfaten kendilerine muavenet etmek istiyorum, cevabında bulunmuştur... (**Hâşıye**).

(**Hâşıye**): 1935 de Eskişehir Ağır Ceza Mahkemesinde "Cumhuriyet hakkında fikrin nedir?" sualine cevaben:

- Eskişehir mahkeme reisinden başka daha sizler dünyaya gelmeden benim

Tillo'da iken, bir gece Şeyh Abdülkadir-i Geylâni (K.S.) Hazretlerini rüyasında görür. Geylâni Hazretleri (K.S.) kendisine hitaben:

- Molla Said! Mîran aşireti reisi Mustafa Paşa gidiniz ve kendisini Tarik-i Hidayete davet ediniz; yaptığı zulümden vazgeçerek Namaza ve Emr-i Mârufa müdafim olmasını tavsiye ediniz. Aksi takdirde öldürünüz.

Molla Said, bu rü'ayı görür görmez, hemen tedarikini yaparak Mîran aşiretine doğru Tillodan hareket eder, doğruca Mustafa Paşanın çadırına girer. Paşa orada bulunmadığından, biraz istirahat eder. Sonra Mustafa Paşa içeri girer. Orada hazır olanların hepsi kıyam ettiğleri halde Molla Said yerinden bile kımıldanmaz. Paşanın nazar-ı dikkatini celbedince, aşiret binbaşalarından Fettah Beyden kim olduğunu sorar. Fettah Bey, meşhur Molla Said olduğunu bildirir. Halbuki Paşa, Ulemadan hiç hoşlanmazdı. Şüphesiz bunun üzerine daha fazla kızmış ise de izhar etmemiştir. Molla Saide ne için buraya geldiğini sorunca, Molla Said cevaben:

- Seni Hidayete getirmeye geldim. Ya zulmü terkedip Namazını kılacaksın veya hûd seni öldürceğim! demesinden paşa hiddetlenerek dışarı çıkar. Biraz dolaştıktan sonra yine çadırı girer ve Molla Saide ne için geldiğini tekrar sorar. Molla Said:

- Sana söylediğim ya.. onun için geldim, der. Mustafa Paşa çadırın direğinde asılı bulunan Saidin Kılincına işaret ederek:

- Bu pis kılınçla mı?

Bediuzzaman:

- Kılınç kesmez, El keser cevabında bulunur.

Mustafa Paşa; tekrar dışarıya çıkarak biraz gezindikten sonra içeriye girer. Bediuzzamana:

dindar bir cumhuriyetçi olduğumu elinizdeki Tarihçe-i Hayatım isbat eder, diyerek yukarıda zikredilen "Karınca hadisesini" anlatır ve şöyle der:

Hulefa-yı Raşidîn herbiri hem Halife, hem Reis-i Cumhur idi. Sıddık-ı Ekber, Aşere-i Mübeşsereye ve Sahabe-i Kirama elbette Reis-i Cumhur hükmünde idi. Fakat manasız isim ve resim değil, belki Hakikat-ı Adâleti ve Hürriyet-i Şer'iyyeyi taşıyan mâna-yı dindar Cumhuriyetin Reisleri idiler.

- Benim Cezirede çok Âlimlerim var; eğer hepsini ilzam edebilirsen senin dediğini yaparım, eğer ilzam edemezsen seni Fırat Nehrine atarım.

Molla Said:

- Bütün Ulemayı ilzam etmek benim haddim olmadığı gibi, beni de nehre atmak senin haddin değildir. Fakat Ulemaya cevab verince sizden birşey isterim ki, o da mavzer tüfegidir. Şayet sözünde durmazsan, seni onunla öldürreceğim, der.

Bu muhavereden sonra Paşa ile birlikte atlarla Cezireye giderler. Yolda, Paşa, kat'iyen Molla Saidle konuşmaz. Bani Hanı dedikleri mevkie gelince, yorgunluğundan Molla Said orada biraz yatar; uykudan uyanır uyanmaz etrafında bütün Cezire Âlimlerinin, Kitabları ellerinde beklediklerini görür. Biraz görüşükteden sonra çay ikram edilir. Cezire Âlimleri Molla Saidin şöhretini işittikleri için, mebhût ve hayran bir vaziyette çaylarını bile unutarak Molla Saidin sualine intizar etmeye idiler. Molla Said ise kendi çayını içtikten sonra dalgın dalgın karşısında bulunan bir - iki Âlimin çayını da içер, onlar farkedemezler. Mustafa Paşa, Hocalara hitaben:

- Ben okumuş değilim, fakat Molla Said ile mücadelenizde mağlûb olacağınızı şimdi anlıyorum. Zira bakıyorum ki, siz düşünmekten çaylarınızı unuttugunuz halde, Molla Said kendi çayını içtikden başka iki üç bardak da sizin çayınızı içti.

Bunun üzerine, biraz lâtife ettikten sonra Molla Said bu Âlimlere karşı:

- Efendiler! Bendeniz vâdetmişim, hiç kimseye sual sormam, binaenaleyh suallerinize muntazırım, der.

Bu Hocalar kırk kadar sual sorarlar. Umumuna cevab verdikten sonra her nasılsa Molla Said bir sualin cevabını yanlış söylediğî halde karşısındakiler doğru telâkki ederek tasdik etmişlerdi. Meclis dağılınca Molla Said hatırlar, hemen arkalarından koşarak:

- Affedersiniz, bir sualin cevabını yanlış söylediğim halde farkına varmadınız, diyerek cevabını tashih eder.

Hocalar dediler:

- İşte şimdi hakkıyle bizi tam ilzam ettiniz!

Sonra o Hocalardan bir kısmı Molla Saidden ders almaya gelirler.

Bundan sonra Mustafa Paşa, ahdettiği mavzer tüfeğini hediye eder ve Namaz kılmaya başlar.

Molla Said, İlimdeki emsalsiz Harika istidadı derecesinde vücudca da gayet idmanlı ve kuvvetli idi. Güreş tutmaktan pek hoşlanırdı. Medreselerde bulunan umum Talebelerle güreşirdi. Hiçbirisi güreşte bile Onu mağlûp edemezdi.

Mustafa Paşa ile bir gün at yarışına çıkarlar. Fakat kasdî olarak Mustafa Paşa gayet serkeş ve talimsız ve hiç binilmemiş bir at hazırlamasını emreder. Molla Saide binmek için verir. (Allahu a'lem, attan düşüp ölmesini istemiş.) On altı yaşında bulunan Molla Said, serkeş atı biraz dolaştırdıktan sonra koşturmayı arzu eder. At, onun verdiği istikametden çıkarak başka bir istikamete doğru koşar. Var kuvvetiyle durdurmak ister ise de muvaffak olamaz. Nihayet çocukların bulunduğu yere gider. Cezire ağalarından birisinin oğlu yol üzerinde iken hayvan iki ayağını kaldırıp çocuğun omuzları arasına vurunca çocuk yere düşerek hayvanın ayakları altında çırpmamaya başlar. Nihayet etrafдан imdada ulaşırlar. Çocuğu hareketsiz ölü suretinde görünce Molla Saidi öldürmek isterler. Ağanın Hizmetçileri hançerlerini çekince, Molla Said hemen rovelverine el atar ve adamlara hitaben:

- Hakikata bakılırsa, çocuğu Allah öldürmiş; zâhire bakılırsa, at öldürmiş; sebebe bakılırsa, Kel Mustafa öldürmiş, çünkü bu atı bana o verdi. Durunuz, ben gelip çocuğu bakayım, ölmüş ise sonra muharebe edelim, diyerek atdan inerek çocuğu kucaklar; çocukta hareket görmeyince soğuk suyun içine batırıp çıkarır. Çocuk gülerek gözünü açar. Bunun üzerine bütün ahalı mütehayyir kalırlar. Bu acib vak'a üzerine bir müddet Cezire'de kaldıktan sonra, Talebesi Molla Salih ile bedevî arabaların meskeni olan Biroya giderler. Orada biraz kalınca tekrar Mustafa Paşa'nın eskisi gibi zulme başladığını iştir, yanına gider ve ona nasihat eder, tehdit eder. Bir gün bir münakaşa arasında Mustafa Paşa'ya:

- Yine mi zulme başladın, seni Hak namına öldürecekim! tehdidinde bulunur. Paşa'nın kâtibi ortaya atılır.

O sırada Molla Said, Mustafa Paşayı zulmünden dolayı çok takhir eder.

Paşa bu takhire tahammül edemiyerek, öldürmek için üzerine hücum eder; fakat Mîran ağaları zabtederler. Nihayet Mustafa Paşanın oğlu Abdülkerim Molla Saide yaklaşarak:

- Onun akidesi yanlıştır; rica ederim, şimdilik buradan başka yere teşrif ediniz, der.

Abdülkerimin sözünü kırmaz, yalnız olarak, bedevilerin meskeni olan Biro Çölüne doğru hareket eder. Yolda bedevî eşkiyalarına tesadüf eder. Bedevilerin silâhları mızrak ve Molla Saidin silâhi mavzer olduğundan, eşkiyalara doğru kurşun atmaya başlar, eşkiyalar çekilirler. Yoluna devam ederken ikinci çeteyle tesadüf eder. Bu defa eşkiyalar çok olduğundan etrafını çevirirler. Kendisini öldürecekleri sırada içlerinden birisi tanıyarak:

- Ben bunu Mîran aşiretinin içinde gördüm. Bu meşhur bir adamdır deyince, derhal bedeviler çekilerek kusurlarının af buyrulmasını dilerler. Ve korkulu olan yerlerde kendilerine muhafizlik yapmak istemişlerse de Molla Said reddedip, yalnız olarak yoluna devam eder. Birkaç gün sonra Mardine gelir. Mardin Uleması muarazaya kalkışırlarsa da muvaffak olamazlar, evlâtları yanında olan genç Saidde Harika bir şekilde ilmî Kudreti görünce kendilerine Üstad kabul ederler.

Bu esnada, Mardine gelen iki Talebeye tesadüf etti. Bunlardan birisi, Cemâleddin-i Efganiye mensub olup; diğeri, Tarikat-ı Sünûsiyeden idi. Bunlar vasıtasıyla hem Cemâleddin-i Efganînin mesleğine, hem de Tarik-ı Sünûsiye aşinalık peyda etti.

Molla Said çok genç yaşta iken siyasi hayatı atılır, vatan ve millete Hizmete başlar. İlk hayat-ı siyasiyesi Mardin'de başlamıştır. Bunun üzerine bir mutasarrıfin pençe-i kahriyle, elleri bağlı, muhafiz nezaretinde Bitlis'e nefyedildi. Jandarmalarla yolda giderken Namaz vakti gelir. Namaz kılmak için, kayıdların açılmasını jandarmalara ihtar eder. Jandarmalar kabul etmeyince, demir kayıdları bir mendil gibi açarak önlerine atar, jandarmalar, bu hali Keramet addedip hayretler içinde kalırlar. Teslimiyetle, rica ve istirham ile:

- Biz şimdiye kadar muhafiziniz idik, bundan sonra Hizmetçiniziz! derler (*).

Bitlis'de iken bir gün kendilerine vali ile bir kısım me'murların içki içtikleri ihbar olununca, hiddetlenerek:

- Bitlis gibi dindar bir memlekette hükümeti temsil eden bir zatin irtikâb ettiği bu muameleyi kabul edemem! Diyerek içki meclisine gider. Evvelâ içki hakkında bir Hadis-i Şerif okuduktan sonra pek acı sözler söyle; valinin vurdurmak için işaret etmesi ihtimaline binaen de bir elini rovelverinin bulunduğu yerde tutar. Fakat vali fevkâlâde mütehammil ve hamiyetli bir zat olduğundan, kat'iyen ses çıkarmaz. Oradan ayrılınca valinin yaveri Genç Saide:

- Ne yaptınız? Söyledikleriniz, idamınızı mucibdir, der.

Genç Said:

- İdam hayalime gelmedi, hapis ve nefiy zannederdim. Her ne ise, bir münkeri defetmek için ölürem ne zararı var? cevabında bulunur.

Oradan avdetinden bir iki saat sonra, iki polis vasıtasıyla vali kendisini istetir. Valinin odasına girerken; vali hürmet ve tâzimle genç Saidi karşılayarak, elini öpmek ister. İltifatla yer göstererek:

- Herkesin bir Üstadı vardır. Sen de benim Üstadımsın, der.

* * *

Genç Said, fitraten, bir kanun altında yaşamayı ve harekâtının tahdit olunmasını sevmez, her halinde, her hareketinde gayet serbest olmasını arzu eder ve daima: "Ben, hürriyet ve serbestiyetimi hiçbir keyfî kanunla tahdit ettirmem." derdi. Bunun içindir ki, ilk İstanbul'a teşriflerinde yine her kayıddan uzak kalmakta israr etmiş ve hayatının bütün sahflarında bu vaziyet müşahede edilmiştir. Ondaki bu serbestiyet ve hürriyet aşkı, hayatının yarısından

(*) Bir gün Bediuzzamana soruldu:

- Kaydı nasıl açtin?

Dedi:

- Ben de bilmem. Fakat, olsa olsa Namazın Kerametidir.

sonra Avrupa'dan gelen müdhiş bir dalâlet ve zendeka taarruzuna karşı koymayı ve felsefe-i tabiiyyeden doğan dehşetli bir istibdad-ı mutlakın hilâf-ı Kur'an prensiplerine boyun eğmemeyi, onlara itaat etmemeyi ve hakikî hürriyet-i meşrua olan İslâmî Hürriyet ve Medeniyete çalışmayı netice vermiştir.

Molla Said, Bitliste iken on beş - on altı yaşlarında idi. Henüz sinn-i bülûğ'a vâsil olmuştu. O zamana kadar bütün malûmatı Sünuhat kabilinden olduğu için uzun uzadıya mütalâaya lüzum görmezdi. Fakat o zaman sinn-i bülûğ'a vâsil olduğundan mı veya hut siyasete karıştığından mı, her nedense eski Sünuhat yavaş yavaş kaybolmağa başladı. Bunun üzerine her türlü fenne aid eserleri tetkike koyuldu. Bilhassa Din-i İslâma vârid olan şek ve şüpheleri reddetmek için "Metâli" ve "Mevâkîf" nam eserler

ile Ulûm-u Âliye (**آلیه** (Sarf, Nahiv, Mantık vesaire) ve Âliyeye (**عالیہ**) (Tefsir ve Îlm-i Kelâm) a dair kırk kadar Kitabı iki sene zarfında hifzeyledi. Hattâ, her gün okumak şartıyla, hifzettiği Kitabların üç ayda bir kere devrine muvaffak oluyordu. Molla Saidin iki mûtezat hâli vardı:

Birincisi: Fikrinin münkeşif bulunduğu vakitler ki; her ne eline alırsa, onu anlamaması mümkün değildi.

İkincisi: Fikrinin münkabız bulunduğu vakitler ki; mütalâa değil, konuşmaktan bile hoşlanmazdı.

Molla Said, günde bir iki Cüz okumak suretiyle Kur'anı hifza başladı. Her gün iki Cüz ezber etmekle, Kur'anın mühim bir kısmını hifzına aldı, fakat iki Sünuhat ile, tekmili müyesser olmadı:

Birincisi, Kur'anın çok sür'atle okunması bir hürmetsizlik olmasın diye; **İkincisi**, Kur'an Hakaikinin hifzının daha ziyade lüzumu var diye Kalbine gelmiş. Onun için Kur'an Hakaikinin anahtarları olacak ve şüpehata karşı muhafaza ve mukâbèle edecek Hikmet ve Fünun-u İslâmiyeye dair kırk Risaleyi iki senede hifzına aldı. Her gün bir parça ezberden okumak suretiyle, hepsini üç ayda ancak devrediyordu.

"Mirkat" ismindeki Kitabı, Haşıye ve Şerh olmaksızın hifzetmeye başladı. Bilâhare eline geçen mezkûr Kitabın Haşıye ve Şerhi ile

kendi nokta-i nazarını karşılaştırmış, bütün mes'eleler muvafik olup ancak üç kelime Tevafuk etmemiştir. Bu tevcihleri de Ulemanın tahsinine mazhar olarak kabul edilmiştir.

Bir gün Bitlis Meşâyihinden Şeyh Mehmed Küfrevî Hazretlerinin kendilerine beddua ettigini birisi yalandan söyler. Bunun üzerine Müşârûnileyhi ziyarete gider. Şeyh Hazretleri, Molla Saide iltifat eder, teber-rüken bir Ders verir. İşte Molla Saidin en son aldığı Ders bu olmuştur.

Bir gece Molla Said, rüyasında Şeyh Mehmed Küfrevi Hazretlerini görür. Kendisine hitaben:

- Molla Said; gel beni ziyaret et, gideceğim demesi üzerine hemen gider; ziyaret eder. Ve Şeyhin uçup gittiğini görünce, uyanır. Saate bakar, saat gecenin yedisidir. Tekrar yatar. Sabahleyin Şeyhin hanesinden matem seslerinin yükseldiğini işitir, oraya gider ve Şeyh Hazretlerinin gece saat yedide vefat ettiğini haber alır.

إِنَّا لِلّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ رَحْمَةُ اللّهِ عَلَيْهِ أَمِينٌ

Mahzun olarak geriye döner.

Molla Said Şarkın büyük Ülema ve Meşâyihinden olan Seyyid Nur Mehmed, Şeyh Abdurrahman-ı Tâğı, Şeyh Fehim ve Şeyh Mehmed Küfrevî gibi Zevat-ı Âliyenin herbirisinden İlm-i Îrfan hususunda ayrı ayrı Derslere nail olduğundan, onları fevkâlâde severdi. Ülemadan Şeyh Emin Efendi, Molla Fethullah ve Şeyh Fethullah Efendilere de ziyade muhabbeti vardı.

Vanda mâruf Ulema bulunmadığından, Hasan Paşanın daveti üzerine Molla Said Van'a gitti. Van'da onbeş sene kalarak, aşâirin İrşadı için aralarında seyahatla tedris ve tederrüs vazifesiyle hayat geçirdi. Vanda bulunduğu müddet, vali ve me'murîn ile ihtilât ederek, bu asırda, yalnız eski tarzdaki İlm-i Kelâmin İslâm Dini hakkındaki şek ve şüphelerin reddine kâfi olmadığına kanaat hasıl etmiş ve fúnunun tahsiline lüzum görmüştür (**Hâsiye**).

(Hâsiye): Bediüzzamanın çok genç yaşındaki bu vukufiyeti, Onun istikbaldeki çok muazzam Hizmet-i Kur'aniye ve İslâmiyesi için hazırlanmasını te'min etmiştir. Bu kanaatini o zaman izhar ettiğinden otuz - kırk sene sonra, İlm-i Kelâmda

Bu kanaatı hasıl ettiği o zamanda, ulûm-u müsbete denilen bütün fenleri tettebbua başlayarak pek kısa bir zamanda Tarih, Coğrafya, Riyaziyat, Jeoloji, Fizik, Kimya, Astronomi, Felsefe gibi İlimlerin Esaslarını elde etmiştir. Bu İlimleri bir Hocadan ders alarak değil, yalnız kendi mütalâası sayesinde hakkıyle anlamıştır. Meselâ; bir coğrafya muallimini, mübaheseye girişmeden evvel, yirmi dört saat içerisinde eline geçirdiği bir coğrafya Kitabını hifzettmek suretiyle, ertesi gün Van Valisi merhum Tahir Paşanın konağında onu ilzam eder. Ve yine aynı surette bir muaraza neticesinde beş gün zarfında Kimya-yı Gayr-ı Uzvîyi (Inorganik Kimya) elde ederek, Kimya muallimiyle muarazaya girişir ve onu da ilzam eder. İşte pek genç yaşındaki mezkûr harikulâdeliklere ve bahr-ı umman halinde bir İlme malikiyetine şahid olan Ehl-i İlim, Molla Saide "Bediüzzaman" lâkabını vermiştir. Bediüzzaman, Van'da bulunduğu müddet zarfında, o zamana kadar edindiği Fikir ve mütalâalar ve ilmî ve dinî Tedris usullerini görmek ile, ve zamanın ihtiyac-ı zarurîlerini nazar-ı itibara almakla kendisine mahsus bir Usul-ü Tedris icad eder. Bu da, Hakaik-i Diniyeyi asrin fehmîne uygun en yeni izah ve beyan tarzları isbat etmeyle Talebelerini tenvir etmektir.

Molla Said, Van'da bulunduğu zamanlarda, bazı hususlarda o havalının Ulemasına muhalif bulunuyordu. (**Hâsiye**). Bu hususlar şunlardır:

1- Kat'iyyen hiç kimseden hediye olarak para almamak ve maaş bile kabul etmemek. Evet hayatı hiçbir maddî mülkiyeti olmayıp, fakir ve kimsesiz ve daimî nefiy ve hapislerle çok sıkıntılı ve dehşetli musibetler içerisinde yaşadığı halde kimseden para ve mukabelesiz hediye almadığı, bilmüşahede görülmüştür.

2- Hiçbir Âlimden sual sormamak. Yirmi sene zarfında, daima ancak sorulanlara cevap vermişti. Bu hususda kendileri derlerdi ki: "Ben Ulemanın İlmini inkâr etmem; binaenaleyh kendilerinden sual sormak fazladır. Benim Îlmimden şüphe edenler varsa sorsunlar, onlara cevap vereyim."

bir Teceddüd yapan Risale-i Nur Külliyatının Te'lifine Cenab-ı Hak muvaffak eylemiştir.

(**Hâsiye**): Aynı vaziyet, seksen senelik hayatında da devam etmiştir.

3- Yanında bulunan Talebelerini aynı kendisi gibi Zekât ve hediye almaktan menetmek. Onları da yalnız Rıza-yı İlâhî için çalıştırırırdı. Hattâ çok zamanlar, Talebelerini kendi iaşe ederdi.

4- Daima mücerred kalmak ve dünyada hiçbir şeyle alâka peyda etmemek. Bunun içindir ki: "Bütün malımı bir elimle kaldırıp götürebilmeliyim" demiştir. Bu halin sebebi sorulunca " Bir zaman gelecek, herkes benim halime gitse de edecektir. Sâniyen, mal ve servet bana lezzet vermiyor; dünyaya ancak bir misafirhane nazariyle bakıyorum." derdi.

Van'da bulunduğu vakit, merhum vali Tahir Paşa, Avrupa Kitablarını tetebbu ederek kendisine sualler tertib edip sorardı. Bunların hiçbirini görmediği ve Türkçeyi de yeni konuşmağa başladığı halde, cevabında tereddüt etmezdi. Bir gün Kitabları görür ve Tahir Paşa'nın bunlardan sual tertib ettiğini anlayarak az bir zamanda Kitabların muhtevasını elde eder.

O zamanda en büyük gaye ve düşüncesi, Mısır'daki Câmi-ül-Ezhere mukabil Bitlis ve Van'da "Medreset-üz-Zehra" isminde bir dârülfünun vücuda getirmekti. Bu teşebbüsünü kuvveden fiile çıkarmak niyetinde olup bunu tasarlıyordu.

Van'da yaz zamanlarını, Bâshit ve Beytüssebab namındaki yaylalarda geçiriyordu. Bir gün Tahir Paşa'ya, mezkûr dağların başında Temmuzda bile buz bulunduğu söyler. Tahir Paşa itiraz eder ve "Temmuzda kat'iyen oralarda buz bulunmaz." iddiasında bulunur. Yaylada iken bir gün bunu hatırlı�arak Tahir Paşa'ya yazdığı ilk Türkçe Mektubunda der:

- Ey Paşa! Bâshit başında buz tuttu. Görmediğin şeyi inkâr etme. Her şey senin malumatında münhasır değildir, vesselâm!

Molla Said, aşıretler arasında olan herhangi bir geçimsizliği işitince hemen müdahale ederek, İrşad yoluyla her iki tarafı da derhâl barıştırırırdı. Hattâ hükûmetin bile barıştırmaktan âciz kaldığı Şeker Ağa ile Miran Reisi Mustafa Paşayı barıştırdı. Ve Mustafa Paşa:

- Daha tövbe etmedin mi? Diye sorunca, Mustafa Paşa da cevaben:

- Seydâ! Ne söylerseniz, sözünüzden çıkmam demmiştir.

Mustafa Paşa, at ile para teberru etmek ister. Bediuzzaman redderek:

- Şimdiye kadar kimseden para almadığımı iştımediniz mi? Bahusus sizin gibi zâlimden nasıl para alırım? Ve siz galiba tövbenizi bozdunuz, şu takdirde Cezireye ulaşamazsınız, demiştir.

Ve Hakikaten Cezireye yetişmeden yolda öldüğünü haber alır.

Bediuzzaman, riyaziyede harikulâde bir sür'at-i intikale malik idi. Herhangi bir müşkül mes'eleyi, zihnen hemen hallederdi. Hattâ Cebir Mukabele İlminde bir Risale te'lif etmişti. Tahir Paşa nezdinde hesab mes'eleleri münakaşa mevzuu olduğunda hesaba dair hangi mes'ele bahsedilse, başkaları ve en mâhir kâtibler neticeyi bulamadan, Molla Said zihnen çıkarıyordu. Çok defalar böyle yarışlara girişir ve umumunda daima birinci gelirdi. Bir defasında şöyle bir sual sordular:

- Onbeş Muslim, onbeş gayr-ı muslim farzedilerek, birbiri ardına dizilince bunlara yapılacak her kur'ada gayr-ı muslime isabet etmesi matlubdur. Nasıl taksim edilir?

Bu suale cevaben:

- Bunların yüz yirmi dört vaziyet-i muhtemelesi vardır, diyerek yapar.

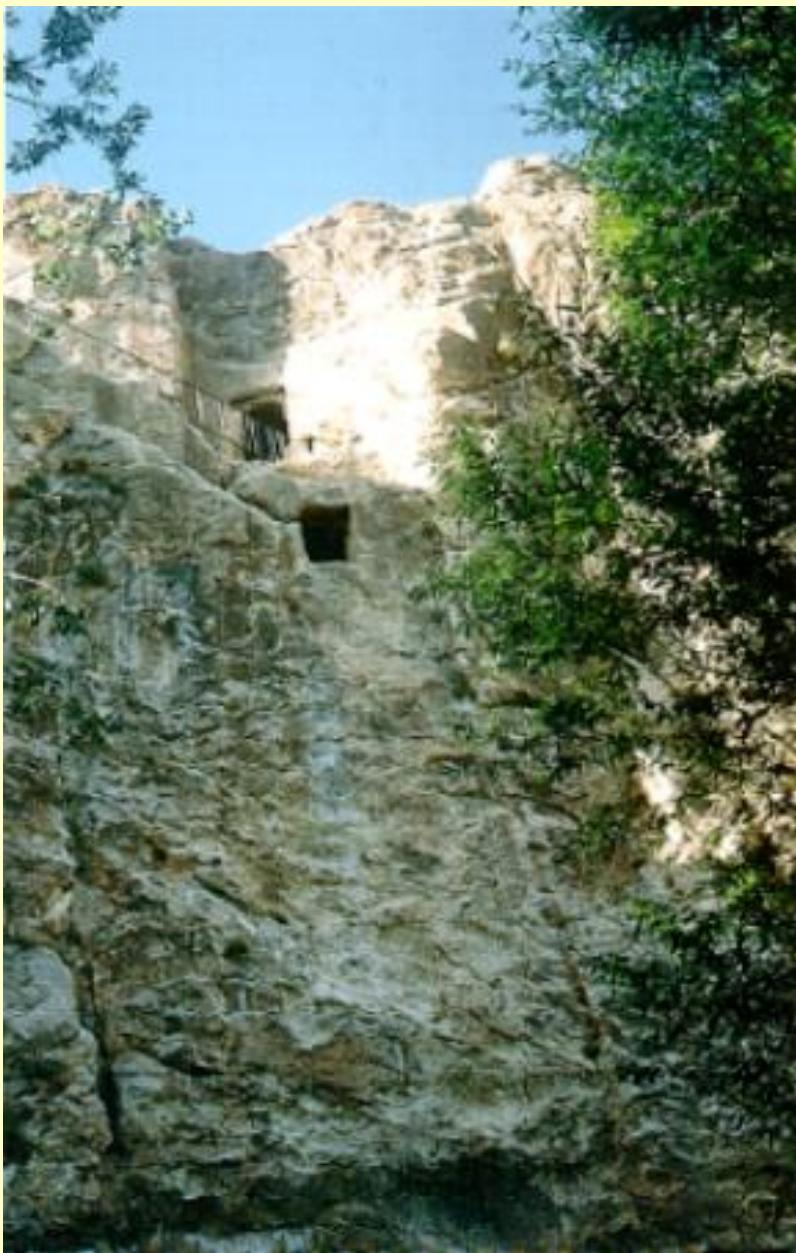
Hem de der:

- Bundan daha müşkülüyü de kendim icad ederim. İki bin beşyüz vaziyet-i muhtemeleye göre yaparım.

İki saat zarfında yüz adamdanelli adet gayr-ı muslimi o vaziyette taksim eder ki, daima kur'ayı gayr-ı muslime düşürür. Ve hattâ beşyüz gayr-ı muslim olmakla ikiyüz ellibin vaziyet-i muhtemele üzerine bir mesele çıkarttı ve Tahir Paşa göstererek bir Risale şeklinde yazdı (**Hâsiye**).

Bediuzzaman, Van'da bulunduğu zamanlarda, vali Tahir Paşa ile bazı gazetelerden havadis okurdu. Bilhassa İslâmiyeti alâkadar eden

(**Hâsiye**): Maatteessüf o Risale Van'da bir yangında yanmıştır.

Bediüzzaman Said Nursî Hazretlerinin Van'daki Horhor Medresesinin bahçesinden Van kalesi ve mağaraların görünüşü.

hususlara dikkat ederdi. Van'daki iğameti esnasında, Alem-i İslâmin vaziyetini bir derece öğrenmiş bulunuyordu. Bir gün Tahir Paşa bir gazetede şu müthiş haberı ona göstermişti. Haber şu idi:

İngiliz meclis-i mebusanında müstemlekât nâzırı, elinde Kur'an-ı Kerîmi göstererek söylediğî bir nutukta:

Bu Kur'ân, İslâmların elinde bulundukça biz onlara hâkim olamayız. Ne yapıp yapmalıyız, bu Kur'âni onların elinden kaldırımalıyız; yahut Müslümanları Kur'ândan soğutmalıyız, diye hitabede bulunmuş.

İşte bu müthiş haber, onda târifin fevkinde bir Tesir uyandırmıştı. İstidâdi şimşek gibi alevli, duyguları ve bütün letâifi uyamık ve İlim, İrfan, İhlâs, Cesaret ve Şecaat gibi hârika Înayet ve Seciyelere mazhar olan Bediüzzamanın, bu havadis üzerine: "Kur'ânin sönmez ve söndürülmez mânevî bir güneş hükmünde olduğunu, ben dünyaya isbat edeceğim ve göstereceğim!" diye kuvvetli bir Niyet Ruhunda uyanır ve bu Saikle çalışır. (**Hâşıye**).

(Hâşıye): Said Nursî, altmış beş sene evvel Van'da Vali Tahir Paşanın yanında iken okuduğu bir gazetede, ingiliz müstemlekât nazırının ingiliz meclis-i mebusanında elinde Kur'ani göstererek: "Bu Kur'an, Müslümanların elinde kaldıkça biz onlara hakikî hâkim olamayız. Ya Kur'ani ortadan kaldırımalıyız, veya onları Kur'ândan soğutmalıyız" sözü üzerine, Ruhunda bir Feveran ve nihayetsiz bir gayret uyanır. Kur'ânın bir Mu'cize olduğunu isbat ederek her tarafa neşretmek ve kâfirleri tam susturmak ister; buna katî karar verir. Van'da bulunduğu onbeş sene müddet içerisinde hifzına aldığı seksenden ziyade Kitabı ezbere devrettiği gibi, Alem-i İslâmin hâl-i hazırda durumu hakkında da gerekli her türlü malûmatı elde eder.

Nazırsız bir Allâme olan Bediüzzaman, daha genç yaşında görünen müstesna Zekâ ve İlminden de anlaşıldığı gibi, sair emsâlleri fevkinde kendisine ayrıca Hikmet-i Kur'aniye talim edilmişti. Kendisi, asr-ı hâzırın ihtiyacını karşılaşacak, zamanın ilmî ve edebî seviyesinin fevkinde bütün dünyaya Kur'ânın Mu'cize olduğunu isbat ve herkesi ikna edebilecek bir kabiliyet, Metanet, Emel ve Fedakârlık taşıyordu.

Bir büğday tanesi kadar çam çekirdeğinden dağ gibi bir ağacın zuhuru, Kudret-i İlâhiyeyi açıkça gösterdiği gibi; maddî hiçbir kuvvete sahip olmayan, bilakis mazlum ve bir nevi elleri kolları bağlı bir vaziyette Bediüzzamanın çekirdek - misâl hayatı ve Hizmetiyle tarihin en dehşetli bir devrinde hem Anadolu, hem Âlem-i İslâm, hem dünyanın ekserisine de maddeten te'sir edecek ve zihniyetlerini değiştirecek manevî külli ve cihanşümûl bir Înkişâfin zuhuru; aynen bir Kudret-i Mutlaka

Bediüzzaman; Şarkî Anadolu'da "Medresetüzzehra" namında bir dârûlfünun açmak, ya Van'da veya da Diyarbakır'da dârûlfünun derecesinde bir Medrese tesisine çalışmak için İstanbul'a geldi. İstanbul'a gelişini bir muharrir şöyle tasvir etmişti: "Şarkın yalçın kayalıklarından, bir Atespâre-i Zekâ, İstanbul âfâkında tulû etti."

İstanbula gelmeden evvel bir gün Tahir Paşa:

- Şark Ulemasını ilzam ediyorsun, fakat İstanbula gidip o denizdeki büyük balıklara da meydan okuyabilecek misin? demişti.

İstanbula gelir gelmez Ulemayı münazaraya dâvet etti. Bunun üzerine İstanbuldaki meşhur Âlimler grup grup ziyarete gelip sualler soruyorlar ve O hepsinin de cevaplarını sahîh olarak veriyordu. Bundan maksadı, Şarkî Anadoludaki İlim ve İrfan faaliyetine nazar-ı dikkati celbetmekti. Yoksa Molla Said, kat'iyen hodfüruşluğu sevmeydi. Her türlü gösteriş ve alâyişten müberra olarak hareket ederdi. İlim, Cesaret, Hâfiza ve Zekâ itibarıyle pek hârika idi. Aynı derecede belki daha ziyade olarak halis ve muhlis idi. Tasannû ve tekellüften katiyen hoşlanmazdı. İstanbuldaki ikametgâhının kapısında şöyle bir levha asılı idi: BURADA HER MÜSKÜL HALLEDİLİR; HER SUALE CEVAP VERİLİR, FAKAT SUAL SORULMAZ.

ve İstihdam-ı İlâhî ve Sevk-i Rabbanî ile olduğu Akla ve Kalbe görülmektedir.

Filhakika; bir Eserinde Tahdis-i Nimet suretinde Hizmet-i Îmaniye'e aid İnayet-i İlâhiyyeden bahsederken şöyle der:

"Eski harb-i umumîde ve daha evvellerinde bir Vâkia-i Sâdikada görüyorum ki: Ararat Dağı denilen meşhur Ağrı Dağının altındayım. Birden o dağ müthîş infilâk etti; dağlar gibi parçaları dünyanın her tarafına dağıtti. O dehşet içinde baktım ki, merhum validem yanımıdadır. Dedim:

- Ana korkma, Cenab-ı Hakkın Emridir. O hem Rahimdir, hem Hakîmdir.

Birden o hâlette iken baktım ki, mühim bir Zat bana âmirane diyor ki:

- İ'caz-ı Kur'anı beyan et.

Uyandım, anladım ki: Bir büyük infilâk olacak. O infilâk ve inkılâbdan sonra Kur'an etrafındaki surlar kırılacak. Doğrudan doğuya Kur'an kendi kendini müdafaa edecek. Ve Kur'an'a hücum edilecek, İ'cazi Onun çelik bir zırhı olacak; ve şu İ'cazin bir nev'ini, şu zamanda İzharına haddimin fevkinde olarak benim gibi bir adam namzed olacak, ve namzed olduğumu anladım."

(Hâsiye).

İstanbulda grup grup gelen Ulemanın suallerini cevaplandırıyordu. Genç yaşında böyle bilâistisna bütün suallere cevap vermesi ve gayet mukni ve beliğ ifade ve hârika hal ve tavırlarıyle, Ehl-i İlmi hayranlıkla takdire sevk ediyordu. Ve "Bediuzzaman" ünvanına bihakkin lâyik görürler ve bu fevkâlâde Zati, bir "Nâdire-i Hilkat" olarak tavsif ediyorlardı.

Hattâ bu zamanlarda Mısır Câmi-ül-Ez'her Üniversitesi reislerinden meşhur Şeyh Bahîd Efendi İstanbul'a bir seyahat için geldiğinde; Kürdistan'ın sarp, yalçın kayaları arasından gelerek İstanbul'da bulunan Bediuzzaman Said Nursîyi ilzam edemeyen İstanbul Uleması, Şeyh Bahîd'den bu genç Hocanın ilzam edilmesini isterler. Şeyh Bahîd de bu teklifi kabul ederek bir münazara zemini arar. Ve bir Namaz vakti Ayasofya Camiinden çıkış yapıştan oturulduğunda bunu fırsat telâkki eden Şeyh Bahîd Efendi, yanında Ulema hazır bulunduğu halde Bediuzzaman'a hitaben:

مَا تَقُولُ فِي حَقِّ الْأُورُوبَيِّيَّةِ وَالْعُشْمَانِيَّةِ

Yâni: -Avrupa ve Osmanlılar hakkında ne diyorsunuz, fikriniz nedir? der.

(Hâsiye): Burada şunu ilâveten beyan etmek icab eder ki: Said Nursî'nin hayatının son otuz - kırk senesinde, Din-i İslâma ve Kur'an'a Hizmet cihetinde fevkâlâde bir Rahmet ve İnayetle Risale-i Nur İhsan edildiğinden, ve Âlemşümûl bir mânevî Cihad-ı Diniye ve Hizmet-i Kur'aniyede bulunduğundan anlaşılmış ve sonra kendileri de bir mânevî ihtarla kaleme almışlardır ki, Onun hayatı bir intizam dairesinde geçiyordu. Yâni, ileride mühim bir Hizmet-i Kur'aniyede bulunacağı için, Cenab-ı Hak o Hizmet-i Kur'aniyeye zemin hazırlamak hikmetiyle, Said'i fevkâlhad şartlar içerisinde ve fevkâlâde İnayet altında Harika bir Zekâ ve Deha ile mücehhez olarak istihdam ve istimâl ediyordu. Onun için, Tarihçe-i Hayatın başında beyan edildiği vecihle, Onun hayat ve ahvâline bu nokta-i nazarla bakmak lâzımdır. Ve hatta kendisi hürriyetten evvel birçok Talebelerine, dostlarına:

Bir Nur görüyorum, istikbâle büyük ümitlerle bakıyorum diye, ehemmiyetli bir Kur'an Hizmetinin vukubulacağını haber veriyordu. Bir Hiss-i Kablelvuku' ile Risale-i Nurun şimdiki mânevî Hizmet-i Kur'aniye ve İmaniyесини, o zamanları siyaset Âleminde olacak zannedip bütün kuvvetiyle İstanbul'da siyaseti; Dine Kur'an'a âlet ederek çalışıyordu.

Şeyh Bahîd Efendinin bu sualden maksadı; Bediuzzaman'ın şek olmayan bir bahr-i umman gibi İlmini ve Ateşpâre-i Zekâsını tecrübe etmek değil, belki, zaman-ı istikbale aid Şiddet-i İhatasını ve İdare-i Âlemdeki siyasetini anlamak idi. Buna karşı Bediuzzaman'ın verdiği cevap şu oldu:

إِنَّ الْأَوْرُو بِالْحَامِلَةِ بِالْإِسْلَامِيَّةِ فَسَتَلِدُ يَوْمًا مَا وَانَّ الْعُثْمَانِيَّةَ حَامِلَةٌ
 بِالْأَوْرُو بِالْبَايِّنِيَّةِ فَسَتَلِدُ يَوْمًا مَا

Yâni "Avrupa, bir İslâm devletine hâmiledir, günün birinde onu doğuracak; Osmanlılar da avrupa ile hâmiledir, o da onu doğuracak."

Bu cevaba karşı Şeyh Bahîd Hazretleri:

- Bu gençle münazara edilmez, ben de aynı kanaatteyim. Fakat bu kadar veciz ve belîgâne bir tarzda ifade etmek, ancak Bediuzzaman'a hasdır (1) demiştir.

Bediuzzaman'ın İstanbul'da hayatı, bir derece siyâsîdir. Siyaset yoluyla İslâmiyete Hizmet edilecek, diye kanaat besliyordu. Siyâsî hayatı karışması, İslâmiyete Hizmet aşkınnın bir neticesi idi. Daima hürriyet taraftarı idi. Gördüğü haksızlıklardan dolayı jön turklere daima muhalifette bulunarak:

- Siz Dini incittiniz, Gayretullahı dokundunuz, Şeriatı tezyif ettiniz; neticesi vahim olacaktır, diye izhar-ı muhalefetten çekinmiyordu.

Hürriyetten sonra Mücahid arkadaşlarıyla beraber İttihad-ı Muhammedî (A.S.M.) Cemiyetini kurmuşlar, cemiyet pek kısa bir zamanda inkişafa başlamış, hattâ Bediuzzaman'ın bir makalesiyle Adapazarı ve İzmit havâlisinde ellî bin kişi cemiyete dahil olmuştu.

(1): Nitekim Bediuzzamanın dediği gibi; ihbaratın iki kutbu da tahakkuk etmiş, bir iki sene sonra Meşrutiyet devrinde Şair-i İslâmiyeye muhalif çok Âdât-ı Ecnebiyyeyi ahzetmek ve gittikçe Türkiye'de yerleştirmek; ve şimdi Avrupa'da Kur'ana ve İslâmiyete karşı gösterilen hüsн-ü alâka ve bilhassa bahtiyar Alman milletinde fevc fevc İslâmiyeti kabul etmek gibi hâdiseler, o ihbarı tamamıyla tasdik etmişlerdir.

Hürriyeti sū-i tefsir etmemek ve meşrutiyeti meşrutiyet-i meşrûa olarak kabul etmek lâzım geldiğini ileri sürerek bu hususta dinî gazetelerde makaleler neşretiliyor ve hitabelerde bulunuyordu. Bu makale ve hitabeleri, emsalsiz denecek kadar belîğ ve mukni idi. Ehl-i İlim ve ehl-i siyaset, Said Nursî'nin bu Yazılılarından ve Derslerinden çok istifade etmişlerdir. O zamandaki intibah-ı millîyi, Anadolu ve Asya'nın Saadet-i dünyeviyesinin fecr-i sâdîkî olarak müjde veriyor, fakat elden kaçmaması için Evâmir-i Şer'iyyeyi çabuk imtisal etmenin zarurî olduğunu ileri sürüyordu. "Eğer meşrutiyeti Hürriyet-i Şer'iyye ile kabul etmezsek ve öyle tatbik edilmezse, elimizden kaçacak, müstebid bir idareye yerini terkedeceğim" diye ihtar ediyordu. O nutuk ve makalelerden nümune olarak cüz'î bir kısmını buraya dercediyoruz:

Bediüzzaman Said Nursî'nin ilân-ı hürriyetin üçüncü gününde irticalen söyledişi ve sonra Selânik'te Hürriyet Meydanında tekrar ettiği ve o zamanın gazetelerinin neşrettikleri Nutkunun suretidir.

Hürriyete Hitab

Ey Hürriyet-i Şer'i! Öyle müthiş ve fakat güzel ve müjdeli bir sada ile çağırıyorsun ki, benim gibi bir bedeviyi tabakat-ı gaflet altında yatmışken uyandırıyorsun. Sen olmasaydın, ben ve umum millet, zindan-ı esarette kalacaktık. Seni Ömr-ü Ebedî ile tebşir ediyorum. Eğer Aynülhayat-ı Şeriatı menba-ı hayat yapsan ve o Cennette neşv ü nema bulsan; bu millet-i mazlûmenin de eski zamana nisbeten bir derece terakki edeceğini müjde veriyorum. Eğer hakkıyle seni rehber etse ve ağraz-ı şahsî ve fîkr-i intikam ile sizi lekedar etmezse...

Yâ Rab! Ne Saadetli bir Kiyamet ve ne güzel bir Haşir ki,
وَالْبَعْثُ بَعْدَ الْمَوْتِ Hakikatinin küçük bir misalini bu zaman bize tasvir ediyor. Şöyledir ki:

Asya'nın ve Rumeli'nin köşelerinde medfun olan medeniyet-i kadîme hayata başlamış; menfaatini mazarrat-ı umumiyyede arayan

يَا لِتَبْنِي كُنْثُ ثُرَّاً demeye başladılar. Yeni ve istibdadi arzu edenler Hükûmet-i Meşrûtamız Mu'cize gibi doğduğu için اِنْ شَاءَ اللَّهُ bir seneye kadar, نُكَلِّمُ مَنْ كَانَ فِي الْمَهْدِ صَبِّيًّا Sırrına mazhar olacağız.

Mütevekkilâne, sabûrane tuttuğumuz otuz sene Ramazan-ı Sükûtun Sevabıdır ki, azabsız Cennet-i Terakki ve medeniyet kapılarını bize açmıştır. Hâkimiyet-i milliyenin beraat-i istihlâli olan Kanun-u Şerî, Hâzin-i Cennet gibi bizi duhûle dâvet ediyor.

Ey mazlûm İhvân-ı Vatan! Gidelim dâhil olalım! Birinci kapısı, Şeriat dairesinde İttihad-ı Kulûb; ikincisi, Muhabbet-i Millîye; üçüncüsü, Maarif; dördüncüsü, Sa'y-i İnsanî; beşincisi, Terk-i Sefahettir. Ötekilerini sizin zihninize havale ediyorum...

.....

Sakin ey İhvân-ı Vatan! Sefahetlerle ve Dinde lâübaliliklerle tekrar öldürmeyeiniz. Ve bütün efkâr-ı fâsideye ve ahlâk-ı rezîleye ve desais-i şeytaniyeye ve tabasbusata karşı; Şeriat-ı Garrâ üzerine müesses olan Kanun-u Esasî Azrail hükmüne geçti, onları susturdu.

Sakin ey İhvân-ı Vatan! Îsrafat ve hilâf-ı Şeriat ve lezaiz-i nâmeşrua ile tekrar İhya etmeyiniz! Demek şîmdiye kadar mezarda idik, çürüyorduk. Şimdi bu İttihad-ı Millet ve Meşrutiyet ile rahm-i mâdere geçtik; neşvünema bulacağız. Yüz bu kadar sene geri kaldığımız mesafe-i terakkiden اِنْ شَاءَ اللَّهُ Mu'cize-i Peygamberî ile, Şimendifer-i Kanun-u Şer'iye-i Esasiyeye amelen ve Burak-ı Meşveret-i Şer'iyyeye fikren bineceğiz. Bu vahşet-engiz sahra-yı kebiri kısa zamanda tayyetmekle beraber, milel-i mütemeddine ile omuz omuza müsabaka edeceğiz. Zira onlar kâh oküz arabasına binmişler, yola gitmişler. Biz birdenbire şimendifer ve balon gibi mebâdiye bineceğiz, gececeğiz. Belki, Câmi-i Ahlâk-ı Hasene olan Hakikat-ı İslâmîyyenin ve İstidad-ı Fitrînin ve Feyz-i İmanın ve şiddet-i açlığın hazma verdiği teshil yardımıyle fersah fersah gececeğiz. Nasıl ki vakтиyle geçmiştik.

Talebeliğin bana verdiği vazife ile ve hürriyetin ferman-ı mezuniyetiyle ihtar ediyorum ki:

Ey Ebnâ-yı Vatan! Hürriyeti sū-i tefsir etmeyiniz, tâ elimizden kaçmasın. Ve müteaffin olan eski esareti başka kabda bize içirmekle bizi boğmasın (Hâsiye). Zira Hürriyet, Mürâat-ı Ahkâm ve Âdâb-ı Şeriat ve Ahlâk-ı Hasene ile tahakkuk eder ve neşvünema bulur.

.....

Bediüzzaman

(**Hâsiye**): Evet, daha dehşetli bir istibdat ile, pek acı ve zehirli bir esareti bize içirdiler.

Yaşasın Şeriat-ı Ahmedî (A.S.M.)

Dinî Ceride: 77
5/Mart/1325
18/Mart/1909

ŞERİAT-I GARRA; Kelâm-ı Ezelîden geldiğinden, Ebede gidecektir. Nefs-i emmarenin istibdad-ı rezilesinden Selâmetimiz; İslâmiyete istinat iledir, O Hablûlmetîne temessük iledir ve haklı Hürriyyetten hakkıyle istifade etmek, İmandan istimdad iledir. Zira, Sâni-i Âleme hakkıyle Abd ve Hizmetkâr olanın halka ubudiyete tenezzül etmemesi gerektir. Herkes; kendi Âleminde bir Kumandan olduğundan, Âlem-i Asgarında Cihad-ı Ekber ile mükelleftir ve Ahlâk-ı Ahmedîye ile tahalluk ve Sünnet-i Nebeviyyeyi Îhya ile muvazzaftır.

Ey Evliyâ-yı Umûr! Tevfik isterseniz, Kavanin-i Âdetullahâ tevfik-i hareket ediniz. Yoksa; tevfiksizlik ile cevab-ı red alacaksınız. Zira, mârif umum Enbiyanın Memalik-i İslâmiye ve Osmaniyyeden zuhuru, Kader-i İlâhînin bir işaret ve remzidir ki, bu memleket İnsanlarının makine-i tekemmülatının buhari Diyanettir. Ve bu Asya ve Afrika tarlasının ve Rumeli bostanının çiçekleri, Ziya-yı İslâmiyetle neş ü nema bulacaktır. Dünya için Din feda olunmaz. Gebermiş istibdadı muhafaza için, vakityle Mesail-i Şeriat rüşvet verilirdi. Dinin meseleleri terk ve feda edilmesinden zarardan başka ne faidesi görüldü? Milletin Kalb hastalığı za'f-ı diyanettir; bunu takviye ile sıhhât bulabilir. Bizim Cemaatimizin meşrebi muhabbete muhabbet ve husumete husumettir. Yani Beynel-İslâm Muhabbete imdat ve husumet askerini bozmaktır. Mesleğimiz ise Ahlâk-ı Ahmedîye ile tahallûk ve Sünnet-i Peygamberîyi Îhya etmektir. Ve Rehberimiz, Şeriat-ı Garrâ.. ve Kîlincimiz da, Berâhin-i Katia.. ve maksadımız; İlâ-yı Kelimetullahtır!...

Bediüzzaman

* * *

Hakîkat

Dinî Ceride: 70
26/Şubat/1324
Mart/1909

BİZ, KALUBELÂDAN CEMİYET-İ MUHAMMEDÎDE DAHİLİZ

Cihetülvahdet-i İttihadımız, Tevhiddir. Peyman ve Yeminimiz, İmanıdır. Madem ki muvahhidiz, müttehidiz. Herbir Mü'min İ'lâ-yı Kelimetullah ile mükelleftir. Bu zamanda en büyük sebebi, maddeten terakki etmektedir. Zira; ecnebiler funun ve sanayi silâhiyle, bizi istibdad-ı mânevîleri altında eziyorlar. Biz de fen ve san'at silâhiyle, İ'lâ-yı Kelimetullahın en müthiş düşmanı olan cehil ve fakr ve ihtilâf-ı efkâra Cihad edeceğiz. Amma; Cihad-ı Haricîyi, Şeriat-ı Garrânın Berâhîn-i Katiasının Elmas Kılınçlarına havale edeceğiz; zira, medenîlere galebe çalmak, ikna iledir; söz anlamayan vahşiler gibi icbar ile değildir. Biz Muhabbet Fedaileriyiz, husumete vaktimiz yoktur!...

Meşrutiyet ki, Adalet ve Meşveret ve Kanunda inhîsar-ı kuvvetten ibarettir. On üç asır evvel Şeriat-ı Garra teessüs ettiğinden, ahkâmda avrupa'ya dilencilik etmek, Din-i İslâma büyük bir cinayettir ve şimale müteveccihen Namaz kilmak gibidir.

Kuvvet Kanunda olmalı; yoksa istibdat tevzi olunmuş olur.

إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْقَوِيُّ الْمُتَّبِينُ hâkim ve âmir-i Vicdanî olmalı. O da

Mârifet-i tam ve medeniyet-i âm veyahut Din-i İslâm namiyle olmalı. Yoksa; istibdat daima hükümdermâ olacaktır. İttifak, Hüdadadır; heva ve hevesde değil! İnsanlar hür oldular amma yine Abdullahtırlar. Her şey hür oldu. Başkasının kusuru, İnsanın kusuruna senet ve özür olamaz! Ye's, mâni-i her Kemaldir. "Neme lâzım, başkası düşünsün" istibdadın yadigâridir.

Bediüzzaman

* * *

İstanbul Hahambaşısı yahudi karasso ile Bediüzzaman arasında Selânik'te cereyan eden bir konuşma sırasında, karasso konuşmayı yarında bırakarak dışarıya fırlamış ve arkadaşlarına: "Eğer yanında biraz daha kalsaydım, az kalsın beni de Müslüman edecek idi" diyerek mağlûbiyetini hayret ve telâşla izhar etmiştir. Karasso ki, Osmanlı İmparatorluğunu parçalamak için sinsi ve tertipli bir şekilde çalışan gizli bir teşkilâta mensup olup, ortada fevkalâde bir rol oynuyordu. Karasso'nun Bediüzzaman'ı ziyaret etmekten maksadı, Onu kendi fikrine çevirmek ve meş'um gayesine âlet etmek idi. Fakat heyhat!...

* * *

Nihayet menhus Otuzbir Mart hâdisesi meydana gelir. Şeriat isteyen ve o hâdisede ismi karışan on beş kadar Hoca idam edilir. Bediüzzaman, onlar mahkeme binasının bahçesinde asılı durdukları ve kendisi de pencereden onları gördüğü bir halde muhakeme olunur. Mahkeme reisi Hurşid Paşa sorar:

- Sen de Şeriat istemişsin?...

Bediüzzaman cevap verir:

- Şeriatın bir Hakikatına, bin Ruhum olsa feda etmeye hazırlım. Zira Şeriat, Sebeb-i Saadet ve Adalet-i Mahz ve Fazilettir. Fakat, ihtilâcilerin isteyişi gibi değil!

Bediüzzaman'ın divan-ı harbdeki bu Kahramanca Müdafaası, o zaman iki defa tabedilip neşredilmiştir. O dehşetli mahkemeden idamını beklerken beraet etmiş ve mahkemeye teşekkür etmeyerek, yolda Bayezid'den tâ Sultanahmed'e kadar arkasında kalabalık bir halk kütlesi mevcut olduğu halde: "Zalimler için yaşasın Cehennem! Zalimler için yaşasın Cehennem!" nidalarıyla ilerlemiştir.

Divan-ı Harbdeki Müdafaasının bir kısmı bu Tarihçe-i Hayatta yazılmıştır. Tâ ki Otuz Bir Mart hâdisesinin içyüzü ve Bediüzzaman'ın Kahramanca Müdafaası bir derece anlaşılabilinsin.

* * *

İki Mekteb-i Musibet Şehadetnamesi yahut Divan-ı Harb-i Örfi ve Said Nursî adlı Eserden parçalar:

بِاسْمِهِ سُبْحَانُهُ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يَسْتَعْلِمُ بِهِمْ

MUKADDEME: Vaktâ ki hürriyet divanelikle yâdolunurdu; zaif istibdad, timarhaneyi bana mekteb eyledi.

Vaktâ ki İ'tidal, İstikamet; irtica ile iltibas olundu, meşrutiyette şiddetli istibdad, hapishaneyi mekteb eyledi.

Ey şehadetnamemi temaşa eden zevat! Lütfen, Ruh ve hayâlinizi, misafireten yeni medeniyete karışmış, asabî bir bedevî Talebenin hâl-i ihtilâlde olan ceset ve dimağına gönderiniz, tâ tahtie ile hatâya düşmeniz!... 31 Mart hâdisesinde, Divan-ı Harb-i Örfî'de dedim ki:

- Ben Talebeyim; onun için, her şeyi Mizan-ı Şeriatla muvazene ediyorum. Ben milliyetimizi, yalnız İslâmiyet biliyorum; onun için, her şeyi de İslâmiyet nokta-i nazarından muhakeme ediyorum. Ben hapishane denilen Âlem-i Berzahin kapısında dururken ve darağacı denilen istasyonda Âhirete giden şimendiferi beklerken, cemiyet-i beşeriyyenin gaddârâne hallerini tenkid ederek, değil yalnız sizlere, belki bu zamandaki nev-i benî besere irad ettiğim bir Nutuktur. Onun için

يَوْمَ تُثْبَلَ السَّرَّآءِ Sırınca, Kabr-i Kalbden Hakaik çiplak çıktı;

nâmahrem olan kimseler nazar etmesin. Âhirete Kemal-i İslâtiyakla müheyâyım; bu asılanlarla beraber gitmeye hazırlım. Nasıl ki; bir bedevî garaibperest, İstanbul'un acaib ve mehasinini işitmiş, fakat görmemiş; nasıl Kemal-i Hâhişle görmeyi arzu eder; ben de, ma'rez-i acaib ve garaib olan Âlem-i Âhireti o hâhişle görmek istiyorum; şimdi de öyleyim. Beni oraya nefyetmek, bana ceza değil! Sizin elinizden gelirse, beni Vicdanen tâzib ediniz! Ve illâ başka suretle azab, azab değil, benim için bir şandır!

Bu hükûmet, zaman-ı istibdatta Akla husumet ediyordu; şimdi de Hayata adavet ediyor... Eğer hükûmet böyle olursa, yaşasın cünun!... Yaşasın mevt!... Zalimler için de yaşasın Cehennem!... Ben

zaten bir zemin istiyordum ki, Efkârimi onda beyan edeyim. Şimdi bu Divan-ı Harb-i Örfî iyi bir zemin oldu.

Bidayetlerde herkesten sual olunduğu gibi, Divan-ı Harbde bana da sual ettiler:

- Sen de Şeriat istemişsin?

Dedim:

- Şeriatın bir Hakikatına bin Ruhum olsa feda etmeye hazırlım; zira Şeriat, Sebeb-i Saadet ve Adalet-i Mahz ve Fazilettir. Fakat, ihtilâlcilerin isteyişi gibi değil!

Hem de dediler:

- İttihad-ı Muhammediyeye (A.S.M.) dâhil misin?

Dedim:

- Maaliftihar... En küçük efradındanım; fakat benim târif ettiğim veçhile... O İttihaddan olmayan, dinsizlerden başka kimdir bana gösterin?...

İşte, o Nutku şimdi neşrediyorum; tâ ki meşrutiyeti lekeden ve Ehl-i Şeriatı meyusiyetten ve Ehl-i Asrı tarih nazarında cehil ve cünundan ve Hakikati evham ve şüpheden kurtarayım. İşte başlıyorum:

Dedim:

- Ey paşalar, zabitler! Hapsimi iktiza eden cinayetlerin icmâli:

إِذَا مَحَسِّنِي الَّذِي أَكْلَ بَهَا كَائِنٌ ذُنُوبِي فَقُلْ لِي كَيْفَ أَعْتَدُ

Yâni, medar-ı iftiharım olan mehasinim, şimdi günah sayılıyor! Artık nasıl i'tizar edeyim, mütehayyirim! Mukademme olarak söylüyorum:

Mert olan, cinayete tenezzül etmez. Şayet isnad olunsa, cezadan korkmaz. Hem de, haksız yere idam olunsam, iki Şehid Sevabını kazanırırmı. Şayet hapiste kalsam böyle hürriyeti lâfizdan ibaret bulunan gaddar bir hükûmetin en rahat mevkii hapishane olsa gerektir. Mazlumiyetle ölmek, zalimiyetle yaşamaktan daha hayırlıdır.

Bunu da derim ki: Siyaseti dinsizlige âlet yapan bazı adamlar; kabahatlerini setr için, başkasını irtica ile ve Dinini siyasete âlet yapmakla ittiham ederler.

Şimdiki hafiyeler, eskilerden beterdirler. Bunların Sadakatine nasıl itimat olunur? Adalet, onların sözlerine nasıl bina olunur? Hem de cerbeze ile, İnsan Adalet yaparken zulme düşüyor. Zira; İnsan kusursuz olmaz; fakat, uzun zamanda ve efrad-ı kesîre içinde ve tahallül-ü mehasinle tâdil olunan müteferrik kusurları, cerbeze ile cemedip bir zaman-ı vahidde, bir Şahs-ı Vahidden sudurunu tevehhüm ederek, şedit cezaya müstahak görür. Halbuki bu tarz, bir zulm-ü şeddiddir... Şimdi gelelim on bir buçuk cinayetlerimin tadâdına: (**Hâşıye**)

BİRİNCİ CİNAYET: Geçen sene bidayet-i hürriyyette elli - altmış telgraf umum şark aşiretlerine sadaret vasıtasıyla çektim. Meali şu idi:

Meşrutiyet ve kanun-u esasî işittiğiniz mesele ise, hakikî Adalet ve Meşveret-i Şer'iyyeden ibarettir. Hüsn-ü telâkki ediniz. Muhofazasına çalışınız. Zira, dünyevî Saadetimiz, Meşrutiyettedir. Ve istibdattan herkesten ziyade biz zarardîdeyiz."

Her yerden bu telgrafın cevabı, müsbet ve güzel olarak geldi.

Demek Vilâyat-ı Şarkiyeyi tenbih ettim, gafil bırakmadım; tâ yeni bir istibdat onların gafletinden istifade etmesin. "Neme lâzım" demedigimden cinayet işledim ki, bu mahkemeye girdim!

İKİNCİ CİNAYET: Ayasofya'da, Bayezid'de, Fatih'te, Süleymaniye'de, umum Ulema ve Talebeye hitaben müteaddit Nutuklar ile Şeriatın ve müsemma-yı meşrutiyetin münasebet-i hakikiyesini izah ve teşrih ettim. Ve mütehakkimane istibdadın, Şeriatla bir münasebeti olmadığını beyan ettim. Şöyle ki: **سَيِّدُ الْقَوْمِ خَادُومُهُ** Hadîsinin Sırriyle; Şeriat Âleme gelmiş, tâ istibdadı ve zalimane tahakkümü mahvetsin. Herhangi bir Nutuk irad ettim ise; herbir kelimesine

(Hâşıye): Müellifin meslek ve meşrebine aid parçalar alınmış olup, tafsîlât arzu edenler mezkûr Esere müracaat etsinler.

kimsenin bir itirazı varsa, bürhan ile isbata hazırlım. Ve dedim ki: "Asıl Şeriatın meslek-i hakikîsi, Hakikat-ı Meşrutiyet-i Meşrûadır." Demek Meşrutiyeti, Delâil-i Şer'iyye ile kabul ettim. Başka medeniyetçiler gibi taklidî ve hilâf-ı Şeriat telâkki etmedim. Ve Şeriatı rüşvet vermedim. Ve Ulema ve Şeriatı, avrupa'nın zünûn-u fâsidesinden iktidarıma göre kurtarmaya çalıştığımdan cinayet ettim ki, bu tarz muamelenizi gördüm!

ÜÇÜNCÜ CİNAYET: İstanbul'da yirmi bine yakın hemşehrilerimi, hammal ve gafil ve safdil olduklarından bazı particiler onları iğfal ile Vilâyat-ı Şarkiyeyi lekedar etmelerinden korktum. Ve hammalların umum yerlerini ve kahvelerini gezdim. Geçen sene anlıyacakları surette meşrutiyeti onlara telkin ettim. Şu mealde:

"İstibdat, zulüm ve tahakkümdür. Meşrutiyet, Adalet ve Şeriatdır. Padişah, Peygamberimizin Emrine İtaat etse ve yoluna gitse Halifedir. Biz de ona İtaat edeceğiz. Yoksa; Peygambere tâbi olmayıp zulüm edenler, padişah da olsalar, haydutturlar. Bizim düşmanımız cehalet, zaruret, ihtilâftır. Bu üç düşmana karşı sanat, marifet, ittifak silâhiyle Cihad edeceğiz. Ve bizi bir cihette teyakkûza ve terakkiye sevkeden hakikî Kardeşlerimiz Türklerle ve komşularımızla dost olup elele vereceğiz. Zira husumette fenalık var, husumete vaktimiz yoktur. Hükümetin işine karışmayacağız; zira, hikmet-i hükûmeti bilmiyoruz..."

İşte o hammalların, avusturya'ya karşı (benim gibi bütün avrupa'ya karşı) (1) boykotları ve en müşevveş ve heyecanlı zamanlarda âkılâne hareketlerinde bu nasihatın tesiri olmuştur. Padişaha karşı irtibatlarını tâdil etmeye ve boykotajlarla avrupa'ya karşı harb-i iktisadî açmaya sebebiyet verdiğimden demek cinayet ettim ki bu belâya düştüm!

DÖRDÜNCÜ CİNAYET: Avrupa, bizdeki cehalet ve taassup müsaadesiyle; Şeriatı (hâşâ ve kellâ) istibdada müsait zannettiklerinden, nihayet derecede kalben üzülmüştüm. Onların zannını tekzip

(1): Bediüzzamana zurefâdan biri, bir gün, irfaniyle mütenasip bir esvap giymesi lüzumundan bahseder. Müşarünileyh de: "Siz, avusturya'ya güya boykot yapıyorsunuz, hem onun gönderdiği kalpakları giyiyorsunuz. Ben ise, bütün avrupa'ya boykot yapıyorum, onun için yalnız memleketimin maddî ve mânevî mâmulâtını giyiyorum" buyurmuştur.

etmek için, Meşrutiyeti herkesten ziyade Şeriat namına alkışladım. Lâkin yine korktum ki, başka bir istibdat tekrar o zanni tasdik eder diye, ne kadar kuvvetim varsa Ayasofya Camiinde meb'usana hitaben feryat ettim. Ve söylediğim ki: "Meşrutiyeti, Meşrûyyet ünvanı ile telâkki ve telkin ediniz. Tâ, yeni ve gizli ve dinsiz bir istibdat, pis eliyle o mübareki, ağrazına siper etmekle lekedar etmesin. Hürriyeti, Âdâb-ı Şeriatle takyid ediniz; zira cahil efrat ve avam-ı nâs, kayıtsız hür olsa, şartsız tam serbest olsa, sefih ve itaatsiz olur. Adalet Namazında Kâbîleniz dört Mezhep olsun. Tâ ki, Namaz sahîh ola. Zira; Hakaik-i Meşrutiyetin sarahaten ve zîmnen ve iznen Dört Mezhepten istîhracı mümkün olduğunu dâva ettim. Ben ki, bir âdi Talebeyim; Ulemaya farzolan bir Vazifeyi omuzuma aldım, demek cinayet ettim ki, bu tokadı yedim!"

BEŞİNCİ CİNAYET: Gazeteler; iki kıyas-ı fâsid cihetiyile ve haysiyet kırıcı bir neşriyat ile, Ahlâk-ı İslâmîyeyi sarstılar ve Efkâr-ı Umumiyyeyi perişan ettiler. Ben de, gazetelerle onları reddeden Makaleler neşrettim. Dedim ki:

- Ey gazeteciler! Edibler edebli olmalı; hem de Edebi İslâmiye ile müteeddir olmalı. Ve onların sözleri, Kalb-i Umumî-i Müşterek-i Milletten, bitarafane çıkmalı. Ve matbuat nizamnamesini, Vicdanınızdaki Hiss-i Diyanet ve Niyet-i Hâlisa tanzim etmeli. Halbuki siz, iki kıyas-ı fâsidle, yâni: Taşrayı İstanbul'a ve İstanbul'u avrupa'ya kıyas ederek efkâr-ı umumiyyeyi bataklığa düşürdünüz; ve şahsî garazları ve fîkr-i intikamı uyandırdınız. Zira elifba okumayan çocuğa felsefe-i tabiiye dersi verilmez! Ve erkeğe, tiyatrocu karı libası yakışmaz! Ve avrupa'nın hissiyatı, İstanbul'da tatbik olunmaz! Akvamin ihtilâfi; mekânların ve aktârin tehalüfü, zamanların ve asırların ihtilâfi gibidir. Birisinin libası, ötekinin endamına gelmez. Demek, fransız büyük ihtilâli, bize tamamen hareket düsturu olamaz! Yanlışlık, tatbik-i nazariyat ve mukteza-yı hâli düşünmemekten çıkar.

Ben ki, ümmî bir köylüyü, böyle cerbezeli ve mugalâtalı ve ağrazlı muharrirlere nasihat ettim. Demek cinayet işledim (!)..

ALTINCI CİNAYET: Kaç defa, büyük içtimalarda heyecanları hissettim, korktum ki, avâm-ı nâs, siyasete karışmakla asayışi ihlâl etsinler. Türkçeyi yeni öğrenen köylü bir Talebenin lisanına yakışacak

lâfızlarla, heyecanı teskin ettim. Ezcümle, Bayezid'de Talebenin içtimainde ve Ayasofya Mevlidinde ve Ferah Tiyatrosundaki heyecana yetiştim; bir derece heyecanı teskin ettim. Yoksa bir fırtına daha olacaktı. Ben ki bedevî bir adamım; medenîlerin entrikalarını bildiğim halde, işlerine karıştım. Demek, cinayet ettim (!)...

YEDİNCİ CİNAYET: İşittim "İttihad-1 Muhammedî (A.S.M.)" nâmiyle bir cemiyet teşekkül etmiş. Nihayet derecede korktum ki, bu İsm-i Mübarekin altında, bazlarının bir yanlış hareketi meydana gelsin. Sonra işittim: Bu İsm-i Mübareki, bazı mübarek zevat, Sühayl Paşa ve Şeyh Sadık gibi zatlar; daha basit ve sırf İbadete ve Sünnet-i Seniyeye tebaiyete nakletmişler. Ve o siyasi cemiyetten kat-1 alâka ettiler; siyasete karışmayacaklar; lâkin tekrar korktum, dedim: Bu İsim umumun hakkıdır, tahsis ve tahdit kabul etmez. Ben nasıl ki dindar müteaddit cemiyete bir cihetle mensubum. Zira, maksatlarını bir gördüm. Kezalik, o İsm-i Mübareke intisab ettim. Lâkin târif ettiğim ve dahil olduğum İttihad-1 Muhammedî'nin (A.S.M.) târifi budur ki: Şarktan garba, cenuptan şimale uzanan bir Silsile-i Nuranî ile merbut bir Dairedir; dahil olanlar da bu zamanda üç yüz milyondan ziyadelerdir. Bu İttihadın cihetülvahdeti ve irtibatı, Tevhid-i İlâhîdir; Peyman ve Yemini, İmandır. Müntesibleri, Kalûbelâdan dahil olan umum Mü'minlerdir; defter-i esmâları da Levh-i Mahfuzdur; bu İttihadın nâşir-i efkârı, umum Kütüb-ü İslâmiyedir; günlük gazeteleri de İlâ-yı Kelimetullahı hedef-i maksad eden umum dinî gazetelerdir. Klüb ve encümenleri, Cami ve Mescidlerdir ve Dînî Medreseler ve Zikirhanelerdir, merkezi de Haremeyn-i Şerifeyndir. Böyle Cemiyetin Reisi Fahr-i Âlemdir (A.S.M.) ve meslesi, herkes kendi nefsiyle mücahede, yâni Ahlâk-1 Ahmedîye (A.S.M.) ile tahallûk ve Sünnet-i Nebeviyeyi İhya ve başkalara da muhabbet ve eğer zarar etmezse nasihat etmektir. Bu İttihadın Nizamnamesi, Sünnet-i Nebeviye ve Kanunnamesi Evâmir ve Nevahi-i Şer'iyedir ve kılıncları da Berâhin-i Katiadır. Zira, medenîlere galebe çalmak, ikna iledir, icbar ile değildir! Taharri-i Hakikat, Muhabbet iledir. Husumet ise, vahşet ve taassuba karşı idi. Hedef ve maksatları da, İlâ-yı Kelimetullahtır. Şeriatta; yüzde doksan dokuz Ahlâk, İbadet, Âhiret ve Fazilete aid'dir, yüzde bir nisbetinde siyasete mütealliktir; onu da Ulûlemirlerimiz düşünsünler. Şimdiki maksadımız O Silsile-i Nûraniyeyi ihtiyaza getirmekle herkesi bir Şevk-i Hâhiş-i Vicdaniye

ile tarîk-i terakkide Kâbe-i Kemalâta sevkettmektir. Zira, İ'lâ-yı Kelime-tullahın bu zamanda bir büyük sebebi, maddeten terakki etmektir!

İşte ben bu İttihadın efradındanım ve bu İttihadın tezahürüne teşebbüs edenlerdenim. Yoksa, sebeb-i iftirak olan firkalardan, partilerden değilim...

Elhâsil, Sultan Selim'e biat etmişim, onun İttihad-ı İslâmdaki fikrini kabul ettim. Zira o, vilâyat-ı şarkiyeyi ikaz etti, onlar da ona biat ettiler. Şimdiki Şarkılar, o zamandaki Şarklılardır. Bu meselede seleflerim; Şeyh Cemaleddin-i Efganî, allâmelerden Mısır Müftüsü merhum Muhammed Abdûh, müfrît âlimlerden Ali Suavi, Hoca Tahsin ve İttihad-ı İslâmi hedef tutan Namık Kemal ve Sultan Selimdir ki demiş:

İhtilâf ü tefrika endişesi,
Kûşe-i kabrimde hattâ bikarar eyler beni;
İttihadken savlet-i a'dayı def'e çaremiz,
İttihad etmezse millet, dağıştar eyler beni...

Yavuz Sultan Selim

Ben zâhiren buna teşebbüs ettim, iki Mâksad-ı Azim için:

Birincisi: O İsmi tahdit ve tahsisden halâs etmek ve umum Mü'minlere şümulünü ilân etmek; tâ ki tefrika düşmesin ve evham çıkmاسın.

İkincisi: Bu geçen musibet-i azîmeye sebebiyet veren firkaların iftirakının Tevhid ile önüne sed olmaktı. Vâesefa ki zaman fırsat vermedi; sel geldi, beni de yıktı. Hem derdim: Bir yangın olsa, bir parçasını söndüreceğim. Fakat Hocalık elbisem de yandı; ve uhdesinden gelemediğim bir yalancı şöhret de maâmmânnâye ref oldu. Ben ki âdi bir adamım, böyle meclis-i meb'usan ve âyan ve vükelânnın en mühim vazifelerini düşündürecek bir emri uhdeme aldım. Demek cinayet ettim (!)...

.....

SEKİZİNÇİ CİNAYET: Ben işittim ki, askerler bazı cemiyetlere intisap ediyorlar. Yeniçerilerin hâdise-i müthîsesi hatırlıma geldi. Gayet telâş ettim. Bir gazetede yazdım ki: "Şimdi en Mukaddes Cemiyet,

Ehl-i İman askerlerin Cemiyetidir. Umum Mü'min ve Fedakâr Askerlerin mesleğine girenler, neferden seraskere kadar dahildir. Zira; İttihat, Uhuvvet, İtaat, Muhabbet ve İlâ-yı Kelimetullah, dünyanın en Mukaddes Cemiyetinin maksadıdır. Umum Mü'min Askerler, tamamıyla bu maksada mazhardırlar. Askerler merkezdir; millet ve cemiyet, onlara intisap etmek lâzımdır. Sair cemiyetler, milleti, asker gibi mazhar-ı muhabbet ve uhuvvet etmek içindir. Amma İttihad-ı Muhammedî (A.S.M.) ki; umum Mü'minlere şâmildir, cemiyet ve firma değildir. Merkezi ve saff-ı evveli; Gaziler, Şehitler, Âlimler, Mürşitler teşkil ediyor. Hiçbir Mü'min ve Fedakâr Asker (zabit olsun, nefer olsun) hariç değil ki; tâ intisaba lüzum kalsın. Lâkin bazı cemiyet-i hayriye, kendine İttihad-ı Muhammedî diyebilir, buna karışmam.

Ben ki âdi bir Talebeyim. Böyle büyük Ulemanın Vazifelerini gasbettim. Demek cinayet ettim.(!)

DOKUZUNCU CİNAYET: Martin otuz birinci günündeki dehşetli hareketi iki üç dakika uzaktan temşa ettim. Müteaddit metâlibi isittim. Fakat, yedi renk süratle çevrilse, yalnız beyaz göründüğü gibi, o ayrı ayrı matlablardaki fesâdâtı binden bire indiren ve avâmi anarsılıkten kurtaran ve efrad elinde kalan umum siyaseti, mucize gibi muhafaza eden "Lâfz-ı Şeriat" yalnız göründü. Anladım: İş fena, itaat muhtel, nasihat tesirsizdir. Yoksa, her vakit gibi, yine o ateşin söndürülmesine teşebbüs edecektim. Fakat avâm çok, bizim hemşehriler gafil ve safdil. Ben de şöhret-i kâzibe ile görüneniyorum. Üç dakikadan sonra çekildim, Bakırköy'üne gittim; tâ beni tanıyanlar karışmasınlar, rastgelenlere de karışmamak tavsiye ettim. Eğer zerre miktar dahlim olsaydı, zaten elbisem beni ilân ediyor, istemediğim bir şöhret de beni herkese gösteriyordu, bu işde pek büyük görünecektim. Belki ayastafanos'a kadar, tek başıma olsun, Hareket Ordusuna mukabele ederek isbat-ı vücud edecektim; merdâne ölecektim. O vakit dahlim bedihî olurdu; tahkike lüzum kalmazdı.

İkinci günde bir ukde-i hayatımız olan itaat-i askeriyyeden sual ettim; dediler ki:

- Askerlerin zabitleri, asker kıyafetine girmiş, itaat çok bozulmamış.

Tekrar sual ettim:

- Kaç zabit vurulmuş?

Beni aldattılar; dediler:

- Yalnız dört tane; onlar da, müstebid imişler; hem Şeriatın Âdâb ve hududu icra olunacak.

Bir de gazetelere baktım; onlar da o kiyamı meşru gibi tasvir ediyorlardı. Ben de bir cihette sevindim; zira, en Mukaddeş Maksadım, Şeriatın Ahkâmını tamamen icra ve tatbiktir. Fakat, İtaat-i Askeriyeye halel geldiğinden, nihayet derecede me'yus ve müteessir oldum ve umum gazetelerle askere hitaben neşrettim ki:

"Ey askerler! Zabitleriniz bir günah ile nefislerine zulmediyorsunسا، siz o itaatsizlikle otuz milyon Osmanlı ve üç yüz milyon Nüfus-u İslâmiyyenin haklarına bir nevi zulmediyorsunuz. Zira, umum İslâm ve Osmanlıların Haysiyet, Saadet ve Bayrak-ı Tevhîdi, bu zamanda bir cihette sizin İtaatinizle kaimdir. Hem de Şeriat istiyorsunuz; fakat itaatsizlikle Şeriat'a muhalefet ediyorsunuz."

Ben onların hareketini, Şecaatlerini okşadım. Zira, efkâr-ı umumiyyenin yalancı tercümanı olan gazeteler, nazarımıza hareketlerini meşru göstermişlerdi. Ben de takdir ile beraber nasihatimi bir derece tesir ettirdim, isyanı bir derece bastırdım. Yoksa, böyle âsân olmazdı. Ben ki bilfil timarhaneyi ziyaret etmiş bir adamım, "Neme lâzım, böyle işleri Akıllılar düşünün" demediğimden cinayet ettim (!)...

ONUNCU CİNAYET: Harbiye Nezaretindeki askerler içine Cuma günü Ulema ile beraber gittim. Gayet müessir nutuklarla sekiz tabur askeri itaate getirdim. Nasihatlerim tesirini sonradan gösterdi. İşte Nutkun sureti:

"Ey asâkir-i muvahhidîn! Otuz milyon Osmanlı ve üç yüz milyon İslâmin Namusu ve Haysiyeti ve Saadeti ve Bayrak-ı Tevhîdi; bir cihette sizin İtaatinize vâbestedir. Sizin zabitleriniz, bir günah ile kendi nefsine zulmetse, siz bu itaatsizlikle üç yüz milyon İslâma zulmediyorsunuz. Zirâ bu itaatsizlikle Uhuvvet-i İslâmiyyeyi tehlikeye atiyorsunuz. Biliniz ki: Asker ocağı, cesîm ve muttazam bir fabrikaya benzer; bir çark itaatsizlik etse, bütün fabrika herc ü merc olur. Asker neferatı, siyasete karışmaz; Yeniçeriler şahiddir.

Siz "Şeriat" dersiniz, halbuki Şeriata muhalefet ediyorsunuz ve lekedar ediyorsunuz. Şeriatla, Kur'ânla, Hadîsle, Hikmetle, Tecrübeyle sâbittir ki: sağlam, dindar, hakperest Ulûlemre itaat farzdır. Sizin Ulûlemriniz, Üstadınız; zabitlerinizdir. Nasıl ki mahir mühendis, hâzik tabib; bir cihette günahkâr olsalar, tıp ve hendeselerine zarar vermez. Kezalik, Münevver-ül-Efkâr ve fenn-i harbe âşina, mektepli, hamiyetli, Mü'min zabitlerinizin bir cüz'î nâmeşrû hareketi için İtaatinize halel vermekle, Osmanlılara, İslâmlara zulmetmeyiniz! Zira itaatsizlik, yalnız bir zulüm değil, milyonlarca nüfusun hakkına bir nevi tecavüz demektir. Bilirsiniz ki; bu zamanda Bayrak-ı Tevhid-i İlâhî, sizin Yed-i Şecaatinizdedir. O Yedin kuvveti de, İtaat ve İntizamdır. Zira, bin muntazam ve mutî asker, yüzbin başıbozuğa mukabildir. Ne hacet, yüz sene zarfında, otuz milyon nüfusun vücuda getirmediği böyle pek çok kan döktüren inkılâpları, siz, İtaatinizle kan dökmeden yaptınız.

Bunu da söylüyorum ki: Hamiyetli ve Münevverülfikir bir zabitin zayı etmek, mânevî kuvvetinizi zayı etmektir.

Zira şimdi hükümdarma: Şecaat-ı İmaniye ve Akliye ve Fen-niyedir. Bazan bir Münevverülfikir, yüze mukabildir. Ecnebiler, size bu şecaatle galebeye çalışıyorlar. Yalnız Şecaat-ı Fitriye kâfi değil!...

Elhâsil, Fahr-i Âlemin Fermanını size Tebliğ ediyorum ki; İtaat Farzdır, zabitinize isyan etmeyiniz!

Yaşasın askerler! Yaşasın meşrûta-i meşrûa!... "

Demek ki ben, bu kadar Âlim varken böyle mühim Vazifeleri deruhe ettiğimden, cinayet ettim (!)...

ONBİRİNCİ CİNAYET: Ben, Vilâyat-ı Şarkiyede, aşiretlerin hâl-i perişaniyetini görüyordum. Anladım ki: Dünyevî Saadetimiz, bir cihetle fûnun-u cedîde-i medeniye ile olacak. O fûnûnun da gayr-ı müteaffin bir mecrası Ulema ve bir menbaî da Medreseler olmak lâzımdır.

Tâ, Ulema-i Din, fûnûn ile ünsiyet peydâ etsin. Zira, o vilâyâtta, yarı bedevî vatandaşların zıham-ı ihtiyârı, Ulema elindedir. Ve o sâik ile Der-Saadete geldim. Saadet tevehhümüyle o vakit de (şimdi münkasım olmuş, şiddetlenmiş olan) istibdatlar, merhum Sultan-ı

Mahlûa isnad edildiği halde, onun Zaptiye Nazırı ile bana verdiği maaş ve ihsan-ı şâhânesini kabul etmedim, reddettim, hatâ ettim. Fakat o hatâm, Medrese Îlmiyle dünya malını isteyenlerin yanlışlarını göstermekle, hayır oldu. Aklımı feda ettim, Hürriyetimi terketmedim. O şefkatli Sultana boyun eğmedim. Şahsî menfaatimi terkettim. Şimdiki sıvrisi-nekler, beni cebirle değil, muhabbetle kendilerine müttefik edebilirler. Bir buçuk senedir burada memleketimin neşr-i maarifi için çalışıyorum. İstanbul'un ekserisi bunu bilir. Ben ki, bir hammalın oğluyum; bu kadar dünya bana müyesser iken, kendi nefsimi hammal oğulluguandan ve fakr-ı halden çıkarmadım ve dünya ile kökleşemediğim ve en sevdığım mevki olan Vilâyât-ı Şarkiyenin yüksek dağlarını terketmekle millet için tımarhaneye ve tevkifhaneye ve meşrutiyet zamanında işkenceli hapis-haneye düşmemeye sebebiyet veren öyle umurlara teşebbüs etmekle büyük bir cinayet eyledim ki, bu dehşetli mahkemeye girdim (!)...

YARI CİNAYET: Şöyled ki: Daire-i İslâmın merkezi ve rabıtası olan Nokta-i Hilâfeti elinden kaçılmamak fikriyle ve sâbık Sultan merhum Abdülhamid Han Hazretleri, sâbık içtimâî kusuratını derk ile nedamet ederek kabul-ü nasihata istidat kesbetmiş zanniyle ve "Aslâh tarik, müsalâhadır" mülâhazasıyle, şimdiki en çok ağraz ve infiâlâta mebde ve tohum olan bu vukua gelen şiddet suretini daha ahsen surette düşündüğümden, merhum Sultan-ı sâbîka, ceride lisaniyle söyledim ki: "Münhasif Yıldızı darülfünun et; tâ, Süreyya kadar âlî olsun! Ve oraya seyyahlar, zebânilər yerine, Ehl-i Hakikat Melâike-i Rahmeti yerleştir; tâ Cennet gibi olsun! Ve Yıldızdaki milletin sana hediye ettiği servetini, milletin baş hastalığı olan cehaletini tedavi için büyük dinî darülfünunlara sarf ile millete iade et ve milletin mürütvvet ve muhabbetine itimad et. Zira, Senin şâhâne idarene millet mütekeffildir. Bu ömürden sonra sîrf Âhireti düşünmek lâzım. Dünya Seni terk etmeden evvel Sen dünyayı terket! Zekât-ül-ömrü Ömr-ü Sâni yolunda sarfeyle. Şimdi muvazene edelim: Yıldız, eğlence yeri olmalı veya darülfünun olmalı? ve içinde seyyahlar gezmeli veya Ulemâ tedit etmeli? Ve gasbedilmiş olmalı veya hukmetsin."

Ben ki bir gedâyım. Bir büyük Padişaha nasihat ettim. Demek yarı cinayet ettim.

Cinayetin öteki yarısını söylemek zamanı gelmedi. (Hâsiye)

Yazık, eyvahlar olsun! Saadetimiz olan Meşrûiyet-i Meşrûa, bir menba-ı hayat-ı içtimaiyemiz ve İslâmîyete uygun olan maarif-i cedideye millet nihayet derecede müştak ve susamış olduğu halde; bu hâdisede, ifratperver olanlar, Meşrutiyete garazlar karıştırmakla ve fikren münevver olanlar da, dinsizce harekât-ı lâubaliyane ile milletin rağbetine karşı maatteessûf sed çektiler. Bu seddi çekenler, refetmelidirler; vatan namına rica olunur.

Ey Paşalar, Zabitler! Bu on bir buçuk cinayetin şahitleri, binlerle adamdır. Belki, bazlarına İstanbul'un yarısı şahittir. Bu on bir buçuk cinayetin cezasına rıza ile beraber, on bir buçuk sualime de cevap isterim. İşte bu seyyiatima bedel bir Hasenem de var. Söyliyeceğim:

Herkesin şevkini kırın ve neş'esini kaçırın ve ağrazlar ve tarafatarlıklar hissini uyandıran ve sebeb-i tefrika olan ırkçılık cem'iyât-ı akvamiye teşkiline sebebiyet veren; ve ismi Meşrutiyet ve mânası istibdat olan; ve İttihad ve Terakki ismini de lekedar eden buradaki şube-i müstebidaneye muhalefet ettim.

Herkesin bir fikri var. İşte; sulh-u umumî, aff-ı umumî ve ref-i imtiyaz lâzım. Tâ ki; biri, bir imtiyaz ile başkasına haşarat nazariyle bakmakla nifak çıkmasın. Fahr olmasın! Derim: Biz ki hakiki Müslümanız, aldınız fakat aldatmayız. Bir hayat için yalana tenezzül etmeyiz! Zira biliyoruz ki:

إِنَّمَا الْحِلَةُ فِي تَرْوِيَةِ الْجِيلِ Fakat, meşrû, hakiki Meşrutiyetin müsemmasına ahd ü peyman ettiğimden, istibdat ne şekilde olursa olsun, - meşrutiyet libası giysin ve ismini taksin - rast gelsem sille vuracağım.

Fikrimce Meşrutiyetin düşmanı, Meşrutiyeti; gaddar, çirkin ve hilâf-ı Şeriat göstermekle meşveretin de düşmanlarını çok edenlerdir. "Tebeddül-ü esmâ ile, Hakaik tebeddül etmez". En büyük hata, İnsan, kendini hatasız zannetmek olduğundan hatamı itiraf ederim

(Hâsiye): O yarının zamanı; onbeş sene sonra, yirmi sekiz senedir Müellifin sebeb-i hapsi olan, "Siracinnur" un âhirindeki bahse bakınız, tam o yarı cinayeti bileceksiniz.

ki; nâsin nasihatini kabul etmeden, nâsa nasihatı kabul ettirmek istedim. Nefsimi İrsad etmeden, başkasının İrsadına çalışığımdan Emr-i Bilmârufu te'sirsiz etmekle tenzil ettim. Hem de tecrübe ile sabittir ki: Ceza, bir kusurun neticesidir; fakat, bazan o kusur, işlenmemiş başka kusurun suretinde kendini gösterir. O adam mâsum iken cezaya müstehak olur. Allah musibet verir, hapse atar, Adalet eder; fakat hâkim ona ceza verir, zulmeder.

Ey Ulûlemir! Bir haysiyetimvardı, onunla İslâmiyet milliyetine Hizmet edecekdim, kırdınız. Kendi kendine olmuş, istemediğim bir şöhret-i kâzibemvardı, onunla avama nasihatı te'sir ettiriyordum; maalmemnuniye mahvettiniz. Şimdi usandığım bir hayat-ı zaifem var kahr olayım eğer idama esirger isem, merd olmuyayım eğer ölmeye gülmekle gitmezsem. Süreten mahkûmiyetim, vicdanen mahkûmiyetinizi intâç edecektir. Bu hâl bana zarar değil, belki şandır. Fakat millete zarar ettiniz. Zira nasihatımdaki te'siri kırdınız. Saniyen, kendinize zarardır. Zira hasmınızın elinde bir hüccet-i kâtia olurum. Beni mihenk taşına vurdunuz; acaba firka-i hâlise dediğiniz adamlar böyle mihenge vurulsalar, kaç tanesi sağlam çıkacaktır? Eğer meşrutiyet bir firkanın istibdadından ibaret ise ve hilâf-ı Şeriat hareket ise

فَلَيُشَهِّدِ الْتَّقَلَّبُونَ أَنِّي مُرْتَجِعٌ (Hâsiye) Zira yalanlarla ittihad yalandır

ve ifsadat üzerine müesses olan ism-i meşrutiyet fâsiddir. Müsemma-yı meşrutiyet; Hak, Sîdk ve İmtiyazsızlık üzerine beka bulacaktır.

"Otuz Bir Mart Hâdisesi" denilen o sâika ve müthîş fırtına, âdi sebepler tahtında öyle bir istibdâd-ı tabîfiy müheyyya etmişti ki; neticesi hercümerç olduğu halde, min-indillâh, Ehl-i Kiyamın lisanına daima Mu'cizesini gösteren İsm-i Şeriat geldi. O fırtınayı gayet hafif geçirdiğinden, Nisanın nîsfinden sonraki gazeteleri indallah mahkûm ediyor. Zira o hadiseye sebebiyet veren yedi mes'ele ve onunla beraber yedi hal nazar-ı mütalâaya alınsa, Hakikat tezahür eder. Onlar da bunlardır:

1- Yüzde doksanı, İttihad ve Terakki'nin aleyhinde, hem onların

(Hâsiye): Yâni: Bütün dünya, cin ve ins ; şahit olsun ki, ben mürteciyim.

tahakkümü ve istibdadi aleyhinde bir hareket idi.

- 2- Firkaların meydân-ı münakaşatı olan vükelâyi tebdil idi.
- 3- Sultan-ı Mazlumu, sukut-u musammemden kurtarmaktı.
- 4- Hissiyat-ı askeriyenin ve Âdâb-ı Dindaranelerinin muhalif telkinatının önüne sed olmaktı.
- 5- Pek çok büyütülen Hasan Fehmi Bey'in kêtilini meydana çıkarmaktı.
- 6- Kadro haricine çıkanları ve alay zabitlerini mağdur etmemekti.
- 7- Hürriyeti, sefahete şumulünü men ve Âdâb-ı Şeriatla tahdit ve avâmin siyaset-i şer'i bildikleri yalnız Kısas ve Kat-ı Yed haddini ? icra idi.

Fakat zemin bataklık.. ve dam (tuzak) ve plân serilmişti. Mukaddes olan İtaat-ı Askeriye feda edildi. Üssülesas esbab, firkaların taraftarane ve garazkârane münakaşatı ve gazetelerin belâgat yerine mübalâgat ve yalan ve ifratperverane keşmâkeşleri idi. Bu metâlib-i seb'ada nasıl ki yedi renk çevrilese yalnız beyaz görünür; bunda da yalnız Ziyâ-yı Şeriat-ı Beyzâ tecelli etti, fesadın önüne sed çekti.

.....

Bütün kuvvetimle derim ki: Terakkimiz, ancak, milliyetimiz olan İslâmiyetin Terakkisiyle ve Hakaik-i Şeriatın Tecellisiyledir. Yoksa, "Yürüyüşünü terketti, başkasının da yürüyüşünü öğrenmedi" olan darb-ı mesele mâsadak olacağız. Evet hem Şan ü Şeref-i Millet-i İslâmiye, hem Sevab-ı Âhiret, hem Hamiyet-i Millîye hem Hamiyet-i İslâmiye, hem Hubb-u Vatan, hem Hubb-u Din ile mütehassis olmalıyız.

Ey Paşalar, Zabitler! Cinayetlerime ceza ve şimdi suallerime de cevap isterim. İslâmiyet ise, İnsaniyet-i Kübrâ.. ve Şeriat ise, Medeniyet-i Fuzlâ (en Faziletli Medeniyet) olduğundan; Âlem-i İslâmiyet, medine-i fâzila-i eflâtûniyye olmağa sezâdır.

Birinci Sual: (Hâsiye) Gazetelerin aldatmalarıyla meşrû bilerek

(Hâsiye): Bu sualler kırk-elli mâsum mahbusun tahliyesine sebep oldu.

buradaki görenek ve âdâta binaen cereyan-ı umumîye kapılan safdillerin cezası nedir?

İkinci Sual: Bir İnsan yılan suretine girse, yahut bir Veli haydut kıyafetine girse, veyahut meşrutiyet, istibdat şekline girse; ona taarruz edenlerin cezası nedir? Belki; hakikaten onlar yılandılar, haydutturlar ve istibdattırlar.

Üçüncü Sual: Acaba, müstebit yalnız bir şahıs mı olur? Müteaddit şahıslar müstebit olmaz mı? Bence "Kuvvet, Kanunda olmalı" yoksa istibdat münkasim olmuş olur ve komitecilikle tam şiddetlenir.

Dördüncü Sual: Bir mâsumu idam etmek mi, yoksa on câniyi afvetmek mi daha zarardır?

Beşinci Sual: Maddî tazyikler, Ehl-i Meslek ve fikre galebe etmediği gibi, daha ziyade nifak ve tefrika vermez mi?

Altıncı Sual: Bir mâden-i hayat-ı içtimaiyemiz olan İttihad-ı Millet; ref-i imtiyazdan başka ne ile olur?

Yedinci Sual: Müsavatı ihlâl ve yalnız bazılara tahsis ve haklarında kanunu tamamiyle tatbik etmek, zahren Adalet iken, bir cihette acaba müsavatsızlıkla zulüm ve garaz olmaz mı? Hem de tebrie ve tahliye ile masumiyetleri tebeyyün eden ekser-i mahbusînîn, belki yüzde sekseni masum iken, acaba; ekseriyet nokta-i nazarında bu hal hükümfermâ olsa, garaz ve fikr-i intikam olmaz mı? Divan-ı Harbe diyeceğim yok, ihbar edenler düşünsünler.

Sekizinci Sual: Bir firka kendisine bir imtiyaz taksa, herkesin en hassas nokta-i asabiyesine daima dokundura dokundura zorla herkesi Meşrutiyete muhalif gibi gösterse ve herkes de onların kendilerine taktığı ism-i meşrutiyet altında olan muannid istibdada ilişmiş ise, acaba kabahat kimdedir?

Dokuzuncu Sual: Acaba, bahçıvan bir bahçenin kapısını açsa, herkese ibahe etse, sonra da zâyiat vuku bulsa, kabahat kimdedir?

Onuncu Sual: Fikir ve söz hürriyeti verilse, sonra da muaheze olunsa, acaba bîçare milleti ateşe atmak için bir plân olmaz mı? Böyle olmasa idi, başka bahaneyle mevkî-i tatbîke konulacağı hayale gelmez mi idi?

On Birinci Sual: Herkes meşrutiyete yemin ediyor. Halbuki ya müsemma-yı meşrutiyete kendi muhalif, veya muhalefet edenlere karşı süküt etse, acaba keffaret-i yemin vermek lâzım gelmez mi? Ve millet yalancı olmaz mı? Ve mâsum olan efkâr-ı umumiye; yalancı, bunak ve gayr-ı mümeyyiz addolunmaz mı?

Elhasıl: Şedit bir istibdat ve tahakküm, cehalet cihetile şimdi hükümfermâdır. Güya istibdat ve hafiyelik, tenasuh etmiş. Ve maksad da Sultan Abdülhamid'den istirdâd-ı hürriyet değilmiş, belki; hafif ve az istibdadı, şiddetli ve kesretli yapmakmış!

Yarım Sual: Nazik ve zayıf bir vücut ki; sivrisineklerin ve arıların işirmasına tahammül edemediği için gayet telâş ve zahmetle onları def'e çalışırken biri çiksa, dese ki: "Maksadı, sivrisinekleri, arıları defetmek değil, belki büyük arslanı ikaz edip kendine musallat etmek ister." Acaba böyle demekle hangi ahmağı kandıracaktır?

Sualın diğer yarısı çıkışmağa izin yoktur!

Ey paşalar, zabitler! Bütün kuvvetimle derim ki:

Gazetelerde neşrettiğim umum makalâtimdaki umum Hakaikde nihayet derecede musırrım. Şayet zaman-ı mâzi cânibinden Asr-ı Saadet mahkemesinden Adaletnâme-i Şeriatla dâvet olunsam, neşrettiğim Hakaiki aynen ibraz edeceğim. Olsa olsa, o zamanın ilcaatının modasına göre bir libas giydireceğim. Şayet müstakbel tarafından yüz sene sonraki tenkidat-ı ukalâ mahkemesinden tarih celbnamesiyle celbolunsam; yine bu Hakikatları, tevessü ve inbisat ile çatlayan bazı yerlerini yamalamakla beraber taze olarak orada da göstereceğim. Demek Hakikat

tahavvül etmez. Hakikat hakdır. **الْحَقُّ يَعْلُو وَلَا يُعَلَّمُ عَلَيْهِ** Millet uyanmış; mugalâta ve cerbeze ile iğfal olunsa, devam etmiyecektir. Hakikat telâkki olunan hayâlin, ömrü kısadır. Feveran eden efkâr-ı umumiye ile o aldatmalar ve muğalâtalar dağılacak ve Hakikat meydana çıkacaktır,

إِنْ شَاءَ اللَّهُ

Sizin iğkenceli hapishanenizin hali: Zaman müdhiş, mekân muvahîş, mahbûsîn mütevahhiş, gazeteler mürcif, efkâr müşevveş,

Kalbler hazin, Vicdanlar müteessir ve me'yus; bidayet-i halde me'murlar şemâtetli, nöbetçiler müz'ic olmakla beraber; Vicdanım beni tâzib etmediği için, o hâl bana eğlence gibi idi. Musibetlerin tenevvüү müsîkinin nağmelerinin tenevvüү gibi bana geliyordu. Hem de, geçen sene timarhanede tahsil ettiğim Dersi, şimdi bu mektebde itmam ettim. Musibet zamanının uzunluğundan, uzun Dersler gördüm. Dünyanın Ruhanî lezzeti olan Hüzn-ü Mâsumane ve Mazlumâneden: "Zaife Şefkat ve gadre şiddet-i nefret" Dersini aldım.

Ümidim kavidir ki, çok mâsumların Kalblerinden Hararet-i Hüzün ile tebahhur eden "Ây", "Vay" ve "Ah" lar Rahmetli bir bulut teşkil edecektir. Ve Âlem-i İslâmdaki yeni yeni İslâm Devletlerinin teşekkülerıyla o Rahmetli bulut teşekkûle başlamıştır.

Eğer medeniyet, böyle haysiyet kırıcı tecavüzlere ve nifak verici iftiralara ve insafsızcasına intikam Fikirlerine ve şeytancasına mugalâtâlara ve diyanette lâubalicesine hareketlere müsaid bir zemin ise, herkes şahid olsun ki; o "Saadet-Saray-ı Medeniyet" tesmiye olunan böyle mahall-i ağrâza bedel; Vilâyât-ı Şarkiyenin, hürriyet-i mutlakanın meydanı olan yüksek dağlarındaki bedeviyet ve vahşet çadırlarını tercih ediyorum. Zira bu mimsiz medeniyette görmediğim Hürriyet-i Fikir ve Serbesti-i Kelâm ve Hüsn-ü Niyet ve Selâmet-i Kalb, Şarkî Anadolunun dağlarında tam mânasıyla hükümfermâdır.

Bildiğime göre, edibler edebli olurlar. Edebsiz bazı gazeteleri, nâşir-i ağrâz görüyorum. Eğer edeb böyle ise ve efkâr-ı umumiye böyle karmakarışık olsa, şahid olunuz ki, böyle edebiyattan vazgeçdim; bunda da dahil değilim. Vatanımın yüksek dağlarında, yâni Bâşid başındaki ecram ve Elvâh-ı Âlemi, gazetelere bedel mütalâa edeceğim.

**Muarradır Feza-yı Feyzimiz şeyn-i temennadan;
Bize dâd-ı Ezeldir, zîrden bâlâdan istiğna.
Çekildik neşve-i ümidiñ, tûl-ü emellerden;
Öyle mecnunuz ki, ettik vuslat-ı leylâdan istiğna!..**

Tenbih: Medeniyetten istifam, sizi düşündürecek. Evet böyle istibdat ve sefahete ve zilletle memzuç medeniyete bedeviyeti tercih ediyorum. Bu medeniyet; eşhası, fakir ve sefih ve ahlâksız eder. Fakat hakiki medeniyet; Nev-i İnsanın Terakki ve Tekemmülüne,

ve mahiyet-i nev'iyyesinin kuvveden fiile çıkışmasına Hizmet ettiğinden, bu nokta-i nazardan Medeniyeti istemek, İnsaniyeti istemektir. Hem de Mâna-yı Meşrutiyete ibtilâ ve muhabbetimin sebebi şudur ki: Asyanın ve Âlem-i İslâmın istikbalde Terakkisinin birinci kapısı, Meşrutiyet-i Meşrua ve Şeriat dairesindeki Hürriyettir!

Ve tâlib ve taht ve Baht-ı İslâmın anahtarları da, Meşrutiyetteki Şûrâdır. Zira, şimdîye kadar üçyüz yetmiş milyon İslâm, ecânîbin istibdad-ı mânevîsi altında eziliyordu. Şimdi Hâkimiyet-i İslâmiye; Âlemde, bâhusus bundan sonra Asya'da hükümfermâ olduğu halde herbir Ferd-i Müslüman hâkimiyetin bir cüz-ü hakikisine malik olur. Ve Hürriyet, üç yüz yetmiş milyon İslâmi esaretten halâs etmeye bir çare-i yegânedir. Farz-ı muhâl olarak burada yirmi milyon nüfus, te'sis-i hürriyette çok zarar-dîde olsalar da, feda olsunlar.. yirmiyi verir, üçyüze alırız.

Yazık, eyvahlar olsun! Bizdeki unsurlar, irklar; hava gibi muhtelittir, su gibi memzûç olmamışlar. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ**, Elektrik-i Hakaik-i İslâmiyetle

imtizaç ederek, Ziya-yı Maârif-i İslâmiye hararetiyle kuvvet tevlid ederek, bir Mizac-ı Mütedile-i Adalet vücuda gelecektir!

Yaşasın Meşrutiyet-i Meşrua, sağ olsun Hakikat-ı Şeriatın terbiyesinden tam ders alan Neyyir-i Hürriyet!

İstibdadın Garîbüzzamanı
Meşrutiyetin Bediüzzamanı
Şimdikinin de Bid'atüzzamanı

Said Nursî

* * *

Bundan sonra; İstanbul'da fazla kalmaz, Van'a gitmek üzere İstanbul'dan ayrılır, Batum yoluyla Van'a giderken Tiflis'e uğrar. Tiflis'de, Şeyh San'an Tepesine çıkar. Dikkatle etrafi temaşa ederken yanına bir rus polisi gelir ve sorar:

- Niye böyle dikkat ediyorsun?

Bediüzzaman der:

- Medresemîn plânını yapıyorum.

O der:

- Nerelisin?

Bediüzzaman:

- Bitlisliyim.

rus polisi:

- Bu Tiflis'dir!

Bediüzzaman:

- Bitlis, Tiflis birbirinin Kardeşidir.

rus polisi:

- Ne demek?

Bediüzzaman:

- Asya'da Âlem-i İslâmda üç Nur birbiri arkasında inkişafa başlıyor. Sizde birbiri üstünde üç zulmet inkişafa başlayacakdır. Şu perde-i müstebidane yırtılacak, takallüs edecek, ben de gelip burada Medresemi yapacağım.

rus polisi:

- Heyhat!.. Şaşarım senin ümidi?

Bediüzzaman:

- Ben de şaşarım senin aklına! Bu kışın devamına ihtimâl verebilir misin? Her kışın bir baharı, her gecenin bir neharı vardır.

rus polisi:

- İslâm, parça parça olmuş?

Bediüzzaman:

- Tahsile gitmişler. İşte Hindistan, İslâmın müstäid bir veledidir; ingiliz mekteb-i idadisinde çalışıyor. Mısır, İslâmın zeki bir mahdumu-
dur; ingiliz mekteb-i mülkiyesinden ders alıyor. Kafkas ve Türkistan, İslâmın iki bahâdır oğullarıdır; rus mekteb-i harbiyesinde talim ediyorlar.
İlâ âhir...

Yahu, şu asilzade evlâd, şehadetnamelerini aldıktan sonra, herbiri bir kît'a başına geçecek, muhteşem âdil pederleri olan İslâmiyetin Bayrağını Âfâk-ı Kemalâtta temevvüç ettirmekle, Kader-i Ezelînin nazârunda feleğin inadına, nev-i beşerden Hikmet-i Ezeliyyenin Sırrını ilân ede-
cektir.

* * *

Van'a muvasalat ettikten sonra, aşâiri (aşiretleri) dolaşarak içtimâî, medenî, ilmî Derslerle onları İrşada çalışmıştır. Bu hususta,

sual-cevap halinde, "Münâzarat" isimli bir Kitab neşretmiştir.

Bediüzzamanın bir tarafdan ehl-i siyasetle, diğer taraftan halk tabakası ve aşiretlerle muhaveresi, şüphesiz ki gayet merakâverdir. Büttün bunlarda; bu Zatin yegâne azim ve gayesinin İslâmîyet Nurunun ve Kur'an Hakikatlarının dünyaya yayılması olduğu ve kendisinin de bir Dellâl-ı Kur'an Vazifesini bütün hayatında ifa ettiği görülmektedir.

Bediüzzamanın, Şarkdaki aşâirle muhavere ve münazaralarından bir kaç misâl

Sual: Dine zarar olmasın, ne olursa olsun?

Elcevab: İslâmîyet, Güneş gibidir, üflemekle sönmez; gündüz gibidir, göz yummakla gece olmaz. Gözünü kapayan, yalnız kendine gece yapar.

Hem de, mağlûb bîçare bir reise, yahut müdahin me'murlara, ve yahut mantıksız bir kısım zabitlere itimad edilirse ve Dinin Himayesi onlara bırakılırsa mı daha iyidir, yoksa efkâr-ı âmme-i milletin arkasındaki Hissiyat-ı İslâmîyenin mâdeni olan ve herkesin Kalbindeki Şefkat-i İmaniye olan Envâr-ı İlâhînin Lemeatının İçtimalarından ve Hamiyet-i İslâmîyenin şerârât-ı neyyiranesinin imtizacından hasil olan Amud-u Nuranînin ve o seyf-i elmasın hamiyetine bırakılırsa mı daha iyidir? Siz muhakeme ediniz!

Evet şu Amud-u Nuranî; Dinin Himayetini; Şehametinin başına, murakabesinin gözüne, Hamiyetinin omuzuna alacaktır. Görüyorsunuz ki: Lemeat-ı müteferrika, tele'lüe başlamış, yavaş yavaş incizab ile imtizaç edecektir. Fenn-i hikmette takarrur etmiştir ki: Hiss-i Dinî, bâhusus Din-i Hakk-ı Fitrîn sözü daha nâfiz, Hükmü daha âlî, Te'siri daha şediddir.

Evet, evet.. eğer sıvrisinek tantanasını kesse, bal arısı demdemesi bozsa; sizin şevkiniz hiç bozulmasın, hiç teessüf etmeyiniz. Zira, Kâinatı nağamatiyle raksâ getiren ve Hakaikin Esrarını ihtizaza veren Mûsika-i İlâhiyye hiç durmuyor, mütemadiyen güm güm eder. Padişahlar Padişâhi olan Sultan-ı Ezelî, Kur'an denilen Mûsika-i İlâhiyyesiyle umum Âlemi doldurarak, Kubbe-i Âsumanda şiddetli ses getirmekle Sadef-i Kehf misâl olan Ulema ve Meşâyîh ve Hutebânın dimağ, Kalb ve femlerine vurarak, aks-i sadâsi onların lisanlarından

çıkıp seyr ü seyelân ederek çeşid çeşid sadâlarla dünyayı güm güm ile ihtiâza getiren o sadânın tecessüm ve intibaiyle umum Kütüb-ü İslâmî yeyi bir tanbur ve kanunun bir teli ve bir şeridi hükmüne getiren ve herbir tel bir nev'i ile onu ilân eden, o Sada-yı Semavî ve Ruhanîyi Kalbin kulağı ile işitmeyen veya dinlemiyen, acaba o Sadâya nisbeten sivrisinek gibi bir emîrin demdemelerini ve karasinekler gibi bir hükûmetin adamlarının vizvizlarını işitecek midir?

.....

S- Hürriyeti bize çok fena tefsir etmişler. Hattâ, âdetâ; Hürriyyette, İnsan her ne sefahet ve rezalet işlerse, başkasına zarar etmemek şartıyla birşey denilmez, diye bize anlatmışlar. Acaba böyle midir?

C- Öyleler, Hürriyeti değil, belki sefahet ve rezaletlerini ilân ediyorlar ve çocuk bahanesi gibi hezeyan ediyorlar. Zira; nâzenin Hürriyet, Âdab-ı Şeriatla müteeddibe ve mütezeyyine olmak lâzımdır. Yoksa, sefahet ve rezaletteki hürriyet, hürriyet değildir; belki hayvanlıkdır, şeytanın istibdadıdır, nefس-i emmareye esir olmakdır Hürriyet-i Umumî efradın zerrat-ı hürriyatının muhassalıdır. Hürriyetin şe'ni odur ki; ne nefsine, ne gayriye zararı dokunmasın.

Fakat, ey göcerler! Sizde olan yarı hürriyettir, diğer yarısı da başkasının hürriyetini bozmamaktır. Hem de küt-u lâyemut ve vahşetle âlûde olan hürriyet, sizin dağ komşularınız olan hayvanlarda da bulunuyor. Vâkıa, şu bîcâre vahşi hayvanların bir lezzeti ve tesellisi varsa, o da hürriyetleridir. Lâkin; güneş gibi parlak, Ruhun mâşukası ve Cevher-i İnsaniyetin küfvü o Hürriyettir ki, Saadet Saray-ı Medeniyyette oturmuş ve Mârifet ve Fazilet ve İslâmîyet Terbiyesiyle ve hulleleriyle mütezeyyine olan Hürriyettir.

.....

S- Nasıl Hürriyet İmanın hassasıdır?

C- Zira, Rabîta-i İman ile Sultan-ı Kâinata Hizmetkâr olan adam, başkasına tezellül ile tenezzül etmeye ve başkasının tahakküm ve istibdadı altına girmeye o adamın İzzet ve Şehamet-i İmaniyesi bırakmadığı gibi, başkasının hürriyet ve hukukuna tecavüz etmeyi dahi o adamın Şefkat-i İmaniyesi bırakmaz!

Evet, bir padişahın doğru bir hizmetkârı, bir çobanın tahakkümüne tezellül etmez. Bir bîcâreye tahakküme dahi o Hizmetkâr tenezzül

etmez. Demek İman ne kadar mükemmel olursa, o derece Hürriyet parlar. İşte Asr-ı Saadet!..

S- Bir büyük adama ve bir Veliye ve bir Şeyhe ve bir büyük Âlime karşı nasıl hür olacağız. Onlar meziyetleri için bize tahakküm etmek haklarıdır. Biz onların Faziletlerinin esiriyiz?

C- Velâyetin, Şeyhliğin, Büyüklüğün şe'ni; tevazu ve mahviyettir, tekebbür ve tahakküm değildir! Demek tekebbür eden, sabiyy-i müteşeyyihdır, siz de büyük tanımayınız!

.....

S-Heyhat! Bize teselli veren şu ulvî emeli, ye'se inkılâb ettiren ve etrafımızda hayatımıza zehirlendirmek ve devletimizi parça parça etmek için ağızlarını açmış olan o müthiş yınlara ne diyeceğiz?

C- Korkmayın; Medeniyet, Fazilet ve Hürriyet, Âlem-i İnsaniyette galebe çalmağa başladığından, bizzarure terazinin öteki yüzü şey'en feşey'en hafifleşecektir. Farz-ı muhal olarak, Allah etmesin, eğer bizi parça parça edip öldürseler; emin olunuz, biz yirmi olarak öleceğiz, üçüz olarak dirileceğiz. Başıımızdan rezail ve ihtilâfatın gubarını silkip, hakikî münevver ve mütvehid olarak kervan-ı benî besere pişdarlık edeceğiz. Biz, en şedit, en kavi ve en bâki Hayatı intâç eden öyle bir ölümden korkmayız. Biz ölse de, İslâmiyet sağ kalır. O Millet-i Kudsiye sağ olsun!..

S- Gayr-ı müslimlerle nasıl müsavi olacağız ?

C- Müsavat ise, Fazilet ve Şerefde değildir; hukukdadır. Hukukda ise, şah ve geda birdir. Acaba bir Şeriat "Karincaya bilerek ayak basmayınız..." dese, tâzibinden menetse, nasıl Benî Âdem'in hukukunu ihmâl eder? Kellâ... Biz imtisâl etmedik. Evet İmam-ı Alinin (R.A.) adı bir yahudi ile muhakemesi ve medar-ı fahriniz olan Salâhaddin-i Eyyûbînin miskin bir hıristiyan ile mürafaası, sizin şu yanlışınızı tashih eder zannederim. (**Hâşıye**).

(Hâşıye): Eski Said, Nurun parlak hâsiyetinden gelen kuvvetli bir ümid ve tam teselli ile, siyaseti İslâmiyete âlet yaparak hararete Hürriyete çalışırken; diğer bir Hiss-i Kablelvuku' ile dehşeti ve lädiñ bir istibdad-ı mutlakın geleceğini bir Hadis-i Şerîfin mânasından anlayıp, elli sene evvel haber vermiş. Saidin teselli haberlerini, o istibdad-ı mutlak yirmi beş sene bil'fil tekzîb edeceğini hissetmiş ve otuz senedenberi **أَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَانِ وَالسِّيَّاَسَةِ** deyip siyaseti bırakmış, Yeni Said olmuştur.

Zirâ Meşrutiyet, hâkimiyet-i millettir; hükûmet, hizmetkârdır. Meşrutiyet doğru olursa, kaymakam ve vali, reis degiller; belki ücretli Hizmetkârlardır. Gayr-i müslim, reis olamaz, fakat hizmetkâr olur. Farzediniz; me'muriyet bir nevi riyaset ve bir ağılaktır; gayr-i müslimlerden üç bin adamı ağılığımıza, riyasetimize şerik ettiğimiz vakitte, Millet-i İslâmiyeden aktar-ı Âlemde üçyüz bin adamın riyasetine yol açılıyor. Biri zayıf edip bini kazanan zarar etmez.

(Otuz Bir Mart Hâdisesi Hakkında Bir Cevabı)

Ben Otuz Bir Mart hadisesinde şuna yakın bir hâl gördüm. Zira, İslâmiyetin meşrutiyet-perver ve hamiyetli fedaileri, cevher-i hayat makamında bildikleri Nimet-i Meşrutiyeti Şeriat'a tatbik edip, ehl-i hükûmeti Adalet Namazında kibleye İrşad ve tam mukaddes Şeriatı Meşrutiyet kuvvetiyle ilâ; ve Meşrutiyeti Şeriat kuvvetiyle ibka; ve bütün seyyiat-ı sâbıkayı, muhalefet-i Şeriat üzerine ilka etmek için bazı telkinatta ve tefferruatın tatbikatında bulundular. Sonra, sağını solundan farketmeyenler, hâşa, Şeriatı, istibdâda müsaid zannederek, tütû kuşları taklidi gibi "Şeriat İsteriz!" demekle, hakiki maksad ortada anlaşılmaz oldu. Zaten plânlar serilmişti. İşte o zaman yalan olarak hamiyet maskesini takınan bazı herifler, o İsm-i Mukaddese tecavüz ettiler. İşte cây-ı ibret bir nokta-i siyah! (Hâsiye).

.....

Hakikaten bence Müslüman neslinden gelen bir adamın Akıl ve Fikri, İslâmiyetten tecerrûd etse bile, Fitratı ve Vicdanı hiçbir vakit İslâmiyetten vazgeçemez. En ebleh ve en sefih bile, sedd-i rasîn-i istinadımız olan İslâmiyete bütün mevcudiyetiyle taraftardır. Lâsiyyema, siyasetten haberdar olanlar... Hem Zaman-ı Saadetten şimdîye kadar hiçbir tarih bize bildirmiyor ki; bir Müslüman, Muhakeme-i Akliyesi ile başka bir dini İslâmiyete tercih etmiş olsun ve delil ile başka bir dîne dahil olmuş olsun. Dinden çikanlar var. O başka mes'ele. Taklid ise, ehemmiyetsizdir.

Halbuki Edyan-ı Saire müntesibleri; mutlaka fevc fevc muhakeme-i

(Hâsiye): Gitme, dikkat et; âlihimmet olanlar, o hâdisede sükût ettiler. Garazkâr ceri-deler, hakikî Hürriyetin sadâsını susturdular. Meşrutiyet pek az adamların üzerine münhasır kaldı, Fedakârları da dağıldılar.

akliye ile ve bürhan-ı kat'î ile Daire-i İslâmiyete dahil olmuşlar ve olmaktadır. Eğer biz doğru İslâmiyeti ve İslâmiyete lâyik doğruluğu ve İstikameti göstersek, bundan sonra onlardan fevc fevc dahil olacaklardır.

Hem de tarih bize bildiriyor ki: Ehl-i İslâmın temeddünü, Hakikat-ı İslâmiyete ittibaları nisbetindedir. Başkalarının temeddünü ise, Dinleriyle mâkûsen mütenâsibdir. Hem de Hakikat bize bildiriyor ki; mütenebbih olan beşer, dinsiz olamaz. Lâsiyyema; uyanmış, İnsaniyeti tatmış, müstakbele ve Ebede namzed olmuş adam, dinsiz yaşayamaz. Zira uyanmış bir beşer, Kâinatın tehcümüne karşı istinad edecek ve gayr-ı mahdut âmâline (emellerine) neşv ü nema verecek ve istimdadgâhi olacak noktayı, yani Din-i Hak olan Dâne-i Hakikati elde etmezse, yaşamaz!.. Bu Sirdandır ki; herkesde Din-i Hakkı bulmak için bir meyl-i taharri uyanmıştır. Demek, istikbalde nev-i beşerin Din-i Fitrîsi İslâmiyet olacagına beraat-ül-istihlâl vardır.

Ey insafsızlar! Umum Âlemi yutacak, birleştirecek, besleyecek, ziyalandıracak bir istidatta olan Hakikat-ı İslâmiyeti nasıl dar buldunuz ki; fukaraya ve mutaassip bir kısım Hocalara tahsis edip, İslâmiyetin yarı ehlini dışarıya atmak istiyorsunuz! Hem de umum Kemalâtı câmi' ve bütün nev-i beşerin Hissiyat-ı Âliyesini besliyecek mevaddi muhit olan o Kasır-ı Nuranî-yi İslâmiyeti ne cür'etle matem tutmuş bir siyah çadır gibi, bir kısım fukaraya ve bedevîlere ve mürtecilere has olduğunu tahayyül ediyorsunuz! Evet, herkes âyinesinin müşahedatına tâbidir. Demek sizin siyah ve yalancı âyineniz, size öyle göstermiştir.

S- İfrat ediyorsun, hayâli Hakikat görüyorsun, bizi de teçhil ile tâhir ediyorsun. Zaman Âhir Zamandır, gittikçe daha fenalaşacak?..

C- Neden dünya herkese terakki dünyası olsun da, yalnız bizim için tedenni dünyası olsun! Öyle mi? İşte ben de sizinle konuşmayıacağım, şu tarafa dönüyorum. Müstakbeldeki İnsanlarla konuşacağım.

Ey üçüz seneden sonraki yüksek asrin arkasında gizlenmiş ve sakitane Nurun Sözünü dinliyen ve bir nazar-ı hafî-yi gaybî ile bizi temaşa eden Saidler, Hamzalar, Ömerler, Osmanlar, Tahirler, Yusuflar, Ahmedler vesaireler! Sizlere hitab ediyorum. Başlarınızı kaldırınız,

صَدَقَ deyiniz. Ve böyle demek sizlere borç olsun. Şu muasırılarım, varsın beni dinlemesinler. Tarih denilen mazi derelerinden sizin yüksek istikbalinize uzanan telsiz telgrafla sizin ile konuşuyorum. Ne yapayım, acele ettim, kışda geldim; sizler Cennet-Âsâ bir baharda geleceksiniz. Şimdi ekilen Nur tohumları, zemininizde çiçek açacaktır. Biz, Hizmetimizin ücreti olarak sizden şunu bekliyoruz ki; mazi kit'asına geçmek için geldiğiniz vakit, mezarımıza uğrayınız. O bahar hediyelarından bir kaç tanesini Medresemim (**Hâsiye-1**) mezar taşı denilen ve kemiklerimizi misafir eden ve Horhor toprağının kapıcısı olan kal'anın başına takınız. Kapıcıya tenbih edeceğiz, bizi çağırınız.

Mezarımızdan **هَنِئَالْكُمْ** Sadâsını işteceksiniz.

Su zamanın memesinden bizimle süt emen ve gözleri arkada maziye bakan ve tasavvuratları kendileri gibi Hakikatsız ve ayrılmış olan bu çocuklar, varsınlar şu Kitabın (**Hâsiye - 2**) Hakaikini hayâl tevehhüm etsinler. Zira ben biliyorum ki, şu Kitabın Mesâili Hakikat olarak sizde tahakkuk edecektiler.

Ey muhatablarım! Ben çok bağıriyorum. Zira Asr-ı Sâlis-i Aşrin, yâni on üçüncü Asrin Minaresinin başında durmuşum, sureten medenî ve Dinde lâkayd ve Fikren mazinin en derin derelerinde olanları Camiye davet ediyorum.

İşte ey iki Hayatın Ruhu hükmünde olan İslâmiyeti bırakan iki ayaklı mezar-ı müteharrik bedbahtlar! Gelen neslin kapısında durmayınız. Mezar sizi bekliyor, çekiliniz; tâ ki, Hakikat-ı İslâmiyeyi hakkıyle Kâinat üzerinde temevvüc-sâz edecek olan Nesl-i Cedid gelsin!..

S- Eskiler bizden âlâ veya bizim gibi. Gelenler bizden daha fena gelecekler?..

C- Ey Türkler ve Kürtlər! Acaba şimdi bir miting yapsam; sizin bin sene evvelkiecdadınızı ve iki asır sonradaki evlâdlarınızı şu

(Hâsiye - 1): Medresetüz-Zehranın Van'daki nüümunesi olan ve vefat eden "Horhor Medresesi" nin mezar taşı hükmünde bulunan Van Kal'ası demektir.

(Hâsiye - 2): İstikbalde te'lif edilecek Risale-i Nur Külliyatını Hiss-i Kablelvuku' ile haber veriyor.

gürültühane olan asr-ı hâzır meclisine dâvet etsem. Acaba sağ tarafta saf tutan eskiecdadınız demiemecekler mi: "Hey mirasyedi yaramaz çocuklar! Netice-i hayatımız siz misiniz? Heyhat! Bizi akım bir kıyas ettiniz, bizi kısır bırakmadınız!" Hem de sol safında duran ve şehrîstan-ı istikbalden gelen evlâdlarınız, sağıdakiecdadlarınızı tasdik ederek demiemecekler mi ki: "Ey tenbel pederler! Siz misiniz hayatınızın sugra ve kübrâsi? Siz misiniz şu şanlı Ecdadımızla bizi rabiteden rabitamızın hadd-i evsatı? Heyhat... Ne kadar Hakikatsız ve karıştırıcı ve müşâgabeli bir kıyas oldunuz."

İşte ey bedevî göçerler (ve ey inkılâb softaları! *) Manzara-i hayâl (**Hâşıye - 1**) üstünde gördünüz ki, şu büyük mitingde iki taraf da sizi protesto ettiler.

(Cevaplardan Bir Kısım)

Öyle ise ben derim: Hakikaten sizin harikulâde Şecaate istidadınız vardır. Zira; bir menfaat veya cüz'i bir haysiyet veya itibâri bir şeref için veya "Filân yiğittir." sözlerini işitmek gibi küçük emirlere hayatını istihfaf eden veya ağasının namusunu isti'zam için kendini feda eden kimseler, eğer uyansalar hazineledeğer olan İslâmiyet milliyetine, (**Hâşıye - 2**) yâni üçyüz milyon İslâmın Uhuvvetlerini ve mânevî yardımlarını kazandıran İslâmiyet Milliyetine, binler Ruhu da olsa, acaba istihfaf-ı hayat etmezler mi? Elbette hayatını on paraya satan, on liraya binler şevkle satar...

Maatteessüf; güzel şeylerimiz, gayr-i müslimler eline geçtiği gibi, güzel olan Ahlâklarımızı da yine gayr-i müslimler çalmışlar. Güya bizim bir kısım içtimâi Ahlâk-ı Âliyemiz, yanımızda revac bulmadığından, bize darılıp onlara gitmiş; ve onların bir kısım rezâili, kendileri içinde çok revac bulmadığından, cehaletimizin pazarına getirilmiş...

Hem büyük bir taaccüb ile görmüyor musunuz ki: Terakkiyat-1 hâziranın üssülesası ve belki Din-i Hakkın muktezası olan "Ben ölürsem; devletim, milletim ve ahabablarım sağdırılar." gibi Kelime-i

(*) Sonradan ilâve edilmiştir.

(**Hâşıye - 1**): Hayâl dahi bir simotoğrafıtır.

(**Hâşıye - 2**): Milliyetimiz bir vücuddur. Ruhu İslâmiyet, Aklı Kur'an ve İmandır.

Beyzâ ve Haslet-i Hamrâyı gayr-ı müslimler çalmışlar. Çünkü onların bir fedaisi der: "Ben ölürem, milletim sağ olsun. İçinde, bir hayat-ı mâneviyem vardır." Ve bütün sefaletin ve şahsiyatın esası olan: "Ben öldükten sonra, dünya ne olursa olsun, isterse tûfan olsun"veyahut

وَإِنْ مُتُّ عَطْشًا فَلَا نَزَّلَ الْقَطْرُ olan kelime-i hamka ve seciye-i avrâ

Himmetimizin elini tutmuş, rehberlik ediyor.

İşte en iyi haslet ki, Dinimizin muktezasıdır. Biz Ruhumuzla, Canımızla, Vicdanımızla, Fikrimizle ve bütün Kuvvetimizle demeliyiz ki: "Biz olsek, Milletimiz olan İslâmîyet Haydır, ilelebed bakıdır. Milletim sağ olsun, Sevab-ı Uhrevî bana kâfidir. Milletin hayatındaki Hayat-ı Mâneviyem, beni yaşattırır, Âlem-i Ulvîde beni mütelezziz eder.

وَالْمَوْتُ يَوْمُ تَوْرُزِنَا deyip, Nurun ve Hamiyetin nurlu Rehberlerini kendimize Rehber etmeliyiz.

.....
S- Herşeyden evvel bize lâzım olan nedir?

C- Doğruluk.

S- Daha.

C- Yalan söylememek.

S- Sonra.

C- Sıdk, Sadakat, İhlâs, Sebat, Tesanüddür.

S- Neden?

C- Küfrün mahiyeti yalandır, İmanın mahiyeti Sıdktır. Şu bürhan kâfi değil midir ki; hayatımızın bekası, İmanın ve Sıdkın ve Tesanüdün devamiyledir.

S- En evvel rüesamız ıslah olunmalı?

C- Evet; Reisleriniz, malınızı ceblerine indirip hapsettikleri gibi, Akıllarınızı da sizden almışlar veya dimağınızda hapsetmişler. Öyle ise, şimdi, onların yanındaki akıllarınızla konuşacağım:

Eyyûherruûs verruesâ! Tekâsûlî olan tevekkülden sakınınız! İşi birbirinize havâle etmeyiniz! Elinizdeki malınızla ve yanınızdaki aklığınızla bize Hizmet ediniz. Çünkü, şu mesâkîni istihdam etmekle ücretinizi almışsınız.

فَعَلَيْكُمْ بِالثَّدَارِكِ لِمَا ضَيَّعْتُمْ فِي الصَّيْفِ

İşte şimdi Hizmet vaktidir.

.....

Elhasıl: İslâm (Hâşıye) uyandı ve uyanyor. Fenalığı fena, iyiliği iyi olarak gördüler. Evet, şu dereler aşairini tevbekâr eden işte bu Sırdır. Hem de bütün İslâm yavaş yavaş bu istadı almaktır ve kesbetmektedir. Lâkin sizler bedevi olduğunuzdan ve Fitrat-ı Asliyeniz oldukça bozulmamış olduğundan, İslâmiyetin Kudsi Milliyetine daha yakınsınız.

.....

Seyahatimda beni tanımayanlar kıyafetime bakıp beni tacir zannettiklerinden derlerdi ki:

S- Tacir misin?

C- Evet hem tacirim hem de kimyagerim.

S- Nasıl?

C- İki madde var mezcettiriyorum. Birinden tiryak-ı şâfi, birinden elektrik-i muzi tevellüd eder.

S- Bunlar nerede bulunur?

C- Medeniyet ve Fazilet karşısında; cephesinde İnsan yazılı, iki ayak üstünde gezen sandık içinde ki; üstünde Kalb yazılan, ya siyah veya pırlanta gibi parlak olan bir kutudadır.

S- İsimleri nedir?

C- İman, Muhabbet, Sadakat, Hamiyyet!...

Ceride-i Seyyare.. Ebu lâ-Sey.. İbn-üz-Zaman.. Ehu'l-Acâib.. İbn-ü Ammi'l-Garâib Said Nursî

* * *

Sonra Van'dan Şam'a gider. Şam Ulemasının ilhahı ve ısrarı üzerine, Câmi-ül-Emevîde on bine yakın ve içerisinde yüz Ehl-i İlim bulunan azim bir Cemaate karşı bir Hutbe irad eder. Bu Hutbe fevkâlâde takdir ve tâhsin ile kabûle mazhar olur. Bilâhare, buradaki Hutbesi, "Hutbe-i Şâmiye" namiyle tabedilmiştir.

(Hâşıye): Evet, kırk beş sene evvel söylenen bu sözü; Pakistan, Arapistan aşâiri dahi hâkimiyet ve istiklaliyetlerini kazandıklarından, Eski Said'i bu Dersinde tasdik ediyorlar ve daha da edecekler...

Bu Hutbe-i Şamiye; İslâm Âleminin içinde bulunduğu maddî mânevî hastalıkların nelerden ibaret olduğunu, felâket ve esarete hangi sebeplerden dolayı mâruz kaldıklarını bildiren; ve buna karşı Çare-i Halâs gösteren; ve bundan sonra, İslâmîyetin zemin yüzünde maddî-mânevî en yüksek terakkiyi göstereceğini, İslâmî medeniyetin Kemal-i Haşmetle meydana geleceğini ve zemin yüzünü pisliklerden temizleyeceğini Delâil-i Akliye ile isbat eden, müjde veren çok kıymetdar, bütün Müslümanlara, hattâ İnsانlığa şamil bir Dersdir, bir Hutbedir.

Hutbe-i Şâmiyenin baş taraflarında diyor:

"Ben, bu zaman ve zeminde beşerin hayat-ı içtimaiye Medresesinde Ders aldım ve bildim ki: ecnebiler, avrupalılar terakkide istikbâle uçmalarıyla beraber, bizi maddi cihette kurûn-u vustâda durdurun ve tevkif eden; altı tane hastaliktır. O hastalıklar da bunlardır:

- 1- Ye'sin (ümidsizliğin) içimizde hayat bulup dirilmesi.
- 2- Sıdkın hayat-ı içtimaiye-i siyasiyede ölmesi.
- 3- Adavete muhabbet.
- 4- Ehl-i İmanı birbirine bağlayan nurani Rabitaları bilmemek.
- 5- Çeşit çeşit sâri hastalıklar gibi intişar eden istibdat.
- 6- Menfaat-ı şahsiyesine Himmeti hasretmek.

Bu altı dehşetli hastalığın ilâcını da, bir tıb fakültesi hükmünde hayat-ı içtimaiyemize Eczahane-i Kur'aniyeden ders aldığım altı Kelime ile beyan ediyorum. Mualecenin Esasları, onları biliyorum.

Birinci Kelime: "El-EMEL" yâni: Rahmet-i İlâhiyyeden kuvvetle ümid beslemek.

Evet, ben kendi hesabımı aldığım Derse binaen:

Ey İslâm Cemaati! Müjde veriyorum ki: Şimdiki Âlem-i İslâmın Saadet-i dünyeviyesi, bâhusus Osmanlıların Saadeti ve bilhassa İslâmın Terakkisi onların İntibahiyle olan Arabin Saadetinin Fecr-i Sâdîkînin emareleri inkişafa başlıyor ve Saadet güneşinin de çıkışması yakınlaşmış. Ye'sin rağmen olarak ben dünyaya iştirecek (**Hâşıye**) derecede Kanaat-ı Kat'iyyemle derim:

(**Hâşıye**): Eski Said Hiss-i Kablelvuku' ile, 1371 de başta Arab Devletleri, Âlem-i İslâmın ecnebi esaretinden ve istibdadından kurtulup İslâmî Devletler teşkil edeceklerini,

İstikbâl, yalnız ve yalnız İslâmîyetin olacak; ve hâkim, Hakaik-1 Kur'anîye ve İmaniye olacak. Bu Dâvama çok Bürhanlardan ders almışım. Şimdi o Bürhanlardan mukaddemathî bir buçuk Bürhanı zikredeceğim. O Bürhanın mukaddematına başlıyoruz.

İslâmîyet Hakaiki; hem mânen, hem maddeten terakki etmeye kabil ve mükemmel bir istidâdi var.

Birinci cihet olan mânen terakki ise, biliniz: Hakiki vukuati kaydeden tarih, Hakikata en doğru şahiddir. İşte tarih bize gösteriyor, hattâ rus'u mağlûb eden Japon Başkumandanının İslâmîyetin Hakkaniyetine şehadeti de şudur ki: "Hakikat-1 İslâmîyenin kuvveti nisbetinde ve Müslümanlar o kuvvete göre hareket etmeleri derecesinde Ehl-i İslâm temeddün edip terakki ettiğini tarih gösteriyor ve Ehl-i İslâmin, Hakikat-1 İslâmîyede zafiyeti derecesinde tevahhus ettiklerini vahşete ve tedenniye düştüklerini ve herc ü merc içinde belâlara, mağlûbiyetlere düştüklerini tarih gösteriyor. Sair dinler ise bil'akisdir."

"Eğer biz Ahlâk-1 İslâmîyenin ve Hakaik-1 İmaniyenin Kemalâtını ef'alımızle izhar etsek, sair dinlerin tâbileri, elbette Cemaatlerle İslâmîyete girecekler. Belki Küre-i Arzin bazı kıt'aları ve devletleri de İslâmîyete dehalet edecekler."

"Ey bu Câmi-i Emevîdeki Kardeşlerim gibi, Âlem-i İslâmın Câmi-i Kebîrinde olan Kardeşlerim! Siz de ibret alınız. Bu kırk beş senedeki bu dehşetli hâdisattan ibret alınız, tam Aklınızı başınıza alınız, ey Mütefekkir ve Akıl Sahibi ve kendini münevver telâkki edenler!

Hasıl-ı kelâm: Biz Kur'an Şâkirdleri olan Müslümanlar, Bürhana tâbi oluyoruz. Akıl ve Fikir ve Kalbimizle Hakaik-1 İmaniye giriyoruz. Başka dinlerin bazı efratları gibi, ruhbanları taklid için Bürhanı bırakmıyoruz. Onun için Akıl ve İlim ve Fennin hükmettiği istikbâlde, elbette Bürhan-1 Aklîye istinad eden ve bütün Hükümlerini Akla tesbit ettiren Kur'an hükmedecek!.

kırk beş sene evvel haber vermiş. İki Harb-i Umumî ve otuz-kırk sene devam eden istibdad-1 mutlakı düşünmemiş, Üçyüz Yirmi Yedide olacak gibi müjde vermiş, te'hîrinin sebebini nazara almamış.

Hem de İslâmiyet güneşinin inkişafına ve beşeri tenvir etmesine mümânaat eden perdeler açılmaya başlamışlar; o mümânaat edenler çekilmeye başlıyorlar. Kırk beş sene evvel, o fecrin emareleri göründü. Yetmiş Birde Fecr-i Sâdîk başladı veya başlayacak. Eğer bu fecr-i kâzib de olsa, otuz-kırk sene sonra Fecr-i Sâdîk çıkacak.

Evet Hakikat-ı İslâmiyetin mâzi kît'asını tamamen istilâsına sekiz dehşetli mânilere mümânaat ettiler.

Birinci, ikinci, üçüncü mânilere: Ecnebilerin cehli ve o zamanda vahşetleri ve dinlerine taassublarıdır. Bu üç mâni, marifet ve medeniyetin mehâsini ile kırdı, dağılmaya başlıyor.

Dördüncü, beşinci mânilere: papazların, ruhanî reislerin riyasetleri ve tahakkümleri, ve ecnebilerin köru körüne onları taklid etmeleridir. Bu iki mâni dahî; fîkr-i hürriyet ve Meyl-i Taharri-i Hakikat nev-i beşerde başlamasıyle zevâl bulmaya başlıyor.

Altıncı, yedinci mânilere: Bizdeki istibdat ve Şeriatın muhalefetinden gelen sû-i ahlâkimiz mümânaat ediyorular. Bir şahisdaki münferid istibdat kuvveti şimdi zevâl bulması, cemaat ve komitenin dehşetli istibdatlarının otuz-kırk sene sonra zevâl bulmasına işaret etmekle ve Hamiyet-i İslâmiyenin şiddetli Feveranıyla ve sû-i ahlâkin çirkin neticeleri görünmesiyle bu iki mâni de zevâl buluyor ve bulmaya başlamış. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** tam zevâl bulacak.

Sekizinci mâni: Fünun-u cedîdenin bazı müsbet mesâili, Hakaik-i İslâmiyenin zâhirî mânalarına muhalif ve muarız tevehhüm edilmesiyle, zaman-ı mâtideki istilâsına bir derece sed çekmiş. Meselâ: Küre-i Arzda Emr-i İlâhî ile nezarete memur "Sevr" ve "Hut" namlarında iki Ruhanî Melâikeyi, dehşetli cismanî bir öküz, bir balık tevehhüm edip, Ehl-i fen ve felsefe Hakikatı bilmediklerinden İslâmiyete muarız çıkmışlar. Bu misâl gibi yüz misâl var ki, Hakikatı bilindikten sonra en muannid feylesof da teslim olmağa mecbur oluyor. (Hattâ Risale-i Nur, "Mu'cizat-ı Kur'aniye" de, fennin iliştiği bütün Âyetlerin herbirisinin altında Kur'anın bir Lem'a-i İ'cازını gösterip, ehl-i fennin medar-ı tenkid zannettikleri Kur'an-ı Kerîmin Cümle ve Kelimelerinde fennin eli yetişmediği yüksek Hakikatları izhar edip, en muannid feylesofu da teslime mecbur ediyor. Meydandadır, istiyen bakabilir. Ve baksın. Bu mâni, kırk beş sene evvel

söylenen o sözden sonra nasıl kırıldığını görsün.)

Evet, bazı Muhakkîkîn-i İslâmiyenin bu yolda Te'lifatları var. Bu sekizinci dehşetli mâniyanın zir ü zeber olacağına dair emareler görünüyor.

Evet, şimdî olmasa da otuz-kırk sene sonra fen ve hakikî Mârifet ve medeniyetin mehâsini, bu üç kuvveti tam techiz edip, cihazatını verip, o sekiz mânileri mağlûp edip dağıtmak için Taharri-i Hakikat meyelânını ve insafi ve Muhabbet-i İnsaniyeti, o sekiz düşman taifesinin sekiz cephesine göndermiş, şimdî onları kaçırmaya başlamış. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ**, yarım asır sonra onları darmadağın edecek. Evet, meşhurdur ki: En katî Fazilet odur ki, düşmanları dahi o Faziletin tasdikine şahadet etsin.

.....

Bediüzzaman; misâl olarak, İslâmiyetin Hakkâniyeti hakkında takdir-kâr ifadelerde bulunan "Prens Bismark" ile "Mister Karlayl" in sözlerini naklettikten sonra diyor:

"İşte Amerika ve Avrupa'nın zekâ tarlaları, Mister Karlayl ve Bismark gibi böyle dâhî muhakkikleri mahsulât vermesine istinaden, ben de bütün kanaatimla derim ki: Avrupa ve Amerika, İslâmiyetle hâmiledir; günün birinde bir İslâmî devlet doğuracak. Nasîki Osmanlılar, Avrupa ile hâmile olup bir Avrupa devleti doğurdu.

Ey Câmi-i Emevîdeki Kardeşlerim ve yarım asır sonraki Âlem-i İslâm Câmiindeki İhvânlarım! Acaba başdan buraya kadar olan mukadâmeler, netice vermiyor mu ki: İstikbalin kitâlарında hakikî ve mânevî hâkim olacak ve beşeri, dünyevî - uhrevî Saadete sevkedecek, yalnız İslâmiyyettir ve İslâmiyyete inkılâb etmiş ve hurafattan sıyrılacak İsevilerin hakiki Dinidir ki, Kur'an'a tâbi olur, ittifak ederler.

İ k i n c i C i h e t : Yâni, maddeten İslâmiyetin terakkisinin kuvvetli sebepleri gösteriyor ki: İslâmiyet, maddeten dahi istikbale hükmedecek. "Birinci Cihet", mânevîyat cihetinde terakkiyatı isbat ettiği gibi; bu "İkinci Cihet" dahi, maddî terakkiyatını ve istikbâldeki Hakimiyetini kuvvetli gösteriyor. Çünkü: Âlem-i İslâmın Şahs-ı Mânevîsinin Kalbinde gayet kuvvetli, kırılmaz beş kuvvet içtima ve imtizac edip yerleşmiş.

Birincisi: Bütün Kemalâtın Üstadı ve üçyüz yetmiş milyon nefisleri bir tek nefis hükmüne getirebilen ve hakikî bir Medeniyetle ve müsbet ve doğru fenlerle teçhiz edilmiş olan ve hiçbir kuvvet onu kıramayacak bir mahiyette bulunan Hakikat-ı İslâmiyyettir.

İkinci Kuvvet: Medeniyetin ve san'atın hakikî üstadı, ve vesilelerin ve mebâdilerin tekemmüliyle cihazlanmış olan şedid bir ihtiyac ve belimizi kırın tam bir faktır, öyle bir kuvvettir ki, susmaz ve kırılmaz.

Üçüncü Kuvvet: Yüksek şeylere müsabaka suretinde besere yüksek maksadları Ders veren, o yolda çalıştırın ve istibdadatı parça parça eden ve ulvî Hisleri heyecana getiren ve gipta ve hased ve kıskançlık ve rekabetle ve tam uyanmakla ve müsabaka şevkiyle ve teceddüd meyliyle ve temeddün meyelâniyle teçhiz edilen üçüncü kuvvet, yalnız Hürriyet-i Şer'iyyedir. Yâni, İnsaniyete lâyık en yüksek Kemalâta olan meyil ve arzu ile cihazlanmış olmak.

Dördüncü Kuvvet: Şefkatle cihazlanmış Şehâmet-i İmaniyyedir. Yâni: Tezellül etmemek; haksızlara, zâlimlere zillet göstermemek, mazlumları da zelil etmemek. Yâni Hürriyet-i Şer'iyyenin Esasları olan, müstebidlere dalkavukluk etmemek ve bîcarelere tahakküm ve tekebbür etmemektir.

Beşinci Kuvvet: İzzet-i İslâmiyyedir ki, Î'lâ-yı Kelimetullahı ilân ediyor. Ve bu zamanda Î'lâ-yı Kelimetullah, maddeten terakkiye mütevakkif ve Medeniyet-i Hakikiyeye girmekle Î'lâ-yı Kelimetullah edilebilir. İzzet-i İslâmiyyenin İman ile kat'î verdiği Emri, elbette Âlem-i İslâmin Şahs-ı Manevîsi, o kat'î Emri istikbalde tam yerine getireceğine şüphe edilmez.

Evet, nasılıki eski zamanda İslâmiyetin Terakkisi, düşmanın taassubunu parçalamak ve inadını kırmak ve tecavüzatını defetmek; silâh ile, kılınc ile olmuş. İstikbalde silâh, kılınc yerine; hakikî medeniyet ve maddî terakki ve Hak ve Hakkaniyetin mânevî Kılınçları, düşmanları mağlûp edip dağıtanacak.

Biliniz ki: Bizim muradımız, medeniyetin mehasini ve besere menfaati bulunan iyilikleridir. Yoksa medeniyetin günahları, seyyiatları değil ki; ahmaklar o seyyiatları, o sefaletleri mehasin zannedip; taklid edip, malımızı harap ettiler. Ve Dini rüşvet verip, dünyayı

da kazanamadılar. Medeniyetin günahları, iyiliklerine galebe edip, seyyiatı Hasenatına râcîh gelmekle, beşer iki harb-i umumî ile iki dehşetli tokat yiyip, o günahkâr medeniyeti zir ü zeber edip öyle bir kusdu ki, yeryüzünü kanla bulaştırdı. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** istikbaldeki İslâmiyetin Kuvvetiy-le, Medeniyetin Mehasini galebe edecek, zemin yüzünü pisliklerden temizleyecek, sulh-u umumîyi de te'min edecek.

Evet; Avrupanın medeniyeti, Fazilet ve Hüda üstüne te'sis edilmediğinden; belki heves ve heva, rekabet ve tahakküm üzerine bina edildiğinden; şimdîye kadar medeniyetin seyyiatı, Hasenatına galebe edip, ihtilâlcî komitelerle kurtlaşmış bir ağaç hükmüne girdiği cihetle, Asya medeniyetinin galebesine kuvvetli bir medar, bir delil hükmündedir. Ve az vakitte galebe edecktir. Acaba istikbale karşı Ehl-i İman ve İslâm için böyle maddî ve ma'nevî Terakkiyata vesile ve kuvvetli, sarsılmaz esbab varken ve demiryolu gibi istikbal Saadetine yol açıldığı halde, nasıl me'yus olup ye'se düşüyorsunuz? Ve Âlem-i İslâmin Kuvve-i Mâneviyesini kırıyorsunuz. Ve ye's ve ümidsizlikle zannediyorsunuz ki: Dünya, herkese ve ecnebilere terakki dünyasıdır. Fakat yalnız bîcâre Ehl-i İslâm için tedennî dünyası oldu, diye pek yanlış bir hataya düşüyorsunuz. Madem meylül-istikmal (tekemmül meyli); Kâinatta, fitrat-ı beşeriyyede fitraten dercedilmiş, elbette beşerin zulüm ve hatasiyle başına çabuk bir Kiyamet kopmazsa; istikbalde Hak ve Hakikat, Âlem-i İslâmda nev-i beşerin eski hatiatına keffaret olacak bir Saadet-i Dünya-viye de gösterecek, **إِنْ شَاءَ اللَّهُ...**

Evet! Bakınız zaman, Hatt-ı Müstakim üzerine hareket etmiyor ki mebde' ve müntehası birbirinden uzaklaşın. Belki, Küre-i Arzin hareketi gibi bir daire içinde dönüyor. Bazan Terakki içinde yaz ve bahar mevsimi gösterir; bazan tedennî içinde kış ve fırtına mevsimi gösterir. Her kişandan sonra bir bahar, her geceden sonra bir sabah olduğu gibi, nev-i beşerin dahi bir sabahı, bir baharı olacak; **إِنْ شَاءَ اللَّهُ...**

Hakikat-ı İslâmiyenin güneşî ile sulh-u umumî dairesinde Hakikî Medeniyeti görmeyi, Rahmet-i İlâhiyyeden bekliyebilirsiniz...

İkinci Kelime: Müddet-i hayatımda tecrübelerimle fikrimde tevellüd eden şudur: YE'S en dehşetli bir hastalıktır ki, Âlem-i İslâmin

Kalbine girmiş. İşte o ye'sdir ki; bizi öldürmüş gibi, Garbda bir - iki milyonluk küçük bir devlet, Şarkda yirmi milyon Müslümanları kendine hizmetkâr ve vatanlarını müstemleke hüküme getirmiştir. Hem o ye'sdir ki; yüksek Ahlâkimizi öldürmiş, Menfaat-i Umumiyyeyi bırakıp menfaat-i şahsiyeye nazarımızı hasrettirmiştir. Hem o ye'sdir ki; Kuvve-i Mâneviye-mizi kırmış; az bir kuvvetle, İmandan gelen Kuvve-i Mâneviye ile Şarkdan Garba kadar istilâ ettiği halde, o Kuvve-i Mâneviye-i Harika, me'yusiyetle kirildiği için, zâlim ecnebiler, dörtüz seneden beri üçüz milyon Müslümanı kendilerine esir etmiştir. Hattâ bu ye's ile; başkasının lâkaydlığını ve füturunu, kendi tenbelliğine özür zanneder "Neme lâzım" der. "Herkes benim gibi berbaddir" diye, Şehamet-i İmaniyyeyi terkedip, Hizmet-i İslâmiyyeyi yapmıyor. Madem bu derece bu hastalık bize bu zulmü etmiş, bizi öldürüyor, biz de o katilimizden kisasımızı alıp, öldüre-ceğiz.

لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللهِ Kılinci ile o ye'sin başını parçalayacağız.

مَا لَا يُدْرِكُ كُلُّهُ لَا يَتَرَكُ كُلُّهُ Hadîsinin Hakikatî ile belini kıracağız,

إِنْ شَاءَ اللهُ...

Ye's; Ümmetlerin, milletlerin "seretan" denilen en dehetli bir hastalığıdır. Ve Kemalâta mâni ve **أَنَا عِنْدَ حُسْنٍ ظَرِبْدِي بِي**

Hakikatina muhalifdir; korkak, aşağı, âcizlerin şe'nidir, bahaneleridir; Şehamet-i İslâmiyenin şe'ni değildir. Hususan Arab gibi nevi-i beşerde medar-ı iftihar yüksek seciyelerle mümtaz bir kavmin şe'ni olamaz! Âlem-i İslâm milletleri, Arabin Metanetinden Ders almışlar.

إِنْ شَاءَ اللهُ yine, Arablar ye'si bırakıp, İslâmiyetin Kahraman ordusu olan Türklerle hakikî bir Tesanûd, İttifak ile el ele verip, Kur'anın Bayrağını dünyanın her tarafında ilân edeceklerdir.

Üçüncü Kelime: Bütün hayatındaki tâhakkatımla, ve hayat-ı içtimaiyeten çalkamasıyla hülâsa ve zübdesi bana kat'î bildirmiştir ki: SIDK, İslâmiyetin Üssülesasıdır ve Ulvî Seciyelerinin Rabitasıdır ve Hissiyat-ı Ulviyesinin Mizacıdır. Öyle ise: Hayat-ı içtimaiyemizin Esası olan Sîdkî, Doğruluğu içimizde ihya edip, onunla mânevi hastalıklarımızı tedavi etmeliyiz. Evet Sîdk ve Doğruluk, İslâmiyetin hayat-ı

İçtimaiyesinde Ukde-i Hayatiyesidir. Riyakârlık, fiili bir nevi yalançılıktır. Dalkavukluk, tasannu alçakça bir yalancılıktır. Nifak ve münafıklık, muzır bir yalancılıktır. Yalancılık ise, Sâni-i Zülcelâlin Kudretine iftira etmektir. Küfür; bütün envâiyle kizbdır, yalancılıktır. İman Sıdkdır, Doğruluktur. Bu Sirra binaen, Kizb ve Sıdkın ortasında hadsiz bir mesafe var; Şark ve Garp kadar birbirinden uzak olmak lâzım geliyor. Nar ve Nur gibi birbirine girmemek lâzım. Halbuki gaddar siyaset ve zâlim propaganda, birbirine karıştırmış, beşerin Kemalâtını da karıştırmış (**Hâsiye**).

Ey bu Câmi-i Emevîdeki Kardeşlerim ve kirk-elli sene sonra Âlem-i İslâm Mescid-i Kebîrindeki dörtüz milyon Ehl-i İman olan İhvanimiz! Necat yalnız Sıdkla, Doğrulukla olur. Urvetülvüska, Sıdkdır. Yâni en muhkem ve onunla bağlanacak zincir doğruluktur. Amma; maslahat için kizb ise, zaman onu neshetmiştir.

(Hâsiye): Ey Kardeşlerim! Kırk beş sene evvel Saidin bu Dersinden anlaşılıyor ki: O Said siyasetle, İçtimaiyat-ı İslâmiye ile ziyade alâkadardır. Fakat sakın zannetmeyiniz ki, O, Dini siyasete âlet veya vesile yapmak mesleğinde gitmiş. Hâşa! Belki O, bütün kuvvetiyle siyaseti Dine âlet ediyor mu. Ve derdi ki: "Dinin bir Hakikatini, bin siyasete tercih ederim." Evet o zamanda kırk elli sene evvel hissetmiş ki: Bazı münafık zindikların, siyaseti dinsizlige âlet etmeye teşebbüs niyetlerine ve fikirlerine mukabil; O da bütün kuvvetiyle siyaseti İslâmiyetin Hakaikine bir Hizmetkâr, bir âlet yapmaya çalışmış. Fakat o zamandan yirmi sene sonra gördü ki: O gizli münafık zindikların garblılışmak bahanesiyle siyaseti dinsizlige âlet yapmalarına mukabil; bir kısım dindar ehl-i siyaset, Dini, Siyaset-i İslâmiyeye âlet etmeye çalışmışlardı. İslâmiyet günüşi, yerdeki ışıklara âlet ve tabi olamaz; ve âlet yapmak, İslâmiyetin kıymetini tenzil etmektir, büyük bir cinayettir. Hattâ Eski Said o çeşit siyaset tarafexampleInputından gördü ki: Bir sâlih âlim, kendi fikr-i siyâisine muvafık bir münafîği hararetle sena etti. Siyasetine muhalif bir sâlih Hocayı tenkid ve tefsik eti. Eski Said ona dedi: "Bir şeytan senin fikrine yardım etse, Rahmet okutacaksın. Senin fikr-i siyâisine muhalif bir Melek olsa, lânet edeceksin." Bunun için, Eski Said **أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيْطَانِ وَالسِّيَاسَةِ** dedi, otuzbeş senedenberi (şimdi kırk beş sene oldu) siyaseti terketti. (Hâsiye -1)

Hâsiye - 1: Üstadımızın yüz otuz parça Kitabı ve Mektupları, üç mahkeme ve hükümet me'murları tarafından tam tetkik edildiği ve aleyhinde çalışan zalim, mürted ve münafıklara karşı mecbur da olduğu halde, hattâ idamî için gizli emir verildiği halde, dini siyasete âlet ettiğine dair en ufak bir emare bulamamaları, dini siyasete âlet etmediğini katî isbat ediyor ve hayatını yakından tanıyan biz Nur Şakirdleri ise, bu fevkâlâde hale karşı hayranlık duymakta ve Risale-i Nurun Dairesindeki hakikî İhlâsa bir delil saymaktayız.

.....

Dördüncü Kelime: Bütün hayatında hayat-ı içtimaiye-i beşeriyyeden kat'ı bildiğim ve tahlkikatların bana verdiği netice şudur ki: Muhabbet en lâyık şey, Muhabbettir; ve husûmete en lâyık sıfat husûmettir. Yâni hayat-ı içtimaiye-i beşeriyyeyi te'min eden ve Saadete sevkeden Muhabbet ve sevmek sıfatı, en ziyade sevilmeye ve muhabbetle lâyikdir; ve hayat-ı içtimaiye-i beşeriyyeyi zir ü zeber eden düşmanlık ve adavet, herseyden ziyade nefrete ve adavete ve ondan çekilmeye müstehak ve çırkin ve muzır bir sıfattır.

.....

Beşinci Kelime: Meşveret-i Şer'iyyeden aldığım Ders budur: Şu zamanda bir adamın bir günahı, bir kalmıyor. Bazan büyür, sirayet eder, yüz olur. Bir tek Hasene, bazan bir kalmıyor, belki bazan binler dereceye terakki ediyor. Bunun Sîrr-ı Hikmeti şudur:

Hürriyet-i Şer'iyye ile Meşveret-i Meşrua, hakiki milliyetimizin hâkimiyetini gösterdi. Hakiki milliyetimizin Esası, Ruhu ise, İslâmiyatıdır. Ve Hilâfet-i Osmaniye ve Türk Ordusunun o milliyete Bayraktarlığı itibariyle o İslâmiyet Milliyetinin Sadefi, Kal'ası hükmündedir. Arab-Türk hakiki iki Kardeş, o Kal'a-i Kudsiyenin Nöbetdarlarıdır.

İşte bu Kudsî Milliyetin Rabitasiyle, umum Ehl-i İslâm bir tek aşiret hükmüne geçiyor. Aşiretin efradı gibi İslâm Taifeleri de birbirine Uhuvvet-i İslâmiye ile murtabit, alâkadar olur. Birbirine mânen (lüzum olsa maddeten) yardım eder. Güya bütün İslâm Taifeleri, bir Silsile-i Nuraniye ile birbirine bağlıdır. Nasılkı bir aşiretin bir ferdi bir cinayet işlete, o aşiretin bütün efradı, o aşiretin düşmanı olan başka aşiretin nazarında bütün efradı müttehem olur. Güya her bir ferd, o cinayeti işlemiş gibi o düşman aşiret onlara düşman olur. O tek cinayet, binler cinayet hükmüne geçer. Eğer o aşiretin bir ferdi, o aşiretin mahiyetine temas eden medar-ı iftihar bir iyilik yapsa; o aşiretin bütün efradı onunla iftihar eder. Güya herbir adam aşirette o iyiliği yapmış gibi iftihar eder.

İşte bu mezkûr Hakikat içindir ki; bu zamanda, hususan kırk elli sene sonra; seyyie, fenalık, işliyeni üstünde kalmaz; belki, milyonlar Nüfus-u İslâmiyenin hukukuna tecavüz olur. Kırk elli sene sonra çok misalleri görülecek.

Ey bu sözlerimi dinliyen bu Câmi-i Emevîdeki Kardeşler ve kırk - elli sene sonra Âlem-i İslâm Câmiindeki İhvân-ı Müslimîn!

"Biz zarar vermiyoruz. Fakat menfaat vermeye iktidarımız yok. Onun için mâzuruz" diye özür beyan etmeyiniz. Bu özrünüz makbul değil. Tenbelliğiniz ve "Neme lâzım" deyip çalışmamanız ve İttihad-ı İslâm ile Milliyet-i Hakikiye-i İslâmiye ile gayrete gelmediğiniz, sizlere gayet büyük bir zarar ve bir haksızlıktır. İşte, seyyie böyle binlere çıktıgı gibi, bu zamanda Hasene, yâni İslâmiyetin Kudsiyetine temas eden iyilik, yalnız işleyene münhasır kalamaz. Belki bu Hasene, milyonlar Ehl-i İmana, mânen faide verebilir. Hayat-ı Mâneviye ve Maddiyesinin Rabitâsına kuvvet verebilir. Onun için "Neme lâzım" deyip, kendini tenbellik döşeğine atmak zamanı değil!

Ey bu Camideki Kardeşlerim ve kırk-elli sene sonraki Âlem-i İslâm Mescid-i Kebîrindeki İhvânlarım!

Zannetmeyiniz ki; ben bu Ders makamına size nasihat etmek için çıktım. Belki; buraya çıktım, sizde olan Hakkımızı dâvâ ediyorum. Yani: Küçük taifelerin menfaati ve Saadet-i Dünyeviyeleri ve Uhreviyeleri, sizin gibi büyük, muazzam taife olan Arap ve Türk gibi hâkim Üstadlarla bağlıdır. Sizin tenbelliğiniz ve füturunuzla, biz biçare küçük Kardeşleriniz olan İslâm Taifeleri zarar görüyor.

- Hususan - ey muazzam ve büyük ve tam intibaha gelmiş veya gelecek olan Araplar! En evvel bu sözlerle sizinle konuşuyorum. Çünkü, bizim ve bütün İslâm taifelerinin Üstadları, İmamları ve İslâmiyetin Mücahidleri sizlerdir. Sonra muazzam Türk milleti, O Kudsî Vazife-nize tam yardım ettiler. Onun için; tenbellikle, günahınız büyültür ve iyiliğiniz ve Haseneniz de gayet büyük ve ulvîdir. Hususan kırk elli sene sonra Arap taifeleri, Cemahir-i Müttefika-i Amerika gibi en ulvî bir vaziyete girmeye, esarette kalan Hâkimiyet-i İslâmiyeyi eski zaman gibi Küre-i Arzin nisfında, belki ekserisinde tesisine muvaffak olmanızı Rahmet-i İlâhiyeden kuvvetle bekliyoruz. Bir Kıyamet çabuk kopmazsa

إِنَّ شَاءَ اللَّهُ Nesl-i Âti görecek.

Sakin Kardeşlerim; tevehhüm, tahayyül etmeyiniz ki, ben bu sözlerimle siyasetle iştigal için Himmetinizi tahrik ediyorum. Hâşâ! Hakikat-ı İslâmiye, bütün siyasâtın fevkindedir. Büttün siyasetler, Ona Hizmetkâr olabilir. Hiçbir siyasetin haddi değil ki, İslâmiyeti kendine âlet etsin.

Ben kusurlu fehmimle şu zamanda Heyet-i İctimaiye-i İslâmiyeyi, çok çark ve dolapları bulunan bir fabrika suretinde tasavvur ediyorum. O fabrikanın bir çarkı geri kalsa, yahut bir arkadaşı olan başka çarka tecavüz etse; makinenin mihanikiyeti bozulur. Onun için, İttihad-ı İslâmin tam zamanı gelmeye başlıyor. Birbirinizin şahsî kusurlarına bakmamak gerektir.

Bunu da teessüf ve teellüm ile size beyan ediyorum ki: Ecnebilerin bir kısmı, nasıl kıymettar malımızı ve vatanlarımıza bizden aldılar, onun bedeline çürüklük bir mal verdiler; aynen öyle de: Yüksek Ahlâkımızı ve yüksek Ahlâkımızdan çıkan ve hayat-ı içtimaiyeye temas eden seciyelerimizin bir kısmını bizden aldılar, terakkilerine medar ettiler. Ve onun fiyatı olarak bize verdikleri, sefihane ahlâk-ı seyyieleridir, sefihane seciyeleridir. Meselâ: Bizden aldıkları seciye-i milliye ile bir adam onlarda der: "Eğer ben öлsem, milletim sağ olsun. Çünkü, milletimin içinde bir hayat-ı bâkiyem var." İşte bu kelimeyi bizden almışlar. Ve terakkiyatlarında en metin esas budur; bizden hırsızlamışlar. Bu kelime ise, Din-i Haktan ve İman Hakikatlarından çıkar. O bizim Ehl-i İmanın malıdır. Halbuki: Ecnebilerden içimize giren pis, fena seciye itibariyle bir hodgâm adam bizde diyor: "Ben susuzluktan öлsem, hiç yağmur bir daha dünyaya gelmesin. Eğer ben görmezsem bir Saadeti, dünya istediği gibi bozulsun."

İşte bu ahmakane kelime dinsizlikten çıkıyor. Âhireti bilmemekten geliyor. Hariçten içimize girmiş, zehirliyor.

Hem o ecnebilerin - bizden aldıkları fikr-i milliyetle - bir ferdi, bir millet gibi kıymet alıyor. Çünkü bir adamın kıymeti, Himmeti nisbetindedir. Kimin Himmeti milleti ise o kimse tek başına küçük bir millettir. Bazılarımızdaki dikkatsizlikten ve ecnebilerin zararlı seciyelerini almamızdan, kuvvetli ve Kudsî İslâmî Milliyetimizle beraber, herkes "nefsî-nefsî" demekle ve milletin menfaatini düşünmemekle ve menfaat-i şahsiyesini düşünmekle; bin adam, bir adam hükmüne sukat eder.

مَنْ كَانَ هِمَّتُهُ نَفْسَهُ فَلَيْسَ مِنَ الْإِنْسَانِ لَاَنَّهُ مَدَنِيٌّ بِالظَّبَابِ

Yani: Kimin Himmeti yalnız nefsi ise; o İnsan değil. Çünkü: İnsanın Fıtrati medenîdir, ebnâ-yı cinsini mülâhazaya mecburdur. Hayat-ı

içtimaiye ile, hayat-ı şahsiyesi devam edebilir. Meselâ: Bir ekmeği yese, kaç ellere muhtaç. Ve ona mukabil o elli mânen öptüğünü ve giydiği libasla kaç fabrikayla alâkadar olduğunu kıyas ediniz. Hayvan gibi bir postla yaşamadığından ebnâ-yı cinsi ile fitraten alâkadar olmasından ve onlara mânevî bir fiat vermeye mecbur olduğundan, Fitratıyla medeniyet-perverdir. Menfaat-i şahsiyesine hasr-ı nazar eden, İnsanlıktan çıkar, mâsum olmayan câni bir hayvan olur. Birşey elinden gelmese, hakikî özrü olsa, o müstesna!

Altıncı Kelime: Müslümanların Hayat-ı İçtimaiye-i İslâmiyedeki Saadetlerinin anahtarı, Meşveret-i Şer'iyyedir.

وَأَمْرُهُمْ شُورٰى بَيْنَهُمْ Âyet-i Kerîmesi, Şûrâyı esas olarak

emrediyor. Evet nasıl ki, nev-i beşerdeki "telâhuk-u efkâr" ünvanı altında asırlar ve zamanların tarih vasıtasıyla birbiriyle meşvereti, bütün beşeriyetin terakkiyatı ve fununun esası olduğu gibi; en büyük kît'a olan Asya'nın en geri kalmasının bir sebebi, o Şûrâ-yı Hakikiyeyi yapmamasıdır. Asya kitasının ve istikbalinin Keşafi ve Miftahi, Şûrâdr. Yani: Nasıl fertler birbiriyle meşveret eder; taifeler, kît'alar dahi o Şûrâyı yapmaları lâzımdır ki, üçyüz belki dört yüz milyon İslâmın ayaklarına konulmuş çeşit çeşit istibdatların kayıtlarını, zincirlerini açacak, dağıtacak, Meşveret-i Şer'iyye ile Şehamet ve Şefkat-i İmaniyeden tevellüd eden Hürriyet-i Şer'iyyedir ki, o Hürriyet-i Şer'iyye, Âdâb-ı Şer'iyye ile süslenip, garb medeniyet-i sefihanesindeki seyyiatı atmaktır. İmandan gelen hürriyet-i şer'iyye, iki esası emreder.

*أَن لَا يُذَلِّلَ وَلَا يَتَذَلَّلَ مَنْ كَانَ عَبْدًا لِلَّهِ لَا يَكُونُ عَبْدًا لِلْعِبَادِ وَلَا يَتَخَذِّلَ
بَعْضُنَا بَعْضًا أَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللَّهِ نَعَمُ الْحُرِّيَّةُ الشَّرِّعِيَّةُ عَطِيَّةُ الرَّحْمَنِ*

Yani: İman bunu iktiza ediyor ki; tahakküm ve istibdat ile başkasını tezlis etmemek ve zillette düşürmemek ve zalimlere tezellül etmemek... Allahta hakikî Abd olan, başkalara Abd olamaz. Birbirinizi - Allahtan başka - kendinize Rab yapmayınız!.. Yani Allahı tanımayan; her şeye herkese nisbetine göre bir rububiyet tevehhüm eder, başına musallat eder. Evet Hürriyet-i Şer'iyye; Cenab-ı Hakkin Rahman, Rahîm Tecellisiyle bir İhsanıdır ve İmanın bir Hassasıdır.

فَلِيَحْيَا الصِّدْقُ وَلَا يَعَاشُ الْيَأسُ فَلَتَدْرُمُ الْمَحَبَّةُ وَلَتَقْوِيُ الشُّورَى
 الْمَلَامُ عَلَى مَنِ اتَّبَعَ الْهُوَى وَالسَّلَامُ عَلَى مَنِ اتَّبَعَ الْهُدَى

Yaşasın Sıdk! Ölsün ye's! Muhabbet devam etsin! Şûrâ kuvvet bulsun! Bütün levm ve itab ve nefret, hevese tâbi olanlara olsun;

Selâm ve Selâmet, Hüdaya tâbi olanların üstüne olsun! **أَمِينٌ**..."

* * *

Şamda fazla kalmadı. Şarkî Anadolu'da Medresetüz-Zehra nâmiyle vücuda getirmek istediği dârûlfünunun küşadı için çalışmak üzere İstanbul'a geldi. Sultan Reşad'ın Rumeli'ye seyahati münasebetiyle Vilâyât-1 Şarkiye nâmına refakat etti. Yolda şimendiferde iki mektep muallimi ile aralarında bir bahis açılır. Şimendiferde yaptıkları bu mübahase nin hülâsası, Hutbe-i Şamiye adlı Eserin Zeylinde yazılmıştır. Birkaç Cümlesini aynen alıyoruz:

"Hürriyetin başında, Sultan Reşad'ın Rumeli'ye seyahati münasebetiyle Vilâyât-1 Şarkiye namına ben de refakat ettim. Şimendiferimizde iki mektepli mütefennin arkadaşla bir mübahase oldu. Benden sual ettiler ki:

- Hamiyet-i Diniye mi, yoksa hamiyet-i milliye mi daha kuvvetli, daha lâzım?

Dedim:

- Biz Müslümanlar indimizde ve yanımızda Din ve milliyet, bizzat müttehiddir; itibarî, zahirî ârızî bir ayrılık var. Belki Din, milliyetin Hayatı ve Ruhudur. İkisine, birbirinden ayrı ve farklı bakıldığı zaman; Hamiyet-i Diniye, avâm ve havassa şâmil oluyor... Hamiyet-i milliye, yüzden birisine, yâni menfaat-i şahsiyesini millete feda edene münhasır kalır. Öyle ise, Hukuk-u Umumiye içinde Hamiyet-i Diniye esas olmalı, hamiyet-i milliye Ona hâdim ve kuvvet ve kal'ası olmalı. Hususan biz şarklılar, garblilar gibi değiliz. İçimizde, Kalblerde hâkim, Hiss-i Dinîdir. Kader-i Ezelî, ekser Enbiyayı şarkta göndermesi işaret ediyor ki: Yalnız Hiss-i Dinî, şarkî uyandırır, terakkiye sevkeder. Asr-ı Saadet ve Tâbiîn bunun bir Bürhan-ı Kat'îsidir.

Ey bu Hamiyet-i Diniye ve Milliyeden hangisine daha ziyade ehemmiyet vermek lâzım geldiğini soran bu şimendifer denilen Medrese-i Seyyarede Ders arkadaşları ve şimdi Zamanın Şimendiferinde istikbal tarafına bizimle beraber giden bütün mektepliler! Size de derim ki:

Hamiyet-i Diniye ve İslâmiyet milliyeti, Türk ve Arap içinde tamamıyla mezcolmuş ve kabil-i tefrik olamaz bir hale gelmiş. Hamiyet-i İslâmiye, en kuvvetli ve metin ve Arştan gelmiş bir Zincir-i Nuranıdır. Kırılmaz ve kopmaz bir Urvetülvûskadır, tahrip edilmez, mağlûp olmaz bir Kudsî Kal'adır dedigim vakit, o iki münevver mektep muallimleri bana dediler:

- Delilin nedir? Bu büyük dâvâya, büyük bir hüccet ve gayet kuvvetli bir delil lâzım, delil nedir?

Birden şimendiferimiz tünelden çıktı, biz de başımızı çıkardık, pencereden baktık; altı yaşına girmemiş bir çocuğu şimendiferin tam geleceği yolun yanında durmuş gördük. O iki muallim arkadaşımı dedim:

- İşte bu çocuk lisan-ı hâliyle sualimize tam cevap veriyor. Benim bedelime o mâsum çocuk, bu seyyar Medresemizde Üstadımız olsun. İşte lisan-ı hali, bu gelecek Hakikati der.

Bakınız, bu dabbetülarz, dehşetli hücum ve gürültüsü ve bağırmasiyle ve tünel deliğinden çıkış hücum ettiği dakikada geleceği yola bir metre yakınıkta o çocuk duruyor. O dabbetülarz, tehdidiyle ve hücumunun tahakkümü ile bağırarak tehdit ediyor: "Bana rastgelenlerin vay haline!" dediği halde; o mâsum, yolunda duruyor. Mükemmel bir Hürriyet ve hârika bir Cesaret ve Kahramanlıkla, beş para onun tehdidine ehemmiyet vermiyor. Bu dabbetülarzin hücumunu istihfaf ediyor ve Kahramancıklığıyle diyor:

- Ey şimendifer! Sen, gök gürültüsü gibi bağırmalı beni korkutamazsan.

Sebat ve Metanetinin lisan-ı haliyle güya der:

- Ey şimendifer! Sen bir Nizamın esirisin. Senin gem'in, dizginin, seni gezdirenenin Elindedir. Senin, bana tecavüz etmek haddin değil. Beni istibdadın altına alamazsan. Haydi yoluna git, Kumandanının İzniyle yolundan geç.

İşte ey bu şimendiferdeki arkadaşlarım ve elli sene sonra, fenlere çalışan Kardeşlerim! Bu mâsum çocuğun yerinde, Rüstem-i İranî veya Herkül-ü Yunanî o acip kahramanlıkları ile beraber Tayy-i Zaman ederek o çocuğun yerinde bulunduğu farzediniz. Onların zamanında şimendifer olmadığı için, elbette şimendifer bir intizam ile hareket ettiğine bir itikadları olmayacak. Birden bu tünel deliğinden, başında ateş ve nefesi gök gürültüsü gibi, gözlerinde elektrik berkleri olduğu halde, birden çıkan şimendiferin dehşetli tehdit hücumuyla Rüstem ve Herkül tarafına koşmasına karşı, o iki kahraman ne kadar korkacaklar; ne kadar kaçacaklar; o hârika cesaretleyle bin metreden fazla kaçacaklar. Bakınız, nasıl bu dabbetülların tehdidine karşı hürriyetleri, cesaretleri mahvolur. Kaçmaktan başka çare bulamıyorlar. Çünkü onlar, onun Kumandanına ve İntizamına itikad etmedikleri için mutî bir merkep zannetmiyorlar; belki, gayet müthiş, parçalayıcı, vagon cesametinde yirmi arslanı arkasına takmış bir nevi arslan tevehhüm ederler.

Ey Kardeşlerim ve ey elli sene sonra bu sözleri işten arkadaşlarım! İşte altı yaşına girmeyen bu çocuğa, o iki kahramandan ziyade Cesaret ve Hürriyet ve çok mertebe onların fevkinde bir Emniyet ve korkmamak hâletini veren, o mâsumun Kalbinde Hakikatin bir çekirdeği olan "Şimendiferin intizamına ve dizgini bir Kumandanın Elinde bulunduğuna ve cereyanı bir İntizam altında ve birisi onu kendi hesabıyle gezdirmesi"ne olan İtikadi ve İtminanı ve İmanıdır. Ve o iki kahramanı gayet korkutan ve vicdanlarını vehme esir eden, onların "Onun kumandanını bilmemek ve intizamına inanmamak" olan cahilane itikatsızlıklarıdır.

.....

O iki temsilde, o iki acip kahramanın pek acip korku ve telâşlarına ve elemelerine sebep, onların adem-i itikadları ve cehaletleri ve dalâletleri olduğu gibi, Risale-i Nur'un üzericalı Huccetlerle isbat ettiği bir Hakikati ki, bu Risalenin Mukaddemesinde bir iki misali söylemiş. Mesele şudur ki: Küfür ve dalâlet, bütün Kâinatı ehl-i dalâlete, binler müthiş düşman taifeleri ve silsileleri gösteriyor. Kör kuvvet, serseri tesadüf, sağır tabiat elliyle, Manzume-i Şemsiyeden tut tâ Kalbdeki verem mikroplarına kadar binler taife düşmanlar, biçare beşere hücum ettiklerini ve İnsanın câmi Mahiyeti ve külli İstidadatı ve hadsiz ihtiyacını ve nihayetsiz arzularına karşı

mütemadiyen korku, elem, dehşet ve telâş vermesiyle küfür ve dalâlât, bir Cehennem zakkumu olduğunu ve bu dünyada da sahibini bir Cehennem içine koyduğunu ve Din ve İmandan hariç binler fen ve terakkiyat-ı beşeriye, o Rüstem ve Herkül'ün kahramanlıklar gibi, beş para fayda vermediğini gösterip, yalnız ibtal-i his nev'inden muvakkaten o elîm korkuları hissetmemek için sefahet ve sarhoşlukla şırınga ediyor.

İşte İman ve küfrün muvazenesi Ahirette Cennet ve Cehennem gibi meyveleri ve neticeleri verdiği gibi; dünyada da İman bir mânevî Cenneti temin ve ölümü bir terhis tezkeresine çevirmesini ve küfür, dünyada dahi bir mânevî Cehennem ve hakikî Saadet-i beşeriyyeyi mahvetmesi ve ölümü bir idam-ı ebedî mahiyetine getirmesini katî ve his ve şühuda istinad eden Risale-i Nur'un yüzer Hüccetlerine havale edip kısa kesiyoruz.

Bu temsilin Hakikatini görmek isterseniz başınızı kaldırınız, bu Kâinata bakınız... Ne kadar şimendifer misillû balon, otomobil, tayyare, berriyye ve bahriyye gemiler; karada, denizde, havada Kudret-i Ezeliyenin Nizam ve Hikmetle halkettiği yıldızların kürelerine ve Kâinat ecrâmına ve hâdisatın silsilelerine ve müteselsil vâkiyatlarına bakınız. Hem, Âlem-i Şehadette ve cismanî Kâinatta bunların Vücudu gibi, Âlem-i Ruhanî ve Mâneviyatta, Kudret-i Ezeliyenin daha acip müteselsil nazâreleri var olduğunu Aklı bulunan tasdik eder, gözü bulunan çoğunu görebilir.

İşte Kâinat içindeki maddî ve mânevî bütün bu silsileler; Îmansız ehl-i dalâlete hücum ediyor, tehdit ediyor, korkutuyor, kuvve-i mânevîyi-sini zir ü zeber ediyor. Ehl-i İmana değil tehdit ve korkutmak, belki; Sevinç, Saadet, Ünsiyet, Ümit ve Kuvvet veriyor. Çünkü Ehl-i İman, İmanla görüyor ki; o hadsiz silsileleri, maddî ve mânevî şimendiferleri, seyyar Kâinatları, mükemmel İntizam ve Hikmet dairesinde birer vazifeye sevkeden bir Sâni-i Hakîm onları çalıştırıyor. Zerre miktar, vazifelerinde şaşırıyorlar, birbirine tecavüz edemiyorlar. Ve Kâinattaki Kemâlât-ı San'ata ve Tecelliyyat-ı Cemaliyeye mazhar olduklarını görüp, Kuvve-i Mânevîyi tamamiyle eline verip, Saadet-i Ebediyenin bir nüümnesini İman gösteriyor. İşte ehl-i dalâletin imansızlıktan gelen dehşetli elemlerine ve korkularına karşı hiçbir şey, hiçbir fen, hiçbir terakkiyat-ı beşeriye bir teselli

veremez; Kuvve-i Mâneviyeyi temin edemez. Cesareti, zir ü zeber olur; fakat muvakkat gaflet perde çeker, aldatır. Ehl-i İman, İman cihetiyile, değil korkmak, Kuvve-i Mâneviyesi kırılmak, belki o temsildeki mâsum çocuk gibi fevkâlâde bir Kuvve-i Mâneviye ve bir Metanettle ve İmandaki Hakikatle onlara bakıyor. Bir Sâni-i Hakîmin Hikmet dairesinde tedbir ve idaresini müşahede eder, evham ve korkulardan kurtulur. "Sâni-i Hakîmin Emri ve İzni olmadan, bu seyyar Kâinatlar hareket edemezler, ilişemezler" deyip anlar Kemal-i Emniyetle hayat-ı dünyeviyesinde derecesine göre Saadete mazhar olur.

Kimin Kalbinde İmandan ve Din-i Haktan gelen bu Hakikat çekirdeği bulunmazsa ve Nokta-i İstinadı olmazsa, bilbedahe temsildeki Rüstem ve Herkül'ün cesaretleri ve kahramanlıklarını kırdığı gibi; onun cesareti ve kuvve-i mâneviyesi müzmahil olur ve vicdanı tefessüh eder ve Kâinatın hâdisatına esir olur. Her şeye karşı korkak bir dilenci hükmüne düşer. İmanın bu Sirr-ı Hakikatini ve dalâletin de bu dehşetli şekavet-i dünyeviyesini Risale-i Nur, yüzer katî hüccetlerle isbat ettiğine binaen, bu pek uzun Hakikati kısa kesiyoruz.

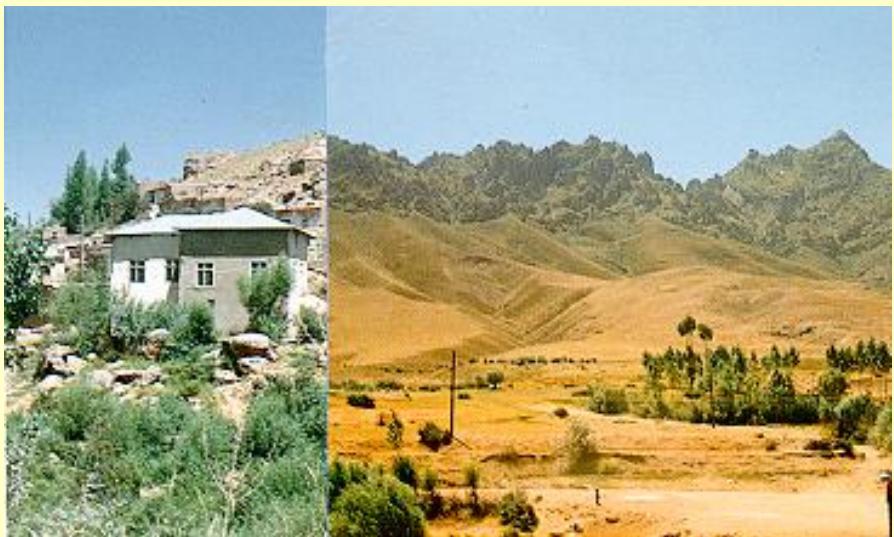
Acaba, en ziyade Kuvve-i Mâneviyeye ve Teselliye ve Metanete ihtiyacını hissetmiş bu asırdaki beşer; bu zamanda, o Kuvve-i Mânevîyi ve Teselliyi ve Saadeti temin eden İslâmiyet ve İmandaki Nokta-i İstinad olan Hakaik-i İmaniyyeyi bırakıp, garplilaşmak ünvanı ile İslâmiyet Milliyetinden istifade yerine, bütün bütün Kuvve-i Mâneviyeyi kırıp ve Teselliyi mahveden ve Metanetini kırın dalâlet ve sefahete ve yalancı politika ve siyasete dayanması, ne kadar maslahat-ı beşeriyyeden ve Menfaat-i İnsaniyeden uzak bir hareket olduğunu, pek yakın bir zamanda İntibaha gelmiş başta İslâm olarak beşer hissedelecek ve dünyanın ömrü kalmışsa Kur'ânın Hakaikîna yapışacak!..."

* * *

O vakit Kosova'da, büyük bir İslâm Dârülfünunun tesisine teşebbüs edilmişti. Orada hem İttihatçılara, hem Sultan Reşad'a der ki: "Şark, böyle bir Dârülfünuna daha ziyade muhtaç ve Âlem-i İslâmin Merkezi hükmündedir." Bunun üzerine şarkta bir Dârülfünun açılacağını vâdedelerler. Bilâhare Balkan Harbi çıkışıyla, o Medrese yeri, yâni Kosova istilâ edilir. Bunun üzerine müracaatla

Üstad Bediüzzaman Said Nursî'nin temelini attığı Darülfünun'un yeri.

**Bediüzzaman Hazretlerinin Van'daki hayatı aid Çoravanis köyündeki
Medresesinin yanından Erek Dağı'nın görünüsü.**

Kosova'daki Dârûlfünun için tahsis edilen on dokuz bin altın liranın şark Dârûlfünunu için verilmesini taleb eder, bu talebi kabul edilir.

Bediuzzaman tekrar Van'a hareket eder. Van Gölü kenarındaki Artemit'te (Edremit) o Dârûlfünunun temeli atılır. Fakat ne çare ki Harb-i Umumîn'in zuhuriyle, teşebbüs geri kalır. Zaten o kişi Molla Said, Talebelerine: "Hazır olunuz, büyük bir musibet ve felâket bize yaklaşıyor" diye haber vermişti.

BEDİÜZZAMAN SAİD NURSİNİN GÖNÜLLÜ ALAY KUMANDANI OLARAK VATAN VE MİLLETE FEDAKÂRANE HİZMETLERİ:

Bediuzzaman Kafkas cephesinde Enver Paşa ve firma kumandanının hayranlıkla takdir ettikleri Hizmet-i Cihadiyeyi yaptıktan sonra, rus kuvvetlerinin ilerlemesinden dolayı Van'a çekildi. Van'ın tahliyesi ve rusların hücumu sırasında, bir kısım Talebeleriyle Van kal'asında Şehid oluncaya kadar müdafaya katâ karar verdikleri halde, geri çekilen Van Valisi Cevdet Beyin ısrarıyle, Vastan kasabasına çekildi. Vali, kaymakam, ahalî ve asker Bitlis tarafına çekilirken, bir alay Kazak süvarisi Vastan üzerine hücum etmişti. Molla Said, Van'dan kaçan ahalinin mal ve çoluk çocukların düşman eline geçmemesi için otuz kırk kadar kaçamamış asker ve bir kısım Talebeleriyle o Kazaklara karşı koymuş ve hepsinin kurtulmasını sağlamıştır. Hattâ, hücum eden Kazaklara dehşet vermek için, geceleyin onların üstündeki yüksek bir tepeye hücum tarzında çıkıyor; güya büyük bir imdat kuvveti gelmiş zannettirerek, Kazakları oyalayıp ilerletmiyordu. Böylelikle, Vastan'ın rus istilâsına kurtulmasına sebep olmuştur.

O Muharebe zamanlarında sipere döndüğü vakit, kıymettar Talebesi Molla Habib ile "Îşârâtül-Î'caz" namındaki Tefsirini te'lif ediyordu. Bazan avcı hattında, bazan at üzerinde, bazan da sipere girdikleri zaman; kendisi söylüyor, Molla Habib de yazıyordu. "Îşârâtül-Î'caz" in büyük bir kısmı bu vaziyette te'lif edilmiştir. (**Hâsiye**) Bu Hârika Tefsirin başındaki "Îfade-i Meram"ı Tefsir hakkında

(**Hâsiye**): TENBİH: Bu "Îşârâtül-Î'caz" Tefsiri, eski Harb-i Umuminin birinci senesinde, Cephe-i Harbde, me'hâzsız olarak, Kitab mevcud olmadığı halde te'lif

bir derece malumat vermesi itibariyle aynen dercediyoruz.

Ifade-i Meram

"Kur'ân-ı Azîmüşşan; bütün zamanlarda gelip geçen nev-i beşerin tabakalarına, milletlerine, fertlerine hitaben, Arş-ı A'lâdan irad edilen İlâhî ve şümüllü bir Nutuk ve umumî ve Rabbanî bir Hitabe olduğu gibi; bilinmesi bir ferdin veya küçük bir Cemaatin iktidârından hariç olan, bilhassa bu zamanda, dünya maddiyatına aid pek çok fenleri, İlimleri câmidir. Bu itibarla; zamanca, mekânca, ihtisasça, daire-i ihatası pek dar olan bir ferdin fehminden,

edilmiştir. Harb zamanının zaruretinden başka, dört sebebe binaen gayet muhtasar ve Îcazlı bir tarzda yazılmış; "Fatiha" ve nisf-ı evvel, daha mücîmel, daha muhtasar kalmıştır.

Evvelâ: O zaman, izaha müsaade etmiyordu. Eski Said, Îcazlı ve kısa tabiratla ifade-i meram ediyordu.

Sâniyen: Gayet zeki olan kendi Talebelerinin derece-i fehimlerini düşünüyordu; başkaların anlamalarını düşünmüyordu.

Sâlisen: Eski Said, en dakik ve en ince olan Nazm-ı Kur'an'da, Îcazlı olan Î'cazi beyan ettiği için, kısa ve ince düşmüştür. Fakat şimdi ise, Yeni Said nazariyle mütalââ ettim; elhak, Eski Saidin bütün hatîatiyle beraber, şu Tefsirdeki Tetkikat-ı İlmiyesi, Onun bir Şaheseridir. Yazıldığı vakit, daima Şehid olmaya hazırlandığı için, hâlis bir Niyet ile ve Belâgatın Kanunlarına ve Ulûm-u Arabiyenin düsturlarına tatbik ederek yazdığı için, hicbirini cerhedemedim. Belki Cenab-ı Hak, bu Eseri Ona bir Keffaretüzzünub yapacak ve bu Tefsiri tam anlıyacak adamları da yetiştirecek, **إِنْ شَاءَ اللَّهُ**. Eğer Birinci Harb-i Umumî gibi mâniler olmasaydı, Tefsirin şu birinci cildi Î'caz vücuhundan olan Î'caz-ı Nazmîyi beyan ettiği gibi, diğer Cüzler ve Mektuplar da müteferrik tefsir Hakikatlarını içine alsaydı, Kur'an-ı Mu'cizübeyana güzel bir Tefsir-i Câmi' olurdu. Belki, **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** şu Cüz-ü Tefsir yüz otuz adet "Sözler ve Lem'alar ve Mektubat" Risaleleriyle beraber me'haz olursa, ileride bahtiyar bir hey'et öyle bir Tefsir-i Kur'anî yazsın. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ**.

Said Nursî

Hem, İstanbul'da Fetva Emîni Ali Rıza Efendi, çok zaman bu Tefsiri mütalââ ile, yanına gelen dostlarına müteaddit defalar: "Bu İşârâtül-Î'caz, bin Tefsir kuvvetinde ve kıymetindendir!" diye yemin ederek ilân ediyordu.

Şark Uleması, Şam ve Bağdat'a büyük Âlimler: "Îşârâtül-Î'caz gayet Harika ve emsâlsiz bir Tefsirdir." diye istihsan etmişlerdir.

karîhasından çıkan bir Tefsir, bîhakkîn Kur'ân-ı Azîmüşşana Tefsir olamaz. Çünkü: Kur'ânın Hitabına muhatab olan milletlerin, İnsanların Ahval-i Ruhiyelerine, maddiyatına ve câmi bulunduğu ince fenlere, İlimlere bir fert vâkîf ve sahib-i ihtisas olamaz ki ona göre bir Tefsir yapabilsin. Maahaza; bir ferdin meslesi, meşrebi, taassubdan hâlî olamaz ki Hakaik-ı Kur'âniyeyi görsün, bîtarafane beyan etsin. Maahaza; ferdin fehminden çıkan bir dâvâ, kendisine has olup, başkası o dâvâının kabulüne dâvet edilemez. Meğer ki bir nevi İcmâîn tasdikine mazhar ola. Binaen aleyh, Kur'ânın ince mânalarının ve Tefsirlerde dağınık bir surette bulunan mehâsininin ve zamanın tecrübeyle fennin keşfi sayesinde tecelli eden Hakikatlerinin tesbitiyle, her biri birkaç fende mütehassis olmak üzere, Muhakkikîn-i Ulemadan yüksek bir heyetin Tetkikatıyla, Tahkikatıyla bir Tefsirin yapılması lâzımdır.

Nitekim kanunî hükümlerin tanzim ve ittiradı, bir ferdin fikrinden değil, yüksek bir hey'etin Nazar-ı Dikkat ve Tetkikatından geçmesi lâzımdır ki, umumî bir emniyeti ve Cumhur-u Nâsin itimadını kazanmak üzere millete karşı bir kefalet-i zîmniye husule gelsin ve İcma-ı Ümmet hücceti elde edebilsin.

Evet, Kur'ân-ı Azîmüşşanın Mûfessiri, yüksek bir deha sahibi ve nâfiz bir İctihada malik ve bir Velâyet-i Kâmileyi haiz bir Zat olmalıdır. Bilhassa bu zamanda bu şartlar, ancak yüksek ve azîm bir Heyetin Tesanüdüyle Telâhuk-u Efkârından ve Ruhlarının Tenasübyle birbirine yardım etmekten ve Hürriyet-i Fikirle taassubtan âzâde olmakla tam İhlâslarından doğan dâhî bir Şahs-ı Mânevîde bulunur; ve o Şahs-ı Mânevî, Kur'âni tefsir edebilir. Çünkü: "Cüzde bulunmayan, küllde bulunur." Kaidesine binaen, her ferdde bulunmayan bu gibi şartlar, heyette bulunur. Böyle bir heyetin zuhurunu çoktanberi bekliyorken, Hiss-i Kablelvuku' kabilinden, memleketi yıkıp yakacak büyük bir zelzelenin arifesinde bulun-duğumuz zihne geldi (Hâsiye).

(Hâsiye): Evet; Van'da, Horhor Medresemizin damında, Esnâ-yı Dersde büyük bir zelzelenin gelmekte olduğunu söyledi. Hakikaten söylediğî gibi, az bir zaman sonra Harb-i Umumî başladı.

"Bir şey tamamıyla elde edilemediği takdirde tamamıyla terketmek caiz değildir" Kaidesine binaen, acz ve kusurumla beraber, Kur'ânın bazı Hakikatleriyle, Nazmındaki İ'cazına dair bazı işaretleri tek başına kaydetmeye başladım. Fakat Birinci Harb-i Umumîn'in patlamasıyle; Erzurum'un, Pasinlerin dağlarına ve derelerine düştük. O kıyametlerde, o dağ ve tepelerde; fırsat buldukça, Kalbime gelenleri birbirine uymayan ibarelerle o dehşetli ve muhtelif hallerde yazıyorum. O zamanlarda, o gibi yerlerde müracaat edilecek Tefsirlerin, Kitapların bulunması mümkün olma-dıgından; yazdıklarım, yalnız Sünihat-ı Kalbiyemden ibaret kaldı.

شُوْرُ عَلَى نُورٍ; şayet

muhalif cihetleri varsa, benim kusurlarına atfedilebilir. Evet, tas-hihe muhtaç yerleri vardır; fakat, hatt-ı harbde büyük bir İhlâs ile Şehidler arasında yazılıp giydirilen o yırtık ibarelerin tebdiline, Şehidlerin kan ve elbiselerinin tebdili gibi, cevaz veremedim ve Kalbim razı olmadı, şimdi de razı değildir. Çünkü, Hakikat-ı İhlâs ile baktım, tashih yerini bulamadım. Demek, Sünihat-ı Kur'âniye olduğundan İ'caz-ı Kur'âniye onu yanlışlardan himaye etmiş. Maahaza, kaleme aldığıم şu "İşârât-ül-İ'caz" adlı Eserimi, hakikî bir Tefsir niyetiyle yapmadım; ancak Ulema-yı İslâmdaki Ehl-i Tahkîkin takdirlerine mazhar olduğu takdirde, uzak bir istikbalde yapılacak yüksek bir Tefsire bir örnek ve bir me'haz olmak üzere o zamanların İnsanlarına bir yadigar maksadiyle yaptım."

* * *

O Muharbede; yirmi Talebe kadar kıymettar ve "İşârât-ül-İ'caz" Tefsirinin Katibi olan Molla Habib, iran cephesinde kumandan Halil Paşa ile mühim bir Muhabere vazifesini temin ettikten sonra Vastan'da Şehid düşer.

O Muharebeler esnasında, ermeni fedaileri bazı yerlerde çoluk çocuğu kesiyorlardı. Buna karşı ermenilerin çocukları da bazan öldürülüyordu. Bediuzzaman'ın bulunduğu nahiyyeye binlerle ermeni çocuğu toplanmıştı. Molla Said askerlere: "Bunlara ilişmeyiniz!" diye emretti. Daha sonra bu ermeni çoluk çocuğunu serbest bıraktı; onlar da, rusların içerisindeki ailelerinin yanına döndüler. Bu hareket ermeniler için büyük bir ibret dersi olup, Müslümanların Ahlâkına hayran kalmışlardı. Bu hâdise üzerine, ruslar bizi istilâ

ettiklerinde, fedai komitelerin reisleri Müslüman çoluk çocuğunu kesmek âdetini bırakıp, "Madem Molla Said bizim çoluk çocuklarımızı kesmedi, bize teslim etti; biz de bundan sonra Müslümanların çocuklarını kesmeyeceğiz" diye ahdettiler. Molla Said, bu suretle o havalideki binlerle mâsumların felâketten kurtulmasını temin etmiş oldu.

Bir müddet sonra; ruslar, Van ve Muş tarafını istilâ edip, üç firka ile Bitlis'e hücum ettiği sırada, Bitlis Valisi Memduh Bey ile Kel Ali, Bediüzzaman'a:

- Elimizde bir tabur asker ve iki bin kadar gönüllünüz var; biz geri çekilmeye mecburuz, dediler.

Bediüzzaman onlara:

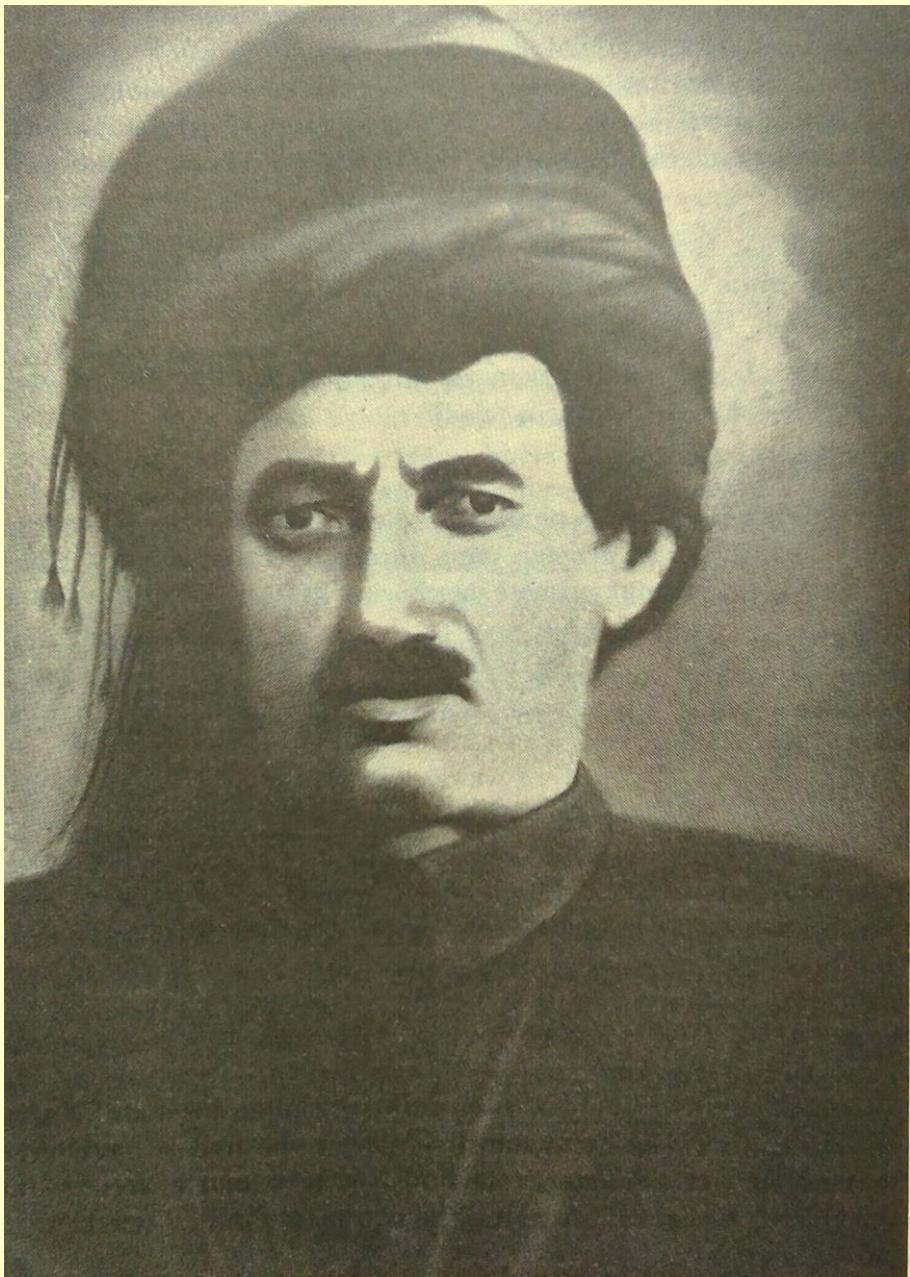
- Etraftan kaçış gelen ahalinin ve hem de Bitlis halkın malları, çoluk ve çocukları düşman eline düşecek; biz mahvoluncaya kadar dört beş gün mukavemete mecburuz, demesi üzerine, onlar:

- Muş'un sukut etmesi dolayısıyla otuz topumuzu askerler bu tarafa kaçılmaya çalışıyorlar. Eğer sen, o otuz topu gönüllülerinle ele geçirebilersen, birkaç gün o toplarla mukabele ederiz ve ahami de kurtular, dediler.

Bediüzzaman:

- Öyle ise ben, ya ölürem veya o topları getiririm, diyerek üç yüz gönüllünün başına geçti. Geceleyin, Nurşîn tarafına, topların getirildiği cihete gitti. Topları takip eden bir alay rus kazağına kendi muhbirleri: "Bitlis'i müdafaa eden gönüllü kumandanı üç bin adamla ve dağdaki meşhur Musa Bey bin kişi ile topları kurtarmaya geliyorlar." diyerek pek ziyade müabalâga ile ihbar etmeleri üzerine, kazak kumandanı korkmuş, ilerleyememişti. Bediüzzaman da, beraberindeki üç yüz gönüllüyü rastgeldikleri toplara birer ikişer taksim edip Bitlis'e gönderir; kendisi ise ilerleyerek topları birer birer kurtarıp, en son topu da üç arkadaşıyle birlikte ele geçirir. Bu şekilde, otuz topun Bitlis'e gelmesini temin eder. O toplarla üç dört gün asker ve gönüllüler düşmana mukabele edip, bütün ahami ve cihazat ve mallar kurtular.

Bediüzzaman, o harbde gönüllülere cesaret vermek için sipere

Üstad Bediuzzaman Hazretleri Birinci Cihan Harbinin sonlarında

girmeyerek avcı hattında dolaşırdı. Avcı hattında en ilerde atını sağa sola koştururken, birden hatırlına gelir ve Ruhuna ilgisiz ki: "Şu anda Şehid olsam; bu vaziyetim, yani en ilerde göze çarpan şu halim, sakın Mertebe-i Şehadetin bir esası olan İhlâsimâ zarar vermesin, bir hodfürûşluk mânası olmasın" diyerek, birden atını döndürür ve arkadaşlarının yanına gelir. (**Hâşıye**).

Avcı hattında dolaşırken, vücutduna dört gülle isabet etmiş, fakat geri çekilmemiş ve gönüllülerin cesareti kırılmaması için sipere dahi girmemiştir. Hattâ bunu işten vali Memduh Bey ve kumandan Kel Ali, "Aman geri çekilsin!" diye haber gönderdikleri zaman demiş:

- Bu kâfirlerin güllesi beni öldürmeyecek...

Hakikaten üç gülle, ölecek yerine isabet ettiği halde; biri hançerini, diğerî tütün tabakasını delip geçmiş ve kendisine bir zarar vermemiştir.

Geceleyin vali ve kumandan Kel Ali ve ahalî kurtulduktan, gönüllüler ve askerler çekildikten sonra; bir kısım Fedakâr Talebeleriyle Bitlis'te bakiye kalan bir kısım biçimeler için, kendilerini feda etmek fikriyle kaçmazlar. Sabahleyin düşmanın bir taburu ile müsademe ederler, arkadaşlarının çoğu Şehid olur. Hattâ yeğeni ve Fedakâr bir Talebesi olan Ubeyd dahi kendi bedeline Şehit düştükten

(Hâşıye): İşte; Muharebenin şiddetli anında, hayat - memat mes'lesi vaktinde "Benim zâhiren Kahramanlık gibi görünen bu vaziyetim hakikî İhlâsa aykırı olmasın?" diye düşünmesi Kemalât-ı İnsaniyenin bir misâlidir, denilebilir. Meydan-ı harbde, düşman karşısında, gülleler içerisinde; Talebelerine cesaret vermek için en elzem bir Kahramanlığı fiilen göstermek emeliyle avcı hattında atını sağa sola döndürürken, bu suretle Cesaret-i İmanîye ve Şehâmet-i İslâmîyeyi en âlâ bir derecede bir Kumandan mânasıyla ifa ederken, Ruhunda ve Niyetinde en âlı ve safi bir Mertebe-i Kemâl olan Sîrr-ı İhlâsi kaçırılmamayı ehemmiyetle düşünmesi ve dikkat kesilmesi; onun zâhiren takdire şâyan Hizmet-i Diniyesi, Fedakârane Mücahedesi kadar, belki daha ziyade, Ruhunun Kemalîne de delâlet eder.

İste, Molla Said bütün hayatının şehadetiyle gerçek beynel-İslâm "Bediuzzaman", "Sahibuzzaman", "Fahrûddeveran", "Fatînûlasîr" ünvanlarıyla yâdedilmiş; fakat bu hiçbir zaman hakikatsız ve bir sözden ibaret değildir. Risale-i Nur ile yaptığı muazzam Hizmet-i İmanîye ve Kur'anîyesi ve teşkil ettiği Hamîyet-i Dîniye ile serfîraz milyonlar Fedakâr Talebelerin kudsî Şâhs-ı Manevîsi, bir Şâhid-i Sâdîk ve bir Delil-i Katî'dır...

sonra düşmanın üç sıra askerini yararak geçip, hayatı kalan üç Talebe-siyle pek acıp bir surette su üzerinde bulunan bir sütreye girer. Hem yaralı, hem ayağı kırık bir halde; otuz üç saat su ve çamur içinde kalır. Tüfek ellerinde, o vaziyet-i müthişe içinde, üst kattaki odada düşman askeri ve zabitleri bulunduğu halde, Kemal-i İstirahat-ı Kalble ve ahalinin kurtulmasının sevinciyle sürur içinde, beraberindeki arkadaş-larına teselli vererek der:

- Karşımıza ne vakit çoklukla düşman askerleri gelirse; o vakit silâhlarımıza kullanacağız, kendimizi ucuza satmayacağız, bir iki düşmana kurşun atmayıcağız...

Lâtif bir İnayet-i İlâhiyedir ki; otuz üç saat, onlar rus askerlerini gördükleri ve ruslar da onları aradıkları halde bulamadılar. Bu esnada Bediüzzaman, Talebeleri olan gönüllü Fedailere hitaben:

- Arkadaşlar! Durmayınız... Sizlere Hakkımı helâl ettim, beni bırakınız, siz kendinizi kurtarmaya çalışınız, demesi üzerine, Fedakâr ve Kahraman Talebeler:

- Sizi bu halde bırakıp gidemeyiz; Şehid olursak, yine Hizmetinizde olsun, deyip kalırlar. Sonra ruslar esir edip; Van, Celfa, Tiflis, Kiloğrif, Kosturma'ya sevkederler.

Ermeni fedaileri meşhurdur; hattâ öyle rivayet ederler ki: "Fedailerin yüzleri, kızarmış kömür üstüne tutulup gözleri patlama derecesine gelse dahi, yine sır vermezler." İşte ruslar o zaman diyorlardı ki: "Bediüzzaman'in gönüllüler, ermeni fedailерinin fevkindedir! Bunun içindir ki, bizim kazaklarımızı imhada fazla muvaffak olmuşlardır."

Bediüzzaman'ı userâ kampına götürürler. Burada şu şekilde şayan-ı takdir bir hâdise cereyan eder. Şöyled ki:

Bir gün rus başkumandanı esirleri teftişe gelir. Teftiş esnasında, Bediüzzaman kumandana selâm vermez ve yerinden kalkmaz. Kumandan kızar, belki tanımadır diyerek tekrar öňünden geçtiği zaman yine yerinden kalkmayınca, kumandan tercüman vasıtasiyle der:

- Beni herhalde tanımadılar?

Bediüzzaman:

- Tanıyorum, Nikola Nikolaviç'tir.

Kumandan:

- Şu halde rus ordusuna, dolayısıyle rus çarına hakaret ediyorlar.

Bediuzzaman:

- Hakaret etmedim. Ben bir Müslüman Âlimiyim. İmanlı bir kimse, Cenab-ı Hakkı tanımayan bir adamdan üstündür. Binaenaleyh, ben sana kıymam etmem, der.

Bunun üzerine Bediuzzaman divan-ı harbe verilir. Birkaç zabit arkadaşı, hemen özür dileyerek vahîm neticenin önlenmesine çalışmasını istirham ederler.

Fakat Bediuzzaman:

- Bunların idam kararı, benim Ebedî Âleme seyahat etmem için bir pasaport hükmündedir, deyip Kemal-i İzzet ve Şecaatle hiç ehemmiyet vermez.

Nihayet idamına karar verilir. Hüküm infaz edileceği vakit, Namaz kılmak için müsaade ister; Vazife-i Diniyesini ifadan sonra, atılacak kurşunlara göğsünügereceğini beyan eder. Tam bu esnada, Namazını eda ederken, rus kumandanı gelerek, Bediuzzaman'dan özür dileyip:

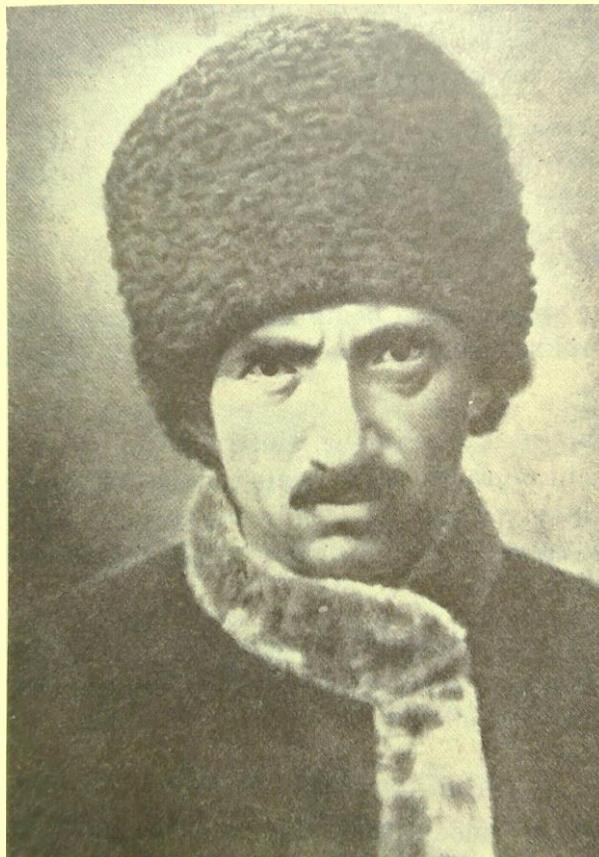
- O hareketinizin, Mukaddesatınıza olan bağlılıktan ileri geldiğine kanaat getirdim, rica ederim, beni affediniz. Diyerek verilen idam hükmünü geri aldırır.

* * *

Bediuzzaman, iki buçuk sene kadar Sibirya taraflarında esarette kalır. Bütün hayatını, *بِي سَبِيلِ اللهِ* Kur'âna, İslâmiyete, Sünnet-i Seniyenin İh-yasına hasr ve vakfeden bu Fedakâr-ı İslâm, buralarda da katyeni boş durmaz. İçerisinde bulunduğu muhiti Tenvir ve İrşad için çalışır. Bu müddet içinde kendisiyle beraber esarette bulunan zabitlere Dersler veriyordu. Bir gün, doksan zabit arkadaşına Ders verdiği sırada, bir rus kumandanı gelir. "Siyâsi ders veriyor" diye Dersine mâni olursa da, faaliyetinin dinî, ilmi, içtimaî olduğunu öğrenince serbest bırakır.

Nihayet esaretten firar ile kurtulup; Petersburg ve Varşova'ya gelmeye muvaffak olur. Bilâhare, Viyana tarikiyle (R. 1334) senesinde İstanbul'a teşrif eder.

Harb-i Umumîde gönüllü alay kumandâni olan Bediüzzaman Said Nursî, bu esaret hayatını bir Eserinde (*Hâşıye*) şöyle anlatıyor:

**Bediuzzaman Hazretleri Rusya esaretinden avdet edip Almanya'ya uğradığı zaman
Almanlar tarafından 1918 tarihinde alınmış fotoğrafı.**

(Hâşıye): Bu esaretden hayli zaman geçtikten sonra, Barla'ya bir esir gibi gönderilen Üstad, eski macera-yı hayatından bir kısmını da "Yirmi Altıncı Lem'anın On Üçüncü Ricası" olarak kaleme almıştır. Merak edenler o Risaleye müracaat edebilirler.

دیمہ نومروی ۱۱۷۹

Offener Befehl

Nr. 63

ОТКРИТЪ ЛИСТЬ

N°

آجیق امر

نومرو

számú

Nyilt parancs

für Herrn ... | Said Mirza | اسے میرزا افغانی | úr részére
за Генерала ...

Truppenteil ... | Kavallerie | کومنڈا ... | ...
Csapatteil ... | Infanterie | | ...
Отъ ком полко-
ва части ...

Staatsangehö-
rigkeit ... | Osmanli | عثمانی ...
Honosság ... | ... | ...
Подавство ...

Reist von ... | Sofia |
Utzazik ... | ... |
Плутула отъ ...

nach ... | istamboul |
за ... | ... |
Zweck der Reise | ... |

Az utazás célja | esaretden aradet |
Причина на па-
туването ...

بو آجیق امر ۱۱۷۹ میانی عونه ترکیبی رف ایله ساخت اینک
کار خشکی ... | ... |
تاریخ قدر ... | ... |
طقى اووز، عونه، ائست بىزىچى ... | ... |
طرقىدى ائىچىلىشىد، زۇپىتىك كەڭدەر ... | ... |

Dieser Ausweis - offene Befehl - ist nur gültig im Zusammenhang mit

ausgestellt von

für die Zeit vom ... bis ...

Dieser Ausweis gilt nicht als Fahrschein.

Ezen nyilt parancs csak a ...
kiállított ... ig érvényes ... tol ...
...

Този открытий лист с палидент само по себе въ съръзва съ
незадължителен отъ ...
за времето отъ ... до ...

**Bediuzzaman'ın, rusya esaretinden firar edip Almanya yolu ile Sofya'ya geldiği zaman,
Sofya Ateşemiliterliği tarafından verilen pasaportdur.**

بالقان ترمهش قولا لاسلمه سه مساعد
ورلن**) .

Das Einverständnis zur Benutzung des Balkanzuges*) wird nicht ertheilt**).

A Balkánonat haználatára való beleegyezés nem adatik meg**).
megadatik

Не со длан**)
Дана со разрешение за пътуване съ Balkanenъ.

اردو ایادہ می حابہ کچھ جن سچھا تاریخ اولہ حقدار**).

اجرت

Die Fahrkosten sind zu Lasten der
stunden -- sind bar zu zuzahlen**).

Heeresverwaltung

zendök - megizelendök**).

Ціната на пътуването идти и разноските за балка съ на кредитъ и оставатъ въ
въсно управление трбва да се заплатятъ отъ пътника**).

Unterschrift des Inhabers.

A tulajdonos aláírás.

Подпись на правоохранителя на этом открытый листе.

١٧ صفر ١٩١٨
17/June/1918
Ort und Datum.
Hely és keltezés
Место и дата,

مهر رسمي و اعطا

Stempel und Unterschrift.

Pecsét és aláírás.

печать и подпись

(*) بالقان ترمهش ساخت اینون منصى مساعداتك اعطيتى مقام عائده منصردز . (**) عاش اولیا تاریخ جوزله جوکدر .

*) Die endgültige genehmigung zur Benutzung des Balkanzuges ist den hierfür zuständigen Dienststellen vorbehalten.

**) Nicht Zutreffendes ist zu durchstreichen.

**) Nem megfelelő törlelni.

**) Да се зачертат изведените неизговарящи.

طبعة بامر سلطان سلیمان

Bediuzzaman'in "vatana avdet" belgesinin arka yüzü.

Yirmi Altıncı Lem'anın Dokuzuncu Ricasından Bir Kısım

"Harb-i Umumîde, esaretle rusya'nın şimalısında çok uzak olan kosturma vilâyetinde bulunuyordum. Orada Tatarların küçük bir Camii, meşhur Volga nehrinin kenarında bulunuyordu. Oradaki arkadaşlarım olan esir zabitler içinde sıkılıyordum. Yalnızlık istedim. Dışarıda izinsiz gezemiyordum. Tatar mahallesi, kefaletle beni o Volga nehrinin kenarındaki küçük Camiye aldılar. Ben yalnız olarak Camide yatıyordum. Bahara yakın, o şimal kit'asının pek çok uzun gecelerinde çok uyanık kalyordum. O karanlıklı gecelerde ve karanlıklı gurbette ve Volga nehrinin hazin şırıltıları ve yağmurun rikkatlı şıplıtları ve rüzgârin firkatlı esmesi, beni derin gaflet uykusundan muvakkaten uyandırdı. Gerçi daha kendimi ihtiyar bilmiyordum; fakat Harb-i Umumiyyi gören, ihtiyardır. Gûya

يَوْمًا يَجْعَلُ الْوِلْدَانَ شَبِيًّا Sırrına mazhar olarak öyle günlerdir ki;

cocukları ihtiyarlandığı cihetle, kırk yaşında iken, kendimi seksen yaşında bir vaziyette buldum. O karanlıklı uzun gece ve hazin gurbet, hazin vaziyet içinde hayattan bir meyusiyet geldi. Aczime, yalnızlığıma baktım; ümidi kesildi. O hâlette iken Kur'ân-ı Hakîmden imdat geldi.

Dilim **حَسْبُنَا اللَّهُ وَنَعَمُ الْوَكِيلُ** dedi; Kalbim de ağlayarak dedi:

Garibem, bîkesem, zaifem, nâtuvanem el'amân gûyem, afvü cûyem, meded hâhem zidergâhet İlâhî!

Ruhum dahi vatanımdaki eski dostları düşünüp o gurbette vefatımı tahayyül ederek Niyazi-i Mîsrî gibi dedim:

Dünya gamından geçip,
Yokluğa kanat açıp,
Şevk ile her dem uçup,
Çağırırmı: Dost! Dost!

diye, dostları arıyordu. Her ne ise; o hüzünlü, rikkatlı, firkatlı uzun gurbet gecesinde, Dergâh-ı İlâhîde za'f ve aczim o kadar büyük bir Şefaatçı ve Vesîle oldu ki; şimdi de hayretteyim. Çünkü bir kaç gün

sonra, gayet hilâf-ı me'mul bir surette, yayan gidilse bir senelik mesafede, tekbaşımıla, rusça bilmediğim halde firar ettim. Za'f ve aczime binaen gelen İnayet-i İlâhiye ile, hârika bir surette kurtuldum. Tâ Varşova ve Avusturya'ya uğrayarak İstanbul'a kadar geldim ki; bu surette kolaylıkla kurtulmak pek hârika olmuştu. Rusça bilen en cesur ve en kurnaz adamların muvaffak olamadıkları, çok teshîlât ve çok kolaylıkla, o uzun firârî seyahati bitirdim.

Fakat, o Volga nehri kenarındaki Camideki mezkûr gecenin vaziyeti bana bu kararı verdirmiş ki: "Bakiye-i ömrümü mağaralarda geçireceğim! Bu İnsanların hayat-ı içtimaiyesine karışmak artık yeter. Madem sonunda kabre yalnız gideceğim, yalnızlığa alışmak için şimdiden yalnızlığı ihtiyar edeceğim!" demiştım. Fakat maatteessüf, İstanbul'daki ciddî ve çok ahabab ve İstanbul'un şa'saalı hayat-ı dünyeviyesi, hususan haddimden çok fazla bana teveccüh eden şan ve şeref gibi neticesiz şeyler, o kararımı muvakkaten bana unutturdular. Gûya o gurbet gecesi, hayatımın gözünde nurlu siyahlık idi. Ve İstanbul'un beyaz, şa'saalı gündüzü, o hayat gözümün nûrsuz beyaz parçası idi ki ileriyi göremedi, yine yattı. Tâ iki sene sonra, Gavs-ı Geylanî, "Fütuhül-Gayb" Kitabıyle tekrar gözümü açtırdı."

.....

İstanbul'u tekrar şerefleştirmesi, Ehl-i İlmi ve halkı çok fazla memnun ve mesrur etti. Kendisine haber verilmeden, Meşihat dairesindeki "Dar-ül-Hikmet-il-İslâmiye" âzalığına tâyin olundu. Darülhikmet, o zaman; Mehmed Akif, İzmirli İsmail Hakkı, Elmalılı Hamdi gibi İslâm Âlimlerinden mürekkep bir İslâm Akademisi mahiyetinde idi.

Çok zeki, Kahraman ve gayyur bir Âlim olan veled-i mânevîsi ve biraderzadesi Abdurrahman (Rahmetullahi Aleyh) şöyle anlatıyor:

1334 senesinde esaretten geldikten sonra, amcam rızası olmadan Darülhikmet-İslâmiye'ye âza tâyin edildi. Fakat esarette çok sarsılmış olduğundan, bir müddet mezunen vazifeye gidemedi. Çok defa istifa etmek teşebbüsünde bulundu, fakat dostları bırakmadılar. Bunun üzerine Darülhikmete devama başladı. Haline dikkat ediyordum ki, zaruretten fazla kendine masraf yapmıyordu. Maişetçe neden bu kadar muktesit yaşıyorsun diyenlere cevaben:

- Ben Sevâd-ı Âzama tâbi olmak isterim. Sevâd-ı Âzam ise, bu kadar tedarik edebilir. Ben, ekalliyet-i müsrifeye tâbi olmak istemem, demişlerdir.

Darülhikmet'ten aldığı maaştan miktar-ı zarureti ayırdıktan sonra, mütebakisini bana vererek, "Hifzet!" derdi. Ben de, bir sene zarfindaki fazla kalmış paraları amcamın bana olan şefkatine; hem malı istihkar etmesine itimaden, haberi olmadan tamamen sarfettim. Sonra bana dedi ki: "Bu para bize Helâl değildi, millet malı idi, niçin sarfettin? Madem ki öyledir, ben de seni vekilharçılıktan azl ile kendimi nasbettim!"

Bir müddet aradan geçti... Hakaikten on iki Te'lifatını Tâbettirmek Kalbine geldi. Maaştan toplanan paraları, o Te'lifatların tab'ına verdi. Yalnız bir iki küçüğü müstesna olmak üzere, diğerlerini etrafı meccanen dağıttı. Niçin sattırmadığını sual ettim. Dedi ki:

- Maaştan bana kût-u lâyemut caizdir; fazlası millet malıdır. Bu suretle millete iade ediyorum...

Darülhikmet'teki Hizmeti, hep böyle şahsî teşebbüsü ile idiler. Çünkü, orada müstereken iş görmek için bazı mâniler görüyordu. Onu tanıyanlar biliyorlar ki, Bediüzzaman kefenini boynuna takmış ve ölümünü göze almıştır. Onun içindir ki; Darülhikmet-İslâmiye'de demir gibi dayandı. Ecnebi tesiratı, Darülhikmet'i kendine âlet edemedi. Yanlış fetvalara karşı, pervasızca mücadele etti. İslâmiyete muzır bir cereyan ortaya atıldığı vakit, o cereyanı kırmak için Eser neşrederdi.

ESARETTEN AVDETİNDEN SONRAKİ İSTANBUL HAYATINA DAİR KALEME ALDIĞI BİR PARÇADIR:

(Yirmi Altıncı Lem'adan Onuncu Rica)

"Bir zaman esaretten geldikten sonra, İstanbul'da, bir iki sene yine gaflet galebe etti. Siyaset havası, nazarımlı nefsimden kaldırıp âfâka dağıtmış iken, bir gün İstanbul'un Eyüp Sultan Kabristanının dereye bakan yüksek bir yerinde oturuyordum. İstanbul etrafındaki âfâka baktım. Birden bakıyorum, benim hususî dünyam vefat ediyor, bazı cihette Ruh çekiliyor gibi bir hâlet-i hayâliye bana geldi. Dedim: "Acaba bu kabristanın mezar taşlarındaki yazılar mıdır

ki bana böyle hayâl veriyor?" diye nazarımı çektim; uzağa değil, o kabristana baktım. Kalbime ihtar edildi ki: "Bu senin etrafındaki kabristanın, yüz İstanbul içinde vardır. Çünkü yüz defa İstanbul buraya boşalmış. Bütün İstanbul halkını buraya boşaltan bir Hâkim-i Kadîrin hükmünden kurtulup müstesna kalamazsun, sen de gideceksin!" Ben kabristandan çıkip bu dehşetli hayâl ile Sultan Eyyüp Camiinin mahfelindeki küçük bir odaya, çok defa girdiğim gibi bu defa da girdim. Düşündüm ki; ben üç cihette misafirim: Bu menzilcikte misafir olduğum gibi, İstanbul'da da misafirim, dünyada da misafirim. Misafir, yolunu düşünmeli. Nasıl ki bu odadan çıkacağım, bir gün de İstanbul'dan çıkacağım; diğer bir gün de dünyadan çıkacağım.

İşte bu hâlette, gayet rikkatlı ve fırkatlı, elemli bir hüzün ve gam Kalbime, başıma çöktü. Çünkü ben yalnız bir iki dostu kaybetmiyorum, İstanbul'da binler sevdiğim dostlarımdan müfarakat gibi, çok sevdiğim İstanbul'dan da ayrılacağım. Dünyada yüz binler dostlarımдан iftirak gibi, çok sevdiğim ve müptelâ olduğum o güzel dünyadan da ayrılacağım diye düşünürken; yine kabristanın o yüksek yerine gittim. Arasına sine-maya ibret için gittiğimden, bana İstanbul içindeki insanlar, o dakikada, sinemada geçmiş zamanın gölgelerini hazır zamana getirmek cihetiyle, ölmüş olanları ayakta gezer suretinde gösterdikleri gibi; aynen ben de, o vakit gördüğüm insanları, ayakta gezen cenazeler vaziyetinde gördüm. Hayâlim dedi ki: Madem bu kabristanda olanlardan bir kısmı sinemada gezer gibi görülyor; ilerde katiyen bu kabristana girecekleri girmiş gibi gör; onlar da cenazelerdir, geziyorlar... Birden Kur'ân-ı Hakîmin Nuruya ve Gavs-ı Âzam Şeyh Geylanî (K.S.) Hazretlerinin İrşâdiyle, o hazin hâlet, sürurlu ve neşeli bir vaziyete inkılâb etti. Şöyle ki:

O hazin hale karşı Kur'ândan gelen Nur, böyle ihtar etti ki: "Senin, şimal-ı şarkîde, kosturma'daki gurbetinde bir iki esir zabit dostun vardı. Bu dostların herhalde İstanbul'a gideceklerini biliyordun. Sana birisi deseydi: "Sen İstanbul'a mı gideceksin, yoksa burada mı kalacaksın?" Elbette zerre miktar Aklin varsa, İstanbul'a ferah ve sürurla gitmesini kabul edecekten. Çünkü; bin birden dokuz yüz doksan dokuz ahbabın, İstanbul'dadırlar. Burada bir-iki tane kalmış, onlar da oraya gidecekler. Senin için İstanbul'a

gitmek hazin bir firak, elîm bir iftirak değil, hem de geldin, memnun olmadın mı? O düşman memleketindeki pek karanlık uzun gecelerinden ve pek soğuk, firtinalı kişilerden kurtuldun. Bu güzel dünya cenneti gibi İstanbul'a geldin. Aynen öyle de: Senin küçüklüğünden bu yaşına kadar, sevdiklerinden yüzde doksan dokuzu, sana dehşet veren kabristana göçmüşler. Bu dünyada kalan bir iki dostun var, onlar da oraya gidecekler. Dünyada vefatın firak değil, Visaldir; o ahbablara kavuşmaktadır. Onlar, yâni o Ervah-ı Bâkiye, eskimiş yuvalarını toprak altında bırakıp, bir kısmı yıldızlarda bir kısmı Âlem-i Berzah tabakatında geziyorlar, diye ihtar edildi.

Evet, bu Hakikati, Kur'ân ve Îman o derece katî bir surette isbat etmiştir ki, bütün bütün kalbsiz, ruhsuz olmazsa veya hâlet Kalbini boğmamış ise, görüyor gibi inanmak gerektir. Çünkü; bu dünyayı, hadsiz Enva-ı Lütûf ve İhsanatıyla böyle tezyin edip, mükrimane ve şefikane Rububiyetini gösteren ve tohumlar gibi en ehemmiyetsiz cüz'î şeyleri dahi muhafaza eden bir Sâni-i Kerîm ve Rahîm; masnuatı içinde en mükemmel ve en câmi, en ehemmiyetli ve en çok sevdigi masnuu olan İnsani, elbette ve bilbedahe, sûreten göründüğü gibi böyle merhametsiz, âkibetsiz idam etmez, mahvetmez, zayı etmez. Belki bir çiftçinin toprağa serptiği tohumlar gibi, başka bir hayatta sünbü'l vermek için Hâlik-ı Rahîm, o sevdigi masnuunu, bir Rahmet Kapısı olan Toprak altına muvakkaten atar. (**Hâşıye**) İşte bu İhtar-ı Kur'ânîyi aldıkten sonra, o kabristan İstanbul'dan ziyade bana ünsiyetli oldu. Halvet ve Uzlet, bana sohbet ve muaşeretten daha ziyade hoş geldi. Ben de Boğaz tarafındaki Sarıyer'de, bir Halvethane kendime buldum. Gavs-ı A'zam (K.S.) "Fütuh-ül-Gayb"ıyla bana bir Üstad ve Tabib ve Mürşid olduğu gibi, İmam-ı Rabbanî de, "Mektubat"ıyla bir enis, bir müşfik, bir Hoca hükmüne geçti. O vakit ihtiyarlığa girdiğimden ve medeniyetin ezvakından çekildiğimden ve hayat-ı içtimaiyeden sıyrıldığımdan pek çok memnun oldum. Allaha şükrettim..."

* * *

(**Hâşıye**): Bu Hakikat, iki kere iki dört eder derecesinde sair Risalelerde, hususan Onuncu ve Yirmi Dokuzuncu Sözlerde isbat edilmiştir.

Onbirinci Rica

"Esaretten geldikten sonra İstanbul'da Çamlıca tepesinde bir köşkte merhum biraderzadem Abdurrahman (R. Aleyh) ile beraber oturuyorduk. Bu hayatım, hayat-ı dünyeviye cihetinde, bizim gibilere en mes'udane bir hayat sayılabilirdi. Çünkü esaretten kurtulmuştum. Dar-ül Hikmet'te Meslek-i İlmiyeme münasip, en âlî bir tarzda Neşr-i İlme muvaffakiyet vardı. Bana teveccûh eden haysiyet ve şeref, haddimden çok fazla idi. Mevkice İstanbul'un en güzel yeri olan Çamlıca'da oturuyordum. Hem her şeyim mükemmeldı. Merhum biraderzadem Abdurrahman gibi gayet zeki, fedakâr, hem Talebe, hem Hizmetkâr, hem Kâtib, hem Evlâd-ı Mâneviyem beraberdi. Dünyada herkesten ziyade kendimi mes'ud bilirken aynaya baktım; saçılımda, sakalımda beyaz kılları gördüm. Birden, esarette kosturma'daki Camideki İntibah-ı Ruhî yine başladı. Onun eseri olarak, Kalben merbut olduğum ve medar-ı saadet-ı dünyeviye zannettiğim halâti, esbabı, tetkike başladım. Hangisini tetkik ettimse, baktım ki, çürüktür, alâkaya değil miyorum, aldatıyor. O sıralarda en Sadakatlı zannettiğim bir arkadaşım umulmadık bir sadakatsızlık ve hatırlı gelmez bir vefasızlık gördüm. Hayat-ı dünyeviyeden bir ürkmek geldi. Kalbime dedim: Acaba ben, bütün bütün aldanmış mıyım? Görüyorum ki, Hakikat noktasında acınacak halimize pek çok İnsanlar gipta ile bakıyorlar... Bütün bu insanlar divane mi olmuşlar? Yoksa şimdi ben divane mi oluyorum ki, bu dünyaperest insanları divane görüyorum? Her ne ise... Ben ihtiyarlığın verdiği şiddetli İntibah cihetinde, en evvel alâkadar olduğum fâni şyelerin fâniligini gördüm; kendime de baktım, nihayet-i aczde gördüm. O vakit, Beka isteyen ve Beka tevehhümüyle fânilere müptelâ olan Ruhum, bütün kuvvetiyle dedi ki: Madem cismen fâniyim, bu fânilerden bana ne hayır gelebilir? Madem ben âcizim, bu âcizlerden ne bekleyebilirim? Benim derdime çare bulacak bir Baki-i Sermedî, bir Kadîr-i Ezeli lâzım, diyerek taharriye başladım. O vakit, her şeyden evvel, eskidenberi tahsil ettiğim İlme müracaat edip, bir Teselli, bir Rica aramaya başladım. Maatteessüf, o vakte kadar ulûm-u felsefeyi, Ulûm-u İslâmiye ile beraber havsalama doldurup, o ulûm-u felsefeyi pek yanlış olarak mâden-i tekemmül ve medar-ı tenevvür zannetmiştim. Halbuki; o felsefi meseleler Ruhumu pek

**Üstad Bediuzzaman Hazretleri Birinci Cihan Harbinin akabinde İstanbul'da
biraderzadesi Abdurrahman ile birlikte**

çok fazla kirletmiş ve Terakkiyat-ı Mâneviyemde engel olmuştu. Birden, Cenab-ı Hakkın Rahmet ve Keremiyle, Kur'ân-ı Hakîmdeki Hikmet-i Kudsîye imdada yetişti. Çok Risalelerde beyan edildiği gibi, o felsefi meselelerin kirlerini yıkadı, temizlettirdi. Ezcümle, fünum-u hikmetten gelen zulümât-ı ruhiye, Ruhumu Kâinata boğduruyordu. Hangi cihet baktım, Nur aradım; o meselelerde Nur bulamadım, teneffüs edemedim.

Tâ, Kur'ân-ı Hakîmden gelen ve **لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ** Cümlesiyle ders verilen Tevhid gayet parlak bir Nur olarak bütün o zulümâti dağıttı. Rahatla nefes aldım. Fakat nefis ve şeytan, ehl-i dalâlet ve ehl-i felsefeden alındıkları derse istinad ederek Akıl ve Kalbe hücum ettiler. Bu hücumdaki münazarat-ı nefsiye, **بِاللهِ الْحَمْدُ**, Kalbin Muzafferiyetiyle neticelendi. Çok Risalelerde kısmen o münazaralar yazılmış. Onlara iktifa edip, burada yalnız binde bir Muzafferiyet-i Kalbiyyeyi göstermek için binler Bürhan'dan bir tek Bürhan beyan edeceğim, tâ ki gençliğinde hikmet-i ecnebiye veya fünum-u medeniye namı altındaki kısmen dalâlet, kısmen mâlâyaniyat meseleleriyle Ruhunu kirletmiş, Kalbini hasta etmiş, nefsinı şımartmış bir kısım ihtiyarların Ruhunda temizlik yapsın; Tevhid hakkında şeytan ve nefsin şerrinden kurtulsun. Şöyle ki:

Ulûm-u felsefiyeyenin vekâleti namına nefsim dedi ki: "Bu Kâinattaki eşyanın, tabiatıyla bu mevcudata müdahaleleri var, her şey bir sebebe bakar. Meyvayı ağaçtan, hububatı topraktan istemeli. En cüz'î, en küçük bir şeyi de Allahtan istemek ve Allaha yalvarmak ne demektir?"

O vakit Nur-u Kur'ân ile, Sîrr-ı Tevhid şu gelecek suretle inkişaf etti. Kalbim o mütefelsif nefsim'e dedi: En cüz'î ve en küçük şey, en büyük şey gibi doğrudan doğruya bütün Kâinat Hâlikîn'nin Kudretinden gelir ve Hazinesinden çıkar. Başka surette olamaz! Esbab ise, bir perdedir. Çünkü, en ehemmiyetsiz ve en küçük zannettigimiz mahlûklar, bazan sanat ve hilkat cihetinde en büyüğünden daha büyük olur. Sinek, tavuktan sanatça ileri geçmezse de, geri de kalmaz. Öyle ise, büyük küçük tefrik edilmeyecek; ya bütünü esbab-ı maddiyeye taksim edilecek veyahut bütünü birden bir tek zâta verilecektir. Birinci sık muhal olduğu gibi, bu sık väcibdir, zarurîdir. Çünkü bir tek Zâta, yâni bir Kadîr-i Ezeliye verilse, madem

bütün mevcudatın İntizamat ve Hikmetleriyle Vücudu kat'ı tahakkuk eden İlmi her şeyi ihata ediyor ve madem İlminde her şeyin miktarı taayyün ediyor ve madem bilmüşahede her vakit hiçten, nihayetsiz suhuletle nihayetsiz sanatlı masnular Vücuda geliyor ve madem o Kadır-i

Alîmin, bir kibrit çakar gibi "Emr-i گنْ فَيَكُونُ" ile hangi şey olursa olsun icat edebildiğini, hadsiz kuvvetli deliller ile çok Risalelerde beyan ettiğimiz ve hususan "Yirminci Mektub" ve "Yirmi Üçüncü Lem'a"nın âhirinde isbat edildiği gibi, hadsiz bir Kudreti var... Elbette, bilmüşahede görülen harikulâde suhulet ve kolaylık, O İhata-i İlmiyeden ve Azamet-i Kudretten geliyor. Meselâ: Nasıl ki göze görülmeyen eczalı bir mürekkeple yazılan bir Kitaba, o yazıyı göstermeye mahsus bir ecza sürülse, o koca Kitab, birden her bir göze vücudunu gösterip kendini okutturur; aynen öyle de; o Kadır-i Ezelînin İlм-i Muhitinde, her şeyin suret-i mahsusası bir miktar-ı muayyen ile taayyün ediyor. O Kadır-i Mutlak

"Emr-i گنْ فَيَكُونُ" ile, o hadsiz Kudretiyle ve nâfiz İradesiyle, o yazıya sürülen ecza gibi, gayet kolay ve suhulet ile Kudretin bir cilvesi olan kuvvetini, o Mahiyet-i İlmiyeye sürer, o şeye Vücud-u Harîcî verir, göze gösterir, Nukuş-u Hikmetini okutturur. Eğer bütün eşya birden o Kadır-i Ezeliye ve Alîm-i Külli Şey'e verilmezse; o vakit sinek gibi en küçük bir şeyin Vücudunu dünyanın ekser nevilerinden hususî bir mizan ile toplamak lâzımgelmekle beraber; o küçükük sineğin vücudunda çalışan zerreler, o sineğin Sîrr-ı Hilkatını ve Kemal-i Sanatını bütün dekaikiyle bilmekle olabilir. Çünkü: Esbab-ı tabiiye ile esbab-ı maddiye, bilbedahe ve umum Ehl-i Aklın ittifakiyle, hiçten icad edemez. Öyle ise, herhalde onlar icad etse, elbette toplayacak. Madem toplayacak, hangi zîhayat olursa olsun, ekser anâsır ve envaîdan nümuneler içinde vardır. Adeta Kâinatın bir hülâsası, bir çekirdeği hükmündedir. Elbette o halde bir çekirdeği bütün bir ağaçtan, bir zîhayati bütün ruy-i zemindenince elekle eleyip ve en hassas bir Mizan ile ölçüp toplattırmak lâzım geliyor. Ve madem esbab-ı tabiiye câhildir, câmiddir, bir ilmi yoktur ki, bir plân, bir fîhrîste, bir model, bir program takdir etsin; ona göre mânevî kalîba gelen zerratı eritip döksün; tâ dağılmamasın, intizamını bozmasın. Halbuki her şeyin şekli, heyeti, hadsiz tarzlarda olabildiği için hadsiz had ve hesaba gelmez eşkâller, miktarlar içinde bir tek şekil ve mikarda sel gibi akan anâsırın zerreleri dağılmayarak muntazaman, miktarsız, kalipsiz, birbiri

üstünde kütle halinde durdurmak ve zîhayata muntazam bir Vücad vermek; ne derece imkândan, ihtimalden, akıldan uzak olduğu görünüyor. Elbette kimin Kalbinde körlük yoksa görür.

Evet; bu Hakikata binaen:

إِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَنْ يَخْلُقُوا ذَبَابًا وَلَا اجْتَمَعُوا أَهَلَّا

bu Âyet-i Azîmenin (**Hâsiye**) Sirriyle, bütün esbab-ı maddiye toplansa, onların ihtiyarları da olsa, bir tek sineğin vücudunu ve o vücadun cihat-zatını mizan-ı mahsusla toplayamazlar. Toplasalar da, o vücadun mikdar-ı muayyenesinde durduramazlar. Durdursalar da, daima tazelenmekte olan ve o vücuda gelip çalışan zerratı muntazaman çalışıramazlar. Öyle ise; bilbedahe, esbab bu eşyaya sahip çıkamazlar. Demek Sahib-i Hakikîleri başkadır. Evet, öyle bir Sahib-i Hakikîleri var ki,

مَا خَلَقْتُمْ وَلَا بَعْثَثُكُمْ إِلَّا كَنْفِسٍ وَاحِدَةٍ Âyetinin Sırrıyla,

bütün zeminin yüzündeki zîhayatı, bir sineğin İhyası kadar kolay yapar. Bir baharı, bir tek çiçek kolaylığında icad eder. Çünkü toplamaya muhtaç değil. "Emr-i **كُنْ فَيَكُونُ**" e Malik olduğundan ve her baharda hadsiz mevcudat-ı bahariyenin madde-i unsuriyesinden başka hadsiz sıfat ve ahval ve eşkâllerini hiçten İcad ettiğinden ve İlminde her şeyin plânı, modeli, fihristesi ve programı taayyün ettiğinden ve bütün zerrat Onun İlim ve Kudreti Dairesinde hareket ettiklerinden, kibrî çakar gibi her şeyi nihayet kolaylıkla İcad eder ve hiçbir şey, zerre miktar hareketini şaşırmasız. Seyyarat, mutî bir ordusu olduğu gibi zerrat dahi muntazam bir ordusu hükmüne geçer. Madem O Kudret-i Ezeliyye istinaden hareket ediyorlar ve O İlм-i Ezelîn Düstûrlarıyle çalışıyorlar; elbette o eserler, O Kudrete göre Vücuda gelir. Yoksa, o küçük, ehemmiyetsiz şahsiyetlerine bakmakla o eserler küçülmez. O Kudrete İntisab kuvvetiyle bir sinek, bir nemrud'u gebertir; karınca, firavun'un sarayını harap eder; zerre gibi küçük çam tohumu, dağ gibi koca bir çam ağacının yükünü omuzunda taşıyor. Bu Hakikati çok Risalelerde isbat ettiğimiz gibi; nasıl ki bir nefer askerlik vesikasıyle

(Hâsiye): Allahtarın başka, bütün çağrırdığınız ve İbadet ettiğiniz şeyler toplasalar, bir sineği halkedemezler.

padişaha intisab noktasında, yüzbin defa kendi kuvvetinden fazla bir şahı esir etmek gibi eserlere mazhar olur. Öyle de; her şey O Kudret-i Ezeliyeye İntisabiyle, yüzbin defa esbab-ı tabiiyenin fevkinde Mu'cizat-ı Sanata mazhar olabilir.

Elhâsil, her şeyin nihayet derecede hem sanatlî, hem sühuletlî Vücudu gösteriyor ki; muhit bir İlim Sahibi olan bir Kadîr-i Ezelînin Eseridir. Yoksa, yüzbin muhal içinde, değil Vücuda gelmek, belki imkân dairesinden çıkip, imtina dairesine girecek ve mümkün suretinden çıkip mümteni mahiyetine girecek ve hiçbir şey Vücuda gelmeyecek, belki de Vücuda gelmesi muhal olacaktır.

İşte bu gayet ince ve gayet kuvvetli ve gayet derin ve gayet zâhir bir Bürhan ile şeytanın muvakkat bir şakirdi ve ehl-i dalâletin ve ehl-i felsefenin bir vekili olan nefsim sustu. Ve **بِلِهِ الْحَمْدُ** tam İmana geldi ve

dedi ki: Evet bana öyle bir Hâlik ve Rab lâzım ki, en küçük Hatırat-ı Kalbimi ve en hafi Niyazımı bilecek ve en gizli İhtiyac-ı Ruhumu yerine getirdiği gibi, bana Saadet-i Ebediyeyi vermek için koca dünyayı Âhirete tebdil edecek ve bu dünyayı kaldırıp Âhireti yerine kuracak. Hem sineği Halk ettiği gibi, Semavatı da İcad edecek; hem güneşî Semanın yüzüne bir göz olarak çaktığı gibi, bir zerreyi de gözbebeğimde yerleştirecek bir Kudrete Malik olsun. Yoksa sineği halkedemeyen; Hatırat-ı Kalbime müdahale edemez, Niyaz-ı Ruhumu işitemez. Semavatı halketmeyen, Saadet-i Ebediyeyi bana veremez. Öyle ise benim Rabbim Odur ki; hem Hatırat-ı Kalbimi İslah eder, hem cevv-i havayı bulutlarla bir saatte doldurup boşalttığı gibi; dünyayı Âhirete tebdil edip, Cenneti yapıp, kapısını bana açar. "Haydi gir" der.

İşte ey nefsim gibi bedbahtlık neticesinde bir kısım ömrünü nursuz felsefi ve ecnebi fünumuna sarfeden ihtiyar Kardeşlerim! Kur'anın Lisanındaki mütemadiyen **لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ** Ferman-ı Kudsîsinden ne kadar kuvvetli ve ne kadar Hakikatli ve hiç bir cihette sarsılmaz ve zedelenmez ve tegayyür etmez bir Rük'n-ü İmanîyi anlayınız ki, nasıl bütün mânevî zulümâti dağıtır ve mânevî yaraları tedavi eder..."

İstanbul'da Dârülhikmet'te bulunduğu zaman, Sünihat Risalesinde yazdığı gayet acip bir Vâkı'a-i Ruhaniye:

Rüyada Bir Hitabe

1335 senesi Eylülünde, dehrin hâdisatının verdiği yeis ile şiddetle muztarip idim. Şu kesif zulmet içinde bir Nur arıyorum. Mânen rüya olan yakazada bulamadım. Hakikaten yakaza olan Rüya-yı Sâdıkada bir Ziya gördüm. Tafsilâtı terk ile, bana söylettirilmiş Noktaları kaydedeceğim. Şöyleden ki:

Bir Cuma Geçesinde, nevm ile Âlem-i Misâle girdim. Biri geldi, dedi:

- Mukadderat-ı İslâm için teşekkür eden bir Meclis-i Muhteşem seni istiyor.

Gittim... Gördüm ki: Münevver, emsalini dünyada görmediğim, Selef-i Sâlihînden ve A'sârin Mebuslarından her Asrin Mebusları içinde bulunur bir Meclis gördüm. Hicab edip kapıda durdum. Onlardan bir Zat dedi ki:

- Ey felâket - helâket asrının Adamı! Senin de Reyin var, Fikrini beyan et.

Ayakta durup dedim:

- Sorun, cevap vereyim.

Biri dedi:

- Bu mağlûbiyetin neticesi ne olacak? Galibiyette ne olurdu?...

Dedim:

- Musibet, şerr-i mahz olmadığı için, bazan Saadette felâket olduğu gibi, felâketten dahi Saadet çıkar. Eskidenberi Î'lâ-yı Kelimetullah ve Beka-yı İstiklâliyet-i İslâm için Farz-ı Kifaye-i Cihadı deruhe ile, kendini yekvücut olan Âlem-i İslâma fedaya vazifedar ve Hilâfete Bayraktar görmüş olan bu Devlet-i İslâmiyenin felâketi, Âlem-i İslâmin Saadet-i Müstakbelesiyle telâfi edilecektir. Zira şu musibet, Mâye-i Hayatımız ve Âb-ı Hayatımız olan Uhuvvet-i İslâmiyenin inkişaf ve ihtizazını harikulâde ta'cil etti. Biz incinir iken, Âlem-i İslâm

ağlıyor. Avrupa ziyade incitse, bağıracaktır. Şayet ölsek, yirmi öleceğiz, üç yüz dirileceğiz. Harikalar asrındayız. İki üç sene mevtten sonra meydanda dirilenler var. Biz mağlûbiyetle bir Saadet-i Âcile-i (عاجله) مُجَلَّه

Muvakkata kaybettik, fakat bir Saadet-i Âcile-i (عاجله) مُجَلَّه Müstemirre bizi bekliyor. Pek cüz'î ve mütehavvîl ve mahdut olan hâli, geniş istikbal ile mübadele eden kazanır.

Birden Meclis tarafından denildi:

- İzah et!

Dedim:

- Devletler, milletler muharebesi, tabakat-ı beşer muharebesine terk-i mevki ediyor. Zira beşer esir olmak istemediği gibi, ecir olmak da istemez. Galip olsa idik, hasmımız, düşmanımız elindeki cereyan-ı müstebidaneye, belki daha şedîdane kapılacak idik. Halbuki o cereyan hem zalimane, hem Tabiat-ı Âlem-i İslâma münâfi, hem Ehl-i İmanın ekseriyet-i mutlakasının menfaatine mübâyin, hem ömrü kısa, parçalanmaya namzettir. Eğer ona yapışsa idik, Âlem-i İslâmi, fitratına, tabiatına muhalif bir yola sürecek idik. Şu medeniyet-i habîse ki, biz ondan yalnız zarar gördük. Ve Nazar-ı Şeriatta merdud ve seyyiatı Hasenatına galebe ettiğinden; maslahat-ı beşer fetvasıyla mensuh ve intibâh-ı beşerle mahkûm-u inkıraz, sefih, mütemerrid, gaddar, mânen vahşi bir medeniyetin himayesini Asya'da deruhe edecek idik.

Meclisten biri dedi:

- Neden Şeriat şu medeniyeti (*) reddediyor?

Dedim:

- Çünkü beş menfi esas üzerine teessüs etmiştir. Nokta-i istinadı

(*) Bizim muradımız, Medeniyetin Mehasini ve beşere menfaati bulunan iyilikleridir! Yoksa, medeniyetin günahları, seyyiatları değil ki; ahmaklar o seyyiatları, o sefahetleri mehasın zannedip taklid edip malimizi harab ettiler. Medeniyetin günahları, iyiliklerine galebe edip seyyiatı Hasenatına râcih gelmekle, beşer iki harb-i umumî ile iki dehşetli tokat yiyip o günahkâr medeniyeti zîrûzeber edip öyle bir kustu ki, yer yüzünü kanla bulaştırdı. إن شاء الله، istikbaldeki İslâmiyetin Kuvvetiyle, Medeniyetin Mehasını galebe edecek, zemin yüzünü pisliklerden temizleyecek, sulh-u umumîyi de temin edecek.

kuvvettir. O ise, şe'ni, tecavüzdür... Hedef-i kasdı, menfaattır. O ise, şe'ni, tezahumdur... Hayatta düsturu, cidaldır. O ise, şe'ni, tenazudur... Kitleler mabeynindeki rabıtası, âheri yutmakla beslenen unsuriyet ve menfi milliyettir. O ise, şe'ni, böyle müdhiş tesadümdür. Cazibedar hizmeti, heva ve hevesi teşci ve arzularını tatmin ve metabolibini teshildir. O heva ise, şe'ni, İnsaniyeti Derece-i Melekiyeden dereke-i kelbiyete indirmektr. İnsanın mesh-i mânevîsine sebeb olmaktadır. Bu medenilerden çoğu, eğer içi dışına çevrilsse, kurt, ayı, yılan, hınzır, maymun postu görülecek gibi hayâle gelir. İşte onun için bu medeniyet-i hâzira; beşerin yüzde seksenini meşakkate, sekavete atmış; onunu, mümveh (hayalî) saadete çıkarmış; diğer onu da, beyne-beyne (ikisi ortası) bırakmış. Saadet odur ki; külle ya eksere Saadet ola. Bu ise ekall-i kalilindir ki, nev-i beşere Rahmet olan Kur'an, ancak umumun, lâakal ekseriyetin Saadetini tazammun eden bir Medeniyeti kabul eder. Hem serbest hevânin tahakkümîyle, havâic-i gayr-i zaruriye, havâic-i zaruriye hükmüne geçmişlerdir. Bedeviyette bir adam dört şeye muhtaç iken; medeniyet, yüz şeye muhtaç ve fakir etmiştir. Sa'y, masrafa kâfî gelmediğinden; hileyeye, harama sevketmekle Ahlâkin esasını şu noktadan ifsad etmiştir. Cemaate, nev'e verdiği servet, haşmete bedel; ferdi, şahsı fakir, ahlâksız etmiştir.

Kurûn-u ulânın mecmu-u vahşetini, bu medeniyet bir defada kustu!

Âlem-i İslâmın şu medeniyete karşı istinkâfi ve soğuk davranışları ve kabülde ıztırabı cây-ı dikkattir. Zira istığna ve istiklâliyet hassasiyle mümtaz olan Şeriattaki İlâhî Hidayet, roma felsefesinin dehasıyla aşılanmaz, imtizac etmez, bel' olunmaz, tâbi olmaz... Bir asıldan tev'em (ikiz) olarak neş'et eden eski roma ve yunan, iki dehalariyle; su ve yağ gibi mürur-u a'sar (asırlar) medeniyet ve hıristiyanlığın temzîcîne çalıştığı halde, yine istiklâllerini muhafaza, âdeten tenasuhla o iki ruh şimdi de başka şekillerde yaşıyorlar. Onlar, tev'em ve esbab-ı temzic varken imtizac olunmazsa, Şeriatın Ruhu olan Nur-u Hidayet, o muzlim, pis medeniyetin esası olan roma dehasıyla hiçbir vakit mezc olunmaz, bel' olunmaz...

Dediler:

- Şeriat-ı Garrâdaki Medeniyet nasıldır?

Dedim:

- Şeriat-ı Ahmediyenin (A.S.M.) tazammun ettiği ve emrettiği Medeniyet ise.. ki, medeniyet-i hâzırının inkişâından inkişaf edecektir. Onun menfi esasları yerine Müsbet Esaslar vaz' eder. İşte Nokta-i İstinad, kuvvete bedel Haktır ki; şe'ni, Adalet ve Tevazündür. Hedefde, menfaat yerine Fazilettir ki: şe'ni, Muhabbet ve Tecazibüdür. Cihet-ül-Vahdet de unsuriyet ve milliyet yerine; Rabita-i Dinî, Vatanî, Sınıfıdır ki; şe'ni Samimi Uhuvvet ve Müsalemet ve haricin tecavüzüne karşı yalnız tedafü'dür. Hayatta düstur-u cidal yerine Düstur-u Teavündür ki; şe'ni İttihad ve Tesanüd'dür. Heva yerine Hüdadır ki; şe'ni, İnsaniyeten terakki ve Ruhen Tekâmüldür. Hevayı tahdid eder, nefsin hevesat-ı süfliyesinin teshiline bedel, Ruhun Hissiyat-ı Ulviyesini tatmin eder. Demek biz mağlubiyetle ikinci cereyan takıldık ki, mazlumların ve cumhurun cereyanıdır. Başkalarından yüzde seksen fakir ve mazlumsa; İslâmdan doksan, belki doksan beşdir. Âlem-i İslâm şu ikinci cereyanı karşı lâkayd veya muarız kalmakla; hem istinadsız, hem bütün emeğini heder, hem onun istilâsiyle istihaleye maruz kalmaktan ise, âkilâne davranışını onu İslâmî bir tarza çevirip kendine hâdim kılmaktır. Zira düşmanın düşmanı, düşman kaldıkça dosttur; nasılki düşmanın dosta, dost kaldıkça düşmandır. Şu iki cereyan birbirine zıt, hedefleri zıt, menfaatleri zıt olduğundan; birincisi dese: "Öl", diğeri diyecek: "Diril!" Birinin menfaati; zarar, ihtilâf, tedenni, zaaf, uyumamızı istilzam ettiği gibi; ötekinin menfaatı dahi Kuvvetimizi bizzarure iktiza eder.

Şark husûmeti, İslâm Înkişafını boğuyordu. Zail oldu ve olmalı... Garb husûmeti, İslâmın İttihadına, Uhuvvetin inkişafına en müessir sebeddir, baki kalmalı...

Birden Meclisden tasdik emareleri tezahür etti. Dediler:

- Evet ümitvar olunuz.. şu istikbal inkılâbı içinde en yüksek gür Sadâ, İslâmın Sadâsı olacaktır!.

Tekrar biri sordu:

- Musibet, cinayetin neticesi, Mükâfatın Mukaddemesidir. Hangi fiilinizle Kadere Fetva verdiniz ki şu musibetle hükümetti. Musibet-i Âmme, ekseriyetin hatasına terettüb eder. Hâzırda mükâfatınız nedir?

Dedim:

- Mukaddemesi, üç mühim Erkân-ı İslâmiyedeki ihmâlimizdir: Salât, Savm, Zekât. Zira, yirmi dört saatten yalnız bir saati, beş Namaz için Hâlik Taalâ bizden istedi. Tenbellilik ettik. Beş sene yirmi dört saat talim, meşakkat, tahrik ile bir nevi Namaz kıldırdı. Hem senede yalnız bir ay Oruç için nefsimizden istedi. Nefsimize acıdık. Keffareten beş sene Oruç tutturdu. On'dan, kırktan yalnız biri, ihsan ettiği maldan Zekât istedi. Buhl ettik, zulmettik. O da bizden müterâkim Zekâtı aldı.

الْجَزَاءُ مِنْ حَنْسِ الْعَمَلِ

Mükâfat-ı hâzırımız ise; fâsık, günahkâr bir milletten, humsu olan dört milyonu Velâyet derecesine çıkardı; Gazilik, Şehadetlik verdi. Müşterek hatadan neş'et eden müşterek musibet, mazi günahını sildi.

Yine biri dedi:

- Bir âmir, hata ile felâkete atmış ise?

Dedim:

- Musibet-zede mükâfat ister. Ya âmir-i hatâdârin hasenatı verilecektir, o ise hiç hükmünde, veya Hazine-i Gayb verecektir. Hazine-i Gaybda böyle işlerdeki mükâfatı ise, Derece-i Şehadet ve Gaziliktr.

Baktum, Meclis istihsan etti. Heyecanımdan uyandım. Terli, el pençe yatakta oturmuş kendimi buldum. O gece böyle geçti.

* * *

Bediuzzaman, yanında başka Kitablar bulundurmuyordu.

- Neden başka Kitablara bakmıyorsun? denildiğinde, buyururlardı ki:

- Her şeyden zihnim tecrid ile Kur'andan fehmediyorum.

Eserlerden nakletse de, bazı mühim gördüğü mesaili, tağyir etmeden alındı.

- Ne için aynen böyle tekrar ediyorsun? diye sorulduğunda:

- Hakikat usandırmaz, libası değiştirmek istemem, buyururdu.

Yukarıda bir nebze zikredilmişti ki, Bediuzzaman, Hakaik-1 Kur'anîyyeye (**Hâsiye**) aid on iki Te'lifatını tabettirmiştir. Bu Eserlerden üç dördü Türkçe olup, mütebakisi Arabîdirler. Bu zamana kadar

(Hâsiye): Üstad Bediuzzaman Said Nursî Hazretlerinin İstanbul'da ve bir kısmını bilâhâre Ankara'da tab' ile neşrettiği o zamanki Eserleri, kırk sene sonra "Arabî Mesnevi-i Nuriye" ismiyle bir arada bir Mecmua halinde neşredildi. İşte bu Mesnevi-i Nuriyenin mukaddemesinde bu Eserler hakkında diyor:

"Kırk elli sene evvel eski Said, ziyade Ulûm-u Akliye ve felsefiyede hareket ettiği için Hakikatü'l-Hakaika karşı Ehl-i Tarikat ve Ehl-i Hakikat gibi bir meslek aradı. Ekser Ehl-i Tarikat gibi, yalnız Kalben harekete kanaat edemedi. Çünkü Aklı, Fikri hikmet-i felsefe ile bir derece yaralı idi; tedavi lazımdı. Sonra; hem Kalben, hem Aklen Hakikata giden bazı büyük Ehl-i Hakikatin arkasında gitmek istedî. Baktı; Onların herbirinin ayrı, cazibedar bir hassasi var. Hangisinin arkasından gideceğine tahaykürde kaldı. İmam-ı Rabbanî de, Ona gaybî bir tarzda "Tevhid-i Kible et" demiş. Yâni: "Yâlnız bir Üstadın arkasından git". O çok yaralı Eski Saidin Kalbine geldi ki: Üstad-ı Hakikî Kur'andır, Tevhid-i Kible bu Üstadla olur, diye yalnız O Üstad-ı Kudsînin Îrşadiyle hem Kalbi, hem Ruhu, gayet garip bir tarzda Sûlûka başladılar. Nefs-i emmaresi de, şükûk ve şübehatiyle Onu manevî ve ilmî Mücahedeye mecbur etti. Gözü kapalı olarak değil, belki İmam-ı Gazali, Mevlâna Celâleddin ve İmam-ı Rabbanî gibi Kalb, Ruh ve Akıl gözleri açık olarak, Ehl-i İstîgrâkin Akıl gözünü kapadığı yerlerde, o makamlarda gözü açık olarak gezmiş. Cenab-ı Hakka hadsiz şükür olsun ki, Kur'anın Dersiyle, Îrşadiyle

Hakikata bir yol bulmuş. Hattâ, **وَفِي كُلِّ شَيْءٍ لَهُ أَيْدٌ تَدْلُّ عَلَى اللَّهِ وَاحِدٍ** Hakikatina mazhar olduğunu Yeni Said'in Risale-i Nuriyle göstermiş. Mevlâna Celâleddin, İmam-ı Rabbanî ve İmam-ı Gazalî gibi Akıl ve Kalb İttifakiyle gittiği için, herseyden evvel Kalb ve Ruhun yaralarını tedavi ve nefsinin evhamdan kurtulmasını te'mine çalışıp **فَلِلَّهِ الْحَمْدُ** Eski Said,

Yeni Said'e inkılâb etmiş. Aslı Farisî, sonra Türkçe olan Mesnevi-i Şerif gibi o da, Arabça bir nevi Mesnevi hükmünde "Katre", "Hubab", "Habbe", "Zühre", "Zerre", "Şemme", "Şûle", "Lem'alar", "Reşhalar", "Lâsiyyemalar" vesaire Dersleri ve Türkçe de, "Nokta" ve "Lemeât"ı gayet kısa bir surette yazmış fırsat buldukça da tabetmiş. Yarım asra yakın o mesleği Risale-i Nur suretinde, fakat dahili nefs ve şeytanla mücadeleye bedel, hariçte, muhtaç mütehayyirlere ve dalâlette giden Ehl-i felsefeye karşı Risale-i Nur, geniş ve külli Mesnevîler hükmüne geçti.

O fidanlık Mesnevi, Turuk-u Hafiye gibi enfüsî ve dahili cihetinde çalışmış, Kalb ve Ruh içinde yol açmağa muvaffak olmuş. Bahçesi olan Risale-i Nur; hem enfüsî hem ekser cihetinde Turuk-u Cehriye gibi afakî ve hariç daireye bakıp, Mârifetullah'a

hiç bir Kitabta emsali bulunmayan bir tarz-ı beyan ve ifade ile Hakikatları isbat ediyorlar.

Dârülhikmette bulunduğu zamanlarda geçirdiği bir İnkılâb-Ruhîyi, bilâhare neşrettiği bir Eserinde şöyle beyan ediyor:

"Eski Said'in gafil kafasına müthiş tokatlar indi, **الْمَوْتُ حَقٌّ** kaziyesini düşündü; kendini bataklık çamurunda gördü, meded istedi, bir yol aradı, bir halâskâr tahrri etti; gördü ki yollar muhtelif, tereddüdde kaldı. Gavs-ı Âzam olan Şeyh-i Geylânî'nin (R.A.) "Fütûh-ül-Gayb" nâmındaki Kitabiyle tefe'ül etti, tefe'ülde şu çıktı:

أَنَّتِ فِي دَارِ الْحِكْمَةِ فَاطْلُبْ طَبِيَّاً يُدَاوِي قَلْبَكَ

Acibdir ki, o vakit ben, Darül-Hikmetil-İslâmiye azası idim. Güya Ehl-i İslâmın yaralarını tedaviye çalışan bir Hekim idim; halbuki en ziyade hasta ben idim. Hasta evvelâ kendine bakmalı sonra hastalara bakabilir.

İşte, Hazret-i Şeyh bana der ki: "Sen kentin hastasin, kendine bir tabib ara!" Ben dedim: "Sen tabibim ol!" Tuttum, kendimi Ona muhatab addederek o Kitabı bana hitab ediyor gibi okudum. Fakat Kitabı çok şiddetli idi, gururumu dehşetli kıryordu, nefsimde şiddetli Ameliyat-ı Cerrahiye yaptı; dayanamadım, yarısına kadar kendimi ona muhatap ederek okudum, bitirmeye tahammülüm kalmadı. O Kitabı dolaba koydum. Fakat sonra Ameliyat-ı Şifâkâraneden gelen acılar gitti, lezzet geldi. O birinci Üstadımın Kitabını tamam okudum ve çok İstifade ettim. Ve Onun Virdini ve Münacâtını dinledim, çok İstifaza ettim. Sonra, İmam-ı Rabbanînin "Mektubat" Kitabını gördüm, elime aldım, halis bir tefe'ül ederek açdım. Acaibdendir ki, bütün Mektubatında yalnız iki yerde "Bediuzzaman" lâfzı var. O iki Mektub bana birden açıldı. Pederimin ismi Mirza olduğundan, o mektupların başında; "Mirza Bediuzzamana Mektup"

geniş ve her yerde yol açmış. Adeta, Musa Aleyhisselâmin Asası gibi nereye vurmuş, su çıkarmış.

Hem; Risale-i Nur, Hükema ve Ulemanın mesleğinde gitmeyip, Kur'anın bir İ'caz-ı Maneviisiyle herşeyde bir Pencere-i Marifet açmış, bir senelik işi bir saatte görür gibi, Kur'ana mahsus bir Sırri anlamıştır ki, bu dehşetli zamanda hadsiz ehl-i inadın hücumlarına karşı mağlûb olmayıp galebe etmiş..."

diye yazılı olarak gördüm. **فَسُبْحَانَ اللَّهِ!** dedim, bu bana hitab ediyor. O zaman, Eski Said'in bir lâkabı Bediuzzaman idi. Halbuki Hicretin üçyüz senesinde Bediuzzaman-ı Hemedânî'den başka o lâkabla iştihar etmiş Zatları bilmiyordum. Demek, İmamın zamanında dahi öyle bir adam vardı ki, Ona, o iki Mektubu yazmış. O zatin hali benim halime benziyormuş ki, o iki Mektubu kendi derdime Deva buldum. Yalnız, İmam O Mektublarında tavsiye ettiği gibi çok Mektublarında musırrane şunu tavsiye ediyor. "Tevhid-i Kible et" yani: "Birini Üstad tut, arkasından git, başkasıyla meşgul olma." Şu en mühim tavsiyesi, benim İstidadıma ve Ahvâl-i Ruhiyeme muvafık gelmedi. Ne kadar düşündüm.. bunun arkasından mı, yoksa ötekinin mi arkasından gideyim? Tahayyürde kaldım. Herbirinde ayrı ayrı cazibedar hâsiyetler var; biriyle iktifa edemiyordum. O tahayyürde iken, Cenab-ı Hakkin Rahmetiyle Kalbime geldi ki: Bu muhtelif Turukların başı ve şu cedvellerin menbaşı ve şu seyyarelerin güneşî, Kur'an-ı Hakîmdir, hakikî Tevhid-i Kible bunda olur. Öyle ise en Âlâ Mûrşîd de ve en Mukaddes Üstad da Odur, Ona yapıştım. (**Hâsiye**)..."

* * *

"Harb-i Umumî" de mağlûbiyetimizden dolayı fazla müteessir olduğunu görüyoruz diyenlere cevaben:

- Ben kendi elemlerime tahammül ettim; fakat, Ehl-i İslâmın eleminden gelen teellümat beni ezdi. Âlem-i İslâma indirilen darbelerin en evvel Kalbime indiğini hissediyorum. Onun için bu kadar ezildim.

Fakat bir Işık görüyorum ki, o elemlerimi unutturacak **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** diyerek tebessüm eylerdi.

İstanbul'da, en büyük ve en ehemmiyetli ve te'sirli Hizmet-i Vataniye ve Millîyesinden birisi de "Hutuvât-ı Sitte" adlı eseriyle gaddar zâlimlerin yüzlerine tükürüp, İzzet-i Diniyeyi ve Şeref-i İslâmiyeyi muhafaza etmesidir. İstanbul'un yabancılar tarafından işgalî sıralarında,

(Hâsiye): Yazının sonunda diyor: "Nakîs ve perişan istidadım, elbette lâyîkiyle, O Mûrşîd-i Hakîkinin Âb-ı Hayat hükmündeki Feyzini massedip alamıyor. Fakat, Ehl-i Kalb ve Sahib-i Halin derecatına göre O Feyzi, O Âb-ı Hayatı yine Onun Feyziyle gösterebiliriz. Demek Kur'andan gelen O Sözler ve O Nurlar, yalnız aklî Mesail-i İlmiye değil; belki kalbî, ruhî, halî Mesail-i İmâniyedir ve pek yüksek ve kıymettar Maarif-i İlhâhiyye hükümdedirler."

İngiliz anglikan kilisesinin, Meşihat-i İslâmiyeden sorduğu altı sualine, altı Tükrük manasında verdiği mâkul ve sert cevapları, Onun Derece-i Cesaret ve Kemalât ve Şecaaatını filen göstermektedir. "Hutuvat-ı Sitte" yi neşrettiği zaman, Çanakkale'de muharebe oluyordu. İstanbul'un işgalini müteakib ingiliz baş kumandanına bu Eser gösterilir ve Bediüzzamanın bütün kuvvetiyle aleyhte bulunduğu kendisine ihbar edilir. O cebbar kumandan, idam karariyle vücudunu ortadan kaldırırmak istedi ise de; fakat kendisine, Bediüzzaman idam edilirse, bütün Şarkî Anadolu, ingilize ebediyen adavet edeceği ve aşiretler her ne pahasına olursa olsun isyan edecekleri söylemesi üzerine bir şey yapamaz.

İstanbul'da, ingilizler desiseleriyle Şeyh-ül-İslâmî ve diğer bazı Ulemayı lehlerine çevirmeye çalışmaları mukabil, Bediüzzaman, "Hutuvat-ı Sitte" adlı Eseri ve İstanbul'daki faaliyeti ile; ingiliz'in Âlem-i İslâm ve Türkler aleyhindeki müstemlekecilik siyasetini ve entriliklerini, tarihî düşmanlığını etrafına neşrederek, Anadoludaki Millî Kurtuluş Hareketini desteklemiş, bu hususta en büyük âmillerden birisi olmuştu.

Bu Hizmetine dair kendi ifadesinden bir parça:

"Bir zaman ingiliz devleti, İstanbul Boğazının toplarını tahrib ve İstanbul'u istilâ ettiği hengâmda, o devletin en büyük daire-i diniyesi olan anglikan kilisesinin baş papazı tarafından, Meşihat-i İslâmiyeden dinî altı sual soruldu. Ben de o zaman, Dârül-Hikmetîl-İslâmiyenin Azası idim. Bana dediler: "Bir cevap ver. Onlar, altı suallerine altyüz kelime ile cevab istiyorlar." Ben dedim: "Altyüz kelime ile değil, altı kelime ile değil, hattâ bir kelime ile değil, belki bir Tükrük ile cevab veriyorum. Çünkü o devlet, işte görüyorsunuz ayağını boğazımıza bastığı dakikada, onun papazı mağrurane üstümüzde sual sormasına karşı yüzüne tükürmek lâzım geliyor... Tükürün o ehl-i zulmün o merhametsiz yüzüne!.. demiştüm."

* * *

İstanbul'daki bu çok ehemmiyetli ve muvaffakiyetli Hizmetinden, Türk Milletine pek ziyade menfaatler husule geldiğini müşahede eden Ankara Hükûmeti; Bediüzzamanın kıymet ve ehemmiyetini takdir ederek, Ankara'ya davet ederler. M. Kemal Paşa, şifre ile

davet etmiş ise de, cevaben:

- Ben, tehlikeli yerde Mücahede etmek istiyorum. Siper arkasında Mücahede etmek hoşuma gitmiyor. Anadolu'dan ziyade burayı daha tehlikeli görüyorum, demiştir.

Üç defa şifre ile davet ediliyor. Eski Van Valisi, dostu Mebus Tahsin Bey vasıtasiyle davet edildiği için, nihayet karar verir ve Ankara'ya gelir. Ankara'da alkışlarla karşılanır. Fakat ümid ettiği muhiti bulamaz. Kendisi, Hacı Bayram civarında ikamet eder. Meclis-i Meb'usanda, Dine karşı gördüğü lâkaydlık ve garblılaşmak bahanesi altında, Türk Milletinin Kudsî Mefahir-i Tarihiyesi olan Şearî İslâmiyeden bir soğukluk gördüğü için, meb'usların İbadete, bilhassa Namaza müdafavim olmalarının lüzum ve ehemmiyetine dair bir beyanname neşreder ve meb'uslara dağıtır. Kâzım Karabekir Paşa da M. Kemal'e okur. O beyanname şudur:

بِأَنَّمَا تَعْبُوتُونَ إِنَّكُمْ لَمَبْعُوثُونَ لِيَوْمٍ عَظِيمٍ

"Ey Mücahidîn-i İslâm ve ey Ehl-i Hall ve Akd!..

Bu fakirin, bir mes'elede on sözünü, birkaç nasihatını dinlemenizi rica ediyorum.

1- Şu Muzafferiyetteki harikulâde Nimet-i İlâhiyye bir Şükür ister ki devam etsin, ziyade olsun. Yoksa, Nimet böyle Şükür görmezse, gider. Madem ki Kur'anı, Allahın Tevfikiyle düşmanın hücumundan kurtardınız. Kur'anın en sarıh ve en kat'î Emri olan "Salât" gibi Feraizi imtisâl etmeniz lâzımdır; tâ Onun Feyzi, böyle Harika suretinde üstünüzde tevali ve devam etsin.

2- Âlem-i İslâmi mesrur ettiniz. Muhabbet ve teveccühünü kazanızınız; lâkin o teveccüh ve muhabbetin idamesi, Şearî İslâmiyeyi iltizam ile olur. Zira Müslümanlar, İslâmiyet hasebiyle sizi severler.

3- Bu Âlemde, Evliyaullah hükmünde olan Gazi ve Şühedalara Kumandanlık ettiniz!.. Kur'anın Evamîr-i Kat'isine imtisâl etmekle, öteki Âlemde de o Nuranî Gûruha refîk olmaya çalışmak, Âlî Himmetlilerin şenidir. Yoksa, burada Kumandan iken, orada bir neferden

İstimdad-ı Nur etmeye muztar kalacaksınız. Bu dünya-yı deniyye, şan ve şerefiyle öyle bir meta' değil ki, Aklı başındaki İnsanları işbâ etsin, tatmin etsin ve maksud-u bizzat olsun.

4- Bu Millet-i İslâmın Cemaatleri, her ne kadar bir Cemaat Namazsız kalsa, hattâ fâsık da olsa, yine başlarındakini Mütedeyyin görmek ister. Hattâ umum Kürdistanda, umum me'murlara dair en evvel sordukları sual bu imiş:

- Acaba Namaz kılıyorlar mı? derler, Namaz kılarsa mutlak emniyet ederler; kılmazsa, ne kadar muktedir olsa nazarlarında müttehemdir.

Bir zaman, Beytüşşebab aşairinde isyan vardı. Ben gittim sordum:

- Sebeb nedir?

Dediler ki:

- Kaymakamımız Namaz kılmıyordu; öyle dinsizlere nasıl İtaat edeceğiz? Halbuki bu sözü söyleyenler de Namazsız, hem de eşkiya idiler.

5- Enbiyanın ekseri Şarkta ve hükümanın aglebi garbda gelmesi Kader-i Ezelinin bir remzidir ki, Şarkı ayağa kaldıracak Din ve Kalbdır; Akıl ve felsefe değildir. Madem Şarkı İntibaha getirdiniz.. Fitratına muvafik bir cereyan veriniz. Yoksa sa'yiniz ya hebaen-mensurâ gider veya sathî kalır.

6- Hasmınız ve İslâmiyet düşmanı ingiliz, Dindeki kayıdsızlığınızdan pek fazla istifade ettiler ve ediyorlar. Hattâ diyebilirim ki; Yunan kadar İslâma zarar veren, Dinde ihmalinizden istifade eden İnsanlardır. Maslahat-ı İslâmiye ve Selâmet-i Millet namına bu ihmali, a'mâle tebdil etmeniz gerektir. Görülüyor ki; ittihatçıların o kadar azm ü sebat ve fedakârlıklarıyle; hattâ, İslâmın şu İntibahına da sebeb oldukları halde, bir kısmı Dinde lâubâlilik tutrunu gösterdikleri için, dahildeki milletten nefret ve tezyif görüler. Hariçteki İslâmlar, Dindeki ihmâllerini görmedikleri için, onlara takdir ve hürmet verdiler ve veriyorlar.

7- Âlem-i küfür; bütün vesaitiyle ve medeniyetiyle, felsefesiyle, fununiyle, misyonerleriyle; Âlem-i İslâma hücum ve maddeten uzun zamandan beri galebe ettileri halde; Âlem-i İslâma dinen galebe

edemedi. Ve dahilî bütün firak-ı dâlle-i İslâmiye, birer kemmiyye-i kalile-i muzirra suretinde mahkûm kaldığı ve İslâmiyet, Metanetini ve Salâbetini Sünnet ve Cemaatle muhafaza eylediği bir zamanda, lâuba-liyane, avrupa medeniyet-i habisesinden süzülen bir cereyan-ı bid'akârâne sinesinde yer tutamaz. Demek Âlem-i İslâm içinde mühim ve inkılâbvari bir iş görmek; İslâmiyetin Desatirine inkiyad ile olabilir; başka olamaz, hem olmamış, olmuş ise çabuk ölüp sönmüş.

8- Za'f-ı dine sebeb olan avrupa medeniyet-i sefihanesi yırtılmaya yüz tuttuğu bir zamanda ve Medeniyet-i Kur'anın zaman-ı zuhuru geldiği bir anda, lâkaydane ve ihmalkârane müsbet bir iş görülmez. Menfice tahribkârane iş ise, bu kadar rahnelere maruz kalan İslâm, zaten muhtaç değildir.

9- Sizin Muzafferiyetinizi ve Hizmetinizi takdir eden ve sizi seven Cumhur-u Mü'minîndir ve bilhassa Tabaka-i Avamdır ki, sağlam Müslümanlardır. Sizi ciddî sever ve tutar ve size minnettardır; ve Fedakârlığınızı takdir ederler; ve İntibaha gelmiş en cesim ve müdhîş bir kuvveti size takdim ederler. Siz dahi, Evamir-i Kur'aniyeyi imtisâl ile onlara ittisal ve istinad etmeniz, Maslahat-ı İslâm namına zaruridir. Yoksa, İslâmiyetten tecerrûd eden bedbaht, milliyetsiz, avrupa meftunu, frenk mukallidlerini Avam-ı Müslimîne tercih etmek, Maslahat-ı İslâma münâfi olduğundan; Âlem-i İslâm, nazarını başka tarafa çevirecek ve başkasından istimdad edecektir.

10- Bir yolda dokuz ihtimal-i helâket, tek bir ihtimal-i necat varsa; hayatından vazgeçmiş mecnun bir cesur lâzım ki o yola sülük etsin. Şimdi, yirmi dört saatte bir saati işgal eden Namaz gibi Zaruriyat-ı Diniyenin İmtisâlinde yüzde doksan dokuz İhtimal-i Necat var; yalnız gaflet, tenbellik haysiyetiyle, bir ihtimâl zarar-ı dünyevî olabilir. Halbuki Feraizin terkinde, doksan dokuz ihtimal-i zarar var. Yalnız gaflete, dalâlete istinad eden tek bir ihtimal-i necat olabilir.

Acaba, Dine ve dünyaya zarar olan ihmâl ve Feraizin terkine ne bahane bulunabilir? Hamiyet nasıl müsaade eder? Bahusus, bu mücahidîn kumandanlar ve büyük meclis taklid edilir. Kusurlarını, millet ya taklid veya tenkid edecek. İkisi de zarardır. Demek onlarda Hukukullah, Hukuk-u İbadî da tazammun ediyor. Sîrr-ı Tevatür

ve icmaı tazammun eden hadsiz ihbaratı ve delâili dinlemiyen ve safsata-i nefş ve vesvese-i şeytandan gelen bir vehmi kabul eden adamlarla, hakikî ve ciddî iş görülmez. Şu İnkılâb-ı Azimin temel taşıları sağlam gerek...

Şu meclisin Şahsiyet-i Maneviyesi, sahip olduğu kuvvet cihetiyle, manâ-yı sultanatı deruhde etmiştir. Eğer Şeair-i İslâmiyeyi bizzat imtisâl etmek ve ettirmekle Manâ-yı Hilâfeti dahi vekâleten deruhde etmezse, hayat için dört şeye muhtaç; fakat an'ane-i müstemirre ile günde lâakal beş defa Dine muhtaç olan, şu fitratı bozulmayan ve lehviyat-ı medeniye ile İhtiyacat-ı Ruhîyesini unutmayan milletin Hâcât-ı Diniyesini Meclis tatmin etmezse; bilmecburiye, Mânâ-yı Hilâfeti tamamen kabul ettiğiniz isme ve resme ve lâfza verecek; ve o mânâyı idame etmek için, kuvveti dahi verecek. Halbuki Meclis elinde bulunmayan ve Meclis tarikiyle olmayan öyle bir kuvvet, inşikak-ı asâya sebebiyet verecektir. İnşikak-ı asâ ise,

وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللّٰهِ جَمِيعاً

Âyetine ziddir.

Zaman, Cemaat zamanıdır. Cemaatin Ruhu olan Şahs-ı Manevî daha metindir ve Tenfiz-i Ahkâm-ı Şer'iyyeye daha ziyade muktedirdir. Halife-i Şahsî, ancak Ona istinad ile Vezâifini deruhde edebilir. Cemaatin Ruhu olan Şahs-ı Manevî eğer müstakim olsa, ziyade parlak ve kâmil olur. Eğer fena olsa pekçok fena olur. Ferdin iyiliği de, fenalığı da mahduttur, cemaatin gayr-i mahduttur. Harice karşı kazandığınız iyiliği, dahildeki fenalıkla bozmayınız. Bilirsiniz ki; Ebedî düşmanlarınız ve ziârlarınız ve hasımlarınız, İslâmin Şeâirini tahrip ediyorlar. Öyle ise zarûrî Vazifeniz, Şeairi İhya ve muhafaza etmektir. Yoksa şuursuz olarak, şuurlu düşmana yardımındır. Şeairde tehavün, za'f-ı milliyeti gösterir. Za'f ise, düşmanı tevkif etmez, teşçi eder.

حَسْبُنَا اللّٰهُ وَنَعَمُ الْوَكِيلُ

* * *

Bu meb'usana Hitab, Namaz kıılanlara altmış meb'us daha ilâve eder. Namazgâh olan küçük odayı, büyük bir odaya tebdil ettirir.

Bu parça; meb'uslara ve umum kumandanlara ve Ulemalara okutturulmakla, reisle şiddetli bir münakaşa sebebiyet verir. Bir gün divan-ı riyasette, elli altmış meb'us içinde, karşılıklı Fikir teatisinde, M. Kemal Paşa:

- Sizin gibi Kahraman bir Hoca bize lâzımdır; sizi, yüksek Fikirlerinizden istifade etmek için buraya çağırıldık. Geldiniz, en evvel Namaza dair şeyleri yazdırın, aramiza ihtilâf verdiniz, der. Bu söz üzerine; Bediuzzaman, birkaç makul cevabı verdikten sonra, şiddetle ve hiddetle iki parmağını ileri uzatarak:

- Paşa.. paşa! İslâmiyyette, İmandan sonra en yüksek Hakikat Namazdır. Namaz kılmayan haindir, hainin hükmü merduddur, der. Fakat paşa tarziye verir, ilişemez.

Bediuzzaman, Ankara'da bulunduğu müddetçe, en birinci maksadı olan, Şark Darülfünunun te'sisi için uğraşmaktan kat'iyen geri durmadı.

Bir gün meb'uslar heyetine der:

- Bütün hayatımda bu Darülfünunu takib ediyorum. Sultan Reşad ve İttihadcılar, yirmi bin altın lira verdiler. Siz de o kadar ilâve ediniz...

O zaman, yüz elli bin banknot vermeye karar verdiler. Bunun üzerine, "Bunu meb'uslar imza etmelidirler" der. Bazı meb'uslar diyorlar ki:

- Yalnız; sen, Medrese usuliyile, sîrf İslâmiyet noktasında gidiyorsun; halbuki şimdi garblılara benzemek lâzım.

Bediuzzaman:

- O Vilâyât-ı Şarkiye, Âlem-i İslâmın bir nevi merkezi hükmündedir; fúnun-u cedide yanında, Ulûm-u Diniye de lâzım ve elzemdir. Çünkü: Ekser Enbiyanın Şarkta, ekser hûkemanın garbda gelmesi gösteriyor ki; Şarkın terakkiyatı Dinle kaimdir. Başka vilâyetlerde sîrf fúnun-u cedide okuttursanız da, Şarkta her halde; millet, vatan maslahatı namına, Ulûm-u Diniye esas olmalıdır. Yoksa, Türk olmayan Müslümanlar, Türkçe hakikî Kardeşliğini hissedemiyecek. Şimdi, bu kadar düşmanlara karşı Teavün ve Tesanüde muhtacız. Hattâ bu hususta size bir hakikatlı misâl vereyim:

Eskiden, Türk olmayan bir Talebem vardı. Eski Medresemde, hamiyetli ve gayet zeki o Talebem, Ulûm-u Diniyeden aldığı Hamiyet Dersi ile her vakit derdi: "Salih bir Türk, elbette fâsîk kardeşimden ve babamdan bana daha ziyade Kardeştir ve akrabadır." Sonra aynı Talebe, talihsizliğinden, sîrf maddî fînun-u cedide okumuş. Sonra ben -dört sene sonra- esaretten gelince onunla konuştım. Hamiyet-i millîye bahsi oldu. O dedi ki:

- Ben şîmdi, râfîzî bir kürdü, salih bir Türk Hocasına tercih ederim. Ben de:

Eyvah! dedim, ne kadar bozulmuşsun? Bir hafta çalıştım, onu kurtardım; eski hakikatlı Hamiyete çevirdim.

İşte ey meb'uslar!... O Talebenin evvelki hali, Türk Milletine ne kadar lüzumu var. İkinci hali, ne kadar vatan menfaatine uygun olmadığını fikrinize havâle ediyorum. Demek -farz-ı muhal olarak- siz başka yerde dünyayı Dîne tercih edip, siyasetçe Dîne ehemmiyet vermeseniz de; her halde Şark vilâyetlerinde Din tedrisatına azamî ehemmiyet vermeniz lâzım.

Bu Hakikatlı maruzat üzerine, muhalifler dışarı çıkip, 163 meb'us o kararı imza ederler.

* * *

Bediüzzaman, küçük yaşında iken tasavvur ettiği ve hayatını o yolda feda etmeye azmettiği ve hayatının bir gayesi ve neticesi olarak kabul ettiği "Âlem-i İslâmda büyük bir İntibah ve İnkışaf" emeliyle Ankaraya gelmişti. Daha meşrutiyetin ilânından evvel, İstanbul'a gelmeden, Şarkî Anadoluda, yüzlerce Ehl-i İlim ve Erbab-ı Fazilet kimselerle mübaheseleri; ve İstanbul'da birdenbire meydana çıkarak, Ulemayı hayrete sevketmesi; ve ehl-i siyaseti telâşa düşürmesi; Ruhunda büyük bir İslâmî İnkılâbin müessisi halinin mevcud olduğunu gösteriyordu. Ve kendisi; daha eskiden Ruhunda bu Vazifenin mes'uliyetini, hem Şevk ve Sürurunu hissetmişti.

Hürriyetin ilânını müteakip; gazetelerde Meşrutiyeti Şeriata hâdim yapmakla, Anadolu ve Âlem-i İslâm kitâsında büyük bir Saadetin zuhuruna vesile olunacak ümidiyle neşrettiği Makaleler ve muhtelif içtimalardaki Nutukları, hep bu mezkûr niyet ve tasavvurunun neticesi idi. "El-Hutbet-üş-Şamiye", "Sünihat" ve "Lemeat"

gibi bazı Eserlerinde de görüldüğü gibi, "Şu istikbal zulümü ve inkılabları içerisinde en gür ve en muhteşem Sadâ, Kur'anın Sadâsı olacaktır!" diye beyanatı vardı.

Abbasileri müteakiben, Âlem-i İslâm içinde İslâmî İdareyi ele alan Türklerin bin senelik muazzam İdaresinden ve Hilâfet sürmelerinden sonra, bütün dünyayı dehşete veren bir harb-i umumî meydana gelmiş, Osmanlı Devleti inkıraz bulmuş, İslâmın ebedî düşmanları, merkez-i hükûmeti istilâ ederek, Müslümanlığın mahvolduğu kanaatina varmışlardı!. İşte, Bediüzzaman; İlâhî Kudretin Tecellisiyle ve İhsaniyle, böyle en elzem bir vakitte, Dine revaç verebilecek bir teşekkülün zuhuru dolayısıyle, ve kendisi de beraber çalışmak ümidiyle Ankaraya gelmişti. Avn-i İlâhî ve Mu'cize-i Peygamberî ile düşman taarruzlarını defeden ve milletin idaresinin başına geçen yeni Hükûmet-i Cumhuriyede, doğrudan doğruya Kur'ana istinad eden ve Âlem-i İslâmın Vahdetini Nokta-i İstinad yapacak ve İslâmiyetin Hakikatında mevcud Kuvve-i Ulviye ile maddî ve manevî medeniyeti meydana getirecek bir niyet ve gayeyi bulundurmak ve aşılama üzere meclisde çalışıyordu. Fakat, pek kuvvetli maniler karşısına çıktı.

Âlem-i İslâmi alâkadar eden ve bin üçyüz yıllık Ümmetin, dehşetli tehlikesinden istiaze ettiği (Allaha sığındığı) bir zamanın ve fitneyi ateşlendireceklerin kimler olduğunu anlamış bulunuyordu. Bir gün riyaset odasında, M. Kemal Paşa ile iki saat kadar konuştular. İslâm ve Türk düşmanlarının arasında nam kazanmak emeliyle, Şeair-i İslâmiyeyi tahrîp etmenin, bu millet ve vatan ve Âlem-i İslâm hakkında büyük zarar tevlid edeceğini; eğer bir inkılâb yapmak icab ediyorsa, doğrudan doğruya İslâmiyete müteveccihen Kur'anın Kudî Kanun-u Esası'nı noktasından yapmak lâzım geldiği mealinde ihtararda bulunur ve şu temsili ders verir. (Mektubat Sahife: 413)

"Meselâ: Ayasofya Camii, Ehl-i Fazl ve Kemalden mübarek ve muhterem Zatlarla dolu olduğu bir zamanda, tek-tük, sofada ve kapıda haylaz çocuklar ve serseri ahlâksızlar bulunup, Camiin pencerelerinin üstünde ve yakınında, ecnebilerin eğlenceperest seyircileri bulunsa; bir adam o Camiye girip ve o Cemaat içine dahil olsa eğer güzel bir sadâ ile şirin bir tarzda Kur'andan bir Aşır okusa; o vakit

binler Ehl-i Hakikatın nazarları ona döner. Hüsn-ü Teveccühle, manevî bir Dua ile, o adama bir Sevab kazandırırlar. Yalnız, haylaz çocukların ve serseri mülhidlerin ve tek-tük ecnebilerin hoşuna gitmeyecek. Eğer o mübarek Camiye ve o muazzam Cemaat içine o adam girdiği vakit; süflî, edebsizcesine fuhşa aid şarkıları bağırıp çağırsa, raksedip ziplasa; o vakit haylaz çocukların güldürecek, o serseri ahlâksızları fuhşiyata teşvik ettiği için hoşlarına gidecek; ve İslâmiyetin kusurunu görmekle mütelezziz olan ecnebilerin, istihzakârane tebessümelerini celbedecek. Fakat, umum o muazzam ve mübarek Cemaatin bütün Efradından bir nazar-ı nefret ve takhir celbedecektir. Esfel-i safiline sukat derecesinde, nazarlarında alçak görünecektir.

İşte aynen bu misâl gibi, Âlem-i İslâm ve Asya, muazzam bir Camidir. Ve içinde Ehl-i İman ve Ehl-i Hakikat, o Camideki muhterem Cemaattir. O haylaz çocuklar ise, çocuk akıllı dalkavuklardır. O serseri ahlâksızlar; firenk-meşreb, milliyetsiz, dinsiz heriflerdir. Ecnebi seyirciler ise, ecnebilerin naşir-i efkârı olan gazetecileridir. Her bir Müslüman -hususan Ehl-i Fazl ve Kemal ise- bu Camide, derecesine göre bir mevkii olur, görünür; nazar-ı dikkat ona çevrilir. Eğer İslâmiyetin bir Sîrr-ı Esası olan İhlâs ve Rıza-yı İlâhî cihetinde, Kur'an-ı Hakîmin Ders verdiği Ahkâm ve Hakaik-ı Kudsiyeye dair harekât ve a'mâl ondan sudur etse, lisân-ı hali, manen Âyat-ı Kur'aniyeyi okusa; o vakit -manen- Âlem-i İslâmin herbir ferdinin Vird-i Zebanı olan

اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ Duasında dahil olup hissedar

olur; ve umumu ile Uhuvvetkârane alâkadar olur. Yalnız, hayvanat-ı muzirra nevinden bazı ehl-i dalâletin ve sakallı çocuklar hükmündeki bazı ahmakların nazarlarında kıymeti görünmez. Eğer o adam, medar-ı şeref tanıdığı bütünecdadını ve medar-ı iftihar bildiği bütün geçmişlerini ve Ruhen Nokta-i İstinad telâkki ettiği Selef-i Salihînin Cadde-i Nuranîlerini terkedip; heveskârane, hevaperestane, riyakârane, şöhretperverane, bid'akârane işlerde ve harekâtda bulunsa; manen, bütün Ehl-i Hakikat ve Ehl-i İmanın nazarında en alçak mevkie düşer.

إِنَّقُوا فِرَاسَةَ الْمُؤْمِنِ فَإِنَّهُ يَنْظُرُ بِنُورِ اللَّهِ

Sırrına göre Ehl-i İman ne kadar âmi ve cahil de olsa, Aklı derketmediği halde, Kalbi öyle hodfüruş adamları soğuk görür; manen nefret eder.

İşte, hubb-u caha meftun ve şöhretperestlige mübtelâ adam, ikinci adam hadsiz bir Cemaatin nazarında esfel-i safiline düşer; ehemmiyetsiz ve müstehzi ve hezeyancı bazı serserilerin nazarında muvakkat ve menhus bir mevki kazanır;

الْأَخِلَاءُ يَوْمَئِذٍ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ عَدُوُّ إِلَّا الْمُتَقِينَ Sırrına göre;

dünyada zarar, Berzahda azab, Âhirette düşman bazı yalancı dostları bulur.

Birinci suretteki adam; faraza, hubb-u cahı Kalbinden çıkarmazsa, fakat İhlâs ve Rıza-yı İlâhiyi Esas tutmak ve hubb-u cahı hedef ittihaz etmemek şartıyla bir nevi meşru Makam-ı Manevî, hem muhteşem bir makam kazanır ki; o hubb-u cah damarını tamamiyle tatmin eder. Bu adam, az hem pek az ve ehemmiyetsiz bir şey kaybeder; ona mukabil çok, hem pek çok kıymetdar, zararsız şeyleri bulur. Belki birkaç yılını kendinden kaçırır. Ona bedel, çok mübarek mahlûkları arkadaş bulur; onlarla ünsiyet eder. Veya ısrıcı yabanî eşek aralarını kaçırıp, mübarek Rahmet şerbetçileri olan arıları kendine celbeder. Onların ellerinden bal yer gibi öyle dostlar bulur ki; daima Dualariyle Âb-ı Kevser gibi Feyizler, Âlem-i İslâmın etrafından onun Ruhuna içerilir ve Defter-i A'mâline geçirilir."

M. Kemal Paşa itiraz ile, içindeki niyet ve hâlet-i ruhiyesini ifade ile, Bediuzzaman'ı kendine çekmek ve nüfuzundan istifade etmek ister. Ve Bediuzzaman'a; meb'usluk, hem Darülhikmetteki eski vazifesini, hem Şarkda Şeyh Sünûsi'nin yerine Vaiz-i Umumî, hem bir köşk tahsisi gibi teklifler yapar.

Bediuzzaman, Rivayetlerde gelen Eşhas-ı Âhirzamana aid haberlerin mühim bir kısmını ve hürriyetten evvel İstanbul'da te'vilini söyledişi Hadîslerin ihbar ettiği Âhirzamanın dehşetli şahıslarının Âlem-i İslâm ve İnsaniyette zuhur ettiğini görür. Ve yine, gelen Rivayetlerden, onlara karşı çıkacak ve mukabele edecek olan Hizbül-Kur'an hakkında, "O zamana yetiştiğiniz zaman, siyaset cânibiyle

onlara galebe edilmez; ancak Manevî Kılınç hükmünde İ'caz-ı Kur'anın Nurlarıyle mukabele edilebilir." tavsiyesine müraatla, Ankarada teşrik-i mesai edemeyeceği için, kendisine tevdi edilmek istenen meb'usluk, Dar-ül-Hikmet-il-İslâmiye gibi Diyanetteki azalığı, hem Vilâyât-ı Şarkiye Vaiz-i Umumiliği tekliflerini kabul etmez. Kendisini fikrinden vazgeçirmek için çalışan ve Ankaradan ayrılmamasını rica için istasyona kadar gelen bir kısım mebusların da arzularına uyamışlığını bildirerek Ankara'dan ayrılır, Van'a gider. Ve orada hayat-ı içtimaiyeden uzaklaşarak Erek Dağı eteğinde, Zernebad Suyu başında bir mağaracıkda idâme-i hayat etmeye başlar...

* * *

<p>(مودل ٦٦٩ - ٢٢٨ - ١)</p> <p>آناطولی - بنداد دهیر یولارى</p> <p>انجي موقع</p> <p>دوق</p> <p>..... ۲۰۷</p> <p>موقنه مکبۇن چىخىنە</p> <p>..... ۲۰۷</p> <p>اىنە</p> <p>موقنەنە قدر</p> <p>.....</p> <p>اىندى يە خصوصىدر.</p> <p>بالكىز بىرى كىنى ايجون معتبردر.</p> <p>.....</p> <p>داڭ ئامساى مدير عمۇرى</p> <p>.....</p>	<p>انجي موقع</p> <p>دوق</p> <p>..... ۲۰۷</p> <p>عزىزت ايجون معتبر</p> <p>اىنە</p> <p>موقنەنە قدر</p> <p>.....</p>
---	---

Bediuzzaman, kendisine tevdi edilen mebusluğu ve teklif edilen Diyanetteki Müşavere Azalığını ve Şark Vilâyetleri Umumî Vaizliğini kabul etmeyerek Ankara'dan Van'a giderken "Eski Said'i yeni Said'e götürüren tren biletii"

Ankara'daki hayatına dair Risale-i Nur'dan bir parça

(Yirmiüçüncü Lem'a "Tabiat Risalesi" nden)

... Bin üçyüz otuz sekizde Ankara'ya gittim. İslâm ordusunun yunana galebesinden neş'e alan Ehl-i İmanın kuvvetli efkârı içinde, gayet müthiş bir zendeka fikri içine girmek ve bozmak ve zehirlendirmek için dessasane çalıştığını gördüm. Eyyah! dedim, bu ejderha İmanın erkânına ilişcek. O vakit, şu Ayet-i Kerîmenin bedahet derecesinde Vücud ve Vahdaniyeti ifham ettiği cihetle ondan istimdad edip, o zendekanın başını dağıtacak derecede Kur'an-ı Hakîmden alınan kuvvetli bir Bürhanı, Arabî bir Risalede yazdım. Ankara'da "Yeni Gün" Matbaasında tabettirmiştüm. Fakat maatteessüf, Arabî bilen az ve ehemmiyetle bakanlar da nadir olmakla beraber, gayet muhtasar ve mükemmel bir surette o kuvvetli Bürhan te'sirini göstermedi. Maatteessüf, o dinsizlik fikri hem inkişaf etti, hem kuvvet buldu..."

İKİNCİ KISIM

Barla Hayatı

RİSALE-İ NUR'UN ZUHURU

Üstad Bediuzzaman Said Nursî'nin Şarkî Anadoluda dünyaya gelişinden itibaren geçirdiği hayat safhalarını buraya kadar birer birer gördük, temaşa ettik. Şimdi; geçen kırk-elli senelik hayatının Neticesi ve Meyvesi hükmünde, tarihin pek ender kaydettiği cihan vüs'atindeki muazzam bir Dâvaya giriyoruz. Bütün maddî ve manevî zulmetleri izale edip, Âlemi Nuriyle ziyanlaşacak olan Risale-i Nur meydana çıkıyor; dünya İlim ve İrfan sahasına Türkiye'den bir Güneş doğuyor!

* * *

BEDİÜZZAMAN HAZRETLERİNİN VİLÂYÂT-I ŞARKİYEDEN GARBÎ ANADOLUYA NEFYEDİLMESİ, RİSALE-İ NUR'UN ZUHURU, TE'LİF VE NEŞRİ

Van'da, mezkûr mağarada yaşamakta iken, Şarkda ihtilâl ve isyan hareketleri oluyor. "Sizin nüfuzunuz kuvvetlidir" diyerek yardım istiyen bir Zatin Mektubuna: "Türk Milleti asırlardanberi İslâmîyete Hizmet etmiş ve çok Veliler yetiştirmiştir. Bunların torunlarına kılınç çekilmez; siz de çekmeyiniz; teşebbüsünüzden vazgeçiniz. Millet, İrşad ve Tenvir edilmelidir!" diye cevab gönderiyor. Fakat yine, hükümet, Bediuzzamanı Garbî Anadoluya nefyediyor.

Van'da mağaradan çıkarılıp Anadolu'ya hareket etmek üzere jandarmalarla sevk edilirken, yollara dökülüp "Aman Efendi Hazretleri bizi bırakıp gitme. Müsaade buyur sizi göndermiyelim. Arzu ederseniz Arabistana götürürelim." diye yalvaran silâhlı grublara, ahaliye ve ileri gelen zatlara: "Ben Anadolu'ya gideceğim, onları istiyorum."

diyerek, hepsini teskin ediyor. Evvelâ Burdur Vilâyetine askerî muhafizlerla nefyediliyor. Burdur'da zulüm ve tarassutlar altında işkenceli bir esaret hayatı geçiriyor. Fakat asla boş durmuyor; On Üç Ders olan "Nurun ilk Kapısı" Kitabındaki Hakikatları bir kısım Ehl-i İmana Ders verip, gizli olarak Kitab haline getiriyor. Bu Hikmet Cevherlerinin kıymetini takdir eden müstak Ehl-i İman, el yazılarıyla bu Kitabı çoğaltıyorlar. Nihayet, "Burada Said Nursî boş durmuyor, Dini musahaberlerde bulunuyor." diye, gizli din düşmanları tarafından rapor tanzim ettiriliyor. Ve burada da, "Hücra bir köşede, mahrumiyetler, kimsesizlik ve gurbet hayatı içinde kendi kendine ölüür gider" düşüncesiyle dağlar arasında tenha bir yer olan Isparta Vilâyetine bağlı Barla Nahiyesine gönderilmeye karar veriliyor.

Bediuzzaman Said Nursî Burdur'da iken; bir gün, o zamanın Erkân-ı Harbiye-i Umumiye Reisi Mareşal Fevzi Çakmak Burdur'a geliyor. Vali, Mareşale: "Said Nursî hükümete itaat etmiyor; gelenlere Dinî Dersler veriyor" diye, şekvada bulunuyor. Mareşal Fevzi Çakmak; Bediuzzamanın ne kadar dâhî ve ne kadar manevî büyük ve müstakim bir Zat olduğunu bildiği için diyor ki: "Bediuzzamandan zarar gelmez, ilişmeyiniz. Hürmet ediniz."

Sürgün edildiği bütün yerlerde, Bediuzzaman aleyhinde cebirle resmî kimseler vasıtasıyla dehşetli propagandalar yaptırılarak; Ehl-i İmanın, Üstad Bediuzzamana yaklaşmamaları ve Dinî Derslerinden istifade etmemeleri için çok menfî gayretler sarfediliyor. Fakat Üstadın İmanî Derslerinin nüfuz ve kıymeti, ahalî arasında Kalbden Kalbe sirayet ediyor; ve Eserlerine olan Aşk ve Muhabbet, Kalbleri istilâ ediyor.

Barla

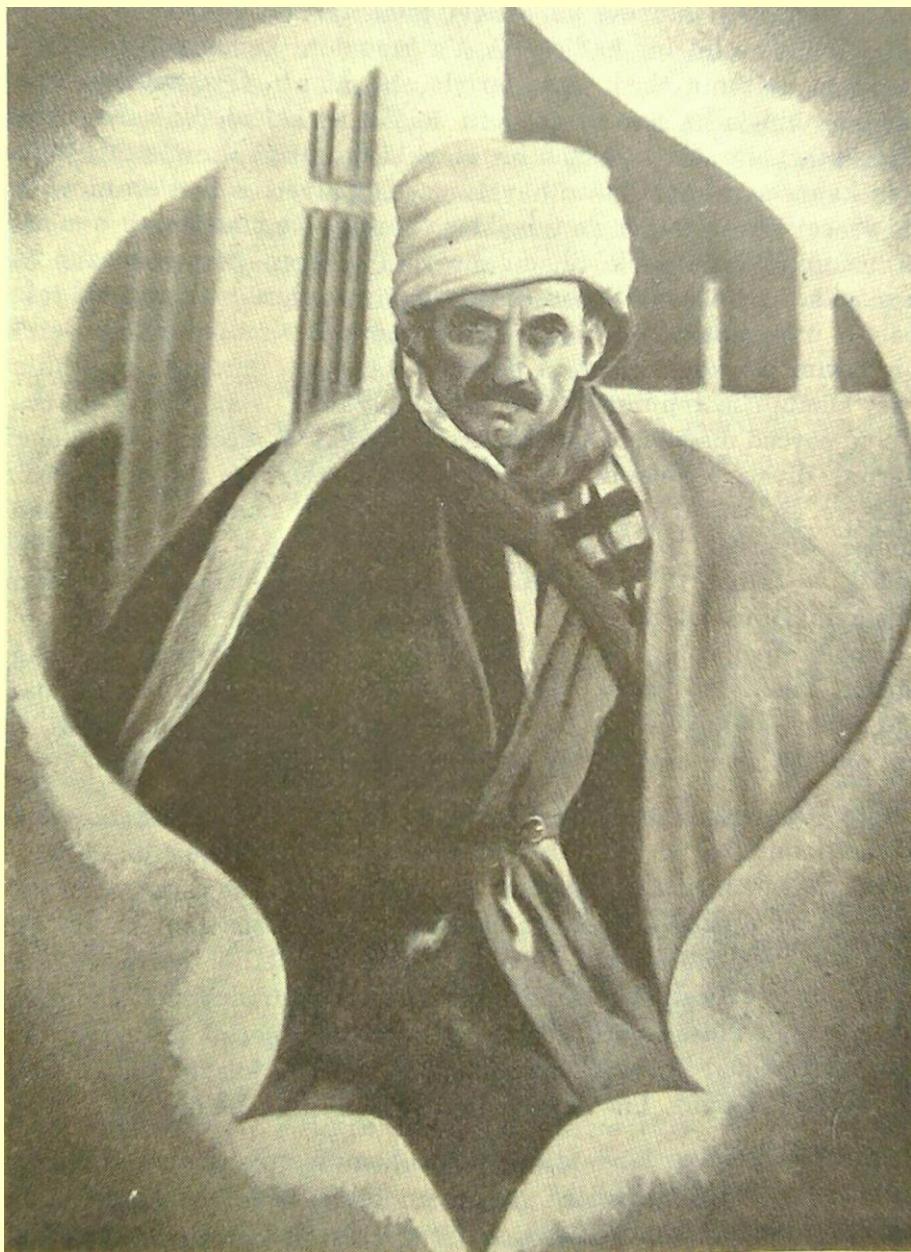
Barla, Ehl-i İmanın manevî imdadına gönderilen Risale-i Nur Külliyatının Te'lif edilmeye başlandığı ilk Merkezdir. Barla, Millet-i İslâmiyenin, hususan Anadolu halkın başına gelen dehşetli bir dalâlet ve dinsizlik cereyanına karşı, Kur'andan gelen bir Hidayet Nurunun, bir Saadet Güneşinin tulû ettiği beldedir. Barla, Rahmet-i İlâhiyenin ve İhsan-ı Rabbanînin ve Lûtuf-u Yezdânînin bu mübarek Anadolu hakkında, bu Kahraman İslâm Milletinin evlâdları ve Âlem-i

İslâm hakkında, hayat ve mematlarının, Ebedî Saadetlerinin medarı olan Eserlerin lemean ettiği bahtiyar yerdir.

Bediüzzaman Said Nursî; Barla nahiyesinde daimî ve çok şiddetli bir istibdat ve zulüm ve tarassut altında bulunduruluyordu. Barla'ya nefiy sebebi ise; kalabalık şehirlerden uzaklaştırıp, böyle hücre bir köye atılarak Ruhunda mevcud Hamiyet-i İslâmiyenin Feveran etmesine mani olmak, onu konuşturutmamak, söyletmemek, İslâmî İmanî Eserler yazdırırmamak, âtil bir vaziyete düşürüp dinsizlerle Mücahededen ve Kur'an'a Hizmetten menetmek idi. Bediüzzaman ise, bu plânın tamamen aksine hareket etmekte muvaffak oldu; bir an bile boş durmadan, Barla gibi tenha bir yerde Kur'an ve İman Hakikatlarını Ders veren Risale-i Nur Eserlerini Te'lif ederek perde altında Neşrini temin etti. Bu Muvaffakiyet ve bu Muzafferiyet ise, çok muazzam bir Galibiyet idi. Zira o pek dehşetli dinsizlik devrinde, hakikî bir tek dinî Eser bile yazdırılmıyordu. Din adamları susturulup, yok edilmeğe çalışılıyordu. Dinsizler, Bediüzzamanı yok edememişler, uyuşmuş kalb ve akılları ihtizaza getiren İslâmî ve İmanî Neşriyatına mâni olamamışlardı. Bediüzzaman'ın yaptığı bu dinî Neşriyat, yirmi beş senelik eşedd-i zulüm ve istibdad-ı mutlak devrinde hiçbir Zatin yapamadığı bir iş idi.

Bediüzzaman, Barla'ya 1925-1926 senelerinde nefyedilmiştir. Bu tarihler, Türkiye'de yirmi beş sene devam edecek bir istibdad-ı mutlakın icrâ-yı faaliyetinin ilk seneleri idi. Gizli dinsiz komiteleri, "İslâmî Şeairleri birer birer kaldırarak İslâm Ruhunu yok etmek, Kur'anı toplatıp imha etmek" plânlarını güdüyorlardı. Buna muvaffak olunamayacağını iblisane düşünerek, "Otuz sene sonra gelecek neslin kendi eliyle Kur'anı imha etmesini intâç edecek bir plân yapalım" demişler ve bu plâni tatbiké koyulmuşlardır. İslâmiyeti yok etmek için tarihte görülmemiş bir tahribat ve tecavüzat hüküm sürdürmüştür.

Evet, altıyüz sene, belki Abbasiler zamanındanberi yâni bin senedenberi Kur'an-ı Hakîmin bir Bayrakdarı olarak bütün cihana karşı meydan okuyan Türk Milletini, bu vatan evlâdlarını, İslâmiyetten uzaklaşımak ve mahrum bırakmak için, Müslümanlığa aid her türlü bağların koparılmasına çalışılıyor ve bilfil de muvaffak olunuyordu. Bu vâkıa căz'î değil, külli ve umumî idi. Milyonlarca İnsanın hususan gençlerin ve milyonlar mâsumların, Talebelerin İman

**Üstad Bediüzzaman Said Nursî Hazretlerinin Barla'ya ilk geldikleri zaman
çekilmiş resmi**

ve itikadlarına dünyevî ve uhrevî felâketlerine taallûk eden çok geniş ve şümüllü bir hadise idi. Ve Kiyamete kadar gelip gelecek Anadolu halkın Ebedî hayatlarıyla alâkadardı. O zaman ve o senelerde, bin yıllık parlak mâzının delâlet ve şehadetiyle, Kur'anın Bayraktarı olarak en yüksek bir mevkî-i muallâyı ihrâz etmiş bulunan Kahraman bir Milletin hayatında, İslâmiyet ve Kur'an aleyhinde dehşetli tahavvüler ve tahrîbler yapılıyor ve cihanın en namdar ordusunun bin senelik Cihad-ı Diniye ile geçen parlak mâzisi ve o mâzide medfun muhterem Ecdâdi, yeni nesillere ve mektebli talebelere umutturulmaya çalışılıyor ve mâzi ile irtibatları kesilerek bir takım maskeli ve sûretâ parlak kelâmlarla iğfâlâtda bulunularak, komünizm rejimine zemin hazırlanıyordu! İslâmiyetin Hakikatinda mevcud maddî-manevî en yüksek terakkî ve medeniyet umdeleri yerine; dinsiz felsefenin bataklığındaki nursuz prensipler, edebsiz edib ve feylesofların fikir ve ideolojileri, gizli komünistler, farmasonlar, dinsizler tarafından telkin ediliyor ve çok geniş bir çapta tecdîs ve talime çalışılıyordu. Bilhassa ingiliz, fransız gibi İslâm düşmanlarının İslâm Âlemini maddeten ve mânen yıpratmak, sömürmek emellerinin başında Kahraman Türk Milletinin dînî bağılardan uzaklaştırılması; Örf Âdet, An'ane ve Ahlâk bakımından tamamen İslâmiyete zit bir duruma getirilmek plânları vardı ve bu plânlar maalesef tatbik sahasına konmuştu!

İşte; Bediüzzaman Said Nursî'nin, Risale-i Nurla Anadoludaki Hizmet-i İmaniye ve Kur'aniyesine cansiperane çalışan bir Fedai-yi İslâm olarak başladığı seneler ki, zemin yüzünün görmediği pek dehşetli bir dinsizlik devrinin başlangıcı ve teessüs zamanı idi. Bunun için; Bediüzzamanın Risale-i Nurla Hizmetine nazar edildiği vakit, böyle dehşetli bir zamanı göz önünde bulundurmak icab eder. Zira; tarihde emsali görülmemiş bu kadar ağır şerait tahtında yapılan zerre kadar Hizmet, dağ gibi bir Kiyimet kazanabilir; ufacık bir Hizmet, büyük bir değeri ve neticeyi haiz olabilir!

İşte Risale-i Nur, böyle dehşetli ve ehemmiyetli bir zamanın Mahsülü ve Neticesidir. Risale-i Nurun Müellifi, yirmi beş senelik din yıkıcılığının hükümettiği dehşetli bir devrin Cihad-ı Diniye meydanının en büyük Kahramanı ve tâ Kiyamete kadar Ümmet-i Muhammediyeyi (A.S.M.) Dâr-üs-Selâma davet eden ve beşeriyete yol gösteren Rehber-i Ekmelidir. Ve hem Risale-i Nur, Kur'anın Elmas bir Kılincidır

ki, zaman ve zemin ve fiiliyat bunu kat'iyetle isbat etmiş ve gözlere göstermiştir. İşte öyle elim ve fecî ve dehşetli bir devri ihdas eden dinsizlerin icraati olan pek ağır şartlar dahilinde Bediuzzamanın İnayet-i Hakla Te'life muvaffak olduğu Risale-i Nur Eserleri, dinsizliğin istilâsına karşı, yıkılması gayr-ı kabil olan muazzam ve muhteşem bir Sed teskil etmiştir. Risale-i Nur; maddiyunluk, tabiiyyunluk gibi Dine muarız felsefenin muhal, bâtil ve mümtenî olduğunu; cerhedenmez Bürhanlarla, aklî, mantıkî Delillerle isbat ederek en dinsiz feylesofları dahi ilzam etmiştir. Küfr-ü mutlakı mağlûbiyete düçar etmiş, dinsizliğin istilâsını durdurmuştur.

Evet; Bediuzzamana yapılan o tarihî zulüm ve işkence ve ihanetler altında feveran edip parlayan Risale-i Nur, bu zamanda ve istikbalde bir Seyf-ül-İslâmdir. Risale-i Nur; Ruhların Sevgilisi, Kalblerin Mahbubu, Âşıkların Mâşuku, Canların Cânâni olmuş icabında bu Cânan için canlar feda edilmiştir. Risale-i Nur; beşerin Sertacı ve Halaskârı mevkî-i muallâsında Hizmet yapmış ve yapmaktadır. Risale-i Nur, Kur'anın son asırlarda beklenen bir Mu'cize-i Mânevîsi olarak tulû etmiş ve başda Müellifi Bediuzzaman Said Nursî olarak milyonlarla Talebeleri ve Kardeşleri, bu Hakikat-ı Kur'aniye etrafında pervaneler gibi dönerek Onun Nuriyle nurlanmışlar, Ondaki Kur'an ve İman Hakikatlarını massetmişler (emmişler), İmanlarını kuvvetlendirmişler ve bu Hakikat-ı Kübrâyı bütün dünyaya ilân etmek ve ölünceye kadar Onu okumak ve Ona Hizmet etmek gayesini azmetmişlerdir.

Evet; Türk Milletini ve bu Vatan Ahalisini ve Âlem-i İslâmı Ebede kadar şerefle yaşatacak ve mâzide olduğu gibi istikbalde de, tarihin altın sahifelerine, Kur'an ve İslâmiyet Hizmetinde Âlem-i İslâmın Pişdarı ve namdar Kumandanı olarak kaydettirecek Medar-ı İftihâri Risale-i Nurdur. Büyük bir vüs'at ve külliyeti taşıyan ve Anadoluda ve İslâm Âleminde zuhur edip her tarafda hüsn-ü kabule ve te'sire mazhariyetle gittikçe Înkişaf ve İntişar eden bu Eser; Kur'anın Malîdîr, Âlem-i İslâmın ve Ehî-i İmanın Malîdîr ve bu Vatan Ahalisinin İslâmî bir Medar-ı İftihâridir. Bu memleketde hükümden bir hükümetin Nokta-i İstinâdi, hem aynı zamanda bütün dünyaya duyuracağı muazzam Hakikatlar Manzumesidir

ki, **إِنْ شَاءَ اللّٰهُ** bir zaman gelip radyo ile bütün Âlem'lere Ders verilecek ve İlân edilecektir.

Evet, dünya İlim ve İrfan sahasına Türkiyeden bir Güneş doğmuştur. Bu yeni doğan Güneş, bin üçyüz yıl evvel Âlem-i Beşeriyyete doğmuş olan Güneşin bir İn'ikâsidir ve O Manevî Güneşin her asırda parlayan Lem'alarından birisidir ve beklenilen Son Mucize-i Manevîsidir! Yalnız maneviyat sahasında değil, zahiren ve maddeten dahi tesirini göstermiştir.

Evet; Risale-i Nur, bütün dünya milletlerinin hayatlarını muhafaza ve müdafaa için sarıldıkları ve güvendikleri atom ve emsâli bomba ve silâhlarının fevkinde muazzam bir Tesire sahibdir! Bunun böyle olduğunu, bir parça İlim ve Basiret Nazariyle Nur Risalelerine bakanlar ve Risale-i Nur Müellifi Bediüzzaman Said Nursî'nin otuz senedenberi Anadoludaki Hizmet-i İmaniyelerine dikkat edenler görür, anlar ve tasdik ederler. Hakikata nüfuz eden Zatlar için Risale-i Nurun tulûundan bu güne kadar geçen zaman içerisindeki yapılan Hizmetin neticeleri, nihayet derecede muhteşem ve muazzamdır, milyarlar takdir ve tebrike lâyıkdır!

Evet; Risale-i Nur, İman-ı Tahkikîyi bu vatanda neşretmekle İmanı kuvvetlendirip, bu memleketteki dinsizlik ve imansızlık, dalâlet ve sefahete karşı mukabele ve müsbet bir tarzda mücadele ederek bunları mağlûb etmiştir. Büyük ve külli ve umumî Mücahede-i Diniyesinde muzaffer olmuştur. Taife-i Mücahidîn olan Nur Talebeleri; a'zamî Sadakat ve ittihaddan neş'et eden azîm, manevî, makbûl bir Sîr ile Rahmet-i İlâhiyyenin Celbine ve Teveccühüne vesile olmuştur. Bu İhlâslı Taife-i Mücahidîn; küçük bir çekirdek gibi dar bir dairede iken, o çekirdekte Âlemi istilâ edecek bir Şecere-i Tûbanın Mahiyeti bulunduğu misilli, On dördüncü Asr-ı Muhammedîde (Aleyhissalâtü Vesselâm) Kur'andan çıkan Risale-i Nurun Anadoluda tulû ve intîşar etmesiyle, neticede Neşv ü Nema ederek Âlem-i İslâm ve İnsaniyete kadar genişlemiş ve daha da genişliyecektir!

İste; Risale-i Nur, hem fevkâlâde İhlâsi ve hem yalnız Tevhid ve İman Akidelerinin Hizmetini esas meslek ittihaz ederek bir Kudsiyet kazanması ve mahiyetinde bütün Hakaik-ı Kur'aniye ve İslâmiye mevcud bulunarak her tarafı kaplıyacak bir Nur-u Hakikat olması dolayısıyle, Rahmet-i İlâhiyye cânibinde bu Millet-i İslâmiyeyi, maddî-manevî felâket ve helâket tehlikelerinden, bir Sedd-i Kur'anî ve Nûr-u İmanî olarak muhafazaya vesile olmuştur.

Risale-i Nur; İman ve Kur'an muhaliflerine karşı Mücadelesinde cebr ve münâzaa yolunu değil, ikna ve isbat yolunu ihtiyar etmiştir!

Risale-i Nur; yüz otuz Risalelerinde, doğrudan doğruya Hakikatın berrak veçhesini bütün vuzuñ ve çiplaklıgiyle göstermiştir. Din-i Hak olan İslâmiyeti ve Âlem-i İnsaniyetin Hidayet Güneşî olan Kur'anın Mu'cizeliğini bütün dünya efkârı müvacehesinde ve bütün Fikir ve felsefe sahasında cerhidelmez kat'î Deliller ile göstermiştir. Ve mantıkî Hûcûcetlerle isbat etmiştir ki; yer yüzündeki bil'umum Kemalât ve Medeniyet ve Terakki umdeleri, Semavî Dinler ve Peygamberler Eliyle gelmiş ve bilhassa İslâmiyetin zuhuriyle Âlem-i İnsaniyet, İslâm Âleminin taht-ı riyasetinde cehalet gayyâsından kurtulmuş ve kurtulacaktır! Felsefe ve Hikmetin içerisinde görünen Fazilet, menfaat-i umumiye vesaire gibi İnsânî Esaslar ise: Güneşin doğmasıyle ondan yayılan ve aydınlanan gece Âleminin Nurları gibi, Nübûvvet Güneşinin tulûu, beşeriyyetin Fikir ve Kalblerinde Akisler ve Lem'alar husule getirmiş olmasındandır. Hakikatî Felsefe ve Hikmetin, Fen ve San'atın üzerinde görünen bu Işıklar, Kur'an Güneşinin ve Nübûvvet Kandilinin Âlem-i Beşeriyyete Akislerinden ve Cilvelerinden mütevelliddir.

Ey Âlem-i İslâm! Uyan, Kur'ana sarıl; İslâmiyete maddî ve manevî bütün varlığını müteveccih ol!

Ve Ey Kur'ana bin yıllık tarihinin şehadetiyle Hâdim olan ve İslâmiyet Nurunun zemin yüzünde Nâşiri bulunan Yüksek Ecdadın Evlâdi! Kur'ana yönel ve Onu anlamaya, okumaya ve Onu anlatacak, Onun bu zamanda bir Mu'cize-i Manevîsi olan Nur Risalelerini mütalâa etmeye çalış. Lisanın, Kur'anın Ayetlerini Âleme duyururken, hal ve etvar ve Ahlâkin da Onun mânasını neşretsins; Lisan-ı Hâlin ile de Kur'anı oku. O zaman sen, dünyanın efendisi, Âlemin reisi ve İnsaniyetin vasita-i saadeti olursun!

Ey asırlardanberi Kur'anın Bayrakdarlığı Vazifesile cihanda en Mukaddes ve Muhterem bir Mevkî-i Muallâyı ihraz etmiş olan Ecdadın evlâd ve torunları! Uyanınız! Âlem-i İslâmin fecr-i sâdîkînda gaflette bulunmak, kat'iyyen Akıl kârı değil! Yine Âlem-i İslâmin İntibâhînda Rehber olmak, arkadaş, Kardeş olmak için Kur'anın ve İmanın Nuriyle münevver olarak İslâmiyetin Terbiyesile tekemmül

edip hakikî Medeniyet-i İnsaniye ve Terakki olan Medeniyet-i İslâmiyeye sarılmak ve Onu, hal ve harekâtında kendine Rehber eylemek lazımdır.

Avrupa ve Amerikadan getirilen ve Hakikatta yine İslâmin malî olan fen ve san'ati, Nur-u Tevhid içinde yoğurarak, Kur'anın bahsettiği Tefakkür ve Mâna-yı Harfî nazariyle, yâni Onun San'atkârı ve Ustası namiyle onlara bakmalı ve "Saadet-i Ebediye ve Sermediyeyi gösteren Hakaik-i İmaniye ve Kur'aniye Mecmuası olan Nurlara doğru ileri, arş!" demeli ve dedirmeliyiz!..

Ey eski çağların cihangir Asya Ordularının Kahraman askerlerinin torunları olan muhterem Din Kardeşlerim!

Beş yüz senedir yattığınız yeter! Artık Kur'ânın Sabahında uyanınız. Yoksa Kur'ân-ı Kerimin Güneşinden gözlerinizi kapatarak gaflet sahra-sında yatmakla vahşet ve gaflet sizi yağıma edip perişan edecektir.

Kur'ânın mecrasından ayrılarak birleşmeyen su damlaları gibi toprağa düşmeyiniz. Yoksa toprak gibi sefahet ve şehvet-i medeniye sizi emerek yutacaktır. Birleşen su damlaları gibi, Kur'an-ı Kerimin Saadet ve Selâmet mecrasında İttihad ederek, sefahet ve rezalet-i medeniyyeyi süpürüp, bu vatana Âb-ı Hayat olan, Hakikat-i İslâmiye sularını akitınız.

O Hakikat-i İslâmiye suları ile bu topraklarda Îman Ziyası altında hakikî Medeniyetin fen ve san'at çiçekleri açacak, bu vatan maddî ve mânevî Saadetler içinde gül ve gülistana dönecektir. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** ..

Sadece dönüyoruz. Evet; Bediüzzaman Said Nursî, Barla'da ikamete memur edilip Risale-i Nuru Te'lif ettiği seneler, yukarıda bir nebze zikrettiğimiz gibi, zerreyi dağ gibi kıymetlendiren ehemmiyetli seneler idi. Nasılık kişi dondurucu soğuğunda ve ağır şerait altında bir saatlik nöbet, bir sene İbadetten hayırlıdır; aynen öyle de: O zaman-ı müdhişede, değil yüz otuz Risaleyi, belki Îman ve İslâmiyete dair hakikî bir tek Risale yazabilmek dahi, binler Risale kıymet ve ehemmiyetinde idi.

Evet; dinsizliğin hükümlerma olduğu o dehşetli devirde, Ehl-i Din, terzil edilmeye çalışılıyordu. Hattâ Kur'anı dahi tamamen kaldırırmak

ve rusyadaki gibi dinî Akideleri tamamen imha etmek düşünülmüş; fakat Millet-i İslâmiyece bir aksülameli netice verebilmesi ihtimali ileri sürülünce bundan vazgeçilmiş, yalnız şu karar alınmışdı: "Mekteblerde yaptıracağımız yeni öğretim usulleriyle yetişecek gençlik, Kur'anı ortadan kaldıracak ve bu suretle milletin İslâmiyetle olan alâkası kesilecek!" Bütün bu dehşet-engiz plânları çeviren o müthiş fitnenin menbaları, şimdiki dinî Înkişafın muarızı ve düşmanları olan haricî dinsiz cereyanların reisleri ve adamları idi. Evet; Türk milleti içerisinde meydana getirilen o dehşetli hadisatin iç yüzünü, tafsilâtını, istikbalin hakikat-perest tarihçilerine, ve bunları, şimdi demokrat idaredeki serbestiyetle bir derece neşretmeye olan İslâm-Türk muharrirlerine havâle ediyoruz. Bizim Vazifemiz, yalnız ve yalnız Hakaik-ı İmaniye ve Kur'aniye ile meşgul olmakdır. Biz yalnız ve yalnız İman ve İslâmiyet cereyanındayız.

Evet; o dalâlet ve zendekanın en azgın devirlerinde Bediüzzaman Said Nursî, daimî nezaret ve tarassut altında ve böyle müdhiş ve pek çok ağır şerait içerisinde idi. Nemrudların, firavunların, şeddadların ve yezidlerin yapamadığı zulümllerin envai Bediüzzamana yapılıyordu. Ve yirmi beş sene böyle devam etti. O zaman Âlem-i İslâm, maddeten fakirdi ve müstevlilerin esaretinde bulunuyordu. Bütün gizli fesad ve dinsizlik komiteleri, hem Türkiyede, hem Âlem-i İslâmda müdhiş faaliyetler yapıyor ve tarafdarları onları destekliyor ve hepsi de İslâmiyet aleyhinde ittifak ediyorlardı.

İşte; Risale-i Nur, Asr-ı Saadette, İslâmın Cihâni Fetih Anahtarları hükmünde olan Bedir, Uhud Muharebelerinin ehemmiyeti nev'inden bir kıymeti ihtiva eden bir zamanın mahsulüdür ki; vesile olduğu Hizmet-i İmaniye ve ifasında bulunduğu manevî Cihad-ı Diniye, tarihde Asr-ı Saadetten maada hiçbir zamanda görülmemiş bir azamettedir. Eli kolu bağlı hükmünde olan Bediüzzaman Said Nursî, öyle dehşetli bir esurette, nefiy ve inzivada Te'lif ve Neşrettiği yüz otuz parça Risale-i Nur Eserleriyle, beliğ bir Hatîb olarak Anadolu Mescidinde ve Âlem-i İslâm Câmiïnde konuşuyor, Ehl-i İslâma Kur'andan aldığı Dersini tekrar ediyor; güya Bediüzzaman Said Nursî, On Dördüncü Asr-ı Muhammedînin ve Yirminci Asr-ı Milâdînin Minaresinin tepesinde durup, muasırları olan Ehl-i İslâm ve İnsaniyete bağırlıyor ve bu asrin arkasında dizilmiş ve müstakbel sıralarında

saf tutmuş olan Nesl-i Âti (**Hâsiye**) ile bir Mürşid-i A'zam, bir Müceddid-i Ekber olarak konuşuyor...

Risale-i Nur'un Te'lifi ve Neşri

Bediüzzaman Said Nursî Hazretleri öyle müşkül ve ağır vaziyetler altında Risale-i Nur Külliyatını Te'lif ediyor ki, tarihde hiçbir İlim adamının karşılaşmadığı zorluklara mâruz kalıyor. Fakat, sönümiyen bir azim irade ve Hizmet aşkına malik olduğu için; yılmadan, yıpranmadan, usanıp bıkmadan, bütün kuvvetini sarfederek emsalsiz bir Sabır ve Tahammül ve Feragat-ı Nefs ile, bu millet ve memleketi komünizm ejderinden, mason âfâtından, dinsizlikden muhafaza edecek -eden ve etmekte olan- ve Âlem-i İslâmı ve beseriyeti Tenvir ve Îrşadda büyük bir Rehber olan bu harikulâde Risale-i Nur Eserlerini meydana getiriyor. Yüz otuz parça olan Risale-i Nur Külliyatının Te'lifi, yirmi üç senede hitama eriyor. Nur Risaleleri, şiddetli ihtiyaç zamanında Te'lif edildiğinden, her yazılan Risale, gayet şifalı bir Tiryak ve İlâç hükmünü taşıyor ve öyle de tesir edip pek çok kimselerin manevî hastalıklarını tedavi ediyor. Risale-i Nuru okuyan herbir kimse; güya O Risale kendisi için yazılmış gibi bir

(Hâsiye): Risale-i Nura herkesden ziyade iştıyak gösteren, mâsum gençler ve çocukların. Binler nümunesinden bir nümenesi şudur:

Bir zaman, Bolvadin Kazasından geçerken, Üstadın geldiğini gören ilk ve orta mekteb talebeleri, bilâ-istisna hepsi mektebin bahçesinden çıkararak arabanın etrafını alıp Selâm veriyorlardı; ve lisan-ı halleriyle "Hoş geldiniz" diyerek Tebriklerini ve Minnetdarlıklarını takdim ediyorlardı. Bunun hikmetini, bir müddet evvel Emirdağında, bindiği faytonun geçtiğini görüp tâ uzaklardan dikenlere basarak "Bediüzzaman dede.. Bediüzzaman dede!" diye Emirdağ köylerinin yollarında koşuşan mâsum çocuklar münasebetiyle, Üstadımızdan sormuştuk. O zaman: "Bu mâsumların Akılları derketmiyor, fakat Ruhları bir Hiss-i Kablelvuku ile hissediyor ki; Risale-i Nurla bunlar hem İmanlarını kurtaracak; hem vatanlarını, hem kendilerini, hem istikballerini dehşetli tehlikelerden muhafaza edecekleri için bu Hakikati Kalbleri hissetmiş; ve benim Risale-i Nurun Tercümanı olmam hasibiyle, Risale-i Nura aid Muhabbet, Teşekkürat ve Minnetdarlığı bana gösteriyorlar." dedi ve onlara Dua ettiğini söyledi. Üstad Bediüzzaman, çocukları pek sever, böyle etrafında toplandıklarında: "Masûm olduğunuz için Dualarınız makbuldür, bana Dua ediniz." diye onlara iltifat ederdi.

İşte, anneleri hep Nur Talebeleri olan Bolvadin Mâsumlarının samimî alâkalarının sebebi bu idi.

Hâlet-i Ruhiye içinde kalarak büyük bir İstiyak ve şiddetli bir İhtiyaç hissederek mütalâa ediyor. Nihayet öyle Eserler vücuda geliyor ki; bu asır ve gelecek asırların bütün İnsanlarının İmanî, İslâmî, Fikrî, Ruhî, Kalbî, Aklî İhtiyaçlarına tam cevab verecek ve kâfi gelecek Kur'anî Hakikatlar İhsan ediliyor.

Risale-i Nur, Kur'an-ı Hakîmin hakiki bir Tefsiridir. Âyetler, sırasıyla değil; devrin ihtiyacına cevab veren İmanî Hakikatları mübeyyin Âyetler tefsir edilmiştir.

Tefsir iki kısımdır: Biri, Âyetin İbaresini ve Lâfzını tefsir eder; biri de, Âyetin Mâna ve Hakikatlarını izah ile isbat eder. Risale-i Nur, bu ikinci kısım Tefsirlerin en kuvvetlisi ve en kıymetdarı ve en parlağı ve en mükemmel olduğu, Ehl-i Tahkik ve Tetkikten binlercesinin şahadetiyle ve tasdikiye sabittir.

Risale-i Nurun Te'lifi ve Neşriyatı, şimdije kadar misli görülmemiş bir tarzdadır. Bediüzzaman Said Nursî, kendi Eliyle Risaleleri yazıp teksir edecek derecede bir yazıya malik değildir; yarım Ümmîdir. Bunun için Kâtiblere sür'atle söyler ve süratle yazılır. Günde bir iki saat Te'lifatla meşgul olarak on, on iki ve bir iki saatte yazılan Harika Eserler vardır.

Üstad Bediüzzamanın Te'lif ettiği Risaleleri, Talebeler, elden ele ulaşımak suretiyle müteaddid Nûshalar yazarlar, yazılan Nûshaları Müellifine getirirler. Müellif, müstensihlerin yanlışlarını düzeltir. Bu tashihatı yaparken, Eserin aslı ile karşılaşmadan kontrol eder. Şimdi de yirmi beş otuz sene evvel Telif ettiği bir Eseri tashih ederken aslina bakmaz.

Yazılan Risaleleri; etraf köylerden ve kazalardan gelenler, büyük bir merak ve istiyakla alıp giyorlar ve el yazısıyle neşrediyorlardı.

Üstad Bediüzzaman, Kur'an'dan başka hiçbir Kitaba müracaat etmeden ve Te'lifat zamanında yanında hiçbir Kitab bulunmadan Nur Risalelerini te'lif etmiştir.

Merhum Mehmed Âkif'in:

Doğrudan doğruya Kur'andan alıp İlhamı,
Asrıñ idrakine söyletmeliyiz İslâmi.

Beytiyle ifade ettiği idealini tahakkuk ettirmek, Bediüzzamana müyesser olmuştur.

Risale-i Nurun Neşir keyfiyeti de tarihde hiçbir Eserde görülmemiştir... Şöyledi:

Kur'an Hattını muhafaza etmek Hizmetiyle de muvazzaf olan Risale-i Nurun, muhakkak Kur'an yazısıyle neşredilmesi lâzımdı. Eski yazı yasak edilmiş ve matbaaları kaldırılmıştı. Bediüzzamânın parası, serveti yokdu; fakirdi, dünya metaîyle alâkası yokdu. Risaleleri el ile yazarak çoğaltanlar da, ancak zarurî ihtiyaçlarını temin ediyorlardı. Risale-i Nuru yazanlar, karakollara götürülüyor.. işkence ve eziyetler yapılıyor, hapislere atılıyordu. Bediüzzaman aleyhinde hükûmet eliyle yaptırılan propaganda ve tazyiklerle her tarafa dehşetler saçılıyor; ahalî, Hazret-i Üstâda yaklaşmaya, ondan Din, İman Dersi almaya cesareti kalmayacak derecede evhamlandırılıyordu. Vaktiyle de; Din adamlarının, Hakikat-perestlerin, sîrf dindar oldukları için darağaclarında can vermeleri, bir korku ve yılginlik havası meydana getirmiştir. Hüküm sürmekte olan eşedd-i zulüm ve istibdad-ı mutlak içinde, Ehl-i Diyanet sükût-u mutlaka mahkûm edilmişti. Ne Dinin Hakikatlarından bahseden hakiki bir Risale neşrettiriliyor ve ne de o Hakikatlar millete Ders verdiriliyordu. Bu suretle İslâmiyet, Ruhsuz bir cesed haline getirilmeye çalışılıyor; Din-i İslâmın Mahiyeti ve Esaslarını Ders vermek, kat'iyen menediliyordu. (Hâsiye).

İşte; başlangıçta pek azgın olan bu dinsizlik devri, Risale-i Nurun umumiyet kesbeden Neşriyatîyle yıkılmış; Ehl-i İmanın ma'nevî ve maddî (bilhassa ma'nevî) hayatına tatbik edilen istibdat zincirleri parçalanmıştır. Risale-i Nur, dinsizliğin belini kırmış ve temel taşlarını târumar etmiştir.

Evet; o zamanlar ki, dinsizliğin mukabil cephesinde Risale-i Nur şimşekler gibi parlamiş ve Kur'an-ı Hakîmin bu Nuru bütün satvet ve sevketiyle zuhur ederek perde altında neşrolunmuştur.

Risale-i Nurdan Tahkîkî İman Dersi alan ve gittikçe ziyadeleşen Nur Talebelerinin İmanları inkişaf etmiş, İmanî bir Şehamet ve

(Hâsiye): Bütün o dinsizlik icraatını bugünkü dinî inkişafi hazmedemiyen gizli dinsizler yapıyordu.

İslâmî bir Cesarete sahib olmuşlardır. Nasılkı, cesur bir kumandan yüzlerce askere lisan-ı hâliyle cesaret verir ve nokta-i istinad olursa; aynen öyle de Risale-i Nur Şahs-ı Manevîsinin Mümessili olan Bediützaman Said Nursî Hazretleri başda olarak, Tahkikî İman Dersleriyle İmanları kuvvetlenen yüzbinlerce, şimdi milyonlarca Nur Talebeleri, Ehl-i İmana bir Nokta-i İstinad ve bir Hüsn-ü Misâl olmuşlardır. Nur Talebelerinin bu İman Kuvvetleri ve dinsizlige karşı Kahramanca Mücadeleleri, halkın üzerinde çok tesir yapmış ve bir İntibah (uyanıklık) husule getirmiştir. Böylelikle, milletin içindeki korku ve evhamları da Risale-i Nurla izale etmişler, vatan ve millete umumî bir cesaret, ümid ve ferahlık husule getirip Müslümanları yeisden kurtarmışlardır.

Risale-i Nuru Gaye-i Hayat edinen bir Nur Talebesi, yüz adam kuvvetinde olduğu ve yüz Nâsih kadar İman ve İslâmiyete Hizmet ettiği, Ehl-i Hakikatça müsellem ve musaddakdır. Nur Talebeleri; dinsizliğin şâ'saali taarruzlarına, tantanalı yaygaralarına, zulümllerine, hapislerine; Üstadları gibi, kıymet vermeden, korkmadan, lüzumunda canlarını, mallarını, evlâd ve iyâllerini dahi çekinmeden Risale-i Nurla İman ve İslâmiyete Hizmet uğrunda feda etmişlerdir. Nur Talebeleri, tek bir şeyi gaye edinmiştir: "İmanlarını kurtarmak niyetiyle Risale-i Nuru okumak ve Rızâ-yı İlâhî için İman ve İslâmiyete Risale-i Nurla Hizmet etmek." Bu gayelerinde muvaffak olmak için, her şeylerini bu Hizmete Hizmetkâr yapmışlardır.

Evet; Nur Talebeleri, Ümmet-i Muhammediyeyi Sahil-i Selâmete çikaran bir Sefine-i Rabbaniyenin Hademeleri olduklarına inanmışlardır. Hayatta en büyük gayeleri, Kur'an ve İmana Hizmet ederek, Ümmet-i Muhammedin Refah ve Saadet içinde yaşamasına vesile olmaktadır. Risale-i Nurun el yazısıyle Neşri senelerinde, evlerinden yedi-sekiz sene çıkmadan Risale-i Nuru yazıp neşredenler olmuştur. O zamanlar, Isparta havâlisinde, erkek, kadın, genç ve ihtiyarlardan binlerce Nur Talebesi, hattâ Nur Dershaneleri olan Sav Köyü Bin Kalemler, senelerce Nur Risalelerini yazıp çoğaltıiyorlardı. (Risale-i Nur, Te'lifinden yirmi sene sonra, teksir makinesi ile neşredilmiş ve otuz beş sene sonra da matba-alarda basılmaya başlanmıştır. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ**; bir zaman gelecek, Risale-i Nur Külliyatı altınla yazılacak ve radyo diliyle muhtelif lisanlarda okunacak ve zemin yüzünü geniş bir Dershane-i Nuriyyeye çevirecektir.)

Risale-i Nurun Neşrine, mübarek hanımlar da ehemmiyetli Fedakârlıklara mazhar olmuşlardır. Hattâ, Hazret-i Üstada gelip, "Üstadım! Ben, Efendimin göreceği dünyevî işleri de yapmaya çalışacağım; o Senindir, Risale-i Nurundur." diyen ve erkeklerinin Risale-i Nur Hizmetinde çalışmalarına daha fazla imkânlar veren Kahraman Hanımlar görülmüştür. Risale-i Nuru yazan Efendilerine geceleri lâmba tutarak, onların Din, İman Hizmetlerine canla başla iştirak etmişlerdir. Risale-i Nuru; hanımlar, kızlar elleriyle yazmışlar, göz Nurları dökmüşler, mübarek Kâtibeler olarak İmana Hizmet etmişlerdir. Hattâ öyle Nur Talebesi Hanımlar vardır ki, kendilerini son nefesde İman Nuriyle Hüsnü Hâtîmeye nail edecek Nur Risalelerini hararetle okumuşlar ve diğer Din Kardeşleri olan hanımlara da okuyup tanıtmışlar; Nurları hanımlar içinde neşrederek, çok hanımların Kur'an ve İman Nurları ile nurlanmalarına vesile olup Kahramanca Hizmette bulunmuşlardır. Risale-i Nuru okuyup okutmakla İman mertebelerinde terakki edip âdetâ birer Mûrşid mertebesine yükselmişlerdir. Hanımlar, sîrf Allah rızasını tâhsil için, Safvet ve İhlâsla, Risale-i Nurdaki parlak ve çok Feyizli Kur'an Nurlarına bağlanmış ve Kalblerinde sönmez bir Muhabbet ve Sevgi besliyerek dünya ve Âhirette bahtiyar olacak bir vaziyete kavuşmuşlardır. Risale-i Nurun kıymet ve büyülüğu, temiz Kalblerine o kadar yerleşmiş ki; Onu beraberce okuyup dinledikçe; içleri Nurlarla, Feyizlerle dolup taşmış, nuranı göz yaşıları dökerek cûş u hurûşa gelmişlerdir. Ne bahtiyardır o hanımlar ki; Risale-i Nurun bu Mukaddes Îmanî Hizmetinde çalıştıkları için onlar daima hayırla yâdedilecek, Âhiretlerine Nurlar gönderilecek, kabirleri Cennet-misâl Pürnur olacak ve Âhirette de en yüksek mertebe-

lere ulaşacaklardır. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ**. En başta Bediüzzaman Hazretlerinin Dua-larına dahil olmakla beraber, Nur Talebeleri mabeynindeki Şirket-i Maneviye Sırriyle Defter-i Hasenatlarına Hayırlar kaydedilmektedir. Risale-i Nura samimî alâkaları, o Fedakâr Hanımları, milyonlarca Nur Talebelerinin Dualarına nail etmektedir. Risale-i Nurları okuyup okutmakla büyük manevî kazançlara, yüksek derecelere erişmektedirler.

إِنْ شَاءَ اللَّهُ, ekseri hanımların böyle olmasını, Rahmet-i İlâhîden kuvvetle i'tikad ve ümid ve niyaz ediyoruz.

Basiretli Nur Nâşırleri; otuz beş sene evvel Risale-i Nurdaki yüksek Hakikatları görmüş, o Kudsî Dersleri almış ve o zamandan beri

İhlâs ve Sadâkatla gizli Din düşmanlarına göğüs germiştir. Nur Kahramanlarının haneleri müteaddid defalar arandığı ve kendileri defalarca hapislere atılarak orada şiddetli azablar ve sıkıntılar çektiliği halde, Elmas Kalemleriyle Risale-i Nurun bu kadar senedir Nâşırlığını yapmışlardır. İstedikleri takdirde dünya nimetleri kendilerine yâr olduğu halde; her türlü şahsî, dünyevî rütbelerden, varlıklardan Feragatla, ömürlerini Risale-i Nurun Hizmetine vakfetmişlerdir.

Acaba, Risale-i Nur Şakirdlerindeki bu Cehd ve Kuvvetin, bu Feragat ve Fedakârlığın ve bu derece Sebat ve Sadakatın sebebi nedir? diye bir sual sorulursa, bu sualın cevabı muhakkak ki şu olacaktır: Risale-i Nurdaki cerhelimz yüksek Hakikatlar, İman Hizmetinin yalnız ve yalnız Rızâ-yı İlâhî için yapılması ve Bediuzzaman Hazretlerinin azamî İhlâsıdır.

Bediuzzaman Said Nursî Hazretleri, Barla'da sekiz sene kadar kalmıştır. Ekseri zamanlarını kırlarda, bağ ve bahçelerde geçirmiştir. İki-üç saat kadar uzaklıktaki tenha dağlara veya bağlara çekilir, Nur Risalelerini te'lif eder; bir taraftan da te'lif ettiği Risaleler Isparta ve havâlisinde el yazısıyle istinsah edilip kendisine gönderildiğinde bunları tashih ederdi. Bir gün içinde; hem tashihat yapar, hem gidip gelme dört-beş saat süren yerbölge yaya olarak gider, hem aynı gün üç dört saatini Te'lifata hasreder ve hem de, çok zaman yemeğini kendisi hazırları. O zamanlarda kırk yerde, Risaleler, Risale-i Nura müştak ilk Talebeler tarafından el yazısıyle çoğaltılmıştır. Üstad bu Kitapları sırtına yüklenir; dağ, bağ veya kırlara kadar gider, orada tashihini yapar, evine gelirdi. Nefye mahkûm edilerek, zamanın en dehşetli zulmüne mâruz bırakılmış ve kimse ile görüşmesine müsaade edilmemiştir. Fakat o, bu yokluk içinde tükenmez bir Varlığa kavuşmuştur. Çünkü o, Âlem-i İslâm ve İnsaniyeti Tenvir ve İrşad edecek Kur'andan gelen İman Hakikatlarını Te'lif ediyor ve aynı zamanda neşrediyordu. Bütün meşgalesini, Te'lif etmekte olduğu Eserlere hasretmiştii. Bir gün gelecek bu Eserler Anadoluya yayılacak, Âlem-i İslâm Merkezlerine gidecek, ehl-i siyasetin nazar-ı dikkatini celbedecek ve o zaman, Âlem-i İslâmın asırlardır Bayrakdarlığını yapmış bir Millet içerisinde yerleştirilmek istenen dinsizlik, imansızlık ideolojilerini parçalayacak; son asırların dalâlet tâğıtlarının şahsî manevîsinden ibaret olan ehl-i küfür,

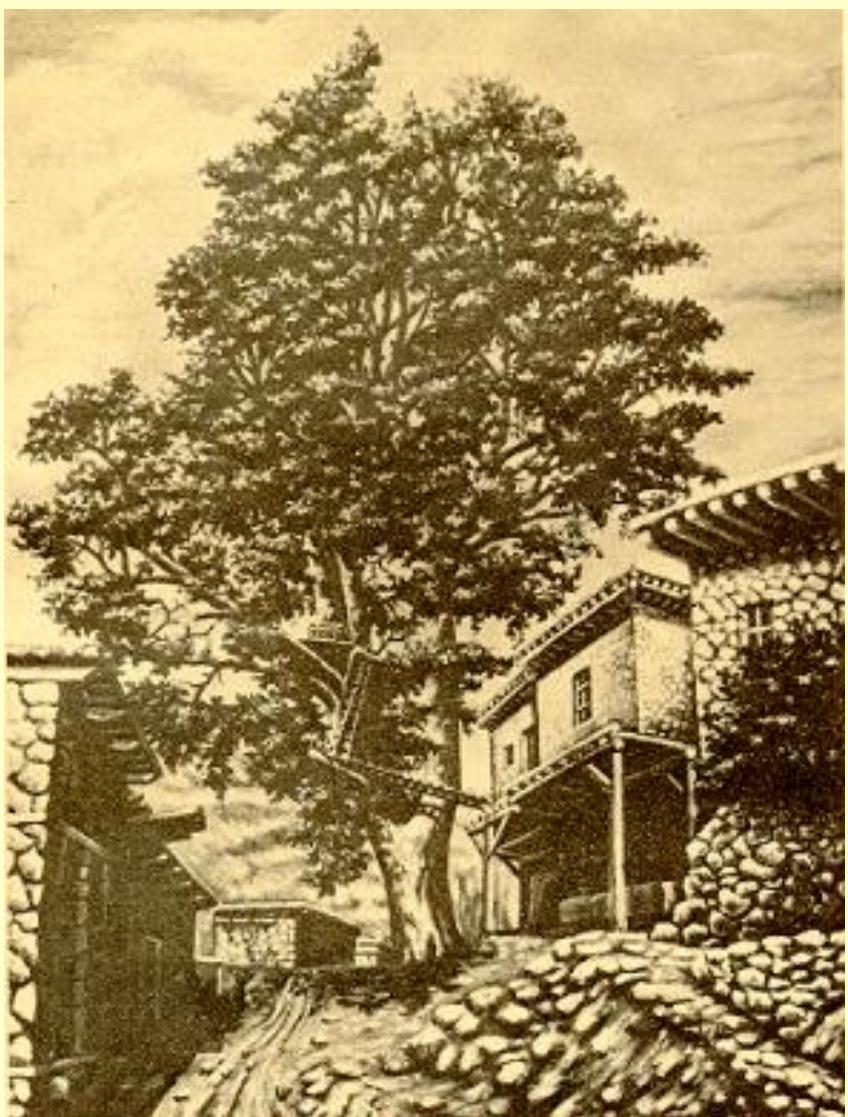
ehl-i sefahet ve ehl-i dalâlet cereyanlarının bu vatanı istilâsına sed çekecek, istikbal nesillerinin ebedî Kurtuluş ve Saadetini te'mine medar olacaktır.

İşte; O, tarihin en muazzam bir hadisesinin mebdeini İzn-i İlâhî ve Tasarruf-u Rabbanî ile hazırladığı için böyle çok Mukaddes bir Mânayı havi Dâvanın Hâmili bulunduğu itibarıyle dünyanın en mes'udu, zamanın en bahtiyarı idi. Giyinişinde, gayesinde, idealinde zerre kadar değişiklik ve tezelzül olmamıştı. Bilâkis Hâl-i Âlemin İ'tikadlarını düzelterek, zulmeti izale edecek bir Meş'ale-i Hidayeti Hâmil idi. Vazifesi ve Hizmeti, bütün İnsanların iki Cihana aid Saadet ve Refahını tazammun ettiği için bir Cehd ve Azim içinde bulunuyordu.

* * *

Üstadın Barla'daki ikametgâhi, iki odadan ibaret bir evdir. Esasen, müstakil bir evi ve yeryüzünde tahtı tasarruf ve temellükünde bir karış yeri dahi yoktur. Barla'da sekiz sene müddetle ikamet ettiği ev, üç yüz elli milyon Ehl-i İslâmin Merkezi hükmünde ilk Dershane-i Nuriyyesidir. Bu Dershane-i Nuriyyenin altında, dâimî akan bir çeşme vardır. Ve önünde, Dershane-i Nuriyyeye bitişik çok kalın ve üç sütun halinde Semaya yükselen gayet muhteşem bir Çınar ağacı vardır. Çınar ağacının dalları arasında bir kulübecik yapılmıştır. Burası, Hazret-i Üstadın bahar ve yaz mevsimlerindeki istirahatı ve Vazife-i Tefekkûriye ve Ubudiyeti için en müناسip bir Menzildir. Üstadın Sıddık Hizmetkârları, Talebeleri ve Barla ahalisi diyorlar ki: "Üstadı, geceleri, Dershane-i Nuriyenin önündeki bir Şecere-i Mübareke olan Çınar ağacının dalları arasında bulunan kulübecikde, sabahlara kadar Tesbihat ile, Ezkâr ile terennüm eder gördük. Hele bahar ve yaz mevsimlerinde bu muhteşem ağacın binlerce dalları arasında şevk ve cezbe içinde uçuşan kuşlar arasında Üstadın böyle sabahlara kadar çalışmasını gördük de; ne zaman uyur, ne zaman kalkar! bilemezdzik."

Üstad çok hasta olur, çok vakitleri de hastalık ve sıkıntı ile geçerdi. Pek az yer o da bir parça çorba gibi mahdud bir şeydi. Geceleri, Kur'an-ı Kerimden Vird edindiği Sûreleri ve Resul-ü Ekrem Aleyhissalatü Vesselâmin Münacât-ı Meşhûresi olan Cevşen-ül-Kebîr namındaki Münacâtını ve Şâh-ı Geylânî ve Şâh-ı Nakşibend

**Üstad Bediüzzaman'ın Barla'daki Medresesi ve üzerinde Ders ve Evrad okudukları
Çınar ağacı.**

gibi Eâzîm-ı Evliyanın Münacat ve Hizblerini ve Salâvat-ı Nuriyeleri ve bilhassa Risale-i Nur'un menbaî olan "Hizb-ün Nuriyye"yi ve Âyat-ı Kur'anîyenin Lemeatî olan ve bir Silsile-i Tefakkür bulunan ve Yirmi Dokuzuncu Lem'ada cemedilen Hizb ve Münacatları okur, bunları tamam edince de yine Risale-i Nurla meşgul olurdu. Gündüzleri ise, daima Risale-i Nurun mütalâası ve tashihi ile meşgul olur; Risale-i Nur Hizmetini herşeye tercih eder, Risale-i Nura aid, yetişecek acele bir iş zamanında diğer meşguliyetlerini bırakır evvelâ o işi tamamlardı.

Said Nursî, bahar mevsiminde Menzilinin önündeki muhteşem Çınar ağacının dalları arasındaki kulübeciğe çıkar, vazifesini orada ifa eder; Risale-i Nurun Hakikatlarını, Menba ve Mâden-i Hakikîsi olan Mele-i Alâda Tefeyyûz ve Temâşa ve Tefakkür ederdi. Üstadın gerek

شَجَرَةُ مُبَارَكَةٍ Sırrına mazhar olan bu Çınar ağacı ve gerekse çam

dağlarındaki o çok ünsiyet ettiği ağaçların ve dağların başındaki Tefakkür ve Hissiyatını ifade edebilmek acaba mümkün müdür? Asla mümkün değildir! Cenab-ı Hak; Kemâl-i Rahmetiyle bu Ferd-i Ferîdi, Kemalât-ı İnsaniyenin bütün envâını câmi bir istidadda yaratmış ve bu istidadların da azamî şekilde inkişafını İrade etmiş ki; bu müstesna Zati, İslâmiyet ağacının son asırlara uzanan ve binler dal budak salan Risale-i Nur Şahs-ı Mânevîsi itibariyle bütün Hakaikde "Üstad-ı Küll" hükmüne getirmiştir ve topyekûn İslâmiyet Hakikatlarının bir Aks-i Nurunu ve Tecellisini Risale-i Nur Şahs-ı Mânevîsinde dercederek, Ehl-i Hakikat ve Kemali hayretle baktırılmış ve böylece, Risalet-i Ahmedîye ve Hakikat-ı Muhammediyenin câmi bir Âyînesi olan Risale-i Nur ile Said Nursî, bir Said olarak çürümüş, erimiş; fakat mânen bütün Âlem-i İslâm olarak tevellüd etmiş, Beka bulmuştur. Ve tâ Kiyamete kadar Risale-i Nur bâki kalacak ve daima tekemmiül edecektir. Hiç mümkün müdür ki; sinek kanadının İcadından lâkayd kalmışın ve o kanadın zerrelerinde pek çok Hikmet ve Maslahatları takip eden Sâni-i Zülcelâl, Risale-i Nur ile Onun te'lif edildiği Menzillerle ve Nur Müellifinin kudsî Vazifelerini gördüğü yerlerle alâkadar olmasın.. ve öyle kudsî Hizmetlere hâdim (Hizmet eden) olan Mekânlar ve Dershane-i Nuriyeler ve Şecere-i Mübarek, Rahmetin Kasd-ı Tahsisinden hariç kalsın? Kat'îyyen mümkün değildir!

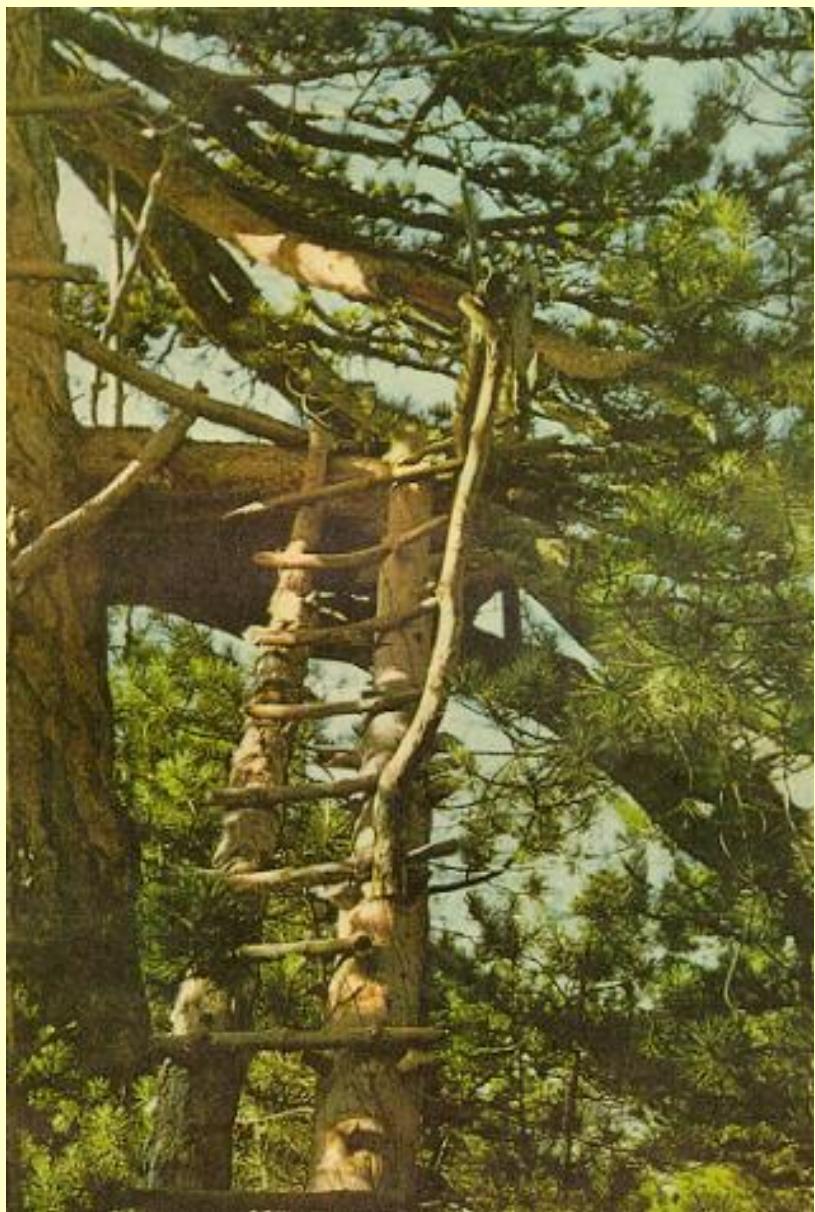
Said Nursî Hazretleri Barla'da iken, yaz aylarında bazan Çam Dağına çıkar, bir müddet yalnız olarak orada kalırdı. Bulundukları dağ hayli yüksekti. Barla Dershane-i Nuriyyesinin önündeki Çınar ağacının tepesindeki kulübeciği gibi, Çam Dağıının en yüksek tepesinde olan iki büyük ağaç üzerinde Dershane-i Nuriyye mânasında birer Menzili vardı. Bu Çam ve Katran ağaçlarının tepelerinde, Risale-i Nurla meşgul oluyordu. Hem ekser zamanlar, Barla'dan, bu ormanlık havaliye gelip giderdi. Ve derdi ki: "Ben bu Menzilleri, Yıldız Sarayına değişim!"

Şimdi sözü burada keserek, Üstadın Risale-i Nuru telif ettiği mezkûr Çam Dağında ve Barla nahiyesindeki hayatına ve Risale-i Nurun mahiyetine aid Risale ve Mektuplardan bir kaçını aşağıya dercediyoruz.

**Üstad Hazretlerinin yaz aylarında kaldığı Çam dağlarından Eğridir Gölü'ne nâzır
tepedeki Katran ağacı**

Üstad Bediüzzaman Hazretlerinin İbadet ve Tefekkür ettiği, aynı zamanda Nur'un ilk Mektuplarının yazıldığı Çam ağacı.

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يَسْبِّحُ بِحَمْدِهِ
سَلَامُ اللَّهِ وَرَحْمَتُهُ وَبَرَّ كَافَّةُ عَلِيهِ كُلُّمَا.. إِلَى اخْرَى

Aziz Kardeşlerim,

Ben şimdi Çam Dağında, yüksek bir tepede, büyük bir Çam ağacının tepesinde, bir Menzilde bulunuyorum. İnstən tevahhuş ve vuhuşa ünsiyet ettim. İnsanlarla sohbet arzu ettiğim vakit, hayâlen sizleri yanında bulur, bir hasbihal ederim; sizinle müteselli olurum. Bir mâni olmazsa, bir-iki ay burada yalnız kalmak arzusundayım. Barlaya döñsem, arzunuz veçhile sizden ziyade müştarık olduğum şifâhî bir musahabe çaresini arayacağız. Şimdi bu Çam ağacında hâtıra gelen "İki-uç hâtırayı" yazıyorum.

Birincisi: Bir parça mahrem bir Sırdır, fakat senden Sır saklanmaz. Şöyle ki :

Ehl-i Hakikatın bir kısmı nasılıkî İsm-i Vedûd'a mazhardırlar ve âzamî bir mertebede o İsmîn Cilveleriyle, mevcûdatın pencereleriyle VâcibülVücad'a bakıyorlar.. öyle de : Şu hiç-ender hiç olan Kardeşinize, yalnız Hizmet-i Kur'ana İstihdamı hengâmında ve O Hazine-i Bînihayenin Dellâlı olduğu bir vakitte, İsm-i Rahîm ve İsm-i Hakkî Mazhariyetine medâr bir vaziyet verilmiş. Bütün Sözler, O Mazhariyetin Cilveleridir. **وَمَنْ يُؤْتَ الْحِكْمَةَ فَقَدْ أُوتِيَ خَيْرًا كَثِيرًا** o إن شاء الله سırına mazhardırlar.

İkincisi: Tarîk-ı Nakşî hakkında denilen "Der Tarîk-ı Nakşibendî lâzîm âmed çâr terk; terk-i dünya, terk-i ukbâ, terk-i hestî, terk-i terk" olan Fîkra-i Ra'nâ birden hâtıra geldi. O hâtıra ile beraber, birden şu Fîkra tulû' etti : "Der tarîk-ı acz-mendî lâzîm âmed çâr çiz; fâkr-ı mutlak, acz-ı mutlak, şûkr-ü mutlak şevk-ı mutlak ey Aziz!"

Sonra senin yazdığını : "Bak Kitab-ı Kâinatın safha-i rengînine ilâ âhir.." olan rengîn ve zengin şiir hâtırıma geldi. O şiir ile Semanın yüzündeki yıldızlara baktım. "Keşki şair olsaydım, bunu teknil etseydim" dedim. Halbuki şiir ve nazma istidadım yokken yine başladım, fakat nazm ve şiir yapamadım; nasıl hutur etti ise öyle yazdım. Benim Vârisim olan sen, istersen nazma çevir, tanzim et. İşte birden hâtıra gelen şu:

Dinle de yıldızları, şu Hutbe-i Şîrînîne;
 Nâme-i Nurîn-i Hikmet, bak ne takrîr eylemiş.
 Hep beraber Nutka gelmiş, Hak Lisanîyle derler
 "Bir Kadîr-i Zülcelâlin Haşmet-i Sultanına
 Birer Bürhan-ı Nur-Efşanız, biz Vûcûd-u Sânia
 Hem Vahdete, hem Kudrete Şâhidleriz biz..."
 Şu zeminin yüzünü yaldızlıyan
 Nâzenin Mu'cizatı çün Melek seyranına.
 Şu Semanın arza bakan, Cennete dikkat eden,
 Binler Müdakkik Gözleriz biz. (**Hâsiye**)
 Tûba-i Hilkatten Semavat şikkîna.
 Hep kehkeşân ağsânına.
 Bir Cemîl-i Zülcelâlin Dest-i Hikmetiyle takılmış
 Pek güzel meyveleriz biz.
 Şu Semavat Ehline; birer Mescid-i Seyyar,
 Birer Hâne-i Devvar, birer ulvî aşiyâne,
 Birer Misbah-ı Nevvar, birer Gemi-i Cebbar,
 Birer Tayyareleriz biz...
 Bir Kadîr-i Zulkemâlin, bir Hakîm-i Zülcelâlin;
 Birer Mu'cize-i Kudret, birer Hârika-i San'at-ı Hâlikane,
 Birer Nâdire-i Hikmet, birer Dâhiye-i Hilkat,
 Birer Nur Âlemiyiz biz...
 Böyle yüzbin dil ile, yüzbin Bürhan gösteririz,
 İşittiririz İnsan olan İnsana.
 Kör olası dinsiz gözü, görmez oldu yüzümüzü,
 Hem işitmez sözümüzü, Hak söyleyen Âyetleriz biz ...
 Sikkemiz bir, Turramız bir, Rabbimize Müsebbihiz, zikrederiz
 abîdâne.
 Kehkeşanın Halka-i Kübrâsına mensub birer Meczublarız biz!..."

آل باقی هُوَ الْبَاقِي
SAİD NURSÎ

(Hâsiye): Yâni Cennet çiçeklerinin fidanlık ve mezraacığı olan zeminin yüzünde hadsiz Mu'cizat-ı Kudret teşhir edildiğinden, Semavat Âlemindeki Melâikeler, o Mu'cizatı o Hârikaları temâşa etikleri gibi, Ecram-ı Semaviyenin gözleri hükmünde olan yıldızlar dahi, güya Melâikeler gibi, zemin üzerindeki nâzenin masnûâtı gördükçe, Cennet Âlemine bakıyorlar ve o muvakkat Hârikaları bâkî bir surette Cennette dahi temâşa ediyorlar gibi, bir zemine, bir Cennete bakıyorlar; yâni o iki Âleme nezaretleri var, demektir.

Altıncı Mektub

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
سَلَامُ اللَّهِ وَرَحْمَتُهُ وَبَرَّ كَاتُهُ عَلَيْكُمَا وَعَلَى الْخَوَانِ كُمَادَمَ الْمَلَوَانِ وَ
تَعَاقَبُ الْعَصْرَانِ وَمَادَارَ الْقَمَرَانِ وَاسْتَقْبَلَ الْقَرْقَدَانِ

Gayretli Kardeşlerim, hamiyetli Arkadaşlarım ve dünya denilen diyar-ı gurbette Medâr-ı Tesellilerim.

Mâdem Cenâb-ı Hak, sizleri, Fikrime İhsan ettiği Mânâlara hissedar etmiştir; elbette Hissiyatima da hissedar olmak hakkınızdır. Sizleri ziyade müteessir etmemek için, gurbetimdeki firkatimin ziyade elîm kısmını tayyedip, bir kısmını sizlere hikâye edeceğim. Şöyled ki :

Şu iki üç aydır pek yalnız kaldım. Bâzan onbeş yirmi günde bir defâ misafir yanında bulunur. Saïr vakitlerde yalnızım. Hem yirmi güne yakındır, dağcılar yakınımda yok, dağıldılar...

İşte gece vakti, su garibane dağlarda sessiz sedasız, yalnız ağaçların hazinane hemhemeleri içinde, kendimi birbiri içinde beş muhtelif renkli gurbetlerde gördüm.

Birincisi: İhtiyarlık Sırriyle, hemen ekseriyet-i mutlaka ile, akran ve abhabım ve akaribimden yalnız ve garib kaldım. Onlar beni bırakıp Âlem-i Berzaha gittiklerinden neş'et eden hazin bir gurbeti hissettüm. İşte şu gurbet içinde ayrı diğer bir daire-i gurbet açıldı. O da geçen bahar gibi alâkadar olduğum ekser mevcudat beni bırakıp gittiklerinden hâsil olan firkatlı bir gurbeti hissettüm. Ve şu gurbet içinde bir daire-i gurbet daha açıldı ki; vatanımdan ve akaribimden ayrı düşüp, yalnız kaldığımdan tevellüd eden firkatlı bir gurbeti hissettüm. Ve şu gurbet içinde, gecenin ve dağların garibane vaziyeti bana rikkatlı bir gurbeti daha hissettirdi. Ve şu gurbetten dahi şu fâni misafirhaneden Ebedül-Âbâd tarafına harekete âmâde olan Ruhumu, fevkâlâde bir gurbette gördüm. Birden

فَسُبْحَانَ اللَّهِ dedim; bu gurbetlere ve karanlıklara nasıl dayanılır düşündüm. Kalbim feryâd ile dedi :

Yâ Rab! Garîbem, bîkesem, zaîfem, nâtüvânem, alîlem, âcizem,
ihtiyârem,

Bî-ihtiyârem, el'aman-gûyem, afv-cûyem, meded-hâhem zidergâhet
İlâhî!

Birden; Nûr-u Îman, Feyz-i Kur'an, Lûtuf-u Rahman imdadıma yetiştiler. O beş karanlıklı gurbetleri, beş nurânî ünsiyet Dairelerine çevirdiler.

Lisânim, **حَسْبُنَا اللَّهُ وَنَعَمُ الْوَكِيلُ** söyledi. Kalbim,

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكِّلُتُ وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ

Âyetini okudu. Aklım dahi ızdırabından ve dehşetinden feryad eden nefsim'e hitâben dedi :

Bırak bîçâre feryâdı, belâdan kıl Tevekkül. Zîra feryâd; belâ-ender, hatâ-ender belâdır bil.

Belâ vereni buldunsa eger; safâ-ender, vefâ-ender, atâ-ender belâdır bil.

Mâdem öyle; bırak şekvâyı şükret, çün belâbil, demâ keyfinden güler hep gül mül.

Ger bulmazsan; bütün dünya cefâ-ender, fenâ-ender, hebâ-ender belâdır bil.

Cihan dolu belâ başında varken, ne bağırırsın küçükük bir belâdan. Gel Tevekkül kıl.

Tevekkül ile belâ yüzünde gül, tâ o da gülsün; o güldükçe küçülür eder tebeddül.

Hem Üstadlarım'dan Mevlânâ Celâleddin'in nefrine dediği gibi dedim :

أُو گُفتَ اللَّسْتُ وَ تُو گُفْتِي بَلِي شُكْرِ بَلِي چِسْتَ كَشِيدَنْ بَلَا سِرِّ بَلَا

چِسْتَ كِه يَعْنِي مَنْ حَلَقَه زَنِ دَرَگَه فَقْرُ وَ فَنَا

O vakit nefsim dahi : "Evet evet.. Acz ve Tevekkül ile, Fakr ve İlticâ ile Nur Kapısı açılır, zulmetler dağılır.

الْحَمْدُ لِلّٰهِ عَلٰى الْإِيمٰنِ وَالْإِسْلَامِ dedi. Meşhur Hikem-i Atâiyyenin şu fikrası :

مَاذَا وَجَدَ مَنْ فَقَدَهُ ◊ وَمَاذَا فَقَدَ مَنْ وَجَدَهُ

Yâni : "Cenâb-ı Hakki bulan, neyi kaybeder? Ve Onu kaybeden, neyi kazanır?"

Yâni : "Onu bulan hersey'i bulur, Onu bulmayan hiçbir şey bulmaz, bulsa da başına belâ bulur." ne derece âlî bir Hakikat olduğunu gördüm ve **طُوبَةِ الْلُّغَةِ بَاءٌ** Hadîsinin Sırrını anladım, şükrettim.

İşte Kardeşlerim, karanlıklı bu gurbetler, çendan Nur-u Îmanla nurlandılar; fakat yine bende bir derece hükümlerini icra ettiler ve şöyle bir düşünceyi verdiler : "Mâdem ben garibim ve gurbetteyim ve gurbete gideceğim, acaba şu misafirhanedeki Vazifem bitmiş midir? Tâ ki sizleri ve Sözler'i tevkil etsem ve bütün bütün alâkamı kessem..." fikri hâtırıma geldi. Onun için sizden sormuştum ki : "Acaba yazılan Sözler kâfi midir ? Noksarı var mı ? Yâni : Vazifem bitmiş midir ? Tâ ki Rahat-ı Kalble, kendimi nurlu, zevkli, hakikî bir gurbete atıp, dünyayı unutup, Mevlânâ Celâleddin'in dediği gibi :

**دَانِي سَمَاعٍ چَهْ بُودْ بِي خُودْ شُدَنْ زَهْسَتِي
اَنْدَرْ فَنَايِ مُطْلَقْ ذَوْقِ بَقاْ چَشِيدَنْ**

deyip, ulvî bir gurbeti arayabilir miyim?" diye sizi o suâller ile tasdi' etmiştim.

الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي

Said Nursî

Onüçüncü Mektub

بِاسْمِهِ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسْتَحْيِي بِحَمْدِهِ

السَّلَامُ عَلَى مَنِ اتَّبَعَ الْهُدَىٰ وَالْمَلَامُ عَلَى مَنِ اتَّبَعَ الْمَوْىٰ

Aziz Kardeşlerim,

Hâl ve istirahatımı ve vesika için adem-i müracaatımı ve hâl-i âlem siyasetine karşı lâkaydığımı pek çok soruyorsunuz. Şu sualleriniz çok tekerrür ettiğinden, hem mânen de benden sorulduğundan; şu üç suâle, Yeni Said değil, belki Eski Said Lisaniyle cevap vermege mecbur oldum.

Birinci Suâliniz: İstirahatın nasıl? Hâlin nedir?..

Elcevab: Cenâb-ı Erhamürrâhimîn'e yüzbin Şükür ediyorum ki; Ehl-i dünyanın bana ettiği envâ'-ı zulmü, Envâ'-ı Rahmete çevirdi. Şöyledi ki :

Siyaseti terk ve dünyadan tecerrûd ederek bir dağın mağarasında Âhireti düşünmekte iken, ehl-i dünya zulmen beni oradan çıkarıp nefyettiler. Hâlik-ı Rahîm ve Hakîm, o nefyi bana bir Rahmete çevirdi. Emniyetsiz ve Îhlâsi bozacak esbaba mâruz o dağdaki Înzivayı, emniyetli Îhlâslı Barla Dağlarındaki Halvete çevirdi. Rusya'da esarette iken niyet ettim ve niyaz ettim ki, âhir ömrümde bir mağaraya çekileyim. Erhamürrâhimîn, bana Barlayı o mağara yaptı, mağara faidesini verdi. Fakat sıkıntılı mağara zahmetini, zaif vücaduma yüklemedi. Yalnız Barla'da iki-üç adamda bir vekâhlilik vardı. O vekâhlilik sebebiyle bana eziyet verildi. Hattâ o dostlarım, güya istirahatimi düşünüyorlar. Halbuki o vekâhlilik sebebiyle hem Kalbime, hem Kur'anın Hizmetine zarar verdiler. Hem ehl-i dünya bütün menfilere vesika verdiği ve cânileri hapisten çıkarıp afvettikleri halde, bana zulüm olarak vermediler. Benim Rabb-ı Rahîmim, beni Kur'anın Hizmetinde ziyade istihdam etmek ve Sözler

namiyle Envâr-ı Kur'anîyeyi bana fazla yazdırınmak için, dağdağasız bir surette beni şu gurbette bırakıp, bir büyük Merhamete çevirdi. Hem ehl-i dünya, dünyalarına karışabilecek bütün nüfuzlu ve kuvvetli rüesâları ve Şeyhleri, kasabalarда ve şehirlerde bırakıp akrabalariyle beraber herkesle görüşmeye izin verdikleri halde, beni zulmen tecrid etti, bir köye gönderdi. Hiç akraba ve hemşehrilerimi, bir iki tanesi müstesna olmak üzere yanına gelmeye izin vermedi. Benim Hâlik-ı Rahîmim, o tecridi, benim hakkımda bir azîm Rahmete çevirdi. Zihnimî sâfi bırakıp, gill ü giştan âzâde olarak, Kur'an-ı Hakîm'in Feyzini, olduğu gibi almağa vesile etti. Hem ehl-i dünya, bidayette, iki sene zarfında iki âdi Mektub yazdığını çok gördü. Hattâ şimdî bile, on veya yirmi günde veya bir ayda bir iki misafirin sîrf Âhiret için yanına gelmesini hoş görmediler, bana zulmettiler. Benim Rabb-ı Rahîmim ve Hâlik-ı Hakîmim, o zulmü bana Merhamete çevirdi ki, doksan sene mânevî bir ömrü kazandıracak şu Şuhûr-u Selâsede, beni bir Halvet-i Mergûbeye ve bir Uzlet-i Makbûleye koymağâ çevirdi.

اللَّهُمَّ عَلَى كُلِّ حَالٍ İşte hâl ve istirahatım böyle...

İkinci Suâliniz: Neden vesika almak için müracaat etmiyorsun?

Elcevab: Şu mes'elede ben Kaderin mahkûmuyum, ehl-i dünyânın mahkûmu değilim. Kadere müracaat ediyorum. Ne vakit izin verirse, Rîzkımı buradan ne vakit keserse, o vakit giderim. Şu mânânanın Hakikâtı şudur ki :

Bâşa gelen her işte iki sebeb var: Biri zâhirî, diğeri hakikî. Ehl-i dünya zâhirî bir sebeb oldu, beni buraya getirdi. Kader-i İlâhî ise, Sebeb-i Hakikîdir; beni bu Înzivaya mahkûm etti. Sebeb-i zâhirî zulmetti, Sebeb-i Hakikî ise Adâlet etti. Zâhirîsi şöyle düşündü : "Şu adam, ziyadesiyle Îlme ve Dîne Hizmet eder, belki dünyamıza karışır" ihtimaliyle beni nefyedip üç cihetle katmerli bir zulüm etti. Kader-i İlâhî ise, benim için gördü ki, hakkıyle ve İhlâsla Îlme ve Dîne Hizmet edemiyorum; beni bu nefye mahkûm etti. Onların bu katmerli zulmünü muzâaf bir Rahmete çevirdi. Mâdemki nefyimde Kader hâkimdir ve o Kader âdildir, Ona müracaat ederim. Zâhirî sebeb ise, zâten bahane nev'inden birşeyleri var. Demek onlara müracaat mânâsızdır. Eğer onların elinde bir Hak veya kuvvetli bir esbab bulunsaydı, o vakit onlara karşı da müracaat olunurdu. Başlarını

yesin, dünyalarını tamamen bıraktığım, ve ayaklarına dolaşın, siyasetlerini büsbütün terkettiğim halde; düşündükleri bahaneler, evhamlar elbette asılsız olduğundan, onlara müracaatla, o evhamlara bir Hakikat vermek istemiyorum. Eğer uçları, ecnebi elinde olan dünya siyasetine karışmak için bir iştiham olsaydı, değil sekiz sene, belki sekiz saat kalmayıacak, tereşuh edecekti; kendini gösterecekti. Halbuki sekiz senedir birtek gazete okumak arzum olmadı ve okumadım. Dört senedir burada taht-1 nezarette bulunuyorum; hiçbir tereşuh görünmedi. Demek Kur'an-1 Hakîmin Hizmetinin, bütün siyasetlerin fevkînde bir Ulviyeti var ki, çoğu yalancılıktan ibaret olan dünya siyasetine tenezzüle meydan vermiyor.

Adem-i müracaatımın ikinci sebebi şudur ki: Haksızlığı Hak zanneden adamlara karşı Hak dâva etmek, bir nevi haksızlıktır. Bu nevi haksızlığı irtikâb etmek istemem.

Üçüncü Suâliniz: Dünyanın siyasetine karşı ne için bu kadar lâkaydsın? Bu kadar safahat-1 âleme karşı tavrimi hiç bozmuyorsun? Bu safahati hoş mu görüyorsun? Veyahut korkuyor musun ki, sükût ediyorsun?

Elcevab: Kur'an-1 Hakîmin Hizmeti, beni şiddetli bir surette siyaset Âleminden men'etti. Hattâ düşünmesini de bana unutturdu. Yoksa bütün sergüzeş-i hayatım şâhiddir ki: Hak gördüğüm Meslekte gitmeye karşı, korku, elimi tutup men'edememiş ve edemiyor. Hem neden korkum olacak! Dünya ile, ecelimden başka bir alâkam yok. Çoluk çocuğumu düşüneceğim yok. Malımı düşüneceğim yok. Hânedanımın şerefini düşüneceğim yok. Riyakâr bir şöhret-i kâzibeden ibaret olan şan ve şeref-i dünyeviyenin muhafazasına değil, kırılmasına yardım edene Rahmet... Kaldı ecelim; o, Hâlik-1 Zülcelâlin Elindedir. Kimin haddi var ki, vakti gelmeden ona ilişkin. Zaten "İzzetle mevti, zilletle hayatı tercih edenlerdeniz." Eski Said gibi birisi, şöyle demiş:

وَنَحْنُ أُنَاٰسٌ لَا تَوْسِطَ بَيْنَنَا لَنَا الصَّدْرُ دُونَ الْعَالَمِينَ أَوْ الْقَبْرُ

Belki Hizmet-i Kur'an, beni hayat-1 içtimâiye-i siyasiye-i beşeriyyeyi düşünmekten men'ediyor. Şöyle ki:

Hayât-1 beşeriye bir yolculuktur. Şu zamanda, Kur'anın Nuriyle

gördüm ki, o yol bir bataklığa girdi. Mülevves ve ufûnetli bir çamur içinde kafile-i beşer düşe kalka gidiyor. Bir kısmı, Selâmetli bir yolda gider. Bir kısmı, mümkün olduğu kadar çamurdan, bataklıktan kurtulmak için bazı vasıtaları bulmuş. Bir kısmı-ı ekseri; o ufûnetli, pis, çamurlu bataklık içinde karanlıkta gidiyor. Yüzde yirmisi, sarhoşluk sebebiyle, o pis çamuru, misk ü amber zannederek yüzüne gözüne bulaştırıyor.. düşerek kalkarak gider, tâ boğulur. Yüzde seksemi ise; bataklığı anlar, ufûnetli, pis olduğunu hisseder, fakat mütehayyirler, selâmetli yolu göremiyorlar...

İşte bunlara karşı iki çare var :

Birisı: Topuz ile o sarhoş yirmisini ayıltmaktadır.

İkincisi: Bir Nur göstermekle mütehayyirlere Selâmet yolunu irâe etmektir.

Ben bakıyorum ki; yirmiye karşı seksen adam, elinde topuz tutuyor. Halbuki o bîcâre ve mütehayyir olan seksene karşı hakkıyla Nur gösterilmıyor.. gösterilse de; bir elinde hem sopa, hem Nur olduğu için emniyetsiz oluyor. Mütehayyir adam, "Acaba Nurla beni celbedip topuzla dövmek mi istiyor?" diye telâş eder. Hem de bâzan ârizalarla topuz kırıldığı vakit.. Nur dahi uçar veya söner.

İşte o bataklık ise, gafletkârane ve dalâlet-pîse olan sefîhane hayat-ı içtimâiye-i beşeriyyedir. O sarhoşlar, dalâletle telezzüz eden mütemerridlerdir. O mütehayyir olanlar, dalâletten nefret edenlerdir; fakat çıkamıyorlar.. kurtulmak istiyorlar, yol bulamıyorlar.. mütehayyir İnsanlardır. O topuzlar ise, siyaset cereyanlarıdır. O Nurlar ise, Hakaik-ı Kur'aniyedir. Nûra karşı kavga edilmez, Ona karşı adâvet edilmez. Sîrf şeytân-ı racîmden başka Ondan nefret eden olmaz. İşte ben de Nûr-u Kur'anı elde

أَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَانِ وَالسِّيَاسَةِ deyip, siyaset topuzunu atarak, iki elim ile Nûra sarıldım. Gördüm ki : Siyaset cereyanlarında; hem muvâfikta, hem muhalifte o Nurların âşıkları var. Bütün siyaset cereyanlarının ve tarafgirliklerin çok fevkînde ve onların garazkârane telâkkiyatlarından müberra ve sâfi olan bir makamda verilen Ders-i Kur'an ve gösterilen Envâr-ı Kur'anıeden hiçbir taraf ve hiçbir

kısim çekinmemek ve ittiham etmemek gerektir. Meğer dinsizliği ve zendekayı siyaset zannedip ona tarafgirlik eden insan sûretinde şeytanlar ola veya beşer kıyafetinde hayvanlar ola. **الْحَمْدُ لِلّٰهِ** siyasetten tecerrüd sebebiyle, Kur'anın Elmas gibi Hakikatlarını propaganda-i siyaset ittihamı altında cam parçalarının kıymetine indirmedim. Belki gittikçe o Elmaslar, kıymetlerini her taifenin nazarında parlak bir tarzda ziyadeleştiriyor.

وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِي هَدَيْنَا هَذَا وَمَا كُنَّا مُهْتَدِينَ لَوْلَا أَنْ هَدَيْنَا اللّٰهُ لَكُنَّا
جَاءَتْ رُسُلُ رَبِّنَا بِالْحَقِّ

الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي

S a i d N u r s i

Yirmiikinci Lem'a

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Isparta'nın âdil vâlisine ve adliyesine ve zabıtasına, en mahrem ve en Has ve Hâlis Kardeşlerime mahsus olarak yirmi iki sene evvel Isparta'nın Barla nahiyesinde iken yazdiğim gayet mahrem bu Risalecigimi Isparta milletiyle ve hükûmetiyle alâkadarlığını gösterdiği için takdim ediyorum. Eğer müناسip görulse, ya yeni veya eski harfle daktilo ile bir kaç Nüsha yazılsın ki, yirmi beş otuz senedir Esrarımı arıyanlar ve tarassud edenler de anlaşınlar: Gizli hiçbir Sırrımız yok. Ve en gizli bir Sırrımız, işte bu Risaledir; bilsinler!

Said Nursî

İşârât-ı Selâse

On Yedinci Lem'anın On Yedinci Notasının Üçüncü Mes'elesi iken, suallerimin şiddet ve şumulüne, ve cevaplarının kuvvet ve parlaklısına binaen, Otuz Birinci Mektubun Yirmi İkinci Lem'ası olarak Lemeâta karşıtı. Lem'alar bu Lem'aşa yer vermelidirler. Mahremdir; en Has ve Hâlis ve Sâdik Kardeşlerimize mahsustur.

وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ إِنَّ اللَّهَ بِالْعِزَّةِ أَمِيرٌ
قَدْ جَعَلَ اللَّهُ لِكُلِّ شَيْءٍ قَدْرًا

Bu mes'ele "Üç İşaret" tir:

Birinci İşaret: Şahsîma ve Risale-i Nura aid mühim bir sual.

Coklar tarafından deniliyor ki : Sen, ehl-i dünyanın dünyasına karışmadığın halde, nedendir ki her fıratta onlar senin Âhiretine karışıyorlar. Halbuki hiçbir hükümetin kanunu, târiküddünya ve münzeyîlere karışmıyor?

Elcevab: Yeni Saidin bu suâle karşı cevabı, sükûttur. Yeni Said, benim cevabımı Kader-i İlâhî versin, der. Bununla beraber, mecburiyetle emaneten istiâre ettiği Eski Saidin kafası diyor ki :

Bu suale cevab verecek Isparta vilâyetinin hükûmetidir ve şu vilâyetin milletidir. Çünkü bu hükümet ve şu millet, benden çok ziyade bu sualın altındaki mânâ ile alâkadardırlar. Madem binler efradı bulunan bir hükümet ve yüzbinler efradı bulunan bir millet benim bedelime düşünmeye ve müdafaa etmeye mecburdur, ben neden lüzumsuz olarak müddelelerle konuşup müdafaa edeyim. Çünkü dokuz senedir ben bu vilâyetteyim, gittikçe daha ziyade dünyalarına arkamı çeviriyorum. Hiçbir halim de mestur kalmamış. En gizli, en mahrem Risalelerim dahi hükümetin ve bazı meb'usların ellerine geçmiş. Eğer ehl-i dünyayı telâşa ve endişeye düşürecek dünyevî bir karışmak hâlim ve karıştırmak teşebbüsüm ve fikrim olsaydı, bu vilâyet ve kazalardaki hükümet, dokuz sene dikkat ve tecessüs ettikleri halde ve ben de çekinmiyerek yanına gelenlere Esrarımı beyan ettiğim halde, hükümet bana karşı süküt edip ilişmediler. Eğer milletin ve vatanın Saadetine ve istikbaline zarar verecek bir kabahatim varsa, dokuz senedenberi valisinden tut, köy karakol kumandanına kadar kendilerini mes'ul eder. Onlar kendilerini mes'uliyetten kurtarmak için, hakkında habbeyi kubbe yapanlara karşı, kubbeyi habbe yapıp beni müdafaa etmeye mecburdurlar. Öyle ise bu sualın cevabını onlara havale ediyorum.

Amma şu vilâyetin milleti, umumiyetle benden ziyade beni müdafaa etmek mecburiyetleri şundandır ki, bu dokuz senedir; hem Kardeş, hem dost, hem mübârek olan bu milletin Hayat-ı Ebediyesine ve Kuvvet-i İmaniyesine ve Saadet-i Hayatiyesine bilfiil ve maddeten te'sirini gösteren üzerer Risalelerle çalıştığımızı ve hiçbir dağdağa ve zarar, hiç kimseye o Risaleler yüzünden gelmediği ve hiçbir garazkârane tereş-

şuhat-ı siyasiye ve dünyeviye görülmemiği ve **اللَّهُ الْحَمْدُ** şu Isparta vilâyeti, eski zamanın Şam-ı Şerîfinin Mübârekîyetini ve Âlem-i İslâmın Medrese-i Umumîsi olan Mısırın Câmi-ül-Ezher'in Mübârekîyeti nev'inden, Kuvve-i İmaniye ve Salâbet-i Dîniye cihetinde bir Mübârekîyet makamını Risale-i Nur vasıtasıyla kazanarak; bu vilâayette İmanın Kuvveti, lâkaydlığa ve İbadetin İştiyakı, sefahete hâkim olmasını ve umum vilâyetlerin fevkinde bir Meziyet-i Dindarâneyi Risale-i Nur, bu vilâyete kazandırdığından; elbette bu vilâyetteki umum İnsanlar, hattâ faraza dinsizi de olsa, beni ve Risale-i Nuru müdafaya mecburdur. Onların çok ehemmiyetli müdafaa hakları içinde, benim gibi Vazifesini bitirmiş ve **اللَّهُ الْحَمْدُ** binlerle Şâkirdler benim gibi bir âcizin

yerinde çalışmış ve çalıştığı hengâmda, ehemmiyetsiz cüz'î hakkım beni müdafaya sevketmiyor. Bu kadar binlerle dâva vekilleri bulunan bir adam, kendi dâvasını kendi müdafaa etmez.

İkinci İşaret: Tenkidkârâne bir suale cevabtur.

Ehl-i dünya tarafından deniliyor ki : Sen neden bizden küstün? Bir defa olsun hiç müracaat etmeyip süküttin. Bizden şiddetli şekvâ edip, "Bana zulmediyorsunuz" diyorsun. Halbuki bizim bir prensibimiz var, bu asrın muktezası olarak hususî düsturlarımız var. Bunların tatbikini sen kendine kabul etmiyorsun. Kanunu tatbik eden zâlim olmaz, kabul etmiyen isyan eder. Ezcümle : Bu asr-ı hürriyyette ve bu yeni başladığımız cumhuriyetler devrinde, müsavat esası üzerine tahakküm ve tagallübü kaldırırmak düsturu, bizim bir kanun-u esâsimiz hükmüne geçtiği halde, sen kâh Hocalık, kâh Zahidlik suretinde Teveccüh-ü Âmmeyi kazanarak, nazar-ı dikkati kendine celbederek; hükümetin nüfuzu haricinde bir kuvvet, bir makam-ı içtimâî elde etmeye çalıştığın, zâhir halin ve eski zamandaki macerâ-yı hayatının delâletiyle anlaşılıyor. Bu hal ise, şimdiki tabir ile, burjuvaların müstebidâne tahakkümleri içinde hoş görünebilir. Fakat bizim tabaka-i avâmin intibahîyle ve galebesiyle tezahür eden tam sosyalizm ve bolşevizm düsturları, bizim daha ziyade işimize yaradığı için, o sosyalizm düsturlarını kabul ettiğimiz halde, Senin vaziyetin bize ağır geliyor. Prensiplerimize muhalif düşüyor. Onun için Sana verdiğimiz sıkıntından şekvâye ve küsmeye hakkın yoktur?

Elcevab: Hayat-ı içtimâiye-i beşeriyyede bir çığır açan, eğer Kâinattaki Kanun-u Fitrata muvâfik hareket etmezse, hayırlı işlerde, terakkide muvaffak olamaz. Bütün hareketi, şer ve tâhrip hesabına geçer. Madem Kanun-u Fitrata tatbik-i harekete mecburiyet var. Elbette Fitrat-ı Beşeriyyeyi değiştirmek ve nev-i beşerin Hilkatindeki Hikmet-i Esasiyeyi kaldırırmakla mutlak müsavat kanunu tatbik edilebilir. Evet ben, neseben ve hayatı avam tabakasındanım ve meşreben ve fikren, "Müsâvât-ı hukuk" meslegini kabul edenlerdenim ve şefkaten ve İslâmiyetten gelen Sîrr-ı Adalet ile, burjuva denilen tabaka-i havassın istibdat ve tahakkümlerine karşı eskidenberi muhalefetle çalışanlardanım. Onun için bütün kuvvetimle Adalet-i Tâmmeh lehinde zulüm ve tagallüb ve tahakküm ve istibdadın aleyhindeyim.

Fakat nev-i beşerin Fıtratı ve Sırr-ı Hikmeti, müsâvât-ı mutlaka kanununa ziddir. Çünkü Fâtır-ı Hakîm, Kemal-i Kudret ve Hikmetini göstermek için, az bir şeyden çok mahsûlât alıdır ve bir sahifede çok Kitabları yazdırır ve birşey ile çok Vazifeleri yaptırdığı gibi, beşer nev'i ile de binler nev'in Vazifelerini gördür.

İşte o Sırr-ı Azîmdendir ki : Cenab-ı Hak, İnsan nev'ini binler nevileri sünbüл verecek ve hayvanatın sair binler nevileri kadar tabakat gösterecek bir fitratta yaratmıştır. Saïr hayvanat gibi; kuvâlarına, latifelerine, duygularına had konulmamış; serbest bırakıp hadsiz makamatta gezecek istidat verdiğinden, bir nevi iken binler nevi hükmüne geçtiği içindir ki, Arzin Halifesî ve Kâinatın Neticesi ve Zîhayatın Sultanı hükmüne geçmiştir.

İşte Nev-i Însanın tenevvüünün en mühim mâyesi ve zenbereği; müsabaka ile, hakiki Îmanlı Fazilettir. Fazileti kaldırırmak; mahiyet-i beşeriyyenin tebdîliyle, Aklın söndürülmesiyle, Kalbin öldürülmesiyle, Ruhun mahvedilmesiyle olabilir. Evet şu hürriyet perdesi altında müdhîş bir istibdadı taşıyan şu asrın gaddar yüzüne çarpmaya lâyık iken; ve halbuki o tokada müstahak olmayan gayet mühim bir zâtın yanlış olarak yüzüne savrulan kâmilâne şu sözün :

Ne mümkün zulmile, bîdâd ile, imha-yı hürriyet;
Çalış idraki kaldırı muktedirsen âdemiyetten.

Sözünün yerine, bu asrın yüzüne çarpmak için ben de derim :

Ne mümkün zulmile, bîdâd ile, imha-yı Hakikat
Çalış, Kalbi kaldırı muktedirsen âdemiyetten.

Veyahud :

Ne mümkün zulmile, bîdâd ile, imha-yı Fazilet;
Çalış Vicdanı kaldırı muktedirsen âdemiyetten.

Evet, Îmanlı Fazilet; medar-ı tahakküm olmadığı gibi, sebeb-i istibdat da olamaz. Tahakküm ve tagallüb etmek, faziletsizliktir. Ve bilhassa Ehl-i Faziletin en mühim meşrebi, acz ve faktır ve tevazu ile hayat-ı içtimaiye-i beşeriyyeye karışmak tarzındadır. **بِلَهُ الْحَمْدُ** bu meşreb üzerinde hayatımız gitmiş ve gidiyor. Ben kendimde Fazilet var diye fahr suretinde dâva etmiyorum; fakat Nîmet-i İlâhiyyeyi tahdis suretinde şükretmek niyetiyle diyorum ki, Cenab-ı

Hak Fazl ve Keremiyle, Ulûm-u İmaniye ve Kur'âniyeye çalışmak ve fehmetmek Faziletini İhsan etmiştir. Bu İhsan-ı İlâhiyi bütün hayatında **الله الحمد** Tevfik-ı İlâhî ile şu Millet-i İslâmiyenin menfaatine, Saadetine sarfederek; hiçbir vakit vasıta-i tahakküm ve tagallüb olmadığı gibi, ekser ehl-i gafletçe matlub olan teveccüh-ü nas ve hüsn-ü kabul-ü halk dahi, mühim bir Sırra binaen benim menfûrumdur; onlardan kaçıyorum. Yirmi sene eski hayatı zâyi ettiği için onları kendime muzır görüyorum. Fakat Risale-i Nuru beğenmelerine bir emare biliyorum, onları küstürmüyorum.

İşte ey ehl-i dünya! Dünyaniza hiç karışmadığım ve prensiplerinize hiçbir cihet-i temasım bulunmadığı ve dokuz sene esaretteki bu hayatımın şahadetiyle yeniden dünyaya karışmaya hiçbir niyet ve arzum yokken, bana eski bir mütegallib ve daima fırsatı bekliyen ve fikr-i istibdat ve tahakkümü taşıyan bir adam gibi yapılan bunca tarassut ve tazyikiniz, hangi kanun iledir? Dünyada hiçbir hükümet, böyle fevkal-kanun ve hiçbir ferdin tasvîbine mazhar olmamış bir muameleye müsaade etmediği halde; bana karşı yapılan bu kadar bed muamelelere, yalnız değil benim küsmem, belki eğer bilse nev-i beşer küser, belki Kâinat küsürü!

Üçüncü İşaret: Mağlatalı dîvânecesine bir sual.

Bir kısım ehl-i huküm diyorlar ki : Madem Sen bu memlekette duruyorsun, şu memleketin cumhurî kanunlarına inkıyad etmek lâzım gelirken Sen neden İnzîva perdesi altında kendini o kanunlardan kurtarıyorsun. Ezcümle : Şimdiki hükûmetin kanununda, vazife haricinde bir meziyeti, bir Fazileti kendine takip, onunla bir kısım millete tahakküm edip nüfuzunu icra etmek, müsavat esasına istinad eden cumhuriyetin bir düsturuna münâfidir. Sen neden vazifesiz olduğun halde elini öptürüyorsun? Halk beni dinlesin diye hodfurmuşane bir vaziyet takınıyorsun?

Elcevab: Kanunu tatbik edenler evvelâ kendilerine tatbik ettikten sonra başkasına tatbik edebilirler. Siz kendinize tatbik etmediğiniz bir düsturu başkasına tatbik etmekle, herkesten evvel siz düsturunuzu, kanununuzu kıryorsunuz ve karşı geliyorsunuz; çünkü bu müsavat-ı mutlaka kanununun bana tatbikini istiyorsunuz. Ben de derim:

Ne vakit bir nefer, bir müşîrin makam-ı içtimaîsine çıkarsa ve

milletin o müşire karşı gösterdikleri hürmet ve teveccühe iştirak ederse ve onun gibi, o teveccüh ve hürmete mazhar olursa veyahut o müşir, o nefer gibi âdîleşirse ve o neferin sönük vaziyetini alırsa ve o müşirin vazife haricinde hiçbir ehemmiyeti kalmazsa; hem eğer, en zeki ve bir ordunun muzafferiyetine sebebiyet veren bir erkân-ı harb reisi, en aptal bir neferle teveccüh-ü ammede ve hürmet-i muhabbetté müsavata girerse o vakit sizin bu müsavat kanununuz hükmünce bana şöyle diyebilirsınız : "Kendine Hoca deme! Hürmeti kabul etme! Faziletini inkâr et! Hizmetçine hizmet et! Dilencilere arkadaş ol!"

Eğer deseniz : Bu hürmet ve makam ve teveccüh, vazife başında olduğu vakte mahsustur ve vazifedarlara hasdır. Sen vazifesiz bir adamsın, vazifedarlar gibi milletin hürmetini kabul edemezsin.

Elcevab : Eğer İnsan yalnız bir cesedden ibaret olsa.. ve İnsan dünyada lâyemûtâne daimî kalsa.. ve kabir kapısı kapansa.. ve ölüm öldürülse.. o vakit vazife yalnız askerlik ve idare me'murlarına mahsus kalırsa.. sözünüzde dahi bir mânâ olurdu. Fakat madem İnsan yalnız cesedden ibaret değil.. cesedi beslemek için; Kalb, Dil, Akıl, Dimağ koparılıp o cesede yedirilmez; onlar imha edilmez onlar da idare ister.

Ve madem kabir kapısı kapanmıyor ve madem kabrin öbür tarafındaki endişe-i istikbal her ferdin en mühim mes'elesidir. Elbette milletin itaat ve hürmetine istinad eden Vazifeler, yalnız milletin hayatı-dünyeviyesine aid içtimâî ve siyâsî ve askerî vazifelere münhasır değildir. Evet, yolculara seyahat için vesika vermek bir vazife olduğu gibi, Ebed tarafına giden yolculara da hem vesika, hem o zulümâtlı yolda Nur vermek öyle bir Vazifedir ki, hiçbir vazife o Vazife kadar ehemmiyetli değildir. Böyle bir Vazifenin inkârı, ölümün inkâriyle ve her

gün **المَوْتُ حَقٌّ** dâvâsını, cenazelerinin mührüyle imza edip tasdik eden otuzbin şahidin şahadetini tekzib ve inkâr etmekle olur. Madem mânevî hâcât-ı zaruriyeye istinad eden mânevî Vazifeler var. Ve o Vazifelerin en mühimmi, Ebed yolunda seyahat için pasaport varakası ve Berzah zulümâtında Kalbin ceb feneri ve Saadet-i Ebediyenin anahtarı olan Îmandır ve Îmanın Ders ve Takviyesidir. Elbette o Vazifeyi gören Ehl-i Mârifet, herhalde

küfrân-ı nîmet suretinde kendine edilen Nîmet-i İlâhiyyeyi ve Fazilet-i Îmaniyyeyi hiçe sayıp, sefihler ve fâsiklärin makamına sukut etmeyecektir. Kendini, aşağıların bid'alarıyla, sefahetleriyle bulaştırmayıcaktır!.. İşte beğenmediğiniz ve müsavatsızlık zannettiğiniz İnziva bunun içindir.

İşte bu Hakikatla beraber, beni işkence ile taciz eden sizin gibi enaniyette ve bu kanun-u müsavatı kırmakta fir'avunluk derecesinde ileri giden mütekebbirlere karşı demiyorum. Çünkü mütekebbirlere karşı tevazu, tezellül zannedildiğinden, tevazu etmemek gerektir. Belki Ehl-i İnsaf ve mütevâzi ve âdil kısmına derim ki : Ben **فَلِلّهِ الْحَمْدُ** kendi kusurumu, aczimi biliyorum. Değil Müslümanlar üstünde mütekebbirane bir makam-ı ihtiram istemek, belki her vakit nihayetsiz kusurlarımı hiçliğimi görüp, İstiğfar ile teselli bulup, halklardan ihtiram değil, Dua istiyorum. Hem zannederim benim bu mesleğimi, benim bütün arkadaşlarım biliyorlar. Yalnız bu kadar var ki : Kur'an-ı Hakîmin Hizmeti esnasında ve Hakaik-ı Îmaniyenin Dersi vaktinde, o Hakaik hesabına ve Kur'an Şerefine, o makamın iktiza ettiği İzzet ve Vakar-ı İslamiyyeyi Ders vaktinde muhafaza edip, başımı ehl-i dalâlete eğmemek için, o İzzetli Vaziyeti muvakkaten takınıyorum. Zannederim, ehl-i dünyanın kanunlarının haddi yoktur ki bu noktalara karşı çıkabilsin!

Cây-ı Hayret Bir Tarz-ı Muamele: Malûmdur ki, heryerde Ehl-i Maârif, Mârifet ve İlim noktasında muhakeme eder. Nerede ve kimde Mârifet ve İlmi gorse, meslek itibariyle ona karşı bir dostluk ve bir hürmet besler. Hatta düşman bir hükümetin bir profesörü bu memlekete gelse, ehl-i maârif, onun İlim ve Mârifetine hürmeten onu ziyaret ederler ve ona hürmet ederler. Halbuki ingilizin en yüksek meclis-i ilmiyesinin, Meşihat-ı İslâmiyeden sorduğu altı sualın cevabını altı yüz kelime ile Meşihat-ı İslâmiyeden istedikleri zaman, bura maârifinin hürmetsizliğine uğrayan bir Ehl-i Mârifet, o altı suâle altı kelime ile mazhar-ı takdir olmuş bir cevab veren.. ve ecnebilerin en mühim ve hükemaların en esaslı düsturlarına hakiki İlim ve Mârifetle muaraza edip galebe çalan.. ve Kur'andan aldığı Kuvvet-i Mârifet ve İlme istinaden avrupa feylesoflarına meydan okuyan.. ve hürriyetten altı ay evvel İstanbul'da, hem Ulemâyi ve hem de Mekteblileri münazaraya davet edip, kendisi hiç sual

sormadan suallerine noksansız olarak doğru cevab veren (**Hâşıye**) ve bütün hayatını bu milletin Saadetine hasreden.. ve yüzer Risale, o milletin Türkçe olan lisaniyle neşredip o milleti Tenvir eden.. hem vatandaş, hem dindaş, hem dost hem Kardeş bir Ehl-i Mârifete karşı en ziyade sıkıntı veren ve hakkında adâvet besliyen ve belki hürmetsizlik eden; bir kısım maârif dairesine mensub olanlarla, az bir kısım resmî Hocalardır. İşte gel bu hale ne diyeceksin? Medeniyet midir? Maârifperverlik midir? Vatanperverlik midir? Milliyetperverlik midir? Cumhuriyetperverlik midir? Hâşâ! Hâşâ! Hiçbirşey değil. Belki bir Kader-i İlâhîdir ki, o Kader-i İlâhî, o Ehl-i Mârifet adamın dostluk ümidi ettiği yerden adavet gösterdi ki, hürmet yüzünden İlmi riyaya girmesin ve İlhlâsı kazansın...

Hâtıme

Kendimce cây-ı hayret ve medar-ı şükran bir taarruz:

Bu fevkâlâde enaniyetli ehl-i dünyanın enaniyet işinde o kadar hassasiyet var ki, eğer şuuren olsa idi, keramet derecesinde veyahud büyük bir deha derecesinde bir muamele olurdu. O muamele de şudur : Kendi nefsim ve Aklım bende hissetmedikleri bir parça riyakârane enaniyet vaziyetini, onlar enaniyetlerinin hassasiyet mizanıyla hissediyorlar gibi, şiddetli bir surette ben hissetmediğim enaniyetimin karşısına çıkıyorlar. Bu sekiz dokuz senede, sekiz dokuz defa tecrübe var ki; onların zâlimâne bana karşı muamelelerinin vukuundan sonra, Kader-i İlâhîyi düşünüp "ne için bunları bana musallat etti" diye nefsimin desiselerini arıyorum. Her defada, ya nefsim şuursuz olarak enaniyete fitri meylemiş veyahud bilerek beni aldatmış anlıyorum. O vakit, Kader-i İlâhî, o zâlimlerin zulmü içerisinde hakkında Adalet etmiş, derdim. Ezcümle: Bu yazın, arkadaşlarım güzel bir ata beni bindirdiler. Bir seyrangâha gittim. Şuursuz olarak nefsimde hodfuruşâne bir keyf arzusu uyanmakla ehl-i dünya öyle şiddetli o arzumun karşısına çıktılar ki, yalnız o gizli arzuyu değil, belki çok iştihalarımı kestiler. Hatta ezcümle; bu defa Ramazandan sonra, eski zamanda gayet büyük,

(**Hâşıye**): Yeni Said diyor ki : Şu makamda Eski Said'in iftiharkârane söylediğî şu sözlere ben iştirak etmiyorum. Bu Risalede sözü Ona verdigim için susturamıyorum. Enaniyetlilere karşı bir parça enaniyetini göstersin, diye süküt ediyorum.

kudsî bir İmâmin bize karşı gaybî Kerametiyle İltifatından sonra, Kardeşlerimin Takvâ ve İhlâsları ve ziyaretçilerin hürmet ve hüsn-ü zanları içinde -ben bilmiyerek- nefsim müftehirâne, güya müteşekkirâne perdesi altında riyakârane bir enaniyet vaziyetini almak istedî. Birden bu ehl-i dünyanın hadsiz hassasiyetle ve hatta riyakârlığın zerrelerini de hissedebilir bir tarzda, birden bana iliştiler. Ben Cenab-ı Hakka şükrediyorum ki, bunların zulmü, bana bir Vasıta-i İhlâs oldu..

رَبِّ أَعُوْذُ بِكَ مِنْ هَمَزَاتِ الشَّيَاطِينِ وَأَعُوْذُ بِكَ رَبِّ أَنْ يَحْضُرُونِ ﴿اللَّهُمَّ يَا حَافِظُ يَا حَفِيظُ يَا خَيْرُ الْحَافِظِينَ إِحْفَظْنِي وَاحْفَظْرُ قَائِمِي مِنْ شَرِّ النَّفَسِ وَالشَّيْطَانِ وَمِنْ شَرِّ الْجِنِّ وَالإِنْسَانِ وَمِنْ شَرِّ أَهْلِ الضَّلَالِ وَأَهْلِ الطُّغْيَانِ آمِينَ آمِينَ آمِينَ

سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ

* * *

Yirmialtinci Lem'anın Altinci Ricası

Bir zaman elîm bir esaretimde, İnsanlardan tevahhus edip, Barla Yaylasında Çam Dağının tepesinde yalnız kaldım. Yalnızlıkta bir Nur ariyordum. Bir gece, o yüksek tepenin başındaki yüksek bir çam ağacının üstündeki üstü açık odacıkta idim. Üç dört gurbeti birbiri içinde ihtiyarlık bana ihtar etti. Altinci Mektubda izah edildiği gibi, o gece; issız, sessiz, yalnız ağaçların hisşirtilarından ve hemhemelerinden gelen hazin bir seda, bir ses; rikkatime, ihtiyarlığıma, gurbetime ziyade dokundu. İhtiyarlık bana ihtar etti ki: Gündüz nasıl şu siyah bir kabre tebeddül etti, dünya siyah kefenini giydi, öyle de: Senin ömrünün gündüzü de geceye ve dünya gündüzü de Berzah gecesine ve hayatın yazı dahi ölümün kış gecesine inkılab edeceğini Kalbimin kulağına söyledi. Nefsim bilmecburiye dedi: "Evet, ben vatanımdan garib olduğum gibi, bu elli sene zarfindaki ömrümde zeval bulan sevdiklerimden ayrı düştüğümden ve arkalarında onlara ağlıyarak kaldığımdan bu vatan gurbetinden daha ziyade hazin ve elîm bir gurbettir. Ve bu gece ve dağın garîbane vaziyetindeki hazin gurbetten daha ziyade hazin ve elîm bir gurbete yakınlaşıyorum ki, bütün dünyadan birden müfarakat zamanı yakınılaştığını ihtiyarlık bana haber veriyor." Bu gurbet gurbet içinde ve bu hüzün hüzün içindeki vaziyetten bir Rica, bir Nur aradım. Birden Îman-ı Billâh imdada yetişti, öyle bir Ünsiyet verdi ki; bulunduğu muzaaf vahşet bin defa tezâuf etse idi, yine o Teselli kâfi gelirdi.

Evet, ey ihtiyar ve ihtiyareler! Madem Rahîm bir Hâlikimiz var, bizim için gurbet olamaz; madem O var, bizim için hersey var; madem O var, Melâikeleri de var. Öyle ise bu dünya boş değil, hâli dağlar, boş sahralar Cenab-ı Hakkın İbâdiyle doludur. Zîsuur İbadından başka, Onun Nuriyle, Onun hesabiyle taşı da aacı da birer mûnis arkadaş hükmüne geçer; lisan-ı hâl ile bizim ile konuşabilirler ve eğlendirirler. Evet bu Kâinatin mevcudati adedince ve bu büyük Kitab-ı Âlemin harfleri sayısınca vücuduna şahadet eden ve zîruhların Medar-ı Şefkat ve Rahmet ve Înayet olabilen cihazatı ve mat'ûmatı ve nîmetleri adedince Rahmetini gösteren deliller, şahidler; bize Rahîm, Kerîm, Enîs, Vedûd olan Hâlikimizin, Sâniimizin,

Hâmimizin Dergâhını gösteriyorlar. O Dergâhta en makbûl bir Şefaatçı, acz ve zaafdır. Ve acz ve zaafın tam zamanı da, ihtiyarlıktır. Böyle bir Dergâha makbûl bir Şefaatçı olan ihtiyarlıktan küsmek değil, sevmek lâzımdır.

* * *

Bediüzzaman Said Nursî'nin birkaç Mektubu ve Nur Risâlelerinin Te'lifi zamanlarında Risale-i Nur'u el yazılarıyla neşredenlerden bazlarının Fıkralarıdır

YİRMİSEKİZİNCİ MEKTUBUN ÜÇÜNCÜ MES'ELESİNİN TETİMMESİ OLABİLİR KÜÇÜK VE HUSUSÎ BİR MEKTUBTUR

Âhiret Kardeşlerim ve Çalışkan Talebelerim Husrev Efendi ve Re'fet Bey,

Sözler nâmındaki Envâr-ı Kur'anîyyede üç Kerâmet-i Kur'anîyyeyi hissediyorduk. Sizler dahi, gayret ve şevkinizle bir dördüncüsünü ilâve ettirdiniz. Bildiğimiz üç ise:

Birincisi: Te'lifinde fevkâlâde suhûlet ve sür'attir. Hattâ beş parça olan Ondokuzuncu Mektub iki üç günde ve her günde üç dört saat zarfında -mecmuu oniki saat eder- kitabsız, dağda, bağda te'lif edildi. Otuzuncu Söz; hastalıklı bir zamanda, beş altı saatte te'lif edildi. Yirmisekizinci Söz olan Cennet bahsi bir veya iki saatte, Süleyman'in Dere bahçesinde te'lif edildi. Ben ve Tevfik ile Süleyman, bu sür'ate hayrette kaldık. Ve hâkezâ... Te'lifinde bu Kerâmet-i Kur'anîyye olduğu gibi

İkincisi: Yazmasında dahi fevkâlâde bir suhûlet, bir iştıyak ve usanmamak var. Şu zamanda Ruhlara, Akıllara usanç veren çok esbab içinde, bu "Söz"lerden biri çıkar; birden çok yerlerde Kemâl-i İştıyakla yazılmaya başlanıyor. Mühim meşgaleler içinde, onlar hersey'e tercih ediliyor. Ve hâkezâ...

Üçüncü Kerâmet-i Kur'anîyye: Bunların okunması dahi usanç vermiyor. Hususan ihtiyaç hissedilse, okundukça zevk alınıyor, usanılmıyor.

İşte siz dahi, **dördüncü bir Kerâmet-i Kur'anîyye'yi** isbat ettiniz. Husrev gibi, kendine tenbel diyen ve beş senedir Sözler'i işittiği

halde yazmaya cidden tenbellik edip başlamışın bir Kardeşimiz, bir ayda ondört Kitabı güzel ve dikkatli yazması, şüphesiz dördüncü bir Kerâmet-i Esrâr-ı Kur'anîyyedir. Hususan Otuzüçüncü Mektub olan Otuzuç pence-relerin kıymeti tamamen takdir edilmiş ki, gayet dikkatle ve güzel yazılmış. Evet o Risale, Mârifetullah ve İman-ı Billâh için en kuvvetli ve en parlak bir Risaledir. Yalnız baştaki pencereler gayet icmal ve ihtisar ile gidilmiştir; fakat gittikçe inkişaf eder; daha ziyade parlar. Zaten saîr te'lifata muhalif olarak ekser "Söz"lerin başları mücîmel başlar, gittikçe genişlenir, tenevvür eder.

* * *

Yirmisekizinci Mektubun Yedinci Mes'elesi

Su mes'ele "Yedi İşâret"tir.

Evvelâ Tahdîs-i Ni'met sûretinde birkaç Sîr-ı Înâyeti izhâr eden "Yedi Sebeb'i beyan ederiz.

Birinci Sebeb: Eski Harb-i Umumîden evvel ve evâilinde, bir Vâkıâ-i Sâdıkada görüyorum ki: Ararat Dağı denilen meşhur Ağrı Dağının altındayım. Birden o dağ, müthiş infilâk etti; dağlar gibi parçaları, dünyanın her tarafına dağıtti. O dehşet içinde baktım ki, merhum vâlidem yanıldadır. Dедим: "Ana, korkma! Cenâb-ı Hakkın Emridir ; O Rahîmdir ve Hakîmdir" Birden o hâlette iken, baktım ki mühim bir Zât, bana âmirane diyor ki: "Î'caz-ı Kur'anı beyan et." Uyandım, anladım ki bir büyük infilâk olacak. O infilâk ve inkılâbdan sonra, Kur'an etrafındaki Surlar kırılacak. Doğrudan doğuya Kur'an kendi kendini müdafaa edecek. Ve Kur'ana hücum edilecek; Î'câzi Onun çelik bir zırhi olacak. Ve şu Î'cazin bir nev'ini şu zamanda izharına -haddimin fevkînde olarak- benim gibi bir adam namzed olacak ve namzed olduğumu anladım.

Mâdem Î'caz-ı Kur'anı bir derece beyan, Sözlerle oldu. Elbette o Î'cazin hesabına geçen ve Onun Reşehatı ve Berekâtı nev'inden

olan Hizmetimizdeki İnâyâtı izhar etmek, İ'caza yardımır ve izhar etmek gerektir.

İkinci Sebeb: Mâdem Kur'an-ı Hakîm Mûrsidimizdir, Üstâdımızdır, İmamımızdır, herbir Âdabda Rehberimizdir; O kendi kendini medh-ediyor. Biz de O'nun Dersine ittibâen, O'nun Tefsirini medhedeceğiz.

Hem mâdem yazılan Sözler Onun bir nevi Tefsiridir ve o Risalelerdeki Hakaik Kur'anın Malîdîr ve Hakikatlarıdır; ve mâdem Kur'an-ı

Hakim ekser Sûrelerde, hususan *الْحَمْدُ لِلّٰهِ* larda *حَمْدٌ* lerde kendi kendini Kemâl-i Haşmetle gösteriyor; Kemâlâtını söylüyor; lâyık olduğu medhi kendi kendine ediyor. Elbette Sözlerde in'ikâs etmiş Kur'an-ı Hakîmin Lemeât-ı İ'câziyyesinden ve o Hizmetin Makbûliyetine alâmet olan İnâyât-ı Rabbâniyyenin izharına mükellefiz. Çünkü, O Üstadımız öyle eder ve öyle Ders verir.

Üçüncü Sebeb: Sözler hakkında tevâzu' sûretinde demiyorum, belki bir Hakikati beyan etmek için derim ki: "Sözlerdeki Hakaik ve Kemalât benim değil Kur'anındır ve Kur'andan tereşşuh etmiştir." Hattâ Onuncu Söz, üzerî Âyat-ı Kur'aniyyeden sözülmüş bâzı Katarattır. Sâir Risaleler dahi umumen öyledir. Mâdem ben öyle biliyorum ve mâdem ben fâniyim, gideceğim elbette bâkî olacak birşey ve bir Eser, benimle bağlanmamak gerektir ve bağlanmamalı. Ve mâdem ehl-i dalâlet ve tuğyan, işlerine gelmiyen bir eseri, eser sahibini çürütmekle eseri çürütmek âdetleridir; elbette Semâ-yı Kur'anın yıldızlarıyle bağlanan Risaleler, benim gibi çok îtirâzata ve tenkidata medar olabilen ve sukut edebilen çürük bir direk ile bağlanmamalı. Hem mâdem örf-i nâsda, bir eserdeki mezâya, o eserin masdarı ve menba'ı zannettikleri müellifin etvarında aranılıyor ve bu örfe göre, o Hakaik-ı Âliyeyi ve o Cevâhir-i Galiyeyi kendim gibi bir müflise ve onların binde birini kendinde gösteremiyen şahsiyetime mal etmek, Hakikata karşı büyük bir haksızlık olduğu için Risaleler kendi malîm değil, Kur'anın Mali olarak Kur'anın Reşehat-ı Meziyyatına mazhar olduklarını izhar etmeye mecburum. Evet, lezzetli üzüm salkımlarının hâsiyetleri, kuru çubugunda aranılmaz! İşte ben de öyle bir kuru çubuk hükmündeyim.

Dördüncü Sebeb: Bâzan tevâzu, küfran-ı ni'meti istilzam ediyor belki küfran-ı ni'met olur. Bâzan da Tahdîs-i Ni'met, iftihar olur.

İkisi de zarardır. Bunun çâre-i yegânesi ki: -ne küfran-ı ni'met çıksın, ne de iftihar olsun- Meziyyet ve Kemalâtları ikrar edip fakat temellük etmî-yerek, Mün'im-ı Hakikinin Eser-i İn'âmi olarak göstermektir. Meselâ: Nasılki murassa' ve müzeyyen bir elbise-i fâhireyi biri sana giydirse ve onunla çok güzelleşsen, halk sana dese: "مَا شَاءَ اللَّهُ مَا شَاءَ اللَّهُ" , çok güzelsin, çok güzelleştir." Eğer sen tevazu'kârâne desen: "Hâşâ!... Ben neyim, hiç. Bu nedir, nerede güzellik!" O vakit küfran-ı ni'met olur ve hulleyi sana giydiren mahir san'atkâra karşı hürmetsizlik olur. Eğer müftehirane desen: "Evet ben çok güzelim, benim gibi güzel nerede var, benim gibi birini gösteriniz..." O vakit, mağrurane bir fahirdir.

İşte; fahirden, küfrandan kurtulmak için demeli ki: "Evet ben güzelleştim, fakat güzellik libasındır ve dolayısıyla libası bana giydirenindir, benim değildir."

İşte bunun gibi, ben de sesim yetişse, bütün Küre-i Arz'a bağırarak derim ki: "Sözler güzeldirler, hakikattırlar, fakat benim degildirler, Kur'an-ı Kerîmin Hakaikinden telemmu' etmiş Şuâlardır..."

وَمَا مَدَحْتُ مُحَمَّداً بِمَقَاتِبِيٍّ وَلَكِنْ مَدَحْتُ مَقَاتِبِيٍّ بِمُحَمَّدٍ

Düsturyula derim ki:

وَمَا مَدَحْتُ الْقُرْآنَ بِكَلِمَاتِيٍّ وَلَكِنْ مَدَحْتُ كَلِمَاتِيٍّ بِالْقُرْآنِ

yâni: "Kur'anın Hakaik-ı İ'câzını ben güzelleştiremedim, güzel göste-remedim; belki Kur'anın güzel Hakikatları, benim tâbiratlarımı da güzelleştirdi, ulvîlestirdi." Mâdem böyledir; Hakaik-ı Kur'anın güzelliği nâmına, "Sözler" nâmindaki Âyinelerinin güzelliklerini ve o âyinedarlığa terettüp eden İnâyât-ı İlâhiyyeyi izhar etmek, makbûl bir Tahdîs-i Ni'mettir.

Beşinci Sebeb: Çok zaman evvel bir Ehl-i Velâyetten işittim ki; o Zât, eski Velilerin Gaybî İşâretlerinden istihraç etmiş ve kanaatî gelmiş ki: "Şark tarafından bir Nur zuhûr edecek, bid'alar zulümâtını dağıtanacak." Ben, böyle bir Nurun zuhûruna çok intizar ettim ve ediyorum. Fakat çiçekler baharda gelir. Öyle Kudsî Çiçeklere zemin hazır etmek lâzım gelir. Ve anladık ki bu Hizmetimizle o nuranî Zatlara zemin ihtar ediyoruz. Mâdem kendimize aid değil, elbette Sözler nâmindaki Nurlara aid olan İnâyât-ı İlâhiyyeyi beyan

etmekte medar-ı fahr ve gurur olamaz; belki Medâr-ı Hamd ve Şükür ve Tahdîs-i Ni'met olur.

Altinci Sebeb: Sözler'in Te'lifi vasıtasiyle Kur'ana Hizmetimize bir mükâfat-ı âcile ve bir vasıta-i teşvik olan Înâyât-ı Rabbâniyye, bir Muvaffakiyettir. Muvaffakiyet ise, izhar edilir. Muvaffakiyetten geçse, olsa olsa bir İkrâm-ı İlâhî olur. İkrâm-ı İlâhî ise; izhari, bir Şükr-ü Mânevîdir. Ondan dahi geçse; olsa olsa, hiç ihtiyarımız karışmadan bir Kerâmet-i Kur'anîye olur. Biz, mazhar olmuşuz. Bu nevi ihtiyarsız ve habersiz gelen bir Kerâmetin izhari, zararsızdır. Eğer âdi Kerâmâtin fevkine çıksa, o vakit olsa olsa Kur'anın İ'caz-ı Mânevîsinin Şu'leleri olur. Mâdem İ'caz izhar edilir; elbette İ'caza yardım edenin dahi izhari İ'caz hesabına geçer, hiç medar-ı fahr ve gurur olamaz, belki Medâr-ı Hamd ve Şukrandır.

Yedinci Sebeb: Nev'-i İnsانın yüzde seksemi Ehl-i Tahkik değildir ki, Hakikata nûfûz etsin ve Hakikatı Hakikat tanıyor kabûl etsin. Belki sûrete, hüsn-ü zanna binaen, makbûl ve mütemed İnsanlardan iştikkileri mesâili, taklîden kabûl ederler. Hattâ kuvvetli bir Hakikatı, zaif bir adamın elinde zaif görür; ve kıymetsiz bir mes'eleyi kıymetdar bir adamın elinde görse, kıymetdar telâkki eder. İşte ona binaen, benim gibi zaif ve kıymetsiz bir bîcârenin elindeki Hakaik-ı İmaniyye ve Kur'anîyenin kıymetini, ekser nâsın nokta-i nazarında düşürmemek için bilmecburiye ilân ediyorum ki: İhtiyarımız ve haberimiz olmadan, birisi bizi istihdam ediyor; biz bilmiyerek, bizi mühim işlerde çalıştırıyor. Delilimiz de şudur ki: Şuurumuz ve ihtiyarımızdan hariç bir kısım Înâyâta ve Teshîlâta mazhar oluyoruz. Öyle ise, o Înayetleri bağırrarak ilân etmeye mecburuz.

İste geçmiş "Yedi Esbab'a binaen, küllî birkaç Înâyet-i Rabbâniyyeye işaret edeceğiz.

Birinci İşaret: Yirmisekizinci Mektubun Sekizinci Mes'elesinin Birinci Nüktesinde beyan edilmişdir ki, "Tevâfukat"tır. Ezcümle: Mu'cizat-ı Ahmedîyye Mektubatında, Üçüncü İşaretinden tâ Onsekizinci İşaretine kadar almiş sahife; habersiz, bilmiyerek, bir müstensihin Nûshasında, iki sahife müstesna olmak üzere mütebakî bütün sahifelerde

-Kemâl-i müvâzenetle- ikiyüzden ziyade رَسُولُ أَكْرَمٍ Aleyhissalâtü Ves-selâm" Kelimeleri birbirine bakıyorlar. Kim insaf ile iki sahifeye dikkat etse, tesadüf olmadığını tasdik edecek.

Halbuki tesadüf, olsa olsa bir sahifede kesretli emsâl Kelimeleri bulunsa, yarı yarıya Tevâfuk olur; ancak bir iki sahifede tamamen Tevâfuk edebilir. O halde böyle umum sahifelerde **رسولِ آنکه** Aleyhissalâtü

Vesselâm Kelimesi; iki olsun, üç olsun, dört olsun veya daha ziyade olsun, Kemal-i Mîzan ile birbirinin yüzüne baksa; elbette tesadüf olması mümkün değildir. Hem sekiz ayrı ayrı müstensihin bozamadığı bir Tevafukun, kuvvetli bir İşâret-i Gaybiyye içinde olduğunu gösterir. Nasılkı Ehl-i Belâgatın Kitaplarında, Belâgatın derecatı bulunduğu halde, Kur'an-ı Hakîmdeki Belâgat, Derece-i İ'caza olmuş. Kimsenin haddi değil ki Ona yetişsin. Öyle de: Mu'cizat-ı Ahmedîyyenin bir Âyînesi olan Ondokuzuncu Mektub ve Mu'cizat-ı Kur'aniyyenin bir Tercümanı olan Yirmibeşinci Söz ve Kur'anın bir nevi Tefsiri olan Risale-i Nur Eczalarında Tevafukat, umum Kitabların fevkinde bir derece-i garabet gösteriyor. Ve ondan anlaşılıyor ki: Mu'cizat-ı Kur'aniyye ve Mu'cizat-ı Ahmedîyye'nin bir nevi Kerâmetidir ki, o Âyînelerde Tecelli ve Temessül ediyor.

İkinci İşâret: Hizmet-i Kur'aniyye'ye aid Înâyât-ı Rabbaniyyenin ikincisi şudur ki: Cenâb-ı Hak, benim gibi kalemsız, yarı Ümmî, diyar-ı gurbette, kimsesiz, ihtilâttan men'edilmiş bir tarzda; kuvvetli, ciddî, samîmî, gayyûr, fedakâr ve Kalemleri birer Elmas Kılınç olan Kardeşleri bana muavin Îhsan etti. Zaif ve âciz omuzuma çok ağır gelen Vazife-i Kur'aniyyeyi, o kuvvetli omuzlara bindirdi, Kemâl-i Kereminden yükümü hafifleştirdi. O mübarek Cemaat ise; Hulûs'ının tâbiriyile, Telsiz Telgrafın Ahizeleri hükmünde ve Sabrinin tâbiriyile, Nur Fabrikasının Elektriklerini yetiştiren Makineler hükmünde ayrı ayrı meziyetleri ve kıymetdar muhâtilif hâsiyetleriyle beraber, yine Sabrinin tâbiriyile bir Tevafukat-ı Gaybiyye nev'inden olarak, şevk ve sa'y ü gayret ve ciddiyyette birbirine benzer bir sûrette, Esrâr-ı Kur'aniyyeyi Envâr-ı Îmaniyyeyi etrafa neşretmeleri ve her yere erişitmeleri; ve şu zamanda (yâni hurufat değişmiş, matbaa yok, herkes Envâr-ı Îmaniyyeye muhtaç olduğu bir zamanda) ve fütur verecek ve şevki kıracak çok esbab varken bunların fûtûrsuz, Kemâl-i Şevk ve Gayrette bu Hizmetleri, doğrudan doğruya bir Kerâmet-i Kur'aniyye ve zâhir bir Înâyet-i İlâhiyyedir.

Evet, Velâyetin Kerâmeti olduğu gibi, Niyet-i Hâlisenin dahi Kerâmeti vardır; Samimiyetin dahi Kerâmeti vardır... Bâhusus, Lillâh için olan bir Uhuvvet Dairesindeki Kardeşlerin içinde, ciddî, samîmî

Tesanüdüن çok Kerâmetleri olabilir. Hattâ söyle bir Cemaatin Şahs-ı Mânevîsi, bir Veliyy-i Kâmil hükmüne geçebilir, Înâyâta mazhar olur.

İşte ey Kardeşlerim ve ey Hizmet-i Kur'anda arkadaşlarım! Bir kal'ayı fetheden bir bölüğün çavuşuna bütün şerefi ve bütün ganimetini vermek nasıl zulümdür, bir hatâdır; öyle de: Şahs-ı Mânevînizin kuvvetiyle ve Kalemleriniz ile hâsil olan Fütuhattaki Înâyâtı benim gibi bir bîçâreye veremezsiniz!... Elbette böyle mübarek bir Cemâatte, Tevâfukat-ı Gaybiyyeden daha ziyade kuvvetli bir İşâret-i Gaybiyye var ve ben görüyorum; fakat herkese ve umuma gösteremiyorum.

Üçüncü İşâret: Risale-i Nur Eczaları, bütün mühim Hakaik-ı İmaniyye ve Kur'anîyyeyi hattâ en muannide karşı dahi parlak bir sûrette isbatı, çok kuvvetli bir İşâret-i Gaybiyye ve bir Înâyet-i İlâhiyyedir. Çünkü: Hakaik-ı İmaniyye ve Kur'anîyye içinde öyleleri var ki, en büyük bir dâhî telâkki edilen İbn-i Sîna, fehminde aczını itiraf etmiş, "Akıl buna yol bulamaz..." demiş. Onuncu Söz Risalesi, o Zâtın dehasıyla yetişemediği Hakaiki avamlara da, çocuklara da bildiriyor.

Hem meselâ: Sîrr-ı Kader ve cüz-ü ihtiyârînin halli için, koca Sa'd-ı Teftazanî gibi bir Allâme, kırk elli sahifede - meşhur Mukaddemât-ı Îsnâ Aşer nâmîyle "Telvih" nâm Kitabında - ancak hallettiği ve ancak Havassa bildirdiği aynı mesâil, Kadere dâir olan Yirmialtinci Sözde, İkinci Mebhasin iki sahifesinde tamamıyla, hem herkese bildirecek bir tarzda beyanı, Eser-i Înâyet olmazsa nedir?

Hem bütün Ukûlü hayrette bırakın ve hiçbir felsefenin eliyle keşfedilemiyen ve Sîrr-ı Hilkat-ı Âlem ve Tîlsîm-ı Kâinat denilen ve Kur'an-ı Azîmüşşânın Î'caziyle keşfedilen o Tîlsîm-ı Müskil-Kûşâ ve o Muammayı Hayret-Nüma, Yirmidördüncü Mektub ve Yirmidokuzuncu Sözün âhirindeki remizli nûktede ve Otuzuncu Söz'ün tahavvülât-ı zerrâtın altı adet hikmetinde keşfedilmiştir. Kâinattaki Faaliyet-i Hayret-Nümânnın Tîlsîmini ve Hilkat-ı Kâinatın ve Âkîbetinin Muammasını ve Tahavvülât-ı Zerrattaki harekâtın Sîrr-ı Hikmetini keşf ve beyan etmişlerdir; meydandadır, bakılabilir.

Hem Sîrr-ı Ehadiyyet ile, şeriksiz Vahdet-i Rububiyyeti, hem nihayetsiz Kurbiyet-i İlâhiyye ile, nihayetsiz bu'diyyetimiz olan hayretengiz

Hakikatları Kemâl-i vuzuh ile Onaltinci Söz ve Otuzikinci Söz beyan ettikleri gibi Kudret-i İlâhiyye'ye nisbeten zerrat ve seyyarat müsavi olduğunu ve Haşr-i A'zamda umum zîruhun İhyâsı, bir nefsin İhyâsı kadar O Kudrete kolay olduğunu; ve şirkin, Hilkat-ı Kâinatta müdahalesi imtina' derecesinde akıldan uzak olduğunu Kemâl-i Vüzuh ile gösteren Yirminci Mektubdaki

وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ Kelimesi beyanında ve üç temsili hâvi onun

Zeyli, şu azîm Sîrr-ı Vahdeti keşfetmiştir.

Hem Hakaik-ı İmaniyye ve Kur'anîyyede öyle bir genişlik var ki, en büyük zekâ-i beşerî ihâta edemediği halde; benim gibi zihni müşevveş, vaziyeti perişan, müracaat edilecek Kitab yokken sıkıntılı ve sur'atle yazan bir adamda o Hakaikin ekseriyet-i mutlakası Dekaikıyla zuhuru; doğrudan doğruya Kur'an-ı Hakîmin İ'câz-ı Mânevîsinin Eseri ve Înâyet-i Rabbâniyyenin bir Cilvesi ve kuvvetli bir İşâret-i Gaybiyyedir.

Dördüncü İşaret: Elli, altmış Risaleler öyle bir tarzda İhsan edilmiş ki; değil benim gibi az düşünen ve zuhurata tebâiyet eden ve tedkike vakit bulamayan bir İnsanın, belki büyük zekâlardan mürekkep bir Ehl-i Tedkikin sa'y ve gayretille yapılmış bir tarzda te'lifleri, doğrudan doğruya bir Eser-i Înâyet oldukça gösteriyor. Çünkü: Bütün bu Risalelerde bütün derin Hakaik, temsilât vasıtasiyla, en âmi ve ümmî olanlara kadar Ders veriliyor. Halbuki o Hakaikin çoğunu, büyük Âlimler, tefhim edilmez deyip; değil avâma, belki Havassa da bildiremiyorumlar.

İste en uzak Hakikatları, en yakın bir tarzda, en âmi bir adama Ders verecek derecede, benim gibi türkçesi az, sözleri muğlâk, çoğu anlaşılmaz ve zâhir Hakikatları dahi müşkilleştiriyor diye eskidenberi iştîhar bulmuş ve eski Eserleri o su'-i iştîhari tasdik etmiş bir şahsın Elinde bu Hârika Teshîlât ve Suhûlet-i Beyan; elbette bilâşüphe bir Eser-i Înâyettir ve Onun hüneri olamaz ve Kur'an-ı Kerîm'in İ'câz-ı Mânevîsinin bir Cilvesidir ve Temsilât-ı Kur'anîyyenin bir Temessüldür ve În'ikâsıdır.

Beşinci İşaret: Risaleler, umumiyetle pekçok intişar ettiği halde; en büyük Âlimden tut, tâ en âmi adama kadar ve Ehl-i Kalb

büyük bir Veliden tut, tâ en muannid dinsiz bir feylesofa kadar olan tabakat-ı nâs ve tâifeler o Risaleleri gördükleri ve okudukları ve bir kısmı tokatlarını yedikleri halde tenkid edilmemesi ve her tâife derecesine göre istifade etmesi, doğrudan doğruya bir Eser-i İnâyet-i Rabbânîyye ve bir Kerâmet-i Kur'aniyye olduğu gibi; çok tedkit ve taharriyatın neticesiyle ancak husûl bulan o çeşit Risaleler, fevkâlâde bir sur'atle, hem idrâkimi ve fikrimi müşevveş eden sıkıntılı inkîbaz vakitlerinde yazılması dahi bir Eser-i İnâyet ve bir İkrâm-ı Rabbânîdir.

Evet, ekser Kardeşlerim ve yanimdaki umum arkadaşlarım ve müstensihler biliyorlar ki; Ondokuzuncu Mektubun beş parçası birkaç gün zarfında hergün iki üç saatte ve mecmuu oniki saatte hiçbir Kitaba müracaat edilmeden yazılması hattâ en mühim bir parça ve o parçada

Lâfz-1 **رسولِ اکرم** Aleyhissalâtü Vesselâm Kelimesinde zâhir bir Hâtem-i Nübvveti gösteren Dördüncü Cüz; üç-dört saatte, dağda, yağmur altında ezber yazılmış. Ve Otuzuncu Söz gibi mühim ve dakik bir Risale, altı saat içinde bir bağda yazılmış. Ve Yirmisekizinci Söz, Süleyman'ın bahçesinde, bir, nihayet iki saat içinde yazılması gibi, ekser Risaleler böyle olması; ve eskidenberi sıkıntılı ve münkabız olduğum zaman, en zâhir Hakikatlari dahi beyan edemediğimi belki bilemediğimi yakın dostlarım biliyorlar. Hususan o sıkıntıya hastalık da ilâve edilse, daha ziyade beni Dersten, Te'liften men'etmekle beraber en mühim Sözler ve Risaleler, en sıkıntılı ve hastalıklı zamanımda, en sur'atlı bir tarzda yazılması; doğrudan doğruya bir İnâyet-i İlâhiyye ve bir İkram-ı Rabbânî ve bir Kerâmet-i Kur'aniyye olmazsa nedir?

Hem, hangi Kitab olursa olsun (böyle Hakaik-ı İlâhiyyeden ve İmâniyyeden bahsetmiş ise) -alâ külli hâl- bir kısım mesâili, bir kısım İnsanlara zarar verir.. ve zarar verdikleri için, her mes'ele herkese neşredilmemiş. Halbuki şu Risaleler ise; şimdiye kadar hiç kimsede, -çoklardan sordduğum halde- sù'-i te'sir ve aksülâmel ve tahdiş-i ezhân gibi bir zarar vermedikleri, doğrudan doğruya bir İşâret-i Gaybiyye ve bir İnâyet-i Rabbânîyye olduğu bizce muhakkaktır.

Altıncı İşâret: Şimdi bence kat'iyyet peyda etmiştir ki; ekser hayatım, ihtiyarım ve iktidarımın şuur ve tedbirimin haricinde öyle bir

tarzda geçmiş ve öyle garib bir sûrette ona cereyan verilmiş, tâ Kur'an-ı Hakîme Hizmet edecek olan bu nevi Risaleleri netice versin. Âdetâ bütün Hayat-ı Îlmiyyem, Mukaddemât-ı Îhzariyye hükmüne geçmiş. Ve Sözler ile Î'caz-ı Kur'anın Îzharı, Onun neticesi olacak bir sûrette olmuştur. Hattâ şu yedi sene nefyimde ve gurbetimde ve sebebsiz ve arzumun hilâfında tecerrûdüm: ve meşrebime muhalif yalnız bir köyde imrar-ı hayat etmekliğim; ve eskidenberi ülfet ettiğim hayat-ı içtimaiyyenin çok rabitalarından ve kaidelerinden nefret edip terketmekliğim; doğrudan doğruya bu Hizmet-i Kur'aniyyeyi hâlis, sâfi bir sûrette yaptırmak için bu vaziyet verildiğine şüphem kalmamıştır. Hattâ çok def'a bana verilen sıkıntı ve zulmen bana karşı olan tazyikat perdesi altında, bir Dest-i Înâyet tarafından, merhametkârane, Kur'anın Esrarına hasr-ı fîkî ettirmek ve nazarı dağıtmamak için yapılmıştır kanaatindeyim. Hattâ eskiden mütalâaya çok müştak olduğum halde, bütün bütün sair kitabların mütalâasından bir men', bir mücanebet Ruhuma verilmişti. Böyle gurbette medâr-ı teselli ve ünsiyet olan mütalâayı bana terkettiren, anladım ki, doğrudan doğruya Âyât-ı Kur'aniyyenin Üstad-ı Mutlak olmaları içindir.

Hem yazılan Eserler, Risaleler -ekseriyet-i mutlakası- hariçten hiçbir sebeb gelmiyerek, Ruhumdan tevellüd eden bir hâcete binaen, âni ve defî olarak İhsan edilmiş. Sonra bâzı dostlarımı gösterdiğim vakit demişler: "Şu zamanın yaralarına devadır." İntişar ettikten sonra ekser Kardeşlerimden anladım ki, tam şu zamandaki ihtiyaca muvafık ve derde lâyık bir ilâç hükmüne geçiyor.

İşte ihtiyar ve şuurumun dairesi haricinde, mezkûr hâletler ve sergüzeşt-i hayatım ve Ulûmların enva'lardaki hilâf-ı âdet ihtiyarsız tetebbuatım, böyle bir Netice-i Kudsiyyeye müncer olmak için, kuvvetli bir Înâyet-i Îlâhiyye ve bir Îkrâm-ı Rabbânî olduğuna bende şüphe bırakmamıştır.

Yedinci İşaret: Bu Hizmetimiz zamanında, beş-altı sene zarfında, bilâmübalâga yüz Eser-i Îkrâm-ı Îlâhî ve Înâyet-i Rabbânîyye ve Kerâmet-i Kur'aniyyeyi gözümüzle gördük. Bir kısmını, Onaltıncı Mektubda işâret ettik; bir kısmını, Yirmialtıncı Mektubun Dördüncü Mebhasının mesâil-i müteferrikasında bir kısmını, Yirmisekizinci Mektubun Üçüncü Mes'elesinde beyan ettik. Benim yakın arkadaşlarım bunu biliyorlar. Dâimî arkadaşım Süleyman Efendi

çoklarını biliyor. Hususan, Sözler'in ve Risalelerin Neşrine ve tashihatında ve yerlerine yerleştirmekte ve tesvid ve tebyîzinde, fevkalme'mûl Kerametkârâne bir Teshilâtâ mazhar oluyoruz; Kerâmet-i Kur'aniyye olduğuna şüphemiz kalmıyor. Bunun misâlleri yüzlerdir.

Hem maîset hususunda o kadar şefkatle besleniyoruz ki; en küçük bir Arzu-yu Kalbimizi, bizi istihdam eden Sâhib-i Înâyet tatmin etmek için fevkalme'mul bir sûrette İhsan ediyor. Ve hâkezâ... İşte bu hal, gayet kuvvetli bir İşâret-i Gaybiyyedir ki, biz istihdam olunuyoruz; hem Rızâ Dairesinde, hem Înâyet altında bize Hizmet-i Kur'aniyye yaptırılıyor.

الْحَمْدُ لِلّٰهِ هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي
 سُبْحَانَكَ لَا إِلَٰهَ مَا عَلِمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ
 اللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ صَلَّى تَكُونُ لَكَ رَضَاءً وَ لِحَقِيقَةِ أَدَاءٍ وَ عَلٰى أَهْلِ
 وَصَاحِبِهِ وَ سَلِّمْ تَسْلِيمًا كَثِيرًا آمِينَ

Mahrem bir suale cevabtır

Şu Sırr-ı Înâyet, eskiden mahremce yazılmış. Ondördüncü Söz'ün âhirine ilhak edilmişti; her nasılsa ekser müstensihler unutup yazmamışlardı; demek münasip ve lâyik mevkii burası imiş ki, gizli kalmış.

Benden suâl ediyorsun: "Neden Senin Kur'andan yazdığını Sözlerde bir Kuvvet, bir Te'sir var ki, Mûfessirlerin ve Âriflerin sözlerinde nâdiren bulunur. Bâzan bir satırda, bir sahife kadar Kuvvet var; bir sahifede, bir Kitab kadar Te'sir bulunuyor?..."

Elcevab: Şeref, Î'caz-ı Kur'ana aid olduğundan ve bana aid olmadığından, bilâpervâ derim: "Ekseriyet îtibariyle öyledir." Çünkü:

Yazılan Sözler tasavvur değil, Tasdiktir; teslim değil, Îmandır; Mârifet değil, Şehadettir, Şuhuddur; taklid değil, Tahkikdir; iltizam değil, İz'andır; tasavvuf değil, Hakikattir; dâva değil, dâva içinde Bürhandır. Şu Sırrın Hikmeti budur ki:

Eski zamanda Esasât-ı Îmaniyye mahfuzdu, Teslim kavî idi. Tefferruatta, Âriflerin Mârifetleri delilsiz de olsa Beyanatları makbûl idi; kâfi idi. Fakat şu zamanda dalâlet-i fenniyye, elini, Esâsâta ve Erkâna uzatmış olduğundan, her derde lâyik devâyı ihsan eden Hakîm-i Rahîm olan Zât-ı Zülcelâl, Kur'an-ı Kerîmin en parlak Mazhar-ı Î'cazından olan temsilâtından bir şu'lesini; acz ve zaafima, fakr ve ihtiyacımı merhameten, Hizmet-i Kur'ana aid yazılarımı İhsan etti. **فَلِلّهِ الْحَمْدُ**, Sırr-ı Temsil dürbiniyle, en uzak Hakikatlar gayet yakın gösterildi. Hem Sırr-ı Temsil cihetü'l-vahdetiyle, en dağınık mes'eleler toplattırıldı. Hem Sırr-ı Temsil merdiveniyle, en yüksek Hakaika kolaylıkla yetiştirildi. Hem Sırr-ı Temsil penceresiyle, Hakaik-ı Gaybiyyeye, Esâsât-ı İslâmiyyeye Şuhuda yakın bir Yakîn-i Îmaniyye hâsıl oldu. Akıl ile beraber vehim ve hayâl, hattâ nefş ve hevâ teslime mecbur olduğu gibi, şeytan dahi teslim-i silâha mecbur oldu.

Elhâsil: Yazılılarında ne kadar güzellik ve Te'sir bulunsa, ancak Temsilât-ı Kur'aniyyenin Lemeâtındandır. Benim hissem, yalnız şiddet-i ihtiyacımla Talebdir ve gayet aczimle Tazaruumdur. Derd benimdir, Devâ Kur'anındır.

Yedinci Mes'elenin Hâtimesidir

Sekiz İnâyet-i İlâhiyye sûretinde gelen İşârât-1 Gaybiyyeye dair gelen veya gelmek ihtimâlı olan evhâmi izâle etmek ve bir Sîrr-1 Azim-i İnâyeti beyan etmeye dairdir. Şu Hâtime "Dört Nükte"dir.

Birinci Nükte: Yirmisekizinci Mektubun Yedinci Mes'elesinde, yedi sekiz küllî ve mânevî İnâyât-1 İlâhiyyeden hissettiğimiz bir İşâret-i Gaybiyyeyi, "Sekizinci İnâyet" nâmiyle "Tevâfukat" tâbiri altındaki nakşda o İşârâtın cilvesini gördüğümüzü iddia etmişlik. Ve iddia ediyoruz ki; bu yedi-sekiz küllî İnâyâtlar o derece kuvvetli ve kat'îdirler ki, herbirisinden tek başıyla o İşârât-1 Gaybiyyeyi isbat eder. -Farz-1 muhal olarak- bir kısmı zaif görulse hattâ inkâr edilse, o İşârât-1 Gaybiyyenin kat'iyyetine halel vermez. O sekiz İnâyâtı inkâr edemiyen, o İşârâtı, inkâr edemez. Fakat tabakat-1 nâs muhtelif olduğu, hem kesretli tabaka olan tabaka-i avam gözüne daha ziyade itimad ettiği için, o sekiz İnâyâtın içinde en kuvvetlisi değil, belki en zâhirîsi Tevafukat olduğundan; -çendan ötekiler daha kuvvetli, fakat bu daha umumî olduğu için- ona gelen evhamı def'etmek maksadiyle, bir muvazene nev'iinden; bir Hakikati beyan etmeye mecbur kaldım. Şöyleden ki:

O zâhirî İnâyet hakkında demişlik: Yazdığınıımız Risalelerde قرآن

Kelimesi ve رسولِ اکرم Aleyhissalâtü Vesselâm Kelimesinde öyle bir derece Tevafukat görünüyor ki, hiçbir şüphe bırakmıyor ki, bir Kasd ile Tanzim edilip, müvazi bir vaziyet verilir. Kasd ve Îrade ise, bizlerin olmadığını delilimiz: Üç-dört sene sonra muttali' olduğumuzdur. Öyle ise, bu Kasd ve Îrade bir İnâyet Eseri olarak gaybıdır. Sîrf İ'caz-1 Kur'an ve Mu'cizat-1 Ahmedîyyeyi te'yid sûretinde ve iki Kelimedede Tevafuk sûretinde o garib vaziyet verilmiştir. Bu iki Kelimenin Mübarekiyeti, İ'caz-1 Kur'an ve Mu'cizat-1 Ahmedîyyeye bir Hâtem-i Tasdik olmakla beraber; sair misil Kelimeleri dahi, ekseriyet-i azîme ile Tevafuka mazhar etmişler; fakat onlar, birer sahifeye mahsus; şu iki Kelime, bir iki Risalenin umumunda ve ekser Risalelerde görünüyor. -Fakat mükerrer demişiz- Bu Tevafukun aslı saîr Kitablarda da çok bulunabilir; amma, Kasd ve Îrade-i Âliyeyi gösterecek bu derece garâbette değildir.. Şimdi bu dâvamızı çürütmek kabil olmadığı halde zâhir nazarlarda çürümüş gibi görmekte, bir iki cihet olabilir.

Birisi: Sizler, düşünüp, böyle bir Tevafuku rast getirmīssiniz diyebilirler... Böyle bir şey yapmak kasd ile olsa, rahat ve kolay bir şeydir. Buna karşı deriz ki: Bir dâvada iki şâhid-i sâdik kâfidir. Bu dâvamızdaki kasd ve irâdemiz taallûk etmiyerek, üç-dört sene sonra muttali' olduğumuza yüz şâhid-i sâdik bulunabilir. Bu münasebetle bir nokta söyleyece-ğim. Bu Kerâmet-i İ'caziyye, Kur'an-ı Hakîm Belâgat cihetinde Derece-i İ'cazda olduğu nev'inden değildir. Çünkü: İ'caz-ı Kur'anda, kudret-i beşer o yolda giderek, o dereceye yetişemiyor. Şu Kerâmet-i İ'caziyye ise, kudret-i beşerle olamıyor; kudret, o işe karışamıyor. (**Hâsiye**).

Üçüncü Nükte: İşâret-i Hâssa, İşâret-i Âmme münasebetiyle bir Sîr-ı Dakik-ı Rububiyyet ve Rahmâniyyete işâret edeceğiz.

Bir Kardeşimin güzel bir sözü var. O sözü, bu mes'eleye mevzu edeceğim. Sözü de şudur ki: Bir gün güzel bir Tevafukatı ona gösterdim. Dedi: "Güzel, zâten her Hakikat güzeldir; fakat bu Sözlerdeki Tevafukat ve Muvaffakiyet daha güzeldir." Ben de dedim: "Evet, hersey ya hakikaten güzeldir, ya bizzat güzeldir veya neticeleri îtibariyle güzeldir." Ve bu güzellik, Rububiyet-i Âmmeye ve Şümûl-ü Rahmete ve Tecelli-i Âmmeye bakar. Dediğin gibi, bu Muvaffakiyetteki İşâret-i Gaybiyye daha güzeldir. Çünkü bu, Rahmet-i Hâssaya ve Rububiyet-i Hâssaya ve Tecelli-i Hâssaya bakar bir sûrettedir. Bunu bir temsil ile fehme takrib edeceğiz. Şöyle ki:

Bir pâdişahın umumî saltanatı ve kanunu ile Merhamet-i Şâhânesi, umum efrad-ı millete teşmil edilebilir. Her ferd doğrudan doğruya o pâdişahın Lûtfuna, Saltanatına mazhardır. O sûret-i umumiyyede, efradin çok münasebat-ı hususiyesi vardır.

İkinci cihet, pâdişahın İhsânât-ı Hususiyesidir ve Evâmir-i Hâssasıdır ki; Umumî Kanunun Fevkînde, bir ferde İhsan eder, İltifat eder, Emir verir.

(**Hâsiye**): Ondokuzuncu Mektubun Onsekizinci İşâretinde; bir Nûshada, bir sahifede dokuz **قرآن** Tevâfuk süretinde bulunduğu halde birbirine hat çekdik, mecmuunda **محمد** Lâfzi çıktı. O Sahifenin mukabilindeki Sahifede sekiz **قرآن** Tevâfukla beraber, mecmuunda Lâfzullah çıktı.

Tevâfukatta böyle bedi' şeyler çok var. Bu Hâsiyenin meâlini gözümüzle gördük.

Bekir, Tevfik, Süleyman, Galib, Saîd.

İşte bu temsil gibi, Zât-ı Vâcibül-Vücad ve Hâlik-ı Hakîm ve Rahîm'in umumî Rubûbiyet ve Şümûl-ü Rahmeti noktasında hersey hissedardır; her şey'in hissesine isabet eden cihette hususî onunla münasebetdardır. Hem Kudret ve Îrâde ve Îlm-i Muhîtiyle her şey'e Tasarrufatı, her şey'in en cüz'î işlerine müdahalesi, Rububiyeti vardır. Herşey, her şe'ninde O'na muhtaçtır. O'nun Îlim ve Hikmetiyle işleri görülür, tanzim edilir. Ne tabiatın haddi var ki, o Daire-i Tasarruf-u Rububiyetinde saklansın ve te'sir sâhibi olup müdahale etsin; ve ne de tesadüfun hakkı var ki, o hassas Mîzan-ı Hikmet Dairesindeki işlerine karışşın. Risalelerde -yirmi yerde- kat'î hüccetlerle tesadüfü ve tabiatı nefyetsiz ve Kur'an Kılinciyla idam etmişiz; müdahalelerini muhal göstermişiz. Fakat, Rububiyet-i Âmmedeki Daire-i Esbab-ı Zâhiriyede, ehl-i gafletin nazarında, hikmeti ve sebebi bilinmiyen işlerde, tesadüf nâmını vermişler. Ve hikmetleri ihâta edilmeyen bazı Efâl-i İlâhiyyenin Kanunlarını (tabiat perdesi altında gizlenmiş) görememişler, tabiatı müracaat etmişler. İkincisi; Hususî Rububiyetidir ve Has İltifat ve İmdâd-ı Rahmânîsidir ki, Umumî Kanunların tazyikatı altında tahammül edemeyen ferdlerin İmdâdına Rahmân-ür-Rahîm İslimleri İmdâda yetişirler, hususî bir sûrette muavenet ederler, o tazyikattan kurtarırlar. Onun için her zîhayat, hususan İnsan, her anda Ondan istimdat eder ve meded alabilir.

İşte bu Hususî Rububiyetindeki İhsânâti, ehl-i gaflete karşı da tesadüf altına gizlenmez ve tabiatı havâle edilmez.

İşte bu Sırra binaendir ki, İ'caz-ı Kur'an ve İ'caz-ı Ahmedîyyedeki İşârât-ı Gaybiyyeyi, hususî bir işaret telâkki ve îtikad etmişiz. Ve bir İmdâd-ı Hususî ve muannidlere karşı kendini gösterecek bir Înâyet-i Hâssa olduğunu yakîn ettik. Ve sîrf Lillâh için ilân ettik. Kusur etmişsek ALLAH afvetsin.

أَمِينٌ ...

رَبَّنَا لَأُتُوْءَ اخِذْنَا إِنَّ نَسِيْنَا أَوْ أَخْطَلْنَا

Kardeşlerim,

Size, Üstad ve Talebeler ve Ders Arkadaşları içinde faide verecek bir fikrimi beyan edeceğim. Şöyle ki :

Sizler -haddimin fevkinde- bir cihette Talebemsiniz.. ve bir cihette Ders arkadaşlarınızsınız.. ve bir cihette muîn ve müşavirlerimsiniz.

Aziz Kardeşlerim, Üstâdınız lâyuhtî değil; Onu hatâsız zannetmek hatâdır. Bir bahçede çürük bir elma bulunmakla, bahçeye zarar vermez; bir hazinede silik para bulunmakla, hazineyi kıymetten düşürtmez. Haseninen on sayılmasıyla, seyyienin bir sayılmak Sırriyla, insâf odur ki; bir seyyie, bir hatâ görünse de, sâir Hasenata karşı Kalbi bulandırıp i'tiraz etmemektir. Hakâika dair mesâilde, külliyatları ve bazan da tafsîlâtları Sünûhât-ı İlhâmiye nev'inden olduğundan; hemen umumiyetle şübhesisizdir, kat'îdir.

Biliniz, Kardeşlerim ve Ders Arkadaşlarım! Benim hatâmî gördüğünüz vakit serbestçe bana söyleseniz mesrur olacağım. Hattâ başıma vursanız, Allah râzî olsun diyeceğim. Hakkın hâtırını muhafaza için, başka hatırlara bakılmaz. Nefs-i emmârenin enâniyeti hesabına, Hakkın hâtırı olan; bilmediğimiz bir Hakikati müdafaa değil,

عَلَى الرَّأْسِ وَالْعَيْنِ

Bilirsiniz ki, şu zamanda, şu Vazife-i İmaniye çok mühimdir; benim gibi zaif, fikri çok cihetlerle inkışam etmiş bir bîcâreye yükletmemeli; elden geldiği kadar yardım etmeli.

Cenâb-ı Hakk, Kemâl-i Rahmetinden, iki senedir ciddî Hakâika nisbeten; yemişler, fâkiheler nev'inden Tevâfukat-ı Latîfe ile ezhânımızı taltif etti, zihnimizi neş'elendirdi. Kemâl-i Merhametinden, o Tevâfukat-ı Latîfe meyveleriyle ciddî bir Hakikat-ı Kur'âniyeye zihnimizi sevk etti ve Ruhumuza, o meyveleri gıda ve kut yaptı. Hurma gibi hem fâkihe, hem kut oldu. Hem Hakikat, hem zînet ve meziyyet birleşti.

Kardeşlerim, bu zamanda, dalâlet ve gaflete karşı pek çok mânevî kuvvete muhtacız. Maatteessüf, ben şahsim itibariyle çok zaif ve müflisim. Hârika Kerametim yok ki bu Hakâiki onunla isbat edeyim. Ve Kudsî bir Himmetim yok ki Onunla Kulûbu celb edeyim. Ulvi bir Deham yok ki onunla Ukûlü teshir edeyim. Belki, Kur'ân-1

Hakîm'in Dergâhında bir dilenci Hâdim hükmündeyim. Bu muannid ehl-i dalâletin inadını kırmak ve insâfa getirmek için Kur'ân-ı Hakîm'in Esrârından bazan istimdad ederim. Kerâmat-ı Kur'âniye olarak, Tevâfukatta bir İkrâm-ı İlâhî hissettim, iki Elimle sarıldım. Evet Kur'ân'dan teresşuh eden "İşâratü'l-İcâz" ve "Risâle-i Haşir"de katî bir işaret hissettim. Emsalleri bulunsun bulunmasın, bence bir Kerâmet-i Kur'âniye'dir.

* * *

Aziz Sıddık Çalışkan Kardeşim,

Senin gördüğün Vazife-i Kur'âniyenin hepsi mübarektir. Cenâb-ı Hak sizi muvaffak etsin, fütur vermesin, Şevkinizi artırsın. Uhuvvet için bir Düstur beyan edeceğim. O düsturu cidden nazara almalısınız. Hayat, Vahdet ve İttihadın neticesidir. İmtizackârâne İttihad gittiği vakit, manevî Hayat da gider.

وَلَا تَنَازَعُوا فَتَقْشِلُوا وَتَذَهَّبَ رِيحُكُمْ işaret ettiği gibi,

Tesanûd bozulsa Cemâatın tadı kaçar.

Bilirsiniz ki; üç | (elif) ayrı ayrı yazılısa, kıymeti üçtür; Tesanûd-ü

Adedî ile yazılısa, yüz onbir kıymetinde olduğu gibi, sizin gibi üç-dört Hâdim-i Hak, ayrı ayrı ve Taksîmül-A'mâl olmamak cihetile hareket etseler; kuvvetleri üç-dört adam kadardır. Eğer hakikî bir Uhuvvette, birbirinin Faziletleriyle iftihar edecek bir Tesanûdle, birbirinin aynı olmak derecede bir Tefâni sırrıyla hareket etseler; o dört adam, dört yüz adam kuvvetinin kıymetindedirler. Sizler, koca Isparta'yı değil, belki büyük bir memleketi tenvir edecek elektriklerin makinistleri hükmündesiniz... Makinenin çarkları birbirine muavenete mecburdur. Birbirini kıskanmak değil, belki bilâkis birbirinin fazla kuvvetinden memnun olurlar. Şuurlu farz ettiğimiz bir çark, daha kuvvetli bir çarkı görse memnun olur; çünkü Vazifesini tâhfîf ediyor. Hak ve Hakikatîn, Kur'ân ve İmanın Hizmeti olan büyük bir Hazine-i Âliyeyi omuzlarında taşıyan Zatlar; kuvvetli omuzlar altına girdikçe iftihar eder, minnettâr olur, şükreder. Sakın birbirinize tenkid kapısını açmayıınız. Tenkid edilecek, Kardeşlerinizden hariç dairelerde çok var. Ben nasıl meziyetinizle iftihar ediyorum;

o meziyetlerden ben mahrum kaldıkça, sizde bulunduğuundan memnun oluyorum; kendimindir telâkkî ediyorum. Siz de Üstadınızın Nazariyle birbirinize bakmalısınız.. âdetâ her biriniz, ötekinin Faziletlerine nâşir olunuz.

Said Nursî

* * *

Sevgili ve Muhterem Üstadım,

"Söz"lerinizin, yani Risalelerinizin herbiri, birer Deva-yı Azîmdir. "Söz"lerinizden, pek çok Feyz alıyorum. O kadar ki, okudukça tekrar etmeyi istiyorum. Ve tekrarında duyduğum Îlâhî bir zevki târif edemeyeceğim. Bugün "Söz"lerinizden değil hepsini, bir tanesini alan insafla okursa hakkı teslime; ve münkir ise, gittiği yolu terke; fâsık ise, tevbeye mecbur olacağına kat'iyen ümitvârim...

Husrev

* * *

Nur Risalelerine çok müştak ve onların mütalâasından İntibahâ gelen bir doktora yazılan Mektubdur:

Merhaba, ey kendi hastalığını teşhis edebilen bahtiyar doktor, samîmî ve aziz dostum!

Senin hararetli Mektubunun gösterdiği İntibah-ı Ruhî, şâyân-ı tebrik-tir.

Biliniz ki, mevcudat içinde en kıymettar, Hayattır; ve vazifeler içinde en kıymettar, Hayata Hizmettir; ve Hidemat-ı Hayatiye içinde en kıymettar, Hayat-ı Fâniyenin Hayat-ı Bâkiyeye inkılâb etmesi için sa'y etmektedir. Şu hayatın bütün kıymeti ve ehemmiyeti ise, Hayat-ı Bâkiyeye çekirdek ve mebde' ve menşe' cihetindendir. Yoksa, Hayat-ı Ebediyeyi zehirleyecek ve bozacak bir tarzda şu hayat-ı fâniyeye hasr-ı nazar etmek; ânî bir şimşegi, sermedî bir güneşe tercih etmek gibi bir divâneliktir. Hakikat nazarında herkesten ziyade hasta olan, maddî ve gâfil doktorlardır. Eğer Eczahâne-i Kudsîye-i Kur'âniyeden tiryâk-misâl İmanî İlâçları alabilseler, hem kendi hastalıklarını, hem beşeriyyetin yaralarını tedavi ederler.

إِنْ شَاءَ اللَّهُ, senin şu İntibahın senin yarana bir merhem oldacağı gibi, seni dahi doktorların marazına bir ilâç yapar.

Hem bilirsin; me'yus ve ümidsiz bir hastaya manevî bir teselli, bazan bin ilâçtan daha nâfi'dir. Halbuki tabiat bataklığında boğulmuş bir tabib, o bîçâre marîzin elîm ye'sine bir zulmet daha katar. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ**, bu İntibahın, seni öyle bîçârelere medar-ı tesellî ve nurlu bir tabib yapar.

Bilirsin ki ömür kısadır, lüzumlu işler pek çoktur. Acaba benim gibi sen dahi kafanı teftiş etsen, malûmâtın içinde ne kadar lüzumsuz, faidesiz, ehemmiyetsiz odun yiğinları gibi câmid şeyleri bulursun. Çünkü ben teftiş ettim, çok lüzumsuz şeyleri buldum. İşte, o fennî mâmûmâti, o felsefî maârifî; faideli, nurlu, ruhlu yapmak çaresini aramak lâzımdır. Sen dahi, Cenâb-ı Hak'tan bir İntibah iste ki; senin Fikrini, Hakîm-i Zülcelâl'in hesabına çevirsin, o odunlara bir ateş verip nurlandırsın; lüzumsuz maârif-i fenniye, kıymettar Maârif-i İlâhiye hükmüne geçsin.

Zeki dostum! Kalb çok arzu ederdi; Ehl-i fenden, Envâr-ı Îmaniyyeye ve Esrâr-ı Kur'ânîyeye İştiyak derecesinde ihtiyacını hissetmek cihetinde Hulûsi Bey'e benzeyecek adamlar ileri atılsın. Hem madem, Sözler, senin Vicdanımla konuşabilirler; her bir Söz'ü, şahsîmdan değil, belki Kur'ân'ın Dellâlîndan sana bir Mektubtur ve Eczahâne-i Kudsiye-i Kur'ânîye'den birer reçetedir farzet. Gaybûbet içinde, hâzırâne bir musâhabâ dairesini onlarla aç. Hem arzu ettiğin vakit bana mektub yaz; ben cevap vermesem de gücenme. Çünkü eskiden beri mektubları pek az yazarım. Hattâ üç senedir, Kardeşimin çok mektublarına karşı, bir tek cevab yazdım.

Said Nursî

* * *

RİSALE-İ NUR TESVİDİNDE ÇOK HİZMETİ SEBKAT EDEN TEMİZ KALBLİ, İHLÂSLI BİR HÂFIZ, MÜDAKKİK BİR HOCA OLAN HÂFIZ HÂLÎD'İN BİR FIKRASIDIR

Risale-i Nur'un Müellifi Bediuzzaman, Nâdire-i Cihan, Hâdim-i Kur'ân Said Nursî hakkında hissiyatımdan binden birini beyân ediyorum :

Üstadım, kendisi Nur İsm-i Celîline mazhardır. Bu İsm-i Şerîf, kendileri hakkında bir İsm-i A'zamdır. Kendi karyesinin adı Nurs, vâlidesinin ismi Nuriye, Kadirî Üstadının ismi Nureddin, Nakşî Üstadının ismi, Seyyid Nur Muhammed, Kur'ân Üstadlarından Hâfiz Nuri, Hizmet-i Kur'âniyede hususî Îmami Zinnûreyn, Fikrini ve Kalbini tenvir eden Âyet-i Nur olması ve müşkil mesâilini izaha vâsita olan Nur temsilâti gayet kıymettardır. Resâilin mecmuuna "Risale-i Nur" tesmiyesi, Nur İsmi Onun hakkında İsm-i A'zam olduğunu te'yid etmektedir. "Risale-i Nur" adlı hârika Te'lifatının bir kısmı Arabî olmakla beraber, Risale-i Nur Eczaları şimdîye kadar yüz ondokuza bâliğ olmuştur (*). Her bir Risale kendi mevzuunda Hârikadır. Gayet yüksek olmakla beraber "Onuncu Söz" ismiyle iştîhar eden, Haşre aid olan Risalesi pek Hârikadır, câmi'dır. Ulemaca sîrf naklî olan Haşri ve Neşri, gâyet kuvvetli ve katî Delâîl-i Akliye ile isbat etmiştir. Onunla çokları Îmanını kurtarmış.

هُوَ الَّذِي جَعَلَ الشَّمْسَ ضِيَاءً وَ الْقَمَرَ نُورًا Âyetinin Sîriyle diyebilirim ki: Risale-i Nur; bir Kamer-i Mârifettir ki, Şems-i Hakikat olan Kur'ân-ı Mu'cizül-Beyândan Nurunu istifâza eylemiş ki,

نُورُ الْقَمَرِ مُسْتَفَادٌ مِنَ الشَّمْسِ olan meşhur kaziye-i felekiyyeye mâsadak olmuştur.

Hem diyebilirim ki: Üstadım; Kur'ân hakkında bir kamer hükmünde olup, Semâ-i Risâletin Şemsi olan Resûl-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'dan Nûru istifade edip "Risale-i Nur" şeklinde tezâhür etmiş.

(*): Şimdi yüz otuz'a bâliğ olmuştur.

Üstadım başkalarında nâdiren bulunan mümtaz hasletlerin zâhirî tavrının pek fevkinde bir vaziyet gösteriyor. Zâhir hâle bakılsa; ilm-i hâli bilmiyor gibi görünür, birden bakarsın bir deryâ kesiliyor. Me'zun olduğu miktari, Resûl-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'dan istifade derecesi nisbetinde söyler. Resûl-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'dan istifadesi olmadığı vakitlerde, yeni ay gibi mahviyet gösterir. "Bende Nur yok, kıyamet yok" der. Bu hasleti de tam tevazu'dur, ve **مَنْ تَوَاضَعَ رَفَعَهُ اللَّهُ** Hadisiyle, tam âmil olmasıdır.

İşte; bu haslet icabatındandır ki, bizim gibi Talebelerinden bazı Mesâil-i Îlmiyede muhalefet bulunsa, onların sözlerini içinde arar; Hak bulduğu vakit Kemâl-i Tevâzu' ile ve lezzetle kabul ederek teslim eder.

"**مَا شَاءَ اللَّهُ**, siz benden daha iyi bildiniz. Allah râzı olsun." der. Hak ve Hakikati, nefsin gurur ve enâniyetine daima tercih eder. Hattâ ben bazı mes'elelerde muhalefet ediyordum. Bana karşı gayet mültefit, memnunâne bir tavır alır; eğer yanlış yapsam, güzelce damarıma dokunmayarak beni ikaz eder. Eğer güzel birşey söylemiş isem, çok memnun olur.

Üstadım; bilhassa Hikmet-i Hakikiye fenninde, yâni Hikmet-i Şeriat ve İslâmiyet noktasında pek Hârikadır ve hikmet-i beşeriyyede dahi çok ileridir. Hattâ o İlimde Eflâtun ve İbn-i Sînâ'yı geçmiş diyebilirim. Bundan onuç sene evvel; Darü'l-Hikmeti'l-İslâmiye Âzâsından iken, küçüktenberi, şimdîye kadar İzn-i İlhâhî ile Onun bir Muîni ve Nâsırı ve Muhofizi olan Kutb-u Rabbânî ve Kandil-i Nurânî Abdülkadir-i Geylânî (R.A.) Hazretlerinin "Fütûhu'l-Gayb" Risalesini tefe'ülen açtığı esnâda,

أَنْتَ فِي دَارِ الْحِكْمَةِ فَاطْلُبْ طَبِيَّاً يَدَوِي قَلْبَكَ

İbâresi çıktı. O Ibâre, Onun hakkında pek mânidar olarak, Eski Saidi (R.A.) Yeni Saide (R.A.) çevirmesine sebebiyet vermiştir. Eski Said olduğu zamanlarda, ingilizlerin dinî suallerine gayet lâtif ve müşkit bir cevap vermiştir. Ve İlm-i Mantıkta, İbn-i Sina'nın te'lifatından geçecek "**Tâlikat**" namında hârika bir Risalesi var. İşkâl-i mantikiyyei "Kiyâs-ı İstikrâî" cihetiyle on bine kadar iblâğ edip, hiçbir Alimin yetişemediği bir derece-i ihata göstermiş. "**Sünihat**" isminde bir Risalesinde gördüm ki Resûl-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm

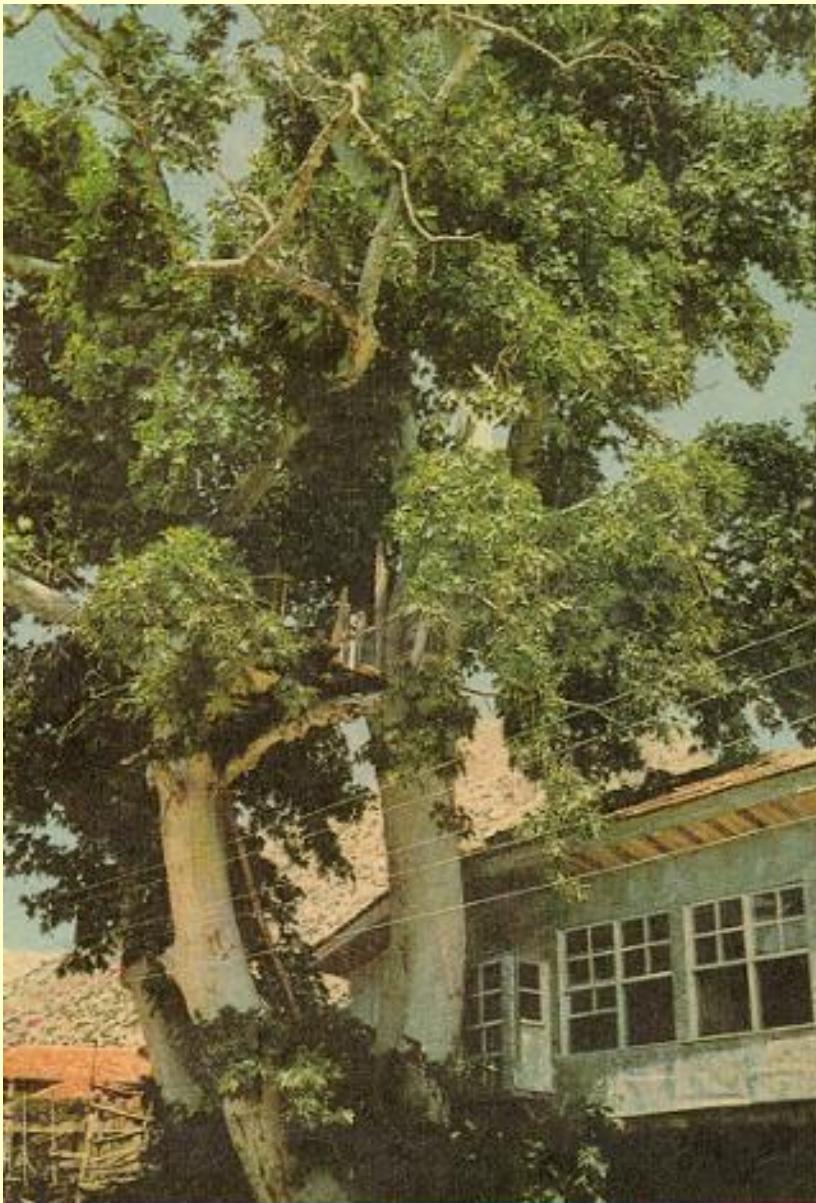
Âlem-i Mânada bir Medresede Ona Ders verdigini görmüş; O Ders-i Mâneviyeye binaen "İşârâtü'l-Îcâz" namındaki hârika Tefsiri yazmış. Bana bir gün dedi ki :

- Harb-i Umumî hâdisat ve netâicleri mâni olmasa idi, İşârâtü'l-Îcâz'ı, Allah'ın İzniyle altmış cilt yazacaktım. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** Risale-i Nur, âhiren, o mutasavver hârika Tefsirin yerini tutacak.

Üstadımla yedi-sekiz sene musahabetim esnâsında mühim meşhûdâtım çoktur. Fakat **الْقَطْرَةُ تَدْلُّ عَلَى الْبَحْرِ** mucibince, deryaya delâlet maksadı ile bu fikra kâfi görüldü. Çünkü Üstadımdan iftirak zamanı idi; acele yazdım. Üstadım **وَالصَّاحِبِ بِالْجَنْبِ** Âyetinin Sırriyle, çok defâ yanlarında beni musahib bulmak hakkını ve teveccûh Duasıyla yerine getireceklerine eminim.

Hâfız Hâlid

Üstad Hazretlerinin Barla'da 8,5 sene kaldığı Nur'un ilk Medresesi, öndeeki muhteşem Çınar ağacı ile dalları arasında Tefekkür ve İbadet ettiği köşkü.

Üçüncü Kısım

Eskişehir Hâyalı

Risale-i Nurun gittikçe inkişaf ettiğini, İman ve İslâmiyetin kuvvetlenmeye başladığını anlıyan gizli Din düşmanları, "Bediüzzaman; gizli cemiyet kuruyor, rejim aleyhindedir, rejimin temel nizamlarını yıkıyor!" gibi uydurma ve hükümeti aldaticı tertip ve ittihamlarla 1935 senesinde Eskişehir Ağır Ceza Mahkemesinde, idam kastiyla ve muhakkak surette mahkûm edilmesi direktifyle hakkında dâva açtırılıyor. Bunun üzerine, Dahiliye Vekili ve Jandarma Umum Kumandanı, teçhiz edilmiş askerî bir kit'a ile birlikte Ispartaya geliyorlar. Isparta - Afyon yolu boyunca süvari askerleri yerleştiriliyor. Isparta Vilâyeti ve civarı askerî birliklerle kontrol altında bulunduruluyor. Bir sabah vakti; mâsum ve mazlum Bediüzzaman Înzivagâhından çıkarılarak, Talebeleriyle beraber, elli kelepçeli olarak kamyonlarla Eskişehire sevk ediliyor. Yolda, Bediüzzaman ve Talebelerine yakın bir alâka duyan Müfreze Kumandanı Ruhi Bey, kelepçeleri çözürüyor. Bu suretle, Namazlar kazaya bırakılmadan yola devam ediliyor. Hakikati ve Bediüzzamanın mâsumiyetini idrak eden Müfreze Kumandanı, Bediüzzaman ve Talebelerinin bir dostu olmuştur...

Yüz yirmi Talebesiyle Eskişehir Hapishanesine getirilen Said Nursî, tam bir tecrid-i mutlak içerisinde alınarak, kendisine ve Talebelerine dehşetli işkenceler tatbikine başlıyor... Bediüzzaman Said Nursî; kendisine yapılan bu işkence ve azablara rağmen, Otuzuncu Lem'a; ve Birinci ve İkinci Şular'ı te'lif ediyor. Hapisteki birçok kimseler Üstad Bediüzzaman hapse girdikten sonra ıslah-ı nefس ederek mütedeyyin bir hale geliyorlar.

Gizli dinsizler, Isparta havalisinde: "Bediuzzaman ve Talebeleri idam edilecek" diye propagandalar yaptıarak, korku ve dehşet saçıyorlar (**Hâşıye**). Diğer taraftan Bediuzzaman hapse konulmasından mütevellid muhtemel bir isyan hareketinin vukuundan korkan istibdat ve ceberut devrinin hükümet reisi, Şark Vilâyetlerine seyahate çıkıyor.

Halbuki Bediuzzaman, ömrü boyunca müsbet hareket etmeyi düstur edinmiş; "Birkaç adamin hatasiyle üzerer adamların zarar görmesine sebep olunamaz" demiştir. Bunun içindir ki, yapılan o kadar gaddarane zulümler esnasında bir tek hadise meydana gelmemiş ve Bediuzzaman Said Nursî, Talebelerine daima Sabır ve Tahammül ve yalnız İman ve İslâmîyete çalışmayı tavsiye etmiştir. Ve bu gibi evhamların, dinsizlik hesabına, maksad-ı mahsusla husule getirildiğini herkes anlamıştır. Bediüz-zaman yüz yirmi Talebesiyle beraber 1935 de Eskişehir Ağır Ceza Mahkemesine sevkediliyor. Anı yapılan araştırmalarla elde edilen bütün Risale ve Mektublar meydanda olduğu halde, mahkûmiyetlerini intaç edecek bir delile rastgelinmemiş ve neticede Kanaat-ı Vicdaniye ile keyfi bir surette Said Nursî'ye on bir ay ve on beş arkadaşa da altışar ay ceza vererek; mütebaki kalan yüz beş kişiyi beraat ettirmiştir. Halbuki isnad edilen suç sabit olsaydı, Bediuzzaman Said Nursî'nin idamına ve arkadaşlarının da hiç olmazsa ağır hapsine hükmedilecekti. Nitekim bu yersiz karara Bediuzzaman itiraz etmiş ve bu cezanın bir beygir hırsızına veya bir kız kaçırıcısına lâyık olduğunu belirterek kendisinin ya beraatına veya idamına veya hapse yüz bir sene hapse mahkûmiyetine hükmedilmesini israrla istemiştir.

Burada, Harika bir hâdiseyi nakletmeden geçemeyeceğiz. Şöyledi:

Bediuzzaman hapiste iken, bir gün, o zamanın Eskişehir müddeiumumîسى

(Hâşıye): Evet; zulmün sonu, zalimin mahvina olarak öyle tecelli eder ve etmiştir ki; o plânları yapanlar, şimdi ölümün idam-ı ebedîsine mahkûm bir vaziyette Cehennemin esfeli-safilînine yuvarlanmaktadır, tam mağlûbiyet ve Cehennem azabından daha şedid azablar içerisinde şevketi sönmüş olarak zelilâne bir ömür geçirmektedirler.

Bediuzzaman ise; İman ve İslâmîyetin bahadır ve Kahraman bir Hâdimi olarak, İslâmî bir İzzet ve İmanî bir şehametle hâlâ yaşamakta, Kur'an ve İman Hizmetini devam ettirmekte ve İslâmî Zaferleriyle Müslüman Türk Milletine ve Âlem-i İslâma manevî Bayramlar idrak ettirmektedir.

Üstadı yanında görür. Hayret ve taaccüble ve vazifesine son vereceği ihtarisiyle, hapishane müdürüne:

- Ne için Bediuzzamanı çarşıya çıkardınız? Şimdi yanında gördüm, der. Müdür de :

- Hayır efendim. Bediuzzaman hapishanede, hattâ tecrid'dedir; bakınız, diye cevap verir.

Bakarlar ki, Üstad yerindedir. Bu hârika vakia adliyede sayı olur. Hâkimler, "Bu hale Akıl erdiremiyoruz" diye birbirlerine nakledebilir. (Hâsiye).

* * *

(Hâsiye): Aynen bunun gibi bir vakia da, Bediuzzaman Denizli hapsinde iken olmuştur. Üstadı, halkın, iki-üç defa muhtelif Camilerde Sabah Namazında görür. Savcısı işittir. Hapishane müdürüne pürhiddet:

- Bediuzzamanı Sabah Namazında dışarıya, Camiye çıkarmışınız, der. Tahkikat yapar ki, Üstad hapishaneden dışarı kat'iyen çıkarılmamış.

Eskişehir hapishanesinde iken de; bir Cuma günü, hapishane müdürü, kâtip ile otururken bir ses duyuyor:

- Müdür bey! Müdür bey!

Müdür bakıyor. Bediuzzaman yüksek bir sesle:

- Benim mutlaka bugün Ak Camide bulunmam lâzım.

Müdür:

- Peki Efendi Hazretleri, diye cevap veriyor. Kendi kendine: "Herhalde, Hoca Efendi kendisinin hapiste olduğunu ve dışarıya çıkamayacağını bilemiyor" diye söylenilir ve odasına çekilir. Öğle vakti; Bediuzzaman'ın gönlünü alayım, Ak Camiye gidemeyeceğini izah edeyim düşüncesiyle Üstadın koğuşuna gider. Koğuş penceresinden bakar ki, Bediuzzaman içerisinde yok! Hemen jandarmaya sorar, "İçeride idi, hem kapı kilitli" cevabını alır. Derhal Camiye koşar. Bediuzzaman'ın ileride, birinci Safda, sağ tarafta Namaz kıldığını görür. Namazın sonrasında Bediuzzamanı yerinde göremeyip, hemen hapishaneye döner; Hazret-i

Üstadın; **الله أكbar** diyerek Secdeye kapandığını hayretler içerisinde görür. (Bu hadiseyi bizzat o zamanki hapishane müdürü anlatmıştır.)

BEDİÜZZAMAN SAİD NURSÎ'NİN ESKİŞEHİR MAHKEMESİ MÜDAFAATINDAN BİR KISMI

1935

Eskişehir mahkemesinde, Said Nursî'nin siyasi şeylerle meşgul olmadığı tahakkuk etmiş, sadece bir Âyet-i Kerimeyi tefsir eden bir Risalesinden dolayı ceza verilmiştir ki, Âyet-i Kerime tefsirinden dolayı bir Müfessiri cezalandırmak, dünyanın hiçbir mahkemesinde görülmemiştir; elbette ve elbette büyük bir adlî hatadır.

O Müdafaadan Bir Parça

Ey hey'et-i hâkime: Beni, dört - beş madde ile ittiham edip tevkif ettiler.

B i r i n c i M a d d e : İrtica fikriyle Dini âlet edip, emniyet-i umumiyyeyi ihlâl edebilecek bir teşebbüs niyeti olduğu ihbar edilmiş.

E l c e v a b : Evvelâ; imkânat başkadır, vukuat başkadır. Herbir fert, çok adamları ölübürebilmesi mümkündür. Bu imkân-ı katil cihetiley mahkemeye verilir mi? Herbir kibrît, bir haneyi yakması mümkündür. Bu yangın imkâniyle kibrîtlere imha edilir mi?

Saniyen: Yüzbin defa hâşâ! İslîgal ettiğimiz Ulûm-u İmaniye, Rızâyı İlâhiyyeden başka hiçbir şeye âlet olamaz. Evet, Güneş Kamer'e peyk ve tâbi olmadığı gibi, Saadet-i Ebediyyenin nuranî ve kudsî Anahtarları ve Hayat-ı Uhreviyyenin bir Güneşi olan Îman dahi, hayat-ı içtimaiyyenin aleti olamaz. Evet, bu Kâinatın en muazzam mes'elesi ve şu Hilkat-ı Alemin en büyük Muamması olan Sîrr-ı İmandan daha ehemmiyetli bir Mes'ele-i Kâinat yoktur ki, bu Mes'ele-i Sîrr-ı İman ona âlet olsun.

Ey hey'et-i hâkime! Eğer bu işkenceli tevkifim, yalnız hayat-ı dünyeviyeme ve şahsına aid olsa idi; emin olunuz ki, on seneden beri süküttüm ettiğim gibi yine süküt edecektim. Fakat tevkifim, çokların Hayat-ı Ebediyelerine ve muazzam Tîlsim-ı Kâinatın keşfini tefsir eden Risale-i Nur'a aid olduğundan, yüz başım olsa ve her gün biri kesilse, bu Sîrr-ı Azimden vaz geçmeyeceğim; ve sizin elinizden kurtulsam, elbette eccl pençesinden kurtulamayacağım. Ben ihtiyarım, kabir kapısındayım. İşte o müdhîş Tîlsim-ı Kâinat Keşşafi olan Kur'an-ı Hakimin o muazzam keşfini göze gösterir bir surette tefsir

eden Risale-i Nur'un, o Tılsıma aid yüzer mes'elelerinden, bu herkesin başına gelecek olan ecele ve kabre aid yalnız bu Sırrı İmana bakınız ki:

Acaba; bu dünyanın bütün muazzam mesail-i siyasiyesi, ölüme ecel'e inanan bir adama daha büyük olabilir mi ki; bunu, ona alet etsin. Çünkü; vakit muayyen olmadığından, her vakit baş kesebilen ecel, ya idam-ı ebedîdir veyahud daha güzel bir Âleme gitmeye terhis tezkeresidir. Hiçbir vakit kapanmış kabir; ya hiçlik ve zulümât-ı ebedîye kuyusunun kapısıdır veyahud daha dâimî ve daha nuranî bâki bir dünyanın kapısıdır.

İşte; Risale-i Nur, Keşfiyat-ı Kudsiye-i Kur'aniyenin Feyziyle, iki kere iki dört eder derecesinde katıyyetle gösterir ki, eceli, idam-ı ebediden terhis vesikasına; ve kabri, dipsiz, hiçlik kuyusundan müzeyyen bir bahçe kapısına çevirmeleri, şüphesiz, kat'î bir çaresi var. İşte bu çareyi bulmak için, bütün dünya sultanatı benim olsa bilâtereddûd feda ederim. Evet, hakikî Akılı başında olan feda eder...

İşte efendiler, bu mes'ele gibi yüzer Mesail-i İmaniyyeyi keşf ve izah eden Risale-i Nur'a, evrak-ı muzırra gibi, haşa yüzbin defa haşa! siyaset cereyanlarına âlet edilmiş garazkâr Kitablar nazariyle bakmak... Hangi insaf müsaade eder, hangi Akıl kabul eder, hangi kanun iktiza eder? Acaba istikbal Nesl-i Atisi ve hakikî istikbal olan Âhiretin Ehli ve Hâkim-i Zülcelâli, bu suali, müsebbiblerinden sormayacaklar mı? Hem, bu mübarek vatanda bu fitraten dindar millete hükümedenler, elbette dindarlığa tarafdar olması ve teşvik etmesi, vazife-i hâkimiyet cihetile lâzımdır. Hem madem; lâik cumhuriyet, prensibiyle bitarafane kalır ve o prensibiyle dinsizlere ilişmez; elbette dindarlara dahi bahaneler ile ilişmemek gerektir.

Salisen: Bundan on iki sene evvel Ankara reisleri, ingilizlere karşı "Hutuvat-ı Sitte" namındaki Mücahedatımı takdir edip, beni oraya istediler. Gittim. Gidişatları, benim ihtiyarlık hissiyatıma uygun gelmedi.

- Bizimle çalış, dediler.

Dedim:

- Yeni Said öteki dünyaya çalışmak istiyor, sizinle çalışmaz; fakat size de ilişmez.

Evet, ilişmedim ve ilişenlere de iştirâk etmedim. Çünkü: An'anât-ı Millîye-i İslâmiye lehinde istimal edilebilir bir deha-yı askerîyi, an'ane aleyhine çevirmeye maatteessûf bir vesile oldu. Evet; ben, Ankara reislerinde, hususan reisicumhurda bir deha hissettim ve dedim:

- Bu dehayı kuşkulandırmakla an'anât aleyhine çevirmek caiz değildir. Onun için, ne kadar elimden gelmişse dünyalarından çekindim, karışmadım. On üç senedenberi siyasetten çekildim; hattâ bu yirmi Bayramdır, bir - ikisinden başka umumlarında, bu gurbette, kendi odamda yalnız mahpus gibi geçirdim; tâ ki siyasete bulaşmam tevehhüm edilmesin. Hükûmetin işlerine ilişmediğime ve karışmak istemediğime delâlet eden:

Birinci Delil: On üç senedir, siyaset lisansı olan gazeteleri bu müddet zarfında hiç okumadığım dokuz sene oturduğum Barla köyünde, dokuz ay ikamet ettiğim Isparta'da dostlarım biliyorlar. Yalnız; Isparta tevkifhanesinde, gayet insafsız bir gazetecinin, dinsizcesine, Risale-i Nur'un Talebelerine hücumunun bir fikrası, istemediğim halde kulağıma girdi.

İkinci Delil: On senedir Isparta Vilâyetinde bulunuyordum. Dünyanın çok tahavvülâti içinde siyasete karışmak teşebbüsüne dair hiçbir emare, hiçbir tereşşühat görülmemiştir.

Üçüncü Delil: Hiçbir hatırlı gelmeyen, âni olarak benim ikametgâhim bastırıldı, tam taharrî edildi. On seneden beri en mahrem Evrakımı ve Kitablarımı aldılar. Hem vali dairesi, hem polis dairesi, bu Kitablarımда siyaset-i hükümete ilîsecek hiçbir maddeyi bulamadıklarını itiraf etmeleridir. Acaba; on sene değil, belki on ay benim gibi sebebsiz nefyedilen ve merhametsizce zulüm gören ve işkenceli tazyik ve tarassut edilen bir adamın en mahrem Evrakı meydana çıksa, zalimlerin yüzlerine savrulacak on madde çıkmaz mı?

Eğer denilse: "Yirmiden ziyade Mektubların yakalandı?" Ben de derim: O Mektublar, birkaç sene zarfında yazılmışlar. Acaba, on sene zarfında on dosta, on ve yirmi ve yüz Mektub çok mu? Madem muhabere serbesttir ve dünyanıza ilişmezler, bin olsa da bir suç teşkil etmezler.

Dördüncü Delil: Müsadere edilen bütün Kitablarımı görüyorsunuz

ki, siyasete arkalarını çevirip, bütün kuvvetleri ile İmana ve Kur'âna, Âhirete müteveccih olmalarıdır. Yalnız iki - üç Risalelerde Eski Said sükütu terkederek bazı gaddar me'murların işkencelerine karşı hiddet etmiş; hükümete değil, belki vazifesini su-i istimal eden o me'murlara itiraz eylemiş, mazlumane şekvasını yazmış. Fakat, yine o iki - üç Risaleyi mahrem deyip Neşrine izin vermedim, Has bir kısım dostlarımı münhasır kalmışlardır. Hükümet ele bakar ve zâhire dikkat eder. Kalbe bakmak, gizli ve hususî işlere bakmak hakkı yoktur ki, herkes Kalbinde ve hanesinde istediğini yapabilir ve padişahları zemmeder, beğenmez.

Ezcümle: Yedi sene evvel -daha yeni ezan çıkmadan- bir kısım me'murlar Sarığımı, hem hususî Şafiîce İbadetime müdahale etmek istemelerine mukabil, bir kısa Risale yazıldı. Bir zaman sonra yeni ezan çıktı; ben o Risaleyi mahrem dedim, intişarını menettim. Hem; ezcümle, Darül - Hikmetil İslâmiyede bulduğum zaman, Tesettür Âyeti aleyhinde avrupa'dan gelen itiraza karşı bir cevab yazmıştım. Bundan bir sene evvel, eski matbu Risalelerimden alınan ve "On Yedinci Lem'a" namındaki Risalenin bir mes'elesi olarak kaydedilmiş ve sonra "Yirmi Dördüncü Lem'a" ismini alan kıscık Tesettür Risalesi, ilerideki kanunlara temas etmemek için, o Tesettür Risalesini setrettim. Her nasılsa, yanlışlıkla bir yere gönderilmiş. Hem o Risale; medeniyetin, Kur'ânın Âyetine ettiği itiraza karşı, müşkit ve ilmî bir cevabdır. Bu Hürriyet-i İlmiye, cumhuriyet zamanında elbette kayıd altına alınamaz.

Beşinci Delil: Dokuz senedir, bir köyde İnzivayı ihtiyar ettiğim; ve hayat-ı içtimaiyeden ve siyasetten sıyrılmak istedigim; ve bu defa gibi, müteaddid başıma gelen bütün işkencelere tahammül edip, dünya siyasetine karışmamak için bu on senede hiç müracaat etmediğimdir. Eğer müracaat etseydim, Barla yerine İstanbul'da oturabilirdim. Ve belki, bu defadaki gaddarane tevkifimin sebebi; müracaatsızlıktan küsen ve gururlarına dokunan Isparta Valisinin ve hükümetin bazı me'murlarının garazlarından veya iktidarsızlıklarından habbeyi kubbe yapıp, Dahiliye Vekâletini evhamlandırmasıdır.

Elhasıl: Benim ile temas eden bütün dostlarım bilirler ki; siyasete değil karışmak, değil teşebbüs, belki düşünmesi dahi esas maksadıma ve Ahval-i Ruhiyeme ve Hizmet-i Kudsiye-i İmaniyeme

muhalifdir; ve olamıyor. Bana Nur verilmiş, siyaset topuzu verilmemiş. Bu halin bir Hikmeti şudur ki; Hakaik-i İmaniyeeye müştak ve me'muriyet mesleğine giren bir çok zatları, bu Hakaike, endişeli ve tenkidkârane bakdırmamak, onlardan mahrum etmemek için, Cenab-ı Hak Kalbime siyasete karşı şiddetli bir kaçınmak ve bir nefret vermiştir kanaatindayım.

.....

Binbaşı Merhum Asım Bey isticvab edildi; eğer doğru dese, Üstadına zarar gelir ve eğer yalan dese, kırk senelik namuskârane ve müstakimane askerliğinin haysiyetine çok ağır gelir diye düşünüp, "Ya Rab, canımı al!" diyerek on dakikada Teslim-i Ruh eyledi. İstikamet Şehidi oldu. Ve dünyada hiçbir kanunun hata diyemeyeceği bir muavenet-i hayriyeye ve bir tasdike hata tevehhüm edenlerin çirkin hatalarına Kurban oldu. Evet; Risale-i Nur'dan tam Ders alan, bir su içер gibi, kolayca terhis tezkeresi telâkki ettiği ecel şerbetini içer. Eğer benden sonra dünyada kalan Kardeşlerimin teellümlerini düşünmeseydim, ben de, âlicenab Kardeşim Asım Bey gibi "Yâ Rab! Canımı da al." diyecektim. Her ne ise. Benim sebeb-i ittilhamımdan olan:

Ü ç ü n c ü M a d d e : Risale-i Nur'un müsaade-i hükûmet alınmadan İntisarı ve Hissiyat-ı İmaniyeyi kuvvetlestirmesiyle, ilerde belki hükûmetin serbestane prensiplerine sed çeker ve emniyet-i umumiyyeyi ihlâl eder.

Elcevab: Risale-i Nur, Nurdur. Nurdan zarar gelmez; siyaset topuzunu on üç senedenberi elinden atmıştır; ve bu vatanın ve bu milletin hayatlarının temel taşıları olan Hakikat-ı Kudsiyeyi tesbit eder; ve bu mübarek milletin yüzde doksan dokuzuna zararsız menfaati olduğuna, eczalarını okuyan bütün zatları işhad edebilirim. Haydi biri çıksın, desin: "Bunda bir zarar gördüm". Ve, Saniyen: Benim matbaam yok ve müteaddit Kâtiblerim yok. Birisini zor ile bulabilirim. Ve Hüsn-ü Hattım yok. Yarım Ümmîyim, bir saatte ancak bir Sahifeyi çok noksan yazımla yazabilirim. Merhum Asım Bey gibi bazı Zatlar benim için bir yadigar olarak güzel yazılarıyla yardım ettiler. Benim, çok hazır gurbetimdeki hatırlatımı yazdırırlar. Sonra, o Envar-ı İmaniyeyi derdine tam derman bulan bir kısım zatlar onları okumak istediler ve okudular; Hayat-ı Ebediyelerine tam bir tiryak olduğunu Hakkalyakân gördüler, kendilerine istinsah ettiler.

Elinize geçen ve nazar-ı teftişinizde bulunan "Fihriste Risalesi" gösteriyor ki; Risale-i Nur'un her bir cüz'ü, bir Ayet-i Kur'âniyyenin Hakikatini tefsir eder; ve hususan Erkân-ı İmaniyyeye dair Âyetleri öyle vuzuhla tefsir eder ki, avrupa feylesoflarının bin senedenberi Kur'ân aleyhinde hazırladıkları hücum plânlarını ve esaslarını bozuyor. Şimdilik elinizde "İhtiyar Risalesi" nin On Birinci Ricasında binler Îmanî ve Tevhidî Bürhanlardan bir tek Bürhan var. Nümune için ona bakınız; dikkat ediniz, dâvâm doğru mudur, yanlış mıdır? Anlarsınız. Hem bu vatana ve bu millete ne kadar menfaatli olduğunu, nümune için, Risale-i Nur'un Eczalarından olan "İktisad Risalesi" ve hastalara, İmandan gelen yirmi beş devalı Risale; ve ihtiyarlara, İmandan gelen onuç Rica ve Teselli Risaleleri, bu mübarek milletin yarısından ziyade bir yekûn teşkil eden fakirler, hastalar, ihtiyarlar taifelerine gayet kıymettar bir hazine-i servet ve tiryak ve ziya olduğunu insaf ile bakan herkes kabul eder kanaatindayım.

Hem vazife-i tahkikatınıza yardım için derim: Fihriste Risalesi yirmi senelik Risalelerimin bir kısmının Fihristesidir. İçindeki Risalelerin bir kısmının asılları Darülhikmetten başlar. Fihristedeki numaralar, te'lif tertibiyle degildirler. Meselâ: Yirmiikinci Söz, Birinci Söz'den daha evvel telif edilmiş ve Yirmiikinci Mektub, Birinci Mektup'dan daha evvel yazılmış. Bunlar gibi çok var...

Sâlisen: İman Îlminden ibaret olan Risale-i Nur Eczaları, emniyet ve asayışi temin ve te'sis ederler. Evet, güzel seciyelerin ve iyi hasletlerin menşe' ve menba'i olan İman; elbette emniyeti bozmaz, temin eder. İmansızlıktır ki, seciyesizliği ile emniyeti ihlâl eder.

Hem bunu biliniz ki, yirmi - otuz sene evvel bir gazetede gördüm ki; ingilizlerin bir müstemlekât nâzırı demiş: "Bu Kur'ân Müslümanların elinde varken biz onlara hakikî hâkim olamayız.. Bunun kaldırılmasına ve çürütülmesine çalışmalıyız." İşte; bu kâfir muannidin bu sözü, otuz senedir nazarımi avrupa feylesoflarına çevirmiş olduğundan, nefsimden sonra onlar ile uğraşıyorum. Dahiliyeye pek bakamıyorum ve dahildeki kusuru, avrupa'nın hatası, ifsadıdır derim. Avrupa feylesoflarına hiddet ediyorum, onları vuruyorum. **فَلِلّهِ الْحَمْدُ**, Risale-i Nur, o muannid kâfirin hülyasını kırdığı gibi; maddiyyun, tabiiyyun feylesoflarını tam susturur bir vaziyete girmiştir. Dünyada, hangi şekilde olursa olsun, hiçbir hükümet yoktur ki kendi memleketinin böyle Mübarek Mahsulünü ve sarsılmaz bir

Maden-i Kuvve-i Mâneviyesini yasak etsin ve Nâşirini mahkûm eylesin! Avrupa'da rahîblerin serbestiyeti gösteriyor ki; hiçbir kanun, târik-i dünya olanlara ve Âhirete ve İmana kendi kendine çalışanlara ilişmez.

Elhâsil: On sene kadar sebebsiz bir nefye mahkûm; ihtilâttan, muhabereden memnu gurbetzede bir ihtiyar adamın, Saadet-i Ebediyenin anahtarı olan İmanına dair Hâtırat-ı İlmiyesini yazmasını, dünyada hiçbir kanun ona yasak diyemez ve demez kanaatindeyim. Ve şîmdiye kadar hiçbir Âlim tarafından tenkid edilmemesi, elbette o hatırat, Ayn-ı Hak ve Mahz-ı Hakikat olduğunu isbat eder.

Benim ittihamım ve tevkifime sebep gösterilen,

D ö r d ü n c ü M a d d e : Devletçe yasak edilen Tarikat dersini vermekle ihbar edilmiş olmaklığımdır.

Elcevab: Evvelâ, elinizdeki bütün Kitablarım şahiddirler ki, ben Hakaik-i İmaniye ile meşgûlüm. Hem müteaddid Risalelerde yazmışım ki: "Tarikat zamanı değil, belki İmanı kurtarmak zamanıdır. Tarikatsız Cennete giden pek çok, fakat imansız Cennete girecek yok. Onun için İmana çalışmak zamanıdır" diye beyan etmişim.

Sâniyen: On senedir Isparta Vilâyetinde bulunuyorum. Biri çıksın, bana: "Tarikat Dersi vermiş" desin. Evet, bazı Has Âhiret Kardeşlerime Ulûm-u İmaniye ve Hakaik-i Âliye Dersini Hocalık itibariyle vermişim. Bu, Tarikat Talimi değil, belki Hakikat Tedrisidir. Yalnız bu kadar var. Ben Şafîiyim, Namazdan sonraki Tesbihatım Hanefî Tesbihatından biraz farklıdır. Hem, Akşam Namazından Yatsı Namazına kadar ve Fecirden evvel, hiç kimseyi kabul etmemek şartıyla, kendi kendime günahlarımдан İstiğfar ve Ayetler okumak gibi şeylerle meşgûluytim var. Zannederim, dünyada hiçbir kanun bu hale yasak diyemez. Bu Mes'ele-i Tarikat münasebetiyle hükümet ve mahkeme memurları tarafından benden soruluyor:

- Ne ile yaşıyorsun?

Elcevab: Dokuz sene ikamet ettiğim Barla halkın müşahedesiyle, Şiddet-i İktisad Berekâtiyle, tam Kanaat Hazinesiyle. Ekser günlerde her bir gün yüz para ile, bazı daha az bir masrafla yaşadığımı benimle temas eden dostlarım bilirler. Hattâ yedi sene zarfında; elbise, pabuç gibi şeylere yedi banknot ile idare ettim.

Hem, elinizde bulunan Tarihçe-i Hayatımın şehadetiyle, bütün hayatında halkların hediye ve Sadakalarından istinkâf edip, en sadık dostlarımın hatırlarını rencide ederek hediyesini reddetmişim. Eğer mecburiyetle hediye almış isem, mukabilini vermek şartıyla aldığımı, bana hizmet eden dostlarım bilirler. Darül-Hikmetil-İslâmiyede aldığım maaştan çoğunu, o zaman yazdığım Kitabların Tab'ına sarfettim; az bir kısmını, Hacca gitmek için sakladım. İşte o cüz'î para, İktisad ve Kanaat Berekâtiyle on sene bana kâfi geldi ve yüz suyumu döktürmedi; daha o mübarek paradan biraz var.

Ey heyet-i hâkime! Bu uzun ifâdâtımı dinlemekten usanmamak gerektir. Çünkü, yirmi - otuz Kitab, benim tevkifnamemin evrakı içine girmișler. Bu kadar itham evrakımı karşı, elbette bu uzun ifade kısa kalır. Ben, on üç senedir dünya siyasetine karışmadığımdan, kanunları bilmiyorum. Hem, kendimi müdafaa için aldatmağa tenezzül etmediğime Tarihçe-i Hayatım şahiddir. Ben, hakikat-i hali olduğu gibi beyan ettim. Sizin Vicdanınız var ve kanunların gadırsız vech-i tatbiklerini bilirsiniz, hakkında hükmünüzü verirsiniz. Bunu da biliniz ki: Bazı iktidarsız memurların iktidarsızlıklarından veya evhamlarından veya keçi ve kurt bahanesi nev'inden veya kendilerine pâye vermek veya hükûmete yaranmak fikriyle, yeni serbestî kanunlarının tatbiklerine zemin hazırlamak entrikalarından, hakkında dürbün ile bakarak habbeyi kubbe gösterdiler. Sizlerden ümidişim şudur ki; iktidarınızdan, onların evhamlarının kubbesinin habbe olduğunu göstermektir. Yani onların dürbünlerini aksine çevirip bakarsınız... Hem bir ricam var: Müsadere edilen Kitablarımın, bin liradan ziyade bence kıymetleri var. Bana iade ediniz. Onların mühim bir kısmı on iki sene evvel Ankara kütüphanesine iftihar ve teşekkür ile kabul edildiğini, kütüphane nazırı gazete ile ilân etmiştir. Şimdilik hayatıma hükümleri geçen hey'etinizin reyiyle, bu ifademin bir suretini müdde-i umumîye verip beni bu zarara sokanlar aleyhinde ikame-i dâvâ etmek; ve bir suretini Dahiliye Vekâletine; ve bir suretini de Meclis-i Meb'usana vermek istiyorum.

YUKARIDAKİ MÜDAFAATIMIN BİRİNCİ TETİMMESİ

Beni istintak eden zatin ve hey'et-i hâkimenin nazar-ı dikkatlerine! Evvelki ifademe üç maddeyi ilâve ediyorum.

B i r i n c i M a d d e : Bizi hayrette bırakan ve gayet şaşırtan ve bir garazı ihsas eden ve bil'iltizam hiçten bir sebeb-i ittiham icad etmek nev'inden, musırrane, bir cemiyet ve teşkilât varmış gibi soruyorlar. "Bu teşkilâti yapmak için nereden para alıyorsunuz?" diyorlar.

Elcevab: Evvelâ, ben dahi soranlardan soruyorum: Böyle bir cemiyet-i siyasiyenin, bizim tarafımızdan vücuduna dair hangi vesika, hangi emareler var; ve para ile teşkilât yaptığımıza hangi delil, hangi hüccet bulmuşlar ki, bu kadar musırrane soruyorlar? Ben, on senedir Isparta Vilâyetinde şiddetli tarassut altında bulunmuştum. Bir iki Hizmetkâr ve on günde bir - iki yolcudan başka adamları görmeyen garip, kimsesiz, dünyadan usanmış, siyasetten gayet şiddetle nefret etmiş; ve kuvvetli siyâsi muhalif cemiyetlerin ne kadar aksü'lâmeller ile zararlı ve akîm kaldığını mükerrer müşahedatla görmüş; ve kendi kavim ve binler dostları içinde, en mühim fırsatta, siyâsi cemiyet ve cereyanları reddetmiş ve karışmamış; ve İman-ı tahkikinin gayet Kudsî ve hiç bir şeyle zedelenmesi caiz olmayan Hizmeti bozmak ve ağraz-ı siyâsi ile çürütmeyi en büyük bir cinayet telâkki ederek şeytandan kaçar gibi

أَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَانِ وَالسِّيَاسَةِ

siyasetten kaçan ve on senedenberi kendine düstûr eden; ve hileyi hilesizlikte bulan, asabî ve bilâ - perva Esrarını fâşeden; on sene koca Isparta Vilayetinin hassas ve cessas memurlarına böyle teşkilât sezdirmeyen bu adamdan, "Böyle bir teşkilât var ve siyâsi bir dolabı çeviriyorsunuz" diyenlere karşı, yalnız ben değil, belki Isparta Vilâyeti ve bütün beni tanıyanlar, belki bütün Ehl-i Akîl ve Vicdan, onların iftiralarını nefretle karşılardır ve "Garazkâr plânlar ile onu itham ediyorsunuz" diyecekler.

Sâniyen: Mes'elemiz İmandır. İman Uhuvvetiyle bu memlekette ve Isparta'nın yüzde doksan dokuz adamları ile Uhuvvetimiz var. Halbuki cemiyet ise, ekser içinde ekalliyetin ittifakıdır. Bir adama karşı, doksan dokuz adam cemiyet olmaz. Meğer, gayet insafsız bir dinsiz, herkesi (hâşâ) kendi gibi dinsiz tevehhüm edip, bu mübarek ve dindar milleti tahrîk etmek niyetiyle böyle işaa eder...

Sâlisen: Benim gibi pek ciddî bir muhabbetle Türk Milletini seven;

ve Kur'ânın Senasına mazhariyetleri cihetile Türk Milletini pek çok takdir eden; ve altı yüz senedenberi bütün dünyaya karşı koyan ve Kur'ânın Bayraktarı olan bu millete karşı gayet şiddetli taraftar bulunan; ve bin Türkün şehadetiyle, bin milliyetçi Türkçüler kadar Türk Milletine bilfiil Hizmet eden ve kıymettar otuz-kırk Türk gençleri, Namazsız otuz bin hemşehrilerine tercih etmekle bu gurbeti ihtiyan eden ve Hocalık haysiyetiyle İzzet-i İlmiyeyi muhafaza eden ve Hakaik-i İmaniyeyi pek vâzîh bir surette Ders veren bir İnsanın; on sene ve belki yirmi - otuz sene zarfında, yirmi - otuz değil, belki yüz, belki binler Talebesi, sîrf İman ve Hakikat ve Âhiret noktasında Onunla Fedakârane bağlansa ve Âhiret Kardeşî olsalar çok mudur ve zararı mı var? Hiç Ehl-i Vicdan ve İnsaf bunları tenkide cevaz verir mi? Ve bunlara cemiyet-i siyasiye nazariyle bakabilir mi?

Rabian: On sene zarfında yüz banknot ile idare eden ve günde, bazan kırk para ile geçenen ve yetmiş yamalı bir abayı yedi sene giyen bir adam hakkında: "Nereden para alıp yaşıyorsun ve teşkilât yapıyorsun?" diyenler, ne kadar insaftan uzak düştüklerini Ehl-i İnsaf anlar.

I k i n c i M a d d e : Menemen Hâdisesinin bir yalancı taklidini yapıp; millete dehşet verip, serbestî kanunları kolayca tatbik etmek desisesiyle hükûmeti iğfal ederek, güya "Hükûmetin serbestî kanunlarını kabul ettirmesine yardım ediyor" entrikasıyle, beni Barla'dan Ispartaya cebren celbettiler. Baktılar; ben, öyle fitnelere âlet olamıyorum ve öyle her cihetçe vatana, millete, Dine zararlı olan akîm teşebbüsleré hiçbir meylim yoktur, anladılar ki o vakit plânlarını değiştirdiler. Benim beğenmediğim bir şöhret-i kâzibemden istifade edip, hiç hatırl ve hayâlimize gelmeyen entrikalarla başımıza Menemen hâdise-i mazlûmesinin bir mevhüm taklidini geçirdiler. Hem millete, hem hükûmete, hem mâsum, mevkuf birçok efrad-ı millete büyük zarar verdiler. Şimdi yalanları meydana çıktıktan sonra, kurdun keçiye bahane bulması nev'inden bahaneleri bulup, me'murîn-i adliyeyi şaşırtmak istiyorlar. Adliye me'murlarının bu mes'elege çok dikkate ve ihtiyata muhtaç olduklarını müdafaa-i millîye hukukum noktasında hatırlatıyorum. Asıl ittiham edilecek onlardır ki, hükûmetin bazı erkanına dalkavukluk edip ve sahtekârlılıkla, bir yalancı cemiyet maskesi altında bazı saf dil mâsumları, biçareleri

tehyiç ederek küçük bir hâdise çıkarır; sonra şeytan gibi habbeyi kubbe gösterip, hükûmeti şaşırtır, çok mâsumları ezdirir, memlekete büyük zarar verir, kabahati başkalara yükler. İşte bu mes'elemiz aynen böyledir.

Ü ç ü n c ü M a d d e : Hükûmetin daireleri içinde en ziyade hürriyetini muhafaza etmeye ve te'sirat-ı hariciyeden en ziyade bîtarafane, hissiyatsız bakmakla mükellef olan elbette mahkemedir. Ben, mahkemenin hürriyet-i tâmmesine istinaden, hürriyetle, hukuk-u hürriyetimi bu suretle müdafaa etmeye hakkım vardır. Evet her yerde, adliyede mal ve can mes'eleleri var. Eğer, hâkim şahsî hiddet edip bir katili katletse, o hâkim katil olur. Demek, adliye me'murları, hissiyattan ve te'sirat-ı hariciyeden bütün bütün âzade ve serbest olmazsa, sureten Adalet içinde müthiş günahlara girmek ihtimali var. Hem; cânilerin, kimsesizlerin ve muhaliflerin dahi bir hakkı var. Ve hakkını aramak için, gayet bîtarafane bir merci isterler. Adalet noktasından tarafgirlik fikrini verip, Adaletin mahiyetini zulme çeviren, hakkimda sarfedilen bir tâbirdir ki, Isparta'da ve burada bazı isticvablarda ismim Said Nursî iken, her tekrarında Said Kürdî ve bu Kürd diye beni öyle yâd ediyorlar. Bununla, hem Âhiret Kardeşlerimin Hamiyet-i Milliyelerine ilişip aleyhime bir his uyandırmak, hem mahkeme ve Adaletinin mahiyetine bütün bütün zid ve muhalif bir cereyan vermektir. Evet, hâkim ve mahkeme tarafgirlik şâibesinden müberra ve gayet bîtarafane bakması birinci Şart-ı Adalet olduğuna dair binler vukuat-ı tarihiyeden, Hazret-i Ali Radîyallahu Anh'în Hilâfeti zamanında bir yahudi ile mahkemedede beraber oturmaları ve çok Padişahların, âdi adamlar ile Mahkeme-i Adalette görülmesi gibi çok hâdisat-ı tarihiye varken, benim hakkımda bir yabanilik hissini veren ve nazar-ı Adaleti şaşırtmak isteyen adamlara derim:

Ey efendiler! Ben, herseyden evvel Müslümanım ve Kürdistan'da dünyaya geldim. Fakat, Türklere Hizmet ettim ve yüzde doksan dokuz menfaatlı Hizmetim Türkler olmuş ve en çok hayatım Türkler içinde geçmiş ve en sâdik ve en hâlis Kardeşlerim Türklerden çıkmış ve İslâmiyet ordularının en Kahramanı Türkler olduğundan, Meslek-i Kur'âniyem cihetyle, her milletten ziyyade Türkleri sevmek ve taraftar olmak Kudsî Hizmetimin muktezası olduğundan; bana Kürd diyen ve kendini milliyetperver gösteren adamların bini

kadar Türk Milletine Hizmet ettiğimi, hakikî ve civanmerd bin Türk gençlerini işhad edebilirim.

Hem, hey'et-i hâkimenin ellerinde bulunan otuz - kırk Kitabımı; hususan İktisad, İhtiyarlar, Hastalar Risalelerini işhad ediyorum ki: Türk Milletinin beşten dört kısmını teşkil eden musibetzede, fakirler ve hastalar ve dindar müttakiler taifelerine bin türkçü kadar Hizmet eden o Kitablar, Kürdlerin ellerinde değil, belki Türk gençlerinin ellerindedirler. Hey'et-i hâkimenin müsaadesiyle, bizi bu belâya sokan ve hükûmetin mühim bazı erkânını iğfal eden ve milliyetperverlik perdesi altında entrikaları çeviren mülhid zalimlere derim:

Ey efendiler! Benim hakkında tesbit edilmeyen ve tesbit edilse dahi bir suç teşkil etmeyen ve suç olsa bile yalnız beni mes'ul eden bir madde yüzünden, kırktan fazla Türkün en kıymettar gençlerini ve en muhterem ihtiyarlarını, büyük bir cinayet işlemişler gibi bu belâya atmak, milliyetperverlik midir? Evet, sebebsiz böyle işkenceli tevkife düşenler içinde Türk gençlerinin medar-ı iftiharı olacak bir kısım zatlar var ki: (**Hâşıye**) uzaktan kıymetini hissedip, ona yalnız bir Selâm veya İmanî bir Risale göndermemle, onu bir câni gibi çoluk ve çocukları içinden alıp bu belâya atmak milliyetçilik midir? Ben ki, sizin nazarınızda yabanî millettenim diyorum. Bu mevkuf olan civanmerd ve muhterem Türk gençleri ve ihtiyarları içinde öyleleri var ki; onların bir tanesini, kendi milletimden yüz adama değiştirmem. İçinde öyleleri var ki; on sene bana zulüm eden memurlara, beş senedenberi onların hatırları için, o zâlimlere bedduayı bıraktım. Ve onların içinde öyleleri var ki; âlî seciyelerin en halis nümunelerini o âlicenab Türk arkadaşlarda kemal-i hayret ve takdirle gördüm. Ve Türk Milletinin Sîrr-ı Tefevvukunu onlarla anladım. Ben, Vicdanımla ve çok emarelerle temin ederim ki; eğer bu mâsum mevkuflar adedince vücudlarım bulunsayıdıveyahud onların umumuna gelen her nevi meşakkatlerini alabilseydim, kasem ederim ki, müftehirane o kıymettar zatlara bedel çekmek isterdim. Benim bunlara karşı bu hissim, onların kıymet-i zatiyeleri içindir; yoksa şahsına karşı faidesi dokunması değildir. Çünkü, bir kısmını

(Hâşıye): O zatlar, men-i mahkeme ile, iki aylık sıkıntılı tevkiften sonra tahliye edilmişlerdir.

yeni görüyorum. Bir kısmı, belki o benden faide görmüş, ben ondan zarar görmüşüm. Fakat binler zarar görsem, yine onların kıymeti nazarımda tenzil etmez.

İşte, ey türkçülük dâvâ eden mülhid zâlimler! Türk Milletinin medarı iftihari olabilecek bu kadar zatlari gayet âdi ve ehemmiyetsiz bahaneler ile - sizin tâbirinizle - benim gibi bir Kurd yüzünden perişan etmek, tezil etmek milliyetçilik midir? Türkçülük müdtür? Vatanperverlik midir? Haydi, o insafsız vicdanınıza havale ediyorum.

İşte mahkeme-i âidle, onların mâsumiyetini anlamakla çoklarını tahliye etti. Eğer ortada bir suç varsa, o suç benimdir. Onlar, ulüvvü-cenablarından, benim gibi garib bir ihtiyar Hocaya; soba yaktırmak, su getirmek, yemek pişirmek ve kendime mahsus bir Risalemi tebliğ etmek gibi cüz'i işlerimi sırf Lillâh için yapmışlar ve benim hatırlım için hâtura defterim hükmünde olan o iki Risalemin âhirlerinde, bir hâtira olmak üzere imzalarını atmışlar. Acaba dünyada, böyleleri, böyle bahanelerle muahede edecek bir kanun, bir usûl ve bir maslahat var mı?

MÜDAFAATIMIN İKİNCİ TETİMMESİ

Ey hey'et-i hâkime! Gelecek beyanatımda, belki vazifenizce lüzumsuz şeyler bulunacak. Fakat bu mes'eleler ile umum memleket, belki dünya alâkadardır. Yalnız siz değil, onlar dahi mânen dinliyorlar. Hem beyanatımda intizamsızlık göreceksiniz. Sebebi ise, mühim bir hakkım bana verilmedi. Benim hüsnü-hattım yok. Çok rica ettim ki, bu hayat-memat mes'elesidir, bir yazıcı bana veriniz; tâ hakkımı müdafaa için bir istida yazdırıymım. Vermediler. Belki beni iki ay, gayet insafsızcasına bütün bütün konuşmaktan menettiler. Onun için, gayet noksan ve müşevves yazımıla intizamlı yazamadım. İşte âhir beyanatım budur:

Eğer farz-ı muhal olarak, müfsidlerin, muhbîrlerin ihbar ettikleri gibi, Risale-i Nur, hûkûmetin bir takım siyasetiyle ve bazı kanunları ile tevâfık edilmıyor, muaraza ediyor; belki başka siyâsî kanaatlardır ve ayrı ayrı Fikirlerdir; ve umum Risaleler, İmandan değil, belki siyasetten bahseder diye, gayet zâhir bir iftira farz ve kabul edilse, cevaben derim: Madem hürriyetin en geniş şekli cumhuriyyettir

ve madem hükûmet ise, cumhuriyetin en serbest suretini kabul etmiştir; elbette hakikî ve kat'î ve reddedilmez kanaat-ı ilmiyeyi ve efkâr-ı saibeyî âsâyîse dokunmamak şartıyla, cumhuriyetin hürriyeti, o hürriyet-i ilmiyeyi istibdat altına alamaz ve onu bir suç tanımaz. Evet; dünyada hiçbir hükûmet var mıdır ki, bütün bir tek kanaat-ı siyasiyede bulunsun. Haydi - farz-ı muhal olarak - ben, perde altında kendi kendime kanaat-ı siyasiyemi yazmışım ve bir kısım Has dostlarımı göstermişim; bunda suç var diyen kanunları işitmemişim. Halbuki Risale-i Nur, İman Nurundan bahseder; siyaset zulmetine sukat etmemiş ve tenezzül etmez.

Eğer faraza, lâik cumhuriyetin mahiyetini bilmeyen bir dinsiz dese: "Senin Risalelerin, kuvvetli bir dinî cereyan veriyor, lâdinî cumhuriyetin prensiplerine muaraza ediyor."

Elcevab: Hükûmetin lâik cumhuriyeti Dini dünyadan ayırmak demek olduğunu biliyoruz. Yoksa, hiçbir hatırla gelmeyen Dini reddetmek ve bütün bütün dinsiz olmak demek olduğunu, gayet ahmak bir dinsiz kabul eder. Evet, dünyada hiçbir millet dinsiz olarak yaşamadığı gibi; Türk milleti misillü bütün asırlarda mümtaz olarak, bütün aktar-ı cihanda, nerede Türk varsa Müslümandır. Sair Anâsır-ı İslâmiyenin küçük de olsa yine bir kısmı, İslâmiyet haricindedir. Böyle pek ciddî ve hakikî dindar ve bin sene kadar Hak Dininin Kahraman Ordusu olarak zemin yüzünde, mefâhir-i milliyesini milyonlar Menabi-i Diniye ile çakan ve kılınçlarının uçlarıyle yazan bu mübarek milleti, "Dini reddeder veya dinsiz olur" diye itham eden yalancı dinsizler ve milliyetsizler, öyle bir cinayet işliyorlar ki, Cehennemin esfel-i sâfilin tabakasında ceza görmeye müstehak olurlar. Halbuki Risale-i Nur, hayat-ı içtimaiyeden kanunlarını da ihata eden Dinin geniş dairesinden bahsetmez. Belki asıl mevzuu ve hedefi; Dinin en Has ve en Yüksek kısmı olan İmanın Erkân-ı Azîmesinden bahseder. Hem ekseriyetle muhatabım, evvel kendi nefsim, sonra avrupa feylesoflarıdır. Böyle Mesail-i Kudsiyeden, doğru olmak şartıyla, zarar tevehhüm eden, yalnız şeytanlar olabilir tasavvurundayım. Yalnız üç-dört Risale, tenkidkârane sekva suretinde bir kısım me'murlara bakmış. Fakat o Risaleler, hükûmetle mübareze ve tenkid için değil, belki bana zulmeden ve me'muriyetini sū-i istimâl eden bir kısım me'murlara karşıdır. Hem sonra da, sū-i tefehhüme medar olmamak için, o üç - dört Risalelere

"Mahremdir" deyip Neşrini menetmişiz. Sair Risalelerin ekser-i mutlakası, dört - beş sene evvel ve bir kısmı sekiz sene evvel, bir kısmı on üç sene evvel te'lif edilmişlerdir. Yalnız İktisad ve İhtiyarlar ve Hastalar Risaleleri geçen sene te'lif edilmişler. Ve bununla beraber, Risaleler, hükümetin kanunlarına mugayır olmadığı ve âsâyişi ihlâl ve halkın idlâl mahiyetinde bulunmadığını ve bil'akis hükümetçe takdirler ile karşılaşması lâzım geleceğini, zerre mikdar Aklı bulunan, Risaleleri bîtarafane tetkik eden, tasdik eder. Ve eğer farz-ı muhal olarak, hükümetin nokta-i nazarına çok noktaları muhalif olsa bile 28 Temmuz 933 tarihinde, evvelki cürümlerin bu kısımlarını affetmekte olan ve âhiren neşredilen Af Kanunu mucibince o Risaleleri takibe mahal kalmadığını iddia edip, bize edilen haksızlığın bir an evvel defedilmesi ve Risalelerin iade olunmasını taleb ederim.

Eğer İnsaniyetin mahiyetini, hayvaniyetin en bedbaht ve en aşağı derecesinde telâkki ve dünyayı daimî ve lâyezal tevehhüm ve İnsanı bâkî ve lâyemût tahayyül eden bir sarhoş vicdansız tarafından denilse: "Senin bütün Risalelerin, Îmanî pek kuvvetli Ders veriyor. Dünyadan soğutuyor. Nazarı, Âhirete çeviriyor. Biz ise, bütün kuvvet ve dikkat ve zihnimizle dünya hayatına müteveccih olmamız ile bu zamanda yaşayabiliriz. Çünkü şimdi yaşamak ve düşmanınlardan sakınmak çok müşküleşmiştir."

Elcevab: İman-ı Tahkikînin Dersleri, gerçi nazari Âhirete baktırıyor; fakat dünyayı, o Âhiretin mezraa ve çarşısı ve bir fabrikası göstermekle, daha ziyade dünya hayatına çalıştırır. Hem, imansızlıktaki müthiş bir surette kırılan Kuvve-i Mâneviyeyi, gayet kuvvetli bir tarzda kazandırır. Ve me'yusiyet içinde atalet ve lâkaydliga düsenleri şevk ve gayrete, sa'ye sevkeder, çalıştırır. Acaba, bu dünyada yaşamak isteyenler; böyle, hayat-ı dünyeviyenin lezzetini, hem çalışmaya şevki, hem hadsiz musibetlerine karşı dayanmaya medar Kuvve-i Mâneviyesini temin eden ve itiraz kabul etmiyen deliller ile isbat edilen İman-ı Tahkikînin Derslerine yasak denecek bir kanunun vücutunu kabul ederler mi ve öyle bir kanun olabilir mi?

Eğer; idare-i millet ve asayiş-i memleketin hakikî esaslarını bilmeyen bir cahil hamiyet-furuş dese: "Senin Risalelerin, asayışi bozanlara ve idareyi karıştıranlara bir medar olabilir cihetiyle ve sen

dahi ihtiyatsızlık edip idare-i hâzıraya itiraz etsen, Risalelerin kuvvetiyle bir gaile açmak ihtimaliyle sana ilişiyoruz."

Elcevab: Risale-i Nur'dan Ders alan, elbette, çok mâsumların kanını ve hukukunu zâyi eden fitnelere girmez ve bilhassa tecrübeleriyle, mükerrerden akîm ve zararlı kalan fitnelere hiçbir cihetle yanaşmaz. Ve bu on senedeki on fitnelere, Risale-i Nur'un Şâkirdlerinin ondan birisi, belki asla hiçbirisi karışmadığı gösterir ki, Risaleler bu fitnelere zıt ve asayışi temine medardırlar. Acaba idarece ve asayışi muhafazaca; bin İmanlı adam mı, yoksa on dinsiz serseri mi daha kolaydır? Evet İman, güzel seciyeler vermekle hem merhamet hissini, hem zarar vermekten sakınmak meylini verir. Amma benim ihtiyatsızlığım ise, bu on üç senedir imkân dairesinde ne kadar elimden gelmişse hükûmetin nazar-ı dikkatini celbetmemek ve onunla uğraşmamak ve işlerine karışmamak için Isparta Vilâyetine mâlûm olan hârika bir surette münzeviyane ve merdüm-girîzâne ve müşfikkârane ve siyasetten müçtenibane yaşadığımı bu memleket bilir.

Ey beni bu belâya sevkeden insafsızlar! Anlaşılıyor ki, âsayış aleyhinde hareket etmediğimden benden kızınız, hiddet ettiniz. Asâyişe düşmanlık damarıyle beni tevkif ettirdiniz. Evet, âsâyişi bozmak ve idareyi karıştırmak isteyenler, benim hakkımda hükûmeti iğfal ederek, adliyeyi lüzumsuz işgal edip beni tevkif ettirenlerdir. Onların hakkında değil yalnız biz, belki memleket namına, başta müddeiumumî olarak hey'et-i hâkimeye dâvâ etmelidir.

Eğer denilse: "Sen vazifesizsin, milletin hüremetini kabul edip vazifedarlar gibi dinî Ders veremezsin. Hem, dinî Ders verecek resmî bir daire var; onun müsaadesi lâzımdır."

Elcevab: Evvelâ, benim matbaam ve Kâtiblerim yoktur ki Vazife-i Neşri yapısın. Bizimki hususîdir. Hususî işlere, hususan İmanî ve Vicdanî olsa, Hürriyet-i Vicdan düsturu, onun serbestiyetini temin eder.

Sâniyen: Hükûmet-i ittihadiye, ittifakları ile, Darül-Hikmetil İslâmîyede Avrupa'ya karşı Hakaik-i İslâmiyeyi isbat edecek ve millete ders verecek bir vazife ile tâzif etmeleri ve Diyanet Riyasetinin Van'da beni vaiz tâyin etmesi ve şimdî kadar yüz Risaleden ziyade

Eserlerim Ulema ellişerinde gezmesi ve tenkid edilmemesi isbat eder ki, millete Ders vermeye hakkım var!

Sâlisen: Eğer kabir kapısı kapansaydı ve İnsan dünyada lâyemût kalsaydı, o vakit vazifeler yalnız askerî ve idarî ve resmî olurdu. Madem her gün lâakal otuz bin şahid, cenazeleriyle **الْمَوْتُ حَقٌّ** dâvâsını imza ediyorlar; elbette dünyaya aid vazifelerden daha ehemmiyetli İmanî Vazifeler var. İşte Risale-i Nur o Vazifeleri Kur'ânın Emriyle ifa ediyor. Madem Risale-i Nurun âmiri hâkimi kumandanı olan Kur'ân, kumandası üç yüz elli milyona hükmedip talimat yapıyor; ve her gün lâakal beş defa, beşten dördünün ellerini Dergâh-ı Îlhâhiyyeye açtırıyor; ve bütün Camilerde ve Cemaatlerde, Namazlarda, Kudsî, Semavî Fermanlarını hürmetle okutturuyor; elbette Onun hakikî Tefsiri ve o Güneşin bir Nuru ve Onun bir Memuru olan Risale-i Nur, o Vazife-i İmaniyesini, **بِرَادِنَ اللَّهِ**, sadmelere uğratmayarak görecektir. Öyle ise; Ehl-i dünya ve ehl-i siyaset, Onunla mübareze değil, belki Ondan istifade etmeye pek çok muhtaçlırlar. Evet, şu Tilâsim-ı Kâinatin muğlâkını keşfeden ve mevcudatın nereden nereye ve ne olacaklarının Tilâsimini açan Risale-i Nur'un Eczalarından Yirmi Dokuzuncu Söz; ve tahavvülât-ı zerratin muammâsını keşfeden Otuzuncu Söz; ve Kâinatta mütemadiyen fena ve zeval içindeki Faaliyet ve Hallâkiyet-i Umumiye Tilâsim-ı Acîbini hâl ve keşfeden Yirmi Dördüncü Mektub; ve Tevhidin en derin ve en mühim muammasını keşf ve hâl ve izah eden, ve Haşr-ı Beşerî, bir sinek İhyası kadar kolay olduğunu isbat eden Yirminci Mektub; ve tabiatperestlerin fîkr-i küfürlerini esasiyle bozan ve tahrîb eden "Tabiat Risalesi" namındaki "Yirmi Üçüncü Lem'a" gibi Risale-i Nur'un çok cüzleri var. Bunların yalnız birisindeki muammayı keşfeden bir Âlim, bir edip, bir profesör, hangi hükümette olsa, takdirle mükâfat ve ikramiye vereceğini, bu Risaleleri, dikkatle mütalâa eden tasdik eyler.

Bu beyanatıma, sadetten hariç tafsîlât nazariyle bakiyamak gerektir. Çünkü; Risale-i Nur'un yüzden ziyade Risaleleri benim evrak-ı tevkifiyem hüküme geçmiş olduğundan, hem hey'et-i hâkime tetkik ile mükelleftir, hem ben, izah ve cevab vermeye, Kur'âna ve Âlem-i İslâma ve istikbale alâkadarlığı cihetiyle mecburum. Madem bir mes'elenin tam tenevvürü, herhalde uzak ve yakın bütün

ihtimalleri beyan etmekle olur. Mes'elemize aid uzak bir ihtimali beyan etmeye ihtiyaç var. Şöyled ki:

Eğer dinsizliği ve küfrü kendine meslek ittihaz eden bedbaht bir kısım adamlar, bir maksad-ı siyâsîn perdesi altında hükümetin bazı erkânına hulûl edip iğfâl etseler veya memuriyet mesleğine gîrseler ve Risale-i Nur'u desiselerle imha ve beni tehditleriyle susturmak için deseler: "Taassub zamanı geçti. Mâziyi unutmak ve istikbale bütün kuvvetimizle müteveccih olmak lâzîm gelirken, senin irticâkârane bir surette dinî ve İmanî kuvvetli Ders vermen işimize gelmez!..."

Elcevab: Evvelâ o mâzi zannedilen zaman ise istikbale inkılâb etmiş. Ve hakikî istikbal odur. Ve oraya gideceğiz.

Sâniyen: Risale-i Nur, Tefsir olduğu haysiyetiyle, Kur'ân-ı Hakîm ile bağlanmış. Kur'ân ise, Küre-i Arzı Arşa bağlayan, Cazibe-i Umumiye gibi bir Hakikat-ı Cazibedardır. Asya'da hükümedenler; Kur'ânın Risale-i Nur gibi Tefsirleriyle mübareze edemezler. Belki müsalâha ederler; Ondan istifade ederler ve himaye ederler.

Amma benim susmam ise; madem âdi bir keşif yolunda ve ehemmiyetsiz bir fîkr-i siyâsî peşinde ve dünyevî bir haysiyet yüzünden çok Ehl-i İzzetin başları feda edilse; elbette koca Cennetin fiati olacak bir Servet ve Hayat-ı Ebediyeyi kazandıracak bir Âb-ı Hayat ve bütün feylesofları hayrette bırakacak bir Keşfiyat yolunda, vücdum zerreleri adedince başlarım bulunsa ve feda edilmesi lâzîmgelse, bilâtereddûd feda edilir. Hem, beni tehdit veya imha suretiyle susturmak, bir dil yerine bin dil konuşturacak. Yirmi senedenberi Ruhlara yerleşen Risale-i Nur, susmuş bir dilime bedel, binler dilleri söylettirmesini Rahîm-i Zülcelâlden ümitvarım.

* * *

Ehemmiyetsiz Fakat Ehemmiyetli Bir Suç Olarak Bana Sorulan Bir Mes'ele

Diyorlar ki: "Sen şapkayı başına koymuyorsun; mahkeme gibi çok resmî yerlerde başını açmıyorsun. Demek, o kanunları reddediyorsun. O kanunları reddetmenin cezası şiddetlidir!"

Elcevab: Bir kanunu reddetmek başkadır ve o kanunla amel etmemek bütün bütün başkadır. Evvelkinin cezası idam ise; bunun

cezası ya bir gün hapis ve bir lira ceza-yı nakdî veya bir tekdir veya bir ihtarın. Ben o kanunlarla amel etmiyorum; hem amel etmekle dahi mükellef olamıyorum. Çünkü münzəvî yaşıyorum. Bu kanunlar hususî menzillere girmez.

Bir ihtar: Bu iki aydır gayet dikkatle ve ince elekle elemek suretiyle; hem Isparta, hem Eskişehir mahkemeleri, hem Dahiliye Vekâleti on senedenberi teraküm eden mahrem Kitablarımı ve hususî Mektublarımı müsadere edip teftiş ettikleri halde gizli bir komite ve cemiyet gibi medar-ı itham hiçbir maddeyi tesbit etmediğlerini itirafla beraber, daha tetkike devam ediyorlar. Ben de derim:

Ey efendiler! Beyhude yorulmayınız... Eğer aradığınız varsa, hiçbir ucunu bu kadar zaman bulamadığınızdan, biliniz ki; onu idare eden öyle acîb bir deha vardır ki, mağlûp edilmez ve mukabele edilmez. Çare-i yegâne, onunla müsalâhadır. Yoksa, bu kadar mâsumlara zarar vermek ve ezmek yeter! Belki Gayretullah'a dokunur, galâ (kitlik) ve veba gibi belâlara vesile olur. Halbuki benim gibi asabî ve en gizli olan Sırrını yabanî adamlara çekinmeyerek söyleyen ve Divan-ı Harb-i Örff'de meşhur ve pek merdane ve Fedakârane Müdafaati yapan; ve ihtiyarlık zamanında en ziyade âkibeti tehlikeli ve meçhul sergüzeştliden sakınmağa meslekçe mecbur olan bir adama, böyle hiç keşfedilmeyecek komiteciliği isnad etmek, belâhet derecesinde bir safdilliktir, veyahut bir entrikadır.

Hey'et-i hâkimeden bir hakkımı isterim. Benden müsadere edilen Kitablarımın bence bin liradan ziyade kıymetleri var. Ve Onların mühim bir kısmı, on iki sene evvel Ankara kütüphanesinde iftihar ve teşekkürler ile kabul edilmiş. Hususan, sîrf uhrevî ve imanî olan On Dokuzuncu Mektub ile Yirmi Dokuzuncu Sözün benim için çok ehemmiyetleri var; benim mânevî Servetim ve Netice-i Hayatimdırlar; ve İ'caz-ı Kur'ânînin on kısmından bir kısmının cilvesini göze gösterdikleri için fevkâlâde bence kıymetleri var. Hem Onları, kendime mahsus olarak yazdırıp yaldızlatmışım. Hem, ihtiyarlığımın gayet hazır hâtıratına dair olan İhtiyarlar Risalesi'nin üç-dört Nüshalarından bir tanesini kendime mahsus yazdımıştım. Madem muaheze edilecek hiçbir dünyevî madde içlerinde yoktur; onları ve arabî Risalelerimi bana iade etmenizi bütün Ruhumla istiyorum. Hapiste ve kabirde dahi olsam, o Kitablarım, bu garip dünyyanın

bana yüklediği beş elîm ve hazır gurbetlerde Enislerim ve Arkadaşlarımı dırlar. Onları benden ayırmakla, tahammûlsüz bir altıncı gurbete düşeceğim ve bu çok ağır gurbetin tazyikinden çıkan âhlardan sakınmalısınız.

Mahkemenin Reis ve Âzâalarından Ehemmiyetli Bir Hakkımı Taleb Ederim

Şöyle ki: Bu mes'elede yalnız şahsim medar-ı bahis değil ki, siz beni tebrie etmekle ve hakikat-ı hale muttali olmanızla mes'ele hallolsun. Çünkü, Ehl-i İlim ve Ehl-i Takvânın Şahs-ı Mânevîsi, bu mes'elede nazar-ı millette itham altına girdiği ve hükûmete dahi Ehl-i Takvâ ve İlme karşı bir emniyetsizlik geldiği ve Ehl-i Takvâ ve İlim, tehlikeli ve zararlı teşebbüslерden nasıl sakinacağını bilmesi lâzım olduğu için; benim müdafaatının kendim Kaleme aldığım bu son kısmını, herhalde yeni huruf ile, matbaa vasıtasiyle intişarını isterim. Tâ ki Ehl-i Takvâ ve Ehl-i İlim, entrikalara kapılmayıp; zararlı, tehlikeli teşebbüslere yanaşmasınlar; ve hükûmetin şahs-ı mânevîsi nazar-ı millette ithamdan kurtulsun. Ve hükûmet dahi, Ehl-i İlim hakkında emniyet etsin ve bu anlaşılmamazlık ortadan kalksun. Ve hükûmete ve millete ve vatana çok zararlı düşen bu gibi hâdiseler ve anlaşmamazlık daha tekerrür etmesin.

Elhak, bundan dokuz sene evvel Onuncu Söz, sekiz yüz Nüsha yayılmasıyle ehl-i dalâletin kalblerindeki inkâr-ı haşrı kalblerinde sıkıştırıp lisanına getirmeye meydân vermedi, ağızlarını tıkadı ve Hârika Bürhanlarını gözlerine soktu. Evet; Onuncu Söz, Haşır gibi bir Rükn-ü Azîm, İmanın etrafında çelikten zırh oldu; Ehl-i dalâleti susturdu. Elbette Hükûmet-i Cumhuriye bundan memnun oldu ki, meb'usanın ve valilerin ve büyük me'murların ellerinde Kemal-i Serbestiyet ile Onuncu Sözün Nüshaları gezdi.

Dört aydanberi, bu hayat-memmat mes'elesinde, hiçbir yerden benim acınamak halim bir Mektubla dahi sordurulmadığı; ve benim hakkımda halkın tenfir edecek bir surette teşhir etmekle nefret-i âmmeyi aleyhime celbedip bütün bütün teshilât ve muavenetten mahrum kalmış, garib ve kimsesiz halimi tasvir eden, itiraznamemde izah ettiğim bir hikâyه:

Bir zaman, bir padişahın müptelâ olduğu bir hastalığın ilâci, bir çocuğun kani imiş! O çocuğun pederi, çocuğu, hâkimin fetvâsiyle bir para mukabilinde padişaha vermiş. Çocuk, mecliste ağlamak ve sekva yerine gülmüş. Sormuşlar:

- Neden istimdad etmiyorsun, şikâyet etmiyorsun, gülüyorsun?

Demiş ki:

- İnsan, musibete giriftar olduğu vakit; evvel pederine, sonra hâkime, sonra padişaha sekva eder. Benim pederim, beni kesilmek için satıyor; işte hâkim de ölmekliğime karar veriyor; işte padişah benim kanımı istiyor... Bu antika ve pek garib ve sekli çok çirkin ve hiç görülmemiş bu hale karşı, ancak gülmek ile mukabele edilir.

İşte, ey Şükrü Kaya Bey! Biz de o çocuk hükmüne geçtik. Derdimizi; evvel mahallî hükümetteki valiye, sonra mahkeme adaletine, sonra Dahiliye Vekâletine müracaat edip mazlumiyetimizi beyan ederek zâlimlerden bizi kurtarmak için arzuhal etmek mukteza-yı hal iken, gördük ki: En son sekvamızı dinleyecek Dahiliye Vekilinin hakkımızda kapıldığı asılsız evhamına bir Hakikat rengi vermek ve hatâsını örtmek fikriyle hatâsında ısrar etmesi daha büyük bir hatâ olduğunu düşünmediğinden; düçar olduğu gurur hastalığına, kanımızı istiyerek, bizi asılsız bahanelerle perişan etmek istiyor. Biz de Şükrü Kaya'nın şahsını, Dahiliye Vekili olan Şükrü Kaya Bey'e sekva ediyoruz. (**Hâşıye**) Eğer serbestiyeti tam muhafaza

(**Hâşıye**): Şükrü Kayanın ne derece asılsız evhama kapılıp garaz ettiğine delil şudur ki: Benim gibi kimseyi ve üç - dört bîçare arkadaşımı mahkemeye vermek için, kendisi Ankara'dan yüz jandarma ve on beş-yirmi polis beraber alıp, güya Isparta'daki jandarma kuvveti ve bir firka asker kâfi gelmemiştir gibi ortalığa bir dehşet vermesidir. Acaba bir tek polisin ve bir tek jandarmanın eli ile yapılacak bir vazifeyi, millete iki - üç bin lira zarar verdirdip, sonra tahliye edilen bîçare masumları; Isparta'dan tâ Eskişehir'e beş yüz lira nakliyatara sarfettirmek ve o bîçareleri binlerce zararlara uğratmaktan başka, hayat-ı içtimâî arasındaki mevkilerini sarsıntılarla düçar etmek gibi mühim hadiseleri icad etmekle, ne derece Dahiliye Vekâletinin tedvirine ve asayışi te'mine ve bu bîçare milletin istirahatla çalışmalarına zarar verdiği gösteriyor. Demek bil'iltizam, hiçden büyük bir hadiseyi icad etmek garaziyle o vaziyeti göstermiş; habbeyi yüz kubbe yaparak, dahiliyenin en ziyade sükünete muhtaç olduğu bir zamanda böyle her tarafı sarsacak bir vaziyeti icad etmek ve kanunsuz kanun namına amel etmek, kanunca mühim bir cürüm yaptığını iddia edip, Şükrü Kayanın şahsını, Dahiliye Vekili olan Şükrü Kaya Bey'e sekva ediyoruz.

etmek isteyen ve hiçbir te'sir karşısında mağlûp olmayan ve Vicdan-larındaki Hiss-i Adaletle hükmeden bu mahkeme; bizi, Şükrü Kaya Beyin şahsı hakkında dinleyeceklerini bilseydim, en evvel biz, Şükrü Kaya'nın şahsi aleyhine ikame-i dâvâ edecektik. Çünkü; bir senedenberi, her gün veya her hafta hakkımızda rapor isteye aleyhimize casusların, zabıtaların nazar-ı dikkatini celbettirip, Kurban koyunu gibi kesmek için bizi beslettiriyordu. Mahkeme ise; Adaletten başka hiçbir şey düşünmemek lâzım gelirken ve hakikaten mahkeme içindeki zatlar da Adalete tam bağlı oldukları halde, yüksek makamdaki Şükrü Kaya gibi şahsin te'siratına karşı dayanamadıkları için, bizi tahliye edemeyip süründürüyorlar. Mahallî hükümet olan Isparta Valisi ve zabıtası ise, herkesten ziyade bizi ve Ispartalı bîçare, mâsum mevkıfları himaye etmek ve bir an evvel kurtulmasına sa'yetmeleri Vazife-i Vicdaniyeleri iken, bilâkis çok mânâsız ve asılsız bahaneler ile Isparta mevkıflarının, hususan muhtaç ve fakirlerin tâyinlerini verdirmeyip, açılıkla sefalete düşmeleri için onları ezdirmeye çalışıyorlar. İşte bu hale şekva değil, belki ağlamanın nihayet derecesini gösteren bu acı hale, o çocuk gibi gülmek ile mukabele ediyoruz ve Tevekkül edip, işimizi Aziz-i Cebbara havale ediyoruz.

* * *

**Ma'sum Kardeşlerimin Mazlumiyetinden Gelen Feryatlarının
İşitilmediği ve Benim de Onlarla Konuşturulmadığım Bir Zamanda,
Onların Me'yusiyetlerine Bir Teselli Vermek için Yazdığım Bir
Fıkradır**

(Bu makam münasebetiyle ilâve edilmiştir)

Hâfiż-i Zülcelâlin Hîfz ve Himayetine bakınız ki; mes'elemiz münasebetiyle Risale-i Nur'un Risaleleri adedine muvafık olarak, yüz yirmi küsûr adamın mahrem evrakları ile istintakta oldukları halde; ve ecnebilerin entrikalarıyla ve muhalif komitecilerin dolapları ile mevcud ve münteşir müteaddid cemiyetlerin hiçbirisiyle, Risale-i Nur'un hiçbir şakirdinin münasebetdarlığını gösterecek hiçbir madde bulunmaması, gayet zâhir ve parlak bir Himaye-i Rabbaniyedir. Muhofaza-i İlâhiyyeye ve İmam-ı Ali (R.A.) ve Gavs-ı A'zam (K.S.), Risale-i Nur'a aid Keramet-i Gaybiyelerini cidden te'yid eden bir İnayet-i Rahmaniyedir. Kırk ikilik bir top güllesini, kırk iki mâsum

ve mazlum Kardeşlerimizin Dergâh-ı İlâhiyeye açılan elleriyle doldurup, geri çevirip, atanların başlarında mânen patlattırdı. Bizlere; yalnız ehemmiyetsiz, sevaplı, hafif bir kaç yara bereden başka olmadı. Böyle bir senedenberi doldurulan bir toptan, böyle pek az zarar ile kurtulmak Hârikadır. Böyle pek büyük bir Nimete karşı, Şükür ve Sûrûr ve Sevinç ile mukâbele etmek gerektir. Bundan sonraki hayatımız bize aid olamaz; çünkü müfsidlerin plânlarına göre, yüzde yüz mahv idi. Demek bundan sonraki hayatı kendimize değil, belki Hak ve Hakikata vakfetmeliyiz. Şekva değil, şükrettirecek Rahmetin izini, yüzünü, özünü görmeye çalışmalıyız.

* * *

Garib ve bana pek çok ağır gelen ve üç günde bir bardak ayran ve bir bardak sütten başka birsey yedirmiyen grip hastalığının üçüncü gününde, fü'eten hatırlıma ihtar edildi. Ben de o hatırlayı teberrük için, mahkemedeki müdafaaimin bir mukaddemesi olarak yazdım. Şiddet ve kusuru varsa, hastalığımı aid'dir. Evet, yüz adının müdafaa edeceği bir Hakikati yalnız başına müdafaya mecbur olduğumdan; teab-ı dimağ'ı ve perişaniyete ve daha çok müz'iç ahval içinde Hakikatı doğru olarak, olduğu gibi, bu kadar beyan edebildim.

(Son Müdafaaata sonradan bir Hikmete binaen ilhak edilmiş bir mukaddemedir.)

Müdafaatının bütün safahatında gizli ve müdhiş bir komiteye karşı mübareze vaziyetini gösteren tarz-ı ifademdeki maksadım şudur:

Nasîlki Hükûmet-i Cumhuriye "Dîni dünyadan tefrik edip bîtarafane kalmak" prensibini kabul etmiş; dinsizlere, dinsizlikleri için ilişmediği gibi; Dindarlara da, Dindarlıklar için ilişmemesi o prensibin icabatindandır. Öyle de; ben dahi bîtaraf ve hürriyetperver olması lâzım gelen Hükûmet-i Cumhuriyenin dinsizlige tarrafdar ve entrikalari çeviren ve hükûmetin me'murlarını iğfal eden gizli menfi komitelerden tefrik edilip, hükûmetin onlardan uzak olmasını istiyorum; o entrikalılarla mübareze ediyorum. O komitelerden, tesadüfle hükûmetin me'muriyetine girenler, ciddi dindarlara takmak için iki kulp elinde tutmuş, garaz ettikleri dindarlara takıyorlar ve hükûmeti iğfâle çalışıyorlar. O iki kulpun birisi: O mülhidlerin

dinsizliğine temayül göstermemek mânasıyla "İrtica" kulpunu takıyor. Diğer: Hâşâ ve hâşâ! dinsizliği, bu Hükûmet-i İslâmiyenin ayn-ı siyaseti telâkki etmediğimiz mânasında "Dini siyasete alet etmek" kulpu ile lekelemek istiyorlar. (**Hâşıye**).

Evet, Hükûmet-i Cumhuriye, o gizli müfsidlerin vatana ve millete muzır efkârlarını elbette tervîç etmez ve tarafdar olamaz. Menetmek, cumhuriyet kanunlarının muktezasıdır. Ve öyle müfsidlere tarafdarlık ile, cumhuriyetin esaslı prensiplerine ziddi ziddîne gidemez. Hükûmet-i Cumhuriye, bizim ile o müfsidler mabeyninde hakem hükmünü alsın. Hangimiz zâlim ise ve tecavüz ediyorsa; o vakit, hakem hükmünü versin ve hâkimlik noktasında hükmünü icra etsin.

Evet inkâr edilmez ki; Kâinatta, dinsizlik ile Dindarlık, Âdem zamanındanberi cereyan edip geliyor ve Kiyamete kadar gidecektir. Bu mes'elemizin künhüne vakîf olan herkes, bize olan bu hücumun, doğrudan doğruya dinsizlik hesabına Dindarlığı bir taarruz olduğunu anlar. Ekser-i Hükemanın garbda ve avrupa'da zuhuru; ve Ağleb-i Enbiyanın Şarkda ve Asya'da tulu'ları Kader-i Ezelînin bir İşaret ve Remzidir ki; Asya'da hâkim, galib, Din cereyanıdır. Elbette, Asyanın ileri kumandanı olan bu Hükûmet-i Cumhuriye, Asya'nın bu fitrî hâsiyetinden ve mâdeninden istifade edecek. Ve bîtarafane prensibini, değil dinsizlik tarafına, belki Dindarlık tarafına temayül ettirecektir.

İkinci Madde: Risale-i Nur'un Eczalarında mevadd-ı kanuniyeye muarız mes'eleler bulunması ortaya konulabilir. Bu cihet mahkemeye aid'dir. Fakat Risale-i Nur, kendi başıyla yüz manevî keşfiyatı havi bir Eserdir. Bu Keşfiyatın bir tekini bile, Keşşafın Hakk-ı Keşfini siyanet etmekle, ziyyâa uğratmamak lâzım gelir. Keşfiyatın ehemmiyeti, Ehl-i Hakikat ve Ehl-i İlim ve Edibler ortasında gayet büyüktür ve ehemmiyeti var. Bir kimse, diğerinin Keşfiyatını temellük edemez. Eğer etse onun aleyhine ikame-i dâva etmek, bütün memleketlerde câri olan bir kanundur. İleride hükûmetin müsaadesini

(Hâşıye): Yani: "Hükûmet bir siyaset takib etmiyor, hâşâ sümme hâşâ! Hükûmetin siyaseti dinsizluktur." diye tevehhüm eden o mülhidlerin nazarında, benim, Kur'an-ı Hâkîmin Nusûs-u Kat'îyyesinden tereşşuh eden Risale-i Nur ile takib ettiğim Hakaik-i İmaniye Hizmetimi muhalif bir siyaset demekle, dünyada en şenî bir iftirayı eder.

istihsal suretiyle neşretmek istedigim ve yirmi-otuz senedenberi Keşif ve Te'lifie çalıştığım ve elli senedenberi devam eden tetkikat ve Mücahadet-ı Fikriye ve muhtelif menba'lardaki taharriyat ve mesaimin neticesi ve semeresi olarak yazdığını ve manevî yüz Keşfiyatı gösteren ve binlerce Hakikatı havi yüzden ziyade Risaleden ibaret olan Risale-i Nurun Te'lifinden sonra neşredilen -bazi kanunlara uygun gelmiyen-onbeş noktasını ortaya atarak müttehem bir vaziyete koymak, bu Hakikatların ve benim onlara taallûk eden hukuklarımın ziya'ını mucib olmakla beraber, diğerin intikal ve sirkatine ve temellük ve kendine mâletmesine zemin ihzar ettiğinden; bu babda, evvelemirde ve herşeyden ziyade Hakikat namına ve hukuk hesabına hakkımın muhafazası, âdil mahkemenizin nazara alacağı ilk cihettir. Ve bir cürüm âleti olmak tevehhümiyle müsadere edilen Risalelerimin tazammun ettiği Hakaik, ehl-i fen ve felsefeye ve akademi Muhakkiklerine karşı isbatıma medar olmak üzere elimde bulunması lâzım geleceğinden; bu Keşfiyat ve Münazarat-ı İlmiye üzerinde hazırlığımı tesbit etmek için tarafıma iadesini isterim. Beni mahkûm etseniz de, onlar mahkûm olamaz; ve hapisde dahi benim arkadaşım olmalıdır. Mahkemelerin ihmak-ı hak cihetindeki haysiyetine, şerefine mühim bir nakise belki zid olan garazkârların telkinatına tebâiyete, elbette mahkeme-i adalet tenezzül etmeyecek ve garazkârların entrikalarını akım bırakacaktır. Ve Adaletten ve ihmak-ı hakdan daha büyük bir makam vazife cihetinde tanımayan mahkemenin, her türlü te'sirattan azade olarak vazifesini yapacağı esas Adaletin muktezası olduğuna istinaden; şahsim namına değil, belki çok Hakikatların ve bir çok masum Hukukların kendine bağlı olduğu bir Hakikat-ı Âliye namına, hakkındaki asılsız evhamlarını bir an evvel Risale-i Nur'un hürriyetini ilân etmekle ref'etmektir.

Üçüncü Madde: Bize isnad edilen mevhüm suç ise; umumî bir tabir ile ve kuyûd-u ihtarâziye nazara alınmayarak, Ceza Kanununun yüz altmış üçüncü maddesi, yalnız zâhirine ve umumiyetine temas ettirip, mahkûmiyetim istilzam edilmek istenildiği anlaşılıyor. Bize isnad edilen bir kaç maddenin kat'i ve hakikî cevapları zabitinize geçen müdafaatında bulunmakla beraber; on veya onbeş nokta yüzünden, manevî yüz Keşfiyatı havi, yüzler Hakikat-ı Mühimmeyi câmi' yüzden ziyade cüzden ibaret olan Risale-i Nur, Mükâfat ve Takdir yerine mücazat ve tenkid ile karşılaşmıştır. Mahkemenizden bu Hakkımı ve Risale-i Nur'un Hürriyet Hakkını

istemek, büyük bir hakkımdır. Bu cihetin halli ve faslı lâbüd ve zaruridir.

Dördüncü Madde: Şimdiye kadar bana hûcüm eden ve hûkûmeti aleyhimize çeviren kimselerin garazkâr oldukları ve sîrf garaz ile iliştikleri bununla anlaşılıyor ki, bizi vurmak için her kapıya başvurdular. Evvelâ, "tarikatçılık" -birşey bulamadılar-, sonra "cemiyetçilik", sonra "siyasetçilik ve inkılâba muhalif hareket ve muhalif komitecilik ve izinsiz neşriyatçılık" gibi çok cihetlerle itham etmek ve bizi vurmak için çalışlıklar halde; bunların hiç birinde tutunacak bir emare bulamadıklarından, en nihayet bir madde-i kanuniyenin, kuyud-u ihtiraziyyeyi nazara almayarak, zâhirî umumiyetinden istifade edip, hiçbir zîakıl kabul etmeyecek ve onlara hak vermeyecek bir nokta ile bizi itham ve mahkûm etmek istiyorlar. Evet, bahsedeceğimiz noktayı, dünyada hiçbir zîakıl, Hakikat olarak kabul etmez; ve zerre miktarı insafi olan, "İftiradır" diyecek. O nokta şudur:

"Said-i Kürdî Dîni siyasete alet ediyor!" tabiridir. Bu tabirdeki ithamı çürütecek onbeş - yirmi delilden ziyade ve beş - on kadarı müdafaatımda zabıtınıza geçirilenlerden birisi şudur ki:

Yüzler şâhidin şahadetiyle isbat etmeye hazır olduğum şu beyan edeceğim hâlim, o ithamı esasıyle çürüttüyorum. Şöyleki:

Dokuz sene oturduğum Barla Köyü halkın müşahedesiyle ve dokuz ay ikamet ettiğim Isparta'daki dostlarımın şahadetleriyle ve beni yakından tanıyan dostlarımın işhadıyla, onuç senedir ki, siyaset lisansı olan hiçbir gazeteyi, ne okudum ve ne de dinledim ve ne de istedim. Hattâ birkaç hadisede, şahsimla alâkadar zannedilen ve herkesi meraka sevkeden vâkıialardan bahsededen gazeteleri okumak arzusu bulunmadı ve okumadım ve okutmam.

Onbeş maddeden başka bütün mesaili, Âhiretime ve Îmanıma ve Hakikata müteveccih olduğu hûkûmetin tedkikat-1 amîkasıyla tezahür eden Risale-i Nur ile, Said, Dini siyasete alet ediyor; yani Kâinatta yüksek ve Mukaddes tanıldığı bir Hakikat-1 Kudsîye olan Din-i Hakki ve Îman-1 Tahkîkiyi, siyasete, yani ihtilâlkârane, en tehlikeli ve en günahlı ve çok hukukun ziyaâna sebebiyet veren akîm, süflî bir maksada alet etmiş denilir mi?.. Böyle diyenler, ne kadar Dâire-i Akıl ve İnsaf ve Vicdan'dan uzak düştükleri ve uzak hükümetikleri

anlaşılmaz mı? Elbette, Mahkeme-i Adâlet, böyle asılsız bu evham ve isnadatları defedip, hakkımızda ihkak-ı hak edecektir. Gerçek kanunları bilmemek eksere göre bir mâzeret teşkil etmez. Fakat haksız olarak, hûcra bir köyde, tarassut altında, yabancı bir yerde, şiddetle dünyadan küstürüp, nefiy ile ikamet ettirip, mütemadiyen tarassut ile ta'ciz edilen bir adamın kanunları bilmemesi; elbette Ehl-i İnsafın nazarında bir özür teşkil eder.

İşte, ben o adamım. Ve beni yanlış bir vehim ile muahaze ettiğleri mevadd-ı kanuniyenin hiç birini bilmezdim. Hattâ yeni hurufla imzamı atamazdım. Bazan Hizmetçimden başka, on günde bir adam ile görüşmedim. Herkes bana muavenetten kaçar. Avukat tutmaya iktidarım yok. Bütün hayatımda "En menfaatlı ve en iyi hile, hilesizlik olduğu" Düstur olduğundan, bütün müdafaaatımda Hak ve Hakikat ve Sîdîk ve Doğruluk Esasını takib ettim. Bu Hakikata binaen, Müdafaaatımda veyahud bazan nadiren bir-iki Risalelerimde, zamân-ı hâzırın kanunlarına ve resmî merasimlerine Tevafuk etmiyen ifâdâtîma nazar-ı müsamaha ile bakmak adâletin mukteziyat ve icabatındandır. Benim Müdâfaâtımda mücîmel kalan noktalar, iddianameye karşı yazdığım itiraznamemde vardır ve itiraznamemde mücîmel kalan noktaların, Müdâfaâtımda izahatı vardır; birbirini tekmil eder. Yüzaltmış üçüncü Madde-i Kanuniyenin tazammun ettiği -manen-kuyud-u ihtaraziye ile beraber ve vâzî-ı kanunun irade ettiği maksad, asayışın ihlâline medar olmamak olduğuna binaen; ihlâl-i asayış işaret ve delâlet edecek hiçbir emare ve tereşsuhat, benim ve Risalelerim yüzünde görülmeliği ve zabitinize geçen müdafaaatımda yirmi defa kat'î bir surette bu kanunun mes'elemizle alâkası olmadığını ve kat'iyyen cezayı müstelzim bir cihet bulunmadığını isbat ettiğim halde; her nasılsa, bidayetteki evhamın te'siratiyle, o madde-i kanuniye ile bizi muahaze etmek için mezkûr maddeyi ileri sürmek hiçbir vecihle şâñ-ı adâlete yakışmayacağından, beraetimi taleb eyleyerek, en son sözüm:

حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَأَقْرُلْ حَسْبِنَا اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ
عَلَيْهِ تَوَكِّلْتُ وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ

* * *

İDDİANAMEYE KARŞI İTİRAZNÂMEM

Ey hey'et-i hâkime ve ey müdde-i umumi! Bu iddianamede sebeb-i ittihamım herbir maddeye karşı, istintak dairesinde zabtiniza geçen müdafaaatımda cevabları vardır. Hususan, "Son Müdafaâtım" nâmındaki otuz beş sahifelik bir müdâfaanameyi, itiraz yerine, size takdim ediyyorum. Bu noktaya nazar-ı adalet ve insafi çevirmek için derim ki:

On senedenberi Isparta Vilâyetinde, mazlum bir surette, tazyik altında asayış-i dahiliye ve emniyet-i umûmiyeye zarar verecek hiçbir emare, hiçbir tereşuhat olmadığı halde, emniyet-i dahiliyeyi ihlâl etmek teşebbüsü ile ittiham edilmekliğime hangi İnsaf, hangi Vicdan müsaade eder? Eğer Yüzaltmış üçüncü madde-i kanuniye manasına bizim hakkımızda vech-i tatbiki gibi mâna verilse, o vakit başta Diyanet Riyaseti, bütün Îmamlar, Hatibler ve Vaizlere teşmil etmek lâzım gelir. Çünkü, Hayat-ı Diniyeyi Telkin etmekte onlarla beraberiz. Eğer Telkinât-ı Diniyye, emniyet-i dahiliyeyi, mutlaka ihlâl etmek gibi mânâsız bir fikir ileri sürülse, umûma şâmil olur. Evet benim, onların fevkinde bir cihet var ki; o da kat'iyetle, şüphesiz seksiz Hakaik-i İmaniyyeyi izah etmektir. Bu ise; farz-ı muhal olarak, umum Ehl-i Dine bir itiraz gelse, bu hal bizi itirazdan kurtarmağa vesile olur. Benim hakkımda bu kadar tâhkîkatla beraber daha tesbit edilmiyen ve tesbit edilse de, adalet-i hakikiye noktasında bir suç teşkil etmiyen ve bir suç teşkil etse de, yalnız beni mes'ul eden bir madde yüzünden, yirmi kadar masum ve bîgünah kimseleri; çoluk çocuğundan, işinden alıkoyup hapisde perişan etmek, elbette adliyeyin nazar-ı adaletine uygun gelmez. Benim ile ednâ bir teması bulunan çok bîçare masumlar, tevkif ile mühim zararlara dûçar oldular.

Şark hadisesi münasebetiyle nefyedilmem, iddiânâmede iştiraki ihsas ettiği cihetle cevap veriyorum ki: Hükûmetin dosyalarında, benim künym altında hiçbir meşruhat yoktur; sîrf ihtiyat yüzünden nefyedildiğim, hükûmetçe sabit olmuştur. Ben, o zaman da, şimdiki gibi münzevi yaşıyordum. Bir dağın mağarasında, bir hizmetçi ile yalnız otururken; beni tutup, on sene bilâ - sebeb, müracaat

etmediğim için, dokuz sene bir köyde, bir sene de Ispartada ikamete mahkûm edip, ahirinde bu musibete giriftar ettiler.

Üçüncü İddiâname

"Barla'da iken te'sis-i münasebet edildiği, uzağında ve yakınında bulunan bu eşhasın maddî ve manevî yardımlarını te'min ederek faaliyete girdiği ve hey'et-i umumiyesine Risale-i Nur adını verdiği ve kısım kısım yazdırdığı bu Eserlerini muhtelif vasıtalarla gizli gizli çoğaltılarak Antalya, Aydın, Milâs, Eğridir, Dinar ve Van gibi mintikalarda, adamlarının delâletiyle Neşr ve Tamim ettirdiği, bu Eserlerden devletin emniyet-i dahiliyesini ihlâl edebilecek olanlarına mahrem ve yarım mahrem diyerek işaretler koyduğu ve bu suretle istihdad ettiği gayesini kendisinin de kabul ve izhar etmiş bulunduğu"larındaki fikraya karşı, şu katî ve izahî cevabın sizin evvelce zabitinize geçen "Son Müdafaâ" namındaki otuzbeş sahifelik Müdafaatımı itirazname olarak takdim ile beraber derim ki:

Yüzbin defa hâşâ!... İman İlmini Rıza-yı İlâhîden başka bir şeye âlet etmemişim ve edemiyorum ve kimsenin de hakkı yoktur ki edebilsin. Ve Risale-i Nur namı altındaki yüz yirmi beş Risale, yirmi sene zarfında telif edilmiş.

Mahrem dediğimiz Risaleler ise, üç tanesi bize gurur ve riyaya medar olmamak için mahrem demişim. Şimdi ise, o setr-i mahremin bir köşesini fâsetmeye mecbur olarak derim ki: O mahremlerden birisi, Keramet-i Gavsiye; ikinci, Keramet-i Aleviyye; üçüncü, Sîrr-ı İhlâsa aid Risalelerdir ki; o iki Keramet, benim haddimden yüz derece fazla ve Hizmet-i Kur'aniyemi takdir suretinde Hazret-i Ali ile Hazret-i Gavş'ın İşaretleridir. Ve riyadan, gururdan, enaniyetten kurtaracak Sîrr-ı İhlâsa dair Risaleye, en Has Kardeşlerime mahsus olarak, mahrem denmiştir. Asayış-i dahiliye ile bunların ne münasebeti var ki onlar medar-ı itham oluyorlar! İkinci kısım mahremler ise; "Darül-Hikmet" de ve dokuz sene evvel avrupa itirazatına ve doktor Abdullah Cevdetin dinsizce hücumlarına karşı yazdığım bir-iki Risale, ve bazı me'murların bana insafsızcasına ve gaddarâne tecavüzlerine karşı şekva suretinde yazdığım iki küçük Risaledir ki; son Müdafaatımda bahsetmişim. Bu dört Risalenin

Te'lifinden bir zaman sonra, serbestî kanunlarına ve hükûmetin işine hiçbir cihette temas etmemek için, Onların Neşrini menedip, "Mahremdir" demişim; en Has bir-iki Kardeşime mahsus kalmıştır. Delilim de şudur ki: Bu kadar taharriyatınızda, o mahrem denilen Risalelerin hiçbir yerde bulunmamasıdır. Yalnız umumunun fihristesi elinizde geçmiş, o fihristeye göre bu noktalardan istizaha lüzum görülmüş; ben de cevab vermişim, o cevab da zaptınıza geçmiştir.

İddianamede, müteaddid mintikalar, ve Risale-i Nur'un Neşir ve Tamimine adamlar vasıtasıyla çalıştığım beyan ediliyor. Cevaben derim ki:

Ben bir köyde, gurbette, kimsesiz, hüsn-ü hattım yok iken; tarassut altında, herkes benim muavenetimden çekinirken; yalnız gayet mahdud dört-beş ahababımı bir yadigâr olarak Hâtırât-1 İmaniyeyi gönderdiğimde "Neşir ve Tamime çalışıyor" demek, ne kadar hilâf-1 hakikat olduğunu elbette takdir edersiniz. Benim gibi haddinden çok fazla teveccüh-ü ammeye mazhar bir İnsanın, onbeş sene Van'da Tedris ile meşgul olduğum halde, bir tek dostuma bir-iki İmanî Risalelerimi göndermekle buna nasıl Neşriyat denilir? Benim matbaam yok, kâtiplerim yok, hüsn-ü hattım yok, elbette Neşriyat yapamadım. Demek Risale-i Nur; câzibedardır, kendi kendine intişar ediyor. Yalnız bu kadar var ki; "Onuncu Söz" namında Haşre dair olan Risaleyi, daha yeni harfler çıkmadan evvel tabettirdik. Hükûmetin büyük memurlarının ve mebuslarının ve vâlilerinin ellerine geçti, kimse itiraz etmedi. Ondan, sekiz yüz Nüsha intişar etti. Onun İntişarı münasebetiyle, Onun gibi sırf Uhrevî ve İmanî bir kısım Risaleler, kendi kendine bir kısım İnsanların eline geçti. Elbette ihtiyarsız, kendi kendine bu İntişar benim hoşuma gitmiş. Ben de bazı hususi Mektuplarımда, bu takdirimi teşvik tarzında yazmışım. Bu üç aydır, bu kadar taharriyat-1 amîka neticesinde, koca bir memlekette, on beş - yirmi adamın ellerinde Kitablarımı bulmuşlar. Benim gibi otuz sene Te'lifat ve Tedrisatla ömrü geçen bir adamın, yirmi hususî dostunda bazı hususî Risaleleri bulunması, ne suretle Neşriyat olur? "O Neşriyat ile nasıl bir hedefi takip edebilir?" denilir.

Efendiler! Eğer ben dünyevî veyahud siyâsî bir maksadı takip etseydim, bu on sene zarfında, onbeş - yirmi değil, yüzbin adamlar ile alâkadarlığım tezahür edecekti. Her ne ise, bu noktaya dair

son müdafaatımda daha fazla izahat ve tafsilât vardır.

لِلَّهِ كُرِّمٌ مِثْلُ حَظِّ الْأَنْتَيْبِينَ ﴿فَلَامِهِ السُّدُسُ﴾

Ayetlerinin,

eskidenberi medeniyetin itirazına karşı bütün Tefsirlerde bulunan bir Hakikat ve gayet kat'i ve şüphesiz bir Cevab-ı İlmî, iddianamede benim alehimde nasıl istimâl edilebilir?

İddianamede, yine Fihristeden naklen, Huruf-u Kur'aniye ve Zikriyeyi tercümelere yerlerini tutmadıklarından medar-ı tenkid beyan ediliyor. Bu mes'ele, sekiz sene mukaddem olmuş bir mes'eledir ve hiçbir itiraz kabul etmez bir Hakikat-ı İlmiyedir. Ondan hayli zaman sonra, bu zamanın bazı mukteziyatına göre tercüme edilmesinin hükûmetce kabûlüne suretle o Hakikat-ı İlmiyeyi aleyhime çevirir.

Mescidimizin kapanması münasebetiyle, dört noktadan ibaret, bana vahşiyane zulmeden Nahîye Müdüriyle bir kaç arkadaşı ve Kaza Kaymakamının, şahıslarına ve memuriyetlerinin sû-i istimallerine karşı bir şekvanamedir ki; o Risaleyi kimseye vermedim. Çünkü, hiç kimsede bulunmamıştır.

Onuncu Sözün Tevafukatındandır ki; Onuncu Sözün Satırları hem Te'lif tarihine, hem Dini dünyadan tefrik eden lâdinî cumhuriyetin ilânına Tevafuk ediyor ki, Haşrin inkârına bir emaredir. Yani o fikranın meali budur: "Madem cumhuriyet Dine, dinsizlige ilişmiyor, prensibiyle bîtarafane kalıyor; ehl-i dalâlet ve ilhad, cumhuriyetin bu bîtarafliğinden istifade etmekle, Haşrin inkârını izhar etmeleri muhtemeldir." demektir. Yoksa hükûmete bir taarruz değildir; belki hükûmetin bîtarafane vaziyetine işaretettir. Elhak, bundan dokuz sene evvel, Onuncu Söz, sekiz yüz Nûsha yayılmasıyle, ehl-i dalâletin kalblerindeki inkâr-ı haşri kalblerinde sıkıştırdı; lisalarına getirmelerine meydan vermedi; ağızlarını tikadı. Onuncu Sözün Harika Bürhanlarını gözlerine sокtu.

Evet Onuncu Söz, Haşir gibi bir Rükn-ü Azim-i İmanın etrafında çelikten bir Sur oldu ve ehl-i dalâleti susturdu. Elbette Hükûmet-i

Cumhuriye bundan memnun oldu ki, meclisteki meb'usanın ve valilerin ve büyük memurların ellişinde kemal-i serbestî ile gezdi.

Avrupa medeniyet ve felsefesi namına ve belki ingilizlerin ifsad-ı siyaseti hesabına "Tesettür Âyeti"ne ettiğleri itiraza karşı, gayet kuvvetli ve müşkit bir Cevab-ı İlmîdir. Böyle bir Cevab-ı İlmî, değil bundan onbeş sene evvel, her zaman takdir ile karşılanır. Bu Hürriyet-i İlmîyeyi, elbette hürriyet-perver bir Hükûmet-i Cumhuriye tahdid etmez.

.....

Ey hey'et-i hâkime! Risale-i Nurun hedefi dünya olsaydı veya bir maksad-ı dünyevi, içinde niyet edilseydi yüzyirmi Risale içinde, nazarınızda onbinler medar-ı tenkid noktalar bulunacaktı. Böyle yüzyirmi bin tatlı meyveler içinde, sizce sulfato gibi acı gelmiş yalnız onbeş meyveler bulunmasıyle o mübarek bahçeyi yasak etmek ve bahçe sahibini mes'ul etmek caiz olabilir mi? Adalet-perver olan Vicdanınıza havale ediyorum. Ben, son Müdafaatımda beyan etmişim ki otuz senedir, avrupa feylesoflarına ve avrupa feylesofları hesabına dahilde, ecnebi dolabları hesabına çalışan mülhidlere karşı muaraza ederek cevab vermişim ve veriyorum. Muhabatım, ekseriya nefsimden sonra onlar olduğunu, Risalelerimi takip eden anlar. Şimdi ben sizlerden soruyorum: Böyle avrupa feylesoflarının başına ve ecnebi entrikaları hesabına çalışan dinsiz her bir mülhidin yüzüne indirdiğim kuvvetli ilmî bir tokat, hangi suretle hükûmet hesabına geçiyor? Böylelere aid olan tokadı hükûmet hesabına almak bizim havsalamız almıyor ve ihtimal de vermiyoruz. Hükûmet namina ve kanun hesabına bu haklı ilmî tokatları medar-ı mesul tutmak değil, belki Hükûmet-i Cumhuriyenin hürriyet-perverliği, bu tokatları alkışlar.

İ T İ Z A R

(Üç gün müddetle tebliğ edilen iddianameye karşı itirazname yazmak)

Birinci günü geç geldiği için, akşamaya kadar ancak okundu. İkinci gün, kism-ı âzamı tercüme edildi. Ancak beş-altı saat fırsat bulup, acele bu uzun itiraznameyi yazdım. Evvelki müdafaatımda dediğim gibi: Kanunları, hususan şimdiki resmî işleri bilmediğimden; çokdanberi

ihtilâtdan memnu' olduğumdan ve dört - beş saatte yazılan uzun itiraz-name, elbette çok müşevves ve noksan olacaktır. Nazar-ı müsamaha ile bakmanızı temenni ederim.

* * *

CEZA HÂKİMİNE SON MÜDAFAAA

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Altmış küsûr sahifeden ibaret olan ithamkârane kararnamedeki -oniki sahife- şahsına aid kısmına karşı Müdafaamdir:

Kararnamede aleyhimizde zikredilen maddelere karşı, mahkemenin zabtına geçen Müdafaatımda kat'î cevapları vardır. Bu kararname namındaki asılsız ve vehimli ithamnameye karşı, ondokuz sahifeden ibaret İtiraznamemi ve yirmidokuz sahifeden ibaret son Müdafaatımı ibraz ediyorum. Bu iki Müdafaa, sorğu Hâkimlerinin kararnamelerinin bütün muahede noktalarını ve esas ithamlarını kat'î bir surette reddile çürüttüyor, asılsız olduğunu gösteriyor. Yalnız burada, bu kararnamenin istinad ettiği ve itham edenlerin nereden aldandıklarını, bu asılsız muahbezeyi nereden iktibas ettiklerini gösterir "Beş Umde" olarak söyleyeceğim.

Birincisi: Risale-i Nur'un, yüzyirmi parçasından iki-üç-dört parçasında onbeş fikrayı bahane tutup, beni ve Risale-i Nur'u hükûmetin prensiplerine muhalif ve rejimine karşı muarız ve emniyet-i dahiliyeyi ihlâle teşebbüs ithamı ile gayet asılsız bir dâvaya elcevab:

Ben de derim: Acaba umum avrupanın mal-ı müşterekesi olan medeniyet ve yalnız bu zaman ilcaatına binaen Hükûmet-i Cumhuriyenin o medeniyetin bir kısım kanunlarını kabul etmesiyle, o medeniyetin menfaatli değil, belki kusurlu kısmına, Hakaik-i Kur'aniye hesabına olan müdafaat-ı ilmiyeme hangi suretle "Hükûmetin prensibine ve hükûmetin rejimine muhalif" ve "Hükûmetin inkılâbı aleyhine hareket" namı veriliyor? Acaba bu Hükûmet-i Cumhuriye, Avrupa medeniyetinin kusurlu kısmının dâva vekilliğine tenezzül eder mi? O kusurlu medeniyetin İslâmiyete muhalif kanunları, eski

zamandanberi hükûmetin hedefi midir? Hükûmete muarız vaziyet almak nerede; bu bir kısım kusurlu medeniyet kanunlarına karşı Hakaik-i Kur'an'ı niyeyi ilmî bir surette müdafaa etmek nerede? Kur'an-ı Hakîmin Âyat-ı kat'iyyesiyle, binüçüüz senedenberi, milyonlar Tefsirlerinde ve halen kütübhanelerde dolu Tefsirlerde

لِلَّذِكَرِ مِثْلُ حَظِّ الْأُنْشَيْنِ فَلَا مُهَمَّةٌ السُّدُسُ يَا أَيُّهُ النَّبِيُّ قُلْ لَا زَوْاجٌ
فَانْكِحُوا مَا طَابَ لَكُمْ

ilaahir gibi Ayetlerin Hakaik-i Kudsiyelerini avrupa feylesoflarının itiraz ve tecavüzatına karşı otuz senedenberi yazdığım Müdafaat-ı İlmiyemi "Hükûmetin inkılâbına, prensibine ve rejimine muhalif kasdı var" diye beni itham etmek, öyle bir zâhir garaz ve öyle bir esassız vehimdir ki; buradaki mahkeme-i âdileye taallûk etmeseydi, müdafaa ve cevab verme-yi lâyık görmezdim.

Hem acaba, eskidenberi bu vatan ve millete zarar niyetiyle, avrupanın dinsiz komiteleri hesabına ve rum, ermeniler cemiyeti vasıtasiyle dinsizlik ve ihtilâf ve fesad tohumlarını saçan mülhidlere karşı Müdafaat-ı İlmiyem, hangi suretle hükûmet aleyhine alınıyor? Ve hangi sebeble hükûmete bir taarruz manası veriliyor? Hangi insafla böyle dinsizliği hükûmete mâledip ittiham ediliyor? Hükûmet-i Cumhuriyenin kuvvetli esasları böyle dinsizlerin aleyhinde olduğu halde; dinsizliği, hükûmetin bazı prensiplerine mâledip, benim, vatan ve millet ve hükûmet hesabına öyle müfsidlere karşı yirmi senedenberi galibane Müdafaât-ı İlmiyeme "Dini siyasete âlet ve hükûmet aleyhine teşvik" manasını vermek, hangi insaf kabul eder ve hangi Vicdan razı olur?

Evet, değil bu mahkemeye, belki bütün dünyaya ilân ediyorum: Ben, Hakaik-i Kudsiye-i İmaniyeyi, avrupa feylesoflarına ve bilhassa dinsiz feylesoflara ve bilhassa siyaseti dinsizlige âlet edenlere ve asayışi manen ihlâl edenlere karşı müdafaa etmişim ve ediyorum.

Ben, Hükûmet-i Cumhuriyeyi, ilcaat-ı zamana göre bir kısım Kanunu Medenîyi kabul etmiş ve vatan ve millete zarar veren dinsizlik cereyanlarına meydan vermeyen bir Hükûmet-i İslâmiye

biliyorum. Kararname namındaki ithamnamede, vazifesini yapan müstantiklere değil, belki müstantiklerin istinad ettiği mülhid zalimlerin evham ve entrikalarına karşı derim:

Siz, beni: "Dini siyasete âlet etmek" ile itham ediyorsunuz. Ve o itham, zâhir bir iftira olduğu ve esassız, çürük bulunduğu yüz delil-i kat'i ile isbat etmekle beraber; bu ağır iftiranıza mukabil, ben de sizi, siyaseti dinsizlige âlet etmek istiyorsunuz diye itham ediyorum!

Bir zaman, cerbezeli bir padişah, Adalet niyetiyle çok zulüm ediyormuş, bir muhakkik Âlim ona demiş: "Ey hakim! Sen, raiyetine Adalet namiyle zulüm ediyorsun. Çünkü tenkidkârane cerbezeli nazarın, zamanen müteferrik kusuratu birden toplar; bir zamanda tasavvur edip, sahibini şiddetli bir cezaya çarpıyorsun. Hem, bir kavmin müteferrik efradından vücuda gelen kusuratu, o tenkidkâr cerbezeli nazarında topluyorsun. Sonra o perde ile, o taifenin her bir ferdine karşı bir nefret, bir hiddet size gelir; haksız olarak onlara vurursun. Evet, senin bir sene zarfında attığın tükürük, bir günde senden çıkışmış bulunsa, içinde boğulacaksın; müteferrik zamanda istimal ettiğin sulfato gibi acı ilâçları, bir günde bir kaç kişi istimâl etse, hepsini de öldürebilir." İşte aynı bunun gibi; mehasinin ortalarında bulunmasıyle, arasına kusuratu setretmek lâzım gelirken; sen, raiyetine karşı kusuratu izale eden mehasını düşünmeden, cerbezeli nazarıyla müteferrik kusuratu toplayıp, ağır ceza veriyorsun. İşte o padişah, o muhakkik Âlimin ikazatiyle, Adalet namına yaptığı zulümden kurtuldu.

Gizli bir kuvvet, bil'iltizam beni mahkûm etmek istiyor. Ve her bahaneyi bulup, bin dereden su getirmek gibi her bir çareye müracaat edip, kurdun keçiye bahanesinden daha garib bahanelerle beni itham altına almak ve mahkûm ettirilmek istenildiğini hissediyorum. Meselâ, üç aydır bu kelimeyi tekrar ediyorlar: "Said-i Kürdî, Dini siyasete âlet ediyor!" Ben de bütün Mukaddesata yemin ediyorum ki: Bin siyasetim olsa, Hakaik-i İmaniye feda ediyorum. Ben, nasıl Hakaik-i İmaniyeyi dünya siyasetine âlet edebilirim? Ben yüz yerde bu ithamı çürüttüğüm halde, yine mânâsız nakarat gibi tekrar edip ileri sürüyorlar. Demek, bil'iltizam ve herhalde beni

mes'ul etmek arzusunda bulunuyorlar. Ben de, aleyhimizdeki mülhid zâlimleri, siyaseti dinsizlige âlet etmeleri ile itham ediyorum. Ve onların medar-ı ittihamı olan bu müdhiş manayı bildirmemek için bana isnad ettikleri: "Said, Dini siyasete alet ediyor" cümlesiyle setre çalışıyorlar. Madem öyledir, her halde beni mahkûm etmek istiyorlar. Ben de ehl-i dünyaya derim: **Bu ihtiyarlıktaki bir - iki senelik ölüm için lüzumsuz tezellüle tenezzül etmem.**

.....

Beşinci Umde: "Dört Nokta" dır.

Birinci Nokta: Kararnamede, kelimeler üzerinde oynanılıyor. Bir kelimenin, kasdî olmadığı halde, bir manasında târiz çıkarmalar. Halbuki, Risale-i Nur'da hedef bütün bütün ayrı olduğundan; Kelimatındaki kasde makrûn olmayan târizler değil, belki tasrihler de bulunsa şayan-ı afv ve müsamahadır. Bu noktayı izah eden bu misal mikyasdır. Meselâ:

Ben bir maksadımı hedef ederek yoluma koşup gidiyorum. İhtiyarsız, yolumda koşarken büyük bir adama çarpıp, o adam yere düşse. Desem: "Efendim, AffetBen, maksadıma gidiyordum. Bilmeyerek çarpıldım." Elbette affeder ve gücenmez. Eğer kasdî olarak bir parmağı o adama taciz suretinde kulağına iliştirsem,hakaret telâkki edecek ve benden gücenecek.

.....

Risale-i Nur'un hedefi İman ve Âhiret olduğundan, Harekât-ı İlmiye ve Fikriyesinde ehl-i dünyanın siyasetine carpsa ve şiddetli kelimat bulunsa, şayan-ı afv ve müsamahadır. Maksadımız size ilişmek değildir, hedefimizde yürüyoruz.

.....

Dünyada hiç misli görülmemiş bir haksızlığa mâruz kaldım.

Şöyleki:

Son Müdafaatım ve üç İtiraznamem ile, yirmi cihetle kat'ı delillerle yüzaltmış üçüncü Maddenin bana temas etmediğini ve yirmi senede yazılan yüzyirmi Risalemin içinde, kendilerince medar-ı tenkid yirmi Kelimededen aşağı mahdud bir kaç nokta bulunmasıyle, ayrı ayrı zamanda yazılmış kıymetdar ve menfaatli ve uhrevî ve avrupa feylesoflarının dinsiz ve mülhid şakirdlerine karşı, -Darül-

Hikmetil - İslâmiyenin Azalığı münasebetiyle- hakiki ve ilmî Müdafaat-ım; çok zaman sonra ilcaat-ı zamana göre kabul edilen Kanun-u Medeninin bazı maddelerine, yüzbin Kelimat içinde on - onbeş Kelimenin muvafık gelmemesi sebebiyle hem benim mahkûmîyetim taleb edilmiş; hem mühim Keşfiyat-ı Maneviyeyi havi yüzyirmi Kitab olan Risale-i Nur'un elde bulunan Nûshaları müsadere edilmiş ve indelmuhakeme bütün ilmî ve mantıkî ve kanunî iddia ve Müdafaatım esbab-ı mucibe gösterilmeksızın sebebsiz ve kanunsuz reddedilmiştir. Yüzaltmış üçüncü madde-i kanuniye asayışi ihlâl edebilecek Hissiyat-ı Diniyeyi tahrîk edenler mealinde bulunan şu kanunun, elbette bu hadsiz genişlik içinde bir tefsiri var. Elbette kuyud-u ihtiraziyesi bulunacak. Yoksa; bu madde, bu geniş mânâ ile beni mahkûm ettiği gibi, bütün Ehl-i Diyaneti ve başta Diyanet Riyaseti olarak, bütün Vaizlere ve bütün İmamlara, bana teşmil edildiği gibi teşmil edilebilir. Çünkü; yüz sahifeden fazla Müdafaat-ı Kat'îyye ve Hakikiyem ile beraber; bana temas ettirilebilecek bir mânâ veriliyor ki, o mânâ her nasihat eden kimseye ve hatta bir dostunu iyiliğe sevketmek için İrşad eden herkesi daire-i hükmü altına alabilir. Bu Madde-i Kanuniyenin mânâsı şu olmak gerektir ki; taassub perdesi altında muhalif bir siyaseti takib ve terakkiyat-ı medeniyyeye sed çekenlere sed çekmek içindir. Bu maddenin bu mânâda çok kat'î delillerle isbat etmişiz ki, bize bir cihet-i temâsi yoktur.

Evet bu madde, bu mânâda, tefsirsiz ve kuyud-u ihtiraziyesiz ve garazkâr, istediği adamları onunla çarpmasına müsait hududsuz bir manada olamaz. Evet ben on sene nezaret ve dikkat altında ve yirmi senede te'lif ettiğim yüzyirmi Risale ile bu kadar hakkimdaki tedkikat-ı amîka neticesinde cüz'i bir derece asayışi ihlâl etmiş bir emare, ne bende ve ne de o Risaleleri okuyanlarda bulunmadığı halde ve yirmi vechile isbat ettiğim ve beni yakından tanıyan zatların şehadetiyle, onuç senedenberi şeytandan kaçar gibi siyasetten kaçtığını ve hükümetin işine karışmadığımı ve tahammül-ü beşer fevkinde işkencelere tahammül edip dünyaya karışmadığım ve İman Hizmetini bu dünyada en büyük maksad telâkki ettiğim halde; "Said Dini siyasete âlet edip, asayışi ihlâle teşebbüse niyet ediyor diye, beni Yüzaltmış üçüncü maddeye temas ettirmek mahkûm etmek bütün rûy-i zemindeki adliye ve mahkemelerin haysiyetine ilîsecek ve nazar-ı dikkati celbedecek hiç görülmemiş bir

hadise-i adliyedir kanaatindeyim.

İşte, Cihangir Hükümdarların ve Kahraman Kumandanların küçük mahkemelerde diz çöküp Kemal-i İnkıyat ile mutavaat göstermeleri, mahkemenin, hiçbir cihet ile zedelenmeyecek bir haysiyet ve şerefinin mevcudiyetini isbat eder. İşte, mahkemelerin bu yüksek ve manevî haysiyetine dayanıp, hukukumu, hürriyetle müdafaa ediyorum. Bir makale içindeki zararlı görülen dört-beş Kelime sansür edildikten sonra mütebakisinin Neşrine izin verilirken; yüzyirmi Kitabın, birbirinden ayrı ve ayrı ayrı zamanlarda te'lif edildiği halde, yalnız bir-iki Risalede şimdiki nazarlara zararlı tevehhüm edilen onbeş Kelime yüzünden, yüzonbeş masum ve menfaatdar ve mühim bir kısmı Ankara Kütüphanesinde mevcud olup iftiharla kabul edilen Kitapların ele geçenlerinin müsadere ile mahkûm edilmesi, rûy-i zemindeki adliyenin şerefine elbette ilişecik mahiyettedir. Elbette Mahkeme-i Temyiz bu haysiyet ve şerefî siyanet eder.

En ziyade tenkid edilen ve umum Kitaplarımı muahbezeye sebebiyet veren beş-on mes'ele içinde en mühimmi, gelecek bu iki mes'eledir:

لِلَّذِكَرِ مُثْلُ حَظِ الْأُنْشَيْنَ ﴿٤٦﴾ فَلَامِهِ السَّدُسُ Âyetleridir. İşte, benim

ve Kitaplarımın mahkûmiyeti beş-altı mes'eden, en birinci bu iki mes'eledir. Ben hakikî, menfaatli Medeniyete karşı değil, belki kusurlu ve zararlı "mimsiz" tâbir ettiğim medeniyete karşı otuz-kırk senedenberi İ'caz-ı Kur'anı Esas tutup, o medeniyetin muhalif noktalarını aşağı düşürüp, medeniyetin aczi ile İ'caz-ı Kur'anı isbat etmek esası üzerine, matbu ve gayr-ı matbu, Arabca ve Türkçe çok Kitaplar yazdım. İrsiyet hakkındaki kanun-u medeninin, Kur'anın bu iki Âyetine muhalif maddelerini vaktiyle müvazene etmişim. Onların muannid feylesoflarını da ilzam edecek deliller göstermişim. Hükûmet-i Cumhuriyenin ilcaat-ı zamana göre kabul ettiği bir kısım kanun-i medeninin bir kısım maddelerini kabulden evvel, bu mes'eleleri, medeniyete ve feylesoflara karşı yazmışım ve müdafaa etmişim. Kurun-u Ulâ ve Vustâdaki zayı olan kadınlık hukukunu, Kur'an-ı Hakîm gayet ehemmiyetle muhafaza ettiğini beyan etmişim. Şimdi, bu iki mes'eledeki beyanatım, Hükûmet-i Cumhuriyenin kanununa muhalifdir diye, Yüzaltmış üçüncü madde ile muahze edildim. Ben de adliyenin en yüksek mahkemesine

derim ki:

Bin üçyüz elli senede ve her asırda, üçyüz elli milyon İnsanların hayat-ı içtimaiyesinde en Kudsi ve Hakiki ve Hakikatlı bir Düstur-u İlâhînin üçyüz elli bin Tefsirlerin Tasdikine ve aynen Hükümlerine istinaden, ve bütün Ecdadımızın Ruhlarına hürmeten, İ'caz-ı Kur'anı avrupa mülhidlerine karşı göstermek için, iki Nass-ı Âyeti, onbeş sene evvel ve on sene evvel ve dokuz sene evvel üç Kitabımda zikretmekliğim, beni şimdiki şerait dahilinde ve ahvâl-i sıhiyem noktasında yaşayamayıcağım bir mahbusiyete mahkûm edip ve dolayısıyle, bir cihette âdetâ idamîma hükmeden ve yüz onbeş Risalemi bunun gibi bir - iki mes'ele yüzünden mahkûm eden haksız bir kararı; elbette rûy-i zeminde Adalet varsa, bu kararı red ve bu hükmü nakzedecektir.

En ziyade bizi gayet hayretle, nihayet bir me'yusiyete düşüren şudur ki: Ispartada habbeyi kubbe yapıp, hiçbir Hakikata istinad etmiyen evham ve ihbarata binaen hakkımda verdikleri karara karşı, mezhebimizde yalana hiçbir cihetle cevaz verilmemişinden, aleyhimde de olsa, hak ve doğru söylemek mecburiyetiyle, yüzyirmi sahife kuvvetli ve mantıkî delillerle kendimi müdafaa ettiğim ve bu kanunla hiçbir cihetle temasım olmadığını isbat ettiğim halde; bu Müdafaatımı ve İslbatımı hiç nazara almayarak, Te'lif tarihiyle istinsah tarihlerini, hatta bir şahsa ırsal eylediğim tarihleri dahi birbirine mağlâtâ ile karıştırıp ve yirmi senelik işi, bir sene zarfında olmuş gibi görerek nakarat gibi, Ispartadaki evhamlı kararı; hem sorğu hakimlerinin kararnamesinde, hem makam-ı iddianın iddianamesinde, hem bizi mahkûm eden mahkemenin son kararında aynen, haklı müdafaatımız nazara alınmadan tekrar edilmiş ve bizi mahkûm etmişlerdir. Ehl-i Hak ve Hakikatı titreten bu haksızlığın bir an evvel ref'i ve Risale-i Nurun masumiyetinin ilânını, şiddetle adliyeyi en yüksek makamı olan mahkemeden beklerim. Eğer pek haklı ve kuvvetli bu Feryadımı - farz-ı muhal olarak - adliyeyi yüksek makamı işitip dinlemezse, şiddet-i me'yusiyetimden diyeceğim:

Ey beni bu belaya sevkedip, bu hadiseyi icad eden mülhid zâlimler!. Madem ve her halde mânen ve maddeten beni idam etmeye niyet etmiştiniz, neden umum mazlumların vebicarelerin hukuklarını

muhafaza eden adliyenin çok ehemmiyetli haysiyetini rahnedar edecek entrikalarla, dolablarla, adliyenin eliyle yürüdünüz? Doğrudan doğruya karşısında merdane çıkış, "Senin vücudunu bu dünyada istemiyoruz" demeli idiniz.

Sorgu hakimlerinin dört aya yakın bir zamanda - yüzonyedi adamın isticvabı ve tahkikatıyla - meşgul olduğu bir mes'eleyi bir buçuk günde Ağır Ceza Mahkemesi gayet sathi bir nazarla bakıp, onların içindeki noksan ve hataları görmiyerek; ve bilhassa akademi Hey'eti müvacehesinde izâh ve isbat edeceğimi iddia ettiğim Risale-i Nurdaki mühim Keşfiyat-ı Maneviyeye aid ilmî Müdafaatım, esbab-ı mucibe ile red ve cerhelimeksızın, sathi bir nazarla hükmde istical ettiklerinden, Hakperest ve Adaletperver olmalarına, bu sathi nazar sebebiyle, pek yanlış olan bu kararın isabet-i kanuniyesi olmadığından, mucib-i tedkik ve nakzdır.

NETİCE: Bu babda duruşma evrakının ve bilhassa müsadere edilen matbu ve gayr-ı matbu Risalelerimin tedkik ve mütalâasından anlaşılıcağı üzere, ilmî ve mantıkî ve kanunî bütün İtirazat ve Müdafaatım nazarı-ı teemmüle alınmamış. Gerek Sorgu Hâkimliğince ve gerek mahkemece esbab-ı mucibe gösterilmeksızın, delilsiz ve kanunsuz, indî mütalâalarla açıktan reddedilmiş ve bu sebeple, otuz senedir avrupa feylesoflarına ve medeniyetin sefih kısmına karşı Türk - İslâm Hukukunu müdafaa eden ve Tılsım-ı Kâinatın Muammasını açan ve Manevî Keşfiyatı hâvi Risalelerim müsadere olunduktan başka; ahvâl-i sıhhîyem noktasında tahammül edemeyeceğim cismânî ceza ile mahkûm edilmiş olduğumdan; gerek yukarıda serdedilen sebebeler ve gerekse iddianameye karşı verdiği itiraznamem ve son celse-i muhakemedede esasa dair beş umdeyi hâvi tahrîrî takdim ettiğim ikinci İtiraznamem ve son Müdafaatımda tafsilen izahata ve ilmî ve kanunî sebeblere ve indettedkik tesadüf buyurulacak nevakîs-ı kanuniyeye binaen, pek açık ve sarih bir surette mağduriyetimi istilzam eden bu hükümlünüzün nakziyle, Adaletin izharını hey'etinizden beklerim.

وَأَفْوَضْ أَمْرِيَّ إِلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ
der, Tevekkül ile Cenab-ı Hakka İltica eylerim.

Sâbık yüz kusur sahifeden ibaret yedi safha Müdafaatım müteaddid

defa mahkemedede okunmakla beraber; müteaddid mahkemenin defterlerinde zabta geçmiş bu gelecek tashih lâyihası ise, daha temyiz evrakımız gelmediğinden okunmamış ve zabta geçmemiştir; elbette yakında o da zabta geçer.

* * *

Mahkeme-i temyizin dâvâmızı nakzetmeyip tasdiki takdirinde, tashih-i dâvâ için hey'et-i vekileye yazılmış bir arzuhalıdır.

(Orada zâhiren görülecek şekva ise, hükûmete şekva etmektir; ve tenkidler, hükûmeti iğfale çalışan entrikacıları tenkid etmektir.)

Ey ehl-i hall ve akd! Dünyada emsali nâdir bulunan bir haksızlığa giriftar edildim. Bu haksızlığa karşı sükût etmek Hakka karşı bir hürmet-sizlik olduğundan, bilmecburiye gâyet ehemmiyetli bir Hakikati fâset-meye mecburum. Diyorum ki:

Ya benim idamımı ve yüzbir sene cezayı istilzam edecek kusurumu kanun dairesinde gösteriniz; veyahud bütün bütün divane olduğumu isbat ediniz; veyahud benim ve Risalelerimin ve dostlarımın tam serbesti-yetimizi verip, zarar ve ziyanımızı müsebbiblerinden alınız (**Hâşıye**).

Evet, her bir hükûmetin bir kanunu, bir usulü var, o kanuna göre ceza verilir. Hükûmet-i Cumhuriyenin kanunlarıyla beni ve dostlarımı en ağır bir cezaya müstehak edecek esbab bulunmazsa; elbette takdir ve mükâfat ve tarziye ile beraber, tam hürriyetimizi vermek lâzım gelir. Çünkü meydandaki gâyet ehemmiyetli Hizmet-i Kur'anîyem eğer hükûmetin aleyhinde olsa, böyle bir senelik bana ceza, birkaç dostuma altışar ay mahkûmiyetle olamaz. Belki yüzbir sene ve idam gibi bana ceza ve en ağır cezaları da benim ile ciddi Hizmetime irtibat edenlere vermek lâzım gelir. Eğer Hizmetimiz hükûmetin aleyhinde olmazsa; o vakit değil ceza, hapis, ittiham; belki takdir, mükâfatla karşılaşmak lâzım gelir. Çünkü, bir Hizmet ki;

(Hâşıye): Mahkeme-i Temyizden dâvâmızı nakz yerine tasdik geldiği takdirde, hey'et-i vekileye ve hem meclis-i meb'usana, hem Dâhiliye Vekâletine ve hem Adliye Nezaretine vermek üzere, dâvâmızı tashih münasebetiyle yazılmış bir lâyihadır. Eğer bu haklı derdimi ve ehemmiyetli Hakkımı bu mercilere dinlettiremezsem, bu hayatı veda etmek bana Vâcib olur. Çünkü, sükütümla şahsî bir hakkıyla beraber; binler muhterem hukuk zâyi olur.

yüzyirmi Risale, O Hizmetin Tercümanları olmuş. Ve O Hizmetle, koca avrupa feylesoflarina meydan okuyup, esasları zîr ü zeber edilmiş. Elbette O tesirli Hizmet ya dahilde gayet müdhiş bir netice verir, veyahud gayet nâfi ve yüksek ve ilmî bir semere verecek. Onun için, göz boyamak nevinde ve efkâr-ı âmmeyi aldatmak tarzında ve hakkımızda zalimlerin entrikalarını, yalanlarını setretmek suretinde, çocuk oyuncagi gibi bana bir sene ceza verilmez. Benim emsalim, ya idam olur, darağacına müftehirane çıkarlar, veyahud lâyık olduğu makamda serbest kalırlar.

Evet, binler lira kıymetinde elmasları çalabilen mâhir bir hırsız, on kuruşluk bir cam parçasına hırsızlık etmekle elmas çalmış gibi aynı cezaya kendini mahkûm etmek; dünyada hiçbir hırsızın, belki hiçbir zîsuurun kârı değildir. Böyle bir hırsız kurnaz olur. Böyle nihayet derecede eblehane hareket etmez.

Ey efendiler! Haydi, vehminiz gibi ben o hırsız gibi oldum. Ben Isparta nahiyyelerinden perişan, bir köye dokuz sene İnzivada bulunan ve şimdi benimle beraber gayet hafif bir cezaya mahkûm olan safsil beş-on biçimelerin Fikirlerini hükümet aleyhine çevirmekle, kendini ve Gaye-i Hayatı olan Risalelerini tehlikeye atmaktan ise; eski zamanda olduğu gibi, Ankarada veya İstanbulda büyük bir memuriyette oturup, binler adami takip ettiğim maksada çevirebilirdim. O vakit, böyle zelilâne mahkûmiyet değil, belki Mesleğime ve Hizmetime müناسip bir İzzetle dünyaya karışabilirdim. Evet, fahr ve temeddüh niyetiyle değil, belki mecburiyet ve mahcubiyetle, hodfürüşane eski bir kısım riyakârlığımı hatırlatmakla; beni ehemmiyetsiz, vücutundan istifade edilmez, âdi mertebe sukut ettirmek istiyenlerin yanlışlarını göstermek için derim:

"İki Mekteb-i Musibet Şehadetnamesi" namındaki matbu eski Müdafaatımı görenlerin tasdikiyle, Otuz Bir Mart Hadisesinde bir Nutuk ile, isyan etmiş sekiz taburu itaate getiren ve bir zaman gazetelerin yazdıkları gibi, İstiklâl Harbinde "Hutuvat-ı Sitte" nâminda bir Makale ile, İstanbuldaki Efkâr-ı Ulemayı ingiliz aleyhine çevirip, harekât-ı milliye lehinde ehemmiyetli Hizmet eden ve Ayasofyada binler adama Nutkunu dinlettiren ve Ankaradaki Meclis-i Meb'usanın şiddetli alkışlamasıyle karşılanan; ve yüz elli bin banknot, yüz altmış üç meb'usun imzasile Medrese ve Darül-Fünuna

tahsisatı kabul ettiren; ve Reisicumhurun hiddetine karşı, divan-ı riyasette (**Hâşıye**) Kemal-i Metanetle fütür getirmeyerek mukabele edip, Namaza davet eden; ve Darül - Hikmetil - İslâmiyede, hükümet-i ittihadiyenin ittifakiyle, Hikmet-i İslâmiyeyi avrupa hükümesine tesirli bir surette kabul ettermek Vazifesine läyik görünen; ve Cephe-i Harbde yazdığı ve şimdi müsadere edilen "İşârâtül-İ'cاز" o zamanın baş kumandanı olan Enver Paşa'ya o derece kıymetdar görünmüşt ki; kimseye yapmadığı bir hürmetle, istikbaline koştuğu o Yadigâr-ı Harbin Hayrına, Şerefine hissedar olmak fikriyle, İşârâtül-İ'cazı Tab'ı için kâğıdını vererek, Müellifinin harbdeki Mücâhedâti takdirkârâne yâdedilen bir adam; böyle âdi bir beygir hırsızıveyahud kız kaçırıcı ve bir yankesici gibi en aşağı bir cinayetle kendini bulaştırip, İzzet-i İlmiyesini ve Kudsiyet-i Hizmetini ve kıymetdar binler dostlarını rezil edip sukut edemez ki; siz onu bir senelik ceza ile mahkûm edip, âdi bir keçi, koyun hırsızı gibi muamele edesiniz... Ve sebebsiz, on sene sıkıntılı bir tarassudla ta'zib ettikten sonra; şimdi de bir sene hapis ile beraber, bir sene de nezaret altında tutmak suretiyle (padişahın tahakkümünü kaldırılamadığı halde) garazkâr bir hafiyenin veya âdi bir polisin tahakkümü altında azab vermekten ise, idam edilmesini daha evlâ görür. Eğer böyle bir adam dünyaya karışsaydı ve karışmaya arzusu olsaydı ve Hizmet-i Kudsiyesi müsaade etseydi, Menemen Hâdisesinin ve Şeyh Said vâkiasının onar misli olacak bir tarzda karışırıdı. Dünyaya iştittirecek bir top sadası, bir sinek sadasına inmiyecekti.

Evet, Hükûmet-i Cumhuriyenin nazar-ı dikkatine arzediyorum ki; beni bu belâya sevkeden gizli komitenin yaptığı tedabir ve ettiği propaganda ve entrikalar bu hali gösteriyor. Çünkü, hiç bir hâdisede görülmemiş bir tarzda umumî bir propaganda, bir entrika ve bir dehşet alehimize döndüğüne delil şudur ki: Altı aydır, yüzbin dostum varken, hiç biri bana bir Mektub yazamadı, bir Selâm gönderemedi;

(Hâşıye): Eski Said söz istiyor, diyor ki: "Onuç senedir beni konuşturmadınız. Şimdi, madem beni nazara alıp, sizi ittihâm altına alıyorlar ve sizden korkuyorlar; elbette benim onlarla konuşmam lâzım geliyor. Gerçi benlik, enaniyet çirkindir; fakat mağrur ve muannid enaniyetlilere karşı, haklı bir surette ve sîrf kendisini müdafaa ve muhafaza etmek için benlik göstermek lâzım geliyor. Onun için, Yeni Said gibi; mahviyetle, mülâyimane konuşamayıcağım." Ben de ona söz verdim. Fakat enaniyetlerine, temeddühlerine iştirak etmiyorum.

hükümeti iğfale çalışan entrikacıların ihbârâtiyle Vilâyât-ı Şarkiyeden, ta Vilâyât-ı Garbiyeye kadar her yerde istintaklar, taharriyatlar devam ettiğidir. İşte, entrikacıların çevirdikleri plân, benim gibi binler adamı en ağır cezaya çarpacak bir hâdiseye göre tertip edilmiş; halbuki en âdi bir adamın, en âdi bir hırsızlığı gibi bir hâdiseyi andıracak bir ceza vaziyetini netice verdi. Yüzonbeş adamdan, onbeş masumlara beş - altı ay ceza verildi.

Acaba dünyada hiçbir zîakıl, elinde gayet keskin elmas kılıç bulunsa, müdhiş bir arslanın veya ejderhanın kuyruğuna hafifçe iliştirip, kendine musallat eder mi? Eğer maksadı tahaffuz veya doğuşmek ise, kılıncı başka yere havale eder. İşte sizin nazarınızda ve vehminizde beni o adam gibi telâkki etmişsiniz ki; beni bu tarzda cezaya, mahkûmiyete çarptınız. Eğer bu derece hilâf-ı şuur ve muhalif i akıl hareket ediyorsam, koca memlekete dehşet verip propaganda ile efkâr-ı âmmeyi aleyhime çevirmek değil, belki âdi bir divane gibi tımarhaneye gönderilmem lâzım gelir. Eğer verdığınız ehemmiyete mukabil bir adam isem, elbette arsları kendine saldırtmak ve ejderhayı kendine hücum ettirmek için, o keskin kılıncı onların kuyruklarına uzatmaz; belki mümkün olduğu kadar kendini muhafaza edecek... Nasıl ki on sene ihtiyarî bir İnzivayı ihtiyar edip, tâkat-ı beserin fevkinde sıkıntılara tahammül ederek, hükûmetin işine hiçbir cihetle karışmadım ve karışmak arzu etmedim.. Çünkü Hizmet-i Kudsiyem beni menediyor.

Ey ehl-i hall ve akd! Acaba hiç mümkün müdür ki, yirmi sene evvel gazetelerin yazdığı gibi, bir Makale ile otuzbin adamı kendi Fikrine çeviren; ve koca Hareket Ordusunun nazar-ı dikkatini kendine çeviren ve ingiliz baş papazının, altı yüz kelime ile istediği suallerine altı kelime ile cevab veren ve bidayet-i hürriyyette en meşhur bir diplomat gibi Nutuk söyleyen bir adamın yüzyirmi Risalesinde dünyaya, siyasete bakacak yalnız onbeş kelime mi bulunur? Hiçbir Akıl kabul eder mi ki bu adam siyaseti takib ediyor ve maksadı dünyadır ve hükûmete ilişmektir? Eğer fikri, siyaset ve hükûmete ilişmek olsaydı, böyle bir adam, bir tek Risalesinde sarıhan, işareten yüz yerde maksadını ihsas edecekti. Acaba o adamın maksadı siyasetce tenkid olsa idi, yalnız Tesettür ve İrsiyete dair eski zamandanberi carî bir-iki düsturdan başka medar-ı tenkid bulamaz mı idi?. Evet, koca bir inkılâbı yapan bir hükûmetin rejimine

muhalif bir fikr-i siyaseti takip eden bir adam, bir-iki malûm maddeler değil, yüzbinler madde-i tenkid bulabiliirdi. Güya Hükümet-i Cumhuriyenin -yalnız- inkılâbı, bir-iki küçük mes'eledir. Ben de, onu hiçbir tenkid maksadım olmadığı halde, eski yazdığım bir-iki Kitabımda zikrettiğim bir-iki kelime varmış diye, hükûmetin rejimine ve inkılâbına hücum ediyor denilmiş. İşte, ben de soruyorum: Böyle en edna bir cezaya medar olamayan ilmî bir maddeye, koca bir memleketi meşgul edip endişe verecek bir şkil verilir mi?...

İste, beni ve beş-on dostlarımı bu âdi, ehemmiyetsiz cezaya çarpmak; umum memlekette aleyhimize bir şiddetli propaganda ve milleti korkutup bizden nefret ettirmek ve Dahiliye Nâzırı mühim bir kuvvetle -Isparta'da bir tek neferin göreceği işi görmek için- Isparta'ya celbedilmesi ve Hey'et-i Vekile Reisi İsmet Vilâyât-ı Şarkiyeye o münasebetle gitmesi ve iki ay benim hapisde bütün bütün konuşmaktan menedilmem ve bu gurbette, kimsesizlikte, hiç kimse hâlimi sormak ve Selâm göndermeye meydan verilmemek gösteriyor ki; dağ gibi bir ağaçda, nohut gibi bir tek meyve bulundurup; mânâsız, hikmetsiz, kanunsuz bir vaziyettir ki, değil Hükümet-i Cumhuriye gibi en ziyade kanunperest ve kanunî bir hükûmet, belki hikmetle iş görmek manasiyle hükûmet namı verilen dünyada hiçbir hükûmetin işi olamaz. Ben hukukumu, kanun dairesinde istiyorum. Kanun namına kanunsuzluk edenleri, cinayetle ittiham ediyorum. Böyle cânilerin keyiflerini, elbette Hükümet-i Cumhuriyenin kanunları reddeder ve hukukumu iade eder ümidiñeyim.

Eskişehir hapsinde
tecidid-i mutlakda
Said Nursî

Onaltinci Mektub

الَّذِينَ قَالَ لَهُمُ النَّاسُ إِنَّ النَّاسَ قَدْ جَمَعُوا الْكُلُّمَ فَاخْشُوْهُمْ فَرَأَهُمْ إِيمَانًا وَ
 قَالُوا هَذِهِ حَسْبُنَا اللَّهُ وَرَبِّنَا نَعَمُ الْوَكِيلُ

فَقُولَا لَهُ قَوْلًا لِّيَنَا Sırrına mazhar olmuş, şiddetli
 Şu Mektub yazılmamış.

Çoklar tarafından sarihan ve mânen gelen bir suâle cevabtır.

Şu cevabı vermek benim için hoş değil, arzu etmiyorum. Her şey'imi, Cenâb-ı Hakkın Tevekkülüne bağlamıştım. Fakat ben kendi hâlimde ve Âlemimde rahat bırakılmadığım ve yüzümü dünyaya çevirdikleri için, Yeni Said değil, bilmecburiye Eski Said Lisanıyla, şahsim için değil, belki dostlarımı ve Sözlerimi ehl-i dünyanın evham ve eziyetinden kurtarmak için hakikat-ı hâli, hem dostlarımı, hem ehl-i dünyaya ve ehl-i hükme beyan etmek için "BEŞ NOKTA"yı beyan ediyorum.

BİRİNCİ NOKTA

Denilmiş: Ne için siyasetten çekildin? Hiç yanaşmıyorsun?

Elcevab: Dokuz-on sene evveldeki Eski Said, bir miktar siyasete girdi. Belki siyaset vasıtasıyla Dîne ve İlme Hizmet edeceğim diye beyhude yoruldu ve gördü ki: O yol meşkûk ve müşkilâtlı ve bana nisbeten fuzuliyâne, hem en lüzumlu Hizmete mâni ve hatarlı bir

yoldur. Çoğu yalancılık ve bilmiyerek ecnebi parmağına âlet olmak ihtimali var. Hem siyasete giren, ya muvâfik olur veya muhalif olur. Eğer muvâfik olsam, mâmâm me'mur ve meb'us değilim, o halde siyasetçilik bana fuzulî ve mâlâyani bir şeydir. Bana ihtiyaç yok ki, beyhude karışayım. Eğer muhalif siyasete girsem, ya Fikirle veya Kuvvetle karışacağım. Eğer Fikirle olsa, bana ihtiyaç yok. Çünkü mesâil tavazzuh etmiş, herkes benim gibi bilir. Beyhude çene calmak mânasızdır. Eğer Kuvvet ile ve hâdise çıkarmak ile muhalefet etsem, husûlü meşkûk bir maksad için, binler günaha girmek ihtimali var. Birinin yüzünden çoklar belâya düşer. Hem on ihtimalden bir-iki ihtimale binaen günahlara girmek, mâsumları günaha atmak, Vicdanım kabûl etmiyor diye Eski Said, sigara ile beraber gazeteleri ve siyaseti ve sohbet-i dünyeviye-i siyasiyeyi terketti. Buna katî şâhid, o vakitten beri sekiz senedir birtek gazete ne okudum ve ne dinledim. Okuduğumu ve dinlediğimi, biri çıksın söylesin. Halbuki sekiz sene evvel, günde belki sekiz gazete Eski Said okuyordu. Hem beş senedir bütün dikkat ile benim hâlime nezaret ediliyor... Siyasetvârî bir tereşşuh gören söylesin. Halbuki benim gibi

asabî ve *انَّمَا الْحِيلَةُ فِي تَرْكِ الْحِيلِ* Düsturiyle, en büyük hîleyi hîlesizlikte bulan pervasız, alâkasız bir İnsanın, değil sekiz sene, sekiz gün bir fikri gizli kalmaz. Siyasete iştirâsi ve arzusu olsaydı; tedkikata, taharri-yata lüzum bırakmıyarak top güllesi gibi sadâ verecekti!...

İKİNCİ NOKTA

Yeni Said ne için bu kadar şiddetle siyasetten tecennüb ediyor?

Elcevab: Milyarlar seneden ziyade olan Hayat-ı Ebediyeye çalışmasını ve kazanmasını, meşkûk bir-iki sene hayat-ı dünyeviye lüzumsuz, fuzulî bir surette karmaşma ile fedâ etmemek için, hem en mühim, en lüzumlu, en saf ve en hakikathî olan Hizmet-i İman ve Kur'an için, şiddetle siyasetten kaçıyor. Çünkü diyor : Ben ihtiyar oluyorum.. bundan sonra kaç sene yaşayacağımı bilmiyorum.. öyle ise, bana en mühim iş, Hayat-ı Ebediyeye çalışmak lâzım geliyor... Hayat-ı Ebediyeyi kazanmakta en birinci vasita ve Saâdet-i

Ebediyenin anahtarı İmandır; Ona çalışmak lâzım geliyor. Fakat İlîm îtibariyle İnsanlara dahi bir menfaat dokundurmak için, Şer'an Hizmete mükellef olduğumdan Hizmet etmek isterim. Lâkin o Hizmet, ya hayatı içtimaiye ve dünyeviyeye aid olacak; o ise elimden gelmez. Hem firtinalı bir zamanda sağlam Hizmet edilmez. Onun için o ciheti bırakıp, en mühim, en lüzumlu, en selâmetli olan Îmana Hizmet cihetini tercih ettim. Kendi nefsim kazandığım Hakaik-ı Îmâniyeyi ve nefsimde tecrübe ettiğim mânevî ilâçları, sair İnsanların eline geçmek için o kapıyı açık bırakıyorum. Belki Cenâb-ı Hak bu Hizmeti kabûl eder ve eski günahıma Keffaret yapar. Bu Hizmete karşı şeytan-ı racîmden başka hiç kimsenin, - Mü'min olsun kâfir olsun, Sîddîk olsun zîndîk olsun- karşı gelmeye hakkı yoktur. Çünkü Îmansızlık başka şeylere benzemiyor. Zulümde, fiskda, kebâirde birer menhus lezzet-i şeytaniye bulunabilir. Fakat imansızlıkta hiçbir cihet-i lezzet yok. Eleم içinde elemdir; zulmet içinde zulmettir; azâb içinde azabdır. İşte böyle hadsiz bir Hayat-ı Ebediyeye çalışmayı ve Îman gibi Kudsî bir Nûra Hizmeti bırakmak, ihtiyarlık zamanında lüzumsuz tehlikeli siyaset oyuncaklarına atılmak, benim gibi alâkasız ve yalnız ve eski günahlarına Keffaret aramağa mecbur bir adamda ne kadar hilâf-ı akıldır, ne kadar hilâf-ı hikmettir, ne derece bir divaneliktir divaneler de anlayabilirler.

Amma Kur'an ve Îmanın Hizmeti ne için beni men'ediyor dersen; Ben de derim ki : Hakaik-ı Îmaniye ve Kur'aniye birer Elmas hükmünde olduğu halde, siyaset ile âlûde olsa idim, elimdeki o Elmaslar iğfal olunabilen avam tarafından "acaba taraftar kazanmak için bir propaganda-i siyaset değil mi?" diye düşünürler. O Elmaslara, âdi şîseler nazariyle bakabilirler. O halde ben o siyasete temas etmekle, o Elmaslara zulmederim ve kıymetlerini tenzil etmek hükmüne geçer. İşte ey ehl-i dünya! Neden benim ile uğraşıyorsunuz? Beni kendi hâlimde bırakmıyorsunuz?

Eğer derseniz : Şeyhler bâzan işimize karışıyorlar. Sana da bâzan Şeyh derler!...

Ben de derim : Hey efendiler! Ben Şeyh değilim.. ben Hocayım... Buna delil, dört senedir buradayım; bir tek adama Tarîkat verseydim şüpheye hakkınız olurdu. Belki yanına gelen herkese demişim: **Îman lâzım, İslâmiyet lâzım, Tarîkat zamanı değil.**

Eğer derseniz : Sana Said-i Kürdî derler. Belki sende unsuriyet-perverlik fikri var; o işimize gelmiyor.

Ben de derim : Hey efendiler! Eski Said ve Yeni Said'in yazdıklar meydanda. Şâhid gösteriyorum ki : Ben

الإِسْلَامِيَّةُ جَبَّتِ الْعَصَبَيَّةَ الْجَاهِلِيَّةَ

Ferman-1 Kat'isiyle eski

zamandanberi, menfi milliyet ve unsuriyet-perverlige, avrupa'nın bir nevi firenk illeti olduğundan, bir zehr-i katil nazariyle bakmışım. Ve avrupa o firenk illetini İslâm içine atmış, tâ tefrika versin, parçalasın, yutmasına hazır olsun, diye düşünür. O firenk illetine karşı, eskidenberi tedaviye çalıştığını Talebelerim ve bana temas edenler biliyorlar. Mâdem böyledir; hey efendiler; Herbir hâdiseyi bahane tutup, bana sıkıntı vermiye sebeb nedir acaba? Şarkta bir nefer hatâ etse, garpta bir nefere askerlik münasebetiyle zahmet ve ceza vermek.. veya İstanbul'da bir esnafın cinayetiyle, Bağdat'ta bir dükkâncıyı esnaflık münasebetiyle mahkûm etmek nev'inden, her hâdis-i dünyeviyede bana sıkıntı vermek, hangi usûl iledir? Hangi Vicdan hükmeder? Hangi maslahat iktiza eder?

Ü Ç Ü N C Ü N O K T A

Hâlimi, istirahatimi düşünen ve her musîbete karşı Sabr ile sükûtumu istiğrab eden dostlarımın şöyle bir suâlleri var ki :

Sana gelen zahmetlere sıkıntılara nasıl tahammül ediyorsun? Halbuki eskiden çok hiddetli ve izzetli idin, ednâ bir tâhkire tahammül edemezdin?

Elcevab: İki küçük hâdiseyi ve hikâyeyi dinleyiniz, cevabını alınız.

Birinci Hikâye: İki sene evvel, benim hakkımda, bir müdür; sebebsiz, giyabında tezyifkârâne hakaretli sözler söylemişti. Sonra bana söylediler. Bir saat kadar Eski Said damariyle müteessir oldum. Sonra Cenâb-1 Hakkın Rahmetiyle şöyle bir Hakikat Kalbe geldi, sıkıntıyı izale edip o adamı da bana Helâl ettirdi. O Hakikat şudur :

Nefsime dedim : Eğer onun tâhkiri ve beyan ettiği kusurlar, şahsına

ve nefsimé aid ise, Allah ondan râzı olsun ki, benim nefsimin ayılarını söyler. Eğer doğru söylemiş ise, beni nefsimin Terbiyesine sevkeder ve gururdan beni kurtarmaya yardımındır. Eğer yalan söylemiş ise, beni riyadan ve riyanın esası olan şöhret-i kâzibeden kurtarmaya yardımındır. Evet, ben nefsim ile musalâha etmemişim çünkü Terbiye etmemişim. Benim boynumda veya koynumda bir akreb bulduğumu biri söylese veya gösterse, ondan darılmak değil, belki memnun olmak lâzım gelir. Eğer o adamın tahkiratı, benim Îmana ve Kur'ana Hizmetkârlığım sıfatıma aid ise, o bana aid değil. O adamı, beni istihdam eden Sâhib-i Kur'ana havale ediyorum. O Azîzdir, Hakîmdir. Eğer sîrf beni sövmek, tahkir etmek, çürütmek nev'inden ise, o da bana aid değil. Ben menfi ve esir ve garib ve elim bağlı olduğundan, haysiyetimi kendi elimle düzeltmeye çalışmak bana düşmez. Belki misafir olduğum ve bana nezaret eden şu köye, sonra kazaya, sonra vilâyete hükümdenlere âid'dir. Bir İnsanın elindeki esîrini tahkir etmek, sâhibine âid'dir; o müdafaa eder. Mâdem Hakikat budur, Kalbim istirahat etti,

وَأَفْوَضْ أَمْرِي إِلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ dedim. O vâkiayı olmamış gibi saydım, unuttum. Fakat maatteessûf sonra anlaşıldı ki, Kur'an onu Helâl etmemiş...

İkinci Hikâyeye: Şu senede, işittim ki bir hâdise olmuş. O hâdisenin vukuundan sonra yalnız icmâlen vukuunu işittiğim halde, o vâkıa ile ciddî alâkadar imişim gibi bir muamele gördüm. Zaten muhabere etmiyordum; etsem de pek nâdir olarak bir Mes'ele-i Îmaniyyeyi bir dostuma yazardım. Hattâ dört senede Kardeşime birtek Mektub yazdım. Ve ihtilâttan hem ben kendimi men'ediyordum, hem de ehl-i dünya beni men'ediyordu. Yalnız bir-iki ahbab ile, haftada bir defâ görüşebiliyordum. Köye gelen misafirler ise; ayda bir-ikisi, bâzı bir-iki dakika bir Mes'ele-i Âhirete dâir benimle görüşüyordu. Bu gurbet hâlimde; garib, yalnız, kimsesiz, nafaka için çalışmaya benim gibilere muvâfik olmuyan bir köyde, her şeyden, herkesten men'edildim. Hattâ dört sene evvel, harap olmuş bir Câmiyi tâmir ettirdim. Memleketimde Îmamlık ve Vâizlik vesikam elimde olduğundan, o Câmide dört senedir (Allah kabûl etsin) Îmamlık ettiğim halde, şu mübârek geçen Ramazanda Mescide gidemedim.

Bâzan yalnız Namazımı kıldım. Cemâatle kılınan Namazın yirmibeş Sevabından ve Hayrından mahrum kaldım.

İşte başıma gelen bu iki hâdiseye karşı, aynen iki sene evvel, o me'murun bana karşı muamelesine gösterdiğim Sabır ve Tahammülü gösterdim. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** devam da ettireceğim. Şöyle de düşünüyorum ve diyorum ki : Eğer ehl-i dünya tarafından başıma gelen şu eziyet, şu sıkıntı, şu tazyik, ayıplı ve kusurlu nefsim için ise, Helâl ediyorum. Benim nefsim belki bununla ıslâh-ı hâl eder; hem ona Keffaretüzzünûb olur. Dünya misafirhanesinin safâsını çok gördüm; azıcık cefasını görsem, yine şükrederim. Eğer İmana ve Kur'an'a Hizmetkârlığım cihetiyle ehl-i dünya beni tazyik ediyorsa, onun müdafası bana aid değil; onu, Aziz-i Cebbâra havale ediyorum. Eğer asılsız ve riyaya sebeb ve İhlâsi kıracak bir şöhret-i kâzibeyi kırmak için teveccüh-ü âmmeyi hakkında bozmak murad ise, onlara Rahmet. Çünkü teveccüh-ü âmmeye mazhar olmak ve halkların nazarında şöhret kazanmak, benim gibi adamlara zarardır zannederim. Benim ile temas edenler beni bilirler ki, şahsına karşı hürmet istemiyorum, belki nefret ediyorum. Hattâ kıymetdar mühim bir dostumu, fazla hürmeti için belki elli def'a tekdir etmişim. Eğer beni çürütmek ve efkâr-ı âmmeden düşürtmek, iskat ettirmekten muradları; Tercümanlık ettiğim Hakaik-ı İmaniye ve Kur'aniyeye aid ise, beyhûdedir. Zîra Kur'an yıldızlarına perde çekilmez. "Gözünü kapayan, yalnız kendi görmez, başkasına gece yapamaz."

DÖRDÜNCÜ NOKTA

Evhamlı bir kaç suâlin cevabıdır:

Birincisi: Ehl-i dünya bana der : Ne ile yaşıyorsun? Çalışmadan nasıl geçiniyorsun? Memleketimizde tenbelce oturanları ve başkasının sa'yi ile geçenenleri istemiyoruz!..

Elcevab: Ben İktisad ve Bereketle yaşıyorum. Rezzâkimden başka kimsenin minnetini almıyorum ve almamağa da karar vermişim. Evet günde yüz para, belki kırk para ile yaşıyan bir adam, başkasının minnetini almaz. Şu mes'eleinin îzahını hiç arzu etmiyordum. Belki bir gururu ve bir enaniyeti ihsas eder fikriyle beyan etmek, bana pek nâhoşтур. Fakat, mâdem ehl-i dünya evhamlı bir

sûrette soruyorlar, ben de derim ki : Küçüklüğümdenberi halkların malını kabûl etmemek (velev Zekât dahi olsa), hem maaşı kabûl etmemek (yalnız bir iki sene Dârül - Hikmetil - İslâmiyede dostlarımın icbariyle kabûl etmeye mecbur oldum), hem maîset-i dünyeviye için minnet altına girmemek, bütün ömrümde bir Düstur-u Hayatımdır. Ehl-i memleketim ve başka yerlerde beni tanıyanlar bunu biliyorlar. Bu beş seneki nefiyimde, çok dostlar, bana hediyelerini kabûl ettirmek için çok çalışılar. Kabûl etmedim. "Öyle ise nasıl idare edersin" denilse, derim : "Bereket ve İkrâm-ı İlâhî ile yaşıyorum." Nefsim, çendan her hakarete, her ihanete müstehak ise de, fakat Kur'an Hizmetinin Kerâmeti olarak, erzak hususunda İkrâm-ı İlâhî olan Berekete mazhar oluyorum.

وَأَمَّا بِنِعْمَةِ رَبِّكَ فَحَدَثُ

Sırriyle, Cenâb-ı Hakkın bana ettiği İhsânâti yâdedip, bir Şükr-ü Mânevî nev'inden birkaç nümunesini söyleyeceğim. Bir Şükr-ü Mânevî olmakla beraber, korkuyorum ki bir riya ve gururu ihsas ederek o Mübârek Bereket kesilsin. Çünkü müftehirâne, gizli Bereketi izhar etmek, kesilmesine sebep olur. Fakat ne çare, söylemeye mecbur oldum.

İşte Birisi: Şu altı aydır otuzaltı ekmekten ibaret bir kile buğday bana kâfi geldi. Daha var, bitmemiş. Ne mikdar kifayet (**Hâsiye**) edecek, bilmiyorum.

İkincisi: Şu mübârek Ramazanda, yalnız iki haneden bana yemek geldi, ikisi de beni hasta etti. Anladım ki, başkasının yemeğini yemekten memnû'um. Mütebâkisi, bütün Ramazanda benim idareme bakan, Mübarek bir Hânenin ve Sâdik bir arkadaşım olan, o hane sahibi Abdullah Çavuş'un ihbarı ve şehadetyle, üç ekmek, bir kıyye pirinç bana kâfi gelmiştir. Hattâ o pirinç onbeş gün Ramazandan sonra bitmiştir.

Üçüncüsü: Dağda, üç ay bana ve misafirlerime bir kıyye tereyağı, hergün ekmekle beraber yemek şartıyla kâfi geldi. Hattâ Süleyman isminde mübarek bir misafirim vardi. Benim ekmeğim de ve onun ekmeği de bitiyordu. Çarşamba günü idi dedim ona: Git ekmek

getir. İki saat, her tarafımızda kimse yok ki, oradan ekmek alınsın. "Cum'a Gecesi Senin yanında bu dağda beraber Duâ etmek arzu ediyorum" dedi. Ben de dedim: "تَوَكَّلْنَا عَلَى اللَّهِ, kal." Sonra hiç münasebeti olmadığı halde ve bir bahane yokken, ikimiz yürüye yürüye bir dağın tepesine çıktıktı. İbrikte bir parça su vardi. Bir parça şeker ile çayımız vardi. Dedim: "Kardeşim, bir parça çay yap." O ona başladı, ben de derin bir dereye bakar bir katran ağacı altında oturdum. Müteessifane şöyle düşündüm ki: Küflenmiş bir parça ekmeğimiz var; bu akşam ancak ikimize yeter. İki gün nasıl yapacağız ve bu sâfi-kalb adama ne diyeceğim? diye düşünmede iken, birden bire başım çevrilir gibi başımı çevirdim, gördüm ki : Koca bir ekmek, katran ağacının üstünde, dalları içinde bize bakıyor. Dedim: "Süleyman müjde! Cenâb-ı Hak bize Rızık verdi" O ekmeği aldık; bakıyor ki, kuşlar ve hayvanat-ı vahşiye hiçbiri ilişmemiş.. yirmi-otuz gündür hiç bir İnsan o tepeye çıkmamıştı. O ekmek, ikimize iki gün kâfi geldi. Biz yerken, bitmek üzere iken, dört sene Sâdîk bir Sîddîkîm olan müstakîm Süleyman, ekmekle aşağıdan çıktı geldi.

Dördüncüsü: Şu üstümdeki sakoyu, yedi sene evvel, eski olarak almıştım. Beş senedir elbise, çamaşır, pabuç çorap için dört buçuk lira ile idare ettim. Bereket, iktisad ve Rahmet-i İlâhiyye bana kâfi geldi.

İşte şu nümuneler gibi çok şeyler var.. ve Bereket-i İlâhiyyenin çok cihetleri var. Bu köy halkı çoğunu bilirler. Fakat sakın bunları fahr için zikrediyorum zannetmeyiniz, belki mecbur oldum. Hem benim için iyiliğe bir medâr olduğunu düşünmeyiniz... Bu Bereketler, ya yanımı gelen hâlis dostlarımı İhsandır; veya Hizmet-i Kur'aniyeye bir İkramdır;

veya İktisadın bereketli bir menfaatıdır; veya hâl : يَارَجِيمْ يَارَجِيمْ ile zikreden ve yanımıda bulunan dört kedinin Rızıklarıdır ki, Bereket sûretinde gelir, ben de ondan istifade ederim. Evet hazır mîrmîrlarını dikkate dinlesen, يَارَجِيمْ يَارَجِيمْ çektilerini anlarsın. Kedi bahsi geldi, tavuğu hâtıra getirdi. Bir tavugum var. Şu kışta, yumurta makinesi gibi, pek az fâsila ile, her gün Rahmet Hazinesinden bana bir yumurta getiriyordu. Hem bir gün, iki yumurta getirdi; ben de hayrette kaldım.

Dostlarımdan sordum: "Böyle olur mu?" dedim. Dediler: "Belki bir İhsân-ı İlâhîdir!" Hem şu tavuğun yazın çıkardığı küçük bir yavrusu vardı. Ramazan-ı Şerîfin başında yumurtaya başladı, tâ kırk gün devam etti. Hem küçük, hem kışda, hem Ramazanda, bu mübârek hâli bir İkrâm-ı Rabbânî olduğuna, ne benim ve ne de bana Hizmet edenlerin şüphemiz kalmadı. Hem ne vakit annesi kesti, hemen o başladı, beni yumurtasız bırakmadı.

İkinci Vehimli Suâl: Ehl-i dünya diyorlar ki : Sana nasıl emniyet edeceğiz ki Sen dünyamıza karışmıyacaksın? Seni serbest bırakıksak, belki dünyamıza karışırsın. Hem nasıl bileceğiz ki Sen kurnazlık yapmıyorsun? Kendini târik-i dünya gösterip halkın malını zâhiren almaz, gizli alır bir kurnazlık olmadığını nasıl bileceğiz?

Elcevab: Yirmi sene evvelki Dîvan-ı Harb-i Örfî'de ve Hürriyetten daha evvel zamanda çoklara mâlûm hal ve vaziyetim ve İki Mekteb-i Musibetin Şehâdetnâmesi nâmında o zaman Dîvan-ı Harbteki Müdafaatım kat'î gösterir ki, değil kurnazlık, belki edna bir hileye tenezzül etmez bir tarzda hayat geçirmişim. Eğer hile olsaydı, bu beğen sene zarfında sizlere temellukkârâne bir müracaat edilecekti. Hileli adam, kendini sevdirir, kendini çekmez; iğfal ve aldatmaya daima çalışır. Halbuki bana karşı en mühim hücumlara ve tenkitlere mukabil, tezellüle

tenezzül etmedim. *تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ* deyip, ehl-i dünyaya arkamı çevirdim.

Hem de Âhireti bilen ve dünyanın Hakikatini keşfeden Aklı varsa pişman olmaz, yeniden dünyaya dönüp uğraşmaz. Elli seneden sonra, alâkasız, tek başıyla bir adam, Hayat-ı Ebediyesini, dünyanın bir-iki sene gevezeliğine şarlatanlığına feda etmez.. feda etse, kurnaz olmaz, belki ebleh bir dîvane olur. Ebleh bir dîvânenin elinden ne gelir ki, onun ile uğraşılsın. Amma zâhiren târik-i dünya, bâtinin tâlib-i dünya şüphesi ise,

وَمَا أَنْجَرَ إِنْفُسِي أَنَّ النَّفْسَ لَا مَارَةٌ بِالسُّوءِ

Sırınca : Ben nefsimi tebrie etmiyorum.. nefsim her fenalığı ister. Fakat şu fâni dünyada, şu muvakkat misafirhânedede, ihtiyarlık zamanında, kısa bir ömrerde, az bir lezzet için; Ebedî Daimî Hayatını ve Saâdet-i Ebediyesini berbad etmek, Ehl-i Aklın kârı değil. Ehl-i Aklın ve Zîsuurun kârı olmadığından, nefsi emmârem ister istemez Akla tâbi olmuştur.

Üçüncü Vehimli Suâl: Ehl-i dünya diyorlar ki: Sen bizi sever misin? Beğeniyor musun? Eğer seversen, neden bize küsüp karışmıyorsun? Eğer beğenmiyorsan bize muârızsın; biz muârızlarımızı ezeriz?

Elcevab: Ben değil sizi, belki dünyانızı sevseydim, dünyadan çekilmeydim. Ne sizi ve ne de dünyanızı beğenmiyorum. Fakat karışmıyorum. Çünkü Ben başka maksaddayım; başka noktalar benim Kalbimi doldurmuş; başka şeyleri düşünmeye Kalbimde yer bırakmadım. Sizin vazifeniz ele bakmaktır, Kalbe bakmak değil! Çünkü idarenizi, âsâyişinizi istiyorsunuz, el karışmadığı vakit, ne hakkınız var ki hiç lâyık olmadığınız halde, "Kalb de bizi sevsin" demeye... Kalbe karışsanız. Evet, ben nasıl bu kış içinde baharı temenni ediyorum ve arzu ediyorum, fakat irade edemiyorum, getirmeye teşebbüs edemiyorum. Öyle de: Hâl-i Âlemin Salâhatini temenni ediyorum, Duâ ediyorum ve ehl-i dünyanın İslâhını arzu ediyorum; fakat irade edemiyorum... Çünkü elimden gelmiyor. Bilfil teşebbüs edemiyorum... Çünkü ne vazifemdir, ne de iktidarım var.

Dördüncü Şüpheli Suâl: Ehl-i dünya diyorlar ki: O kadar belâlar gördük ki, kimseye emniyetimiz kalmadı. Sana nasıl emân olabiliriz ki; fırsat Senin eline geçse arzu ettiğin gibi karışmazsun?

Elcevab: Evvelki noktalar size emniyet vermekle beraber memleketimde, Talebe ve akrabam içinde beni dinliyenlerin ortasında, heyecanlı hâdiseler içinde dünyaniza karışmadığum halde; diyar-ı gurbette ve yalnız, tek başıyla garip, zaif, âciz, bütün kuvvetiyle Âhirete müteveccih, ihtilâttan, muhabereden kesilmiş, Îman ve Âhiret münasebetiyle uzaktan uzağa yalnız bâzı Ehl-i Âhireti dost bulan ve başka herkese yabanî ve herkes de ona yabanî nazariyle bakan bir İnsan; semeresiz, tehlikeli dünyaniza karışsa, muzaaf bir dîvane olmak gerektir...

B E Ş İ N C İ N O K T A

Beş küçük mes'eleye dâirdir.

Birincisi: Ehl-i dünya bana diyorlar ki: Bizim usûl-ü medeniyeti-mizi, tarz-ı hayatımızı ve sûret-i telebbüsümüzü ne için Sen kendine tatbik etmiyorsun? Demek bize muârızsın?

Ben de derim: Hey Efendiler! Ne hak ile bana usûl-ü medeniyetinizi teklif ediyorsunuz? Halbuki siz, beni hukuk-u medeniyetten ıskat etmiş gibi, haksız olarak beş sene bir köyde, muhabereden ve ihtilâttan memnu' bir tarzda ikamet ettirdiniz. Her menfiyi şehirlerde dost ve akrabasiyle beraber bırakınız ve sonra vesika verdiğiniz halde, sebebsiz beni tecrid edip -bir, iki tane müstesna- hiçbir hemşehri ile görüştürmediiniz. Demek beni efrâd-ı milletten ve raiyetten saymıyorsunuz. Nasıl kanun-u medeniyetinizin bana tatbikini teklif ediyorsunuz? Dünyayı bana zindan ettiniz. Zindanda olan bir adama böyle şeyler teklif edilmez. Siz bana dünya kapısını kapadınız, ben de Âhiret kapısını çaldım, Rahmet-i İlâhiyye açtı. Âhiret kapısında bulunan bir adama, dünyanın karmakarışık usûl ve âdâti ona nasıl teklif edilir? Ne vakit beni serbest bırakıp memleketime iâde edip hukukumu verdiniz, o vakit usulünüzün tatbikini istiyebilirsiniz...

İkinci Mes'ele: Ehl-i dünya diyorlar ki: Bize Ahkâm-ı Dîniyeyi ve Hakaik-ı İslâmiyeyi tâlim edecek resmî bir dairemiz var. Sen ne salâhiyetle Neşriyat-ı Dîniye yapıyorsun? Sen mâdem nefye mahkûmsun, bu işlere karışmaya hakkın yok.

Elcevab: Hak ve Hakikat inhisar altına alınmaz! İman ve Kur'an nasıl inhisar altına alınabilir? Siz dünyanızın usûlünü, kanununu inhisar altına alabilirsiniz. Fakat Hakaik-ı İmaniye ve Esâsât-ı Kur'aniye, resmî bir şekilde ve ücret mukabilinde dünya muamelâtı sûretine sokulmaz; belki bir Mevhîbe-i İlâhiyye olan o Esrar, hâlis bir Niyet ile ve dünyadan ve huzûzât-ı nefsâniyeden tecerrûd etmek vesilesiyle o Feyizler gelebilir. Hem de sizin o resmî dâireniz dahi, memlekette iken beni Vâiz kabûl etti, tâyin etti. Ben o Vâizliği kabûl ettim, fakat maaşını terkettim. Elimde vesikam var. Vâizlik, İmamlık vesikasıyle heryerde amel edebilirim; çünkü benim nefyim haksız olmuştur. Hem menfiler mâdem iâde edildi, eski vesikalarımın hükmü bâkîdir.

Sâniyen: Yazdiğim Hakaik-ı İmaniyyeyi, doğrudan doğruya nefsime hitab etmişim. Herkesi dâvet etmiyorum. Belki Ruhları muhtaç ve Kalbleri yaralı olanlar, o Edviye-i Kur'aniyeyi arayıp buluyorlar. Yalnız medâr-ı maîsetim için, yeni huruf çıkmadan evvel, Haşre dâir bir Risalemi tab'ettirdim. Bunu da, bana karşı insafsız eski

vâli, o Risaleyi tedkik edip, tenkid edecek bir cihet bulamadığı için ilişemedi.

Üçüncü Mes'ele: Benim bâzı dostlarım, ehl-i dünya bana şüpheli baktıkları için, ehl-i dünyaya hoş görünmek için, benden zâhiren teberri ediyorlar, belki tenkid ediyorlar. Halbuki kurnaz ehl-i dünya, bunların teberrisini ve bana karşı içtinablarını, o ehl-i dünyaya sadâkate değil, belki bir nevi riyaya, vicdansızlığa hamledip, o dostlarımıza karşı fena nazarla bakıyorlar.

Ben de derim: Ey Âhiret dostlarım! Benim Kur'ana Hizmetkârlığım-
dan teberri edip kaçmayınız. Çünkü, **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** benden size zarar gelmez.

Eğer faraza musîbet gelse veya bana zulmedilse, siz benden teberri ile kurtulamazsınız. O hal ile, musîbete ve tokata daha ziyade istihkak kesbedersiniz. Hem ne var ki evhama düşuyorsunuz?

Dördüncü Mes'ele: Şu nefiy zamanımda görüyorum ki : Hodfuruş ve siyaset bataklığına düşmüş bâzı insanlar, bana tarafğirâne, rakîbâne bir nazarla bakıyorlar. Güya ben de onlar gibi dünya cereyanlarıyla alâka-
darım.

Hey efendiler! Ben Îmanın cereyanındayım. Karşımda imansızlık cereyanı var. Başka cereyanlarla alâkam yok. O adamlardan ücret mukabiliinde iş görenler, belki kendini bir derece mâzur görüyor. Fakat ücretsiz, hamiyet namına bana karşı tarafğirâne, rakîbane vaziyet almak ve ilişmek ve eziyet etmek, gayet fena bir hatâdır. Çünkü : Sâbikan isbat edildiği gibi, siyaset-i dünya ile hiç alâkadâr değilim; yalnız bütün vaktimi ve hayatı, Hakaik-ı Îmaniye ve Kur'aniyeye hasr ve vakfetmişim. Mâdem böyledir, bana eziyet verip rakîbâne ilisen adam düşünsün ki o muamelesi zendeka ve imansızlık nâmına Îmana ilişmek hükmüne geçer.

Beşinci Mes'ele: Dünya mâdem fânidir. Hem mâdem ömür kısadır. Hem mâdem gayet lüzumlu vazifeler çoktur. Hem mâdem Hayat-ı Ebediye burada kazanılacaktır. Hem mâdem dünya sahibsiz değil. Hem mâdem şu misafirhane-i dünyanın gayet Hakîm ve Kerîm bir Müdebbiri var. Hem mâdem ne iyilik ve ne fenalık, cezasız kalmiyacaktır. Hem mâdem

لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا Sîrrînca: Teklif-i mälâyutak yoktur.

Hem mâdem zararsız yol, zararlı yola

müreccahdır. Hem mâdem dünyevî dostlar ve rütbeler, kabir kapısına kadardır...

Elbette en bahtiyar odur ki; dünya için Âhireti unutmasın, Âhiretini dünyaya fedâ etmesin, Hayat-ı Ebediyesini hayat-ı dünyeviye için bozmasın, mâlâyânî şeylerle ömrünü telef etmesin, kendini misafir telâkki edip misafirhane Sahibinin Emirlerine göre hareket etsin; Selâmetle kabir kapısını açıp Saâdet-i Ebediyeye gırsın (Hâşıye).

* * *

Onaltinci Mektubun Zeyli

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ

Ehl-i dünya, sebebsiz benim gibi âciz, garib bir adamdan tevehhüm edip, binler adam kuvvetinde tahayyül ederek, beni çok kayıdlar altına almışlar. Barla'nın bir mahallesi olan Bedre'de ve Barla'nın bir dağında, bir-iki gece kalmaklığıma müsaade etmemişler. İşittim ki, diyorlar : "Said ellibin nefer kuvvetindedir, onun için serbest bırakmıyoruz."

Ben de derim ki : Ey bedbaht ehl-i dünya! Bütün kuvvetinizle dünyaya çalışığınız halde, neden dünyanın işini dahi bilmiyorsunuz? Dîvâne gibi hükmediyorsunuz. Eğer korkunuz şahsîmdan ise, ellibin nefer değil, belki bir nefer, elli def'a benden ziyade işler görebilir. Yâni, odamın kapısında durup, bana "çıkmayacaksın" diyebilir.

Eğer korkunuz mesleğimden ve Kur'an'a aid Dellâlliğimdan ve Kuvve-i Mâneviye-i Îmaniyeden ise, ellibin nefer değil; yanlışsunuz! Meslek îtibariyle elli milyon kuvvetindeyim, haberiniz olsun! Çünkü, Kur'an-ı Hakîmin kuvvetiyle sizin dinsizleriniz dahil olduğu halde, bütün avrupaya meydan okuyorum. Bütün neşrettiğim Envâr-ı Îmaniye ile, onların fúnun-u müsbete ve tabiat dedikleri

(Hâşıye): Bu mâdemler içindir ki: Şahsına karşı olan zulümlere, sıkıntırlara aldırıyorum ve ehemmiyet vermiyorum. "Meraka değilmiyor" diyorum ve dünyaya karışmıyorum.

muhkem kal'alarını zîr ü zeber etmişim. Onların en büyük dinsiz feylesoflarını, hayvandan aşağı düşürmüştüm. Dinsizleriniz dahi içinde bulunan bütün avrupa toplansa, Allahın Tevfikiyle beni o mesleğimin bir mes'elesinden geri çeviremezler; إِنْ شَاءَ اللَّهُ مَا غَلَبَ إِدَمْ لَهُ!

Mâdem böyledir, ben sizin dünyanıza karışmıyorum, siz de benim Âhiretime karışmayınız! Karışsanız da beyhûdedir.

**Takdîr-i Hudâ, kuvvet-i bâzû ile dönmez,
Bir şem'a ki, Mevlâ yaka, üflemekle sönmez.**

Benim hakkımda -müstesna bir surette- ehl-i dünya pek ziyade tevehhüm edip, âdetâ korkuyorlar. Bende bulunmayan ve bulunsa dahi siyâsî bir kusur teşkil etmiyen ve ittihama medâr olmayan Şeyhlik, büyûklük, hânedan, aşîret sahibi, nüfuzlu, etbâî çok, hemşehrileriyle görüşmek, dünya ahvaliyle alâkadar olmak, hattâ siyasete girmek, hattâ muhalif olmak gibi bende bulunmayan emirleri tahayyül ederek evhâma düşmüşler. Hattâ hapiste ve hariçteki, yâni kendilerince kabil-i afv olmîyanların dahi aflarını müzakere ettikleri sırada, beni âdetâ herseyden men'ettiler. Fenâ ve fâni bir adamın, güzel ve bâki söyle bir sözü var :

**Zulmün topu var, güllesi var, kal'ası varsa;
Hakkın da bükülmez kolu, dönmez yüzü vardır.**

Ben de derim :

**Ehl-i dünyanın hükmü var, şevketi var, kuvveti varsa;
Kur'anın Feyziyle, Hâdiminde de :
Şâşırmaz İlmi, susmaz Sözü vardır,
Yanılmaz Kalbi, sönmez Nûru vardır.**

Çok dostlarla beraber bana nezaret eden bir kumandan, mükerrerden suâl ettiler: Neden vesika için müracaat etmiyorsun, istida vermiyorsun?

Elcevab: Beş altı sebeb için müracaat etmiyorum ve edemiyorum.

Birincisi: Ben ehl-i dünyanın dünyasına karışmadım ki onların mahkûmu olayım, onlara müracaat edeyim. Ben, Kader-i İlâhinin mahkûmum ve Ona karşı kusurum var, Ona müracaat ediyorum.

İkincisi: Bu dünya çabuk tebeddül eder bir misafirhane olduğunu yakânen Îman edip bildim. Onun için, hakikî vatan değil, her yer birdir. Mâdem vatanımda bâkî kalmışယاگım, beyhude ona karşı çabalamak, oraya gitmek, bir şey'e yaramıyor. Mâdem her yer misafirhanedir; eğer Misafirhane Sahibinin Rahmeti Yâr ise, herkes yârdır, her yer yarar. Eğer Yâr değilse, her yer Kalbe bârdır ve herkes düşmandır.

Üçüncüsü: Müracaat, kanun dairesinde olur. Halbuki bu altı senedir bana karşı muamele, keyfi ve fevkal-kanundur. Menfiler Kanuniyle bana muamele edilmedi. Hukuk-u medeniyetten ve belki hukuk-u dünyeviye-den ıskat edilmiş bir tarzda bana baktılar. Bu fevkal-kanun muamele edenlere, kanun nâmına müracaat mânasız olur.

Dördüncüsü: Bu sene, buranın müdürü, benim nâmîma, Barla'nın bir mahallesi hükmünde olan Bedre Karyesi'nde, tebdil-i hava için birkaç gün kalmağa dair müracaat etti; müsaade etmediler. Böyle ehemmiyetsiz bir ihtiyacımı cevab-ı red verenlere nasıl müracaat edilir? Müracaat edilse, zillet içinde fâidesiz bir tezelliül olur.

Beşinci: Haksızlığı Hak iddia edenlere karşı Hak dâva etmek ve onlara müracaat etmek, bir haksızlıktır; Hakka karşı bir hürmetsizliktir. Ben bu haksızlığı ve Hakka karşı hürmetsizliği irtikâb etmek istemem vesselâm.

Altıncı Sebeb: Bana karşı ehl-i dünyanın verdikleri sıkıntı siyaset için değil; çünkü onlar da bilirler ki, siyasete karışmıyorum, siyasetten kaçıyorum. Belki bilerek veya bilmiyerek zendeka hesabına, benim Dîne merbutiyetimden beni tâzib ediyorlar. Öyle ise onlara müracaat etmek, Dinden pişmanlık göstermek ve meslek-i zendekayı okşamak demektir. Hem ben onlara müracaat ve dehâlet ettikçe, âdil olan Kader-i Îlâhî, beni onların zâlim eliyle tâzib edecktir. Çünkü onlar Diyânete merbutiyetimden beni sıkıyorlar. Kader ise, benim Diyanette ve Îhlâsta noksaniyetim var, ara sıra ehl-i dünyaya riyakârlıklarından dolayı beni sıkıyor. Öyle ise, şimdilik şu sıkıntından kurtuluşum yok. Eğer ehl-i dünyaya müracaat etsem, Kader der : "Ey riyâkâr! Bu müracaatın cezasını çek!" Eğer müracaat etmezsem, ehl-i dünya der : "Bizi tanımadığınız, sıkıntında kal!"

Yedinci Sebeb: Mâlûmdur ki, bir me'murun vazifesi, hey'et-i içtimaiyeye muzır eşhâsa meydan vermemek ve nâfi'lere yardım etmektir. Halbuki beni nezaret altına alan me'mur, kabir kapısına gelen, misafir bir ihtiyar adama **لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ** daki Îmanın lâtif bir zevkini îzah ettiğim vakit, -bir cürm-ü meşhud hâlinde beni yakalamak gibi- çok zaman yanımıza gelmediği halde, o vakit güya bir kabahat işliyorum gibi yanımı geldi. İhlâs ile dinliyen o bîçâreyi de mahrum bıraktı; beni de hiddete getirdi. Halbuki burada bâzı adamlar vardı, o onlara ehemmiyet vermiyordu. Sonra edebsizliklerde ve köydeki hayat-ı içtimaiyeye zehir verecek sûrette bulundukları vakit, onlara iltifat etmeye ve takdir etmeye başladı. Hem mâlûmdur ki : Zindanda yüz cinayeti bulunan bir adam, nezarete memur zâbit olsun, nefer olsun, her zaman onlarla görüşebilir. Halbuki bir senedir, hem âmir, hem nezarete me'mur hükûmet-i milliyece iki mühim zat kaç def'a odamın yanından geçikleri halde, kat'a ve asla ne benim ile görüştüler ve ne de hâlimi sordular. Ben evvel zannettim ki, adâvetlerinden yanaşmıyorlar. Sonra tahakkuk etti ki, evhamlarından. Güya ben onları yutacağım gibi kaçıyorlar. İşte şu adamlar gibi eczâsı ve me'murları bulunan bir hükûmeti, hükûmet diyerek merci tanıyıp müracaat etmek, kâr-ı akıl değil; beyhude bir zillettir. Eski Said olsayı Antere gibi diyecekti :

مَاءُ الْحَيَاةِ بِذَلِكَ كَجَهَّمَ وَ جَهَنَّمُ بِالْعِزْمَ فَخُرُّ مَنْزِلِي

Eski Said yok, Yeni Said ise, ehl-i dünya ile konuşmayı mânasız görüyor. Dünyaları başlarını yesin! Ne yaparlarsa yapsınlar! Mahkeme-i Kübrâ'da onlarla muhâkeme olacağız der, sükût eder.

Adem-i müracaatının sebeplerinden sekizincisi: "Gayr-ı meşrû bir muhabbetin neticesi, merhametsiz bir adâvet olduğu" Kaidesince, âdil olan Kader-i İlâhî, lâyık olmadıkları halde meylettiğim şu ehl-i dünyanın zâlim eliyle beni tâzib ediyor. Ben de bu azâba müstahakım deyip sükût ediyordum. Çünkü : Harb-i Umumîde Gönüllü Alay Kumandanı olarak iki sene çalıştım, çarpıştım. Ordu

Kumandanı ve Enver Paşa takdiratı altında kıymetdar Talebelerimi, dostlarımı feda ettim. Yaralanıp esir düşüm. Esaretten geldikten sonra, Hutuvat-ı Sitte gibi Eserlerimle kendimi tehlikeye atıp, ingilizlerin İstanbul'a tasallatu altında, ingilizlerin başlarına vurdum. Şu beni işkenceli ve sebebsiz esaret altına alanlara yardım ettim. İşte onlar da bana, o yardım cezasını böyle veriyorlar. Üç sene rusya'da esaretimde çektiğim zahmet ve sıkıntıyı, burada bu dostlarım bana üç ayda çektiirdiler. Halbuki ruslar beni Kurd Gönüllü Kumandanı süretinde; kazakları ve esirleri kesen gaddar adam nazariyle bana baktıkları halde, beni Dersten men'etmediler. Arkadaşım olan doksan esir zâbitlerin kism-ı ekserisine Ders veriyordum. Bir defa rus kumandanı geldi, dinledi. Türkçe bilmediği için siyasi ders zannetti. Bir defa beni men'etti; sonra yine izin verdi. Hem aynı kışlada bir odayı Câmi yaptıkt. Ben İmamlık yapıyordum. Hiç müdahale etmediler, ihtilâttan men'etmediler; beni muhabereden kesmediler. Halbuki bu dostlarım güya vatandaşlarım ve Dindaşlarım ve onların Menfaat-i Îmaniye'lerine uğraştığım adamlar hiçbir sebeb yokken, siyasetten ve dünyadan alâkamı kestiğimi bilirlerken, üç sene değil, belki beni altı sene sıkıntılı bir esaret altına aldılar, ihtilâttan men'ettiler. Vesikam olduğu halde, Dersten, hattâ odamda hususî Dersimi de men'ettiler, muhabereye sed çektiler. Hattâ vesikam olduğu halde, kendim tâmir ettiğim ve dört sene İmamlık ettiğim Mescidimden beni men'ettiler. Şimdi dahi Cemaat Sevabından beni mahrum etmek için, dâîmî Cemaatim ve Âhiret Kardeşlerim, mahsus üç adama dahi İmamet etmemi kabûl etmiyorlar.

Hem istemediğim halde, birisi bana iyi dese, bana nezaret eden memur kıskanarak kızıyor, nüfûzunu kırayım diye vicdansızcasına tedbirler yapıyor, âmirlerinden iltifat görmek için beni tâciz ediyor.

İste böyle vaziyette bir adam, Cenâb-ı Haktan başka kime müracaat eder? Hâkim, kendi müddeî olsa, elbette ona şekvâ edilmez. Gel sen söyle bu hale ne diyeceğiz? Sen ne dersen de. Ben derim ki: Bu dostlarım içinde çok münafiklar var. Münâfik, kâfirden eşeddir. Onun için, kâfir rus'un bana çektiirmediğini çektiiriyorlar.

Hey bedbahtlar! Ben size ne yaptım ve ne yapıyorum! İmanınızın kurtulmasına ve Saâdet-i Ebediyyenize Hizmet ediyorum! Demek Hizmetim;

hâlis, Lillâh için olmamış ki aksü'lâmel oluyor. Siz ona mukabil, her fırسatta beni incitiyorsunuz.. Elbette Mahkeme-i Kübrâda sizinle görüşeceğiz!..

حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ نِعْمَ الْمَوْلَى وَنِعْمَ النَّصِيرُ

derim.

الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي

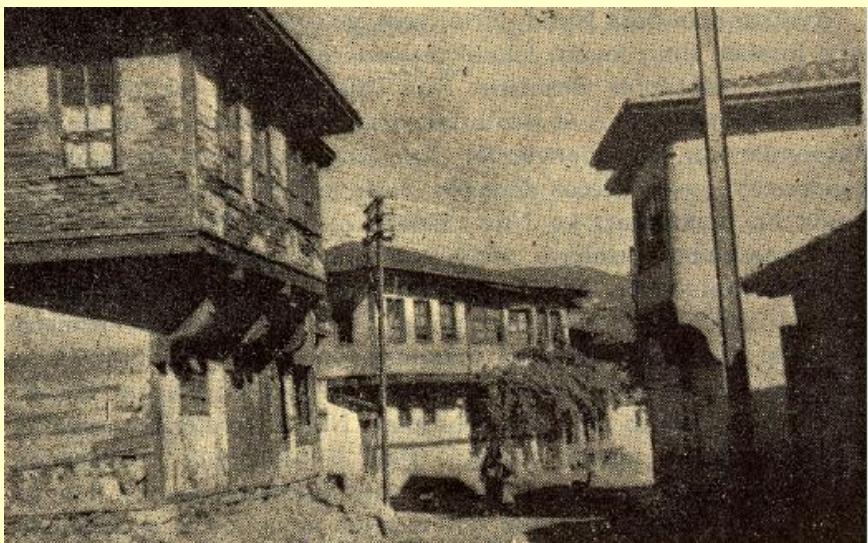
Said Nursî

Dördüncü Kısım

Kastamonu Hâyâlî

Bediüzzaman Said Nursî, Eskişehir hapsinden çıktıktan sonra, Kastamonu Vilâyetine nefyediliyor. Uzun bir müddet polis karakolunda ikamete mecbur edildikten sonra, karakolun tam karşısında, dâimî bir tarassut altında olan bir eve yerleştiriliyor.

Bediüzzaman Said Nursî'nin Kastamonuda sekiz sene karakolun göz hapsi altında ikamete mecbur edildiği ev (solda) ve karşısında polis karakolu (sağda)

Orada, sekiz sene ağır bir istibdat ve göz hapsi altında bir sürgün hayatı geçiriliyor. Fakat O, kat'iyyen boş durmuyor, Neşr-i Envar-ı Kur'aneye gizli olarak devam ediyor. Bilhassa İneboluda çok Fedakâr ve faal Talebeleri yetişıyor. Aynen Isparta Talebeleri gibi, şevkle Risale-i Nuru yazmaya ve etrafa perde altında neşretmeye başlıyorlar. Karadeniz Havalisinde de, Risale-i Nur Eserleri böylece büyük bir rağbet görmeye başlıyor.

Hazret-i Üstad Kastamonuda iken, Ispartadaki Talebeleriyle dâima alâkadar idi. O, İzn-i İlâhî ile biliyordu ki; Risale-i Nuru dünyaya ilân ve neşredecek Fedakârlardan ve Nâşirlerden kîsm-î âzamı Ispartadan çıkacak.. veya Isparta merkezindeki Hizmet ile bu büyük vazife ifa edilecek.

.....

Risale-i Nur Şâkirdleri, sevgili Üstadlarının hal ve istirahatiyle çok alâkadardırlar. Müşfik Üstadlarından ve Nurcu Kardeşlerinin Risale-i Nur Hizmetlerinden sık sık haber almayı arzu ederler.

Bediüzzaman Said Nursî, yirmi yedi sene zarfında, Nur Talebelerine hitaben İlhmî, İmanî, İslâmî Mevzularda ve Hizmet-i İmaniye dâir bazı Mektublar yazmıştır. Nur Talebeleri de, çok müştak oldukları bu Mektubları el yazılarıyla çoğaltarak neşretmişlerdir. Din düşmanlarının, postahanelerden Nur Risalelerini ve Mektublarını göndermeyi yasak edecek dereceye varan şiddetli tazyikatları zamanında bu Mektubları ve Nur Risalelerini, Nur Talebeleri köyden köye, kasabadan kasabaya, vilâyetten vilâyete götürmüştür. Hatta kendi aralarında "Nur Postacıları" meydana getirmiştir. Bütün Ruh u Canlarıyla gönüllü olan bu Nur Postacıları, bu Hizmetin en Kudsî bir Vazife olduğuna inanmışlardır. Gayet ehemmiyetli ve hakikatlı olduğu kadar gayet güzel olan ve Risale-i Nurun "Lâhika Mektubları" ismini alan bu Mektublar, Nur Talebelerinin ruhî bir çok ihtiyaçlarını tatmin etmiştir. Hem Risale-i Nur Talebelerine Kur'an ve İman Hizmetinde birer Rehber hükmüne geçmiş; hem İslâmiyet düşmanlarının bütün bütün yalan ve uydurma propagandalarına aldanmamak ve İntibah vermek hususunda uyandırıcı bir tesir husule getirmiştir. Ve bu suretle de, dinsizliğin o muvakkat şâ'şâlı saltanatı devrinde -çok kimselerin ümidsizlige ve atalete düşürüldüğü o karanlık günlerde- Kalblere İnşirah ve Sürur vermiş

ve İman Hizmeti için faaliyet aşğını yerleştirmiştir. Ve böylece Müminleri yeisden kurtarıp, İslâmiyetin, Risale-i Nurla istikbaldeki parlak Zaferlerine işaretler edip Müjdeler vermiştir.

Evet, o nûranî Lâhika Mektubları ki; Ruhları, Kalbleri cezb ve fetheden, Akılları teshir eden Hakikatlarla doludur. Bu Lâhika Mektublarından bazıları ilerde yeri geldikçe dercedilecektir. Hazret-i Üstadın Kastamonudaki hayatına dâir malûmatı, Kastamonudan yazdığı Mektubların bir kısmından bazı parçalar almakla ve oradaki hâlis ve sâdik Nur Talebelerinin Mektublarından birkaç Mektubu bu Tarihçeye idhâl etmek suretiyle takdim ediyoruz. Aşağıda yazılan Mektublar beşyüz sahifeden ziyade olan Kastamonu Lâhikasından Üstadın, Kastamonudan Ispartadaki Talebelerine gönderdiği Mektublarından beş-on Mektubtur. Bu Mektublarda Hazret-i Üstad, Talebelerine, el yazısıyle Risaleleri yazmalarının, neşretilmelerinin ehemmiyetini; Risale-i Nur Talebelerinin şimdilik cüz'î gibi görünen Hizmetlerinin, Hakikatta, Kâinatta en muazzam mes'ele olduğunu ve bir gün bu memlekette Risale-i Nurun Nuriyle geniş çapta Fütihat olacağını müjdelemekte, Risale-i Nurun Dairesinin ve Neşriyatının temellerini, Esaslarını vaz ve tahkim etmektedir.

* * *

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz Siddik Kardeşlerim,

Risale-i Nurun Hizmetindeki ekser Şâkirdleri, birer nevi Keramet ve İkrâm-ı İlâhî hissétikleri gibi, bu âciz Kardeşiniz, çok muhtaç olduğu için çoknevilerini ve çeşidlerini hissediyor. Ve bu sıralarda, bu havalideki Şâkirdler, yeminle itiraf ediyorlar ki: "Biz Nur'un Hizmetinde çalıştıkça, hem maişetçe, hem İstirahat-ı Kalbçe bir genişlik, bir ferah, zâhir bir surette hissediyoruz." Ben kendimce o kadar hissediyorum ki; nefis ve şeytanım, o bedâhete karşı hayret ederek sustular.

Said Nursî

* * *

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Âhiret Kardeşlerime Mühim Bir İhtar:

İki Maddedir.

Birincisi: Risale-i Nur'a intisab eden kimsenin en ehemmiyetli Vazifesi, Onu yazmak ve yazdırmaktır ve İntışarına yardım etmektir. Onu yazan ve yazdırın ve okuyan, "Risale-i Nur Talebesi" ünvanını alır; ve O ünvan altında, her yirmidört saatte benim lisaniyla belki yüz defa, bazan daha ziyade hayırlı Dualarında ve mânevî Kazançlarında hissedar olmakla beraber, benim gibi Dua eden kıymetdar binler Kardeşlerin ve Risale-i Nur Talebelerinin Dualarına ve Kazançlarına dahi hissedar olur. Hem dört vecihle dört nevi İbadet-i Makbûle hükmünde bulunan Kitabettinde hem İmanını kuvvetlendirmek, hem başkalarının İmanlarını tehlikeinden kurtarmaya çalışmak, hem Hadîsin hükmüyle "Bir saat Tefekkür, bazen bir sene kadar bir İbadet hükmüne geçen" Tefekkür-ü İmanîyi elde etmek ve ettirmek; hem Hüsn-ü Hattı olmayan ve vaziyeti çok ağır bulunan Üstadına yardım etmekle Hasenâtına iştirak etmek gibi çok faideleri elde edebilir. Ben kasemle te'min ederim ki: Bir küçük Risaleyi

kendine bilerek yazan adam, bana büyük bir hediye vermiş hükmüne geçer. Belki herbir sahifesi, bir okka şeker kadar beni memnun eder.

İkinci Madde: Maatteessüf Risale-i Nur'un, imansız ve emansız cinnî ve insî düşmanları, Onun çelik gibi metin Kal'alarına, Elmas Kilinci gibi kuvvetli Hüccetlerine mukabele edemediklerinden çok gizli desiseler ve hafi vasıtalarla, haberleri olmadan, yazanların Şevklerini kırmak ve fütur vermek ve yazdan vazgeçirmek cihetinde şeytancasına hücum edip darbe vuruyorlar. Hususan burada ihtiyaç pek çok ve yazıcılar pek az, düşmanlar çok dikkatli, kısmen Talebeleri mukavemetsiz olduğundan; bu memleketi, o Nurlardan bir derece mahrum ediyorlar.

Benim ile Hakikat Meşrebinde sohbet etmek ve görüşmek isteyen adam, hangi Risaleyi açsa, benim ile değil, Hâdim-i Kur'an olan Üstadıyla görüşür ve Hakaik-ı İmaniyyeden zevkle bir Ders alabilir.

Sabrinin Mektubu yolda iken ve gelmeden evvel, o Mektubun mânevî te'siriyle bu Âyeti, **أَوْمَنْ كَانَ مَيْتًا** Âyetiyle beraber düşünürken, birden hatırlıma geldi: Risale-i Nur'un bu derece kuvvetli İşarat-i Kur'ânîyeye ve Şâkirdlerinin bu kadar kıymetli Beşârât-i Kur'aniyeye ve Aktab-ların İltifatına mazhariyetinin Sırri ve Hikmeti, musibetin azameti ve dehşetidir ki; hiç bir eserin mazhar olamadığı bir Kudsî Takdir ve Tahsin almış. Demek ehemmiyet, Onun fevkâlâde büyülüğünde değil, belki musibetin fevkâlâde dehşetine ve tahribatına karşı Mücahedesi az olduğu halde, gayet büyük bir ehemmiyet kesbetmiş ki bu iki Âyet de, İşaret ve Beşaret-i Kur'ânîyede ifade eder ki: "Risale-i Nur Dâiresine girenler, tehlikede olan Îmanlarını kurtarıyorlar ve Îmanla kabre giriyorlar ve Cennete gidecekler." diye Müjde veriyorlar.

Evet, bazı vakit olur ki bir nefer, gördüğü Hizmet için bir müşirin fevkine çıkar, binler derece kıymet alır.

* * *

Ondokuzuncu Söz'ün âhirinde beyan edilen Kur'an'daki tekrarın

ekser Hikmetleri, Risale-i Nur'da dahi cereyan ediyor. Bilhassa ikinci Hikmeti, tam tamına vardır. O Hikmet şudur ki: Herkes her vakit Kur'an'a muhtaçtır. Fakat herkes her vakit bütün Kur'an'ı okumağa muktedir olamaz. Fakat bir Sûreye, galiben muktedir olur. Onun için en mühim Makasid-1 Kur'aniye, ekser uzun Surelerde dercedilerek, herbir Sure bir küçük Kur'an hükmüne geçmiş. Demek hiç kimseyi mahrum etmemek için, Haşır ve Tevhid ve Kîssa-i Musa gibi bazı maksadlar tekrar edilmiş. Aynı ehemmiyetli Hikmet içindir ki; bazı def'a haberim olmadan, ihtiyarım ve rızam olmadığı halde, bazı ince Hakaik-1 İmaniye ve kuvvetli hüccetleri, müteaddit Risalelerde tekrar edilmiş. Ben çok hayret ederdim: "Neden onlar bana unutturulmuş?" Sonra katî bir surette bildim ki, herkes bu zamanda Risale-i Nur'a muhtaçtır; fakat umumunu elde edemez; elde etse de, tamam okuyamaz, fakat küçük bir Risale-i Nur hükmüne geçmiş bir Risale-i Câmiayı elde edebilir. Ve ekser vakitlerde, muhtaç olduğu mes'eleleri ondan okuyabilir ve gıda gibi her zaman ihtiyaç tekerrür ettiği gibi, o da mütalâasını tekrar eder.

Said Nursî

* * *

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Şefkat-1 İnsaniye, Merhamet-i Rabbaniye'nin bir Cilvesi olduğundan; elbette Rahmetin derecesinden aşmamak ve رَحْمَةُ لِلْعَالَمِينَ Zâtın Merte-be-i Şefkatinden taşmamak gerektir. Eğer aşsa ve taşsa, o Şefkat elbette Merhamet ve Şefkat değildir; belki dalâlete ve ilhada sıriyet eden bir maraz-1 ruhî ve bir sekam-1 kalbîdir. Meselâ: Kâfir ve münafikların Cehennem'de yanmalarını ve azab ve Cihad gibi hâdiseleri kendi Şefkatine siğıştırmamak ve te'vile sapmak, Kur'an'ın ve Edyan-1 Semâviyinin bir kîsm-1 azîmini inkâr ve tekzib olduğu gibi; bir zulm-ü azîm ve gayet derecede bir merhametsizliktir. Çünkü, mâsum hayvanları parçalayan canavarlara himayetkârane Şefkat etmek, o biçare hayvanlara şedid bir gadr ve vahşî bir vicdansızlıktır. Ve binler Müslümanların Hayat-1 Ebediyelerini mahveden ve üzericalı Ehl-i Îmanı sâ'î-î âkîbetine ve müdhîş günahlara sevkeden adamlara şefkatkârane tarafdar olmak ve merhametkârane cezadan kurtulmalarına Dua etmek; elbette o mazlum

Ehl-i İmana dehşetli bir merhametsizliktir ve şenî bir gadirdir. Risale-i Nur'da kat'iyetle isbat edilmiş ki; küfür ve dalâlet, Kâinata büyük bir tahkir ve mevcudata bir zulm-ü azîmdir ve Rahmetin ref'ine ve âfâtın nüzülüne vesiledir. Hattâ deniz dibinde balıklar, cânilerden şekva ederler ki; "İstirahatımızın selbine sebeb oldular." diye Rivayet-i Sahîha vardır. O halde, kâfirin ve münafiğin azab çekmesine acıyip Şefkat eden adamlar, Şefkata lâyik hadsiz masumlara acımıyorlar.

* * *

Risale-i Nur, Hakaik-ı İslâmiyeye dair ihtiyaçlara kâfi geliyor; başka eserlere ihtiyaç bırakmıyor. Kat'î ve çok tecrübelerle anlaşılmış ki: İmanı kurtarmak ve kuvvetlendirmek ve tahkîkî yapmanın en kısa ve en kolayı, Risale-i Nur'dadır. Evet, onbeş sene yerine onbeş haftada, Risale-i Nur o yolu kestirir, İman-ı Tahkikîye isal eder. Bu fakir Kardeşiniz, yirmi sene evvel, kesret-i mütalââ ile, bazan bir günde bir cild Kitabı anlayarak mütalââ ederken; yirmi seneye yakındır ki, Kur'an ve Kur'an'dan gelen Risâle-i Nur bana kâfi geliyordu. Bir tek Kitaba muhtaç olmadım, başka Kitabları da yanında bulundurmadım. Risale-i Nur, çok mütenevvi' Hakaika dair olduğu halde; Te'lifi zamanında yirmi senedenberi ben muhtaç olmadım. Elbette siz, yirmi derece daha ziyade muhtaç olmamak lâzım gelir. Hem mâdem ben sizlere kanaat ettim ve ediyorum, başkalara bakmıyorum ve meşgul olmuyorum. Siz dahi, Risale-i Nur'a kanaat etmeniz lâzımdır; belki bu zamanda elzemdir!..

* * *

Birinci Esas: Ehl-i İmanın me'yusiyetine karşı, istikbâlde bir Nur var diye müjde verdiğidır. Bir Hiss-i Kablelvuku' ile Risale-i Nur'un istikbâlde, dehşetli bir zamanda, çok Ehl-i İmanın İmanlarını takviye edip kurtarmasını hissedip, o adese ile hürriyet inkılâbindaki siyaset dairelerine bakmış; tâbirsiz, te'vilsiz tatbika çalışmış, siyaset ve kuvvet ve kemmiyet noktasında zannetmiş; doğru hissetmiş, fakat tam doğru diyememiş.

İkinci Esas: Eski Said, bazı siyasî İnsanlar ve hârika ediblerin hissettikleri gibi, çok dehşetli bir istibdadı hissedip, ona (istibdada) karşı cephe almışlardı. O Hiss-i Kablelvuku, tâbir ve te'vile muhtaç iken, bilmiyerek; resmî, zaif ve ismî bir istibdat görüp, o siyasî

ve dâhî edipler ona karşı hücum gösteriyorlardı. Halbuki onlara dehşet veren bir zaman sonra gelecek olan istibdatların zaif bir gölgesini, asıl zannederek öyle davranışmışlar, öyle beyan etmişler. Maksad doğru, fakat hedef hatâ. İşte Eski Said de, eski zamanda, böyle acib bir istibdâdı hissetmiş; bazı âsârında ona hücum ile beyanâtı var. O müdhiş istibdâd-ı acibeye karşı Meşrûta-i Meşrûayı bir vâsita-i necat görüyordu. Ve "Hürriyet-i Şer'iyye, Kur'an'in Ahkâmı Dairesindeki Meşveretle, o müdhiş musibeti def'eder." diye düşünüp öyle çalışmış.

Hem "Münâzarat Risalesi"nin Ruhu ve Esası hükmünde olan Hâtimesindeki Medresetüzzehra'nın Hakikati ise, istikbâlde çıkacak olan Risale-i Nur Medresesine bir zemin ihtar etmek idi ki, bilmediği halde ihtiyarsız olarak ona sevkolunuyordu. Bir Hiss-i Kablelvuku' ile o nuranî Hakikati maddî suretinde arıyordu. Sonra o Hakikatin maddî ciheti dahi vücuda gelmeye başladı. Sultan Reşad (Merhum), ondokuzbin altun lirayı, Van'da temeli atılan o Medresetüzzehra'ya verdi, temel atıldı, fakat sâbık Harb-i Umumî çıktı, geri kaldı. Beş altı sene sonra Ankara'ya gittim, yine o Hakikata çalıştım. İkiyüz meb'usdan yüzaltmışç meb'usun imzalarıyla, o Medresemize yüzellibin banknota iblâğ ederek, o tahsisat kabul edildi. Fakat, binler teessûf, Medreseler kapandı, o Hakikat geri kaldı. Fakat Cenâb-ı Hakka hadsiz şükür olsun ki, o Medresenin mânevî hüviyeti Isparta vilâyetinde te'sis edildi, Risale-i Nur'u tecessüm ettirdi.

إِنْ شَاءَ اللَّهُ istikbâlde, Risale-i Nur Şâkirdleri, o âlî Hakikatin maddî suretini de te'sis etmeye muvaffak olacaklar...

Said Nursî

* * *

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Risale-i Nur'un yüksek, kıymetdar Hizmet-i Îmaniyesi onlara kâfi olarak kanaat veriyordu. O Şâkirdlerin gayet keskin Kalb Basireti şöyle bir Hakikati anlamış ki : Risale-i Nur ile Hizmet ise, Îmanı

kurtarıyor; Tarikat ve Şeyhlik ise, Velâyet mertebeleri kazandırıyor. Bir adamın İmanını kurtarmak ise, on Mü'mini Velâyet derecesine çıkarmaktan daha mühim ve daha Sevablıdır. Çünkü: İman, Saadet-i Ebediyeyi kazandırdığı için bir Mü'mine küre-i arz kadar bir Sultanat-ı Bâkiyeyi te'min eder. Velâyet ise, Mü'minin Cennet'ini genişletir, parlattırır. Bir adamı Sultan yapmak, on adamı vali yapmaktan daha sevablı bir Hizmettir.

İşte bu dakik Sırı senin Isparta'lı Kardeşlerin bir kısmının Akılları görmese de umumunun keskin Kalbleri görmüş ki; benim gibi biçare, günahkâr bir adamın arkadaşlığını, Evliyâlara eğer bulunsayıdı Mütcehidlere dahi tercih ettiler. Bu Hakikata binâen; bu şehrle bir Kutub, bir Gavs-ı Âzam gelse, "Seni on günde Velâyet derecesine çıkaracağım." dese; sen, Risale-i Nur'u bırakıp onun yanına gitsen, Isparta Kahramanlarına arkadaş olamazsun!

Said Nursî

* * *

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Risale-i Nur Talebelerinden bir kısım Kardeşlerimin, benim haddim çok fevkinde hüsn-ü zanlarını ta'dil etmek için ihtar edilen bir muhaveredir.

Bundan kırk sene evvel, büyük Kardeşim Molla Abdullah (Rahmetullahi Aleyh) ile bir muhaveremi hikâyeye ediyorum :

O merhum Kardeşim, Evliya-i Azîmeden Hazret-i Ziyaeddinin (Kuddise sirruhu) Has Mûridi idi. Ehl-i Tarikatça, Mûşcidinin hakkında müfritane muhabbet ve hüsn-ü zan etse de, makbul gördükleri için, o merhum Kardeşim dedi ki: "Hazret-i Ziyaeddin, bütün Ulûmu biliyor; Kâinatta, Kutb-u Âzam gibi herşeye ittilâi var." Beni, Onunla rabetetmek için hârika Makamlarını beyan etti. Ben de o Kardeşime dedim ki: "Sen mübalâga ediyorsun. Ben Onu görsem, çok mes'elelerde Onu ilzam edebilirim. Hem sen, benim kadar hakikî Onu sevmiyorsun. Çünkü, Kâinattaki Ulûmları bilir bir Kutb-u Âzam suretinde tahayyül ettiğin bir Ziyaeddin'i seversin; yâni o ünvan ile bağlantın, muhabbet edersin. Eğer perde-i gayb açılsa, Hakikati görünse,

senin muhabbetin ya zâil olur veya hut dörtte birisine iner. Fakat ben o Zât-ı Mübâreki, senin gibi pek ciddî severim, takdir ederim. Çünkü: Sünnet-i Seniyye dairesinde, Hakikat Mesleğinde, Ehl-i İmana hâlis ve te'sirli ve ehemmiyetli bir Rehberdir. Şahsî makamı görünse, değil geri çekilmek, vazgeçmek, muhabbetté noksan olmak; bil'akis daha ziyade hürmet ve takdir ile bağlanacağım. Demek ben hakikî bir Ziyaeddin'i, sen de hayalî bir Ziyaeddin'i seversin." Benim o Kardeşim, insaflı ve müdakkik bir Âlim olduğu için, benim nokta-i nazarı kabul edip takdir etti.

Ey Risale-i Nur'un knymetli Talebeleri ve benden daha bahtiyar ve fedâkâr Kardeşlerim! Şahsiyetim itibariyle sizin ziyade hüsn-ü zannızın, belki size zarar vermez; fakat sizin gibi hakikatbîn Zâtlar; Vazifeye, Hizmete bakıp, o noktada bakmalısınız. Perde açılsa, benim baştan aşağıya kadar kusuratla âlûde mahiyetim görünse, bana acıycaksınız. Sizi Kardeşliğimden kaçırılmamak için, kusuratımı gizliyorum.

Said Nursî

* * *

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Bir hafta evvelki Mektubunuza karşı hüsn-ü zannızı bir derece cerheden benim cevabımın hikmeti şudur ki :

Bu zamanda, öyle fevkâlâde hâkim cereyanlar var ki, herseyi kendi hesabına aldığı için farazâ hakikî beklenilen ve bir asır sonra gelecek o Zât dahi bu zamanda gelseydi; harekâtını o cereyanlara kapturmamak için, siyaset Âlemindeki vaziyetten ferâgat edecek ve hedefini değiştirecek diye tahmin ediyorum.

Hem üç mes'ele var; biri Hayat, biri Şeriat, biri Îman. Hakikat noktasında ve en mühimmi ve en a'zamı, Îman mes'elesidir. Fakat şimdiki umumun nazarında ve hâl-i âlem ilcaatında en mühim mes'ele, hayat ve Şeriat gördüğünden; o Zât şimdi olsa da, üç mes'elenin birden umum rûy-u zeminde vaziyetlerini değiştirmek, nev'-i beşerdeki cârî olan Âdetullah'a muvafık gelmediğinden, her halde en âzam mes'eleyi esas yapıp, öteki mes'eleleri esas yapmayacak; tâ ki Îman Hizmeti, safvetini umumun nazarında bozmasın ve avâmın

çabuk iğfal olunabilen Akıllarında, o Hizmet başka maksadlara âlet olmadığı tahakkuk etsin.

Hem yirmi senedenberi tahribkârane eşedd-i zulüm altında o derece ahlâk bozulmuş ve Metânet ve Sadâkat kaybolmuş ki; ondan, belki yirmiden birisine itimad edilmez. Bu acib hâlâtâ karşı, fevkâlâde Sebat ve Metânet ve Sadâkat ve Hamiyet-i İslâmiye lâzımdır; yoksa akîm kalır, zarar verir. Demek en hâlis ve en selâmetli ve en mühim ve en muvafakîyetli Hizmet, Risale-i Nur Şâkirdlerinin Daireleri içindeki Kudsî Hizmettir.

Said Nursî

* * *

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Bu seneki Ramazan-ı Şerif; hem Âlem-i İslâm için, hem Risale-i Nur Şâkirdleri için gayet ehemmiyetli ve pek çok kıymetlidir. Risale-i Nur Şâkirdlerinin "İştirak-i A'mâl-i Uhreviye" Düstur-u Esasiyeleri Sîrrînca, herbirisinin kazandığı mikdar -Kardeşlerine aynı mikdar- Defter-i A'mâline geçmesi, o Düsturun ve Rahmet-i İlâhiyenen muktezâsi olmak haysiyetyle, Risale-i Nur Dairesine Sîdk ve İhlâs ile girenlerin kazançları pek azîm ve külliîdir; herbiri binler hisse alır. **إِنَّ شَاءَ اللَّهُ**, emvâl-i dünyevi- yenin iştiraki gibi inkısam ve tecezzî etmeden, herbirisinin Defter-i Amel'ine aynı geçmesi; bir adamın getirdiği bir lâmba, binler âyinelerin herbirisine, aynı lâmba inkısam etmeden girmesi gibidir. Demek, Risale-i Nur'un Sâdîk Şâkirdlerinden birisi, Leyle-i Kadr'in Hakikatini ve Ramazan'ın yüksek mertebesini kazansa, umum hakikî Sâdîk Şâkirdler, sahib ve hissedar olmak, Vüs'at-i Rahmet-i İlâhiyeden çok kuvvetli ümidvâriz.

Said Nursî

* * *

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Birinci Mes'ele: Kardeşlerimizden birisinin Namaz Tesbihatında

tekâsül gösternesine binâen dedim: Namazdan sonraki Tesbihatlar, Tarikat-1 Muhammediye'dir (A.S.M.) ve Velâyet-i Ahmediyenin (A.S.M.) bir Evradıdır. O noktadan ehemmiyeti büyüktür. Sonra, bu Kelimenin Hakiyatı böyle inkişaf etti:

Nasıl ki, Risalete inkılâb eden Velâyet-i Ahmedîye, bütün Velâyetlerin fevkîdedir; öyle de, o Velâyetin Tarîkatı ve o Velâyet-i Kübrâ'nın Evrad-1 Mahsusası olan Namazın akabindeki Tesbihat, o derece sâir Tarikatların ve Evradların fevkîdedir. Bu Sîr dahi şöyle inkişaf etti:

Nasıl Zikir Dairesinde bir Meclisde veya hâtme-i Nakşiyede bir Mescidde birbirîyle alâkadar hey'et-i mecmuada nûrani bir vaziyet hissediliyor. Kalbi hüşyar bir Zât, Namazdan sonra

سُبْحَانَ اللَّهِ سُبْحَانَ اللَّهِ سُبْحَانَ اللَّهِ

deyip Tesbihî çekerken, o Dâire-i Zikrin Reisi olan Zât-1 Ahmediyenin (A.S.M.) müvacehesinde, yüz milyon, Tesbih elinde çektilerini mânen

hisseder; o Azamet ve Ulviyetle

سُبْحَانَ اللَّهِ سُبْحَانَ اللَّهِ سُبْحَانَ اللَّهِ

der. Sonra o Serzâkirin Emr-i Mânevîsiyle

الْحَمْدُ لِلَّهِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الْحَمْدُ لِلَّهِ

dediği vakit, o Halka-i Zikrin ve o çok geniş bulunan Hatme-i Ahmediyenin (A.S.M.) Dairesinde yüz milyon Müridlerin

الْحَمْدُ لِلَّهِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الْحَمْدُ لِلَّهِ

larının tezahür eden azametli bir Hamdi düşünüp içinde

الْحَمْدُ لِلَّهِ

ile iştirak

eder. Ve hakezâ

أَللَّهُ أَكْبَرُ أَللَّهُ أَكْبَرُ

ve Duadan sonra

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

otuzuç defa o Tarîkat-1

Ahmediyenin (A.S.M.) Halka-i Zikrinde ve Hatme-i Kübrâsında sâbık mânâ ile o İhvân-1 Tarîkatı nazara alıp, o halkanın Ser-Zâkiri olan Zât-1 Ahmedîye Aleyhissalâtü Vesselâm'a müteveccih olup

أَلْفُ الْأَلْفِ صَلَوةً وَأَلْفُ الْأَلْفِ سَلَامٌ عَلَيْكَ يَارَسُولَ اللَّهِ

der, diye anladım ve hissettim ve hayâlen gördüm. Demek, Tesbihat-ı Salâtiyenin çok ehemmiyeti var.

İkinci Mes'ele: Otuzbirinci Âyetin işâratının beyanında

يَسْتَحِيُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا bahsinde denilmiş ki :

Bu asırın bir hâssası şudur ki; hayat-ı dünyeviyeyi, Hayat-ı Bâkiyeye bilerek tercih ettiriyor. Yâni: Kırılacak bir cam parçasını, bâkî elmaslara bildiği halde tercih etmek bir düstur hükmüne geçmiş. Ben bundan çok hayret ediyordum. Bu günlerde ihtar edildi ki; nasıl bir uzv-u İnsanî hastalansa, yaralansa sâir âza vazifelerini kısmen bırakıp onun imdadına koşar. Öyle de: Hırs-ı hayat ve hifzı ve zevk-i hayat ve aşkı taşıyan ve Fitrat-ı İnsaniyede dercedilen bir cihaz-ı insaniye, çok esbabla yaralanmış; sâir letaifi kendiyle meşgul edip sukut ettirmeye başlamış, Vazife-i Hakikiyelerini onlara unutturmağa çalışıyor. Hem, nasıl bir căzibedar sefihâne ve sarhoşâne şâ'saalı bir eğlence bulunsa, çocuklar ve serseriler gibi büyük makamlarda bulunan insanlar ve mesture hanımlar dahi o căzibeye kapılıp hakikî vazifelerini tatil ederek iştirak ediyorlar. Öyle de: Bu asırın hayat-ı insaniye, hususan hayat-ı içtimaiyesi öyle dehşetli, fakat căzibeli ve elîm, fakat meraklı bir vaziyet almış ki; İnsanın ulvî Lâtifelerini, Kalb ve Aklını nefs-i emmarenin arkasına düşürüp pervane gibi o fitne ateşlerine düşürttüryor. Evet; hayat-ı dünyeviyenin muhafazası için, zaruret derecesinde olmak şartıyla, bazı Umur-u Uhreviye muvakkaten tercih edilmesine Ruhsat-ı Şer'iyye var. Fakat yalnız bir ihtiyâca binâen, helâkete sebebiyet vermiyen bir zarara göre tercih edilmez, Ruhsat yoktur. Halbuki bu asır, o damar-ı İnsanîyi o derece şırınga etmiş ki, küçük bir ihtiyaç ve âdi bir zarar-ı dünyevî yüzünden, Elmas gibi Umur-u Diniyeyi terkeder. Evet, İnsaniyetin yaşamak damarı ve hifz-ı hayat cihazı, bu asırda israfat ile ve iktisadsızlık ve kanaatsızlık ve hırs yüzünden Berekâtın kalkmasıyle ve faktur zaruret ve maişet ziyadeleşmesiyle, o derece o damar yaralanmış ve zedelenmiş ve mütemadiyen, ehl-i dalâlet nazar-ı dikkati şu fani hayatı celb ede ede, o derece nazar-ı dikkati kendine celbetmiş ki; ednâ bir hâcât-ı hayatıyeyi büyük bir Mes'ele-i Diniyeye tercih ettiriyor. Bu acib asırın bu acib hastalığına ve dehşetli marazına karşı, Kur'an-

Mucizül-Beyanın tiryak-misal ilâçlarının Nâşiri olan Risale-i Nur dayanabilir ve Onun Metin, Sarsılmaz, Sebatkâr, Hâlis, Sâdik, Fedakâr Şâkirdleri mukavemet ederler. Öyle ise, her şeyden evvel Onun Dairesine girmeli; Sadâkatle, tam Metanetle ve ciddî İhlâs ve tam İtimadla Ona yapışmak lâzım ki; o acib hastalığın te'sirinden kurtulsun.

Said Nursî

* * *

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Hâfız Ali'nin kendi Üstadı hakkında, benim haddimden pek çok ziyade isnad ettiği mezîyet ve mâsumiyeti, onun mâsum lisaniyle, hakkında medîh olarak değil, bir nevi Dua olarak tasavvur ediyoruz. Hem Hâfız Ali'nin, Sav gibi yerler, karyeler ve Isparta bir Medrese-i Nuriye hükmüne geçmesi ve Risale-i Nur'un Sâdik Şâkirdleri, hârikulâde olarak günden güne yükselmeleri ve tenevvür etmeleri bizleri, belki Anadolu'yu, belki Âlem-i İslâm'ı mesrur, müferrah eden bir hakikatlı haber telâkki ediyoruz. Âhirdeki "Muhbir-i Sâdik'in haber verdiği gibi, mânevî Fütihat yapmak ve zulümâti dağıtmak, zaman ve zemini hemen hemen gelmektedir." diyen fikrasına, bütün Ruh u Canımızla Rahmet-i İlâhiye'den Dua ile Niyaz ediyoruz, temenni ediyoruz. **Fakat biz Risale-i Nur Şâkirdleri ise; Vazifemiz Hizmettir, Vazife-i İlâhiyeye karışmak ve Hizmetimizi Onun Vazifesine bina etmekle bir nevi tecrübe yapmamakla beraber, kemmiyete değil, Keyfiyete bakmak,** hem çoktanberi sukut-u ahlâka ve hayat-ı dünyeviyeyi, her cihetle Hayat-ı Uhreviyeye tercih ettirmeye sevkeden dehşetli esbab altında, Risale-i Nur'un şîmdiye kadar Fütuhatı ve zendekanın ve dalâletin savletlerini kırması ve yüzbinlerbicârelerin Îmanlarını kurtarması ve biri yüze ve bazen bine mukabil yüzeyi ve binler hakikî Mü'min Talebeleri yetiştirmesi; Muhbir-i Sâdik'in İhbârını aynen tasdik etmiş, vukuatla isbat etmiş ve ediyor. Ve **إِنَّ شَاءَ اللَّهُ** **hiçbir kuvvet Anadolu'nun sînesinden Onu çıkaramaz.** Tâ Âhirzamanda, hayatın geniş dairesinin asıl sahibleri, yani Mehdi ve Şâkirdleri, Cenab-ı Hakk'ın İzniyle gelir; o daireyi

genişlettirir ve o tohumlar sünbüllenir. Bizler de kabrimizde seyredip Allah'a şükrederiz.

Said Nursî

* * *

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz Siddik Kardeşlerim,

Evvelce hayat-ı dünyeviyeyi Hayat-ı Uhreviyeye tercih etmeye dair yazılan iki parça tetimmedir.

Bu acib asrin hayat-ı dünyeviyeyi ağırlaştırması ve yaşama şerâitini ağırlaştırip çoğaltması ve hâcat-ı gayr-ı zaruriyeyi, görenekle, tiryaki ve mübtelâ etmekle hâcat-ı zaruriye derecesine getirmesiyle, hayatı ve yaşamayı, herkesin her vakitte en büyük maksad ve gayesi yapmıştır. Onunla Hayat-ı Diniye ve Ebediye ve Uhreviyeye karşı ya sed çeker veya ikinci, üçüncü derecede bırakır. Bu hatâının cezası olarak öyle dehşetli tokat yedi ki, dünyayı başına cehennem eyledi. İşte bu dehşetli musibette, Ehl-i Diyanet dahi büyük bir vartaya düşüyorlar ve kısmen anlamıyorlar.

Ezcümle, gördüm ki; Ehl-i Diyanet, Ehl-i Takvâ bir kısım zâtlar, bizimle gayet ciddî alâkadarlık peyda ettiler. O bir iki Zâtta gördüm ki; Diyaneti ister ve yapmasını sever, tâ ki hayat-ı dünyeviyesinde muvaffak olabilisin, işi rastgelsin. Hattâ Tarikatı Keşf ve Keramet için ister. Demek Âhiret arzusunu ve dînî Vezâifin uhrevî Meyvelerini, dünya hayatına bir dirsek, bir basamak gibi yapıyor. Bilmiyor ki Saadet-i Uhreviye gibi Saadet-i dünyeviyeye dahi medar olan Hakaik-ı Dîniyenin fevâid-i dünyeviyesi, yalnız tercih edici ve teşvik edici derecesinde olabilir. Eğer illet derecesine çıksa ve o amel-i hayrin yapılmasındaki maksad o faide olsa, o ameli ibtal eder; lâakkall İhlâsi kırılır, Sevabı kaçar.

Bu hasta ve gaddar ve bedbaht asrin belâ ve vebâsından ve zulüm ve zulümâtından en mücerreb bir kurtarıcı Risale-i Nur'un mîzanları ve müvazeneleriyle neşrettiği Nur olduğuna kırkbin

şâhid vardır. Demek Risale-i Nur'un Dairesine yakın bulunanlar içine girmezse, tehlike ihtimali kavidir. Evet,

يَسْتَحِبُّونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا عَلَى الْآخِرَةِ

işaretiley; bu asır, hayat-ı dünyevi-
ye Hayat-ı Uhreviyeye, Ehl-i İslâm'a da bilerek tercih etti. Hem,
binüçüz otuzdört tarihinde başlayıp öyle bir rejim Ehl-i İman içine
sokuldu. Evet, **عَلَى الْآخِرَةِ** Cifir ve Ebced hesabıyle binüçüzotuz üç
veya dört ederek, aynı vakitte eski Harb-i Umumi'de İslâmiyet düşman-
ları galebe çalmakla muahede şartını, dünyayı Dine tercih rejiminin
mebdeine Tevafuk ediyor. İki-üç sene sonra bilfiil neticeleri görüldü.

Said Nursî

* * *

ÜSTAD BEDİÜZZAMAN'IN İKİNCİ DÜNYA HARBİ ESNASINDA YAZDIĞI MÜHİM BİR MEKTUB

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Şiddet-i şefkat ve rikkatten ve bu kişi şiddetli soğuğuyla beraber mânevî ve şiddetli bir soğuk ve musibet-i beşeriyyeden biçarelere gelen felâketler, sefaletler, açlıklar, şiddetle rikkatime dokundu. Birden ihtar edildi ki: Böyle musibetlerde kâfir de olsa hakkında bir nevi Merhamet ve Mükâfat vardır ki, o musibet ona nisbeten çok ucuz düşer. Böyle musibet-i semâviye, mâsumlar hakkında bir nevi Şehâdet hükmüne geçiyor. Üç dört aydır ki, dünyanın vaziyetinden ve harbinden hiç bir haberim yokken, avrupa ve rusyadaki çoluk çocuğa acıyarak tahattur ettim. O mânevî ihtarın beyan ettiği taksimat, bu elîm Şefkate bir merhem oldu. Şöyle ki :

O musibet-i semâviyyeden, zâlim kısmının cinayetinin neticesi olarak gelen felâketten vefat eden ve perişan olanlar, eğer onbeş yaşına kadar olanlar ise, ne dinde olursa olsun, Şehid hükmündedir. Müslümanlar gibi büyük mükâfat-ı mâneviyeleri, o musibeti hiçe indirir.

Onbesinden yukarı olanlar, eğer mâsum ve mazlum ise, mükâfatı büyütür, belki onu Cehennem'den kurtarır. Çünkü, Âhirzamanda mâdem fetret derecesinde Din ve Dîn-i Muhammedî Aleyhissalâtü Vesselâma bir lâkaydîk perdesi gelmiş ve mâdem Âhir Zamanda Hazret-i İsa'nın (A.S.) Din-i Hakikîsi hükmedecek, İslâmîyet'le omuz omuza gelecek. Elbette şimdî fetret gibi karanlıkta kalan Hazret-i İsa'ya mensub Hristiyanların mazlumlarının çektileri felâket, onlar hakkında bir nevi Şehâdetir denilebilir. Hususan ihtiyarlar ve musibetzedeler, fakir ve zaifler, müste-bid büyük zâlimlerin cebir ve şiddetleri altında musibet çekiyorlar; elbette o musibet, onlar hakkında medeniyetin sefâhetinden ve küfrânîndan ve felsefenin dalâletinden ve küfründen gelen günahlara Keffaret olmakla beraber yüz derece onlara kârdır, diye hakikattan haber aldım. Cenab-ı Erhamürrâhimîne hadsiz şükrettim ve o elîm elemden ve Şefkatten teselli buldum.

Eğer o felâketi gören, zâlimler ise ve beşerin perişaniyetini ihzar eden gaddarlar ve kendi menfaati için İnsan Âlemine ateş veren hodgâm, alçak insî şeytanlar ise, tam müstehak ve tam Adalet-i Rabbaniye'dir.

Eğer o felâketi çekenler; mazlumların imdadına koşanlar ve istirahat-ı beşeriye için ve Esasât-ı Diniyeyi ve Mukaddesat-ı Semâviyeyi ve Hukuk-u İnsaniyeyi muhafaza için mücadele edenler ise elbette o Fedâ-kârlığın Mânevî ve Uhrevî Neticesi o kadar büyündür, o musibeti onlar hakkında medar-ı şeref yapar, sevdirir.

Said Nursî

* * *

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz Siddîk Mübarek Kardeşlerim,

Üç gün evvel, aynen, Nurlu Hediyeniz Kastamonuya geleceği anda, rü'yada görüyordum ki:

Terfi-i makam ve rütbe için bizlere Ferman-ı Şâhâne, mânevî bir canibden geliyor. Kemal-i Hürmetle ellerinde tutup bize getiriyorlar.

Biz baktık ki o Ferman-ı Âlî, Kur'an-ı Azîmüşşan olarak çıktı. O halde, bu mânâ Kalbe geldi: Demek, Kur'an yüzünden Risale-i Nur'un Şâhs-ı Mânevîsi ve biz Şâkirdleri bir terfi ve terakki Fermanını Âlem-i Gaybdan alacağız. Şimdi tâbiri ise, o Fermanı temsil eden mâsumların Kalemiyle manevî Tefsir-i Kur'an'ı aldığımızdır. Bu rü'yanın şimdiki tâbiri çıkmadan bir iki saat evvel, Feyzi ile Emin'in gösterdikleri tâbir dahi Haktır ve ehemmiyetlidir. Hem bu medar-ı sürur ve ferah olan Hediye-i Nûraniyeyi bir Hiss-i Kablelvuku ile benim Ruhum tam hissetmiş, Akla haber vermemiş idi ki; o gelmeden iki gün evvel, Feyzi ve Emin'in fikrasında beyan edilen, rü'yayı gördüğüm gecenin gündünde, sabahтан akşamaya kadar ve ikinci günü de kısmen hiç görmediğim bir tarzda bir sevinç bir sürur hissedip, mütemadiyen bir bahane ile ferahımı izhar edip otuz-kırk defa tebessüm ile güldüm. Ben ve hem Feyzi, çok taaccüb ve hayret ettim. Otuz günde bir defa gülmeyenin, bir günde otuz defa güemesi, bizleri hayrette bıraktı. Şimdi anlaşıldı ki, o sürur ve o sevinç; mezkûr mânevî Fermanı temsil eden Mâsumlar ve Ümmîlerin Kalemlerinin yazıları, Nesl-i Âtînin Sahâif-i Hayatlarına, Âlem-i İslâm'ın Sahife-i Mukadderatına ve Ehl-i İmanın istikbalının defterlerine Neşr-i Envâr edecek olan ve o mâsumların hâlis ve sâfi Amelleri ve Hizmetleriyle Sahife-i A'mâlimize Hasenatlari yazılıp kaydedilmesinin ve Risale-i Nur Şâkirdlerinin mukadderatının mes'ûdane idamesinin haberini veren, o daha gelmeyen hediyeden geliyordu. Benim o azîm yekündan hisseme düşen binden bir cüz'ü Ruhen hissedilmiş, beni mesrûrane heyecana getirmiştir. Evet, böyle yüzer mâsumların Makbul Amelleri ve Reddedilmez Duaları, sair Kardeşlerimin Defterlerine geçmesi misilli, benim gibi bir günahkârin Sahife-i A'mâline dahi girmesi binler sürur ve sevinç verir. Böyle karanlık bir zamanda, bu ağır şerâit altında, böyle mâsumane ve kahramanâne çalışmak için biz, hem Mâsumları ve o Ümmîleri ve Muallimlerini tebrik, hem peder ve vâlidelerini tebrik, hem köylerini tebrik, hem memleketlerini, hem milletlerini, hem Anadolu'yu tebrik ederiz. Mübarek Mâsumların ve Ümmîlerin herbirine birer hususî Teşekkürnâme ve Tebriknâme yazmak elimden gelseydi, yazacaktım. Öyle ise bu arzumu bilfiil yazılmış gibi kabul etsinler. Ben onların isimlerini bir Daire suretinde yazacağım, Dua vaktinde bakacağım; hem onları Risale-i Nur'un Has Şâkirdleri Dairesine dâhil edip bütün mânevî kazançlarına hissedar edeceğim. Benim tarafımdan onların peder

ve vâlidelerine veya akrabalarına ve Üstadlarına Selâmlarımızı tebliğ ediniz. Cenab-ı Hak onları ve evlâdlarını dünyada ve Âhirette mes'ud ey-lesin. **آمِين، آمِين، آمِين.**

Said Nursî

* * *

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz Kardeşlerim,

Hakaik-ı İmaniye, her şeyden evvel, bu zamanda en birinci mak-sad olmak ve sâir şeyle ikinci, üçüncü, dördüncü derecede kalmak ve Risale-i Nur'la onlara Hizmet etmek en birinci Vazife, medar-ı merak ve maksud-u bizzat olmak lâzım iken.. şimdiki hâl-i Âlem, hayat-ı dünyeviyeyi, hususan hayat-ı içtimaiyeyi ve bilhassa hayat-ı siyasiyeyi ve bilhassa medeniyetin sefahet ve dalâletine ceza olarak gelen Gadab-ı İlâhînin bir cilvesi olan harb-i umumîn tarafgirâne, damarları ve âsabları tehyîc edip, bâtin-ı kalbe kadar, hattâ Hakaik-ı İmaniyenin Elmasları derecesine, o zararlı, fâni arzuları yerleştirecek derecede bu meş'um asır öyle şîringa etmiş ve ediyor ve öyle aşılamiş ve aşılıyor ki; Risale-i Nur Dairesi hârcinde bulunan bir kısım sathî belki de bir kısım zaif Vefîler, o siyâsî ve içtîmaî hayatın râbitaları sebebiyle Hakaik-ı İmaniyenin Hükmünü ikinci, üçüncü derecede bırakıp, o cereyanların hükmüne tâbi olarak hemfikir olan münafiıkları sever; kendine muhalif olan Ehl-i Hakikatî, belki Ehl-i Velâyeti tenkid ve adâvet eder. Hattâ Hissiyat-ı Diniyyeyi o cereyanlara tâbi yaparlar.

İşte bu asrin bu acib tehlikesine karşı Risale-i Nur'un Hizmet ve meşgalesi, şimdiki siyaseti ve cereyanlarını o derece nazarîmdan iskat etmiş ki, bu harb-i umumîyi dört aydır merak etmedim, sormadım.

Hem, Risale-i Nur'un Has Talebeleri, bâki Elmaslar hükmünde olan Hakaik-ı İmaniyenin Vazifesi içinde iken zâlimlerin satranç oyunlarına bakmakla Vazife-i Kudsiyelerine fütur vermemek ve Fikirlerini bulaştırmamak gerektir. Cenâb-ı Hak bize Nur ve nuranî Vazife

vermiş, onlara da zulümlü zulümatlı oyunları vermiş. Onlar bizden istığ-na edip yardım etmedikleri ve elimizdeki Kudsî Nurlara müsteri olmadıkları halde, onların karanlıklı oyunlarına Vazifemizin zararına bakmaya tenezzül etmek, hatâdır. Bize ve merakımıza, dairemiz içindeki Ezvak-1 Mâneviye ve Envâr-1 İmâniye kâfi ve vâfidir.

Said Nursî

* * *

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Bugünlerde Risale-i Nur'a sâikasd edenlerin ve sizlere sıkıntı verenlerin, haklarında bana verdiği bir hiddet neticesinde bedduaya teşebbüs ettim. Birden Isparta'ya kiyamadım, beddua yerine: "Yâ Rab! Isparta, Risale-i Nur'un bir Medresetüzzehra'sıdır. Oradaki fena me'murları dahi islâh eyle, Hüsnü-ü Âkîbet ver" diye Dua eyledim ve ediyorum.

Said Nursî

* * *

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz Sîddîk Fedakâr Kardeşlerim,

Nurlar; bil'akis Isparta tevakkufuna karşı buralarda İnkişâfat ile tezahür etti. **اللَّهُمَّ لِهَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي** En ziyade bize nezaretle, bizimle ve siyasetle alâkadar mühim bir zat geldi. Ona dedim ki: "Bu onsekiz senedir sizlere mûracaat etmedim ve hiç gazete okumadım. Bu sekiz aydır bir defa, Cihanda ne oluyor? diye sormadım. Üç senedir buradan işitilen radyoyu dinlemedim, tâ ki Kudsî Hizmetimize mânevî zarar gelmesin. Bunun sebebi şudur ki: İman Hizmeti, İman Hakaiki, bu Kâinatta herşeyin fevkindedir. Hiç bir şeye tâbi ve âlet olamaz! Fakat bu zamanda ehl-i gaflet ve dalâlet ve Dinini dünyaya satan ve bâki Elmasları şîşeye tebdil eden gafil insanlar nazarında o Hizmet-i İmaniyyeyi hâriçteki kuvvetli cereyanlara

tâbi ve âlet telâkki etmek ve yüksek kıymetlerini umumun nazarında tenzil etmek endişesiyle, Kur'an-ı Hakîm'in Hizmeti bize, katî bir surette siyaseti yasak etmiş. Sizler ey ehl-i siyaset ve hükümet! Evham edip bizlerle uğraşmayınız. Bil'akis teshîlât göstermeniz lâzım. Çünkü Hizmetimiz, emniyet ve hürmet ve merhameti tesis ile, hem âsâyişi, hem inzibati, hem hayat-ı içtimaiyeyi anarşilikten kurtarmağa çalışıp sizin hakikî vazifenizin temel taşlarını tesbit ediyor, takviye ve te'yid ediyor."

Said Nursî

* * *

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz Siddîk Kardeşlerim,

Şimdi bundan on dakika evvel cesurca fakat kalemsiz iki adam, Risale-i Nur Dairesine biri birisini getirdi. Onlara dedim ki: Bu Dairenin verdiği büyük Neticelere mukabil sarsılmaz bir Sadâkat ve kırılmaz bir Metanet ister.

Isparta Kahramanlarının gösterdiği Hârikalar ve cihan-pesendâne Hidemât-ı Nuriyenin Esası, hârika Sadâkatları ve fevkâlâde Metaneleridir. Bu Metanetin birinci sebebi, Kuvvet-i İmaniye ve İhlâs Hasletidir. İkinci sebebi, Cesaret-i Fitriyedir. Onlara: "Siz, cesaretle ve efelikle tanınmışsınız.. ve dünyaya aid ehemmiyetsiz şeyler için Fedakârlık gösterseniz, elbette Risale-i Nur'un Kudsî Hizmetinde cihana değer Uhrevî Neticelerine mukabil, merdâne ve fedakârâne cesaret gösterip Sadâkatınızı muhafaza edersiniz." dedim. Onlar da tam kabul ettiler.

Said Nursî

* * *

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Âlem-i İnsaniyyette ve İslâmîyyette üç muazzam Mes'ele olan Îman ve Şeriat ve Hayattır. İçlerinde en muazzamı Îman Hakikatları olduğundan, bu Hakaik-ı İmaniye-i Kur'aniye başka cereyanlara, başka

kuvvetlere tâbi ve âlet edilmemek ve Elmas gibi o Kur'an'ın Hakikatlarını, Dini dünyaya satan veya âlet eden adamların nazarında cam parçalarına indirmemek ve en Kudsî ve en büyük Vazife olan Îmanı kurtarmak Hizmetini tam yerine getirmek için Risale-i Nur'un Has ve Sâdik Talebeleri gayet şiddetle nefretle siyasetten kaçıyorlar. Hattâ sizin bu Kardeşiniz, siz de bilirsiniz, bu onsekiz senedir, o kadar muhtaç olduğum halde siyasete, hayat-ı içtimaiyeye temas etmemek için hükümete karşı bir tek müracaatım olmadığı gibi, bu sekiz-dokuz aydır, Küre-i Arzın bu herc ü mercini bir tek defa ne suâl ve ne de merak ettim.

Said Nursî

* * *

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Ey Kardeşlerim,

Sizler biliyorsunuz ki bizim mesleğimizde benlik, enaniyet, şân ve şeref perdesi altında makam sahibi olmaktan, öldürücü zehir gibi ondan kaçıyoruz; onu ihsas eden hâletten şiddetle ictinab ediyoruz. Elbette burada, altı-yedi sene gözünüzle ve yirmi seneden beri tahkikatınızla anlımışsınız ki ben, şahsına karşı hümet ve makam vermek istemiyorum. Sizleri o noktada şiddetle tekdir etmişim. Bana, haddimden fazla mevki vermeyiniz diye sizden darlıyorum. Yalnız, Kur'an-ı Hakîm'in bu zamanda bir Mu'cize-i Mânevîyesi olan Risale-i Nur hesabına ve ben de Onun bir Şâkirdi olmak haysiyetiyle, Ona karşı tasdikkârane teslimi ve irtibatı şâkirane kabul ediyorum. İşte bu derece enaniyetten ve benlikten ve şân ve şeref nâmi altındaki riyakârlıktan kaçmayı Düstur-u Hareket ittihaz eden adamlara karşı, ehl-i hükümetin, ehl-i idare ve zâbitanın evhama düşmeleri, ne kadar mânâsız ve lüzumsuz olduğunu divaneler de anlar.

Said Nursî

* * *

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Azîz Siddîk Kardeşlerim,

Bu günlerde, Kur'an-ı Hakîm'in nazarında İmandan sonra en ziyade esas tutulan Takvâ ve Amel-i Sâlih Esaslarını düşündüm. Takvâ, menhiyattan ve günahlardan içtinab etmek ve Amel-i Sâlih, Emir Dairesinde hareket ve Hayrat kazanmaktır. Her zaman def-i şer, celbi-nef'a racih olmakla beraber, bu tahribat ve sefahet ve cazibedar hevesat zamanında, bu Takvâ olan def-i mefasid ve Terk-i Kebâir Üssül-Esas olup, büyük bir rüchaniyet kesbetmiş. Bu zamanda tahribat ve menfi cereyan dehşetlendiği için Takvâ, bu tahribata karşı en büyük esastır. Farzları yapan, kebireleri işlemeyen kurtulur. Böyle kebair-i azîme içinde Amel-i Salihin İhlâsla muvaffakiyeti pek azdır. Hem az bir Amel-i Salih, bu ağır şerait içinde çok hükmündedir. Hem Takvâ içinde bir nevi A'meli Salih var. Çünkü bir haramın terki, Vâcibdir; bir Vâcibi işlemek, çok Sünnetlere mukabil Sevabı var. Böyle zamanlarda -binler günahın tehcümünde- bir tek içtinab az bir amelle üzeren günah terkinde, üzeren Vâcib işlenmiş olur. Bu ehemmiyetli nokta niyetiyle, Takvâ nâmîyle günahdan kaçınmak kasdiyle, menfi İbadetten gelen ehemmiyetli A'mâl-i Sâliha'dır. Risale-i Nur Şâkirdlerinin bu zamanda en mühim Vazifeleri, tahribata ve günahlara karşı Takvâyı esas tutup davranışmak gerektir. Mâdem her dakikada, şimdiki tarz-ı hayat-ı içtimaiyede üzeren günah İnsana karşı geliyor! Elbette Takvâ ile ve Niyet-i İçtinab ile, üzeren Amel-i Salih işlemiş hükmündedir. Malûmdur ki bir adamın bir günde harab ettiği bir sarayı, yirmi adam yirmi günde yapamaz. Ve bir adamın tahribatına karşı yirmi adam çalışmak lâzım gelirken, şimdi binler tahribatçıya mukabil, Risale-i Nur gibi bir Tamircinin bu derece mukavemeti ve te'siratı pek Hârikadır. Eğer bu iki mütekabil kuvvetler bir seviyede olsaydı, Onun Tamirinde mu'cizevâri Muvaffakiyet ve Fütihat görülecekti.

Ezcümle, hayat-ı içtimaiyeyi idare eden en mühim esas olan hürmet ve merhamet, gayet sarsılmış. Bazı yerlerde, gayet elîm; ve bîçare ihtiyarlar, peder ve vâlideler hakkında dehşetli neticeler veriyor. Cenab-ı Hakk'a şükür ki, Risale-i Nur, bu müdhiş tahribata karşı, girdiği yerlerde mukavemet ediyor, tamir ediyor.

Sedd-i Zülkarneynin tahribiyle ye'cüç ve me'cüclerin dünyayı fesada vermesi gibi, Şeriat-ı Muhammediye (A.S.M.) olan Sedd-i Kur'anî'nin tezelzülüyle, ye'cüç ve me'cüç'den daha müdhiş olan, ahlâkta ve hayatı zulmetli bir anarşilik ve zulümlü bir dinsizlik fesada ve ifsada başlıyor. Risale-i Nur Şâkirdlerinin böyle bir hâdisede mânevî Mücahedeleri,

إِنْ شَاءَ اللَّهُ Zaman-ı Sahâbedeki gibi, az amelle pek büyük Sevab ve A'mâl-i Sâlihaya medar olur.

Azîz Kardeşlerim,

İşte böyle bir zamanda, bu dehşetli hâdisata karşı İhlâs Kuvvetinden sonra bizim en büyük Kuvvetimiz "İştirak-i A'mâl-i Uhrevî" Düsturyyla; Kalemlerle, herbiri diğerinin A'mâl-i Sâliha Defterine Hasenat yazdırıldıları gibi, Lisanlarıyla herbirinin Takvâ Kal'asına ve Siperine Kuvvet ve İmdat göndermektir. Ve bilhassa firtinalı tehacüme hedef olan bu âciz Kardeşinize, bu mübarek Şuhûr-u Selâsede ve Eyyâm-ı Meşhurede yardımına koşmak, sizin gibi Kahraman ve Vefadar ve Şefkatkârların şe'nidir. Bütün Ruhumla bu İmdad-ı Mânevîyi sizden rica ediyorum. Ve ben dahi İman ve Sadâkat şartıyla Risale-i Nur Talebelerini; bütün Dualarımı ve mânevî Kazançlarımı, yirmidört saatte, "İştirak-i A'mâl-i Uhreviye" Düsturiyle bazan yüz defadan ziyade Risale-i Nur Talebeleri ünvanıyla hissedar ediyorum.

"Gül" ve "Nur" ve "Mübarekler" ve "Medrese-i Nuriye" hey'etleri ve Ümmi ihtiyarlar ve mâsumlar başta olarak umum Kardeşlerimize ve hemşirelerimize Selâm ve Selâmet ve Saadetlerine Dua ediyoruz.

Said Nursî

* * *

Cenab-ı Hakk'a yüzbinler Şükür olsun ki, Risale-i Nur, kendi kendine tevessü' ediyor, her tarafta Fütuhati var. Ehl-i dalâletin hileleri, Onu durduruyor, bil'akis çok dinsizler teslim-i silâh ediyorlar. Hâfız Ali'nin dediği gibi, korkuları pek ziyadeder. Şimdi, dinsizlik taassubiyile değil, korku cihetyle ilişiyorlar. O korku, Risale-i Nur lehine donecek

إِنْ شَاءَ اللَّهُ

Said Nursî

* * *

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Hem o eski dost zâta, hem Ehl-i Dikkate ve sizlere beyan ediyorum ki: Kur'ân-ı Mu'cizül-Beyan'ın Feyziyle Yeni Said, Hakaik-ı Îmaniyeeye dair o derece mantıkî ve hakikathî Bürhanlar zikrediyor ki; değil Müslüman Uleması, belki en muannid avrupa feylesoflarını da teslime mecbur ediyor ve etmektedir. Amma, Risale-i Nur'un kıymet ve ehemmiyetine işaretî ve remzî bir tarzda Hazret-i Ali (R.A.) ve Gavs-ı Âzam'ın (R.A.) İhbaratı nev'inden, Kur'an-ı Mu'cizül-Beyan'ın dahi, bu zamanda bir Mu'cize-i Mânevîyesi olan Risale-i Nur'a nazar-ı dikkati celbetmesi, mânâ-yı işârî tabakasından remiz ve îmalari, Î'cazinin şe'nindendir ve O Lisan-ı Gaybînin Belâgat-ı Mu'cizekârânesinin muktezasıdır. Evet; Eskişehir hapishanesinde, dehşetli bir zamanda, Kudsî bir Teselliye pek çok muhtaç olduğumuz hengâmada mânevî bir ihtarla; "Risale-i Nur'un Makbuliyetine dair eski Evliyâlardan şahid gösteriyor-

sun. Halbuki; ﻭ لَا رَطِبٌ وَلَا يَأْسِ الْآفَى كِتَابٌ مُبِينٌ Sirriyle, en ziyade bu mes'elede Söz Sahibi Kur'andır. Acaba Risale-i Nur'u Kur'an kabul eder mi? Ona ne nazarla bakıyor?" denildi. O acib sual karşısında bulundum. Ben de Kur'an'dan istimdat eyledim. Birden, otuzüç Ayetin Mânâ-yı Sarîhinin tefferruatı nev'indeki tabakatından mânâ-yı işârî tabakasında ve o mânâ-yı işaretî külliyetinde dâhil bir Ferdi Risale-i Nur olduğunu ve duhulüne ve Medar-ı İmtiyazına bir kuvvetli karine bulduğunu bir saat zarfında hissettim ve bir kısmını bir derece izahlı, bir kısmını mücmelen gördüm. Kanaatimca hiçbir şek ve şüphe ve vehim ve vesvese kalmadı.

Ben de, Ehl-i Îmanın Îmanını Risale-i Nur'la muhafaza niyetiyle o kat'î kanaatimi yazdım ve Has Kardeşlerime, mahrem tutulmak şartıyla verdim. Ve o Risalede, biz demiyoruz ki, Ayetin mânâ-yı sarîhi budur. Ta

Hocalar **فِيهِ نَظَرٌ** desin. Hem dememişiz ki mânâ-yı işaretîn külliyeti budur. Belki diyoruz ki: Mânâ-yı Sarîhinin

tahtında müteaddid tabakalar var. Bir tabakası da, mânâ-yı işaretî ve remzîdir ve o mânâ-yı işaretî de, bir külliîdir; her asırda cüz'iyatları var. Risale-i Nur dahi bu asırda, o mânâ-yı işaretî tabakasının külliyetinde bir ferdidir ve o ferdin, kasden bir medar-ı nazar olduğuna ve ehemmiyetli bir vazife göreceğine, eskidenberi Ulemâ mâbeyninde cârî bir Düstur-u Cifrî ve Riyazî ile karineler, belki Hüccetler gösterilmiş iken; Kur'an Âyetini veya Sarahatını değil incitmek, belki İ'cاز ve Belâgatına Hizmet ediyor. Bu nevi İşârât-ı Gaybiyeye itiraz edilmez. Ehl-i Hakikatın nihayetsiz İşârât-ı Kur'aniyeden hadd ve hesaba gelmiyen istihracatlarını inkâr edemiyen, bunu da inkâr etmemeli ve edemez. Amma benim gibi ehemmiyetsiz bir adamın elinde böyle ehemmiyetli bir Eserin zuhur etmesini istığrab ve istib'ad edip itiraz eden zât, eğer buğday tanesi kadar bir çam çekirdeğinden dağ gibi çam ağacını Halkeylemek Azamet ve Kudret-i İlâhiyeye delil olduğunu düşünse; elbette bizim gibi acz-i mutlak, fakr-ı mutlakta, ihtiyac-ı şedid zamanında böyle bir Eserin zuhuru, Vüs'at-ı Rahmet-i İlâhiyeye delildir demeye mecbur olur. Ben, sizi ve mu'terizleri, Risale-i Nur'un Şerefi ve Haysiyetiyle temin ediyorum ki; bu İşaretler ve Evliyânın îmalî Haberleri, Remizleri, beni dâima Şükre ve Hamde ve kusurlarımдан istigfara sevk etmiş. Hiçbir dakika nefsi emmareye medar-ı fahr ve gurur olacak bir enaniyet ve benlik vermediğini, size bu yirmi senelik hayatımın göz önünde tereşşihatıyla isbat ediyorum. Evet, bu Hakikatla beraber, İnsan kusurlardan, nisyandan, sehvden hâlî değil. Benim bilmediğim çok kusurlarım var; belki de fikrim karışmış; Risalede hatâlar da olmuş. Bu zamanda gayet kuvvetli ve Hakikathî milyonlar Fedakârları bulunan meşrebler, meslekler bu dehşetli dalâlet hücumuna karşı zâhiren mağlûbiyete düştükleri halde; benim gibi yarı Ümmî ve kimsesiz, mütemadiyen tarassud altında, karakol karşısında ve müdhiş müteaddid cihetlerle alehimde propagandalar ve herkesi tenfir etmek vaziyetinde bulunan bir biçare, o mesleklerden daha ileri, kuvvetli dayanan Risale-i Nur'a Sahib değildir. O Eser, Onun Hüneri olamaz ve Onunla iftihar edemez. Belki doğrudan doğruya Kur'an-ı Hakîm'in bu zamanda bir Mu'cize-i Mânevîyesidir ve Rahmet-i İlâhiye tarafından İhsan edilmiştir. O adam, binler arkadaşıyle beraber, o Hediye-i Kur'aniyeye el atmış. Her nasilsa birinci tercümanlık vazifesi Ona düşmüştür. Onun Fikri ve İlmi ve Zekâsının eseri olmadığına delil Risale-i

Nur'un öyle parçaları var ki; bazı altı saatte, bazı iki saatte, bazı bir saatte ve bazı da on dakikada yazılan Risaleler var. Ben yeminle te'min ediyorum ki : Eski Said'in kuvve-i hâfızası beraber olmak şartıyla, o on dakikalık işi, on saatte fikrimle yapamıyorum. O bir saatlik Risaleyi, iki günde istidadımla, zihnimle yapamıyorum. O altı saatlik Risale olan Otuzuncu Söz; ne ben, ne de en müdakkik dindar feylesoflar, altı günde o Tahkikatı yapamaz. Ve hakezâ... Demek biz, müflis olduğumuz halde, zengin bir mücevherat dükkânının Dellâlı ve bir Hizmetçisi olmuşuz.

Said Nursî

* * *

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz Siddik Kardeşlerim,

Bu günlerde Sabah Namazı Tesbihatında İstanbul'daki ihtiyarın garazkârane ve şahsına karşı galiz giybeti üzerine, Eski Said damarıyle nefs-i emmarem heyecana geldi; "Mazlumum, bu nevi zulüm çekilmez!" dedi, intikamını almak istedi. Birden Kalbime geldi: "Belki Risale-i Nurun İstanbul'da Neşrine bir vesile olur. Sen madem hayat-ı dünyeviyeni ve Hayat-ı Uhreviyeni dahi Risale-i Nura feda ediyorsun, bu İzzet-i Nefis damarını dahi feda et. Hem Sebeb-i Hilkat-i Kâinat Fahr-i Âlem Aleyhissalâtü Vesselâma mecnun tabiri istimal eden insanlar bulunduğu gibi; Senin, O Güneşe nisbeten zerrecek bir İzzet-i Nefsinin kırılmasına ehemmiyet verme." diye ihtar edildi, benim de Kalbim rahat etti.

Said Nursî

* * *

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ

İstanbul Ulemasının en büyüğü ve en müdakkiki ve çok zaman Müftiyül-Enam olan eski Fetva Emini meşhur Ali Rıza Efendi, Birinci Şuâdaki İşârât-ı Kur'aniyeyi ve Âyetül-Kübra gibi Risaleleri gördükten sonra, Risale-i Nur'un mühim bir Talebesi olan Hâfız Emin'e demiş ki: "Bediuzzaman, şu zamanda Dîn-i İslâm'a en büyük bir Hizmet eylediğini ve Eserlerinin tam doğru olduğunu ve böyle bir

zamanda ve mahrumiyet içinde tam bir Feragat-ı Nefs ettiğini ve Onun Risale-i Nuru, Müceddid-i Din olduğunu kat'iyen tasdik ederim Cenab-ı Hak, Onu muvaffak eylesin, **أمين** " demiş.

Hem bazıların, Sakal bırakmamaklısına itirazları münasebetiyle, Mevlâna Celâleddin-i Rumî'nin pederleri olan Sultanül-Ulemâ'nın bir küssasiyle Onu müdafaa edip: "Bediüzzaman'ın, elbette bir İctihadı vardır, itiraz edenler haksızdır." demiş ve Hoca Mustafa'ya (merhum) emretmiş: "Söyledigimi yaz!"

Bediüzzaman'a, Kemal-i Hürmetle Selâm ederim. Te'lifatınızın ikma-line hırz-ı can ile Dua etmekteyim. Bazı ulemâ-yı sûnun tenkidine uğradığına müteessir olma; zira "Yemişli ağaç taşlanır" Kaziyesi meşhurdur. Mucâhedatınıza devam buyurun. Cenab-ı Hak ve Feyyâz-ı Mutlak, âcilen murad ve matlubunuza Muvaffak-ı Bilhâr eylesin, **أمين**. Bâki Hakk'ın birligine emanet olunuz.

Eski Fetva Emini Ali Rıza

İşte böyle müdakkik ve İlim ve Şeriat ve Kur'an cihetinde bu zamanda söz sahibi en büyük Âlim böyle hükmetmiş.

* * *

Azîz Sîddîk Müdakkik Müstakim Kardeşlerim,

Gayet ciddî bir ihtarla bir Hakikatı beyan etmeye lüzum var. Şöyle ki: **لَا يَعْلَمُ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ** Sirriyle; Ehl-i Velâyet, gaybî olan şeyleri, bildirilmezse bilmezler. En büyük bir Veli dahi, hasminin hakikî hâlini bilmedikleri için haksız olarak mübareze etmesini Âşere-i Mübeşşere'nin mâbeyinindeki muharebe gösteriyor. Demek iki Veli, iki Ehl-i Hakikat, birbirini inkâr etmekle makamlarından sukut etmezler. Meğer bütün Zâhir-i Şeriate muhalif ve hatâsı zâhir bir İctihad ile hareket edilmiş ola. Bu Sırra binâen **وَالْكَاظِمِينَ الْغَيْظَ وَالْعَافِينَ عَنِ النَّاسِ** daki Ulüvvü Cenab Düsturuna ittibâen ve Avâm-ı Mü'minînin Şeyhlerine karşı Hüsn-ü Zanlarını kırmamakla Îmanlarını sarsılmadan muhafaza etmek ve Risale-i Nur'un Erkânlarını haksız itirazlara karşı haklı, fakat zararlı

hiddetlerden kurtarmak lüzumuna binâen ve ehl-i ilhadın, iki Taife-i Ehl-i Hakkın mâbeyindeki husumetten istifade ederek birinin silâhiyle, itiraziyle, ötekini cerhedin, ötekinin delilleriyle berikini çürüttüp ikisini yere vurmak ve çürütmekten ictinâben, Risale-i Nur Şâkirdleri, bu mezkûr dört esasa binâen, muarızları, hiddet ve tehevvürle ve mukabele-i bilmisil ile karşılamamalı. Yalnız kendilerini müdafaa için, musalâha-kârane, medar-i itiraz noktaları izah etmek ve cevab vermek gerektir. Çünkü, bu zamanda enaniyet çok ileri gitmiş. Herkes, kameti miktârında bir buz parçası olan enaniyetini eritmeyip bozmuymuş, kendini mâzur biliyor, ondan nizâ çıkmıyor. Ehl-i Hak zarar eder, ehl-i dalâlet istifade ediyor. Mâlüm itiraz hâdisesi îma ediyor ki, ilerde meşrebini çok beğenmiş bazı zâtlar ve hodgâm bazı sofi-meşrebler ve nefس-i emmaresini tam öldürmeyen ve hubb-u cah vartasından kurtulmuş bazı Ehl-i İrşad ve Ehl-i Hak, Risale-i Nur'a ve Şâkirdlerine karşı, kendi meşreblerini ve mesleklerinin revâcını ve etba'larının hüsn-ü teveccühlerini muhafaza niyetiyle itiraz edecekler. Belki, dehşetli mukabele etmek ihtimali var. Böyle hâdiselerin vuku'unda, bizlere, İtidâl-i Dem ve sarsılmamak ve adavete girmemek ve o muârif tâifenin de rüesâlarını çürütmemek gerektir.

**Fâsetmek hâtırıma gelmiyen bir Sırri fâsetmeye mecbur oldum.
Şöyleki :**

Risale-i Nur'un Şahs-ı Mânevîsi ve O Şahs-ı Mânevîyi temsil eden Has Şâkirdlerinin Şahs-ı Mânevîsi, "Ferid" makamına mazhar oldukları için; değil hususî bir memleketin Kutbu, belki ekseriyetle Hicazda bulunan Kutb-u Âzamın tasarrufundan hâriç olduğu gibi; Onun hükmü altına girmeye de mecbur değil. Her zamanda bulunan iki İmam gibi, Onu tanımağa mecbur olmuyor. Ben, eskiden Risale-i Nur'un Şahs-ı Mânevîsini o Îmamlardan birisini zannediyordum. Şimdi anlıyorum ki: Gavs-ı Âzamda "Kutbiyet" ve "Gavsiyet"le beraber "Ferdiyet" dahi bulunduğuundan AHIRZAMANDAKİ Şâkirdlerinin bağlılığı Risale-i Nur, o Ferdiyet makamının mazharıdır.

Bu gizlenmeye lâyık olan bu Sîrr-ı Azime binâen, Mekke-i Mükerreme'de dahi -farz-ı muhal olarak- Risale-i Nur aleyhinde bir itiraz Kutb-u Âzam'dan dahi gelse, Risale-i Nur Şâkirdleri sarsılmayıp, o mübarek Kutb-u Âzamın itirazını İltifat ve Selâm suretinde telâkki

edip, teveccühünü de kazanmak için, medar-ı itiraz noktaları o büyük Üstadlarına karşı izah etmek, ellerini öpmekтир.

Ey Kardeşlerim! Bu zamanda, öyle dehşetli cereyanlar ve hayatı ve cihani sarsacak hâdiseler içinde, hadsiz bir Metanet ve İtidal-i Dem ve nihayetsiz bir Fedâkârlık taşımak gerektir.

Evet **يَسْتَحِبُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا عَلَى الْآخِرَةِ** Âyetinin mânâ-yı işaretîsiyle:

Âhireti bildikleri ve Îman ettikleri halde, dünyayı Âhirete severek tercih etmek ve kırılacak şîşeyi, bâki bir Elmasa bilerek rıza ve sevinçle tercih etmek; ve âkîbeti görmeyen kör hissiyatın hükmüyle, hazır bir dirhem zehirli lezzeti, ileride bir batman sâfi lezzete tercih etmek, bu zamanın dehşetli bir marazı ve musibetidir. O musibet sırrıyla, hakikî Mü'minler dahi, bazan ehl-i dalâlete tarafdar olmak gibi dehşetli hatâda bulunuyorlar. Cenab-ı Hak, Ehl-i Îmanı ve Risale-i Nur Şâkirdlerini, bu musibetlerin şerrinden muhafaza eylesin **أَمِينٌ**.

Said Nursî

* * *

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Ey Kardeşlerim!

Bu zamanda, hususan bu sıralarda, Risale-i Nur'un Şâkirdleri, tam bir Metanet ve Tesanûd ve Dikkat etmeye mecburdurlar. **اللَّهُ الْحَمْدُ**, Isparta ve havâlisi Kahramanları, demir gibi Metanet göstermesiyle, başka yerlerde de hüsн-ü misal oldu.

Ey Husrev! Tesirli ve güzel Mektubunu aldım. Vazifenin başına geçmen, bizi fevkâlâde mesrur etti. Binler safâlarla geldin. Sen, bu bir buçuk sene, maddî Kalemin işlediğiinden merak etme. Senin yerine o Kerametli Kaleminin Yadigârı olan Mu'cizat-ı Ahmedîye'nin biri, Vilâ-yât-ı Şarkiyede faalâne geziyor. Diğer son yazdığını Nüsha da, İstanbulda senin yerinde çalışıp, **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** Fütuhat yapar.

Senin yazdığını mucizeli iki Kur'an-ı Azîmüşşanın bu havâlide, hususan Ramazan-ı Şerifte sana kazandırdıkları Sevâblar, tâhsin

ve tebriklerini, **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** yakında Tab'a girmesiyle, Âlem-i İslâm'dan senin Ruhuna yağacak Rahmet Dualarını düşün. Allah'a şükret.

Said Nursî

* * *

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Azîz Siddîk Kardeşlerim,

Ben, pek kat'î bir surette ve bine yakın tecrübelerim neticesinde kat'î kanaatim gelmiş ve ekser günlerde hissediyorum ki; Risale-i Nurun Hizmetinde bulduğum günde -Hizmetin derecesine göre- Kalbimde, bedenimde, dimağında, maişetimde bir İnkışaf, İnbisat, Ferahlık, Bereket görüyorum. Ve çokları itiraf ediyor, "Biz de hissediyoruz" derler. Hattâ, size geçen sene yazdığım gibi, benim pek az gıda ile yaşadığımın Sırı, o Bereket imiş. Hem madem İmam-ı Şâfiî'den Rivayet var ki : "Hâlis Talebe-i Ulûmun Rızıkına ben kefalet edebilirim" demiş. Çünkü Rızıklarında Vüs'at ve Bereket olur. Madem Hakikat budur ve madem hâlis Talebe-i Ulûm ünvanına şimdi Nur Şâkirdleri bu zamanda tam liyâkat göstermişler; elbette şimdi yeni açlık ve kahta mukabil, Risale-i Nur Hizmetini bırakmak ve zaruret-i maişet özrüyle maişet peşine koşmak yerine en iyi çare, Şükür ve Kanaat ve Risale-i Nur Talebeliğine tam sarılmaktır.

Said Nursî

* * *

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Risale-i Nur ve Ondan tam Ders alan Şâkirdleri; değil dünya siyasetlerine, belki bütün dünyaya karşı da Risale-i Nuru âlet edemez ve şimdîye kadar da etmemiş. Biz, ehl-i dünyanın dünyalarına karışmıyoruz... Bizden zarar tevehhüm etmek, divaneliktir.

Evvelâ: Kur'an, bizi siyasetten menetmiş; tâ ki Elmas gibi Hakikatları ehl-i dünya nazarında cam parçalarına inmesin.

Sâniyen: Şefkat, Vicdan, Hakikat, bizi siyasetten menediyor. Çünkü tokada müstehak dinsiz münafiklar onda iki ise, onlarla müteallik yedi-sekiz mâsum, bîçare, çoluk-çocuk, zaif, hasta ve ihtiyarlar var. Belâ, musibet gelse, o mâsumlar o belâya düşecekler; belki o iki münâfik dinsiz daha az zarar görecek. Onun için siyaset yoliyle, idare ve âsâyişi ihlâl tarzında neticenin husulu de meşkûk olduğu halde girmekten; Risale-i Nur'un mahiyetindeki Şefkat, Merhamet, Hak ve Hakikat Şâkîrlarını menediyor.

Sâlisen: Bu vatan, bu millet ve bu vatandaşları ehl-i hükümet, ne şekilde olursa olsun, Risale-i Nura eşedd-i ihtiyaç ile muhtaçtır. Değil korkmak veya adavet etmek; en dinsizleri de, Onun dindarâne, hak-perestâne Düsturlarına tarafdar olmak gerektir. Meğer ki, bütün bütün millete, vatana, Hâkimiyet-i İslâmiyeye hiyanet ola. Çünkü: Bu milletin ve bu vatanın hayat-ı içtimaiyesini anarşilikten kurtarmak ve büyük tehlikelerden halâs etmek için, beş Esas lâzımdır ve zarurîdir:

Birincisi: Merhamet, ikincisi: Hürmet, üçüncüsü: Emniyet, dördüncüsü: Haram - Helâlı bilip haramdan çekilmek, beşincisi: Serseriliği bırakıp İtaat etmektir.

İşte, Risale-i Nur hayat-ı içtimaiyeye baktığı vakit, bu beş Esası temin edip âsâyişin temel taşını tesbit ve temin eder. Risale-i Nur'a ilişenler kat'iyyen bilsinler ki; onların ilişmesi, anarşilik hesabına vatan ve millet ve âsâyişe düşmanlıktır. İşte bunun bir hülâsasını o casusa söyledim, dedim ki: "Seni gönderenlere söyle, hem de ki: Onsekiz senedir bir defa kendi istirahati için hükümete müracaat etmiyen ve yirmibir aydır dünyayı herc ü merc eden harblerden hiçbir haber almayan ve çok mühim makamlarda çok mühim adamların dostâne temaslarını istiğna edip kabul etmiyen bir adama ondan korkup tevehhüm edip dünyانıza karışmak ihtimaliyle evhama düşüp tarassudlarla sıkıntı vermekte hangi mânâ var, hangi maslahat var, hangi kanun var? Divaneler de bilirler ki; ona ilişmek, divaneliktir!" O casus da kalktı gitti.

Said Nursî

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Azîz Kardeşlerim,

Bu defa yazılarınızda İhlâs Risalelerini gördüğüm için, sizi, o gibi Risalelerin Dersine havale edip, ziyade bir Derse ihtiyaç görmedim. Yalnız bunu ihtar ediyorum ki: Mesleğimiz, Sîrr-ı İhlâsa dayanıp, Hakaik-ı İmanîye olduğu için, hayat-ı dünyaya, hayat-ı içtimaiyeye mecbur olmadan karışmamak ve rekabete, tarafgırlığa ve mübarezeye sevkeden hâlâttan tecerrüd etmeye mesleğimiz itibarıyle mecburuz. Binler teessûf ki; şimdiki müdhiş yılanların hücumuna mâruz bîçare Ehl-i İlim ve Ehl-i Diyanet, sineklerin ısrarması gibi cüz'î kusuratu bahane ederek, birbirini tenkid ile, yılanların ve zindik münafkıların tahribatlarına ve kendilerini onların eliyle öldürmesine yardım ediyorlar. Gayet muhlis bir Kardeşimizin Mektubunda, bir ihtiyar Âlim ve Vâizin Risale-i Nur'a zarar verecek vaziyette bulunması; benim gibi binler kusurları bulunan bir bîçarenin ehemmiyetli mâzerete binâen, bir Sünneti terkettiğim bahane-siyle şahsımı çürüttüp Risale-i Nur'a ilişmek istemiş.

Evvelâ: Hem o Zât, hem sizler biliniz ki, ben, Risale-i Nurun Hizmetkâriyim ve o dükkânın bir Dellâliyim. Risale-i Nur ise, Arş-ı Azama bağlı olan Kur'an-ı Azîmûşsan ile bağlanmış bir hakikî Tefsirdir. Benim şahsîmdaki kusurat Ona sirayet etmez.

Sâniyen: O Vâiz ve Âlim Zâta, benim tarafımdan Selâm söyleyiniz... Benim şahsına olan tenkidini, itirazını başım üzerine kabul ediyorum. Sizler de, o Zâtı ve onun gibileri münakaşa ve münazaraya sevketmeyiniz; hattâ tecavüz edilse de, beddua ile de mukabele etmeyiniz. Kim olursa olsun; madem İmanı var, o noktada Kardeşimizdir. Bize düşmanlık da etse, mesleğimizce mukabele edemeyiz. Çünkü daha şiddetli düşmanlar ve yılanlar var. Elimizde Nur var, topuz yok! Nur incitmez, ışığıyla okşar. Ve bilhassa Ehl-i İlim olsa, İlimden gelen enaniyeti de varsa, enaniyetlerini tahrik etmeyiniz. Mümkün olduğu kadar

وَإِذَا مَرَّ وَأَلْغَوْ مَرَّ وَأَكْرَامًا

Düsturunu rehber ediniz. Hem o Zât, madem evvelce Risale-i Nura

girmiş ve yazıyle de iştirak etmiş; o daire içindedir. Onun fikren bir yanlışı varsa da afvediniz. Değil onlar gibi Ehl-i Diyanet ve Tarikata mensub Müslümanlar, şimdi bu acib zamanda İmanı bulunan ve firka-i dâlleden bile olsa, onlarla uğraşmamak ve Allah'ı tanıyan ve Âhireti tasdik eden hıristiyan bile olsa, onlarla medar-ı niza noktaları medar-ı münâkaşa etmemeyi; hem bu acib zaman, hem mesleğimiz, hem Kudsî Hizmetimiz iktiza ediyor.

Said Nursî

* * *

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Risale-i Nurun mesleği ise; Vazifesini yapar, Cenab-ı Hakk'ın Vazifesine karışmaz. Vazifesi Tebliğdir. Kabul ettirmek, Cenab-ı Hakk'ın Vazifesidir. Hem, kemmiyete ehemmiyet verilmez. Sen o havâlide bir tek Âtfî bulsan, yüzü bulmuş gibidir, merak etme. Hem mümkün olduğu kadar, hâriçden gelen böyle ilişmelere ehemmiyet verme. Fakat ihtiyat ile, bu atalet mevsimi ve gaflet zamanı ve derd-i maişet ibtilâsı zamanında cüz'î bir iştigal de ehemmiyetlidir. Tevakkuf değil; muvaffakiyetsizlik, mağlûbiyet yok; Risale-i Nurun her tarafta gâlibane Fütuhatı var.

Said Nursî

* * *

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Azîz Sıddîk Kardeşlerim,

Risale-i Nur dünya işlerine âlet olamaz. Dünya işlerinde siper edilmez. Çünkü, ehemmiyetli bir İbadet-i Tefekkûriye olduğu cihetle, dünyevî maksadlar kasden Ondan istenilmez. İstenilse, İhlâs kırılır. O ehemmiyetli İbadet şekli değişir. Bazı çocuklar gibi, doğuştukleri vakit Kur'an'ı siper eder. Başına gelen darbe, Kur'an'a geldiği gibi, Risale-i Nur, böyle muannid hasımlara karşı siper isti'mâl edilmemeli. Evet, Risale-i Nura iliesenler, tokat yerler. Yüzer vukuât şâhiddir. Fakat Risale-i Nur, tokatlarda istimâl edilmez ve niyet ve

kasd ile tokatlar gelmez. Çünkü, Sırr-ı İhlâs ve Sırr-ı Ubudiyete münafidir. Bizler; bizlere zulmedenleri bizi himaye eden ve Risale-i Nur'da istihdam eden Rabbimize havale ediyoruz... Evet dünyaya aid hârika neticeler, bazı Evrad-ı Mühimme gibi, Risale-i Nurda çokça terettüb ediyor. Fakat onlar istenilmez, belki verilir. İllet olamaz, bir faide olabilir. Eğer istemekle olsa, illet olur, İhlâsı kırar; o İbadeti kısmen ibtal eder. Evet, Risale-i Nurun o kadar dehşetli muannidlere karşı gâlibane mukavemeti, Sırr-ı İhlâssan; hiçbir şeye âlet edilmemesinden ve doğrudan doğruya Saadet-i Ebediyeye bakmasından ve Hizmet-i İmaniyeden başka bir maksad tâkib etmemesinden ve bazı Ehl-i Tarikatın ehemmiyet verdikleri Keşf ve Kerâmet-i Şahsiyeye ehemmiyet vermemesindendir. Ve Velâyet-i Kübra Ashabları olan Sahabîler gibi, Veraset-i Nübüvvet Sırriyle, yalnız Îman Nurlarını neşremek ve Ehl-i Îmanın Îmanlarını kurtarmaktır. Evet, Risale-i Nurun bu dehşetli zamanda kazandırdığı iki netice-i muhakkakası, herşeyin fevkindedir; başka şeylere ve makamlara ihtiyaç bırakmıyor..

Birinci Neticesi: Sadakat ve Kanaatla Risale-i Nur Dairesine girenler, Îmanla kabre gireceğine gayet kuvvetli emareler var.

İkincisi: Risale-i Nur Dairesinde, ihtiyarımız olmadan takarrur ve tahakkuk eden Şirket-i Mâneviye-i Uhreviye cihetile, herbir hakikî Sâdîk Şâkirdi; binler dillerle, Kalblerle Dua etmek, İstîqfar etmek, İbadet etmek ve bazı Melâike gibi kırk bin lisan ile Tesbih etmektir. Ve Ramazan-ı Şerifteki Hakikat-ı Leyle-i Kadir gibi Kudsî, Ulvî Hakikatları, yüzbin el ile aramaktır. İşte bu gibi netice içindir ki; Risale-i Nur Şâkirdleri, Hizmet-i Nuriyeyi Velâyet makamına tercih eder; Keşf ve Keramâtı aramaz, ve Âhiret Meyvelerini dünyada koparmaya çalışmaz. Vazife-i İlâhiye olan Muvaffakiyet ve halka kabul ettirmek ve revaç vermek ve galebe ettirmek ve müstahak oldukları şân ü şeref ve Ezvak ve İnayetlere mazhar etmek gibi kendi Vazifelerinin hârcinde bulunan şeylere karışmazlar ve harekâtını, onlara bina etmezler. Hâlisen, muhlisen çalışırlar, "Vazifemiz Hizmettir, o yeter." derler.

Said Nursî

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Seksen küsur sene kıymetinde bulunan ve Ramazan-ı Şerif'in mecmuunda gizlenen Leyle-i Kadri kazanmak için, Risale-i Nur Şâkirdlerinin Şirket-i Mâneviye-i Uhreviyeleri muktezâsına, herbiri mütekel-

lim-i maalgayr sîgasında **أَجْرَنَا بِرَحْمَنَا إِغْفِرْلَنَا** gibi Tâbiratta "biz" dedikleri vakit Risale-i Nurun Sâdîk Şâkirdlerini niyet etmek gerektir. Tâ herbir Şâkird, umumun nâmına Münacât edip çalışın. Bu bîçare, az çalışabilen ve haddinden çok fazla Hizmet Ondan beklenen bu Kardeşinize, o hüsn-ü zanları yanlış çıkarmamak için, geçmiş Ramazan gibi yardımınızı rica ediyorum.

Said Nursî

* * *

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ

İki-üç gün evvel, Yirmiikinci Söz tashih edilirken dinledim, gördüm ki: İçinde hem külli Zikir, hem geniş Fikir, hem kesretli Tehlîl, hem kuvvetli İmanî Ders, hem galetsiz Huzur, hem Kudsî Hikmet, hem yüksek bir İbadet-i Tefekkürîye gibi Nurlar var. Bir kısım Şâkirtlerin İbadet niyetiyle Risaleleri ya yazmak veya okumak veya dinlemekliğinin hikmetini bildim. **بَارَكَ اللَّهُ** dedim; Hak verdim.

Said Nursî

* * *

Karadağın Bir Meyvesi

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Azîz Sîddîk Kardeşlerim,

Bu defa, Mektub yerinde bu Meyveyi gönderiyoruz. Bir Âyetin mânâ-yı işaretinin külliyetinden bir ferdi, hürriyyetten bu âna kadardır.

Teşrin-i sâni otuzuncu gün, bin üç yüz eşi sekizde Karadağ başına çıktıydum. İnsanların, hususan Müslümanların bu teselsül eden helâketleri ve hasaretleri ne vakitten başladı ve ne vakte kadardır, hâtıra geldi.

Birden, her müşkilimi halleden Kur'an-ı Mu'ciz-ül-beyan, Sûre-i **وَالْعَصْرِ** 'yı karşıma çıkardı. Bak! dedi. Baktım. Her asra hitab ettiği gibi, bu asrı-mızda da daha ziyade bakan **وَالْعَصْرِ إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ** Ayetindeki

إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ makam-1 cifrîsi bin üç yüz yirmidört edip, hürriyet inkılâbiyle başlayan tebeddül-ü sultanat ve Balkan ve İtalyan Harpleri ve Birinci Harb-i Umumî mağlûbiyetleri ve muâhedeleri ve Şeâir-i İslâmiyenin sarsılmaları ve bu memleketin zelzeleleri ve yangınları ve İkinci Harb-i Umumî'nin zemin yüzünde firtınaları gibi Semavî ve Arzî musibetler ile hasâret-i İnsaniye ile **إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ** Ayetinin, bu asırda dahi bir Hakikati, maddeten aynı tarihiyle gösterip, bir Lem'a-i İ'cazı gösteriyor. **إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ** (هـ), Tâhirdeki **وَالْعَصْرِ** sayılır, şedde sayılır ise; makam-1 cifrîsi bin üç yüz ellisekiz ve dokuz olan bu senenin ve gelecek senenin aynı tarihini göstermekle, o hasâretlerden, bâhusus mânevî hasâretlerden kurtulmanın çare-i yegânesi, İman ve A'mâl-i Sâliha olduğu gibi; ve mefhûm-u muhalifiyle o hasâretin de sebeb-i yegânesi, küfür ve kûfran, şükürsüzlük, yâni imansızlık ve fisk ve sefahet olduğunu gösterdi. Sûre-i **وَالْعَصْرِ**'in Azamet ve Kudsiyetini ve kısalıyla beraber gayet geniş ve uzun Hakaikin Hazinesi olduğunu tasdik ederek Cenab-ı Hakk'a şükrettik.

Evet Âlem-i İslâm'ın, bu asrin hasareti olan bu dehşetli İkinci Harb-i Umumî'den kurtulmasının sebebi, Kur'an'dan gelen İman ve A'mâl-i Sâliha olduğu gibi; fakirlere gelen acı açlık ve kahtın sebebi,

orucun tatlı açığını çekmedikleri ve zenginlere gelen hasaret ve zâiyatın sebebi de, Zekât yerinde ihtikâr etmeleridir. Ve Anadolu'nun bir meydan-ı harb olmamasının sebebi, **إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا** Kelime-i Kudsiyesinin Haki-
katını fevkâlâde bir surette yüzbin İnsanların Kalblerine tahkîkî bir tarzda Ders veren Risale-i Nur olduğunu, pek çok emarelerle ve Şâkirdlerinden binler Ehl-i Hakikat ve dikkatin kanaatlari isbat eder.

* * *

RİSALE-İ NURUN KÜÇÜK VE MÂSUM ŞÂKİRDLERİ

Aziz Sıddık Kardeşlerim,

Risale-i Nurun küçük ve mâsum Şâkirdlerinden ellî-altmış Talebenin yazdıklar Nûshalar bize de gönderilmiş. Biz de, o parçaları üç cild içinde cemettik. Hem o mâsum Şâkirdlerin bazlarını, isimleriyle kaydettik. Meselâ: Ömer, onbeş yaşında; Bekir, dokuz yaşında; **Hüseyin, onbir yaşında; Hâfız Nebi, ondört yaşında; Mustafa, ondört yaşında; Mustafa, onuç yaşında; Ahmed Zeki, onuç yaşında; Ali, oniki yaşında; Hâfız Ahmed, oniki yaşında...** Bu yaşta daha çok çocuklar var, uzun olmasın diye yazılmadı. İşte bu mâsum çocukların, Risale-i Nur'dan aldıkları Derslerinin ve yazdıklarının bir kısmını bize göndermişler. Biz de onların isimlerini bir cetvelde dercettik. Bunların, bu zamanda, bu ciddî çalışmaları gösteriyor ki; Risale-i Nur'da öyle mânevî bir Zevk ve câzibedar bir Nur var ki, mekteblerdeki çocuklar okumağa şevkle sevmek için îcad ettikleri her nevi eğlence ve teşviklere galebe edecek bir Lezzet, bir Sürur, bir Şevk Risale-i Nur veriyor ki, çocuklar böyle hareket ediyorlar. Hem bu hal gösteriyor ki, Risale-i Nur köklesiyor.

إِنْ شَاءَ اللَّهُ daha hiçbir şey Onu koparamayacak. Ensal-i Âtiyede devam edecek. Aynen bu mâsum küçük Şâkirdler gibi, Risale-i Nurun Cazibedar Dairesine giren Ümmî ihtiyarların dahi, kırk-elli yaşından sonra Risale-i Nurun hatırlı için yazıya başlayıp yazdıklarını kırk-elli parçayı, iki-uç mecmua içinde dercettik. Bu Ümmî ihtiyarların ve kısmen çoban ve efelerin, bu zamanda, bu acib şerait içinde herşeye tercihan Risale-i

Nura bu surette çalışmaları gösteriyor ki, bu zamanda Risale-i Nura ekmeğten ziyade ihtiyaç var ki; harmancılar, çiftçiler, çobanlar, yörük efeleri hâcât-ı zaruriyeden ziyade Risale-i Nura çalışmaları, Risale-i Nurun Hakkaniyetini gösteriyorlar. Bu cildde az; sair altı cild-i âherde mâsumların ve ihtiyar Ümmîlerin yazılarının tashihinde çok zahmet çektim. Vakit müsaade etmiyordu. Hatırıma geldi ve mânen denildi ki: Sıkılma, bunların yazıları çabuk okunmadığından, acelecileri yavaş yavaş okumağa mecbur ettiğinden, Risale-i Nurun gıda ve taam hükmündeki Hakikatlarından hem Akıl, hem Kalb, hem Ruh; hem nefis, hem his hisselerini alabilirler. Yoksa, yalnız Akıl cüz'î bir hisse alır, ötekiler gıdasız kalabilirler. Risale-i Nur, sair İlimler ve Kitablar gibi okunmalı. Çünkü, ondaki Îman-ı Tahkîkî İlimleri, başka İlimlere ve Marifetlere benzemez. Akıldan başka çok Letaif-i İnsaniyenin de Kuvvet ve Nurlarıdır.

Elhasıl, Mâsumların ve Ümmî ihtiyarların noksan yazılarında iki faide var:

Birincisi, teenni ve dikkatle okumağa mecbur etmektedir.

İkincisi, o mâsumane ve hâlisane, samimî ve tathî dillerinden, Derslerinden, Risale-i Nurun şirin ve derin Mes'elelerini lezzetli bir hayretle dinlemek, Ders almaktır.

Said Nursî

* * *

ISPARTAYA GÖNDERİLEN BİR MEKTUB

Aziz Siddîk Kardeşlerim,

Namaz Tesbihatının Sırrına göre; nasıl ki Namazdan sonra Tesbih ve Zikir ve Tehlil ile Hatme-i Muazzama-i Muhammediye ve Zikir ve Tesbih eden ve rûy-u zemin kadar geniş bir Halka-i Tahmidat-ı Ahmedîye Dairesine tasavvuran ve niyeten girmek Medar-ı Füyuzat olduğu gibi; biz dahi Risale-i Nur'un geniş Daire-i Dersinde ve Halka-i Envârında Ders alan ve çalışan binler mâsum lisânların mübarek ihtiyarların Dualarına ve A'mal-i Salihalarına hissedar olmak ve Dualarına

آمن demek hükmünde olarak, onlarla Tayy-ı Mekân ederek giyaben omuz omuza, diz dize bulunmak hayaliyle

ve niyetiyle ve tasavvuriyle kendimizi fevkalhad bahtiyar biliyoruz. Hususan âhir ömrümde böyle kıymetdar mânevî evlâdları ve üzerer Abdurrahman'ları bulmak, benim için dünyada Cennet Hayatı hükmüne geçiyor. Geçen Ramazan-ı Şerif'te, hastalık münasebetiyle, herbir Kardeşim, benim hesabımı bir saat çalışmasının büyük bir neticesini Aynelyakîn ve Hakkalyakîn gördüğümden, böyle Duaları reddedilmez Mâsum-ların ve Mübarek İhtiyarların ve Üstadlarının benim hesabımı olan Duaları ve çalışmalarını, benim Risale-i Nura Hizmetimin Uhrevî bir Netice-i Bâkiyesini dünyada dahi bana gösterdi.

الباقي هو الباقي

Kardeşiniz
Said Nursî

* * *

ISPARTAYA GÖNDERİLEN BİR FIKRADIR

Risale-i Nur, kendi Sâdîk ve Sebatkâr Şâkirdlerine kazandırdığı çok büyük kâr ve kazanç ve pek çok kıymetdar neticeye mukabil; fiat olarak, o Şâkirdlerden tam ve hâlis bir Sadakat ve dâimî sarsılmaz bir Sebat ister. Evet Risale-i Nur, onbeş senede Medresede kazanılan kuvvetli Îman-ı Tahkikîyi, onbeş haftada ve bazılara onbeş günde kazandırdığına, yirmibin zât, tecrübeleriyle şehadet ederler. Hem "Îstirâk-i A'mâl-i Uhreviye" Düsturiyle, herbir Şâkirdinin her bir günde binler hâlis lisanları ile edilen makbul Duaları ve binler Ehl-i Salâhatın işledikleri A'mâl-i Salihanın misil Sevablarını kazandırıp herbir hakikî Sâdîk ve Sebatkâr Şâkirdlerini, amelce, binler adam hükmüne getirdiğini delil, kerametkârane ve takdirkârane İmam-ı Ali'nin üç İhbâri ve Keramet-i Gaybiye-i Gâvs-ı Âzam'daki tahsinkârane ve teşvikkârane Beşareti ve Kur'an-ı Mu'cizül-Beyan'ın kuvvetli İşaretleri, o hâlis Şâkirdlerin Ehl-i Saadet ve Ehl-i Cennet olacaklarını pek katî isbat ederler. Elbette böyle bir kazanç, öyle fiat ister. Madem Hakikat budur, Risale-i Nur Dairesinin yakınında bulunan Ehl-i İlim ve Ehl-i Tarikat ve sofî-meşreb zâtlar, Onun Cereyanına girmek ve İlim ve Tarikattan gelen sermayeleriyle Ona kuvvet vermek ve genişlemesine çalışmak ve Şâkirdlerini teşvik etmek

عَزِيزٌ صَدِيقٌ فَارِظٌ شَرِيفٌ

بُوادِعًا نَاهِدْ دَنْ حَلَالِ شَيْخِهِ

كَهْ كَهْ كَهْ كَهْ بَعْضِيْ أَرْكَانِيْ اِنْفَالِيْ إِيدِوبِ عَلِيهِمْ زَهْرَه

سُوقَيْ إِيدِنْ كَيْزِرِيْ ذَنْ دِيْقَلِرِنْ يَلَانِلِرِيْ عَيْقَمْ قَالَوبِ

يَا لَانْ جِيْقَنْدِيْ شَمْدَنْ بَهَانَهِ اولَهِ رَقْ جِيْجِيْتِيلَهِ

وَقُومَتِهِ جِيلَهِ اسْنَادِيْلَهِ يَا لَانِلِرِيْ سَتَرِهِ جَاهَشِورِلِرِ

وَبُونَهِ بَرَاسِرِيْ بَهَلَهِ كَهْ كَهْ تَهَاهِ تَهَاهِ اسْيَادِنْ بَرَدَنْ بَرَذَنْ اَوْ

بَيُونْ حَامُورَكَهْ جِيْكِنْدِوْ بَلَورِمْ وَبَحَاصَنْتِيْ وَبَيرِدِيرَكَهْ

كَنْدِيلِرِهِ آمِرِلِرِيْهِ سُودِرِبُورِلِرِ خَصُوْجَهَا (حَاصِمَ دِيرَ)

بَنْ اَعْرَاضِيْ نَاهِدْ دَنْ اَخْرَنْ دَهْ بُوكَلِنِيْ فَقَرِهِ دِيرِهِ جَكَدِهِ

فَقَطْ بَرَقَرِهِ مَانِعِ اولَهِ فَقَرِهِ شُورِرِ اوتْ بَزْ بَرَجَهِتَزْ

Üstadın Kastamonudan Talebelerine gönderdiği ve kendi el yazısıyla yazdığı Mektub...

Aziz Sıddık Kardeşlerim,

Bu iddianameden anlaşıldı ki, hükümetin bazı erkânını iğfâl edip aleyhimize sevk eden gizli zindikların plânları akîm kalıp yalan çıktı. Şimdi bir bahane olarak, cemiyetcilik ve komitecilik isnadiyle, yalanlarını setre çalışıyorlar. Ve bunun bir eseri olarak, benimle kimseyi temas ettirmiyorlar. Güya temas eden, birden bizden olur. Hattâ büyük memurlar da çok çekinıyorlar; ve bana sıkıntı verdirmekle, kendi-

lerini âmirlerine sevdiriyorlar. Hususan (خاص مدبر) Ben itiraznamenin

داولله برجیتمنز وارکه هر عصره او حیوز ملیون
 دا خل
 فنوبلری و روهکون بشی دفعه او مقدس
 جمیعتن پرسیلر له کامال حرمتله علاقه لمی و خدمت
 کوستیورلر **[وانما المعنون آخر]** قدسی بروئر اسله
 بربریند یاریعنه دعا اریله و معنوی فاز انجلم له
 قوستیورلر ایشته بزر بود و مخدوم جمیعتن
 افراد نذر و ولایت **[قرآنکه]** ایمان حقیقتلری
 حقیقی بر صورتده اهل ایمانه بیلیمربوب او نلری کندو
 یمنی اعدام ایدین و دامی حبیخ فخر درین قور تارقد ر
 سائیر دنیوی و سایر و انترقی جمیعت و قومنه اریله
 هنا سیتمز بوقدر و تغزیل آتیز

âhirinde, bu gelen fikrayı diyecektim; fakat bir Fikir mâni oldu. Fıkra şudur: Evet, biz bir Cemiyetiz ve öyle bir Cemiyetimiz var ki, her asırda üçyüz milyon dahil mensubları var; ve her gün beş defa, O Mukaddes Cemiyetin prensipleriyle, Kemal-

i Hürmetle alâkalarını ve Hizmetlerini gösteriyorlar; **إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِلَّا حُوَّةً** Kudsi

Programıyla, birbirinin yardımına, Duaları ile ve mânevi kazançları ile koşuyorlar. İşte biz, bu Mukaddes ve Muazzam Cemiyetin efradındanız ve hususî Vazifemiz de, Kur'anın, İmani Hakikatlarını Tahkiki bir surette Ehl-i İmana bildirip, onları ve kendimizi idam-i ebediden ve daimi haps-i münferitten kurtarmaktır. Saïr dünyevî ve siyasi ve entrikali cemiyet ve komiteler ile münasebetimiz yoktur ve tenezzül etmeyiz.

ve bir buz parçası olan enaniyetini, tam bir havuz kazanmak için, o Dairedeki Âb-ı Hayat havuzuna atıp eritmek gerektir. Yoksa başka bir çığır açmakla hem o zarar eder, hem bu müstakîm ve metin Cadde-i Kur'aniyeye bilmiyerek zarar verir ; belki zendekaya bilmeyerek bir nevi yardım hesabına geçer.

Said Nursî

* * *

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ أَبْدَادِ إِيمَانًا

Aziz, Sıddık Kardeşlerim,

Sakın sakın dünya cereyanları, hususan siyaset cereyanları ve bilhassa hârîce bakan cereyanlar, sizi tefrikaya atmasın; karşınızda ittihad etmiş dalâlet firkalarına karşı sizi perişan etmesin,

الْحُبُّ فِي اللَّهِ وَالْبُغْضُ فِي اللَّهِ

Düstur-u Rahmanî yerine,

الْحُبُّ فِي السِّيَاسَةِ وَالْبُغْضُ لِلسِّيَاسَةِ

düstur-u şeytanî hükmederek,

Melek gibi bir Hakikat Kardeşine adâvet; ve hannas gibi bir siyaset arkadaşına muhabbet ve tarafdarlıkla zulmüne rıza gösterip, cinayetine mânen şerik eylemesin.

Evet, bu zamandaki siyaset, Kalbleri ifsad edip, asabî ruhları azab içinde bırakır. Selâmet-i Kalb ve İstirahat-ı Ruh istiyen adam, siyaseti bırakmalı. Evet şimdi, küre-i arzda herkes; ya kalben, ya ruhen, ya aklen, ya bedenen gelen musibetten hissedarlıktan azab çekiyor; perişandır. Bilhassa ehl-i dalâlet ve ehl-i gaflét Merhamet-i Umumiye-i İlâhiyeden ve Hikmet-i Tâmmî-i Sübhaniye'den habersiz olduğundan; rikkat-i cinsiye sebebiyle nev-i beşerle alâkadar olduğundan, kendi eleminden başka, nev-i beşerin şimdiki elîm ve dehşetli elemleriyle dahi müteellim olup azab çekiyor. Çünkü, lüzumsuz ve mâlâyâni bir surette, Vazife-i Hakikiyelerini ve elzem işlerini bırakıp, âfâkî ve siyasi boğuşmalara ve Kâinatın

hâdiselerini merakla dinliyerek, karışarak, Ruhlarını sersem, Akıllarını geveze etmişler. "Zarara râzi olana merhamet edilmez." Mânâsında

الرَّاضِيٌ بِالضَّرِّ لَا يُنْظَرُ لَهُ Kaide-i Esasiyesiyle, Şefkat hakkını ve

Merhamet liyâkatını kendilerinden selbetmiştir. Onlara acınmaz ve şefkat edilmez. Ve lüzumsuz, başlarına belâ getiriyorlar. Ben tahmin ediyorum ki, bütün küre-i arzin bu yangınında ve firtinalarında Selâmet-i Kalbini ve İstirahat-ı Ruhunu muhafaza eden ve kurtaran, yalnız hakikî Ehl-i Îman ve Ehl-i Tevekkül ve Rızadır. Bunun içinde en ziyade kendini kurta ranlar, Risale-i Nur Dairesine Sadakatla girenlerdir. Çünkü onlar, Risale-i Nur'dan aldıkları Îman-ı Tahkîkî Derslerinin Nuriyle, Gözüyle herşeyde Rahmet-i İlâhiye'nin izini, yüzünü görüp; her şeye Kemal-i Hikmetini, Cemâl-i Adâletini müşahede ettiklerinden; Kemal-i Teslimiyet ve Rıza ile Rububiyet-i İlâhiye'nin İcraatından olan musibetleri Teslimiyetle ve gülerek karşılıyorlar, rıza gösteriyorlar. Ve Merhamet-i İlâhiyeden daha ileri şefkatlerini sürmüyorlar ki, elem ve azab çeksinler. İşte bu Hakikata binaen; değil yalnız Hayat-ı Uhreviyenin, belki dünyadaki hayatın dahi Saadet ve Lezzetini istiyenler, -hadsiz tecrübeler ile- Risale-i Nur'un Îmanî ve Kur'anî Derslerinde bulabilir ve buluyorlar.

Said Nursî

* * *

**KASTAMONU'DA BEDİÜZZAMANA SEKİZ SENE HİZMET
EDEN MEHMED FEYZİ İLE KIYMETDAR BİR NUR TALEBESİ
OLAN EMİNİN BİR MEKTUBUDUR**

**السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ بَعْدِ رَسَابِلِ التُّورِ
الْمَقْرُوْثَةِ وَالْمَكْتُوبَةِ**

Çok Sevgili, Çok Kıymetdar, Çok Müşfik Üstadımız Efendimiz Hazretleri;

Evvelâ: Leyle-i Mi'racınızı tebrik eder, ellerinizden öper, kusurumuzun afını rica ederiz.

Üstadımızın tercüme-i halini merak edenlere deriz ki:

Kur'an-ı Hakîm, otuzuç Âyatının Î'cazkâr İşaretiyle, İmam-ı Ali Râdiyâllahu Anhu Celcelûtiye ve Ercûzesinde Kerametkâr Delâlâtıyla; Gavs-ı Azam Kuddise Sirruhu, beşaretkâr Beyanatıyla, Üstadımızın hakiki terceme-i halini ve Risale-i Nurun hakiki Mahiyetini beyan etmişler.

Üstadımızın Şâhs-ı Mânevîsini bilmek istiyenler, Risale-i Nurun Îşâràt-ı Kur'aniye ve Kerâmât-ı Aleviye ve Kerâmât-ı Gavsiye Risalelerini ve Risale-i Nurun sair eczalarını dikkatle tetebübu etmeleri lâzımdır. Yalnız bizim, Üstadımız hakkındaki kanaat-ı kat'iyemiz şudur ki: İsm-i Nur ve İsm-i Hakîme mazhariyetle, Kur'an-ı Hakîmin Hazinesinden nail olduğu Hakaik ve Maârifî, Tahdis-i Nimet maksadıyla besere ilân eden bu Allâme-i Zîfünun Bediüzzaman Hazretleri, Ahlâk-ı Muhammediye Aleyhissalâtü Vesselâm ile tahallûk etmiş, nefis ve heva berzahlarından geçmiş, mekârim-i ahlâkin en mümtaz ve müstesna bir timsâl-i mücessemi olarak bu asırda bulunmuş. Şimdiye kadar bütün hayatında şayan-ı hayret bir Ulûvvü Himmet ve Sekinet ve İffet ve Mahviyet içinde yaşamış. Gına-yı Kalbi, Tevekkül ve Kanaati harikulâde; maişet ve kıyafeti pek sade ve mekârim-i ahlâki pek fevkâlâde; dünyaya zerre kadar meyil ve muhabbet etmez.

Hem öyle bir tarzda İzzet-i İlmiyeyi hayatı muhafaza etmiş ki; asla kimseye arz-ı iftikar etmemek, hayatının en mühim bir düsturu olmuştur. Dünya kendilerine teveccûh etmişse de, ondan yüz

çevirmiş olan Üstadımız; emr-i maaşda Cenab-ı Hakkın İnayetyle, İffet ve Nezahetini daima muhafaza eder; Sadaka, Zekât ve hediyeleri almaz. Yakinen biliyoruz ki; Kastamonuda bulundukları zaman, oturdukları evin içarını vermek için yorganını sattılar da, yine hiç bir suretle hediye kabul etmediler.

Hem Üstadımız, tekellüf ve taazzumdan asla hoşlanmaz ve Talebe-lerinin dahi tekellüf kaydından âzade olmalarını emreder. Ve buyururlar ki: "Tekellüf, şer'an ve hikmeten fenadır; çünkü tekellüf sevdası, İnsanı hadd-i mârufu tecavüze sevkeder. Mütekellif olanlar, bazan hodbinane bir tezahür ve tefâhur tavrı ve muvakkat soğuk bir riyakâr vaziyeti takılmaktan kurtulmaz. Halbuki bunların ikisi de Îhlâsi zedeler."

Hem Üstadımız, gayet mütevazidir. Tefevvuk ve temeyyüz dâiyelerinden, şöhret sevdalarından ziyyadesiyle sakınırlar. Kendilerine mahsus sâfi meşrebi, o gibi can sıkacak şeylerden âlidir. Herkese, hele ihtiyarlara ve çocuklara ve fukaralara, rîfk ve mülâyemetle uhuvvet-kârane bir muamele-i hâlisanede bulunurlar. Mübarek yüzlerinde, mehâbet ve beşâsetle karışık bir Nur-u Vakar lemean eder. Heybetle beraber âsar-ı üns ve ülfet dahi görünür. Daima mütebessim bulunurlar. Fakat bazan Tecelliyatın muktezası olarak Mehâbet ve Celâl nazarı o derece tezahür eder ki, artık o zaman yanında bulunup da söz söylemek istiyen adamın, âdetâ dili tutulur, ne söylemek istediği anlaşılmaz. Bu âcizler, çok defa bu hali müşahede ettik.

Üstadımızın, az söylemek âdetidir. Fakat, söylediğini veciz söyler; her halde düstur-u hikmet olarak pek mânidar ve pek şümullü birer Câmiül-Kelimdirler.

Üstadımız ne kimseyi zemmeder ve ne de yanında kimseyi giybет ettirir. Bunlardan asla hoşlanmaz. Kusur ve hataları setrederler. Hem o kadar hüsn-ü zanna mâlikdir ki, hatta kendisi hakkında bir nâseza söz tebliğ edene; "Hâşâ! bu yalandır. Bu sözü söyledi dedığın zat, böyle söylemez." buyururlar.

Üstadımızın nefisle Mücahedede bir rüsuh ve ihtisası vardır ki, asla huzûzat-ı nefsaniyelerine hizmet etmezler. Bir İnsana kâfi gelmeyecek kadar az yerler ve az uyurlar. Gecelerde, sabaha kadar câlib-i dikkat bir Hal-i Hâsiâne ile Ubudiyette bulunurlar. Yaz ve

kış bu âdetleri tahallüf etmez. Teheccûd ve Münâcât ve Evradlarını asla terketmezler. Hatta bir Ramazan-ı Şerifde pek şiddetli hastalıkda, altı gün birşey yemeden Savm-ı Visal içinde Ubudiyetteki Mücahedelerini terketmediler. Komşuları her zaman derler ki: "Biz sizin Üstadınızın sekiz sene yaz ve kış geceleri, aynı vakitlerde sabaha kadar hazır ve muhrik sadasiyle Münâcât seslerini dinler ve böyle fasılasız devamlı mücahedesine hayretler içinde kalındık."

Hem Üstadımız, taharet ve nezafet-i şer'iyyeye son derece riayet eder; her zaman Abdestli olarak bulunur; asla mübarek vaktini boş geçirmez. Ya Risale-i Nur Te'lifiyle veya Tashihîyle meşgul veya Münâcat-ı Cevşeniyeyi Kîraat ve Secdegâh-ı Ubudiyete kaim veya Tefekkür-ü Âlâ-i Îlâhî bahrine müstağrak bulunurdu. Ekseriyetle, yaz zamanı şehrə uzak ormanlık dağ vardı. Üstadımızla oraya giderdik. Yolda, hem Risale-i Nur tashih ederler, hem bu âciz Talebelerinin okudukları Risaleye dikkat ederler ve tashih için hatalarını söylerler veya hâl eski Müellefatından birisinden Ders verirler; bu suretle yolda bile mübarek vaktini vazife ile geçirirlerdi. Evet biz itiraf ediyoruz ki, Üstadımızın Nutkundaki letâfet ve ülfetindeki halâvet o derece Feyiz bahşederdi ki; İnsan, sabahтан akşamaya kadar o vaziyette Ders alsa, yol yürüse, asla sıkılmak ihtimali yoktu.

Hem Üstadımız, Risale-i Nur Hizmetini herşeye tercih ederler ve buyururlardı ki: "Yirmi senedir Kur'an-ı Hakîmden ve Risale-i Nurdan başka bir Kitabı ne mütalâa etmişim ve ne de yanımında bulundurmuşum; Risale-i Nur kâfi geliyor." Evet, Feyyaz-ı Mutlak tarafından bütün Hakaik-i Kur'aniye Kalb-i Münevverine Îlham ve Îlka-1 Küllî ile ifaza olunur da Kur'an-ı Mu'ciz-ül-Beyandan başka neye muhtac olur? Bundan şüphesi olanlar, Risale-i Nura dikkat etsinler. Cenab-ı Hak, Üstadımıza, Risale-i Nur'un Te'lifinde öyle bir İktidar-ı Bedî İhsan etmiştir ki, bu herkese nasib olacak hasletlerden değildir. O hârika Nur Risaleleri, her biri; gurbette, hastalık içinde, dağda, bağda, kâtibsız tahammülü müşkûl gayet ağır şerait dahilinde, zâhirî nice müşkûlâtlarla meydana gelmiş ve Mü'minlerin imdadına yetişmiştir. Fakat, Cenab-ı Hakka şükrolsun ki, Înayet-i Îlâhiyye, hârika bir tarzda Üstadımıza fevkâlâde Muvaffakîyet İhsan etmiştir. İşte bu Sirdandır ki Cenab-ı Hak, Ona Kâinatı bir Kitab-ı Semâvi ve arzi bir Sahîfe gibi keşf ve suhudla Bihakkalyakin okuyacak bir iktidar vermiş; Mahz-ı Înayetle böyle Kudsî bir Esere

sahib kilmiştir. Evet, Âyat-1 Teşriyeyi hâvi Kur'ân-1 Mucizül-Beyanın Hakaik ve Maarifini ve Âyat-1 Kevniyeyi şâmil Kitab-1 Kebir-i Kâinatın vezâîf ve meânisini beyan edip, Mârifetullahın en yüksek derecatına urûca nev-i beşeri teşvik eden ve bugünkü günde, ölmeye yüz tutan Kalbleri bile İzn-i İlâhî ile ihtizaza getirecek kadar Harika bir Eser-i Bedîa, bir Sereyan-ı Serîa olan Risale-i Nur ile Neşr-i Hakaik eden bu vücud-u mes'ud ile beşeriyet iftihar etmek lâzım gelirken; çok garibdir ki, ehl-i şekavet tarafından zehir verilmeye cesaret ve taş attırılmaya bile cür'et ediliyor. Evet **أَشَدُ الْبَلَاءِ عَلَى الْأَنْبِيَاءِ ثُمَّ الْأَوْلَيَاءِ** Sirriyle, Enbiyanın Vârisi olanların türlü türlü belâlara uğramaları, Hikmet-i İlâhiyye iktizasından olmasıyla, o Zümre-i Mübareke gibi, Üstadımız dahi nice belâlara hedef olmuştur. Hattâ Kastamonu'ya ilk teşrif ettikleri zaman çocuklar, bir bedbaht şaki tarafından teşvik edilip, Abdest almak için çesmeye çıktıkları vakit taş atmışlar... Fakat Üstadımız daima gördüğü eza ve cefalara ululazmane Sabır ve Tahammül eder. Hem Safâ-i Sadre ve Selâmet-i Kalbe mâlik olduklarından, o çocuklara dahi hiddet etmeyip buyururlardı ki: "Bunlar, Sure-i **يٰسٰ** 'den mühim bir Âyetin Nüktesini keşfime sebep oldular" diye onlara Dua ederlerdi. Sonra bu çocuklar, Üstadımızın Duaları Bereketiyle şâyân-ı hayret bir hal kesbettiler ki; Üstadımızı uzak-yakın nerede görürlerse, koşarak yanına gelirler, mübarek Elini öperler, Duasını alırlardı.

Hem Üstadımızın hârika Hâlâtı ve şâyân-ı hayret Garaib-i Ahvali, başta Risale-i Nur olarak pek çoktur. Evet, biz itiraf ediyoruz ki; Üstadımız bizim Hâtırat-ı Kalbimizi bizden ziyade okur, çok defa haberimiz olmadığı bir meseleden bizleri şiddetli telâşla ikaz ederler, bizi hayrette bırakırlar. Fakat günler geçtikten sonra aynen Üstadımızın ikaz ettiği şeyle karşılaşır, Aklımız başına gelirdi. Üstadımızla dağa gittigimiz zaman, daha şehr'e dönme zamanı gelmeden, birden Üstadımız kalkarlar, bize de emrederlerdi. Hikmetini sormak istediğimizde: "Acele gidelim, Risale-i Nur Hizmeti için bizi bekliyorlar." Hakikaten, şehr'e avdetimizde, mutlaka mühim bir Risale-i Nur Şâkirdi bizi bekliyor bulur veya bir kaç defa gelip gittiğini komşular haber verirlerdi. Yine bir gün, Mevlânâ Hâlid (K.S.) Hazretlerinin Küçük Âşık nâmında bir Talebesinin neslinden

mübaret bir hanım, yanında (**Hâsiye**) çok senelerdenberi muhafaza ettiği Mevlânâ Hazretlerinin Cübbesini, Ramazan-ı Şerifde teberrükten Üstadımızın yanında kalsın diye Feyzi ile gönderir. Üstadımız hemen Emin Kardeşimize yıkamak için emrederek Cenab-ı Hakka şükretmeye başlar. Feyzi'nin hatırlısına: "Bu hanım, benim ile yirmi gün için gönderdi! Üstadım neden sahib çıkıyor?" diye hayretler içinde kalır. Sonra o hanımı görür, o hanım Feyzi'ye der ki: "Üstad hediyeleri kabul etmediğinden, bu suretle belki kabul eder diye öyle söylemiştim. Fakat Emanet Onundur, canımız dahi feda olsun" der, o Kardeşimizi hayretten kurtarır. Evet, mübarek Üstadımızın o Cübbeyi kabulü, Mevlânâ Halid'den sonra Vazife-i Teceddüd-ü Dinin kendilerine intikaline bir alâmet telâkkî etmesindendir, derler. Hem de öyle olmak lâzım. Çünkü Hadîs-i Sahihde:

إِنَّ اللَّهَ يَبْعَثُ لِهِدِّ الْأُمَّةِ عَلَى رَأْسِ كُلِّ مِائَةٍ سَنَةٍ مَّنْ يُجَدِّدُ هَذَا دِينَهَا

buyurulmuş. Mevlânâ Hazretlerinin, velâdeti bin yüzdoksanuç, Üstadımız Hazretlerinin ise bin ikiyüzdoksanuçtır. Bu Hadîsin tam izahî Risale-i Gavsiye'de vardır.

Üstadımız, arasında bizlere hususan Feyzi'ye, lâtife tarzında buyururlardı ki: "Cezanız var, tokat yiyeceksiniz, hapse gireceksiniz..." diye Denizli hapsimizi bize remzen haber verip; hem bizi ikaz, hem Kablelvuku bir mühim hâdiseyi keşfen beyan ediyorlardı. Hakikaten çok geçmedi, Üstadımızın dediği çıktı.

Yine Denizli hapsi hâdisesinden evvel buyurdular ki: "Kardeşlerim, çoktanız sekiz seneden fazla bir yerde kalmamışım. Şimdi buraya geleli sekiz sene oluyor. Bu sene, herhalde ya vefat edeceğim veya başka yere nakledeceğim" diye Kastamonu'dan teşrifini haber veriyorlardı.

Hem Denizli hapsi musibetinden evvel Üstadımız buyururlardı ki: "Kardeşlerim, Risale-i Nur'a birkaç cihette hücum hissediyorum, ziyade ihtiyat ediniz." Hakikaten çok geçmedi, İstanbul'da bir ihtiyar Hoca, bilmeyerek, bir Risalenin bir mes'elesine itiraz ediyor. Sonra eski Fetva Emini merhum Ali Rıza Efendi Hazretleri,

o Hocanın itirazını red ve Risale-i Nur'un Hakkaniyetini tam tasdik ediyor.

.....

Bir müddet sonra, bir hayvan ürküp, Üstadımızın bacağını incitiyor. Aylarca, ıztırablar içinde, Vazife-i Ubudiyetini ve Risale-i Nur'un Hizmet-i Kudsîyesini çok müşkülâtlâ ifa edebildi. Sonra dağda müthiş bir zehirlenmeden mütevelliit gayet ağır surette hasta iken, Denizli hapsi tevkifi meydana çıktı. Fakat o Ferd-i Ferîd, tahammülü pek müşkül bu dehşetli halde, hem Hizmet-i İmaniye ve Kur'anîyedeki azm-i metnini, hem Ubudiyetteki Vezâifi ifaya son derece gayret edip asla fütur getirmeden ulûlazmâne bir Sabır ile Sebat ediyordu. Yine, Üstadımız tevkifimizden evvel mükerrenen buyururlardı ki: "Ehl-i dünya, Risale-i Nur'a ilişmesinler, ilişirlerse, âfetlerin hücumuna sebeb olurlar." Hakikaten herkeş malûmdur ki, Risale-i Nur Şâkirdleri tevkif edilir edilmez her tarafta âfetler, zelzeleler, hastalıklar başlardı; tâ Risale-i Nur'un hakkaniyeti tasdik olunup vatana faideli olduğu itiraf edilinceye kadar çok yererde, ezcümle, Kastamonu'da zelzele devam etti. Hattâ Kastamonu'nun tarihî yüksek kalâsı (ki bazı Risalelerin Medresesi hükmüne geçti) Risale-i Nur'a ve Müellifi olan Üstadımıza İslîtiyak ve hasretinden matem tutup, en sağlam köklü taşlarını aşağı atarak, Üstadımızın İhbar-ı Gaybîsini maddeten tasdik etmiştir.

Üstadımız, tevkifimizden mukaddem buyururlardı ki: "Risale-i Nur'a müthiş bir hücum plânı var; fakat merak etmeyiniz. Müjde, Înâyet-i İlâhiyye imdadımıza yetişecek. Şöyle ki:

Bugün, okumak için Hizb-i Âzam-ı Nuri'yi açmıştım, birden karşıma: **وَاصِبْ لِحُكْمِ رَبِّكَ فَإِنَّكَ بِأَعْيُنِنَا وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ** Âyeti çıktı.

Mânen, "Bana bak!" dedi. Ben de baktım, gördüm ki; mânasının çok tabakalarından hususan mânâ-yı işaretîsiyle ve cifrîsiyle hem hapis musibetine, hem necatımıza işaret ve bize besaret ediyor" buyurdular. İşte Denizli mahkemesi, beraet kararı vermezden dokuz ay evvel, bilâtereddüt, bu Âyetin Definesinden aldığı Cevheri izhar edip, hem bu Âyet-i Kerîmenin mühim Nükte-i İ'câzını keşf, hem de bu Kuvve-i Mânevîyeye muhtaç zaif Talebelerini

tebşir etmekle bizleri mesrur eylemişlerdir. Bu Âyetin tam izahı, Denizli Müdafaasında ve Lâhikasındadır.

Nüsha-i Nâdire-i Zaman olan Üstadımız, gayet şecî ve metin ve ulül-azmâne bir cesaret-i fevkâlâdeye mâlik bir lisanül-hakdır ki, Hak yolunda söz söylemekten çekinmez ve levîm-i lâimden korkmazlar. Bir gün,

بِسْمِ اللَّهِ yazılı kabir taşlarını lâğımlar üzerine konurken görürler.

Orada, dünyaca mühim zatlar hazır oldukları halde, kimsenin söyleyemediği gayet acı sözlerle o haksız işe ve daha başka haksız işlere de Sedid-i Sedid olmuşlardır.

Hem memleketimizde herkim Üstadımızı rencide etmeye cesaret etmişse, Risale-i Nur'a zarar getirmişse, mutlaka sû-i âkibete uğramışlardır. Bazıları dehalet edip Akılları başlarına gelmiş ise de, bazıları da cezalarını çekmişlerdir. Bu vak'aların bazıları Lâhikada yazılmıştır.

Elhasıl mübarek Üstadımızın Evsaf-ı Kemalini ve mehâsin-i ahvalini bizim gibi âcizlerin bihakkın tasvir ve târif edebilmesine imkân yoktur. Hâlik-ı Zülcelâl Velcemal Hazretleri, Üstadımızı, bir vücad-u müstesna olarak yaratmış ve Tevfik-i İlâhiyyesine mazhar kılmıştır. Ne Saadet Ona ki; Onun bizzat iştigal ettiği ve ehemmiyetle teşvik ve tavsiye ettiği Risale-i Nur ile Hizmet-i Kurâniye ve İmaniyede buluna ve Risale-i Nur'dan Dersini almış ola...

Üstadımız, memlekette bulundukça, fâsilasız Neşr-i Hakaik eylemiş ve bizim Saadetimiz için Feyiz bahşeden mübarek nefesini sarfetmiştir. Cenab-ı Erhamürrâhiminden bütün Ruh u Canımızla niyaz ederiz ki "Mahşer gününde dahi bizleri:

السَّعِيدُ سَعِيدٌ فِي بَطْنِ أُمِّهِ

Hadîs-i Şerifine mazhar olan Üstadımız Define-i Ulûm ve Fünûn, Bedî-ül-Beyan Allâme-i Bediüzzaman Said Nursî Hazretleri ile birlikte haşretsin. Tâ ki, o korkulu günde Nurlu, Müşfik, Mübarek Eliyle elimizi tutsun, Huzur-u Resûl-ü Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'a bizi götürsün, **إِنْ شَاءَ اللَّهُ!**..."

**Risale-i Nur Şakirdlerinden
FEYZİ, EMİN**

ÂYET-ÜL KÜBRA HAKKINDA BİRKAÇ SÖZ

Bediüzzaman Hazretleri Kastamonu'da iken, "Âyet-ül Kübra" nâmiyle, Cenab-ı Hakkın Varlığını, Birliğini, Kâinattaki mevcudatın lisansılarıyla isbat eden muazzam bir Risale yazmıştır.

Bu Risale için Üstadımız, "şimdiki dehşetli tahribata karşı bir Hakikat-ı Kur'âniye ve bir Sedd-i Âzamdır" demiştir.

Kalbe geldiği gibi acele olarak yazdırılmış, birinci müsvedde ile iktifa edilmiştir. Üstad, "Yazdiğim vakit irade ve ihtiyarım ile olmadığını hissettiğimden, kendi fikrimle tanzim veya ıslah etmeyi muvafık görmedim." buyurmuştur.

Bu Risale, ilk defa gizli olarak tab'edilmesinden dolayı, Üstad ve Talebelerinin hapsine sebep olmuşsa da bilâhare Denizli ve Ankara Ağır Ceza Mahkemeleri, iki senelik tetkikatlarından sonra beraatlarına ve Risalenin iadesine ittifakla karar vermişlerdir.

İمام-ı Ali (R.A.) gayb-âsına nazariyle bu Risaleyi görmüş, "Kaside-i Celcelutiye"inde bu Risalenin ehemmiyetine ve makbuliyetine işaret edip **وَبِالْأَيْتِ الْكَبِيرِ أَمْنِي مِنَ الْقَبْحِ** Fıkraşıyla Onu Şefaatçı yaparak Dua etmiştir.

Bu Âyetül-Kübra'nın tetkiki neticesinde Üstad ve Talebelerinin beraatle hapisten kurtulmaları, İmam-ı Ali (R.A.)'nın bu Duasının kabulünü isbat etmiştir.

Bu asırda dalâlet cereyanları, Müslümanların İmanlarında şiddetli bir tahribat yapmak teşebbüsüne karşı, bu Hakikat-ı Kur'âniyenin, bir Sedd-i Âzam olarak makam münasebetiyle buraya dercedilmesi muvafik görüldü...

Âyet-ül Kübra

KÂİNATTAN HÂLİKINI SORAN BİR SEYYAHIN
MÜŞAHEDATIDIR.

(Tevhid hakkında iki makamdan ibaret Yedinci Sha'a olan Âyet-ül-Kübra Risalesinin İkinci Makamının bir kismıdır.)

تُسَبِّحُ لَهُ السَّمَاوَاتُ السَّبِيعُ وَالْأَرْضُ وَمَنْ فِيهِنَّ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
وَلَكِنَّ لَا تَفْقَهُونَ تَسْبِيحَهُمْ إِنَّهُ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا

Bu Âyet-i Muazzama gibi pek çok Âyâti Kur'âniye; bu Kâinat Hâlikini bildirmek cihetinde, her vakit ve herkesin en çok hayretle bakıp zevk ile mütalâa ettiği en parlak bir Sahife-i Tevhîd olan Semavatı en başta zikretmelerinden, en başta ona başlamak muvafiktir.

Evet, bu dünya memleketine ve misafirhanesine gelen herbir misafir, gözünü açıp baktıkça görür ki: Gayet keremkârane bir Ziyafetgâh ve gayet san'atkârane bir Teşhirgâh ve gayet haşmetkârane bir Ordugâh ve Tâlimgâh ve gayet hayretkârane ve şevk-engizane bir Seyrangâh ve Temâşagâh ve gayet mânidarane ve hikmetperverane bir Mütalââgâh olan bu güzel Misafirhanenin Sahibini ve bu Kitab-ı Kebîrin Müellifini ve bu muhteşem memleketin Sultanını tanımak ve bilmek için şiddetle merak ederken, en başta göklerin, Nur yıldızı ile yazılan güzel yüzü görünür. "Bana bak aradığını sana bildireceğim!" der. O da bakar görür ki: Bir kısmı, arzımızdan bin defa büyük ve o büyüklerden bir kısmı, top güllesinden

yetmiş derece sür'atlı yüzbinler Ecram-ı Semaviyeyi direksiz düşürmeden durduran ve birbirine çarpmadan fevkalhad çabuk, beraber gezdiren; yağsız, söndürmeden, mütemadiyen o hadsiz lambaları yandıran ve hiçbir gürültü ve ihtilâl çıkartmadan o nihayetsiz büyük kütleleri idare eden ve güneş ve kamerin vazifeleri gibi, hiç isyan ettirmeden o pek büyük mahlûkları vazifelerle çalıştırın ve iki kutbun dairesindeki hesap rakamlarına sıkışmayan bir nihayetsiz uzaklık içinde, aynı zamanda, aynı kuvvet ve aynı tarz ve aynı Sikke-i Fitrat ve aynı surette, beraber, noksansız Tasarruf eden ve o pek büyük mütecaviz kuvvetleri taşıyanları, tecavüz ettirmeden Kanununa İtaat ettiren ve o nihayetsiz kalabalığın enkazları gibi, göğün yüzünü kirletecek süprüntülere meydan vermeden, pek parlak ve pek güzel temizlettiren ve bir muntazam ordu manevrası gibi manevra ile gezdiren ve arzı döndürmesiyle, o haşmetli manevranın başka bir surette hakikî ve hayalî tarzlarını her gece ve her sene sinema levhaları gibi seyirci mahlûkatına gösteren bir Tezahür-ü Rububiyet ve O Rububiyet Faaliyeti içinde görünen Teshir, Tedbir, Tedvir, Tanzim, Tanzif, Tavziften mürekkep bir Hakikat, bu Azameti ve İhatatı ile O Semavat Hâlikîn'nin Vücub-u Vüciduna ve Vahdetine ve Mevcudiyeti, Semavatın Mevcudiyetinden daha zâhir bulunduğuna bilmüşahede şehadet eder mânasiyle, Birinci Makamın birinci basamağında:

لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْوَاحِدُ الْجُوْدُ الَّذِي دَلَّ عَلَى وُجُوبِ وُجُودِهِ فِي وَحْدَتِهِ
 السَّمَاوَاتُ بِحَمِيعِ مَا فِيهَا شَهَادَةٌ عَظِيمَةٌ حَقِيقَةٌ التَّسْخِيرُ وَالتَّدْبِيرُ وَ
 التَّدْبِيرُ وَالنَّتْرِيْمُ وَالنَّتْنِيْفُ وَالتَّوْظِيفُ الْوَاسِعَةُ الْمُكَمَّلَةُ بِالْمُشَاهَدَةُ

denilmiştir.

Sonra, dünyaya gelen o yolcu adama ve misafire, Cevv-i Sema denilen ve mahşer-i acaib olan feza, gürültü ile konuşarak bağırıyor: "Bana bak! Merakla aradığını ve seni buraya göndereni benimle bileyebilir ve bulabilirsin." der. O misafir, onun ekşi, fakat merhametli yüzüne bakar. Müthiş, fakat müjdeli gürültüsünü dinler, görür ki: Zemin ile âsuman ortasında muallâkda durdurulan

bulut, gayet hakîmane ve rahîmane bir tarzda zemin bahçesini sular ve zemin ahalisine Âb-ı Hayat getirir ve harareti (yâni yaşamak ateşinin şiddetini) tâdil eder ve ihtiyaca göre her yerin imdadına yetişir. Ve bu vazifeler gibi çok vazifeleri görmekle beraber, muntazam bir ordunun acele emirlere göre görünmesi ve gizlenmesi gibi, birden cevvi doldurulan o koca bulut dahi gizlenir, bütün eczaları istirahata çekilir, hiçbir eseri görülmez. Sonra, "Yağmur başına arş!" Emrini aldığı anda; bir saat, belki birkaç dakika zarfında toplanıp cevvi doldurur, bir Kumandanın emrini bekler gibi durur!

Sonra o yolcu, cevvdeki rüzgâra bakar, görür ki: Hava o kadar çok vazifelerle gayet hakîmane ve kerîmane istihdam olunur ki, güya o câmid havanın şuursuz zerrelerinden herbir zerresi, bu Kâinat Sultanından gelen Emirleri dinler, bilir ve hiçbirini geri bırakmıyarak, o Kumandanın kuvvetiyle yapar ve İntizamla yerine getirir bir vaziyetle, zeminin bütün nüfuslarına nefes vermek ve hayatı lüzumu bulunan hararet ve ziya ve elektrik gibi maddeleri ve sesleri nakletmek ve nebatatın telkihine vasıta olmak gibi çok külli vazifelerde ve Hizmetlerde, bir Dest-i Gaybî tarafından gayet şuatkârane ve alîmâne ve hayatperverâne istihdam olunuyor...

Sonra yağmura bakıyor, görür ki: O lâtif ve berrak ve tatlı ve hiçten ve gaybî bir Hazine-i Rahmetten gönderilen katrelerde o kadar Rahmânî Hediye ve Vazifeler var ki, güya Rahmet, tecessüm ederek katreler suretinde Hazine-i Rabbaniyeden akıyor, mânasında olduğundan, yağmura "Rahmet" namı verilmiştir.

Sonra şimşege bakar ve ra'dı (gök gürültüsü) dinler, görür ki: Pek acîb ve garib Hizmetlerde çalıştırılıyorlar.

Sonra gözünü çeker, Aklına bakar, kendi kendine der ki: Atılmış pamuk gibi bu câmid, şuursuz bulut; elbette bizleri bilmez ve bize acayıp imdadımıza kendi kendine koşmaz ve emirsiz meydana çıkmaz ve gizlenmez; belki gayet Kadir ve Rahîm bir Kumandanın Emriyle hareket eder ki, bir iz bırakmadan gizlenir ve defaten meydana çıkar, iş başına geçer ve gayet fa'al ve müteâl ve gayet cilveli ve haşmetli bir Sultanın Fermanıyla ve Kuvvetiyle vakit-bevakit cevvi Âlemi doldurup boşaltır ve mütemadiyen hikmetle yazar ve paydos ile bozar tahtasına ve Mahv ve İsbat Levhasına ve Haşir ve Kiyamet suretine çevirir ve gayet lütufkâr ve İhsanperver ve gayet

Keremkâr ve Rububiyetperver bir Hâkim-i Müdebbirin Tedbirıyla rüzgâra biner ve dağlar gibi yağmur hazinelarını bindirir, muhtaç olan yerlere yetişir. Güya onlara acıüp ağlayarak, göz yaşlarıyle, onları çiçeklerle güldürür. Güneşin şiddet-i ateşini serinlendirir ve sünger gibi bahçelerine su serper ve zemin yüzünü yikar, temizler.

Hem o meraklı yolcu kendi Aklına der: "Bu câmid, hayatsız, şuursuz, mütemadiyen çalkanan, kararsız, firtinalı, dağdağalı, sebatsız, hedefsiz şu havanın perdesiyle ve zâhirî suretiyle vücuda gelen yüzbinler hakîmane ve rahîmane ve san'atkârane İşler ve İhsanlar ve İmdadlar bilbedâhe isbat eder ki: Bu çalışkan rüzgârin ve bu cevval hizmetkârin kendi başına hiçbir hareketi yok, belki gayet Kadîr ve Alîm ve gayet Hakîm ve Kerîm bir Âmirin Emriyle hareket eder. Güya her bir zerresi, herbir işi bilir ve O Âmirin herbir Emrini anlar ve dinler bir nefer gibi, hava içinde cereyan eden herbir Emr-i Rabbânîyi dinler, İtaat eder ki; bütün hayvanatın teneffüsüne ve yaşamاسına ve nebatatın telkîhine ve büyümeye ve hayatına lüzumlu maddelerin yetiştirmesine ve bulutların Sevk ve İdaresine ve ateşsiz sefinelerin seyr ü seyahatina ve bilhassa seslerin ve bilhassa telsiz telefon ve telgraf ve radyo ile konuşmaların ısaline ve bu hizmetler gibi umumî ve küllî hizmetlerden başka, azot ve müvellidül-humuza (oksijen) gibi iki basit maddeden ibaret olan havanın zerreleri birbirinin misli iken zemin yüzünde yüz binler tarzda bulunan Rabbânî Sanatlarda Kemâl-i İntizam ile bir Dest-i Hikmet tarafından çalıştırılıyor görüyorum." Demek

وَتَصْرِيفُ الرِّيَاحِ وَالسَّحَابِ الْمُسْخَرِ بَيْنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ

Ayetinin Tasrihiyle; rüzgârin Tasrifîyle, hadsiz Rabbânî Hizmetlerde isti-mal ve bulutların Teshiriyle, hadsiz Rahmânî İşlerde istihdam ve havayı o surette İcad eden, ancak Vâcibül-Vticud ve Kadir-i Külli Şey ve Alîm-i Külli Şey ve bir Rabb-i Zülcelâl-i vel-İkramdır der, hükümeder.

Sonra yağmura bakar, görür ki: Yağmurun taneleri sayısınca menfaatler ve katreleri adedince Rahmanî Cilveler ve reşhaları miktarınca Hikmetler, içinde bulunuyor. Hem o şirin ve lâtif ve mübarek katreler o kadar muntazam ve güzel halkediliyor ki, hususan yaz

mevsiminde gelen dolu o kadar Mîzan ve İntizam ile gönderiliyor ve iniyor ki, firtınalar ile çalkanan ve büyük şeyleri çarşıştıran şiddetli rüzgârlar onların Muvazene ve İntizamlarını bozuyor; katreleri birbirine çarpıp, birleştirip, zararlı küteler yapmıyor. Ve bunlar gibi çok hakîmane işlerde ve bilhassa zîhayatta çalıştırılan basit ve camid ve şuursuz müvellidülma ve müvellidülhumuza (hidrojen - oksijen) gibi iki basit maddeden tereküp eden bu su, yüzbinlerle hikmetli ve şuurlu ve muhtelif hizmetlerde ve san'atlarda istihdam ediliyor. Demek bu tecessüm etmiş Ayn-ı Rahmet olan yağmur, ancak bir Rahmân-ı Rahîm'in Hazine-i Gaybiye-i Rahmetinde yapılıyor ve nüzüliyle

وَهُوَ الَّذِي يُنَزِّلُ الْغَيْثَ مِنْ بَعْدِ مَا قَنَطُوا وَيَنْشُرُ رَحْمَةً Âyetini maddeten tefsir ediyor.

Sonra ra'dı dinler ve berk'e (şimşege) bakar, görür ki: Bu iki hâdise-i acibe-i cevviye tamtamına **وَيُسَبِّحُ الرَّعْدُ بِحَمْدِهِ** ve **يَكَادُ سَنَابَرْقَهُ يَذْهَبُ بِالْأَبَصَارِ** Âyetlerini maddeten tefsir etmekle beraber, yağmurun gelmesini haber verip, muhtaçlara müjde ediyorlar.

Evet, hiçten, birden hârika bir gürültü ile cevvi konuşturmak ve fevkâlâde bir Nur ve nar ile zulmetli cevvi ışıkla doldurmak ve dağvari pamuk-misal ve dolu ve kar ve su tulumbası hükmünde olan bulutları ateşlendirmek gibi hikmetli ve garabetli vaziyetlerle baş aşağı, gafil insanın başına tokmak gibi vuruyor. "Başını kaldır, kendini tanıttırmak isteyen Fa'al ve Kudretli bir Zâtın Hârika İşlerine bak. Sen, başıboş olmadığını gibi, bu hâdiseler de başıboş olamazlar. Her birisi çok hikmetli vazifeler peşinde koşturuluyorlar. Bir Müdebber-i Hakîm tarafından istihdam olunuyorlar." diye ihtar ediyorlar.

İşte bu meraklı yolcu, bu cevvde; bulutu teshirden, rüzgârı tasrifden, yağmuru tenzilden ve hâdisat-ı cevviyeyi tedbirden tereküp eden bir Hakikatın yüksek ve âşıkâr şahadetini işitir. Âmentü billâh

der. Birinci Makamın ikinci mertebesinde

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْوَاحِدُ الْجُودُ الْمُحْمَدُ
 مَافِيهِ شَهَادَةٌ عَظِيمَةٌ احْاطَةٌ حَقِيقَةٌ التَّسْخِيرُ وَالتَّصْرِيفُ وَالتَّنْزِيلُ
 وَالشَّدِيرُ الْوَاسِعَةُ الْمُكَلَّمَةُ بِالْمُشَاهَدَةِ

fikrası, bu yolcunun cevve dâir mezkûr müşâhedâtını ifade eder. (**İhtar**)

Sonra, o seyahat-i fikriyeye alışan o mütefekkir misafire, küre-i arz, lisan-ı haliyle diyor ki: "Gökte, fezada, havada ne geziyorsun? Gel ben sana aradığımı tanıttıracağım. Gördüğüm vazifelere bak ve sahifelerimi oku." O da bakar, görür ki: Arz, meczub bir Mevlâvî gibi iki hareketiyle; günlerin, senelerin, mevsimlerin husulüne medar olan bir daireyi, Haşr-i Âzamın meydani etrafında çiziyor. Ve zîhayatın yüzbin envaini bütün erzak ve levazimatlarıyla içine alıp feza denizinde Kemal-i Muvażene ve Nizamla gezdiren ve güneş etrafında seyahat eden muhteşem ve musahhar bir Sefine-i Rabbaniyedir.

Sonra, sahifelerine bakar, görür ki: Bablarındaki herbir sahifesi, binler Âyâtiyle arzin Rabbini tanıttırıyor. Umumunu okumak için vakit bulamadığından, yalnız birtek sahife olan zîhayatın bahar faslında İcad ve İdaresine bakar, müşahede eder ki: Yüzbin envain hadsiz efradlarının suretleri, basit bir maddeden gayet muntazam açılıyor ve gayet rahîmane Terbiye ediliyor ve gayet mu'cizane bir kısmının tohumlarına kanatçıklar verip onları uçurmak suretiyle neşrettiriliyor. Ve gayet müdebberirane İdare olunuyor ve gayet müşfikane İaşe ve İt'am ediliyor ve gayet rahîmane ve rezzakane hadsiz ve çeşit çeşit ve lezzetli ve tatlı Rızıkları, hiçten ve kuru topraktan

İhtar: Birinci Makamda geçen otuzuç Mertebe-i Tevhidi bir parça izah etmek isterdim. Fakat şimdiki vaziyetim ve halimin müsaadesizliği cihetile, yalnız gayet muhtaşar Bürhanlarına ve meâlinin tercumesine iktifaya mecbur oldum. Risale-i Nur'un, otuz, belki yüz Risalelerinde, bu Otuzuç Mertebe, delilleriyle, ayrı ayrı tarzlarda, herbir Risalede bir kısım Mertebeler beyan edildiğinden, tafsili onlara havale edilmiş.

ve birbirinin misli ve farklıları pek az ve kemik gibi köklerden, çekirdeklerden, su katrelerinden yetişiriliyor. Her bahara, bir vagon gibi, Hazine-i Gaybdan yüzbin nevi et'ime ve levazimat, Kemal-i İntizam ile yüklenip zîhayata gönderiliyor. Ve bilhassa o erzak paketleri içinde yavrulara gönderilen süt konserveleri ve validelerinin şefkatli sinelerinde asılan şekerli süt tulumbacıklarını göndermek, o kadar Şefkat ve Merhamet ve Hikmet içinde görünüyor ki, bilbedâhe bir Rahman-ı Rahîm'in gayet müşfikane ve mürebbiyane bir Cilve-i Rahmeti ve İhsani olduğunu isbat eder.

Elhasıl; Bu sahife-i hayatıye-i bahariye, Haşr-i Âzamın yüzbin nümunelerini ve misallerini göstermekle,

فَانظُرْ إِلَى أَثَارِ رَحْمَتِ اللَّهِ كَيْفَ يُحِبِّي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهِ إِنَّ ذَلِكَ لِمُحِبِّي
الْمَوْتِ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

Âyetini maddeten gayet parlak tefsir ettiği gibi; bu Âyet dahi, bu sahifenin mânalarını Mu'cizane ifade eder. Ve arzin, bütün sahifeleriyle, arzin büyülüğu nisbetinde ve kuvvetinde **لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ** dediğini anladı.

İşte küre-i arzin yirmiden ziyade büyük sahifelerinden birtek sahifenin yirmi veçinden birtek veçhinin muhtasar şehadeti ile, o yolcunun sair vecihelerin sahifelerindeki müşahedatı mânasında olarak ve o müşahedatları ifade için, Birinci Makamın üçüncü mertebesinde böyle denilmiş:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ أَنُوا حِبُّ الْوُجُودِ الَّذِي دَلَّ عَلَى وُجُوبِ وُجُودِهِ فِي وَحْدَتِهِ
الْأَرْضُ بِحَمِيعِ مَا فِيهَا وَمَا عَلَيْهَا بِشَهَادَةِ عَظَمَةِ احْتَاطَةِ حَقِيقَةِ السَّخِيرِ وَ
الْتَّدْبِيرِ وَالتَّرْبِيةِ وَالْفَتَاحِيَّةِ وَتَوْزِيعِ الْبُدُورِ وَالْمُحَافَظَةِ وَالْإِدَارَةِ وَ
الْإِعَاشَةِ لِجَمِيعِ ذَوِي الْحَيَاةِ وَالرَّحْمَانِيَّةِ

وَالرَّحِيمُ الْعَامَةُ الشَّامِلَةُ الْمُكَمَّلَةُ بِالْمُشَاهَدَةِ

Sonra, o mütefekkir yolcu, her sahifeyi okudukça Saadet Anahtarı olan Îmâni kuvvetlenip ve mânevî Terakkiyatın Miftahı olan Mârifeti ziyadeleşip ve bütün Kemalâtın Esası ve mâdeni olan Îmân-ı Billâh Hakikati bir derece daha inkişaf edip mânevi çok zevkleri ve lezzetleri verdikçe onun merakını şiddetle tahrik ettiğinden; "Sema", "cevv" ve "arz"ın mükemmel ve kat'î derslerini dinlediği halde **هَلْ مِنْ مَزِيدٍ** deyip dururken, denizlerin ve büyük nehirlerin cezbekârane cûş u huruşla Zikirlerini ve hazin ve leziz seslerini işitir. Lisan-ı hal ve lisan-ı kal ile: "Bize de bak, bizi de oku!" derler. O da bakar, görür ki: Hayatdârâne mütemadiyen çalkanan ve dağılmak ve dökülmek ve istilâ etmek fitratında olan denizler, arzı kuşatıp, arz ile beraber gayet sür'atli bir surette bir senede yirmibeş bin senelik bir dairede koşturulduğu halde; ne dağılırlar, ne dökülürler ve ne de komşularındaki toprağa tecavüz ederler. Demek gayet Kudretli ve azametli bir zâtın emriyle ve kuvvetiyle dururlar, gezerler, muhafaza olurlar.

Sonra denizlerin içlerine bakar, görür ki; gayet güzel ve zînetli ve muntazam cevherlerinden başka, binlerce çeşit hayvanatın İaşe ve İdareleri ve tevellüdat ve vefiyatları o kadar muntazamdır, basit bir kum ve acı bir sudan verilen erzakları ve tayinatları o kadar mükemmeldir ki, bilbedâhe bir Kadîr-i Zülcelâl'in bir Rahîm-i Zülcemâl'in İdare ve İaşesiyle olduğunu isbat eder.

Sonra o misafir, nehirlere bakar, görür ki: Menfaatları ve vazifeleri ve varidat ve sarfiyatları o kadar hakîmane ve rahîmanedir, bilbedâhe isbat eder ki; ırımkalar, pınarlar, çaylar, büyük nehirler, bir Rahmân-ı Zülcelâl-i vel-İkram'in Hazine-i Rahmetinden çıkıyorlar ve akıyorlar. Hattâ o kadar fevkâlâde iddihar ve sarfediliyorlar ki, "Dört nehir Cennetten geliyorlar" diye rivayet edilmiş. Yâni: zâhirî esbabın pek fevkinde olduklarından, mânevî bir Cennetin Hazinesinden ve yalnız gaybî, tükenmez bir Menbaîn Feyzinden akıyorlar demektir. Meselâ: Mîsîr'in kumistanını bir Cennete çeviren

Nil-i Mübarek, cenub tarafından, Cebel-i Kamer denilen bir dağdan mütemadiyen küçük bir deniz gibi tükenmeden akıyor. Altı aydaki sarfiyatı dağ şeklinde toplansa ve buzlansa, o dağdan büyük olur. Halbuki o dağdan ona ayrılan yer, mahzen, altı kısımdan bir kısım olamaz. Varidati ise; o mintika-i harrede pek az gelen ve susamış toprak çabuk yuttuğu için mahzene az giden yağmur, elbette o muvazene-i väsiyayı muhafaza edemediğinden, o Nil-i Mübarek âdet-i arziye fevkinde bir gaybî Cennetten çıkıyor diye rivayeti, gayet mânidar ve güzel bir Hakikatî ifade ediyor.

İşte deniz ve nehirlerin denizler gibi Hakikatlarının ve şahadelerinin binden birisini gördü. Ve umumu, bil'icma' denizlerin büyülüüğü nisbetinde bir kuvvetle لا إِلَهَ إِلَّا هُوَ der ve bu şehadete, denizler mahlükati adedince, şahidler gösterir diye anladı. Ve denizlerin ve nehirlerin umum şahadelerini İrade ederek İfade etmek mânasında, Birinci Makamın dördüncü mertebesinde:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْوَاحِدُ الْجُودُ الْذِي دَلَّ عَلَىٰ وُجُوبٍ وُجُودِهِ فِي وَحْدَتِهِ
جَمِيعُ الْبِحَارِ وَالْأَنْهَارِ بِجَمِيعِ مَا فِيهَا شَهَادَةٌ عَظِيمَةٌ احْاطَةٌ حَقِيقَةٌ
الْتَّسْخِيرٌ وَالْمُحَافَظَةٌ وَالإِدْخَارُ وَالْأَدَارَةُ الْوَاسِعَةُ الْمُتَنَظَّمَةُ بِالْمُشَاهَدَةِ

denilmiş.

Sonra dağlar ve sahralar, Seyahat-i Fikriyede bulunan o yolcuyu çağırıyorlar, "Sahifelerimizi de oku" diyorlar. O da bakar, görür ki: Dağların külli vazifeleri ve umumî hizmetleri o kadar azametli ve hikmetlidirler; Akılları hayret içinde bırakır. Meselâ: Dağların zeminden Emr-i Rabbânî ile çıkmaları ve zeminin içinde, inkılâbât-ı dahiliyeden neş'et eden heyecanını ve gazabını ve hiddetini, çıkmalarıyla teskin ederek; zemin, o dağların fişkırmasıyle ve menfeziyle teneffüs edip, zararlı olan sarsıntılarından ve zelzele-i muzırradan kurtulup, vazife-i devriyesinde sekenesinin istirahatlarını bozmuyor.

Demek, nasılıki sefineleri sarsıntıdan vikaye ve muvazenelerini muhafaza için; onların direkleri, üstünde kurulmuş; öyle de, dağlar, zemin sefinesine bu mânada hazineli direkler olduklarını, Kur'ân-ı Mucizül-Beyan,

وَالْجِبَالَ أَوْتَادًا وَالْقَيْنَانِ فِيهَا رَوَاسِيَ وَالْجِبَالَ أَرْسِيَهَا

gibi çok Âyetlerle Ferman ediyor.

Hem meselâ: Dağların içinde zîhayata lâzım olan her nevi menba'lar, sular, mâdenler, maddeler, ilâçlar o kadar hakîmane ve müdebbirâne ve kerîmane ve ihtiyatkârâne İddihar ve İhzar ve istif edilmiş ki; bilbedâhe, Kudreti nihayetsiz bir Kadîr'in ve Hikmeti nihayetsiz bir Hakîm'in Hazineleri ve Anbarları ve Hizmetkârları olduklarını isbat ederler, diye anlar. Ve sahra ve dağların dağ kadar Vazife ve Hikmetlerinden bu iki cevhere sairlerini kıyas edip, dağların ve sahraların umum Hikmetleriyle, hususan ihtiyatî iddiharlar cihetile getirdikleri şehadeti ve söyledikleri

لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ

Tevhidini, dağlar kuvvetinde ve sebatında ve sahralar genişliğinde ve büyülüğünde görür. Âmentü Billâh der.

İşte bu mânayı ifade için, Birinci Makamın beşinci mertebesinde:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْوَاحِدُ الْوُجُودُ الَّذِي دَلَّ عَلَى وُجُوبِ وُجُودِهِ جَمِيعُ الْجِبَالِ
وَالصَّحَارِي بِحَمِيمٍ مَا فِيهَا وَعَلَيْهَا شَاهَادَةٌ عَظِيمَةٌ احْتَاطَةٌ حَقِيقَةُ الْإِدْخَارِ وَ
الْإِدَارَةِ وَنَشْرِ الْبَدْوِ وَالْمُحَافَظَةِ وَالتَّدْبِيرِ الْحَتِيَّاتِيَّةِ الرَّبَّانِيَّةِ الْوَاسِعَةِ
الْعَامَّةِ الْمُنْتَظَمَةِ الْمُكَمَّلَةِ بِالْمُشَاهَدَةِ

denilmiş.

Sonra o yolcu, dağda ve sahrada fikriyle gezerken eşcar ve nebatat Âleminin kapısı fikrine açıldı. Onu içeriye çağrırdılar. "Gel, dairemizde

de gez, yazlarınımız da oku" dediler. O da girdi, gördü ki: Gayet muhtesem ve müzeyyen bir Meclis-i Tehlil ve Tevhid ve bir Halka-i Zikir ve Şükür teşkil etmişler. Bütün eşcar ve nebatatin enva'lari; bil'icma',

beraber لا إِلَهَ إِلَّا هُوَ diyorlar gibi lisan-ı hallerinden anladı. Çünkü bütün meyvedar ağaç ve nebatlar; mizanlı ve fesahatlı yapraklarının dilleriyle ve süslü ve cezaletli çiçeklerinin sözleriyle ve intizamlı ve Belâgatlı meyvalarının kelimeleriyle beraber müsebbihane şehadet getirdiklerine ve لا إِلَهَ إِلَّا هُوَ dediklerine delâlet ve şehadet eden üç büyük külli Hakikati gördü.

B i r i n c i s i : Pek zâhir bir surette kasdî bir İn'am ve İkram ve ihtiyarî bir İhsan ve İmtinan Mânası ve Hakikatı her birisinde hissedildiği gibi; mecmuunda ise, güneşin zuhurundaki ziyası gibi görünüyor.

İ k i n c i s i : Tesadüfe havalesi hiçbir cihet-i imkânı olmayan kasdî ve hakîmane bir Temyiz ve Tefrik, ihtiyarî ve rahîmane bir Tezyin ve Tasvir Mânası ve Hakikatı, o hadsiz enva' ve efradda gündüz gibi âşikâre görünüyor ve bir Sâni-i Hakîmin Eserleri ve Nakışları olduklarını gösterir.

Üçüncüsü: O hadsiz masnuatın yüzbin çeşit ve ayrı ayrı tarz ve şekilde olan suretleri, gayet muntazam, mizanlı, zînetli olarak, mahdut ve mâdud ve birbirinin misli ve basit ve câmid ve birbirinin aynı veya az farklı ve karışık olan çekirdeklerden, habbeciklerden o ikiyüzbin nevilerin farikalı ve intizamlı, ayrı ayrı, muvazeneli, hayatdar, hikmetli, yanlışsız, hatasız bir vaziyette umum efradının suretlerinin Fethi ve Açılışı ise öyle bir Hakikattir ki, güneşten daha parlaktır ve baharın çiçekleri ve meyvaları ve yaprakları ve mevcudatı sayısınca o Hakikati isbat eden şahidler var, diye bildi.

الْحَمْدُ لِلّٰهِ عَلٰى نِعْمَةِ الْيَمَانِ dedi.

İşte bu mezkûr Hakikatları ve şahadetleri ifade mânasıyla Birinci

Makamın altıncı mertebesinde:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْوَاحِدُ الَّذِي دَلَّ عَلَى وُجُوبٍ وُجُودِهِ فِي وَحْدَتِهِ
 إِجْمَاعُ جَمِيعِ آنَوْاعِ الْأَشْجَارِ وَالنَّبَاتَاتِ الْمُسَبِّحَاتِ النَّاطِقَاتِ بِكَلِمَاتِ
 أَوْرَاقِهَا الْمَوْزُونَاتِ الْفَصِيحَاتِ وَأَزْهَارِهَا الْمُزَيَّنَاتِ الْجَزِيلَاتِ
 وَأَثْمَارِهَا الْمُنْتَظَمَاتِ الْبَلِيجَاتِ يَشَاهِدُهُ عَظَمَةُ احْاطَةِ حَقِيقَةِ الْإِنْعَامِ
 وَالْإِكْرَامِ وَالْإِحْسَانِ بِقَصْدِ وَرَحْمَةٍ وَحَقِيقَةِ التَّمْيِيزِ وَالتَّزْيِينِ وَالْتَّصْوِيرِ
 بِإِرَادَةٍ وَحِكْمَةٍ مَعَ قَطْعِيَّةِ دَلَالَةِ حَقِيقَةِ فَتْحِ جَمِيعِ صُورِهَا الْمَوْزُونَاتِ
 الْمُزَيَّنَاتِ الْمُتَبَاهِنَاتِ الْمُتَنَوِّعَاتِ الْغَيْرِ الْمَحْدُودَاتِ مِنْ نُوَّاتِ وَحَبَّاتِ
 مُتَمَاثِلَةٍ مُتَشَابِهَةٍ مَحْصُورَةٍ مَعْدُودَةٍ

denilmiş.

Sonra, seyahat-1 fikriyede bulunan o meraklı ve terakki ile zevki ve şevki artan dünya yolcusu, bahar bahçesinden bir bahar kadar bir Güldeste-i Mârifet ve Îman alıp gelirken; hayvanat ve tuyur Âleminin kapısı Hakikat-bîn olan Aklına ve Mârifet-âşinâ olan Fikrine açıldı. Yüzbin ayrı ayrı seslerle ve çeşit çeşit dillerle onu içeriye çağrırdılar, "Buyurun" dediler. O da girdi ve gördü ki: Bütün hayvanat ve kuşların bütün nevileri ve taifeleri ve milletleri, bil'ittifak, lisan-1 kal ve lisan-1 halleriyle **لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ** deyip, zemin yüzünü bir Zikirhane ve muazzam bir Meclis-i Tehlil suretine çevirmişler, herbiri bizzat birer Kaside-i Rabbânî, birer Kelime-i Sübhanî ve mânidar birer Harf-i Rahmânî hükmünde Sâni'lerini tefsif edip Hamd ü Sena ediyorlar vaziyetinde gördü. Güya o hayvanların ve kuşların duyguları ve kuvâları ve cihazları ve âzâları ve âletleri,

manzum ve mevzun kelimelerdirler ve muntazam ve mükemmel sözlerdirler. Onlar; bunlarla, Hallâk ve Rezzaklarına Şükür ve Vahdani-yetine şahadet getirdiklerine kat'î delâlet eden üç muazzam ve muhit Hakikatları müşahede etti.

B i r i n c i s i : Hiçbir cihetle serseri tesadüfe ve kör kuvvete ve şuursuz tabiata havalesi mümkün olmayan hiçten hakîmane İcad ve san'atperverâne İbda' ve ihtiyarkârane ve alîmâne Halk ve İnşa ve yirmi cihetle İlim ve Hikmet ve İradenin Cilvesini gösteren Ruhlandırmak ve İhya etmek Hakikatıdır ki; zîruhlar adedince şahidleri bulunan bir Bürhan-ı Bâhir olarak, Zât-ı Hayy-ı Kayyum'un Vücub-u Vücduna ve Sîfât-ı Seb'asına ve Vahdetine şahadet eder.

I k i n c i s i : O hadsiz masnu'larda birbirinden sîmaca fârikâlı ve şekilce zînetli ve miktarca mîzanlı ve suretce intizamlı bir tarzdaki Temyizden, Tezyinden, Tasvîrden öyle azametli ve kuvvetli bir Hakikat görünür ki, Kadir-i Külli Şey ve Âlim-i Külli Şey'den başka hiçbir şey, bu her cihetle binlerle Hârikaları ve Hikmetleri gösteren ihatâlı Fiile sahib olamaz ve hiçbir imkân ve ihtimal yok.

Ü ç ü n c ü s ü : Birbirinin misli ve aynı veya az farklı ve birbirine benziyen mahsur ve mahdud yumurtalardan ve yumurtacıklardan ve nutfe denilen su katrelerinden o hadsiz hayvanların yüzbinler çeşit tarzlarda ve birer Mu'cize-i Hikmet mahiyetinde bulunan suretlerini, gayet muntazam ve muvazeneli ve hatasız bir hey'ette açmak ve fethetmek öyle parlak bir Hakikattir ki; hayvanlar adedince senetler, deliller o Hakikatı tenvir eder.

İşte bu üç Hakikatın İttifakıyla, hayvanların bütün envârı, beraber öyle bir لا إِلَهَ إِلَّا هُوَ deyip şahadet getiriyorlar ki; güya zemin, büyük bir İnsan gibi büyülüüğü nisbetinde لا إِلَهَ إِلَّا هُوَ diyerek Semavat Ehline iştittiriyor mahiyetinde gördü ve tam Ders aldı. Birinci Makamın yedinci mertebesinde bu mezkûr Hakikatları ifade mânasıyla:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْوَاحِدُ الْوُجُودُ الَّذِي كَلَّ عَلَى وُجُوبِ وُجُودِهِ فِي وَحْدَتِهِ

إِنْفَاقُ حَمِيعِ أَنْوَاعِ الْحَيَاةِ وَالْطَّيُورِ الْحَامِدَاتِ الشَّاهِدَاتِ
 بِكَلِمَاتِ حَوَاسِهَا وَقُواهَا وَحِسَيَّاتِهَا وَلَطَابِفَهَا الْمُؤْزُونَاتِ الْمُنْتَظَمَاتِ
 الْفَصِيحَاتِ وَبِكَلِمَاتِ جِهَازِهَا وَجَوَارِ جِهَاهَا وَأَعْضَاهَا وَالْأَذْهَانِ
 الْمُكَمَّلَةُ الْبَلِيغَاتِ بِشَهَادَةِ عَظَمَةِ احْاطَةِ حَقِيقَةِ الإِيجَادِ وَالصُّنْعِ
 وَالْإِبْدَاعِ بِالْأَرَادَةِ وَحَقِيقَةِ التَّمْيِيزِ وَالتَّزْيِينِ بِالْقُصْدِ وَحَقِيقَةِ
 التَّقْدِيرِ وَالتَّصْوِيرِ بِالْحِكْمَةِ مَعَ قَطْعِيَّةِ دَلَالَةِ حَقِيقَةِ فَتْحِ حَمِيعِ صُورِهَا
 الْمُنْتَظَمَةُ الْمُتَخَالِقَةُ الْمُتَنَوِّعَةُ الْغَيْرُ الْمَحْصُورَةُ مِنْ بِيَضَاتِ
 وَقَطْرَاتِ مُتَمَاثِلَةٍ مُتَشَابِهَةٍ مَحْصُورَةٍ مَحْدُودَةٍ

denilmiştir.

Sonra o mütefekkir yolcu, Mârifet-i İlâhiyyenin hadsiz mertebele-rinde ve nihayetsiz Ezvakında ve Envarında daha ileri gitmek için İnsanlar Âlemine ve beşer dünyasına girmek isterken, başta Enbiyalar olarak onu içeriye davet ettiler; o da girdi. En evvel geçmiş zamanın menziline baktı, gördü ki: Nev'-i beşerin en nûranî ve en Mükemmeli olan Umum Peygamberler (A.S.), bil'icma' beraber لا إِلَهَ إِلَّا هُوَ deyip zikrediyorlar; ve parlak ve musaddak olan hadsiz Mu'cizatlarının Kuvvetiyle, Tevhidi iddia ediyorlar ve beşeri, hayvaniyet mertebesinden Melekiyet derecesine çıkarmak için, onları Îmân-ı Billâha dâvet ile Ders veriyorlar gördü. O da, o Nuranî Medresede diz çöküp Derse oturdu. Gördü ki: Meşahir-i İnsaniyenin en Yüksekleri ve Namdarları olan o Üstadların herbirisinin Elinde Hâlik-ı Kâinat tarafından verilmiş Nişane-i Tasdik olarak Mu'cizeler bulunduğuandan, herbirinin İhbarı ile beşerden bir Taife-i Azîme ve bir Ümmet tasdik edip Îmâna geldiklerinden, o yüzbin ciddî ve doğru zatların İcma ve İttifakla hüküm ve tasdik ettilerini bir Hakikat

ne kadar kuvvetli ve kat'î olduğunu kıyas edebildi. Ve bu kuvvette bu kadar Muhbir-i Sadıkların hadsiz Mu'cizeleriyle imza ve isbat ettikleri bir Hakikatı inkâr eden ehl-i dalâlet ne derece hadsiz bir hata, bir cinayet ettiklerini ve ne kadar hadsiz bir azaba müstahak olduklarını anladı. Ve onları tasdik edip İman getirenler ne kadar haklı ve hakikatlı olduklarını bildi, İmân Kudsiyetinin büyük bir mertebesi daha ona göründü. Evet, Enbiyayı (A.S.) Cenâb-ı Hak tarafından fiilen tasdik hükmünde olan hadsiz Mu'cizatlarından ve Hakkaniyetlerini gösteren, muarızlarına gelen Semâvî pek çok tokatlarından ve Hak olduğunu delâlet eden şahsî Kemalâtlarından ve Hakikatlı Tâlimatlarından ve doğru olduğunu şahadet eden Kuvvet-i İmanlarından ve tam Ciddiyetlerinden ve Fedakârlıklarından ve Ellerinde bulunan Kudsî Kitab ve Suhuflarından ve onların yolları doğru ve Hak olduğunu şahadet eden ittiba'lariyle Hakikata, Kemalâta, Nura vâsil olan hadsiz tilmizlerinden başka, onların ve o pek ciddî Muhbirlerin müsbet mes'elelerde İcmâî ve İttifakî ve Tevatürü ve isbatta Tevafuku ve Tesanüdü ve Tetabuku öyle bir Hüccettir ve öyle bir Kuvvettir ki; dünyada hiçbir kuvvet karşısına çıkamaz ve hiçbir şüphe ve tereddüdü bırakmaz. Ve İmânın Erkânında umum Enbiyayı (A.S.) tasdik dahi dahil olması, o tasdik büyük bir Kuvvet Menbârı olduğunu anladı. Onların Derslerinden çok Feyz-i İmânî aldı. İşte, bu yolcunun mezkûr Dersini ifade mânasına Birinci Makamın sekizinci mertebesinde:

**لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الَّذِي دَلَّ عَلَى وُجُوبِ وُجُودِهِ فِي وَحْدَتِهِ أَجْمَعُ جَمِيعَ
الْأَنْبِيَاءِ بِقُوَّةِ مُعِجزَاتِهِمُ الْبَاهِرَةِ الْمُصَدِّقَةِ الْمُصَدَّقَةِ**

denilmiş.

Sonra İmânın Kuvvetinden ulvî bir Zevk alan o seyyah-ı talib, Enbiya Aleyhimüsselâm'ın Meclisinden gelirken, Ulemanın Îlmelyakîn suretinde kat'î ve kuvvetli delillerle, Enbiyaların (A.S.) Dâvalarını isbat eden ve Asfiya ve Siddîkîn denilen mütebahhir Müctehid Muhakkikler onu Dershanelerine çağrırdılar. O da girdi, gördü ki: Binlerle dâhî ve yüzbinlerle müdakkik ve yüksek Ehl-i Tahkik, kıl kadar bir şüphe bırakmayan Tedkikat-ı Amîkalıyla, başta Vücub-u Vücud ve Vahdet olarak müsbet Mesail-i İmâniyeyi isbat ediyorlar.

Evet, istidatları ve meslekleri muhtelif olduğu halde usul ve Erkân-ı Îmâniyede onların müttefikan İttifakları ve herbirisinin kuvvetli ve yakını Bürhanlarına İstinadları öyle bir Hûccettir ki; onların mecmuu kadar bir zekâvet ve dirayet sahibi olmak ve Bürhanlarının umumu kadar bir Bürhan bulmak mümkün iselarına ancak öyle çıkışılabilir. Yoksa o münkirler, yalnız cehalet ve echeliyet ve inkâr ve isbat olunmuşan menfi mes'elelerde inad ve göz kapamak suretiylelarına çıkabilirler. - Gözünü kapayan, yalnız kendine gündüzü gece yapar.-

Bu seyyah; bu muhteşem ve geniş Dershane, bu muhterem ve mütebahhir Üstadların neşrettikleri Nurlar, zeminin yarısını bin seneden ziyade ışıklandırdığını bildi. Ve öyle bir Kuvve-i Mâneviyeyi buldu ki, bütün ehl-i inkâr toplansa onu kıl kadar şaşırtmaz ve sarsmaz. İşte bu yolcunun bu Dershane'den aldığı Derse bir kısa işaret olarak Birinci Makamın dokuzuncu Mertebesinde:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الَّذِي دَلَّ عَلَى وُجُوبِ وُجُودِهِ وَحْدَتِهِ اِتِقَاقُ جَمِيعِ الْأَصْفِيَاءِ
بِقُوَّةِ بَرَاهِينِهِمُ الظَّاهِرَةِ الْمُحَقَّقَةِ الْمُتَفَقَّةِ

denilmiş.

Sonra, Îmânın daha ziyade Kuvvetlenmesinde ve Înkişafında ve Îlmelyakîn derecesinden Aynelyakîn mertebesine Terakkisindeki Envarı ve Ezvakı görmeye çok müştak olan o mütefekkir yolcu, Medreseden gelirken, hadsiz küçük Tekyelerin ve Zaviyelerin telâhukiyle tevessü eden gayet feyizli ve nurlu ve sahra genişliğinde bir Tekyede, bir Hangâhda, bir Zikirhanede, bir İrşadgâhda ve Cadde-i Kübra-yı Muhammedînin (A.S.M.) ve Mi'rac-ı Ahmedînin (A.S.M.) gölgelerinde Hakikate çalışan ve Hakka erişen ve Aynelyakîne yetişen binlerle ve milyonlarla Kudsî Mûridler onu Dergâha çağrırlar. O da girdi, gördü ki: O Ehl-i Keşf ve Keramet Mûridler; Keşfiyatlarına ve Müşahedelerine ve

Kerametlerine istinaden bil'icma, müttefikan **لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ** diyerek Vücub-u Vücud ve Vahdet-i Rabbaniyeyi Kâinata ilân ediyorlar. Güneşin ziyasındaki yedi renk ile güneşini tanımak gibi, yetmiş renk ile belki Esma-i Hüsnâ adedince, Şems-i

Ezelî'nin ziyasından tecelli eden ayrı ayrı nurlu renkler ve çeşit çeşit ziyâlı levinler ve başka başka Hakikatlı Tarikatlar ve muhtelif doğru meslekler ve mütenevvî ve haklı meşreblerde bulunan o Kudsî Dâhîlerin ve Nuranî Âriflerin İcma' ve İttifakla imza ettikleri bir Hakikat, ne derece zâhir ve bâhir olduğunu Aynelyakîn müşahede etti ve Enbiyanın (A.S.) İcma'ı ve Asfiyanın İttifakı ve Evliyanın Tevafuku ve bu üç İcmâ'ın birden İttifakı günüşi gösteren gündüzün ziyasından daha parlak gördü. İşte, bu misafirin Tekyeden aldığı Feyze kısa bir işaret olarak, Birinci Makamın onuncu mertebesinde:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الَّذِي كَلَّ عَلَى وُجُوبِ وُجُودِهِ فِي وَحْدَتِهِ اجْمَاعُ الْأُقْلِيَّاتِ
بِكَشْفِيَّاتِهِمْ وَكَرَامَاتِهِمُ الظَّاهِرَةُ الْمُحَقَّقَةُ الْمُصَدَّقَةُ

denilmiş.

Sonra Kemalât-ı İnsaniyenin en mühimmi ve en büyüğü, belki, bilcümle Kemalât-ı İnsaniyenin menbaî ve esası, Îmân-ı Billâhtan ve Mârifetullahtan neş'et eden Muhabbetullah olduğunu bilen o dünya seyyahi, bütün kuvvetiyle ve letaifiyle, Îmânın Kuvvetinde ve Mârifetin İnkışafında daha ziyade terakki etmesini istemek fikriyle başını kaldırıldı ve Semavata baktı. Kendi Aklına dedi ki: Mâdem Kâinatta en kıymetdar şey Hayattır ve Kâinatın mevcudatı Hayata musahhardır. Ve madem Zîhayatın en kıymetdarı Zîruhdur ve Zîruhun en kıymetdarı Zîşuurdur. Ve madem bu kıymetdarlık için küre-i zemin, Zîhayatı mütemadiyen çoğaltmak için her asır, her sene dolar boşalır. Elbette ve her halde, bu muhteşem ve müzeyyen olan Semavatın dahi kendisine müناسip ahalisi ve sekenesi, Zîhayat ve Zîruh ve Zîşuurlardan vardır ki; Huzur-u Muhammedîde (A.S.M.) Sahabelere görünen Hazret-i Cibrail (A.S.) in Temessülü gibi Melâikeleri görmek ve onlarla konuşmak hâdiseleri tevatür suretinde eskiden beri nakl ve rivayet ediliyor. Öyle ise, keşki ben Semavat Ehli ile dahi görüşseydim; onlar ne fikirde olduklarını bilseydim. Çünkü, "Hâlik-1 Kâinat hakkında en mühim söz onlarındır" diye düşünürken, birden Semavî şöyle bir sesi işitti: Mâdem bizim ile görüşmek ve Dersimizi dinlemek istersin. Bil ki: Başta Hazret-i Muhammed Aleyhissalâtü Vesselâm ve Kur'an-1 Mu'cizül-Beyan olarak bütün

Peygamberlere vasıtamızla gelen Mesail-i Îmâniyeye en evvel biz Îmân etmişiz.

Hem, İnsanlara temessül edip görünen ve bizlerden olan Ervah-ı Tayyibe, bilâistisna ve bil'ittifak, bu Kâinat Hâlikinin Vücub-u Vücduna ve Vahdetine ve Sîfat-ı Kudsiyesine şehâdet edip birbirine muvafik ve mutabık olarak ihbar etmişler. Bu hadsiz ihbârâtın Tevafuku ve Tetabuku, güneş gibi sana bir Rehberdir; dediklerini bildi. Ve onun Nur-u Îmâni parladı. Zeminden göklere çıktı. İşte bu yolcunun Melâikeden aldığı Derse kısa bir işaret olarak Birinci Makamın onbirinci mertebesinde:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْوَاحِدُ الْجُودُ الدَّلِيلُ عَلَى وُجُوبِ وُجُودِهِ فِي وَحْدَتِهِ اِنْفَاقُ
 الْمَلِكَةِ الْمُتَمَثِّلِينَ لَا نَظَارٌ النَّاسِ وَالْمُتَكَلِّمِينَ مَعَ خَوَاصِ الْبَشَرِ بِإِخْبَارِ اِتِّهَامِ
 الْمُتَطَابِقَةِ الْمُتَوَافَقَةِ

denilmiştir.

Sonra pür merak ve pür iştiyak o misafir, Âlem-i Şehadet ve Cismâni ve Maddî cihetinde mahsus taifelerin dillerinden ve lisan-ı hallerinden Ders aldığından, Âlem-i Gayb ve Âlem-i Berzahta dahi mütalââ ile bir seyahat ve bir Taharri-i Hakikat arzu ederken, her taife-i İnsaniyede bulunan ve Kâinatın meyvesi olan İnsanın çekirdeği hükmünde ve küçüklüğü ile beraber, mânen Kâinat kadar inbisat edebilen müstakim ve münevver Akılların, selim ve nûranî Kalblerin kapısı açıldı. Baktı ki; onlar Âlem-i Gayb ve Âlem-i Şehadet ortasında İnsanî Berzahlardır ve iki Âlemin birbirile temasları ve muameleleri, İnsana nisbeten o noktalarda oluyor gördüğünden; kendi Akıl ve Kalbine dedi ki: "Gelin, bu emsalinizin kapısından Hakikate giden yol daha kısadır. Biz öteki yollardaki dillerden Ders aldığımız gibi değil, belki Îmân noktasındaki ittisaflarından ve keyfiyet ve renklerinden, mütalâamız ile istifade etmeliyiz" dedi, mütalâaya başladı. Gördü ki:

İstidatları gayet muhtelif ve mezhebleri birbirinden uzak ve muhalif olan umum istikametli ve nurlu Akılların Îman ve Tevhiddeki ittisaf-kârane ve râsihâne Îtikadları, Tevafuk ve sebatkârane ve mutmainâne

Kanaat ve yakınları tetabuk ediyor. Demek tebeddül etmiyen bir Hakikata dayanıp bağlanmışlar ve kökleri, metin bir Hakikata girmış, kopmuyor. Öyle ise, bunların Nokta-i Îmâniyede ve Vücub ve Tevhidde İcma'ları, hiç kopmaz bir Zincir-i Nûranîdir ve Hakikate açılan ışıklı bir penceredir.

Hem gördü ki: Meslekleri birbirinden uzak ve meşrebleri birbirine mübayan olan o umum selim ve nûrani Kalblerin Erkân-ı Îmâniyedeki müttefikane ve itmi'nankârane ve müncezibane Keşfiyat ve Müşahedatları, birbirine Tevafuk ve Tevhidde birbirine mutabık çıkıyor. Demek, Hakikate mukabil ve vâsil ve mütemessil bu küçükük birer Arş-ı Mârifet-i Rabbaniye ve bu câmi birer Âyne-i Samedaniye olan nûrani Kalbler, Şems-i Hakikate karşı açılan Pencerelerdir ve umumu birden güneşe âyinedarlık eden bir deniz gibi, bir Âyne-i A'zamdır. Bunların Vücub-u Vücudda ve Vahdette İttifakları ve İcma'ları, hiç şaşırmasız ve şaşırtmasız bir Rehber-i Ekmel ve bir Mürşid-i Ekberdir. Çünkü hiçbir cihetle hiçbir imkân ve hiçbir ihtimal yok ki, Hakikattan başka bir vehim ve hakikatsız bir fikir ve asılsız bir sıfat, bu kadar müstemirrâne ve râsihane, bu pek büyük ve keskin Gözlerin umumunu aldatınsın, galat-ı hisse uğratsuın. Buna ihtimal veren bozulmuş ve çürümüş bir akla, bu Kâinatı inkâr eden ahmak sofestaileri dahi razi olmazlar, reddederler diye anladı. Kendi Akıl ve Kalbiyle beraber Âmentü billâh dediler. İşte, bu yolcunun müstakim Akıllardan ve münevver Kalblerden istifade ettiği Mârifet-i Îmaniyeeye kısa bir işaret olarak Birinci Makamın on üçüncü mertebesinde :

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْوَاحِدُ الْوُجُودُ الَّذِي دَلَّ عَلَى وُجُوبِ وُجُودِهِ فِي وَحْدَتِهِ
 إِجْمَاعُ الْعُقُولِ الْمُسْتَقِيمِ الْمُتَوَرَّةِ بِإِعْتِقَادِهِنَّ الْمُتَوَافِقَةِ وَبِقَنَاعَاتِهِنَّ أَوْ
 يَقِينِيَّاتِهِنَّ الْمُتَطَابِقَةِ مَعَ تَخَالُفِ الْإِسْتِعْدَادَاتِ وَالْمَذَاهِبِ وَكَذَادَلَّ عَلَى
 وُجُوبِ وُجُودِهِ فِي وَحْدَتِهِ إِتْقَانُ الْقُلُوبِ السَّلِيمَةِ النُّورِانِيَّةِ بِكَشْفِيَّاتِهِ
 الْمُتَطَابِقَةِ وَبِمُشَاهَدَاتِهِنَّ الْمُتَوَافِقَةِ مَعَ تَبَاعِينِ الْمَسَالِكِ وَالْمَشَارِبِ

denilmiş.

Sonra; Âlem-i Gaybe yakından bakan ve Akıl ve Kalbde seyahat eden o yolcu, acaba Âlem-i Gayb ne diyor diye merakla o kapıyu da şöyle bir fikir ile çaldı. Yâni: Mâdem bu cismanî Âlem-i Şehadette, bu kadar zînetli ve san'atlî hadsiz masnu'lariyle kendini tanıttırmak ve bu kadar tatlı ve süslü ve nihayetsiz Ni'metleriyle kendini sevdirmek ve bu kadar mu'cizeli ve maharetli hesabsız Eserleriyle gizli Kemâlatını bildirmek, kavilden ve tekellümden daha zâhir bir tarzda fiilen istiyen ve hâl diliyle bildiren bir Zât, Perde-i Gayb tarafında bulunduğu bilbedahe anlaşılıyor. Elbette ve her halde, fiilen ve halen olduğu gibi, kavlen ve tekellümen dahi konuşur, kendini tanittırır, sevdirir. Öyle ise, Âlem-i Gayb cihetinde O'nu, O'nun Tezahüratından bilmeliyiz dedi; Kalbi içeriye girdi, Akıl gözüyle gördü ki:

Gayet kuvvetli bir tezahüratla, Vahiylerin Hakikati, Âlem-i Gaybin her tarafında, her zamanda hükmediyor. Kâinatın ve mahlûkatın şehadelerinden çok kuvvetli bir Şehadet-i Vücud ve Tevhid, Allâmü'l-Guyubtan Vahiy ve İlham Hakikatleriyle geliyor. Kendini ve Vücud ve Vahdetini, yalnız masnu'larının şehadetlerine bırakmıyor. Kendisi, kendine lâyik bir Kelâm-ı Ezeli ile konuşuyor. Her yerde, İlim ve Kudretiyle hazır ve nâzırın Kelâmi dahi hadsizdir ve Kelâminin mânası O'nu bildirdiği gibi, Tekellümü dahi, O'nu Sîfâtiyle bildiriyor.

Evet, yüzbin Peygamberlerin (A.S.) tevatürleriyle ve ihbaratlarının Vahy-i İlâhiye mazhariyet noktasında İttifaklarıyle ve nev'-i beşerden ekseriyet-i mutlakanın Tasdik-Gerdesi ve Rehberi ve Muktedası ve Vahyin Semereleri ve Vahy-i Meşhud olan Kütbü-ü Mukaddese ve Suhuf-u Semaviyenin delâil ve Mu'cizatlariyle, Hakikat-ı Vahyin Tahakkuku ve sübutu bedahet derecesine geldiğini bildi ve Vahyin Hakikati beş Hakikat-ı Kudsiyeyi ifade ve ifaza ediyor diye anladı.

B i r i n c i s i : *لِلشَّرُّلَاتِ الْإِلَهِيَّةِ إِلَى عُقُولِ الْبَشَرِ* denilen, beşerin

Akıllarına ve Fehimlerine göre konuşmak, bir Tenezzül-ü İlâhîdir.

Evet, bütün Zîruh mahlûkatını konuşturan ve konuşmalarını bilen, elbette kendisi dahi o konuşmalara Konuşmasıyle müdahale etmesi, Rububiyyetin muktezasıdır.

İ k i n c i s i : Kendini tanıttırmak için Kâinatı bu kadar hadsiz masraflarla baştan başa Hârikalar içinde yaratan ve binler dillerle Kema-lâtını söylettiren, elbette Kendi Sözleriyle dahi Kendini tanıttıracak.

Ü ç ü n c ü s ü : Mevcudatın en müntehabı ve en muhtacı ve en nazenini ve en müştaki olan hakikî İnsanların Münâcatlarına ve Şükürlerine fiilen mukabele ettiği gibi, Kelâmiyle de mukabele etmek, Hâlikî-yetin şe'nidir.

D ö r d ü n c ü s ü : İlim ile hayatın zarurî bir lâzımı ve ışıklı bir tezahürü olan Mükâleme Sıfatı, elbette ihatalı bir İlmi ve sermedî bir Hayatı taşıyan Zâtta, ihatalı ve sermedî bir surette bulunur.

B e ş i n c i s i : En sevimli ve muhabbetli ve endişeli ve Nokta-i İstinada en muhtac ve Sahibini ve Mâlikini bulmağa en müstak; hem fakir ve âciz bulunan mahlûklarına acz ve iştiyakı, fakr ve ihtiyacı ve endişe-i istikbali ve muhabbeti ve perestiği veren bir Zât, elbette kendi Vücadunu onlara Tekellümiyle iş'ar etmek, Ulûhiyyetin muktezasıdır. İşte; Tenezzül-ü İlâhî ve Taarrûf-ü Rabbânî ve Mukabele-i Rahmanî ve Mükâleme-i Sübhanî ve İş'ar-ı Samedânî Hakikatlarını tazammun eden umumî, Semavî Vahiyelerin, icmalen, Vâcibül-Vücid'un Vüciduna ve Vahdetine delâletleri öyle bir Hüccettir ki; gündüzdeki güneşin şuaatinin, güneşe şahadetinden daha kuvvetlidir diye anladı.

Sonra İlhamlar cihetine baktı, gördü ki: Sâdîk İlhamlar, gerçi bir cihette Vahye benzerler ve bir nevi Mükâleme-i Rabbaniyedir, fakat iki fark vardır.

B i r i n c i s i : İlhamdan çok yüksek olan Vahyin ekseri Melâike vasıtasiyle ve İlhamın ekseri vasıtısız olmasıdır. Meselâ:

Nasılki bir padişahın iki suretle konuşması ve emirleri var. Birisi, Haşmet-i Saltanat ve Hâkimiyet-i Umumiye haysiyetiyle bir yaverini, bir valiye gönderir. O Hâkimiyetin ihtişamını ve Emrin ehemmiyetini göstermek için, bazan, vasıta ile beraber bir içtima yapar, sonra ferman Tebliğ edilir.

I k i n c i s i : Sultanlık unvaniyle ve padişahlık umumî ismiyle değil, belki kendi şahsiyle, hususî bir münasebeti ve cüz'î bir muamelesi bulunan has bir hizmetçisi ile veya bir âmî raiyetiyle ve hususî telefoniyle hususî konuşmasıdır. Öyle de; Padişah-ı Ezelînin, umum Âlemlerin Rabbi İsmiyle ve Kâinat Hâlikî Unvaniyle, Vahiy ile ve Vahyin Hizmetini gören Şümüllü İlhamlarıyle Mükâlemesi olduğu gibi; herbir ferdin, herbir zîhayatın Rabbi ve Hâlikî olmak haysiyetiyle, hususî bir surette, fakat perdeler arkasında onların kabiliyetine göre bir Tarz-ı Mükâlemesi var.

I k i n c i F a r k : Vahiy gölgeleridir, sâfidir, Havassa hastır. İlham ise; gölgeleridir, renkler karışır, umumîdir; Melâike İlhamları ve İnsan İlhamları ve hayvanat İlhamları gibi çeşit çeşit, hem pek çok envalarıyle, denizlerin katreleri kadar Kelimat-ı Rabbaniyyenin teksirine medar bir zemin teşkil ediyor.

**لَوْ كَانَ الْبَحْرُ مِدَادًا لِكَلِمَاتِ رَبِّي
لَنِفَدَ الْبَحْرُ قَبْلَ أَنْ تَنْفَدَ كَلِمَاتُ رَبِّي**

Âyetinin bir vechini tefsir ediyor anladı.

Sonra; İlhamın mahiyetine ve hikmetine ve şehadetine baktı, gördüğü Mahiyeti ile hikmeti ve neticesi dört Nurdan terekkür ediyor.

B i r i n c i s i : Teveddûd-ü Îlâhî denilen, kendini mahlûkatına fiilen sevdirdiği gibi, Kavlen ve Huzuran ve Sohbeten dahi sevdirmek, Vedudiyet'in ve Rahmâniyet'in muktezasıdır.

I k i n c i s i : Îbâdının Dualarına fiilen cevab verdiği gibi, Kavlen dahi perdeler arkasında icabet etmesi, Rahîmiyetin şe'nidir.

Ü ç ü n c ü s ü : Ağır beliyelere ve şiddetli hallere düşen mahlûkatlarının istimdatlarına ve feryadlarına ve tazarruatlarına fiilen imdad ettiği gibi bir nevi konuşması hükmünde olan ilhâmî Kaviller ile de imdada yetişmesi, Rububiyyetin lâzımıdır.

D ö r d ü n c ü s ü : Çok âciz ve çok zaif ve çok fakir ve ihtiyaçlı ve kendi Mâlikini ve Hâmisini ve Müdebbirini ve Hâfızını bulmağa pek çok muhtaç ve müştak olan zîsuur masnularına, Vücudunu ve Huzurunu ve Himayetini fiilen ihsas ettiği gibi; bir nevi Mükâleme-i Rabbaniye hükmünde sayılan bir kısım sâdîk İlhamlar perdesinde, mahsus ve bir mahlûka bakan has bir vecihde, onun kabiliyetine

göre, onun Kalb telefonuyla, kavlen dahı kendi Huzurunu ve Vücdunu ihsas etmesi, Şefkat-i Ulûhiyetin ve Rahmet-i Rububiyyetin zarurî ve Vacib bir muktezasıdır; diye anladı.

Sonra İlhamın şehadetine baktı, gördü. Nasılıki güneşin -faraza- şuuru ve hayatı olsaydı ve o halde, ziyasındaki yedi rengi, yedi sıfatı olsaydı; o cihette, ışığında bulunan şuları ve cilveleri ile bir tarz konuşması bulunacaktı. Ve bu vaziyette, misalinin ve aksinin şeffaf şeylerde bulunması ve her âyine ve her parlak şeyler ve cam parçaları ve kabarcıklar ve katrelerle, hattâ şeffaf zerreler ile herbirinin kabiliyetine göre konuşması ve onların hâcatına cevab vermesi ve bütün onlar, güneşin vücduna şehadet etmesi ve hiçbir iş, bir işe mani olmaması ve bir konuşması, diğer konuşmaya müzahemet etmemesi bilmüşahede görüleceği gibi.. aynen öyle de; Ezel ve Ebedin Zülcelâl Sultanı ve bütün mevcudatın Zülcemâl Hâlik-ı Zîşânı olan Şems-i Sermedî'nin Mükâlemesi dahi, Onun İlmi ve Kudreti gibi, külli ve muhit olarak hersey'in kabiliyetine göre Tecelli etmesi; hiçbir sual, bir suale; bir iş, bir işe; bir Hitab, bir Hitaba mâni olmaması ve karıştırmaması bilbedâhe anlaşılıyor. Ve bütün o Cilveler, o Konuşmalar ve İlhamlar, birer birer ve beraber bil'ittifak o Şems-i Ezelînin Huzuruna ve Vücub-u Vücduna ve Vahdetine ve Ehadiyetine delâlet ve şehadet ettiklerini Aynelyakîne yakın bir İlmelyakîn ile bildi.

İşte, bu meraklı misafirin Âlem-i Gaybdan aldığı Ders-i Mârifetine kısa bir işaret olarak, Birinci Makamın Ondördüncü ve Onbeşinci mertebelerinde:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْوَاحِدُ الْوَاحِدُ الْحَدُّ الذِي دَلَّ عَلَى وُجُوبِ وُجُودِهِ فِي
وَحْدَتِهِ اجْمَعُ جَمِيعِ الْوَحْيَاتِ الْحَقَّةِ الْمُتَضَمِّنَةِ لِلتَّشَرُّزِ لَاتِ الْإِلَهِيَّةِ وَ
لِلْمُكَالَمَاتِ السُّبْحَانِيَّةِ وَلِلتَّعَرُّفَاتِ الرَّبَّانِيَّةِ وَلِلْمُقَابَلَاتِ الرَّحْمَانِيَّةِ عِنْدَ
مُنَاجَاةِ عِبَادِهِ وَلِلْأَشْعَارِ الصَّمَدَانِيَّةِ لِوُجُودِهِ لِمَخْلُوقَاتِهِ وَ كَذَا دَلَّ عَلَى
وُجُوبِ وُجُودِهِ فِي وَحْدَتِهِ اِتْفَاقُ الْإِلَهَامَاتِ

الصَّادِقَةِ الْمُتَضَمِّنَةِ لِلثَّوْدَاتِ الْأَلْهَيَةِ وَلِلْإِجَابَاتِ الرَّحْمَانِيَّةِ لِدَعَوَاتِ
 مَحْلُوقَاتِهِ وَلِلْأَمْدَادَاتِ الرَّبَّانِيَّةِ لِاسْتِغَاثَاتِ عِبَادِهِ وَلِلْإِحْسَاسَاتِ
 السُّبْحَانِيَّةِ لِوُجُودِهِ لِمَصْنُوعَاتِهِ

denilmiştir.

Sonra, o dünya seyyahı kendi Aklına dedi ki: Mâdem bu Kâinatın mevcudatiyle Mâlikimi ve Hâlikimi arıyorum; elbette herşeyden evvel bu mevcudatin en meşhuru, ve a'dasının tasdikiyle dahi en mükemmeli ve en büyük kumandanı ve en namdar Hâkimi ve sözce en yükseği ve akılca en parlağı ve ondört asrı Fazileti ile ve Kur'ân'ı ile ışıklandıran Muhammed-i Arabî Aleyhissalâtü Vesselâm'ı ziyaret etmek ve aradığımı ondan sormak için Asr-ı Saadete beraber gitmeliyiz diyerek, Akliyle beraber o Asra girdi, gördü ki:

O Asır, hakikaten, O Zât (A.S.M.) ile bir Saadet-i Beşeriye Asrı olmuş. Çünkü en bedevî, en Ümmî bir kavmi, getirdiği Nur vasıtasıyla, kısa bir zamanda dünyaya Üstad ve Hâkim eylemiş.

Hem kendi Aklına dedi: Biz en evvel, bu fevkâlâde Zâtın (A.S.M.) bir derece Kîymetini ve Sözlerinin Hakkaniyetini ve İhbaratının doğruluğunu bilmeliyiz. Sonra Hâlikimizi Ondan sormalıyız, diyerek taharriye başladı. Bulduğu hadsiz kat'î delillerden, burada, yalnız "Dokuz külliyeti" ne birer kısa işaret edilecek.

Birincisi: Bu Zâtta (A.S.M.), hattâ düşmanlarının tasdikiyle dahi, bütün güzel huyların ve hasletlerin bulunması; ve

وَأَشَقَّ الْقَمَرُ وَمَا رَمَيَتْ إِذْرَمَيْتَ وَلَكِنَّ اللَّهَ رَمَى

Âyetlerinin sarhatıyla, bir Parmağının işaretiley kamer iki parça olması ve bir Avucu ile a'dasının ordusuna attığı az bir toprak, umum o ordunun gözlerine girmesiyle kaçmaları ve susuz kalmış kendi ordusuna, beş Parmağından Kevser gibi akan suyu kifayet

derecesinde içirmesi gibi; Nakl-i Kat'î ile ve bir kısmı tevatür ile yüzer Mu'cizatin Onun Elinde zâhir olmasıdır. Bu Mu'cizattan üçyüzden ziyade bir kısmı, Ondokuzuncu Mektub olan Mu'cizat-ı Ahmedîye (A.S.M.) namındaki Harika ve Kerametli bir Risalede kat'î delilleriyle beraber beyan edildiğinden, onları Ona havale ederek, dedi ki: Bu kadar Ahlâk-ı Hasene ve Kemâlatla beraber, bu kadar Mu'cizat-ı Bâhiresi bulunan bir Zât (A.S.M.), elbette en doğru sözlüdür. Ahlâksızların işi olan hileye, yalana, yanlış tenezzül etmesi kabil değil.

İkincisi: Elinde, bu Kâinat Sahibinin bir Fermanı bulunduğu ve o Fermanı, her asırda üçyüz milyondan ziyade İnsanların kabul ve tasdik ettikleri ve O Ferman olan Kur'ân-ı Azimüşşan'ın, yedi vecihle Harika olmasıdır. Ve bu Kur'an'ın, kırk vecihle Mu'cize olduğu ve Kâinat Hâlikîn'in Sözü bulunduğu kuvvetli delilleriyle beraber Yirmibeşinci Söz ve Mu'cizat-ı Kur'âniye namlarındaki Risâle-i Nur'un bir Güneşi olan meşhur bir Risalede tafsilen beyan edilmesinden, Onu, Ona havale ederek dedi: Böyle Ayn-i Hak ve Hakikat bir Fermanın Tercümanı ve Tebliğ edicisi bir Zâtta (A.S.M.), Fermana cinayet ve Ferman Sahibine hiyanet hükmünde olan yalan olamaz ve bulunamaz...

Üçüncüsü: O Zât (A.S.M.), öyle bir Şeriat ve bir İslâmiyet ve bir Ubudiyet ve bir Dua ve bir Davet ve bir Îmân ile meydana olmuş ki; onların ne misli var ve ne de olur. Ve onlardan daha mükemmel, ne bulunmuş ve ne de bulunur. Çünkü Ümmî bir Zâtta (A.S.M.) zuhur eden o Şeriat, ondört asrı ve nev'i beşerin humsunu, âdilâne ve Hakkaniyet üzere ve müdakkikane hadsiz Kanunlarıyla idare etmesi emsâl kabul etmez.

Hem, Ümmî bir Zâtın (A.S.M.) Ef'al ve Akvâl ve Ahvalinden çıkan İslâmiyet, her asırda, üçyüz milyon İnsanın Rehberi ve Mercii ve Akıllarının Muallimi ve Mûrsidi ve Kalblerinin Münevveri ve Musaffisi ve nefislerinin Mürebbisi ve Müzakkisi ve Ruhlarının Medar-ı İnkışafi ve Mâden-i Terakkiyatı olması cihetiyile, misli olamaz ve olmamış.

Hem, Dininde bulunan bütün İbâdâtın bütün envaında en ileri olması.. ve herkesten ziyade Takvada bulunması.. ve Allah'dan korkması.. ve fevkâlâde daimî Mücahedat ve dağdağalar içinde tam tamına

Ubudiyetin en ince Esrarına kadar müraat etmesi ve hiç kimseyi taklid etmiyerek ve tam mânaşıyle ve mübtediyane fakat en mükemmel olarak hem ibtida, hem intihayı birleştirerek yapması; elbette misli görülmez ve görünmemiş.

Hem binler Dua ve Münâcâtlarından Cevşenül-Kebîr ile, öyle bir Mârifet-i Rabbaniye ile, öyle bir derecede Rabbini tavsif ediyor ki; o zamandanberi gelen Ehl-i Mârifet ve Ehl-i Velâyet, telâhuk-u efkâr ile beraber, ne o Mertebe-i Mârifete ve ne de o Derece-i Tavşife yetişemeleri gösteriyor ki; Duada dahi Onun misli yoktur. Risale-i Münâcâtin başında, Cevşenül-Kebîr'in doksanıncı bir Fikrasının kısacık bir mealinin beyan edildiği yere bakan adam, Cevşen'in dahi misli yoktur diyecek.

Hem, Tebliğ-i Risâlette ve nâsı Hakka dâvette o derece Metanet ve Sebat ve Cesaret göstermiş ki; büyük devletler ve büyük dinler, hattâ kavim ve kabilesi ve amucası Ona şiddetli adavet ettikleri halde zerre miktar bir eser-i tereddüd, bir telâş, bir korkaklık göstermemesi ve Tek Başıyla bütün dünyaya meydan okuması ve başa da çıkarması ve İslâmiyeti dünyanın başına geçirmesi isbat eder ki, Tebliğ ve Dâvette dahi misli olmamış ve olamaz.

Hem Îmânda, öyle Fevkâlâde bir Kuvvet ve Hârika bir Yakîn ve Mu'cizane bir Înkişaf ve cihani ışıklandıran bir Ulvî İtikad taşımış ki, o zamanın hükümrânı olan bütün efkâri ve akideleri ve hûkemanın hikmetleri ve ruhâni reislerin ilimleri Ona muâriz ve muhalif ve münkir oldukları halde; Onun ne Yakînine, ne İtikadına, ne İtimadına, ne İtmînanına hiçbir şüphe, hiçbir tereddüt, hiçbir zaaf, hiçbir vesvese vermemesi ve Mânevîyatça ve Meratib-i Îmâniyede terakki eden başta Sahabeler ve bütün Ehl-i Velâyet, O'nun, her vakit, Mertebe-i Îmânnândan Feyz almaları ve O'nu en yüksek derecede bulmaları bilbedâhe gösterir ki, Îmâni dahi emsalsizdir.

İşte, böyle Emsalsiz bir Şeriat ve Misilsiz bir İslâmiyet ve Hârika bir Ubudiyet ve Fevkâlâde bir Dua ve Cihan-pesendane bir Dâvet ve Mu'cizane bir Îmân Sahibinde, elbette hiçbir cihetle yalan olamaz ve aldatmaz diye anladı, ve Aklı dahi tasdik etti.

Dördüncüüsü: Enbiyaların (Aleyhimüsselâm) İcmâi, nasîlki Vücad ve Vahdaniyet-i İlâhiyyeye gayet kuvvetli bir Delildir; öyle de, bu Zâtın (A.S.M.) Doğruluğuna ve Risaletine gayet sağlam bir şahadettir. Çünkü: Enbiya

Aleyhimüsselâmin doğruluklarına ve Peygamber olmalarına medar olan ne kadar Kudsî Sıfatlar ve Mu'cizeler ve Vazifeler varsa, O Zâtta (A.S.M.) en ileride olduğu tarihçe musaddaktır. Demek Onlar, nasıl ki lisan-ı kal ile; Tevrat, İncil, Zebur ve Suhuflarında bu Zât'ın (A.S.M.) geleceğini haber verip İnsanlara besaret vermişler ki, Kütüb-ü Mukadde senin o besaretli işaretinden yirmiden fazla ve pek zâhir bir kısmı, Ondokuzuncu Mektub'ta güzelce beyan ve isbat edilmiş. Öyle de, lisan-ı halleriyle yâni Nübüvvetleriyle ve Mu'cizeleriyle, kendi mesleklerinde ve vazifelerinde en ileri ve en mükemmel olan bu Zâti tasdik edip Dâvasını imza ediyorlar ve lisan-ı kal ve İcma ile Vahdaniyete delâlet ettikleri gibi, lisan-ı hal ile ve İttifak ile de, bu Zâtın Sâdîkiyetine şahadet ediyorlar, diye anladı.

Beşincisi: Bu Zâtın Düsturlarıyle ve Terbiyesi ve Tebâiyetiyle ve arkasından gitmeleriyle; Hakka, Hakikata, Kemalâta, Keramata, Keşfi yata, Müşahedata yetişen binlerce Evliya Vahdaniyete delâlet ettik-leri gibi; Üstadları olan bu Zâtın Sâdîkiyetine ve Risalette İcma ve İttifakla şahadet ediyorlar. Ve Âlem-i Gaybdan verdiği haberlerin bir kısmını, Nur-u Velâyetle müşahede etmeleri ve umumunu Nur-u Îmân ile, ya Îlmelyakîn veya Aynelyakîn veya Hakkalyakîn suretinde İtikad ve Tasdik etmeleri; Üstadları olan bu Zâtın, Derece-i Hakkaniyet ve Sâdîkiyetini güneş gibi gösterdiğini gördü.

Altıncısı: Bu Zâtın Ümmîliğiyle beraber; getirdiği Hakaik-ı Kudsiye ve ihtira ettiği Ulûm-u Âliye ve keşfettiği Mârifet-i İlâhiyyenin Dersiyle ve Tâlimiyle, Mertebe-i İlmiyede en yüksek makama yetişen milyonlar Asfiya-i Müdakkikîn ve Sîddîkîn-i Muhakkikîn ve dâhî Hükema-i Mü'minîn, bu Zâtın Üssül-Esas Dâvası olan Vahdaniyeti kuvvetli Bürhanlarıyle bil'ittifak isbat ve tasdik ettikleri gibi; bu Muallim-i Ekberin ve bu Üstâd-ı Azamın Hakkaniyete ve Sözlerinin Hakikat olduğuna ittifak ile şahadetleri, gündüz gibi bir Hüccet-i Risâleti ve Sâdîkiyetidir. Meselâ Risale-i Nur, yüz parçasıyla, bu Zâtın Sadâkatının bir tek Bürhanıdır.

Yedincisi: Âl ve Ashab namında, ve nev-i beşerin Enbiyadan sonra Feraset ve Dirayet ve Kemalâtlı en meşhuru, ve en muhterem ve en nadârî, ve en dindar ve en keskin nazarlı Taife-i Azîmesi, kemâl-i merak ile ve gayet dikkat ve nihayet ciddiyetle bu Zâtın bütün

gizli ve aşıkâr Hallerini ve Fikirlerini ve Vaziyetlerini tahrri ve teftiş ve tedkik etmeleri neticesinde; bu Zâtın, dünyada en sâdik ve en yüksek ve en haklı ve hakikatlı olduğuna İttifak ile ve İcma ile sarsılmaz Tasdikleri ve kuvvetli Îmânları, güneşin ziyasına delâlet eden gündüz gibi bir delildir, diye anladı.

Sekizincisi: Bu Kâinat, nasılık kendini Îcad ve İdare ve tertip eden ve Tasvir ve Takdir ve Tedbir ile; bir saray gibi, bir kitab gibi, bir sergi gibi, bir temâşâgâh gibi Tasarruf eden Sâniine ve Kâtibine ve Nakkaşına delâlet eder; öyle de: Kâinatın Hilkatındaki Makasıd-ı Îlâhiyyeyi bilecek ve bildirecek ve tahavvülâtındaki Rabbânî Hikmetlerini tâlim edecek ve vazifedarane harekâtındaki neticeleri Ders verecek ve mahiyetindeki kıymetini ve içindeki mevcudatın Kemalâtını ilân edecek ve o Kitab-ı Kebîrin mânalarını ifade edecek bir yüksek Dellâl, bir doğru Keşşaf, bir muhakkik Üstad, bir sâdik Muallim istediği ve iktiza ettiği ve herhalde bulunmasına delâlet ettiği cihetle; elbette bu Vazifeleri herkesten ziyade yapan bu Zâtın Hakkaniyetine, ve bu Kâinat Hâlikının en yüksek ve sâdik bir Memuru olduğuna şahadet ettiğini bildi.

Dokuzuncusu: Mâdem bu san'atlî ve hikmetli masnuatiyle kendi hünerlerini ve sanatkârlığının Kemalâtını teşhir etmek ve bu süslü, zînetli nihayetsiz mahlûkiıyla kendini tanıttırmak ve sevdirmek ve bu lezzetli ve kıymetli hesabsız Nimetleriyle kendine Teşekkür ve Hamd ettirmek ve bu şefkatli ve himayetli umumî Terbiye ve İâşe, ile hatta ağızların en ince zevklerini ve iştihaların her nev'ini tatmin edecek bir surette ihzar edilen Rabbânî Ît'amalar ve Ziyafetler ile, kendi Rububiyetine karşı, minnetdârâne ve müteşekkirâne ve perestîkârâne İbadet ettirmek ve mevsimlerin tebdili ve gece gündüzün tâhvili ve ihtilâfi gibi, azametli ve haşmetli Tasarrufat ve İcraat ve dehşetli ve hikmetli Faaliyet ve Hallâkiyet ile kendi Uluhiyetini izhar ederek, o Ulûhiyetine karşı Îmân ve Teslim ve Înkıyad ve İtaat ettirmek ve her vakit iyiliği ve iyileri himaye, fenâlığı ve fenaları izale ve Semavî tokatlar ile zâlimleri ve yalancıları imha etmek cihetile, Hakkaniyet ve Adaletini göstermek isteyen perde arkasında Birisi var. Elbette ve herhalde, o gaybî Zâtın yanında en Sevgili Mahlûku ve en Doğru Abdi ve Onun mezkûr maksatlarına tam Hizmet ederek, Hilkat-ı Kâinatın Tâlîsimini ve Muammasını hall ve keşfeden, ve daima o Hâlikının namına hareket

eden ve O'ndan istimdat eden ve muvaffakiyet isteyen ve O'nun tarafından İmdada ve Tevfika mazhar olan ve Muhammed-i Kureyşî denilen bu Zât olacak (A.S.M.)

Hem Aklına dedi: Mâdem bu mezkûr dokuz Hakikatler bu Zâtın Sıdkına şahadet ederler; elbette bu Âdem, beni-âdemin Medar-ı Şerefî ve bu Âlemin Medar-ı İftiharıdır ve Ona, Fahr-i Âlem ve Şeref-i Beni-Âdem denilmesi pek lâyiktir ve Onun Elinde bulunan Ferman-ı Rahman olan Kur'an-ı Mu'cizül-Beyan'ın Haşmet-i Saltanat-ı Mânevîyesinin nîsf-ı arzı istilâsı ve şâhsî Kemalâtı ve yüksek hasletleri gösteriyor ki; bu Âlemde en mühim Zât budur; Hâlikımız hakkında en mühim Söz, O'nundur.

İşte gel, bak: Bu hârika Zâtın üzeri zâhir ve bâhir katî Mu'cizelerinin Kuvvetine, ve Dinindeki binler âlî ve esash Hakikatlarına istinaden, bütün Dâvalarının Esası ve bütün Hayatının Gayesi, Vâcibül-Vücid'un Vüciduna ve Vahdetine ve Sîfâtına ve Esmasına delâlet ve şahadet, ve o Vâcibül-Vücidu isbat ve ilân ve i'lâm etmektrir.

Demek; bu Kâinatın mânevî Güneşi ve Hâlikımızın en parlak bir Bürhanı bu Habibullah denilen Zâttır ki: O'nun Şehadetini te'yid ve tasdik ve imza eden aldanmaz ve aldatmaz üç büyük İcma' var.

Birincisi: "Eğer perde-i gayb açılsa Yakînim ziyadeleşmeyecek" diyen, İmam-ı Ali (Râdiyallahü anhu) ve yerde iken Arş-ı Âzamı ve İsrafil'in azamet-i heykelini temaşa eden Gavs-ı Âzam (K.S.) gibi Keskin-Nazar ve Gaybbîn Gözleri bulunan binler Aktab ve Evliya-i Azîmeyi câmi ve Âl-i Muhammed nâmiyle Şöhretşîâr-ı Âlem olan Cemaat-ı Nuraniyenin İcma' ile tasdikleridir.

İkincisi: Bedevî bir kavim ve Ümmî bir muhitte, hayat-ı içtimaiyeden ve efkâr-ı siyasiyeden hâlî ve kitabsız ve fetret asırının karanlıklarında bulunan ve pek az bir zamanda en medenî ve mâtûmatlı ve hayat-ı içtimaiyede ve siyasiyede en ileri olan milletlere ve hükümetlere Üstad ve Rehber ve Diplomat ve Hâkim-i Âdil olarak; şarttan garba kadar cihanpesendane idare eden ve Sahabe nâmiyle dünyada namdar olan Cemaat-ı Meşhurenin ittifakla, can ve mallarını, peder ve aşıretlerini feda ettiren bir kuvvetli Îmânla tasdikleridir.

Üçüncüsü: Her asırda binlerle efradı bulunan ve her fende dâhiyane

ileri giden ve muhtelif mesleklerde çalışan ve Ümmetinde yetişen hadsiz muhakkik ve mütebahhir Ulemasının Cemaat-ı Uzmasının, Tevâfukla ve İlmelyakın derecesinde tasdikleridir. Demek bu Zâtın Vahdaniyete şehadeti, şahsî ve cüz'î değil, belki, umumî ve külli ve sarsılmaz ve bütün şeytanlar toplansa, karşısına hiçbir cihetle çıkamaz bir şehadettir, diye hükmetti. İşte, Asr-ı Saadet'te Aklıyla beraber seyahat eden dünya misafiri ve hayat yolcusunun o Medrese-i Nuraniyeden aldığı Derse kısa bir işaret olarak, Birinci Makamın onaltinci mertebesinde böyle:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْوَاحِدُ الْأَحَدُ الَّذِي دَلَّ عَلَىٰ وُجُوبٍ وُحُودٍ فِي
 وَحْدَتِهِ فَخْرُ الْعَالَمِ وَشَرْفُ نَوْعٍ بْنَى أَدَمَ بِعَظَمَةِ سُلْطَنَةِ قُرْآنِهِ وَحَشْمَةٍ وُسْعَةِ
 دِينِهِ وَكَثْرَةِ كَمَالِتِهِ وَعُلُوِّيَّةِ أَخْلَاقِهِ حَتَّىٰ بِتَصْدِيقِ أَعْدَاءِهِ وَكَذَّا شَهَدُوا
 بِرُّهَنِ بِقُوَّةِ مَاتِ مُعْجَزِ اتِّهِ الظَّاهِرَةِ الْبَاهِرَةِ الْمُضَدَّقَةِ الْمُضَدَّقَةِ وَبِقُوَّةِ الْأَفِ
 حَقَّاءِقِ دِينِ السَّاطِعَةِ الْقَاطِعَةِ يَاجْمَعَ عَالَمِهِ ذَوِي الْأَنْوَارِ وَبِإِتْفَاقِ أَصْحَابِهِ ذَوِي
 الْأَبْصَارِ وَبِتَوَافِقِ مُحَقَّقِي أُمَّتِهِ ذَوِي الْبَرَاهِينِ وَالْبَصَارِ النَّوَارَةِ

denilmiştir.

Sonra, bu dünyada Hayatın Gayesi ve Hayatın Hayati Îmân olduğunu bilen bu yorulmaz ve tok olmaz yolcu, kendi Kalbine dedi ki: "Aradığımız Zâtın Sözü ve Kelâmi denilen, bu dünyada en meşhur ve en parlak ve en hâkim ve Ona teslim olmuyan herkese, her asırda meydan okuyan Kur'ân-ı Mu'cizül-Beyan namındaki Kitaba müracaat edip O ne diyor bilelim. Fakat en evvel, bu Kitab bizim Hâlikimizin Kitabı olduğunu isbat etmek lâzımdır" diye taharriye başladı.

Bu seyyah, bu zamanda bulunduğu münasebetiyle, en evvel mânevî İ'caz-ı Kur'âniyenin Lem'aları olan Risale-i Nur'a baktı ve Onun yüzotuz Risaleleri, Âyât-ı Fürkaniye'nin Nükteleri ve Işıkları ve esaslı Tefsirleri olduğunu gördü. Ve Risale-i Nur, bu kadar muannid ve mülhid bir asırda, her tarafa Hakaik-1 Kur'âniyeyi Mücahidane nesrettiği halde, karşısına kimse çıkamadığından isbat eder ki, Onun Üstadı ve Menbaî ve Mercii ve Güneşi olan Kur'ân, Semavîdir, beşer kelâmi değildir. Hattâ, Resâil-in-Nur'un yüzer hüccetlerinden birtek Hüccet-i Kur'âniyesi olan Yirmibeşinci Söz ile Ondokuzuncu Mektub'un âhiri, Kur'ân'ın kırk vecihle Mu'cize olduğunu öyle isbat etmiş ki; kim görmüş ise, değil tenkid ve itiraz etmek, belki isbatlarına hayran olmuş; takdir ederek çok sena etmiş. Kur'ân'ın Vech-i İ'cazını ve Hak Kelâmullah olduğunu isbat etmek cihetini Risalet-in Nur'a havale ederek; yalnız, bir kısa işaretle, büyülüğünü gösteren birkaç Noktaya dikkat etti.

Birinci Nokta: Nasılıki Kur'ân, bütün Mu'cizatiyle ve Hakkaniyetine Delil olan bütün Hakaikiyle, Muhammed Aleyhissalâtü Vesselâm'ın bir Mu'cizesidir; öyle de, Muhammed Aleyhissalâtü Vesselâm da, bütün Mu'cizatiyla ve Delâil-i Nübûvvetiyle ve Kemalât-1 İlmiyesiyle, Kur'an'ın bir Mu'cizesidir ve Kur'ân, Kelâmullah olduğuna bir Hüccet-i Kâtiasıdır.

İkinci Nokta: Kur'ân, bu dünyada, öyle Nuranî ve Saadetli ve Hakikatli bir surette bir tebdil-i hayat-1 içtimaiye ile beraber, İnsanların; hem nefislerinde, hem Kalblerinde, hem Ruhlarında, hem Akıllarında, hem hayat-1 şahsiyelerinde, hem hayat-1 içtimaiyelerinde, hem hayat-1 siyasiyelerinde öyle bir inkılâb yapmış ve idame etmiş ve idare etmiş ki; ondört asır müddetinde, her dakikada, altıbin altıyüz altmışaltı Âyetleri, Kemal-i İhtiramla, hiç olmazsa, yüz milyondan ziyade İnsanların dilleriyle okunuyor. Ve İnsanları Terbiye ve nefislerini Tezkiye ve Kalblerini Tasfiye ediyor. Ruhlara İnkişaf ve Terakki ve Akillara İstikamet ve Nur ve Hayata Hayat ve Saadet veriyor; elbette böyle bir Kitabın misli yoktur, Hârikadır, Fevkâlâdedir, Mu'cizedir.

Üçüncü Nokta: Kur'ân, o asırdan tâ şimdîye kadar öyle bir Belâgat göstermiş ki; Kâbe'nin duvarında altın ile yazılan en meşhur ediblerin "Muallâkat-1 Seb'a" nâmiyla şöhretşiar kasidelerini o dereceye

indirdi ki, Lebid'in kızı, babasının kasidesini Kâbe'den indirirken demiş: "Âyâta karşı bunun kıymeti kalmadı."

Hem bedevî bir edib **فَاصْدَعْ بِمَا تُوعَمُ** Âyetini işittiği vakit secdeye kapanmış. Ona demişler: "Sen Müslüman mı oldun?" O demiş: "Hayır, ben bu Âyetin Belâgatına secde ettim."

Hem İlm-i Belâgatin dâhîlerinden Abdulkahir-i Cürçanî ve Sekkâkî ve Zemahşerî gibi binlerle dâhî Îmamlar ve mütefennin edibler Îcma' ve İttifakla karar vermişler ki: Kur'ân'ın Belâgatı, tâkat-ı beserin fevkindedir, yetişilmez.

Hem o zamandanberi, mütemadiyen meydan-ı muarazaya dâvet edip mağrur ve enaniyetli ediblerin ve beliğlerin damarlarına dokundurup, gururlarını kıracak bir tarzda der: "Ya birtek Surenin mislini getiriniz.. veya hut, dünyada ve Âhirette helâket ve zilleti kabul ediniz..." diye ilân ettiği halde; o asrin muannid beliğleri, birtek Surenin mislini getirmekle kısa bir yol olan muarazayı bırakıp, uzun olan can ve mallarını tehlikeye atan muharebe yolunu ihtiyar etmeleri isbat eder ki; o kısa yolda gitmek mümkün değildir.

Hem Kur'ân'ın dostları, Kur'ân'a benzemek ve taklit etmek şevkiyle ve düşmanları dahi, Kur'ân'a mukabele ve tenkid etmek sevkiyle o vakitten beri yazdıkları ve yazılan ve telâhuk-u efkâr ile terakki eden milyonlarla arabî kitablar ortada geziyor; hiçbirisinin O'na yetişemediğini, hattâ en âdi adam dahi dinlese elbette diyerek: "Bu Kur'ân, bunlara benzemez.. ve onların mertebesinde değil." Ya onların altında veya umumunun fevkinde olacak. Umumunun altında olduğunu dünyada hiçbir fert, hiçbir kâfir, hattâ hiçbir ahmak diyemez... Demek, Mertebe-i Belâ-
سَبَّحَ اللَّهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ Âyetini okudu. Dedi ki: "Bu Âyetin hârika telâkki edilen Belâgatını göremiyorum." O'na denildi: "Sen dahi bu seyyah gibi o zamana git, orada dinle." O da, kendini Kur'ân'dan evvel orada tahayyül ederken gördü ki: Mevcudat-ı Âlem; perişan, karanlık, câmid ve şuursuz ve vazifesiz olarak; hâlî, hadsiz hudutsuz bir fezada; kararsız, fâni bir dünyada

bulunuyorlar. Birden Kur'ân'ın Lisanından bu Âyeti dinlerken gördü; bu Âyet, Kâinat üzerinde dünyanın yüzünde öyle bir perde açtı ve ışıklandırdı ki; bu Ezelî Nutuk ve bu Sermedî Ferman, asırlar sıralarında dizilen zîsuurlara Ders verip gösteriyor ki; bu Kâinat, bir Câmi-i Kebir hükmünde, başta Semavat ve Arz olarak umum mahlûkati, hayatdarâne Zikir ve Tesbihde, ve Vazife başında cûş u huruşla mes'udane ve memnûnane bir vaziyette bulunduruyor, diye müşahede etti. Ve bu Âyetin Derece-i Belâgatını zevk ederek, sair Âyetleri buna kıyasla, Kur'ân'ın Zemzeme-i Belâgatı arzin nisfini ve nev'-i beşerin humsunu istilâ ederek, Haşmet-i Saltanatı Kemal-i İhtiramla ondört asır bilâfasıyla idame ettiğinin binler Hikmetlerinden bir Hikmetini anladı.

Dördüncü Nokta: Kur'ân, öyle hakikatlı bir halâvet göstermiş ki; en tatlı bir şeyden dahi usandıran çok tekrar, Kur'ân'ı tilâvet edenler için değil usandırmak, belki Kalbi çürümemiş ve zevki bozulmamış adamlara tekrar-ı tilâveti halâvetini ziyadeleştirdiği eski zamandan beri herkesçe müsellem olup, darb-ı mesel hükmüne geçmiş. Hem öyle bir tazelik ve gençlik ve şebabet ve garabet göstermiş ki, ondört asır yaşadığı ve herkesin eline kolayca girdiği halde, şimdi Nâzil olmuş gibi tazelliğini muhafaza ediyor. Her asır, kendine hitabediyor gibi bir gençlikte görmüş; her Taife-i İlmiye, O'ndan her vakit istifade etmek için kesretle ve mebzuliyetle yanlarında bulundurdukları ve üslûb-u ifadesine ittiba' ve iktida ettikleri halde O, üslûbundaki ve tarz-ı beyanındaki garabetini aynen muhafaza ediyor.

Beşinci: Kur'ân'ın bir cenahî mâzide, bir cenahî müstakbelde; kökü ve bir kanadı, eski Peygamberlerin ittifaklı Hakikatleri olduğu ve bu, Onları Tasdik ve Te'yid ettiği ve Onlar dahi Tevafukun lisan-ı hâliyle bunu tasdik ettikleri gibi.. öyle de, Evliya ve Asfiya gibi O'ndan Hayat alan semereleri ve hayatdar tekemmülliérieyle Şecere-i Mübarekelerinin Hayatdar, Feyizdar ve Hakikatmedar olduğuna delâlet eden ve ikinci kanadının himayesi altında yetişen ve yaşayan Velâyetin bütün Hak Tarikatları ve İslâmiyetin bütün Hakikatlı İlimleri, Kur'ân'ın Ayn-ı Hak ve Mecma-i Hakaik ve Camiiyette misilsiz bir Hârika olduğuna şahadet eder.

Altıncısı: Kur'ân'ın altı ciheti nuranıdır; Sîdk ve Hakkaniyetini gösterir. Evet; altında Hüccet ve Bürhan direkleri, üstünde Sikke-i

İ'caz Lem'aları, önünde ve hedefinde Saadet-i Dareyn hediyeleri, arkasında nokta-i istinadı Vahy-i Semavî Hakikatları, sağında hadsiz Ukul-ü Müstakîmenin delillerle tasdikleri, solunda Selim Kalblerin ve Temiz Vicdanların ciddî itmi'nanları ve samimî İncizaplari ve Teslimleri, Kur'ân'ın fevkâlâde hârika metin ve hücum edilmez bir Kal'a-i Semaviye-i Arziye olduğunu isbat ettikleri gibi.. altı makamdan dahi O'nun Ayn-ı Hak ve Sâdik olduğuna ve beşerin kelâmi olmadığına, hem yanlış olmadığına imza eden başta, bu Kâinatta daima güzelliği izhar, iyiliği ve doğruluğu himaye ve sahtekârları ve müfterileri imha ve izale etmek âdetini bir düstur-u faaliyet ittihaz eden bu Kâinatın Mutasarrîfi; o Kur'ân'a, Âlemde en makbul, en yüksek, en hâkimane bir Makam-ı Hürmet ve bir Mertebe-i Muvaffakiyet vermesiyle O'nu Tasdik ve İmza ettiği gibi İslâmiyetin Menbaî ve Kur'ân'ın Tercümanı olan Zâtîn (Aleyhissalâtü Vesselâm) herkesten ziyade O'na îtikad ve ihtiramı ve Nüzülü zamanında uyku gibi bir vaziyet-i nâimanede bulunması ve sair kelâmları O'na yetişmemesi ve bir derece benzememesi ve Ümmiyetiyle beraber gitmiş ve gelecek hakikî hâdisat-ı kevniyeyi, gaybiyane, Kur'ân ile tereddüsüz ve itmi'nan ile beyan etmesi ve çok dikkatli gözlerin altında, hiçbir hile, hiçbir yanlış vaziyeti görülmeyen O Tercümanın, bütün kuvvetiyle, Kur'ân'ın herbir Hükmüne Îmân edip tasdik etmesi ve hiçbir şey Onu sarsmaması; Kur'ân Semavî, Hakkaniyetli ve kendi Hâlik-ı Rahîminin mübarek Kelâmi olduğunu imza ediyor.

Hem nev'-i İnsanın humsu, belki kîsm-ı âzamı, göz önündeki o Kur'ana müncezibane ve dindarane irtibatı ve Hakikatperestane ve müştakane kulak vermesi ve çok emarelerin ve vâkıaların ve keşfiyatın şehadetiyle, cin ve Melek ve Ruhanîlerin dahi Tilâveti vaktinde pervane gibi hakperestâne etrafında toplanması, Kur'ân'ın Kâinatça makbuliyetine ve en yüksek bir Makamda bulunduğuna bir imzadır.

Hem nev'-i beşerin umum tabakaları, en gabi ve âmiden tut tâ en zeki ve Âlime kadar herbirisî Kur'ân'ın Dersinden tam hisse almaları ve en derin Hakikatları fehmetmeleri ve yüzlerle fen ve Ulûm-u İslâmiyenin ve bilhassa Şeriat-ı Kübra'nın büyük Müctehidleri ve Usûlüddin ve İlîm-i Kelâmin dâhî Muhakkikleri gibi her taife, kendi İlîmlerine aid bütün hâcâtını ve cevablarını Kur'ân'dan istihraç etmeleri, Kur'ân Menba-ı Hak ve Mâden-i Hakikat olduğuna bir imzadır.

Hem edebiyatça en ileri bulunan Arap edibleri; İslâmiyete girmişler şimdiye kadar muarazaya pek çok muhtaç oldukları halde, Kur'ân'ın Î'cازindan yedi büyük vechi varken, yalnız birtek vechi olan Belâgatının, tek bir Surenin mislini getirmekten istinkâfları ve şimdiye kadar gelen ve muaraza ile şöhret kazanmak isteyen meşhur beliglerin ve dâhî Âlimlerin, O'nun hiçbir Veçh-i Î'cازına karşı çıkamamaları ve âcizane süküt etmeleri, Kur'ân, Mu'cize ve tâkat-ı beşerin fevkinde olduğuna bir imzadır.

Evet, bir Kelâm; "Kimden gelmiş ve kime gelmiş ve ne için" denilmesiyle Kiyemeti ve Ulviyeti ve Belâgatı tezahür etmesi noktasından, Kur'ân'ın misli olamaz ve O'na yetişilemez. Çünkü Kur'ân bütün Âlemlerin Rabbi ve Hâlikîn'in Hitâbı ve Konuşması ve hiçbir cihette taklidi ve tasannuu ihsas edecek bir emare bulunmîyan bir Mükâlemesi ve bütün İnsanların, belki bütün mahlûkatın namına Meb'u's ve nev'-i beşerin en meşhur ve nadir Muhatabı bulunan ve O Muhatabın Kuvvet ve Vüs'at-ı İmanı koca İslâmiyeti tereşuh edip Sahibini "Kab-ı Kavseyn" Makamına çıkararak Muhatab-ı Samedaniye mazhariyetiyle nüzûl eden ve Saadet-i Dairene dair ve Hilkat-ı Kâinatın neticelerine ve ondaki Rabbanî Mâksatlara aid mesâili ve O Muhatabın bütün Hakaik-ı İslâmiyeyi taşıyan en yüksek ve en geniş olan İmânını beyan ve îzah eden ve koca Kâinatın bir harita, bir saat, bir hane gibi her tarafını gösterip, çevirip onları yapan sanatkârı tavriyle ifade ve tâlim eden Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyan'ın elbette mislini getirmek mümkün değildir ve Derece-i Î'cازına yetişmez.

Hem Kur'ân'ı tefsir eden ve bir kısmı, otuz - kırk hattâ yetmiş cilt olarak birer Tefsir yazan yüksek zekâlı müdakkik binlerle mütefennin Ulemanın senetleri ve delilleriyle beyan ettikleri Kur'ân'daki hadsiz meziyetleri ve Nükteleri ve Hâsiyetleri ve Sırları ve âlî Mânaları ve Umur-u Gaybiyenin her nev'inden kesretli gaybî İhbarları izhar ve isbat etmeleri ve bilhassa Risale-i Nur'un yüzotuz Kitabının herbiri, Kur'ân'ın bir Meziyetini, bir Nüktesini kat'î Bürhanlarla isbat etmesi ve bilhassa "Mu'cizat-ı Kur'âniye Risalesi" ve şimendifer ve tayyare gibi medeniyetin hârikalarından çok şeyleri Kur'ân'dan istihraq eden "Yirminci Sözün İkinci Makamı" ve Risale-i Nur'a ve elektriğe işaret eden Âyetlerin işaretâtin bildiren İşârât-ı Kur'âniye namında "Birinci Şuâ" ve Huruf-u Kur'âniye ne

kadar muntazam, esrarlı ve mânalı olduğunu gösteren "Rumuzat-ı Semâniye" nâmındaki sekiz küçük Risaleler ve Süre-i Fethin âhirki Âyeti, beş vecihle İhbâr-ı Gaybî cihetinde Mu'cizeliğini isbat eden küçük bir Risale gibi Risale-i Nur'un herbir căz'ü; Kur'ân'ın bir Hakikatini, bir Nurunu izhar etmesi, Kur'ân'ın misli olmadığına ve Mu'cize ve Hârika olduğuna ve bu Âlem-i Şehadette Âlem-i Gaybin Lisanı ve bir Allâmûl-Guyûb'un Kelâmi bulunduğuna bir imzadır.

İşte; altı noktada ve altı cihette ve altı makamda işaret edilen Kur'ân'ın mezkûr meziyetleri ve hâsiyetleri içindir ki, haşmetli Hâkimiyet-i Nuraniyesi ve azametli Saltanat-ı Kudsiyesi asırların yüzlerini ışıklandıracak, zemin yüzünü dahi bin üçyüz sene tenvir ederek Kemal-i İhtiramla devam etmesi, hem o hâsiyetleri içindir ki, Kur'ân'ın herbir Harfi, hiç olmazsa on Sevabı ve on Hasenesi olması ve on Meyve-i Bâkî vermesi, hattâ bir kısım Âyâtın ve Sûrelerin herbir Harfi, yüz ve bin ve daha ziyade meyve vermesi ve mübarek vakitlerde her Harfin Nuru ve Sevabı ve Kiymeti, ondan yüzlere çıkması gibi kudsî İmtiyazları kazanmış diye dünya seyyahi anladı ve Kalbine dedi: İşte böyle her cihetle mu'cizatlı bu Kur'ân; Surelerinin İcmayıle ve Âyâtının İttifakıyla ve Envârinin Tevafukıyla ve Semerat ve Âsârinin Tetabukiyle, birtek Vâcibül-Vücdûnun Vücduduna ve Vahdetine ve Sîfât ve Esmâsına, delillerle isbat suretinde öyle şehadet etmiş ki, bütün Ehl-i Îmânın hadsiz şehadetleri, O'nun şehadetinden tereşşuh etmişler.

İşte; bu yolcunun, Kur'ân'dan aldığı Ders-i Tevhid ve Îmâna kısa bir işaret olarak, Birinci Makamın onyedinci mertebesinde böyle:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْوَاحِدُ الْوَاحِدُ الْحَدُّ الْحَدُّ
 وَجْوَدٌ عَلَى وَجْوَدِ الْوَاحِدِ الْوَاحِدِ الْحَدِّ الْحَدِّ
 وَجْوَدٌ فِي وَحْدَتِهِ الْقُرْآنُ الْمُعْجِزُ الْبَيَانُ الْمَقْبُولُ الْمَرْغُوبُ لِأَجْنَاسِ
 الْمَلَكِ وَالْإِنْسِ وَالْخَانِ الْمَقْرُوءُ كُلُّ أَيَّاتِهِ فِي كُلِّ دِقَّةٍ بِكَمَالِ الْاحْتِرامِ
 بِالسِّنَةِ مِائَةِ مِلْيُونٍ مِنْ نَوْعِ الْإِنْسَانِ الدَّاهِمِ سَلْطَنَتُهُ الْقُدُسِيَّةُ عَلَى أَقْطَارِ
 الْأَرْضِ وَالْأَكْوَانِ وَعَلَى وَجْوَهِ الْأَعْصَارِ وَالزَّمَانِ وَالْحَارِي حَارِيَتُهُ
 الْمَعْنَوَيَّةُ التُّورَانِيَّةُ عَلَى

نِصْفِ الْأَرْضِ وَهُمْ بِالْبَشَرِ فِي أَرْبَعَةَ عَشَرَ عَصْرًا كَمَا لِلْاحْتِشَامِ وَ
 كَذَا شَهِدَ وَبَرَّ هُنَّ بِإِجْمَاعٍ سُورَةِ الْقُدُسِيَّةِ السَّمَاوِيَّةِ وَبِإِتْفَاقِ آيَاتِهِ
 النُّورَانِيَّةِ الْإِلَهِيَّةِ وَبِتَوَافِقِ أَسْرَارِهِ وَأَنْوَارِهِ وَبِتَطَابِقِ حَقَائِقِهِ وَثَمَرَاتِهِ وَ
 أَثَارِهِ بِالْمُشَاهَدَةِ وَالْعَيْانِ

denilmiştir.

Sonra, bir fakir İnsana değil fâni ve muvakkat bir tarayı, bir haneyi, belki koca Kâinatı ve dünya kadar bir Mülk-ü Bâkiyi kazandıran ve bir fâni adama, Ebedî bir Hayatın levâzimatını buldurun ve ecelin darağacını bekleyen bir bîçareyi idam-ı ebedîden kurtaran ve Saadet-i Sermediyenin Hazinesini açan en kıymetdar Sermaye-i İnsaniyenin Îmân olduğunu bilen mezkûr misafir ve hayat yolcusu, kendi nefsine dedi ki: "Haydi ileri!" Îmânın hadsiz mertebelerinden bir mertebe daha kazanmak için Kâinatın hey'et-i mecmuasına müracaat edip, O da ne diyor, dinlemeliyiz; erkânından ve eczasından aldığımız Dersleri tekmil ve tenvir etmeliyiz. diye, Kur'ân'dan aldığı geniş ve ihatâlı bir dürbün ile baktı, gördü: Bu Kâinat, o kadar mânidar ve muntazamdır ki; mücessem bir Kitab-ı Sübhâni ve cismanî bir Kur'ân-ı Rabbanî ve müzeyyen bir Saray-ı Samedanî ve muntazam bir Şehr-i Rahmanî suretinde görünüyor. O Kitabın bütün Sureleri, Âyetleri ve Kelimatlari; hattâ, Harfleri ve Babları ve Fasılları ve Sayfaları ve Satırları umumunda, her vakit mânidarane mahvu isbatları ve hakîmane tağyîr ve tahvilleri icma' ile, bir Alîm-ı Külli Şey'in ve bir Kadîr-i Külli Şey'in ve bir Musannîfin, herşeyde herşey'i gören ve herşey'in herşey'i ile münasebetini bilen, riayet eden bir Nakkaş-ı Zülcelâl'in ve bir Kâtib-i Zükemal'in Vücudunu ve Mevcudiyetini bilbedahe ifade ettikleri gibi; bütün erkân ve envaiyle ve ecza ve cüz'iyatiyle ve sekeneleri ve müştemilâtiyle ve vâridat ve mesârifatiyle ve onlarda maslahatkârane tebdilleriyle ve hikmetperverane tecditleriyle, bil'ittifak, hadsiz bir Kudret ve nihayetsiz bir Hikmetle iş gören Âlî bir Ustanın ve misilsiz bir Sâniin Mevcudiyetini ve Vahdetini bildiriyorlar. Ve Kâinatın

azametine münasib iki büyük ve geniş Hakikatın şahadetleri, Kâinatın bu büyük şahadetini isbat ediyorlar.

Birinci Hakikat: Usulüddin ve İlm-i Kelâmin dâhî Ulemasının ve Hükema-i İslâmiyenin gördükleri ve hadsiz Bürhanlarla isbat ettikleri hudus ve imkân Hakikatlarıdır. Onlar demişler ki: "Mâdem, Âlemde ve herseyde tegayyür ve tebeddül var, elbette fânidir, hâdistir, kadim olamaz. Mâdem hâdistir, elbette onu ihdas eden bir Sâni var. Ve mâdem hersey'in zâtında Vücudu ve ademi, bir sebeb bulunmazsa müsavidir, elbette Vâcib ve Ezelî olamaz... Ve mâdem muhal ve bâtil olan devir ve teselsül ile birbirini îcad etmek mümkün olmadığı kat'î Bürhanlarla isbat edilmiş, elbette öyle bir Vâcibül-Vücud'un mevcudiyeti lâzımdır ki: Nazîri mümteni', misli muhal ve bütün maadası mümkün ve mâsivası mahlûku olacak." Evet hudus Hakikati Kâinatı istilâ etmiş, çoğunu göz görüyor; diğer kısmını Akıl görüyor. Çünkü: Gözümüzün önünde her sene gün mevsiminde öyle bir Âlem vefat eder ki; herbirisinin hadsiz efradi bulunan ve herbiri zîhayat bir Kâinat hükmünde olan yüzbin nevi nebatat ve küçük hayvanat, o Âlem ile beraber vefat ederler. Fakat o kadar İntizam ile bir vefattır ki; Haşir ve neşirlerine medar olan ve Rahmet ve Hikmetin Mu'cizeleri, Kudret ve Îlmin Hârikaları bulunan çekirdekleri ve tohumları ve yumurtacıkları baharda yerlerinde bırakıp, defter-i a'mallerini ve gördükleri vazifelerin programlarını onların ellerine vererek, Hafız-i Zülcelâl'in Himayesi altında, Hikmetine emanet eder; sonra vefat ederler. Ve bahar mevsiminde, Haşr-ı Âzamın yüzbin misali ve nümune ve delilleri hükmünde olarak o vefat eden ağaçlar ve kökler ve bir kısım hayvancıklar, aynen İhya ve diriliyorlar. Ve bir kısmının dahi, kendi yerlerinde emsalleri ve aynen onlara benzeyenleri İcad ve İhya olunuyor. Ve geçen baharın mevcudatı, işledikleri amellerin ve

وَإِذَا الصُّحْفُ نُشِرَتْ **Wâذا الصُّحْفُ نُشِرَتْ** Ayeti-nin bir misalini gösteriyorlar.

Hem; hey'et-i mecmua cihetinde, her güzde ve baharda büyük bir Âlem vefat eder ve taze bir Âlem Vücuda gelir. Ve o vefat ve hudus, o kadar muntazam cereyan ediyor ve o vefat ve hudusta, gayet İntizam ve Mizanla o kadar nevilerin vefiyatları ve hudusları

oluyor ki; güya dünya öyle bir misafirhanedir ki, zîhayat Kâinatlar ona misafir olurlar ve seyyal Âlemler ve seyyar dünyalar ona gelirler, vazifelerini görürler, giderler. İşte; bu dünyada böyle hayatdar dünyaları ve vazifedar Kâinatlari Kemal-i İlim ve Hikmet ve Mizanla, ve Muvazene ve İntizam ve Nizamla İhdas ve İcad edip Rabbanî Maksadlarda ve İlâhî Gayelerde ve Rahmânî Hizmetlerde Kadîrane İstimal ve Rahîmane İstihdam eden bir Zât-ı Zülcelâl'in Vücub-u Vücudu ve hadsiz Kudreti ve nihayetsiz Hikmeti, bilbedahe, güneş gibi Akillara görünüyor. Hudus mesâilini Risale-i Nur'a ve Muhakkikîn-i Kelâmiyenin Kitablarına havale ile o bahsi kapıyoruz...

Amma imkân ciheti ise; o da Kâinatı istilâ ve ihata etmiş. Çünkü: Görüyoruz ki, hersey külli ve căz'î bulunsun, büyük ve küçük olsun Arştan ferşe, zerrattan seyyârâta kadar her mevcud, mahsus bir zât ve muayyen bir suret ve mümtaz bir şahsiyet ve has sıfatlar ve hikmetli keyfiyetler ve maslahatlı cihazlar ile dünyaya gönderiliyor. Halbuki; o mahsus zâta ve o mahiyete, hadsiz imkânat içinde o hususiyeti vermek; hem, suretler adedince imkânlar ve ihtimaller içinde o nakışlı ve fârikali ve münasib o muayyen sureti giydirmek; hem hemcinsinden olan eşhasın mikdarınca imkânlar içinde çalkalanan o mevcuda, o lâyık şahsiyeti imtiyazla tahsis etmek; hem, sıfatların nevileri ve mertebeleri sayısınca imkânlar ve ihtimaller içinde şekilsiz ve mütereddit bulunan o masnua o hâs ve muvafik maslahatlı sıfatları yerleştirmek, hem hadsiz yollar ve tarzlarda bulunması mümkün olması noktasında hadsiz imkânat ve ihtimalât içinde mütehayyir, sergerdan, hedefsiz o mahlûka, o hikmetli keyfiyetleri ve inâyetli cihazları takmak ve teçhiz etmek, elbette külli ve căz'î bütün mümkün adedince ve her mümkünün mezkûr mâhiyet ve hüviyet, hey'et ve sûret, sıfat ve vaziyetinin imkânatı adedince, tahsis edici, tercih edici, tâyin edici, ihdas edici bir Vâcibül-Vücud'un Vücub-u Vücuduna ve hadsiz Kudrette ve nihayetsiz Hikmetine ve hiçbirşey ve hiçbir şe'n, O'ndan gizlenmediğine ve hiçbirşey O'na ağır gelmediğine ve en büyük bir şey, en küçük bir şey gibi O'na kolay geldiğine ve bir baharı bir ağaç kadar ve bir ağaç bir çekirdek kadar suhuletle İcad edebildiğine işaretler ve delâletler ve şehadetler, imkân Hakikatinden çıkış Kâinatın bu büyük şahdetinin bir kanadını teşkil ederler. Kâinatın şahdetini, her iki kanadı ve iki Hakikatiyle Risale-i Nur Eczaları ve bilhassa Yirmiikinci ve Otuzikinci

Sözler ve Yirminci ve Otuzüçüncü Mektublar tamamıyla isbat ve izah ettiklerinden Onlara havale ederek bu pek uzun kıssayı kısa kestik.

Kâinatın hey'et-i mecmuasından gelen büyük ve külli şehadetin ikinci kanadını isbat eden:

İkinci Hakikat: Bu mütemadiyen çalkalanan inkılâblar ve tahavvülâtlar içinde Vücudunu ve Hizmetini ve zîhayat ise, Hayatını muhafazaya ve vazifesini yerine getirmeğe çalışan mahlûkatta, kuvvetlerinin bütün bütün haricinde bir Teavün Hakikati görünüyor. Meselâ: Unsurları, zîhayatın imdadına.. hususan bulutları, nebatın mededine.. ve nebatı dahi hayvanatın yardımına.. ve hayvanat ise, İnsanların muavenetine.. ve memelerin Kevser gibi sütleri, yavruların beslenmelerine.. ve zîhayatların iktidarları haricindeki pek çok hacetleri ve erzakları, umulmadık yerlerden onların ellerine verilmesi, hattâ zerrat-ı taamiye dahi hüceyrât-ı bedeniyenin tâmirine koşmaları gibi, Teshîr-i Rabbanî ile ve İstihdam-ı Rahmanî ile, Hakikat-ı Teavünün pek çok misalleri doğrudan doğruya, bütün Kâinatı bir saray gibi idare eden bir Rabbül-Âlemîn umumî ve rahîmane Rububiyetini gösteriyorlar.

Evet; câmid ve şuursuz ve şefkatsız olan ve birbirine şefkatkârâne, şuurdarane vaziyet gösteren muavenetçiler, elbette gayet Rahîm ve Hakîm bir Rabb-i Zülcelâl'in Kuvvetiyle, Rahmetiyle, Emriyle yardıma koşturuluyorlar.

İşte Kâinatta câri olan Teâvün-ü Umumî, seyyarattan tâ zîhayatın âza ve cihazat ve zerrat-ı bedeniyesine kadar Kemal-i İntizamla cereyan eden Muvazene-i Âmme ve Muhafaza-i Şâmile ve Semavatın yıldızlı yüzünden ve zeminin zînetli yüzünden tâ çeklerin süslü yüzlerine kadar kalem gezdiren tezyin ve kehkeşandan ve manzume-i şemsiyeden tâ misir ve nar gibi meyvalara kadar hükmeden Tanzim.. ve güneş ve kamerden ve unsurlardan ve bulutlardan tâ bal arılarına kadar memuriyet veren Tavzif gibi pek büyük Hakikatların büyülüklükleri nisbetindeki şahadetleri, Kâinatın Şehadetinin ikinci kanadını isbat ve teşkil ederler. Madem Risale-i Nur bu büyük şehadeti isbat ve izah etmiş, biz burada bu kısacık işaretle iktifa ederiz. İşte dünya seyyahının Kâinattan aldığı Ders-i İmanîye kısa bir işaret olarak Birinci Makamın onsekizinci mertebesinde böyle:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْوَاحِدُ الْوُجُودُ الْمُمْتَنِعُ نَظِيرُهُ الْمُمْكِنُ
 كُلُّ مَا سِواهُ الْوَاحِدُ الْأَحَدُ الَّذِي دَلَّ عَلَى وُجُوبِ وُجُودِهِ فِي وَحْدَتِهِ هَذِهِ
 الْكَائِنَاتُ الْكِتَابُ الْكَبِيرُ الْمُجَسَّمُ وَالْقُرْآنُ الْحِسْمَانِيُّ الْمُعَظَّمُ وَ
 الْقُصْرُ الْمُزَيْنُ الْمُنَظَّمُ وَالْبَلَدُ الْمُحَشَّمُ الْمُنَتَّسِطُ بِإِجْمَاعٍ سُورَةٍ وَآيَاتٍ وَ
 كَلِمَاتٍ وَحُرُوفٍ وَأَبْوَابٍ وَفُصُولٍ وَصُحُوفٍ وَسُطُورٍ وَإِتْفَاقٍ أَرْكَانٍ
 وَأَنْواعٍ وَأَجْزَاءٍ وَجُزُّ بَيَّنَاتٍ وَسَكِّنَاتٍ وَمُشَتَّمَلَاتٍ وَوَارِدَاتٍ وَمَصَارِفٍ
 بِشَهَادَةٍ عَظِيمَةٍ احْاطَةٌ حَقِيقَةُ الْحُدُوتِ وَالتَّغَيِّيرِ وَالْإِمْكَانِ بِإِجْمَاعٍ جَمِيعٍ
 عُلَمَاءِ عِلْمِ الْكَلَامِ وَبِشَهَادَةٍ حَقِيقَةٍ تَبْدِيلٌ صُورَتِهِ وَمُشَتَّمَلَاتِهِ بِالْحِكْمَةِ
 وَالِإِنْتِظَامِ وَتَجْدِيدٌ حُرُوفٍ فِي كَلِمَاتِهِ بِالنِّظامِ وَالْمِيزَانِ وَبِشَهَادَةٍ عَظِيمَةٍ
 احْاطَةٌ حَقِيقَةُ التَّعَاوُنِ وَالتَّجَاوِبِ وَالتَّسَانِدِ وَالتَّدَاخُلِ وَالْمُوازَنَةِ
 وَالْمُحَافَظَةِ فِي مَوْجُودَاتِهِ بِالْمُشَاهَدَةِ وَالْعَيَانِ

denilmiştir.

Sonra, dünyaya gelen ve dünyanın yaratanını arayan ve onsekiz adet mertebelerden çıkan ve Arş-ı Hakikate yetişen bir Mi'rac-ı İmanî ile gâibane Mârifetten Hâzırane ve Muhatabâne bir makama terakki eden meraklı ve müştak yolcu adam kendi Ruhuna dedi ki: Fatiha-i Şerifede, başından tâ **إِيَاكَ** Kelimesine kadar gâibane Medh ü Sena ile bir Huzur gelip **إِيَاكَ** Hitabına çıkışması gibi,

biz dahi doğrudan doğruya gâibane aramayı bırakıp, aradığımızı aradığımızdan sormalıyız; herşey'i gösteren güneş, güneşten sormak gerektir. Evet, herşey'i gösteren, kendini herşeyden ziyade gösterir. Öyle ise, şemsin şuaati ile onu görmek ve tanımak gibi, Hâlikimizin Esmâ-i Hüsnâsiyle ve Sîfât-ı Kudsiyesiyle O'nu, kabiliyetimizin nisbetinde tanımaya çalışabiliriz.

Bu maksadın hadsiz yollarından iki yolu ve o iki yoluun hadsiz mertebelerinden iki mertebeyi ve o iki mertebenin pek çok Hakikatlarından ve pek çok uzun tafsilâtından yalnız iki Hakikatı icmâl ve ihtisar ile bu Risalede beyan edeceğiz.

Birinci Hakikat: Bilmüşahede gözümüzle görünen ve muhit ve daimî ve muntazam ve dehşetli ve semavî ve arzî olan bütün mevcudatı çeviren ve Tebdil ve Tecdid eden ve Kâinatı kaplıyan Faaliyet-i Müstevliye Hakikatı görünmesi ve o her cihetle hikmetmedar Faaliyet Hakikatinin içinde Tezahür-ü Rububiyet Hakikatinin bilbedâhe hissedilmesi ve o her cihetle Rahmet-feşan Tezahür-ü Rububiyet Hakikatinin içinde Tebarüz-ü Ulûhiyet Hakikatı bizzarure bilinmiş olmasıdır.

İşte, bu hâkimane ve hakîmane Faaliyet-i Daimeden ve perdesinin arkasında bir Fâil-i Kadîr ve Alîmin Efâli görünür gibi hissedilir. Ve bu mürebbiyâne ve müdebâbirâne Efâl-i Rabbâniyeden ve perdesinin arkasından herşeyde Cilveleri bulunan Esma-i İlâhiye hissedilir derecesinde bedahetle bilinir. Ve bu Celâldârâne ve Cemalperverâne cilvelenen Esmâ-i Hüsnâdan ve perdesinin arkasında Sîfât-ı Seb'a-i Kudsiyenin İlmelyakîn, belki Aynelyakîn, belki Hakkalyakîn derecesinde Vücutları ve Tahakkukları anlaşılır. Ve bu yedi kudsî Sîfâtın dahi bütün masnuatın şehadetiyle; hem hayatdarâne, hem kadîrâne, hem alîmane, hem semîâne, hem basîrâne, hem mûrifdâne, hem mütekellimâne nihayetsiz bir surette Tecellileri ile bilbedahe ve bizzarure ve biilmelyakîn bir Mevsuf-u Vâcibül-Vücud'un ve bir Müsemma-i Vâhid-i Ehadin ve bir Fâil-i Ferd-i Samed'in Mevcudiyeti güneşten daha zâhir, daha parlak bir tarzda, Kalbdeki Îman gözüne görünüür gibi katî bilinir. Çünkü: Güzel ve mânidar bir kitab ve muntazam bir hâne, bedahetle, yazmak ve yapmak fiillerini ve güzel yazmak ve intizamlı yapmak fiilleri dahi, bedahetle, yazıcı ve dülger namlarını; yazıcı ve dülger ünvanları ise, bedahetle, Kitabet ve dülgerlik

san'atlarını ve sıfatlarını ve bu san'at ve sıfatlar, bedahetle, herhalde bir zâti istilzam eder ki, mevsuf ve sâni' ve müsemma ve fâil olsun. Fâilsiz bir fiil ve müsemmasız bir isim mümkün olmadığı gibi; mevsufsuz bir sıfat, san'atkârsız bir san'at dahi mümkün değildir.

İşte bu Hakikat ve Kaideye binaen, bu Kâinat; bütün mevcudatiyle beraber Kaderin Kalemiyle yazılmış, Kudretin Çekiciyle yapılmış mânidar hadsiz Kitablar, Mektublar, nihayetsiz Binalar ve Saraylar hükmünde, herbiri binler vecihle ve beraber hadsiz vücuh ile, rabbanî ve rahmanî nihayetsiz Fiilleri ve o fiillerin menşe'leri olan binbir Esmâ-i İlâhiyeyi hadsiz Cilveleriyle ve o güzel İsimlerin menbaı olan yedi Sîfât-ı Sûbhâniyenin nihayetsiz Tecellileriyle, o yedi muhît ve kudsî Sîfatların mâdeni ve mevsufu olan Ezelî ve Ebedî bir Zât-ı Zülcelâl'in Vücub-u Vücuduna ve Vahdetine hadsiz işaretler ve nihayetsiz şehadetler ettikleri gibi; bütün o mevcudatta bulunan bütün Hüsnüler, Cemaller, Kiyemetler, Kemaller dahi, Efâl-i Rabbaniyenin ve Esmâ-i İlâhiyenin ve Sîfât-ı Samedaniyenin ve Şuunat-ı Sûbhâniyenin kendilerine lâyik ve muvafik Kudsî Cemallerine ve Kemâllerine ve hepsi birden, Zât-ı Akdes'in Kudsî Cemâline ve Kemaline bedahetle şehadet ederler.

İşte; Faaliyet Hakikati içinde tezahür eden Rububiyet Hakikati, İlim ve Hikmetle Halk ve İcad ve Sun' ve İbda', Nizam ve Mîzan ile Takdir ve Tasvir ve Tedbir ve Tedvir, Kasd ve İrade ile Tahvil ve Tebdil ve Tenzil ve Tekmil, Şefkat ve Rahmetle İt'am ve İn'am ve İkram ve İhsan gibi Şuunatiyle ve Tasarrufatıyla Kendini gösterir ve tanittır. Ve Tezahür-ü Rububiyet Hakikatı içinde bedahetle hissedilen ve bulunan Ulûhiyetin tebarüz Hakikatı dahi, Esmâ-i Hüsnânin Rahîmâne ve Kerîmâne Cilveleriyle ve "Yedi Sîfât-ı Sübutiye" olan "Hayat", "İlim", "Kudret", "İrade", "Sem", "Basar" ve "Kelâm" Sîfatlarının Celâlli ve Cemalli Tecellileriyle Kendini tanittır, bildirir.

Evet, nasîlki, Kelâm Sîfati, Vahipler ve İlhamlar ile Zât-ı Akdesi tanittır; öyle de, Kudret Sîfati dahi, mücessem Kelimeleri hükmünde olan san'atlî Eserleriyle O Zât-ı Akdesi bildirir ve Kâinatı baştan başa bir Fürkan-ı Cismanî mahiyetinde gösterip, bir Kadîr-i Zülcelâli tavsif ve târif eder. Ve İlim Sîfati dahi; hikmetli, intizamlı, mizanlı

olan bütün masnuat miktarınca ve İlim ile İdare ve Tedbir ve Tezyîn ve Temyiz edilen bütün mahlûkat adedince, mevsufları olan birtek Zât-ı Akdesi bildirir. Ve Hayat Sıfatı ise, Kudreti bildiren bütün eserler ve İlmin Vücudunu bildiren bütün intizamlı ve hikmetli ve mızanlı ve zînetli suretler, haller ve sâir Sıfatları bildiren bütün deliller, Sıfat-ı Hayatın delilleriyle beraber, Hayat Sıfatının tahakkukuna delâlet ettikleri gibi; Hayat dahi, bütün o delilleriyle, âyineleri olan bütün zîhayatlari şâhid göstererek, Zât-ı Hayy-ı Kayyumu bildirir. Ve Kâinatı, serbeser her vakit taze taze ve ayrı ayrı Cilveleri ve Nakışları göstermek için, daima değişen ve tazelenen ve hadsiz âyinelerden tereküp eden bir Âyne-i Ekber suretine çevirir. Ve bu kiyasla görmek ve işitmek, ihtiyar etmek ve konuşmak Sıfatları dahi, herbiri birer Kâinat kadar Zât-ı Akdesi bildirir, tanittır.

Hem o Sıfatlar, Zât-ı Zülcelâl'in Vücuduna delâlet ettikleri gibi, Hayatın Vücuduna ve Tahakkukuna ve o Zâtın hayatdar ve diri olduğuna dahi bedahetle delâlet ederler. Çünkü: Bilmek Hayatın alâmeti; işitmek dirilik emâresi; görmek dirilere mahsus; irade Hayat ile olabilir. İhtiyâri iktidar, zîhayatlarda bulunur; tekellüm ise bilen dirilerin işidir.

İşte, bu noktalardan anlaşılır ki; Hayat Sıfatının yedi defa Kâinat kadar delilleri ve kendi Vücudunu ve mevsufun Vücudunu bildiren bürhanları vardır ki; bütün Sıfatların Esası ve Menba'ı ve İsm-i Âzamın Masdarı ve Medarı olmuştur. Risale-i Nur, bu birinci Hakikati kuvvetli Bürhanlar ile isbat ve bir derece izah ettiğinden; bu denizden, bu mezkûr katre ile şimdilik iktifa ediyoruz.

İkinci Hakikat: Sıfat-ı Kelâmdan gelen Tekellüm-ü İlâhîdir.

لَوْ كَانَ الْبَحْرُ مِدَادًا لِكَلِمَاتِ رَبِّي Ayetinin Sirriyle.. Kelâm-ı

İlâhî nihayetsizdir. Bir Zâtın Vücudunu bildiren en zâhir alâmet, konuşmasıdır. Demek bu Hakikat, nihayetsiz bir surette Mütekellim-i Ezelînin Mevcudiyetine ve Vahdetine şehadet eder. Bu Hakikatın iki kuvvetli şahadeti, bu Risalenin ondördüncü ve onbeşinci mertebelerinde beyan edilen Vahiyler ve İlhamlar cihetile ve geniş bir şahadeti dahi, onuncu mertebesinde işaret edilen Kütüb-ü

Mukaddese-i Semâviye cihetiyile ve çok parlak ve câmi bir diğer şahadeti dahi onyedinci mertebesinde Kur'ân-ı Mu'cizül-Beyan cihetiyile geldiğinden, bu Hakikatin beyan ve şehadetini o mertebelere havale edip; o Hakikatı, mu'cizane ilân eden ve şehadetini sair Hakikatların şahadeleriyle beraber ifade eden :

شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَالْمَلِكُ وَأُولُو الْعِلْمٍ قَائِمًا بِالْقِسْطِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ
الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

Âyet-i Muazzamanın Envarı ve Esrarı, bizim bu yolcuya kâfi ve vâfi gelmiş ki, daha ileri gidememiş. İşte bu yolcunun, bu Makam-ı Kudsîden aldığı Dersin kısa bir meâline bir işaret olarak, Birinci Makamın ondokuzuncu mertebesinde

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْوَاحِدُ الْوَاحِدُ الْحَدُولُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى وَلَهُ
الصِّفَاتُ الْعُلِيَا وَلَهُ الْمَثَلُ الْأَعْلَى الَّذِي دَلَّ عَلَى وَجْهِهِ وَجُوبِهِ فِي وَحْدَتِهِ
الَّذِي دَلَّ عَلَى وَجْهِهِ وَجُوبِهِ فِي وَحْدَتِهِ الْمُحِيطُ بِهِ وَجَمِيعُ
اسْمَائِهِ الْحُسْنَى الْمُتَجَلِّيَةِ يَا تِفَاقِ جَمِيعِ شُوَّئَنَاتِهِ وَأَفْعَالِهِ الْمُتَصَرِّفَةِ شَهَادَةِ
عَظَمَةِ حَقِيقَةِ تَبَارُزِ الْأَلْوَاهِيَّةِ فِي تَظَاهُرِ الرُّبُوبِيَّةِ فِي دَوَامِ الْفَعَالِيَّةِ
الْمُسْتَوْلِيَّةِ بِفِعْلِ الْإِيجَادِ وَالْخَلْقِ وَالصُّنْعِ وَالْإِبْدَاعِ بِإِرَادَةِ وَقُدْرَةِ وَبِفِعْلِ
التَّقْدِيرِ وَالتَّصْوِيرِ وَالتَّدْبِيرِ بِإِختِيَارِ وَحِكْمَةِ وَبِفِعْلِ التَّصْرِيفِ
وَالتَّنْظِيمِ وَالْمُحَافَظَةِ وَالْإِدَارَةِ وَالْإِعَاشَةِ بِقَصْدٍ

وَرَحْمَةٍ وِبِكَمَالِ الْإِنْتِظامِ وَالْمُوازِنَةِ وِبِشَهَادَةِ عَظَمَةِ احْاطَةِ حَقِيقَةِ
أَسْرَارِ (شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَالْمَلِئَكَةُ وَأُولُو الْعِلْمِ قَائِمًا بِالْقِسْطِ
لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

denilmiştir.

* * *

Üçüncü Şua olan bu **Münacât** Risalesi Âyetül-Kübra ve beş altı Risaleler ile birlikte Kastamonu'da te'lif edilmiştir. Üstadın Kastamonu'daki hayatının seyrine ve meşguliyetine ve Hizmetinin hangi mes'eleler etrafında döndüğüne parlak bir nümunedir. Evet, Said Nursî, bu Risalelerdeki Hakikatların delâletiyle, millet ve İslâmiyet için en elzem Hizmet olan İmanın takviyesi için çalışıyordu.

* * *

M U K A D D E M E

Bu Sekizinci Hüccet-i İmaniyye, Vûcub-u Vûcuda ve Vahdaniyete delâlet ettiği gibi, hem Delâil-i Kat'iyye ile Rububiyetin İhatasına ve Kudretinin Azametine delâlet eder; hem Hâkimiyetinin İhatasına ve Rahmetinin Şümülüne dahi delâlet ve isbat eder, hem Kâinatın bütün eczasına Hikmetinin İhatasını.. ve İlminin Şümülünü isbat eder.

Elhâsil: Bu Sekizinci Hüccet-i İmaniyyenin herbir Mukaddemesinin sekiz Neticesi var. Sekiz Mukaddemelerin her birinde, sekiz Neticeyi delilleriyle isbat eder ki; bu cihette bu Sekizinci Hüccet-i İmaniyyede yüksek meziyetler vardır.

Said Nursî

* * *

Münâcâl

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاحْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَالْفُلْكِ الَّتِي تَجْرِي
 فِي الْبَحْرِ بِمَا يَنْقُعُ النَّاسَ وَمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ مَا إِنْ فَلَحَيَّاً بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ
 مَوْتِهَا وَبَثَّ فِيهَا مِنْ كُلِّ دَآئِبٍ وَتَصْرِيفِ الرِّياحِ وَالسَّحَابِ الْمُسَحَّرِ بَيْنَ
 السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ

Yâ İlâhî ve yâ Rabbî! Ben İmanın gözüyle ve Kur'an'ın Tâlimiyle ve Nuriyle ve Resûl-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın Dersiyle ve İsm-i Hakîmin göstermesiyle görüyorum ki: Semâvatta hiçbir deveran ve hareket yoktur ki; böyle İntizamiyle Senin Mevcudiyetine işaret ve delâlet etmesin. Ve hiçbir Ecrâm-ı Semaviye yoktur ki; sükütiyle gürültüsüz vazife görerek direksiz durmalarıyla, Senin Rububiyyetine ve Vahdetine şahadeti ve işaret olmasın. Ve hiçbir yıldız yoktur ki; mevzun Hilkatiyle, muntazam vaziyetiyle ve nuranî tebessümüyle ve bütün yıldızlara mümâselet ve müşabehet sikkeşile Senin Haşmet-i Ulûhiyyetine ve Vahdâniyyetine işaret ve şahadette bulunmasın. Ve oniki seyyareden hiçbir seyyare yıldız yoktur ki; hikmetli hareketiyle ve itaatli müsahariyetiyle ve intizamlı vazifesiyle ve ehemmiyetli peykleriyle Senin Vücub-u

Vücuduna şehadet ve Saltanat-ı Ulûhiyyetine işaret etmesin!...

Evet gökler, sekeneleriyle, herbiri tek başıyla şahadet ettikleri gibi, hey'et-i mecmuasiyle derece-i bedahette, **-ey zemin ve gökleri yaratan Yaratıcı!- Senin Vücub-u Vücuduna öyle zâhir şahadet.. -ve ey zerrati, muntazam mürekkebatıyla Tedbirini gören ve İdare eden ve bu seyyare yıldızları manzum peykleriyle döndüren, Emrine itaat ettiren!-** Senin Vahdetine ve Birliğine öyle kuvvetli şahadet ederler ki, günün yüzünde bulunan yıldızlar sayısınca nuranî Bürhanlar ve parlak Deliller o şahadeti tasdik ederler. Hem bu sâfi temiz, güzel gökler; fevkâlâde büyük ve fevkâlâde sur'atlı ecramiyle muntazam bir ordu ve elektrik lâmbalarıyla süslenmiş bir saltanat donanması vaziyetini göstermek cihetiyle, Senin Rububiyyetinin Haşmetine ve her şey'i İcad eden Kudretinin Azametine zâhir delâlet.. ve hadsiz Semavatı ihâta eden Hâkimiyetinin ve her bir zîhayatı kucağına alan Rahmetinin hadsiz genişliklerine kuvvetli işaret.. ve bütün mahlûkat-ı Semaviyenin bütün işlerine ve keyfiyetlerine taallûk eden ve avucuna alan, tanzim eden İlminin her şey'e ihâtasına ve Hikmetinin her işe şümûlüne şüphesiz şahadet ederler. Ve o şahadet ve delâlet o kadar zâhirdir ki; güya yıldızlar, şâhid olan göklerin şahadet kelimeleri ve tecessüm etmiş nuranî delilleridirler. Hem Semavat meydanında, denizinde, fezasındaki yıldızlar ise; muti' neferler, muntazam sefineler, hârika tayyareler, acaib lâmbalar gibi vaziyetile, Senin Saltanat-ı Ulûhiyyetinin şâ'saasını gösteriyorlar. Ve o ordunun efradından bir yıldız olan güneşimizin seyyarerinde ve zeminimizdeki vazifelerinin delâlet ve ihtiariyle, güneşin sair arkadaşları olan yıldızların bir kısmı Âhiret Âlemlerine bakarlar ve vazifesiz değiller; belki bâki olan Âlemlerin güneşleridirler...

Ey Vâcibül-Vücud! Ey Vâhid-i Ehad! Bu hârika yıldızlar, bu acib güneşler, aylar, Senin Mülkünde, Senin Semavatında, Senin Emrin ile ve Kuvvetin ve Kudretin ile ve Senin İdare ve Tedbirin ile Teshîr ve Tanzim ve Tavzif edilmişlerdir. Bütün o ecam-ı ulviye, kendilerini yaratan ve döndüren ve İdare

eden birtek Hâlika Tesbih ederler; Tekbir ederler; lisan-ı hal ile سُبْحَانَ اللَّهِ أَكْبَرْ derler. Ben dahi onların bütün Tesbihatıyla Seni Takdis ederim.

Ey Şiddet-i Zuhurundan gizlenmiş ve ey Azamet-i Kibriya-sından ihtifâ etmiş olan Kadîr-i Zülcelâ! Ey Kadir-i Mutlak!

Kur'an-ı Hakîminin Dersiyle ve Resûl-i Ekrem Aleyhissalâtû Vessemâ'lâm'ın Tâlimiyle anladım: Nasıl ki gökler, yıldızlar, Senin Mevcudiyetine ve Vahdetine şehadet ederler.. öyle de: Cevv-i Sema, bulutlarıyla ve şimşekleri ve ra'dları ve rüzgârlarıyle ve yağmurlarıyle, Senin Vûcûbu Vûcuduna ve Vahdetine şehadet ederler.

Evet câmid, şuursuz bulut, Âb-ı Hayat olan yağmuru, muhtaç olan zîhayatların imdadına göndermesi, ancak Senin Rahmetin ve Hikmetin iledir. Karışık tesadüf karışamaz. Hem, elektriğin en büyüğü bulunan ve feavid-i tenviriyesine işaret ederek ondan istifadeye teşvik eden şimşek ise Senin fezadaki Kudretini güzelce tenvir eder. Hem yağmurun gelmesini müjdeliyen ve koca fezayı konuşturan ve Tesbihatinin gürültüsüyle gökleri çınlatan ra'dat dahi, lisan-ı kal ile konuşarak Seni Takdis edip, Rububiyetine şehadet eder. Hem, zîhayatların yaşamasına en lüzumlu Rızık ve istifadece en kolayı ve nefesleri vermek, nüfusları rahatlandırmak gibi çok vazifeler ile tavzif edilen rüzgârlar dahi; cevvi âdetâ bir hikmete binaen "Levh-i Mahv ve İsbat" ve "yazar, ifade eder, sonra bozar tahtası" suretine çevirmekle, Senin Faaliyet-i Kudretine işaret ve Senin Vûcuduna şahadet ettiği gibi, Senin Merhametinle bulutlardan sağıp zîhayatlara gönderilen Rahmet dahi; mevzun, muntazam katreleri kelimeleriyle Senin Vüs'at-ı Rahmetine ve geniş Şefkatine şahadet eder.

Ey Mutasarrîf-ı Fa'al ve ey Feyyâz-ı Müteâl! Senin Vûcub-u Vûcuduna şahadet eden bulut, berk, ra'd, rüzgâr, yağmur; birer birer şahadet ettikleri gibi, hey'et-i mecmuaıyla keyfiyetçe birbirinden uzak, mahiyetçe birbirine muhalif olmakla beraber, birlik, beraberlik, birbiri içine girmek ve birbirinin

vazifesine yardım etmek haysiyetiyle, Senin Vahdetine ve Birliğine gayet kuvvetli işaret ederler. Hem, koca fezayı bir mahşer-i acaib yapan ve bazı günlerde birkaç defa doldurup boşaltan Rububiyetinin Haşmetine.. ve o geniş cevvi, yazar değiştirir bir levha gibi ve sıkar ve onunla zemin bahçesini sulandırır bir sünger gibi tasarruf eden Kudretinin Azametine ve herbir şey'e şümülune şehadet ettikleri gibi; umum zemine ve bütün mahlükata cevv perdesi altında bakan ve İdare eden Rahmetinin ve Hâkimiyetinin hadsiz genişliklerine ve her şey'e yetişmelerine delâlet eder. Hem fezadaki hava, o kadar hakîmane vazifelerde istihdam; ve bulut ve yağmur, o kadar aliman faidelerde istimâl olunur ki; her şey'e ihâta eden bir İlim ve her şey'e şâmil bir Hikmet olmazsa, o istimâl, o istihdam olamaz.

Ey Fa'âlün Limâ Yürîd! Cevv-i Fezadaki Faaliyetinle her vakit bir Nûmûne-i Haşir ve Kiyamet göstermek, bir saatte yazı kişi ve kişi yaza döndürmek, bir Âlem getirmek, bir Âlem gayba göndermek misillü Şuunatta bulunan Kudretin; dünyayı Âhirete çevirecek... Ve Âhirette Şuunat-ı Sermediyyeyi gösterecek işaretini veriyor.

Ey Kadîr-i Zülcelâl! Cevv-i fezadaki hava, bulut ve yağmur, berk ve rad; Senin Mulkünde, Senin Emrin ve Havlin ile, Senin Kuvvet ve Kudretinle musahhar ve vazifedardırlar. Mahiyetçe birbirinden uzak olan bu feza mahlükati, gayet sür'atlî ve âni Emirlere ve çabuk ve acele Kumandalara itaat ettiren Âmir ve Hâkimlerini Takdis ederek, Rahmetini Medh ü Sena ederler.

Ey Arz ve Semâvâtın Hâlik-ı Zülcelâli! Senin Kur'an-ı Hâkîminin Ta'limiyle ve Resûl-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın Dersiyle Îman ettim ve bildim ki: Nasîl Semavat yıldızlarıyle ve cevv-i feza müştemilâtiyle Senin Vûcûb-u Vûcuduna ve Senin Birliğine ve Vahdetine şehadet ediyorlar. Öyle de, arz, bütün mahlükatiyle ve ahvaliyle Senin Mevcudiyetine ve Vahdetine, mevcudatı adedince şehadetler ve işaretler ederler.

Evet, zeminde hiçbir tahavvül ve ağaç ve hayvanlarında her senede urbasını değiştirmek gibi hiçbir tebeddül; -cüz'î olsun, külli olsun- yoktur ki; İntizamiyle, Senin Vüciduna ve Vahdetine işaret etmesin. Hem, hiç bir hayvan yoktur ki, za'fiyet ve ihtiyacının derecesine göre verilen rahîmane Rızkıyle ve yaşamاسına lüzumu bulunan cihazatın hakîmane verilmesiyle, Senin Varlığına ve Birliğine şehadeti olmasın. Hem, her baharda gözümüz önünde İcad edilen nebatat ve hayvanattan hiç bir tanesi yoktur ki, San'at-ı Acibesiyle ve lâtif zînetiyle ve tam temeyyüzüyle ve İntizamiyle ve mevzuniyetiyle Seni bildirmesin. Ve zemin yüzünü dolduran ve nebatat ve hayvanat denilen Kudretinin Hârikaları ve Mu'cizeleri, mahdut ve maddeleri bir ve müteşabih olan yumurta ve yumurtacıklardan ve katrelerden ve habbe ve habbeciklerden ve çekirdeklerden; yanlıssız, mükemmel, süslü, alâmet-i fârikâlî olarak yaratılmışları, Sâni-i Hakîmlerinin Vüciduna ve Vahdetine ve Hikmetine ve hadsiz Kudrette öyle bir şehadettir ki, ziyanın güneşe şehadetinden daha kuvvetli ve parlaktır. Hem; hava, su, Nur, ateş, toprak gibi hiç bir unsur yoktur ki, Şuursuzlukları ile beraber, şuрукârane, mükemmel vazifeleri görmesiyle, basit ve istilâ edici, intizamsız, her yere dağılmakla beraber, gayet muntazam ve mütenevvi meyvaları ve mahsülleri Hazine-i Gaybdan getirmesiyle, Senin Birliğine ve Varlığına şehadeti bulunması.

Ey Fâtır-ı Kadir! Ey Fettâh-ı Allâm! Ey Fa'âl-i Hallâk! Nasıl arz, bütün sekenesiyle Hâlikinin Vâcibül-Vücid olduğuna şahadet eder.. öyle de: Senin -**Ey Vâhid-i Ehad! Ey Hannân-ı Mennân! Ey Vehhâb-ı Rezzak!**- Vahdetine ve Ehadiyyetine, yüzündeki sikkesiyle ve sekenesinin yüzlerindeki sikkeleriyle ve birlik ve beraberlik ve birbiri içine girmek ve birbirine yardım etmek ve onlara bakan Rubûbiyyet İsimlerinin ve Fiillerinin bir olmak cihetinde, bedahet derecesinde Senin Vahdetine ve Ehadiyyetine şahadet, belkî mevcudat adedince şahadetler eder. Hem nasıl, zemin bir ordugâh, bir meşher, bir tâlimgâh vaziyetiyle.. ve nebatat ve hayvanat firkalarında bulunan dört yüz bin muhtelif milletlerin ayrı ayrı cihazatları muntazaman

verilmesiyle, Senin Rububiyyetinin Haşmetine ve Kudretinin her şey'e yetişmesine delâlet eder; öyle de: Hadsiz bütün zîhayatın ayrı ayrı Rızıkları, vakti vaktine kuru ve basit bir topraktan, rahîmane, kerîmane verilmesi ve hadsiz o efradın Kemal-i Musahhariyetle Evamir-i Rabbanîyeye İtaatleri, Rahmetinin her şey'e şümûlünü ve Hâkimiyetinin hersey'e ihatasını gösteriyor. Hem, zeminde değişmekte bulunan mahlûkat kafilelerinin sevk ve İdareleri; mevt ve hayat münavebeleri ve hayvan ve nebatatın İdare ve Tedbirleri dahi, her şey'e taallük eden bir İlim ile ve her şeyde hükmeden nihayetsiz bir Hikmetle olabilmesi, Senin İhata-i İlmine ve Hikmetine delâlet eder. Hem, zeminde kısa bir zamanda hadsiz vazifeler gören ve hadsiz bir zaman yaşıyacak gibi istidat ve mânevî cihazat ile teçhiz edilen ve zemin mevcudatına tasarruf eden İnsan için, bu talimgâh-ı dünyada ve bu muvakkat ordugâh-ı zeminde ve bu muvakkat meşherde; bu kadar ehemmiyet, bu hadsiz masraf, bu nihayetsiz Tecelliyat-ı Rubûbiyyet, bu hadsiz Hitabat-ı Sübhaniyye ve bu gayetsiz İhsanat-ı İlahiyye, elbette ve herhalde bu kısacık ve üzünlü ömre ve bu karışık kederli hayatı, bu belâlı ve fâni dünyaya sığışmaz. Belki, ancak başka ve Ebedî bir ömür ve bâki bir Dâr-ı Saadet için olabildiği cihetinden, Âlem-i Bekada bulunan İhsanat-ı Uhreviyeye işaret, belki şahadet eder.

Ey Hâlik-ı Külli Şey! Zeminin bütün mahlûkâtı, Senin Mülkünde, Senin Arzında, Senin Havl ve Kuvvetinle ve Senin Kudretin ve İradetin ile ve İlmin ve Hikmetin ile idare olunuyorlar ve musahâdirler. Ve zemin yüzünde Faaliyeti müşahede edilen bir Rubûbiyyet, öyle ihata ve şümûl gösteriyor.. ve onun İdaresi ve Tedbiri ve Terbiyesi öyle mükemmel ve öyle hassastır.. ve her taraftaki İcraati öyle birlik ve beraberlik ve benzemeklik içindedir ki, tecezzî kabul etmiyen bir küll ve inkısamı imkânsız bulunan bir külli hükmünde bir Tasarruf, bir Rubûbiyyet olduğunu bildiriyor... Hem zemin bütün sekenesiyle beraber, lisan-ı kalden daha zâhir hadsiz lisانلارla Hâlikini Takdis ve Tesbih ve nihayetsiz Ni'metlerinin lisan-ı halleriyle Rezzâk-ı

Zülcelâlinin Hamd ve Medh ü Senasını ediyorlar...

Ey Şiddet-i Zuhûrundan gizlenmiş ve ey Azamet-i Kibriyasından istitar etmiş olan Zât-ı Akdes! Zeminin bütün Takdisat ve Tesbihatiyle; Seni kusurdan, aczden, şerikten Takdis ve bütün Tahmidat ve Senalariyle Sana Hamd ve Şükrederim.

Ey Rabbul-Berri Vel-Bahr! Kur'an'ın Dersiyle ve Resûl-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın Tâlimiyle anladım ki: Nasıl gökler ve feza ve zemin, Senin Bırılığine ve Varlığına şahadet ederler.. öyle de: Bahirler, nehirler ve çeşmeler ve ırmaklar, Senin Vücub-u Vüciduna ve Vahdetine bedahet derecesinde şahadet ederler. Evet, bu dünyamızın menba-ı acaib buhar kazanları hükmünde olan denizlerde hiçbir mevcud, hattâ hiçbir katre su yoktur ki; Vücudiyle, İntizamiyle, menfaatiyle ve vaziyetiyle Hâlikini bildirmesin. Ve basit bir kumda ve basit bir suda Rızıkları mükemmel bir surette verilen garib mahlûklardan ve Hilkatları gayet muntazam hayvanat-ı bahriyeden, hususan bir tanesi bir milyon yumurtacıkları ile denizleri şenlendiren balıklardan hiç birisi yoktur ki, Hilktiyle ve Vazifesiyle ve İdare ve İaşesiyle ve Tedbir ve Terbiyesiyle yaratanına işaret ve Rezzakına şahadet etmesin. Hem, denizde; kıymetdar, hâsiyetli, zînetli cevherlerden hiç birisi yoktur ki, güzel Hilktiyle ve cazibedar fitratıyla ve menfaatlı hâsiyetiyle Seni tanımasın, bildirmesin. Evet, onlar birer birer şahadet ettikleri gibi, hey'et-i mecmuaıyla, beraberlik ve birbiri içinde karışmak ve sikke-i hilkatte birlik ve içadça gayet kolay ve efradça gayet çokluk noktalarından, Senin Vahdetine şahadet ettikleri gibi; arzi, toprağıyla beraber bu küre-i arzi kuşatan muhit denizlerini muallâkta durdurmak ve dökmeden ve dağıtmadan güneşin etrafında gezdirmek ve toprağı istilâ ettirmemek.. ve basit kumundan ve suyundan, mütenevvi ve muntazam hayvanatını ve cevherlerini halketmek.. ve erzak vesair umurlarını külli ve tam bir surette idare etmek ve tedbirlerini görmek.. ve yüzünde bulunmak lâzım gelen hadsiz cenazelerinden hiç birisi bulunmamak noktalarından, Senin Varlığına ve Vâcibül-Vücid olduğuna mevcudatı adedince

işaretler ederek şahdet eder. Ve Senin Saltanat-ı Rubûbiyyetinin Haşmetine ve her şey'e muhit olan Kudretinin Azametine pek zâhir delâlet ettikleri gibi, göklerin fevkîndeki gayet büyük ve muntazam yıldızlardan, tâ denizlerin dibinde bulunan gayet küçük ve intizamla iaşe edilen balıklara kadar hersey'e yetişen ve hükmeden Rahmetinin ve Hâkimiyetinin hadsiz genişliklerine delâlet.. ve İntizamatıyla ve Faideleriyle ve Hikmetleriyle ve Mizan ve Mevzuniyetleriyle, Senin her şey'e muhit İlmine.. ve herseye şâmil Hikmetine işaret ederler. Ve Senin, bu misafirhane-i dünyada, yolcular için böyle Rahmet havuzlarının bulunması.. ve İnsanın seyr ü seyahatina ve gemisine ve istifadesine musahhar olması işaret eder ki, yolda yapılmış bir handa, bir gece misafirlerine bu kadar deniz hediyeleriyle ikram eden Zât, elbette Makarr-ı Saltanat-ı Ebediyyesinde öyle Ebedî Rahmet denizleri bulundurmuş ki, bunlar onların, fâni ve küçük nümuneleridirler. İşte denizlerin böyle gayet hârika bir tarzda arzin etrafında vaziyet-i acibesiyle bulunması.. ve denizlerin mahlûkatı dahi, gayet muntazam İdare ve Terbiye edilmesi bilbedâha gösterir ki, yalnız Senin Kuvvetin ve Kudretin ile ve Senin İrade ve Tedbirin ile, Senin Mulkünde, Senin Emrine musahhardırlar. Ve lisan-ı halleriyle Hâlikını Takdis edip

الله أكْرَم derler.

Ey dağları zemin sefinesine hazinevi direkler yapan Kadîr-i Zülcelâl! Resûl-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın Tâlimiyle ve Kur'an-ı Hakîminin Dersiyle anladım ki, nasıl denizler acaibleriyle Seni tanıyorlar ve tanıttırıyorlar.. öyle de: Dağlar dahi, zelzele te'siratından zeminin sükûnetine ve içindeki dahilî inkılâbat firtinalarından sükûtuna ve denizlerin istilâsına kurtulmasına ve havanın gazat-ı muzırradan tasfiyesine ve suyun muhafaza ve iddiharlarına ve zîhayatlara lâzım olan mâdenlerin hazinedarlığına ettiği Hizmetleriyle ve Hikmetleriyle Seni tanıyorlar ve tanıttırıyorlar. Evet, dağlardaki taşların envaïndan ve muhtelif hastalıklara ilâç olan maddelerin aksamından ve zîhayata, hususan İnsanlara çok lâzım ve çok mütenevvi olan mâdeniyatın ecnasından ve dağları, sahraları

çiçekleriyle süslendiren ve meyveleriyle şenlendiren nebatatin esnafından hiç birisi yoktur ki; tesadüfe havalesi mümkün olmayan Hikmetleriyle, İntizamiyle, hüsn-ü hilkatiyle, faideleriyle.. hususan mâdeniyatın; tuz, limon tuzu, sulfato ve şap gibi, sûreten birbirine benzemekle beraber, tadlarının şiddet-i muhalefetiyle.. ve bilhassa nebatatin basit bir topraktan; çeşit çeşit enva'lariyle, ayrı ayrı çiçek ve meyveleriyle, nihayetsiz kadîr nihayetsiz hakîm, nihayetsiz Rahîm ve Kerîm bir Sâniin Vûcub-u Vûcuduna bedahetle şehadet ettikleri gibi, hey'et-i mecmuasındaki Vahdet-i İdare ve Vahdet-i Tedbir ve menşe' ve mesken ve hilkat ve san'atça beraberlik ve birlik ve ucuzluk ve kolaylık ve çokluk ve yapılmakta çabukluk noktalarından, Sâniin Vahdetine ve Ehadiyetine şehadet ederler. Hem nasıl ki: Dağların yüzünde ve karnındaki masnu'lar, zeminin her tarafında, herbir nevi; aynı zamanda, aynı tarzda, yanlışsız, gayet mükemmel ve çabuk yapılmalari ve bir iş bir işe mâni olmadan, sair neviler ile beraber karışık iken, karıştırmaksızın İcadları; Senin Rubûbiyyetinin haşmetine.. ve hiç bir şey Ona ağır gelmiyen Kudretinin Azametine delâlet eder; öyle de: Zeminin yüzündeki bütün zîhayat mahlûkların hadsiz hacetlerini, hattâ mütenevvi hastalıklarını, hattâ muhtelif zevklerini ve ayrı ayrı iştihalarını tatmin edecek bir surette, dağların yüzlerini ve içlerini muntazam eşcar ve nebatat ve mâdeniyatla doldurmak ve muhtaçlara teshir etmek cihetiley, Senin Rahmetinin hadsiz genişliğine ve Hâkimiyetinin nihayetsiz vüs'atine delâlet.. ve toprak tabakatı içinde gizli ve karanlık ve karışık bulunduğu halde; bilerek, görerek, şaşırmayarak, intizamla, hacetlere göre ihzar edilmeleriyle. Senin her şeye taallûk eden İlminin ihatasına ve herbir şey'i Tanzim eden Hikmetinin bütün eşyaya şümülüne ve ilâçların ihzarati ve mâdeni maddelerin iddiharatıyla Rububiyyetinin Rahîmane ve Kerîmane olan Tedabirinin Mehasinine ve İnayetinin ihtiyatlı Letaifine pek zâhir bir surette işaret ve delâlet ederler. Hem, bu dünya hanında misafir yolcular için koca dağları levazimatlarına ve istikbaldeki ihtiyaçlarına muntazam ihtiyat

deposu ve cihazat anbarı ve hayata lüzumu olan çok definelerin mükemmeli mahzeni olmak cihetinde işaret, belki delâlet, belki şahadet eder ki; bu kadar Kerîm ve Misafir-Perver ve bu kadar Hakîm ve Şefkat-Perver ve bu kadar Kadîr ve Rububiyyet-Perver bir Sâniin, elbette ve herhalde, çok sevdiği o misafirleri için, Ebedî bir Âlemde, Ebedî İhsanatının Ebedî Hazineleri vardır. Buradaki dağlara bedel, orada yıldızlar o vazifeyi görürler.

Ey Kadir-i Külli Şey! Dağlar ve içindeki mahlûklar Senin Mülkünde ve Senin Kuvvet ve Kudretinle ve İlim ve Hikmetinle musahhar ve müdahhardırlar. Onları bu tarzda Tavzif ve Teshir eden Hâlikini Takdis ve Tesbih ederler.

Ey Hâlik-i Rahman ve ey Rabb-i Rahîm! Resûl-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın Tâlimiyle ve Kur'an-ı Hakîminin Dersiyle anladım: Nasıl ki sema ve feza ve arz ve deniz ve dağ, müştemilât ve mahlukları ile beraber Seni tanıyorlar ve tanıtıyorlar.. öyle de: Zemindeki bütün ağaç ve nebatat, yaprakları ve çiçekleri ve meyveleriyle Seni bedahet derecesinde tanıtıyorlar ve tanıyorlar... Ve umum eşcarın ve nebatatın cezbedarane hareket-i zikriyede bulunan yapraklarından ve zînetleriyle, Sâniinin İsimlerini tavsif ve târif eden çiçeklerinden ve letafet ve Cilve-i Merhametinden tebessüm eden meyveleininden herbiri, tesadüfe havalesi hiçbir cihet-i imkânı olmayan hârika san'at içindeki Nizam ve Nizam içindeki Mizan ve Mizan içindeki Zînet ve Zînet içindeki Nakışlar ve Nakışlar içindeki güzel ve ayrı ayrı kokular ve kokular içindeki meyvelerin muhtelif tatlarıyle, nihayetsiz Rahîm ve Kerîm bir Sâniin Vücub-u Vücuduna bedahet derecesinde şahadet ettiğleri gibi, hey'et-i mecmuaşıyle, bütün zemin yüzünde birlik ve beraberlik; birbirine benzemeklik ve sikke-i hilkatte Müşabehet ve Tedbir ve İdarede münasebet ve onlara taallük eden İcad Fiilleri ve Rabbânî İsimlerde muvafakat ve o yüz bin envain hadsiz efradlarını birbiri içinde şaşırmayarak birden İdareleri gibi noktalar, o Vâcibül-Vücid Sâniin bilbedahe Vahdetine ve Ehadiyyetine dahi şahadet ederler.

Hem, nasıl ki onlar Senin Vücub-u Vücuduna ve Vahdetine şahadet ediyorlar.. öyle de: Rûy-i zeminde dört yüz bin milletlerden teşekkür eden zîhayat ordusundaki hadsiz efradin yüzbinler tarzda İaşe ve İdareleri, şaşırmayarak, karıştırmayarak mükemmel yapılmasıyle, Senin Rubûbiyyetinin Vahdaniyyetteki Haşmetine ve bir baharı, bir çiçek kadar kolay İcad eden Kudretinin Azametine.. ve her şey'e taallükuna delâlet ettikleri gibi, koca zeminin her tarafında, hadsiz hayvanatına ve İnsanlara, hadsiz taamların, çeşit çeşit aksamını ihzar eden Rahmetinin hadsiz genişliğine, ve o hadsiz işler ve İn'amalar ve İdareler ve İaşeler ve İcraatlar Kemal-i İntizamla cereyanları ve her şey, hattâ zerreler o Emirlere ve İcraata İtaat ve Musahhâriyetleriyle, Hâkimiyetinin hadsiz vüs'atine kat'î delalet etmekle beraber o ağaçların ve nebatların ve herbir yaprak ve çiçek ve meyve ve kök ve dal ve budak gibi herbirisinin herbir şey'ini, herbir işini bilerek, görerek; faidelere, maslahatlara, hikmetlere göre yapılmakla, Senin İlminin her şey'e ihatasına ve Hikmetinin her şey'e şümülüne pek zâhir bir surette delâlet, ve hadsiz parmaklarıyla işaret ederler... Ve Senin gayet Kemaldeki Cemâl-i San'atına.. ve nihayet Kemaldeki Kemal-i Ni'metine hadsiz dilleriyle Senâ ve Medhederler.

Hem, bu muvakkat handa ve fâni misafirhanede ve kısa bir zamanda ve az bir ömürde, eşcar ve nebatın elliyle, bu kadar kıymetdar İhsanlar ve Ni'metler ve bu kadar fevkâlâde Masraflar ve İkramlar işaret, belki şahadet eder ki: Misafirlerine burada böyle merhametler yapan Kudretli, Keremkâr Zât-ı Rahîm, bütün ettiği masrafi ve İhsani, Kendini sevdirmek ve tanıttırmak neticesinin aksıyla, yâni: Bütün mahlûkat tarafından: "Bize tattırdı, fakat yedirmeden bizi idam etti" dememek ve dedirmemek ve Saltanat-ı Ulûhiyyetini iskat etmemek ve nihayetsiz Rahmetini inkâr etmemek ve ettirmemek, ve bütün müştar dostlarını mahrumiyet cihetinde düşmanlara çevirmemek noktalarından, elbette ve her halde ebedî bir Âlemde, ebedî bir memlekette, ebedî bırakacağı Abdlerine, Ebedî Rahmet Hazinelerinden, Ebedî Cennetlerinde, Ebedî

ve Cennete lâyik bir surette meyvedar eşcar ve çiçekli nebatlar ihzar etmiştir. Buradakiler ise, müsterilere göstermek için nümunelerdir.

Hem ağaçlar ve nebatlar, umumen yaprak ve çiçek ve meyvelerin kelimeleriyle Seni Takdis ve Tesbih ve Tahmid ettikleri gibi, o Kelimelerden herbiri dahi ayrıca Seni Takdis eder. Hususan meyvelerin bedî bir surette etleri çok muhtelif, san'atları çok acib, çekirdekleri çok hârika olarak yapılarak.. o yemek tablalarını ağaçların ellerine verip ve nebatların başlarına koyarak.. zîhayat misafirlerine göndermek cihetinde, lisan-ı hal olan Tesbihatları, zuhurca lisan-ı kal derecesine çıkar. Bütün onlar Senin Mülkünde, Senin Kuvvet ve Kudretinle, Senin İrade ve İhsanatinla, Senin Rahmet ve Hikmetinle musahhardırlar.. ve Senin herbir Emrine mutûdirlar.

Ey Şiddet-i Zuhurundan gizlenmiş, ve ey Kibriya-yı Azametinden tesettür etmiş olan Sâni-i Hakîm ve Hâlik-ı Rahîm! Bütün eşcar ve nebatatin, bütün yaprak ve çiçek ve meyvelerin dilleriyle ve adediyle; Seni kusurdan, aczden, şerikten Takdis ederek Hamd-ü Sena ederim.

Ey Fâtır-ı Kadîr! Ey Müdebbir-i Hakîm! Ey Mürebbi-i Rahîm! Resûl-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın Tâlimiyle ve Kur'an-ı Hakîm'in Dersiyle anladım ve Îman ettim ki, nasıl nebatat ve eşcar Seni tanıyorlar, Senin Sîfât-ı Kudsiyeni ve Esmâ-i Hüsnâni bildiriyorlar.. öyle de: Zîhayatlardan Ruhlu kısmı olan İnsan ve hayvanattan hiçbirisi yoktur ki, cisminde, gayet muntazam saatler gibi işliyen ve işlettirilen dâhilî ve haricî âzalarıyla ve bedeninde gayet ince bir Nizam ve gayet hassas bir Mizan ve gayet mühim faideler ile yerleştirilen âlât ve duygularıyla ve cesedinde, gayet san'atlı bir yapılış ve gayet hikmetli bir tefrif ve gayet dikkatli bir muvazene içinde konulan cihazat-ı bedenyesiyle, Senin Vücub-u Vücuduna ve Sîfatlarının tahakkukuna şehadet etmesin. Çünkü: Bu kadar basîrane nazik san'at ve şuurkârane ince Hikmet ve müdebbirane tam Muvazeneye, elbette kör kuvvet ve şuursuz

tabiat ve serseri tesadüf karışamazlar.. ve onların işi olamaz.. ve mümkün değildir. Ve kendi kendine teşekkür edip öyle olması ise, yüz derece muhal içinde muhaldır. Çünkü: O halde herbir zerresi, herbir şey'in ve cesedinin teşekkülü, belki dünyada alâkadar olduğu her şeyini bilecek, görecek, yapabilecek.. âdetâ ilâh gibi ihatâlı bir İlmi ve Kudreti bulunacak. Sonra teşkil-i cesed ona havale edilir.. ve "kendi kendine oluyor" denilebilir... Ve hey'et-i mecmuasındaki Vahdet-i Tedbir ve Vahdet-i İdare ve Vahdet-i Nev'iye ve Vahdet-i Cinsiyeli.. ve umumun yüzlerinde; göz, kulak, ağız gibi noktalarda ittifak cihetinde müşahede edilen sikke-i fitratta birlik.. ve herbir nev'in efrâdi sîmalarında görülen sikke-i hikmette İttihad.. ve İâşede ve İcadda beraberlik.. ve birbirinin içinde bulunmak gibi keyfiyetlerinden hiçbiri yoktur ki, Senin Vahdetine kat'î şehadette bulunmasın! Ve herbir ferdinde, Kâinata bakan bütün İsimlerin cilveleri bulunmakla, Vâhidîyyet içinde Senin Ehadiyyetine işaret olmasın.

Hem, nasıl ki İnsan ile beraber hayvanatın, zeminin bütün yüzünde yayılan yüz bin envâî, muntazam bir ordu gibi teçhiz ve tâlimat ve itaat ve musahhariyetle ve en küçükten tâ en büyüğe kadar, Rubûbiyyetin Emirleri İntizamla cereyanlarıyle O Rubûbiyyetinin Derece-i Haşmetine ve gayet çoklukla beraber gayet kıymetli ve gayet mükemmel olmakla beraber gayet çabuk yapılmalrı ve gayet san'atlî olmakla beraber gayet kolay yapılışlarıyle, Kudretinin Derece-i Azametine delâlet ettikleri gibi; şarktan garba, şimalden cenuba kadar yayılan mikroptan tâ gergedana kadar, en küçük sinekten tâ en büyük kuşa kadar bütün onların Rızıklarını yetiştiren Rahmetinin hadsiz vüs'atine ve herbiri emirber nefer gibi Vazife-i Fîtriyesini yapmak ve zemin yüzü her baharda, güz mevsiminde terhis edilenler yerinde yeniden taht-ı silâha alınmış bir orduya ordugâh olmak cihetiyle, Hâkimiyetinin nihayetsiz genişliğine kat'î delâlet ederler.

Hem, nasıl ki hayvanattan herbirisî Kâinatın bir küçük nüshası ve bir misal-i musağgarı hükmünde gayet derin bir İlim

ve gayet dakik bir Hikmetle, karışık eczaları karıştırmayarak ve bütün hayvanların ayrı ayrı suretlerini şaşırmayarak hatâsız, sehvsız, noksansız yapılmalarıyla, İlminin her şey'e ihatasına ve Hikmetinin hersey'e şümlüne, adetlerince işaretler ederler; öyle de: Herbiri birer Mu'cize-i San'at ve birer Hârika-i Hikmet olacak kadar san'atlî ve güzel yapılmasıyle, çok sevdiğin ve teşhirini istedigin San'at-ı Rabbaniyyenin Kemal-i Hüsnüne ve gayet derecede güzelliğine işaret ve herbirisi, hususan yavrular, gayet nazdar, nâzenin bir surette beslenmeleriyle ve heveslerinin ve arzularının tatmini cihetile, Senin İnayetinin gayet şirin Cemâline hadsiz işaretler ederler.

Ey Rahmânürrahim! Ey Sâdîkul-Va'dil-Emin! Ey Mâlik-i Yevmîddîn! Senin Resûl-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ının Tâlimiyâle ve Kur'ân-ı Hakîminin Îşâdiyle anladım ki: Madem Kâinatın en müntehap neticesi Hayattır.. ve Hayatın en müntehap hulâsası Ruhdur.. ve Zîruhun en müntehap kısmı Zîşuurdur.. ve Zîşuurun en câmii İnsandır.. ve bütün Kâinat ise, Hayata musahhardır ve onun için çalışıyor.. ve Zîhayatlar, Zîruhlara musahhardır, onlar için dünyaya gönderiliyorlar.. ve Zîruhlar İnsnlara musahhardır, onlara yardım ediyorlar.. ve İnsanlar fitraten Hâlikini pek ciddi severler.. ve Hâlikları onları hem sever, hem Kendini onlara her vesile ile sevdirir.. ve İnsanın istadığı ve cihazat-ı mânevîyesi, başka bir bâki Âleme ve Ebedî bir Hayata bakıyor.. ve İnsanın Kalbi ve Şuuru, bütün kuvvetiyle Beka istiyor.. ve lisani, hadsiz Dualarıyle Beka için Hâlikinâ yalvarıyor; elbette ve herhalde, o çok seven ve sevilen ve mahbub ve muhib olan İnsanları dirilmemek üzere öldürmekle, Ebedî bir Muhabbet için yaratmış iken, ebedî bir adavetle gücendirmek olamaz ve kabil değildir. Belki, başka bir Ebedî Âlemde mes'udane yaşaması Hikmetiyle, bu dünyada çalışmak ve onu kazanmak için gönderilmiştir. Ve İnsana Tecelli eden İsimlerin, bu fâni ve kısa hayatı Cilveleriyle Âlem-i Bekada onların âyinesi olan İnsanların, Ebedî Cilvelerine mazhar olacaklarına işaret ederler.

Evet, Ebedînin Sadık Dostu, Ebedî olacak. Ve Bâkinin Âyne-i Zîşuuru, bâki olmak lâzım gelir.

Hayvanların Ruhları bâki kalacağını.. ve Hüdhûd-ü Süleymanî (A.S.) ve Neml'i ve Nâka-i Sâlih (A.S.); ve Kelb-i Ashab-ı Kehf gibi bazı Efrâd-ı Mahsusâ hem Ruhu, hem cesediyle Bâkî Âleme gideceği.. ve herbir nev'in, arasına istimâl için birtek cesedi bulunacağı.. Rivayet-i Sahihadan anlaşılmakla beraber; Hikmet ve Hakikat, hem Rahmet ve Rubûbiyyet öyle iktiza ederler.

Ey Kadir-i Kayyum! Bütün Zîhayat, Zîruh, Zîşuur; Senin Mülkünde, yalnız Senin Kuvvet ve Kudretinle.. ve ancak Senin İrade ve Tedbir-lerinle.. ve Rahmet ve Hikmetinle, Rububiyyetinin Emirlerine Teshir ve fitrî vazifelerle Tavzif edilmişler. Ve bir kısmı, İnsanın kuvveti ve galebesi için değil. belki fitraten İnsanın zaafi ve aczi için Rahmet tarafından ona musahhar olmuşlar. Ve lisân-ı hal ve lisân-ı kal ile Sâni'lerini ve Ma'budlarını kusurdan, şerikten Takdis; ve Ni'metlerine Şükür ve Hamd ederek, herbiri İbadet-i Mahsusasını yapıyorlar...

Ey Şiddet-i Zuhurundan gizlenmiş ve ey Azamet-i Kibriyasından perdelenmiş olan Zât-ı Akdes! Bütün Zîruhların Tesbihatiyle Seni Takdis etmek niyet edip

سُبْحَانَكَ يَا مَنْ جَعَلَ مِنَ الْمَاءِ كُلَّ شَيْءٍ حَيًّا diyorum.

Yâ Rabbel-Âlemin! Yâ Îlâhel-Evvelîne Vel-Âhirîn! Yâ Rabbes-Semâvati Vel-Aradîn! Resûl-i Ekrem Aleyhissalâtû Vesselâm'ın Tâlimiyle ve Kur'an-ı Hakîm'in Dersiyle anladım ve Îmân ettim ki: Nasıl Sema, feza, arz, ber ve bahr, şecer, nebat, hayvan; efradiyle, eczasiyle, zerratiyle Seni biliyorlar, tanıyorlar ve Varlığına ve Birliğine şahadet ve delâlet ve işaret ediyorlar; öyle de: Kâinatın hulâsası olan Zîhayat ve Zihayatın hulâsası olan İnsan ve İnsanın hulâsası olan Enbiyâ, Evliya, Asfiyanın hulâsası olan Kalblerinin ve Akıllarının Müşahedat ve Keşfiyat ve İlhamat ve istihracatla, üzericalı Icmâ

ve üzeren tevatür kuvvetinde bir katiyetle Senin Vücub-u Vücuduna ve Senin Vahdaniyyet ve Ehadiyyetine şahadet edip, ihbar ediyorlar. Mu'cizat ve Keramât ve yakını Bürhanlarıyle, haberlerini isbat ediyorlar. Evet Kalblerde, Perde-i Gaybda ihtar edici bir Zâta bakan hiç bir Hâtırat-ı Gaybiye ve İlham edici bir Zâta baktırın hiç bir İlhamat-ı Sâdika ve Hakkalyakîn suretinde Sîfât-ı Kudsiye ve Esmâ-i Hüsnâni keşfeden hiçbir İtikad-ı Yakîne.. ve Enbiya ve Evliyada; bir Vâcibül-Vücudun Envarını Aynelyakîn ile müşahede eden hiçbir nûranî Kalb ve Asfiya ve Sîddîkînde, bir Hâlik-ı Külli Şey'in Âyat-ı Vücubunu ve Berâhîn-i Vahdetini Îlmelyakîn ile tasdik eden, isbat eden hiç bir münevver Akıl yoktur ki, Senin Vücub-u Vücuduna ve Sîfât-ı Kudsiyene ve Senin Vahdetine ve Ehadiyyetine ve Esmâ-i Hüsnâna şahadet etmesin, delâleti bulunmasın ve işareti olmasın. Ve bilhassa, bütün Enbiya ve Evliya ve Asfiya ve Sîddîkînin İmamî ve Reisi ve Hulâsası olan Resûl-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın İhbarını tasdik eden hiç bir Mu'cizat-ı Bâhiresi.. ve Hakkaniyetini gösteren hiç bir Hakikat-ı Âliyesi.. ve bütün Mukaddes ve Hakikathî Kitabların Hulâsatûl-Hulâsası olan Kur'an-ı Mu'cizül-Beyân'ın hiçbir Âyet-i Tevhidiye-i Katiası.. ve Mesâil-i Îmaniyeden hiç bir Mes'ele-i Kudsiyesi yoktur ki, Senin Vücub-u Vücuduna ve Kudsî Sîfatlarına ve Senin Vahdetine ve Ehadiyyetine ve Esmâ ve Sîfâtına şahadet etmesin ve delâleti olmasın ve işareti bulunmasın!..

Hem, nasıl ki bütün o yüz binler Muhbir-i Sâdîklar, Mu'cizatlarına ve Kerâmatlarına ve Hûccetlerine istinad ederek, Senin Varlığını ve Birligine şahadet ederler; öyle de: Her şey'e muhit olan Arş-ı Âzamın külliyyat-ı umurunu idareden, tâ Kalbin gayet gizli ve cüz'î hâtıratını ve arzularını ve Dualarını bilmek ve işitmek ve idare etmeye kadar cereyan eden Rububiyyetinin Derece-i Haşmetini ve gözümüz önünde hadsiz muhtelif eşyayı birden İcad eden hiç bir fiil bir file; bir iş, bir işe mâni olmadan, en büyük bir şey'i, en küçük bir sinek gibi kolayca yapan Kudretinin Derece-i Azametini İcmâ ile, İttifak ile ilân ve ihbar ve isbat ediyorlar.

Hem, nasıl ki, bu Kâinatı, Zîruha, hususan İnsana mükemmel bir saray hükmüne getiren ve Cenneti ve Saadet-i Ebediyeyi, cin ve inse iħzar eden ve en küçük bir zîhayati unutmayan ve en âciz bir Kalbin tatminine ve taltifine çalışan Rahmetinin hadsiz genişliğini ve zerrattan tâ seyyarata kadar bütün enva-i mahlükati Emirlerine İtaat ettiren ve Teshir ve Tavzif eden Hâkimiyetinin nihayetsiz vüs'atini haber vererek, Mu'cizat ve Hüccetleriyle isbat ederler; öyle de: Kâinatı, eczaları adedince Risaleler içinde bulunan bir Kitab-ı Kebîr hükmüne getiren.. ve Levh-i Mahfuzun Defterleri olan İmam-ı Mübîn ve Kitab-ı Mübîn'de, bütün mevcudatın bütün sergüzeştlerini kaydedip yazan.. ve umum çekirdeklerde umum ağaçlarının fihristlerini ve programlarını ve zîşurun başlarında bütün kuvve-i hafızalarda, sahiblerinin tarihçe-i hayatlarını yanlışsız, mutta-zaman yazdırın İlminin her şey'e ihatasına; ve herbir mevcuda çok hikmetleri takan, hattâ herbir ağaçta meyveleri sayısınca neticeleri verdiren ve herbir zîhayatta âzaları, belki eczaları, ve hüceyratları adedince maslahatları takib eden; hattâ İnsanın lisanını çok vazifelerde tavzif etmekle beraber, taamların tatları adedince, zevkî olan mizancıklar ile teçhiz ettiren Hikmet-i Kudsiyenin herbir şey'e şümülüne; hem, bu dünyada nümuneleri görülen Celâlî ve Cemâlî İsimlerinin Tecellileri, daha parlak bir surette Ebedül-Âbâdda devam edeceğine ve bu fâni Âlemde nümuneleri müşahede edilen İhsanatinin daha şa'saalı bir surette Dâr-ı Saadette istimrarına ve Bekasına ve bu dünyada onları gören müştakların Ebedde dahi refakatlarına ve beraber bulunmalarına bil'icmâ, bil'ittifak şehadet ve delâlet ve işaret ederler.

Hem yüzə Mu'cizat-ı Bâhiresine ve Âyât-ı Katiasına istinaden, başta Resûl-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm ve Kur'an-ı Hakîm'in olarak, bütün Ervah-ı Neyyire Ashabı olan Enbiyalar ve Kulüb-u Nuraniye Aktabı olan Evliyalar; ve Ukul-ü Münevvere Erbabı olan Asfiyalar; bütün Suhuf ve Kütüb-ü Mukaddesede, Senin çok tekrar ile ettiğin Vaadlerine ve Tehditlerine istinaden ve Senin Kudret ve Rahmet ve İnayet ve Hikmet

ve Celâl ve Cemâlin gibi Kudsî Sıfatlarına ve Şe'nlerine, ve İzzet-i Celâline ve Saltanat-ı Rububiyyetine itimaden; ve Keşfiyat ve Müşa-hedat ve İlmelyakîn Îtikadlarıyle, Saadet-i Ebediyyeyi cin ve inse müjdeliyorlar. Ve ehl-i dalâlet için Cehennem bulunduğunu haber verip ilân ediyorlar ve Îmân edip şehadet ediyorlar...

Ey Kadîr-i Hakîm! Ey Rahmân-ı Rahîm! Ey Sâdîkul-Vadil-Kerîm! Ey İzzet ve Azamet ve Celâl Sahibi Kahhâr-ı Zülcelâl! Bu kadar Sâdîk Dostlarını ve bu kadar Vaadlerini ve bu kadar Sîfât ve Şuunatını tekzib edip, Saltanat-ı Rububiyyetinin katî mukteziyatını.. ve sevdigin ve onlar dahi Seni Tasdik ve İtaatle kendilerini Sana sevdiren hadsiz makbul İbadının hadsiz Dualarını ve Dâvalarını reddederek, küfür ve isyan ile ve Seni Va'dinde tekzib etmekle, Senin Azamet-i Kibriiana dokunan ve İzzet-i Celâline dokunduran.. ve Ulûhiyyetinin Haysiyyetine ilişen.. ve Şefkat-i Rububiyyetini müteessir eden ehl-i dalâlet ve ehl-i kûfrü, Haşrin inkârında tasdik etmekten yüzbin derece Mukaddessin! Ve hadsiz derece Münezzeх ve Âlîsin! Böyle nihayetsiz bir zulümden, bir çırkinlikten Senin nihayetsiz Adaletini ve Cemâlini ve Rahmetini Takdis ediyorum!

سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى عَمَّا يَقُولُونَ عُلُوًّا أَكْبِرًا Âyetini, Vücudumun bütün

zerrati adedince söylemek istiyorum. Belki Senin o sâdîk Elcilerin ve doğru Dellâl-ı Saltanatının -Hakkalyakîn, Aynelyakîn, İlmelyakîn suretinde- Senin Uhrevî Rahmet Hazinelerine.. ve Âlem-i Bekada İhsanatının Definelerine.. ve Dâr-ı Saadette tamamıyla zuhur eden güzel İsimlerinin hârika güzel Cilvelerine şahadet, işaret, beşaret ederler. Ve bütün Hakikatların Mercii ve Güneşî ve Hâmîsi olan Hak İsmiñin en büyük bir Şuâî, bu Hakikat-ı Ekber-i Haşriye olduğunu Îmân ederek Senin İbadına Ders veriyorlar.

Ey Rabbül-Enbiya Ves-Siddîkîn! Bütün Onlar; Senin Mulkünde, Senin Emrin ve Kudretin ile, Senin İrade ve Tedbirin ile, Senin İlmin ve Hikmetin ile musahhar ve muvazzafırlar.

Takdis, Tekbir, Tahmid Tehlil ile küre-i arzı bir Zikirhâne-i Âzam, bu Kâinatı bir Mescid-i Ekber hükmünde göstermişler.

Yâ Rabbî ve yâ Rabbessemâvati Vel-Aradîn! Yâ Hâlikî ve yâ Hâlik-ı Külli şey! Gökleri, yıldızlarıyle; zemini müştemilâtıyla ve bütün mahlükâti, bütün keyfiyatıyla Teshir eden Kudretinin ve İradetinin ve Hikmetinin ve Hâkimiyetinin ve Rahmetinin Hakkı için, nefsimi bana musahhar eyle! Ve matlûbumu bana musahhar kıl! Kur'ana ve Îmana Hizmet için, İnsanların Kalblerini Risale-i Nur'a musahhar yap! Ve bana ve Îhvânıma, Îmân-ı Kâmil ve Hüsnü Hâtime ver. Hazret-i Mûsa Aleyhisselâma denizi ve Hazret-i İbrahim Aleyhisselâma ateşi ve Hazret-i Davud Aleyhisselâma dağı, demiri ve Hazret-i Süleyman Aleyhisselâma cinni ve insi ve Hazret-i Muhammed Aleyhissalâtû Vesselâm'a şems ve kameri Teshir ettiğin gibi, Risale-i Nur'a, Kalbleri ve Akılları musahhar kıl!.. Ve beni ve Risale-i Nur Talebelerini, nefis ve şeytanın şerrinden ve kabir azabından ve Cehennem ateşinden muhafaza

eyle ve Cennetül-Firdevste mes'ud kıl! **أَمِينٌ أَمِينٌ**

سُبْحَانَكَ لَا إِلَهَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ

وَأَخْرُو دَعْوَيْهِمْ أَنِ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

Kur'an'dan ve Münâcat-ı Nebeviye olan Cevşenül-Kebîr'den aldığım bu Dersimi, bir İbadet-i Tefekkürîye olarak, Rabb-ı Rahîmimin Dergâhına arzetsmekte kusur etmişsem, kusurumun afvi için, Kur'an'ı ve Cevşenül-Kebîr'i Şefaatçı ederek Rahmetinden afvımı niyaz ediyorum.

Said Nursî

Beşinci Kısım

Denizli Hayali

Risale-i Nurun Neşriyat ve Fütuhat Dairesi gittikçe genişliyor... İştiyakla Nurları okuyanlar, günden güne ziyadeleşiyor. Risale-i Nurdaki hârika Kuvvet ve Te'siratın neticesini müşahede eden gizli İslâmiyet düşmanları, yine bir entrika çevirip Risale-i Nura ve Müellifi Bediüzzamana sûkasıyla: "Bediüzzaman gizli cemiyet kuruyor, halkın hükümetaleyhine çeviriyor, inkılâbları kökünden yıkıyor, Mustafa Kemale deccal, süfyân, din yıkıcısı diyor, bunu Hadîslerle isbat ediyor." gibi bir sürü bahaneler ve plânlarla ittihâm edilerek Kastamonu'dan Denizli Ağır Ceza mahkemesine, yüz yirmi altı Talebesiyle beraber 1943 senesinde sevkediliyor. **(Hâsiye):** Sonra, Risale-i Nur Külliyatında siyâsî bir mevzu olup olmadığını tetkik için bir kaç me'murdan müteşekkil bir ehl-i vukuf teşkil edilerek, müsadere edilen Nur Risaleleri ve Mektublar tedkike başlanınca, Bediüzzaman, "Bu vukufsuz ehl-i vukuf, Risale-i Nur'u tetkik edemez. Ankarada yüksek, ilmî bir ehl-i vukuf teşkil ettirilsin. Avrupadan feylesoflar getirilsin. Eğer onlar bir suç bulurlarsa, en ağır cezaya razıyım." der. Bunun üzerine Risale-i Nur Külliyatı ve bütün Mektublar Ankarada profesörler ve yüksek âlimlerden mürekkeb bir ehl-i vukufa satır satır tetkik ettirilir. Ehl-i vukuf tarafından, "Bediüzzamanın siyâsî bir faaliyeti yoktur. Onun mesleğinde cemiyetcilik

(Hâsiye): Denizli hapsinin yegâne sebebi, Risale-i Nurun Isparta ve Kastamonu merkez olarak sair vilâyetlerde İntîşarı ve böylece Din Muhabbetinin gittikçe tezayüd etmesi idi. Hattâ, Denizli hapsinden az evvel, Yedinci Şua olan "Âyetül-Kübra" Risalesi İstanbulda gizli tabedilmiştir. İman Hakikatlarını Harika bir surette izah ve isbat eden bu Eser de imansızları telâşa düşürmüştür ve Denizli hadisesine bir sebeb gösterilmiştir.

ve Tarikatçılık mevcud değildir. Eserleri İlhmî ve Îmanîdir, Kur'ânın bir Tefsiridir." diye rapor veriliyor. Mahkemeye verilişindeki ittihamlar, delilsiz ve isbatsız olduğu için, bir takım uydurma bahane ve tertiblerden ibaret olduğu anlaşılıyor. Neticede, Bediüzzaman büyük bir Müdafaâa yapıyor. Nihayet, mahkeme ittifakla 16/6/944 tarih ve 199/136 sayılı beraet kararını veriyor. Yüzotuz parça Risale-i Nur Külliyatının hepsine serbestiyet verip sahiblerine tamamen iade ediyor. Beraet kararını, Temyiz Birinci Ceza Dairesi, 30/12/1944 tarihli ilâmla ittifakla tasdik edip, Risale-i Nur Dâvâsının Hakkaniyeti kazîyye-i muhkeme halini alıyor.

Bediüzzaman Said Nursî ve Talebelerinden bir kısmı, hapisde dokuz ay kaldiktan sonra beraet kararı üzerine tahliye ediliyor. Fakat Said Nursî Hazretlerini, hapishanede zehirliyorlar, ölüm tehlikesi geçiriyor! Cenab-ı Hakkın İnayetiyle kurtuluyorsa da, tarihte hiçbir kimseye yapılmayan zulüm, işkence ve ihanetlere mâruz bırakılıyor. Bediüzzaman, gizli dinsiz münafıkların tahrikatıyla girdiği bütün mahkemelerde olduğu gibi, bu idam plâniyle verildiği mahkemedede de Hak ve Hakikatî, pervasızca ve ölümü hiçe sayarak haykırıyor.

Üstad Bediüzzaman, Denizli hapsinde "Meyve Risalesi" ni te'lif etmiştir. Bu Risale, bilâhare Asa-ı Musa Mecmuasının başında neşredilmiştir. Meyve Risalesini, iki Cuma gününde Te'lif etmiştir. Hapishanede bulunan bütün Nur Talebeleri ve diğer mahpuslar, Meyve Risalesini yazmışlar, o Risalenin Hakikatlâriyle istigâl etmişlerdir. Hapishaneye kâğıt sokulmuyordu. O Eser, gizlice yazılmıştır. Hattâ kibrî kutusuna yazmışlar ve bu gibi şartlar altında çalışmışlardır! (**Hâşıye**).

BEDİÜZZAMAN SAİD NURSÎ'NİN DENİZLİ MAHKEMESİNDEN YAPTIĞI MÜDAFAAADAN BAZI KISIMLAR

Evet; biz bir cemiyetiz ve öyle bir cemiyetimiz var ki, her asırda,

(Hâşıye): "On Mes'ele" den ibaret olan çok ehemmiyetli "Meyve Risalesi" nden nümune olmak üzere Altıncı ve Yedinci Mes'eleler, Denizli Hayatının sonuna dercedilmiştir, müracaat edilsin.

üç yüz elli milyon dâhil mensubları var. Ve her gün beş defa Namazla o Mukaddes Cemiyetin prensiplerine Kemal-i Hürmetle alâkalarını ve Hizmetlerini gösteriyorlar **إِنَّمَا الْمُوَمِّنُونَ أَحْوَأُهُ** Kudsî Programıyla birbirinin yardımına, Duaları ile ve mânevî kazançları ile koşuyorlar. İşte biz bu Mukaddes ve Muazzam Cemiyetin Efradındanız ve hususî Vazifemiz de, Kur'ân'ın Îmânî Hakikatlarını Tahkîkî bir surette Ehl-i Îmâna bildirip, onları ve kendimizi îdam-ı ebedîden ve daimî, berzahî haps-i münferid-den kurtarmaktır. Sâir dünyevî ve siyâsi ve entrikâli cemiyet ve komitelerle ve bizim medar-ı ittihamımız olan cemiyetçilik gibi asılsız ve mânâsız gizli cemiyetle hiçbir münasebetimiz yoktur ve tenezzül etmem-yiz.

.....

Dünyaya karışmak arzusu bizde bulunsaydı, böyle sinek viziltisi gibi değil, top güllesi gibi ses ve patlak verecekti. Divan-ı Harb-i Örfide ve Mustafa Kemal'in hiddetine karşı divan-ı riyasette şiddetli ve dokunaklı müdafaa eden bir adam, on sekiz sene zarfında kimseye sezdirmeden dünya entrikalarını çeviriyor, diye Onu ittiham eden elbette bir garazla eder... Bu mes'elede, benim şahsimin veya bazı Kardeşlerimin kusuriyle Risale-i Nur'a hücum edilmez! O doğrudan doğruya Kur'ân'a bağlanmış! Ve Kur'ân dahi Arş-ı A'zam ile bağlıdır. Kimin haddi var, elini oraya uzatsın, o kuvvetli ipleri çözsün.

Hem, bu memlekete maddî ve mânevî Bereketi ve fevkâlâde Hizmeti, otuz üç Âyât-ı Kur'aniyenin İşaratıyla ve İmam-ı Ali Radiyallahu Anh'in üç Keramet-i Gaybiyesi ile ve Gavs-ı A'zam'ın (K.S.) katî İhbariyle tahakkuk etmiş olan Risale-i Nur, bizim âdi ve şahsi kusurumuzdan mes'ul olmaz ve olamaz ve olmamalı! Yoksa bu memlekete hem maddî, hem mânevî, telâfi edilmeyecek derecede zarar olacak. (**Hâşıye**) Bazı zindikların şeytanetiyle Risale-i Nura karşı çevrilen plânlar ve hücumlar, **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** bozulacaklar. Onun Şâkirdleri başkalara kıyas edilmez; dağıtırlırmaz, vazgeçirilmez, Cenab-ı Hakk'ın İnayetile mağlûb edilmezler! Eğer maddî müdafadan Kur'ân

(Hâşıye): Bu istida, Kastamonu zelzelesinden yirmi gün evvel yazılmıştı. Risale-i Nur Bereketiyle her vilâyetten ziyade âfâttan mahfuz kalmıştı. Şimdi âfât başladı ve dâvamızı tasdik etti!

men'etmeseydi, bu milletin can damarı hükmünde, umumun teveccühünü kazanan ve her tarafta bulunan o Şâkirdler, Şeyh Said ve Menemen hâdiseleri gibi cüz'î ve neticesiz hâdiselerle bulaşmazlar; Allah etmesin eğer mecburiyet derecesinde onlara zulmedilse ve Risale-i Nur'a hücum edilse, elbette hükümeti iğfal eden zındıklar ve münafiklar bin derece pişman olacaklar!

Elhasıl: Mâdem biz ehl-i dünyanın dünyalarına ilişmiyoruz, onlar da bizim Âhiretimize, İmanî Hizmetimize ilişmesinler!

**Mevkuf
Said Nursî**

* * *

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Efendiler !

Size kat'î haber veriyorum ki: Buradaki zâtların, bizimle ve Risale-i Nur'la münasebeti olmayan veya az bulunanlardan başka, istediğiniz kadar hakikî Kardeşlerim ve Hakikat yolunda Hakikatlı Arkadaşlarım var. Biz, Risale-i Nur'un Keşfiyat-ı Kat'yesiyle iki kere iki dört eder derecesinde sarsılmaz bir kanaatle bilmişiz ki; ölüm bizim için, Sırr-ı Kur'ân ile, idam-ı ebedîden terhis tezkeresine çevrilmiş; ve bize muhalif ve dalâlette gidenler için o kat'î ölüm, ya idam-ı ebedîdir (Eğer Âhirete kat'î Îmâni yoksa), veya ebedî ve karanlıklı haps-i münferiddir. (Eğer Âhirete inansa ve sefahet ve dalâlette gitmiş ise). Acaba dünyada bu mes'eleden daha büyük, daha ehemmiyetli bir Mes'ele-i İnsaniye var mı ki, bu ona âlet olsun? Sizden soruyorum ! Madem yoktur ve olamaz, neden bizimle uğraşıyorsunuz? Biz, en ağır cezanıza karşı kendimiz, Âlem-i Nura gitmek için bir terhis tezkeresini alıyoruz diye Kemâl-i Metanettle bekliyoruz. Fakat bizi reddedip, dalâlet hesabına mahkûm edenleri, sizi bu meclisde gördüğümüz gibi, idam-ı ebedî ile ve haps-i münferidle mahkûm ve pek yakın bir zamanda o dehşetli cezayı çekerelerini müşahede derecesinde biliyoruz, belki görüyoruz, onlara İnsaniyet damarıyle cidden acıyoruz. Bu kat'î ve ehemmiyetli Hakikati isbat etmeye ve en mütemerridleri dahi ilzam etmeye hazırlım ! Değil

vukufsuz garazkâr mâneviyatta behresiz ehl-i vukufa karşı belki en büyük Âlim ve feylesoflarınıza karşı gündüz gibi isbat etmezsem her cezaya razıyorum! İşte yalnız bir nümune olarak, iki Cuma gününde mahpuslar için te'lif edilen ve Risale-i Nur'un Umdelerini ve Hulâsa ve Esaslarını beyan ederek Risale-i Nur'un bir Müdafaanamesi hükmüne geçen Meyve Risalesi'ni ibraz ediyorum ve Ankara makamatına vermek için yeni harflerle yazdırımıya müşkilâtlar içinde gizli çalışıyoruz. İşte Onu okuyunuz, tam dikkat ediniz, eğer Kalbiniz (nefsinize karışmam) beni tasdik etmezse, bana şimdiki tecrid-i mutlak içinde her hakaret ve işkenceyi de yapsanız, sükût edeceğim !

Elhâsil: Ya, Risale-i Nur'u tam serbest bırakınız, veya hukmetli ve zedelenmez Hakikati elinizden gelirse kırınız! Ben şimdîye kadar sizi ve dünyanızı düşünmüyordum ve düşünmeyecektim, fakat mecbur ettiniz, belki de sizi ikaz etmek lâzım idi ki, Kader-i İlâhî bizi bu yola sevketti.

Biz de, *مَنْ أَمَنَ بِالْقَدَرِ أَمِنَ مِنَ الْكَدْرِ* Düstur-u Kudsîyi kendimize rehber edip, herbir sıkıntılarınızı Sabır ile karşılaşacağız, diye azmettik.

Mevkuf
Said Nursî

* * *

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Zaman-1 Saadetten şimdîye kadar cârî bir Âdet-i İslâmiyeye ittabaen Risale-i Nur'un hususî menba'lari olan üzerî Ayat-1 Meşhureyi, büyük bir En'am gibi "Hizb-i Kur'anî" yaptığımızı, "Dinde tahrifat yapıyor" diye muahaze etmişler.

Hem, bir sene cezâsını çektiğim ve mahrem tutulan ve zabıtnamede kaydedildiği gibi odun yiğinları altından çıkarılan Tesettür Risalesiyle, bu sene yazılmış ve neşredilmiş gibi bizi ittiham etmek ister.

Hem, Ankara'da hükümetin riyasetinde bulunan birisine (Mustafa Kemal'e) söylediğim itirazlara ve ağır sözlere mukabele etmeyip süküüt eden ve o öldükten sonra onun yanlığını gösteren bir Hakikat-ı Hadîsiyeyi beyandaki fitrî ve lüzumlu ve külli ve mahrem tenkidlerim, medar-ı mes'uliyet yapılmış. Ölmüş ve hükümetten alâkası kesilmiş bir şahsin hâtırı nerede? Ve Hükümetin ve milletin bir hâtırası ve Cenâb-ı Hakk'ın bir Tecelli-i Hâkimiyeti olan Adaletleri, kanunları nerede?

Hem; biz, hükümet-i cumhuriye ve esaslarından en ziyade kendimize medar-ı istinad ve onun ile kendimizi müdafaa ettiğimiz "hürriyet-i vicdan" esası, bizim aleyhimizde medar-ı mes'uliyet tutulmuş, güya biz hürriyet-i vicdan esasına muarız gidiyoruz!

Hem, medeniyetin seyyiatını ve kusurlarını tenkid etmesinden hatırlar ve hayâlime gelmiyen bir şeyi, zabıtnamelerde isnad ediyor. Güya ben, radyo (**Hâşîye**), tayyare ve şimendiferin kullanılmasını kabul etmiyorum, diye terakkiyat-ı hâzîra aleyhinde bulunduğuyla mes'ul ediyor.

İşte; bu nümunelere kıyasen ne kadar hilâf-ı adalet bir muamele olduğunu, **إِنْ شَاءَ اللَّهُ**, insaflı, Adaletli olan Denizli müdde-i umumîsi ve mahkemesi göstererek, o zabıtnamelerin evhamlarına ehemmiyet vermeceklər.

Hem en acîbi budur ki; başka mahkemenin müdde-i umumisi benden sordu: "Mahrem Beşinci Şua'da demişsin: (Ordu, dizginini o dehşetli şahsin elinden kurtaracak) Muradın, orduyu hükümete karşı itaatsizlige sevkettmekti." Ben de dedim: "Maksadım; o kumandan ya ölecek veya tebdil edilecek, ordu onun tahakkümünden kurtulacak demektir. Acaba; hem gayet mahrem, sekiz senede yalnız iki defa elime geçen ve aynı zamanda kaybedilen, hem ahir zamana aid bir Hadîsin mânâsını külli bir surette beyan eden, hem aslı eskiden te'lif edilen bir Risale, hem birtek nefer görmediği halde nasıl sebeb-i ittiham olur?" Maatteessüf, o insafsızların o acîb ittihamı iddianameye girmiş.

(Hâşîye): Radyo gibi azîm bir Ni'met-i İllâhiyeye karşı azîm bir Şükür olmak için, "Radyo, Kur'an'ı okuyup bütün zemin yüzündeki İnsanlara dinlettirip küre-i havanın bir Hâfiç-ı Kur'an olmasıdır." demiştim.

Hem en garibi şudur ki; bir yerde demişim: Cenab-ı Hakk'ın büyük Ni'metleri olan tayyare, şimendifer ve radyoya, büyük Şükür ile mukabele lâzımken, beşer Şükür etmedi. Tayyareler ile başlarına bomba yağdı. Ve radyo, öyle büyük bir Ni'met-i İlâhiyedir ki, ona mukabil Şükür ise; o radyo, milyonlar dilli bir külli Hâfız-ı Kur'ân olup, bütün zemin yüzündeki İnsanlara Kur'ân'ı dinlettirsin (Hâsiye) ve Yirminci Söz'de Kur'ân'in medeniyet hârikalarından gaybî haber verdigini beyan ederken, bir Âyetin işaretî olarak, "Kâfirler, şimendifer ile Âlem-i İslâmî mağlûb ederler." demişim. İslâmî, bu Hârikalara teşvik ettiğim halde bir sebeb-i ittiham olarak, "Şimendifer ve tayyare ve radyo gibi terakkiyat-ı hâzırâ aleyhinde" diye, iddianamenin âhirinde, beni evvelki müddeiumumûnîn garazlarına binaen ittiham eder.

Hem; hiçbir münasebeti olmadığı halde bir adam, Risale-i Nur'un ikinci bir ismi olan "Risaletün-Nur" tâbirinden, "Kur'ânın Nurundan bir Risalettir, bir İlhamdır" demiş. İddianamede, başka yerin verdikleri yanlış mâna ile, güya "Risale-i Nur bir resûldür." diye benim için bir sebeb-i ittiham tutulmuş.

Hem, müdafaatımda yirmi yerde, katî bir surette hüccetler ile isbat etmişiz ki: Bütün dünyaya karşı da olsa Din ve Kur'ân ve Risale-i Nur'u âlet edemeyiz ve edilmez! Ve biz, onların bir Hakikatini dünya sultanatına değiştirmeyiz ve bilfil öyleyiz! Bu Dâvanın emareleri yirmi senede binlerdir. Mâdem böyledir, ben ve biz bütün kuvvetimizle deriz:

حَسْبُنَا اللَّهُ وَنَعْمَ الْوَكِيلُ

Said Nursî

* * *

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ

İddianâmeye karşı itiraznamenin tetimmesidir.

Bu itirazda muhatabım, Denizli mahkemesi ve müddeiumumûsî

(Hâsiye): Üstadımızın senelerce evvel haber verdiği ve temennî ettiği bir Hakikat memleketimizde de tahakkuk etmiş bulunuyor. **الْحَمْدُ لِلّٰهِ**, şimdi radyomuzda Kur'ân okunuyor. **إِنَّ شَاءَ اللَّهُ** öyle bir zaman gelecektir ki, Kur'ân Hakikatları olan Risale-i Nur, radyolarla Ders verilecek, beşeriyet büyük istifadelere nail olacaktır.

değil, belki başta Isparta ve İnebolu müddeiumumileri olarak, yanlış ve nâkîs zabıtnameleriyle buradaki acib iddianameyi aleyhimize verdiren garazkâr ve vehham memurlardır.

Evvelâ, asl ve faslı olmayan ve hâtırıma gelmiyen bir siyâsi cemiyet namını, mâsum ve siyasetle hiç alâkaları olmayan Risale-i Nur Talebe-lerine takip ve o daire içine giren ve Îman ve Âhiretinden başka hiçbir maksadları bulunmayan bîçâreleri, o cemiyetin nâşiri, ya faal bir rüknü veya mensubu veya Risale-i Nur'u okumuş veya okutmuş veya yazmış diye suçlu sayıp mahkemeye vermek ne kadar Adaletin mahiyetinden uzak olduğuna kat'î bir hücceti şudur ki: Kur'ân aleyhinde yazılan doktor duzi'nin ve sair zindikların o muzır eserlerini okuyanlara "Hürriyet-i Fikir ve Hürriyet-i İlmiye" düsturiyle bir suç sayılmadığı halde, Hakikat-ı Kur'aniyeyi ve Îmaniyeyi, öğrenmeye gayet muhtaç ve müştak olanlara güneş gibi bildiren Risale-i Nur okumak ve yazmak bir suç sayılmış. Ve hem, yüz Risale içinde, yanlış mâna verilmemek için mahrem tuttuğumuz ve Neşrine izin vermediğimiz iki üç Risalede yalnız birkaç cümlelerini bahane gösterip ittiham etmiş. Halbuki o Risaleleri (biri müstesna) Eskişehir Mahkemesi tedkik etmiş, içabına bakmış. Ve müstesna ise, hem istidamda ve hem itiraznamemde gayet kat'î cevab verildiği.. ve "Elimizde Nur var, siyaset topuzu yok!" diye Eskişehir Mahkemesi'nde yirmi vecihle kat'î isbat edildiği halde, o insafsız müddeîler, üç mahrem ve neşrolmayan Risalelerin üç dört cümlelerini bütün Risale-i Nur'a teşmil eder gibi, Risale-i Nur'u okuyan ve yazanı suçlu ve beni de "Hükümet ile mübareze eder" diye ittiham etmişler.

Ben ve bana yakın ve benim ile görüşen dostlarımı işhad ve kasemle te'min ederim ki, bu on seneden ziyadeder ki, iki reisden ve bir meb'usdan ve Kastamonu Vâlisinden başka hükümetin erkânını, vükelâsını, kuman-danları, me'murları, meb'usları kimler olduğunu kat'îyyen bilmiyorum ve bilmeyi de merak etmemişim. Acaba hiç imkânı var mı ki, bir adam mübareze ettiği adamları tanımاسın ve bilmeyi merak etmesin? Dost mu, düşman mı? Karşısındakini tanımاسına ehemmiyet vermesin!

Bu hallerden anlaşılıyor ki; bil'iltizam, herhalde beni mahkum etmek için gayet asılsız bahaneleri îcad ederler. Mâdem keyfiyet böyledir, ben de buramın mahkemesine değil, belki o insafsızlara derim: Ben, sizin bana vereceğiniz en ağır cezanıza da beş para

vermem! Ve hiç ehemmiyeti yok! Çünkü ben, kabir kapısında, yetmiş yaşıdayım. Böyle mazlum ve mâsum bir iki sene hayatı, Şehadet Mertebesiyle değiştirmek benim için büyük Saadettir. Risale-i Nur'un binler hüccetleriyle katî İmanım var ki, ölüm bizim için bir terhis tezkeresidir. Eğer idam da olsa, bizim için bir saat zahmet, Ebedî bir Saadetin ve Rahmetin anahtarı olur. Fakat siz, ey zendeka hesabına adliyeyi şaşrtan ve hükümeti bizimle sebepsiz meşgul eden insafsızlar! Katî biliniz ve titreyiniz ki: Siz, idam-ı ebedî ile ve ebedî haps-i münferid ile mahkûm oluyorsunuz. İntikamımız sizden pekçok ve muzaaf bir surette alınıyor görüyoruz; hattâ size acıyoruz. Evet, bu şehri yüz defa mezaristana boşaltan ölüm Hakikati elbette hayattan ziyade bir istediği var. Ve onun idamından kurtulmak çaresi, İnsanların her mes'elesinin fevkînde en büyük ve en ehemmiyetli ve en lüzumlu bir ihtiyac-ı zarurî ve kat'isidir. Acaba bu çareyi kendine bulan Risale-i Nur Şâkirdlerini ve o çareyi binler hüccetler ile buldurulan Risale-i Nur'u adı bahaneler ile ittihâm edenler, ne kadar kendileri Hakikat ve Adalet nazarında mütthehem oluyor, divaneler de anlar.

Bu insafsızları aldatan ve hiçbir münasebeti olmayan bir siyâsi cemîyet vehmini veren üç maddedir:

Birincisi: Eskidenberi benim Talebelerim, benim ile Kardeş gibi şiddetli alâkadar olmaları; bir cemiyet vehmini vermiş.

İkincisi: Risale-i Nur'un bazı Şâkirdleri, her yerde bulunan ve cumhuriyet kanunları müsaade eden ve ilişmeyen ve cemaat-ı İslâmiye hey'etleri gibi hareket etmelerinden bir cemiyet zannedilmiş. Halbuki, o mahdut üç - dört Şâkirdin niyetleri cemiyet memiyet değil, belki sîrf Hizmet-i Îmaniyyede hâlis bir Kardeşlik ve uhrevî Tesanüddür.

Üçüncüsü: O insafsızlar, kendilerini dalâlet ve dünya-perestlikte bildiklerinden ve hükümetin bazı kanunlarını kendilerine müsaid bulduklarından, fikren diyorlar ki: "Herhalde Said ve arkadaşları, bizlere ve hükümetin bizim medenîce nâmeşru hevesatımıza müsaid kanunlarına muhalifdirler. Öyle ise muhalif bir cemiyet-i siyasiyedirler."

Ben de derim: Hey bedbahtlar! Dünya ebedî olsaydı ve İnsan, içinde daimî kalsa idi; ve İnsanî vazifeler yalnız siyaset bulunsayıdı, belki bu iftiranızda bir mâna bulunabilirdi. Hem eğer ben siyaset ile işe girseydim, yüz Risalede on cümle değil, belki bin cümleyi, siyasetvârî

ve mübarezekârane bulacaktınız. Hem farz-ı muhal olarak, eğer biz dahi sizin gibi bütün kuvvetimizle dünya maksadlarına ve keyiflerine ve siyasetlerine çalışıyoruz diye -ki, şeytan da bunu inandırmağa çalışamıyor ve kimseye kabul ettiremez- Haydi, böyle de olsa, mâdem bu yirmi senede hiçbir vukuatımız gösterilmiyor ve hükümet ele bakar, Kalbe bakamaz ve herbir hükümette şiddetli muhalifler bulunur. Elbette yine adliye kanunu ile bizleri mes'ul etmezsiniz! Son sözüm:

حَسْبِيَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوْكِيدٌ وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ

Said Nursî

* * *

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Eskişehir Mahkemesinde gizli kalmış, resmen zapta geçmemiş ve Müdafaatımda dahi yazılmamış bir eski hâtrayı ve lâtif bir vâkıa-i müdafaa'yı beyan ediyorum.

Orada benden sordular ki: "Cumhuriyet hakkında fikrin nedir?" Ben de dedim: Eskişehir mahkeme reisinden başka, daha sizler dünyaya gelmeden, ben, dindar bir cumhuriyetçi olduğumu elinizdeki Tarihçe-i Hayatım isbat eder. Hulâsası şudur ki; o zaman, şimdiki gibi, hâlî bir Türbe Kubbesinde İnzivada idim. Bana çorba geliyordu, ben de tanelerini karıncalara verirdim; ekmeğimi onun suyu ile yerdim. İşitenler benden soruyordular, ben de derdim: "Bu karınca ve arı milletleri, cumhuriyetçidirler, o cumhuriyet-perverliklerine hürmeten tanelerini karıncalara verirdim." Sonra dediler: "Sen, Selef-i Sâlihîne muhalefet ediyorsun?" Cevaben diyordum: "Hulefa-i Râşîdin; herbiri hem Halife, hem Reis-i Cumhur idi. Sîddîk-i Ekber (R.A.), Aşere-i Mübeşşereye ve Sahabe-i Kirama elbette Reis-i Cumhur hükmünde idi. Fakat mânasız isim ve resim değil, belki Hakikat-ı Adaleti ve Hürriyet-i Şer'iyyeyi taşıyan, Mâna-yı Dindar Cumhuriyetin Reisleri idiler."

İşte ey müdde-i umumî ve mahkeme âzaları ! Elli seneden beri bende bulunan bir fikrin aksiyile beni ittiham ediyorsunuz. Eğer lâik

cumhuriyet soruyorsanız; ben biliyorum ki, lâik mânası, bîtaraf kalmak, yâni hürriyet-i vicdan düsturiyle dinsizlere ve sefahetçilere ilişmediği gibi, Dindarlara ve Takvacılara da ilişmez bir hükümet telâkki ederim. On senedir -şimdi yirmi sene oluyor- ki, hayat-ı siyasiye ve içtimaiyeden çekilmişim. Hükümet-i cumhuriye ne hal kesbettığını bilmiyorum.

الْعِيَادُ بِاللّٰهِ, eğer dinsizlik hesabına, Îmanına ve Âhiretine çalışanları mes'ul edecek kanunları yapan ve kabul eden bir dehşetli şekle girmiş ise, bunu size bilâ-perva ilân ve ihtar ederim ki: Bin canım olsa, Îmâna ve Âhiretime feda etmeğe hazırlım. Ne yaparsanız yapınız! Benim son sözüm **حَسْبُنَا اللّٰهُ وَنَعْمَ الْوَكِيلُ** olarak, siz beni idam ve ağır ceza ile zulmen mahkûm etmenize mukabil derim: Ben, Risale-i Nur'un Keşf-i Kat'isiyle idam olmuyorum, belki terhis edilip Nur Âlemine ve Saadet Âlemine gidiyorum. Ve sizi, ey dalâlet hesabına bizi ezen bedbahtlar! İdam-ı ebedî ile ve dâimî haps-i münferid ile mahkûm bildiğimden ve gördüğümden, tamamıyla intikamımı sizden alarak, Kemâl-i Rahat-ı Kalble Teslim-i Ruh etmeye hazırlım!

Mevkuf
Said Nursî

* * *

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Efendiler ! Çok emarelerle kat'î kanaatim gelmiş ki; hükümet hesabına, "hissiyat-ı diniyeyi âlet ederek emniyet-i dahiliyeyi ihlâl etmek" için bize hücum edilmiyor. Belki bu yalancı perde altında, zendeka hesabına, bizim, Îmânimiz için ve Îmâna ve emniyete Hizmetimiz için bize hücum edildiğine çok hüccetlerden bir hücceti şudur ki: Yirmi sene zarfında, Risale-i Nur'un yirmibin Nûshaları ve Parçalarını yirmibin adamlar okuyup kabul ettikleri halde, Risale-i Nur'un Şakirtleri tarafından emniyetin ihlâline dair hiçbir vukuat olmamış ve hükümet kaydetmemiş ve eski ve yeni iki mahkeme bulmamış. Halbuki, böyle kesretli ve kuvvetli propaganda, yirmi günde vukuatlar ile kendini gösterecekti. Demek, hürriyet-i vicdan

prensibine zıd olarak, bütün dindar nasihatçılara şamil, lâstikli bir kanun- un yüzaltmış üçüncü maddesi sahte bir maskedir. Zındıklar, bazı erkân-ı hükümeti iğfal ederek, adliyeyi şaşırtıp, bizi herhalde ezmek istiyorlar.

Madem Hakikat budur, biz de bütün kuvvetimizle deriz: Ey Dinini dünyaya satan ve küfr-ü mutlaka düşen bedbahtlar! Elinizden ne gelirse yapınız. Dünyanız başınızı yesin.. ve yiyecek! Yüzer milyon Kahraman başlar feda oldukları bir Kudsî Hakikata,ımız dahı feda olsun ! Her ceza ve idamınıza hazırız ! Hapsin harici, bu vaziyette, yüz derece dahilinden daha fenadır. Bize karşı gelen böyle bir istibdad-ı mutlak altında hiçbir hürriyet, ne Hürriyet-i İlmiye, ne Hürriyet-i Vicdan, ne Hürriyet-i Dîniye olmamasından, Ehl-i Namus ve Diyanet ve Tarafdar-ı Hürriyet olanlara ya ölmek veya hapse girmekten başka çaresi kalmaz! Biz de,

إِنَّا لِلّٰهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ diyerek Rabbimize dayanıyoruz.

Mevkuf
Said Nursî

* * *

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Mahkeme Reisi Ali Rıza Bey Efendi,

Hukukumu müdafaa etmek için ehemmiyetli bir talebim ve bir ricam var. Ben yeni harfleri bilmiyorum ve eski yazım da pek nâkışdır, hem beni başkalarla görüştmüyorum, âdetecrîd-i mutlak içindeyim. Hattâ iddianame, onbeş dakikadan sonra benden alındı. Hem avukat tutmak iktidarı yok. Hattâ size takdim ettiğim Müdafaatımın, çok zahmetle, bir kısmını gizli olarak ancak yeni harf ile bir suretini alabildim. Hem Risale-i Nur'un bir nevi Müdafaanamesi ve Mesleğinin Hulâsası olan Meyve Risalesi'nin bir suretini müddeiumuma vermek için ve bir iki suretini Ankara makamatına göndermek için yazdırmıştım. Birden Onları elimden aldılar, daha vermediler. Halbuki Eskişehir adliyesi, bize bir makineyi hapse gönderdi. Biz Müdafaatımızı onda, yeni harfle bir iki Nûsha yazdık;

hem o mahkeme dahi yazdı. İşte ehemmiyetli talebim: Ya bize bir makinayı siz veriniz veya bize müsaade ediniz, biz celbedeceğiz. Tâ ki hem Müdafaatımı, hem Risale-i Nur'un Müdafaanamesi hükmündeki Risaleyi yeni harfle iki - üç suretini alıp, hem Adliye Vekâletine, hem Hey'et-i Vekileye, hem Meclis-i Meb'usana, hem Şûra-yı Devlete göndereceğiz. Çünkü, iddianâmede bütün esas, Risale-i Nur'dur ve Risale-i Nur'a aid dâva ve itiraz, cüz'î bir hâdise ve şahsî bir mes'ele değil ki çok ehemmiyet verilmesin. Belki bu milleti ve memleketi ve hükûmeti ciddî alâkadar edecek ve dolayısıyla Âlem-i İslâm'ın nazar-ı dikkatini ehemmiyetli bir surette celbedecek bir küllî hâdise hükmünde ve umumî bir mes'eledir.

Evet, Risale-i Nur'a perde altında hücum eden, ecnebi parmağıyle bu vatandaki milletin en büyük kuvveti olan Âlem-i İslâm'ın Teveccühünü ve Muhabbetini ve Uhuvvetini kırmak ve nefret verdirmek için siyaseti dinsizlige âlet ederek perde altında küfr-ü mutlakı yerlestirenlerdir ki, hükûmeti iğfal ve adliyeyi iki def'adır şaşırtıp, der: "Risale-i Nur ve Şâkirtleri, Dini siyasete âlet eder, emniyete zarar ihtimali var."

Hey bedbahtlar! Risale-i Nur'un, gerçi siyasetle alâkası yoktur; fakat küfr-ü mutlakı kirdiği için, küfr-ü mutlakın altı olan anarşiliği ve üstü olan istibdad-ı mutlakı esasiyle bozar, reddeder. Emniyeti, âsâyişi, hürriyeti, Adaleti te'min ettiğine yüzler hüccetlerden biri, bu Müdafaanâmesi hükmündeki Meyve Risalesi'dir. Bunu, âlî bir hey'et-i ilmiye ve içtimaiye tedkik etsinler, eğer beni tasdik etmezlerse, ben her cezaya ve işkenceli idama raziyim !

Mevkuf
Said Nursî

* * *

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Reis Beyefendi;

Kararnamede üç madde esas tutulmuş.

Birisı: Cemiyettir. Ben buradaki bütün Risale-i Nur Şâkirtlerini ve benimle görüşenleri veya okuyan ve yazanlarını aynıyle işhad

ediyorum, onlardan sorunuz ki, ben hiç birisine dememişim: "Bir cemiyet-i siyasiye veya cemiyet-i nakşîye teşkil edeceğiz." Daima dediğim budur: Biz, İmânımızı kurtarmaya çalışacağız. Umum Ehl-i İmân dahil oldukları ve üçyüz milyondan ziyade efradı bulunan bir mukaddes Cemaat-i İslâmiyeden başka mabeynimizde medar-i bahs olmadığını ve Kur'ân'da "Hizbullah" nâmı verilen ve umum Ehl-i İmânın Uhuvveti cihetiyle kendimizi, Kur'ân'a Hizmetimiz için Hizbül-Kur'ân, Hizbullah dairesinde bulmuşuz. Eğer kararnamede bu mâna murad ise, bütün Ruhumuzla, Kemâl-i İftiharla itiraf ederiz. Eğer başka mânalar murad ise, onlardan haberimiz yoktur!

İkinci Madde: Kararnamenin itirafiyle, Kastamonu zâbitasının rapor ve tasdikiyle, hiç neşrolunmayacak tarzda odun ve kömür yığınları altın-da ve mıhlî sandıklarda bulunan ve Eskişehir Mahkemesinin tettikinden ve tenkidinden geçen ve bir hafif cezayı çektiiren ve kat'iyyen mahrem tutulan "Tesettür Risalesi" ve "Hücumat-ı Sitte ve Zeyli" Risalesi gibi Kitablardan bazı Cümlelerine yanlış mâna vererek, dokuz sene evvelki zamana bizi götürüp, cezasını çektiğimiz suç ile mes'ul etmek istiyor.

Üçüncü Madde: Kararnamede kaç yerinde: "Devletin emniyetini ihmâl edebilir veya yapabilir." gibi tâbirlerle imkânât, vukuat yerinde istimâl edilmiş. Herkes, mümkündür ki bir katl yapın, bu imkân ile mes'ul olabilir mi?

Mevkuf
Said Nursî

* * *

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Reis Beyefendi !

Ankara makamatına, reis-i cumhura istida suretinde gönderdiğim Müdafaanâmemi ve başvekâletin de bunu ehemmiyetle kabul ettiklerini gösteren cevâbî Mektubunu rabten sunuyorum, takdim ederim. Makam-ı iddianın aleyhimizde beyan ettiği asılsız, ittihadkârâne evhamın kat'î cevabları bu Müdafaâtımda vardır. Saîr yerlerin garazkârâne ve sathî zabıtnamelerine bina edilen buranın ehl-i vukuf

raporunda hilâf-ı vâki ve mantıksız çok sözler vardır ki, onlara karşı da bu itiraznamem takdim edilmişti. Ezcümle:

Size evvelce arzettiğim gibi Eskişehir Mahkemesine, 163 üncü madde ile beni mahkûm etmek istedikleri zaman demiştim: Hükûmet-i Cumhuriyenin ikiyüz meb'usu içinde aynı rakam 163 meb'usun imzalayıla Van'daki Dârül-Fünunuma (Medrese) yüzellibin banknot tâhsîsat kabul etmeleri ve onun ile hükûmet-i cumhuriyenin bana karşı teveccühü, bu 163 üncü maddeyi hakkîmda hükümden iskat ediyor, dediğim halde, o ehl-i vukuf, "163 meb'us Said aleyhinde tâkîbat yapmışlar" diye tahrif etmiş. İşte makam-ı iddia da, bu ehl-i vukufun böyle bütün bütün asılsız ittihamlarına binaen bizi mes'ul tutuyor. Halbuki, meclisinizin kararla, en yüksek hey'et-i ilmiye ve fenniyenin tetkikine ve tahkikine havale edilen Risale-i Nur'un bütün Eczaları tetkikten sonra, bil'ittîfak, hakkımda: "Said'in ve Risale-i Nur Şâkirtlerinin yazlarında; Dîni, Mukaddesatı âlet edip, devletin emniyetini ihlâle teşvik veya bir cemiyet kurmak ve hükûmete karşı bir su-i maksadı bulunmak kasdında olduğunu gösterir bir sarahat ve emare olmadığını ve Said'in Şâkirtleri, muhaberelerinde hükûmete karşı kötü bir kasd beslemek, bir cemiyet kurmak veya Tarikat gütmek fikriyle hareket etmedikleri anlaşılmaktadır" diye müttefikan karar vermişler.

Hem ehl-i vukuf, "Said Nursî'nin yüzde doksan Risalesi; hem samîmî, hem hasbî, hem İlim ve Hakikat ve Din Esaslarından hiçbir cihetle ayrılmamışlar; bunlarda, Dîni âlet etmek veya cemiyet teşkil etmeye, emniyeti ihlâl hareketinin bulunmadığı sarihtir. Şâkirtlerin birbiriyle ve Said Nursî'yle muhabere Mektubları da bu nevidendirler. Beş-on mahrem ve şekvalî ve gayr-i ilmî olan Risalelerden başka bütün Risaleleri herbiri bir Âyetin tefsiri ve bir Hadîs-i Şerîfin Hakikati nâmına yazılmışlardır. Din, Îmân, Allah, Peygamber, Âhiret Akidelerini ve İbarelerini açıkça anlatmak için temsiller ile yazılmış ve ilmî görüşleri ve ihtiyarlarla ve gençlere ahlâkî öğütler ve hayat tecrübesinden alınmış ibretli vak'alar ve faideli menkîbeleri ihtiva eden mevcudun yüzde doksanını teşkil eden Risalelerdir. Hükûmete ve idareye ve âsâyişe ilişsecek ciheti yoktur." diye müttefikan karar vermişler.

İste, makam-ı iddia, bu yüksek ehl-i vukufun raporuna bakmayarak eski ve müşevveş ve nâkîs rapora binaen acîb tarzlarda bizi

ittiham etmesinden hakikaten fevkal-had müteessir bulunmaktayız. Bu insaflı mahkemenin müsellem insaflarına elbette yakıştırmayız. Hattâ (temsilde hatâ olmasın) bir bektaşıye: "Ne için Namaz kılmıyorsun?" demişler. O da:

"Kur'ânda **لَا تَقْرُبُوا الصَّلَاةَ** var" demiş. Ona demişler: "Bunun arkasını, yâni **وَأَنْتُمْ سُكَارَى** yı da oku" denildiğinde: "Ben Hâfız değilim." demiş olması kabilinden, Risale-i Nur'un bir Cümlesini tutup o Cümleyi tâdil ve neticeyi beyan eden âhirini alımıyarak aleyhimizde verilmektedir. Takdim edeceğim müdafaanâmemde, o iddianâmeye karşı mukayese edildiğinde bunun otuz - kırk misâli görülecektir. Bu nümunelerden lâtif bir vâkiyayı beyan ediyorum:

Eskişehir mahkemesinde makam-ı iddianın nasisa bir sehiv neticesi, Risale-i Nur'un Îmân Derslerine "Halkları ifsad ediyor" gibi bir tâbir ve sonradan o tâbirden vazgeçtiği halde, Risale-i Nur Şâkirtlerinden Abdürrezzak nâmında bir zât mahkemeden bir sene sonra demiş:

"Hey bedbah! Otuzuç Âyât-ı Kur'âniye İŞâratının takdirine mazhar ve Îmam-ı Ali'nin (R.A.) üç Kerametinin Îhbâriyle ve Gavş-ı A'zam'in (K.S.) kuvvetli bir tarzda Îhbâriyle Kîymet-i Dîniyesi tahakkuk eden ve bu yirmi sene zarfında idareye hiçbir zararı dokunmayan ve hiç kimseye hiçbir zarar vermemesi ile beraber binler vatan evlâtını Tenvir ve Îrşad eden ve Îmânlarını kuvvetlendiren ve Ahlâklarını düzelteren Risale-i Nur'un Îrşadlarına "ifsâd" diyorsun. Allah'dan korkmuyorsun, dilin kurusun!" demiş.

Şimdi, bu Şâkirdin haklı olarak bu sözünü makam-ı iddia gördüğü halde, "Said, etrafına fesad saçmış" tâbirini insafınıza, Vicdanınıza havaile ediyorum.

Makam-ı iddia, Risale-i Nur'un içtimâî Derslerine ilişmek fikriyle, "Dinin tahtı ve makamı, Vicdandır; hükmeye kanuna bağlanmaz. Eskiden bağlanmasıyla içtimâî keşmekeşler olmuştur" dedi. Ben de derim ki: "Din yalnız Îmân değil, belki Amel-i Salih dahi Dinin ikinci cüz'üdür. Acaba katl, zina, sirkat, kumar, şarab gibi hayat-ı içtimaiyeyi zehirlendiren pek çok büyük günahları işliyenleri onlardan

men'etmek için, yalnız hapis korkusu ve hükûmetin bir hafivesinin görmesi tevehhümü kâfi gelir mi? O halde; her hanede, belki herkesin yanında daima bir polis, bir hafiye bulunmak lâzım gelir ki, serkeş nefisler kendilerini o pisliklerden çeksinler. İşte Risale-i Nur, Amel-i Sâlih noktasında, Îmân cânibinden, herkesin başında her vakit bir mânevî yasakçıyı bulundurur. Cehennem hapsini ve Gazab-ı İlâhiyi hatırlına getirmekle fenalikten kolayca kurtarır.

Hem, makam-ı iddia bir Risalenin güzel ve fevkâlâde Kerametkârane ve Tevafukunun imza edilmesiyle, "bir cemiyet efradi" diye mânasız bir emare beyan etmiş. Acaba esnafların ve hancıların defterlerinde bulunan bu nevi imzalara cemiyet unvanı verilir mi? Eskişehirde aynı böyle bir vehim oldu. Cevab verdiğim ve Mu'cizat-ı Ahmedîyye Risalesi'nî gösterdiğim zaman taaccüble karşıladılar. Eğer mâbeynimizde dünyevî bir cemiyet olsaydı, bu derece benim yüzümden zarar görenler, elbette kemal-i nefretle benden kaçacak idiler. Demek nasıl ben ve biz, İmam-ı Gazâlî ile irtibatımız var, kopmuyor; çünkü uhrevîdir, dünyaya bakmıyor aynen öyle de: Bu mâsum ve sâfi ve halis dindarlar, benim gibi bir bîçâreye Îmân Derslerinin hatırı için bir kuvvetli alâka göstermişler. Ondan bu asilsız, mevhüm bir cemiyet-i siyasiye vehmini vermiş. Son sözüm:

حَسْبُنَا اللَّهُ وَرَبِّنَا الْوَكِيلُ

Mevkuf, haps-i münferidde
Said Nursî

* * *

BU GELEN KISIM ÇOK EHEMMİYETLİDİR

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Son Sözün Bir Mühim Parçası

Efendiler! Reis Bey, dikkat ediniz! Risale-i Nur'u ve Şâkirtlerini mahkûm etmek, doğrudan doğruya küfr-ü mutlak hesabına, Hakikat-ı Kur'âniye ve Hakaik-ı Îmâniyeyi mahkûm etmek hükmüne geçmekte binüçüt seneden beri her senede üçyüz milyon onda yürümuş ve üç yüz milyar Müslümanların Hakikata ve Saadet-i Dareyne giden Cadde-i Kübrâlarını kapatmaya çalışmaktadır ve onların nefretlerini

ve itirazlarını kendinize celbetmektir. Çünkü o caddede gelip gidenler, gelmiş geçmişlere Dualar ve Hasenatlıyla yardım ediyorlar. Hem bu mübârek vatanın başına bir Kiyamet kopmaya vesile olmaktadır. Acaba, Mahkeme-i Kübrâda, bu üçyüz milyar dâvacıların karşısında sizden sorulsa ki: "Doktor duzi'nin, baştan nihayete kadar serâpa İslâmiyetiniz ve Vatanınız ve Dininiz aleyhinde ve frenkçe "Tarih-i İslâm" namındaki eseri ki, zîndikların kütübhanelerinizdeki eserlerine, kitablarına ve serbest okumalarına ve o kitabların şâkirtleri, kanununuzca cemiyet şeklini almalarıyla beraber, dinsizlik veya komünistlik veya anarşistlik veya pek eski ifsad komitecilik gibi siyasetinize muhalif cemiyetlerine ilişmeyor-dunuz! Neden hiçbir siyasetle alâkaları olmayan ve yalnız Îmân ve Kur'ân Cadde-i Kübrâsında giden ve kendilerini ve vatandaşlarını idam-ı ebedîden ve haps-i münferidden kurtarmak için Kur'ân'ın hakikî Tefsiri olan Risale-i Nur gibi gayet Hak ve Hakikat bir Eseri okuyanlara ve hiçbir siyasi cemiyetle münasebeti olmayan o hâlis Dindarların birbirıyla uhrevî dostluk ve Uhuvvetlerine cemiyet nâmi verip ilişmişsiniz? Onları pek acib bir kanunla mahkûm ettiniz ve etmek istediniz!" dedikleri zaman ne cevab vereceksiniz? Biz de sizlerden soruyoruz ve sizi iğfal eden ve adliyeyi şaşırtan ve hükümeti bizimle vatana ve millete zararlı bir surette meşgul eyleyen muarızlarımız olan zîndiklar ve münafiklar, istibdad-ı mutlaka "cumhuriyet" nâmi vermekle, irtidad-ı mutlakî rejim altına almakla, sefahet-i mutlak'a "medeniyet" ismi vermekle, cebr-i keyfi-i küfrîye "kanun" ismini takmakla hem sizi iğfal, hem hükümeti işgal, hem bizi perişan ederek, Hâkimiyet-i İslâmiyeye ve millete ve vatana ecnebi hesabına darbeler vuruyorlar.

Ey efendiler! Dört senede dört defâ dehşetli zelzeleler, tam tamına dört defâ Risale-i Nur Şâkirtlerine şiddetli bir surette taarruz ve zulüm zamanlarına Tevafuku ve herbir zelzele dahi tam taarruz zamanında gelmesi; ve hücumun durmasıyle zelzelenin durması işaretileyse, şimdiki mahkûmiyetimiz ile gelen semavî ve arzî belâlardan siz mes'ulsünüz !

Denizli Hapishanesinde tecrid-i
mutlak ve haps-i münferidde
Mevkuf
Said Nursî

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ

SON SÖZÜN BİR KISMI

Efendiler! Şimdiki hayat-ı içtimaiyeyi bilemediğimden, makam-ı iddianın gidişatına göre, sizce musammem mahkûmiyetimize bir bahane olmak için, pek müsirrane ileri sürdüğünüz cemiyetçilik ittihamına karşı pek çok katî cevablarımızı Ankara ehl-i vukufunun dahi müttefikan tasdikleriyle beraber bu derece bu noktada ısrarınıza çok hayret ve taaccübde bulunurken Kalbime bu mâna geldi: Mâdem, hayat-ı içtimaiyeyenin bir temel taşı ve fitrat-ı beşeriyenin bir hâcet-i zaruriyesi ve aile hayatından tâ kabile ve millet ve İslâmîyet ve İnsaniyet hayatına kadar en lüzumlu ve kuvvetli rabita ve her İnsanın Kâinatta gördüğü ve tek başına mukabele edemediği medar-ı zarar ve hayret ve İnsanî ve İslâmî Vazifelerin ifasına mâni maddî ve mânevî esbabın tehcümatına karşı bir Nokta-i İstinad ve Medar-ı Teselli olan dostluk ve kardeşâne cemaat ve toplanmak ve samimâne uhrevî cemiyet ve Uhuvvet, siyâsî cephesi olmadığı halde ve bilhassa hem dünya, hem Din, hem Âhiret Saadetlerine katî vesile olarak Îmân ve Kur'ân Dersinde hâlis bir dostluk ve Hakikat yolunda bir arkadaşlık ve vatanına ve milletine zararlı şeylere karşı bir Tesanûd taşıyan Risale-i Nur Şâkirdlerinin pek çok takdir ve tahsine şâyân Ders-i Îmânda toplanmalarına, "cemiyet-i siyasiye" namını verenler, elbette ve herhalde, ya gayet fena bir surette aldanmış veya gayet gaddâr bir anarşisttir ki, hem İnsaniyete vahşiyâne düşmanlık eder, hem İslâmîyet'e nemrudane adâvet eder, hem hayat-ı içtimaiyeye anarşiliğin en bozuk ve mütereddî tavriyle husumet eder ve bu vatana ve millete ve Hâkimiyet-i İslâmîyeye ve dinî Mukaddesata karşı mürtedâne, mütemerridâne, anudâne mücadele eder. Veya ecnebi hesabına bu milletin can damarını kesmeye ve bozmaya çalışan El-hannâs bir zındıkdir ki, hükümeti iğfal ve adliyeyi şaşırtır, tâ o şeytanlara, fir'avunlara, anarşistlere karşı şimdiye kadar istimâl ettiğimiz mânevî silâhlarımızı, Kardeşlerimize ve vatanımıza çevirsin veya kırdırsın.

Mevkuf
Said Nursî

* * *

Efendiler! Otuz - kırk senedenberi ecnebi hesabına ve küfür ve ilhâd namına bu milleti ifsad ve bu vatani parçalamak fikriyle, Kur'ân Hakikatîna ve Îmân Hakikatlarına her vesile ile hûcüm eden ve çok şekillere giren bir gizli ifsad komitesine karşı, bu mes'elemizde kendilerine perde yaptıkları insafsız ve dikkatsiz me'murlara ve bu mahkemeyi şaşırtan onların Müslüman kisvesindeki propagandacılara hitaben, fakat sizin huzurunuzda zâhiren sizin ile bir kaç söz konuşacağımı müsaade ediniz.

(Fakat ikinci gün beraet kararı, o dehşetli konuşmayı geriye bıraktı.)

Tecrid-i mutlakta ve haps-i münferidde
Mevkuf
Said Nursî

* * *

Mühim Bir Suale hakikathı Bir Cevabtır.

Büyük me'murlardan bir kaç zat benden sordular ki: "Mustafa Kemal sana üçyüz lira maaş verip, Kürdistan'a ve Vilâyat-ı Şarkîye'ye, Şeyh Sünûsî yerine Vâiz-i Umumî yapmak teklifini neden kabul etmedi? Eğer kabul etseydin, ihtilâl yüzünden kesilen yüzbin adamin hayatlarını kurtarmaya sebeb olurdun?" dediler.

Ben de onlara cevaben dedim ki: Yirmişer-otuzar senelik hayat-ı dünyeviyeyi o adamlar için kurtarmadığımı bedel, yüzbinler vatandaşa, herbirisine milyonlar sene Uhrevî Hayatı kazandırmaya vesile olan Risale-i Nur, o zâiyatın yerine binler derece iş görmüş. Eğer o teklifi ben kabul etseydim, hiçbir şeye âlet olamayan ve tâbi olmayan ve Sîrr-ı İhlâsi taşıyan Risale-i Nur meydana gelmezdi. Hattâ ben, hapiste muhterem Kardeşlerime demiştüm: Eğer Ankara'ya gönderilen Risale-i Nur'un şiddetli tokatları için beni idama mahkûm eden zatlar, Risale-i Nur ile Îmanlarını kurtarıp idam-ı ebedîden necât bulsalar, siz şahid olunuz, ben onları da Ruh u Cânimla helâl ederim!

Beraetimizden sonra Denizli'de beni tarassutla tâciz edenlere ve büyük âmirlerine ve polis müdürüyle müfettişlere dedim: Risale-i Nur'un kabil-i inkâr olmayan bir Kerametidir ki; yirmi sene mazlumiyet

hayatımda, yüzer Risale ve Mektublarımда ve binler şakirdlerde hiçbir cereyan, hiçbir cemiyet ile ve dâhilî ve haricî hiçbir komite ile hiçbir vesika, hiçbir alâka dokuz ay tedkikatta bulunmamasıdır. Hiçbir fikrin ve tedbirin haddi midir ki, bu Hârika vaziyeti versin. Bir tek adamın, birkaç senedeki mahrem esrarı meydana çıksa, elbette onu mes'ul ve mahcub edecek yirmi madde bulunacak. Mâdem Hakikat budur; ya diyeceksiniz ki: "Pek hârika ve mağlûb olmaz bir dehâ bu işi çeviriyor" veya diyeceksiniz: "Gayet İnayetkârâne bir Hıfz-ı İlâhîdir." Elbette böyle bir dehâ ile mübareze etmek hatâdır, millete ve vatana büyük bir zarardır; ve böyle bir Hıfz-ı İlâhî ve İnâyet-i Rabbâniye'ye karşı gelmek fir'avunane bir temerrüddür.

Eğer deseniz: "Seni serbest bırakıksak ve tarassut ve nezaret etmesek, Derslerinle ve gizli Esrarınla hayat-ı içtimaiyemizi bulandırabilirsin."

Ben de derim: Benim Derslerim, bilâ-istisna bütünü, hükûmetin ve adliyeyi ebine geçmiş, bir gün cezayı mûcib bir madde bulunmamış. Kırk-ellibin Nûsha Risale, o Derslerden milletin elliinde dikkat ve merakla gezdiği halde, menfaatten başka hiçbir zararı hiçbir kimseye olmadığı, hem eski mahkemenin, hem yeni mahkemenin mûcib-i mes'uliyet bir madde bulamamaları cihetiyle, yenisini ittifakla beraetimize; ve eskisi, dünyaca bir büyüğün hâtırı için yüzotuz Risaleden beş-on Kelime bahane edip, yalnız Kanaat-ı Vicdaniye ile yüz yirmi mevkuf Kardeşlerimden yalnız onbeş adama altışar ay ceza verebilmesi kat'î bir hüccettir ki, bana ve Risale-i Nur'a ilişmeniz, mânasız bir tevehhümle çırın bir zulümüdür! Hem daha yeni Dersim yok ve bir Sırrım gizli kalmadı ki nezaretle tâdiline çalışsanız.

Ben şimdi hürriyetime çok muhtacım. Yirmi seneden beri lüzumsuz ve haksız ve faidesiz tarassutlar artık yeter! Benim sabrım tükenmiş. İhtiyarlık vaziyetinden, şimdîye kadar yapmadığım bedduayı yapmak ihtimali var. "Mazlumun âhi, ta Arşa kadar gider." diye bir kuvvetli Hakikattir.

Sonra o zâlim, dünyaca büyük makamlarda bulunan bedbahtlar dediler: "Sen, yirmi senedir birtek def'a takkemizi başına koymadın, eski ve yeni mahkemelerin huzurunda başını açmadın, eski

kıyafetin ile bulundun. Halbuki onyedi milyon bu kıyafete girdi?" Ben de dedim: Onyedi milyon değil, belki yedi milyon da değil, belki rızasıyle ve kalben kabuliyle ancak yedibin avrupa-perest sarhoşların kıyafetlerine Ruhsat-ı Şer'iyye ve cebr-i kanûnî cihetiyle girmektense; Azîmet-i Şer'iyye ve Takva cihetiyle, yedi milyar Zâtların kıyafetlerine girmeyi tercih ederim. Benim gibi yirmibeş senedenberi hayat-ı içtimaiyeyi terkeden adama "inâd ediyor; bize muhalifdir." denilmez. Haydi inad dahi olsa, mâdem Mustafa Kemâl o inadı kıramadı ve iki mahkeme kırmadı ve üç vilâyettin hükûmetleri onu bozmadı; siz neci oluyorsunuz ki, beyhude hem milletin, hem hükûmetin zararına, o inadın kırılmasına çabalıyorsunuz? Haydi siyâsi muhalif de olsa, mâdem tasdikiniz ile yirmi senedir dünya ile alâkasını kesen ve mânen yirmi senedenberi ölmüş bir adam, yeniden dirilip, faidesiz kendine çok zararlı olarak hayat-ı siyâsiye girerek sizin ile uğraşmaz; bu halde onun muhalefetinden tevehhüm etmek, divaneliktir. Divanelerle ciddî konuşmak dahi bir divanelik olmasından, sizin gibilerle konuşmayı terkediyorum. "Ne yaparsanız minnet çekmem!" dediğim, onları hem kızdırdı, hem susturdu. Son sözüm;

حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ ◆ حَسْبَنَا اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكِّلُّ
وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ

İslâmiyet düşmanları, Bediuzzaman Said Nursî ve Nur Talebelerini mahkemelere sevkederken, ortalığa korkular ve tehditler yayarlar, resmî makamlara bütün bütün uydurma malûmatlar yazdırırlar, herkesi Bediuzzaman ve Risale-i Nurdan uzaklaştmak için uğraşırlar, Nur Talebelerinin aralarına fesad sokarak Tesanüdlerini bozmak için entrikalar çevirirler.

Bediuzzaman Said Nursî, Nur Talebelerinin menfi propagandala aldanmamaları.. ve hem de Nur Talebelerinin, Sevgili Üstadlarıyle görüşmek istiyaki şiddetli olduğundan bu Ruhî ihtiyacı tatmin için, sair zamanlarda olduğu gibi, Denizli hapsinde de yazdığı Mektublardan bir kısmını buraya dercediyoruz. Hapishanelerde yazılan Mektub ve Eserleri Nur Talebeleri gizlice Üstadlarından getirmeyi temin ederler. Zira Hazret-i Üstad, her hapishanede tecrid-i mutlak içinde bırakılmış ve başkalariyle görüşmesi yasak edilmişdir!

* * *

Bu Fıkra Bir casus Vasıtasıyla Resmî Memurların Eline Getiği için "Lâhikaya Girmiştir."

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ

Ramazan-1 Şerifden birgün evvel, gizli zindik düşmanlarım tarafından verildigine kuvvetli ihtimal verdigimiz -doktorun tasdikiyle- bir zehirin hastaligiyle hararetim kirk dereceden geçmeye başlamış iken, Kastamonu'da adliye müddeumileri ve taharrî komiserleri, menzilimi taharrî etmeye geldiler. Ben, o dakikadan sonra, başıma gelen dehşetli taarruzu, bir Hiss-i Kablelvuku ile anliyarak ve "Şiddetli zehirli hastalığım dahi ölüme gidiyor." diye Isparta Vilâyetinde kıymetdar Kardeşlerimin kucaklarında Teslim-i Ruh edip o mübarek toprakta defnolmamı, Kalben niyaz ettim. Hizbül-Ekberül-Kur'an'ı açtım. Birden bu Âyet-i Kerime

وَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ فَإِنَّكَ بِأَعْيُنِنَا وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ

karşıma çıktı, "Bana bak!" dedi. Ben de baktım, üç kuvvetli emare

ile mânâ-yı işaretî bana ve bize teselli veriyor. Şimdi başımıza gelen bu musibeti bir cihette hiçe indirdi ve Ispartaya mevkufen beşinci nefyimi, o Kalbî Duamin kabul olmasına delil eyledi.

Birinci Emare: (Şeddeler sayılır) Hesab-ı Ebcedî ile binüçyüz altmış iki, bu senenin Arabî aynı tarihine Tevafuk edip, mânâsiyle der: "Sabr-eyle! Başına gelen Kaza-yı Rabbâniyeye teslim ol! Sen İnayet gözü altındasın, merak etme! Gecelerde Tesbihat ve Tahmidata devam eyle!"

Tahlil: Üç ر altiyüz; dört ن , ikiyüz; bir س bir م , yüz; bir ص , bir ف , bir م , iki yüz on; dört ك , bir ع , yüz elli; üç ح , bir و , bir ي , kırk; bir ل , dokuz ب , bir د , bir و , dört ا , altmış iki eder. Yekûnu binüçyüz altmışıki ederek, bu senenin aynı tarihine ve başımıza gelen musibetin aynı dakikasına tamı tamına Tevafuku, kuvvetli bir emaredir.

.....

Üçüncü emarenin beyanına şimdilik lüzum olmadığından yazdırılmadı.

Said Nursî

* * *

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Bu hâdise te'siriyle ben, kendimi mâsum Kardeşlerime Rıza-yı Kalb ile feda etmeye kat'ı azm ve cezmettiğim ve çaresini fikren aradığım vakte Celcelûtiyeyi okudum. Birden hatırlı geldi ki: İmam-ı Ali (R.A.), "Yâ Rab! Eman ver." diye Dua etmiş. اَنْشَاءَ اللَّهُ o Duanın Sırriyle Selâmete çıkarsınız. Evet Hazret-i Ali Radiyallahu Anh, Kaside-i Celcelûtiyede iki suretle, Risale-i Nur'dan haber verdiği gibi, "Âyetül-Kübrâ Risalesi"ne işareten

وَبِالْأَيْدِي الْكَثُرَى أَمِنَّى مِنَ الْفَجَحِ
der. Ve bu işarette imâ eder

ki: Âyetül-Kübrâ yüzünden ehemmiyetli bir musibet, Risale-i Nur Talebelerine gelecek.. ve "Âyetül-Kübrâ Hakkı için o fecet ve musibetten Şâkirdlerine Eman ver!" diye Niyaz eder. O Risaleyi ve Menbaını Şefaatçı yapar. Evet, Âyetül-Kübrâ Risalesinin Tab'i bahânesiyle gelen musibet, aynen o Remz-i Gaybîyi tasdik etti. Hem o Kasîdede Risale-i Nur'un mühim Eczalarına tertibiyle işaretlerin Hâtimesinde mukabil sahifede der:

وَتِلْكَ حُرُوفُ النُّورِ فَاجْمَعُ حَوَّاصَهَا وَحَقِيقُ مَعَانِيهَا بِهَا الْخَيْرُ مُتَمَمٌ

Yâni: "Sen, onların hassalarını topla ve mânalarını tâhkîk eyle, bütün Hayır ve Saadet onlar ile tamam olur." der. Harflerin mânalarını tâhkîk et, karinesiyle, mâneyi ifade etmeyen hecâî harfler murad olmayıp, belki Kelimeler mânasındaki Sözler namiyle Risaleler muraddır.

لَا يَعْلَمُ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ رَبُّنَا لَا تُؤْمِنَ أَنَّا إِنَّا نَسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا

* * *

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ وَ قَدْلَمَنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ

Aziz Sıddık Kardeşlerim,

Geçen Leyle-i Kadrinizi ve gelen Bayramınızı bütün mevcudiyetimle tebrik ve sizleri Cenâb-ı Erhamürrâhimînin Birliğine ve Rahmetine emanet ediyorum. **مَنْ أَمَنَ بِالْقَدْرِ أَمِنَ مِنَ الْكَدْرِ** Sirriyle sizi teselliye muhtaç görmemek ile beraber derim ki:

وَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكِ فَإِنَّكَ بِأَعْيُنِنَا وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ Âyetinin mâna-yı işaretîsiyle verdiği Teselliye tamamıyla gördüm. Şöyledi ki:

Dünyayı unutmak, Ramazanımızı âsude geçirmek düşünürken, hatırlayın ve bütün bütün tahammülün fevkinde bu dehşetli hâdise, hem benim, hem Risale-i Nur'un, hem sizin, hem Ramazanımız,

hem Uhuvvetimiz için Ayn-ı İnayet olduğunu ben müşahede ettim. Bana aid cihetinin ise, çok faidelerinden yalnız iki-üçünü beyan ederim.

Birincisi: Ramazanda, çok şiddetli bir heyecan, bir ciddiyet, bir iltica, bir niyaz ile müthiş hastalığa galebe ederek çalıştırdı.

İkincisi: Herbirinize karşı bu sene de görüşmek ve yakınınzda bulunmak arzusu şiddetli idi. Yalnız birinizi görmek ve Isparta'ya gelmek için bu çektiğim zahmeti kabul ederdim.

Üçüncüsü: Hem Kastamonu'da, hem yolda, hem burada, fevkalâde bir tarzda, bütün elîm hâletler birden değişiyor ve me'mûlün ve arzumun hilâfina olarak bir Dest-i İnayet görünüyor, **الْخَيْرُ فِي مَا اخْتَارَهُ اللَّهُ** dediriyor. En ziyade beni düşündüren; Risale-i Nur'u, en gafil ve dünyaca büyük makamlarda bulunanlara da kemâl-i dikkatle okutturuyor, başka bir sahada Fütuhata meydan açıyor. Ve en ziyade rikkatime dokunan ve kendi elemimden başka herbirinizin sıkıntısından başıma toplanan bütün elemlere ve teessüflere karşı, Ramazanda bir saat yüz saat hükmüne getiren o Şehr-i Mübârekte, bu musibet dahi, o yüz Sevabı, herbir saat on saat derecesinde İbadet yapmakla bine iblâğ ettiğinden, Risale-i Nur'dan tam Ders alan ve dünyanın fâni ve ticaretgâh olduğunu bilen ve herşeyi, Îmâni ve Âhireti için feda eden ve bu Dershane-i Yusufiye'deki muvakkat sıkıntılar, daimî lezzetler ve faideler vereceklerine inanan sizin gibi İhlâslı zâtlara acımak ve rikkatten ağlamak hâletini, Tebrik ve Sebatınızı gayet istihsan ve takdir etmek hâletine çevirdi. Ben de,

الْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى كُلِّ حَالٍ سَوْى الْكُفْرِ وَالضَّلَالِ

dedim. Bana aid bu faideler gibi hem Uhuvvetimizin, hem Risale-i Nurun hem Ramazanımızın, hem sizin, bu yüzde öyle faideleri var ki, perde açılsa, "Yâ Rabbenâ! Şükür.. Bu Kaza ve Kader-i İlâhî, hakkımızda bir İnayettir" dedirtecek, kanaatim var.

Hâdiseye sebebiyet verenlere itab etmeyiniz. Bu musibetin geniş ve dehşetli plânı çoktan kurulmuştu. Fakat mânen pek çok hafif geldi.

إِنْ شَاءَ اللَّهُ çabuk geçer.

عَسَىٰ أَن تَكُرُ هُوَاشِيَّا وَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ Sirriyle, me'yus olmayınız.

Said Nursî

* * *

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسْبِّحُ بِحَمْدِهِ

Aziz Kardeşlerim,

Yakınınzda bulunmakla çok bahtiyarım. Sizin hayalinizle ara sıra konuşurum, müteselli olurum. Biliniz ki, mümkün olsaydı bütün sıkıntılarınızı kemal-i iftihâr ve sevinçle çekerdim. Ben sizin yüzünüzden, Ispartayı ve havalisini, taşıyle toprağıyle seviyorum. Hattâ, diyorum ve resmen de diyeceğim: Isparta hükümeti bana ceza verse, başka vilâyet beni beraet ettirse, yine burayı tercih ederim. Evet ben, üç cihetle Isparta'lıyım. Gerçi tarihçe isbat edemiyorum, fakat kanaatim var ki, İsparit nahiyesinde dünyaya gelen Said'in aslı buradan gitmiş. Hem, Isparta Vilâyeti, öyle hakikî Kardeşleri bana vermiş ki; değil Abdülmecid ve Abdurrahman, belki Said'i onların herbirisine maalmemnuniye feda eylerim.

Tahmin ederim, şimdî küre-i arzda, Risale-i Nur Şâkirdlerinden, Kalben ve Ruhen ve Fikren daha az sıkıntı çeken yoktur. Çünkü, Kalb ve Ruh ve Akılları, Îmân-ı Tahkîkî Nurlarıyle sıkıntı çekmezler. Maddî zahmetler ise, Risale-i Nur Dersiyle hem geçici, hem sevablı, hem ehemmiyetsiz, hem Hizmet-i Îmaniyyenin başka bir mecrada inkişafına vesile olmasını bilerek, Şükür ve Sabırla karşılıyorlar. Îman-ı Tahkîkî, dünyada dahi Medar-ı Saadettir diye halleriyle isbat ediyorlar. Evet, "Mevlâ görelim neyler, neylerse güzel eyler" deyip, metinane bu fâni zahmetleri bâki Rahmetlere tebdile çalışıyorlar. Cenab-ı Erhamürrâhimîn, Onların emsallerini çoğaltsın. Bu vatana Medar-ı Şeref ve Saadet yapsın; ve Onları da Cennetül-Firdevsde Saadet-i Ebediyeye mazhar eylesin,

آمين ...

Said Nursî

* * *

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Bayramınızı tekrar tebrike beraber, sureten görüşmediğimize teessüf etmeyiniz. Bizler hakikaten daima beraberiz. Ebed yolunda da **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** bu beraberlik devam edecek. İmanî Hizmetinizde kazandığınız Ebedî Sevablar ve Ruhî ve Kalbî Faziletler ve Sevinçler, şimdiki geçici ve muvakkat gamları ve sıkıntıları hiçe indirir kanaatindayım. Şimdiye kadar, Risale-i Nur Şâkirdleri gibi, çok Kudsî Hizmette çok az zahmet çekenler olmamış. Evet cennet ucuz değil! İki hayatı imha eden küfr-ü mutlaktan kurtarmak, bu zamanda pek çok ehemmiyetlidir. Bir parça meşakkat olsa da, Şevk ve Şükür ve Sabırla karşılaşmalı. Madem bizi çalıştırın Hâlikimiz Rahîm ve Hakîmdir; başa gelen herşey'i Rıza ile, Sevinç ile, Rahmetine, Hikmetine itimad ile karşılaşmalıyız.

Said Nursî

* * *

BU DEFAKİ KÜÇÜK MÜDAFAATIMDA DEMİŞTİM

Risale-i Nur'daki Şefkat, Hakikat, Hak, bizi siyasetten menetmiş. Çünkü; mâsumlar belâya düşerler, onlara zulmetmiş oluruz. Bazı zâtlar bunun izâhını istediler. Ben de dedim:

Şimdiki firtinalı asırda, gaddar medeniyetten neş'et eden hodgâmlık ve asabyet-i unsuriye ve umumî harpten gelen istibdâdât-ı askeriye ve dalâletten çıkan merhametsizlik cihetinde öyle bir eşedd-i zulüm ve eşedd-i istibdâdât meydan almış ki, Ehl-i Hak, Hakkını kuvvet-i maddiye ile müdafaa etse, ya eşedd-i zulüm ile, tarafçılık bahanesiyle çok bîcâreleri yakacak, o hâlette o da azlem olacak veyahud mağlûb kalacak. Çünkü, mezkûr hissiyatla hareket ve taarruz eden İnsanlar, bir-iki adamın hatasıyle yirmi-otuz adamı, âdi bahanelerle vurur, perişan eder. Eğer Ehl-i Hak, Hak ve Adalet yolunda yalnız vuranı vursa, otuz zâyiata mukabil yalnız biri kazanır, mağlûb vaziyetinde kalır. Eğer mukabele-i bilmisil kaide-i zâlimanesiyle, o Ehl-i Hak dahi bir ikinin hatasıyle yirmi-otuz bîcâreleri ezseler, o vakit, hak namına dehşetli bir haksızlık ederler.

İşte, Kur'ân'ın Emriyle, gayet şiddetle ve nefretle siyasetten ve idareye karışmaktan kaçındığımızın hakikî Hikmeti ve Sebebi budur. Yoksa bizde öyle bir Hak Kuvveti var ki, Hakkımızı tam ve mükemmel müdafaa edebilirdik. Hem madem hersey geçici ve fânidir ve ölüm ölmüyor ve kabir kapısı kapanmıyor ve zahmet ise Rahmete kalboluyor; elbette biz, Sabır ve Şükürle Tevekkül edip Sükût ederiz. Zarar ile, icbâr ile sükütumuzu bozdurmak ise; İnsafa, Adâlete, Gayret-i Vataniyeye ve Hamiyet-i Milliyeye bütün bütün zittir, muhaliftir.

Hulâsa-i Kelâm: Ehl-i hûkûmetin ve ehl-i siyasetin ve ehl-i idarenin ve inzibatin ve adliye ve zâbitanın bizimle uğraşacak hiçbir işleri yoktur. Olsa olsa, dünyada hiçbir hûkûmetin müdafaa edemediği ve Aklı başında hiçbir İnsanın hoşlanmadığı küfr-ü mutlak ve dehşetli bir tâun-u beşerî ve maddiyunluktan gelen zendekanın taassubiyle, bir kısım gizli zindiklar şeytanetiyle bazı resmî me'murları aldatarak evhamlandırip, aleyhimize sevketmek var. Biz de deriz: Değil böyle bir kaç ve hhamı, belki dünyayı aleyhimize sevketseler Kur'ân'ın Kuvvetiyle, Allâhın İnayetiyle kaçma-yız. O irtidadkâr küfr-ü mutlaka ve o zendekaya teslim-i silâh etmeyiz!

Said Nursî

* * *

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Aziz Sıddık Kardeşlerim,

Sizin Sebat ve Metanetiniz, masonların ve münafıkların bütün plânlarını akîm bırakıyor. Evet Kardeşlerim, saklamağa lüzum yok; o zindiklar, Risale-i Nur'u ve Şâkirdlerini, Tarikata ve bilhassa Nakşî Tarikatına kıyas edip, o Ehl-i Tarikatı mağlûp ettiğleri plânlar ile bizleri çürütmek ve dağıtmak fikriyle bu hücumu yaptılar.

Evvelâ: Ürkütmek ve korkutmak ve o mesleğin su-i istimâlatını göstermek.

Ve Saniyen: O mesleğin Erkânlarının ve Müntesibînin kusurlarını teşhir etmek.

Ve Sâlisen: Maddiyun felsefesinin ve medeniyetinin cazibedar sefahet ve uyutucu lezzetli zehirleriyle ifsad etmekle mabeynlerinde Tesanüdü kırmak. Ve Üstadlarını ihanetlerle çürütmek ve mesleklerini fennin, felsefenin bazı düsturları ile nazarlarından sukut ettirmekdir ki, Nakşîlere ve Ehl-i Tarikata karşı istimal ettikleri aynı silâh ile bizlere hücum ettiler, fakat aldandılar. Çünkü, Risale-i Nur'un meslek-i esası, İhlâs-ı Tam ve terk-i enaniyet ve zahmetlerde Rahmeti ve elemlerde bâkî lezzetleri hissedip aramak ve fâni ayn-ı lezzet-i sefihanede elîm elemleri göstermek ve Îmanın bu dünyada dahi hadsiz lezzetlere medar olmasını ve hiçbir felsefenin eli yetişmediği noktaları ve Hakikatlâr Ders vermek olduğundan, onların plânlarını **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** tam akîm bırakacak ve "Meslek-i Risale-i Nur ise, Tarikatlara kıyas edilmez!" diye onları susturacak.

Said Nursî

* * *

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz Kardeşlerim,

Bu eski ve yeni iki Medrese-i Yusufiyedeki şiddetli imtihanda sarsılmayan ve Dersinden vazgeçmiyen ve yakıcı çorbadan ağızları yandığı halde Talebeliğini bırakmayan ve bu kadar tehcüme karşı Kuvve-i Mâneviyesi kırılmayan Zâtları, Ehl-i Hakikat ve Nesl-i Âti alkışlayacakları gibi, Melâike ve Ruhaniler dahi alkışlıyorlar, diye kanaatim var. Fakat, sizin de hastalıklı ve nâzik ve fakirler bulunmasıyla maddî sıkıntı ziyadelerdir. Ve buna karşı da, herbiriniz herbirisine birer Tesellici ve ahlâkda ve Sabırda birer Nûmune-i İmtisal ve Tesanüd ve tâltifde birer şefkatli Kardeş ve Ders müzakeresinde birer zeki Muhatab ve mucîb ve güzel seciyelerin in'ikâsına birer Âyne olmanız, o maddî sıkıntıları hîçe indirir, diye düşünüp, Ruhumdan ziyade sevdığım sizler hakkında teselli buluyorum.

Yüzyirmi yaşında bulunan Mevlânâ Halidin Cübbesini size bir gün göndereceğim. O Zât, onu bana giydirdiği gibi, ben de Onun namına sizin herbirinize teberrüken giydirmek için hangi vakit isterseniz göndereceğim.

Said Nursî

* * *

Aziz Sıddık Kardeşlerim,

Kader-i İlâhî Adaleti, bizleri Denizli Medrese-i Yusufiyesine sevketmesinin bir Hikmeti; her yerden ziyade Risale-i Nur'a ve Şâkirdlerine, hem mahbusları, hem ahalisi, belki hem me'murları ve adliyesi muhtaç olmalarıdır. Buna binaen biz, bir Vazife-i İmaniye ve Uhreviye ile bu sıkıntılı imtihana girdik. Evet, yirmi-otuzdan ancak bir ikisi Tâdil-i Erkân ile Namazını kılan mahbuslar içinde, birden Risale-i Nur Şâkirdlerinden kırk-ellisi umumen bilâ-istisna mükemmel Namazlarını kılmaları, lisan-ı hal ve fiil diliyle öyle bir Ders ve İrşaddır ki, bu sıkıntı ve zahmeti hiç indirir, belki sevdirir. Ve Şâkirdler, ef'alleriyle bu Dersi verdikleri gibi, Kalblerindeki kuvvetli tâhkîkî İmanlarıyla dahi buradaki Ehl-i İmanı ehl-i dalâletin evham ve şübehatından kurtarmalarına medar çelikten bir kal'a hükmüne geçeceğini, Rahmet ve İnâyet-i İlâhiyyeden ümid ediyoruz.

Buradaki ehl-i dünyanın, bizi konuşmaktan ve temastan men'leri, zarar vermiyor. Lisan-ı hal, lisan-ı kalden daha kuvvetli ve te'sirli konuşuyor. Mâdem hapse girmek Terbiye içindir; milleti seviyorlarsa, mahbusları Risale-i Nur Şâkirdleriyle görüştürsünler. Tâ bir ayda, belki bir günde, bir seneden ziyade Terbiye alısınlar. Hem millete ve vatana, hem kendi istikballerine ve Âhiretine menfaatli birer İnsan olsunlar.

Gençlik Rehberi bulunsa idi çok faidesi olurdu. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** bir zaman girer.

Said Nursî

* * *

Aziz Sıddık Kardeşlerim,

Bugün, büyük ve merhum Kardeşim Molla Abdullah ile Ziyaeddin hakkındaki malûmunuz muhavereyi tahattur ettim. Sonra sizi düşündüm. Kalben dedim: Eğer, Perde-i Gayb açılsa, bu sebatsız zamanda böyle Sebat gösteren ve bu yakıcı, ateşli hallerden sarsılmayan bu samîmî Dindarlar ve ciddî Müslümanlar, eğer herbiri bir Veli, hattâ bir Kutub görünse, benim nazarımda, şimdi verdiğim ehemmiyeti ve alâkayı pek az ziyadelestirecek. Ve eğer birer âmi ve âdi görünse, şimdi verdiğim kıymeti hiç noksan etmeyecek, diye karar verdim. Çünkü böyle pek ağır şerait altında İman kurtarmak Hizmeti, hersey'in fevkindedir. Şahsî makamlar ve hüsn-ü zanların

ilâve ettikleri meziyetler; böyle dağdağalı, sarsıntılı hallerde hüsn-ü zanlarını kırmakla, muhabbetleri azaltır. Ve meziyet sahibi dahi onların nazarlarında mevkiiyi muhafaza etmek için tasannua ve tekellüfe ve sıkıntılı vakara mecburiyet hisseder. İşte, hadsiz şükür olsun ki, bizler böyle soğuk tekellüflere muhtaç olmuyoruz.

Said Nursî

* * *

.....

Kardeşlerim, gerçi bu vaziyet, hem muvafika ve bir kısım me'murlara, Risale-i Nur'a karşı bir çekinmek, bir ürkmek vermiş; fakat bütün muhaliflerde ve dindarlarda ve alâkadar me'murlarda bir dikkat, bir iştıyak uyandırıyor. **Merak etmeyiniz, o Nurlar parlayacaklar!..**

Said Nursî

* * *

Aziz Kardeşlerim,

Ben tahmin ediyordum ki, hakikî ve en son Müdafaanamemiz, Denizli hapsinin Meyvesi olan Risalecik olacak. Çünkü evvelce bazı evham yüzünden, bir senedenberi ve aleyhimize geniş bir tarzda çevrilen plânlar bunlardır: Tarikatçılık, komitecilik ve dinî hissiyatı siyasete âlet etmek ve cumhuriyet aleyhinde çalışmak ve idare ve âsâyişe ilişmek gibi asılsız bahaneler ile bize hücum ettiler. Cenâb-ı Hakk'a hadsiz şükür olsun ki, onların plânları akîm kaldı. O kadar geniş bir sahada, üzericalarla Talebelerde, yüzler Risalede, onsekiz sene zarfındaki Mektub ve Kitablarda Hakikat-ı İmaniyeden ve Kur'âniyeden ve Âhiretin Tahkikinden ve Saadet-i Ebediyeeye çalışmaktan başka bir şey bulmadılar. Plânlarını gizlemek için, gayet âdî bahaneleri aramağa başladılar. Fakat, hükümetin bazı erkânını iğfal edip aleyhimize çeviren dehşetli ve gizli bir zendeka komitesi şimdi doğrudan doğruya küfr-ü mutlak hesabına bize hücum etmek ihtimaline karşı, güneş gibi zâhir ve şüphe bırakmaz ve dağ gibi metin, sarsılmaz olan "Meyve Risalesi" onlara karşı en kuvvetli bir Müdafaâ olup, onları susturacak diye bize yazdırıldı zannediyorum.

Said Nursî

* * *

Aziz Kardeşlerim,

Bu Cuma gününde mühim bir Hizb okurken siz hatıra geldiniz. "Bu musibetten kurtulmak için ne yapacağız?" lisan-ı hâl ile dediniz. Benim Kalbime bu geldi: Sıkı bir Tesanüdle, el ele, omuz omuza veriniz. Çünkü; birbirinden ve Risale-i Nurdan ve benden çekinmek ve inkâr etmek ve bizi ezmek istiyen gizli kuvvete dalkavukluk etmek gibi tedbirleri yapanların zarardan başka hiçbir menfaatleri yoktur. Sizi temin ederim; eğer bilseydim ki benden teberri etmekle kurtulacaksınız, beni takrir ve ihanet ve giybet etmeye izin verip Helâl ederdim. Fakat, bizi ezmek istiyen gizli kuvvet sizi biliyor, aldanmıyor; za'finizdan, teberrînizden cesaret alır, daha ziyade ezer. Hem mesleğimiz Hıillet ve Uhuvvet olduğundan, şahsiyet ve enaniyet cihetinden bir rekabet olmaz. Benim gibi çok kusurlu ve çok zaif bir bîcarenin noksaniyetlerine değil, belki Risale-i Nurun Kemalâtına bakmalı.

Said Nursî

* * *

Aziz Sıddık Kardeşlerim,

Bu dünyanın hayatı pek çabuk değişmesine ve zevaline ve fenâ ve fâni âkıbetsiz lezzetlerine ve firak, iftirak tokatlarına karşı bir ehemmiyetli medar-ı teselli ise, samimî dostlar ile görüşmektir. Evet, bazan bir tek dostunu bir iki saat görmek için yirmi gün yol gider ve yüz lirayı sarfeder. Şimdi bu acib, dostsuz zamanda, samimî kırk-elli dostunu birden, bir iki ay görmek ve Lillâh için Muhabbet etmek ve hakikî bir Teselli alıp vermek elbette başımıza gelen bu meşakkatler ve zayıyat-ı maliye, ona karşı pek ucuz düşer, ehemmiyeti kalmaz. Ben kendim, buradaki Kardeşlerimden on sene firakdan sonra, bir tekini görmek için bu meşakkati kabul ederdim. Teşekki, kaderi tenkid ve Teşekkür, Kadere Teslimdir.

Said Nursî

* * *

Aziz ve Sıddık Kardeşlerim,

Mâdem Âhiret için, Hayır için, İbadet ve Sevab için, Îmân ve Âhiret için Risale-i Nur ile bağlanmışsınız. Elbette bu ağır şerait altında, herbir saatı yirmi saat İbadet hükmünde ve o yirmi saat

ise, Kur'ân ve îmân Hizmetindeki Mücahede-i Mâneviye haysiyetiyle yüz saat kadar kıymetdar ve yüz saat ise, böyle herbiri yüz adam kadar ehemmiyetli olan hakikî Mücahid Kardeşler ile görüşmek ve Akd-i Uhuvvet etmek, kuvvet vermek ve almak ve teselli etmek ve müteselli olmak ve hakikî bir Tesanüdle Kudsî Hizmete sebatkârane devam etmek ve güzel seciyelerinden istifade etmek ve Medresetüz-Zehranın şakirdliğine liyâkat kazanmak için açılan bu imtihan meclisi olan şu Medrese-i Yusufiyede tâyinini ve kaderce takdir edilen kismetini almak ve mukadder Rızkını yemek ve o yemekten Sevab kazanmak için buraya gelmenize şükretmek lâzımdır. Bütün sıkıntılara karşı mezkûr faideleri düşünüp sabır ve tahammülle mukâbele etmek gerektir.

Said Nursî

* * *

Aziz Sıddık, Sebatkâr ve Vefadar Kardeşlerim,

Sizi müteessir etmek veya maddî bir tedbir yapmak için değil, belki Şirket-i Mâneviye-i Duaiyenizden daha ziyade istifadem için ve sizin de daha ziyade İtidâl-i Dem ve İhtiyat ve Sabır ve Tahammül ve şiddetle Tesanüdüñüzü muhafaza için bir halimi beyan ediyorum ki; burada bir günde çektiğim sıkıntı ve azabı, Eskişehirde bir ayda çekmezdim. Dehşetli masonlar, insafsız bir masonu bana musallat eylemişler; tâ hiddetimden ve işkencelerine karşı "Artık yeter!" dememden bir bahane bulup, zâlimane tecavüzlerine bir sebep göstererek yalanlarını gizlesinler. Ben, hârika bir İhsan-ı İlâhî eseri olarak şâkirane sabrediyorum ve etmeye de karar verdim. Madem biz Kadere teslim olup, bu sıkıntıları

خَيْرُ الْأُمُورِ أَحْمَزُهَا Sirriyle, ziyade Sevab kazanmak cihetile mâ-

nevi bir Ni'met biliyoruz. Ve mâdem, geçici, dünyevî musibetlerin sonları ekseriyetle ferahlı ve hayırlı oluyor. Ve mâdem biz, Hakkalyakûn derecesinde yakînî bir katî kanaatımız var ki, biz öyle bir Hakikata hayatımıza vakfetmişiz ki, güventen daha parlak ve Cennet gibi güzel ve Saadet-i Ebediye gibi şirindir. Elbette biz bu sıkıntılı haller ile müftehirane, müteşekkirane "Bir Mücahede-i Mâneviye yapıyoruz" diye şekva etmemek lâzımdır.

Aziz Kardeşlerim, evvel âhir tavsiyemiz: Tesanüdüñüzü muhafaza;

enaniyet, benlik, rekabetten tahaffuz ve itidal-i dem ve ihtiyattır.

Said Nursî

* * *

Aziz Sıddık Kardeşlerim,

Bu müdde-i umumun iddianamesinden anlaşıldı ki, hükümetin bazı erkânını iğfal edip aleyhimize sevkeden gizli zindikların plânları akîm kalıp yalan çıktı. Şimdi bahane olarak, cemiyetcilik ve komitecilik isna-dıyla yalanlarını setre çalışıyorlar. Ve bunun bir eseri olarak benimle kimseyi temas ettirmiyorlar! Güya temas eden, birden bizden olur. Hattâ büyük me'murlar da çok çekinıyorlar ve bana sıkıntı verdirmekle kendi-lerini âmirlerine sevdiriyorlar.

Said Nursî

* * *

Aziz Sıddık Kardeşlerim,

Ben, gerçi sizinle sureten görüşmemiyorum; fakat sizin yakınınzda ve beraber bir binada bulduğumdan çok bahtiyarım ve müteşekkirim. Ve ihtiyarım olmadan, bazan lüzumlu tedbirler ihtar edilir. Ezcümle: Birisi, yanındaki koğuşa masonlar tarafından hem yalancı, hem casus bir mah-pus gönderilmiş. Tahrip kolay olmasından -hususan böyle haylaz genç-lerde- o herif bana çok sıkıntı vermesi ve o gençleri ifsad etmesi ile bildim ki; sizlerin İrsad ve İslahlarınıza karşı zendeka ifsada, Ahlâkları bozmağa çalışıyor. Bu vaziyete karşı gayet ihtiyat ve mümkün olduğu kadar eski mahbuslardan gücenmemek ve gücendirmemek ve ikiliğe meydan vermemek ve itidal-i dem ve tahammül etmek ve mümkün olduğu derecede bizim arkadaşlar, Uhuvvetlerini ve Tesanüdlerini Tevazu ile ve Mahviyetle ve terk-i enaniyetle takviye etmek gayet lâzım ve zarurîdir. Dünya işleriyle meşgul olmak beni incitiyor. Sizin diraye-tinize itimad edip zaruret olmadan bakamıyorum.

Said Nursî

* * *

Kardeşlerim,

Her ihtimale karşı, bu sabah ihtar edilen bir mes'eleyi beyan etmek lâzım geldi.

Bizim, Kur'an'dan aldığımız Hakikatlar, güneş, gündüz gibi şek ve şüphe ve tereddüdü kaldırmadığını, yirmi senedenberi "Acaba zindik feylesoflar buna karşı ne diyecekler ve dayandıkları nedir?" diye nefsim ve şeytanım çok araştırdılar. Hiçbir köşede bir kusur bulamadıklarından sustular. Zannederim, çok hassas ve iş içinde bulunan nefis ve şeytanımı susturan bir Hakikat, en mütemerridleri de susturur. Mâdem biz, böyle sarsılmaz ve en büyük ve en ehemmiyetli ve fiat takdir edilmez derecede kıymetdar ve bütün dünyası ve canı ve cânânı pahasına verilse yine ucuz düşen bir Hakikatın uğrunda ve yolunda çalışıyoruz. Elbette bütün müsibetlere ve sıkıntırlara, düşmanlara, Kemâl-i Metanetle mukabele etmemiz gerektir. Hem, belki karşımıza, aldanmış veya aldatılmış bazı Hocalar ve Şeyhler ve zâhirde Müttakîler çıkarılır. Bunlara karşı Vahdetimizi ve Tesanüdümüzü muhafaza edip, onlar ile uğraşmamak lâzımdır, münakaşa etmemek gerektir.

Said Nursî

* * *

Aziz Sıddık Kardeşlerim,

Kastamonu'da, Ehl-i Takvâ bir zât, şekvâ tarzında dedi: "Ben sukut etmişim, eski hâlimi ve Zevkleri ve Nurları kaybetmişim." Ben de dedim: "Belki terakki etmişsin ki, nefsi okşayan ve uhrevî meyvesini dünyada tattıran ve hodbinlik hissini veren Zevkleri, Keşifleri geri bırakıp daha yüksek makama, Mahviyet ve Terk-i Enaniyet ve fâni zevkleri aramamak ile uçmuşsun." Evet, bir ehemmiyetli İhsan-ı İlâhî; İhsanını, enaniyetini bırakmayana ihsas etmemektir. Tâ ucb ve gurura girmesin!

Kardeşlerim, bu Hakikata binaen, bu adam gibi düşünen veya hüsn-ü zannın verdiği parlak makamları nazara alan zâtlar, sizlere bakıp, sizinizde Mahviyet ve Tevazu ve Hizmetkarlık kisvesiyle görünen Şâkirdleri âdi, âmi adamlar görür ve der: "Bunlar mı Hakikat Kahramanları ve dünyaya karşı meydan okuyan?... Heyhat! Bunlar nerede, Evliyaları bu zamanda âciz bırakın bu Kudsî Hizmet Mücahidleri nerede?" diyerek, dost ise inkisar-ı hayâle uğrar, muarız ise kendi muhalefetini haklı bulur.

Said Nursî

* * *

Bediüzzaman Hazretleri Denizli hapsinde iken, gayet mühim dokuz mes'eleyi ihtiva eden "Meyve Risalesi"ni iki Cuma gününde te'lif etmiştir. Bu Eser, Risale-i Nur'un Hakikatlarını hülâsaten cem'eden kıymettar bir Risaledir. Hapis müddetinde Nur Talebeleri bu Meyve Risalesi'ni müteaddit defalar yazmak ve okumak suretiyle meşgul olmuşlar. Ve ilk önce gayet gizli olarak kibrît kutuları içine yazılıp koğuşlar arasında neşredilen Meyve Risalesi, bilâhare gayet kıymetli ve menfaatlı ve hapislere tiryak gibi faydalı olduğu anlaşılmasiyle serbest yazılmış. Denizli Mahkemesine, Temyiz Mahkemesine ve Ankara makamlarına Risale-i Nur'un Hakikî Müdafaası olarak gönderilmiştir.

Denizli hapsinde çok mühim tesiri olduğu ve taşıdığı Kudsî Hakaik-ı İmaniye itibariyle bir cihette Denizli Beraatinə vesile olduğu için, ehemmiyetine binaen bu Meyve Risalesinden Altinci ve Yedinci Mes'elelerinin buraya derci münasip görülmüştür.

* * *

Meyve Risalesinden Altinci Mes'ele

Risale-i Nur'un çok yerlerinde izahî ve kat'î hadsiz Hüccetleri bulunan İmân-ı Billâh Rükününün binler külli Bürhanlarından birtek Bürhana kısaca bir işaretettir.

Kastamonu'da lise talebelerinden bir kısmı yanına geldiler. "Bize Hâlikimizi tanittır, muallimlerimiz Allahtan bahsetmiyorlar" dediler. Ben dedim: Sizin okuduğunuz fenlerden her fen, kendi lisan-ı mahsusıyla mütemadiyen Allahtan bahsedip Hâlikî tanittırıyor. Muallimleri değil, Onları dinleyiniz.

Meselâ: Nasılki mükemmel bir eczahane ki, her kavanozunda hârika ve hassas mızanlarla alınmış hayattar macunlar ve tiryaklar var; şüphesiz, gayet maharetli ve kimyager ve hakîm bir eczacıyı gösterir; öyle de: Küre-i arz eczahanesinde bulunan dörtyüz bin çeşit nebatat ve hayvanat kavanozlarındaki zîhayat macunlar ve tiryaklar cihetile bu çarşidaki eczahaneden ne derece ziyade mükemmel ve büyük olması nisbetinde, okuduğunuz fenn-i tib mikyasıyla küre-i arz eczahane-i kübrasının Eczacısı olan Hakîm-i Zülcelâli, hattâ kör gözlere de gösterir, tanittır.

Hem meselâ: Nasıl bir harika fabrika ki, binler çeşit çeşit kumaşları basit bir maddeden dokuyor, şeksiz, bir fabrikatörü ve maharetli bir makinisti tanıttırır; öyle de: Küre-i arz denilen yüzbinler başlı, her başında yüzbinler mükemmel fabrika bulunan bu seyyar Makine-i Rabbanîye, ne derece bu İnsan fabrikasından büyükse, mükemmelse; o derecede, okuduğunuz fenn-i makine mikyasıyla küre-i arzın Ustasını ve Sahibini bildirir ve tanıttırır.

Hem meselâ: Nasıl ki, gayet mükemmel binbir çeşit Erzak, etrafından celbedip içinde muntazaman istif ve ihmaz edilmiş depo ve iaşe anbarı ve dükkân, şeksiz bir fevkâlâde İaşe ve Erzak mâlikini ve sahibini ve memurunu bildirir; öyle de: Bir senede yirmidört bin senelik bir dâirede muntazaman seyahat eden ve yüzbinler ve ayrı ayrı Erzak isteyen taifeleri içine alan ve seyahatiyle mevsimlere uğrayıp, baharı bir büyük vagon gibi binler ayrı ayrı Taamlarla doldurarak kışta Erzakı tükenen bîçare Zîhayatlara getiren ve küre-i arz denilen bu Rahmanî İaşe Anbarı ve bir Sefine-i Sübhâniye ve binbir çeşit cihazatı ve malları ve konserve paketleri taşıyan bu depo ve Dükkân-ı Rabbanî ne derece o fabrikadan büyük ve mükemmel ise, okuduğunuz veya okuyacağınız fenn-i iaşe mikyasıyla, o kat'iyette ve o derecede küre-i arz Deposunun Sahibini, Mutasarrifini, Müdebbirini bildirir, tanıtır, sevdirir.

Hem nasıl ki: Dörtyüz bin millet içinde bulunan ve her milletin istediği Erzakı ayrı ve istimal ettiği silâhi ayrı ve giydiği elbisesi ayrı ve talimatı ayrı ve terhisatı ayrı olan bir ordunun mu'cizekâr bir kumandanı, tek başıyla bütün o ayrı ayrı milletlerin ayrı ayrı Erzaklarını ve çeşit çeşit eslihalarını ve elbiselerini ve cihazatlarını, hiçbirini unutmıyarak ve şaşırmayarak verdiği o acîb ordu ve ordugâh; şüphesiz bedahetle o hârika kumandanı gösterir, takdîrkârane sevdirir. Aynen öyle de, zemin yüzünün Ordugâhında ve her baharda yeniden silâh altına alınmış bir yeni Ordu-yu Sübhânîde nebatat ve hayvanat milletlerinden dörtyüz bin nev'in çeşit çeşit elbise, erzak, esliha, talim, terhisleri gayet mükemmel ve muntazam ve hiç birini unutmıyarak ve şaşırmayarak, birtek Kumandan-ı Âzam tarafından verilen küre-i arzin bahar ordugâhı, ne derece mezkûr İnsan ordu ve ordugâhından büyük ve mükemmel ise, sizin okuyacağınız fenn-i askerî mikyası ile, dikkatli ve Aklı başında olanlara o derece küre-i arzin Hâkimini ve Rabbini ve Müdebbirini ve

Kumandan-ı Akdesini Hayretler ve Takdislerle bildirir ve Tahmid ve Tesbihle sevdirir.

Hem nasıl ki: Bir hârika şehirde milyonlar elektrik lâmbaları hareket ederek heryeri gezerler, yanmak maddeleri tükenmiyor bir tarzdaki elektrik lâmbaları ve fabrikası; şeksiz, bedahetle, elektriği idare eden ve seyyar lâmbaları yapan ve fabrikayı kuran ve iştial maddelerini getiren bir mucizekâr ustayı ve fevkâlâde kudretli bir elektrikçiyi hayretler ve tebriklerle tanıtır, "Yaşasınlar!" ile sevdirir; aynen öyle de: Bu Âlem şehrinde dünya sarayının damındaki yıldız lâmbaları, bir kısmı kozmoğrafyanın dediğine bakılsa, küre-i arzdan bin defa büyük ve top güllesinden yetmiş defa süratli hareket ettikleri halde; İntizamını bozmuyor, birbirine çarpmıyor, sönmüyor, yanmak maddeleri tükenmiyor. Okuduğunuz kozmoğrafyanın dediğine göre, küre-i arzdan bir milyon defadan ziyade büyük ve bir milyon seneden ziyade yaşıyan ve bir Misafirhane-i Rahmaniyyede bir lâmba ve bir soba olan güneşimizin yanmasının devamı için her gün küre-i arzin denizleri kadar gazyağı ve dağları kadar kömür veya bin arz kadar odun yiğinları lâzımdır ki, sönmesin. Ve onu ve onun gibi ulvî yıldızları gazyagsız, odunsuz, kömürsüz yandıran ve söndürmeyecek ve beraber ve çabuk gezdiren ve birbirine çaptırmayan bir nihayetsiz Kudreti ve Saltanati ışık parmaklarıyla gösteren bu Kâinat şehr-i muhteşemindeki dünya sarayının elektrik lâmbaları ve idareleri, ne derece o misalden daha büyük, daha mükemmel; o derecede, sizin okuduğunuz veya okuyacağınız fenn-i elektrik mikyasıyla, bu Meşher-i Âzam-ı Kâinatın Sultanını, Münevverini, Müdebbirini, Sâniini, o nurânî yıldızları şahit göstererek tanıtır, Tesbihatla Takdisatla sevdirir, perestîş ettirir.

Hem meselâ: nasılıki bir kitab bulunsa ki; Bir satırında bir kitab ince yazılmış ve herbir kelimesinde ince kalemlle bir Sûre-i Kur'âniye yazılmış, gayet mânidar ve bütün mes'eleleri birbirini te'yid eder ve kâtibini ve müellifini fevkâlâde meharetlî ve iktidarlı gösteren bir acîb mecmua; şeksiz, gündüz gibi, kâtib ve musannifini kemâlatıyla, hünerleriyle bildirir, tanıtır. **مَا شَاءَ اللَّهُ بَارَكَ اللَّهُ** Cümleleriyle takdir ettirir; aynen öyle de: Bu Kâinat Kitab-ı Kebiri ki, birtek sahifesi olan zemin yüzünde ve birtek forması olan baharda üçyüz bin ayrı ayrı kitaplar hükümdeki üçyüz

bin nebatî ve hayvanî taifeleri beraber, birbiri içinde yanlışsız, hatasız karıştırmayıarak, şaşırmayıarak, mükemmel, muntazam.. ve bazan ağaç gibi bir kelimedeki Kasideyi ve çekirdek gibi bir Noktada bir Kitabın tamam bir fihristesini yazan bir kalem işlediğini gözümüzle gördüğümüz bu nihayetsiz mânidar ve her kelimesinde çok hikmetler bulunan şu Mecmua-i Kâinat ve bu mücessem Kur'ân-ı Ekber-i Âlem, mezkûr misaldeki kitabtan ne derece büyük ve mükemmel ve mânidar ise, o derecede sizin okuduğunuz fenn-i hikmetül-eşya ve mektepte bilfiil mübaşeret ettiğiniz fenn-i kiraat ve fenn-i kitabet, geniş mikyaslarıyla ve durbîn gözleriyle bu Kitab-ı Kâinatın Nakkaşını, Kâtibini hadsiz Kemalâtıyla tanittır. **اللَّهُ أَكْرَمُ** Cümlesiyle bildirir, **تَسْبِحَانَ اللَّهَ** Takdisiyle târif eder, **الْحَمْدُ لِلَّهِ** Senâlarıyle sevdirir...

İşte bu fenlere kıyasen, üzeren fûnundan her bir fen, geniş mikyasıyla ve hususî aynasıyle ve durbînli gözüyle ve ibretli nazariyle bu Kâinatın Hâlik-ı Zülcelâlini Esmasıyle bildirir, Sîfâtını, Kemâlâtını tanittır.

İşte bu muhteşem ve parlak bir Bürhan-ı Vahdaniyet olan mezkûr Hûcceti Ders vermek içindir ki, Kur'ân-ı Mu'cizül-Beyan, çok tekrar ile en ziyade **رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ** ve **خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ** Ayetleriyle Hâlikimizi bize tanittırıyor, diye o mektepli gençlere dedim. Onlar dahi tamamiyle kabul edip tasdik ederek: "Hadsiz şükür olsun Rabbimize ki, Tam Kudsî ve Ayn-ı Hakikat bir Ders aldık. Allah Senden razı olsun" dediler.

Ben de dedim: İnsan binler çeşit elemler ile müteellim ve binler nevi lezzetler ile mütelezziz olacak bir zihayat makine ve gayet derece aczîyle beraber hadsiz maddî, mânevî düşmanları ve nihayetsiz fakriyle beraber hadsiz zâhirî ve bâtinî ihtiyaçları bulunan ve mütemadiyen zeval ve firak tokatlarını yiyan bir bîçare mahlûk iken, birden Îmân ve Ubudiyetle böyle bir Padişah-ı Zülcelâle Întisab edip, bütün düşmanlarına karşı bir Nokta-i İstinad ve bütün hâcâtına medar bir Nokta-i İstîmdad bularak, herkes mensub olduğu efendisinin şerefiyle, makamıyla iftihar ettiği gibi, o da böyle nihayetsiz Kadîr ve Rahîm bir Padişaha Îmân ile Întisab etse ve Ubudiyetle Hizmetine girse ve ecelin idam ilânını kendi hakkında terhis

tezkeresine çevirse, ne kadar memnun ve minnetdar ve ne kadar müteşekkirâne iftihar edebilir, kıyas ediniz.

O mektepli gençlere dediğim gibi, musibetzede mahpuslara da tekrar ile derim: O'nu tanıyan ve İtaat eden, zindanda dahi olsa bahtiyardır. Onu unutan, saraylarda da olsa zindandadır, bedbahttır. Hattâ bir bahtiyar mazlum idam olunurken bedbaht zalimlere demiş: "Ben idam olmuyorum; belki terhis ile Saadete gidiyorum. Fakat ben de sizi idam-ı ebedî ile mahkûm gördüğünden, sizden tam intikamımı alıyorum."

لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ diyerek sürûr ile Teslim-i Ruh eder.

سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ

* * *

Meyve Risalesinden Yedinci Mes'ele

(Denizli hapsinde bir Cuma gününün mahsulüdür)

وَمَا أَمْرُ السَّاعَةِ إِلَّا كَلِمَحُ الْبَصَرِ أَوْ هُوَ أَقْرَبُ
 مَا خَلَقْنَاكُمْ وَلَا بَعْثَثْنَاكُمْ إِلَّا كَنْفَسٍ وَاحِدَةٍ فَانظُرْ إِلَى
 اثَارِ رَحْمَتِ اللَّهِ كَيْفَ يُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا إِنَّ ذَلِكَ لَمُحْيَيِ الْمَوْتَى
 وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

Bir zaman Kastamonu'da "Hâlikimizi bize tanittır" diyen lise talebe-lerine sâbık Altıncı Mes'elege mektep fúnunun dilleriyle verdiğim Dersi, Denizli Hapishânesinde benimle temas edebilen mahpuslar okudular; tam bir Kanaat-i İmâniye alındıklarından, Âhirete bir iştîyak hissedip, "Bize Âhiretimizi de tam bildir; tâ ki nefsimiz ve zamanın şeytanları bizi yoldan çıkarmasın, daha böyle hapislere sokmasın" dediler. Ve Denizli hapsindeki Risale-i Nur Şakirdlerinin ve sâbikan Altıncı Mes'eleyi okuyanların arzularıyla, Âhiret Rüknünün dahi bir hülâsasının beyani lâzım geldi. Ben de, Risale-i Nurdan bir kısa hülâsa ile dedim:

Nasılık Altıncı Mes'elege biz Hâlikimizi Arzdan, Semavattan sorduk; onlar, fenlerin dilleriyle Hâlikimizi bize güneş gibi tanıttırdılar; aynen biz de, Âhiretimizi, başta o bildiğimiz Rabbimizden, sonra Peygamberimizden (A.S.M.) sonra Kur'anımızdan, sonra sair Peygamberler ve Mukaddes Kitablardan, sonra Melâikelerden, sonra Kâinattan soracağız.

İşte evvelâ birinci mertebede, Âhireti Allah'tan soruyoruz. O da, bütün gönderdiği Elçileriyle ve Fermanlarıyle ve bütün İsimleriyle ve Sıfatlarıyle: "Evet Âhiret var ve sizi oraya sevkediyorum!" Ferman ediyor. Onuncu Söz, oniki parlak ve katî "Hakikat"lar ile, Esma-i Hüsnadan bir kısım İsimlerin Âhirete dair cevablarını isbat ve izah eylemiş. Burada, o izaha iktifâen gayet kısa bir işaret ederiz.

Evet, madem hiçbir sultanat yoktur ki, o sultanata itaat edenlere mükâfatı ve isyan edenlere mücâzâti bulunmasın. Elbette Rububiyet-i Mutlaka mertebesinde bir Sultanat-ı Sermediyenin, o Sultanata Îmân ile Întisab ve İtaat ile Fermanlarına Teslim olanlarına mükâfatı ve o İzzetli Sultanatı, küfür ve isyanla inkâr edenlere de mücâzâti o Rahmet ve Cemale ve o İzzet ve Celâle lâyik bir tarzda olacak diye Rabbül-Âlemin ve Sultan-üd-Deyyan İsimleri cevab veriyorlar.

Hem madem güneş gibi, gündüz gibi, zemin yüzünde bir umumî Rahmeti ve ihâtali bir Şefkat ve Keremi gözümüzle görüyoruz. Meselâ o Rahmet; her baharda umum ağaçları ve meyveli nebatları Cennet Hûrileri gibi giydirip, süslendirip ellerine her çeşit meyveleri verip, bizlere uzatıp, "Haydi alınız, yeyiniz!" dediği gibi; bir zehirli sineğin eliyle bizlere şifali, tatlı balı yedirdiği ve elsiz bir böceğin eliyle en yumuşak ipeği bizlere giydirdiği gibi; bir avuç kadar küçükük çekirdeklerde, tohumcuklarda binlerle batman taamları bizim için saklayan ve ihtiyat zahiresi olarak o küçükük depolarda yerlestiren bir Rahmet ve bir Şefkat; elbette hiç şüphe olamaz ki, bu derece nazeninâne beslediği bu sevimli ve minnetdarları ve perestîkârları olan Mü'min İnsanları idam etmez! Belki onları daha parlak Rahmetlere mazhar etmek için hayat-ı dünyeviye vazifesinden terhis eder, diye Rahîm ve Kerîm İsimleri, sualimize cevab veriyorlar. **الجنة حق** diyorlar.

Hem madem biz görmüzzle görüyoruz ki: Umum mahlûklarda ve zemin yüzünde öyle bir Hikmet eli işliyor ve öyle bir Adalet ölçüleriyle işler dönüyor ki, Akl-ı Beşer, onun fevkînde düşünemiyor. Meselâ: İnsanın bin cihâzâtına takılan Hikmetlerinden yalnız bir küçük çekirdek kadar kuvve-i hafızasında, bütün tarihçe-i hayatını ve ona temas eden hadsiz hâdisâti, o kuvvecikte yazıp, onu bir kütübhane hükmüne getirip ve İnsanın Haşirde mahkemesi için neşrolacak olan Defter-i A'mâlinin bir küçük senedi olarak her vakit hatırlatmak Sırriyle her İnsanın eline vererek dimağının cebine koyan bir Ezeli Hikmet.. ve bütün masnuatta gayet hassas Mizanlarla âzâlarını yerlestiren ve mikroptan gergedana, sinekten simurga kuşuna, bir çiçekli nebattan milyarlarla, trilyonlarla çiçekler açan bahar çiçeğine kadar israfsız ölçülerle bir Tenâsüb, bir Muvazene,

bir İntizam ve bir Cemâl içinde masnuatı bir Hüsn-ü San'at yapan ve her zîhayatın hukuk-u hayatını Kemâl-i Mizanla veren ve iyiliklere güzel neticeler ve fenolıklara fena neticeler verdiren ve Âdem (A.S.) zamanındanberi tagî ve zâlim kavimlere vurduğu tokatlarla kendini pek kuvvetli ihsas ettiren bir Adâlet-i Sermediyye, elbette ve hiç bir şüphe getirmez ki, Güneş gündüsüz olmadığı gibi, o Hikmet-i Ezeliye ve o Adâlet-i Sermediyye de Âhiretsiz olmazlar ve ölümde en büyük zâlimlerle ve en biçare mazlumların bir tarzda gitmelerindeki akibetsiz, dehşetli bir haksızlığa ve adâletsizliğe ve hikmetsizliğe, hiçbir vecihle müsaade etmezler diye, Hakîm ve Hakem ve Adl ve Âdil İsimleri bizim sualimize katî cevab veriyorlar.

Hem madem bütün zîhayat mahlûkların elleri yetişmediği ve iktidarları dairesinde olmayan bütün hâcetleri ve bütün fitrî matlabları, bir nev'i Dua bulunan istidad-ı fitrî ve ihtiyac-ı zarurî dilleriyle istedikleri vakitte gayet Rahîm ve İshitici ve Şefkatlı bir Dest-i Gaybî tarafından verildiğinden ve ihtiyarî olan Daavât-ı İnsaniyenin, husûsan Havasların ve Nebîlerin Dualarının on adetten altı - yedisi hilâf-ı âdet makbul olmasından katî anlaşılıyor ki; her dertlinin âhini, her muhtacın Duâsını işiten ve dinleyen bir Semî-i Mucîb, perde arkasında var ve bakar ki, en küçük bir zîhayatın en küçük bir ihtiyacını görür ve en gizli bir âhini işitir, Şefkat eder, fiilen cevab verir, memnun eder.

Elbette ve her hâlde, hiçbir şüphe ihtimâli kalmaz ki; mahlûkların en ehemmiyetlisi olan Nev'i-i İnsanın en ehemmiyetli ve umumî olan ve umum Kâinatı ve umum Esma ve Sîfât-ı İlâhiyeyi alâkadar eden Beka-i Uhreviyeye âid Duâlarını içine alan ve Nev'i-i İnsanın Güneşleri ve Yıldızları ve Kumandanları olan bütün Peygamberleri arkasına alıp onlara Duâsına **أَمِين!** dedirten ve Ümmetinden her gün, her Ferd-i Mütedeyyin, hiç olmazsa kaç defalar Ona Salâvat getirmekle, Onun Duâsına **أَمِين!** diyen.. ve belki bütün mahlûkat Onun o Duâsına iştirak ederek, "Evet ya Rabbenâ! İstediğini ver, Biz de Onun istedığını istiyoruz." diyorlar. İşte, bütün bu reddedilmez şerâit altında Beka-i Uhreviye ve Saadet-i Ebediye için Haşrin hadsiz esbab-ı mûcibesinden Muhammed Aleyhissalâtü Vesselâm'ın yalnız tek Duâsı, Cennetin Vücuduna ve baharın Îcadı kadar Kudretine kolay olan Âhiretin Îcadına kâfi bir sebebtir, diye Mucîb ve Semi ve Rahîm İsimleri bizim sualimize cevab veriyorlar.

Hem madem; gündüz, bedahetle güneşin gösterdiği gibi, zemin yüzünde mevsimlerin tebeddülünde, külli ölmek ve dirilmekde, perde arkasında bir Mutasarrif; gayet İntizamla koca küre-i arzı bir bahçe, belki bir ağaç kolaylığında ve İntizamında ve azametli baharı bir çiçek suhuletinde ve mızanlı zinetinde ve zemin sahifesinde üçyüz bin Haşir ve Neşrin nümune ve misallerini gösteren üçyüz bin kitab hükmündeki nebatat ve hayvanat taifelerini zeminin yüzünde yazar. Beraber ve birbiri içinde şaşırmayarak, karışık iken karıştırmayarak, birbirine benzemekle beraber iltibassız, sehivsiz, hatasız, mükemmel, muntazam, mânidar yazan bir Kalem-i Kudret, bu Azameti içinde hadsiz bir Rahmet ve nihayetsiz bir Hikmet ile işlediği gibi, koca Kâinatı, bir hânesi misillü İnsana musahhar ve müzeyyen edip tefriş etmek ve o İnsanı Halife-i Zemin ederek, dağların ve göklerin ve yerin tahammülünden çekindikleri Emânet-i Kübra'yı Ona vermesi ve sair zîhayatlar üstünde, bir derece zabitlik mertebesiyle mükerrem etmesi ve Hitâbât-ı Sübhanîyesine ve Sohbetine müşerref etmekle fevkâlâde bir makam verdiği ve bütün Semavî Fermanlarda Ona Saadet-i Ebediyeyi ve Beka-i Uhreviyeyi katî vaad ve ahdettiği halde elbette, hiç şüphe olmaz ki, bahar kadar Kudrette kolay gelen Dar-ı Saadeti o mükerrem ve müşerref İnsanlar için açacak ve yapacak ve Haşır ve Kiyameti getirecek, diye Muhyi ve Mümit ve Hayy ve Kayyum ve Kadîr ve Alîm İsimleri Hâlikımızdan sormamıza cevab veriyorlar.

Evet, her baharda bütün ağaçları ve otların köklerini aynen İhya ve nebatî ve hayvanî üçyüz bin nevi Haşrin ve Neşrin nümunelerini İcad eden bir Kudret, Muhammed ve Musa Aleyhimessalâtü Vesselâmların herbirinin Ümmetinin geçirdiği bin senelik zaman hayâlen karşıya getirilip bakılsa, Haşır ve Neşrin bin misâlini ve bin delilini, iki bin baharda gösterdiği görülecek (Hâsiye) ve böyle bir Kudretten Haşr-i Cismanîyi uzak görmek, bin derece körlük ve akılsızlıklıdır.

Hem madem nev'-i beşerin en meşhurları olan yüzyirmidört bin Peygamberler, İttifakla Saadet-i Ebediyeyi ve Beka-yı Uhrevîyi Cenâb-ı Hakk'ın binler Vaad ve Ahidlerine istinaden ilân edip, Mu'cizeleriyle

(Hâsiye): Sâbık herbir bahar; Kiyameti kopmuş, ölmüş.. ve karşısındaki bahar onun Haşrı hükmündedir...

doğru olduklarını isbat ettikleri gibi; hadsiz Ehl-i Velâyet, Keşf ile ve Zevk ile aynı Hakikata imza basıyorlar. Elbette O Hakikat, güneş gibi zâhir olur, şüphe eden divâne olur.

Evet bir fende ve bir san'atta mütehassis bir iki zâtın o fen ve o san'ata âid Hükümleri ve Fikirleri, o fende ihtisası olmayan bin adamın (hattâ başka fenlerde Âlim ve Ehl-i İhtisas da olsalar) muhalif Fikirlerini hükümden iskat ettikleri gibi, bir mes'eledе, meselâ: Ramazan Hilâlini yevm-i şekte isbat etmek ve "Süt konservelerine benzeyen ceviz-i hindî bahçesi, rûy-i zeminde var." diye dâvâ etmekte iki isbat edici, bin inkâr edici ve nefyedilikere galebe edip dâvâyı kazanıyorlar. Çünkü isbat eden; yalnız bir ceviz-i hindîyi veya hâl yerini gösterse, kolayca dâvâyı kazanır. Onu nefy ve inkâr eden; bütün rûy-i zemini aramak, taramakla hiçbir yerde bulunmadığını göstermekle dâvâsını isbat edebildiği gibi; Cenneti ve Dâr-ı Saadeti ihbar ve isbat eden, yalnız bir izini ve sinemadaki gibi keşfen bir gölgесini ve bir tereşşuhunu göstermekle dâvâyı kazandığı hâlde, onu inkâr ve nefy eden, bütün Kâinatı ve Ezelden Ebede kadar bütün zamanları görmek ve göstermekle ancak inkârını ve nefyini isbat etmekle dâvâyı kazanabilir. Bu ehemmiyetli Sirdandır ki, "Husûsî bir yere bakmayan ve Îmânî Hakikatlar gibi umum Kâinata bakan nefyler ve inkârlar, -zâtında muhâl olmamak şartıyla- isbat edilmez, diye Ehl-i Tahkik ittifak edip, bir Düstur-u Esâsî kabul etmişler.

İşte bu kat'î Hakikata binâen, binler feylesofların muhalif fikirleri, böyle Îmânî Meselelerde, birtek Muhbir-i Sâdika karşı hiçbir şüphe, hattâ hiçbir vesvese vermemek lâzım gelirken; yüz yirmidört bin isbat edici ve Ehl-i İhtisas Muhbir-i Sâdıkın ve hadsiz ve nihayetsiz müsbit ve mütehassis Ehl-i Hakikat ve Ashab-ı Tahkikin ittifak ettikleri Erkân-ı Îmâniyede, Aklı gözüne inmiş kalbsız ve maneviyattan uzaklaşmış, körleşmiş birkaç feylesofun inkârlarıyle şüpheye düşmek ne kadar ahmaklık ve divânelik olduğunu kıyas ediniz.

Hem madem, gözümüzle, gündüz gibi, hem nefsimizde, hem etrafımızda bir Rahmet-i Âmme ve bir Hikmet-i Şâmile ve bir Înâyet-i Daime müşâhede ediyoruz ve dehşetli bir Saltanat-ı Rubûbiyet ve dikkatli bir Adâlet-i Âliye ve İzzetli İcraat-ı Celâliyenin Âsârını ve Cilvelerini görüyoruz.. Hattâ bir ağacın meyveleri ve çiçekleri sayısınca

o ağaca Hikmetler takan bir Hikmet ve herbir İnsanın cihâzâtı ve hissiyâti ve kuvveleri adedince İhsanlar ve În'amalar ona bağlamış bir Rahmet ve Kavm-i Nuh (A.S.) ve Hud (A.S.) ve Sâlih (A.S.) ve Kavm-i Âd ve Semud ve Fir'avun gibi âsî milletlere tokat vuran ve en küçük bir zîhayatın Hakkını muhafaza eden İzzetli ve Înâyetli bir Adâlet ve

وَمِنْ أَيَّاتِهِ أَنْ تَقُومَ السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ بِأَمْرِهِ إِذَا
دَعَا كُلُّمَ دُعَوَةً مِنَ الْأَرْضِ إِذَا أَنْتُمْ تَخْرُجُونَ

Âyeti, azametli bir İcaz ile der:

Nasılık iki kişlada yatan ve duran mutî askerler, bir kumandanın çağırmasıyle (bir boru sesiyle) silâh başına vazife başına gelmeleri gibi; aynen öyle de: Bu iki kişmanın misâlinde ve emre itaatde koca Semavat ve Küre-i Arz, Sultan-ı Ezelînin askerlerine iki mutî kişi gibi.. ne vakit Hazret-i Îsrâfilin borusuyla o kişlalarda ölüm ile yatanlar çağrılsa, derhâl ceset libaslarını giyip dışarı fırlamalarını isbat edip gösteren her baharda arz kişası içindekiler, Melek-i Ra'dın borusuyla aynı vaziyeti göstermesiyle nihayetsiz Azameti anlaşılan bir Saltanat-ı Rububiyet, elbette ve her hâlde ve hiç şüphe getirmez ki; Onuncu Sözde isbat edildiği gibi, o Rahmet ve Hikmet ve Înâyet ve Adâlet ve Saltanat-ı Sermediyenin gayet katî istedikleri Dâr-ı Âhiret ve Dâire-i Haşr u Neşrin açılmamasıyle o nihayetsiz Cemâl-i Rahmet, nihayetsiz çirkin bir merhametsizlige inkılâb etmesine ve o hadsiz Kemâl-i Hikmet, hadsiz kusurlu abesiyyete ve faidesiz israfata dönmesine; ve o gayet şirin Înâyet, gayet acı ihanetlere çevrilmesine ve o gayet mizanlı ve hakkaniyetli Adâlet, gayet şiddetli zulümlere kalbolmasına; ve o gayet derecede haşmetli ve kuvvetli Saltanat-ı Sermediye, sukat etmesine; ve Haşrin gelmemesiyle bütün haşmeti kaybolmasına; ve Kemâlat-ı Rububiyeti, acz ve kusur ile lekedar olmasına.. hiçbir cihet-i imkânı yok! Hiçbir Akıl, bu vaziyete ihtimal vermez; yüz muhal birden içinde bulunur. Hem, dâire-i imkân haricinde, bâtil ve mümteni'dir. Çünkü, nâzenin ve nazdar beslediği ve Akıl ve Kalb gibi cihazatla Saadet-i Ebediyeye ve Âhirette Beka-i Dâimîye iştîyak hissini verdiği hâlde onu ebedî idam etmek ne kadar gadırı bir merhametsizlik ve onun yalnız

dimağına üzeren hikmetli faideler taktığı halde, onu diriltmemek üzere bütün cihâzâtını ve binler faideleri bulunan istidâdâtını âkibetsiz bir ölümle faidesiz, neticesiz, hikmetsiz, bütün bütün israf etmek, ne derece hilâf-ı hikmet ve binler Vaad ve Ahidlerini yerine getirmemekle, hâşâ!. Aczini ve cehlini göstermek, ne kadar O Haşmet-i Saltanata ve O Kemalî Rububiyete zıt olduğunu her Zîsuur anlar. Bunlara kıyasen, Înâyet ve Adâleti tatbik eyle. İşte Hâlikimizden sorduğumuz Âhirete dair sualimize Rahman, Hakîm, Âdl, Kerîm, Hâkim İsimleri; mezkûr Hakikatlerle cevab veriyorlar, şeksiz şüphesiz, güneş gibi, Âhireti isbat ediyorlar.

Hem madem biz gözümüzle görüyoruz, öyle ihâtalı ve azametli bir Hafiziyet hükmeder ki, o Hafiziyet, zîhayat herseyin ve her hâdisenin çok sûretlerini ve gördüğü fitrî vazifesinin defterini Esma-i İlâhiyeye karşı lisan-ı hâl ile Tesbihatına dair Sahife-i A'mâlini misâlî levhalarda ve çekirdeklerinde ve tohumcuklarında ve Levh-i Mahfuzun nümunecikleri olan kuva-yı hâfızalarında ve bilhassa İnsanın dimağındaki manen pek büyük, sureten pek küçük kütüphanesi olan kuvve-i hâfizasında ve sair maddî ve mânevî in'ikâs âyinelerinde kaydeder, yazdırır, zaptederek muhafaza altına alır; Sonra mevsimi geldikçe bütün o mânevî yazıları, maddî bir tarzda da gözlerimize gösterip, milyonlar misâller ve deliller ve

وَإِذَا الصُّحْفُ نُشِرتُ Âyetindeki en acib bir Haki-
kat-ı Haşriyeyi, Kudretin bir çiçeği olan her bahar, kendi çiçek-i ekberinde milyarlar dil ile Kâinata ilân eder. Ve başta Nev'-i İnsan olarak bütün zîhayatlar ve bütün eşya, fenâya düşmek ve ademe sukut etmek ve hiçlikte mahvolmak ve yoklukta idam edilmek için yaratılmamışlar; belki Bekaya terakki ve devama tasaffi ederek Sermedî Vazifeye istidad ile girmek için halk olunduklarını gayet kuvvetli isbat eder.

Evet, her baharda müşahede ediyoruz ki, güz mevsimi Kiyametinde vefat eden hadsiz nebatat; bahar Haşrinde herbir ağaç, herbir kök, herbir çekirdek; herbir tohum **وَإِذَا الصُّحْفُ نُشِرتُ** Âyetini okuyup bir mânası-nı, bir ferdini, kendi diliyle, geçmiş senelerde

gördüğü vazifenin misâilleriyle tefsir ederek o azametli Hafiziyyete şahadet eder. **هُوَ الْأَوَّلُ وَالْآخِرُ وَالظَّاهِرُ وَالبَاطِنُ** Âyetindeki dört muazzam Hakikatleri her şeyde gösterip Hafiziyyeti âzamî derecede ve Haşri bahar kolaylığında ve kat'iyetinde bizlere Ders verir.

Evet, bu dört İsmen Cilveleri, en cüz'îden en külliye kadar cereyan ederler. Meselâ: Nasıl ki bir ağacın menşei olan bir çekirdek, **الْأَوَّلُ** İsmine mazhariyetle o ağacın gayet mükemmel programını ve Îcadının noksansız cihazâtını ve teşekkülünün bütün şerâitini câmi bir kutucuktur ki, Hafiziyyetin Azametini isbat eder.

وَالْآخِرُ İsmine mazhar olan meyvesi ise çekirdekleriyle o ağacın işlediği bütün fitrî vazifelerinin fihristesini ve amellerinin listesini ve hayat-ı saniyesinin düsturlarını ihtiva eden bir sandukçadır ki âzamî derecede Hafiziyyete şahadet eder.

وَالظَّاهِرُ İsmine mazhar olan o ağacın sûret-i cismaniyesi ise; öyle tenasübü ve san'atlî ve süslü bir hulle, bir libas ve ayrı ayrı nakışlar ve zînetler ve yıldızlı nişanlarla tezâyin edilmiş, güya yetmiş renkli bir huri elbiseleridir ki, Hafiziyyet içinde Azamet-i Kudret ve Kemâl-i Hikmet ve Cemâl-i Rahmeti gözlere gösterir.

وَالبَاطِنُ İsmine âyne olan o ağacın içindeki makinesi ise, öyle muntazam ve mükemmel ve mu'cizatlı bir fabrika, bir tezgâh, bir kimya-hâne; ve hiçbir dalı ve meyveyi ve yaprağı gıdasız bırakmayan mîzanlı bir erzak kazanıdır ki, Hafiziyyet içinde Kemâl-i Kudret ve Adâleti ve Cemâl-i Rahmet ve Hikmeti güneş gibi isbat eder.

Aynen öyle de: Küre-i arz, senevî mevsimler cihetinde bir ağaçtır. İsm-i Evvel cilvesiyle gün mevsiminde Hafiziyyete emânet edilen bütün tohumlar ve çekirdekler, bahar Çarşafını giyen zemin yüzünün milyarlar dal - budak ve meyve veren ve çiçek açan ağacının teşkilâtına dair İlâhî Emirlerinin mecmuacıkları ve Kaderden gelen Düsturların listeleri ve geçen yazın işlediği vazifelerin küçükük Sahife-i Amelleri ve Defter-i Hidemâtlarıdır ki, bilbedâhe, bir Hafız-i Zülcelâl

vel-İkrâm'ın hadsiz Kudret ve Adâletiyle ve Hikmet ve Rahmetiyle iş gördüğünü gösteriyor.

Ve senevî zemin ağacının âhiri ise; ikinci düzde o ağacın gördüğü bütün vazifelerini ve Esmâ-i İlâhiyeye karşı ettiği bütün fitrî Tesbihatlarını ve gelecek bahar Haşrînde neşr olabilen bütün Sahâif-i Amellerini zerrecek ve küçükük kutucukların içine koyup Hafız-i Zülcelâl'in Dest-i Hikmetine teslim eder. **وَالْآخِرُ** İsmi, hadsiz dillerle Kâinat yüzünde okur.

Ve bu ağacın zâhiri ise, Haşrin üçyüzbin misâllerini ve emârelerini gösteren üçyüzbin külli ve çeşit çeşit çiçekler açıp hadsiz Rahmaniyet ve Rezzâkîyet ve Rahîmiyet ve Kerîmiyet sofralarını sererek zîhayatlara zi-yafetler vermekle **هُوَ الظَّاهِرُ** İsmi; meyveleri, çiçekleri, taamları sayısınca lisanlarıyle zikredip Medh ve Senâ eder, gündüz gibi

وَإِذَا الصُّحْفُ نُشِرتُ Hakikatini gösterir.

Bu haşmetli ağacın bâtinî ise, had ve hesaba gelmez muntazam makineleri ve mîzanlı fabrikaları Kemâl-i Dikkat ve İntizamla işlettiren öyle bir kazan ve tezgâhdır ki, bir dirhemden binler batman taamları ihzar eder, pişirir, açlara yetiştirir ve öyle bir Mîzan ve dikkatle işler ki, zerre kadar tesadüfun karışmasına bir yer bırakmaz. **هُوَ الْبَاطِنُ** İsmi zeminin iç yüzüyle, yüzbin dil ile Tesbih eden bazı Melâike gibi, yüzbinler tarzlarda ilân edip isbat eder.

Hem arz; senevî hayatı haysiyetiyle bir ağaç olduğu ve o dört İsim içinde Hafîziyeti ve keza o dört İsmi, Haşir kapısına bir anahtar yaptığı gibi, aynen öyle de; dehrî ve dünya hayatı cihetiyile, yine, meyveleri Âhiret pazarına gönderilen bir muntazam ağaçtır. Ve o dört İsmi öyle bir mazhar, bir âyine ve Âhirete giden bir yol açar ki, genişliğini ihâtaya ve tâbire Aklımız kâfi gelmiyor! Yalnız bu kadar deriz: Nasîki bir saatin, saniyeleri ve dakikaları ve saatleri ve günleri sayan (haftalık saatin) milleri birbirine benzer, birbirini isbat eder; saniyelerin hareketini gören, sair çarkların

hareketlerini tasdik etmeye mecbur olur; aynen öyle de: Semavat ve Arzin Hâlik-ı Zülcelâlinin bir saat-ı ekberi olan bu dünyanın saniyelerini sayan günler ve dakikalarını hesab eden seneler ve saatlerini gösteren asırlar ve günlerini bildiren devirler birbirine benzer ve birbirini isbat eder. Ve bu gecenin sabahı ve bu kışın baharı kat'iyetinde, fâni dünyanın karanlıklı kişinin bâki bir baharı ve sermedî bir sabahı geleceğini hadsiz emârelerle haber verir diye Hafız İsmi ile

هُوَ الْأَوَّلُ وَالآخِرُ وَالظَّاهِرُ وَالبَاطِنُ İsimleri, Hâlikimizdan sorduğumuz Haşır mes'elesine mezkûr Hakikatle cevab veriyorlar.

Hem, madem gözümüzle görüyoruz ve Aklımızla anlıyoruz ki: İnsan; şu Kâinat ağacının en son ve en cem'iyetli meyvesi; ve Hakikat-ı Muhammediye (Aleyhissalâtü Vesselâm) cihetile çekirdek-iaslisi; ve Kâinat Kur'ânının Âyet-i Kübrâsı; ve İsm-i Âzamı taşıyan Âyetül-Kürsisi; ve Kâinat sarayının en mükerrem Misafiri; ve o saraydaki sair sekenelerde tasarrufa me'zun en faal Me'muru; ve Kâinat şehrinin zemin mahallesinin bahçesinde ve tarlasında vâridat ve sarfiyata ve zer' edilmesine (ekilmesine) nezârete me'mur ve üzeren fenlerle ve binler san'atlarla techiz edilmiş en gürültülü ve en mes'uliyetli Nâzırı ve Kâinat ülkesinin arz memleketinde Padişah-ı Ezel ve Ebedin gayet dikkat altında bir Mûfettişi; ve bir nevi Halife-i Arzı; ve cüz'î külli bütün harekâti kaydedilen bir mutasarrı; ve semâvat, arz ve cibalın kaldırmasından çekindikleri Emanet-i Kübrâyi omuzuna alan ve önüne iki acib yol açılan.. birinci yolda zîhayatın en bedbahti ve ikinci yolda en bahtiyarı; ve çok geniş bir Ubûdiyetle mükellef bir Abd-i Külli; ve Kâinat Sultanının İsm-i Âzamina mazhar ve bütün Esmasına en câmi' bir Âyinesi; ve Hitâbat-ı Sübâhaniyesine ve konuşmalarına en anlayışlı bir Muhatab-ı Hassı; ve Kâinatın zîhayatları içinde en ziyade İhtiyaçlısı, ve hadsiz fakriyle ve aczi ile beraber hadsiz maksatları ve arzuları ve nihayetsiz düşmanları ve onu inciten zararlı şeyleri bulunan bir bîcâre zîhayatı; ve istidatça en zengini ve lezzet-i hayat cihetinde en müteellimi.. ve lezzetleri dehşetli elemlerle âlûde, ve Bekaya en ziyade müştarık ve muhtaç ve en çok lâyık ve müstehak, ve devamı ve Saadet-i Ebediyeyi hadsiz Dualarla istiyen ve yalvaran, ve bütün dünya lezzetleri ona verilse onun Bekaya karşı arzusunu tatmin etmeyen,

ve ona İhsanlar eden Zâti perestîş derecesinde seven ve sevdiren, ve sevilen çok Hârika bir Mu'cize-i Kudret-i Samedaniyye ve bir Acûbe-i Hilkat ve Kâinatı içine alan ve Ebede gitmek için yaratıldığına bütün cihâzât-ı insâniyesi şehadet eden ve böyle yirmi küllî Hakikatlar ile Cenâb-ı Hakk'ın Hak Îsmine bağlanan, ve en küçük zîhayatın en cüz'î ihtiyacını gören ve Niyâzını işten ve fiilen cevab veren Hafız-i Zülcelâl'in Hafız Îsmiyle mütemadiyen amelleri kaydedilen, ve Kâinatı alâkadar edecek ef'alleri o Îsmin Kâtibîn-i Kiramlarıyle yazılan, ve her şeyden ziyade o Îsmin Nazar-ı Dikkatine mazhar bulunan bu İnsanlar, elbette ve elbette ve herhalde ve hiçbir şüphe getirmez ki; bu yirmi Hakikatin Hükmiyle, İnsanlar için bir Haşır ve Neşir olacak; ve "Hak" Îsmiyle, evvelki Hizmetlerinin mükâfatını ve kusuratının mücâzatını çeker, ve "Hafız" Îsmiyle cüz'î küllî kayıd altına alınan her amelinden muhasebe ve sorguya çekilecek; ve Dâr-ı Bekada Saadet-i Ebediye ziyafetgâhının hem şekavet-i dâime hapishânesinin kapıları açılacak; ve bu Âlemdede çok taifelere Kumandanlık yapan ve karışan ve bazan karıştırın bir zabıt, toprağa girip, işlediği amellerinden sual olunmamak ve uyandırılmamak üzere yatıp saklanmayacağı!....

Yoksa sineğin sesini iştip hakk-ı hayatını vermekle fiilen cevab verdiği hâlde, gök gürültüsü kuvvetinde Bekaya âid hadsiz Hukuk-u İnsaniyenin mezkûr yirmi Hakikatlar lisanları ile edilen ve Arş ve ferşî çinlatan Duâlarını işitmemek ve o hadsiz Hukuku zâyi etmek ve sinek kanadının intizamı şahadetiyle sinek kanadı kadar israf etmeyen bir Hikmet, bütün o Hakikatlerin bağlandıkları İnsanî istidâdâti ve Ebede uzanan emelleri ve arzuları ve o istidat ve arzuları besleyen Kâinatın pek çok rabbitalarını ve Hakikatlarını bütün bütün israf etmek, öyle bir haksızlıktır ve öyle imkân hâricindedir ve öyle zâlimane bir çirkinliktir ki; Hak ve Hafız ve Hakîm ve Cemîl ve Rahîm Îsimlerine şahadet eden bütün mevcudat, onu reddederler; "Yüz derece muhâl ve bin vecihle mümtendir" derler.

İşte, Hâlikımızdan Haşre dair sorduğumuz suâle, Hak, Hafız, Hakîm, Cemîl ve Rahîm Îsimleri cevab verip derler: "Biz, Hak ve Hakikat olduğumuz gibi, hem bize şahadet eden mevcudatın tahakkuku misillû Haşır Haktır ve muhakkaktır."

Hem mâdem... Daha yazacaktım. Fakat güneş gibi mâmûm olmasından kısa kesiyorum.

İşte, geçmiş misâl ve mademlerdeki Hakikatlere kıyâsen, Cenâb-ı Hakk'ın; yüz belki bin Esmâsının Kâinata bakan İsimlerinin herbirisini, nasıl mevcudattaki âyineleri ve cilveleriyle müsemmâlarını bedâhetle isbat ederler, aynen öyle de Haşri ve Dâr-ı Âhireti de gösterirler ve kat'iyetle isbat ederler.

Hem nasıl, Hâlikimizdan şu sorduğumuz suâlimize, O Rabbimiz, bütün Fermanlarıyle ve nâzil ettiği bütün Kitablarıyle ve müsemma olduğu ekser İsimleriyle bize Kudsî ve Kat'î cevab veriyor. Aynen öyle de; Melâikeleriyle ve Onların dilleriyle daha başka bir tarzda dedirir.. şöyle ki:

Melekler derler: "Sizin, Zaman-ı Âdem'den beri hem Ruhanîlerle, hem bizimle görüşmenizin yûzer tevatür kuvvetinde hâdiseleri var ve bizim ve Ruhânilerin Vücudlarına ve Ubûdiyetlerine delâlet eden hadsiz emareler ve deliller var. Ve biz Âhiret salonlarında ve bazı dâirelerinde gezdiğimizi, birbirimize mutabık olarak sizin Kumandanlarınız olan Enbiyalarla gördüğümüz zaman söylemişiz ve daima da söylüyoruz. Elbette, bu gezdiğimiz bâki ve mükemmel salonlar ve bu salonların arkalarında tefriş ve tezyin edilmiş olan saraylar ve menziller; hiç şüphemiz yoktur ki, gayet ehemmiyetli misafirleri o yerlerde iskân etmek üzere bekliyorlar ve size kat'î beyan ediyoruz." diye, sualimize cevab veriyorlar.

Hem madem Hâlikimiz, bize en büyük Muallim ve en mükemmel Üstad ve şaşırmasız ve şaşırmasız en doğru Rehber olarak Muhammed-i Arabî Aleyhissalâtü Vesselâm'ı tâyin etmiş ve en Son Elçi olarak göndermiş; biz dahi Îmel-yakîn mertebesinden Aynel-yakîn ve Hakkal-yakîn mertebelerine terakki ve tekemmül etmek üzere, herseyden evvel, bu Üstadımızdan, Hâlikimizdan sorduğumuz suali sormaklığımız lâzım geliyor. Çünkü O Zât (A.S.M.), Hâlikimiz tarafından herbiri birer Nişane-i Tasdik olan bin Mu'cizatiyle, Kur'ân'ın bir Mu'cizesi olarak, Kur'ân'ın, Hak ve Kelâmullah olduğunu isbat ettiği gibi; Kur'ân dahi kırk nevi İ'caz ile, O Zâtın (A.S.M.) bir Mu'cizesi olup, O Zâtın (A.S.M.) doğru ve Resûlullah olduğunu isbat ederek, ikisi beraber, biri Âlem-i Şehadet Lisani bütün hayatında bütün Enbiya ve Evliyânın tasdikleri altında; diğerî Âlem-i Gayb Lisani bütün Semâvî Fermanların ve Kâinat Hakikatlarının tasdikleri içinde binler Âyâtiyle iddia ve isbat ettikleri Hakikat-ı Haşriye, elbette güneş ve gündüz gibi bir kat'iyettedir.

Evet, Haşır gibi en acib ve en dehşetli ve tavr-ı aklın hâricinde olan bir mes'ele, ancak ve ancak, böyle hârika iki Üstadın Dersleriyle halledilir, anlaşılır.

Eski zaman Peygamberleri, Ümmetlerine Kur'ân gibi izahat vermediklerinin sebebi; o devirler, beşerinin bedeviyyet ve tufuliyet devireri olmasıdır; ibtidaî Derslerde izah az olur.

Elhasıl: Madem Cenâb-ı Hakk'in ekser İsimleri, Âhireti iktiza edip isterler; elbette, O İsimlere delâlet eden bütün Hüccetler bir cihette Âhiretin tahakkukuna dahi delâlet ederler. Ve madem Melâikeler Âhiretin ve Âlem-i Bekanın dairelerini gördüklerini haber veriyorlar; elbette, Melâikelerin, Ruhların ve Ruhaniyâtın Vücudlarına ve Ubûdiyetlerine şahadet eden deliller, dolayısıyla Âhiretin Vücuduna dahi delâlet ederler. Ve madem Muhammed Aleyhissalâtü Vesselâm'ın bütün hayatında Vahdaniyetten sonra en daimî Dâvâsı ve Müddeası ve Esası Âhirettir; elbette, O Zâtın Nübûvvetine ve Sıdkına delâlet eden bütün Mu'cizeleri ve Hüccetleri, bir cihette, dolayısıyla Âhiretin tahakkukuna ve geleceğine şahadet ederler. Ve madem Kur'ân'ın dörtten birisi Haşır ve Âhirettir. Ve bin Âyâtiyle Haşrı isbat eder ve Onu haber verir; elbette, Kur'ân'ın Hakkaniyetine şahadet ve delâlet eden bütün Hüccetler ve Deliller ve Bürhanlar, dolayısıyla, Âhiretin Vücuduna ve tahakkukuna ve açılmasına dahi delâlet ve şahadet ederler.

İşte bak, bu Rükn-ü Îmânî ne kadar kuvvetli ve kat'î olduğunu gör!

* * *

Altıncı Kısım

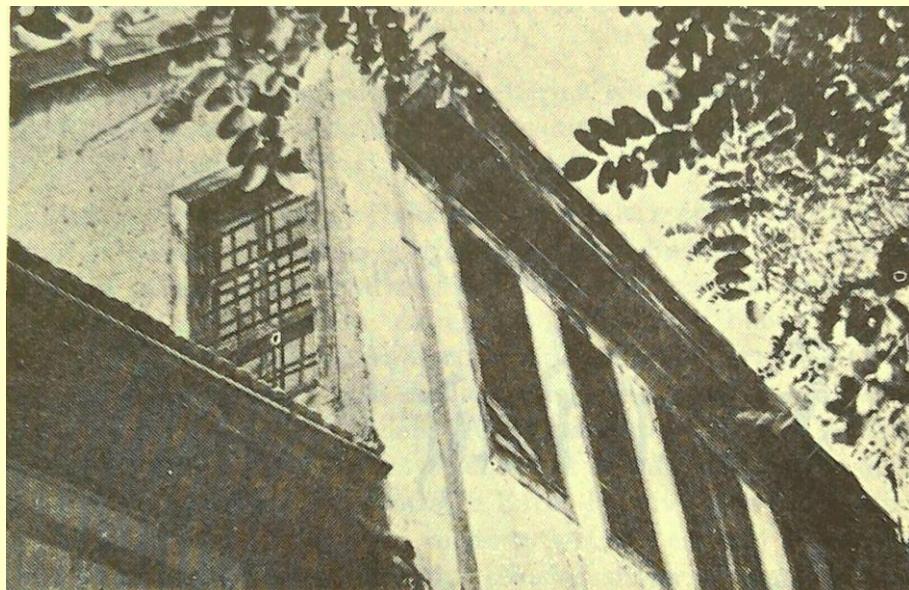
Emirdağ Hayatı

Mukaddeme

Denizli Ağır Ceza Mahkemesinin beraat kararı neticesi olarak, Risale-i Nur, ekser vilâyet, kasaba ve köylerde yayılmış ve Nur Talebeleri kısa bir zamanda yüzbinlerin fevkinde çoğalmıştır. Risaleler teksir ile Neşre başlanmış ve kısa bir müddet içinde 1947 senesi sonrasında, Üstad ve Talebeleri üçüncü defa olarak tekrar hapse alınmıştır.

Evvelâ üç sene kadar Emirdağında ikamet edebilen Said Nursî, hapisten sonra tekrar Emirdağında üç - dört sene kadar kalmış ve sonra Ispartaya yerleşmiştir. Ve şimdi doksan yaşına yaklaşan ve tebdil-i havaya çok muhtaç olan Üstad, arasına Emirdağına gelip ikametgâhı olan Dershane-i Nuriyede kalmaktadır.

Şimdilik Emirdağ hayatının ilk kısmı ki, Afyon hapsine kadar olan safhası zikredilecek, bilâhare Afyon Hapsini müteakip tekrar Emirdağındaki hayatı, Hizmet-i Nuriyesi beyan edilecektir. Emirdağındaki hayatı, evvelki hayatına nisbeten çok daha şa'şalıdır. Hem,

Bediüzzaman Said Nursî'nin Emirdağ'ında kaldığı evin, karşısından penceresinin görünüşü

musibet ve ithamlara daha ziyade hedef olmuş, daimî tarassuda, hattâ imhaya mâruz kalmıştır. Bununla beraber, Risale-i Nur geniş dairede yayılmış, Üniversite, memurlar ve ehl-i siyaset muhitinde okunmağa başlanmıştır.

Üstadın Emirdağına nefyinden sonra aleyhinde pek insafsızca iftiralar yapıldığı ve çok geniş bir dairede yalanlarla isnadlara girişildiği münasebetiyle ve Nurların Harika Neşri dolayısıyle bir Hakikatî, bu Mukademede beyan etmek lâzım geldi. Şöyled ki:

Bizim, Said Nursî'nin Ayn-i Hakikat olan ahvâl ve harekât ve Hizmetinde görünen Harikaları beyan etmemizden muradımız:

Okuyucuların nazar-ı istığrablarını celbedip "hâşâ!" Bediuzzamanın fânî şahsını İnsanlığın alkış tufanına tutmak değil; belki, Onun Şahsını ve Hizmetini insafsızca iftira ve yalanlarla lekedar etmek istiyen ve dolayısıyle Risale-i Nurun Hizmet-i İmaniyесine sed çekmeğe çalışanların mukabilinde Risale-i Nurun nurlu, müessir ve saadet-fesan Hizmetini belirtmek için Kur'anın bir Şâkirdi ve Hazreti Peygamberin bir Ümmeti ve Allahın bir Abdi olarak nâil olduğu İkramları zikrediyoruz. Din düşmanlarının bahanelerle taarruzunu ve insafsız hücumlarını red ve bir masumun masumiyetini beyan ediyoruz. Hattâ diyebiliriz ki: Tarihte Bediuzzaman gibi Hilâf-ı Hakikat olarak düşünce ve mefkûre, Hizmet ve gayesinin tam ziddînâsında şiddetli itham ve isnadlara maruz kalmış bir kimse yok gibidir. Panzehire zehir isnad etmek gibi, bu milleti ve gelecek nesilleri anarşilikten, dinsizlikten, ahlâksızlıktan muhafaza niyet ve harekâtına, sîrf imansızlıktan neş'et eden bir dalâlet divaneliğle vatana ihanet, gençliği irticâa sevk ve zehirlemek ithamını yapmak, ne kadar acı ve Ehl-i İnsafi ağlatacak elîm bir vaziyet olduğu bedîhîdir. İşte Bediuzzaman; bir değil, yüz değil, binler defa böyle hilâf-ı hakikat ithamlara dûçar olmuş bir Masumdur. Hizmetinde böyle olduğu gibi hususî ahval ve ahlâkî noktasında da Ahlâk-ı Hamidenin en müstesna örneklerini yaşıtmış, Edeb ve İffetin en şâheser nümunelerini nefsinde gösterebilmiş bir nezahet ve hüsн-ü hulk âbidesidir. Hizmetini ifa eden, dâhilî ve hâricî hayat ve ef'aline âşina olan Talebe ve Hizmetkârları olan bizler, en yüksek sesimizle ilân ederiz ki:

Üstadın Kur'andan alıp Ehl-i İman ve İnsaniyetin istifadesine arzettiği Ulûm-u İmaniyedeki Üstadlığı gibi, en ince muamelât ve ahvalinde ve hususî hayatında da Kur'an-ı Hakîmin Hüsn-ü Hulk olarak tarif ettiği ve yüksek bir Velâyeten tereşşuhati olan âsâr ve dâimî yüksek bir huzur görünür. Her zaman için. her haline nazar-ı dikkat ve ferasetle bakan Ehl-i Kalb ve Erbâb-ı Fazilet, Onun Kalb-i Münevverinin bir Şems-i Hakikat ve Marifet halinde şûlefâsan olduğunu ve bir derya halinde dâimî temevvücdede bulduğunu kemal-i hayretle görmekte ve İslâmiyet ağacının bu Son ve Kâmil Meyve-i Münevveriyle zemin ve zamanın iftihâr etmeye olduğunu duyurmaktadırلار.

Ey sū-i niyetleriyle ve kendi menfi Ruhlarına kıyasla bu Ahlâk, Edeb, Îman, Marifet ve Hakikat âbidesine dil uzatan ve şeytanları dahi utandıracak derecede iftiralarla bu Fazilet timsalını yok etmeye, tezvire çalışmış bedbahtlar! Bu zâta karşı savurmak istedığınız iftiralar, saçıığınız zehirler para etmedi. Hak Nurunu yaktı ve parlattı. O Nur ile Âlemleri ziyadar eyledi. Siz ise zelil ve manen İnsaniyetin menfurusunuz. Size yâziklar olsun! İnsan libasını taşımınız dahi sizin için elîm ve fecidir. Buna rağmen sizin için bir Necat kapısı var, o kapıyı çalsanız belki kurtulursunuz. Said Nursî ahd etmiş ve ilân etmiş ki: "Benim idamîma çalışanlar dahi eğer Risale-i Nurla Îmanlarını kurtarsalar, Risâle-i Nura sarılsalar, Kardeşlerim siz şahid olunuz; ben, onlara Hakkımı Helâl ediyorum." Evet Onu mahkûm etmek isteyenlerden çoğu ve ekser aleyhinde bulunanlar bugün Ona dost olduğu gibi, tezvir ve iftirada bulunan sizler de nedamet etseniz, Nur Derslerine kulak verseniz, ümid edilir ki; o Şefkat Kahramanı, sizin için, affiniz için Dua eder, Niyaz eder. Evet Said Nursî, öyle eşsiz bir Kahramandır ki; bu Kahramanlığını harp meydanında, mahkeme sandalyesinde müstebitlere karşı gösterdiği halde, gelin, siz düşmanları ve Onu yok etmek için çalışanlardan Nura müteveccih olanların Selâmet ve Kurtuluşu için el açıp göz yaşlarıyle nasıl niyaz ettiğini görün; ve Onun yüksek bir Tevazu ile, milletin her tabakasıyle nasıl Kemal-i Şefkatle muamelede bulunduğuunu anlayın; İnsanlığın ulvî mertebesini bu Zâtta sereyleyin. Onun hakkında senakâr sözler, takdirler, ehl-i dünyanın alkışlanması nev'inden değildir; Hakikat-ı Kâinatın, bu ekmel İnsana ve İnsanın yüksek kıymetini, Müslümanlığın hakikî tezahürünü temsil eden mânevî şahsiyetine karşı olan takdir ve tebrikine bir iştirakdır. Evet, Said Nursîyi, temsil ve terennüm ettiği Envar-ı Hakikat itibariyle, yalnız İnsanlık değil, belki Âlem bütün enva ve ecnasiyle alkışlıyor, tebrik ediyor. Evet, Hizmet-i İmaniyyesini mâzi, müstakbel takdir ediyor...

Evet, Said Nursî, Cenab-ı Hakkın Mâhiyet-i İnsaniyyede dercettiği hadsiz Envâ-ı Kemalâtın hepsinde en ileri ve en mükemmel dir. Bazan yüksek dağ başlarında, büyük kayalıklar arasında gezer, yalnız başına sessiz dolaşır; bazan bağ ve bahçeleri, nebatat ve hayvanatı temaşa ve Tefakkür edip; sonra dönüp, şehrre inip, en büyük siyâsi içütmalarda, gayet belîg ve mâkulâne Hitabeler, ahlâkî edebî Nutuklar

irad edebilen cevval bir Ruh haletini taşırdı. Hürriyetten evvel ve sonra Şarktaki hayatı ve İstanbuldaki feveranlı hayatı, buna bir şâhiddir. Bir yanda Şarkî Anadolu'da aşiretler arasında seyahatle onlara Ahlâkî ve Îmanî Dersler, öğütler verirken; diğer yanda Şamda Allâmelere, Siyaset-i İslâmiye noktasında en keskin ve isabetli görüş ve teşhislerle Müslümanların Terakki ve Kemalâtının Esaslarını tesbit edip, 350 milyon Müslümanın Saadetinin fecr-i sâdikini haber veriyordu. Hem, meşrutiyet zamanında meclis-i meb'usana hitabesi ve gazetelerdeki makaleleriyle, Kur'anın Kudsî Kanun-u Esasîsinin vaz' ve tatbikinin Millet-i İslâmiyyeye iki cihanın Saadetini kazandırıp hakikî Kemalât ve Terakkiye medar olacağını haykırıyor ve bu efkârinin Dîvan-ı Harb-i Örfîde de Kahramanca müdafasını yapıyordu.

İşte bir nebze beyan edilen ahvali ve Hizmetleri delâletiyle bu hârika Zât, âdetâ muhtelif istidat ve ayrı ayrı zekâ ve kabiliyetlerden müteşekkîl bir Cemaat mahiyetinde idi. İslâmiyetin zuhurundan itibaren 1300 yıl içinde gelip geçen ve İslâmiyet Şecere-i Nuraniyesinin çeşitli çiçek ve meyveleri olarak asırları tezyin eden umum Ehl-i Hak ve Zekâvetin Kemalât ve güzelliklerine sahip olmuş, nişan ve formalarını takmış gibi idi. Sanki Ulûm ve Maarif i İslâmiye bu Zât vasıtasıyla yeni baştan İhya ediliyordu.

Büyük Peygamberin Ders ve İrşadiyle Hakikata ulaşan ve Kemâlâtta terakki eden ve her biri Cemaat-i İslâmiyeden bir taifeyi Dâire-i Tenvir ve İrşadında yürüten Kudsî Üstadlar, Âlim ve Mütchehidler, ayrı ayrı meslek ve İlimlerine bu Zâtı Vâris tâyin etmişler gibi; mâzının bütün mehasin ve meziyetlerini giyinerek asrımızda ortaya çıkan bu Hârika-i Zaman Said Nursî Hazretleri, böylece, Kur'ân nâmına Risale-i Nurla girişi dinî Hizmet ve Cihad-ı Mânevîsiyle, bir Cemaatin, yüksek bir hey'etin belki muazzam bir ordunun yapabileceği Vazifeleri, Külli Hizmetleri, İzn-i İlâhî ile yapmıştır. İslâmiyet Nurundan ve Îman Kardeşliğinden gelen bir Kuvvet ve Rabîta ile teşkil ettiği Nur Şâkirdleri Şahs-ı Mânevîsi, ehl-i dalâletin cemaatle hücumuna mukabil olmuş, bu suretle Mü'minlerin Nokta-i İstinâdi, kızıl tehlikenin bu vatanı istilâsına karşı Kur'ânî bir Sed ve Âlem-i İslâmin Kahraman Türk milletine eskisi gibi Muhabbet, Uhuvvet ve İttifakının medarı olmuştur.

Evet, Said Nursî, gayet câmî bir istidada mâlik bir Zattır. Bu istidatların hepsinde çok ileri gitmiştir. Cüz ile külli, âfâkin en geniş dairesi ile enfüsî dairesini, meselâ zerre ile samanyolunu beraberce dikkatle tetkik eder, onlardaki Envâr-ı Tevhidi görür, gösterir ve isbat eder. Bir yandan Âlem-i İslâm ve İnsaniyete uzanan Külli Hizmet-i İmaniyye ile meşgul, bir yandan Înziva hayatı geçirerek Kalem-i Kudretin Mektubatı olan fitratın antika eserlerini, San'at-ı İlâhiyyenin Mucizelerini Temasa ve Tefekkür ile Kitab-ı Kâinatı mütalâa eder ve böylece her gün bu müteaddit ulvî vazifeleri yaparak Marifet-i İlâhiyye ve huzurun nihayetsiz Ezvak ve Envarında terakki eder.

İşte bu Hâlet-i Ruhiyye ve Ahval-i Kudsîyye Üstadin hayatının her safhasında müşahede edildiği gibi, Emirdağ'nda geçirdiği hayatı da hep bu mezkûr mâna ile doludur. Lâhikalardaki Mektublarda bir derece beyan edilmişse de nakistir. Bu Tarihçede ancak denizden bir katrecik ile iktifa edilmiştir.

* * *

SAİD NURSÎ'NİN DENİZLİ HAPSİNDEN TAHLİYESİ VE EMİRDAĞINA NEFYİ

Denizli Ağır Ceza Mahkemesinin Haziran 1944 tarihli beraet kararı ile hapisten tahliye olunan Nur Talebeleri, memleketlerine gitmişler; Üstad ise, Ankara'dan bir emir alıncaya kadar Denizli'de Şehir Otelinde kalmıştır. Risale-i Nur Talebelerinin hapsi ve muhakemeleri münasebetiyle, Denizli halkı Risale-i Nur'a alâkadar olmuştur. Adliyede iki-üç zat, mahkeme safahati esnasında Nurlara yakından alâkadarlık göstermişler ve Denizli'de Neşrine çalışmışlardır. Bilâhare Nur dairesinde "Hâkim-i âdil" ünvanıyla anılan mahkeme reisi ve âzaları ve Hizmetleri dokunan hamiyetperverler, âdilâne karar ve gayretleri ile bütün Ehl-i İmanın sürüruna vesile olmak gibi mânevî ve Ebedî parlak bir makam kazanmışlardır.

* * *

Said Nursî, Denizlide iki ay kaldıktan sonra, Afyon Vilâyetinin Emirdağ kazasında ikamete memur edilir. Emirdağ'ına 1944 senesi Ağustos ayında nefyedilir. İlk önce onbeş gün kadar bir otelde kalır, sonra kira ile bir eve yerleşir; ev kirasını da kendisi verir.

Emirdağ'ndaki hayatı şöyle hülâsa olunabilir:

Daimî tarassut altındadır. Mahkemeden beraat kazanması ve eserlerinin iade edilmesine rağmen, serbest bırakılmış değildir. Eskisinden daha ziyade kontrol ve mütemadiyen pencere ve kapısından nezarete mâruzdur. Mektublarında da beyan ettiği gibi: Denizli hapsinin bir aylık sıkıntısını bazan bir günde Emirdağ'nda çekiyordu. Üstada yapılan bed muameleler ve takınılan tavır, Emirdağ ahalisince yakından bilinmektedir. Denizli Mahkemesinin beraati üzerine, mahkeme eliyle Nurların intişarına ve Said Nursî'nin Hizmet-i İmaniyyesine sed çekemeyen gizli dinsizlik komiteleri, bu defa başka yollardan, idârî makamları evhamlandırip aleyhe geçirerek hattâ imhasına kadar çalışıyorlardı. Bu plân katî idi.

Bir bekçi, kapısı önünden ayrılmazdı. Üstad ile görüşebilmek pek müşküldü. Emirdağ'nda ilk defa Üstadla yakından alâkadar olan Çalışkanlar Hânedânı, kasabalarına nefyedilen bu Âlim ve Fâzıl İhtiyar Zâta yakından dostluk göstermişler, Hizmetine koşmuşlar, sîrf Lillâh için olan bu irtibatlarını sû-i tefsir edenlerin yalan ve tezviratına aldırmayarak alâkalarını gevsetmemişlerdi. Çalışkanlarla beraber Emirdağ'nda birçok sâdik Mü'minler Nura Talebe olmuşlar, Üstadın Hizmet-i Nuriyesine iştirak etmişler (**Hâşıye 1**) Nur Risalelerini okuyup yazmağa ve etrafa Neşre başlamışlardır. Üstadın Emirdağ'nda ikametinden sonra, Risale-i Nur'un Dersleriyle halkın mühim bir kısmının İlim, İman, Ahlâk ve Fazilet bakımından terakki ettiği herkesçe malûm olduğu gibi, resmî zatların ikrariyle de sâbittir. (**Hâşıye 2**)

Emirdağ Talebeleri, Üstadın Emirdağ'ndaki hayatına dair diyorlar ki:

Üstad Emirdağ'nda daimî tarassut altında bulunuyordu. Açık havalarda gezmeye çıkardı. Üstadın, bahar ve yaz mevsimlerinde

(Hâşıye 1): Bugün Emirdağ halkı, umumiyetle, Nurlara dost ve tarafدارdır. Pek çok Talebesi vardır. Emirdağında ve civar köylerde Nur Dersleri okunmaktadır.

(Hâşıye 2): Üstad Said Nursî, Emirdağ'ını bir Dershane-i Nuriye mânâsında kabul ettiğini söyler. Sav, Barla, Emirdağ, Eflâni gibi Nurların ekseriyetle yayılıp okunduğu kasaba ve köyleri, birer Dershane-i Nuriye ünvanıyla yâdedeler. Ve kendi Nurs köyü gibi sağ ve ölü umum ahalisine, masum çocukların ve mübarek hanımlarına Dua eder, mânevî kazancına hissedar eder.

mutlaka kırlara çıkmak âdeti idi. Yalnız başına gider, bir kaç saat kalır, sonra evine dönerdi. Kırlara çıktığı zaman, çok defa arkasından takip ettirilirdi. Bazan bekçiler, bazan jandarmalar takip ederdi. Hattâ bir defa arkasından kurşun attırılmış, fakat isabet etmemiştir. Bir gün bir resmî memur, arkasından koşarak, "Dışarı çıkmak yasak! Başına Bere koya-mazsın, Sarık saramazsın!" diye mütehakkimane ve mütecavizane ifadeler kullanmış. Üstad da geriye dönmüştür. Bu tarz muameleler çoktur.

Üstadın Emirdağ'daki Hizmeti ve meşgalesi, başka yerlerde olduğu gibi, yalnız bir vazifeye münhasır değildi. Gerek Lâhikalardaki Mektublardan, gerek ziyaretine gelen dostların ve eski İlim arkadaşları ve Talebelerinin ihbarından ve gerekse de kendine yakından alâkadar olan Talebe, komşu ve halkların müşahedatından anlaşılıyor ki: Hakka müteveccih, Hakikatten nebean eden müteaddit Hizmetleri, Vazifeleri vardi ve her bir günde de bu Vazifelerini ifaya çalışırdı. Hakaik-i Kur'âniyye Nurları olan "Sözler", "Lem'alar" gibi Eserlerini Te'lif, Tashih ve Neşr ile meşgul olmakla beraber Kelimat-1 Kudret olan masnuat ve mevcudati seyr ve temasaya, Kitab-1 Kâinatı mütalâaya çok müştak idi. Zemin yüzünde yazılan, bahar sahifesinde teşhir edilen Rahmet ve Hikmetin Mucizeli Eserlerini, eşcar ve nebatat ve hayvanattaki San'at-1 İlâhiyyenin Hârikalarını, simalarında parıldayan Tevhid Sikkelerini okumağa ziyadesiyle meftun idi. Böylece, Hakaik-i İmaniyyenin, Mârifetullahın nihayetsiz ufuklarında Hakkalyakîn mertebesinde kanat açıp geziyordu.

Esasen, Kur'ândan aldığı mesleğinin bir Esası, Tefekkürdür. Eserlerinde İnsani daima Tefekküre sevkeder ve Tefekkürü Ders verir. İlim ve Tefekkür ile kazanılan Marifet-i İlâhiyyenin, Ruh için Kâinat vüs'atinde bir genişlik temin ettiğini ve

وَفِي كُلِّ شَيْءٍ لَهُ آيَةٌ تَدُلُّ عَلَى أَنَّهُ وَاحِدٌ

herbir şeyde Sâni-i Vâhîde İşaretler, Delil ve Âyetler bulunduğu ifade eder; تَفَكَّرُ سَاعَةٍ خَيْرٌ مِنْ عِبَادَةٍ سَنَةٌ Sırrına göre hareket ederdi.

ÜSTADIN EMİRDAĞDA ZEHİRLENMESİ

Bir siyâsi memurun iğfali ve "İmhası için yukarıdan emir aldık" de mesine aldanın bir bekçibaşı, Üstadın penceresine geceleyin merdivenle çıkarak yemeğine zehir atmış, ertesi gün Üstad zehirlenerek kıvrانmaya başlamıştır. Zehirin tesiri çok azîm olduğu halde, kendisi: "Cevşenül-Kebir gibi Evrad-ı Kudsiyelerin Feyziyle ölümden muhafaza olunu-yorum. Fakat hastalık, izdirap çok şiddetlidir" derdi. Bir hafta kadar aç susuz denecek bir halde perişan bir vaziyette inlemiş, sonra biiznillâh Şifa bulup, tekrar tashihat gibi Risale-i Nur Vazifeleriyle ıştigale başlamıştı. Bu şiddetli hastalık zamanlarında asla Namazlarını terketmedi. Yalnız ikinci ve üçüncü zehirlenmek zamanında tahammülü gayrikabil bir hastalıkta iki üç gün Farzını yatağında ancak kılabildi.

Ölüm tehlikesi geçirdiği günlerde, bir gece sabaha kadar yanında nöbet bekleyip gözyaşları içinde Üstada dikkat eden iki Talebesi diyor: "Sabaha yakın, gözleri kapalı olduğu halde doğruldu, ellerini Dergâh-ı İlâhiyyeye açıp yavaş bir sesle birkaç Kelime ile Risale-i Nur Hizmetinin İnkışafına ve Talebelerinin Selâmetine Dua etti. Sonra bayılmış vaziyette yatağa düştü."

Hizmetini, sıra ile iki üç genç Talebesi ifa ederdi. Bir müddet onlar da menedilmişse de, çalışkan Talebeleri, Hizmetinden asla vazgeçmeye-rek yüksek bir Fedakârlık gösterdiler.

Emirdağ'ının resmî büyük bir memuru, bilâhare Nur'un Kahraman bir Talebesi olan arkadaşa: "Gizlice Said Nursî'nin imhası için, gizli bir plân ve emir var!" demiştir. İşte Üstada yapılan bütün muameleler, böyle bir plânın neticesi olarak cereyan etmiştir. Bir iki defaya münhasır değil, uzun seneler müddetince daimî olduğu için, yapılan zulüm, tarassut ve mânevî baskın çok elîm ve acı idi.

Üstad, ilk iki sene Çarşı Camiine gider, Cemaate iştirak ederdi. Ekser günler İkindi Namazını Camide kılار ve Yatsiya kadar orada kalır, sonra evine gelirdi. İki sene böyle devam etti; sonra kaymakam, İnsanlarla görüşüyor diye Camiden menetti. Emirdağ'ında ikameti zamanında başta Isparta olarak çok yerlerde Nur Risaleleri

el yazısıyla çoğaltıliyordu. Risaleleri okuyup müstefid olanlardan Üstadı görmeye gelenler pek çoktu. Fakat ziyarete gelenlerden az bir kısmı görüşebilmeye muvaffak olurdu. Daha ziyade Risale-i Nur'a Kemal-i Sadakatla ve İhlâsla Hizmet etmeye kabiliyetli olanlar ve sîrf Lillâh için Muhabbet ve Uhuvvet taşıyanlar görüşebilir, Üstadın Dersini, Sohbetini dinleyebildi. Üstad, muhtelif istidatta olan her ziyaretçinin derece-i fehim ve idrakine göre konuşur, nazarları Risale-i Nur'a ve Hizmet-i İmaniyeye çevirir, Risale-i Nur Hakikatlariyle İmana Hizmetin bu millete maddeten ve mânen en büyük menfaatleri temin edeceğini dâvâ ve izah ederdi. Gelen ziyaretçiler, muhtelif halk tabakalarından, gençlerden, Ehl-i İlimden idi. Denizli beraatından sonra memurlar arasında büyük intibah olmuş, Nur'a Talebe olanlar çoğalmıştı.

Üstad Gelenlerle Ne Konuşurdu?

Hemen umumiyetle, Risale-i Nur Hizmetinin yegâne maksadı olan İmanın kuvvetlenmesinin vatan ve milleti tehdit eden dinsizlik ve komünistlik tehlikesine mâni olduğunu; şimdi en elzem Vazifenin, fertlere ve cemiyete düşen Hizmetin İmanı kurtarmak ve kuvvetlendirmek bulunduğu; zamanın en büyük Dâvâsının Kur'âna sarılmak olduğunu, Risale-i Nur bütün kuvvetiyle bu meseleye hasr-ı nazar ettiğinden, vatan ve millet düşmanları, gizli dinsizler, bahanelerle hücumma geçip aleyhte tahrîklerde bulunduklarını; "Fakat biz müsbet hareket etmeye mecburuz. Elimizde Nur var, siyaset topuzu yok. Yüz elimiz de olsa, ancak Nura kâfi gelir" diyerek Nur'un Din düşmanlarını mağlûp edecekinden müsbet hareket etmenin atom bombası gibi tesiri bulunduğuundan, Risale-i Nur'un siyasetle hiçbir alâkası bulunmadığını; mesleğimizin en büyük Esasının İhlâs olduğunu, Riza-i İlâhîden başka hiçbir maksat ittihaz edilemeyeceğini, Nur'un Kuvvetinin işte bu olduğunu; İhlâsla, müsbet hareket etmekle İnayet ve Rahmet-i İlâhiyenin Risale-i Nur'u himaye edeceğini.. ilâ âhir.. beyan ederdi.

Üstadın Dersini ve Sohbetini dinleyenleri işhad ederek diyebiliriz ki:

Üstadın bir Dersi, bir Sohbeti, çok gençler için Vesile-i Necat olduğu gibi, Risale-i Nur'a Fedakârâne Hizmet için de bir menba-ı istinad olurdu. Nur'a Hizmet eden Fedakâr Talebelerin ekserisi böyle

bir veya birkaç defa Üstadın Dersinde, İkazında hazır bulunmuştur. Emirdağ'ında iken, Ankara'ya Nur Hizmeti için gönderdiği bir Talebesi, Hâl-i Âleme bakarak, "Bu İnsanlar ne zaman Nur Hakikatlarını dinleyecek, kalın zulmet perdeleri nasıl yırtılacak, mânevî karanlıklar nasıl izale olacak?" diye ümitsizlige düşer. Sonra bir gün Emirdağ'na Üstadın yanına döndüğü zaman, o büyük Üstad der: "Vazifemiz Hizmettir. Muvaaffak olmak, İnsanlara kabul ettirmek, Cenab-ı Hakkın Vazifesidir. Biz Vazifemizi yapmakla mükellefiz. Sen orada: Bu İnsanlar ne zaman Risale-i Nur'u dinleyecekler diye ümitsizlige düşme, merak etme! Kat'iyyen bil ki: Mele-i Âlânın hadsiz sâkinleri, bugün Risale-i Nur'u alkışlıyorlar. Onun için, hiç ehemmiyeti yok. Kîymet, kemiyyette değil, keyfiyettedir. Bazan bir halis ve Fedakâr Talebe, bine mukabildir" diyerek ye'sini giderir.

Üstad, kırlara ilk önce yaya olarak çıktı. Sonra faytonla gezmeye başlamıştır. Ücretsiz bir gün dahi arabaya bindiği görülmemiştir. Biz kendisine ancak masrafını idare edecek derecede fiyatını söyler, "Bunun burada fiati budur" derdik. Mutlaka bizim söylediğimizden fazlasını bize verir ve "Fiatını vermezsem olmaz. Nasıl mukabilini vermediğim bir lokma hediye beni hasta ediyor, bunun da ücretini vermeliyim ve vermeye mecburum" derdi.

Daha ziyade bahar, yaz ve güz mevsiminde gezer, kışın da arasına kırı çıktı. Emirdağ'ının dört tarafı açıklıktır. Buralarda Nurların Tashihine çalıştığı müteaddit Dershaneleri vardır. Emirdağ'na yerleşmesinden itibaren daimî tarassut altında bulunduğuundan ve kırlara çıktıığı zamanda çok defa jandarma ve bekçilerle takip edilmesinden dolayı yalnız gezer, yalnız oturur, yalnız çalışırıdı. Tâ 1947 senesine kadar böyle devam etti. Yalnız faytonunu idare eden bir Talebesi, yolda refakat eder, oturduğu zaman yalnız başına kalındı. Kırlarda ekseriyetle tashihatla meşgul oluyordu. Bir müddet el yazlarını tashihle vakit geçirirdi. Sonra Isparta ve İnebolu'daki Fedakâr Talebeleri, birer teksir makinesi elde ederek Nur Mecmualarını çoğaltmaya başladılar. Üstad, bundan sonra tashih için kendisine gelen mecmuaları tashihe başladı. Üstad, Nurların yazılmasına, teksirine çok ehemmiyet verirdi. "Risale-i Nur, bu asrı ve gelecek asırları tenvir edecek olan bir Mucize-i Kur'âniyedir." deyip, Nur'a aid Hizmeti, zamanın en büyük meselesi olarak kabul eder, bu ehemmiyetle davranırdı.

Üstad süratli bir yazıya ve hüsn-ü hatta mâlik olmadığı için, Risale-i Nur'un makbul, bereketli ve nurlu her günde Hizmetine, o da tashihatla iştirak ederdi. Saatlerce çalışır, yorulmak nedir bilmezdi. Nur Hizmetlerinin ifası, Üstad için mânevî bir gıda hükmünde idi. Bilhassa şiddetli hastalıklı zamanında dahi çalışması görülmüyordu. Hayat-ı içtimaiyeden çekilmiş olup kimse ile görüşmez, muhabereden de menedildiğinden, İnsanların cemaatlerinden gelen ünsiyet ve teselliden mahrum idi. Fakat O, bu yokluk içinde tükenmez bir Varlığa kavuşmuştu. Rahmet-i İlâhiyye Ona Nurları İhsan etmişti. Evlâd ü iyâl, mal-mülk, hiçbir şey ve yeryüzünde taht-ı temellükünde bir karış yeri yoktu. Yalnız bir Risale-i Nur'u vardı. Her şeyi O idi. Sevinci, medar-ı tesellisi O idi. Büttün istidatları ile Nurlara müteveccih idi. Fitrî Vazifesini, Nurların Ders ve Taallümü ile İnsanlara Neşri biliyordu.

Üstadın Sözlerindeki halâvet ve Hitabındaki Belâgat fevkâlâdedir. Gezinti esnasında, rastladığı İnsanlar arasında her sınıf halk bulunduğu gibi, bilhassa dağlarda, kırlarda, ormanlarda ziraat ve ticaretle uğraşan halktan pek çoklarıyla görüşmüştür ve sohbet etmiştir. Üstadın geniş, külli Hizmet-i Kur'ânîyyesinden sarf-ı nazar, faraza bütün meşgalesi ve Hizmeti eğer sohbetine ve gördüğü İnsanlara olan Ders ve İrşadına münhasır olsa dahi, yine emsalsiz denecek kadar büyük ve müessir bir Hizmettir. Kendilerinin bu sahadaki Hizmetleri, çok muazzamdır. Barla'da bulunduğu müddetçe Talebeliğine, Kardeşlige ve Âhiret hemşireligine kabul ettiği erkek ve kadınlar gibi, Emirdağ ve civar köylerde de pek çok Âhiret hemşireleri, Talebeleri ve Kardeşleri vardı. Bilhassa mâsum çocuklarla alâkadarlığı pek ziyadedir.

Üstadın İffet ve İstikametteki hudutsuzluğu, bilmüşahede sâbittir ve inkârı gayr-i kabildir. Hayatı boyunca, hanımlarla konuşmaktan, nazariyle dahi meşgul olmaktan şiddetle ictinab etmiştir. Bir Mektubundan anlaşıldığı gibi; gençliğinde dahi İffet ve İstikametin zirve-i müntehasında olduğu, Onu yakından tanıyan ve hayatına âşina olanların müşahedeleriyle sâbittir.

Bütün ahali, Üstadın nümune-i imtisal İffet ve İstikametini görerek, kendisine uhrevî ve mânevî alâkadarlık gösterirlerdi. Üstad, Âhiret hemşireligine kabul ettiği hanımlara ve mânevî evlât ve Talebeleri

addettiği masum çocuklara çok Dua ederdi. Kadınların Şefkat Kahramanı olduğunu; bu zamanda, İslâm Terbiyesi Dairesinde hareket etmenin elzem olduğunu; yetişen mâsum evlâtlarının Uhrevî Hayatlarından mes'ul ve eğer dindar yetiştirebilirlerse hissedar bulunduklarını, kendisinin çok hasta ve perişan olup Dua etmelerini istediğini, ihtiyar hanımlara Dua ettiğini, genç hanımlardan da Namazını kılanlara Dua edip Âhiret hemşiresi kabul edeceğini kısaca söylerdi. Ve zaten fazla konuşmadı. Mübarek Taife-i Nisa, Said Nursî'nin yüksek bir Ehl-i Hak ve Hakikat olduğunu, Kalblerinin safvetiyle hissederlerdi.

Üstadın mâsum çocuklarla sohbet ve muhaveresi ise; çok ibretli ve Saadetlidir. Emirdağ ve civarı köylerinde, yanına gelen mâsumlara, büyükler gibi ehemmiyet verip, Kalben onlara müteveccih olurdu. "Evlâtlarım! Siz mâsumsunuz, daha günahınız yoktur. Ben çok hastayım, bana Dua ediniz, sizin Duanız makbuldür. Ben sizi mânevî evlâtlarım ve Talebelerim olarak Duama dahil ettim" derdi. O çocuklar, gözlerinden akan Muhabbet Nurlarıyle Üstadı selâmlarlar; Üstad, gafil büyüklerden ziyade, onlara samimî ve ciddî Selâm ederdi. Ve "Bunlar istikbalin Nur Talebeleridir. Bana olan bu alâka ve teveccûhlerinin sebebi ise: Mâsum Ruhları hissediyor ki; Risale-i Nur, onların imdadına gelmiş. Ben de o Nurun bir Tercümanı olmam hasebiyle, gayr-ı ihtiyarî bu Fedakârane Muhabbet ve alâkayı gösteriyorlar" derdi.

Üstad, yanına gelen gençlere de; daima Nur Derslerini okumalarını, zamanın ahlâksızlık tehlikelerinden sakınmalarının büyük menfaat ve Saadetini onlara telkin ederek, Namaz kılmalarının lüzumunu ihtar ederdi. Bu tarzdaki Dersinden, belki binlerce gençler intibaha gelmişlerdir.

Yine kırlarda ve yollarda rastladığı memur ve işçilere her birisine münasip Ders verir, Namaz kılmalarının ehemmiyetini söyler ve o zaman dünyevî meşgalelerinin Âhiret hesabına geçeceğini telkin ederdi. Bilhassa bu nevi Dersi, "Din, terakkiye mânidir" diyenlerin fikirlerinin ancak birer hezeyan olduğunu gösterir. Bilâkis hem o İnsan için, hem vatan ve millet için İman Nuruna mazhar olmak, maddî - mânevî Saadet ve Terakkiyi temin eder. Namazını kılıp İstikametle hareket ettiği takdirde dünyevî çalışma ve gayretinin

Âhiret hesabına geçip Ebedî Saadet ve Nurları netice vermesi düşüncesi, ne kadar o vazifeyi iştıyakla severek yapmayı temin edeceği malûmdur. İşte bu Hakikati, bütün memurlar, san'atkârlar ve esnaf rehber ittihaz etmeli. Ve bu Ders, umuma telkin edilmelidir. Bu zikredilen bahis, deryadan bir katre nev'inden Üstadın saymakla bitmeyen millete menfaatlar Hizmetinden bir cüz'dür. İslâmiyete irtica, Mü'minlere mürteci diyenlere yazıklar olsun! (**Hâsiye**).

* * *

(Hâsiye): Dîni Farzlarını yerine getirmek suretiyle dünyevî çalışmaların da bir İbadet hükmüne geçtiğine dair Üstadımızın yanına gelenlere verdiği Derslerden bir kaç nümune:

1- Üstadımız Bediuzzaman Hazretleri ile birlikte, bir gün, Eskişehir'deki Yıldız Otelinde bulunuyorduk. Şeker Fabrikasından yanına gelen bir kaç işçi ve ustabaşına kısaca dedi:

"**Siz Farz Namazlarınızı kılsanız, o zaman, fabrikadaki bütün çalışmalarınız İbadet hükmüne geçer. Çünkü, milletin zarurî ihtiyacını temin eden mübarek bir Hizmette bulunuyorsunuz.**"

2- Yine bir gün, Eğridir yolunda oturmuş Rehber'i okuyorduk. Tren yolunda çalışan birisi geldi. Ve Üstad, ona da aynı şekilde: Feraizi eda edip, kebairden çekilmek şartıyla; bütün çalışmalarının İbadet olduğunu, çünkü: On saatlik bir yolu bir saatte kestirmeğe vesile olan tren yolunda çalıştığından Mü'minlere, İnsanlara olan bu Hizmetin boş gitmeyeceğini, Ebedî Hayatında sevincine medar olacağını ifade etmiştir.

3- Yine bir gün vakityle Eskişehir'de, tayyareciler ve subaylar ve askerlere de aynen şu Dersi vermişti: "Bu tayyareler, bir gün İslâmiyete büyük Hizmet edecekler. Farz Namazlarınızı kılsanız, kılamadığınız zaman kaza etseniz asker olduğunuz için her bir saatınız, on saat İbadet; hususan hava askeri olanların bir saati, otuz saat İbadet sevabını kazandırır. Yeter ki Kalbinde Îman Nuru bulunsun ve Îmanın lâzımı olan Namazı îfa etsin.

4- Hem Barla, hem Isparta, hem Emirdağ'da çobanlara derdi: "Bu hayvanlara bakmak, büyük bir İbadettir. Hattâ, bazı Peygamberler de çobanlık yapmışlar. Yalnız, siz Farz Namazınızı kılınız, tâ Hizmetiniz Allah için olsun."

5- Yine bir gün, Eğridir'de, elektrik santralinin inşasında çalışan amele ve ustaya: "Bu elektriğin umum millete büyük menfaati var. O umumî menfaattan hissedar olabilmeniz için, Farzınızı kılınız... O zaman bütün sa'yiniz, Uhrevî bir Ticaret ve İbadet hükmüne geçer." demiştir.

Bu neviden onbinler misaller var.

Daimî Hizmetinde bulunan Talebeleri

Üstadın, Emirdağ'daki ikameti sırasında Onun ve Talebelerinin yazdığı Mektublardan bir kısmı

Emirdağ'daki Kardeşlerime,

Benim hakkımda evham edenlere deyiniz ki: Biz, Hizmet ettiğimiz bu Adamin yirmi senelik hayatının bütün mahrem ve gayr-i mahrem Mektublarını ve Kitablarını ve Esrarını hükûmet şiddetli taharriyatla elde etti. Dokuz ay; hem Isparta, hem Denizli, hem Ankara adliyeleri tedkikten sonra, bir tek gün cezayı, bir tek Talebesine vermeyi mucib bir madde -beş sandık Kitablarında ve Evraklarında- bulunmadı ki; hem Ankara Ehl-i Vukufu, hem Denizli Mahkemesi ittifakla beraetine karar verdiler.

Hem, bu zarurî işlerini ihtiyarlığına hürmeten gördüğümüz Adam, mahkemece dâva etmiş ve bütün hazır arkadaşlarını şahid gösterip, tasdik ettiğini ki: Yirmi senedir hiçbir gazeteyi ve siyasi eserleri ne okumuş, ne sormuş, ne bahsetmiş; ve on senedir, hükûmetin iki reisinden ve bir vali ve bir meb'usundan başka hiç bir erkânı ve büyük me'murlarını bilmiyor ve tanımıyor ve tanımağa merak etmemiştir. Ve üç senedir Harb-i Umumîyi ne sormuş, ne bilmiş, ne merak etmiş, ne radyo dinlemiştir. Ve intişar eden yüzotuz Te'lifatından, yirmi sene zarfında yüzbin adamın dikkatle okuduğu halde ne idareye, ne âsâyişe, ne vatana, ne millete hiçbir zararı hükûmet görmemiştir. Beş vilâyetin dikkatli zabıtaları ve taharri me'murları ve mahkeme işiyle istigal eden üç vilâyetin ve merkez-i hükûmetin dört adliyelerinin ağır ceza mahkemeleri en ufak bir suç bulmamış ki, tahliyelerine mecbur oldular. Eğer bu Adamin dünya iştihası ve siyasete meyli olsaydı; hiç imkânı var mı ki, bir tereşuharı ve emareleri bulunmasın! Halbuki mahkeme safahatında hiçbir emare bulamadılar ki, muannid bir müddeiumumî, mecbur olup vukuat yerinde imkânı istimal ederek mükerrerden iddianamesinde "yapabilir" demiş ve "yapmış" dememiş. Yapabilir nerede? Yapmış nerede? Hattâ mahkemedede Said ona demiş: "Herkes bir katli yapabilir, bu iddianız ile herkesi ve sizi mahkemeye vermek lâzım geliyor..."

Elhâsil: Ya bu Adam tam divanedir ki, bu derece dehşetli umur-u dünyaya karşı lâkayd kalıyor veyahut bu vatanın ve bu milletin

en büyük bir Saadetine İhlâsla çalışmak için, hiçbir şeye tenezzül etmez ve ehemmiyet vermez. Öyle ise bunu tâciz ve tazyik etmek, vatan ve millete ve âsâyîş bir nevi ihanettir. Ve Onun hakkında bu çeşit evham etmek, bir divaneliktir.

* * *

KENDİ KENDİME BİR HASB-I HALDİR

Bu hasb-ı hali Ankara makamâtına işittirmeyi ıslahdan sonra sizin tensibinize havale ederim.

Hâkim, kendisi müddeî olsa, elbette "Kimden kime şekvâ edeyim, ben dahi şâştım," benim gibi bîçarelere dedirtir. Evet, şimdiki vaziyetim hapisten çok ziyade sıkıntılıdır. Bir günü, bir ay haps-i münferid kadar beni sıkıyor. Bu gurbet ve ihtiyarlık ve hastalık ve yoksulluk ve zâfiyette, kişi'nin şiddetti içinde herseyden men'edildim. Bir çocukla bir hastalık adamdan başka kimse ile görüşmem. Zaten ben, tam bir haps-i münferidde yirmi senedenberi azab çekiyorum. Bu halden fazla bana tecrid ve tarassutlarıyla sıkıntı vermek ise, Gayretullah'a dokunup, bir belâya vesile olmasından korkulur. Mahkemedede dediğim gibi, nasılki dört def'a dehşetli zelzeleler, bize zulmen taarruzun aynı zamanında gelmesi gibi pek çok vukuat var... Hattâ tahmin ederim ki; benim hukukumu muhafaza ve beni himaye etmek için çok güvendiğim Afyon Adliyesi, Denizli Mahkemesi'ndeki Risale-i Nur hakkında müracaatima bilâkis ehemmiyet vermedi, beni me'yus etti, adliyenin yanınına bir vesile oldu ihtimali var.

Ben derim ki: Benim hakkımda vicdanlı ve insaniyetli olan bu kazanın hükûmeti, zabıta ve adliyesiyle beraber beni tam himaye etmek en ehemmiyetli bir vazifesidir. Çünkü, yirmi senelik bütün Eserlerimi ve Mektublarımı üç adliye ve merkez-i hükûmet dokuz ay tedkikten sonra beraetimize ve tahliyemize karar verdi. Fakat, ecnebi menfaati hesabına ve bu millet ve bu vatanın pek büyük zararına çalışan bir gizli komite bizim beraetimizi bozmak için, her tarafta, habbeyi kubbe yaparak bir kısım me'murları aleyhime evhamlandırdılar. Bir maksadları; benim Sabrım tükensin, artık yeter dedirsinler. Zaten onların şimdi benden kızdıklarının bir sebebi, sükûtumdur; dünyaya karışmamaktır. Âdetâ ne için karışmıyorsun, tâ karışsın maksadımız yerine gelsin diyorlar...

Aleyhime hükûmetin bir kısım me'murlarını evhamlandırmakta istİmal ettikleri bir iki desiselerini beyan ediyorum.

Derler: "Said'in nüfuzu var. Eserleri hem te'sirli, hem kesretlidir. Ona temas eden, Ona dost olur. Öyle ise, Onu her şeyden tecrid etmek ve ihanet etmekle ve ehemmiyet vermemekle, ve herkesi Ondan kaçırmakla ve dostlarını ürkütmede nüfuzunu kırmak lâzımdır" diye hükûmeti şaşırtır, beni de dehşetli sıkıntılar sokarlar. Ben de derim:

Ey bu millet ve vatanı seven Kardeşler! Evet, o münafıkların dedikleri gibi, nüfuz var. Fakat benim değil, belki Risale-i Nur'undur. Ve O kırılmaz; Ona ilişikçe kuvvetlesir. Ve millet ve vatan aleyhinde hiçbir vakit istimâl edilmemiş ve edilmez ve edilemez. İki adliye, on sene fâsila ile şiddetli ve hiddetli yirmi senelik evrakımı tedkikat neticesinde, bir hakikî sebeb cezamıza bulmaması, bu Dâvaya cerhedilmez bir şâhiddir.

Evet, Eserler te'sirlidir. Fakat, millet ve vatanın tam menfaatine ve hiçbir zarar dokundurmadan yüzbin adama kuvvetli Îman-ı Tahkîkî Dersi vermekle, Saadet ve Hayat-ı Ebediyelerine tam Hizmette te'sirlidir. Denizli hapishanesinde, kısmen ağır ceza ile mahkûm yüzler adam, yalnız "Meyve Risalesi"yle, gayet uslu ve mütedeyyin suretine girmeleri; hattâ iki-üç adamı öldürenler, Onun Dersiyle daha tahta bitini de öldürmekten çekinmeleri ve o hapishane müdürüün ikrarıyla, hapishanenin bir Terbiye Medresesi hükümü alması, bu müddeaya reddedilmez bir senettir, bir hüccettir.

Evet, beni herseyden tecrid etmek, işkenceli bir azâb ve katmerli bir zulümdür ve bu millete gadırkı bir hiyanettir. Çünkü otuz-kırk sene, hayatımı bu millet içinde geçirdiğim halde, temasımdan hiç zarar görmedigine ve bu dindar millet çok muhtaç olduğu Kuvve-i Mâneviye ve Teselli ve Kuvvet-i İmaniye menfaatini gördüğünde kat'î bir delili; bu kadar aleyhimde olan şiddetli propagandalara bakmayarak her tarafta Risale-i Nur'a fevkâlâde teveccûh ve rağbet göstermeleri.. hattâ itiraf ederim, yüz derece haddimden ziyade lâyık olmadığım büyük iltifat etmesidir.

Ben iştittim ki, benim iaşeme ve istirahatime buradaki hükûmet müraaat etmiş, kabul cevabı gelmiş. Ben bunların İnsaniyetine teşekkürle beraber, derim: En ziyade muhtaç olduğum ve hayatında

en esaslı Düstur olan, Hürriyetimdir. Asılsız evham yüzünden, emsalsiz bir tarzda Hürriyetimin kayıdlar ve istibdatlar altına alınması, beni hayattan cidden usandırıyor. Değil hapis ve zindanı, belki kabri bu hale tercih ederim. Fakat, Hizmet-i İmaniyede ziyade meşakkat ise ziyade Sevaba sebep olması bana Sabır ve Tahammül verir. Madem bu insaniyetli zatlar benim hakkımda zulmü istemiyorlar, en evvel benim meşru dairedeki Hürriyetime dokundurmasınlar. Ben ekmeksiz yaşamam, hürriyetsiz yaşayamam. Evet, ondokuz sene bu gurbette yalnız ikiyüz banknot ile, şiddetli bir iktisat ve kuvvetli bir riyazet içinde kendini idare ederek, Hürriyetini ve İzzet-i İlmiyesini muhafaza için kimseye izhâr-ı hâcet etmeyen ve minnet altına girmeyen ve Sadaka ve Zekât ve maaş ve hediyeleri kabul etmeyen bir Adam, elbette iaşeden ziyade, Adalet içinde Hürriyete muhtaçtır. Evet, emsalsiz bir tazyik altındayım. Bir-iki cüz'î nümunesini beyan ediyorum.

Birisı: Mahkemece, Risale-i Nur'un ilmî bir Müdafaanamesi ve Ankara'nın yedi makamâsına ve Reis-i Cumhura Müdafaatımla beraber gönderilen ve neticede Ankara Ehl-i Vukufunun takdiriyle beraetimize bir sebep olan ve hapis arkadaşlarının bana bir yâdigâr ve hâtıra olmak üzere güzel yazılarıyle birkaç Nûşası yazılan ve elimde bulunan ve Denizli Zabıtası görüp ilişmeyen ve Afyon polishanesinde bir gece ve buranın zâbitasında da açık olarak bir gece kalan "Meyve Risalesi" ile "Müdafaaname"yi, hergün endişeler içinde, bunları da elimden almasın diye saklıyordum. Belki beni taharri edecekler telâşı ile, bu gurbette tanımadığım adamlara, bunları sakla diyemediğimden çok üzülüyordum.

İkincisi: Denizli Mahkemesi hiç ilişmediği ve Eskişehir Mahkemesi yalnız bir tek Kelimesine ilişip, bir tek Harfle cevabını alan "İhtiyarlar Risalesi"ni, İstanbullu bir adam, burada, bir adamdan alıp İstanbul'a götürmüştür. Her nasılsa aleyhimdeki bir dinsizin eline geçmiş. Habbeyi on kubbe yaparak vilâyet zabıtاسını şaşırtıp: "Kiminle görüşüyor, yanına kimler gidiyor?" diye beni sıkmağa başladılar. Her ne ise, bunlar gibi çok acı nümuneler var.. Fakat en mânasızı budur ki; beni konuşturptomak için, Hizmetimde bir çocukla bir hastalıklı adamdan başka herkesi ürkütüp, benden kaçırmalarıdır. Ben de derim:

On adamın benden çekinmeleri yerine; onbinler, belki yüz binler Müslüman, Risale-i Nur'un Dersine hiçbir mânie ehemmiyet vermeyerek devam ediyorlar. Hem bu memlekette, hem hariç Âlem-i İslâm'da çok kuvvetli Hakikatları ve çok kıymetli faideleri için tam bir revaç ile intişar eden Risale-i Nur'un binler Nüshalarından herbiri, benim yerimde benden mükemmel konuşuyor. Benim susmamla, Onlar susmaz ve susturulmazlar.

Hem, mâdem mahkemece isbat edilmiş ki; yirmi seneden beri siyasetle alâkamı kestiğim ve hiçbir emâre aksine zuhur etmediği halde elbette benimle görüşenden tevehhüm etmek pek mânasızdır.

* * *

(Kendi Kendime Hasb-ı Hal Nâmındaki Parçaya Lâhika olarak)

Adliye Vekiliyle ve Risale-i Nur'la Alâkadar Mahkemelerin Hâkimleriyle Bir Hasb-ı Haldir

Efendiler! Siz, ne için sebepsiz bizimle ve Risale-i Nur'la uğraşıyorsunuz? Kat'iyyen size haber veriyorum ki: Ben ve Risale-i Nur, sizinle değil mübareze, belki sizi düşünmek dahi Vazifemizin haricindedir. Çünkü: Risale-i Nur ve hakikî Şakirdleri, elli sene sonra gelen Nesl-i Âtiye gayet büyük bir Hizmet ve onları büyük bir vartadan ve millet ve vatanı büyük bir tehlikeden kurtarmağa çalışıyorlar. Şimdi bizimle uğraşanlar, o zaman kabirde elbette toprak oluyorlar. Farz-ı muhal olarak o Saadet ve Selâmet Hizmeti bir mübareze olsa da, kabirde toprak olmağa yüz tutanları alâkadar etmemek gerektir.

Evet, hürriyetçilerin Ahlâk-ı İçtimaiyede ve Dinde ve Seciye-i Milliyede bir derece lâübalilik göstergeleriyle, yirmi-otuz sene sonra; dince, ahlâkça, namusça şimdiki vaziyeti gösterdiği cihetinden; şimdiki vaziyette de, elli sene sonra bu dindar, namuskâr, kahraman seciyeli milletin Nesl-i Âtisi, Seciye-i Dîniye ve Ahlâk-ı İçtimaiye cihetinde, ne şekle girecek elbette anlıyorsunuz. Bin senedenberi bu Fedakâr Millet, bütün Ruh u Câniyle Kur'ânın Hizmetinde emsalsız Kahramanlık gösterdikleri halde, elli sene sonra o parlak mâzisini dehşetli lekedar belki mahvedecek bir kısım nesl-i âtînin eline elbette Risale-i Nur gibi bir Hakikatı verip, o dehşetli sukuttan kurtarmak

en büyük bir Vazife-i Milliye ve Vataniye bildiğimizden; bu zamanın İnsanlarını değil, o zamanın İnsanlarını düşünüyoruz.

Evet efendiler! Gerçi Risale-i Nur sırf Âhirete bakar; gayesi Rıza-yı Îlâhî ve Îmamı kurtarmak ve Şâkirdlerinin ise, kendilerini ve vatandaşlarını idam-ı ebedîden ve ebedî haps-i münferidden kurtarmaya çalışmaktadır, fakat, dünyaya aid ikinci derecede gayet ehemmiyetli bir Hizmettir; ve bu millet ve vatanı anarşilik tehlikesinden ve Nesl-i Âtînin bîcareler kısmını dalâlet-i mutlakadan kurtarmaktır. Çünkü, bir Müslüman başkasına benzemez. Dîni terkedip İslâmîyet Seciyesinden çıkan bir Muslim; dalâlet-i mutlakaya düşer, anarşist olur, daha idare edilmez. Evet, eski Terbiye-i İslâmiye'yi alanların yüzde ellisi meydanda varken ve An'anât-ı Milliye ve İslâmiye'ye karşı yüzde elli lâkaydlik gösterildiği halde, elli sene sonra, yüzde doksanı nefş-i emmareye tâbî olup millet ve vatanı anarşiliğe sevketmek ihtimalının düşünülmesi ve o belâya karşı bir çare taharrîsi, yirmi sene evvel beni siyasetten ve bu asırdaki İnsanlarla uğraşmaktan kat'iyyen men'ettiği gibi; Risale-i Nur'u, hem Şâkirdlerini, bu zamana karşı alâkalarını kesmiş; hiç onlarla ne mübareze, ne meşgûliyet yok.

Mâdem Hakikat budur, adliyelerin, değil beni ve onları itham etmek; belki, Risale-i Nur'u ve Şâkirdlerini himaye etmek en birinci vazifelelidir. Çünkü onlar bu millet ve vatanın en büyük bir Hukukunu muhafaza ettilerinden, onların karşısında, bu millet ve vatanın hakikî düşmanları Risale-i Nur'a hücum edip, adliyeyi şaşırtıp, dehşetli bir haksızlığa ve adaletsizliğe sevkediyorlar. Küçük iki nüümnesini beyan ediyorum.

Ezcümle: Hapisteki arkadaşlarından, Selâm Kelâmdan ibaret ve Arabî bir Risalemin fiati olan on banknotu, buradaki bir adama gönderip; tâ Isparta'da Tab' masrafını veren o Nüshalar sahibine verilsin diyen Mektubu yüzünden; hem adliye, hem hükümet bana sıkıntilar verip; hem vâsita olan adamı taharri etti. Bu sinek kanadı kadar ehemmiyeti olmayan bir âdi Mektubu, hem altı ay zarfında bir tek âdi muhabereyi bu kadar büyük bir mes'ele suretine getirmek, elbette adliyenin şerefine, haysiye-tine yakışmaz.

İkinci nümine: Benim gibi garib, ihtiyar ve zaif ve beraet etmiş bir misafire, herkesi, hattâ Hizmetçilerini resmen propaganda ile

ondan ürkütmek, kendini perişan bir vaziyete sokmak bu vilâyetteki hükûmetin hamiyet-i millîyesine yakışmadığından, sinek kanadı kadar mevhüm bir zarara dağ gibi ehemmiyet verip alehimde resmen propaganda yapmak, "kimin ile görüşüyor ve yanına kim gidiyor?" diye herkese bir telâş vermek.. hükûmetin hikmeti ve hâkimiyeti, bu acib hâlete elbette tenezzül etmemek gerektir. Her ne ise, bu iki madde gibi, muttali olanlara hayret veren çok maddeler var...

Efendiler! Dalâlet ve fenâliklar cehaletten gelse, defetmesi kolaydır. Fakat, fenden, İlimden gelen dalâletin izalesi çok müşkildir. Bu zamanda dalâlet fenden, İlimden geldiği için, ancak onları izale etmeye ve Nesli Âtiden o belâya düşen kısmını kurtarmağa, karşılarında dayanmağa Risale-i Nur gibi her cihetle mükemmel bir Eser lâzımdır. Risale-i Nur'un bu kıymette olduğuna delil şudur ki: Yirmi senedenberi, benim şiddetli ve kesretli bulunan muarızlarım ve şiddetli tokatlarını yiyen feylesofların hiçbirisi, Risale-i Nur'a karşı çıkmamış ve cerhedenmemiş ve çıkamaz. Ve dokuz ay, üç adliye ve merkez-i hükûmet ehl-i vukufu, yüz Kitabtan ibaret eczalarında, bizi mes'ul edecek bir tek madde bulamamalarıdır. Ve binler Ehl-i Dikkat olan Risale-i Nur Şâkirlerine kanaat-i kat'iyye veren, İşârât-ı Kur'anîye ve Îhbârât-ı Gaybiye-i Aleviyye ve Gavsiyyenin, bu asırda Risale-i Nur'un Ehemmiyetine ve Makbuliyetine imza basmalarıdır.

Evet, adliyeler, hukukları muhafaza etmek ve haksızları tecavüzdenden durdurmak, vazifeleri olmak cihetile; Risale-i Nur'un yüz Risalesi, yirmi senede, yüzbin adamın Saadetlerine Hizmet ettiği sâbit olmakla beraber; on senedenberi, iki mahkeme ve merkez-i hükûmet ve birkaç vilâyeten zâbitaları ve Denizli Mahkemesi münasebetiyle dokuz ay bütün mahrem ve gayr-i mahrem Evraklarımızda ve Risalelerde millete ve vatana bir zararlı maddeyi ve mûcib-i ceza bir yanlış görmediğinden, elbette Risale-i Nur'un bu vatanda gayet küllî ve büyük Hukuku var. Bu küllî ve çok ehemmiyetli Hukuku nazara almayıp, âdî evraklar gibi müsadere ederek, millete ve Takviye-i Îmâna muhtaç bîcârelere pek büyük bir haksızlığı nazara almamak ve adî bir adamın cüz'î ve küçük bir Hakkını ehemmiyetle nazara almak; adliyeyi mahiyetine ve Adaletin Hakikatına hiçbir cihetle yakışmaz, diye size hatırlatıyoruz.

Doktor duzi'nin vesair zındıkların eserlerine ilişmemek, Risale-i Nur'a ilişmek, Gazab-ı İlhâhinin celbine bir vesile olabilir diye korkuyoruz. Cenâb-ı Hak, size insaf ve merhamet ve bize de Sabır ve Tahammûl İhsan eylesin. **آمين**....

Gayr-i resmî, fakat tecrid-i mutlakda
Said Nursî

* * *

**(Bu istida, üç makamata gönderilmiştir. Oradaki Kardeşlerime
bir me'haz olmak için gönderildi.)**

Yirmi senedenberi sabredip süküt eden bir mazlumun şekvâsını dinlemenizi istiyorum! Hürriyetin en geniş suretini veren cumhuriyet hükûmetinde herbir hürriyetten men'edilmekle beraber, düşmanlarım, benim aleyhime her cihetle serbest olarak beni eziyorlar. Hürriyet-i Vicdan ve Hürriyet-i Fikr-i İlmiyeyi te'min eden Cumhuriyet Hükûmeti ya beni tam himâye edip, garazkâr, evhamlı düşmanları sustursun veya bana, düşmanlarım gibi Hürriyet-i Kalem verip, Müdafaatıma yasak demesin. Çünkü, resmen, perde altında her muhabereden men'im için postahanelere gizli emir verilmiş. Su ve ekmeğimi getiren birtek çocuktan başka kimse ile beni görüştürmemek için tenbihat verildiği bir zamanda, eskidenberi benim muarızlarım fırsat bulup, tam mahkeme-i temyizin beraetimizi tasdik ederek, mahkemedeki ehl-i vukufun tahsin ettikleri Kitablarımı almayı beklerken, o düşmanlarım, hiç münasebetim olmayan bir iki mahrem Risalelerimi verdirdi, sonra meslekçe benim aleyhimde bir iki ehl-i vukufun eline geçirip, aleyhimde fena bir rapor hazırladıklarını işittim. Daha Sabır ve Tahammûlüm kalmadı. Ben hükûmet-i cumhuriyenin bütün erkânlarına, belki dünyaya ilân ediyorum ki:

**Kur'an-ı Hakîm'in Sîrr-ı Hakikatiyle ve İ'câzının Tâlsîmiyle,
benim ve Risale-i Nur'un programımız ve mesleğimiz ve bilfiil seme-
resini gördüğümüz ve çalıştığımız ve gaye-i hareketimiz ve hedefimiz,
ölümün idam-ı ebedîsinden İman-ı Tahkîkî ile bîcâreleri kurtarmak
ve bu mübarek milleti de her nevi anarşilikten muhafaza etmektir.**

İşte Risale-i Nur, üç ehl-i vukuf hey'etinin ve üç mahkemenin incelemesinden geçtiği halde, bu iki Vazife-i Kudsiyeden başka, kasdî

olarak dünyaya, idareye, âsâyişe dokunacak ciheti olmadığına, yirmi senelik hayatım ve yüzotuz Risale-i Nur meydanda cerhediumuz bir hüccettir.

Evet, mahkemece dâva ettiğim ve benimle münasebettar bütün dostlarımın tasdiki altında, yirmi senedenberi hiç müracaat etmeyen ve on senedenberi hükümetin erkânlarını -birkaçı müstesna olarak- bilmeyen ve dört senedenberi dünya harbinden ve hâdisatından hiç haber almayan ve merak etmeyen bu bîçâre mazlum Said, hiç imkânı var mı ki, ehl-i siyasetle uğraşın ve idareye ilişsin ve âsâyişin ihlâline meyli bulunsun... Eğer zerre miktar bulunsaydı; "Karşımda kimler var, dünyada neler oluyor, bana kim yardım edecek?" diye soruşturacaktı, merak edecekti, karışacaktı, hîlelerle büyulkere hulûl edecekti. En elîm cüz'î bir hâdise şudur ki :

"Bir tecrid-i mutlak içinde her muhabereden kesilmiş vaziyetimden kurtulmak için hapse girmeye bir bahane bulunuz ki; beni hapse alsınlar, bu azabdan kurtulayım" diye bâzı dostlarımı bir gizli Mektub elden göndermiştim. Tâ benim Hayatımın Sermayesi ve Neticesi ve gayet ziynetli bir surette tezyin edilmiş Risale-i Nur'dan, Denizli'de mahkemedede bulunan Kitablarımı yakını olayım ve teslim almaya çalışıyorum. Maatteessüf, aleyhime olan oradaki ehl-i vukuftan birtek adam beni müdafaa ederken, o dahi Mektubumu görüp, hapse girmem için aleyhime hüküm vermeye mecbur olmuş.

Beni hapislere sokan muarızlarımın bir bahaneleri de -o mahkemedede ondan beraet kazandığım- "Tarikatçılık"tır. Halbuki, Risale-i Nur'da daima dâva edip demişim: "Zaman Tarikat zamanı değil, belki Îmanı kurtarmak zamanıdır. Tarikatsız Cennete gidenler çoktur, Îmansız Cennete giden yoktur" diye bütün kuvvetimizle Îmana çalışmışız. Ben Hocayım, Şeyh değilim. Dünyada bir hanem yok ki... Nerede Tekkem olacak?... Bu yirmi sene zarfında, bir tek adam yok ki; çıkışın desin: "Bana Tarikat Dersi vermiş" Ve mahkemeler ve zâbitalar bulmamışlar. Yalnız eskiden yazdiğim Tarikatların Hakikatlarını ilmen beyan eden "Telvihat Risalesi" var ki, bir Ders-i Hakikattır ve yüksek bir Ders-i ilmîdir, Tarikat Dersi değildir. Hürriyet-i Vicdanı esas tutan hükûmet-i cumhuriyetenin, elbette bu milletin milyarlar Ecdadının Ruhları bağındığı bir Hakikata ve onun yolunda dünyaya meydan okudukları.. ve Îman-ı Tahkîkiyî galibane

felsefeye karşı isbat eden bir Eseri ve Hâdimlerini himaye etmek, ehemmiyetli bir vazifesidir. Yoksa, o zaif Hâdîmin ellerini bağlayıp, binler düşmanlarını Ona saldırtmaya, hiçbir vecihle o cumhuriyetin düsturları müsaade etmez... Cumhuriyet beni dinleyecek diye şekvâmi yazdım. Evet

حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ derim.

* * *

**بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ
السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ**

Aziz Sıddık Kardeşlerim,

(Hem mânevî, hem maddî bir kaç cihette sorulan bir suale mecburiyet tahtında bir cevabtr.)

Sual: Neden, ne dahilde, ne hariçte bulunan cereyanlara ve bilhassa siyasetli cemaatlere hiçbir alâka peyda etmiyorsun? Ve Risale-i Nur ve Şâkirdlerini mümkün olduğu kadar o cereyanlara temastan men'ediyorsun?... Halbuki, eğer temas etsen ve alâkadar olsan, birden binler adam Risale-i Nur Dairesine girip, parlak Hakikatlarını neşredeceklerdi; hem bu kadar sebebsiz sıkıntılara hedef olmayacaktın.

Elcevab: Bu alâkasızlık ve içtinabin en ehemmiyetli sebebi, mesleğimizin Esası olan "İhlâs" bizi men'ediyor. Çünkü: Bu gaflet zamanında, hususan tarafgirane mefkûreler sahibi, hersey'i kendi meslegine âlet ederek, hattâ dinini ve uhrevî harekâtını da, o dünyevî mesleğe bir nevi âlet hükmüne getiriyor. Halbuki, Hakaik-1 İmaniye ve Hizmet-i Nuriye-i Kudsiye, Kâinatta hiçbir şey'e âlet olamaz. Rıza-yı İlâhi'den başka bir gayesi olamaz. Halbuki şimdiki cereyanların tarafgirane çarışmaları hengâmında bu Sîrr-ı İhlâsi muhafaza etmek, Dinini dünyaya âlet etmemek müşkilleşmiş. En iyi çare, cereyanların kuvveti yerine, İnayet ve Tevfik-1 İlâhiye'ye dayanmaktadır.

İçtinabımızın çok sebebelerinden bir sebebi de; Risale-i Nur'un dört Esasından birisi olan "Şefkat etmek" zulüm ve zarar etmemektir.

Cünkü، **وَلَا تُرِّزُّ وَازْرَهُ وَزَرَ أُخْرَى** yâni "Birisinin hatâsiyle, başkası veya akrabası hatâkâr olmaz; cezaya müstehak olmaz." olan Düstur-u İrade-i İlâhiye'ye karşı, bu zamanda **إِنَّهُ كَانَ ظَلُومًا جَهُولًا** Sirriyle şedit bir zulüm ile mukabele eder. Tarafgirlik hissiyle, bir câninin hatâsiyle değil yalnız akrabasına, belki taraftarlarına dahi adâvet eder. Elinden gelse zulmeder. Elinde hüküm varsa, bir adamın hatâsiyle bir köye bomba atar. Halbuki bir mâsumun Hakkı, yüz câni için feda edilmez; onların yüzünden ona zulmedilmez. Şimdiki vaziyet, yüz mâsumu birkaç câni için zararlara sokar. Meselâ: Hatâlı bir adama müteallik, bîcâre ihtiyar vâlide ve pederi ve mâsum çoluk çocukları ezmek, perişan etmek, tarafgirane adâvet etmek, şefkatin Esasına zittir. Müslümanlar içinde tarafgirane cereyanlar yüzünden, böyle mâsumlar zulümden kurtulamıyorlar. Hususan ihtilâle sebebiyet veren vaziyetler, bütün bütün zulmü dağıtır, genişletir. Cihad-ı Dînide olsa, kâfirlerin çoluk çocukların vaziyetleri aynıdır. Ganimet olabilir; Müslümanlar, onları kendi mülküne dahil edebilir. Fakat İslâm dairesinde birisi dinsiz olsa, çoluk çocuğuna hiçbir cihetle temellük edilmez; Hukukuna müdahale edilmez. Çünkü o mâsumlar, İslâmiyet râbitasiyle dinsiz pederine değil, belki İslâmiyet'le ve Cemaat-i İslâmiye ile bağlıdır. Fakat, kâfirin çocuklar, gerçi Ehl-i Necattirlar; fakat hukukta, hayatı pederlerine tâbi ve alâkadar olmasından, Cihad darbesinde o mâsumlar memlûk ve esir olabilirler.

Umum Kardeşlerime birer birer Selâm ve kârı binler olan Leyle-i Mi'râcınızı tebrik ederim. Merhum Hacı İbrahim'in, Re'fet bey gibi müteallîkatlarına benim tarafimdan tâziye edip, deyiniz ki: "O Merhum, Risale-i Nur Talebeleri Dairesi içindedir; daima onlara olan Dualara mazhardır. Biz de hususî ona Dua ederiz."

Said Nursî

* * *

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ اللَّهُ عَزَّلَهُ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَّ كَاتِبٍ

Aziz Siddık Kardeşlerim,

(Bir suale mecburî cevabının tetimmesidir)

Bu yaz mevsimi, gaflet zamanı ve derd-i maişet meşgalesi hengâmi ve Şuhur-u Selâsenin çok sevablî İbadet vakti ve zemin yüzündeki firtınaların silâhla değil, diplomatlîk çarpışmaları zamanı olduğu cihetle; gayet kuvvetli bir Metanet ve Vazife-i Nuriye-i Kudsiyede bir Sebat olmazsa, Risale-i Nur'un Hizmeti zararına bir atâlet, bir fütûr ve tevakkuf başlar.

Aziz Kardeşlerim, siz katî biliniz ki: Risale-i Nur ve Şâkirdlerinin meşgul oldukları vazîfe, rûy-i zemindeki bütün muazzam mesailden daha büyüktür. Onun için; dünyevî merak-âver mes'elelere bakıp, Vazife-i Bâkiyenizde fütûr getirmeyiniz. Meyvenin Dördüncü Mes'elesini çok defâ okuyunuz, Kuvve-i Mâneviyeniz kırılmamasın.

Evet, ehl-i dünyanın bütün muazzam mes'eleleri; fâni hayatı zâlimanıne olan düstur-u cidal dairesinde; gaddarane, merhametsiz ve Mukadesat-ı Dîniyeyi dünyaya feda etmek cihetile, Kader-i Îlâhî, onların o cinayetleri içinde, onlara bir mânevî Cehennem veriyor. Risale-i Nur ve Şâkirdlerinin çalışıkları ve vazifedar oldukları; fâni hayatı bedel, Bâki Hayata perde olan ölümü ve hayat-ı dünyeviyenin perestîkârlarına gayet dehşetli ecel cellâdının, Hayat-ı Ebediyeye birer perde ve Ehl-i İmanın Saadet-i Ebediyelerine birer vesile olduğunu, iki kere iki dört eder derecesinde katî isbat etmektedir. Şimdiye kadar o Hakikati göstermişiz.

Elhâsil: Ehl-i dalâlet, muvakkat hayatı karşı mücadele ediyorlar. Bizler, ölüme karşı Nur-u Kur'an ile cidalde, onların en büyük mes'elesi - muvakkat olduğu için-, bizim mes'elemizin en küçüğüne -Bekaya baktığı için- mukabil gelmiyor. Madem onlar divanelikleriyle bizim muazzam mes'elelerimize tenezzül edip karışmıyorlar; biz neden Kudsî Vazifemizin zararına onların küçük mes'elelerini merakla tâkip ediyoruz?... Bu Âyet

لَا يَضُرُّكُمْ مَنْ ضَلَّ إِذَا هُتَدِيَتْمُ

ve Usûl-i İslâmîyet'in ehemmiyetli bir Düsturu olan

الرَّاضِي بِالضَّرِّ لَا يُنْظَرُ لَهُ Yâni "Başkasının dalâleti sizin Hidaye-

tinize zarar etmez. Sizler, lüzumsuz onların dalâletleriyle meşgul olmayasınız..." Düsturun mânası: "Zarara kendi râzi olanın lehinde bakılmaz. Ona Şefkat edip acınmaz." Mâdem bu Âyet, bu Düstur bizi zarara bilerek râzi olanlara acımdan men'ediyor; biz de bütün kuvvetimiz ve merakımızla, vaktimizi Kudsî Vazifeye hasretmeliyiz. Onun hâricindekileri mâlâyâni bilip, vaktimizi zâyi etmemeliyiz. Çünkü elimizde Nur var; topuz yoktur. Biz tecavüz edemeyiz. Bize tecavüz edilse, Nur gösteririz. Vaziyetimiz bir nevi nûrânî müdafAADır.

Bu tetimmenin yazılmasının sebeplerinden birisi:

Risale-i Nur'un bir Talebesini tecrübe ettim. Acaba bu heyecan, şimdiki siyasete karşı ne Fikirdedir diye, Boğazlar hakkında boşboğazlığı münasebetiyle bir iki şey sordum. Baktım, alâkadârâne ve bilerek cevab verdi. Kalben, yazık dedim. Bu Vazife-i Nuriyede zararı olacak. Sonra şiddetle ikaz ettim. **أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ وَالسِّيَاسَةِ** bir Düsturumuz vardır. Eğer İnsanlara aciyorsan, geçmiş Düstur onlara merhamete liyakatını selbediyor. **Cennet adamlar istediği gibi, Cehennem de adam ister.**

(Beşinci Şuâ'in yine kısmen verdiği haberler tezahür ediyor.)

Said Nursî

* * *

Aziz Siddîk Kardeşlerim,

Hem, bunu kat'iyyen ilân ediyorum ki: Risale-i Nur, Kur'anın malîdir. Benim ne haddim var ki, sahib olıyorum; tâ ki kusurlarım Ona sirayet etsin. Belki, O Nurun kusurlu bir Hâdimi ve O Elmas Mücevherat Dükkanının bir Dellâliyim. Benim karmakarışık vaziyetim Ona sirayet edemez, Ona dokunamaz. Zaten Risale-i Nur'un bize verdiği

Ders de, Hakikat-ı İhlâs ve Terk-i Enaniyet ve daima kendini kusurlu bilmek ve hodfürûşluk etmemektir. Kendimizi değil, Risale-i Nur'un Şâhs-ı Mânevîsini Ehl-i İmana gösteriyoruz. Bizler, kusurumuzu görene ve bize bildirene, fakat Hakikat olmak şartıyla, minnettar oluyoruz; Allah razi olsun deriz. Boynumuz da bir akreb bulunsa, ısrımadan atılsa nasıl memnun oluruz. Kusurumuzu, -fakat garaz ve inat olmamak şartıyla ve bid'alarla ve dalâlete yardım etmemek kaydiyle- kabul edip minnettar oluyoruz.

Aziz Kardeşlerim; Müdâfaatımda onlara cevaben demiştüm ki: "Onlar, bana aid değil. Ve o Kerâmetlere sahip olmak benim haddim değil; belki Kur'anın Mu'cize-i Mânevîyessinin Teresşuhati ve Lem'alarıdır ki; hakikî bir Tefsiri olan Risale-i Nur'da, Kerâmetler şeklini alarak, Şâkirdlerinin Kuvve-i Mânevîyelerini takviye etmek için, İkrâmât-ı İlâhiyye nev'indendir. İkramın İzharı, bir Şükürdür; câizdir; hem makbuldür."

Şimdi, ehemmiyetli bir sebebe binâen, bu cevabı bir parça izah edeceğim ve "Ne için izhar ediyorum.. ve ne için bu noktada bu kadar tahşidat yapıyorum..." diye suâl edildi.

Elcevab: Risale-i Nur'un Hizmet-i İmaniyyede bu zamanda binler tahrîbatçılara mukabil yüzbinler tamiratçısı bulunmak lâzım gelirken; hem, benimle lâakkal üzerî Kâtib ve yardımcı bulunmasına ihtiyaç varken; değil çekinmek ve temas etmemek, belki, millet ve ehl-i idârenin, takdir ile ve teşvik ile yardım ve temas etmesi zarurî iken; ve o Hizmet-i İmaniye Hayat-ı Bâkiyeye baktığı için, hayat-ı fâniyenin meşgalelerine ve fâidelerine tercih etmek Ehl-i İmana Vâcib iken, kendimi misâl alarak derim ki:

Beni, herseyden ve temastan ve yardımcılardan men'etmek ile beraber aleyhimizde olanlar bütün kuvvetleriyle arkadaşlarımın Kuvve-i Mânevîyelerini kırmak; ve benden ve Risale-i Nur'dan soğutmak; ve benim gibi ihtiyar, hasta, zaif, garib, kimsesiz bir bîçâreye, binler adamın göreceği vazifeyi başına yüklemek; ve bu tecrid ve tazyiklerden, maddî bir hastalık nev'inden İnsanlar ile temas ve ihtilâttan çekilmeye mecbur olmak; hem, o derece te'sirli bir tarzda halkları ürkütmek ki en ziyade merbut görülen bazı dostları, bana Selâm vermemek, hattâ bazı Namazı da terketmek derecesinde ürkütmekle Kuvve-i Mânevîyeyi kırmak cihetleriyle ve sebebleriyle,

ihtiyarım haricinde, bütün o mânîlere karşı Risale-i Nur Şâkirdlerinin Kuvve-i Mânevîelerinin takviyesine medar İkrâmât-ı İlâhiyeyi beyan ederek, Risale-i Nur etrafında mânevî bir tahşîdat yaptmak ve Risale-i Nur kendi kendine, tek başıyla, başkalarına muhtaç olmayarak bir ordu kadar kuvvetli olduğunu göstermek hikmetiyle, bu çeşit şeýler bana yazdırılmış. Yoksa, hâşâ! Kendimizi satmak ve beğendirmek ve temeddûh etmek, hodfürûşluk etmek ise, Risale-i Nur'un ehemmiyetli bir Esası olan İhlâs Sırrını bozmaktır. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ**, Risale-i Nur kendi kendini hem müdafaa ettiği, hem kıymetini tam gösterdiği gibi; bizi de mânen müdafaa edip, kusurlarımızı afvettirmeye vesile olacaktır.

Aziz Kardeşlerim; Risale-i Nur'un zuhurundan kırk sene evvel geniş bir Hiss-i Kablel-Vuku, acib bir tarzda; hem bende, hem bizim köyde, hem nahiyyemizde tezahür ettiğini şimdi bir İhtar-ı Mânevî ile kat'î kanaatim gelmiş. Şefik ve Kardeşim Abdülmecid gibi eski Talebelerime bu Sırı fâsetmek isterdim. Şimdi, Cenâb-ı Hak sizlerde çok Abdülmecid'leri ve çok Abdurrahman'lari verdiği için, size beyan ediyorum.

Ben, on yaşında iken, büyük bir iftihâr, hattâ bâzan temeddûh suretinde bir hâletimvardı. İstemediğim halde pek büyük bir iş ve büyük bir Kahramanlık tavrını takınıyordum. Kendi kendime derdim: "Senin beş para kıymetin yok. Bu temeddûhkârane, hususan cesarette çok fazla gösterişin ne içindir?" Bilmiyordum, hayret içinde idim. Bir iki aydır, o hayrete cevab verildi ki: Risale-i Nur, Kablel-Vuku kendini ihsas ediyordu. Sen, âdi odun parçası gibi bir çekirdek iken, o firdevs salkımlarını bilfiil kendi malın gibi Hiss-i Kabl-el Vuku' ile hissedip hodfürûşluk ederdim. Bizim "Nurs köyümüz" ise; hem eski Talebelerim, hem hemşehrilerim biliyorlar ki; bizim köyümüz, fevkâlâde gösteriş ve cesarette ileri göstermek için temeddühü çok severdiler. Güya büyük bir memleketi fetheder gibi, Kahramanane bir tavır almak istiyordular. Ben, hem kendime, hem onlara çok hayret ederdim. Şimdi hakikî bir İhtar ile bildim ki: O mâsum Nurslu İnsanlar (Nurs Karyesi) Risale-i Nur'un Nuriyle büyük bir İftihâr kazanacak; o vilâyetin, nahiyyenin ismini işitmeyen, Nurs Köyü'nü ehemmiyetle tanıyacak diye bir Hiss-i Kablel-Vuku' ile, O Ni'met-i İlâhiye'ye karşı teşekkürlerini temeddûh suretinde göstermişler.

Sizi, eski Talebelerim ve eski arkadaşlarım ve Kardeşim ve birader-zadem Abdülmecid ve Abdurrahmanlar bildiğimden, bu mahrem Sirri size açtım. Evet, "Ben, yirmidört saat evvel, hassasiyetimle ve âsabımın rutubetten te'siriyle Rahmet ve yağmurun gelmesini hissettiğim gibi; aynen öyle de, ben ve köyüm ve nahiye, kırkdört sene evvel, Risale-i Nur'daki Rahmet yağmurunu bir Hiss-i Kablelvuku' ile hissetmişiz" demektir. Umum Kardeşlerimize ve Hemşirelerimize Selâm ve Dua ederiz. Dualarını rica ederiz.

Said Nursi

* * *

**BÜYÜK BİR MAKAMDA BİR KUMANDA VE
EHEMMİYETLİ BİR ZÂTIN, EHEMMİYETLİ MEKTUBUNA
MECBURI BİR CEVABTIR.**

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ اللَّهُ عَزَّلَهُ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

Aziz Siddık Kardeşim,

Bilmukabele, biz de Ramazanınızı tebrik ediyoruz. Rüyalarınız pek çok mübarektirler. *إِنَّ شَاءَ اللَّهُ* Cenâb-ı Hak sizi büyük İhsanlara mazhar eyliyecek, diye bir işarettir. Bence bu zamanda en büyük bir İhsan, bir Vazife, Îmanını kurtarmaktır, başkaların Îmanına kuvvet verecek bir surette çalışmaktr. Sakın, benlik ve gurura medar şeylerden çekin. Tevâzu Mahviyet ve Terk-i Enaniyet, bu zamanda Ehl-i Hakikata lâzım ve elzemdir. Çünkü, bu asırda en büyük tehlike benlikten ve hodfürüşluktan ileri geldiğinden; Ehl-i Hak ve Hakikat, mahviyetkârane daima kusurunu görmek ve nefsinı itham etmek gerektir. Sizin gibi, ağır şerait içinde Kahramancasına Îmanını ve Ubudiyetini muhafaza etmesi, büyük bir makamdır. Senin rü'yalarının bir tâbiri de, bu noktadan seni tebşir etmektir. Risale-i Nur Eczalarında Tarikat Hakikatına dair "Telvihat-ı Tis'a" nâmındaki Risaleyi elde edip bakınız. Hem, zâtınız gibi Metin ve Îmanlı ve Hakikatlı Zâtlar Risale-i Nur Dairesine giriniz. Çünkü; bu asırda Risale-i Nur, bütün tehâcümâta karşı mağlûb olmadı. En muannid

düşmanlarına da, serbestiyetini resmen teslim etti. Hattâ iki seneden beri büyük makamatlar ve adliyeler, tedkikat neticesinde, Risale-i Nur'un serbestiyetini tasdik ve mahrem ve gayr-i mahrem bütün Eczalarını sahiblerine teslime karar verdiler. Risale-i Nur'un mesleği, sair Tarikatlar, meslekler gibi mağlûb olmuyarak belki galebe ederek pek çok muannidleri Îmana getirmesi; pek çok hâdisatın şehadetiyle, bu asırda bir Mu'cize-i Mâneviye-i Kur'ânîye olduğunu isbat eder. O Dâirenin haricinde, ekseriyetle bu memlekette ve hususî ve cüz'i ve yalnız şahsî hizmet veya mağlûbane perde altında veya bid'alara müsamaha suretinde veya te'vilât ile bir nevi tahrifat içinde Hizmet-i Dîniye edilebilir, diye hâdisat bize kanaat vermiş.

Mâdem sizde büyük bir Himmet ve kuvvetli bir Îman var; tam bir İhlâs ve tam bir mahviyetle, sebatkârane Risale-i Nur'a Şâkird ol. Tâ binler, belki yüzbinler Şâkirdlerin Şirket-i Mâneviye-i Uhreviyelerine hissedar ol. Tâ senin Hayırların, İyiliklerin cüz'iyetten çıkış külfileşsin; Âhirette tam kârlı bir ticaret olsun.

Said Nursî

* * *

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ ♡ وَإِنْ مَنْ شَيْءٌ لَا يُسْبِّحُ بِحَمْدِهِ
السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللهِ وَبَرَّ كَاتِبِهِ

Çok Mübarek, çok Kîymetdar, çok Sevgili Üstadımız Hazretleri;

اللّٰهُمَّ, bu sene Isparta'daki Talebelerinizi dünyevî meşâgil daha

çok gaflete sokmadı. Hizmet-i Nuriye'deki gayretlerimiz ciddî bir surette devam ediyor. Herbirimizin Kalblerimizdeki Nur'a karşı incizab, sîmalarımızda okunuyor. Sanki bu Talebelerinizin Kalbleri sevinçle doludur. Evet Sevgili Üstadımız, bütün Talebeleriniz hep birden diyorlar: Liyakatsızlığımız, hiçliğimiz ile beraber sâfiyane istihdam edildiğimiz bu Hizmet-i Nuriye'de bedi' bir Üstada hem Talebe, hem Kâtib, hem Muhatab, hem Nâşir, hem Mucâhid, hem halka Nâsih, hem Hakk'a Âbid olmak gibi cihandeğer güzelliklerin hepsini birden bize veren Hazret-i Allah'a ne kadar şükretsek

azdır. Ve bu yapmak istediğimiz Şükürler dahi, Hâlik'ımızın fazlı ile Kalbimize gelen bir İhsan olduğunu tahattur eden biz Talebelerinizin Kalbleini sürur ve sevinç dolduruyor. Mâsum Nurs'ların Üstadımızın küçüklüğünde geçirdikleri hayatın müteşekkirane bir tarzı, hâl ve etvarı-mızda okunuyor. Hudutsuz Şükürler, nihayetsiz Senalar olsun O Zât-ı Zülcelâl'e ki; bizleri cehl-i mutlak derelerinden, isyan ve küfran bataklıklarından Lütuf ve Keremiyle çıkarıp, gözleri kamaştıran en parlak bir Nura Talebe etmiştir.

Eğer Sevgili Üstadımız "İktiran" tâbir edilen iki Ni'metin beraber geldiğini daha evvelden bize izah etmeseydi, çok minnettarlıklarımızı Kalblerimize tercuman olan kalemlerimizden okuyacaklardı.

Evet Sevgili Üstadımız; biz kendimize bakıyoruz, Risale-i Nur'a muhatab olamıyoruz. Buna rağmen, ihtiyaç şiddetlendikçe, Hâlik-1 Rahîm'in merhametli Tecellilerini müşahede ediyoruz. Kalb-i Üstad; parlak bir Âyne, bir Mazhar, bir Ma'kes; Lisan-ı Üstad; âlî bir Mübellîg, bir Muallim, bir Mûrşid; Hâl-i Üstad; tecessüm etmiş en güzel bir Örnek, bir Nûmune, bir Misâl oluyor. Tevâif-i beşerin ihtiyaçları yazılıyor, gösteriliyor. İşte yedi senedenberi ateş püsküren zâlim beşerin hâli, bugün daha çok ızdırablı bir hale girmiş bulunuyor. Her bir Zîidrâk, acaba yarın ne olacak düşüncesiyle kulaklarını radyoların ağızlarına koymuşlar, mütehayyir duruyorlar. Şarkta Japon'ların mağlûb olmasıyle, dünyanın salâh-1 selâmete ve emn ü emâna kavuşması beklenirken; deccalâne bir hareket Şimalde kendini gösterdiği görülüyor. Şu vaziyet; herkesi heyecana, endişeye sevkediyor. İstikbâlin zulmetlerine gittiği zanniyle, merakla radyoları tâkibe koşturuyor.

الله الحمد

Risale-i Nur, âlî Beyanatı ile Ruhlarımıza teskin ediyor. Hakikî Dersleriyle Kalblerimizi tatmin ediyor. İşte, bu günde meydana çıkan bu dehşetli cereyanı, ancak ve ancak Hıristiyanlık Âleminin Müslümanlık'la İttihadi; yani İncil, Kur'an ile İttihad ederek ve Kur'ana tâbi olması neticesi elde edilecek Semavî bir kuvvetle mağlûb edileceği iş'ar buyuruluyor ki, Hazret-i İsa Aleyhisselâm'ın da vüruduna intizar etmek zamanının geldiğini mâna-yı işârî ile ihtar ediyor. Mesmûata göre; bugünkü Amerika, aktâr-ı Âleme tedkitat için gönderdiği dört hey'etten birisini, bu günkü beşeriyetin Saadetini te'min edecek sâlim bir Din taharrisine me'mur etmiştir. Bu ise, Müceddidliğini mahkeme lisaniyle her tarafa ilân eden Risale-i Nur, bu muzdarib, perişan beşeriyetin

en büyük bir Saadeti olacağına Îmanımız pek kuvvetlidir.

Sevgili Üstadımız başımızda ve en âlî Hakikatları taşıyan ve Kur'a-nın en yüksek ve mübarek Tefsiri bulunan Risale-i Nur elimizde oldukça, sevinçlerimiz had ve hududa alınmaz.

İşte bu Hakikatların herbir cüz'ü, sâha-i faaliyete çıksa, her tarafta merakla, zevkle kendini okutturuyor. Buna bâriz deliller pek çok var. Hususıyla, inkâr-ı Haşr mefkûresini mağlûb eden "Onuncu Söz" matbu Nûshaları; ve bilhassa gizli tab'edildiği halde kendini serbest okutan ve Takviye-i Îmanda pek yüksek hârikaları taşıyan "Âyetül-Kübrâ" Risale-leri; ve inkâr-ı Ulûhiyet mefkûresini zîr ü zeber eden Külliyat-ı Nur "Hüccetül-Bâliğa" ve "Meyve" gibi eczaları meydanda...

إِنَّ شَاءَ اللَّهُ, Kur'anın etrafına çevrilmek istenilen Îmansızlığın eman-sız sûr'unu Risale-i Nur temelinden kaldıracak; Îmansızlığın emansız ateşini söndürüp, Âb-ı Hayat bahşeden Şarâb-ı Kevserini, bütün dünyaya emanlı Îman vermekle içirecektir.

الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي

Talebeniz
HUSREV

* * *

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ ظَلَامٌ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَّ كَاتُهُ أَبَدًا دَائِمًا

Aziz Sıddık Kardeşlerim,

Sizin, Bayramlarınızı tekrar betekrar tebrik ediyoruz. Gayet ehemmi-yetli iki mes'eleyi; sizlere zekâvetinize îtimaden, Risale-i Nur'da mütefer-rikan parçaları bulunmalarına binaen, gayet muhtasar konuşacağım.

Birincisi: Risale-i Nur'un Hakikî ve Hakikatlı bir Şâkirdi bulunan ve Kur'an-ı Mu'cizül-Beyânın Kâtibi, bu def'a yazdığı Mektubta, haddimden bin derece ziyade hüsn-ü zannına istinaden, bir Hakikat soruyor. Risale-i Nur'un Şahs-ı Mânevîsinin gayet ehemmiyetli ve Kudsî Vazifesini; ve Hilâfet-i Nübûvvetin de gayet Ulvî Vazifelerinden bir Vazifesini benim âdi şahsimda, Üstadı noktasından

bir cilvesini gördüğünden, bana o Hilâfet-i Mâneviyeden bir mazharı nazarıyla bakmak istiyor.

Evvelâ: Bâkî bir Hakikat, fâni şahsiyetler üstüne bina edilmez. Edilse, Hakikata zulümdür. Her cihetle kemâlde ve devamda bulunan bir Vazife, çürütmeye ve çürütülmeye mâruz ve mübtelâ şahsiyetlerle bağlanmaz; bağlansa, Vazifeye ehemmiyetli zarardır.

Sâniyen: Risale-i Nur'un tezâhürü, yalnız Tercümanın fikriyle veya hut Onun ihtiyac-ı mânevî lisaniyle Kur'andan gelmiş yalnız o Tercümanın istidadına bakan Feyizler değil; belki o Tercümanın muhatabları ve Ders-i Kur'anda arkadaşları olan Hâlis ve Metin ve Sâdik Zâtların o Feyizleri Ruhen istemeleri, ve kabûl ve tasdik ve tatbik etmeleri gibi çok cihetlerle o Tercümanın istidadından çok ziyade o Nur'ların Zuhuruna medar oldukları gibi, Risale-i Nur'un ve Şâkirdlerinin Şahs-ı Mânevîsinin Hakikatını onlar teşkil ediyorlar. Tercümanın da içinde bir hissesi var. Eğer ihlâssızlıkla bozmazsa, bir takaddüm Şerefi bulunabilir.

Sâlisen: Bu zaman, Cemaat zamanıdır. Ferdî şahısların dehası, ne kadar hârika da olsalar, cemaatin şahs-ı mânevîinden gelen dehasına karşı mağlûb düşebilir. Onun için, o mübarek Kardeşimin yazdığı gibi, Âlem-i İslâm'ı bir cihette Tenvir edecek ve Kudsî bir Dehanın Nurları olan bir Vazife-i İmaniye; bîçare, zaif, mağlûb, hadsiz düşmanları ve onu ihanetle, hakaretle çürütmeye çalışan muannid hasımları bulunan bir şahsa yüklenmez. Yüklense, o kusurlu şahıs ihanet darbeleriyle düşmanları tarafından sarsılsa, o yük düber, dağılır.

Râbian: Eski zamandanberi çok zâtlar, Üstadını veya Mürşidini veya Muallimini veya Reisini kıymet-i şahsiyelerinden çok ziyade hüsn-ü zan etmeleri, Dersinden ve Îrşadından istifadeye vesile olması noktasında o pek fazla hüsn-ü zanlar bir derece kabul edilmiş. Hilâf-ı vâkıadır diye tenkid edilmezdi. Fakat şimdi, Risale-i Nur Şâkirdlerine lâyık bir Üstada muvâfik ulvî mertebe ve Fazileti, bîçâre, kusurlu bu şahsimda kabûl ettikleri sebebiyle gayret ve şevkleriyle çalışmaları, bu noktada haddimden ziyade hüsn-ü zanları kabûl edebilir. Fakat, Risale-i Nur'un Şahs-ı Mânevîsinin malî olarak elimde bulunuyor diye bilmek gerektir. Fakat, başta zîndiklar ve ehl-i dalâlet ve ehl-i siyaset ve ehl-i gaflet, hattâ sâfi Kalb Ehl-i

Diyabet şahsa fazla ehemmiyet verdikleri cihetinde haksızlar, o şahsi çürütmekle Hakikatlara darbe vurmak; ve o Nur'lara, benim gibi bir bîcâ-reyi mâden zannederek; bütün kuvvetleriyle beni çürüttüp, o Nurları söndürmeye ve sâfi Kalbleri de inandırmaya çalışıyorlar. Ezcümle, İkinci Mes'eleden bir hadise bu Hakikati gösteriyor.

İkinci Mes'ele: Bayramın ikinci gününde, teneffüs için kırlara çıktıığım zaman, ehemmiyetli bir me'mur tarafından beş vecihle kanunsuz bir taarruza mâruz kaldım. Cenâb-ı Hak, Rahmet ve Keremiyle, belime, başıma yüklenen Risale-i Nur Eczalarını; ve Ruhuma ve Kalbime yüklenen Şâkirdlerinin Haysiyet ve İzzet ve Rahatlarını muhafaza için, fevkâlâde bir Tahammül ve Sabır İhsan eyledi. Yoksa, bir plân neticesinde beni hiddete getirip, Risale-i Nur'un, bâhusus Âyetül-Kübrânın Fütihatına karşı bir perde çekmek olduğu tahakkuk etti. Sakın, sakın hiç kederlenmeyiniz, merak etmeyiniz, hem telâş etmeyiniz, hem bana acımayınız. Şeksiz şüphesiz Înayet-i İlâhiyye perde altında bizi muhafaza etmekle

عَسَى أَن تُكَرْهُوا شَيْئًا وَ هُوَ خَيْرٌ لَكُمْ Âyetine mazhar etsin.

Onların, o plânları da yine akîm kaldı. Fakat bu vilâyette, doğrudan doğruya büyük bir makamdan kuvvet alıp şahsimla uğraşanlar var. Eğer mümkün olsa, buranın havasıyle hiç imtiaç edemediğim cihetini vesile edip, müناسip bir yere naklime, Denizli mahkemesini ve Ankara Temyiz Mahkemelerini vasıta yapıp çalışmak lâzım geliyor. Ben kendim yapamadığım için, benden, bana daha ziyade alâkadar Denizli dostları teşebbüs etseler iyi olur. Hiç olmazsa oranın hapsine, bir daha bahane ile beni alsınlar.

Said Nursî

* * *

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz Siddîk Sebatkâr Muhlis Kardeşlerim,

Hem maddî hem mânevî; hem nefsim, hem benimle temas edenler gayet ehemmiyetli benden sual ediyorlar ki: "Neden herkese

muhalif olarak -hiç kimsenin yapmadığı gibi- sana yardım edecek çok ehemmiyetli kuvvetlere bakmıyorsun? İstiğna gösteriyorsun? Ve herkes, müştak ve tâlib olduğu ve Risale-i Nur'un İntişarına, Fütuhatına çok Hizmet edeceğine o Risale-i Nur Şâkirdlerinin Hasları müttefik oldukları ve senden kabul ettikleri büyük makamları kabul etmiyorsun? Şiddetle çekiniyorsun?"

Elcevab: Bu zamanda Ehl-i Îman öyle bir Hakikata muhtaçtırlar ki; Kâinatta hiçbir şey'e âlet ve tâbi ve basamak olamaz; ve hiç bir garaz ve maksad onu kirletemez; ve hiçbir şüphe ve felsefe onu mağlûb edemez bir tarzda Îman Hakikatlarını Ders versin. Umum Ehl-i Îmanın bin senedenberi teraküm etmiş dalâletlerin hâcümuna karşı Îmanları muhâfaza edilsin.

İşte bu nokta içindir ki, dâhilî ve hâricî yardımıcılara ve ehemmiyetli kuvvetlerine, Risale-i Nur ehemmiyet vermiyor onları arayıp tâbi olmuyor.. tâ Avâm-ı Ehl-i Îmanın nazârında, hayat-ı dünyeviyenin bâzı gayelerine basamak olmasın; ve doğrudan doğruya hayat-ı bâkiyeden başka hiçbir şey'e âlet olmadığından, fevkâlâde Kuvveti ve Hakikati, hâcüm eden şüpheleri ve tereddütleri izale eylesin.

Amma, mânevî ve makbul ve zararsız ve bütün Ehl-i Hakikatin istedikleri nurânî makamlar ve uhrevî rütbelerden, hâlis Kardeşlerimizden hüsn-ü zanla verilen ve Îhlâsına zarar gelmediği halde eğer kabul etsen, reddedilmeyecek derecede senedler, hüccetler bulunduğu halde; sen, değil tevazu ve mahviyetle, belki şiddet ve hiddetle ve o makamı sana veren Kardeşlerinin hatırını kırmakla o rütbelerden ve makamlardan kaçıyorsun?

Elcevab: Nasılkı Ehl-i Hamiyet bir İnsan, dostların hayatını kurtarmak için kendini feda eder; öyle de, Ehl-i Îmanın Hayat-ı Ebediyelerini tehlikeli düşmanlardan muhafaza etmek için, lüzum olsa (hem lüzum var) kendim, değil yalnız lâyık olmadığım o makamları, belki hakikî Hayât-ı Ebediyenin makamlarını dahi feda etmeye, Risale-i Nur'dan aldığım Ders-i Şefkat cihetile terkederim. Evet her vakit, hususan bu zamanda ve bilhassa dalâletten gelen gaflét-i umumiyyede; ve siyaset ve felsefenin galebesinde; ve enaniyet ve hodfüruşluğun heyecanlı arasında büyük makamlar hersey'i kendine tâbi ve basamak yapar. Hattâ dünyevî makamlar için dahi Mukaddesatını

âlet yapar. Manevî makamlar olsa, daha ziyade âlet eder. Umumun nazarında kendini muhafaza etmek ve o makamlara kendini yakıştırmak için bazı kudsî Hizmetlerini ve Hakikatları basamak ve vesile yapıyor diye itham altında kalıp, neşrettiği Hakikatlar dahi tereddüdler ile revacı zedeleinir. Şahsa, makama fâidesi bir ise, revaçsızlıkla umuma zararı bindir.

Elhâsil: Hakikat-ı İhlâs, benim için şân ü şerefe ve maddî ve mânevî rütbelere vesile olabilen şeylerden beni men'ediyor. Hizmet-i Nuriyeye, gerçi büyük zarar olur; fakat, kemiyet Keyfiyete nisbeten ehemmiyetsiz olduğundan, hâlis bir Hâdim olarak, Hakikat-ı İhlâs ile, herşey'in fevkinde Hakaik-ı İmaniyyeyi on adama Ders vermek, büyük bir Kutbiyetle binler adamı İrşad etmekten daha ehemmiyetli görüyorum. Çünkü: O on adam, tam o Hakikati herşey'in fevkinde gördüklerinden Sebat edip, o çekirdekler hükmünde olan Kalbleri, birer ağaç olabilirler. Fakat o binler adam, dünyadan ve felsefeden gelen şüpheler ve vesveseler ile, o Kutbun Derslerini, "Hususî makamından ve hususî hissiyatından geliyor" nazariyle bakıp, mağlûb olarak dağıtilabilirler diye, Hizmetkârlığı, makamatlara tercih ediyorum. Hattâ bu def'a bana; beş vecihle kanunsuz, Bayramda, düşmanlarının plâniyle bana ihânet eden o malûm adama şimdilik bir belâ gelmesin diye telâş ettim. Çünkü, mes'ele şâ'saalandığı için, doğrudan doğruya avam-ı nas bana makam verip hârika bir Keramet sayabilirler diye, dedim: "Yâ Rabbi, bunu ıslah et veya cezasını ver. Fakat böyle kerametvâri bir surette olmasın." Bu münasebetle bir şey'i beyan edeceğim. Şöyled ki:

Bu def'a mahkemeden bana teslim olunan Talebelerin Mektubları içinde, çok imzalar üstünde bulunan bir Mektub gördüm; belki Lâhika'ya girmiştir. Risale-i Nur'un Şâkirdlerinin maişet cihetindeki Bereketine ve bâzıların tokatlarına dâirdi. Burada, aynen Kastamonu'daki tokat yiyenler gibi şüphe kalmamış. Beş adam, aynen burada da tokat yediler.

Said Nursî

* * *

İSTANBUL'DA; KOMÜNİSLER ALEYHİNDEKİ HÂDİSEYİ
GÖREN RİSALE-İ NUR TALEBELELERİNİN
MEKTUBUNDAN BİR PARÇA

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz Kardeşlerim,

لَهُ الْحَمْدُ وَالْمَنَّةُ dün, Nur'un mânevî bir Fütuhatı, bütün azamet ve

dehsetiyle İstanbul'da görüldü. Küfr-ü mutlakı dünyaya, hususan Âlem-i İslâm'a yerleştirmek istiyen bir cem'iyet ve onların nâşir-i efkârı ve mürevvic-i âmâli olan bir iki gazete matbaası ve kütüphanesi darmadağın edilerek; dinsiz yaptık, komünist yaptık zannedilen gençlik ve mekteb-lilerin ağıziyle ve harekâtiyle ve fiilleriyle protesto edildi. Kahrolsun komünistlik diye beddua edildi. Bu cem'iyetin, binler lira maddî, milyonlar lira da mânevî zararı oldu.

Ey Nurcular! Şimdi maddî imkân hâsil olmuyor diye üzülmeyiniz! Nur'un Fütuhatı geniş bir sahada devam ediyor. Külli bir Muvaffakiyet

hâsil oluyor. **هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي**

* * *

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz Siddîk Kardeşlerim;

Bir kaç aydan beri, aleyhime çevrilen desiseleri meydana çıktı. Hıfz-ı İlâhî ile o musibet, yirmiden bire indi. Hâli zamanda Camiye gidiyordum. Haberim olmadan, Talebeler beni üzütmemek için mahfelde bir kulübecik yapmışlardır. Ben de dört-beş gündür kendi kendime karar verdim, daha gitmeyeceğim. O malûm zâbit adam vâsita olup kulübeciği kaldırdılar; bana da resmen tebliğ ettiler ki, daha Camiye gitmeyeceksin! Fakat, habbeyi kubbe yapıp bir heyecan verdiler. Hiçbir ehemmiyeti yok, hiç de merak etmeyiniz. Tahminimce, her tarafta haddimden pek fazla teveccüh-ü âmmeyi kırmak için, bana böyle bazı bahanelerle ihanet ediyorlar. Eski zamanımı

düşünüp güya tahammül etmeyeceğim. Halbuki, Risale-i Nur'un Selâmet ve İntişarına halel gelmemek şartıyla, her gün bin ihanet ve tâzibler de gelse Allah'a şükrederim. Ben ehemmiyet vermediğim gibi, buradaki Talebeler de hiç sarsılmıyorlar. Çoktan beri beklediğimiz bu hâdise de, İnayet-i İlâhiyye ile hafif geçti.

Umum Kardeşlerime birer birer Selâm ve Dua ediyoruz.

Said Nursî

* * *

**NUR TALEBELERİNİ RİSALE-İ NURDAN ÇEKMEK
İSTİYENLERİN DESİSELERİNİ BEYAN EDİP, ÖYLELERE
NE ŞEKİLDE CEVAB VERİLMESİ HAKKINDA
ÜSTADIN HÜLASALI BİR MEKTUBU**

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

Aziz Sıddık Kardeşlerim;

Gayet ehemmiyetli bir mes'eleyi (bundan evvel size icmalen beyan ettiğim mes'eleyi) tekrar size söylememe kuvvetli, mânevî bir ihtar aldım. Şöyle ki:

Perde altındaki düşmanımız münafiklar, şimdîye kadar yaptıkları gibi, adliyeyi ve siyaset ve idareyi zâhirî dinsizlige âlet edip, bize hücumları akîm kaldığı; ve Risale-i Nur'un Fütuhatına menfaati olan eski plânlarını bırakıp, daha münâfîkane ve şeytanı da hayrette bırakacak bir plân çevirdiklerine dair buralarda emareleri göründü. O plânların en mühim bir esası; has, sebatkâr Kardeşlerimizi soğutmak, fütur vermek, mümkün ise Risale-i Nur'dan vazgeçirmektir. Bu noktada o kadar acib yalanları ve desiseleri istimâl ediyorlar ki, Isparta ve havalisi, Gül ve Nur Fabrikasının Kahraman Şâkirdleri gibi, çelik ve demir gibi bir Sebat ve Sadakat ve Metanet lâzım ki dayanabilsin. Bazı da dost suretinde hulûl edip, korkutmak mümkünse, habbeyi kubbe edip evham veriyorlar. "Aman, aman! Said'e yanaşmayınız! Hükûmet tâkib ediyor." diye zaifleri vazgeçirmeye çalışıyorlar. Hattâ bazı genç Talebelere, hevesatlarını tahrik

îçin, bazı genç kızları musallat ediyorlar. Hattâ Risale-i Nur Erkânlarına karşı da, benim şahsimin kusurâtını, çürüklüğünü gösterip; zâhiren dindar ehl-i bid'adan bâzı şöhretli zatları gösterip; "Biz de Müslümanız, Din yalnız Said'in mesleğine mahsus değil" deyip, bize karşı perde altında cephe alan zîndiklara ve anarşilik hesabına o safdil Ehl-i Diyanet ve Hocaları âlet edip istimâl ediyorlar. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** bunların bu plânları da akîm kala-
cak. Böyle heriflere dersiniz:

"Biz, Risale-i Nur'un Şâkirdleriyyiz. Said de, bizim gibi bir Şâkirddir. Risale-i Nur'un Menbaî Mâdeni Esası da Kur'andır. Yirmi senedir emsalsiz tedkikat ve tâkibatla beraber, kıymetini ve galebesini en muan-
nid düşmana da isbat etmiştir. Onun Tercümanı ve bir Hizmetkârı olan

Said ne halde olursa olsun, hattâ Said de **الْعِيَادُ بِاللَّهِ** Risale-i Nur'un aley-
hine dönse, bizim Sadakatımız ve alâkamızı **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** sarsmayacak de-
yip", o kapıyı kaparsınız. Fakat, mümkün olduğu kadar Risale-i Nur'la
meşgul olmak; elinden gelirse yazmak; ve mübalâğalı propagandalara hiç
ehemmiyet vermemek; ve eskisi gibi tam ihtiyat etmek gerektir.

Umum Kardeşlerimize birer birer Selâm ve Dua ediyoruz.

Said Nursî

* * *

Bu vatandaki milletin en büyük kuvveti olan Âlem-i İslâm'ın Tevec-
cühünü ve Hamiyetini ve Uhuvvetini kırmak ve nefret verdirmek için,
siyaseti dinsizlige âlet ederek, perde altında küfr-ü mutlakı yerleştirmek
istiyenler, hükûmeti iğfal ve adliyeyi iki defâdır şaşırtıp, der: "Risale-i
Nur Şâkirdleri, Dini siyasete âlet eder; emniyete zarar vermek ihtimali
var." Halbüki, bu memlekete maddî ve mânevî Bereketi ve fevkâlâde
Hizmeti ve umum Âlem-i İslâm'a taallûk edecek Hakaiki câmi olduğu,
otuzuç Âyât-1 Kur'anîyenin işaretîyle ve İmam-1 Ali'nin (R.A.) üç
Keramet-i Gaybiyesiyle ve Gavs-1 Âzam'in katî İhbariyle tahakkuk etmiş
olan Risale-i Nur'un, siyasetle alâkası yoktur. Fakat, küfr-ü mutlakı
kırdığı için, küfr-ü mutlakin altı olan anarşilik ve üstü olan istibdad-1
mutlakı, esasiyle bozar, reddeder. Emniyeti ve âsâyişi ve hürriyeti ve
adâleti te'min eder. Risale-i Nur'a, daha vatana, idareye zararı dokunmak
bahanesiyle tecavüz edilmez. Daha kimseyi o bahane ile inandıramazlar.
Fakat, cepheyi

değiştiyor, Din perdesi altında bâzı safdil Hocaları veya bid'a taraftarları veya enaniyetli sofî meşreblileri, bâzı kurnazlıklar ile, Risale-i Nur'a karşı iki sene evvel İstanbul'da ve Denizli civarında olduğu gibi istimal etmeye münafiklar belki çabaliyacaklar. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ إِنْ شَاءَ اللَّهُ** muvaffak olamazlar.

* * *

"Risale-i Nur, bu mübarek vatanın mânevî bir halâskârı olmak cihetile, şimdi iki dehşetli mânevî belâyi def'etmek için matbuat ile tezahüre başlamak, Ders vermek zamanı geldi veya gelecek gibidir zan-nederim.

O dehşetli belâdan birisi: Hıristiyan dînini mağlûb eden ve anarşiliği yetiştiren, şimalde çıkan dehşetli dinsizlik cereyanının bu vatanı mânevî istilâsına mukabil Risale-in Nur, Sedd-i Zülkarneyn gibi bir Sedd-i Kur'anî Vazifesini görebilir.

İkincisi: Âlem-i İslâmın, bu mübarek vatanın ahalisine karşı pek şiddetli itiraz ve ittihamlarını izale etmek için matbuat lisaniyle konuşmak lâzım gelmiş, diye Kalbime ihtar edildi. (**Hâşıye 1**)

Ben, dünyanın halini bilmiyorum, fakat avrupa'da istilâkârane hükümeden ve Edyan-ı Semaviyeye dayanmamış bu dehşetli cereyanın istilâsına karşı Risale-i Nur Hakikatlâri bir kal'a olduğu gibi Âlem-i İslâm'ın ve Asya kıtasının hâl-i hazırladığı itiraz ve ittihamını izale ve eskideki Muhabbet ve Uhuvvetini iade etmeğe vesile olan bir Mu'cize-i Kur'an-ı yedir. Bu vatanın, bu milletin vatanperver siyasîleri sıratle Risale-i Nur'u tab'ettirerek resmî neşretmeleri lâzımdır ki, bu iki belâya karşı siper olsunlar" (**Hâşıye 2**).

Said Nursi

* * *

(Hâşıye 1): İşte bu Hakikat, Risale-i Nurun -bu Mektubun yazılışından on sene sonra Ankara'da matbaalarda tabedilmesiyle tahakkuk etmiştir.

(Hâşıye 2): Bu, dünya çapındaki büyük şerefeye ve en muazzam İslâmî Hizmete, ancak yeni hükümet mazhar olabilmış; ve büyük bir anlayış göstererek, Risale-i Nurun matbaalarda 1956 senesinde basılmamasına sebep olmakla, Millet-i İslamiyenin büyük bir teveccühünü kazanmakla, kuvvetini çok fazla artırmak muvaffakietini elde etmiştir.

BİRDEN İHTAR EDİLDİ KALEME ALMAĞA MECBUR OLDUM

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Kardeşlerim;

Şimdi tam tahakkuk etti ki; resmen bana ihânet ve hakaret etmek, onunla, teveccüh-ü âmmeyi hakkımda kırmak için gizli bir tedbir kurulmuş. Benim bütün dostlarımı -perde altında- soğutmak ve ürkütmeye çalışıyorlar. Halbuki, "Sikke-i Tasdîk-1 Gaybî" onların bütün propagandalarını zîr ü zeber ediyor. Gerçi, böyle dinsizlik hesabına bana olan hakaret, bir derece beni sıklıyor; eski Said'den kalma bâzı damarlarımı dokunuyor. Fakat Risale-i Nur'un hârika Fütuhatı ve Şâkirdlerinin Ehl-i Hakikat nazarında ve Ruhânî ve Melâikeler yanında hürmet ve merhametle karşılaşmaları, benim şahsına gelen ihanet ve hakaretlerin sıvrisinek kanadı kadar ehemmiyeti kalmaz. O bedbaht ehl-i ihanet, dindarlık cihetiyle, Ehl-i Din ve Ehl-i Ulûm-u Dîniyenin hürmetini kırmak Dine bir ihanet olduğu cihetinde, Ruhânî ve Melâikelerin ve Ehl-i İman ve Ehl-i Hakikatın nazarında mel'un olduğu gibi; binden ancak bir iki serserinin veya zındığın âferinini kazanırlar. O bedbahtlar bana hakaret etmekle, güya Risale-i Nur'un nüfuzunu kıriyor; şahsımı menba' zannedip beni çürütmekle, Risale-i Nur sukat edecek gibi ahmakane bir zan ile şahsına tecavüz oluyor.

Ben de derim: Ey bana dinsizlik hesabına ihanet ve hakaret eden bedbahtlar! Kat'iyyen size haber veriyorum; yakında Tevbe etmemek şartıyla, hiç çare-i halâs yok ki, ecel cellâdiyle sen, idam-ı ebedî ile ölüm darağacı ile asılacaksın! Şeraretli ruhun dahi ebedî bir haps-i münferitte mahkûm olmakla beraber, Ehl-i İman ve Ruhânilerin nefret ve lânetini kazanacaksın! Tevbe etmemek şartıyla, benim intikamım, senden, pek muzaaf bir surette alınıyor bildiğimden, hiddet değil hattâ sana acı-yorum!..

Amma Risale-i Nur'un, senin gibi sinekler kadar ehemmiyeti olmayanların perde çekmesi, zerre kadar nüfuzunu kıramaz. Yüzbinler adam Onunla İmanlarını kurtardıkları için, Ruh u Canla hürmet

ve perestiş ederler. Amma şahsimin teessürü ise kat'iyyen size haber veriyorum ki; bir iki dakika asabiyetli bir teessüratıma mukabil, birden öyle bir Teselli buluyorum ki, bin derece sizlerin hakaret ve ihaneti ziyadeleşse o Teselliyi kıramaz. Çünkü, Risale-i Nur'un keşf-i kat'isiyle, dinsizlik hesabına bize hücum edenler, ebedî azablar ve haps-i münferidde idam-ı ebedî ile ihânetini gördükleri gibi; Risale-i Nur'la Îmanını kurtaran Şâkirdleri, ölümle, terhis tezkeresi ve Saadet-i Ebediye vesikasını alıp, ebedî bir Hürmet ve Merhamet ve İkrama mazhar olacaklarını, feylesofları susturan binler hüccetlerle beyan etmişiz.

Hem bu Yeni Said, Eski Said gibi kendine hürmet ve tevecüh kazanmak ve şân u şeref bulmak, kat'iyyen aleyhindedir; kabul etmez. Onun için, yirmi senedir İnzivayı tercih etmiş.

Eğer, âsâyış ve idare hesabına nüfuzunu kırmak ve umumun nazarında çürütmek için yapıyorsanız, pek büyük bir hatâ ediyorsunuz... İki sene üç mahkeme, yirmi senelik hayatımın yüzyirmi Eserinde, yüzyirmi bin Risale-i Nur Şâkirdlerinden, mücib-i ihtilâl ve medar-ı mes'uliyet ve vatan ve millet aleyhinde hiçbir şey bulmadıklarına, beraetimizle ve Risale-i Nur Eczalarının bütününu iade etmeleriyle gösterdiği cihetle, kat'iyyen size beyan ediyorum ki; dinsizlik hesabına bizi ezen sizler; vatan ve millet ve âsâyış ve idare aleyhinde ve anarşilik lehinde ve müthiş bir ecnebi hesabına beni sıkıştırıp, bir sarsıntı çıkarıp, o cereyanın müdahalesini istiyorsunuz... Onun için, bütün ihanet ve hakaretlerinize beş para kıymet vermem; âsâyışı idâme lehinde, Sabır ve Tahammûle karar verdim. Elbette dünya daimî olmadığı gibi, hâdisatı da firtinalı, daima değişir. Birkaç saat cinayetlerle, dünyevî ve uhrevî binler zakkum ve azab neticeleri var. O zaman, faidesiz yüzbinler teessûf diyeceksiniz! Ben, resmî makamata ve bizimle tam alâkadar vazifedarlara yazdığım gibi, sizin gibi bedbahtlara dahi derim: Biz, Risale-i Nur'la, bu memleketin ve istikbalinin en büyük iki tehlikesini defetmeye çalışıyoruz.. ve bilfiil çok emarelerle, hattâ mahkemedede de kısmen isbat etmişiz.

Birinci Tehlike: Bu memlekette, hariçten kuvvetli bir surette girmeye çalışan anarşiliğe karşı sed çekmek.

İkincisi: Üçyüz elli milyon Müslümanların nefretlerini Kardeşlige çevirmekle, bu memleketin en büyük Nokta-i İstinadını te'min etmektir.

Afyon Emniyet Müdürine derim ki: Müdür Bey! Dünyada, eski zamandan beri görülmemiş bu derece kanunsuz ve mânasız ve maslahatsız tecavüzler bana geldiği halde neden aldırmıyorsunuz? Bir misâlî:

Câmiye, hâlî zamanda, Cemaat Hayrına sahib olmak için, bâzı bir iki adamdan başka kimseyi yanına kabul etmediğim halde, resmen, "Kat'iyyen Câmiye gitmeyeceksiniz!" deyip; bu gurbette, hastalık ve ihtiyarlık ve yoksulluk içinde bu ihanet hangi kanunladır? Hangi maslahat var? Haberim olmadan, Cami'nin hâlî bir yerinde iki üç tahta, bir kilimle beni üzütmemek fikriyle bir zâtin yaptığı iki kişilik bir settare yüzünden, ehemmiyetli bir mes'ele şeklinde, hem bana, hem umum halka mânasız telâş vermek hangi kanunladır? Hangi maslahat var? Soruyorum.

Bana bu ihanetleri yapanların hiçbir bahaneleri yoktur. Yalnız teveccüh-ü âmmeyi bahane edip, bu menfi adama neden hürmet ediyorsunuz?.. Ben de derim:

Bütün dostlarım biliyorlar ki; ben, şahsına karşı hürmeti ve teveccüh-ü âmmeyi istemiyorum, reddediyorum. Benim hakkimda başkalarının hüsn-ü zannını kabul etmediğim halde, hangi kanun beni mes'ul eder ki; ihtiyarım ve rizam haricinde, başkasının hüsn-ü zanniyle bana ihanet ediliyor. Farz-ı muhal olarak, bu teveccüh-ü âmme Hakikat da olsa; vatana, millete faidesi var, zararı olmaz. Hem eğer, bir parçasını ben de kabul etsem; bu ihtiyarlık, hastalık, yoksulluk ve soğuk bir oda içerisinde, dehşetli bir haps-i münferitte, zarurî hizmetlerimi görmek için bir iki İnsanın dostluğunu kabul etmekliğimde hangi fenalık var? Hangi kanun bunu men'eder? Bir iki işçi çocuktan başkasını benimle temas ettirmemek hangi kanunladır? O işçi çocuklar her vakit bulunmadığı için, kendim işimi göremiyorum. Bu dehşetli vaziyeti, elbette bu memlekette inzibat ve hükümet ve idare adamları nazar-ı ehemmiyete almak borçlarıdır.

Cidden alâkadar eder diye size beyan ediyorum.

Emirdağ'ında bir tecrid-i mutlakta
Said Nursî

* * *

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Çok Aziz Süddik Bahtiyar Kardeşlerim;

Kızıl Rusya'dan çıkarak, kızıl ateşler kızıl kıvılcımlar saçan ve birer birer dünya şehrinin mahallelerini saran ve oraları yakıp kavuran; bâzı yerlerde de nifak ve şikak ateşleri saçarak, Kardeşine, "Kardeşini öldür!" diye bağıran; ve en nihayette, âlem-i hıristiyaniyeti yakıp kavurup harman gibi savurduktan sonra Âlem-i İslâm mahallesini saran; ve evimizin saçaklarına kıvılcımları sıçrayan; ve çok büyük ve çok dehşetli bir belâ olan komünizm gibi azîm bir yangına karşı itfaiye vazifesini üzerine alan Risale-i Nur, Müslümanların ve beserin en büyük ve yegane Tahassüngahı ve en büyük Melcedir.

Ey Fahr-i Âlemin gösterdiği doğru yoldan şasanlar! Dünyanın, fânî meta'larına gururlanıp taşanlar! Ve ey "Dünyamiza zararı olur" korkusu ile Nur-u Kur'andan kaçanlar! Küfr-ü mutlak ateşinin bizleri sardığı bir zamanda ancak ve ancak en müstahkem, en kavi ve yıkılmaz ve sarsılmaz bir tâhkîmat olan Risale-i Nur'un nurânî Siperlerine iltica etmekle ve O'nun Dâire-i Kudsiyesine girmekle kurtulacaksınız... Ve idam-ı ebedî zannettığınız ölümü, bir Hayat-ı Bâkiyeye tebdil edeceksiniz. Ve işte, o Nurun mübarek Tercümanının ve mübarek Şâhs-ı Mânevîsinin

أَجِرْنَا وَأَجِرْ وَالدَّيْنَا وَأَجِرْ طَلَبَةِ رَسَائِلِ النُّورِ وَالْتَّيْهِمْ مِنَ النَّارِ

ve emsâli Dualarının kabuliyle ve Şefaatiyla ve Risale-i Nuru devamlı okumakla, ben, dehşetli manevi hastalıklardan nasıl kurtulmuşsam, sizler de o mübarek Daire-i Kudsiyeye dehalet ettiğinizde

dünyevî ve uhrevî dertlerden, ateşlerden kurtulacak ve evlât ve iyâlinizin bir nevi çobanı olmak hasebiyle o sevgililerinizi de kurtaracaksınız. Ve Nurlara çalışmakla, her birerleriniz, maddî ve mânevî Felâh ve Saadete nail olacaksınız! Böyle olan milyonlarla Nur Talebeleri bu Hakikate şahiddirler.

Ey Nurcular! Allah'ın sizlere İhsan ettiği ezelî Lûtfuncu karşı Secde-i Şükrandan başınızı kaldırmayınız! Gecenin soğuguna aldırmayınız! Sizlere Lütfuncu hiç bir hususta esirgemeyen Rabb-ı Rahim'e, gecenin bu mübarek saatlerinde kalkarak Vazife-i Şükrü eda ediniz. Ve bâzların düştüğü, istikbali düşünmek derdiyle maişeti sarsan hâdiseler karşısında titremeyiniz.. korkmayınız! Nur'un Kudsî Keramât ve İmdadını müşahede ediniz! Dünya fânidir. Binler sene yaşamak olsa, bâki olan Hayat-ı Uhreviyenin yanında hiç-ender-hiç mesabesindedir. Fakat fâni olmakla beraber, bâki Hayatın bâki Meyvelerini verecek bir mezraasıdır, Fırtına-ların şiddetti, havanın dehşeti sizleri sarsmasın, korkutmasın. Bu mübarek mezraaya, en mübarek ve nuranî ve verimli ve bereketli olan Nur Tohumlarını ekiniz! Zira, "eken biçer" atalarımızdan kalma mübarek bir Sözdür.

Ey Nurcular! Din düşmanlarının hücumlarından kat'iyyen sarsılma-yanız.. fütûr getirmeyiniz.. çalışınız, çalışınız, çalışınız! Ve kat'iyyen inanınız ki, Nur'un Şefaati, Nur'un Duası, Nur'un Hımmeti sizleri kurtara-ctaktır!..

Kardeşiniz
Mustafa Osman

* * *

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz Siddîk Kardeşlerim,

Geçen kışta bana karşı su'-i kasıtların, İnâyet-i İlâhiyye ile ve Duanız yardımıyle gelen Sabır ve Tahammülüm neticesinde akım kalan plâni pek geniş bir tarzda olduğuna delil ise; bu yakında reisicumhur, Afyon'da demiş, "bu vilâyette dinî cihette bir karışıklık çıkacağını" zannedederdik.

Demek, gizli komite beni sıkıştırmakla bir hâdice çıkarmak istiyor-dular. Bir ecnebi müdahalesi hesabına, ve Müslümanlar ve vatandaşlar arasında, bütün bütün kanunsuz ve keyfi bir tarzda, damarına şiddetle dokunan ihanetler ve sıkıntılarla tâzibleri, onlara dünyada tam zarardır. Âhirette Cehennem ve Sakar; ve bize, dünyada mükemmel Sevab ve Zafer; ve Âhirette, **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** Cennet ve Âb-ı Kevseri kazandırır. Demek bu gizli plâni hey'et-i vekile ve reis hissetmiştiler ki; buralarda umum me'murlar, hattâ vali ve kaymakam ve zâbita benimle görüşmekten kaçıyor, ürküyordular. Ben de hayret ederdim. Fakat, elimizde yalnız Nur bulunduğuunu ve siyaset topuzu bulunmadığını zerre kadar Akıl bulunanlar anladılar. Gariptir ki, en ziyade lehime çalışması lâzım olan bazı vazifedarlar, aleyhimde istimâl ve istihdâm edildi.

Nurcular, çok ihtiyat ve dikkat ve temkinde bulunmaları lâzımdır. Çünkü, mânevî firtınalar var; bâzı dessas münafiklar her tarafa sokulur. İstibdad-ı mutlaka dinsizcesine taraftarken, hürriyet firkasına girer; tâ onları bozsun ve esrarlarını bilsin, ifna etsin.

Hem Salâhaddinin, Asâ-yı Mûsa'yı Amerika'lıya vermesi münasebetiyle deriz: "Misyonerler ve Hristiyan Ruhanîleri, hem Nurcular, çok dikkat etmeleri elzemdir. Çünkü, her halde şîmâl cereyanı; İslâm ve İsevî dininin hücumuna karşı kendini müdafaa etmek fikriyle, İslâm ve misyonerlerin ittifaklarını bozmaya çalışacak. Tabaka-i avâma müsaade-kâr ve Vücub-u Zekât ve hurmet-i riba ile, burjuvaları avâmin yardımına dâvet etmesi ve zulumden çekmesi cihetinde Müslümanları aldatıp, onlara bir imtiyaz verip, bir kısmını kendi tarafına çekebilir." Her ne ise, bu def'a sizin hatırlınız için kaidemi bozdum, dünyaya baktım.

Said Nursî

* * *

Bu sıkıntılı zamanda nefsim sabırsızlıkla beni taciz ederken, bu fıkra onu tam susturdu; şükrettirdi. Size de faidesi olur diye leffen takdim edilen bu fıkra, başımın yanında asılı duruyor.

1 - Ey nefsim! Yetmişüç sene, yüzde doksan adamdan ziyade zevklerden hisseni almışsin. Daha hakkın kalmadı.

2 - Sen, âni ve fâni zevklerin Bekasını ariyorsun; onun için onun zevliyle ağlamağa başlıyorsun. Kör hissiyatınla bu yanlışının tam tokadını yersin. Bir dakika gülmeye bedel on saat ağlıyorsun.

3 - Senin başına gelen zulümler ve musibetlerin altında Kaderin Adaleti var. İnsanlar, senin yapmadığın bir işe sana zulüm ediyorlar. Fakat, Kader senin gizli hatâlарına binaen, o musibet eliyle seni hem terbiye, hem hatâna keffaret ediyor.

4 - Hem, yüzer tecrübeyle, ey sabırsız nefsim! Katî kanaatın gelmiş ki; zâhirî musibetler altında ve neticesinde, İnayet-i İlâhiyye'nin çok tatlı neticeleri var. **عَسَىٰ أَن تُكْرِهُوا شَيْئًا وَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ** Çok katî bir Hakikati Ders veriyor. O Dersi daima hatırlı getir. Hem, felegin çarkını çeviren Kanun-u İlâhî, senin hatırlın için -o pek geniş Kanun-u Kaderî-değiştirilmez.

5 - **مَنْ أَمْنَ بِالْقَدْرِ أَمِنَ مِنَ الْكَدْرِ** Kudsî Düsturunu kendine rehber et! Hevesli akılsız çocuklar gibi, muvakkat, ehemmiyetsiz lezzetlerin peşinde koşma! Düşün ki; fâni zevkler, sana mânevî elemler, teessüfler bırakıyor. Sıkıntılar, elemler ise; bil'akis mânevî lezzetler ve Uhrevî Sevablar veriyor. Sen divane olmazsan, muvakkat lezzeti yalnız şükür için arayabilirsin. Zaten lezzetler şükür için verilmiş...

Said Nursî

* * *

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz Muhterem Kardeşim;

Evvelâ: Zâtınızın, bir Risale kadar câmi' ve uzun ve müdakkikane hararetli Mektubunu kemal-i merakla okudum. Peşin olarak size bunu beyan ediyorum ki; Risale-i Nur'un Üstadı ve Risale-i Nur'a

Celcelutiye Kasidesinde rumuzlu İşaratiyle pek çok alâkadarlık gösteren ve benim Hakaik-ı Îmaniyede hususî Üstادım, "Îmam-ı Ali"dir (R.A.) ve

قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا الْمَوَدَّةُ فِي الْقُربَى Âyetinin Nassiyle, Âl-i

Beyt'in Muhabbeti, Risale-i Nur'da ve mesleğimizde bir Esasdır. Ve vehhâbîlik damarı, hiçbir cihette Nurun hakikî Şâkirdlerinde olmamak lâzım geliyor. Fakat, mâdem bu zamanda zendeka ve ehl-i dalâlet, ihtilâf-dan istifade edip Ehl-i Îmanı şaşırtıp ve Şeâiri bozarak, Kur'an ve Îman aleyhinde kuvvetli cereyanları var; elbette bu müdhîş düşmana karşı, cüz'î tefferruata dair medar-ı ihtilâf münakaşaların kapısını açmamak gerektir.

Hem, ölmüş İnsanları zemmetmeye hiç lüzum yok. Onlar, Dar-ı Âhirete mahall-i cezaya gitmişler. Lüzumsuz, zararlı, onların kusurlarını beyan etmek; emrolunan Muhabbet-i Âl-i Beyt'in muktezası değildir ve lâzım da değildir diye, Ehl-i Sünnet Velcemâat, Sahabeler zamanındaki fitnelerden bahs açmayı men'etmişler. Çünkü, Vâkı'a-i Ceme'l-de, Aşere-i Mübeşere'den Zübeyr (R.A.) ve Talha (R.A.) ve Âişe-i Sîddîka (R.A.) bulunmasıyla, Ehl-i Sünnet Velcemaat o harbi "İctihad neticesi" deyip, "Hazret-i Ali (R.A.), haklı öteki taraf haksız; fakat İctihad neticesi olduğu cihetle afvedilir" derler.

Hem vehhâbîlik damarı, hem müfrit râfîzîlerin mezhebleri İslâmîyet'e zarar vermesin diye, Sîffîn Harbindeki bâgilârden de bahs açmayı zararlı görüyorlar. Haccac-ı Zâlim, yezid ve velid gibi heriflere, Îlm-i Kelâmin büyük Allâmesi olan Sâdeddin-i Teftezanî "Yezid'e lânet caizdir" demiş; fakat, "Lânet vacibdir" dememiş; Hayırdrı ve Sevabı vardır dememiş. Çünkü: Hem Kur'anı hem Peygamberi, hem bütün Sahabelerin Kudsî Sohbетlerini inkâr eden hadsizdir. Şimdi onlardan meydanda gezenler çoktur. Şer'an, bir adam hiç mel'unları hatırlaya getirmeyip lânet etmese, hiçbir zararı yok. Çünkü, zem ve lânet ise, medîh ve muhabbet gibi değil. Onlar, Amel-i Salihde dahil olamaz. Eğer zararı varsa, daha fena.

İşte; şimdi gizli münafiklar, vehhâbîlik damariyle, en ziyade İslâmîyet'i ve Hakikat-ı Kur'aniyeyi muhafazaya me'mur ve mükellef olan bir kısım Hocaları elde edip, Ehl-i Hakikatı alevîlikle itham

etmekle birbiri aleyhinde istimal ederek, dehşetli bir darbeyi İslâmiyet'e vurmağa çalışanlar meydanda geziyorlar. Sen de bir parçasını Mektubunda yaziyorsun. Hattâ sen de biliyorsun, benim ve Risale-i Nur'un aleyhinde istimâl edilen en te'sirli vasitayı Hocalardan bulmuşlar. Şimdi, Haremeyn-i Şerîfeyn'e hükmeden vehhâbîler ve meşhur dehşetli dâhîlerden İbn-i Teymiye ve İbn-ül-Kayyim-îl-Cevzî'nin pek acib ve cazibedar eserleri, İstanbul'da çoktanberi Hocaların eline geçmesiyle, hususan Evliyalar aleyhinde ve bir derece bid'alara müsaadekâr meşreblerini kendilerine perde yapmak istiyen bid'alara bulaşmış bir kısım Hocalar, sizin, Muhabbet-i Âl-i Beyt'ten gelen ve şimdi izharı lâzım olmayan İctihadınızı vesile ederek; hem sana, hem Nur Şâkirdlerine darbe vurabilirler. Mâdem zemmetmemek ve tekfir etmemekte bir emr-i şerî yok; fakat zemde ve tekfirde hükmü şerî var. Zem ve tekfir eğer haksız olsa, büyük zararı var. Eğer haklı ise, hiç Hayır ve Sevab yok. Çünkü, tekfire ve zemme müstehak hadsizdirler. Fakat zemmetmemek, tekfir etmemekte hiçbir hükmü şerî yok, hiç zararı da yok.

İşte bu Hakikat içindir ki; Ehl-i Hakikat, başta Eimme-i Erbaa ve Ehl-i Beyt'in Eimme-i Îsna-Aşer olarak Ehl-i Sünnetin mezkrû Hakikata müstenid olan Kanun-u Kudsiyeyi kendilerine rehber edip, İslâmlar içinde o eski zaman fitnelerinden medar-ı bahs ve münakaşa etmeyi caiz görmemişler; menfaatsız, zararı var demişler.

Hem o harblerde, çok ehemmiyetli Sahabeler nasılsa iki tarafda bulunmuşlar. O fitneleri bahsetmekte o hakikî Sahabelere, Talha (R.A.), Zübeyr (R.A.) gibi Aşere-i Mübeşsere'ye dahi tarafçılara bir inkâr, bir itiraz Kalbe gelir. Hatâ varsa da, tevbe ihtimali kuvvetlidir. O eski zamana gidip; lüzumsuz, zararlı, Şeriat emretmeden o ahvalleri tedkik etmekten ise; şimdi bu zamanda bilfil İslâmiyet'e dehşetli darbeleri vuran ve binler lânete, nefrete müstehak olanlara ehemmiyet vermemek gibi bir halet, Mü'min ve müdakkik bir zâtın Vazife-i Kudsiyesine muvafık gelemez. Hattâ, Sabri ile küçük münakaşanız; hem Risale-i Nur'a, Hakaik-ı İmaniyenin İntişarına ehemmiyetli bir zarar verdığını senden saklamam; ayni vakitte burada hissettim, müteessir ve müteellim oldum.

Sonra, senin gibi Ehl-i Tahkik bir Âlimin, Risale-i Nur'a, oraca ehemmiyetli bir Hizmete vesile olacak Sabrinin oraya gelmesi, ikinizden

büyük bir Hizmet-i Nuriye beklerken, bilâkis üç cihetle Nura zarar geldiğini hissettim ve gördüm. Acaba neden bu zarar olmuş diye düşünenken, iki üç gün sonra haber aldım ki, Sabri, mânasız ve lüzumsuz seninle münakaşa etmiş; sen de hiddete gelmişsin. Eyvah! dedim. "Yâ Rab! Erzurum'dan imdadıma yetişen bu iki Zatın münakaşasını musalâ-haya tebdil et" diye Dua ettim. Risale-i Nur'un İhlâs Lem'alarında denildiği gibi; şimdi Ehl-i Îman, değil Müslüman Kardeşleriyle belki hiristiyanın dindar ruhânileriyle ittifak etmek ve medar-ı ihtilâf mes'eleleri nazara almamak, nîza etmemek gerektir. Çünkü küfr-ü mutlak hücum ediyor. Senin Hamiyet-i Diniyen ve Tecrübe-i Îlmiyen ve Nurlara karşı alâkan sebebiyle, senden rica ediyorum ki; Sabri ile geçen macerayı unutmağa çalış; ve onu da afvet ve Helâl et. Çünkü; o kendi kafasıyle konuşmamış; eskidenberi Hocalardan işittiği şeyleri lüzumsuz münakaşa ile söylemiş.

Bilirsın ki, büyük bir Hasene ve İyilik, çok günahlara Keffaret olur. Evet, o hemşehrimiz Sabri, hakikaten Nura ve Nur vasıtasıyla Îmana öyle bir Hizmet eylemiş ki, bin hatâsını afvettirir. Sizin âlîcenâblığınızdan, o Nur Hizmetleri hâtırı için, dost bir hemşehri ve Nur Hizmetinde bir arkadaş nazariyle bakmalısınız. Sahabelerin bir kısmı, o harblerde, Adalet-i İzafiye ve Ruhsat-ı Şer'iyyeyi düşünüp, tâbi olarak, Hazret-i Alinin (R.A.) tâkib ettiği Adalet-i Hakikiye ve Azimet-i Şer'iyye ile beraber; zâhidâne, müstağniyane, muktesidane meslegini terkedip, muhalif tarafa bu İctihad neticesinde girdiklerini; hattâ, İmam-ı Alinin (R.A.) Kardeşi Ukayl ve Habr-ül-Ümme unvanını alan Abdullah İbn-i Abbas dahi, bir vakit muhalif tarafında bulunduklarından, hakikî Ehl-i Sünnet Vel-Cemaat,

مِنْ مَحَاسِنِ الشَّرِيعَةِ سُدُّ أَبْوَابِ الْفِتْنَةِ
طَهَرَ اللَّهُ أَيَّدَيْنَا فَلْتُطَهِّرْ أَسْنَتَنَا

bir Düstur-u Esasiye-i Şer'iyyeye binaen diyerek o fitnelerin kapısını açmayı ve bahsetmeyi caiz görmüyorkar. Çünkü, itiraza müstehak bir kaç tane varsa, tarafçılık damariyle büyük Sahabelere, hattâ muhalif tarafında bulunan Âl-i Beyt'in bir kısmına ve Talha (R.A.) ve Zübeyr (R.A.) gibi Aşere-i Mübeşsere'den büyük Zatlara itiraza başlar, zem ve adavet meyli uyanır diye, Ehl-i

Sünnet o kapıyı kapamak tarafdarıdır. Hattâ, Ehl-i Sünnet'in ve İlm-i Kelâm'ın azim İmamlarından meşhur Sa'deddin-i Teftezanî, yezid ve velid hakkında tel'in ü tadilile cevaz vermesine mukabil; Seyyid-i Şerif-i Cûrcanî gibi Ehl-i Sünnet Velcemaat'in Allâmeleri demişler: "Gerçi yezid ve velid zalim ve gaddar ve fâcirdirler; fakat, sekeratta Îmansız gittikleri gaybîdir ve kat'î bir derecede bilinmediği için, şahısların hakkında nass-ı kat'î ve delil-i kat'î bulunmadığı vakit, Îmanla gitmesi ihtimali ve tevbé etmek ihtimaliyle öyle hususî şahsa lânet edilmez. Belki,

لَعْنَةُ اللهِ عَلَى الظَّالِمِينَ وَالْمُنَافِقِينَ gibi umumî bir unvan ile lânet caiz olabilir. Yoksa zararlı, lüzumsuzdur." Diye, Sa'deddin-i Teftezanîye mu-kabele etmişler.

Senin müdakkikane ve âlimane Mektubuna karşı uzun cevab yazmadığımın sebebi, hem ehemmiyetli hastalığım ve ehemmiyetli meşgalelerim içinde acele bu kadar yazabildim.

Kardeşiniz
Said Nursî

* * *

DAHİLİYE VEKİLİYLE HASBIHALDEN BİR PARÇADIR

Hiçbir tarihte ve zemin yüzünde emsali vuku' bulmician bir zulme ve on vecihle kanunsuz bir gadre ve tazyikE hedef olmuşum. Şöyled ki:

Hem, şiddetli sû-i kasd eseri olarak zehirlenmeden hasta; hem gayet zaif, yetmişbir yaşında ihtiyar; hem, kimsesiz, acınacak bir gurbette; hem, palto ve fanilâ ve pabucunu satmakla maişetini te'min eden fakîr-ul hal hem yirmibes sene münzevî olmasından, binden ancak tam sâdîk bir adam ile görüşebilen bir merdümgiriz, mütevahhiş; hem, yirmi sene hayatını ve Eserlerini üç mahkeme ve Ankara ehl-i vukufu inceden inceye tedkikten sonra bil'ittifak beraetine ve Eserleri vatana, millete zararsız olarak menfaatli olmasına karar verilmiş bir mâsum; hem, Eski Harb-i Umumîde ehemmiyetli Hizmet etmiş bir evlâd-ı vatan; hem, şimdi bu milleti, bu

vatani, anarşilikten ve ecnebi ifsadlarından kurtarmak için, meydandaki te'sirli Âsâriyle bütün kuvvetiyle çalışan bir hamiyetperver; ve mahkemede yetmiş şahidle isbat edildiği gibi, yirmibeş senede bir gazeteyi okumayan, merak etmiyen ve yedi sene Harb-i Umumiye bakmîyan, sormayan, bilmeyen ve Eserlerinde kuvvetli delillerle siyasetten bütün alâkasını kestiğini isbat eden ve dünyanıza karışmadığını adliye-leriniz resmen itiraf ettiği bir zararsız adam; hem, Âhiretine ve İhlâsına zarar gelmemek için şiddetle teveccüh-ü âmmeden kaçan ve Kardeş-lerinin onun hakkındaki hüsn-ü zanlarından ve medihlerinden çekinen, beğenmiyen bu bîçâre Said'e; başta Dâhiliye Vekili olan sen, Afyon Valisini ve Emirdağ zabıtاسını musallat edip, her gün bir ay haps-i münferid azâbını çekirmek ve tecrid-i mutlak içinde tek başıyla bir haps-i münferidde durmağa mecbur etmeye, hangi maslahatınız iktiza eder? Hangi kanun bu dehşetli gadra müsaade eder diye, hukuk-u umumiyyeyi muhafaza eden adliyenin yüksek dairesi vasıtasıyla dahiliye vekiline beyan ediyorum.

Zulmen bütün hukuk-u medeniyeden
ve İnsaniyeden ve yaşamak hakkından
mahrum edilen
Said Nursî

* * *

Eski Dahiliye Vekili, Şimdi Parti Kâtib-i Umumisi Hilmi Bey

Evvelâ: Yirmi sene zarfında bir tek istida, dahiliye vekili iken sana yazdım. Fakat. yirmi senelik kaidemi bozmadım. Hem eski dahiliye vekili, hem şimdi kâtib-i umumî sıfatları ile seninle konuşacağım.

Yirmi sene hükümetle konuşmayan; tek bir defa hükümet hesabına hükümetin büyük bir rüknü ile konuşan adam, on saat kadar söylese azdır. Onun için siz, benimle konuşmayı bir iki saat müsaade ediniz.

Sâniyen: Şimdi, partinin kâtib-i umumisi itibariyle size bir Hakikatı beyan etmeye kendimi mecbur biliyorum. Hakikat da şudur:

Senin kâtib-i umumî olduğun Halk Fırkasının, millet karşısında

gayet ehemmiyetli bir vazifesi var. O da şudur:

Bin senedenberi Âlem-i İslâmiyet'i Kahramanlığı ile memnun eden ve Vahdet-i İslâmiye'yi muhafaza eden ve Âlem-i Beşeriyetin küfr-ü mutlaktan ve dalâletten şanlı bir surette kurtulmasına büyük bir vesile olan Türk Milleti ve Türkleşmiş olanların Din Kardeşleri. Eğer şimdi, eski zaman gibi Kahramancasına Kur'an'a ve Hakaik-ı İmana sahib çıkmazsanız ve doğrudan doğruya Hakaik-ı Kur'aniye ve Îmaniyyeyi tervîce çalışmazsanız; size kat'iyen haber veriyorum ve kat'î hüccetlerle isbat ederim ki: Âlem-i İslâm'ın Muhabbet ve Uhuvveti yerine, dehşetli bir nefret ve Kahraman Kardeşi ve Kumandanı olan Türk milletine bir adavet ve şimdi Âlem-i İslâm'ı mahva çalışan küfr-ü mutlak altındaki anarşîlige mağlûb olup, Âlem-i İslâm'ın kal'ası ve şanlı ordusu olan bu Türk Milletinin parça parça olmasına ve şark-ı şimalîden çıkan dehşetli ejderhanın istilâ etmesine sebebiyet vereceksiniz.

Evet, hariçte iki dehşetli cereyanı karşı bu Kahraman millet, Kur'an kuvvetiyle dayanabilir. Yoksa, küfr-ü mutlakı, istibdad-ı mutlakı sefahet-i mutlakı ve Ehl-i Namusun servetini serserilere ibahe etmesini âlet ederek, dehşetli bir kuvvetle gelen bir cereyanı durduracak; ancak, İslâmiyet Hakikatiyle mezcolmuş, İttihad etmiş ve bütün mazideki Şerefini İslâmiyet'te bulmuş olan bu milletteki Din Kuvveti ve İman Bütünlüğüdür.

Evet, bu milletin hamiyetperverleri, milliyetperverleri herseyden evvel; bu mümteziç, müttehid milliyetin can damarı hükmünde olan Hakaik-ı Kur'aniyeyi, terbiye-i medeniye yerine ikame etmek ve düstur-u hareket yapmakla o cereyanı durdurur, **إِنْ شَاءَ اللَّهُ ...**

İkinci Cereyan: Eğer siz hamiyetperver, milliyetperver adamlar gibi, şimdiye kadar cereyan eden ve medeniyet hesabına Mukaddesatı çığneyen usulleri muhafazaya çalışıp, üç-dört şahsin inkılâb namındaki yaptıkları icraatı esas tutarak, mevcud haseneleri ve inkılâb iyiliklerini onlara verip; ve mevcud dehşetli kusurlar millete verilse; o vakit üç dört adamın üç-dört seyylesi üç-dört milyon seyyie olup, bu Kahraman ve Dindar milleti ve İslâm ordusu olan Türk Milletinin geçmiş asırlardaki milyarlar şereflî merhum Ordularına ve milyonlarla Şehidlerine ve milletine büyük bir muhalefet ve ervahına bir mânevî azab ve şrefsizlik olmakla beraber;

o üç-dört inkılâpcı adamın pek az hisseleri bulunan ve millet ve ordunun kuvvet ve himmetiyle vücut bulan Haseneleri, o üç-dört adama verilse, o üç-dört milyon iyilikler, üç-dört haseneye inhisar edip küçülür, hiçe iner; daha dehşetli kusurlara keffaret olamaz.

Salisen: Size karşı, elbette çok cihetlerde dahilî ve haricî muarızlar var. Eğer bu muarızlarınız Hakaik-ı İmaniye namına çıksa idi, birden sizi mağlûb ederdi. Çünkü; bu milletin yüzde doksanı, bin senedenberi An'ane-i İslâmiye ile Ruh ve Kalb ile bağlanmış. Zâhiren muhalif-i fitratındaki emre itaat cihetiyle serfûrû etse de, Kalben bağlanmaz.

Hem bir Müslüman, başka milletler gibi değil. Eğer Dinini bıraksa anarşist olur, hiçbir kayıd altında kalamaz. İstibdad-ı mutlaktan, rüşvet-i mutlakadan başka hiçbir terbiye ve tedbirle idare edilmez. Bu Hakikatın çok hüccetleri, çok misalleri var. Kısa kesip, sizin zekâvetinize havale ediyorum.

Bu asrin, Kur'ana şiddet-i ihtiyacını hissetmekte İsveç, Norveç, Finlandiya'dan geri kalmamak size elzemdir. Belki onlara ve onlar gibilere rehber olmak vazifenizdir. Siz, şimdiye kadar gelen inkılâb kusurlarını üç-dört adamlara verip, şimdiye kadar umumî harb ve sair inkılâbların icbâriyle yapılan tahribatları -hususan An'ane-i Dîniye hakkında- tamire çalışsanız; hem size istikbalde çok büyük bir şeref ve Âhirette büyük kusuratlarınıza Keffaret olup, hem vatan ve millet hakkında menfaatlı Hizmet ederek, milliyetperver, hamiyetperver namına müstahak olursunuz.

Rabian: Mâdem, ölüm öldürülüyor ve kabir kapısı kapanmıyor ve mâdem siz de herkes gibi kabre koşuyorsunuz ve mâdem o katî' ölüm, ehl-i dalâlet için îdam-ı ebedîdir. Yüzbin cemiyetçilik ve dünyaperestlik ve siyasetçilik onu tebdil edemez. Ve mâdem Kur'an, o îdam-ı ebedîyi, Ehl-i İman için terhis tezkeresine çevirdiğini güneş gibi isbat eden Risale-i Nur elinize geçmiş ve yirmi senedenberi hiçbir feylesof, hiçbir dinsiz Ona karşı çıkamıyor, bilâkis, dikkat eden feylesofları İmana getiriyor. Ve bu oniki sene zarfında dört büyük mahkemeniz ve feylesof ve Ulemadan mürekkeb ehl-i vukufunuz, Risale-i Nur'u Tahsin ve Tasdik ve Takdir edip, İman hakkındaki Hüccetlerine itiraz edememişler. Ve bu millet ve vatana hiçbir

zararı olmamakla beraber, hâcüm eden dehşetli cereyanlara karşı, Sedd-i Zülkarneyn gibi bir Sedd-i Kur'anı olduğuna, Türk Milletinden, hususan mekteb görmüş gençlerden yüzbin şahid gösterebilirim. Elbette benim size karşı bu fikrimi tam nazara almak ehemmiyetli bir vazifenizdir. Siz, dünyevî çok diplomatları her zaman dinliyorsunuz; bir parça da, Âhiret hesabına konuşan benim gibi kabir kapısında, vatandaşların hâline ağlayan bir bîçâreyi dinlemek lâzımdır.

Bu istida, yirmi senedenberi hiç müracaat etmediğim halde, bir hiddet zamanında, bir def'a olarak, beni tâzib eden dahiliye vekili Hilmî'ye hitaben yazılmış; bera-yı malûmat Afyon emniyet Müdürine gönderilmiş. Mânasız, lüzumsuz dört-beş def'a bana sıkıntı verdiler; "Senin yazın böyle değil, kim sana böyle yazmış!" diye, resmen beni karakola çağrırdılar. Ben de dedim: "Böylelere müracaat edilmez.. yirmi sene sükûtum haklı imiş."

Ey Emirdağî hükümeti ve zâbitası! Bu hasbihali bir sene evvel yazmıştım; fakat vermedim, sakladım. Şimdi beş cihetle kanunsuz, beni hususî ikametgâhımda bir Hizmetçiden men' ve müdahale etmeleri gibi, dünyada emsalsiz bir tarzda beni istibdad-ı mutlak altına alıyorlar. Kanun namına kanunsuzluk edenleri, insafa gelmek fikriyle izhar ediyorum.

* * *

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz Sîddîk Kardeşim, bu fânî dünyada hamiyetli ve ciddî bir Arkaadaşım,

Evvelâ: Bütün dostlarım ve hemşehrilerimden en ziyade zatınız ve bâzî Erzurum'lu zatların benim bu işkenceli mazlumiyet hâletimde şefkat-kârane ciddî alâkadarlığınıza ve imdadıma fikren koşmanıza cidden çok minnetdarım.. ve âhir ömrüme kadar unutmiyacağım.

Size bin **بَارَكَ اللَّهُ مَا شَاءَ اللَّهُ** derim.

Saniyen: Mesleğime ve Risale-i Nur'dan aldığım Dersime bütün bütün muhalif olarak ve on senedenberi fâni dünyanın geçici, ehemmiyetsiz hâdiselerine bakmamak olan bir düstur-u hayatima da münâfi

olarak, sîrf senin hatırlın ve merak ettiğin ve bu defaki uzun Mektubun için, vaziyetime ve zâlimlerin işkencelerine aid bir kaç maddeyi beyan edeceğim.

Birincisi: Otuz sene evvel Darül-Hikmette Âza iken bir gün arkadaşımızdan ve Darül-Hikmet Âzasından Seyyid Sadreddin Paşa dedi ki: Katî bir vasıta ile haber aldım; kökü ecnebide ve kendisi burada bulunan bir zendeka komitesi Senin bir Eserini okumuş, demişler ki: Bu Eser Sahibi dünyada kalsa, biz mesleğimizi yâni zendekayı (dinsizliği) bu millete kabul ettiremiyeceğiz.. bunun vücudunu kaldırmalıyız! diye, Senin idamına hükmetmişler. Kendini muhafaza et. Ben de:

"تو گلٹ علی الله".. ecel birdir, tagayyür etmez" dedim.

İşte bu komite otuz sene belki kırk senedenberi hem tevessü etti, hem benimle mücadelede herbir desiseyi istimal etti. İki defa imha için hapse ve onbir defa da beni zehirlmeye çalışmışlar. En son dehşetli plânları, sâbık dahiliye vekilini ve Afyon'un sâbık vâlisini Emirdağ'ının sabık kaymakam vekilini aleyhime sevkettmeleriyle, resmî hükümetin nüfuzunu bütün şiddetıyla aleyhimde istimal etmeleridir. Benim gibi zaif, ihtiyar, merdümgiriz, fakir, garib, Hizmete çok muhtaç bir bîçâreye o üç resmî me'murlar, aleyhimde öyle bir propaganda yapmış ve herkesdeki korku o dereceye varmış ki, bir me'mur bana Selâm etse, haber aldıkları vakit değiştirdikleri için, casusluktan başka hiçbir me'mur bana uğramadığını ve komşularımın da bâzları korkularından hiç Selâm etmediklerini gördüğüm halde, İnayet ve Hıfz-ı İlâhî bana bir Sabır ve Tahammûl verdi. Emsalsiz bu işkence ve bu tazyik beni onlara dehalete mecbur etmedi.

Üçüncüsü: İki sene, iki mahkeme ellerinde tedkik edilen bütün Risale-i Nur Eczalarında kanunca bir vesile bulamayıp (**Hâsiye**) bizi

(Hâsiye): Ya; hiç bir cihetle hiçbir kanun, hattâ onların bâzı keyfi kanunları bize ve Risale-i Nur'a ilişmiyorlar; veyaht şimdiki bâzı kanunlar iliştiği halde, koca adliyeler ve üç büyük mahkemeler, istikbalde gelecek şiddetli nefret ve lânetten çekinmek için, Nurun ve bizim mahkûmiyetimize cesaret edemeyip, ittifakla umumumuzun beraetine ve bütün Risale-i Nur'un iadesine karar verdiler. Dağ gibi kuvvetli adliyeler çekindiği halde, muvakkat bir makamda olan gaddar şahsiyetlerin bu zulmü yapmaları, elbette Semavatı ve Arzı kızdırıyor.. daha hiddetime lüzum kalmıyor.

ve Risale-i Nur'u beraet ettirdikten sonra, zendeka komitesi, mürafatçı bazı me'murları vesile ederek, merkez-i hukümette resmî bir plân çevirip, bütün bütün hilâf-ı kanun olarak bütün dostlarımdan ve Talebelerimden tecrid ve sîhhât ve hayatım noktasında en fena bir yerde, beni nefyetmek namı altında, haps-i münferid ve tecrid-i mutlak mânâsında beni Emir-dağı'na gönderdiler. Şimdi tahakkuk etmiş ki, iki maksadla bu muameleyi yapıyorlar.

Birisı: Eskidenberi ihaneti kabul etmediğimden, beni o surette hiddete getirip, bir mes'ele çıkararak mahvîma yol açmaktı. Bundan birşey çıkaramadıkları için, zehirlendirmek vasıtasiyle mahvîma çalıştırıldı. Fakat, İnayet-i İlâhiyye ile Nur Şâkirdlerinin Duaları, tiryak gibi, panzer-hir gibi ve Sabır ve Tahammülüm tam bir ilâç gibi o plâni akîm bıraktı. O maddî ve mânevî zehirin tehlikesini geçirdi. Gerçi hiçbir tarihte hiçbir hukümette bu tarzda işkenceli zulümler kanun namına, hukümet namına yapılmadığı halde; damarlarına dokunduracak tarzda mütemadiyen tarassutlarla, herkesi ürkütmeye beni hiddete getiriyordu. Fakat birden Kalbime ihtar edildi ki, bu zalimlere hiddet değil, acımasın! Onların her birisi, pek az bir zaman sonra, sana muvakkaten verdikleri azab yerinde bin derece fazla bâki azablara ve maddî ve mânevî Cehennemlere mâruz kalacaklar. Senin intikamın, bin defa ziyade onlardan alınır. Ve bir kısmı -Aklı varsa- dünyada da kaldıkça geberin-ceye kadar Vicdan azabı ve idam-ı ebedî korkusuyla işkence çekecekler. Ben de onlara karşı hiddeti terkettim, onlara acidim, "Allah ıslah etsin," dedim.

Hem, bu azab ve işkenceler pek büyük Sevab kazandırmakla beraber, Risale-i Nur Şâkirdleri yerine ve onların bedeline benimle meşgul olup yalnız beni tâzib etmeleri, Nurculara büyük bir faide ve Selâmetlerine Hizmet olması cihetinde de Cenâb-ı Hakk'a şükrediyorum. Ve müşhiş sıkıntılarımda içinde bir sevinç hissediyorum.

Dördüncüsü: Senin Mektubunda, benim istirahatimi ve eğer iktidarım olsa benim Şam ve Hicaz tarafına gitmemeye dair sizin hukümet-i hâzıraya müracaat maddesi ise...

Evvelâ: Biz, Îmanı kurtarmak ve Kur'ana Hizmet için Mekke'de olsam da buraya gelmek lâzımdı. Çünkü, en ziyade burada ihtiyaç var. Binler Ruhum olsa, binler hastalıklara müptelâ olsam ve zahmetler

çeksem yine bu milletin Îmanına ve Saadetine Hizmet için burada kalma-
ğa -Kur'andan aldığım Dersle- karar verdim ve vermişiz.

Sâniyen: Bana karşı hürmet yerine hakaret görmek noktasını, Mektubunuzda beyan ediyorsunuz "Mısır'da, Amerika'da olsa idiniz; tarihlerde hürmetle yâdedileceksiniz!" diye yazıyorsunuz.

Aziz, dikkatli Kardeşim; biz, İnsanların hürmet ve ihtiramından ve şahsimizme aid hüsn-ü zan ve ikram ve tahsinlerinden, mesleğimiz itibarıyle cidden kaçıyoruz. Hususan, acib bir riyakârlık olan şöhret-perestlik ve câzibedar bir hodfürûşluk olan tarihlere şa'saali geçmek ve İnsanlara iyi görünümek ise, Nurun bir Esası ve mesleği olan İhlâsa ziddir ve münafidir. Onu arzulamak değil, bilâkis şahsimiz itibariyle ondan ürküyoruz. Yalnız Kur'anın Feyzinden gelen ve İ'câz-ı Mânevîsinin Lemeati olan ve Hakikatlarının Tefsiri bulunan ve Tilâsimârını açan Risale-i Nur'un revacını ve herkesin Ona ihtiyacını hissetmesini ve pek yüksek kıymetini herkes takdir etmesini ve Onun pek zâhir mânevî Keramatını ve Îman noktasında, zendekanın bütün dinsizliklerini mağlûb ettiklerini ve edeceklerini bildirmek, göstermek istiyoruz ve Onu Rahmet-i İlâhiye'den bekliyoruz.

Şahsına aid ehemmiyetsiz ve căz'î bir maddeyi Hâşıye olarak beyan ediyorum:

Madem Recep Bey ve Kara Kâzım, seninle dost ve zannîmca eski Said'le de münasebetleri var, onlardan iyilik istemek değil, belki bana karşı, selefleri gibi mânâsız, lüzumsuz tazyik ve zulme meydan vermesinler. Hakikaten buranın maddî ve mânevî havasıyle imtizaç edemiyorum. Sıkıntılarım pek fazla. İkametgâhımı, hem dışarıdan, hem içерiden kilitliyorum. Her cihetle yalnızım. Ve bir cihette de; komşusuz, sıkıntılı bir odada, hasta bir halde hayatı geçiriyorum. Bâzan bir günü, Denizli'de bir ay hapisten fazla beni sıkmış. Bu yirmi sene dehşetli zulüm ile hürriyetime ve serbestiyetime ilişmek artık yeter! Zâten iki sene mahkemelerin tedkikatıyla ve aleyhimdeki münafıkların plânları akîm kalmasıyle kat'îyyen tebeyyün etmiş ki; şahsimda ve Nurlarda, bu vatan ve millete zarar tevehhüm etmekle daha kimseyi kandıramazlar. Ben de herkes gibi hürriyetime sahib olsam, belki tebdil-i hava için mutedil havası bulunan bu kazanın bâzı köylerine gitmemе müsaadekâr bir iş'ar

olsa müناسip olur. Size ve oradaki Nur dostlarımıza çok Selâm ve Dua ediyoruz.

الْبَاقِيُّ هُوَ الْبَاقِيُّ

Said Nursî

* * *

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz Sıddık Kardeşlerim,

Maddî ve mânevî bir sual münasebetiyle hâtıra gelen bir cevabtır.

Deniliyor ki: Neden Nur Şâkirdlerinin kuvvetli hüsn-ü zanları ve katî kanaatları, Senin şahsın hakkında Nurlara daha ziyade şevklerine medar olan bir Makamı ve Kemâlâtı şahsına kabul etmiyorsun? Yalnız Risale-i Nur'a verip, kendini çok kusurlu bir Hâdim gösteriyorsun?

Elcevab: Hadsiz Hamd ve Şükür olsun ki, Risale-i Nur'un öyle kuvvetli ve sarsılmaz İstinad Noktaları ve öyle parlak ve Keskin Hüccetleri var ki; benim şahsimda zannedilen meziyete, istidada ihtiyacı yoktur. Başka eserler gibi müellifin kabiliyetine bakıp, makbuliyeti ve kuvveti ondan almıyor. İşte meydanda, yirmi senedir katî Hüccetlerine dayanıp, şahsimin maddî ve manevî düşmanlarını teslime mecbur ediyor. Eğer şahsiyetim ona ehemmiyetli bir Nokta-i İstinad olsaydı, dinsiz düşmanlarım ve insafsız muarızlarım kusurlu şahsimi çürütmekle, Nurlara büyük darbe vurabilirdiler. Halbuki o düşmanlar, divaneliklerinden, yine her nevi desiselerle beni çürütmeye ve hakkımda teveccüh-ü âmmeyi kırmaya çalışıkları halde Nurların Fütuhatına ve Kîymetine zarar veremiyorlar. Yalnız bâzı zaif ve yeni müştakları bulandırsa da vazgeçiremiyorlar.

Bu Hakikat için, hem bu zamanda enanîyet ziyade hükümettiği için, haddimden çok ziyade olan hüsn-ü zanları kendime almıyorum. Ve ben, Kardeşlerim gibi, kendi nefsime hüsn-ü zan etmiyorum. Hem Kardeşlerimin bu bîcâre Kardeşlerine verdiği Makam-ı Uhrevî, hakikî, dinî makam ise; Mektubat'ta, İkinci Mektub'un âhirindeki

kaideye göre, "Şahsına verdikleri mânevî hediye olan Kemâlâtı, eğer hâşâ! Ben kendimi öyle bilsem, olmamasına delildir; kendimi öyle bilmesem, onların o hediyeyi kabul etmemek lâzım geliyor." Hem kendini makam sahibi bilmek cihetinde enaniyet müdahale edebilir...

Bir şey daha kaldı ki; dünya cihetinde Hakaik-ı Îmaniyenin Neşrindeki vazifedar, makam sahibi olsa, daha iyi te'sir eder denilebilir. Bunda da iki mâni var.

Birisı: Faraza Velâyet olsa da; bilerek, isteyerek makam yapmak tarzında, Velâyetin mahiyetindeki İhlâs ve Mahviyete münafidir. Nübüvvetin Vereseleri olan Sahabeler gibi izhar ve dâva edemezler; onlara kıyas edilmez.

İkinci Mâni: Pek çok cihetlerle çürüttülebilir ve fâni ve căz'î ve muvakkat ve kusurlu bir şahıs sahip olsa, Nurlara ve Hakaik-ı Îmaniyenin Fütuhatına zarar gelir. Fakat bir Nokta var ki, Mucib-i Şükrandır; ehl-i siyasetteki düşmanlarım, mezkûr Hakikatları bilmedikleri için; şerefli, izzetli eski Said'i düşünüp, mütemadiyen Nurlar bedeline benim şahsına ihanet ve tenkîs etmekle meşgul oluyorlar. Bâzı mutaassib enaniyetli hocaları da şahsının aleyhine çeviriyorlar; gûya Nurları söndürmeye çalışıyorlar. Halbuki Nurları daha ziyade parlattirmaya vesile oluyorlar. Nurlar, âdi şahsîmdan değil, Kur'an Güneşinin Menbaından Nurları alıyor.

Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz Siddîk Kardeşlerim,

Bu şasaalı baharın çiçeklerini temaşa etmek için, araba ile bir iki saat geziyorum. Hiç hayatımda görmediğim bir tarzda, bütün çiçekli otlar âdetin fevkinde bir tarzda büyümüş, çiçekler açmış, tebessümkârane Tesbihat edip, lisân-ı hal ile Sâni-i Zülcelâllerinin san'atını takdir ve alkışlıyorlar gibi Hakkalyakîn hissettiğimden; hayat-ı dünyeviyeye müştak hissiyatım ve gafil ve tahammûlsuz nefsim, bu halden istifade ederek, dünyadan nefret ve hastalıklı

ve sıkıntılı hayatın usanmak ve Berzaha gitmeğe ve oradaki yüzde doksan Dostlarını görmeğe iştiyak cihetinde karar veren Kalbime ve fânidé Bâki Zevk arayan nefsim o itiraz geldi. Birden hissiyata da, damarlara da sirayet eden Îman Nuru, o itiraza karşı gösterdi ki; Mâdem toprak, bu kadar Cemal ve Rahmet ve Hayat ve Zînetlere, maddî cihetinde mazhar olmasından hadsiz bir Rahmetin perdesidir.. ve içine giren hiçbir şey başı boş kalmıyor, elbette, bütün bu zâhirî ve maddî zînetlerin ve güzelliklerin ve Hüsün ve Cemal ve Rahmet ve Hayatın mânevî merkezlerinin ve bir kısım tezgâhlarının fa'al bir nevi toprak perdesinin altında ve arkasındadır. Elbette, bu himayetli annemiz olan toprak altına girmek ve kucağına sığınmak ve o hakikî ve daimî ve mânevî çiçekleri seyretmek, daha ziyade sevilir ve iştiyaka läyiktir diye, o kör hissiyatın ve dünyaperest nefsin itirazını tamamıyla izale ve def'etti;

اللَّهُمَّ إِنَّ شَاءَ اللَّهُ عَلَىٰ نُورٍ أَلَا يَمَانِ مِنْ كُلِّ وَجْهٍ dünyaperest nefsim de dedirtti.

Said Nursî

* * *

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz Siddîk Kardeşlerim,

Evvelâ: Seksen sene İbadetli bir ömrü bahtiyarlara kazandıran Ramazan-ı Mübarekte, **إِنْ شَاءَ اللَّهُ أَمِينٌ** Nur'un Şirket-i Mânevîsi o kazanca mazhar olacak. Bayrama kadar elden geldiği kadar, Nurcular İhlâs ile biribirinin Dualarına mânevî demeli ki, birisi o seksemi kazansa, herbiri derecesine göre hissedar olur. En zaif ve en ağır yükü bulunan bu hasta Kardeşinize elbette mânevî yardım edersiniz.

Saniyen: Nurların Erkânlarından bir-iki doktor, benim hastalığımın şiddetle beraber, o halis, sâdîk Zatlara hastalık noktasında müracaat etmemeyip ve ilaçlarını da yemeyip, çok ağır hastalıklar içinde onlarla meşveret etmiyerek ve şiddet-i ihtiyacım ve elemelerin içinde yanına geldikleri vakit, hastalığa dair bahis açmadığımdan endişeli bir merak

onlara geldiğinden, Sırlı bir Hakikatı izhara mecbur oldum. Belki size de faidesi var diye yazıyorum.

Onlara dedim ki: Hem gizli düşmanlarım, hem nefsim, şeytanın telkinıyla zaif bir damarımı arıyorlar ki, beni onunla yakalayıp Nurlara tam İhlâs ile Hizmetime zarar gelsin. En zaif damar ve dehşetli mâni, hastalık damarıdır. Hastalığa ehemmiyet verildikçe hiss-i nefsi cisim galebe eder. "Zarurettir, mecburiyet var" der, Ruh ve Kalbi susturur. Doktoru müstebid bir hâkim gibi yapar. Ve tavsiyelerine ve gösterdiği ilâçlara itaate mecbur ediyor. Bu ise, Fedakârane İhlâsla Hizmete zarar verir. Hem, gizli düşmanlarım da bu zaif damarından istifadeye çalışmışlar ve çalışıyorlar. Nasılkı korku ve tama' ve şân ü şeref cihetinde çalışıyorlar... (Çünkü, İnsanın en zaif damarı olan korku cihetinde bir halt edemediler, idamlarına beş para vermediğimizi anladılar.)

Sonra, İnsanın bir zaif damarı, derd-i maişet ve tama' cihetinde çok soruşturdular; nihayetinde o zaif damardan bir şey çıkaramadılar. Sonra onlarca tahakkuk etti ki; onların Mukaddesatını feda ettikleri dünya malı, nazarımızda hiç ehemmiyeti yok ve çok vukuatlarla onlarca da tahakkuk etmiş. Hattâ bu on sene zarfında yüz defadan ziyade, resmen, "Ne ile yaşıyor?" diye mahallî hükümetlerden sormuşlar.

Sonra, en zaif bir damar-ı insâniye olan şân ü şeref ve rütbe noktasında, bana çok elîm bir tarzda, o zaif damarımı tutmak için; emredilmiş ihanetler, tahkirler, damara dokunduracak işkenceler yaptılar, hiç bir şey'e muvaffak olamadılar. Ve kat'iyyen anladılar ki, onların perestîş ettiği dünyanın şân ü şerefini, bir riyakârlık ve zararlı bir hodfürûşluk biliyoruz. Onların fevkâlâde ehemmiyet verdikleri hubb-u cah ve şân ü şeref-i dünyeviyeye beş para ehemmiyet vermiyoruz.. belki onları bu cihette divane biliyoruz.

Sonra, bizim Hizmetimiz itibariyle bizde zaif damar sayılan, fakat Hakikat noktasında herkesin makbulü ve her şahıs onu kazanmağa müştek olan mânevî makam sahibi olmak ve Velâyet mertebelerinde terakki etmek ve o Ni'met-i İlâhiyye'yi kendinde bilmektir ki, İnsanlara, menfaatten başka hiçbir zararı yok. Fakat, böyle benlik ve enaniyet ve menfaat-perestlik ve nefsinı kurtarmak hissi galebe çaldığı bir zamanda, elbette Sîrr-ı İhlâsa ve hiçbir şey'e âlet olmamağa bina edilen Hizmet-i İmaniye, şahsî Makam-ı Mâneviyeyi aramamak iktiza ediyor. Harekâtında onları istememek ve düşünmemek lâzımdır ki, hakikî İhlâsin Sîrrı bozulmasın.

İşte bunun içindir ki; herkesin aradığı Keşf u Keramatı ve Kemalât-ı Ruhiyeyi, Nur Hizmetinin hârcinde aramadığımı, zaif damarlarımı tutmağa çalışanlar anladılar bu noktada dahi mağlûb oldular.

Umum Kardeşlerimize birer birer Selâm. Ve gelecek Leyle-i Kadir, herbir Nurcu hakkında seksen üç sene İbadetle geçmiş bir ömür hükmüne geçmesini, Hakikat-ı Leyle-i Kadri Şefaatçı ederek Rahmet-i İlâhiyye'den niyaz ediyoruz.

Kardeşiniz
Said Nursî

* * *

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz Sıddık Kardeşlerim,

Evvelâ: Leyle-i Kadir'de Kalbe gelen pek uzun ve geniş bir Hakikata pek kısaca bir işaret edeceğiz. Şöyled ki:

Nev'-i beşer, bu son Harb-i Umumî'nin eşedd-i zulüm ve istibdadiyle ve merhametsiz tahribiyle ve bir düşmanın yüzünden üzerer mâsumu perişan etmesiyle ve mağlûbların dehşetli me'yusiyetleriyle ve galiblerin dehşetli telâş ve hâkimiyetlerini muhafaza ve büyük tahribatlarını tâmir edememelerinden gelen dehşetli Vicdan azablarıyle; ve dünya hayatının bütün bütün fâni ve muvakkat olması ve medeniyet fantaziyelerinin aldatıcı ve uyutucu olması umuma görünmesiyle; ve fitrat-ı beşeriyyedeki yüksek istidadatın Mahiyet-i İnsaniyesinin umumî bir surette dehşetli yaralanmasıyle ve Ebedperest Hissiyat-ı Bâkiye ve fitrî Aşk-ı İnsaniyenin heyecan içinde uyanmasıyle; ve gaflet ve dalâletin en sert sağır olan tabiatın, Kur'anın Elmas Kılinci altında parçalanmasıyle; ve gaflet ve dalâletin en boğucu, aldatıcı, en geniş perdesi olan siyasetin, rûy-i zeminde pek çirkin, pek gaddarane hakikî sureti görünmesiyle; ve elbette, hiçbir şüphe yok ki; şimalde, garbde, Amerika'da emareleri göründüğüne binaen, nev'-i beşerin mâşuk-u mecazîsi olan hayat-ı dünyeviyesi böyle çirkin ve geçici olmasından, fitrat-ı beşerin hakikî sevdigi ve aradığı Hayat-ı Bâkiyeyi bütün kuvvetiyle arayacak.. ve elbette hiç şüphe yok ki; bin üçyüz altmış senede, her asırda üçyüz ellî

milyon Şâkirdi bulunan ve her hükmüne ve dâvasına milyonlar Ehl-i Hakikat tasdik ile imza basan; ve her dakikada milyonlar Hâfızların Kalbinde Kudsiyet ile bulunup, Lisanlarıyle besere Ders veren ve hiçbir Kitabta emsâli bulunmayan bir tarzda, beşer için Hayat-ı Bâkiyeyi ve Saadet-i Ebediyeyi müjde verip, bütün beşerin yaralarını tedavi eden Kur'an-ı Mu'cizül-Beyan'ın şiddetli, kuvvetli ve tekrarlı binler Âyatîyle, belki sarihan ve işareten on binler def'a dâva edip, haber verip, sarsılmaz katî Deliller ile şüphe getirmez hadsiz Hüccetlerle, Hayat-ı Bâkiyeyi kat'iyetle Müjde ve Saadet-i Ebediyeyi Ders vermesi, elbette nev'-i beşer bütün bütün Aklını kaybetmezse ve maddî ve mânevî bir Kiyamet başlarında kopmazsa; İsveç, Norveç, Finlandiya ve Ingiltere'nin Kur'anı kabule çalışan meşhur hatibleri ve Dîn-i Hakkı arayan Amerika'nın çok ehemmiyetli dinî cemiyeti gibi rûy-i zeminin kit'aları ve hükümetleri Kur'an-ı Mu'cizül-Beyan'ı arayacaklar ve Hakikatlarını anladıkta sonra bütün Ruh u Canlarıyla sarılacaklar. Çünkü bu Hakikat noktasında kat'iyen Kur'anın misli yoktur ve olamaz! Ve hiçbir şey bu Mu'cize-i Ekberin yerini tutamaz!...

Sâniyen: Mâdem Risale-i Nur, o Mu'cize-i Kübranın Elinde bir Elmas Kılıç'hümânde Hizmetini göstermiş ve en muannid düşmanları teslime mecbur etmiş. Hem Kalbi, hem Ruhu, hattâ hissiyatı tam tenvir edecek ve ilâçlarını verecek bir tarzda, Hazine-i Kur'anîyenin Dellâllîğini yapan ve ondan başka Me'haz ve Mercii olmayan, bir Mu'cize-i Mânevîyesi bulunan Risale-i Nur, o Vazifeyi yapıyor ve aleyhinde dehşetli propagandalar ve gayet muannid zindiklara tam galebe çalmış ve dalâletin en kalın ve boğucu ve geniş daire-i âfâkında ve fennin en geniş perdelerinde, Asâ-yı Mûsadaki Meyvenin Altıncı mes'elesi ve Birinci ve İkinci, Üçüncü ve Sekizinci Hüccetleriyle gayet parlak bir tarzda gafleti dağıtıp, Nur-u Tevhidi göstermiş. Elbette bizlere lâzım ve millete elzemdir ki; şimdi resmen izin verilen Din tedrisati için hususî dershaneler açılmasına ve izin verilmesine binaen, Nur Şâkirdleri, mümkün olduğu kadar her yerde küçük bir Dershane-i Nuriye açmak lâzımdır. Gerçi, herkes kendi kendine bir derece istifade eder. Fakat herkes, her mes'elesini tam anlamaz. Hem Îman Hakikatlarının izahı olduğu için, hem İlim, hem Mârifetullah, hem İbadettir.

Eski Medreselerde beş-on seneye mukabil, **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** Nur Medreseleri

beş-on haftada aynı neticeyi te'min edecek. Ve yirmi senedir ediyor. Ve hem hükûmet ve millet ve vatan, hem hayat-ı dünyeviyesine ve siyasiyesine ve uhreviyesine pek çok fâidesi bulunan bu Kur'an Lemeatlarına ve Dellâlî bulunan Risale-i Nur'a, değil ilişmek tamamıyla tervîç ve Neşrine çalışmaları elzemdir ki, geçen dehşetli günahlara Keffaret ve gelecek müdhiş belâlara ve anarştılığe bir Sed olabilsin.

Kardeşlerim, merak etmeyiniz. Ve Nurun fevkâlâde perde altındaki Fütuhatına kanaat ediniz. Şimdiye kadar hiçbir eserin böyle ağır şerait altında, bu derece te'sirli İntişarını tarih göstermiyor. Hem, tam serbestiyet verilmemesinin sebebi ve hikmeti, Nurların fevkâlâde kuvvetinden korkuyorlar; belki sarsıntı verecek diye, tam takdir ve kabul etmek ile beraber, şimdilik resmen İntişarından telâş ettilerini, Diyanet Reisi büyük reisle görüşmesinde haber alınmış. Eski gibi hücum yok, belki musalâha istiyorlar. Fakat, Nurlar lehinde kuvvetli cereyanlar,

إِنْ شَاءَ اللَّهُ o telâşı, iştiyakla resmen Neşrine çevirecek.

Hem çok enaniyetiler, eserlerini tervîç etmek için, Nurların meydana çıkmalarına kıskanmak damariyle tarafdar olmuyorlar.

Sâlisen: Risale-i Nur; Hacılarla hariç Âlem-i İslâm'a yayılıyor; kendi kendini lâyık ellere yetiştiriyor. Ve Şam'a el yazısı ile gönderdiğimiz Asâ-yı Mûsa ve Zülfikarı, hey'et-i ilmiye onbeş gün tedkik etmiş; tam takdir etmelerine alâmet olarak demişler: "Biz bunu mecmualar halinde kısım kısım tab'edelim. Hem bunu birden tab'etmeye çok para lâzım."

Said Nursî

* * *

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz Sîddîk Kardeşlerim,

Evvelâ: Size, hem acib, hem elîm, hem lâtif bir macera-yı hayatımı ve düşmanlarının hem şeni', hem bin ihtimalden bir tek ihtimal ile hiçbir şeytan hiçbir kimseyi kandırılamadığı bir iftiralarını ve

Nura karşı istimal edilecek hiçbir silâhları kalmadığını beyan etmeğe bir münasebet geldi. Şöyle ki:

Tarih-i Hayatımı bilenlere malûmdur. Ellibeş sene evvel, ben yirmi yaşılarında iken, Bitlis'de, merhum vali Ömer Paşa hanesinde iki sene onun ısrarıyle ve İlme ziyade hürmetiyle kaldım. Onun altı adet kızları vardı. Üçü küçük, üçü büyük. Ben, üç büyükleri iki sene beraber bir hanede kaldığımız halde, birbirinden tefrik edip tanımıyordum. O derece dikkat etmiyordum ki bileyim. Hattâ bir Âlim misafirim yanına geldi, iki günde onları birbirinden farketti, tanıdı. Herkes bendeki hale hayret ederek bana sordular: "Neden bakmıyorsun?" Derdim: "Îlmin İzzetini muhafaza etmek beni baktırmıyor."

Hem kırk sene evvel İstanbul'da, Kâğıdhane şenliğinin yevm-i mahsusunda, Köprüden tâ Kâğıdhane'ye kadar, Haliç'in iki tarafında binler açık saçık rum ve ermeni ve İstanbul'luları karı ve kızlar dizildikleri sıradı, ben ve merhum meb'us Molla Seyyid Tâha ve meb'us Hacı İlyas ile beraber bir kayığa bindik. O kadınların yanlarından geçiyorduk. Benim hiç haberim yoktu. Halbuki, Molla Tâha ve Hacı İlyas beni tecrübe karar verdikleri ve nöbetle beni tarassut ettiklerini bir saat seyahat sonunda itiraf edip, dediler: "Senin bu haline hayret ettik. Hiç bakmadın!" Dedim: "Lüzumsuz, geçici, günahlı zevklerin âkıbeti elemeler, teessüfler olmasından istemiyorum."

Hem, bütün tarih-i hayatında hediyeleri kabul etmek ve minnet altına girip, halkın Sadaka ve İhsanlarını almakta çekindiğimi, benimle arkadaşlık edenler bilirler. Nurların ve Hizmet-i Îmaniye ve Kur'anîyenin Şerefini ve Selâmetini himaye etmek için, dünyanın maddî ve içtimâî ve siyâsî bütün ezbâkını ve merakını terkettiğim ve idam gibi ehl-i garazın bütün tehditlerine beş para ehemmiyet vermediğim, yirmi sene iştâkenceli esaretimdeki iki dehşetli hapislerimde ve mahkemelerimde kat'î göründü.

İşte, yetmiş beş sene devam eden bu düstur-u hayatım varken, Risale-i Nur'un fevkâlâde kıymetini kırmak fikriyle şeytanların bile hatırlar ve hayaline gelmiyen bir iftira, resmî makamı işgal eden bir adam yaptı. Ve demiş: "Gecede tablalarla baklavalar, fâhişe ve namussuzlar yanına gidiyorlar!" Halbuki benim kapım; gecede,

dışarıdan ve içерiden kilitli, sabaha kadar bir bekçi o bedbahtın emriyle kapımı bekliyordu.

Hem buradaki komşular ve bütün dostlar bilirler ki, ben, İşâ Nama-zından sonra, tâ sabaha kadar hiç kimseyi yanına kabul etmemişim.

İşte böyle bir iftiraya, bir sefih ahmak insan, eşek olsa, sonra şeytan olsa buna ihtimal vermez. O adam anladı, o gibi plânlardan vazgeçti; buradan başka yere cehennem olup gitti. Onun, resmiyet cihetile beni değil, belki Nurcuları lekedar etmek için kurduğu plâni ile bu yeni hâdi-seyi vesile edip, Şâkirdlere leke surmek istenildi. Fakat, Hıfz ve Himayet ve İnayet-i İlâhiye, o plâni da hârika bir tarzda akım bıraktı. Bu beyanla, ben nefsimi tebrie etmiyorum; belki Kudsî Hizmet-i Îmaniye, o nefsi bütün hevesatından vazgeçirmiştir ve o Hizmetteki mânevî zevk ona kâfi geliyor, demek istiyorum. Ve Nurcuların, ihtiyat ve dikkate ihtiyaçlarını beyan ediyorum.

Sâniyen: Makine içinde tecrübeli ve muktedir, hususî kâtibi size gönderiyorum; kendim zahmetle yazdığınımdan, bundan sonra kısaca yazacağım, güçenmeyiniz.

Râbian: Bu dakikada Kastamonu Husrevi Mehmed Feyzi'nin tebrik ve Nur Fütuhatının müjdelerini hâvi parlak güzel Mektubunu aldım. Ve o kıymetli Kardeşimiz başta olarak, Hilmi, Emin, Beş Kardeşlere, Zehralar, Lütfiyeler, Ulviyeler gibi Nurcu hemşirelerimizin hem Leyali-i Aşerelerini, hem Bayramlarını Ruh u Canımızla tebrik ediyoruz. Hem Hulûsi'nin, hem Feyzi'nin Mektublarını leffen gönderiyoruz.

Said Nursî

* * *

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

Aziz Siddîk Kardeşlerim,

Evvelâ: Umum Nurcuların mübarek Bayramlarını ve Haccül-Ekberde bulunan Nur Şâkirdleriyle ve Hadaki Nur tarafdarlarının

Bayramlarını tebrik içinde ve çok zamandanberi esaret altında kalmış ve istiklaliyetini kaybetmiş Hindistan, Arabistan gibi Âlem-i İslâm'ın büyük memleketleri birer Devlet-i İslâmiye şeklinde; Hind'de yüz milyon bir Devlet-i İslâmiye, Cava'da elli milyondan ziyade bir Devlet-i İslâmiye ve Arabistan'da dört-beş hükümet bir Cemahir-i Müttefika gibi, Arap Birliği ile İslâm Birlliğini birleştirmesindeki Âlem-i İslâm'ın bu büyük Bayramının mukaddemesini tebrik ile, bu Bayram bize müjde veriyor.

Sâniyen: İstanbul'da Re'fet Beyin ve Mustafa Orucun yazdıklarına göre, çok zaman İslâm ordusunu idare eden ve sonra Darülfünuna inkılâb eden Harbiye Nezareti ve Bâb-ı Seraskerî, o muazzam binanın alnında

إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُبِينًا ﴿١﴾ وَيَنْصُرُكَ اللَّهُ نَصْرٌ أَعْزِيزًا

Hatt-1 Kur'ân ile o mânidar Kur'ân Ayeti yazılmışken, sonra da mermere taşlarla üzeri kapatılıp o Nurları gizlemişlerdi. Şimdi yeniden Hatt-1 Kur'âniyeye bir nüümune-i müsaade ve Risale-i Nur'un tâkib ettiği maksadına bir vesile ve Üniversite ileride bir Nur Medresesi olmasına bir işaret olduğu gibi, Denizli Nurcularından Ahmed'lerin, meşhur Âlim ve akılca ondokuzuncu asrın en büyüğü ve içtimâî feylesofların en ilerisi Bismark'ın eserinden aldıkları bir fikrada, o yüksek Bismark eserinde diyor ki:

"Kur'anı her cihetle tedkik ettim, her Kelimesinde büyük bir Hikmet gördüm. Bunun misli ve beşeriyeti idare edecek hiçbir eser yoktur ve gelemez" Ve Peygamber'e hitaben der:

"Yâ Muhammed, Sana muasır olamadığımdan çok müteessirim. Beşeriyet, Senin gibi mümtaz bir Kudreti bir def'a görmüş, bâdemâ göremeyecektir. Binaenaleyh, Senin huzurunda Kemal-i Hürmetle eğilirim."

BISMARCK

diye imzasını atmış. Ve o fikrasında tahrif ve nesholunan kütüb-ü münzileyi ziyade tenkis ettiği için o cümleler yazılmamalı. Ben de işaret ettim.

O zat, On Dokuzuncu Asrın en akıllı ve en büyük bir feylesofu ve siyasetin ve içtimaiyat-ı beşeriyyenin en mühim bir şahsiyeti olması, hem Âlem-i İslâm, istiklaliyetini bir derece elde etmesi ve

ecnebi hükümetlerin Hakaik-ı Kur'aniyeyi araması ve garb ve şimal-i garbîde Kur'an lehinde büyük cereyan bulunması; hem Amerika'nın en yüksek ve meşhur feylesofu olan Mister Karlayl dahi aynen Bismark gibi demiş: "Başka Kitablar hiçbir cihette Kur'ana yetişemez, hakikî Söz Odur. Onu dinlemeliyiz" diye kat'î karar vermesi ve Nurların da her tarafta Fütuhatı ve ileri gitmesi büyük bir Fâl-i Hayırdır ki, ecnebide çok Bismark'lar ve Mister Karlayl'lar çıkacaklar ve emareleri de var diye, Nurculara bir Bayram hediyesi olarak takdim ediyoruz ve Bismark'ın fikrasını leffen gönderiyoruz.

* * *

Saniyen: Risale-i Nur'un bu kadar muarızlarına mukabil en büyük kuvveti İhlâs olduğundan ve dünyanın hiçbir şey'ine âlet olmadığı gibi, tarafçılık hissiyatına bina edilen cereyanlara, hususan siyasete temas eden cereyanlarla alâkadar olmaz. Çünkü tarafçılık damarı İhlâsı kırar, Hakikati değiştirir. Hattâ benim otuz senedenberi siyaseti terkettiğime sebeb; mübarek bir Âlim, tâkib ettiği cereyanın tarafçılık damarı ile salih ve büyük bir Âlimi, onun fikrine muhalif olmasından, tekfir derecesinde tahkir edip; kendi fikrine muvafık meşhur ve mütecaviz bir münafiği gayet medih ve sena etti. Ben de bütün Ruhumla ürktüm. Demek, tarafçılık hissine siyasetçilik karışsa böyle acib hatâlara sebebiyet

أَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَانِ وَالسَّيّْاَسَةِ dedim. O zamandanberi siyaseti terkettim. O halimin neticesi olarak, sizin gibi Kardeşlerim bilirsiniz ki; yirmibeş senedenberi bir gazeteyi ne okudum, ne dinledim ve ne de merak ettim. Ve on sene Harb-i Umumîye bakmadım, bilmedim ve merak etmedim. Ve yirmiiki sene bu işkenceli esaretimde, tarafçılığe ve siyasete temas etmemek için ve Nurdaki İhlâsa zarar gelmemek için, Müdafaatımdan başka istirahatım için hiç müracaat etmediğimi bilirsiniz.

Hem bilirsiniz ki; hapisde size yazdığım gibi, benim idamıma hükmenden adamlar, beni işkenceyle tâzib edenler Risale-i Nur ile Îmanlarını kurtarsalar, şahid olunuz ki, ben onları Helâl ediyorum. Ve tarafçılık damariyle İhlâsa zarar gelmemek için, bu iki-üç senede, dahilden ve hariçten gelen firtinalı cereyanlara hiç temas etmedik ve Kardeşlerimi de bir derece ikaz ettim.

Bilirsiniz ki; kendim Sadaka ve yardımları kabul etmediğim gibi, öyle yardımılara da vesile olamadığımdan, kendi elbisemi ve lüzumlu eşyamı satıp, o para ile kendi Kitablarımı yazan Kardeşlerimden satın alıyordu. Tâ, Risale-i Nur'un İhlâsına dünya menfaatleri girmesin, bir zarar vermesin ve başka Kardeşler de ibret alıp, hiçbir şeye âlet edilmesin. Nurun hakikî Şâkirdlerine, Nur kâfidir; onlar da kanaat etsin, başka şeref'lere veya mânevî maddî menfaatlere gözünu dikmesin.

Hem; münakaşa, münazaa ve Mesail-i Dîniyede damarlara dokunacak taraf girane mübahase etmemek lâzımdır ki, Nur aleyhinde garazkârlar çıkmasın. Hattâ, bir Hiss-i Kablelvuku' ile, Mustafa Oruç Kardeşimizin, Risale-i Nur'un mesleğine muhalif olarak birisiyle mübahasesi, aynı dakikada ona gayet hiddet ve şiddetle bir gücenmek Kalbe geldi. Hattâ o, Nurdan kazandığı çok ehemmiyetli makamından atmak arzusu oldu. Kalben müteessir oldum. Bu, benim için bir Abdurrahmandı.. neden böyle şiddetli hiddet ettim?!

Sonra bu Bayramda yanına geldi. Cenâb-ı Hakka şükür ki, çok ehemmiyetli bir Ders dinledi ve o büyük hatâsını da anladı. Ve benim burada hiddetimin aynı dakikada hatâsını itiraf etti. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** o Keffaret oldu, tam temiz olarak kurtuldu.

Dört-beş aydanberi bir zat, bana buraya bir gazete gönderiyormuş. Ben yeniden haber aldım ki, bana gönderiliyormuş. Buradaki dostlarım âdetimi bildikleri içindir ki, değil gazete, Nurdan başka hiçbir Kitabı, hiçbir mecmayı kabul etmediğim gibi, yeni yazılan hiçbir harf bilmediğim için korkmuşlar, bana haber vermemişler ve göstermemişler. Şimdi bir zat -bir mektub içinde bir sahifesi benimle konuşan- bir gazetecinin, fakat dost ve hemşehri bir zatın Mektubunu gösterdi. Dediler ki: Çokdanberi Senin namına bir gazete gönderiyordu, biz korktuk, Sana söylemedik. Ben de dedim:

O zata benim tarafımdan çok Selâm ediniz. O dostun eski bildiği Said değişmiş; dünya ile alâkası kesilmiş; hem hasta, hem hususî Mektubu Kardeşime de yazamadığımdan, o zat gücenmesin. Oradaki umum dostlara, hususan Hâfız Emin ve Hâfız Fahreddin gibi Kardeşlerimize Selâm ve Bayramlarını tekrar tebrik ediyoruz...

Hadsiz şükür olsun ki, Risale-i Nur'un Haremeyn-i Şerîfeyn'ce makbuliyetine bir alâmet şudur ki: Denizli Kahramanı Hâfız Mustafa,

İstanbul'dan aldığı "Zülfikar" ve "Asâ-yı Mûsa" ve "Siracinnur'u -ki Hindistan Ulemasına gönderilecekti- Onları alıp, yolda bazı Hacılar okutup, beraber Medine-i Münevver'e, Keşmir'li gayet meşhur bir Âlim ve Türkçeyi de güzel bilen bir zata teslim etmiş. O zât da çok takdir edip katî te'minat ile Hindistan Ulemasının merkezine göndereceğini ve Medine-i Münevver'e mahsus olan mecmular da yetiştigi ve sair yerlere de gönderilen mecmular selâmetle yetiştigi, Denizli'lî Hâfız Mustafa'ya arkada olup ve yolda Nurları okuyarak giden, hem genç hem Nurcu iki Afyon'lu Hacı ve başka Hacılar, bu müjdeli haberi bana getirdiler. Ve haricte, Risale-i Nur'un ehemmiyetli revacını ve makbuliyetini müjdelediler.

Said Nursî

* * *

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz Sıddık Kardeşlerim,

Siz hiç merak etmeyiniz... Bu yirmi sene üzerical tecrübe ile, İnayet-i İlâhiyye bizi Himaye ettiği ve dehşetli zulümlerden kurtardığı gibi, bu yeni, mânasız ve bütün bütün kanunsuz, dehşetli, gaddarane zulümden bizi kurtaracağına katî kanaat etmeliyiz. Şayet bir parça sıkıntı, zahmet, zarar da görsek, binler derece o zahmetten ziyade ve İhsan-ı İlâhiyye'ye ve Sevaba mazhar olmakla beraber, pek çok bîcâre Ehl-i Îmanın Îmanlarına başka bir tarzda bir Kudsî Hizmet hükmüne geçtiğini Rahmet-i İlâhiyye'den pek kuvvetli ümidiyoruz. Bu hâdisenin on vecihle kanunsuz olduğunu beyan ediyorum.

Birincisi: Üç mahkeme ve üç ehl-i vukufun ve Ankara'nın yedi makamatinin ve adliyelerin elinde iki sene Risale-i Nur tedkikle nazardan geçtiği halde, ittifakla, hiç biri muhalif kalmadan hem umum Risalelerin beraetine, hem Saidle beraber yetmişbeş arkadaşıyla birlikte beraet edildiği ve bir gün bile ceza verilmediği halde, yeniden evrak-ı muzırra gibi onlara el uzatmak, ne derece kanunsuzdur; zerre kadar insafi olan bilir.

İkincisi: Dersiniz ki: Beraetten sonra üçbüçük sene Emirdağ'da

münzevî, garib, kapısını hem dışarıdan kilit, hem içерiden sürgü ile kapanan ve yüzde bir adamı, zarurî bir iş olmazsa yanına kabul etmeyen; ve yirmi seneden beri devam eden te'lifini de bırakıp daha te'lif etmeyen bir adama, dünya siyaseti için kapısının kilidini kırarak yanına gelip, Arabî Evradından ve başındaki bir iki Levha-i İmaniyeden başka taharriciler birşey bulamadıkları halde, bu eziyetin ne derece hilâf-ı kanun olduğunu zerre kadar Aklı bulunan anlar!

Üçüncüüsü: Mahkemece yetmiş şahidin tasdiki ile, yedi sene İkinci Harb-i Umumîyi bilmeyen ve merak edip sormayan; -ki şimdi on senedir aynı o halde bulunan - ve yirmibeş seneden beri hiçbir gazeteyi okumayan ve dinlemeyen ve otuz senedenberi

أَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَانِ وَالسِّيَاسَةِ deyip, siyasetten bütün kuvvetiyle

kaçan; ve yirmiiki sene işkenceli sıkıntılar çektiği halde, ehl-i siyasetin nazar-ı dikkatini kendine celbetmemek ve siyasete karışmamak için, bir def'a istirahatı için hükümete müracaat etmiyen bir adama, dehşetli bir siyâsî gibi (siyâsî entrikacısı gibi) Onun Menzilini ve Înzivâgâhını basıp hasta halinde emsalsiz bir sıkıntı Ruhuna vermek, hiçbir kanuna muvafik gelir mi? Zerre kadar Vicdanı bulunan bu hale acıယacak.

Dördüncüüsü: Eskişehir Mahkemesinde altı ay tedkikten sonra ve sebebi de cemiyetçilik ve Tarikatçılık olduğu evham bahanesiyle, büyük bir reisin Ona şahsî garaz ile, Onun aleyhinde bazı adliyecileri teşvik ettiği halde; cemiyetçilik Tarikatçılık ve Risale-i Nur cihetinde beraet ettirip; yalnız Risale-i Nur'un bir küçük parçası olan "Tesettür Risalesi"ni bahane ederek, kanunla değil de yalnız Kanaat-ı Vicdaniye ile, yüzyirmi Şakird içinde beş-on Şakirde altı ay ceza verdiler ki, tedkik zamanına kadar dört ay mevkuf, birbuçuk ayda hapis kaldıkları ve on sene sonra Denizli Mahkemesi, yine dokuz ay, cemiyetçilik ve Tarikatçılık gibi birkaç bahane ile, bütün yirmi senelik Mektubat ve Te'lifatlarını incedenince inceye tedkik ile beraber; Ankara'nın Ağır Ceza Mahkemesine beş sandık Kitabları gönderdikleri ve iki sene o Kitablar ve Mektublar, Ankara ve Denizli Mahkemesindeki nazar-ı tedkikte kaldıkları halde; o mahkemeler, ittifakla, cemiyetçilik ve Tarikatçılık vesair

bahaneleri cihetinde beraet kararı verip; o Kitab ve Mektubları aynen sahiblerine iade ve Saidi, arkadaşlarıyla beraber beraet ettirdikleri halde; bir siyasi cemiyet nazariyle ve entrikacı bir siyasi adam tarzında Onu ittiham etmek ve adliye me'murlarını Onun aleyhinde cemiyetçilik noktasında sevketmek, ne kadar kanunsuz olduğunu İnsaniyeti sukat etmeyen bilir.

Beşincisi: Bir adam ki, hakikî meslek ve meşrep ittihaz ettiği yirmi otuz senelik hayatında düstur kabul ettiği bir halin ziddiyle Onu itham etmek nev'inden, kanunsuz ve keyfi bu taarruz hadisesinin mahiyeti şudur ki: Ben, Risale-i Nur mesleğinin Esası olan Şefkat itibarıyle, bir mâsuma zarar gelmemek için, bana zulmeden cânilere değil ilişmek, hatta beddua da edemiyorum. Hattâ en şiddetli ve garazla bana zulmeden bazı fâsık, belki dinsiz zâlimlere hıddet ettiğim halde; değil maddî, belki beddua ile de mukabeleden beni o Şefkat men'ediyor. Çünkü o zâlim gaddarın, ya peder ve valideyi gibi ihtiyar bîçârelere, veya evlâdı gibi mâsumlara madâî ve manevî darbne gelmemek için, o dört beş mâsumun hatırlına binaen o zâlim gaddara ilişmiyorum; bazan da Helâl ediyorum.

İşte bu Sîrr-ı Şefkat içindir ki, idare ve âsâyişe kat'iyen ilişmediğim gibi, bütün arkadaşlarımı da o derece tavsiye etmişim ki, üç vilâyetin insaflı zâbitalarının bir kısmı itiraf etmişler ki: "Bu Nur Şâkirdleri mânevî bir zâbitadır; idare ve âsâyişi muhafaza ediyorlar" dedikleri ve bu Hakikata binler şâhid ve yirmi sene hayatıyle tasdik ve binler Şâkirdlerin de zâbitaca hiç bir vukuat kaydetmemesi ile tasdik ve te'yid ettikleri halde; o bîçâre Adâmın, ihtilâlcî ve insafsız bir komiteci gibi Menzilini basmak ve insafsız adamlar Ona ihanet etmek ve Menzilinde bir şey bulun-mamakla beraber; yüz cinayeti bulunan bir adam gibi, hattâ Kur'ânî ve başındaki Levhalarını evrak-ı muzırra gibi toplamak, acaba dünyada hangi kanun müsaade eder?

Altıncısı: Bundan otuz sene evvel, Cenab-ı Hakk'ın Înayetiyle, dünyanın muvakkat şan ü şerefinin ve enaniyetli hodfüruşluk ve şöhret-perestliğinin ne kadar zararlı ve ne kadar faidesiz ve mânâsız olduğunu - hadsiz şükür olsun ki- Kur'ân'ın Feyziyle anlamış bir adam; o zamandan beri bütün kuvvetiyle nefs-i emmaresiyle mücadele edip, mahviyetle benliğini bırakmak ve tasannu ve riyakârlık yapmamak için elden geldiği kadar çalışlığına, Ona hizmet veya

arkadaşlık edenler kat'î bildikleri ve şehadet ettikleri halde ve yirmi seneden beri herkes kendi hakkında hoşlandığı ziyade hüsn-ü zan ve teveccüh-ü nas ve şahsını medih ve senadan ve kendini mânevî makam sahibi olduğunu bilmekten herkese muhalif olarak bütün kuvvetiyle kaçması ve hem Has Kardeşlerinin Onun hakkındaki hüsn-ü zanlarını reddedip, o hâlis Kardeşlerinin hatırlarını kırması ve yazdığı cevabî Mektublarında onların, Onun hakkında medihlerini ve ziyade hüsn-ü zanlarını kırması ve kendini Faziletten mahrum gösterip, bütün Fazileti Kur'ân'ın Tefsiri olan Risale-i Nur'a ve dolayısıyla Nur Şâkirdlerinin Şâhs-ı Mânevîsine verip kendini âdi bir Hizmetkâr bilmesi kat'î isbat ediyor ki; şahsını beğendirmeye çalışmadığı ve istemediği ve reddettiği halde; Onun rızası olmadan bazı dostları, uzak bir yerden Onun hakkında ziyade hüsn-ü zan edip, medhederek bir makam vermesi ve Kütahya havalısında tanımadığı bir vaizin bazı sözleriyle, acaba hangi kanunla medar-ı mes'uliyet olur ki, o bîcâre ve hasta ve çok ihtiyar ve garib ve münzeyîn'in odasına, büyük bir cinayet işlemiş gibi kilidini kırıp tahrri me'murlarını sokmak; hem Evradından ve Levhalarından başka bir bahane de bulmamak; acaba dünyada hiç bir kanun ve hiç bir siyaset bu taarruza müsaade eder mi?

Yedincisi: Bu sırada dahilde o kadar dahilî ve haricî heyecanlı parti cereyanları varken ve bundan tam istifade etmek, yâni mahdut birkaç arkadaşına bedel binler diplomatları kendisine taraftar kazanmak için zemin hazır iken; sîrf siyasete karışmamak ve İhlâsa zarar vermemek ve hükümetin nazarını kendine celbetmemek ve dünya ile meşgul olmamak için, arkadaşlarına yapıp, "Sakın cereyanlara kapılmayınız.. siyasete girmeyiniz.. âsâyişe dokunmayınız" dediği ve iki cereyan bu çekinmesinden Ona zarar verdikleri; eskisi evhamından; yenisi de "Bize yardım etmiyor" diye Ona çok sıkıntı verdikleri halde ve ehl-i dünyanın dünyalarına hiç karışmayıp, kendi Âhiretiyle meşgul olan bir biçimde Âhiret meşguliyetine bu kadar ilişmeye hangi kanun müsaade ediyor? Ve vatana ve millete ve Ahlâka çok zararlı olan dinsizlerin kitaplarının intişarına ve komünistlerin neşriyatlarına serbestiyet kanunu ile ilişilmediği halde; üç mahkeme, medar-ı mes'uliyet olacak içinde hiçbir maddeyi bulmayan ve millet ve vatanın hayat-ı içtimaiyesini ve Ahlâkını ve âsâyişini te'mine yirmi seneden beri çalışan ve bu milletin hakikî Nokta-i İstinadi olan Âlem-i İslâm'ın Uhuvvetini ve

bu millete dostluğunu iade ve takviyesine te'sirli bir surette çabalayan ve Diyanet riyasetinin Uleması, tenkid niyetiyle, dahiliye vekilinin emriyle üç ay tedkikten sonra, tenkid etmiyerek tam kıymetini takdir edip "Kıymetdar Eser" diye, diyanet kütüphanesine konulan Zülfikar ve Asâ-yı Mûsa gibi Nur Eczalarını, evrak-1 muzırra gibi toplayıp mahkeme eline vermeğe acaba hiç bir kanun, hiç bir vicdan, hiç bir insaf buna müsaade eder mi?...

Sekizinci: Yirmi sene sıkıntılı ve sebebsiz bir nefiyden sonra serbestiyet verildiği vakit, binler akraba ve ahbabı bulunan doğduğu memleketine gitmeyerek; gurbeti, kimsesizliği tercih edip -tâ ki, dünya ve hayat-ı içtimaiyeye ve siyasete temas etmesin- ve çok Sevablı olan Câmideki Cemaatin Hayrını bırakıp odasında yalnız oturmasını tercih eden, yani halkın hürmetinden çekinmek gibi bir hâlet-i ruhiyeyi taşıyan ve yirmi sene hayatının şehadetiyle ve yüzbinsel kıymetdar Türk zâtların tasdikıyla, bir dindar müttaki Türkü, lâkayd çok Kürdlere tercih eden; hattâ mahkemedede, Hâfız Ali gibi kuvvetli İmanı bulunan Türk Kardeşlerini, yüz Kürde değiştirmediğini isbat eden ve hürmet ve ihtiram görme-mek için zaruret olmadan halklarla görüşmeyen ve Camie gitmeyen ve kırk seneden beri bütün kuvvetiyle ve Âsâriyle İslâmiyetin Uhuvvetine ve Müslümanların birbirine Muhabbetine çalışan ve şedit düşmanına karşı menfi hareket etmeyen ve hatta onunla meşgul olmayarak bedduayı dahi etmeyen bir adam hakkında, resmî lisانla, ihanet için bir propaganda yapmak, dostlarını ürkütmek için, "O Kürttür, siz Türksünüz; o Şâfiîdir, siz Hanefisiniz" deyip, halkları ürkütüp ondan çekindirmeğe hangi maslahat, hangi kanun müsaade eder?

Dokuzuncusu: Çok mühimdir, kuvvetlidir; fakat siyasete teması için süküt ediyorum.

Onuncusu: Bu da, hiçbir kanun müsaade etmediği ve hiç bir maslahat bulunmadığı halde, sîrf mânasız evhamdan ve bir habbeyi kubbeler yapmakdan ibaret, hiçbir kanuna girmeyen bir taarruzdur. Buna da mesleğimizce bakamadığımız siyasete temas etmemek için süküt ederek, böylece on vecihle kanunsuz muamelelere karşı yalnız

حَسْبُنَا اللَّهُ وَنَعْمَ الْوَكِيلُ

deriz.

Said Nursî

* * *

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz Siddik Kardeşlerim,

Evvelâ: Nurun ehemmiyetli mecmualarını Mekke-i Mükerreme'ye götürüp, gayet büyük bir Hind'li Âlim Ahmed Ali Şimşir'ye teslim edip, hem Hintceye tercüme etmeye ve hem de Hind'e göndermeye te'minat alan Nurun ehemmiyetli Kahramanlarından Kardeşimiz Hâfız Mustafaya binler **بَارَكَ اللَّهُ مَا شَاءَ اللَّهُ** ve **أَسْعَدَكَ اللَّهُ** deriz. Medresetüz-Zehra, Mekke-i Mükerreme'deki o büyük Zatla muhabere etsin.

Sâniyen: Bu defaki hâdisede, bir habbeyi, evham yüzünden çok kubbeler yaptıklarını öğrendik. Bir emaresi de şudur: Dahiliye vekilinin emriyle, gece içinde Afyon Vâlisi, emniyet müdürüyle buraya gelip, gecede Menzilimi basmak istemişler; Müddeiumumî muvafakat etmediğinden sabaha kadar bekleyip, en ziyade aleyhimizde bulunan iki adamı tayin edip, kilidimi kırıp füç'eten baskın vermeleri; hem aynı gün (**Hâsiye**) faytonla çıktığım vakit, burada emsali vuku bulmayan bir şekilde beş tayyare pek aşağıda uçup, benim faytonumu bildikleri için etrafında iki üç defa dönmeleri; ikinci gün başka bir tarafa, çok görünmeyen gizli bir dere tarafına faytonla giderken, aşağıda uçan beş tayyarenin birşey arıyor gibi döndüklerini gördük, anladık ki, bizi arıyorlar.

Yine, aynen evvelki gün gibi o beş tayyare, etrafımızda kasaba üzerinde gezip, odamızı girdigimiz zaman onların da gitmeleri kuvvetli bir emaredir ki, bir habbe yüz kubbe yapılmış. Burada, böyle mânasız evham yüzünden bana eziyet verilmesi ve Medreset-üz-Zehra'nın Kahramanlarına, buraya nisbeten, bu üç senede, on dereceden yalnız bir derece eziyet verilmek cihetile, Isparta hükûmetine ve adliyesine teşekkürümü ve minnetdarlığını ve onların verdiği eziyetleri de Helâl ettiğimi bildirirsiniz.

Said Nursî

* * *

(Hâsiye): Evet buradaki Nur Şâkirdleri namına tasdik ediyoruz. Hâdise aynen vuku buldu.

Evet

Evet

Evet

Evet

Evet Evet

Terzi Mustafa İsmail Mustafa Hizmetkârı Nuri Hayri Halil

Hey'et-i Vekileye ve Milletvekilleri Riyasetine Cüz'î, Fakat Ehemmiyetli Bir Mâruzatımdır.

Otuz seneden beri hayat-ı siyâsiyeden çekildiğim halde, bu sırada bir defaya mahsus olarak, vatanî ve millî ve âsâyî bir mes'eleyi beyan ediyorum. Şöyle ki:

Çok emârelerle kat'î kanaatımız geldi ki; anarşilik hesabına bana ve bu Emirdağ kasabasına ve dolayısıyle bu vatana bir su'-i kasd var ki, bir habbeyi kubbeler ve bir sinek kanadı kadar ehemmiyeti olmamış bir hâdiseyi dağ gibi gösterip, sükûnete muhtaç olan bu vatanda beni bahane edip, anarşilik hesabına ve bir ecnebi plâniyle bize, yâni bîcâre vatandaşımızı idam-ı ebedîden ve şübehât-ı uhreviyeden kurtarmağa çalışan Nur Şâkirdlerine, bütün bütün kanunsuz ve keyfî hücum edildi. Pek zâhir bir garaz ile, evham yüzünden, baruta ateş atmak gibi, bu vatana ve âsâyîse beni bahane edip su'-i kasd edildi. Şöyle ki:

Üç mahkeme, yirmi senelik Mektublarımı ve Kitablarımı ve hallerimi incedeninceye tedkikden sonra, bize ve Kitablarımı beraet verdiği halde ve üç seneden beri te'lifatı terkettiğim ve haftada ancak bir Mektub yazabildiğim ve mecbur olmadan herbiri bir gün nöbetle zaruri Hizmetimi yapan üç-dört terzi çırağından başka kimseyi kabul etmediğim halde, ve serbestiyet verildiği ve memleketime gitmediğim halde, hiç ömrümde görmediğim bir tarzda ve resmî bir surette beni hiddete getirip bir hâdice çıkarmak için, tahkir ve ihanet kasdiyle, kanunsuz ve garazla, beni taharri ile kapımın kilidini kırıp, Kur'anımı ve Arabî Levhalarımı evrak-ı muzırra gibi alıp götürmekle beraber, adliyenin mühim bir me'muru, resmen buradaki me'murlara âmirane demiş ki: "Said'i iki jandarma ile teşhir suretinde çıkarıp, zorla başına şapka giydirip, öylece ifadeye getirmeli idiniz. Hem Ona yanaşanları tutunuz." diye, ehemmiyetli bir mecliste ve Ayn-ı Hakikat olan ifademi okudukları vakit söylemiş. Bunda sek ve şüphe kalmadı ki; beni tahkir ve ihanet edip, hiddete getirip, âsâyî bozmak garazı tâkib ediliyor.

Cenâb-ı Hakk'a hadsiz şükür olsun ki, binler Haysiyet ve Şerefimi bu vatandaşların bîcârelerin istirahatına ve onlardan belâların define fedâ etmek için bana bir Halet-i Ruhiyeyi İhsan eylemiş ki; ben de, onların yaptığı ve niyetinde bulundukları tahkirat ve ihanetlere

karşı tahammüle karar vermişim. Bu milletin âsâyişine, hususan mâsum çocukların ve muhterem ihtiyarların ve bîçâre hastaların ve fakirlerin dünyevî istirahatlarına ve Uhrevî Saadetlerine binler Hayatımı ve binler Şerefimi fedâ etmeye hazırlı...
...

İşte, sinek kanadını dağ gibi yaptıklarının bir emaresi şu ki; benim gibi gurbette, hasta, ihtiyar, zaif, tek başına bulunan bir Adam için, on gün zarfında beş defâ Afyon Valisi ve Emniyet Müdürü ve iki defâ Afyon Mûddeiumumîsi benim için buraya gelmesi ve iki günde, her bir günde beş tayyare benim gezdiğim yerlerde beni nezaret altına alması; ve beş polis hafiyesinin burada bana tarassut edenlere ilâve edilip, ahvalimi tecessüs etmek için gönderilmesi; ve postahanelere, bana aid Mektubların müsaderesi için resmen emir verilmesi gösteriyor ki, Şeyh Said ve Menemen hâdisesinin on misli bir hâdiseyi evhamla düşünmüşler! Habibeyi kubbe söylemişler ki, böyle bir vaziyet alıyorlar! Benim eski hayatı zannedip, ihanetle hiddete gelecek tahmin etmişler. Bil'akis aldandılar. Biz, bütün kuvvetimizle anarşiliğe bir Sedd-i Zülkarneyn gibi, bir Sedd-i Kur'ânî te'sisine çalışıyoruz. Bize ilişenler, anarşilik ve belki komünistlige zemin ihmaz ediyorlar.

Evet, eğer eski hayatım gibi, İzzet-i İlmiyeyi muhafaza etmek için hiçbir hakareti kabul etmemek olsaydı ve Vazife-i Hakikiyesi, sîrf Âhiret ve ölümün îdam-ı ebedîsinden Müslümanları kurtarmak Vazifesi olmasaydı ve bana ilişenler gibi sîrf dünyaya ve menfi siyasete çalışmak olsaydı, on Menemen, on Şeyh Said hâdisesi gibi bir hâdiseye, o anarşilik hesabına çalışanlar sebebiyet vereceklerdi.

Hem, üç mahkeme ve yirmi senede kaç vilâyetin zâbitaları, kıyaftime kanunca ilişmedikleri ve mazuriyetim ve Înzivama binaen, tebdîl-i kıyaftetime hiçbir ihtar olmadığı halde, böyle keyfi, kanunsuz, cebren ahâli içinde başıma şapkayı giydirmeye çalışmak, kırk senedenberi bu vatanda, hususan Îman-ı Tahkîkî Dersinde Kardeşâne alâkadar olan yüzbinler adam, pek büyük bir heyecan içinde zemini hiddete getirip, emsalsiz ağlamağa vesile olacaktı.

Zaten ecnebi parmağıyle, gûya hakkımda teveccüh-ü âmmeyi kırmak fikriyle damarlarına dokunacak kanunsuz muamelelerin mezkûr maksad için yapıldığına, çok emârelerle kat'î kanaatimiz geldi. Fakat Cenâb-ı Hakk'a hadsiz Şükür olsun ki; benim gibi kabir kapısında,

alâkasız, dünyadan usanmış, hürmetten, teveccüh-ü âmmeden kaçmış ve şân ü şeref ve hodfürşluk gibi riyakârlıklara hiçbir meyli kalmamış bir vaziyette iken, bunların bana karşı kanunsuz ihanetlerinin hiçbir ehemmiyeti kalmadı; Cenâb-ı Hakk'a havale ediyorum. Bana lüzumsuz evham yüzünden eziyet edenlerin yakında ölümle idam-ı ebediyeye giriftar olacaklarını düşünüp, Hakikaten acıyorum. Yâ Rabbî, onların Îmanını Risale-i Nur'la kurtar! İdam-ı ebedîden, Sîrr-ı Kur'anla terhis tezkeresine çevir! Ben de onlara hakkımı Helâl ediyorum!..

Said Nursî

* * *

Bediüzzaman Said Nursî'nin Ders ve İrşadiyle Hakikata ulaşan ve Nur Hizmetinde çok kıymettar ve yüksek Hizmetleri sevkat eden Kahraman ve halis bir Talebenin, Üstadın mâhiyetini tarif eden Ayn-ı Hakikat bir ifadesidir.

Bu günde, Mele-i Âlânın Arzda Medar-ı Süruru.
 Bu günde, sekene-i arzin Mele-i Âlâda Medar-ı İftiharı.
 Bu günde, Habibullahın Medar-ı Nazarı.
 Bu günde, Müslümanlığın Sertacı.

Bu günde, Hak Tariklerin Şahı.
 Bu günde, Hakikatların Îmamı.
 Hem bu günde, Mahbub-u Hüda.
 Hem bu günde, Allâme-i Asır.

Hem bu günde, zulmetin Nuru.
 Hem bütün günlerde Serdar-ı Hidayet.
 Hem Molla Said-in Nursî..
 Hem Bediüzzaman-el-Fahrûddevranî...

HÜSREV

* * *

MERHUM HASAN FEYZİNİN RİSALE-İ NUR HAKKINDAKİ MANZUMESİ

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ

Âyetinin Veraset-i Ahmediye (A.S.M.) cihetinde, mâna-yı işârî noktasında, bu asırda O رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ bir Âyinesi ve Hakikat-ı Kur'aniyenin bir hakikî Tefsiri olan Risale-i Nur, o küllî Rahmetin bir cilvesi, bir nümunesi olmasından; Hakikat-ı Muhammediyenin (A.S.M.) bir kısım evsafi, mâna-yı mecâzî ile căzî bir Varisine verilebilir diye, bu parlak Kasideye ilişmedim. Yalnız Hakikat-ı Ahmediye (A.S.M.) ile Âyinesinin farkına işareten bâzı Kelimeler ilâve edildi.

Said Nursî

Huzur bulur bu gün Seninle Âlem;
Ey bu asırda Rahmet-i Âlem Risale-i Nur!
Sürur bulur bugün Seninle âdem,
Ey bir Rahmet-i Âlem Risal-i Nur!

Bu hasta gönüller çoktan perişan;
Varsa Sende eğer Lokman'dan nişan;
Bir şifa sun, gel ey Mahbub-u Zîşan,
Ey Cilve-i Rahmet-i Âlem Risale-i Nur!

Gelmez mi sonu bu uzun hicenin,
Geçmez mi gamı bu yashı gecenin,
Zâri arttı, sabrı bitti nicenin,
Ey Cilve-i Rahmet-i Âlem Risale-i Nur!

Fahr-i Âlem, Arştan bu yere indi;
Şâh-ı Velâyet gelip Düldüle bindi;
Zülfikara bugün, artık Nur dendi,
Ey bu zamanda Rahmet-i Âlem Risale-i Nur!

.....

Dertlere Dermansın, Mahbub-u Cansın;
 Hem Câmi-ül-Esma vel-Kur'ansın;
 Hem de Nur-u Hakdan bize İhsansın,
 Ey bir Rahmet-i Âlem Risale-i Nur!

Bu Âlemde madde değil, bir Özsün;
 Her zerreden bakan bütün bir Gözsün;
 Kâinatı hayran eden bütün bir Yüzsün,
 Ey Misâl-i Rahmet-i Âlem Risale-i Nur!

.....

Çünkü Sensin bu asırda رَحْمَةُ الْعَالَمِينَ in Cilvesi,
 Çünkü Sensin şimdi Şefi-ül-Müznibînin Vârisi,
 آغْشَنَا يَا غَيَّابَتُ الْمُسْتَغْيَثِينَ, bir Duası
 Ey Şule-i Rahmet-i Âlem Risale-i Nur!

Şifa bulsun şimdi biraz yaramız,
 Revaç bulsun geçmez olan paramız;
 Saç Nurunu, aka dönsün karamız,
 Ey Ziyâ-i Rahmet-i Âlem Risale-i Nur!

.....

Meylimiz yok yalancı bir dünyaya,
 Son verdik biz bid'alara, riyaya;
 Kapılmayız öyle kuru hülyaya,
 Ey bir Hakikat-i Rahmet-i Âlem Risale-i Nur!

Yok bizde cemiyet kurma hülyası,
 Yok başka bir yola gitme sevdası;
 Olduk, ancak Nurun dertli şeydâsı,
 Ey dertlilere Rahmet-i Âlem Risale-i Nur!

.....

Geçmişiz hep medihlerden senadan,
 Yüz çevirdik servetlerden gınadan;
 Nur isteriz, geçmeden bu fenadan,
 Ey bu asırda Rahmet-i Âlem Risale-i Nur!

.....

Âşıkların, Arşa çıkan feryâdı
 Ağlatıyor o pâk Ruhlu Ecdâdî;
 Allah için eyle bize imdadı,
 Ey muhtaçlara Rahmet-i Âlem Risale-i Nur!

Gökler saldı belâ, yer verdi belâ,
 Sarsdı âfâkî bir acı vâveylâ,
 Rahmet et Âleme ey Nur-u Mevlâ!
 Ey Cilve-i Rahmet-i Âlem Risale-i Nur!

Bir yanda sel var, bir yanda kan akar,
 Bu belâ âteşi Âlemi yakar;
 Ağlayan bu béser hep Sana bakar,
 Ey Nümune-i Rahmet-i Âlem Risale-i Nur!

Çevrildi âteşle bu koca dünya,
 Bir Cehennem gibi kaynadı derya!
 Yetiş imdada ey Şâh-ı Evliya,
 Ey bu zamanda Rahmet-i Âlem Risale-i Nur!

.....

Zendekaya, küfre karşı saldırdın,
 Gönüllerden kederleri kaldırdın,
 Bizi Nurun deryasına daldırdın,
 Ey bîcârelere Rahmet-i Âlem Risale-i Nur!

Kaldıramaz Sana asla kimse el,
 Bağlıyoruz bizler Sana candan bel;
 Dünyalara Sensin Ümid ve Emel,
 Ey Ziya-yı Rahmet-i Âlem Risale-i Nur!

Sen ordu kurmazsan erle, uşakla,
 Savaşmazsan öyle, topla, bıçakla;
 Nurunla şu asrı tutup kucakla,
 Ey şimdi Rahmet-i Âlem Risalet-i Nur!

Bitsin de, bu korkunç tufan-ı şedid,
 Açılsın yep yeni bir Devr-i Mes'ud;
 Onsekiz bin Âlem eylesin hep İyd,
 Ey Ehl-i Kur'ana Rahmet-i Âlem Risale-i Nur!

Geliyor şu karşından gerçi bir zulmet,
 Fakat Sensin bugün Atâ-yı Rahmet,
 Boğacaksın Onu Nurunla elbet,
 Ey bir Rahmet-i Âlem Risalet-i Nur!

Kızıl ejder yuvamıza girmesin,
 Zehirli eli yakamıza ervesin;
 Karşı durup Nurun fırsat vermesin,
 Ey Seyf-i Rahmet-i Âlem Risale-i Nur!

Kara duman üstümüzden dağılsın,
 Kızıl alev sönüp Âlem ayılsın,
 Bu zaferin Haşre kadar anılsın,
 Ey Zülfikar-ı Rahmet-i Âlem Risale-i Nur!

O soydandır nice canlar yanalar;
 O soydandır evler barklar yıkanlar,
 O soydandır Sana kinle bakanlar.
 Ey Hüccet-i Rahmet-i Âlem Risale-i Nur!

Mâsumların kanlarını içerler!
 Ebu cehl'i nemrudları geçerler,
 Ölümlerden ölümleri seçerler,
 Ey şimdi bir Rahmet-i Âlem Risale-i Nur!

Bir mikrop ki, ciğerleri dışlıyor,
 Kanımızla kendisini besliyor;
 Temiz yurdu telvis edip pisliyor,
 Ey bir Eczahane-i Rahmet-i Âlem Risale-i Nur!

Gazilerin, Fâtihlerin konağı,
 Seyyidlerin, Serverlerin otağı
 Bu vatandır, Şehidlerin yatağı..
 Ey Cilve-i Rahmet-i Âlem Risale-i Nur!

O Şehidlerin ala, dönmiş kefeni;
 Miskler kokar, güle benzer bedeni.
 Öper Melekler de nurlu na'sını,
 Ey Cilve-i Rahmet-i Âlem Risale-i Nur!

**Kur'an diyor; ölmemiştir, diridir..
Her birisi, Hakkın Arslan Eridir!
Türbeleri yürekleri titretir,
Ey Âyne-i Rahmet-i Âlem Risale-i Nur!**

**Armağansın çünkü asıl millete,
Düşmeyelim bir gün bile zillette..
Götür bizi şanlı büyük devlete,
Ey Misâl-i Rahmet-i Âlem Risale-i Nur!.**

**Eyleyeler Nurun ile hep savlet,
Zaferlerle Şanlar bulur bu millet,
Şarka, garba ziya salsın bu devlet,
Ey bizlere Rahmet-i Âlem Risale-i Nur!**

**Nurdan kanadın, hem sağlam kolu var,
Nurdan Senin Hakka giden yolun var.
Kabûl et bir kemter Feyzi Kulun var..
Ey bu asırda Rahmet-i Âlem Risale-i Nur!**

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَّ كَاتِبِهِ

Üstadım, Efendim Hazretleri;

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِلنَّاسِ

Âyetinin Nurlarından Nurun
sayesinde alabildiğim bir zerreyi bu şekilde yazdım. Ve Huzur-u
Îrfanınıza sundum. Kabûlünü rica eder, Selâmlarımızı sunar ve mübarek
Ellerinizi örperiz Efendimiz.

Bîçâre Talebeniz
HASAN FEYZİ
(Rahmetullahi aleyhi Ebeden dâima)

* * *

Merhum Hasan Feyzî, Nurlardan aldığı Hakikat Dersini, Nurlara işaret ederek güzel tanzim etmiş. Lâhikaya gırsin.

Said Nursî

**Güzel oku! Her zerrede coşkun birer mânâ var,
Derd ehline bu mânâda Canlar sunan edâ var.
Vermek için parlaklıği, gamlı gönül evine,
Bir bak hele, her cilâdan üstün olan cilâ var.**

**Derin, güzel düşünce ile incelersen bunu sen,
Zaiflemiş Ruhlar için dağlar gibi gıdâ var.
Hem dilersen, tükenmeyen sermaye-i serveti,
Aç gözünü Nurlara bak, işte sana tûfan gibi gına var.**

**Beni tanı, yürü Kulum, yürü diye bizlere,
Her nefeste Şefkat ile Rabbimizden Nidâ var.
Duymuş isen bu Nidâyı her zerrenin dilinden,
Müjde olsun, artık sana Cennet denen Safâ var!**

**Uzaklara bakma! "Nurlara bak, yürü!" Âlem Onun âyinesi;
Görmez misin, her yüzünde aynı renkte ziya var.
Bir Güneştir her zerrede cilve yapıp parlayan;
Bilmez misin, sende dahi o Edâdan Edâ var.**

**Eller açıp yürü bugün kana kana Risale-i Nurdan ışık al!
Aşka uyan, Nura kanan her zerrede rehâ var,
Hüner değil; dostu, düşman; yârı, ağıyâr eylemek;
Yâdî biliş yapasın ki, ancak dostta vefa var.**

**Hünerdir ki; yaprak, atlas; toprak, elmas olmalı!
Çünkü bir bak, ne yaprakta ne toprakta Beka var.
Kısa görüp denizleri damllalara çevirme;
Hakikatta, her damlada gizli birer derya var.**

**Damla iken aslin senin, dağı taşı aşarsın,
Hem gökleri keşfedin, sende ey Nur, böyle dehâ var.
Bir noktayı bir cihan yap, o cihana hâkim ol,
Zira senin bir noktanda, güneş kadar zekâ var!**

**Her zerrenin Kâbesidir Kalbi, yine kendine,
Dikkat eyle, herbirinde yine ancak Huda var.
Sakin Feyzî!. Sen gözünü Hak yüzünden ayırma,
Hakkı gören gerçeklere, Hakkı kadar atâ var.**

**(Denizli Kahramanı Merhum)
HASAN FEYZİ**

* * *

(Mekteb-i Fünunda Ve Ulum-u İslâmiyede Gayet Müdakkik Ve Kıdemli Muallimlerden Hasan Feyzi'nin Bir Şiiri)

HAZRETİNİZE BURADAN AYRILIK SÖYLEMİŞTİM

**Çekiliп Nur-u Hidayet yine zindan olacak!
Yine firkat, yine hasret, yine hüsran olacak.
Yine sen, yaş yerine kan akıtıp ağla gözüm..
Çünkü hicran dolu Kalbim yine hicran olacak.**

**Yine göç var diye mecnûna haber verme sakın!
Yine matem, yine zâri, yine efgan olacak.
Açılan ol Gül-ü Tevhid, sararıp solsa gerek;
Kapanıp Kâbe-i İrfan, yine vîran olacak.**

**Haber aldım ki yarın yad olacakmış bize Yâr,
Ne büyük Yâre ki, kimler buna derman olacak?
Bu büyük derd-i elemden kime şekva edeyim?
İşiten nâlemi, hep ben gibi nâlân olacak.**

**O şifa-bahş olan Envarını Sen çeksen eğer,
Bana kim Nur verecek, kim bana Lokman olacak?
O temiz pak nefsin, Âb-ı Hayatı bu çölüн;
Onu, dûr etme ki her ferd ona reyyan olacak.**

**Hele ol Nur-u Şerifin kime geçmişse eğer,
Küçük zerre de olsa, mehî taban olacak.
O lütufkâr, o keremkâr Eli öptükçe, benim
Bu küçük Kalb-i Hazinim yine handan olacak.**

**Bab-ı Feyzinden irak olmayı asla çekemem,
Dahi Nezrim bu ki canım Sana Kurban olacak.
Nazارım erse garib başıma ey Nur-u Hüda,
Bu gün artık bu hakir bendede umman olacak.**

**Bu anasır, yüzüne her ne kadar çekse hicab;
Yine haksın, buna şahid yine Kur'an olacak.
Kab-ı Kavseynden alıp Dersimi bildim ki ayân,
O güzel Nur-u Bedi', mânevî Sultan olacak.**

**Sakınıp, Feyzi-i Bîçareye bahs açma bu gün;
Yeni baştan yine şeyda, yine giryân olacak.**

.....
**Bîçare Talebeniz
HASAN FEYZİ**

Yedinci Kısım

Afyon Hayatı

Bediüzzaman'ın Tevkifi

1947 senesinin son aylarında, Afyon'dan üç sivil polis memuru, güya memleket çapında gizli bir Dinî cemiyetin faaliyetine âşina olmak için Emirdağ'a gelmişlerdi. Başta Said Nursî olarak Nur Talebelerini tesbit etmeye çalışiyorlardı. Sudan bahaneler icad etmeye tevessül ettiler. Bir nümunesi şudur:

Bir sivil memur, bir kâğıda yazıyor: "Said'in hizmetçisi buradan Said'e raki aldı." ve rakıcı dükkânında sarhoş veaklı yerinde olmuyan bir adama bu kâğıdın altına imza atmasını teklif ediyor. O adam diyor:

- Tövbeler olsun, bu yalanı kim imza eder? Sonra o kâğıdı imzalatmağa çalışan, fakat muvaffak olamayan memur; aynı gece acip bir hadisede, işlediği hatasının tokadını yiyor. Şöyle ki:

Beraber raki içtiği adamlarla dere kenarında gezerken aralarında bir kavga cereyan eder. O bedbaht adama orada bir güzel dayak atıyorlar ve tabancasını da alıyorlar.

* * *

Üstad, faytonla kırı çıktıığı zaman dört beş gün müddetince beş tayyare Üstadı takip ediyor. Üstad, evine girdiği zaman onlar da Emirdağ'ından çekiliyorlar. Üstadın sırıf Îmanî, Uhrevî Hizmet-i Kur'anîyesine yanlış manalar verdirerek aleyhde propaganda yapılıyor ve yukarı makamlara yanlış aksettiriliyor.

Risale-i Nurun teksir makinesiyle İntişarı ve Anadolu'da Nurların gittikçe inkişafi karşısında bu İmanî Hizmeti durdurmak maksadıyla harekete geçen gizli dinsiz komiteler, hükümete evham verdirerek, aleyhite tahrikât yapıyorlar. Emirdağ, Isparta, Kastamonu, Konya, İnebolu, Safranbolu, Aydin gibi daha birçok vilâyet, kasaba ve köylerdeki Nurcuların evlerinin aranmasına emir veriliyor. Nihayet 1947 senesinin son ayında Üstad Said Nursî ve onbeş kadar Nur Talebesi Emirdağ'dan alınarak Afyon'a getirilir ve sorgularını müteakip tevkif ediliyorlar. Ve diğer vilâyetlerdeki Nur Talebeleri de tevkif edilerek Afyon'a celbediliyor. Böylece Üçüncü Medrese-i Yûsufiyye hayatı başlıyor.

Bediüzzaman'ın Afyon Mahkemesi

Bediüzzaman, her girdiği hapse mahbusları İrşad eder, hapseki bazı câmiler, koyun gibi bir hâl alır. Hapiste dahi tecrid-i mutlak içinde bırakıldığı halde, hapishane bir Nur Mektebi vaziyetine girer. Bunun için, girdiği hapishanelere "Medrese-i Yûsufiyye" der. Hattâ Denizli Hapishanesinde bir kısım gençler Medrese-i Yûsufiyye'den ayrılmak istemiyerek, "Bediüzzaman daha burada kalırsa, biz kendimizi suçlu gösterip ceza alacağız, ondan ayrılmayacağız, Risale-i Nurdan Ders alacağız..." demişlerdir.

Denizli Hapsinde "Meyve Risalesi" isimli Eser te'lif edildikten sonra, hapishanede tesirli bir ıslahat müşahede ediliyor... Bu vaziyet, düşmanları dahi takdire sevkediyor.

Risale-i Nurun mahiyetini dikkat ve Tefekkürle okuyarak anlayıp Tahkikî bir İmana sahib olan halis Nur Talebeleri; ölümden, hapisten; zindandan ve hiçbir beşeri eza ve cefadan korkmazlar. Mukaddes Kur'an ve İman Hizmetiyle, vatan ve millet ve Âlem-i İslâm ve beşeriyetin Ebedî kurtuluşuna çalışırken, dinsizlerin düçar ettiği bir zulüm ve musibetle karşılaşırlarsa, asla fütur ve ümitsizliğe düşmezler; hapislere iftihar ve memnuniyetle girerler. Onların tek bir istinad noktaları vardır. O da, sîrf Rıza-yı İlâhi için, İhlâsla, Kur'an ve İmana Hizmetleridir. Mâsum ve mazlumların muhafizi Cenab-ı Hakdır. Hiçbir mâniaya ehemmiyet vermiyerek, Risale-i Nuru okumağa ve neşretmeğe Kahraman Üstadları missillü Feragatla çalışırlar. Bunun içindir ki, yirmibeş senelik müdhiş bir istibdad-ı mutlak içinde Nurlara çalışan Nur Talebeleri, İman ve İslâmiyet

Hizmetinde sarsılmamışlardır. "Zâhirde zararlı gibi görünen şeyler, Hakikatta Nimettir. Zahmette Rahmet vardır. İman Hizmeti uğrunda başımıza ne gelse hayırdır. Biz başımıza geleceği düşünmekle mükellef değiliz; Hizmet-i Kur'aniye ile mükellefiz. Biz, Rabb-i Rahîmimizin dâima İnayeti altındayız; ölsek Şehidiz, kalırsak Kur'anın Hizmetkâriyiz. İslâmîyet düşmanları bizi müebbed dünya hapsine de mahkûm etseler, bizler yine Risale-i Nurun Hizmetindeyiz." diye İman etmişler ve fakat sâdece İmanla kalmamışlar, bilfil de Amel etmişlerdir; meydandadır.

Bu dindar ve vefakâr millet, Bediüzzamanın Doğruluk ve Büyüklüğünü ve Kahramanlığını bilerek Ona o derece itimad etmiştir ki; Onun aleyhinde ne propaganda yapılrsa yapılsın inanmıyoruz. Bediüzzamana yapılan zulüm ve işkenceleri iştikçe, Ona karşı Kalblerinde daha ziyade bir sevgi ve bağlılık husule gelmektedir. Ve diyorlar ki: "Bediüzzaman gibi bir Din Kahramanını ve öyle büyük ve mübarek bir Zâti hapislere koymak, Onun Eserlerinin serbest okunmasına mani olmak, Dini, Anadolu'dan kaldırmağa çalışmanın ve İslâmîyeti yıkmağa çabalamanın bir ifadesidir." diye, komünist ve dinsizlerin yaptırdıkları işkence ve zulümlerin düşmanı kesiliyorlar. Bunun için, hükümet, her işden evvel hükümet aleyhinde çevrilen bu plânı akîm bırakmak için, Bediüzzamani tamamen serbest bırakması lâzımdır. Yoksa, Bediüzzaman ezildikçe, halk, hükümet aleyhârı (**Hâşıye**) olacaktır. Din, vatan ve milletin selâmeti namına bu Hakikati ihbar etmeyi bir vecibe biliyoruz.

Evet, Bediüzzaman, bindokuzyüz kırkdörtte Denizli Mahkemesinde beraat ettiği halde, Afyon Vilâyetine bağlı Emirdağ Kazasında ikamete memur ediliyor. Orada, kendi Âhireti ve Risale-i Nurla meşgul olurken, bindokuz yüz kırk sekiz senesinde; gizli Din düşmanları, yapılan zulümler az geliyormuş gibi aynı nakarat ile, "Gizli cemiyet kuruyor, halkın hükümet aleyhine çeviriyor; ihtiyarladıkça artan enerjisile, kuvvetiyle, rejimi yıkmağa çalışıyor. Mustafa Kemal'e, İslâm Deccalı, Süfyân! diyor" gibi bir sürü bahanelerle, elli

(Hâşıye): Bu Hakikat 1950 seçimlerinde tamamen tahakkuk etmiş; Bediüzzamani, yirmibeş sene bir istibdad-ı mutlak ve eşedd-i zulüm ve müdhiş işkenceler içinde bırakınca eski hükümet, büyük bir ekseriyet tarafından yıkılmış; ve Dinimizin üzerindeki zulüm ve istibdadı kaldırmakta olan Demokrat Parti iktidara getirilmiştir.

Risale-i Nur Talebesiyle birlikte Afyon Ağır Ceza Mahkemesine sevk ediliyor ve hapse konuluyor.

Yapılan derin ve uzun tahlükat neticesinde, bir tek suç delili buluna-
miyor. Fakat, ne oldu ise oldu, ne yaptırlarsa yaptılar.. nihayet, mahkeme -
güya Kanaat-i Vicdaniye ile- Bediüzzamana yirmi ay; ve müdakkik bir
Âlime onsekiz ay; yirmiiki kişiye de altışar ay hüküm veriyor. Diğerlerini
de, "Bunlar Bediüzzamani büyük bir Mürşid olarak bilmışlar ve
içlerindeki derumî boşluğu doldurmak için Risale-i Nuru okumuşlar" diye
beraat veriyor. Hüküm alanları da, "Bediüzzamanın kurduğu gizli
cemiyete yardım etmişler!" diye cezalandırıyor. Hükmü derhal infaz edip
hepsini tevkif ediyorlar.

Tabiî, mahkûmiyet kararı hemen temyiz ediliyor. Temyiz mahkemesi
kısa bir zamanda tetkikatını bitirerek, "Mâdem, Bediüzzaman Said Nursî
Denizli mahkemesinde aynı suçtan beraet etmiş. Denizli mahkemesinin
kararı hatalı da olsa, temyizin tasdikinden geçen bir dâva tekrar taht-ı
muhakemeye alınamaz." diye, verilen mahkûmiyet kararını esasdan bo-
zuyor. Bunun üzerine yeniden mahkeme başlıyor. Maznunlardan ne
istedikleri soruluyor. O, tamamen mâsum olan Nur Talebeleri, temyiz
mahkemesinin kararına uyulmasını istiyorlar. Afyon mahkemesi, temyiz-
in kararına uyulup uyulmayacağıni uzun uzadıya düşünüyor.. nihayet
uyulmasına karar veriyor. Sonra da, noksanların ikmali için çalışmağa
başlıyor. Fakat, bu çalışma bir türlü tamamlanmıyor ve mahkeme
müttemadiyen talik ediliyor. Bediüzzaman ve Talebeleri, hukum kat'iyet
kesbetmeden verilen ceza müddetini haphisanede geçirdikten sonra
tahliye edilmişlerdir. Yukarıda anlatıldığı veçhile, mahkeme, üç seneden-
beri uzatılmaktadır. (**Hâşıye**).

Milyarlar defa yazıklar olsun ki; vatana, millete ve gençliğimize ve
Âlem-i İslâma en mukaddes Îman Hizmetini yapan, beşerin bütün manevî
ihtiyacını karşılayacak derecede harikulâde ve muazzam Eserler veren bu
dâhî ve misilsiz Zât; mahkemelerden mahkemelere sürüklendi, hapis-
hanelerde yürütülmeye çalışılmaktadır.

(Hâşıye): Bu Afyon mahkemesi sonra iki defa beraat vermiş; ve nihayet 1956 da bütün
Risale-i Nur külliyatını ve umum Mektubları bilâistisna Bediüzzamana iade etmiştir.

Bediuzzaman; yirmi senede olduğu gibi, şu üç - dört senede de o kadar emsalsiz bir işkenceye maruz kalmıştır ki, tarihte hiç bir İlim Adamına bu kadar cانiyane bir su-i kasd yapılmamıştır. Denizli hapsinde bir ayda çektiği sıkıntıyı, Afyonda bir günde çekmiştir! Kendisine, bütün bütün kanunsuz muameleler yapılmıştır. Hapishanede tam yirmi ay kışın, çok soğuk olan gayr-ı muntazam bir koğuş içinde yalnız bırakılarak, tecrid-i mutlak içinde imha olmasına intizar edilmiştir. Kişi en şiddetli günlerinde, hapishane pencerelerinin iki milim buz tuttuğu zamanlarda zehir verilmiş; ihtiyar, çok hasta haliyle, aylarca izdirab çektilermiştir. Mübarek yatağında, bir taraftan bir tarafa dönemecek bir hale geldiği zamanlarda bile, Hizmetine, bir Talebesi olsun müsaade edilmemiştir. O korkunç şerait altında, kendi kendine ölüp gitmesi beklenmiştir. Hastalığı o kadar şiddetlenmiştir ki; günlerce birşey yiymemiş ve gıdasız kalmış ve çok zaif bir vaziyete gelmiştir. Böyle olduğu ve çok sıkı bir tarassut ve tazyikat altında bulundurulduğu halde, Risale-i Nurun Te'lifinden geri kalmamış, her hapiste olduğu gibi, burada da gizli olarak Eser Te'lif etmiştir. Mahpuslar; gizli gizli Risale-i Nuru elliyle yazıp çoğaltmışlar ve hapishaneden dışarı da çıkararak Neşriini temin etmişlerdir. Bediuzzaman, hapiste olduğu günler dahi Risale-i Nurun Neşriyatı durmamış, perde altında yüz binlerce Nüshaları eski yazı ile neşretmeye -Nur Kahramanı Husrev gibi- Nur Talebeleri muvaffak olmuşlardır.

Hapishanede - zehirlenerek - ölüm döşeğinde iken, fırsat bulup ziaretine varabilen bir Talebesine şöyle demiştir: "Belki hayatta kalamaya-cağım, bütün mevcudiyetim vatan, millet, gençlik ve Âlem-i İslâm ve beşerin ebedî Refah ve Saadeti uğrunda feda olsun. Ölürsem, dostlarım intikamımı almasınlar!"

Bediuzzaman'ın hapishaneye gelmesiyle çok müstefid olan hapislerden birisi pencereden Selâm verdiği zaman, "Sen Bediuzzaman'a neden Selâm verdin? Neden Onun penceresine bakıyorsun?" diyerek, dayak atılmıştır. Çok Mübarek ve çok Sevgili Üstadlarının hasta ve çok elim vaziyetinde gizlice fırsat bulup görüşmeye çalışan Talebeleri, yakalandıkları zaman falakalara yatırılarak dayaktan geçirilmiştir. Fakat onlar bu mezalimden asla yılmamışlar, İmandan ve İzzet-i İslâmiyeden gelen bir Salâbetle, o zalimler vurdükça, onlar da her vuruluşlarında "Vur! Vur!" diye bağırmışlardır. "Düşmanın

çizmesi boğazımıza bastığı zaman onun yüzüne tükür! Ruhun kurtulsun.. cesedin ezilsin." Hakikatini matbuat lisaniyle de beyan eden Üstadları Bediüzzaman'a ittiba etmişlerdir.

İşte, böyle türlü türlü işkence ve tazyikatlarla, gerek hapishane dahilinde gerek haricinde Hizmetini dahi yaptırmamaya çalışmışlardır. Dünyada hiçbir kimseye yapılmayan zulüm ve ihanet Bediüzzaman'a yapılmıştır. Nihayet 20 Eylül 1949 günü ceza müddetini hapishanede tamamlayarak tahliye edilmiştir. Bütün hapishanelerde hapisler resmî mesai saatlerinde tahliye edilirken Afyon hapishanesinde de saat onda âdet iken, Bediüzzaman'ı fevkalâde bir tezahûrat ile karşılamaga hazırlanan halkın istikbaline mâni olmak için, şafak vakti ile Sabah Namazı arasında hapishaneden tahliye etmişlerdir.

* * *

Bediüzzaman Hazretleri Afyon'da bir müddet ikamet etmiştir. Bu esnada cezasını çektigi ve temyiz mahkemesi mahkûmiyet kararını tamamen lehine bozduğu halde, üç polise, kapısı önünde geceli gündüzlü nöbet beklettirilmiştir. Hapisten çıktıgına pişman etmişler ve zulüm ve tazyikat devam ettirilmiştir. İki senelik ezici ve eritici bir hapisten çıktıgı halde, hastalığını sormak için gelenler dahi yanına bırakılmamıştır. Tarih-çe-i Hayatında görüldüğü gibi; rusya'da, rus kumandanı ona serbestiyet verdiği halde, öz vatanında ve bu mübarek ve muazzez Millet-i İslâm için her şeyini feda eden Bediüzzaman'ın Bayram ziyaretine gelenler dahi, resmî memurlar tarafından ziyaretten menedilmişdir. Hattâ hizmetçisiyle konuşanlar görültünce, "Sen, Bediüzzaman'ın hizmetçisiyle konuştun!" diye tazyikat yapılarak hüviyetleri tesbit edilmiştir. Bütün böyle kanunsuzluklar, halkı Bediüzzaman'a bir kat daha yaklaştırmış, Eserlerini arayıp bulmak hususunda âdetâ bir kamçı tesiri husule getirmiştir. Bediüzzaman aleyhinde propaganda yapan ve yaptıranlardan ise fersahlarda uzaklaşmıştır. Bediüzzaman'a olan teveccüh-ü âmme kırılmağa çalışıldııkça, millet ve gençlik, hususan yüksek tâhsil gençliğinin hümet ve bağlılığı artmıştır. Bediüzzaman aleyhtarlığı yapıldıkça, bu bağlar perçinleşmiştir. Menfi propagandalardan maksat, milletin Bediüzzaman'a olan teveccühünü kırarak, şahsını çürüttüp, Risale-i Nur'un Neşriyatını durdurmaktadır. Hâlbuki Risale-i Nur, Müellifin

şahsiyle bağlı değildir. Risale-i Nur, Kur'anın malıdır. Risale-i Nur, başka Eserlere benzemez. Risale-i Nur, başlıbaşına Hüccet ve Bürhan Hazine-sidir; yâni bizatihî Bürhan ve Hüccettir. Risale-i Nur okuyan, Müellifin şahsına bakmaz; doğrudan doğruya Eserin içindeki Hakikatlara, Bürhan ve Delillere hasr-ı nazar eder. Bu ve daha birçok Hakikatlara binaendir ki; Bediüzzaman'ın aleyhinde yapılan çok dehşetli resmî propagandalar dahi akîm kalmıştır. Ve akîm kalmaya da mahkûmdur.

Evet, bu Millet-i İslâmiye, vatan ve millete bu derece hadsiz istifade temin eden, Kur'an ve İman Hizmetini görülmemiş bir feragat-i nefisle ve Fedakârlıklarla yapan bu büyük Müellif ve Mütefekkirin, bu derece mahkemelerde sürüklendiğine, milyarlar teessüfler yağıdırıyor. Vatan ve milletin maslahatı nâmına haber veriyoruz ki: Bu iş bir an evvel neticelendirilmeli ve mahkemelere son verilmelidir. Zira Bediüzzaman'ın yaptığı Kur'anî Hizmet İslâm dünyası genişliğinde ve cihanşümûl bir çaptadır. Bediüzzaman Said Nursî hakkında takdim ettiğimiz gayet yüksek Hakikatlar ve gayet âlî kıymetler, delilsiz değildir; içinde mübalâğa yoktur. Şüphe edenler, henüz hayatı olan Bediüzzaman'ı yakından tanımakla ve Risale-i Nur'u sebat ve devamla ve niyet-i hâlisane ile okumakla farkına varacaklardır ki; biz, bu Tarihçe-i Hayatta naklettiğimiz Hakikatları ifade ederken, söz ve ifadelerimiz çok sönüklü olmuştur. Hem kendilerinin, İhlâsla, bizden ziyade idrak edecekleri kanaatleri, bütün beşeriyyete ilân etmek iştiyakına da sahip olacaklardır.

Bütün dünya mahkemeleri, gizli Din düşmanlarının yaptıkları ithamlara nazaran Bediüzzaman'ı mahkûm etmeye çalışsalar, o mahkemeler delile istinad ettikçe, Bediüzzaman'ı mahkûm edemezler!

Bediüzzaman Said Nursî Hazretleri, İslâmiyet düşmanları tarafından zehirlemelerin hastalıklarıyle daimî yatak içersinde gün geçirmekte ve şöyle demektedir: "Kabir kapısını bekliyorum." Fakat biz Cenab-ı Haktan bütün kudret ve kuvvetimizle Dua ve Niyaz ediyoruz ki, o büyük Din Kahramanına daha çok uzun ömrleri lütuf buyursun. Zira O gibi Kur'anın Fedai ve Muhlis bir Hâdimine, O gibi yüksek bir Dâhîye, O gibi büyük bir Mütefekkire, O gibi bir Hakikat Kahramanına, O gibi nazırsız bir İslâm Hakîmine, bütün Âlem-i İslâm ve bütün cihan muhtaçtır.

Bediüzzaman'ın Emirdağ ve Afyon Hayatını kendi kalemiyle belirten On Beşinci Rica, Lem'alardan alınmış olup, buraya dercedilmiştir.

Onbeşinci Rica (Hâsiye)

Bir zaman Emirdağ'ında ikamete memur ve tek başıma menzilde âdetâ bir haps-i münferid ve bana çok ağır gelen tarassudlar ve tahakkümler ile bana işkence vermelerinden hayattan usandım, hapisten çıktıığima teessüf ettim. Ruh u Canımla Denizli Hapsini arzuladım ve kabre girmeyi istedim. Ve "hapis ve kabir, bu tarz-ı hayatı müreccahtır" diye ya hapse veya kabre girmeye karar verirken, İnâyet-i İlâhiyye imdada yetişti; Kalemleri teksir makinesi olan Medresetüz-Zehra Şâkirdlerinin ellerine, yeni çıkan teksir makinesini verdi. Birden Nur'un kıymetdar mecmualarından her tanesi, bir Kalem ile beş yüz Nûsha meydana geldi. Fütuhata başlamaları, o sıkıntılı hayatı bana sevdirdi, "hadsiz Şükür olsun" dedirtti. Bir miktar sonra Risale-i Nur'un gizli düşmanları Fütuhat-ı Nûriye'yi çekemediler. Hükümeti alehimize sevk ettiler. Yine hayat bana ağır gelmeye başladı. Birden İnâyet-i Rabbâniye tecelli etti. En ziyade Nurlara muhtaç olan alâkadar memurlar, vazifeleri itibariyle müsadere edilen Nur Risalelerini kemâl-i merak ve dikkatle mütalâa ettiler. Fakat Nurlar, onların Kalblerini kendine taraftar eyledi. Tenkid yerinde takdire başlamalarıyla Nur Dershaneli çok genişlendi; maddî zararımızdan yüz derecede ziyade menfaat verdi; sıkıntılı telâşlarımızı hiçe indirdi. Sonra, gizli düşman münafiklar, hükümetin nazar-ı dikkatini benim şahsına çevirdiler. Eski siyâsi hayatı hatırlattırdılar. Hem adliyeyi, hem maârif dairesini, hem zabıtayı, hem dahiliye vekâletini evhamlandırdılar. Partilerin cereyanları ve komünistlerin perdesinde anarşistlerin tahrikâtiyle o evham genişlendi. Bizi tazyik ve tevkif ve ellerine geçen Risaleleri müsadereye başladılar. Nur Şâkirdlerinin faaliyetine tevakkuf geldi.

(Hâsiye): Nurun Te'lif zamanı üç sene evvel bitmiş olmasından bu Onbeşinci Rica, ileride bir Nurcu tarafından İhtiyarlar Lem'asının tekâline -te'lifine- me'haz olmak üzere yazıldı.

Benim şahsımı çürütmek fikriyle bir kısım resmî me'murlar hiç kimsenin inanmiyacağı isnadlarda bulundular. Pek acib iftiraları işâaya çalıştılar. Fakat kimseyi inandıramadılar. Sonra, pek âdi bahanelerle, zemheririn en şiddetli soğuk günlerinde beni tevkif ederek, büyük ve gayet soğuk ve iki gün sobasız bir koğusta tecrid-i mutlak içinde hapsettiler. Ben küçük odamda günde kaç defa soba yakar ve daima mangalımda ateş varken zâfiyet ve hastalıkmdan zor dayanabilirdim. Şimdi, bu vaziyette hem soğuktan bir sıtmaya, hem dehşetli bir sıkıntı ve hiddet içinde çırpinırken bir İnâyet-i İlâhiyye ile bir Hakikat Kalbimde inkişaf etti. Mânen: "Sen hapse, Medrese-i Yûsufiye namı vermişsin; hem Denizli'de sıkıntınızdan bin derece ziyade, hem ferah, hem mânevî kâr, hem oradaki mahpusların Nurlardan istifadeleri, hem büyük dairelerde Nurların Fütuhatı gibi neticeler, size şekvâ yerinde binler şükretti. Herbir saat hapsinizi ve sıkıntınızı, on saat İbadet hükmüne getirdi.

O fâni saatleri bâkileştirdi. **إِنَّ شَاءَ اللَّهُ** bu Üçüncü Medrese-i Yûsufiyedeki müsîbetzedelerin Nurlardan İstifadeleri ve Teselli bulmaları, Senin bu soğuk ve ağır sıkıntını hararetlendirip, sevinçlere çevirecek ve hiddet ettiğin adamlar, eğer aldanmışlarsa bilmiyerek sana zulmediyorlar. Onlar, hiddete lâyik değiller. Eğer bilerek ve garazla ve dalâlet hesabına Seni incitiyorlar ve işkence yapıyorlarsa, onlar pek yakın bir zamanda, ölümün idam-i ebedîsiyle kabrin haps-i münferidine girip, daimî sıkıntılı azab çekecekler. Sen, onların zulum yüzünden hem Sevab, hem fâni saatlerini bâkileştirmeyi, hem mânevî lezzetleri, hem Vazife-i İlmiye ve Dîniyyeyi İhlâs ile yapmasını kazanıyorsun" diye Ruhuma ihtar edildi. Ben de bütün kuvvetimle **اللَّهُمَّ** dedim. İnsaniyet damariyle o zâlimlere acidım.

"Ya Rabbî! Onları ıslah eyle!" diye Dua ettim. Bu yeni hâdisede, ifademde Dahiliye Vekâletine yazdığını gibi, on vecihle kanunsuz olduğu ve kanun namına kanunsuzluk eden o zâlimler -asıl suçlu onlar olması gibi- öyle bahaneleri aradılar; işitenleri güldürecek ve hakperestleri ağlattıracak iftiraları ve uydurmalarıyla, Ehl-i İnsâfa gösterdiler ki, Risale-i Nur'a ve Şâkirdlerine iliştirmeye kanun ve hak cihetinde imkân bulamıyorlar, divaneliğe sapiyorlar...

Ezcümle: Bir ay bizi tecessüs eden me'murlar, birşey bahane bulamadıklarından bir pusla yazıp ki: "Said'in hizmetkârı bir dükkândan rakı almış Ona götürmüştür." O puslayı imza ettirmek için

hiç kimseyi bulamayıp, sonra yabanî ve sarhoş bir adamı yakalamışlar, tehditkârâne, "Gel bunu imza et!" demişler. O da demiş: "Tövbeler tövbe-si olsun! Bu acib yalani kim imza edebilir?" Onları, puslayı yırtmağa mecbur etmiş.

İkinci bir nûmûne: Bilmediğim ve şimdi dahi tanımadığım bir zat, atını, beni gezdirmek için vermiş. Ben de rahatsızlığım için teneffüs kasdı ile, ekser günlerde, yazda bir iki saat gezerdim. O at ve araba sahibine elli liralık Kitab vermiye söz vermiştim: Tâ Kaidem bozulmasın ve minnet altına girmiyeyim. Acaba bu işte hiçbir zarar ihtimali var mı? Halbuki; "O at kimindir?" diye, elli defa bizlerden hem vâli, hem adliyeciler, hem zâbita ve polisler sordular. Gûya büyük bir hâdise-i siyasiye ve asâyîse temas eden bir vâkıadır. Hattâ bu mânâsız soruşların kesilmesi için iki zat hamîyyeten biri, "At benimdir", diğerî, "Araba benimdir" dedikleri için ikisini de benimle beraber tevkif ettiler. Bu nûmûnelere kıyasen, çok çocuk oyuncaklarına seyirci olup gülerek ağladık ve anladık ki, Risale-i Nur'a ve Şâkirdlerine ilişenler maskara olurlar...

O nûmûnelerden lâtif bir muhavere: Benim tevkif kâğıdımda sebeb, emniyeti ihlâl suçu yazıldığından, ben daha o puslayı görmeden müddei umuma dedim: "Seni geçen gece grybet ettim." Emniyet müdürü hesabına beni konuşturan bir polise: "Eğer bin müddeiumumî ve bin emniyet müdürü kadar bu memlekette Emniyet-i Umumiyyeye Hizmet etmemiş isem, üç defa Allah beni kahretsin" dedim.

Sonra bu sırada, bu soğukta, en ziyade istirahata ve üşümemeğe ve dünyayı düşünmeyeğe muhtaç olduğum bir hengâmada, garazı ve kasdı ihsas eder bir tarzda, beni bu tahammülün fevkinde bu tehcir ve tecrid ve tevkif ve tazyîka sevkedenlere, fevkâlâde iğbirar ve kızmak geldi. Bir İnayet, imdada yetişti. Mânen Kalbe ihtar edildi ki: İnsanların Sana ettikleri ayn-ı zulümlerinde, Ayn-ı Adalet olan Kader-i İlâhînin büyük bir hissesi var ve bu hapiste yiyecek Rızkin var. O Rızkin Seni buraya çağırdı. Ona karşı Rıza ve Teslim ile mukabele lâzım. Hikmet ve Rahmet-i Rabbâniyenin dahi büyük bir hissesi var ki, bu hapistekileri Nurlandırmak ve Tesellî vermek ve size Sevab kazandırmaktır. Bu hisseye karşı, Sabır içinde, binler Şükretmek lâzımdır.

Hem Senin nefsinin bilmediğin kusurlarıyle onda bir hissesi var.

O hisseye karşı İstiğfar ve Tövbe ile, nefsine: "Bu tokata müstahak oldun" demelisin.

Hem gizli düşmanların desiseleriyle bazı safdil ve vehham me'murları iğfal ile o zulme sevketmek cihetiyle, onların da bir hissesi var. Ona karşı Risale-i Nur'un o münafkılara vurduğu dehşetli mânevî tokatlar, Senin intikamını onlardan almış. O, onlara yeter. En son hisse, bilfil vasıta olan resmî memurlardır. Bu hisseye karşı, onların Nurlara tenkid niyetiyle baktalarında ister istemez şüphesiz İman cihetinde istifade-

lerinin hatırı için **وَالْكَاظِمِينَ الْغَيْظَ وَالْعَافِينَ عَنِ النَّاسِ** Düsturiyle; onları afvetmek bir Ulûvvücenabliktir. Ben de bu Hakikatlı İhtardan kemal-i ferah ve şükür ile, bu yeni Medrese-i Yûsufiyede durmağa, hatta alehimde olanlara yardım etmek için kendime mücib-i ceza zararsız bir suç yapmağa karar verdim.

Hem, benim gibi yetmiş beş yaşında ve alâkasız ve dünyada sevdığı dostlarından, yetmişden ancak hayatta beşi kalmış ve Onun Vazife-i Nûriye'sini görecek yetmişbin Nur Nûshaları bâki kalıp serbest geziyorlar. Ve bir dile bedel, binler dil ile Hizmet-i İmaniye yapacak Kardeşleri, Vârisleri bulunan benim gibi bir adama kabir, bu hapisten yüz derece ziyade hayırlıdır. Ve bu hapis dahi, haricinde hürriyetsiz tahakkümler altındaki serbestiyetten yüz derece daha rahat, daha faidelidir. Çünkü; haricinde, tek başıyla yüz alâkadar memurların tahakkümlerini çekmeğe mukabil, hapse yüz mahpuslarla beraber yalnız müdür ve başgardiyan gibi bir iki zatın, maslahata binaen hafif tahakkümlerini çekmeğe mecbur olur. Ona mukabil, hapse çok dostlardan kardeşane taltifler, teselliler görür. Hem İslâmîyet Şefkatî ve İnsaniyet Fîratî, bu vaziyette ihtiyarlara Merhamete gelmesi, hapse zahmetini Rahmete çeviriyor diye, hapse razi oldum.

Bu üçüncü mahkemeye geldiğim sırada zaafiyet ve ihtiyarlık ve rahatsızlıktan ayakta durmağa sıkıldığımdan, mahkeme kapısının haricinde bir iskemlede oturdum. Birden bir hâkim geldi, hiddet etti, "Neden ayakta beklemiyor?" ihanetkarâne dedi. Ben de ihtiyarlık cihetinden bu merhametsizliğe kızdım. Birden baktım, pek çok Müslümanlar, kemal-i şefkat ve Uhuvvetle merhametkârane bakıp

Üstad Bediuzzaman Hazretleri, Afyon mahkeme koridorunda beklerken.

etrafımızda toplanmışlar, dağılmıyorlar. Birden "İki Hakikat" ihtar edildi.

Birincisi: Benim ve Nurların gizli düşmanlarımız, benim istemediğim hakkındaki teveccüh-ü âmmeyi kırmak ile Nurun Fütihatına sed çekilir diye, bazı safdil resmî memurları kandırıp, şahsımlı millet nazarında çürütmek fikriyle, ihanetkârane böyle muameleye sevketmişler. Buna karşı İnayet-i İlâhiyye, Nurların İman Hizmetine mukabil, bir İkram olarak, o bir tek adamın ihanetine bedel, bu yüz adama bak! Hizmetinizi takdir ile şefkatkârâne acıyarak alâkadarane sizi istikbal ve teşyi ediyorlar. Hattâ ikinci gün ben, müstantık dairesinde müddeiumumun suallerine cevab verirken hükûmet avlusunda mahkeme pencerelerine karşı bin kadar ahali kemal-i alâka ile toplanıp lisan-ı hal ile "Bunları sıkmayınız!" dediklerini, vaziyetleriyle ifade ediyorlar gibi göründüler. Polisler onları dağıtamıyorlardır. Kalbime ihtar edildi ki : Bu ahali, bu tehlikeli asırda tam bir Teselli ve söndürülmez bir Nur ve kuvvetli bir İman ve Saadet-i Bâkiyeye bir doğru Müjde istiyorlar ve fitraten arıyorlar ve Nur Risalelerinde aradıkları bulunuyor diye işittişler ki, benim ehemmiyetsiz şahsına, Îmana bir parça Hizmetkârlığım için, haddimden çok ziyade iltifat gösteriyorlar.

İkinci Hakikat: Emniyeti ihlâl vehmiyle bize ihanet etmek ve teveccüh-ü âmmeyi kırmak kasdiyle tahkirkârâne aldanmış mahdut adamların bed muamelelerine mukabil, hadsiz Ehl-i Hakikatin ve Nesl-i Âtînin takdirkârâne alkışlamaları var diye ihtar edildi. Evet komünist perdesi altında anarşistliğin emniyyet-i umumiyyeyi bozmağa dehşetli çalışmasına karşı Risale-i Nur ve Şâkirdleri, Îman-ı Tahkiki kuvvetiyle bu vatanın her tarafında o müdhîş ifsadı durduruyor ve kırıyor. Emniyyeti ve âsâyişi te'mine çalışıyor ki, pek çok bir kesrette ve memleketin her tarafında bulunan Nur Talebelerinden, bu yirmi senede alâkadar üç dört mahkeme ve on vilâyetin zabıtaları, emniyeti ihlâle dair bir vukuatlarını bulmamış ve kaydetmemiş. Ve üç vilâyetin insaflı bir kısım zabıtaları demişler: "Nur Talebeleri mânevî bir zabıtadır. Âsâyişi muhafazada bize yardım ediyorlar. Îman-ı Tahkikî ile, Nur'u okuyan her adamın kafasında bir yasakçıyı bırakıyorlar. Emniyeti te'mine çalışıyorlar." Bunun bir nûmunesi Denizli Hapishanesidir. Oraya Nurlar, ve o mahpuslar için yazılan Meyve Risalesi girmesiyle, üç-dört ay zarfında

ikiyüzden ziyade o mahpuslar öyle feikalâde itaatlı, dindarane bir Salâh-ı Hâl aldılar ki, üç dört adamı öldüren bir adam, tahta bitlerini öldürmekten çekiniyordu. Tam merhametli, zararsız, vatana nâfi bir uzuv olmaya başladı. Hattâ resmî memurlar, bu hale hayretle ve takdirle bakıyordular. Hem daha hüküm almadan bir kısım gençler dediler: "Nurcular hâpişte kalsalar, biz kendimizi mahkûm ettireceğiz ve ceza almaya çalışacağız; tâ onlardan Ders alıp onlar gibi olacağız. Onların Dersiyle kendimizi İslah edeceğiz." İşte bu mahiyette bulunan Nur Talebelerini, emniyeti ihlâl ile itham edenler, herhalde ve gayet fena bir surette aldanmış veya aldatılmış veya bilerek veya bilmeyerek anarştılk hesabına hükûmeti iğfal edip bizleri eziyetlerle ezmiye çalışıyorlar. Biz bunlara karşı deriz: Madem ölüm öldürülüyor ve kabir kapanıyor ve dünya misafirhanesinde yolcular gayet sür'at ve telâşla kafile kafile arkasında, toprak arkasına girip kayboluyorlar; elbette pek yakında birbirimizden ayrılacağız. Siz zulmü您的 cezasını dehşetli bir surette göreceksiniz. Hiç olmazsa mazlûm Ehl-i İman hakkında terhis tezkeresi olan ölümün idam-ı ebedî dar ağacına çıkacaksınız. Sizin dünyada tevehhüm-ü ebediyetle aldığıınız fâni zevkler, bâkî ve elîm elemlere donecek.

Maatteessüf gizli müdafık düşmanlarımız, bu dindar milletin üzerer milyon Velî makamında olan Şehidlerinin Kahraman Gazilerinin Kaniyla ve Kılinciyla kazanılan ve muhafaza edilen Hakikat-ı İslâmîyete bazen "Tarikat" namını takip ve o Güneşin tek bir Şuai olan Tarikat meşrebini, o Güneşin aynı gösterip hükûmetin bazı dikkatsiz memurlarını aldatıp Hakikat-ı Kur'aniyeye ve Hakaik-ı İmaniyyeye tesirli bir surette çalışan Nur Talebelerine "Tarikatçı" ve "Siyâsî cemiyetçi" namını vererek aleyhimize sevketmek istiyorlar. Biz hem onlara, hem onları aleyhimizde dinliyenlere, Denizli Mahkeme-i Âdilesinde dediğimiz gibi deriz :

"Yüzer milyon başların feda oldukları bir Kudsî Hakikata başımız dahi feda olsun. Dünyayı başımıza ateş yapsanız, Hakikat-ı Kur'aniyeye feda olan başlar, zendekaya teslim-i silah etmeyecek ve Vazife-i Kudsiyesinden vazgeçmeyecekler *إِنْ شَاءَ اللَّهُ!*"

İste ihtiyarlığımın sergüzeşliğinden gelen ağrılara ve me'yusiyetlere, İmandan ve Kur'andan imdada yetişen Kudsî Teselliler ile

bu ihtiyarlığımın en sıkıntılı bir senesini, gençliğimin en ferahlı on senesine değiştirmem. Hususan, hapiste Farz Namazını kılan ve Tövbe edenin herbir saati, on saat İbadet hükmüne geçmesiyle ve hastalıkta ve mazlumiyette dahi herbir fâni gün, Sevab cihetinde on gün bâki bir ömrü kazandırmasıyla, benim gibi kabir kapısında nöbetini bekliyen bir Adama ne kadar medar-ı şükrandır, o Mânevî İhtardan bildim; "Hadsiz Şükür Rabbime" dedim; ihtiyarlığıma sevindim ve hapsime razı oldum. Çünkü: Ömür durmuyor, çabuk gidiyor. Lezzetle, ferahla gitse, lezzetin zevli elem olmasından, hem teessûf, hem şükûrsüzlükle, gafletle, bazı günahları yerinde bırakır, fâni olur gider. Eğer hapis ve zahmetli gitse, zeval-i elem bir mânevî lezzet olmasından, hem bir nevi İbadet sayıldığından, bir cihette bâki kalır ve hayırlı meyveleriyle bâki bir ömrü kazandırır. Geçmiş günahlara ve hapse sebebiyet veren hatalara Keffaret olur, onları temizler. Bu nokta-i nazardan, mahpuslardan Farzı kılanlar, Sabır içinde Şükür etmelidirler.

* * *

BEDİÜZZAMAN SAİD NURSÎ'NİN AFYON MAHKEMESİ

Afyon mahkemesini tertib ve iftiralarla açtıran gizli dinsizler, Bediüzzamani idam etmek plânını çevirmişlerdir. Bu fevkâlâde ehemmiyeti hâiz büyük Müdafaât, böyle imhaci zâlim dinsizlere karşı Onun ölümü hiçe sayarak haykırdığı Hakikatlerdir. Neticede, temyiz mahkemesi mahkûmîyet kararını nakzetti. Ve aynı mahkeme iki defa Bediüzzamana beraet verdi. Nihayet bütün Risale-i Nur Külliyatı ve beşyüze yakın Mektublar bilâkayd ü şart Bediüzzamana iade edildi.

* * *

BÜYÜK MÜDAFAATINDAN PARÇALAR

On sekiz sene sükûtten sonra - mecburiyet tahtında - bu istida mahkemeye ve sureti Ankara'ya makamata verilmişken, tekrar vermeğe mecbur olduğum iddianameye karşı itiraznamemdir.

Mâlûm olsun ki: Kastamonu'da, üç def'a Menzilimi taharri etmek için gelen iki müddeiumumî ve iki taharri komiserine, ve üçüncüde polis müdürüne ve altı-yedi komiser ve polislere; ve Isparta'da müdde-i umumînin suallerine; ve Denizli ve Afyon Mahkemelerine karşı dediğim Ayn-ı Hakikat küçük bir müdafaanın hulâsasıdır. Şöyledi ki:

Onlara dedim: Ben, onsekiz-yirmi senedir münzevî yaşıyorum. Hem Kastamonu'da sekiz senedir karakol karşısında ve sair yerlerde dahi yirmi senedir daima tarassud ve nezaret altında kaç def'a Menzilimi taharri ettiler halde; dünya ile, siyaset ile hiç bir tereşşuh, hiç bir emarem görülmeli. Eğer bir karışık hâlim olsayıdı ve oranın adliye ve zâbitası bilmedi veya bildi aldırmadı ise; elbette benden ziyade onlar mes'uldürler. Eğer yoksa, bütün dünyada kendi Âhireti ile meşgul olan münzevîlere ilişilmemiği halde, neden bana lüzumsuz, vatan ve millet zararına bu derece ilişiyorsunuz? Biz Risale-i Nur Şâkirdleri, Risale-i Nur'u, değil dünya cereyanlarına belki Kâinata da âlet edemeyiz.

Hem, Kur'ân bizi siyasetten şiddetle menetmiş. Evet, Risale-i Nur'un Vazifesi ise, Hayat-ı Ebediyeyi mahveden ve hayat-ı dünyeviyeyi de dehşetli bir zehire çeviren küfr-ü mutlaka karşı Îmanî olan Hakikatlarla, gayet kat'î, ve en mütemerrid zindik feylesofları dahi Îmana getiren kuvvetli Bürhanlarla Kur'âna Hizmet etmektir. Onun için, Risale-i Nur'u hiçbir şey'e âlet edemeyiz.

Evvelâ: Kur'ân'ın Elmas gibi Hakikatlarını, ehl-i gaflet nazarında bir propaganda-yı siyaset tevehhümiyle cam parçalarına indirmemek ve o kıymetdar Hakikatlara ihanet etmemektir.

Saniyen: Risale-i Nur'un esas mesleği olan Şefkat, Hak ve Hakikat ve Vicdan, bizleri şiddetle siyasetten ve idareye ilişmekten men etmiş. Çünkü tokada ve belâya müstehak ve küfr-ü mutlaka düşmüş bir-iki din-size müteallik yedi-sekiz çoluk-çocuk, hasta ihtiyar mâsumlar bulunur. Musibet ve belâ gelse, o bîcâreler dahi yanarlar. Bunun için, neticenin de husulu meşkûk olduğu halde, siyaset yoluyla idare ve âsâyışın zararına hayat-ı içtimaiyeye karışmaktan şiddetle men'edilmişiz.

Salisen: Bu vatanın ve bu milletin hayat-ı içtimaiyesi bu acib zaman-da anarsılıkten kurtulmak için beş Esas lâzım ve zarurîdir. "Hürmet, Merhamet, haramdan çekinmek, Emniyet, serseriliği bırakıp İtaat etmektir." Risale-i Nur, hayat-ı içtimaiyeye baktığı zaman, bu beş Esası kuvvetli ve Kudsî bir surette tesbit ve tâhkim ederek âsâyışın temel taşını muhafaza ettiğine delil ise; bu yirmi sene zarfında Risale-i Nur'un, yüzbin adamı vatan ve millete zararsız birer užv-u nâfi haline getirmesi- dir. Isparta ve Kastamonu vilâyetleri buna şahiddir. Demek Risale-i Nur'un -ekseriyet-i mutlaka- Eczalarına iliesenler, herhalde bilerek veya bilmeyerek anarsılık hesabına vatana ve millete ve Hâkimiyet-i İslâmiyeye hiyanet ederler. Risale-i Nur'un yüzotuz Risalelerinin bu vatana yüzotuz büyük Faidesini ve Hasenesini, vehham ehl-i gafletin sathî nazarlarında kusurlu tevehhüm edilen iki-üç Risalenin mevhüm zararları çürütemez. Onları bunlar ile çürüten, gayet derecede insafsız bir zâlimdir...

Eğer dinsizliği bir nevi siyaset zannedip, bu hâdisede baziların dedikleri gibi derseniz: "Bu Risalelerinle, medeniyetimizi, keyfimizi bozuyorsun." Ben de derim: "Dinsiz bir millet yaşayamaz." dünyaca

bir umumî Düsturdur. Ve bilhassa küfr-ü mutlak olsa, cehennemden daha ziyade elîm bir azabı dünyada dahi verdiğini, Risale-i Nur'dan Gençlik Rehberi gayet katî bir surette isbat etmiş. O Risale ise şîmdi resmen tab'edildi. Bir Müslüman **الْعَبَادُ بِاللّٰهِ** eğer irtidat etse, küfr-ü mutlaka düşer, bir derece yaşatan küfr-ü meşkûkde kalmaz. Ecnebi dinsizleri gibi de olmaz. Ve lezzet-i hayat noktasında, mâzi ve müstakbeli olmîyan hayvandan yüz derece aşağı düşer. Çünkü, geçmiş ve gelecek mevcudatın ölümleri ve ebedî müfarakatları, onun dalâleti cihetiyle, onun Kalbine mütemadiyen hadsiz firakları ve elemeleri yağıdırıyor. Eğer Îman gelse, Kalbe girse, birden o hadsiz dostlar diriliyorlar: "Biz ölmemişiz... mahvolmamışız." lisan-ı halleriyle diyerek, o cehennemî halet Cennet lezzetine çevrilir. Mâdem Hakikat budur. Size ihtar ediyorum! "Kur'ân'a dayanan Risale-i Nur ile mübareze etmeyiniz... O mağlûb olmaz, bu memlekete yazık olur. (**Hâsiye**) O başka yere gider yine tenvir eder. **Eğer başımdaki saçlarım adedince başlarım bulunsa, hergün biri kesilse, Hakikat-ı Kur'âniyeye fedâ olan bu başı zendekaya ve küfr-ü mutlaka eğmem!** Ve bu Hizmet-i Îmaniye ve Nuriyeden vaz geçmem ve geçemem..."

Elhasıl: Hayat-ı Ebediyeyi mahveden ve hayat-ı dünyeviyeyi dehşetli bir zehire çeviren ve lezzetini imha eden küfr-ü mutlakı, otuz seneden beri köküyle kesen ve tabiiyyunun dehşetli bir fîkr-i küfrîlerini öldürmeye mege muvaffak olan ve bu milletin iki Hayatının Saadet düsturlarını hârika hüccetleriyle parlak bir surette isbat eden ve Kur'ân'ın Hakikat-ı Arşıyesine dayanan Risale-i Nur, böyle küçük bir Risalenin bir iki maddesiyle değil, belki bin kusuru dahi olsa, Onun binler büyük Haseneleri onları affettirir diye dâva ediyoruz.. ve isbatına da hazırlız...

Mâdem cumhuriyet prensipleri hürriyet-i vicdan kanunu ile dinsizlere ilişmiyor.. elbette, mümkün olduğu kadar dünyaya karışmayan ve ehl-i dünya ile mübareze etmeyen ve Âhiretine ve Îmanına ve Vatanına dahi nâfi' bir tarzda çalışan Dindarlara ilişmemek gerektir ve elzemdir. Bin seneden beri bu milletin gıda ve ilâç gibi bir hâcet-i zaruriyesi olan Takvayı ve Salâhatı, bu Mazhar-ı Enbiya

(Hâsiye): Dört defa mübareze zamanında gelen dehşetli zelzeleler, "yazık olur!" hükümnü isbat ettiler.

olan Asya'da hükümeden ehl-i siyaset yasak etmez ve edemez biliyoruz. Yirmi seneden beri münzевi yaşayan ve yirmi sene evvelki Said'in kafasiyle sorduğu bu suallerde, bu zamanın tarz-ı telâkkisine uygun gelmeyen kusurlarına bakmamak İnsaniyetin muktezasıdır. Vatan ve millet ve âsâyışın menfaati hesabına bunu da hatırlatmak bir Vazife-i Vataniyem olması cihetile derim:

Böyle, bize ve Risale-i Nur'a az bir müünasebetle taht-ı tevkife alınmak, gücendirmek yüzünden; vatana ve âsâyiş dindarane menfaati bulunan pekçok zâtları idare aleyhine çevirebilir, anarsılığe meydan verir. Evet, Risale-i Nur ile İmanlarını kurtaran ve millete zararsız ve tam menfaatdar vaziyete girenler, yüzbinden çok ziyadeler! Hükûmet-i cumhuriyenin belki her büyük dairesinde ve milletin her tabakasında faideli müstakimane bir surette bulunuyorlar. Bunları gücendirmek değil, belki himaye etmek elzemdir. Şekvâmımız dinlemeyen ve bizi söyletmeyen ve bahanelerle sıkıştırın bir kısım resmî adamlar, vatan aleyhinde anarsılığe meydan açıyorlar diye kuvvetli bir vehim hatırlımıza geliyor.

Hem, maslahat-ı hükümet namına derim: Mâdem "Beşinci Şuâ"ı hem Denizli, hem Ankara Mahkemeleri tedkik edip ilişmemişler, bize verdiler; elbette Onu yeniden resmiyete koyup dedikodulara meydan açmamak idarece zarusûrîdir. Biz o Risaleyi mahkemelerin ellerine geçmeden ve Onu teşhirlerinden evvel gizlediğimiz gibi, Afyon hükümet ve mahkemesi dahi Onu medar-ı sual ve cevab etmemeli. Çünkü kuvvetlidir, reddedilmez! Kablel-vuku' haber vermiş, doğru çıkmış. Hem hedefi dünya değil, olsa olsa ölmüş gitmiş bir şahsa müteaddit mânalarından bir mânası muvafık geliyor. Onun dostluğu taassubiyle o Gaybî İhbarı ve Mânayı resmiyete koymamayı ve bizi onunla muaheze etmekle daha ziyade teşhirine yol açmamayı vatan ve millet ve âsâyiş ve idare hesabına ihtar etmeye Vicdanım beni mecbur eyledi. Bu mes'elede, şahsımın veya bazı Kardeşlerimin kusuriyle Risale-i Nur'a hücum edilmez. O doğrudan doğruya Kur'âna bağlanmış, ve Kur'ân da, Arş-ı Azam'a bağlıdır. Kimin haddi var ki elini oraya uzatsın, o kuvvetli ipleri çözşün! Hem, memlekete maddî ve mânevî Bereketi ve fevkâlâde Hizmeti, otuzuç Âyat-ı Kur'aniyenin İşaratıyla ve İmam-ı Ali (R.A.) nin üç Keramet-i Gaybiyesiyle ve Gavs-ı A'zam'ın (R.A.) kat'î İhbariyle tahakkuk etmiş olan Risale-i Nur, bizim âdi ve şahsi kusurlarımızla mes'ul

olmaz.. ve olamaz.. ve olmamalı. Yoksa bu memlekete hem maddî, hem mânevî, telâfi edilmeyecek derecede zararı olacak.

Risale-i Nur'a karşı gizli düşmanlarımızdan bazı zındıkların şeytaniyetiyle çevrilen plânlar ve hücumlar **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** bozulacaklar. Onun Şâkir-dileri başkalara kıyas edilmez, dağıtırlılmazlar, vazgeçirilmezler, Cenab-ı Hakk'ın İnayetiyle mağlûb edilmezler.

Eğer maddî müdafaaadan Kur'an bizi men'etmeseydi, bu milletin can damarı hükmünde, umumun teveccühünü kazanan ve her tarafta bulunan o Şâkirdler, Şeyh Said ve Menemen hâdiseleri gibi căz'î ve neticesiz hâdiselerle bulaşmazlar. Allah etmesin eğer mecburiyet-i kat'îye derecesinde onlara zulüm edilse, elbette gizli zındıklar ve münafiklar bin derece pişman olacaklar!..

Elhasıl: Mâdem biz ehl-i dünyanın dünyalarına ilişmiyoruz; onlar da bizim Âhiretimize ve Îmanî Hizmetimize bu derece ilişmesinler!

Evet biz bir Cemaatiz. Hedefimiz ve programımız; evvelâ kendimizi sonra milletimizi îdam-ı ebedîden ve dâimî berzahî haps-i münferidden kurtarmak ve vatandaşımızı anarşilikten ve serserilikten muhafaza etmek ve iki hayatımıza imhaya vesile olan zendekaya karşı, Risale-i Nur'un çelik gibi Hakikatlariyle kendimizi muhafazadır.

Ben, sizin bana vereceğiniz en ağır cezanıza da beş para vermem ve hiç ehemmiyeti yok. Çünkü ben kabir kapısında, yetmişbeş yaşındayım. Böyle mazlum ve mâsum bir iki sene hayatı Şehadet mertebesiyle değiştirmek, benim için büyük Saadettir. Risale-i Nur'un binler hüccetleriyle kat'î Îmanım var ki; ölüm, bizim için bir terhis tezkeresidir. Eğer zâhirî idam da olsa, bizim için bir saat zahmet, Ebedî bir Saadetin ve Rahmetin anahtarı olur. Fakat siz, ey gizli düşmanlar ve zendeka hesabına adliyeyi şaşırtan, hükümeti bizimle sebepsiz meşgul eden insafsızlar! Kat'î biliniz ve titreyiniz ki; siz îdam-ı ebedî ile ebedî mahkûm oluyorsunuz, intikamınızı, sizden pekçok muzaaf bir surette alınıyor görüyoruz.. hattâ size acıyoruz. Evet, bu şehri yüz def'a mezaristana boşaltan ölüm Hakikatının, elbette hayattan ziyade bir istediği var. Ve onun îdamından kurtulmak çaresi, İnsanların her mes'elesinin fevkînde, en büyük ve en ehemmiyetli ve en lüzumlu bir ihtiyac-ı zarurîsi ve kat'îsidir. Acaba bu çâreyi kendine bulan Risale-i Nur Şâkirdlerini ve o çâreyi

binler hüccetleriyle buldurulan Risale-i Nur'u adı bahanelerle ittiham edenler, ne kadar kendileri Hakikat ve Adalet nazarında müttehem oluyor; divaneler de anlar...

Bundan otuz sene evvel, Cenab-ı Hakk'ın İnayetiyle, dünyanın muvakkat şan u şerefinin ve enaniyetli hodfüruşluğunun şöhretperestliğinin ne kadar faidesiz ve mânasız olduğunu, hadsiz Şükür olsun ki, Kur'ân'ın Feyziyle anlamış bir Adamın; o zamandan beri bütün kuvvetiyile, nefş-i emmaresiyle mücadele edip mahviyet etmek; benliğini bırakmak, tasannu ve riyakârlık yapmamak için elden geldiği kadar çalışlığına, Ona Hizmet eden veya arkadaşlık edenler kat'î bildikleri ve şahadet ettikleri halde; ve yirmi seneden beri herkes kendi hakkında hoşlandığı ziyade hüsn-ü zanni ve teveccüh-ü nas ve şahsını medh ü senadan ve kendinin mânevî makam sahibi olduğunu bilmekten herkese muhalif olarak bütün kuvvetiyle kaçtığı ve hem, Has Şâkirdlerinin Onun hakkındaki hüsn-ü zanlarını reddedip o hâlis Kardeşlerinin hatırlını kırması ve yazdığı cevâbî Mektublarında Onun hakkındaki mediherini ve ziyade hüsn-ü zanlarını kabul etmemesi ve kendini Faziletten mahrum gösterip, bütün Fazileti Kur'ân'ın Tefsiri olan Risale-i Nur'a ve dolayısıyle Nur Şâkirdlerinin Şâhs-ı Mânevîsine verip, kendini âdi bir Hizmetkâr bilmesi kat'î isbat ediyor ki; şahsını beğendirmeğe çalışmadığı ve istemediği ve reddettiği halde; Onun rızası olmadan bazı dostları, uzak bir yerden Onun hakkında ziyade hüsn-ü zan edip medhettmeleri, bir makam vermeleriyle acaba hangi kanun ile medar-ı mes'uliyet olur ki; o bîçâre, hasta ve çok ihtiyar ve garibin münzeyî odasına, büyük bir cinayet işlemiş gibi kilidini kırıp tahrri me'murlarını sokmak; hem Evradından ve Levhalarından başka bir bahane bulamamak, acaba dünyada hiç bir kanun, hiç bir siyaset bu taarruza müsaade eder mi?..

Vatana ve millete ve ahlâka çok zararlı olan dinsizlerin kitaplarının intişarına ve komünistlerin neşriyatına serbestiyet kanunu ile ilişilmediği halde üç mahkeme medar-ı mes'uliyet olacak içinde hiçbir maddeyi bulmayan ve millet ve vatanın hayat-ı içtimaiyesini ve ahlâkını ve âsâyişini te'mine yirmi seneden beri çalışan ve bu milletin hakikî bir Nokta-i İstinadı olan Âlem-i İslâm'ın Uhuvvetini ve bu millete dostluğunu iadeye ve o dostluğun takviyesine te'sirli bir surette çabalayan ve diyanet riyasetinin ulemâsı, tenkid niyetiyle

dahiliye vekilinin emriyle üç ay tedkikten sonra, tenkid etmiyerek tam kıymetini takdir edip: "Kıymetdar Eser" diye diyanet kütüphanesine konulan "Zülfikar ve Asâ-yı Mûsa" gibi Kabr-i Peygamberî (A.S.M.) üzerinde Alâmet-i Makbuliyet olarak Asâ-yı Mûsâ Mecmuasını Hacılar gördükleri halde, Nur Eczalarını evrak-ı muzirra gibi toplayıp mahkemeeline vermek; acaba hiç bir kanun, hiç bir Vicdan hiç bir İnsaf buna müsaade eder mi ?

* * *

AFYON HÜKÜMET VE ZÂBITASINA VE MAHKEMESİNE BİR KAÇ NOKTA MARUZATIM VAR

Birincisi: Ekser Enbiyanın şarkta ve Asya'da zuhurları ve agleb-i hükemanın garbta ve avrupa'da gelmeleri Kader-i Ezeliyenin bir işaretidir ki; Asya'da Din hâkimdir; felsefe ikinci derecededir. Bu Remz-i Kadere binaen, Asya'da hüküm süren, dindar olmazsa da, Din lehine çalışanlara ilişmemeli belki teşvik etmelidir.

İkincisi: Kur'ân-ı Hakîm, bu zemin kafasının Aklı ve Kuvve-i Müfakkiresidir. *الْعِيَادُ بِاللّٰهِ*; Eğer Kur'ân Küre-i Arzin başından çıksa, Arz di-vane olacak. Akıldan boş kalan kafasını bir seyyareye çarpması, bir Kiyamet kopmasına sebeb olması Akıldan uzak değildir. Evet Kur'ân; Arşı Ferş ile bağlamış bir Zincir, bir Hablullahdır. Cazibe-i umumiyeden ziyade zemini muhafaza ediyor. İşte, bu Kur'ân-ı Azîmüşşan'ın hakikî ve kuvvetli bir Tefsiri olan Risale-i Nur; bu asırda, bu vatanda, bu millete yirmi seneden beri te'sirini göstermiş büyük bir Ni'met-i İlâhiyye ve sönmez bir Mu'cize-i Kur'âniyedir. Hükümet, Ona ilişmek ve Talebelerini Ondan ürkütüp vazgeçirmek değil, belki Onu himaye etmek ve okunmasına teşvik etmek gerektir.

Üçüncüsü: Ehl-i Îmandan bütün gelenler, mâziye gidenlere mağfîret Dualarıyle ve Hasenatlarını onların Ruhlarına bağışlamalarıyla yardımılara binaen Denizli Mahkemesinde demiştüm: "Mahkeme-i Kübrada milyarlar Ehl-i Îman olan dâvacılar tarafından, Kur'ân Hakikatlarına Hizmet eden Nur Talebelerini mahkûm ve perişan etmek isteyenlerden ve sizlerden sorulsa ki: Serbestiyet kanunuyla

dinsizlerin, komünistlerin neşriyatlarına ve anarşiliği yetiştiren cemiyetlerine müsamahakârane bakıp ilişmediğiniz halde; vatanı ve milleti anarşistlikten ve dinsizlik ve ahlâksızlıktan ve vatandaşlarını ölümün idam-ı ebedisinden kurtarmağa çalışan Risale-i Nur Talebelerini, hapisler ve tazyiklerle perişan etmek istediniz!" diye sizlerden sorulsa, ne cevab vereceksiniz? Biz de sizlerden soruyoruz.. onlara demiştüm. O zaman, o insaflı, adaletli zâtlar bizi beraet ettirdiler; adliyeyi Adaletini gösterdiler.

Dördüncüsü: Ben bekliyordum ki: ya Ankara, ya Afyon, beni soruda pek büyük mes'eleler için, Nurların o mes'elelere Hizmeti cihetinde bir meşveret dairesine alıp, bir sual - cevab beklerdim.

Evet, üçyüz elli milyon Müslümanların eski Kardeşliğini ve Muhabbetini ve Hüsn-ü Zannını ve mânevî yardımlarını bu memleketteki millete kazandıracak çareleri bulmak ki; en kuvvetli çare ve vesile Risale-i Nur olduğuna delil şudur: Bu sene Mekke-i Mükerremede, gayet büyük bir Âlim, hem Hind lisanına, hem Arab lisanına Nur'un büyük Mecmualarını tercüme edip, Hindistan'a ve Arabistan'a göndererek, en kuvvetli Nokta-i İstinadımız olan Vahdet ve Uhuvvet-i İslâmiyeyi te'mine çalıştığı gibi; Türk milletinin daima Dinde ve Îmanda ileri olduğunu Nur Risaleleri gösteriyor, demişler.

Hem beklerdim ki; vatanımızda anarşiliğe inkılâb eden komünist tehlikesine karşı Nur'ların Tesirleri ne derecededir ve bu mübarek vatan, bu dehşetli seyelandan nasıl muhafaza edilecek?" gibi, dağ misillû mes'elelerin sorulmasının lüzumu varken, sinek kanadı kadar ehemmiyeti olmayan ve hiç bir medar-ı mes'uliyet olmayan căz'î ve şahsî garazkârların iftiralıyla habbe, kubbeler yapılmış mes'eleler için bu ağır şerait altında, hiç ömrümde çekmediğim bir perişaniyetime sebebiyet verildi. Bize, üç mahkemenin sorduğu ve beraet verdiği aynı mes'elelerden ve âdi ve şahsî bir iki mes'ele için mânasız sualler edildi.

Beşincisi: Risale-i Nur'la mübareze edilmez; O mağlûb olmaz! Yirmi senedenberi en muannid feylesofları susturuyor; İmân Hakikatlarını güneş gibi gösteriyor. Bu memlekette hükmeden, Onun Kuvvetinden istifade etmek gerektir.

Altıncısı: Benim ehemmiyetsiz şahsımın kusurlarıyla beni çürütmek ve ihanetlerle nazar-ı âmmeden düşürmek Risale-i Nur'a zarar

vermez; belki bir cihette kuvvet verir. Çünkü, benim bir fâni dilime bedel, Risale-i Nur'un yüzbin Nûshalarının Bâkî Dilleri susmaz, konuşur. Ve hâlis Talebeleri binler kuvvetli lisانلارla, O Kudsî ve Küllî Vazife-i Nuriyeyi şimdiye kadar olduğu gibi Kiyamete kadar devam ettirecekler.

Yedincisi: Sabık mahkemelerde dâva ettiğim ve hüccetlerini gösterdiğim gibi; bizim gizli düşmanlarımız ve hükümeti iğfal ve bir kısım erkânını evhamlandıran ve adliyeleri aleyhimize sevk eden resmî ve gayri resmî muarızlarımız; ya gayet fena bir surette aldanmış veya aldatılmış, veya anarşilik hesabına gayet gaddar bir ihtilâlcidir; veya İslâmiyet ve Hakikat-ı Kur'ân'a karşı mürtedane mücadele eden bir dessas zindiktir ki; bize hûcum etmek için, istibdad-ı mutlaka cumhuriyet namını vermekle; irtidad-ı mutlakı rejim altına almakla; sefahet-i mutlakaya medeniyet namını takmakla; cebr-i keyfi-i küfrîye kanun namını vermekle; hem bizi perişan, hem hükümeti iğfal, hem adliyeyi bizimle mânasız meşgul eylediler. Onları, Kahhar-ı Zülcelâl'in Kahrına havale edip, kendimizi onların şerrinden muhafaza için **حَسِبْنَا اللّٰهُ وَرَبْنٰنَا الْوَكِيلُ** Kal'asına iltica ederiz.

Sekizincisi: Geçen sene ruslar, çoklukla Hacıları Hacca gönderip, onlarla propaganda yapıp, "ruslar başka milletlerden ziyade Kur'an'a hürmetkâr" diye, Âlem-i İslâmi, din noktasında bu vatandaşki dindar millet aleyhine çevirmeğe çalıştığı aynı zamanda Risale-i Nur'un büyük Mecmuaları; hem Mekke-i Mükerreme'de, hem Medine-i Münevvere'de, hem Şam-ı Şerif'de, hem Mısır'da, hem Haleb'de Âlimlerin takdirleri altında kısmen İntisariyle o komünist propagandasını kırdığı gibi Âlem-i İslâma gösterdi ki; Türk Milleti ve Kardeşleri, eskisi gibi Dinine ve Kur'ân'ına sahibtir ve sair Ehl-i İslâm'ın dindar büyük bir Kardeşi ve Kur'ân Hizmetinde Kahraman Kumandanıdır, diye o ehemmiyetli Kudsî Merkezlerde o Nur Mecmuaları bu Hakikati gösterdiler. Acaba, Nur'un bu kıymetdar Hizmet-i Millîyesi, bu tarz işkencelerle mukâbele görse zemini hiddete getirmez mi?

Dokuzuncusu: Denizli müdafaatında izahî ve isbatı bulunan bir mes'elenin kısaca bir hulâsasıdır.

Bir dehşetli kumandan deha ve zekâvetiyle, ordunun müsbet Hasenelerini kendine alıp ve kendinin menfi seyyielerini o orduya vererek, o efrad adedince Haseneleri, Gazilikleri bire indirdiği; ve seyyiesini o ordu efradına isnad ederek, onların adedince seyyieler hükmüne getirdiğinden; dehşetli bir zulüm ve Hilâf-ı Hakikat olmasından, ben, kırk sene evvel beyan ettiğim bir Hadîsin o şahsa vurduğu tokada binaen, sâbık mahkemelerimizde bana hâcüm eden bir müdde-i umumiye dedim: "Gerçi onu, Hadîslerin İhbariyle kıriyorum; fakat Ordunun Şerefini muhafaza ve büyük hatâlardan vikaye ederim. Sen ise, birtek dostun için, Kur'ân'ın Bayrakdarı ve Âlem-i İslâm'ın Kahraman bir Kumandanı olan Ordunun Şerefini kıriyorsun ve Hasenelerini hiçe indiriyorsun!" dedim.

إِنْ شَاءَ اللَّهُ o müddeî insafa geldi, hatâdan kurtuldu.

Onuncusu: Adliyede, Adalet Hakikati ve müracaat eden herkesin hukukunu bilâ-tefrik muhafazaya, -sîrf Hak namına- çalışmak vazifesi hükmettiğine binaendir ki; İmam-ı Ali Radiyallahu anhu, Hilâfeti zamanında bir yahudi ile beraber mahkemedede oturup muhakeme olmuşlar.

Hem bir adliye reisi; bir me'muru, kanunca bir hırsızın elini kestiği vakit, o me'murun o zâlim hırsız'a hiddet ettiğini gördü, o dakikada o me'muru azleyledi. Hem çok teessûf ederek dedi: "Şimdiye kadar, Adalet namına böyle hissiyatını karıştıranlar pekçok zulmetmişler." Evet, hûkmü kanunu icra etmekte o mahkûma acımasa da hiddet edemez; etse zâlim olur. Hattâ, kıtas cezası da olsa, hiddetle katl etse bir nevi katil olur, diye o hâkim-i âdil demiş.

İşte, mâdem mahkemedede böyle hâlis ve garazsız bir Hakikat hükmediyor; üç mahkeme bizlere beraet verdiği ve bu milletin yüzde - bilseler- doksanı, Nur Talebelerinin zararsız olarak millete ve vatana menfaatli olduklarına pekçok emarelerle şehadet ettikleri halde, burada o mâsum ve teselliye ve Adaletin iltifatına çok muhtaç Nur Talebelerine karşı ihanetler ve gayet soğuk, hiddetli muameleler yapılmıyor. Biz, her musibete ve ihanetlere karşı Sabra ve Tahammûle karar verdigimizden süküt edip, Allah'a havale ederek, Belki bunda da bir Hayır var dedik. Fakat evham yüzünden ve garazkârların jurnallarıyle bu bîçâre mâsumlara böyle muameleler, belâların gelmesine bir vesile olacağından korktum, bunu yazmağa

mecbur oldum. Zâten bu mes'elede bir kusur varsa benimdir. Bu bîcâriler, sîrf İmanları ve Âhiretleri için bana Rıza-i İlâhi Dairesinde yardım etmişler. Pekçok takdire müstehak iken, böyle muameleler, hattâ kişi dahi hiddete getirdi.

Hem medar-ı hayrettir ki, bu defa da yine bir cemiyet vehmini tekrar ileri sürüyorlar. Halbuki üç mahkeme bu ciheti tedkik edip beraet vermeye beraber, mabeynimizde böyle medar-ı ittiham olacak hiçbir cemiyet, hiçbir emare mahkemeler, zabıtalar, ehl-i vukuflar bulmamışlar. Yalnız bir muallimin talebeleri ve darülfünun Şâkirdleri ve Kur'an Dersini veren Hâfızın Hîfza çalışanları gibi Risale-i Nur Talebelerinde bir Uhrevî Kardeşlik var. Bunlara cemiyet namını veren ve onunla ittiham eden bütün esnaf ve mekteplilere ve väizlere siyâsi cemiyet nazariyle bakmak gerektilir. Bunun için ben, böyle asılsız ve mânasız ittihamlarla buraya hapise gelenleri müdafaa etmeye lüzum görmüyorum. Yalnız; hem bu memleketi, hem Âlem-i İslâmı çok alâkadar eden; ve maddî ve mânevî bu vatana ve bu millete pekçok Bereket ve Menfaati tahakkuk eden Risale-i Nur'u üç defa müdafaa ettiğimiz gibi, tekrar aynı Hakikat ile müdafâamı men'ecek hiçbir sebep yok. Ve hiçbir kanun ve hiçbir siyaset yasak etmez ve edemez. Evet biz bir Cemiyetiz.. ve öyle bir Cemiyetimiz var ki, her bir asırda üçyüz elli milyon dahil mensupları var. Ve her gün beş def'a Namazla, o Mukaddes Cemiyetin prensiplerine kemal-i hürmetle

اَنَّمَا الْمُوَمِّنُونَ اَخْوَةٌ^{۱۰۷} Kudsî

Programıyla birbirinin yardımına Dualarıyle ve mânevî kazançlarıyle koşuyorlar. İşte biz, bu Mukaddes ve Muazzam Cemiyetin efradındanız. Ve hususî Vazifemiz de, Kur'an'ın İmanî Hakikatlarını Tahkîkî bir surette Ehl-i İmana bildirip onları ve kendimizi îdam-ı ebedîden ve daimî ve berzahî haps-i münferidden kurtarmaktır. Sâir dünyevî ve siyâsi ve entrikâlı cemiyet ve komitelerle ve bizim medar-ı ittihamımız olan cemiyetcilik gibi asılsız ve mânasız gizli cemiyetle hiçbir münasebetimiz yoktur ve tenezzül etmiyoruz! Ve dört mahkeme incedenince tedkikten sonra o cihette bize beraet vermiş...

Evet, Nur Şâkirdleri biliyorlar ve mahkemelerde hüccetlerini göstermişim ki; şahsına değil bir makam, şan u şeref ve şöhret vermek

ve uhrevî ve mânevî bir mertebe kazandırmak; belki bütün kanaat ve kuvvetimle, Ehl-i İmana bir Hizmet-i İmaniye yapmak için, değil yalnız dünya hayatı ve fâni makamatımı; belki lüzum olsa Âhiret Hayatımı ve herkesin aradığı uhrevî ve bâkî Mertebeleri feda etmeği, hattâ Cehennemden bazı biçare Ehl-i İmanları kurtarmağa vesile olmak için, lüzum olsa Cenneti bırakıp Cehenneme girmeği kabul ettiğimi hakikî Kardeşlerim bildikleri gibi, mahkemelerde dahi bir cihette isbat ettiğim halde, beni bu ittihamla -Nur ve İman Hizmetime bir İhlâssızlık isnad etmekle ve Nurların kıymetlerini tenzil etmekle- milleti Onun büyük Hakikatlarından mahrum etmektir. Acaba bu bedbahtlar.. dünyayı ebedî ve herkesi kendileri gibi, "Dîni ve İmanı dünyaya âlet ediyor" tevehümüyle, dünyadaki ehl-i dalâlete meydan okuyan; ve Hizmet-i İmaniye yolunda hem dünyevî hem lüzum olsa Uhrevî Hayatlarını feda eden; ve mahkemelerde dâva ettiği gibi, bir tek Hakikat-ı İmaniyeyi, dünya saltanatıyla değiştirmeyen; ve siyasetten ve siyasi mânasını işmam eden maddî ve mânevî mertebelerden İhlâs Sırrı ile bütün kuvvetiyle kaçan; ve yirmi sene emsalsiz işkencelere tahammül edip siyasete İmanî meslek itibariyle tenezzül etmeyen; ve kendini, nefsi itibariyle Talebelerinden çok aşağı bilen ve onlardan daima Himmet ve Dua bekleyen; ve kendi nefsini çok bîçare ve ehemmiyetsiz ôtikad eden bir Adam hakkında, bazı hâlis Kardeşleri Risale-i Nur'dan aldıkları fevkalâde Kuvve-i İmaniyeeye mukabil, onun Tercümanı olan o bîçâreye, tercümanlık münasebetiyle, Nurların bazı Faziletlerini hususî Mektublarında Ona isnad etmeleri; ve hiç bir siyaset hatırlarına gelmeyerek âdete binaen, İnsanlar, sevdigi âdi bir adama da; "Sultanımsın, Velîni'metimsin" demeleri nev'inden yüksek makam vermeleri ve haddinden bin derece ziyade hüsn-ü zan etmeleri; ve eskidenberi, Üstad ve Talebeler mabeyninde carî ve itiraz edilmeyen makbul bir âdet ile teşekkür mânasında pek fazla medh u sena etmeleri; ve eskiden beri, makbul Kitabların âhirlerinde mübalâga ile medhiyeler ve takrizler yazılmasına binaen, hiç bir cihetle suç sayılabilir mi? Kimsesiz, garib ve düşmanları pekçok ve Onun yardımcılarını kaçıracak çok esbab varken; insafsız çok mu'terizlere karşı, sîrf yardımcılarının Kuvve-i Mâneviyelerini takviye etmek ve kaçmaktan kurtarmak ve mübalâgalı medhedenlerin şevklerini kırmamak için, onların bir kısım medihlerini Nurlara çevirip bütün

bütün reddetmediği halde, Onun bu yaşıta ve kabir kapısındaki Hizmet-i İmaniyesini dünya cihetine çevirmeye çalışan bazı resmi me'murların; ne derece haktan, kanundan insaftan uzak düşükleri anlaşılır. Son sözüm

لِكُلِّ مُصْبَبَةٍ إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ dur.

* * *

Afyon Mahkemesine ve Ağır Ceza Reisine beyan ediyorum ki:

Eskiden beri fitratımda tahakkümü kaldırımadığım için dünyaya karşı alâkamı kesmiştim. Şimdi o kadar mânasız, lüzumsuz tahakkümler içinde hayat bana gayet ağır gelmiş; yaşayamıyaçığım. Hapsin haricinde yüzler resmî adamların tahakkümlerini çekmeye iktidarım yok. Bu tarz-ı hayattan bıktım! Ben sizden bütün kuvvetimle tecziyemi taleb ediyorum! Şimdi kabir elime geçmiyor, hapiste kalmak bana lâzımdır. Makam-ı iddianın asılsız isnad ettiği suçlar, siz de bilirsiniz ki yok; beni cezalandırmaz. Fakat beni mânen cezalandıracak Vazife-i Hakikiyeye karşı büyük kusurlarım var. Eğer sormak münasib ise sorunuz cevab vereyim.

Evet, büyük kusurlarımdan bir tek suçum, vatan ve millet ve din namına mükellef olduğum büyük bir Vazifyei dünyaya bakmadığım için yapmadığımdan, Hakikat noktasında afvolunmaz bir suç olduğuna ve bilmemek bana bir özür teşkil edemediğine şimdi bu Afyon hapsinde kanaatim geldi. Nur Şâkirdlerinin hâlis ve sîrf Uhrevî, Nurlara ve Tercümanına karşı alâkalarına, dünyevî ve siyâsi cemiyet namını verip onları mes'ul etmeye çalışanlar ne kadar Hakikattan ve Adaletten uzak düşüklerine karşı üç mahkemenin o cihetten bize beraet vermesiyle beraber deriz ki:

Hayat-ı İctimaiye-i İnsaniyenin, hususan Millet-i İslâmiyenin üssülesası: Akrabalar içinde samimane Muhabbet ve kabile ve taifeler içinde alâkadarane İrtibat ve İslâmiyet milliyetiyle Mü'min Kardeşlerine karşı mânevî Fedakârane bir alâka ve Hayat-ı Ebediyesini kurtaran Kur'ân Hakikatlarına ve Nâşirlerine sarsılmaz bir râbîta ve iltizam ve bağlılık gibi, hayat-ı içtimaiyeyi esasiyle te'min eden bu râbitaları inkâr etmekle; ve şimaldeki dehşetli anarşilik tohumunu saçan ve nesil ve milleti mahveden ve herkesin çocuklarını

Üstad Bediuzzaman Said Nursî Hazretleri Afyon mahkemesinin bir celsesine Talebeleri ile birlikte giderken.

Üstad Bediuzzaman Said Nursî Hazretleri Afyon mahkemesinin bir celsesine Talebeleri ile birlikte giderken.

kendine alıp karabet ve milliyeti izale eden ve medeniyet-i beseriyeyi ve hayat-ı içtimaiyeyi bütün bütün bozmağa yol açan kızıl tehlikeyi kabul etmekle; ancak Nur Şâkirdlerine cemiyet namını verebilir. Onun için hakikî Nur Şâkirdleri çekinmeyerek, Kur'ân Hakikatlerine karşı Kudsî Alâkalarını ve Uhrevî Kardeşlerine karşı sarsılmaz irtibatlarını izhar ediyorlar. O Uhuvvet sebebiyle gelen her cezayı memnuniyetle kabul ettiklerinden, mahkemenizde hakikat-ı hâli olduğu gibi itiraf ediyorlar. Hile ile, dalkavukluk ile ve yalanlarla kendilerini müdafaya tenezzül etmiyorlar.

* * *

AFYON MAHKEMESİNE, İDDİANAMEYE KARŞI VERİLEN İTİRAZNAME TETİMMESİİNİN BİR ZEYLİDİR

Evvelâ: Mahkemeye beyan ediyorum ki; iddianame, Denizli ve Eskişehir Mahkemelerimizdeki o eski iddianamelere ve aleyhimizde, sathî ehl-i vukufların sathî tahkikatlarına bina edildiğinden mahkememizde dâva ettim ki: "Bu iddianamenin yüz yanlışını isbat etmezsem, yüz sene cezaya razıyım!" İşte o dâvamı isbat ettim. Yüzden ziyade yanlışların cetvelini isterseniz takdim edeceğim.

Saniyen: Ben, Denizli Mahkemesinde Kitab ve Evraklarımız Ankara'ya gittiği sırada, aleyhimize hükmü verilecek diye telâş ve me'yusiyetle beraber arkadaşlarımı yazdım ve bazı Müdafaatımın âhirinde bulunan o yazdığım parça şudur: "Eğer, Risâle-i Nur'u tenkid fikriyle tedkik eden adliye me'murları Îmanlarını Onunla kuvvetlendirip veya kurtarsalar sonra beni idam ile mahkûm etseler; şahid olunuz, ben Hakkımı onlara Helâl ediyorum; çünkü biz Hizmetkârız. Risâle-i Nur'un Vazifesî, Îmanı kuvvetlendirip kurtarmaktır. Dost ve düşmanı tefrik etmiyerek Hizmet-i Îmâniyeyi hiçbir tarafgirlik girmeyerek yapmağa mükellefiz."

İste ey hey'et-i hâkime! Bu Hakikata binaen, Risale-i Nur'un cerhe-dilmez kuvvetli hüccetleri, elbette mahkemedede Kalbleri kendine çevirmiş. Aleyhimde ne yapsanız ben hakkımı Helâl ederim, gücmem. Bunun içindir ki, eşedd-i zulüm ile bir eşedd-i istibdad tarzında, şahsimi, hiç ömrümde görmedigim ihanetlerle çürütmekle damarına dokundurulduğu halde tahammül ettim; hattâ beddua da etmedim. Bize karşı bütün ittihamlara ve bütün isnad edilen suçlara karşı elinizdeki Risale-i Nur'un Mecmuları benim mukâbele

edilmez Müdafaanamem ve cerhedinmez İtiraznamemdirler. Medar-ı hayrettir ki; Mısır, Şam, Halep, Medine-i Münevvere, Mekke-i Mürkerreme Allâmeleri ve Diyanet Riyasetinin müdakkik Hocaları o Nur Mecmualarını tedkik edip hiç tenkid etmiyerek takdir ve tahsin ettikleri halde iddianameyi aleyhimize toplayan zekâvetli (!) zât, Kur'ân'1, "Yüzkirk Suredir" diye acîb ve pek zâhir bir yanlış ile ne derece sathî baktığı; ve Risale-i Nur bu ağır şerait içinde ve benim gurbet ve kimsesizliğim ve perişaniyetimde ve aleyhimde dehşetli hücumlarla beraber, yüzbinler Ehl-i Hakikata kendini tasdik ettirdiği halde, daha Kur'ân'ın kaç Suresi var olduğunu bilmeyen o iddiacı zât: "Risale-i Nur, Kur'ân'ın Tefsirine ve Hadîslerin Te'viline çalışmasıyle beraber, bir kısmında, okuyanlara bir şey öğretme bakımından ilmî bir mahiyet ve kıymet taşımadığı, görülmektedir." diye tenkidi, ne derece Kanundan, Hakikatten, Adaletten ve Haktan uzak olduğu anlaşılıyor.

Hem size, şekvâ ediyorum ki: Kırk sahifeli ve üzericalı yanlısı bulunan ve Kalblerimizi yaralayan iddianameyi -tamamiyle- bize iki saat dinlettirdiğiniz halde, Ayn-ı Hakikat birbuçuk sahifeyi, ona karşı ısrarımla beraber iki dakika okumağa müsaade etmediğiniz için, ona mukabil itiraznamemi tamamiyle okumamı Adalet namına sizden istiyorum.

Sâlisen: Herbir hükümette muhalifler var. Âsâyişe ilişmemek şartıyla kanunen onlara ilişilmez. Ben ve benim gibi dünyadan küsmüş ve yalnız kabrine çalışanlar; elbette binüçüt elli senede Ecdadımızın mesleğinde ve Kur'ânımızın Daire-i Terbiyesinde ve her zamanda üçyüz-elli milyon Mü'minlerin Takdis ettiği Düsturlarının müsaade ettiği tarzda Hayat-ı Bâkiyesine çalışmayı terkedip, gizli düşmanlarımızın icbariyle ve desiseleriyle, fâni ve kısacık hayat-ı dünyeviyesi için, sefihane bir medeniyetin ahlâksızcasına, belki bir nevi bolşevizmde olduğu gibi vahsiyane kanunlara, düsturlara tarafdar olup onları meslek kabul etmekliğimiz hiç mümkün müdür? Ve dünyada hiçbir kanun ve zerre miktarı insafi bulunan hiç bir İnsan, bunları onlara kabul ettirmeyece cebretmez. Yalnız o muhaliflere deriz: Bize ilişmeyiniz biz de ilişmemiştir."

İşte bu Hakikata binaendir ki; Ayasofya'yı puthane ve Meşihat'ı kızların lisesi yapan bir kumandanın keyfi, kanun namındaki emirlerine

fikren ve ilmen tarafdar değiliz ve şahsimiz itibariyle amel etmiyoruz. Ve bu yirmi sene işkenceli esaretimde eşedd-i zulüm şahsına edildiği halde, siyasete karışmadık; idareye ilişmedik; âsâyişi bozmadık. Yüzbinler Nur arkadaşım varken, âsâyişe dokunacak hiç bir vukuatımız kaydedilmedi. Ben, şahsim itibariyle hiç hayatında görmedigim bu âhir ömrümde ve gurbetimde şiddetli ihanetler ve damarına dokunduracak haksız muameleler sebebiyle yaşamaktan usandım! Tahakküm altındaki serbestiyetten dahi nefret ettim. Size bir istida yazdım ki, herkese muhalif olarak, ben beraetimi değil, belki tecziyemi taleb ediyorum; ve hafif cezayı değil, sizden en ağır cezayı istiyorum! Çünkü; bu emsalsiz, acîb muameleden kurtulmak için ya kabre veya hapse girmekten başka çarem yok. Kabir ise, intihar caiz olmadığından ve ecel gizli olmasından, şimdilik elime geçmediğinden, beş - altı ay tecrid-i mutlakında bulduğum hapse razi oldum. Fakat bu istidayı, mâsum arkadaşımın hatırları için şimdilik vermedim.

Rabian: Benim bu otuz sene hayatında ve Yeni Said tâbir ettiğim zamanımda bütün Risale-i Nur'da yazdıklarım, ve şahsıma temas eden Hakikatlarının Tasdikiyle ve benimle ciddî görüşen Ehl-i İnsaf zâtların ve arkadaşların şahadetleriyle iddia ediyorum ki; Ben, nefsi emmarem, elimden geldiği kadar hodfuruşluktan, şöhretperestlikten, tefahurdan men'e çalışmışım. Ve şahsıma ziyade hüsn-ü zan eden Nur Talebelerinin, belki yüz def'a hatırlarını kırıp cerhetmişim. Ben, "Mal sahibi değilim; Kur'ân'ın Mücevherat Dükkanının bir bîcâre Dellâliyim." dediğimi; hem yakın Kardeşlerimin tasdikleriyle ve emarelerini görmeleriyle, ben, değil dünyevî makamı ve şan ve şerefi şahsıma kazandırmak, belki mânevî büyük makamat -faraza- bana verilse de, fakat Hizmetteki İhlâsimâ nefsimin hissesi karışmak ihtimaline binaen korkarak o makamı da Hizmetime feda etmeye karar verdığım ve fiilen de öylece hareket ettiğim halde, mahkeme-i âlinizden güya en büyük bir siyâsî mes'ele gibi, bana karşı bazı Kardeşlerimin Nur'dan istifadelerine mânevî bir şükran olarak ben kabul etmediğim halde, pederinden çok fazla hürmet etmesini medar-ı sual ve cevab yaptınız; bir kısmını inkâra sevkettiniz ve bize hayretle dinlettirdiniz. Acaba, kendi razi olmadığı ve kendini lâyik bulmadığı halde, başkaların onu medhetmeleriyle o bîcâreye bir suç tevehhüm edilebilir mi?

Hâmisen: Kat'iyen size beyan ediyorum ki; hiç bir cemiyetçilik ve cemiyetlerle ve siyasi cereyanlarla hiçbir alâkası olmayan Nur Talebe-lerini cemiyetçilik ve siyasetçilik ile itham etmek, doğrudan doğruya, kırk seneden beri İslâmiyet ve Îmân aleyhinde çalışan gizli bir zendeka komitesi ve bu vatanda anarşiliği yetiştiren bir nevi bolşevizm namına bilerek veya bilmeyerek bizimle bir mücadeledir ki; üç mahkeme cemiyetçilik cihetinde bütün Nurcuların ve Nur Risalelerinin beraetlerine karar vermişler; yalnız Eskişehir Mahkemesi, "Tesettür-ü Nisa" hakkında bir küçük Risalenin birtek mes'elesini, belki bu gelen Cümleyi "Mesmuatıma göre; Merkez-i hükümette bir kundura boyacısı, çarşı içinde, bir büyük adamın yarımlı çiplak karısına sarkıntılık edip o acıb edepsizliği yapması, Tesettür aleyhinde olanın hayâsız yüzüne şamar vuruyor." Diye, eskiden yazılmış Cümle sebebiyle, bir sene bana ve yüzyirmi adamdan onbeş arkadaşına altışar ay ceza verdiler. Demek, şimdi Risale-i Nur'u ve Şâkirdlerini ittihad etmek, o üç mahkemeyi mahkûm etmek ve itham ve ihanet etmek demektir.

Sâdisen: Risale-i Nur ile mübareze edilmez. O'nu gören bütün Ulema-i İslâm, Kur'ân'ın gayet Hakikatlî bir Tefsiri, yâni Hakikatlarının kuvvetli Hüccetleri ve bu asırda bir Mu'cize-i Mânevîyesi ve şimalden gelen tehlikelere karşı, bu millet ve bu vatanın bir kuvvetli Seddi olduğundan, mahkemeniz, bunun Talebelerini bundan türkütmek değil, belki hukuk-u âmme noktasında tergib etmek bir vazifeniz biliyoruz ve onu sizden bekliyoruz. Millete, vatana, âsâyîse muzîr dinsizlerin ve bazı siyasi zindikların kitablarına ve mecmualarına "hürriyet-i ilmiye" serbestiyetiyle ilişilmediği halde, mâsum ve muhtaç bir gencin Îmanını kurtarmak ve su-i ahlâkdan kurtulmak için Nur'a Talebe olması; elbette değil bir suç, belki hükümet ve maarif dairesi teşvik ve takdir edecek bir hâletdir. Son sözüm: Cenâb-ı Hak hâkimleri, Adalet-i Hakikiyeye muvafak etsin. **آمين** deyip,

حَسِبْنَا اللَّهُ وَنَعَمُ الْوَكِيلُ ◊ نَعَمُ الْمَوْلَى وَنَعَمُ النَّصِيرُ ◊
الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ dir.

SON SÖZÜM

Hey'et-i hâkimeye beyan ediyorum ki: Hem iddianameden, hem uzun tecridlerimden anladım ki, bu mes'elege en ziyade şahsim nazara alınıyor.. ve şahsimi çürütmek maslahat görülmüş. Güya şahsiyetimin idareye, âsâyişe, vatana zararı var. Ve ben de Din perdesi altında dünyevî maksatlar güdüyormuşum.. bir nevi siyaset peşinde koşuyormuşum. Buna karşı, size bunu kat'iyetle beyan ediyorum: Bu evham yüzünden benim şahsiyetimi çürütmek suretinde, Risale-i Nur'a ve bu vatana ve bu millete fedâkar ve kıymetdar olan Şâkirdlerini incitmeyiniz. Yoksa, bu vatana ve bu millete mânevî büyük bir zarar belki bir tehlikeye vesile olur.

Bunu da size kat'iyen beyan ediyorum: Şahsına tahkir ve ihanet ve çürütmek ve işkence, ceza gibi ne gelse, Risale-i Nur'a ve Şâkirdlerine benim yüzümden zarar gelmemek şartıyla, şimdiki mesleğim itibariyle kabule karar vermişim. Bunda da Âhiretim için bir Sevab var. Ve nefis-i emmarenin şerrinden kurtulmama bir vesiledir diye, bir cihette ağlarken memnun oluyorum. Eğer, bu bîçâre mâsumlar benimle beraber bu mes'elege hapse girmese idiler, mahkemenizde pek şiddetli konuşacaktım. Siz de gördünüz ki; iddianameyi yazan, bin dereden su toplamak gibi, yirmi - otuz senelik hayatında mahrem ve gayr-i mahrem bütün Kitab ve Mektublarından cerbezesiyle ve kısmen yanlış mânâ vermesiyle, güya umum onlar bu sene yazılmış, hiç mahkemeleri görmemiş, af kanunlarına ve müür-u zamana uğramamış gibi, onun ile benim şahsiyetimi çürütmek istiyor. Ben kendim, şahsimin çürük olduğunu yüz defa söylediğim ve aleyhimde olanlar her vesile ile yine şahsimi çürüttükleri halde, ehl-i siyaseti evhamlandıracak derecede teveccûh-ü âmmeye karşı faide vermediğinin sebebi: İmanın kuvvetlenmesi için, bu zamanda ve bu zeminde gayet şiddetli bir ihtiyac-ı katî ile bazı şahıslar lâzımdır ki, Hakikati hiç bir şey'e âlet etmesin. Nefsine hiç bir hisse vermesin; tâ ki, Îmâna dair Dersinden istifade edilsin; Kanaat-ı Kat'îye gelsin.

Evet; hiçbir zaman, bu zeminde, bu zaman kadar böyle bir ihtiyac-ı şedid olmamış gibidir. Çünkü, tehlike hariçten şiddetle gelmiş. Şahsimin bu ihtiyaca karşı gelmediğini itiraf edip ilân ettiğim halde, yine şahsimin meziyetinden değil, belki şiddet-i ihtiyacından ve zâhiren başkalar çok görünmemesinden, şahsimi o ihtiyaca bir çare

zannediyorlar. Halbuki ben de çoktan beri buna taaccüb ve hayretle bakıyordum, ve hiç bir cihetle läyik olmadığım halde, dehşetli kusurlarımla beraber, teveccüh-ü âmmenin hikmetini şimdî bildim. Hikmeti de şudur:

Risale-i Nur'un Hakikatı ve Şâkirdlerinin Şahs-1 Mânevîsi, bu zaman ve zeminde o şiddetli ihtiyacın yüzünü kendine çevirmiş; benim şahsimin Hizmet itibariyle binden bir hissesi ancak bulunduğu halde, o hârika Hakikatın ve o Hâlis Muhlis Şâhsiyetin bir Mümessili zannedip, o teveccühü gösteriyorlar. Gerçi bu teveccüh hem bana zarar, hem ağır geliyor, hem de hakkım olmadığı halde Hakikat-1 Nuriyenin ve Şâhsiyet-i Mânevîyesinin hesabına süküt edip, o mânevî zararlara razı olurdum; hattâ İmam-1 Ali Râdiyâllahu Anhu ve Gâvs-1 A'zam (K.S.) gibi bazı Evliyanın İlham-1 İlâhi ile bu zamanımızda Kur'ân-1 Hakîm'in Mu'cize-i Mânevîyesinin bir âyinesi olan Risale-i Nur'un Hakikatına ve Hâlis Talebelerinin Şahs-1 Mânevîsine İşaret-i Gaybiye ile haber verdikleri içinde, benim ehemmiyetsiz şahsimi o Hakikata Hizmetim cihetile nazara almışlar. Ben hatâ etmişim ki; Onların şahsına aid bir parçacık iltifatlarını, bazı yerde te'veil edip Risale-i Nur'a çevirmemişim. Bu hatamın sebebi de zâfiyetim ve yardımçılarımı ürkütecek esbabın çoğalılmaması ve sözlerime itimadi kazanmak için, zâhiren, şahsına bir kısmını kabul etmiştim. Size ihtar ediyorum: Fâni, kabir kapısındaki çürük şahsimi çürütmeyeği ihtiyaç yok ve bu kadar ehemmiyet vermeğe de lüzum yok. Fakat, Risale-i Nur ile mübareze edemezsiniz.. ve etmeyiniz. O'nun mağlûb edemezsınız. Mübarezede, millet ve vatana büyük zarar edersiniz; fakat Şâkirdlerini dağıtamazsınız. Çünkü; Hakikat-1 Kur'âniyenin muhafazası yolunda kırk-elli milyon Şehid veren bu vatandaşının geçmiş Ecdatlarımızın ahfadlarına, bu zamanda Hakikat-1 Kur'âniyenin muhafazası ve Âlem-i İslâm'ın nazarında, eskisi gibi, dindarane Kahramanlıklarını terk ettirilmeyecek. Zâhiren çekilseler de, o Hâlis Şâkirdler, Ruh u Câniyle O Hakikata bağlıdırlar; ve O Hakikatın bir Âyinesi olan Risale-i Nur'u terkedip, o terkle vatan ve millet ve âsâyişe zarar vermiyeceklerdir. Son sözüm:

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَاقْتُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكِّلْتُ وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ

* * *

BÜTÜN VEKÂETLERE, DİYANET DAİRESİNE, TEMYİZ RİYASETİNE GÖNDERİLEN BİR İSTİDADIR

Haşırdeki Mahkeme-i Kübraya bir Arzuhaldir ve Dergah-ı İlâhiyeeye bir Şekvadır. Ve bu zamanda mahkeme-i temyiz ve istikbaldeki Nesl-i Âti ve Dârûlfünunların münevver muallim ve talebeleri dahi dinlesinler!

İşte, bu yirmiüç senede yüzer işkenceli musibetlerden on tanesini âdil Hâkim-i Zülcelâl'in Dergâh-ı Adaletine müştekiyâne takdim ediyorum.

Birincisi: Ben, kusurlarımla beraber, bu milletin Saadetine ve Îmanının kurtulmasına hayatımı vakfettim. Ve milyonlarla Kahraman başların feda oldukları bir Hakikata (yâni Kur'ân Hakikatına) benim başım dahi feda olsun diye bütün kuvvetimle Risale-i Nur'la çalıştım. Bütün zâlimâne tâziblere karşı Tevfik-i İlâhî ile dayandım; geri çekilmemedim. Ezcümle:

Bu Afyon hapsimde ve mahkememde, başıma gelen çok gaddarane muamelelerden birisi, üç def'a ve her def'asında iki saat yakını aleyhimizde garazkârane ve müfteriyane ittihamnamelerini, bana ve adaletten teselli bekliyen mâsum Nur Talebelerine cebren dinlettirdikleri halde; çok rica ettim: "Beş-on dakika bana müsaade ediniz ki hukukumuzu müdafaa edeyim." Bir-iki dakikadan fazla izin vermediler.

.....

Ben, yirmi ay tecrid-i mutlakta durdurulduğum halde, yalnız üç-dört saat bir iki arkadaşımıza izin verildi. Müdafaatımın yazısında az bir parça yardımları oldu. Sonra, onlar da men'edildi; pek gaddarane muameleler içinde cezalandırıldılar. Mûddeinin -bin dereden su toplamak nev'inden yanlış mâna vermekle ve iftiralar ve yalan isnadlarla, garazkârane ve onbeş sahifesinde seksenbir hatâsını isbat ettiğim aleyhimizdeki ithamnamelerini dinlemeğe bizi mecbur ettiler; beni konuşturmadılar. Eğer konuştursalardı, diyecektim: "Hem Dininizi inkâr, hem Ecdadınızı dalâletle tahkir eden ve Peygamberinizi (A.S.M.) ve Kur'ânınızın Kanunlarını reddedip kabul etmiyen; yahudî ve nasranî ve mecusîlere, hususan şimdi bolşevizm

perdesi altındaki anarşist ve mürted ve münafiklara, (**Hâsiye**) hürriyet-i vicdan, hürriyet-i fikir bahanesiyle ilişmediğiniz halde; ve ingiliz gibi hıristiyanlıkta müteassib, cebbar bir hükümetin daire-i mülkünde ve hâki-miyetinde milyonlarla Müslümanlar her vakit Kur'ân Dersiyle ingilizin bütün bâtl akidelerini ve küfrî düsturlarını reddettikleri halde, onlara mahkemeleriyle ilişmediği ve her hükümette bulunan muhalifler, alenen fikirlerinin neşrine, o hükümetlerin mahkemeleri ilişmediği halde; benim kırk senelik hayatı ve yüzotuz Kitabımı ve en mahrem Risale ve Mektublarımı; hem Isparta hükümeti, hem Denizli Mahkemesi, hem Ankara Ceza Mahkemesi, hem Diyanet Riyaseti, hem iki def'a belki üç def'a mahkeme-i temyiz tam tedkik ettikleri ve onların ellerinde iki-üç sene Risale-i Nur'un mahrem ve gayr-i mahrem bütün Nüshaları kaldığı ve bir küçük cezayı icab edecek bir tek maddeyi göstermedikleri, hem bu derece za'fiyetim ve mazlûmiyetim ve mağlûbiyetim ve ağır şerait ile beraber, ikiyüz bin Hakikî Fedakâr Şâkiridlere, vatan ve millet ve âsâyîş menfaatinde en kuvvetli ve sağlam ve Hakikatlı bir Rehber olarak kendini gösteren Risale-i Nur'un elinizdeki Mecmuları ve dörtüz sahife Müdafaatımız mâsumiyetimizi isbat ettikleri halde; hangi kanun ile, hangi Vicdan ile, hangi maslahat ile, hangi suç ile bizi ağır ceza ve pek ağır ihanetler ve tecridlerle mahkûm ediyorsunuz? Elbette Mahkeme-i Kübra-i Haşirde sizden sorulacak!..

İkincisi: Beni cezalandırmak için gösterdikleri bir sebep: Benim Tesettür, İrsiyet, Zikrullah, Teaddüd-ü Zevcat hakkında Kur'ân'ın gayet sarîh Âyetlerine, medeniyetin itirazlarına karşı onları susturacak Tefsirimdir. Onbeş sene evvel, Eskişehir Mahkemesine ve Ankara'ya mahkeme-i temyize ve tashihe yazdığını ve aleyhimdeki

(Hâsiye): Ya Üstad! Değil yirmi milyon, üçyüzelli milyon İnsanların maddi ve manevî hukukunu, Kur'anın Nuriyle Lillah için müdafaa etmişsin. Lillah için olduğuna delil, Cenab-ı Hak Seni Kur'anın Hizmetinde muvaffak eylesdi. Musa Aleyhisselam, fir'avnın zulmünden Necat bulduğu gibi; Resul-i Ekrem Aleyhissalatü Vesselam da, münafikların laşelerini görüp, hisusun münafikların reisini, mübarek kendi eliyle geberterek Cehenneme gönderdiği gibi; Risale-i Nur da, Eskişehir'de Risale-i Münacaat; Denizli'de Meyve Risalesi ve Hucceti; Afyon'da bu arzuhal ile, zendekanın küfr-ü mutlakının ve şakilerin canlarını Cehenneme gönderdi. Prensiplerini, rejimlerini yırtarak, dünyanın her köşesinde intișar etti. **الحمد لله** ..

kararnâmemde yazdıkları bu gelen fikrayı; hem Haşirde Mahkeme-i Kübra-ya bir şekva, hem istikbalde münevver ehl-i maarif hey'etine bir iğaz, hem iki def'a beraetimizde insaf ve adaletle feryadımızı dinleyen mahke-me-i temyize "Elhüccetüz-Zehra" ile beraber bir nevi lâyiha-i temyiz, hem beni konuşturmayan ve seksen hatâsını isbat ettiğimiz garazkârane ithamname ile beni, iki sene ağır ceza ve tecrid-i mutlak ve iki sene başka yere nefy ve göz nezareti hapsiyle mahkûm eden hey'ete aynen o fikrayı tekrar ediyorum!

İşte ben de adliyenin mahkemesine derim ki: "Binüçyüzelli sene-de ve her asırda üçyüzelli milyon Müslümanların hayat-ı içtimaiye-sinde Kudîsî ve Hakikî bir Düstur-u İlâhîyi, üçyüz elli bin Tefsirin Tasdiklerine ve İttifaklarına istinaden ve bin üçyüz senede geçmiş Ecdadımızın Îtikadlarına iktidaen tefsir eden bir adamı mahkûm eden haksız bir kararı, elbette rûy-i zeminde Adalet varsa.. o kararı red ve bu hükmü nakzedecektir.." diye bağırlıyorum! Bu asrin sağır kulakları dahi işitsin.

Acaba, bu zamanın bazı ilcaatının iktizasiyle muvakkaten kabul edilen bir kısım ecnebi kanunlarını fikren ve ilmen kabul etmeyen ve siyaseti bırakın ve hayat-ı içtimaiyeden çekilen bir Adami, o Âyâtın tefsirle-riyle suçu yapmakla, İslâmiyeti inkâr ve Dindar ve Kahraman bir milyar Ecdadımıza ihanet ve milyonlarla Tefsirleri itham çıkmaz mı?

Üçüncüüsü: Mahkûmiyetime gösterdikleri bir sebeb: Emniyeti ihlâl ve âsâyişi bozmaktır. Pek uzak bir ihtimal ve yüzde belki binde bir imkân ile, hattâ uzak imkânı vukuat yerinde koyup, bazı mahrem Risale ve hususî Mektublardan, Risale-i Nur'un yüzbin Kelime ve Cümlelerinden kırk-elli Kelimesine yanlış mâna vererek, bir sened gösterip, bizi ittihâm ve cezalandırdılar. Ben de, bu otuz-kırk senelik hayatı bilenleri ve Nur'un binler Has Şâkirdlerini işhad ederek derim:

İstanbulu işgal eden ingilizlerin baş kumandanı, İslâm içinde ihtilâf atıp hattâ Şeyh-ül-İslâm ve bir kısım Hocaları kandırıp birbiri aleyhine sevk ederek "Îtilâfçı - İttihatçı" firkalarını birbirine uğraştırmasıyle yunanın galebesine ve harekât-ı milliyyenin mağlubiyetine zemin hazırladığı bir sırada; ingiliz ve yunan aleyhinde "**Hutuvat-ı Sitte**" Eserimi Eşref Edib'in gayreıyla Tab' ve Neşretmek ile, o kumandanın dehşetli plânını kıran ve onun idam tehdidine

karşı geri çekilmeyen ve Ankara reisleri o Hizmeti için Onu çağrırdıkları halde Ankara'ya kaçmianne ve esarette rus'un baş kumandanının idam kararına ehemmiyet vermeyen ve Otuzbir Mart Hâdisesinde sekiz taburu bir Nutukla itaate getiren ve Divan-ı Harb-i Örfide, mahkemedeki paşaların: "Sen de mürtecisin, Şeriat istemişsin!" diye suallerine karşı, idama beş para kıymet vermeyip cevaben: "Eğer meşrutiyet bir fırkanın istibdadından ibaret ise, bütün cin ve ins şahid olsun ki ben mürteciyim! Ve Şeriatın birtek mes'elesine Ruhumu feda etmeye hazırım" diyen ve o büyük zâbitleri hayretle takdire sevkedip, idamını beklerken beraetine karar verdikleri ve tahliye olup dönerken, onlara teşekkür etmiyerek "**Zâlimler için yaşasın Cehennem!**" diye yolda bağırıp ve Ankara'da divan-ı riyasette, Mustafa Kemal hiddetle Ona dedi: "Biz, seni buraya çağrırdık ki, bize yüksek Fikirler beyan edesin. Sen geldin, Namaza dair şeyler, yazdır içimize ihtilâf verdin." O'na karşı, "İmandan sonra en yüksek Namazdır. Namaz kılmayan haindir! Hainin hükmü merduttur." diye kırk elli meb'usun huzurunda söyleyen ve o dehşetli kumandan Ona bir nevî tarziye verip hiddetini geri alıran ve altı vilâyet zâbitasında ve hükümetçe, âsâyişin ihlâline dair birtek maddesi kaydedilmeyen ve yüzbinlerle Nur Şâkirdlerinin hiçbir vukuatı görünmeyen; yalnız bir küçük Talebenin, haklı bir Müdafâada, küçük bir vukuatından başka hiç bir Şâkirdinden bir cinayet işitmeyen ve hangi hapse girmiş ise o mahpusları İslâh eden ve yüzbinler Risale-i Nur'dan, memlekette intişar etmekle beraber, menfaatdan başka hiç bir zararı olmadıklarını yirmiç senelik hayatının ve üç hükümet ve mahkemelerin beraetler vermelerinin ve Nur'un Kiyemetini bilen yüzbin Şâkirdlerinin kavlen ve filen tasdiklerinin şehadetiyle isbat eden ve münzevî mücerred, garib, ihtiyar, fakir ve kendini kabir kapısında gören ve bütün kuvvet ve kanaatiyle fâni şeyleri bırakıp, eski kusuratına bir keffaret ve hayat-ı bâkiyesine bir medar arıyan ve dünyanın rütbelerine hiç ehemmiyet vermeyen ve şiddet-i şefkatinden mâsumlara, ihtiyarlara zarar gelmemek için kendisine zulüm ve tâzib edenlere beddua etmiyen bir Adam hakkında, "Bu ihtiyar münzevî âsâyişi bozar, emniyeti ihlâl eder ve maksadı dünya entrikalarıdır. Ve muhabereleri dünya içindir, öyle ise suçludur" diyenler ve O'nu pek ağır şerait altında mahkûm edenler, elbette yerden göğe kadar suçludur. Mahkeme-i Kübrâda hesabını verecekler !.

Acaba, bir Nutuk ile, isyan eden sekiz taburu itaate getiren ve kırk sene evvel, bir makalesiyle binler adamı kendine tarafdar yapan ve mez-kûr üç dehşetli kumandanlara karşı korkmayan ve dalkavukluk yapmayan ve mahkemelerde, "**başındaki saçları adedince başlarım bulunsa ve her gün biri kesilse zendekaya ve dalâlete teslim-i silâh edip, vatan ve millet ve İslâmiyete hiyânet etmem. Hakikat-ı Kur'ân'a feda olan bu başımı zâlimlere eğmem!**" diyen; ve Emirdağında, beş-on Âhiret Kardeşi ve üç-dört Hizmetçilerden başka kimse ile alâkadar olmayan bir adam hakkında; ittihamnamede: "Bu Said, Emirdağında gizli çalışmış, âsâyişe zarar vermek fikriyle orada bir kısım halkları zehirlemiş! yirmi adam da etrafında O'nu medhedip, hususî Mektublar yazdıkları gösteriyor ki, O adam inkılâb ve hükümet aleyhinde gizli bir siyaset çeviriyor." diyerek, emsalsiz bir adavet ve ihanetlerle iki sene hapse sokmak ve hapiste tecrid-i mutlak ile ve mahkemedede konuşturtermamakla ta'zib edenler, ne derece Haktan ve Adaletten ve İnsaftan uzak düştüklerini Vicdanlarına havale ediyorum.

Hiç mümkün müdür ki, böyle haddinden yüz derece ziyade teveccüh-ü âmmeye mazhar ve bir Nutuk ile binler adamı itaate getiren ve bir makale ile, binlerle İnsanları İttihad-ı Muhammedî (A.S.M.) Cemiyetine iltihak ettiren ve Ayasofya Camiinde elli bin adama takdir ile Nutkunu dinlettiren bir adam; üç sene Emirdağında çalışın, yalnız beş-on adamı kandırsın! ve Âhiret işini bırakıp siyaset entrikaları ile uğraşın. Yakın olduğu kabrine Nurlar yerine lüzumsuz zulmetler doldursun... Hiç kabil midir? Elbette şeytan dahi bunu kimseye kabul ettiremez.

Dördüncüüsü: Şapka giymedigimi mahkûmiyetime ehemmiyetli bir sebeb göstermeleridir.

Beni konuşturmadılar, yoksa beni cezalandırmağa çalışanlara diye-ceiptim ki; üç ay Kastamonu'da, polisler ve komiser karakolunda misafir kaldım. Hiçbir vakit bana demediler şapkayı başına koy. Ve üç mahkemede şapkayı başıma koymadığım ve başımı mahkemedede açmadığım halde bana ilişmedikleri ve yirmiüç sene bazı dinsiz zâlimlerin o bahane ile bana gayr-ı resmî, çok sıkıntılı ve ağır, bir nevi ceza çekirdikleri ve çocuklar ve kadınlar ve ekseri köylüler ve dairede me'murlar ve bere giyenler şapka giymeğe mecbur olmadıkları ve hiç bir maddî maslahat giymesinde bulunmadığı halde,

benim gibi bir Münzevî; bütün Müctehidlerin ve umum Şeyhül-İslâm-ların yasak ettiğleri bir serpuşu giymedigim bahanesiyle ve uydurmalar ilâvesiyle yirmi sene cezasını çektiğim ve libasa aid mânasız bir âdetle tekrar beni cezalandırmaya çalışan ve çarşıda, Ramazanda, gündüzde raki içip Namaz kılmayanları "hürriyet-i şahsiye var" diye kendine kıyas edip ilişmediği halde, bu derece şiddet ve tekrarla ve israrla beni kıyafetim için suçlandırmaya çalışan, elbette ölümün idam-ı ebedîsini ve kabrin daimî haps-i münferidini gördükten sonra, Mahkeme-i Kübrada ondan bu hatâsı sorulacak!..

Beşincisi: Otuzuç Âyât-ı Kur'âniyenin Tahsinkârâne işaretine mazhariyeti ve İmam-ı Ali (Kerremallahü Vechehü) ve Gavs-ı A'zam (Kudâse Sirruhu) gibi Evliyanın Takdirlerini ve yüzbin Ehl-i Îmanın Tasdiklerini ve yirmi senede millete, vatana zararsız pekçok menfaatli bir mertebeyi kazandıran Risale-i Nur'u, sinek kanadı gibi bahanelerle, bazı Risalelerinin müsaderesine, hattâ dörtüz sahife ve yüzbin adamın Îmanlarını kurtaran ve kuvvetlendiren "Zülfikar Mu'cizat-ı Ahmedîye Mecmuasını", eskiden yazılmış ve mûrur-u zaman ve af kanunları görmüş, iki Âyetin tam haklı tefsirine dair iki sahifeyi bahane ederek, o pekçok menfaatli ve kıymetdar Mecmuânın müsaderesine sebeb oldukları gibi; şimdî de, Nur'un kıymettar Risalelerini, herbirisinden bin Kelime içinde bir-iki Kelimeye yanlış mâna vermekle, o bin menfaatlı Risalenin müsaderesine çalışıldığını bu üçüncü iddianameyi işiten ve neşrettiğimiz kararnameyi gören tasdik eder. Biz dahî

لِكُلِّ مُصِبَّةٍ إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِحُونَ ﴿٤٦﴾ حَسْبَنَا اللَّهُ وَنَعَمُ الْوَكِيلُ

deriz.

Altıncısı: Nur'un Şâkirdlerinden bazlarının, Nurlardan fevkâlâde Îman Hüccetlerini ve sarsılmaz, Ayn-el-Yakîn Ulûm-u Îmaniyyeyi görüp istifade ettiğlerinden, bu bîçare Tercümanına, bir nevi Teşvik ve Tebrik ve Takdir ve Teşekkür nev'inde, ziyade hüsn-ü zan ile, müfrîtane medhetmeleri ile beni suçu gösterene derim:

Ben âciz, zaif, gurbette, menfi, yarı� Ümmî, aleyhimde propaganda ile halkın benden ürkütmek haleti içinde Kur'ân'ın ilâçlarından

ve Îmanî ve Kudsî Hakikatlarından dertlerime tam Derman olarak kendime bulduğum zaman, bu millete ve bu vatan evlâdlarına dahi tam bir ilâç olacağına kanaat getirdiğim için, o kıymettar Hakikatları kaleme aldım. Hattım pek noksan olmasından yardımıcılara pekçok muhtaç iken, İnayet-i İlâhiyye, bana Sâdik, Has, Metin Yardımcıları verdi. Elbette ben, onların hüsн-ü zanlarını ve samimane medihlerini bütün bütün reddetmek ve hatırlarını tekâdir ile kırmak, o Hazine-i Kur'âniyeden alınan Nurlara bir ihanet ve adâvet hükmüne geçer. Ve o Elmas Kalemlî ve Kahraman Kalbli Muavinleri kaçıracak diye, onların, âdî müflis şahsına karşı medh ü senalarını, asıl mal sahibi ve bir mânevî Mu'cize-i Kur'aniye olan Risale-i Nur'a ve Has Şâkirdlerinin Şâhsiyet-i Mânevîyesine çeviriyordum. Benim haddimden yüz derece ziyade hisse veriyorsunuz, diye bir cihette hatırlarını kıriyordum. Acaba hiç bir kanun, müstenkif ve razi olmayan bir adamı, başkaların Onu medhetmesiyle suçlu yapar mı ki kanun namına hareket eden resmî me'mur beni suçlu yapıyor?

Hem neşrettiğimiz -aleyhimizde yazılan- kararnamenin ellidördüncü sahifesinde, "Âhirzamanın o büyük Şâhsı, neslen Âl-i Beyt'den olacak; biz Nur Şâkirdleri ancak mânevî Âl-i Beyt'den可以说. Hem, "Nur'un mesleğinde hiç bir cihette benlik, şâhsiyet ve şahsî makamları arzu etmek şan ü şeref kazanmak olmaz. Nur'daki Îhlâsi bozmamak için, Uhrevî Makamat dahi bana verilse, bırakmağa kendimi mecbur bilirim." Denmektedir, diye, kararnamede yazdıkları ve yine kararnamede yirmi-ikinci ve üçüncü sahifesinde, "kusurunu bilmek, fakr ve aczini anlamak, tezellül ile Dergâh-ı İlâhiye iltica etmek ki, o şâhsiyetle kendimi herkesten ziyade bîçâre, âciz, kusurlu görüyorum. O halde, bütün halk beni medh ü sena etse, beni inandıramazlar ki iyiyim; sahib-i kemalim. Sizi bütün bütün kaçırırmamak için, üçüncü hakikî şâhsiyetimin gizli çok fenâliklerini ve su-i hallerini söylemeyeceğim. Cenab-ı Hak İnayetiyle, en edna bir nefer gibi, bu şahsimi, Esrar-ı Kur'âniye'de istihdam ediyor. Yüzbin Şükür olsun. Nefis cümleden edna, Vazife cümleden Âlâ!" Fıkrasını kararname yazdığı halde, beni başka bir zâtların medhiyle ve Risale-i Nur mânasiyle, büyük bir Hidayet Edici Vasfini vermekle beni suçlu yapanlar, elbette bu hatânın cezasını dehşetli çekmeğe müstehak olurlar.

Yedincisi: Biz ve umum Nur Risaleleri, Denizli ve Ankara ağır

cezalarının ve temyiz mahkemelerinin ittifakıyla beraet ettiğimiz; ve umum Risale ve Mektublarımızi bize iade ettikleri; ve temyizin bozma kararında -Denizli beraetinde- "faraza, bir hatâ dahi olsa, o beraet ve hüküm kat'iyet kesbetmiş. Daha tekrar muhakeme edilmez." dedikleri halde; ben, Emirdağında üç sene münzevi ve iki-üç terzi çırağı nöbetle bana hizmet ve pek nadir olarak, beş-on dakika bazı dindar zâtlardan başka zaruret olmadan konuşmayan; ve tek bir yere -Nurlara teşvik için- haftada birtek Mektubtan başka göndermiyen ve kendi müftü Kardeşine, üç senede üç Mektubtan başka yazmayan; ve yirmi - otuz seneden beri devam eden Te'lifini bırakan; yalnız, bütün Ehl-i Kur'an ve Îmana menfaatlı yirmi sahifelik iki nükte, biri, Kur'an'daki tekrarların hikmetini diğeri, Melekler hakkında bazı mes'elelerden başka hiçbir Risale daha Te'lif etmeyen; yalnız; mahkemelerin iade ettikleri Risalelerin büyük Mecmualar yapılmasına ve eski harf ile tab'edilen "Âyetül-Kübra"'nın beşyüz Nûshası mahkeme tarafından bize teslim edildiğinden ve teksir makinesi resmen yasak olmadığından, Âlem-i İslâm'in istifadesi fikriyle, Kardeşlerime, Neşr için teksirine izin vererek onların tashihleri ile meşgul olan; ve kat'iyen hiç bir siyasetle alâkadar olmılan; ve memleketine gitmek için resmen izin verildiği halde, bütün menfilere muhalif olarak dünyaya ve siyasete karışmamak için, sıkıntılı bir gurbeti kabul edip memleketine gitmeyen bir adam hakkında; bu üçüncü ittihamnamedeki asılsız isnadlar ve yalan bahisler ve yanlış manâlar ile o adamı suçlu yapmağa çalışanda -şimdilik söylemeyeceğim- dehşetli iki mâna hükümetiğini, bu yirmi ayda bana karşı muamelesi isbat ediyor.

Ben de derim: Kabir ve sakar yeter! Mahkeme-i Kübraya havale ediyorum.

Sekizinci: "Beşinci Şuâ", iki sene Denizli ve Ankara Mahkemelerinin ellerde kalıp, sonra bize iade ettiklerinden, Denizli Mahkeme-sinde beraetimizi netice veren Müdafaatımla beraber, "Siracünnurun" âhirinde yazılmış. Gerçi evvelce mahrem tutuyorduk; fakat, mâdem mahkemeler Onu teşhir edip beraetle bize iade ettiler; demek bir zararı yoktur diye teksirine izin verdim. Ve o Beşinci Şuâ'nın aslı, otuz-kırk sene evvel yazılmış müteşabih Hadîslerdir. Fakat Ümmette, eskiden beri intişar eden bir kısmına, gerçi bazı Ehl-i Hadîs, bir za'fiyet isnad etmişler Fakat zâhiri manâları

medar-ı itiraz olmasından sîrf Ehî-i İmâni şüphelerden kurtarmak için yazıldığı halde, bir zaman sonra Onun hârika Te'villerinin bir kısmı gözlere göründüğü için, biz Onu mahrem tuttuk; tâ yanlış mâna verilmesin. Sonra, müteaddit mahkemeler Onu tedkik edip teşhirine sebep olmakla beraber, bize iade ettikleri halde, şimdî beni tekrar Onunla suçlu yapmak; ne kadar adâletten, haktan, insaftan uzak olduğunu, bizi, Kanaat-ı Vicdaniye ile mahkûm edenlerin Vicdanlarına.. ve Onları dahi

Mahkeme-i Kübraya havale ederek, حَسْبُنَا اللّٰهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ deriz.

Dokuzuncusu: Çok mühimdir, fakat, bizi mahkûm edenlerin Risale-i Nur'u mütalâalarının hatrı için, onları kızdırmamak fikriyle yazmadım.

Onuncusu: Kuvvetli ve ehemmiyetlidir. Fakat, yine onları küstürmemek niyetiyle şimdilik yazmadım. (**Hâşıye**).

(Hâşıye): Resul-ü Ekrem Aleyhissalatü Vesselâm; Mu'cize-i Kübra-yı Mi'raciyle, cin ve inse ve Melâikeye Nübûvvetini gösterdiği ve müşrikine ve münafıklara karşı, Erkân-ı İmaniyenin Kutbu olan Zât-ı Zülcelâli, Cenneti ve Cehennemi bizzat gözüle müşahede edip, Muhammedü'l-Emin ismiyle müsemma olan Zât-ı Mübarekiyle, Cenab-ı Hakkın Varlığını ve Haşri ve Mahkeme-i Kübrayı bütün cin ve inse haber verdiği gibi; Risale-i Nur da, "Haşırdeki Mahkeme-i Kübraya Bir Arzuhal" olan bu Risale ile bu asrin İmanı, i'tikadî olan İstînad Noktaları sarsıldılarından, şek ve şüpheye düşen Ehî-i İmana ve ehî-vukufa ve ehî-hâkimlere, Cenab-ı Hakkın Varlığını ve Adâletini, Mahkeme-i Kübrayı ve Haşri, Âlem-i Gaybi, Âlem-i Şehadete getirip; kat'îyyen, asla şek ve şüphe olmayacağı derecede; dalâlete, kûfr-ü mutlaka düşenlere Cehennemi ve Ehî-i İmana da Cenneti, bu dünyada gözlere göstermiştir. Büttün nev-i besere İman-ı Tahkikiyi Hakkalyakın isbat etmiştir. Cenab-ı Hak, Risale-i Nur Müellifi Üstadımızdan Ebediyyen razı olsun. **آمين** ...

Küçük Ali

**BEDİÜZZAMAN SAİD NURSÎ'NİN AFYON HAPİSHANESİNDEN
TECRİD-İ MUTLAKTA İKEN TALEBELELERİNE YAZDIĞI
MEKTUBLARDAN BAZI KİSMILAR**

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz Sıddık Kardeşlerim,

Sizi, tâziye değil, belki tebrik ediyorum. Mâdem Kader-i İlâhi bizi bu üçüncü Medrese-i Yusufiye'ye bir Hikmet için sevketti ve bir kısım Rızıkımızı bize burada yedirecek ve Rızıkımız bizi buraya çağırdı; ve mâdem şimdîye kadar katî tecrübelerle

عَسَىٰ أَن تَكُرُّ هُوَاشِيَّا وَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ Sırına İnayet-i İlâhiyye

bizi mazhar etmiş; ve mâdem Medrese-i Yusufiye'deki yeni Kardeşlerimiz herkesden ziyade Nurlardaki Teselliye muhtaçtırlar ve adliyeciler me'murlardan ziyade Nur Kâidelerine ve sâir Kudsî Kanunlarına ihtiyaçları var. Ve mâdem Nur Nûshaları pek kesretle hariçteki vazifenizi görüyorken ve Fütuhatları tevakkuf etmiyor; ve mâdem burada herbir fâni saat, baki İbadet saatleri hükmüne geçer.. elbette biz bu hâdiseden, mezâkî noktalar için Kemâl-i Sabır ve Metanet içinde mesrurane Şükür etmemiz lâzımdır. Denizli hapsinde teselli için yazdığını bütün o küçük Mektubları, size de aynen tekrar ederim. **إِن شَاءَ اللَّهُ أَنْ** o Hakikatlı Fıkralar sizin de müteselli ederler.

Said Nursî

* * *

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz Sıddık Kardeşlerim,

Evvelâ: Benim şahsına edilen eziyet ve ihanetlerden müteessir olmayınız! Çünkü, Risale-i Nur'da bir kusur bulamıyorlar. Onun bedeline, benim ehemmiyetsiz ve çok kusurlu şahsımla uğraşıyorlar. Ben, bundan memnunum. Risale-i Nur'un Selâmetine ve Şerefine binler şahsî elemler, belâlar, tahkirler görsem, yine müftehirâne şükretmek Nur'dan aldığım Dersin muktezasıdır; ve onun için, bana bu cihette acımayınız.

Sâniyen: Pek geniş ve şiddetli ve merhametsiz bu taarruz ve hücum, şimdilik yirmiden bire indi. Binler Haslar yerinde birkaç zât ve yüzbinler alâkadarlar bedeline mahdud bir kaç yeni Kardeşleri topladılar. Demek, Înâyet-i İlâhiyye ile pek hafif bir sûrete çevrilmiş.

Sâlisen: Înâyet-i Rabbaniye ile, iki sene alehimizde plân çeviren sâbik vâli defoldu. Ve alehimizde pek ziyade evhamlandırılan dahiliye vekilinin hemşehriliği ve nesilce cedleri ziyade dindarlık cihetiyile, bu dehşetli hücumu pek çok hafifeştirdiğine kuvvetli bir ihtimal var; onun için me'yus olmayınız ve telâş etmeyiniz.

Râbian: Pek çok tecrübe ve hâdiselerle katî kanaat verecek bir tarzda Risale-i Nur'un ağlamasıyle, ya zemin titriyor veya hava ağlıyor. Gözümüz çok gördüğümüz ve kısmen mahkemedede dahi isbat ettiğimiz gibi, tahminimce, bu kiş, emsalsiz bir tarzda yaz gibi bidâyette gülmesi, Risale-i Nur'un perde altında teksir makinesiyle gülmeye ve İntişarına Tevâfuku; her tarafta tâharri ve müsadere endişesiyle tevakkufa ağlamasına; birdenbire kiş, dehşetli hiddeti ve ağlamasıyla tetâbuku, kuvvetli bir emâredir ki, Hakikat-ı Kur'âniye'nin bu asırda parlak bir Mu'cize-i Kübrasıdır. Zemin ve Kâinat Onun ile alâkadar.

Said Nursî

* * *

بِاسْمِهِ سُنْتَ حَانَةَ

Aziz Sîddîk Kardeşlerim ,

(Garib ve lâtif bir hâlimi beyan etmek lâzım geldi.)

Bir zaman meşhur bir Allâmeyi harbin müteaddid cephesinde Cihada gidenler görmüşler. Ona demişler... O da demiş: "Bana Sevab kazandırmak ve Derslerimden Ehl-i İmana istifade ettirmek için, benim şeklimde bazı Evliyalar, benim yerimde işler görmüşler." Aynen bunun gibi; Denizli'de, Camilerde beni gördükleri, hattâ resmen ihbar edilmiş.. ve müdür ve gardiyana aksetmiş. Bazıları telâş ederek, "kim Ona hapishane kapısını açıyor?" demişler. Hem burada dahi aynen öyle oluyor. Halbuki; benim çok kusurlu, ehemmiyetsiz şahsiyetim, pek cüz'î bir hârika isnadına bedel, Risale-i Nur'un Hârikalarını isbat edip gösteren "Sikke-i Gaybî Mecmuası" yüz derece, belki bin derece ziyade Nurlara itimad kazandırır ve makbuliyetine

imza basar. Hususan, Nur'un Kahraman Talebeleri, hakikaten hârika Halleri ve Kalemleriyle imza basıyorlar.

Said Nursî

* * *

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Aziz Sıddık Kardeşlerim,

Risale-i Nur, benim bedelime sizlerle görüşür; Derse müştak yeni Kardeşlerimize güzelce Ders verir. Nurlar ile, ya okumak veya okutmak veya yazmak suretindeki meşguliyet; -tecrübelerle- Kalbe ferah, Ruha rahat, Rızka bereket, vücuda sıhhat veriyor. Şimdi, Husrev gibi Nur Kahramanı size İhsan edildi. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** bu Medrese-i Yusufiye dahi, Medre-set-üz-Zehra'nın bir mübarek Dershanesi olacak. Ben, şimdkiye kadar Husrev'i ehl-i dünyaya tam göstermiyordum, gizlerdim; fakat neşredilen mecmular, Onu, ehl-i siyasete tamamıyla gösterdi; gizli birşey kalmadı. Onun için, ben onun iki-tük Hizmetini Has Kardeşlerime izhar ettim. Hem ben, hem o, daha gizlemek değil lüzum ise aynı Hakikat beyan edilecek. Fakat, şimdilik karşımızda Hakikati dinleyecekler içinde, dehşetli ve tezâhür etmiş iki muannid; hem zendeka, hem komünist hesabına, biri Emirdağında mâlum olmuş; biri de burada gayet dessasane, aleyhimizde iftiralarla me'murları ürkütmeğe çalışıyorlar. Onun için biz şimdilik çok ihtiyat edip telâş etmemek ve İnayet-i İlâhiyyenin imdadımıza gelmesini Tevekkül ile beklemek lâzımdır.

Said Nursî

* * *

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Aziz Sıddık Kardeşlerim ,

Ben; hem Risale-i Nur'u, hem sizleri, hem kendimi, Husrev ve Hıfzı ve Bartınlı Seyyid'in kıymettar müjdeleriyle hem tebrik, hem tebşir ediyorum. Evet bu sene Hacca gidenler; Mekke-i Mükerreme'de Nur'un kuvvetli Mecmularını büyük Âlimlerin hem Arabça, hem Hindçe tercüme ve neşre çalışmaları gibi; Medine-i Münevver'e dahi o derece makbul olmuş ki, Ravza-i Mutahhara'nın Makber-i Saadet'i üstünde konulmuş. Hacı Seyyid, kendi gözüyle "Asâ-yı Mûsa Mecmuası"nı, Kabr-i Peygamberî (A.S.M.) üzerinde görmüş. Demek

Makbul-ü Nebevî olmuş ve Rıza-yı Muhammedî (A.S.M.) Dairesine girmış.

Hem niyet ettiğimiz ve buradan giden Hacılara dediğimiz gibi, Nurlar, bizim bedelimize o mübarek makamları ziyaret etmişler. Hadsiz şükür olsun.. Nur'un Kahramanları bu mecmuları tashihli olarak neşretmeleriyle, pekçok faidelerinden birisi de, beni tashih vazifesinden ve merakından kurtardığı gibi; Kalemle yazılan sair Nüshalarla tam bir me'haz olmak cihetinde üzerer tashihçi hükmüne geçtiler. Cenab-ı Erhamürrâhimîn, o mecmuların herbir Harfine mukabil, onların Defter-i Hasenatlarına bin hasene yazdırınsın. **أَمِينٌ ...**

Said Nursî

* * *

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz Sıddık Kardeşlerim ve Hapis Arkadaşlarım,

Evvelâ: Sureten görüşmediğimizden merak etmeyiniz. Bizler, mânen her zaman görüşüyoruz. Benim ehemmiyetsiz şahsına bedel Nurdan elinize geçen hangi Risaleyi okusunuz veya dinleseniz, benim âdi şahsim yerine Kur'ân'ın bir Hâdimi haysiyetiyle, benimle o Risale içinde sohbet edersiniz. Zaten, ben de sizinle, bütün Dualarında ve yazılarınızda, alâkanızda, hayalimde görüşüyorum ve bir Dairede beraber bulunmamızdan her vakit görüşüyoruz gibidir.

Sâniyen: Bu yeni Medrese-i Yusufiye'deki Risale-i Nurun yeni Talebelerine deriz: Kuvvetli hüccetlerle, hattâ ehl-i vukufu da teslime mecbur eden İşârat-ı Kur'âniye ile, "**Nur'un Sadık Şâkirdleri, İman ile kabre girecekler.**" Hem, Şirket-i Mânevîye-i Nuriyenin Feyziyle herbir Şâkird, derecesine göre umum Kardeşlerinin mânevî kazançlarına ve Dualarına hissedar olur. Güya, âdetâ binler dil ile istîgfar eder, İbadet eder. Bu iki faide ve netice, bu acîb zamanda bütün zahmetleri, sıkıntılıları hiçe indirir. Pek çok ucuz olarak o iki kıymetdar kârları Sadık Müşterilerine verir.

Said Nursî

* * *

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz, Sıddık Kardeşlerim,

Afyon müdafaanamesinin hem bize, hem bu Nurlara, hem bu

memlekete, hem Âlem-i İslâma alâkadar ehemmiyetli Hakikatları var. Her halde bunu yeni hurufla beş-on Nûsha çıkarmak lâzımdır, tâ Ankara makamatına gönderilsin. Bizi, tahliye ve tecziye etseler de hiç ehemmiyeti yok. Şimdi vazifemiz, o müdafaatdaki Hakikatları hem hükümete, hem adliyelere, hem millete bildirmektir. Belki de Kader-i İlâhinin bizi bu Dershaneeye sevketmesinin bir hikmeti de budur. Mümkün olduğu kadar çabuk makine ile çıksın. Bizi bu gün tahliye etseler, biz yine onu bu makamata vermeğe mecburuz. Sizi aldatıp te'hir edilmesin. Artık yeter! Aynı mes'ele için onbeş senede üç defa, bu eşedd-i zulüm ve bahaneler ve emsalsiz işkencelere karşı son Müdâfaamız olsun. Mâdem, kanunen kendimizi müdâfaa etmek için sâbık mahkemelerde makineyi bize vermişler; burada o Hakkımızı bizden hiç bir kanunla men'edemezler. Eğer resmen çare bulmadınız ise, hariçten bizim avukat, herseyden evvel bunun makine ile beş Nûshasını çıkarsın; hem sıhhatına çok dikkat edilsin.

Said Nursî

* * *

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz, Sîddîk Kardeşlerim,

Bugün benim pencerelerimi mihlamalarının sebebi, mahpuslarla mürafâa ve selâmlaşmamaktır. Zâhirde başka bahane gösterdiler. Hiç merak etmeyiniz... Bilâkis, benim ehemmiyetsiz şahsim ile meşgul olup Nurlara ve Talebelerine çok sıkıntı vermediklerinden, benim cidden ve Kalben, onların şahsimi ihanetler ve işkencelerle tâzib etmeleri, Nurların ve sizlerin bedeline olduğu ve bir derece Nurlara ilişmemeleri cihetinde memnunum.. ve Sabır içinde şükrederim; merak etmiyorum. Siz dahi hiç müteessir olmayınız. Gizli düşmanlarınız, me'murların nazar-ı dikkatini şahsına çevirmesinden, Nurların ve Talebelerinin Selâmet ve Maslahatları noktasında bir İnayet ve bir Hayır var diye kanaatim var. Bazi Kardeşlerimiz hiddet edip dokunaklı konuşmasınlar. Hem ihtiyatla hareket etsinler ve telâş etmesinler. Hem herkese bu mes'eleden bahis açmasınlar. Çünkü; safdil Kardeşlerimiz ve ihtiyata daha alışmayan yeni Kardeşlerimizin sözlerinden mâna çıkaran casuslar bulunur; habbeyi kubbe yapar, ihbar edebilir. Şimdi vaziyetimiz şaka kaldırımıyor.

Bununla beraber hiç endişe etmeyiniz; biz, İnayet-i İlâhiyye altındaız ve bütün meşakkatlara karşı Kemal-i Sabırla belki Şükür ile mukabele etmeye azmetmişiz. Bir dirhem zahmet, bir batman Rahmet ve Sevabı netice verdiginden Şükür etmeye mükellefiz.

Said Nursî

* * *

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz, Sıddık Kardeşlerim,

İki ehemmiyetli sebeb ve bir kuvvetli ihtara binaen, ben, bütün Vazife-i Müdafaati, buraya gelen ve gelecek Nur Erkânlarına bırakmağa Kalben mecbur oldum. Hususan (H, R, T, F, S)

Birinci Sebeb: Ben; hem soru dairesinde, hem çok emarelerden katî bildim ki, bana karşı ellerinden geldiği kadar müşkilât yapmağa ve fikren onlara galebe etmemden kaçmağa çalışıyorlar ve resmen de onlara iş'ar var. Güya ben konuşsam, mahkemeleri ilzam edecek derecede ve diplomatları susturacak bir iktidar-ı ilmî ve siyasi göstereceğim diye, benim konuşmama bahanelerle mâni oluyorlar. Hattâ sorguda bir suale karşı dedim: "Tahattur edemiyorum" O hâkim, taaccüb ve hayretle dedi: "Senin gibi fevkâlâde acib zekâvet ve İlîm sahibi nasıl unutur?" Onlar, Risale-i Nur'un hârika yüksekliklerini ve ilmî Tahkikatını benim fikrimden zannedip dehşet almışlar beni konuşturmak istemiyorlar.

Hem güya benim ile kim görüşse, birden Nur'un Fedakâr bir Talebesi olur. Onun için beni görüntütmüyorkar. Hattâ Diyanet Reisi dahi demiş: "Kim Onun ile görüşse, Ona kapılır; cazibesi kuvvetlidir." Demek şimdî, işimi de sizlere bırakmağa maslahatımız iktiza ediyor. Ve yanınızdaki yeni ve eski Müdafaatlarım, benim bedelime sizin meşveretinize iştirâk eder; o kâfidir.

* * *

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz, Sıddık Kardeşlerim,

Bugün mânevî bir İhtarla, sizin hesabınıza bir telâş, bir hüzen bana geldi. Çabuk çıkmak istiyen ve derd-i maişet için endişe eden Kardeşlerimizin, hakikaten beni müteellim ve mahzun ettiği aynı

dakikada, bir mübarek hâtıra ile bir Hakikat ve bir Müjde Kalbe geldi ki; beş günden sonra çok mübarek ve çok sevablî İbadet Ayları olan Şuhûr-u Selâse gelecek. Herbir Hasenenin Sevabı başka vakitte on ise, Receb-i Şerifte yüzden geçer; Şaban-ı Muazzamda üçyüzden ziyade; ve Ramazan-ı Mübarekte bine çıkar ve Cuma Gecelerinde binlere; Leyle-i Kadirde otuzbine çıkar. Bu pekçok Uhrevî Faideleri kazandıran Ticaret-i Uhreviyenin bir Kudsî Pazarı ve Ehl-i Hakikat ve İbadet için mümtaz bir Meşheri ve üç ayda seksen sene bir ömrü Ehl-i Îmana te'min eden Şuhûr-u Selâseyi böyle bire on kâr veren Medrese-i Yusufiyede geçirmek, elbette büyük bir kârdır. Ne kadar zahmet çekilse, Ayn-ı Rahmettir. İbadet cihetinde böyle olduğu gibi, Nur Hizmeti dahi nisbeten kemiyet değilse de Keyfiyet itibariyle bire beştir. Çünkü, bu misâfirhaneye mütemadiyen giren ve çıkanlar, Nur'un Derslerinin İntişarına bir vasıtadır. Bazan bir adamın İhlâsı, yirmi adam kadar faide verir. Hem Nur'un Sîrr-ı İhlâsı siyasetkârane kahramanlık damarını taşıyan, Nur'un teselli-lerine pekçok muhtaç bulunan mahpus bîcâreler içinde intişarı için bir parça zahmet ve sıkıntı olsa da ehemmiyeti yok. Ve derd-i maişet ciheti ise; zaten bu üç ay Âhiret pazarı olmasından herbiriniz çok Şâkirdlerin bedeline, hattâ bazınız bin adamın yerinde buraya girdiğinden, elbette sizin haricî işlerinize yardımları olur diye tamamıyla ferahlandım. Ve Bayrama kadar burada bulunmak, büyük bir Nimettir, bildim.

Said Nursî

* * *

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Bazı emarelerle bildim ki; gizli düşmanlarımız, Nurların Kîymetini düşürmek fikriyle, siyaset mânasını hatırlatan Mehdilik dâvasını teveh-hüm ile, güya Nurlar buna bir âlettir diye, çok asılsız bahaneleri araştırıyorlar. Belki benim şahsına karşı bu işkenceler, bu evhamlarından ileri geliyor. Ben, o gizli zâlim düşmanlara ve onları aleyhimizde dinleyenlere derim: Hâşâ.. sümme hâşâ! Hiç bir vakit böyle haddimden tecavüz edip Îman Hakikatlarını şahsiyetime bir makam-ı şan u şeref kazandırmağa âlet etmediğime bu yetmişbeş, hususan otuz senelik hayatım ve yüzotuz Nur Risaleleri ve benim ile tam arkadaşlık eden binler zâtlar şahdet ederler. Evet; Nur Şâkirdleri biliyorlar ve mahkemelerde hüccetlerini göstermişim

ki, şahsına değil bir makam şan u şeref ve şöhret vermek ve Uhrevî ve Mânevî bir Mertebe kazandırmak; belki bütün kanaat ve kuvvetimle Ehl-i İmana bir Hizmet-i Îmaniye yapmak için, değil yalnız dünya hayatı ve fâni makamatını, belki lüzum olsa Âhiret Hayatımı ve herkesin aradığı Uhrevî, Bâkî Mertebelerini feda etmeği, hattâ Cehennemden bazı biçareleri kurtarmağa vesile olmak için, lüzum olsa Cenneti bırakıp Cehenneme girmeki kabul ettiğimi hakikî Kardeşlerim bildiği gibi -mahkemelerde dahi bir cihette isbat ettiğim halde- beni bu ittihamla Nur ve Îman Hizmetime bir ihlâssızlık isnad etmekle ve Nurların kıymetini tenzil etmektir. Acaba bu bedbahtarlar, dünyayı Ebedî ve herkesi kendileri gibi, "Dîni ve Îmanı dünyaya âlet ediyor." Tevehhümyle, dünyadaki ehl-i dalâlete meydan okuyan ve Hizmet-i Îmaniye yolunda hem dünyevî, hem lüzum olsa Uhrevî Hayatlarını feda eden ve mahkemelerde dâva ettiği gibi, bir tek Hakikat-ı Îmaniyeyi dünya saltanatıyla değiştirmeyen ve siyasetten ve siyaseti işmam eden maddî ve mânevî mertebelerden İhlâs Sırı ile, bütün kuvvetiyle kaçan ve yirmi sene emsalsiz işkencelere tahammül eden ve siyasete meslek itibariyle tenezzül etmeyen ve kendini nefsi itibariyle Talebelerinden çok aşağı bilen ve onlardan daima Himmet ve Dua bekleyen ve kendi nefsini çok bîçare ve ehemmiyetsiz itikad eden bir adam hakkında, bazı hâlis Kardeşleri, Risale-i Nur'dan aldıkları fevkâlâde Kuvve-i Îmaniyeyi, Onun Tercümanı olan o bîçâreye -tercümanlık münasebetiyle- Nurların bazı Faziletlerini Ona isnad etmek ve hiç bir siyaset hatırına gelmeyerek yüksek makamlar vermek ve haddinden bin derece ziyade hüsn-ü zan etmek; eskidenberi, Üstad ve Talebeler mabeyninde carî ve itiraz edilmeyen bir makbul âdet ile, teşekkür mânasında pek fazla medh u sena etmek, hiçbir kanunla suç olabilir mi? Gerçi mübalâga itibariyle Hakikata bir cihetde muhalifdir; fakat kimsesiz, garib ve düşmanları pekçok ve onun yardımçılarını kaçıracak çok esbab varken, insafsız çok mu'terizlere karşı, sîrf yardımçılarının Kuvve-i Mâneviyelerini takviye etmek ve kaçmaktan kurtarmak ve mübalâgalı medhedenlerin Şekvlerini kırmamak için onların medîhlerini Nura çevirip bütün bütün reddetmediği halde Onun bu kabir kapısındaki Hizmet-i Îmaniyesini dünya cihetine çevremeğe çalışan bazı resmi me'murların ne derece kanundan, insaftan uzak düştükleri anlaşılır.

Said Nursî

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz Siddik Kardeşlerim,

Evvelâ: Hiç telâş ve merak etmeyiniz. Hakkımızdaki her hâdisede; hem perde altında, hem neticeler itibariyle, hem Rahmet ve İnayetin iltifatları ve tebessümleri, hem Kader ve Kismetin ve Adalet ve Şefkatın Terbiyeleri var olduğu kat'î ve mükerrer tecrübelerle tahakkuk ettiğinden; biz, en acı vaziyet ve sıkıntılarla karşı, Kemal-i Sabır içinde Şükür etmekte mükellefiz. Ve cildleri ve derileri soyulan "Cercis Aleyhisselâm" gibi, binler, milyonlar Hakikat Mücahidlerinin Hakaik-i İmaniyenin Kudsî Hizmetinin bir nüümunesine mazhar olan Nur Şâkirdlerinin çekikleri zahmetler o eski Zâtların zahmetlerine nisbeten binde bir olmaz. Ve ücret ve kazanç cihetinde **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** birdirler ve beraberdirler.

Saniyen: Onbir def'a bana su-i kasd eden ve dört def'a mahkemeleri aleyhimize sevkedip üç defa hapse sokan gizli düşmanlarınız Nurlar hakkında plânları akîm kaldığından, bütün desiseleriyle ehemmiyetsiz şahsına karşı sıkıntı, tecrid-i mutlak ve kimse ile temas etmemek ve damarına dokundurmakla işkenceler verdirmiye çalışıyorlar. Ben de, o işkencelerin altında İnayetin iltifatını görüp tahammül ederek şükrederim. Zannederim, herbirinizden vücudca on derece zaif ve on derece ziyade sıkıntılarına karşı tahammülüm sizin gibi kuvvetli ve âlicenab Zâtların, küçük ve geçici ve cüz'î sıkıntılarınızı nazarınızda hiçe indirir diye daha size teselli vermeye lüzum görmüyorum.

Salisen: Şimdi, şahsıme çürütmeğe çalışıklarından ve sıkıtlarından ve ihanet ettiklerinden dolayı sıkılmayınız. Çünkü, Nurlara ve Talebelerine ilişilmediğine bir alâmettir ve tam aldandıklarına bir emaredir. Yani: Kıymeti, hüneri şahsında zannedip beni sıkıyorlar, çürütmek istiyorlar. Bu aldanmalarında pek büyük bir maslahat ve Nurlara çok faidesi var. Benim tam yapamadığım Vazife-i Şahsiyemi ve Hizmet-i Nuriyemi, bu suretle menfi bir tarzda bana yaptırıyorlar.

Şabır: **إِنْ شَاءَ اللَّهُ**, o nisbetté Sevab kazandıran kusuratlarına Keffaret olur.

Rabian: Gizli münafıklar, her nasılsa bazı resmî memurları aldatıp,

"Said ile görüşen, dost ve Nurcu olur. Kimse temas etmesin." diye onları evhamlandırmışlar. Hattâ, hey'et-i idare ve gardiyanlar dahi benden kaçıyorlar. Ben de memnun oluyorum ve bu hale şükrediyorum. Sizlerle, sureten görüşmediğimden zararı yok. Çünkü bir hanede maddeten ve mânen ve Ruhen ve Kalben ve Vazifeten ve Fikren ve Muaveneten daima beraberiz. Mânevî görüşüyoruz, yeter.

Said Nursî

* * *

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz Sıddık Kardeşlerim Ve Hizmet-i Kur'aniye Ve İmaniyede Fedakâr Ve Metin Arkadaşlarım,

Birkaç gündür sizin ile Kalemle konuşmadığımızdan sıkılmayınız. Şimdi iki noktayı beyan etmek Kalbe geldi.

Birincisi: *الْخَيْرُ فِي مَا احْتَارَ اللَّهُ* Sırriyle, Teslim ve Tevekkülden sonra teselli hissettim. Şöyledi:

Bizi, hususen Çalışkanları tahliye etmeyip ve tefrik etmiyerek tehir etmelerinde, *إِنْ شَاءَ اللَّهُ* maddî bir zarara mukabil mânevî yüz menfaat ve kazanç olacak. Meselâ: Ankara'nın altı makamatına gönderilen İlhmî ve Îmanî ve pek kuvvetli Müdafaat şimdi yirmi gündür onların nazarlarındadır. Hem Onun kıymetdar Hakikatları, hem alâkadarların merakla nazar-ı dikkatlerini celbeden mes'elemizin safahatı, o makamati elbette lâkayd bırakmazlar. Her halde, eğer o Hakikatlara mağlûb olmasa idiler, şimdîye kadar bize tecavüz ve şiddetli iş'ar ve emirler olacaktı. Eğer olsaydı, hakkımızda habbeyi kubbe yapanlardan tereşuhatı hissedilecekti. Demek Hakikat galebe etmiş, olsa olsa tedafûî bir vaziyetle bize hafif bir ilişmek olur. Ben kendi hesabımı, o netice için, şimdîye kadar maddî zarar ve sıkıntılarının yüz derece fevkinde mânevî kazancım var. Sizden her bir Kardeşimizi, benden ziyade hissedar biliyorum. Demek, tahliyemizin tehiri hayırlıdır. Hem, Çalışkanlardan üç Kardeş, pek çok Nur Şâkirdlerini buraya gelmekten kurtardıkları gibi, haklarında edilen iftiralar vasıtasıyla dahi, Risale-i Nurun bir cihetde,

şimdiki mahkemenin nazarından kurtulmasına bir vesile oldular. Bu iki kıymetdar kazanç onların hususî tahliyeleriyle bozulacaktı. Hem, onların Nurlara pek ciddî alâkaları halkın nazarında sönecekti.

İkinci Nokta: Mes'elemiz, Âlem-i İslâmî alâkadar eden pek büyük bir Vazife-i Kur'aniye ve Îmaniyedir. Ondan dehşet alan gizli münafiklar, ellerinden geldiği kadar küçültmek isterler. Ve çok ehemmiyet verdiklerinden, zâhiren ehemmiyetsiz göstermeye çalışıyorlar; hükümeti ve adliyeyi aldatıyorlar. Meselâ: Nurlara mensub feriklerden ve miralaylardan sarf-ı nazar edip, Ankara'da Nur Talebesi bir nefer askerin elinde, zararsız birkaç Risale bulunmasıyle, buradaki mahkeme, mes'eleyi uzatırmaya vesile ediyorlar. Ve benim şahsimin ehemmiyetsizliğini, ihanetler ve tazyiklerle, tecrübeyle gösterip, binler derece şahsimdan ehemmiyetli olan Nurların kuvvetli Derslerini ve Şâkirdlerinin sarsılmaz ve susmaz Şahs-ı Mânevilerini nazara almayıp, güya ehemmiyet vermiyorlar. Halbuki, onun ehemmiyetinden titriyorlar ki, o kubbeleri habbe göstermek istiyorlar.

Hem tam aldanmışlar. İçimizde yalnız dört - beş Kardeşimiz, ailevî ticaret cihetinde bu tehirde bir zararları olsa da **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** pek çok mânevî kazançları o maddî zararı hiçe indirecek bir İnayet altındayız. Hiç merak ve telâş etmeyiniz. Vazifemiz, Sabr içinde şükretmek ve mümkün oldukça Nurlarla meşgul olmaktır ve bizden çok ziyade sıkıntılı bulunan mahpuslara teselli vermektir.

Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz Sîddîk Kardeşlerim,

Mücmel bir manevi ihtar ile bir meseleyi Kalbe geldiği gibi beyan edeceğim. Altı makamata giden ve galebe eden Müdafaatın cevabı gelmiş ve bize tecavüze çare bulamamışlar. Yalnız bir makamın, gizli bir iş'ar ile, benim Fedakâr Kardeşlerimi benden soğutmak ve şiddetli alâkalarını gevsetmek plâni var. Zaten çoktanberi

-beni ihanetlerle ve iftiralarla ve tecritlerle- bu Kudsî ve Uhrevî ve İmanî alâkayı bozmaya çalışılar, muvaffak olamadılar. Şimdi Nurcuları ürkütmek, zaif bir damar bulup nazarlarını başka tarafa çevirmeye bazı bahaneleri buluyorlar. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ**, demir gibi metin Nurcular'ın Kahramanâne Sebatları ve Tahammülleri ve Mücahid-i Ekber olan Nur'un Hakikatları; Onun elinde birer Elmas Kılınç bulunan Şâkirtlerin Şahs-ı Manevisinin pek Harika Fedakârlığı, onların bu planını da akım bırakacak. Evet, **Cennet ucuz olmadığı gibi, Cehennem dahi lüzumsuz değil.** Sizlere tekrar ile beyan edilmiş; eski zamanın Kahraman Mücahidlerine nisbeten en az zahmet, ağır şerait ve bu zamanın şiddetti ihtiyâc cihetiyle çok Sevab kazanan **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** halis Nurculardır. Ve boş boşuna, bad-ı heva, belki günahlı, zararlı giden birkaç sene ömrünü, böyle Kudsî bir Hizmet-i İmaîniye ve Kur'aniyeye sarfeden ve Onun ile Ebedî bir ömrü kazanan Nur Talebeleridir. Ben, kendi hisseme düşen bütün hücumlarına karşı, pek çok zaafiyetimle beraber tahammüle karar verdim. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ:** kuvvetli, fedakâr, genç, Kahraman Kardeşlerim benden geri kalmaz ve kaçmazlar.. ve kaçanları da geri çevirmeye, şimdiye kadar çalışıkları gibi çalışacaklar.

Said Nursî

* * *

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz Siddîk Kardeşlerim,

Evvelâ: Recep-i Şerifinizi ve yarınki Leyle-i Regaibinizi Ruh u Canımızla tebrik ederiz.

Sâniyen: Me'yus olmayınız.. hem merak ve telâş etmeyiniz. Înâyet-i Rabbanîye **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** imdadımıza yetişir. Bu üç aydan beri aleyhimize ihtar edilen bomba patladı. Benim sobam ve Feyzilerin su bardağı ve Husrevin su bardakları verdikleri haber doğru çıktı. Fakat dehşetli değil hafif oldu. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** o ateş tamamen sönecek. Bütün hücumları, şahsimi çürütmek ve Nur'un Fütihatına bulantı vermektir. Emirdağındaki mâtûm münafiktan daha muzır -ve gizli zindikların elinde bir alet- bir adam, bid'atkâr bir yarı� hoca ile beraber, bütün kuvvetleriyle bize vurmaya çalışıkları darbe, yirmiden

bire immış. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** o bir dahi, bizi mecruh ve yaralı etmeyecek. Ve düşündükleri ve kasdettikleri, bizi birbirinden ve Nur'lardan kaçırma plânları dahi akîm kalacak. Bu Mübarek Ayların hürmetine ve pekçok Sevab kazandırmalarına itimaden, Sabr ve Tahammül içinde Şükür, Tevekkül etmek ve **مَنْ أَمَنَ بِالْقُدْرِ أَمِنَ مِنَ الْكَدْرِ** Düsturuna teslim olmak elzemdir, Vazife-mizdir.

Said Nursî

* * *

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz Sıddık Kardeşlerim Ve Bu Dünyada Medar-ı Tesellilerim Ve Hakikatın Hizmetinde Yorulmaz Arkadaşlarım,

Bu Mübarek Aylarda ve Sevabı ziyade bu çilehanede mümkün olduğu kadar bir Meşgale-i Kur'aniye ve Nuriye ile sıkıntılı vaktiniz sarfedilse, çok faideleri var. Sıkıntı hafifleştiği gibi, kıymetdar Kalb ve Ruhun ferahlarına medar, Sevabı yüksek bir İbadet, o Nurlarla Îman cihetinde iştigal, hem Tefekkürî bir İbadet, hem "İhlâs Risalesi" nin âhirinde yazıldığı gibi beş vecihle bir nevi İbadet sayılabilir. Ben, bu günlerde, kısmen Müdafaatla zihnen meşguliyetimden teessûf ederken Kalbe geldi ki: "O iştigal dahi ilmîdir; Hakaik-i Îmaniyenin Neşrine ve serbestiyetine bir Hizmettir ve bu cihetde bir nevi İbadettir." Ben de sıkıldıkça, yüz defa temaşa ettiğim Nur mes'elelerini, yine zevkle tekrar mütalâaya başlıyorum. Hattâ, Müdafaatları dahi Nurun ilmî Risaleleri gibi görüyorum. Eskiden bir Kardeşimiz bana demişti: "Ben, otuz defa Onuncu Sözü okuduğum halde, yine tekrar ile okumasına iştイヤk ve ihtiyaç hissediyorum." ve bundan bildim ki, Kur'anın mümtaz bir hassası olan usandırmamak; Kur'an Hakikatlarının bir ma'kesi, bir ayinesi, bir Hakikatlı Tefsiri olan Nur Risalelerine de in'ikas etmiş bulunuyor.

Said Nursî

* * *

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz Siddık Kardeşlerim,

Bu dünyada, hususan bu zamanda, hususan musibete düşenlere ve bilhassa Nur Şâkirdlerinde dehşetli sıkıntılar ve me'yusiyetlere karşı en te'sirli çare; birbirine Teselli ve Ferah vermek ve Kuvve-i Mâneviyesini takviye etmek ve fedâkâr, hakikî Kardeş gibi birbirinin gam ve üzünlük ve sıkıntılarına merhem sürmek ve tam Şefkatle kederli Kalbini okşamaktır. Mâbeynimizdeki hakikî ve uhrevî Uhuvvet, gücencemek ve tarafıgirlilik kaldırırmaz. Mâdem ben size bütün kuvvetimle îtimad edip bel bağlamışım ve sizin için, değil yalnız istirahatımı ve haysiyetimi ve şerefimi; belki sevinçle Ruhumu da feda etmeye karar verdiğimizi bilirsiniz.. belki de görüyorsunuz. Hattâ kasemle te'min ederim ki; sekiz gündür Nur'un iki Rüknü -zâhirî- birbirine nazlanmak ve teselli yerine, üzünlük vermek olan ehemmiyetsiz hâdise, bu sırada benim Kalbime verdiği azab cihetiyile, "Eyyah! Eyyah! El'amân! El'amân! Yâ Erhamerrâhimîn meded! Bizi muhafaza eyle! Bizi cin ve insî şeytanların şerrinden kurtar! Kardeşlerimin Kalblerini birbirine tam Sadakat ve Muhabbet ve Uhuvvet ve Şefkatle doldur." diye; hem Ruhum, hem Kalbim, hem Aklım feryad edip ağladılar.

Ey demir gibi sarsılmaz Kardeşlerim! Bana yardım ediniz.. Mes'elemiz çok nâziktir. Ben, sizlere çok güveniyordum ki, bütün Vazifelerimi Şahs-ı Mânevînize bırakmıştım. Siz de, bütün kuvvetinizle benim imdadıma koşmanız lâzım geliyor. Gerçi hâdiseniz pek cüz'î ve geçici ve küçük idi; fakat saatimizin zenbereğine ve gözümüzün hadekasına gelen bir saç, bir zerrecek dahi incitir. Ve bu noktada ehemmiyetlidir ki, maddî üç patlak ve mânevî üç müşahedeler, tam tamına haber verdiler.

Said Nursî

* * *

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz Siddık Kardeşlerim,

Leyle-i Mi'rac, ikinci bir Leyle-i Kadir hükümdedir. Bu Gece, mümkün

oldukça çalışmakla, kazanç birden bine çıkar. Şirket-i Mâneviye Sırriyle,
إِنْ شَاءَ اللَّهُ herbiriniz, kırkbin dil ile Tesbih eden bazı Melekler gibi, kırkbin Lisan ile, bu kıymetdar Gecede ve Sevabı çok bu Çilehânede İbâdet ve Dualar edeceksiniz ve hakkımızda gelen fırtınada binden bir zarar olmamasına mukabil, bu Gecedeki İbadet ile şükredersiniz.

Hem, sizin tam ihtiyatınızı tebrik ile beraber, hakkımızda Înâyet-i Rabbaniye pek zâhir bir surette tecelli ettiğini tebşir ederiz.

Said Nursî

* * *

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz Siddîk Muhlis Kardeşlerim,

Bizler, imkân dairesinde, bütün kuvvetimizle Lem'a-i İhlâsin Düsturlarını ve hakikî İhlâsin Sırrını mâbeynimizde ve birbirimize karşı istimâl etmek Vücub derecesine gelmiş. Katî haber aldım ki; üç aydan beri buradaki Has Kardeşleri birbirine karşı meşreb veya fikir ihtilâfiyle bir soğukluk vermek için, üç adam tâyin edilmiş.

Hem, metin Nurcuları usandırmakla sarsmak ve nazik ve tahammûlsuzları evhamlandırmak ve Hizmet-i Nuriyeden vazgeçirmek için, sebebsiz mahkememizi uzatıyorlar. Sakın! Sakın! şimdiye kadar mâbeyninizdeki Fedakârâne Uhuvvet ve Samimâne Muhabbet sarsımasın. Bir zerre kadar olsa bile bize büyük zarar olur. Bizler, birbirimize, lüzum olsa Ruhumuzu feda etmeye, Hizmet-i Kur'âniye ve Îmaniymız iktizâ ettiği halde, sıkıntından veya başka şeylerden gelen titizlikle hakikî Fedakârlar birbirlerine karşı küsmeğe değil; belki Kemal-i Mahviyet ve Tevazu ve Teslimiyetle kusuru kendine alır; Muhabbetini, Samimiyetini ziyadeleştirmeye çalışır. Yoksa, habbe kubbe olup tâmir edilmeyecek bir zarar verebilir. Sizin ferâsetinize havâle edip kısa kesiyorum.

Said Nursî

* * *

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz Sıddık Kardeşlerim,

Evvelâ: اَنْ شَاءَ اللَّهُ مَا اخْتَارَهُ اللَّهُ Sırriyle, mahkememizin

te'hirinde ve tahliye olan Kardeşlerimizin yine mahkeme gününde burada bulunmalarında büyük Hayırlar var. Evet, Risale-i Nur'un mes'elesi, Âlem-i İslâmda, hususan bu memlekette külli bir ehemmiyeti bulunduğundan, böyle heyecanlı toplamalar ile umumun nazar-ı dikkatini, Nur Hakikatlarına celbetmek lâzımdır ki; ümidişimizin ve ihtiyatımızın ve gizlememizin ve muarızların küçültmelerinin fevkinde ve ihtiyarımızın haricinde, böyle şa'saa ile, Risale-i Nur kendi Derslerini dost ve düşmana âşıkâren veriyor. En mahrem Sırlarını, en namahremlere çekinmeyerek gösteriyor. Mâdem Hakikat budur, biz küçük sıkıntılarımızı, kinin gibi bir acı ilaç bilip Sabır ve şükretmeliyiz. Yâhu bu da geçer demeliyiz.

Sâniyen: Bu Medrese-i Yusufiye'nin nâzırına yazdım. Ben rusya'da esir iken, en evvel bolşevizmin firtinası hapishânelerden başladığı gibi, fransız ihtilâl-i kebiri dahi en evvel hapishânelerden ve tarihlerde "serseri" namiyle yâdedilen mahpuslardan çıkışmasına binaen, biz Nur Şâkirdleri, hem Eskişehir, hem Denizli, hem burada mümkün oldukça mahpusların İslâhîna çalıştık. Eskişehir ve Denizli'de tam faidesi görüldü. Burada daha ziyade faide olacak ki, bu nâzik zaman ve zeminde, Nur'un Dersleriyle geçen firtinacık (**Hâşıye**) yüzden bire indi. Yoksa ihtilâftan ve böyle hâdiselerden istifade eden ve fırsat bekliyen harîcî muzîr cereyanlar, o baruta ateş atıp bir yanım çıkacaktı.

Said Nursî

* * *

(Hâşıye): Bu fırtına ise, Afyon hapsinde bir isyan çıktı; hiç bir Nur Talebesi karışmadı.

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz Sıddık Sarsılmaz Sıkıntıdan Usanıp Bizlerden Çekilmez Kardeşlerim;

Şimdi; maddî, mânevî bir sıkıntıdan nefsim sizin hesabınıza beni mahzun eylerken, birden Kalbe geldi ki; hem senin, hem buradaki Kardeşlerin tek birisiyle yakında görüşmek, için bu zahmet ve meşakkatin başka surette on mislini çekseydiniz yine ucuz olurdu.

Hem Nur'un takvadârâne ve riyazetkârâne meşrebi; hem umuma ve en muhtaçlara, hattâ muarızlara Ders vermek mesleği; hem dairesindeki Şahs-ı Mânevîyi konuşturmak için, eski zamanda Ehl-i Hakikatın senede hiç olmazsa bir-iki def'a içtimaları ve sohbetleri gibi; Nur Şâkirdlerinin de bir kaç senede, en müsait olan Medrese-i Yusufiyede bir def'a toplanmalarının lüzumu cihetinde, bin sıkıntı ve meşakkat dahi olsa ehemmiyeti yoktur. Eski hapislerimizde birkaç zaif Kardeşlerimizin usanıp Dâire-i Nuriye'den çekinmeleri onlara pek büyük bir hasaret oldu ve Nurlara hiç zarar gelmedi. Onların yerine, daha metin, daha muhlis Şâkirdler meydana çıktılar. Mâdem dünyanın bu imtihanları geçicidir, çabuk giderler, Sevablarnı, meyvelerini bizlere verirler. Biz de İnâyet-İ İlâhiyyeye îtimad edip, Sabır içinde şükretmeliyiz.

Said Nursî

* * *

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz, Sıddık Kardeşlerim, Bu Medrese-i Yusufiye'de Ders Arkadaşlarım,

Bu gelen gece olan Leyle-i Berât, bütün senede bir Kudsî Çekirdek hükmünde ve mukadderat-ı beseriyenin programı nev'inden olması cihetiyle, Leyle-i Kadrin Kudsiyetindedir. Herbir Hasenenin Leyle-i Kadir'de otuzbin olduğu gibi; bu Leyle-i Berat'ta herbir Amel-i Sâlihin ve herbir Harf-i Kur'an'ın Sevabı yirmibine çıkar. Saïr vakitte on ise, Şuhuru Selâsede yüze ve bine çıkar. Ve bu Kudsî Leyâlî-i Meşhûrede, onbinler, yirmibin veya otuzbinlere çıkar. Bu

geceler, elli senelik bir İbadet hükmüne geçebilir. Onun için, elden geldiği kadar Kur'an'la ve İstigfar ve Salâvatla meşgul olmak büyük bir kârdır.

Said Nursî

* * *

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Aziz, Sıddık Kardeşlerim!

Mübârek Ramazan-ı Şerîfinizi bütün Ruh u Canımızla tebrik ediyoruz. Cenâb-ı Hak, bu Ramazan-ı Şerîfin Leyle-i Kadri'ni umumunuza bin aydan hayırlı eylesin! **أَمِينٌ!**.. Ve seksen sene bir Ömr-ü Makbûl hükmünde hakkınızda kabul eylesin! **أَمِينٌ** ...

Said Nursî

* * *

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Aziz Sıddık Sarsılmaz Telâş Etmez Âhireti Bırakıp Fâni dünyaya Dönmez Kardeşlerim!

Bir parça daha burada kalmaktan, mes'elemizi bir derece genişletirmek istemelerinden mahzun olmayınız; bilâkis benim gibi memnun olunuz. Mâdem ömür durmuyor zevâle koşuyor; böyle Çilehânedede Uhrevî Meyveleriyle bâkileşiyor; hem Nur'un Ders Dairesi genişliyor. Meselâ, Ehl-i Vukufun Hocaları tam dikkatle "Siracın-Nur'u okumağa mecbur oluyorlar.

Hem bu sırada çıkışımızın bir iki cihetle Hizmet-i Îmaniye'ye bir noksanlık vermesi ihtimali var. Ben sizlerden şahsen çok ziyâde sıkıntı çektiğim halde çıkmak istemiyorum. Siz de mümkün olduğu kadar Sabır ve Tahammülle ve bu tarz-ı hayatı alışmağa ve Nurları yazmak ve okumaktan teselli ve ferah bulmağa çalışınız.

Said Nursî

* * *

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Sâniyen: "Risale-i Nur, Kur'ân'ın çok kuvvetli, hakikî bir Tefsiridir." tekrar ile dediğimizden, bazı dikkatsizler tam mânasını bilemediğinden bir Hakikatı beyan etmeye bir ihtar aldım. O Hakikat şudur; Tefsir iki kısımdır:

Birisı: Mâlûm Tefsirlerdir ki, Kur'ân'ın Îbâresini ve Kelime ve Cümlelerinin mânalarını beyan ve izah ve isbat ederler.

İkinci kısım Tefsir ise: Kur'ân'ın îmânî olan Hakikatlarını, kuvvetli Hüccetlerle beyan ve isbat ve izah etmektir. Bu kısmın pekçok ehemmiyeti var. Zâhir, mâlûm Tefsirler, bu kısmı bazan mücmele bir tarzda dercediyorlar. Fakat, Risale-i Nur, doğrudan doğruya bu ikinci kısmı esas tutmuş, emsâlsiz bir tarzda, muannid feylesofları susturan bir Mânevî Tefsirdir.

Said Nursî

* * *

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz Siddîk Kardeşlerim,

Ehemmiyetli bir taraftan, ehemmiyetli ve mânidar bir sual edilmiş. Bana sordular ki:

- Siz, cemiyet olmadığınıza üç mahkeme o cihette beraet vermesiyle ve yirmi senedenberi tarassut ve nezaret eden altı vilâyetin o noktadan ilişmemeleriyle tahakkuk ettiği halde; Nurcu'larda öyle hârika bir alâka var ki, hiç bir cemiyette, hiçbir komitede yoktur. Bu müşkülü halletmenizi isteriz dediler. Ben de cevaben dedim ki:

- Evet, Nurcular; cemiyet-memiyet, hususan siyâsî ve dünyevî ve menfi ve şâhsî ve cemaâtî menfaat için teşekkür eden cemiyet ve komite degiller ve olamazlar. Fakat; bu vatanın eski Kahramanları, kemal-i sevinçle Şehadet mertebesini kazanmak için Ruhlarını feda eden milyonlar İslâm Fedâilerinin ahfadları, oğulları ve kızları,

o Fedâilik damarından irsiyet almışlar ki; bu hârika alâkayı gösterip, Denizli mahkemesinde bu âciz, bîçâre Kardeşlerine bu gelen Cümleyi onlar hesabına söylettirdiler. "Milyonlar Kahraman başlar feda oldukları bir Hakikata bașımız dahi feda olsun!" diye, onlar namına söylemiş; mahkemeyi hayret ve takdирle susturmuş. Demek Nurcularda; hakikî, hâlis, sîrf Rızâ-yı İlâhî için ve müsbet ve uhrevî Fedâiler var ki, mason ve komünist ve ifsad ve zendeka ve ilhad ve taşnak gibi dehşetli komiteler o Nurculara çare bulamayıp; hükümeti ve adliyeyi aldatarak lâstikli kanunlar ile Onları kırmak ve dağıtmak istiyorlar. **إِنَّ شَاءَ اللَّهُ** bir halt edemezler. Belki Nur'un ve Îmanın Fedâilerini çoğaltmağa sebebiyet verecekler.

Said Nursî

* * *

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz Sıddık Kardeşlerim,

Dünkü suâle benzer kırk sene evvel olmuş bir suâl ve cevabı size hikâyeye edeceğim. O eski zamanda Eski Said'in Talebeleri, Üstadlarıyle şiddet-i alâkaları Fedâilik derecesine geldiğinden, Van-Bitlis tarafından ermeni komitesi (taşnak fedâileri) çok faaliyette bulunmasıyla Eski Said onlara karşı duruyordu, bir derece susturuyordu. Kendi Talebelerine mavzer tüfekleri bulup, Medresesi bir vakit asker kişâsı gibi, silâhlar - Kitablarla beraber bulunduğu vakit, bir asker feriki geldi, gördü. Dedi: "Bu Medrese değil kişladır." Bitlis hâdisesi münasebetiyle evhama düştü emretti: "Onun silâhlarını alınız!" Bizden ellerine geçen onbeş mavzerimizi aldılar. Bir-iki ay sonra harb-i umumî patladı. Ben tüfeklerimi geri aldım. Her ne ise...

Bu haller münasebetiyle benden sordular ki:

- Dehşetli fedâileri bulunan ermeni komitesi sizden korkuyorlar ki; siz Van'da Erek dağına çıktığınız zaman, fedâiler sizden çekinip dağılıyorlar, başka yere gidiyorlar. Acaba sizde ne kuvvet var ki öyle oluyor.

Ben de cevaben diyordum:

- Mâdem, fâni dünya hayatı, küçük ve menfi milliyetin muvakkat menfaati ve selâmeti için bu hârika fedakârlığı yapan ermene fedâileri karşımızda görünürler; elbette Hayat-ı Bâkiyeye ve pek büyük İslâm Milliyet-i Kudsîyesinin müsbet menfaatlerine çalışan ve "Ecel birdir" îtikad eden Talebeler, o fedâilerden geri kalmazlar. (**Hâşıye**) Lüzum olsa o katî ecelini ve zâhiri birkaç sene mevhüm ömrünü, milyonlar sene bir ömre ve milyarlar Dindaşların Selâmetine ve Menfaatine tereddütsüz, müftehirâne fedâ ederler!..

Said Nursî

* * *

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Aziz Sîddîk Vefadâr ve Şefkatlı Kardeşlerim,

İki gündür; hem başında, hem âsâbîmda te'sirli bir nezle ağrısı var. Böyle hâllerde bir derece dostlarla görüşmekten teselli ve ünsiyet almağa ihtiyacım içinde, acib tecrid ve yalnızlık vahşeti beni sıkltı. Böyle bir nevi şekva Kalbe geldi: "Neden bu tâzib oluyor, Hizmetimize faidesi nedir?" Birden bu sabah Kalbe ihtar edildi ki: "Siz, bu şiddetli imtihana girmek ve incedeninceye sizi kaç defâ altın mı, bakır mı? diye mihenge vurmak ve her cihetde sizi insafsızca tecrübe etmek ve nefislerinizin hisseleri ve desiseleri var mı, yok mu? üç-dört eleklerle elenmek; hâlisane, sîrf Hak ve Hakikat namına olan Hizmetinize pekçok lüzumu vardı ki, Kader-i Îlâhî ve İnâyet-i Rabbâniye müsaade ediyor. Çünkü: Böyle meydan-ı imtihanda inatçı ve bahaneci, insafsız muârizların karşısında teşhir edilmesinden herkes anladı ki; hiç bir hile, hiç bir enâniyet, hiç bir garaz, hiç bir dünyevî ve uhrevî ve şahsî menfaat karışmayarak, tam hâlis Hak ve Hakikattan geliyor. Eğer perde altında kalsayıdı çok mânalar verilebilirdi. Daha Avam-ı Ehl-i Îman îtimad etmezdi; belki, bizi kandırırlar; ve havas kısmı dahi vesvese ederdi; belki bazı ehl-i makamat gibi kendilerini satmak, îtimad kazanmak için

(Hâşıye): Kardeşlerim nâmîna âcizane diyorum ki: Lüzum olursa, **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** çok ileri gececeğiz. Bizler Dinde olduğu gibi Kahramanlıkta da Eedadımızın Vârisleri olduğumuzu göstereceğiz.

böyle yapıyorlar! diye, daha tam kanaat etmezlerdi. Şimdi imtihan- dan sonra, en muannid vesveseli dahi teslime mecbur oluyor. Zahmetiniz bir, kârınız bindir!"
إِنْ شَاءَ اللَّهُ...
...

Said Nursî

* * *

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz Sıddık Kardeşlerim,

Evvelâ: Medar-ı ibret ve hayret iki esaretimde şahsına karşı bir muameleyi beyan etmek İhtar edildi. Şöyled ki:

Rusya'da, Kosturma'da, doksan esir zabitlerimizle beraber bir koğuş- ta idik. Ben, o zabitlerimize ara-sıra Ders veriyordum. Bir gün rus ku- mandanı geldi, gördü, dedi: "Bu Kurd, gönüllü alay kumandanı olup çok askerimizi kesmiş; şimdi de burada siyasi ders veriyor.. ben yasak ediyorum, ders vermesin." İki gün sonra geldi, dedi: "Mâdem Dersiniz siyasi değil belki dinîdir, ahlâkîdir; Dersine devam eyle." izin verdi.

İkinci esaretimde, bir hapiste iken, yirmi sene Derslerimi dinlemiş ve benden daha güzel Ders veren bir Has Kardeşimin ve zarurî Hizmetimi gören Hizmetçilerimin benim yanına gelmeleri adliye memuru tarafından yasak edildi. Tâ benden Ders almasınlardır. Halbuki, Nur Risaleleri başka Derslere hiç ihtiyaç bırakmıyor.. ve hiçbir Dersimiz kalmamış ve hiç bir Sırrımız gizli kalmamış. Her ne ise... Bu uzun kıssayı kısa kesmeye bir hal sebeb oldu.

* * *

SIKINTILI MUSİBETLERİMİ HİÇE İNDİREN BİR HAKİKATLI TESELLİDİR

Birinci: Hakkımızdaki zahmet, Rahmete dönmesi.

İkinci: Kader Adâleti içinde, rızâ ve teslim ferahı.

Üçüncü: İnâyet-i Hâssanın, Nurcular hakkında hususiyetindeki sevinç.

Dördüncü: Geçici olmasından, zevâlinde lezzet.

Beşinci: Ehemmiyetli Sevablar.

Altıncı: Vazife-i İlâhiyeye karışmamak.

Yedinci: En şiddetli hücumdan, en az meşakkat ve küçük yaralar...

Sekizinci: Sair musibetzedelere nisbeten çok derece hafif olması.

Dokuzuncu: Nur ve Îman Hizmetinde, şiddetli imtihanından çıkan yüksek ilânatın te'siratındaki sürur.

Dokuz adet mânevî sevinçler, öyle teskin edici bir merhem ve tatlı bir ilâçtır ki târif edilmez. Ağır elemlerimizi teskin ediyor.

Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz Siddik Kardeşlerim,

Evvelâ: Haccı men eden, Zemzemi döktüren, hakkımızda eşedd-i zulme müsaadekâr davranışları ve Zülfikar ve Siracinnurun müsaderesine ehemmiyet vermiyen ve bizi garazkârane, kanunsuz tâzib eden me'murları terfi ettirip, hanemizden çıkan mazlumâne, lisan-ı hâl ile yüksek ağlamamızı ve sesimizi işitmeyen bir müstebid kabinenin zamanında en rahat yer hapistir. Yalnız mümkün olsa başka hapse naklolsak tam Selâmet olur.

Sâniyen: Onlar, nasıl zorla en mahrem Risaleleri en nâmahreme okuttular; öyle de, zorla ısrar edip bizi cemiyet yapmağa mecbur ediyorlar. Halbuki, cemiyet ve komitecilige hiç ihtiyacımızı hissetmiyorduk. Çünkü, İttihad-ı Ehl-i Îman Cemaatindeki Uhuvvet-i İslâmiye Nurcular'da pek Hâlisâne, Fedakârane inkişaf ettiği gibi ve eski Ecdadlarımızın Kemâl-i Aşkla Ruhlarını feda ettikleri bir Hakikata, Nur Şâkirdleri, o milyonlar Kahraman Ecdadlarından ırsiyet aldıkları kuvvetli bir Fedâilik ile o Hakikata bağlanmaları, şimdîye kadar resmî veya siyâsî, gizli ve âşikâr cemiyetler ve komitecilige ihtiyaç bırakmıyordu. Demek şimdî bir ihtiyaç var ki, Kader-i İlâhi

onları bize musallat ediyor. Onlar, mevhum bir cemiyet isnadiyle zulm-ederler; Kader ise, "Neden tam İhlâsla, tam bir Tesânüdle, tam bir Hizbullah olmadınız?" diye bizi onların elleriyle tokatladi; Adalet etti.

Said Nursî

* * *

.....

Bu defa taarruz pek geniş dâirede.. Reis-i Hükûmet ve hazır kabine, plânlı ve dehşetli bir evham ile bir hücum etti. Benim aldığım bir habere göre ve çok emârelerle gizli münafıkların yalan jurnalları ve desiseleriyle bizi, hilâfet komitesiyle ve Nakşî Tarikatının gizli cemiyetiyle tam alâ-kadar belki pişdar gösterip, hükümeti büyük bir telâşa sevkederek Nur'un büyük Mecmularının İstanbul'da cildlenip Âlem-i İslâmda intişarını ve İnayet ve Makbuliyetlerini bir delil gösterip, hükümeti korkutup, kıskanç resmî hocaları ve vehham me'murları aleyhimize insafsızca çevirdiler. Tahminlerince, herhalde çok vesikalar, emâreler görülecek.

Hem Eski Said damariyle tahammül etmeyerek, "Ortalığı karsiştıracak!" diye kanaatları varmış. Cenâb-ı Hakk'a hadsiz Şükür olsun, o musibeti binden bire indirdi. Bütün taharrilerde, hiç bir cemiyet ve komitelerle bir alâkamızı bulamadılar. Yoktur ki bulsunlar. Onun için savcı, iftiralara ve yanlış mânalara, medar-ı mes'uliyet olmayan cüz'i isnadlara mecbur olmuş. Mâdem Hakikat budur. Nurlar ve biz, yüzde doksan dokuz derece musibetten halâs olduk. Öyle ise değil şekvâ, belki binler şükür etmekle İnâyet-i İlâhiyyenin bu Cilvesinin tamamını Sabır, Şükür, İstirhamla beklemeliyiz.. ve Nur Dersleriyle bu Medresenin mütemadiyen çıkan ve giren muhtaç ve müştaklarına teselli vererek yardım etmeliyiz.

Said Nursî

★ ★ ★

Üçüncü Medrese-i Yûsufiye olan Afyon Hapishanesinde Üstad Said Nursî, Elhüccetüz-Zehrâ adlı bir Risale Te'lif etti. Tevhid, Risalet-i Ahmedîye (A.S.M.) ve Fatîha'nın tefsiri hakkında olan bu çok kıymetdar Risale, hapiste bulunan Nur Talebeleri ve mahpuslar için İlîmî ve Îmanî Dersleri hâvi olmasından hapiste hayırli ve nurlu bir meşgale oldu. Mahkeme kararından sonra Üstadla beraber hapiste bulunan Talebelerin yazdıkları bir takrizi, aynen aşağıya dercediyoruz.

Risale-i Nur Nedir? Bediüzzaman Kimdir?

Her asır başında Hadîşçe geleceği tebşîr edilen dinin yüksek hâdimleri, Emr-i Dinde mübtedî değil, müttebi'dirler. Yâni: Kendilerinden ve yeniden bir şey ihdas etmezler, yeni Ahkâm getirmezler. Esasat ve Ahkâm-ı Dîniyeye ve Sünen-i Muhammediyeye (A.S.M.) harfiyen ittiba' yoluyla Dini takvim ve tahkim ve Dinin Hakikat ve asliyetini izhar ve ona karıştırılmak istenilen ebatlı ref ve iptal; ve Dine vâki tecavüzleri red ve imha; ve Evâmir-i Rabbanîyeyi ikame; ve Ahkâm-ı İlâhiyeden Şerâfet ve Ulviyetini izhar ve ilân ederler. Ancak, Tavr-ı Esâsiyî bozmadan ve Ruh-u Aslîyi rencide etmeden yeni izah tarzlarıyle, zamanın fehmîne uygun yeni iknâ usulleriyle ve yeni tevcîhat ve tafsîlât ile İfa-yı Vazife ederler.

Bu Memurîn-i Rabbanîye, Fîiliyatlarıyle ve Amelleriyle de Memuriyetlerinin musaddıkı olurlar. Salâbet-i Îmâniyelerinin ve İhlâslarının âyinedarlığını bizzat ifa ederler. Mertebe-i Îmanlarını fiilen izhar ederler; ve Ahlâk-ı Muhammediyeni (A.S.M.) tam Âmili ve Mişvar-ı Ahmediyenin (A.S.M.) ve Hîleye-i Nebeviyeyen hakîkî lâbisi olduklarını gösterirler.

Hulâsa: Amel ve Ahlâk bakımından ve Sünnet-i Nebeviyeye İttibâ ve Temessük cihetinden, Ümmet-i Muhammede tam bir Hüsn-ü Misal olurlar ve Nümune-i İktida teşkil ederler. Bunların Kitabullahın Tefsiri ve Ahkâm-ı Diniyeyi izahî ve zamanın fehmîne ve Mertebe-i İlmine göre tarz-ı tevcîhi sadedîne yazdıkları Eserler, kendi tilka-yı nefislerinin ve karîha-i ulviyelerinin mahsûlü değildir. Kendi zekâ ve irfanlarının neticesi değildir. Bunlar, doğrudan doğruya Menba-ı Vahy olan Zât-ı Pâk-i Risaletin mânevî İlham ve Telkinatıdır. "Celcelûtiye" ve "Mesnevî-i Şerîf" ve "Fütuhul Gayb" ve emsali Âsâr hep bu nevidendir. Bu Âsâr-ı Kudsiyeye o Zevât-ı Âlişan, ancak Tercüman hükmündedirler. Bu Zevat-ı Mukaddesenin o Âsâr-ı Bergüzîdenin

tanziminde ve tarz-ı beyanında bir hisseleri vardır. Yâni, bu Zevat-ı Kudsîye, o Mânanın Mazharı, Mir'atı ve Ma'kesi hükmündedirler.

Risale-i Nur ve Tercümanına gelince:

Bu Eser-i Âlışanda şimdiye kadar emsaline rastlanmamış bir Feyz-i Ulvî ve bir Kemal-i Nâmütenahî mevcut olduğundan ve hiçbir Eserin nail olmadığı bir şekilde Meş'ale-i Îlâhiyye ve Şems-i Hidayet ve Neyyir-i Saadet olan Hazret-i Kur'ân'ın Füyuzatına Vâris olduğu meşhud olduğundan; Onun Esası, Nur-u Mahz-ı Kur'ân olduğu ve Evliyaullahın Âsârından ziyade Feyz-i Envâr-ı Muhammedîyi hâmil bulunduğu ve Zât-ı Pâk-i Risaletin ondaki hisse ve alâkası ve Tasarruf-u Kudsîsi, Evliyaullahın Âsârından ziyade olduğu ve Onun Mazharı ve Tercümani olan mânevî Zâtın Mazhariyeti ve Kemalâti ise, o nisbettte âlî ve emsalsiz olduğu güneş gibi âşıkâr bir Hakikattir.

Evet, o Zât, daha hal-i sabavette iken ve hiç tahsil yapmadan, zevahiri kurtarmak üzere üç aylık bir tahsil müddeti içinde, Ulûm-u Evvelîn ve Âhirîne ve Ledünniyat ve Hakaik-ı Eşyaya ve Esrar-ı Kâinata ve Hikmet-i Îlâhiyeye Vâris kılınmıştır ki, şimdiye kadar böyle Mazhariyet-i Ulyâya kimse nail olmamıştır; bu Hârika-i İlmîyenin eşi aslâ mesbuk değildir. Hiç şüphe edilemez ki Tercüman-ı Nur, bu haliyle, baştan başa İffet-i Mücesseme ve Şecaat-i Hârika ve İstiğnâ-yı Mutlak teşkil eden hârikulâde Metanet-i Ahlâkiyesi ile bizzat bir Mu'cize-i Fitrattır; ve tecessüm etmiş bir İnayettir ve bir Mevhibe-i Mutlakadır.

O Zât-ı Zîhavârik, daha hadd-i bülûğ'a ermeden, bir Allâme-i Bîadîl halinde bütün cihan-ı ilme meydan okumuş; münazara ettiği erbab-ı ulûmu ilzam ve iskat etmiş; her nerede olursa olsun vâki olan bütün suallere, mutlak bir isabetle ve asla tereddüt etmeden cevab vermiş; on-dört yaşından itibaren "Üstadlık" pâyesini taşmış ve mütemadiyen etrafına Feyz-i İlim ve Nur-u Hikmet saçmış. İzahlarındaki incelik ve derinlik ve beyanlarındaki Ulviyet ve Metanet ve tevcihlerindeki derin Feraset ve Basiret ve Nur-u Hikmet, erbab-ı irfanî şâşırtmış ve hakkıyle "Bediuzzaman" unvan-ı celîlini bahşettirmiştir. Mezaya-yı Âliye ve Fezâil-i İlmîyesiyle de, Din-i Muhammedî'nin Neşrine ve İsbatında bir Kemal-i Tam hâlinde rû-nûmâ olmuş olan böyle bir Zât, elbette Seyyidü'l Enbiya Hazretlerinin en yüksek

İltifatına mazhar ve en âlî Himaye ve Himmetine nâildir. Ve şüphesiz, o Nebiyy-i Akdes'in Emir ve Fermanıyla yürüyen ve tasarrufıyla hareket eden ve O'nun Envar ve Hakaikîna Vâris ve Ma'kes olan bir Zât-ı Kerîm-üssifattır.

Envar-ı Muhammediyeyi ve Maarif-i Ahmediyeyi ve Füyuzat-ı Şem'-i İlâhîyi en müşa'sa bir şekilde parlatması ve Kur'ânî ve Hadîsî olan İşarat-ı Riyaziyenin kendisinde müntehi olması ve Hitabat-ı Nebeviyeyi ifade eden Âyât-ı Celîlenin riyazî beyanlarının kendi üzerinde toplanması delâletleriyle O Zât, Hizmet-i İmaniye noktasında Risaletin bir Mir'at-ı Mücellâsı ve Şecere-i Risaletin bir Son Meyve-i Münevveri; ve Lisan-ı Risaletin İrsiyet noktasında Son Dehân-ı Hakikati ve Şem'-i İlâhînin Hizmet-i İmaniye cihetinde bir Son Hâmîl-i Zîsaadeti olduğuna şüphe yoktur.

Üçüncü Medrese-i Yûsufiyenin "Elhüccetüzzehra"
ve "Zühretünnur" olan tek Dersini dinleyen Nur
Şâkirdleri namına

**Ahmed Feyzi, Ahmed Nazif, Zübeyr,
Salahaddin, Ceylan, Sungur**

Benim hissemi haddimden yüz derece ziyade vermekle beraber bu imza sahiblerinin hatırlarını kırmâga cesaret edemedim. Sükût ederek, o medhi, Risale-i Nur Şâkirdlerinin Şâhs-ı Mânevîsi namına kabûl ettim.

Said Nursî

Sekizinci Kısım

Isparta Hayatı

1950'den sonra

Üstad Said Nursî, Afyon Hapishanesinden 1949' da bir Eylül sabahı tahliye edildi. İki komiser arasında faytonla bir eve geldi. Yanında hizmetine bakan Talebeleri de vardı. Üstadın Afyon hapsinden sonraki hayatında ve Hizmet-i Nuriyesinde şu surette bir İnkişaf görünür. Bu tarihe kadar Üstad, evinde, geceleri hiç kimseyi bulundurmazdı. Akşamdan ta kuşluk vaktine kadar kapısı kilitli olarak kalırıdı. Afyon hapsinden sonra ise, Sadık Talebelerinden bazıları hususi hizmetinde kaldı. Üstadın odası daima ayrı idi. Ancak bir hizmet olduğu vakit yanına gelinebilirdi.

Afyon hapsinden sonra Üstad -kendi tabirince- bir nevi Üçüncü Said olarak görünyordu. Çünkü, bundan sonra Hizmet-i Nuriyye başka safhalarda tezahür edecekti; külli bir İnkişaf olacaktı. Üstadın hizmetine koşan ve Nur Hizmeti için yanına gelenler bilhassa mektebli gençlerdendi. Rahmet-i İlâhiyye Afyon hapis musibetini çok cihetlerle Rahmete çevirmiştir.

Bir Vech-i Rahmet şu idi: Mahkeme günlerinde muhtelif vilâyet ve kazalardan gelen Nur Talebeleri birbiriyile tanışarak; hem Üstad, hem Risale-i Nur, hem Hizmet-i Nuriyye hususunda malûmat sahibi olurlar; ve Uhrevî ve İmanî olan ve Rıza-yı İlâhî uğrundaki Nurdan kopup gelen samimi bir Uhuvvet ile bir Kuvve-i Maneviyye elde ederlerdi. Mahkeme günleri Üstad ve Talebelerinin Kahramanlar Kaflesi olarak saf halinde mahkemeye gelişleri, Müminlerin Kalblerinde Allah için sonsuz bir Muhabbet ve yakınlığa vesile oluyordu. Bu mahkemeler, İman ve İslâm davasına Hizmet için medar-ı teşvik hükmüne geçiyordu. Din düşmanlarının rağmen olarak bu musibet, Risale-i Nur Hizmet-i İmaniyyesini deruhte edecek ve onunla

gaye-i hayat edecek Fedakârları, Kahramanları netice verdi. Yeni ve münevver Nur Talebeleri meydana çıktılar. Hapisden tahliyeden sonra, Üstadın evinin kapısı önünde bir iki polis daimî nöbet bekler ve yanına kimseyi sokmazlardı. Zaten hapis müddetince halka dehşet verecek şekilde yalan - yanlış propagandalarla, Bediüzzamanın imha edileceği gibi haberler etrafa yayılmıştı.

Üstad, Afyon'da iki ay kadar ikametten sonra Emirdağ'a geldi. Emirdağında bir çok Risale-i Nur Talebeleri vardı. Oradaki Hizmet-i Nuriyyeyi bu Talebeler ifa ettiler.

AFYON HAPSİNDE SONRA HİZMET-İ NURIYE NASIL CEREYAN ETTİ?

Isparta'da, teksir makinesiyle Nur Mecmualarının Neşrine devam ediliyordu. Üstad, yine âdeti vechile tashihat ile meşguldü. Yalnız hapisden sonra Hizmet-i Nuriyye birkaç kısma inkısam etmişti; yalnız teksir ile ve el yazısı ile Neşre münhasır olmuyordu. Bu zamanlardaki Hizmet safları şu suretle ifade olunabilir:

- 1- Muhtelif vilâyet, kasaba ve köylerdeki Nur Talebeleri, bulundukları muhitlerinde Nurları okumak, yazmak, okutmak ve Neşrine çalışmak..
- 2- Isparta ve İnebolu'da, teksir makinesiyle Nur Risalelerinin Mecmular halinde teksiri ve etrafa Neşri..
- 3- Ankara ve İstanbul'da, muhtelif halk tabakaları arasında, hususan üniversite ve diğer mekteb talebeleri, gençler, memurlar ve hanımlar arasında Nurların yayılması, okunması, Risale-i Nur Davasına çokların yakın manevi alâkaları. Bunlardan halis Fedakârlar ve Îman Hâdimlerinin çıkması. Nur-u Îmanın, bu iki büyük merkezde hararetle inkişafı..
- 4- Kitabların iadesi ve yeniden bazı yerlerde Nurlara ve Talebelerine ilişmek, dolayısıyla resmi makamlarla münasebet. Risale-i Nurun, vatan ve milletin, Nesl-i Âtinin Saadetine vesilesi cihetinin duyurulması.. isbat edilmesi.. yeni Türk Hükümetinin, Kur'anın bu yeni ve ekmel Nuruna takdirle bakması. En modern Neşir vasıtasiyle hem Anadoluya, hem Âlem-i İslâma ve İnsaniyete duyurulmasının temini..

5- Şark Vilâyetlerinde Risale-i Nurun İntişarı..

İşte, Said Nursî, Afyon Hapsinden tahliye edilip Emirdağ'na geldiği zaman, nazarındaki Hizmet safhaları bu surette idi ve merkez-i hükûmetle de Hizmet itibariyle alâkadardı. Bu zamana kadar Nur Hizmeti, ancak Risalelerin yazılıp çoğaltımasına münhasırıdı. Üstad, ta Barlardan beri daima Has Talebeleriyle, Nurların Neşrine çalışanlarla görüşmüştür, onları Hizmetlerinden dolayı tebrik ve teşci etmişdi. Bu tarihten sonra mektebliler ve memurlar Nurlara müteveccih oldular. Nur Hizmetini hayatlarının gayesi addeden ve bu Hizmetle vatan, millet ve İslâmiyete en büyük faydayı temin eden Talebeler meydana çıkarak Hizmete başladılar.

* * *

Afyon Mahkemesinin Risale-i Nuru müsadere kararını, Mahkeme-i Temyiz esastan bozdu. Bozma kararında ileri sürdüğü sebeplerden birisi: Kararnamede suç unsuru gösterilen Risalelerin, Denizli Ağır Ceza Mahkemesinde beraat eden Eserlerden olup olmadığını zikredilmemişti; şayet beraat edip iade edilen Eserlerden ise, kararın yanlış olacağı; hem Temyizin tasdikinden geçip kazkiye-i muhkeme haline gelen bir davanın yeniden taht-ı muhakemeye alınışının kanuna uygunsuz olduğunu.

Temyizin bozma kararından sonra, Afyonda tekrar duruşma başladı. Bu şekilde mahkeme devam ederken iktidarı ele alan Demokrat Parti Hükûmeti, umumi af ilân etti. Afyon Mahkemesi de af kanununun daire-i şümulüne girdiği için dosya ortadan kaldırıldı (**Hâşıye**).

* * *

(Hâşıye): Fakat mahkeme hey'eti, Risale-i Nur Eserlerinin beraatine karar vermedi, müsaderesine karar verdi. Bu karar 1956 tarihine kadar devam etti. Mahkeme, iki defa Nur Risalelerine müsadere kararı verdi. Temyiz Mahkemesi bu iki kararı da bozdu. Afyon Mahkemesi Temyizin kararına uyarak Nurların beraatine karar verdi. Bu sefer Temyiz, usulde noksanlık yüzünden bozdu ve Eserlerin Diyanet İşlerince tetkikini istedi. Diyanet İşleri Müşavire Kurulunca bütün Eserler tetkik ettirildi. Neticede, Nurların Hakikatini bir derece belirten bir rapor verildi.

Ehl-i vukufun mezkûr raporuna istinaden Afyon Mahkemesi, Haziran 1956 tarihinde, ittifakla Nurların beraatine ve serbestiyetine karar verdi. Karar kat'ileşti. Artık bu tarihten sonra, merkez-i hükûmette, Risale-i Nur Mecmuları matbaalarda tab'edilmeye başladı.

Afyon hadisesi başlamadan evvel Diyanet İşleri Reisi Ahmed Hamdi, Said Nursî'den iki takım Risale-i Nur Eserlerini bir takımını Diyanet İşleri Kütübhanesine koymak, bir takımını da şahsına alikoymak için istemişti. Fakat hapis hadisesi çıktı, gönderilemedi. Üstad, hapisden sonra Emirdağ'a geldiği vakit, evvelce hazırlanan iki takımını tashih ederek Ahmed Hamdi'ye gönderdi ve aşağıdaki Mektubu kendisine yazdı:

Muhterem Ahmed Hamdi Efendi!

Bir Hâdise-i Ruhiyemi size beyan ediyorum:

Çok zaman evvel, zâtınız ve sizin mesleğinizdeki Hocaların, zarurete binaen, ruhsata tâbi ve Azîmet-i Şer'iyyeyi bırakan fikirlerine benim Fikirlerim muvafık gelmiyordu. Ben; hem onlara, hem sana hiddet ederdim. "Neden Azîmeti terkedip ruhsata tâbi oluyorlar?" diye Risale-i Nur'u doğrudan doğruya sizlere göndermezdim. Üç-dört sene evvel Kalbime, size karşı tenkidkârâne bir teessüf geldi. Birden ihtar edildi ki: "Bu senin eski Medrese arkadaşların olan başta Ahmed Hamdi gibi Zatlar, dehşetli ve şiddetli bir tahribata karşı "Ehvenüşşer" düsturiyle, bir kısım Vazife-i İlmiyyeyi, Mukaddesatın muhafazasına sarfedip tehlikeyi dörtten bire indirmeleri, onların mecburiyetle bazı ruhsatlarına ve

kusurlarına **إِنْ شَاءَ اللَّهُ كَفْفَرَتْ** olur" diye Kalbime şiddetle ihtar edildi.

Ben dahi sizleri ve sizin gibilerini, o vakitten beri yine eski Medrese Kardeşlerim ve Ders arkadaşlarım diye hakikî Uhuvvet nazarıyle bakmağa başladım. Onun için benim bu şiddetli tesemmüm hastalığım vefatımla neticelenmesi düşüncesiyle, Nurlara, benim bedelime hakikî Sahib ve Hâmi ve Muhib olacağımızı düşünerek ve üç sene evvel sizin ısrarla bir takım Risale-i Nur'u istemenize binaen vermek niyet etmiştim. Şimdi, -hem mükemmel değil, hem tamamı değil- Nur Şâkirdlerinden üç zâtın on beş sene evvel yazdıkları bir takımı, sizin için, şiddetli hastalığım içinde bir derece tashih ettim. Bu üç Zâtın kaleminin, benim yanımda on takım kadar kıymeti var. Senden başka bu takımını kimseye vermeyecektim. Buna mukabil onun mânevî fiati üç şeydir.

Birincisi: Siz, -mungkin olduğu kadar- Diyanet Riyaseti'nin şubelerine, mümkünse eski harf, değilse yeni harf ile ve Has arkadaşlarından tashihe yardım için birisi başda bulunmak şartıyla memleketteki Diyanet Riyaseti'nin şubelerine yirmi otuz tane teksir

ederek göndermektir. Çünkü, hâricî dinsizlik cereyanına karşı böyle Eserleri neşretmek Diyanet Riyaseti'nin vazifesidir.

İkincisi: Mâdem Nur Risaleleri Medrese malıdır. Siz de Medreselerin hem esası, hem başları, hem Şâkirdleriniz; Onlar, sizin hakikî malınızdır.

Üçüncüüsü: Tevafuklu Kur'anımız -mümkünse- fotoğraf matbaasiyle tab'edilsin ki, Tevafukdaki Lem'a-i İ'caziyye görünsün.

Said Nursî

* * *

BEDİÜZZAMAN SAİD NURSİ'NİN VE TALEBELERİNİN 1950'DEN SONRA YAZDIĞI MEKTUBLARDAN BAZILARI

Demokratların Ezân-ı Muhammedîyi Arapça Olarak Okunmasına Müsaade Etmeleri Dolayısıyle Yazılan Bir Hasbihal

Aziz Siddîk Kardeşlerim,

Evvelâ: Hem sizin, hem bu memleketin, hem Âlem-i İslâmın mühim Bayramlarının mukademesi ve bu memlekette Şeâîr-i İslâmiyenin parlamasının bir müjdecisi olan Ezân-ı Muhammedînin kemal-i ferahla onbinler Minarelerde okunmasını tebrik ediyoruz. Ve seksen küsûr sene bir İbadet ömrünü kazandıran Ramazan-ı Şerifteki İbadet ve Dualarınızın

makbuliyetine **آمين** diyerek, Rahmet-i İlâhiyyeden, her bir Gece-i Ramazan, bir Leyle-i Kadir hükmünde sizlere Sevab kazandırmamasını niyaz ediyoruz. Bu Ramazanda şiddetli zâfiyet ve hastalığımdan tam çalışmadığımдан, sizlerden mânevî yardım rica ediyorum.

Said Nursî

* * *

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

Âlem-i İslâm Merkezlerindeki Mübârek Müslüman Kardeşlere,

Sizleri, bütün Ruh u Canımızla tebrik ediyoruz. Eserleriyle Fuhul-i Ulemanın ve Fuhul-i Müfessirîn en yükseği olan Bediüzzaman Hazretlerine, kıymettar ve mübârek bir Mücahid Âlim tarafından yazılmış olan bir tebriki takdim etmiştık.

Bediuzzaman Hazretlerinin bizlere yazdığı cevabî Mektublarında, o kıymettar, bînâzîr Üstad Bediuzzaman Hazretleri, sizleri binlerle tebrik etmiş ve Anadolu'da Kur'ân ve Îman Kahramanlarının halefleri olan Nurcularla, Arabistan'daki Hakikat-ı Kur'âniyyeye müteveccih İslâmları, iki Kardeş olarak Hizbül Kur'ânın Dairesi içinde çok saflardan iki mütevafik ve müterafik saf teşkil ettiklerini müjdelemiştir. Ve o Mü'min Kardeşlerimizin Risale-i Nur'la ciddî alâkalariyle beraber, bir kısmını Arapçaya tercüme edip neşretmek niyetlerinizden fevkâlâde memnun olduklarını ve mübarek İslâm Cemaatlerinin Urfa'daki Nur Şâkirdleriyle ve Nur Eczalariyle himayetkârâne alâkadar olmasını yazmaklığımizi bizlere emretmiş bulunuyorlar.

Ey aziz ve necib kavm-i Arabin nûranî âzaları! Tarihin a'makîna gömülen ve mâziden istikbale atlayan Ecdatlarımıza, bu Millet-i İslâmi parçalamak için bin dörtüz senedenberi hücum eden küffar orduları, en nihayet Birinci Harb-i Umumî'de emellerine muvaffak oldular. Türk ve Arap iki hakikî Müslüman Kardeşin bin senelik sarsılmayan Muhabbetlerini pek çok desiselerle, yalanlarla söndürdüler. Ehl-i İslâmin ve nev-i beşerin Medar-ı Fahri ve bütün mevcudatın Sebeb-i Hilkati ve bütün Füyuzat-ı İlâhiyenin mazhari o âlî Peygamberin Ravza-i Mutahharesine yüzler sürmek için pek büyük bir İştiyakî Kalblerinde yaşattıklarına tahammül edemediler. O âlî Peygamber-i Zîşanın küçük bir İltifatına mazhar olmak için, Ruhlarına varıncaya kadar her şeylerini fedâ ettiklerini hazmedemediler. Bin dörtüz senedenberi zeminin yüzünde, zamanın sahifeleri üzerinde ve Şehidlerin ve Gazilerin beyaz Kılıнç Kalemleriyle kırmızı mürekkepleriyle yazıp tarihe emanet bıraklıklar medar-ı iftiharları muhteşem Yazlarını Müslümanlara unutturmak istediler. Bu azimle yürüyen o amansız düşmanlar, pek acı işkenceler altında ezdikleri Türk ve Arab bu iki Kardeşî, bir daha İttihad etmemek için en müthiş muahedelerin zincirleriyle bağladılar. Çelik zincirler altında senelerle inlettirdiler. Her türlü şenaati Müslümanlığa icra ettiler.

Heyhât! Înayet-i İlâhiyenin tekrar Yar olacağını, Risale-i Nur gibi pek büyük ve pek hârika bir Tefsir-i Kur'ânla ve Onun âlî Müellifi Bediuzzaman'la, Müslümanlığın büyük Zaferini bilemediler ve göremediler. O Eserler ki, Vahdaniyyet-i İlâhiyye ile Risalet-i Muhammediyyeyi

(A.S.M.) ve Hakikat-ı Haşriyyeyi o kadar kuvvetli ve Hakikatlı Bürhanlarla o kadar parlak bir surette isbat ediyor ki; şimdiye kadar hiçbir feylesof, hiçbir Âlim karşısına çıkıp itiraz edememiş.

Biz Türkler, Seyyidleri kesretle içinde bulunan ve necib Kavm-i Arab olan sizlere ve sizin Ecdatlarınız olan Sahabe-i Güzin'e, Allah namına, Peygamber-i Zîşan hesabına sonsuz bir Sevgiyi ve nihayetsiz bir Hürmeti daima Kalbimizde, Ruhumuzda besliyoruz ve yaşatıyoruz. O Âlî Peygamber-i Zîşan için ve Onun âlî Dini için, başta Ruhumuz ve her şeyimizi fedaya hazırlız.

Cenab-ı Hakkın Lütf u Kereminden büyük bir ümit ile yalvarıp istiyoruz ki; Sevgili Üstadımız Bediüzzaman Hazretlerinin verdikleri haber-i beşaretle, Türk ve Arab iki hakikî Kardeş millet **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** yakın bir âtide İttihad edecek. Ve o İttihad sayesinde, o müthiş düşmanların Müslümanlar içine saçıkları fesat tohumları kendi yüzlerine atılacak. Ve zincirler altında inleyen dörtüz milyon Müslümanlık, yeniden Hayat-ı Kudsiyye-i İslâmiyye ile, nev-i beşerin başına geçip, sulh ve Müsalemet-i Umumiyyeyi temin edecek, **إِنْ شَاءَ اللَّهُ**.

Risale-i Nur'un âciz bir Şâkirdi
HUSREV

* * *

Risale-i Nur'un Vatana, Millete Ve İslâmiyet'e Büyük Hizmetini Kabûl Ve Takdir Eden Başvekil Adnan Menderes'e Üstad'ın Yazdığı Bir Mektup.

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Ben, çok hasta olduğum ve siyasetle alâkasız bulunduğu halde, **Adnan Menderes gibi bir İslâm Kahramanı** ile bir sohbet etmek isterdim. Hal ve vaziyetim görüşmeye müsaade etmediği için; o surî konuşmak yerine bu Mektub benim bedelime konuşsun diye yazdım.

Gayet kısa birkaç Esası, İslâmiyetin bir Kahramanı olan Adnan Menderes gibi dindarlara beyan ediyorum.

Birincisi: İslâmiyetin pekçok Kanun-u Esâsından birisi

وَلَا تَنْزِرُ وَارِثَةً وَذُرَّ أخْرَى Âyet-i Kerîmesinin Hakikatidir ki;

Birisinin cinayetiyle, başkaları akraba ve dostları mes'ul olamaz. Halbuki, şimdiki siyaset-i hâzırada particilik tarafdarlığı ile, bir câninin yüzünden pekçok mâsumların zararına rıza gösteriliyor. Bir câninin cinayeti yüzünden taraftarları veya hukukcuları dahi şeni' gıybetler ve tezyifler edilip bir tek cinayet yüz cinayete çevrildiğinden, gayet dehşetli bir kin ve adaveti damarlara dokundurup, kin ve garaza ve mukabele-i bilmisile mecbur ediliyor. Bu ise, hayat-ı içtimaiyeyi tamamen zîr ü zeber eden bir zehirdir ve hariçteki düşmanların parmak karıştırmalarına tam bir zemin hazırlamaktır. İran ve Mısır'daki hissedilen hâdise ve buhranlar, bu esastan ileri geldiği anlaşılıyor. Fakat, onlar burası gibi değil; bize nisbeten pek hafif, yüzde bir nisbetindedir. -Allah etmesin- bu hal bizde olsa, pek dehşetli olur.

Bu tehlikeye karşı çare-i yegâne: Uhuvvet-i İslâmiyeyi ve esas İslâmiyet Milliyetini o kuvvetin temel taşı yapıp, mâsumları himaye için, cânilerin cinayetlerini kendilerine münhasır bırakmak lâzımdır.

Hem emniyetin ve âsâyışın temel taşı, yine bu Kanun-u Esâsîden geliyor. Meselâ: Bir hanede veya bir gemide bir mâsum ile on câni bulunsa, hakikî Adaletle ve emniyet ve âsâyış Düstur-u Esasî ile, o mâsumu kurtarıp tehlikeye atmamak için, gemiye ve haneye ilişmemek lâzım; tâ ki mâsum çıkışcaya kadar.

İşte bu Kanun-u Esasî-i Kur'ânî hükmünce, âsâyış ve emniyet-i dahiliyeye ilişmek, on câni yüzünden doksan mâsumu tehlikeye atmak Gazab-ı İlâhiyyenin celbine vesile olur. Mâdem Cenâb-ı Hak bu tehlikeli zamanda bir kısım hakikî dindarların başa geçmesine yol açmış, Kur'an-ı Hakîm'in bu Kanun-u Esasîsini kendilerine bir Nokta-i İstînad ve onlara garazkârlık edenlere karşı siper yapmak lâzım geldiğini zaman ihtar ediyor.

İslâmiyetin ikinci bir Kanun-u Esasısı şu Hadîs-i Şeriftir :

سَيِّدُ الْقَوْمِ خَادِمُهُمْ

Hakikatiyle memuriyet bir Hizmetkârlıktır; bir hâkimiyet ve benlik için tahakküm âleti değil. Bu zamanda Terbiye-i İslâmiyenin noksaniyetiyle ve Ubûdiyetin zâfiyetiyle benlik, enanîyet kuvvet bulmuş. Memuriyeti, Hizmetkârlıktan çıkarıp, bir hâkimiyet ve müstebidane bir tahakküm ve mütekebbirane bir mertebe tarzına getirdiğinden, abdestsiz, kiblesiz Namaz kılmak gibi; Adalet olmaz esasiyle de bozulur ve Hukuk-u İbad da zîr ü zeber olur. Hukuk-u İbad, Hukukullah hükmüne geçemiyor ki Hak olabilisin; belki nefsanî haksızlıklara vesile olur.

Şimdi, Adnan Menderes gibi, İslâmiyet'in ve Dîn'in icablarını yerine getireceğiz diye ve mezkûr iki Kanun-u Esasîyeye karşı muhalefet edip tam ziddîne olarak iki dehşetli cereyan, gayet büyük rüşvet ile halkları aldatmak ve ecnebilerin müdahalesine yol açmak vaziyetinde hücum etmek ihtimali kuvvetlidir.

Birisı: Birinci Kanun-u Esasîye muhalif olarak, bir câni yüzünden kırk mâsumu kesmiş; bir köyü de yakmış. Bu derecede bir istibdad-ı mutlak, her nefsin zevkine gelecek me'muriyete bir hâkimiyet suretinde rüşvet vererek, dindar hürriyetperverlere hücum ediliyor.

İkinci Hükum da: İslâmiyet Milliyet-i Kudsiyesini bırakıp -evvelkisi gibi- bir câni yüzünden yüz mâsumun hakkını çiğneyebilen, zâhiren bir milliyetçilik ve hakikatta ırkçılık damariyle, hem hürriyetperver, dindar Demokratlara, hem bütün bu vatandaki yüzde yetmiş sair unsurlardan bulunanlara, hem hükûmet aleyhine, hem bîcâre Türkler aleyhine, hem Demokratın tâkip ettiği siyaset aleyhine çalışarak ve serseri ve enanîyetli nefislere gayet zevkli bir rüşvet olarak, bir ırkçılık kardeşliği veriyor. O zevkli kardeşliğin içinde o zevkli faideden bin def'a daha ziyade hakikî Kardeşleri düşmanlığa çevirmek gibi acib tehlikeyi, o sarhoşluğuyla hissedemiyor. Meselâ: İslâmiyet Milliyeti ile dörttyüz milyon hakikî

Kardeşin, her gün **اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِلْمُؤْمِنِينَ وَ الْمُؤْمِنَاتِ** Dua-yı Umumîsi ile mânevî yardım görmek yerine, ırkçılık dörttyüz milyon mübarek Kardeşleri, dörttyüz serseriye ve lâubalilere yalnız dünyevî ve pek cüz'î bir menfaati için terk ettiriyor. Bu tehlike; hem bu vatana, hem hükûmete,

hem de dindar Demokratlara ve Türkler'e büyük bir tehlikedir ve öyle yapanlar da hakikî Türk değillerdir. Necib Türkler, böyle hatâdan çekinirler. Bu iki tâife herseyden istifadeye çalışıp, dindar Demokratları devirmeye çalışıkları ve çalıştırıldıkları, meydandaki âsar ile tahakkuk ediyor. Bu acip tahribata ve bu iki kuvvetli muarızlara karşı, kirk Sahabe ile dünyanın kırk devletine karşı meydan-ı muarazaya çıkan ve galebe eden ve bin dört yüz sene zarfında ve her asırda üç yüz, dört yüz milyon Şâkirdi bulunan Hakikat-ı Kur'aniyenin sarsılmaz kuvvetine dayanmak ve onun içindeki dünyevî ve Uhrevî Saadet-i Ebediyenin zeklerine o câzibedar Hakikatla beraber Nokta-i İstinad yapmak, o mezkûr muarızlarına ve hem dahil ve hariçteki düşmanlarına karşı en lâzım ve elzem ve zarurî bir çare-i yegânedir. Yoksa, o insafsız dahilî ve haricî düşmanlarınız, sizin bir cinayetinizi binler yapıp ve eskilerin de cinayetlerini ilâve ederek, başkaların başına yükledikleri gibi, size de yükleyeceklər. Hem size, hem vatana, hem millete telâfi edilmeyecek bir tehlike olur. Cenâb-ı Hak, sizleri, İslâmiyet lehindeki Hizmetlerinizde muvaffak ve mezkur tehlikelerden muhafaza eylesin diye, ben ve Nurcu Kardeşlerimiz, yapacağınız Hizmete ve mezkûr Hakikati kabul etmenize mukabil Dua etmeye karar vereceğiz.

Üçüncüüsü: İslâmiyet'in hayat-ı içtimaiyeye dair bir Kanun-u Esasîsi dahi bu Hadîs-i Şerîfin

الْمُؤْمِنُ لِلْمُؤْمِنِ كَالْبَيْانُ الْمَرْضُوِصِ يَشُدُّ بَعْضَهُ بَعْضًا

Hakikatidir. Yâni, hariçteki düşmanların tecâvüzlerine karşı, dahildeki adâveti unutmak ve tam Tesanûd etmektedir. Hattâ, en bedevî tâifeler dahi bu Kanun-u E

sasînin menfaatini anlamışlar ki; hariçte bir düşman çıktıgı vakit, o taife birbirinin babasını, kardeşini öldürdükleri halde; o dahildeki düşmanlığı unutup, hariçteki düşman def oluncaya kadar Tesanûd ettikleri halde; binler teessüflerle deriz ki; benlikten, hodfüruşluktan, gururdan ve gaddar siyasetten gelen dahildeki taraf girane fikriyle kendi tarafına şeytan yardım etse, Rahmet okutacak, muhalifine Melek yardım etse lânet edecek gibi hâdisatlar görünüyor. Hatta bir Sâlih Âlim, fîkr-i siyâsîsine muhalif bir büyük Sâlih Âlimi tekfîr derecesinde giybet ettiği ve İslâmiyet aleyhinde bir zindiği, onun fîkrine uygun ve tarafdar olduğu için

hararetle sena ettiğini gördüm ve şeytandan kaçar gibi, otuzbeş seneden beri siyaseti terkettim.

Hem şimdi birisi; hem Ramazan-ı Şerife, hem Şeair-i İslâmiyeye, hem bu Dindar Millete büyük bir cinayeti yaptığı vakit, muhaliflerinin, onun o vaziyeti hoşlarına gittiği görüldü. Halbuki, küfre rıza kûfîr olduğu gibi; dalâlete, fiska, zulme rıza da, fisktir, zulümdür, dalâlettir.

Bu acip halin Sırrını gördüm ki; kendilerini, millet nazarında ettikleri cinayetlerinden mâzur göstermek damariyle, muhaliflerini, kendilerinden daha dinsiz, daha câni görmek ve göstermek istiyorlar.

İşte bu çeşit dehşetli haksızlıkların neticeleri pek tehlikeli olduğu gibi, içtimâi ahlâkı da zir ü zeber edip, bu vatan ve millete ve Hâkimiyet-i İslâmiyeye büyük bir su'-i kasd hükmündedir.

Daha yazacaktım, fakat bu üç nokta-i esasiyeyi şimdilik dindar hürriyet-perverlere beyan etmekle iktifa ediyorum.

Said Nursî

* * *

Adnan Menderes'e gönderilmek niyetiyle evvelce yazılan içtimâî hayatımıza ait bir Hakikatün Hâsiyesini tekrar takdim ediyoruz.

Hâsiye: Eskilerin lüzumsuz keyfi kanunları ve su'-i istimalleri neticesinde, belki de tahrikleriyle zuhur eden Ticanî mes'elesini dindar Demokratlara yüklememek ve Âlem-i İslâm'ın nazarında Demokratları düşürmemenin çâre-i yegânesi kendimce böyle düşünüyorum: Ezan-ı Muhammedî'nin (A.S.M.) Neşriyle Demokratlar on derece kuvvet bulduğu gibi; Ayasofya'yı, beşyüz sene devam eden Vaziyet-i Kudsiyesine çevirmek ve hâlen İslâm'da çok hüsn-ü te'sir yapan ve bu vatan ahalisine Âlem-i İslâm'ın hüsn-ü teveccühünü kazandıran, yirmisekiz sene mahkemelerin muzır cihetini bulamadıkları ve beş mahkeme de beraetine karar verdikleri Risale-i Nur'un resmen serbestîsini dindar Demokratlar ilân etmeli ve bu yaraya bir nevi merhem vurmalıdırular. O vakit Âlem-i İslâm'ın teveccühünü kazandıkları gibi, başkalarının zâlimane kabahatları onlara yüklenmez fikrindeyim. Dindar Demokratlar, hususan Adnan Menderes gibi zatların hatırları için, otuzbeş seneden beri terk ettiğim siyasete bir iki saat baktım ve bunu yazdım.

Said Nursî

* * *

Ankara'daki Nur Talebelerinin Bir Mektubu

Aziz Sıddık Kardeşlerimiz,

Mektubunuzdan, İslâm Güneşinin bir ziyasını sezer gibi olduk. Yüzlerce senedenberi İnsaniyet aleyhine, İslâmiyet zararına mütecaviz fikir neşreden ehl-i küfrün tahriblerini tamir için ortaya atılan Risale-i Nurun - sizlerin Mektubunuzdan- gençlerin arasına yayıldığını sezdim. Ebedî Hayat yolunun hakperest yolcuları, hayâlî boş lâfları terkedip, Risale-i Nurla küfür tohumlarını eriteceklerdir. Nur'un Talebeleri, Ehl-i Kalb ve İmanın hakikî Kardeşleridirler. Siz Kardeşlerimizin Mektubları, bizlere hız veriyor ve verecek. Kur'ânın Tefsiri olan Risale-i Nur, bize dalâlette kalmanın ve küfürle mücadele etmemenin bu zamanda büyük ahmaklık olduğunu bildiriyor. Komünistliğin, anarşistliğin, masonluğun kuvvet kazandığı bir devirde en mühim bir Vazife, Nur'a Hizmet etmek ve Rıza'yı İlâhiyi tahsil için Onu isteyene vermektir. Bu en baş ve en ehemmiyetli, en kıymetli ve mübarek Vazifemizden bizi döndürmek isteyen en ağır hücumlar dahi, bizlerin hızını arttıracaktır. Risale-i Nur bize öğretiyor ve isbat ediyor ki: Bu dünya, bir misafirhanedir. Ebedî Hayatı isteyenler, misafirhanedeki vazifelerine dikkat gösterdikleri nisbetté memnun edilirler. Demek ki şimdi en esaslı Vazifemiz bataklıktan kurtulmak isteyen Ehl-i Dinin; karanlıktan usanmış, gıdasız kalmış Kalblerin yardımına koşmak, kendimizden başlayarak Nur'un Dellâlliğini yapmaktadır. Bilhassa ve bilhassa şurası çok ehemmiyetli ve pek mühimdir ki, en başta ve en evvel Risale-i Nur'u dikkat ve Tefekkürle devamlı olarak okumak ve o muazzam Eser Külliyatındaki Kur'ân ve İman Hakikatleriyle kendimizi teçhiz etmek ve bu esas ve şartlarla, o hârika Eser Külliyatını bir an evvel ikmal etmektir. İşte bu Nimet-i Uzmâya nail olan her genç ve herkes, bire yüz, bin kuvvetinde, kendine, vatan ve milletine faideli olur. Vatan, millet, gençlik ve Âlem-i İslâm çapında Hizmet edebilecek bir vaziyete gelebilir. Bunun için, başta Hazret-i Üstadımız Bediüzzaman ve Onun Hakikî ve İhlâslı Talebeleri olmaya lâyik sizlerden Dua istirham ediyoruz ki, Risale-i Nur'un Mecmualarını bir an evvel temin edelim, arayalım, bulalım, dikkat, Tefekkür ve İhlâsla okuyalım. Kur'ân ve İman Hizmetine bu vaziyette koşalım.

Risale-i Nur'un bu asırdaki makbuliyetine işaret eden deliller fazla-sıyla mevcut olduğuna göre, İnsaf sahibi her Mü'min Kardeşimiz, Onun tabiî bir yardımcısıdır.

Hem madem, Risale-i Nur bu asra has hususiyetler taşıyor, hem madem, binlerce Âlimlerin takdirleriyle karşılanıyor; hem madem, Kur'ânın Dellâlılığını yapan Kahraman Üstad, eşine rastlanmayacak bir mükemmeliyetle, dürüst adımlarla, hakikî prensiplerle, bütün hayatını Îman ve İslâmiyete vakfetmiş, dünyevî hiçbir menfaat aramadan sîrf Allah Rûzâsi uğruna çalışmıştır; hem mâmâm, bütün kuvvetiyle Nur Talebeleri de, Îman ve İslâmiyete Ehl-i Sünnet Dairesinde Hizmet için hayatlarını dahi çekinmeden veriyor ve süflî menfaat peşinde değildirler ve madem yüz binlerce Nur Talebeleri bütün tazyik ve tehditlere rağmen bu Hakikati fiilen isbat etmişler; hem her Talebe, bugün cereyan eden bâtil felsefeyi akidelerine, hakikî, mantıkî cevablar vermek üzere yetişmişler ve yetişiyorlar; hem her ihtiyacımıza Kur'ân cevab veriyor, Onda lâzım olan her Hakikat sarîh olarak vardır ve madem Kur'ân, en güzel şekilde Ders veren Allahın Hediyesi, bir Nuru ve Rahmetidir.. öyle ise, bu Hazine-i Rahmeti ve Menba-i Hakikati Ders veren ve hakikî surette gençliğin ve avâmin anlayabileceği bir şekilde bildiren Risale-i Nur'u, Dikkat ve Tefekkürle ve devamlı olarak müsait vakitlerimizi boşâ gidermeden okumak ve yazmak en büyük İbadet ve Zevk kaynağıdır. Hal ve istikbalin ve biz gençlerin, çok leziz ve iştâyakla alacağı gayet nâfi ve vâfi bir İlâç ve bir Tiryaktır, bir mânevî Kurtarıcidır. Bu kat'î Hakikatlar meydanda iken, Ona bütün kuvvetimizle sarılmamak, baştan aşağı Risale-i Nur'u tetkik etmemek, alâkadar olmamak ancak gafletin eseri olabilir.

Hem, kim Hakikat peşinde koşuyorsa, Risale-i Nur'dan Ders alması lâzımdır. Ve Nur yolunda giden her münevver, hakikî Saadete kavuşacak ve yeryüzünün mahiyetini derkedecektir diye, biz Ankara Nur Talebeleri dahi İttifak ediyoruz. Ebedî Hayat hazinesini gösteren Kur'ân-ı Hakîmin Nuru olan Risale-i Nur, elbette bir zaman dünyayı çınlatan Nurlu Sesini yükseltecektir.

Madem İslâm Âlimleri -Hadîs-i Şerife göre- dünya ikbal ve heveslerinin peşinde koşmadıkça, Peygamberlerin en emin Vârisleridirler. Biz de Risale-i Nur'u, Onun tam Vârisi biliyoruz. Risale-i

Nur'un Şahs-ı Mânevîsi, hakikî Vâris olmanın esasını yaşamış ve yaşıyor. Onun karşısına çıkan körler ve sağırlar ve hissiz gafiller küçüleceklerdir. Böyle muazzam bir olgunluğa sahib olan Risale-i Nur, elbette bütün feylesofları, dünya İlim ve Hak Erbabını çağıracak ve her Akl-ı Selim ve Kalb-i Kerim olan mübarek İnsanları Talebesi yapacak. Bu da **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** uzakta değil, yakında tahakkuk edecektir. Dünya, ekseri feylesofların ve Âlimlerin dediği gibi, yepeni bir oluşun eşigidir. Dünya, Nurunu arıyor. Hakikat şairi Mehmet Âkif:

**O Nuru gönder İlâhî asırlar oldu yeter!
Bunaldı milletin âfakı bir sabah ister.**

diye, işte bu Nura işaret ettiği, bugün bizce bir Hakikattir.

Aziz Kardeşlerimiz,

Risale-i Nur'a lâyık olacak şekilde çalışmamız için bize de Dua ediniz ki, Ankara muhiti, bizi içine alıp eritmesin. Nur, her ne kadar karanlığı gideriyorsa da, yine Onu görecek göz, anlayacak kafa lâzım. Böyle bir muhitte, gözlerimize perde inmesin. Biz biçimelere Dua ediniz. Allah hepimizi Risale-i Nur'a sarılmakla Aziz Din-i Mübinimize Hizmet edenlerden eylesin; **أَمِينٌ**...

Bir Kardeşimiz dedi ki: Bugün, Sabah Namazından sonra şu mîralar mülhem oldu, Kardeşlerimize bildirelim.

**Dinim İslâm, Kitabım Kur'an, İmanım hakdır.
Bu uğurda can vermek, ebedî yaşamaktır.**

Sizleri Çok Seven
Ankara Üniversitesi Nur Talebeleri

Tâhliller

Uzun bir ayrıldıktan sonra,

Belki yirmi yedi, yirmi sekiz sene oldu Üstadı görmeyeli. Onu görmek, mübarek simasını doya doya seyretmek için her zaman gidip ziyaret etmek istedigim halde meşguliyetten bir türlü vakit bulamadım. Fakat o Kalblerde yaşadığı için, mânevî varlığı ile daima beraberdik. Bu, gönüllerdeki iştayı bir dereceye kadar tatmin etmez miydi? Kendisini görüp kucaklaştığımız zaman, Onun nuranî simasının verdiği zevk, maddî hasretin de ne kadar büyük olduğunu gösterdi.

Üstadla tanışmamız kırk seneyi geçti. O zamanlar hemen her gün idarehaneye gelir; Âkifler, Naim'ler, Ferid'ler, İzmirli'lerle birlikte saatlerce tatlı tatlı musahabelerde bulunurduk. Üstad, kendine mahsus şivesiyle yüksek ilmî meselelerden konuşur, Onun, konuşmasındaki Celâdet ve Şehamet bizi de heyecanlandırırırdı. Harikulâde fitri bir Zekâ, İlâhî bir Mevhibe. En mu'dil meselelerde, zekâsının Kudret ve Azameti kendisini gösterir. Daima işleyen ve düşünen bir kafa. Nakillerle pek meşgul değil. Onun Rehberi yalnız Kur'ân. Bütün Feyiz ve Zekâ kaynağı bu. Bütün o Lem'alar, doğrudan doğruya bu kaynaktan nebean ediyor. Bir Müctehid, bir İmam kadar Rey sahibi. Kalbi bir Sahabî kadar İmanla dolu. Ruhunda Ömer'in şehameti var. Yirminci Asırda Devr-i Saadeti nefsinde yaşatan bir Mü'min, bütün hedefi İman ve Kur'ân.

İslâmın Gayet-ül-Gayesi olan "Tevhid" ve "Allaha İman" Esası, Onun ve Risale-i Nur'un en büyük umdesidir. Devr-i Saadette, Müslümanlığın ilk kuruluş zamanlarında olsaydı, Hazreti Peygamber, Kâbe'deki putların parçalanması Vazifesini Ona verirdi. Şirk'e ve putperestlige o derece düşmandır.

Mücahede ile, gönüllerde Îman ve Kur'ân Hakikatlerini yerleştirmek için geçen uzun, bir asra yakın bir ömür. Fazilet ve Şehametle geçen bir ömür. Harb meydanlarında, Mücahidlerin önünde, Kılıç Elinde, dimdik ayakta düşmana saldırın bir Kahraman. Esarette, düşman kumandanına karşı koyan bir Kahraman. İdam sehpasında, düşman kumandanını düşündüren, insafa getiren bir Kahraman...

Millet ve memleket için canını vermekten zerre kadar çekinmeyen bir Fedai. Fitnenin, bozgunculuğun en müthiş düşmanı. Milletin menfaati için, her türlü zulme, işkenceye tahammül ediyor. Ona zulmedenlere beddua bile etmez. Onu zindanlara atanlara, ancak salâh ve Îman temenni eder. Gaye uğrunda ölüm, Onun için basit bir şeydir.

Kendisi bir çanak çorba, bir bardak su, bir lokma ekmekle tegaddi eder. Elbiseleri pek basit ve fakiranedir. Beyaz Amerikan bezinden pamuklu bir hırka. Çamaşırını kirlenmeden değiştirir ve temizletir. Temizliğe fevkalâde itina eder. Kâğıt parayı tutmaz ve üstünde taşımaz. Mâmelek nâminâ dünyada hiçbir şeyi yok. Kendi için yaşamaz, cemiyet için yaşar.

Yapısı ufak tefektir, fakat heybetlidir, haşmetlidir. Gözleri birer Şems-i Tâban gibi Nur saçar. Bakışları şâhânedir. Maddeten, belki dünyanın en fakir adamıdır; fakat mânevîyat Âleminin Sultanıdır.

Seksen küsûr senenin âlâmî yüzünde bir buruşuk yapamamış, yalnız saçlarını ağartmıştır. Rengi, pembe beyazdır. Sakalı yoktur. Bir delikanlı kadar zindedir. Halim ve selimdir. Fakat heyecana geldiği zaman bir arslan tavrı alır, iki dizinin üstüne doğrular, bir şâhenşâh gibi konuşur.

En sevmediği şey siyasettir. 35 senedir bir gazeteyi eline almış değildir. Dünya şunu ile alâkasını kesmiştir. Akşam Namazından sonra ferdası ögleye kadar kimseyi kabul etmez, İbadetle meşgul olur. Pek az uyur. Talebelerini de siyasetten şiddetle meneder. Memleketin her tarafında 600 bini mütecaviz, belki bir milyonu bulan Talebeleri memleketin en Faziletlidir. Üniversitenin muhtelif Fakültelerinde müsbet İlimler tahsil eden Şâkirdleri pek çoktur, yüzlercedir, binlercedir. Hiçbir Nur Talebesi yoktur ki, sınıfının en Faziletlisi, en çalışkanı olmasın. Memleketin her tarafında bulunan

bu yüzbinlerce Risale-i Nur Talebesinden hiçbirinin, hiçbir yerde âsayışı muhil hiçbir hareketi, hiçbir vak'ası yoktur. Her Nur Talebesi, hükümetin, Nizam ve İntizamın tabîî birer muhafizidir; âsâyışın mânevî bekçisidir.

İstanbul seyahatinden muztarib olup olmadığını sordum:

- Bana ıztırab veren, dedi, yalnız İslâmin mâruz kaldığı tehlikelerdir. Eskiden tehlikeler hariçten gelirdi; onun için mukavemet kolaydı. Şimdi tehlike içерiden geliyor. Kurt, gövdenin içine girdi. Şimdi, mukavemet güçleştî. Korkarım ki cemiyetin bünyesi buna dayanamaz.. çünkü düşmanı sezmez. Can damarını koparan, kanını içen en büyük hasmını dost zanneder. Cemiyetin basiret gözü böyle körleşirse, İman Kalesi tehlike-dedir. İşte benim ıztırabım, yegâne ıztırabım budur. Yoksa şahsımın mâruz kaldığı zahmet ve meşakkatleri düşünmeye bile vaktim yoktur. Keşke bunun bin misli meşakkate mâruz kalsam da İman Kalesinin istikbali Selâmette olsa!

- Yüzbinlerce İmanlı Talebeleriniz size âfî için ümit ve teselli vermiyor mu?

- Evet, büsbütün ümitsiz değilim...

.....

Dünya, büyük bir mânevî buhran geçiriyor. Mânevî temelleri sarsılan garb cemiyeti içinde doğan bir hastalık, bir veba, bir taûn felâketi gittikçe yeryüzüne dağılıyor. Bu müthiş sârî illete karşı İslâm cemiyeti ne gibi çarelerle karşı koyacak? Garbin çürümüş, kokmuş, tefessüh etmiş, bâtil formülleriyle mi? Yoksa İslâm Cemiyetinin ter ü taze İman Esasları ile mi? Büyük kafaları gaflet içinde görüyorum. İman Kalesini, küfrün çürük direkleri tutamaz. Onun için, ben yalnız İman üzerine mesaimi teksif etmiş bulunuyorum.

Risale-i Nur'u anlamıyorlar. Yahut anlamak istemiyorlar. Beni, skolastik bataklığı içinde saplanmış bir Medrese Hocası zannediyorlar. Ben, bütün müsbet İlimlerle, asr-ı hazır fen ve felsefesiyle mesgul oldum. Bu hususta en derin meseleleri hallettim. Hattâ bu hususta da bazı Eserler te'lif eyledim. Fakat ben, öyle mantık oyunları bilmiyorum. Felsefe düzenbazlıklarına da kulak vermem. Ben, cemiyetin iç hayatını, mânevî varlığını, Vicdan ve İmanını terennüm

ediyorum. Yalnız Kur'ânın tesis ettiği Tevhid ve Îman Esası üzerinde işliyorum.. ki İslâm Cemiyetinin ana direğî budur. Bu sarsıldıgi gün, cemiyet yoktur.

Bana, "Sen şuna buna niçin sataştın?" diyorlar. Farkında değilim. Karşında müthiş bir yanım var. Alevleri göklere yükseliyor. İçinde evlâdim yanıyor, Îmanım tutuşmuş yanıyor. O yanımı söndürmeye, Îmanımı kurtarmağa koşuyorum. Yolda biri beni kösteklemek istemiş de ayağım ona çarpmış. Ne ehemmiyeti var? O müthiş yanım karşısında bu küçük hâdise bir kıymet ifade eder mi? Dar düşünceler! Dar görüşler!

Beni, nefsinı kurtarmayı düşünen hodgâm bir adam mı zannediyorlar? Ben, cemiyetin Îmanını kurtarmak yolunda dünyamı da feda ettim, Âhiretimi de. Seksen küsûr senelik bütün hayatımda dünya zevki namına bir şey bilmiyorum. Büttün ömrüm harb meydanlarında, esaret zindanlarında, yahut memleket hapishanelerinde, memleket mahkemelerinde geçti. Çekmediğim cefa, görmediğim eza kalmadı. Divan-ı harblerde, bir câni gibi muamele gördüm; bir serseri gibi memleket memleket sürgüne yollandım. Memleket zindanlarında aylarca ihtilâttan menedildim. Defalarca zehirlendim. Türlü türlü hakaretlere mâruz kaldım. Zaman oldu ki hayattan bin defa ziyade ölümü tercih ettim. Eğer Dinim intihardan beni menetmeseydi, belki bugün Said toprakları altında çürümüş gitmişti.

Benim fitratım, zillet ve hakarete tahammül etmez. İzzet ve Şehameti İslâmiye beni bu halde bulunmaktan şiddetle men eder. Böyle bir vaziyete düşünce, karşısında kim olursa olsun, isterse en zalim bir cebbar, en hunhar bir düşman kumandanı olsa tezellül etmem. Zulmüni, hunharlığını onun suratına çarparım. Beni zindana atar, yahut idam sehpasına götürür.. hiç ehemmiyeti yoktur. -Nitekim öyle oldu- Bunların hepsini gördüm. Birkaç dakika daha o hunhar kumandanın kalbi, vicdanı zulümkarlığa dayanabilseydi Said bugün asılmış ve mâsumlar zümresine iltihak etmiş olacaktı.

İşte benim bütün hayatım böyle zahmet ve müşakkatle, felâket ve musibetle geçti. Cemiyetin Îmani, Saadet ve Selâmeti yolunda nefsimi, dünyamı feda ettim. Helâl olsun. Onlara beddua bile etmiyorum. Çünkü, bu sayede Risale-i Nur, hiç olmazsa birkaç yüzbin,

yahut birkaç milyon kişinin -adedini de bilmiyorum ya, öyle diyorlar. Afyon Savcısı beş yüz bin demişti. Belki daha ziyade- İmanını kurtarmağa vesile oldu. Ölmekle, yalnız kendimi kurtaracaktım, fakat hayatı kalıp da zahmet ve meşakkatlere tahammül ile bu kadar İmanın kurtulmasına Hizmet ettim. Allaha bin kere hamdolsun.

Sonra, ben Cemiyetin İman Selâmeti yolunda Âhiretimi de feda ettim. Gözümde ne Cennet sevdası var, ne Cehennem korkusu. Cemiyetin, yirmi beş milyon Türk cemiyetinin İmanı namına bir Said değil, bin Said feda olsun. Kur'ânımız yeryüzünde Cemaatsiz kalırsa Cenneti de istemem; orası da bana zindan olur. Milletimizin İmanını Selâmette görürsem, Cehennemin alevleri içinde yanmağa razıyorum. Çünkü vücidum yanarken, gönlüm gül-gülistan olur.

Hazret coşmuştu. Bir yanardağ gibi lâvlar saçıyordu. Bir fırtına gibi gönül denizini dalgalandırıyordu. Bir şelâle gibi haşmetli zemzemlerle Ruhun en derin noktalarına çarpiyordu. Çok heyecanlanmıştı. Millet kürsüsünde coşmuş bir Hatib gibi devam ediyor, Sözünün kesilmesini istemiyordu. Yorulduğunu hissettim. Bu heyecanlı bahsi değiştireyim, dedim.

- Mahkemedede sıkıldınız mı? diye sordum.

.....

Dinî Tedrisata, kadınlarımızın, muhterem hemşirelerimizin Terbiye-i İslâmiye dairesinde İffet ve Şerefelerini muhafaza etmelerine taraftar olmanın bir suç olduğunu dair kanunlarda bir madde var mı? "Kalbe gelen Hakikat" gibi tâbirleri de şahsî nüfuz temini maksadına delil göstermelerinin mânasını da bu İlîmle, hukukla meşgul doçentlerden sorarım.

Üstadla görüşmemiz çok uzamişti. Müsaade alıp ayrıldığım zaman vakit hayli geçmişti.

**1952
EŞREF EDİB**

Said Nur ve Talebeleri

Bahtiyar bir ihtiyar var. Etrafi, sekiz yaşıdan seksen yaşına kadar bütün nesiller tarafından sarılmış. Yaşlar ayrı, başlar ayrı, işler ayrı... Fakat bu ayrılıkta gayrılık yok! Hepsi bir şeye inanmış... Allaha... Âlemlerin Rabbi olan Allaha... Onun Ulu Peygamberine.. Onun Büyük Kitabına.. Kur'an henüz yeni Nâzil olmuş gibi, herkes aradığını bulmuş gibi bir hal var onlarda. Said Nur ve Talebelerini seyrederken, İnsan kendini âdetâ Asr-ı Saadette hissediyor. Yüzleri Nur, içleri Nur, dışları Nur... Hepsi huzur içindeler. Temiz, ulvî, sonsuz bir şeye bağlanmak, her yerde hâzır, nâzır olana, Âlemlerin yaratıcısına bağlanmak, o yolda yürümek, o yolun kara sevdalısı olmak... Evet!... Ne büyük Saadet!

Said Nur, üç devir yaşamış bir ihtiyar. Gün görmüş bir ihtiyar. Üç devir; Meşrutiyet, İttihad ve Terakki, Cumhuriyet. Bu üç devir büyük devrilişler, yıkılışlar, çökülüşlerle doludur. Yıkılmayan kalmamış! Yalnız bir adam var. O ayakta... Şark yaylalarından, Güneşin doğduğu yerden İstanbul'a kadar gelen bir Adam. İmanı sıradaglar gibi muhkem. Bu adam, üç devrin şerirlerine karşı İmanlı bağrını siper etmiş. Allah! demiş, Peygamber demiş, başka bir şey dememiş. Başı Ağrı Dağı kadar dik ve mağrur. Hiçbir zalim Onu eğememiş, hiçbir Âlim Onu yenememiş... Kayalar gibi çetin, müthiş bir irade... Şimşekler gibi bir zekâ... İşte Said Nur!... Divan-ı harbler, mahkemeler, ihtilâller, inkılâblar... Onun için kurulan idam sehpaları... Sürgünler... Bu müthiş Adamı, bu mânevîyat Adamını yolundan çevirememiş! O, bunlara Îmanından gelen sonsuz bir kuvvet ve cesaretle karşı koymuş. Kur'an-ı Kerîm'de "Înanıyorsanız muhakkak üstünsünüz" (Âl-i İmrân Sûresi âyet 139) buyuruluyor. Bu Allah Kelâmı, sanki Said Nur'da tecelli etmiş!

Mahkemelerdeki Müdafaalarını okuduk. Bu Müdafaalar bir nefs müdafası değildir; büyük bir Dâvânın Müdafaasıdır. Celâdet, cesaret, zekâ eseri, şaheseri...

Niçin Sokrat bu kadar büyütür? Bir Fikir uğruna hayatı hakîr gördüğü için değil mi? Said Nur en az bir Sokrat'tır; fakat İslâm düşmanları tarafından bir mürteci, bir softa diye takdim olundu. Onlara göre büyük olabilmek için ecnebi olmak gerek. O, mahkemelerden mahkemelere sürüklendi. Mahkûmken bile hükmediyordu.

O haphanelerden haphanelere atıldı. Haphaneler, zindanlar Onun sayesinde Medrese-i Yûsufiye oldu. Said Nur zindanları Nur, gönülleri Nur eyledi. Nice azılı kaatiller, nice nizam ve ırz düşmanları, bu İman Âbidesinin karşısında eridiler; sanki yeniden yaratıldılar. Hepsi halim selim Mü'minler haline hayırlı vatandaşlar haline geldiler... Sizin hangi Mektebleriniz, hangi terbiye sistemleriniz bunu yapabildi, yapabilir?

Onu diyar diyar sürdürdüler. Her sürgün yeri, Onun öz vatanı oldu. Nereye gitse, nereye sürülse, etrafi saf, temiz Mü'minler tarafından sarılıyordu. Kanunlar, yasaklar, polisler, jandarmalar, kalın haphane duvarları, Onu Mü'min Kardeşlerinden bir an bile ayıramadı. Büyük mürşidin, Talebeleriyle arasına yiğilan bu maddî kesafetler; Din, Aşk, İman sayesinde Letafetler haline geldiler. Kör kuvvetin, ölü maddenin bu tahdit ve tehditleri, Ruh Âleminin ummanlarında büyük dalgalar meydana getirdi. Bu dalgalar, köy odalarından başlayarak, yer yer her tarafı sardı; üniversitelerin kapılarına kadar dayandı.

Yıllardır Mukaddesatları çiğnenmiş vatan çocukları, mahvedilen nesiller, İmana susayanlar; Onun yoluna, Onun Nuruna koştular. Üstadın Nur Risaleleri elden ele, dilden dile, ilden ile ulaştı, dolaştı. Genç - ihtiyar, cahil - münevver, sekizinden seksenine kadar herkes Ondan bir şey aldı, Onun Nuruyla nurlandı. Her Talebe, bir makine, bir matbaa oldu. İman, teknîge meydan okudu. Nur Risaleleri binlerce defa yazıldı, teksir edildi.

Gözlerinin Nuru sönmüş, iç Âlemlerinin ışığı sönmüş, harabeye dönmüş olan körler; bu Nurdan, bu ışıkta korktular. Bu aziz Adamı, dillerden hiç eksik etmedikleri "Înkılâba - lâiklige aykırı hareket ediyor" diye, tekrar tekrar mahkemeye verdiler; tekrar tekrar haphanelere attılar. Kaç kere zehirlemek istediler. Ona zehirler, panzehir oldu. Zindanlar Dershane... Onun Nuru, Kur'anın Nuru, Allahın Nuru vatan sınırlarını da aştı. Bütün Âlem-i İslâmî dolaştı. Şimdi Türkiye'de, her teşekkülün, vatanını seven herkesin, önünde hümetle durması lâzım gelen bir kuvvet vardır: Said Nur ve Talebeleri. Bunların derneği yoktur, lokalı yoktur, yeri yoktur, yurdu yoktur, partisi, patrdisi, nutku, alâyişi, nümayişi yoktur. Bu, bilinmezlerin, ermişlerin, kendini büyük bir dâvâya vermişlerin şuurlu, İmanlı, inanlı kalabalığıdır.

O. Yüksel Serdengeçti

Bediüzzaman'ı zehirlediler

Bundan yedi sene önce; kanunların çiğnendiği, beşer haklarının çarmıha gerildiği, hürriyetlerin hiçe sayıldığı, şahsî arzu ve ihtirasatın kanunlardan üstün tutulduğu bir devr-i rezilânedede, Afyon Vilâyetinin Emirdağ kazasına seksenlik bir İhtiyar, bir Din Âlimi sürülmüyor. Nüfus kütüğüne kaydettirilip burada ikamete mecbur ediliyor. Tek gayesi, Kur'ân-ı Kerîm'in Ahkâmını Tebliğ, İnsanları doğruya, iyiye ve namus-luluğa sevketmek olan bir Fikir Adamı, nefyediliyor... Her cephesinde kan döktüğü kendi öz yurdunda, Engizisyon Mahkemelerinin dahi İnsan ogluna reva görmeyeceği zulme, işkencelere tâbi tutuluyor. Sakalına, bıyığına, kılık kıyafetine karışlıyor; jandarma dipçıkları altında ölüme mahkûm ediliyor.

Sürgün olarak gönderildiği yerde dahi rahat bırakılmıyor. Ecdadından misafirperverliği, ihtiyarların, garip ve kimsesizlerin yardımına koşmayı miras alan her Türk gibi, bu kaza halkı da, ilmî Eserleriyle, ef'al ve hareketleriyle müsellem olan bu Zâtın yardımına koşmayı Vicdanî bir Vazife telâkki ediyor.

İslâmın ve ilmin, İzzet ü Vakarını şerefle muhafaza etmesini bilen ve asla dünya zevkleri için mihnet kabul etmeyen bu Şahsın, siyâsi hiçbir parti ve teşekkürkülle de kat'iyen alâkası yoktur.

Türkiye'de İman ve karakter sahibi her fikir adamina yapıldığı gibi, bu kimseňin muhtelif defalar evi aranmış, mahkemelere verilmiş, bütün Eserleri, Mektubları en ufak teferrauatına varıncaya kadar müsadere edilerek suçsuz yere hapishanelerde süründürülmüştür.

Evet, suçsuz yere diyoruz. Çünkü; vali ve kaymakamından tutunuz da, karakoldaki jandarmasına varıncaya kadar Üstada eza ve cefa etmek, hapishanelerde süründürmek bir vesile-i iftihar; şefin gözüne girebilmek, terfi-i makam edebilmek gibi süflî hırslarla yanıp kavrulanlar için ise bulunmaz bir fırsat olmuştur.

Bu zulüm, bu işkencenin sebeplerini, o devrin Dine karşı olan temayülünde, vicdan hürriyetine ve İslâmîyete yaptığı baskında aramak lâzımdır. Bu halin, o devirde hiç de acayıp olan bir tarafı yoktur. Zira o devirde memlekette; dinsiz, materyalist, behimî hislerinin zebûnu köle ruhlu bir nesil yetiştirmek istenirken, bu Zâtın

kendi hayatını istihkar derecesinde ortaya atılıp Hürriyetle, Ahlâkla, Îmanla meşbu, hayvanî hislerin esiri olmayan bir gençlik istemesi ve bu uğurda çalışması elbette hoş görülmezdi. Millet haklarını çiğneyip, milyonların sırtından ahtapotlar gibi geçinmeyi şiar edinenler için korkulacak bir haldir bu. Takipler, baskılar senelerce devam etti. Onunla konuşanların, mektublaşanların, Hizmetine koşanların evleri arındı, kendileri Afyon Hapishanesinde çürütlerek çoluk çocukları sokaklarda sürünmeye mahkûm edildi.

Onun el yazması Kur'ân-ı Kerîmi ile bunun Tefsiri olan Risale-i Nur parçaları birer hiyanet-i vataniye evrakı imiş gibi müsadere edilip savcılıklara devredildi.

Muhakemesine mevkufen devam edilerek yirmi ay suçsuz yere hapishanede bırakıldı.

Öyle bir an geldi ki, bu vak'aların cereyan ettiği Afyon Hapishanesi, Allaha inanmaktan ve Onun Emirlerini yerine getirmekten gayri hiçbir suçu olmayan mâsum vatandaşlarla dolup taştı. Onlara reva görülen zulüm, işkence şeytanları bile dehşete düşürdü, ayyûka çıktı; vahşet halini aldı. Nasıl Kudüs-i Şerif yahudilerin vahşetine ve Peygamberlere yapılan zulümlere sahne olmuşsa, Afyon şehri de, İnsan haklarının çiğnenip vatandaşlarının çarmıha gerildiği ikinci bir şehir oldu.

14 Mayıs seçimleriyle çeyrek asırın diktatoryası zîr ü zeber edilip çatır çatır yıkılırken, millet, kendi mukadderatına hâkim olmaktan duyduğu hudutsuz bir sevinç içerisinde Bayram ediyor.

14 Mayıstan sonra her şeyin değişeceğini beklerken yine görüyoruz ki, vali ve kaymakamlar eski alışkanlıklarına devam dalar.

Taharri memurları yine konuşan iki üç vatandaşın peşinde ve yine Bediüzzaman'ın evi tarassut altında. Öyle ki, bir jandarma çavuşu bile elinde arama emri olmadan Türkiye Cumhuriyeti kanunlarıyla müeyyed bulunan mesken masuniyetine tecavüz ediyor. Ve bu cür'etkâr, bir türlü ceza görmüyor. Yine Üstadın kılık kıyafetiyle uğraşıyor, devr-i sâbıkta olduğu gibi, ziyaretine gelenler yine kaydedilip karakollara çağırılıyor...

Kendisini milletine hasreden seksen yaşındaki ihtiyan bir Din Âlimi öldürmek isteniyor; hem de Ramazan Bayramı akşamı, İftar yemeğine zehir konulmak suretiyle.

Bu ne fecî, bu ne tahammül edilmez bir haldir. Tecrit edilmiş, daimî bir tarassut altında, kapısında bekçi. O içerde ölümle başbaşa bırakılıyor.

Heyhat! Geliniz ey Ehl-i İslâm. Hep beraber ağlaşalım. Hayır, hayır! Gözyaşları ile, feryat ile tedavisi mümkün değil bu derdin... Allah için uğraşalım.

NİHAT YAZAR

* * *

Bediüzzaman Said Nur

Büyük ve dâhî adamların beşiği olan Türkiye şimdiye kadar, nekadar mebzul Mücahidler, Mûceddidler ve bütün mânasıyla büyük İnsanlar görmüştür. Onların idrak ettikleri hayat şartları ve gördükleri itibar, buldukları ve mazhar oldukları hürmet, kadir ve kıymetlerine asla nâkise vermemekle beraber yürüdükleri Hak yolunda muhakkak ki kendilerine büyük kolaylıklar temin etmiştir. Bu şartların mâkûs tecellisine ve zulmün en ağırına mâruz kaldığımız şu geçmiş yirmi beş yıl, bize ağır mücadele ve mücahedeler içinde yoğunluğunu, dâvâsının ve İmanının Azametinden İlham almış ve büyülüğünü dünyanın en hücre köşelerine yaymış bir dâhî, bir Nur ve Fazilet timsali hediye etmiştir.

Nur'u birçok muzlim Vicdanları aydınlatmış; Kudreti, birçok zayıf İmanlı İnsanlara cesaret vermiş, dehası, birçok nasıbsız İnsanların Ruhuna İlham serpmiş olan bu büyük Adam, hiç şüphe yoktur ki, Said Nur Hazretleridir.

Ondan Fazilet ve Fedakârlık Dersi alan birçok yolunu şaşırılmış insanlar kendilerini mes'ud ve aydınlichkeit bir sahranın ortasında bulmuşlardır. Dehâsı ve celâdeti kadar Îmanı da kuvvetli olan bu muhterem İnsan; yirmi beş yıllık istibdat ve zulme gözlerini kirpmadan göğüs geren ve onun korkunç işkence adaletsizliğine Îmandan doğan bir cüretle karşı koyan tek Şahsiyettir.

Bütün Müslüman dünyası, bu Kutbun câzibesinden kendisini kurtaramamıştır. Türkiye'nin issız ve tenha bir köşesinde doğan bu Nur, Ziyasını Pakistan'lara, Endonezya'lara kadar yaymış ve kendisiyle beraber milletimizin de şan ve şerefine hâleler eklemiştir.

Ne yazık ki; bağırmızdan fişkırmış, bize Şeref kazandırmış, kararlı gönüllerimizi aydınlatmış, dalâlet yoluna sapmış İnsanları Hak yoluna getirmiş olan bu muhteşem ve mübarek İnsan, bizden Hürmet yerine sadece tazyik ve zulüm görmüştür.

Fakat O, bundan ne yılmış, ne de yolunu değiştirmiştir. Bilâkis, O daha iyi biliyor ki; mücadelelez, fedakârlıksız, ıztırabsız hiçbir Dâvâ kök tutamaz.

Ne de olsa, ne kadar biz bu güneşin ışığını söndürmek istesek de Onun Nuru karanlık gönüllerde birer meş'ale gibi yanıyor ve bizi aydınlatıyor. Bu, büyük İnsanın Hakkı ve Dâvâsının meyvesidir. Ne mutlu kendisine!

CEVAT RİFAT ATİLHAN

* * *

Bediüzzaman Said Nur

Güzel Türk vatanının yetiştirdip bütün beşeriyyete örnek İnsan olarak hediye ettiği büyük Dâhî, büyük Mürşid ve muhteşem bir İnsanın ismidir. Doksan yılı dolduran hayatının her günü birer Nur hâlesi, birer Fazilet ışığı, bir azim ve İman halkası halinde Türk nesillerinin Ruhlarına ve Dimağlarına girmiştir; ve bu Nur, senelerle birçok karanlık ruhları aydınlatarak onları; doğru, güzel ve ışıklı yollara sevketmiştir.

İlâhî bir Zekânın remzi olan büyük Üstad Said Nur Hazretleri, Allahın müstesna bir Lûtuf ve Keremi olan muhteşem Dehasını Mü'min bir azim ve celâdetle bu Aziz Milletin hayatı, terakkisi ve yükselişi uğruna harcmış ve Onun Nuru Türk hudutlarından taşarak komşu memleketlere, Pakistan ve Endonezya'ya kadar yayılmıştır.

Bu Nurun Işığı ve İnsanlara bahsettiği Ahlâk ve Fazilet şulelerinin tek bir kıymet ve takdir ölçüsünde toplanması mümkün değildir.

Ondaki azim ve irade, ondaki yüksek kanaat ve üstün İnsan vasfi, hepimiz için örnek teşkil edecek kadar büyüktür.

Yalnız biz değil, yalnız Müslümanlar değil, bütün İnsanlık bu büyük İnsanın Şahsiyetinde Asalet ve Necabetin, Ahlâk ve Faziletin ve bilhassa yüksek Îmanın bütün göz kamaştırıcı enmuzeçlerini temaşa edebilir. Bütün Türk çocukları, vatanlarının bu kadar İlâhî bir Zekâya, bu kadar muhteşem bir Şahsiyete, bu kadar temiz bir İnsana beşik vazifesi gördüğüne iftihar edebilirler.

Evvelki gün Onun bir mahkemesi vardı. Bu mahkemeden iki şey öğrendik: Biri, asıl ve genç Türk neslinin Fazilet ve Ulüvvü Ahlâka, yüksek inanç ve iradeye olan derin saygısı ve yüksek alâkası...

Diğeride, lükslerini, zenginliklerini, rütbe ve mevkilerini ve bugünkü fâni ve sefil varlıklarını Türk milletinin sefalet ve geriliğinde arayan ve zehirli ilhamlarını ve direktiflerini ve kuvvetlerini milletlerarası gizli, devirici ve bozguncu Türk düşmanlarından alan bir soysuzlar ve nesebleri belirsiz insanların takındığı tavır.

Binlerce münevver Türk gencinin teşkil ettiği büyük topluluktan bir miktar irkilerek zehirli, mel'ûn ve müfsit kalemlerini korkak ve titrek dahi olsa sinsi sinsi aleyhte kullanan ve artık modası geçmiş olan palavralarla bu kıymeti kücümsemek isteyen gürûh.

Şöyle bir mukayese yapabiliriz: Üstad-ı Azamla (hâşâ mason üstadı değil), muasır olan büyük adam ve Hindistan'ın kurtuluş rehberi Mahatma Gandhi. Biri, ingiliz ceberutuna, ingiliz emperyalizmine ve onun korkunç istilâ ve istismarına baş kaldırmış ve yıllarca büyük dâvâsına hizmet ederek ingiltere'nin bütün haşmet ve kudretini, azîm iradesi önünde âciz ve meflûc bir hale getirmiştir. Bizim bu tipte yetiştirdiğimiz büyük İnsanın mücadele ve mesai hayatı ve şekli, birincisine çok benzemekle beraber; fazla olarak Ona Cenab-ı Hakkın başı buyurduğu Müslümanlık ve Îman Nuru da kendi ziyasını Güneş gibi İslâm İklimlerine ve diyordan diyara aşırıp götürmüştür.

Arada sadece büyük ve şayan-ı esef bir fark vardır.

Bu fark birincisine dörtyüz milyona yakın bir insan topluluğunun gösterdiği sarsılmaz inanç, hürmet ve bağlılık... Bizimkine karşı

da -mahdut bile olsa- bazı asalet fukarası soysuzların açığa vuran istihfaf ve sinsi hücumları.

Yârabi! Neden bizi böyle her Kîymet ve Fazileti paçavraya döndürerek kadar pespâyelestirdin? Biliyoruz, sana karşı günahımız çok ve büyüktür. Yeter yâ İlâhî, yeter bu sukut bize!

CEVAT RİFAT ATİLHAN

* * *

Bediüzzaman Kimdir?

Bediüzzaman, mâhud ve mühlîk uçurumlarla dolu olan içtimaî seyrimizi, mânevî değerler bakımından bir Nur-u Îmanî ve Ziya-yı İrşadî ile taht-ı emniyete almağa çabalayan ve bu hususta bilmenin, kendi kendini idare etmek; bilmemenin, kötü görüne idare olunmak hakikatına vücut vereceğini halk kütleleri arasında temessül ettiren İnsandır.

Bediüzzaman, ahlâkî kıymetler ve millî hasletlerin pozitif İlimlerle muvazi olarak kat-ı mesafe edemediğini, bu mâna ve şekil muvacehinde yetişen çöl kadar kuru ve boş ruhlarla bulanmış gençliğin, istikbalde milletimizin rû'yet ufkunda bir kara belâ olacağı Hakikat-ı Kat'yesini gözlere sokan ve çare-i halâsı da gösteren kimsedir.

Bediüzzaman, şark ve garp arasındaki azîm müfarakatın, şahsiyet mefhuminun daralma ve genişlemesinden neş'et ettiğini gören ve asrin maymun taklitçiliğine varan şahsiyetsizliği önünde şahsiyet mefhuminun İlâhî yüksekliğini gönüllerin mihrak noktasında sembolleştirmeğe teves-sül eden Âlimdir.

Bediüzzaman, hür adamların, hür memleketinin İlâhî kuruluş felsefesini, Akillara ve Gönüllere nakşeden Din Adamıdır.

Bu necib millet Bediüzzaman gibi nefsindeki menfaat putunu deviren İnsanların Hizmetine çok, ama çok muhtaçtır.

Hukuk Fakültesinden
ZİYA NUR

DEMOKRAT KARDEŞLERE TAVSİYE

Diktatörler ve şefler idaresinde memleketin Dinini, İmanını, Canını, Hayatını kasıp kavuran merhametsiz eski devrin farmason kullarının şu cançekişme devrinde Demokratlara tevcih ettiler silâhların en tesirli, onu kendilerinden daha dinsiz göstermeye çalışmalarıdır. Bir kısmı dindarlık perdesine bürünerek, Demokratların millete vâdettikleri Din hürriyetini temin etmeyeceklerini propaganda ediyorlar. Bir kısmı da, irticâ himaye ediyor ithamiyle Demokratların Din hürriyetine taraftarlık etmesini önlemeğe; kendileri gibi Demokratları da Dini, Din müesse-selerini tahrip etmeye, Din ehline karşı şiddet göstermeye sevkediyorlar.

Demokrat Partinin iktidarı ele alır almaz komünistlere karşı şiddetli davranışması, diğer taraftan Ezan-ı Muhammedîn serbestisini temin etmesi, bu sebeple halkın muhabbetini kazanarak kendi kuvvetinden yirmi defa daha bir kuvvet elde etmesi Halkçıları müthiş endişeye düşündü.

Eski devrin Din Ehline ve Kur'an Ehli olan Nurculara karşı takip ettiği zalimane siyasetin onları bu hale düşürdüğü Demokratlar idrak edecek bir seviyede oldukları için, onların pusularına düşmeyeceklerine itimadımız vardır.

Eski devrin belli başlı şari malûmdur. Demokratlar, bekalarını temin etmek isterlerse, tamamıyla bu şıra karşı bir siyaset takip etmeleri icab eder; bir taraftan komünizme karşı şiddet, diğer taraftan Dini ve Din Ehlini himaye. Açıkça ve mertçe bu yolda yürümek mecburiyetindedir. Bu hususta göstereceği, en ufak bir zaaf, yahut en ufak bir samimiyet-sizlik onu Halkçıların çukuruna düşürür.

Biz Nur Talebeleri, kat'iyen siyasetle iştigal etmeyiz. Bizim yegâne emelimiz, memlekette Din hürriyetinin hakikî surette temini, Dine ve Din Ehline ve Kur'an Ehli olan Nurculara karşı çeyrek asırdanberi devam eden zulüm ve tazyikin tamamıyla bertaraf olmasıdır. Demokrat Kardeşlere tavsiye ederiz: Devr-i Sabıkın şeytankârâne oyunlarına, hilelerine aldanmasınlar; onların düştükleri dalâlete düşmesinler. Milletin Ruhunu ve iradesini onlar gibi istihfaf etmesinler. Komünizme ve Dine karşı tuttukları doğru yolda azimle devam etsinler.

Nur Talebeleri Nâmîna
Sadîk, Sungur, Ziya

Bediüzzaman

Bergson "Ahlâkla Dinin iki kaynağı" adlı son kitaplarından birisinde; bilhassa Ahlâkin, bir İnsan cemiyetinde alçalmış vak'a derekesinden ulvi mefkûre seviyesine, ancak dindar ve temiz şahsiyetler sayesinde yükselebileceğini kaydeder.

Bu görüş, İnsanlık ve Müslümanlık tarihinde sayısız örneklerle her zaman tahakkuk eylemiştir. Zaten psikoloji ilmine dayanan terbiye san'atı, -an'anevi yollarında- bu umdeye tutunduğu ve yeni bir istikamet verecek nesilleri bu kabil örnek İnsanları taklide sevkettiği nisbetté, bizden evvelki devirlerde, bizden çok mes'ud İnsanlar yetiştirmiştir.

Bediüzzaman, hangi cemiyette ve hangi devirde yaşarsa yaşasın işte bu işaret ettiğimiz örnek İnsan vasıflarını muhafaza eden temiz ve müstesna Şahsiyetlerden birisidir. Türk Milletini mahvetmek için casus ellerle perde arkasında yetiştirmiş ve Türk Milletini yalanla, dolanla her saniye aldatmayı kendine bir geçinme san'atı edinmiş bir sürü vatan haini ve millet düşmanı mahlûklar, bu temiz Şahsiyetin yillardanberi hayatını cendereye sokmuştur. Sorarız: (Fakat kime soracağız? Bu sorgudan da ne umacağız.) Bütün tarihimizde, her fırسatta, en korkunç ve amansız düşmanlığını ispat eden Fener Patrikleri muhteşem saraylarında saltanat sürerken; bu Aziz toprağın asırlardanberi tapusunu -en az bin senelik bir mülkiyet hakkıyla- etinde ve Kalbinde taşıyan Bediüzzaman, bu fesat ocağının bir kapıcısı kadar da mı yaşamak hakkından mahrum kalsın?

Hangımız yaprakları arasında fîkrî ve ruhî seyahatlere kalktığımız kitablarımızın, ansızın mukaddes bilinen meskenimize tecavüz edilerek, odamızda baskına uğrayarak ellerimizden kapılıp gasbedilmesine tâhammûl edebiliriz? Böyle bir hareket -güya taklit edilen- çağdaş medenî cemiyetlerden en geri kalan İspanyada da vuku bulamaz. Hele vukuundan sonra nâmütenahi asla tekerrür edemez.

Biz, Bediüzzamanın İlim, Ahlâk, Fazilet ve Edeb sıfatlarıyla bezenen temiz ve yüksek Şahsiyetine gösterilen ve hele son günlerde bütün bütün şiddetlenen kötü muamelelerden ve bu muameleleri ona reva görenlerden nefret ediyoruz. Ahlâksızlık çirkefinin bir tufan halinde her istikamete taşıp uzanarak her Fazileti boğmaya koyulduğu

Türklerin bu kadar karanlık günlerinde Onun Feyzini bir Sır gibi Kalbten Kalbe mukavemeti imkânsız bir hamle halinde intikal eder görmekle teselli buluyoruz. Gecelerimiz çok karardı ve çok kararan gecelerin sabahları pek yakın olur.

إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ

CEVDET SEZER

* * *

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Çok Aziz Çok Mübarek Çok Müşfik Çok Sevgili Üstadımız Hazretleri,

Risale-i Nuru, Himmet ve Dualarınızla, Dikkat ve Tefekkürle okudukça, bu muazzam Eser Külliyatının Tılsım-ı Kâinatın muammasını Keşf ve halleden bir Keşşaf olduğunu, hâl ve istikbalin bir Mûrşid-i Ekberi ve bir Rehber-i A'замı olduğunu, yine Dua ve Himmetinizle idrak ediyoruz. Evet Üstadımız Hazretleri! Risale-i Nuru okuyan her idrak sahibi anlıyor ki; Risale-i Nur, gerek bu asrin, gerekse önmüzdeki asrin beşeriyetini fikir karanlıklarından kurtarıp, Tenvir ve İrşad edecektir.

Risale-i Nur, yalnız bu vatan ve millet için değil, Âlem-i İslâm ve bütün beşeriyetin ihtiyacına cevab verecek bir Külliyat olarak Te'lif edilmiştir. Bugün, tarihte hiç görülmemiş bir fecaat ve felâket içerisinde çırınan beşeriyet için, halâskâr olarak Risale-i Nura sarılmaktan ve ne bahasına olursa olsun, Risale-i Nurun nuranı ve parlak Eczalarını elde edip Dikkat ve Tefekkürle okumaktan başka bir kurtuluş çaresi yoktur. Risale-i Nuru okuyan herkes, bu Hakikati idrak etmiş ve etmektedir. Eğer biz muktedir olsak; bu Hakikati, Kâinata nazır bir mahalle çıkıp, bütün Kâinata ilân edeceğiz. Fakat mademki buna muvaffak olamıyoruz, ve mademki Risale-i Nurun cihanşümül kıymetini bu derece Üstadımızın Himmetiyle idrak etmişiz; şu halde o Nur ve Feyiz Hazinesi, İrfan ve Kemalât menbârı olan Risale-i Nuru, bir dakikamızı bile boş geçirmeden, mütemadi ve devamlı bir şekilde her gün ve her saat okuyacağız, ve bu uğurda geceli gündüzlü çalışacağız **إِنْ شَاءَ اللَّهُ**. Fakat, her an

bütün işlerimizde olduğu gibi, bunda da büyük Üstadımızın Dua ve Himmetiyle muvaffak olabileceğiz.

Hem şu Hakikat zâhir ve bâhirdir ki: Bir kimse Allâme dahi olsa, Risale-i Nurun ve Müellifinin Talebesidir. Risale-i Nuru okumak zaruret ve ihtiyacındadır. Eğer gaflet ederse, kendisini aldatan enaniyetine boyun eğip, Risale-i Nur Külliyatını okumazsa, büyük bir mahrumiyete düşer olur. Fakat biz, idrak ettiğimiz bu muazzam Hakikat karşısında, beşeriyetin halâskârı ve milyarlarca İnsanların fevkinde olan bir Memur-u Rabbanîye nasıl minnettar ve medyun olduğumuzu tarif edemiyoruz. Yine Dua ve Himmetinizle idrak etmişiz ki; Kur'an-ı Kerîmin bir Mucize-i Maneviyyesi olan Harika Risale-i Nur Külliyatının bir satırından ettiğimiz istifadenin, bir miktar-ı mukabilini dahi ödemeye gücümüz yetişmez. Bunun için, ancak, Cenab-ı Hakka şöyle yalvarmağa karar verdik:

"Yâ Rab! Bizi Ebedî haps-i münferidden kurtarıp bâki ve sermedi bir Âlemin Saadetine nâil edecek bir Hakaik Hazinesinin anaharını Risale-i Nur gibi nazırsız bir Eseriyle bahşeden Sevgili ve Müşik Üstadımızı, zâlimlerin ve düşmanların su-i kasıdlarından muhafaza eyle, Kur'an ve Îman Hizmetinde daima muvaffak eyle. Ona sıhhat ve âfiyetler, uzun ömürler ihsan eyle!" diye Dua ediyoruz.

Evet Üstadımız Hazretleri! Risale-i Nuru Dikkat ve Tefekkürle okumak Nimet-i Uzmasına nail olan biz bir kısım üniversite gençliği, bir hüsn-ü zan veya bir tahmin ile değil, tâhkîkî ve tedkîkî bir surette, sarsılmaz ve sarsılmayacak olan İlmelyakîn bir Kuvvet-i İmaniyye ile inanıyoruz ki; zemin yüzünün bu asra kadar görmediği bir vahşet ve dehşetin sebebi olan dinsizlik ve ilhadı, Bediüzzaman ortadan kaldırımağa İnayet-i Hak ile muvaffak olacaktır.

Bizim bu kanaatimiz, safdilâne veya tahminle değildir; ilmî ve delile müstenid bir Tahkik iledir. Bunun için, muarız olan dahi bu Hakikati Kalben tasdik edecektir. Dua ve Şefkat buyurun, Kur'an ve Îman Hizmetinde Fedâi olalım. Risale-i Nuru, bir dakikamızı bile kaybetmeden okuyalım, yazalım, İhlâs-ı Tamme muvaffak olalım.

Üniversite Nur Talebeleri Namına
ABDULMUHSİN

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Çok Mübarek Üstadımız Hazretleri,

Evvelâ: Geçenlerde alınan Nur Eczalarının hepsi dağıldı; Nurun müştekleri sürur içinde kaldılar. Nurdan kismetli olanlar, birer birer çıkış, Ona koşuyorlar. Nur arayan sineler, **مَنْ طَلَبَ وَجْدًا حَدَّ** Hakikatinden buluyorlar. Bu sefer Ziya Kardeşimizin getirdiği otuz dört adet Sözler kapisıldı. Asâ-yı Musalar Ankaraya ve Anadolu'nun muhtelif yerlerine dağılıyor.

.....

Risale-i Nurun perde arkasındaki parlaklığını görmiyenler dahi Ona tarafdarırlar. Risale-i Nurun Medresetüz-Zehrası Anadolu çapında ve Âlem-i İslâm ölçüsünde genişliyeceğini; Risale-i Nurdaki Hakikatin yüksekliğinden, ve dikkat ve Tefekkürle okuyan Müminlerin ve Ehl-i Îlmin arasında vücuda gelen sarsılmaz Uhuvvet ve Kardeşlikten anlıyoruz. Medresetüz-Zehranın bu muazzam Faaliyeti, zemin yüzünde bahar mevsiminde olan İlâhî ve muazzam Neşir gibi sessiz, gürültüsüz, şa'saasız, gösterisiz ve mütevazi ve fakat muazzam bir şekilde cereyan etmektedir. Fıtraten acul olan İnsan oğlu, Âlemde hâkim olan Kanun-u İlâhiyi düşünmeyerek, her mes'elenin istediği vakitte hal olunmasını istiyor; küçük dairelerdeki vazifelerini atlayıp, büyük dairelere sıyor.

Tohumları atılmış ve sünbü'l vaktine gelmiş olan Risale-i Nurun yetiştiirdiği hakiki İmanlı Zatlar, **إِنَّ شَاءَ اللَّهُ** yakın zamanda Âlem-i İslâma birer Nümune-i İmtisal olup Nur-u Hidayeti göstereceklerdir.

Ankara Üniversitesi Nur Talebeleri Namına
ABDULLAH

* * *

Ankarada Nurları Neşretmek Nimet-i Uzmasına Nail Olmuş Büyükkir Bir Âlim ve Ehl-i Kalb Bir Zatin Üstada Yazdığı Bir Mektubtur.

Sahibül- İhlâs ven-Nur vel-Kemal Vel-Îrşad Mücahid-i Ekber Bediüzzaman Hazretleri!

Meydan-ı iptilâ ve imtihana Lillâh ve Fillâh için atıldığınız andan bu ana kadar Hukukullah ve Hukuk-u Îbadîn Müdafaâ ve Muâfâzâsına leylü nehar, Hak ve halk huzurunda, Zâtınıza Has Kudret-i İlmiyye ve Kema-liyye ve Nuriyye ve Îrşadiyyelerinizle fevkâlâde ağır şerait dairesinde

لَا يَنْقَصُ i' deneyecek derece Sa'y ü Gayret ve Himmetle çalıştığınız, Melek, Felek, Arş, Kûrsî, Levh, Kalem, Arz, Semavat, Âlem-i Kevn, İns ve Cin, ve hariçteki Ehl-i İnsân ve İslâm ve bu abd-i âciz

أَشَهَدُ بِاللّٰهِ إِلَى أَخِرِ الدَّوْرَانِ Şâhid-i Dâimî ve Ebedîyiz.

Sâhibünnur olan Bediüzzamanımız! Zât-ı Nuriyelerinizin, abd-i âciz, can ve gönülden dostunuzum. Bu dostluğum, gelip geçici, zevale mahkûm dostluklardan değildir. Âlem-i Mânâda, Bezm-i Ezel-i Elestüdeki Fîrat-ı Zâtiyelerimizden müntakil dostluk olduğu gibi, Âlem-i Şuhudumuzda bir yarıma asra takarrüb buyuran etvar ve akval ve harekât ve sekenatınızdan ve bu müddet zarfında devr-i istibdat ve meşrutiyet ve cumhuriyette birbirinden beter iptilâ ve imtihan ve çilelerinizden; ve tevarih-i muhtelifede âzamî ağır şerait dairesinde Dîvan-ı Harb ve sâir muhâkemelerinizden; ve meydan-ı gazalarda harb ve darbler ve meydan-ı ilimde akran ve emsalinize faik mübahesat ve münakaşat-ı İlmiyye, ve intişar buyuran Âsâr-ı Celile ve Cemilelerinizden, İhlâsa makrun A'mâl-i Sâliha ve Efkâr-ı Nuriyelerinizden; Cihad-ı Asgar ve Ekberlerinizin seyrü temaşa ve tilâvetinden aldığım Ders-i İbret ve Hikmetler, Zât-ı Ekmelinize olan kadim dostluğumu her an arttırdı, son derece tarsin ve tahkim buyurdu; Aşka, Vecde getirdi. Bu Aşk ve Şevk ile, Sultan Hamid zamanından beri Zâtınızın ve Nur Talebelerinizin Hukuk-u Umumiyye ve hususiyelerinizin hasbeten Lillâh müdafaâ ve muhafaza ve himayesi için, yakından uzaktan, karınca Kudretince, dostluk vecibelerini mânen - maddeten ifâda kusur etmemeye âzamî çalıştım, çalışıyorum ve çalışacağım. Bu halime Hak ve halk ve Nur Talebelerinizin bir kîsm-ı mühimmi âgâhdırlar.

إِنْ شَاءَ اللَّهُ أَنْ يَعْلَمْ, Avn-i Hak ve İmdad-ı Muhammediyye ile ve Cihad-ı

Asgar ve Ekberdeki **فِي زَمَانِنَا بِي مِثَالٍ** Aşk-ı İhlâsiyelerinizle, kariben Hak galip, batıl mağlûp olur. Âlem-i İnsaniyet İslâmiyete inkılâp ve Medeniyet-i Muhammediyye bütün şâsaşıyle tulû buyurur. İns ve cin, Melek ve felek hep birlikte İyd-i Ekber eyleriz. Hassaten, bu cihanşümü'l Bayramımızı doya doya ve kana kana Kemal-i Sîhhât ve Âfiyetle seyr ü temâşalarınızı, Rahmet-i İlâhiyyeden maa âile Duada berdevamız. Cenab-ı Hak, Dergâh-ı Ulûhiyetinde Dualarımızı Habib-i Kibriya Hürmetine müstecab buyursun!

أَمِينٌ! إِشْكَ أَمِينٌ!

Pek mübarek Kalbî, Ruhî, Sîrrî Dostum! Bilmem, abd-i âcizi hatırladınız mı? Her ihtimale karşı hatırlatıyorum: Yurdun her tarafında Mücahede-i Millîye devam ederken Zât-ı Hakîmanelerine, Ankarada Mücahede-i Millî-yeye birlikte devamı mutazammin, muhtelif eşhasdan onsekizi mütecaviz davetnâmeler geldiği zaman, bu davetlere icabet edip etmemek hususunda İstanbulda ikametgâhınızda beynimizde tekarrur eden günde buluşarak istişare buyurduğunuz alay müftülerinden dost-u kadiminiz Ankaralı Osman Nuri'yim. Son zamanlarda Millî Müdafaâ Vekâleti Müftülüğüne tayin olundum. 25 seneye karib burada müftülük yaptım. Üç sene evvel tekaûd oldum. Şimdi Ankara'da evimde ikamet ediyorum. Zâtınıza ve Ehl-i İnsan ve İslâma leyl ü nehar Dua ile imrar-ı hayat eyliyorum. En büyük emelim ve arzum, ölümeden evvel, dünya gözüyle Zatınızı görmek ve ziyaret etmek, hasbeten Lillâh bir Sohbetinizde bulunmaktır. Bunu can ü gönülden arzu eyliyorum.

Azizlerin Azizi Azizim! Kemal-i tazimat ve tekrimatla Zat-ı Hakîmanelerinizi ve Talebe-i Nuriyelerinizi Aşk ve Şevk ile selâmlar ve hatırlar, iki cihanda Aziz olmalarını ve olmanızı Hak Teâlâ ve Tekaddes Hazretlerinden Tazarru ve Niyaz eyleriz. Pek mübarek Ellerinizden hasret ve iştıyakla takbil eyler, Dua-yı İhlâsiyyelerini ve Cevab-ı Savablarınızı bekler, Allaha emanet eylerim, bizim bir tane Sahibinnur Velazm Vel-irade Vel-Îrşad Efendimiz Hazretleri.

آلَبَاقِي هُوَ اللَّهُ

Yâr-ı gârınız, müntehâ-yı zirve-i hiçîde biricik abd-i gübar

OSMAN NURİ

* * *

ÜSTADIN EMİRDAĞA GİDİŞİ

Üstad Said Nursî, Afyon Hapsinden tahliye edildikten sonra, yanındaki Talebeleriyle beraber Emirdağ'a gitti. İki sene kadar Emirdağ'da kaldı. 1371 yılının Muharrem ayında Eskişehir'e geldi ve bir buçuk ay kadar Yıldız Otelinde ikamet etti. Üstadın bu gelişî manidar idi. 1950 ye kadar nefyedildiği mahallerden, hiçbir yere çıkmamıştı, esasen çıkışmasına müsaade edilmemişti. Çok zaman, yakın bir köye dahi gidemiyordu.

Üstad, Eskişehir'de, müştak Talebeleri ile görüşmüştü, Risale-i Nur'un yeni ve taze meyveleri olan genç Nur Talebeleri ile konuşmuş, bir derece hayat-ı içtimaiye ile alâkadar olmuştu. Orada her sınıf halktan Talebeleri kesretle bulunduğu gibi, askerler içinde, bilhassa havacılardan pek çok Nur Talebeleri vardı. Bunların her birisi İmanlı ve yüksek Ahlâk sahibi olup, Şecaat-ı Millîye-i İslâmiye ile serefîrâz, İhlâslı, Kalbleri Muhabbet-i Nebeviye ve cihan-değer Hizmet-i İslâmiye ve Vataniye ile meşbu kimselerdi.

* * *

Bir müddet sonra, Üstad, Eskişehir'den Isparta'ya gitti ve yetmiş gün kadar orada kaldı. Bu sırada, İstanbul'daki faal Talebeleri, "Gençlik Rehberi" ni tab'ettirmişler, bu yüzden Üstad aleyhine dava açılmış ve Üstad, mahkeme için İstanbul'a çağrılmıştı.

Üstad, Isparta ve İstanbul'da iken, "Nur Âleminin Bir Anahtarı" ismiyle neşredilen Tevhid hakkındaki bahisleri yazmış ve Mektub olarak Talebelerine göndermişti ki bu bahisler çok kıymettar birer Tevhid Hazinesi hükmündedir.

* * *

İstanbul Mahkemesi

Bazı üniversiteli gençler, gençliğin İman ve Ahlâkına Hizmet mak-sadiyle "Gençlik Rehberi" ni İstanbulda bastırdılar. Bunun üzerine, müddeumumilik tarafından, 163 üçü maddeye istinaden Eser lâiklige aykırı olarak, devletin temel nizamlarını Dinî Esaslara uydurmak mak-sadiyle yazıldığı, propaganda ve telkin mahiyetinde olduğu iddiasıyla, Üstad, İstanbul Birinci Ağır Ceza Mahkemesine sevkolunmustu.

22/Ocak/1952 muhakeme günü olmak itibariyle, Bediuzzaman Said Nursî, Ispartadan İstanbul'a gelerek mahkemedede hazır bulunmustu. Üstadın Talebeleri genç üniversiteliler, mahkeme salonunu doldurmuşlardı. Koridorlarda büyük bir kalabalık göze çarpıyordu. Evvelâ iddia-name ve ehl-i vukuf raporu okunmuş, Üstadın isticvabı yapılmıştı. Ehl-i vukuf raporunda: "Müellifin bu Eserde Din düşüncesini yaymaya çalıştığı; gençlere Rehber olacak Fikirler serdeylediği, Müellifin Tesettür tarafdarı olduğu; kadınların yarıı çiplak ve açık bacakla dolaşmalarının İslamiyete aykırı ve kadının fitratına zıt olduğunu beyan ettiği; kadını güzelleştiren şeyin, Terbiye-i İslâmiye Dairesinde Âdâb-ı Kur'aniye zîneti olduğunu söyledi; dinî tedrisat tarafdarı olduğu; binaenaleyh devletin temel nizamlarını Dinî esaslara uydurmak istediği..." uzun uzadıya izah edilmiştir.

Bediuzzaman Said Nursî'nin Müdafaasını İstanbul Avukatlarından Seniyyuddin Başak, Mihri Helâv ve Abdurrahman Şeref Lâç deruhe etmişlerdir.

Okunan iddianame ve rapor üzerine Üstad Said Nursî, cevaben:

Otuzbeş senelik hayatını misâl göstererek, siyasetle, dünyevî ve menfi ceryanlarla alâkadar olmadığını; kendisini meşgul eden ve nazarını çeken tek şey, Hakaik-i İmaniye ve Hizmet-i Kur'aniye olduğunu, bütün kuvvetiyle İmanı kurtarmak Davâsında gittiğini bildirir; müteaddit mahkemelerin beraat ve iade kararlarını zikreder. "Gençlik Rehberi" adlı Eserinin üniversiteli gençler tarafından bastırılmasının büyük bir memnuniyeti mucip olması lâzım geldiğini; içinde bulunduğumuz asrin menfi ceryanlarına, bilhassa içtimâi bünyemizi sarsan ahlâksızlık ve İmansızlık salgınına karşı, Gençlik Rehberi gibi Risale-i Nurun bütün Eczalarının külliyyetle İntişarının,

gençliğe ve masum evlâtılara ve kadınlara umumen okutturulmasının, vatan - millet Saadeti nokta-i nazarından gayet elzem olduğunu beliğ bir surette ifade etmiş; mezkûr gayeler için, kendi haberi olmadan genç üniversitelilerin tab'eylediğini beyan etmiştir.

Mahkeme 19/Şubat/1952 gününe talik edilmiştir.

İkinci mahkeme gününde, Risale-i Nur Külliyatından çok istifade eden bir çok üniversite Talebeleri ve Ehl-i İrfandan müteşekkil büyük bir kalabalık mahkemeyi dinlemek üzere erkenden koridorları doldurmuşlardı. Üstad, alkışlarla, üniversiteli Nur Talebelerinin kolları arasında mahkeme salonuna girdi; maznun sandalyesine oturdu. Avukatlar da geldiler, yerlerini aldılar. Mahkeme salonunda müthiş bir izdiham vardı. Binlerce kişi mahkemeyi dinlemek üzere salona girmek istiyor, kalabalık, dalgalar halinde kapılardan taşıyordu. Bu hadisenin zâhiri heybet ve ihtişamının aksettirdiği mâna, daha muazzam ve daha haşmetli idi. İslâmiyet Nurunun mücessem bir timsâl-i müşahhası olan Said Nursî'ye, dînî kültürden mahrum olarak yetiştirilen gençlik, tazim ederek minnettarlığını ifade ediyordu. Güya lisan-ı halleriyle: "Ey yirminci asırın zulümâtını Kur'anın Nuriyle yaran, Ehl-i İslâma nurlu ve beşaretli ufuklar gösteren, İnsanlığı, fitratına müناسip yüksek ve Ebedî Saadete davet eden büyük Mücahid! İnsanlığa, bahusus bu vatan evlâtlarına yaptığın büyük Hizmeti, bizler, şükranla karşılıyoruz. Ve istikbal dahi Seni takdirle yâdedecektil. Sen mânen ölüme yüz tutan bir nesli, maneviyat Âb-ı Hayatına kavuşturan bir hekim olarak çok kıymetdar ve yüksek bir Hizmet ifâ ettin. Yokluğa, ebedî şekavete atılmak istenen bir milleti ve gelecek nesillerini, Kur'anın Nuriyle Ebedî Saadete ulaşturmaya ve Allaha kavuşturmaya çalıştığını ve hayatını bu uğurda feda ettiğini biliyoruz..."

**İmanlı nesiller Seni takip edecktir;
Yıllarca, asırlarca peşinden gidecktir...**

diyorlar.

Salondaki kalabalığın fazla olmasından, mahkemenin devamına imkân kalmamıştı. İntizamı temine tahsis edilen polisler, halkın tehcümüne mâni olamıyordu. Nihayet mahkeme reisinin halka hitaben:

- Hoca Efendiyi seviyorsanız biraz meydan veriniz ki, mahkemeye devam edebilelim; demesi üzerine, halk çekilmeye başladı. Bu suretle, mahkemenin devamına imkân hasıl oldu.

Gençlik Rehberi'ni basan matbaacı ve sonra polisler dirlendi. Daha sonra Üstad, ehl-i vukuf raporuna karşı itiraz eyledi. İlkindi Namazı vakti geçmek üzere olduğundan, Üstad Namaz kılmak üzere müsaade istedı. Mahkeme Reisi, Üstadın bu ricasını kabul ederek muhakemeye nihayet verdi.

Üstad, genç üniversitelilerin ve kendisini candan seven Talebelerinin kolları arasında koridorlardan geçerken, binlerce halk tarafından alkışlanıyor, kendisi de iki eliyle sevgili Talebelerini selâmlıyordu. Adliye binasının önünde üç - dört bin kişi toplanmış. Üstadi görmek üzere bekliyorlardı. Üstad, binlerce halkın alkış tufanı arasında merdivenlerden indi. Bu arada heyecandan ağlayanlar da vardı. Bu izdiham arasında yaya yürümek kabil olmadığı için Nur Talebeleri tarafından Üstad bir otomobile bindirilerek Sultanahmed Camiine gidilmiş ve Cemaatle Namaz kılınarak ikametgâhına götürülmüştü.

* * *

Üstad 5 Mart 1952, son mahkeme günü, yine genç mekteblilerle halk tabakalarından müteşekkil binlerce kendisini sevenlerin arasında mahkeme salonuna girdi. Mahkeme salonundaki izdihamın geçen defaki gibi mahkemenin devamına mani olacak dereceye varmaması için, müteaddit polis müfrezeleri Adliye binasının merdivenlerini ve koridorları muhafaza altına almışlar, geçidleri kapamışlardır. Bununla beraber, mahkeme salonu kapıları kadar hincahinç dolmuştu.

Mahkeme başladı. Şahid olarak Gençlik Rehberini bastıran üniversite Talebesi dirlendi. İfadelerinde: Şark ve Garbin eserlerini okuduğunu, sonra Risale-i Nur eline geçtiğini; bu Eserlerden Akı, Fikri, Ruhu ve Kalbi son derece müstefid olduğunu, irade ve ahlâki üzerinde mühim tesirler yaptığını; Gençlik Rehberinin, gençlerin Îman ve Ahlâkını temin ve muhafaza yolunda büyük tesiri olması dolayısıyla, bir Hizmet-i Vataniyye yapmak emeliyle bastırdığını, suç mahiyetini haiz bir şey görmediğini söylemiştir.

Bediuzzaman Hazretleri 1952 yılında İstanbul'da Fatih Türbesinde, Cuma Namazından çıktıktan sonra Fatiha okurken.

Üstadın Müdafaası:

Çok uzun süren mazlumane, maceralı hayatıma dair gayet kısa maruzatta bulunacağım. Lütfen dinlemenizi rica ederim.

Mahkeme, Üstadın Müdafaasını serbest ve rahatça yapmasına meydan verdi. Üstad da geniş ve ferahlı bir Müdafaayı yaptı.

- Muhterem hâkimler, yirmi sekiz sene emsalsiz ihanetlere, işken celere, tarassud ve hapislere maruz kaldım. Bütün bu iftira ve isnadların esası birkaç noktaya dayanır:

1- En birinci ithamları, beni rejim aleyle olarak telâkki etmeleridir. Malûmdur ki, her hükûmette muhalifler bulunur. Asayışe, emniyete dokunmamak şartıyla, hiç kimse Vicdaniyle, Kalbiyle kabul ettiği bir Fikirden, bir metoddan dolayı mes'ul olmaz. Bu hukukî bir mütearifedir.

Dininde çok mutaassib ve cebbar bir hükûmet olan ingilizlerin yüz sene hâkimiyetleri altında bulunan yüz milyondan ziyade Müslümanlar, ingilizlerin küfür rejimlerini kabul etmeyip Kur'an ile reddettikleri halde, ingiliz mahkemeleri, şimdîye kadar onlara o cihetten ilişmedi.

Burada ve bütün İslâm Hükûmetlerinde eskiden beri yahudiler, nasraniler tâbi oldukları memleketin Dinine, kudsî rejime muhalif, zid ve mu'teriz bulundukları halde o hükümetler hiçbir zaman kanunlarla onlara o cihetten ilişmediler.

Hazret-i Ömer, Hilâfeti zamanında, âdi bir hıristiyan ile mahkemedede birlikte muhakeme olundular. Halbuki o hıristiyan, İslâm Hükûmetinin Mukaddes Rejimlerine, Dinlerine, Kanunlara muhalif iken, mahkemedede, onun o hali nazara alınmaması açıkça gösterir ki Adalet müessesesi hiçbir cereyana kapılmaz, hiçbir tarafgırlığe kaymaz. Bu, Din ve Vicdan hürriyetinin bir ana umdesidir ki; komünist olmamış Şarkta, Garbda, bütün dünya Adalet müesseselerinde câri ve hâkimdir.

Ben de, Din ve Vicdan Hürriyetinin bu ana umdesine güvenerek yüzlerce Âyat-ı Kur'aniyeye istinaden, medeniyetin bozuk kısmına, hürriyet perdesi altında yürüyen mutlak bir istibdada, lâiklik maskesi altında Dine ve Dindarlara karşı tatbik edilen en ağır bir baskiya muhalefet etmiş isem kanunlar haricine mi çıkmış oldum?

Bu hilaf-ı hakikat bir hareket sayılabilir mi? Haksızlığa karşı, zulme karşı, kanunsuzluğa karşı muhalefet, hiç bir hükümette suç sayılmaz, bilakis muhalefet meşru ve samimî bir muvazene-i adalet unsurudur.

2- Bana zulüm ve cefayı reva gören Devr-i Sabıkın yaptığı isnadların ikincisi, emniyet ve âsayıştı ihlâldir. Bu vehim ve hayal ile, bu düzme isnad ile yirmi sekiz sene bana ceza çektiler. Memleket memleket, mahkeme mahkeme süründürdüler. Zindandan zindana attılar. Kimse ile görüşürmediler. Tecrid ettiler; zehirlediler; türlü türlü hakaretlerde bulundular.

Biz ki beşyüz bin Fedakâr Nur Talebeleri, memleketin her tarafında emniyet ve âsayışın fahrî mânevî muhafizlaryız; bize böyle bir isnadda bulunmaları günahların en büyüğüdür. Onlar bize o kadar zâlimane ihanetlerde bulundukları halde; biz asla hislerimize kapılmayarak, gönüllerde emniyet ve âsayış temin yolunda, Îman ve Kur'âna Hizmet yolunda, gafletle anarşîye sapanları düştükleri fevza gayyasından kurtarmak yolunda çalışmaktan bir an hâli kalmadık.

Muhterem hâkimler, şunu kat'î olarak arzederim ki, bu delilsiz bir iddia değildir. Bizim zulüm ve menfa sahamız olan altı vilâyetin altı mahkemesi, uzun ve ince tetkikler neticesinde, emniyet ve âsayıştı ihlâl yolunda hiçbir vukuat kaydetmemiştir. Bu hareketimiz isbat eder ki, Nur Mekteb-i İrfanının Talebeleri Kalbler üzerinde işler, emniyet ve âsayışın bekçisini kafalara, Kalblere yerleştirir. Bizim Îman Derslerimiz anarşîye karşısındır, bozgunculuğa karşısındır, farmasonlara ve komünistlere karşısındır. Memleketin bütün zabita dairelerinden sorulsun, beşyüz bin Nur İrfan Mektebi Talebesinden birinin olsun Nizam ve İntizama aykırı bir vukuati var mıdır? Yoktur. Elbette yoktur. Çünkü hepsinin Kalbinde Nizam ve İntizamin en sağlam muhafizi olan Îman Bekçisi vardır.

Sebilürrâşad'ın 116 ncı nüshasında "Hakikat konuşuyor" başlıklı makalemde bu Hakikatleri uzun uzadıya izah ettim. Bütün dünyasını, hattâ icabederse hayatını, hattâ Âhiretini Dinine feda ettiği, bütün hayatı şehadet eden, otuzbeş senedenberi siyaseti terkeden, müteaddit mahkemelerin o kadar incelemelerine rağmen bu yolda bir delil bulunamayan, sekseni aşmış, kabir kapısına gelmiş, dünya

metaından hiçbir nesneye mâlik olmamış ve ehemmiyet vermemiş bir adam hakkında "Dini, siyasete âlet ediyor" diyen, yerden göye kadar, gökten yere kadar haksız ve insafsızdır.

Biz Nur Mekteb-i İrfanı Şâkirdlerinin Kur'ân-ı Hakîmden aldığımız Hakikat Dersi şudur ki: Evde, yahut bir gemide, bir mâsum, on câni bulunsa, Adalet-i Kur'âniye o mâsumun hakkına zarar vermeme için o haneyi, o gemiyi yakmayı menettiği halde; on mâsumu bir tek câni yüzünden mahv için, o hâne, o gemi yakılır mı? Yakılırsa en büyük zulüm, en büyük hiyanet ve gadir olmaz mı? Bu sebeble âsayışı ihlâl yolunda yüzde on câni yüzünden doksan mâsumun hayatını tehlikeye ve zarara sokmayı Adalet-i İlâhiye ve Hakikat-ı Kur'âniye şiddetle menettiği için biz bütün kuvvetimizle bu Ders-i Kur'âniyeye ittibaen âsayışı muhafazaya kendimizi dînen mecbur biliriz.

İşte bizi böyle haksız isnadlarla itham eden Devr-i Sâbiktaki gizli düşmanlarımız şüphe yok ki ya siyaseti dinsizlige âlet etmek istediler, yahut bilerek, bilmeyerek bozuk ideolojileri memleketimize yerlestirmek gayretine düştüler. Görülüyor ki, Nizam ve İntizamı bozan, maddî, mânevî memleketin emniyet ve âsayışını ihlâl eden bizler değil, asıl onlardı. Hakikî bir Müslüman, samîmî bir Mü'min hiçbir zaman anarşîye ve bozgunculuğa taraftar olmaz. Dinin şiddetle menettiği şey fitne ve anarşîdir. Çünkü, anarşî hiçbir hak tanımaz. İnsanlık seciyelerini ve medeniyet eserlerini canavar hayvanlar seciyesine çevirir ki, bunun Âhir Zamanda "ye'cûc" ve "me'cûc" komitesi olduğuna Kur'ân-ı Hakîm işaret buyurmaktadır.

İşte muhterem hâkimler, yirmisekiz sene bana ve Talebelerime böyle eza ve cefada bulundular. Ve mahkemelerde savcılar bize hakaretlerde bulunmaktan çekinmediler. Biz, bunların hepsine tahammül ettik. İman ve Kur'ân'a Hizmet yolunda devam ettik. Ve Devr-i Sâbık ricalinin bütün o zulüm ve cefalarını affettik. Çünkü onlar müstahak oldukları âkibete uğradılar. Biz de, Hak ve Hürriyetimize kavuşduk. Sizler gibi âdil ve İmanlı hâkimler huzurunda söz söylemek fırsatını Allah bize bahsettiğinden dolayı şükrederiz.

هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي

Said Nursî

Avukat Mihri Helâv'ın Müdafaaasından Parçalar:

Risale-i Nur Müellifi, bütün müellif ve muharrirlerin en mütevazıdır. Şöhret ve tekebbürün en büyük düşmanıdır. Bütün dünya metaina arka çevirmiştir. Ne mal, ne şöhret, ne nüfuz... Bunların hiçbirisi Onun pâyine ulaşamamıştır ve ulaşamaz. Gandhi bile Onun kadar dünyadan elini çekememiştir. Günde elli gram ekmekle ve bir çanak çorba ile tegaddi eden bu büyük Adam, yaşıyorsa ancak Kur'an ve İmana Hizmet için yaşıyor. Başka hiç, hiçbir şeyin, Onun nazarında kıymet ve ehemmiyeti yoktur. Böyle iken, Eserinin medh ü sitayışinde bulundu diye Onu suçlandırmaya çalışmak, 163 üncü maddenin cürüm ağına sokmağa uğraşmak; Hak ve Adaletle, İnsafla, İlimle, İnsanî düşünce ile, Hukuk Fikriyle, Mantıkla, Akıl ve Fikirle kabil-i telîf midir? Burası yüksek mahkemenin takdirine aid'dır.

.....

Hükûmete muhalefet bahsi hakkında da birkaç söz söyleyerek mâruzatımı neticelendirmek isterim. Karşınızda Kemal-i Saffet ve Sami-miyetle âdilâne kararlarınıza intizar eden bu asırdıde Zat, ömründe hiçbir defa Hilâf-ı Hakikat beyanda bulunmağa tenezzül etmiş bir Adam değildir. İlk celse-i muhakemedede, bu günü hükûmetten memnun olduğunu ve muvaffakiyetine Dua ettiğini, Onun beğenmediği ve tenkid ettiği hükümet, eski hükümetler olduğunu alenen söylemiştir. Filhakika, Müvekkilik, bütün milletle beraber istibdada karşı mücadele etmiş, hürriyet ve demokrasinin tesisine çalışmış ve bu hususta husule gelen muvaffakiyetten dolayı da memnun olmuştur. Risale-i Nur'un gayesi de içtimaî nizam ve intizamî Kalblere yerleştirmektir. Siyasî rical, siyasî sahada nizam-ı içtimaîyi, milletin hak ve hürriyetlerini temine çalışıkları gibi, Risale-i Nur Müellifi de, mânevî sahada, Kalblerde bunları yerleştirmeye çalışıyor. Gayeler müşterekdir. Bir Mekteb-i İrfan olan Risale-i Nur'un Müellifi ve Şâkirdleri Âsayışın, Nizam ve İntizamın fahri ve mânevî Bekçileridir. Mânevî sahada, Kalblerde ve Dimağlarda anarşının, bozgunculuğun kalkmasına çalışmaktadır. Kemal-i samimiyle, hiç bir ivaz ve garaz olmaksızın, hiçbir karşılık beklemeksizsin, yalnız Allah Rızası için, millet ve memleketin menfaati için çalışmaktadır. Bunu yapmak bir cürüm ve cinayet değil, millet ve memlekete bir Hizmettir. Muahazeye değil, takdire lâyiktir. Beraketini istemek hakkıımızdır. Karar yüksek mahkemenindir.

Avukat Seniyyüddin Başak'ın Müdafası:

Müteakiben, Müellifin diğer vekili olan avukat Seniyyüddin Başak kalkmış, kısa birkaç söz söylemiştir:

- Artık mesele aydınlanmış, Hakikat Güneş gibi tezahür etmiştir. Yüksek Mahkeme her şeye vâkîf olmuştur. Benim buna ilâve edecek bir sözüm yoktur. Böyle kıymetli, Faziletli, millet ve memleket için cansiperane ve hiçbir ivaz ve bedel mukabili olmayarak **فِي سَبِيلِ اللَّهِ** çalışan zevati buralara getiren, cinayet sandalyalarına oturtan zihniyet hakkında bazı mütalâada bulunmak isterdim; fakat onun yeri burası değildir. Bunun için ayrıca bir eser yazmak icabeder. Çünkü bu zihniyetle mücadele herkes için bir vazifedir. Yüksek mahkemenin yüksek Vicdanı beni müdafadan müstağni kılacak derecede itmi'nanbahštır. Müvekkilimin beraetini istemekle Şeref duyarım.

* * *

Avukat Abdurrahman Şeref Lâç'm Müdafası:

Müteakiben, diğer mümtaz avukat arkadaşları gibi Üstadın Müdafasını fahrî olarak deruhe eden İmanlı ve Kudretli meşhur ve mümtaz avukat Abdurrahman Şeref Lâç müdafaya başladı. Evvelâ bir Mukadidime yaptı. Dedi ki:

- Sanık olarak huzurunuza gelen seksen yaşını mütecaviz bu mübarek Zâtın suçla hiçbir münasebet ve taallûku olmadığı tamamıyla tezahür etmiştir. Yüksek mahkemece de buna tam kanaat hâsil olduğunu, beraetine karar verileceğini de kuvvetle ümit ederim. Ancak, aleyhimizde bir karar verilmesine binde bir ihtimal olsa da üzerine alındığım bir Mâsumun Müdafasını ihmal etmeyi bir vazifesizlik sayarıyım. Yüksek Temiz Mahkemesinin kanaat ve nokta-i nazarını da hesaba katmak icabeder. Burada bahsedildi diye usûl noktasından bir eksiklikte bulunmuş olmamalıyım. Onun için müdafaamı yapmama yüksek mahkemenin müsaadelerini rica ederim.

- Peki Abdurrahman Bey, son müdafaanızı dinleyeceğiz. Buyurun.

.....
- Gençlik Rehberi isimli Eser, Kur'ân-ı Azîmüşşanın Emir ve

Tefsirlerinden ibaret bulunmasına, İslâm Dininin ve bu Dinin Emir ve Nasihatlerini ihtiva eylemesine ve Anayasanın 70 inci maddesine göre: Şahsî Masuniyet, Vicdan, Tefekkür, Söz ve Neşir Hak ve hürriyeti Türklerin tabîî haklarından olduğu.. Anayasanın 75 inci maddesine göre de hiçbir kimse, mensub olduğu Din ve Mezhebden dolayı muahaze edilemeyeceğinden; Müvekkilimin Anayasa ile kendisine bahsedilmiş bulunan bu Din ve Neşir hürriyetinden mahrum edilerek cezaî tâkibe mâruz bırakılması Anayasa hükümlerine mugayirdir.

.....

- Yukarıda izah ettiğimiz kanunî taraflarımız farz-ı muhal nazar-ı dikkate alınmaz, Türk Ceza Kanununun antidemokratik 163 üncü maddesine göre müvekkilimin tâkibi mümkün farzedilirse, isnad edilen suçun tahliline geçer ve şöyle deriz:

Bir Müslüman. Ak saçlı, yaşılı bir Müslüman. Saçını başını ve yaşını bütün ömrü boyunca Nurla ağartmış bir Müslüman. Saçı, başı, yaşı ve bütün vücudu Allahın Nuriyle yıkanmış tertemiz ve bembeyaz bir Müslüman. Bütün ömrü boyunca İn'am-ı Hak olan Hayatını, Türk milletinin Salâh ve hakikî Saadeti için vakfetmiş; Emr-i İlâhî olan Ruhunu felegin hakikî Mâlîki Allaha teslim edinceye kadar aynı yolda yürümeğe azmetmiş; Bina-yi Sübhanî olan bedenini, yalnız Allah yolunda yıpratmış olan büyük bir Müslüman, bugün "Demokrasi vardır" denilen bir gün, kalkıyor, yalnız "Allah" diyor, "Kitab" diyor, "Resul" diyor ve gençliğe "Dikkat" diyor. Der demez arkasından savcı (dâvâyı açan savcı) yapışıyor.

- Gel buraya... Suç işledin! diyor.

Ve âfâkî kapkara bir zulmet kaplamıştır.

Fakat, bakın şu asıl ve necib ihtiyar Müslümana! Ne kadar sakin ve ne kadar rahattır. Zira kesrette değil, Vahdettedir. Gecenin zulmetinden ve gündüzün rengâreginden bîfûrûrdur. Belâ zindanında safayı seymektedir. Cefa sofrasında vefa bulan, Mazhar-ı Tecelli olandır. Zira eşya Hakikatlerinden haberdardır. Kesafeti Letafete Kalbetmiştir. Kani çekilmiş, damarlarında kan yerine, Feyz-i Hak ve Nur cereyan etmektedir ve savcı (dâvâyı açan savcı) bu Müslümanı kolundan yakalamış, hapse sürüklemektedir.

Niçin? Neden? Ne yaptı bu pîr-i fânî? Nedir kabahati bu ihtiyar Müslümanın? Ne mi yaptı? Bakın savcuya (dâvâyı açana) göre neler ve neler yaptı?

"Gençlik Rehberi" adıyla bir Kitab çıktı.

A- Lâiklige aykırı hareket etti. Allah, Din, İman lâiklige aykırı olur mu? Olur. Peki başka?

B- Devletin içtimaî, iktisadî, siyâsî ve hukukî temel Nizamlarını Dinî Esaslara uydurmak istedi. Nasıl, niçin ve ne maksatla yaptı bunları?..

C- Şâhsî nüfuz temin ve tesis etmek maksadiyle. Peki, ya siyâsî menfaat kasdı var mı acaba? Hayır bu yok. Ehl-i vukuf da bu maksadı görmemiş. Savcı da bunu diyemiyor. Peki amma, madem ki siyâsî menfaat kasdı yokmuş, bu pîr-i fânînin şahsı, cüssesi, bedeni ne ki, dünyadan ne bekliyor ki nüfuz temin etmek istesin?

Savcı, "Ben orasını bilmem" diyor. İstiyor işte. Hem bunu böylece bilirkişiler de söylüyorlar.

Peki, nasıl yaptı bu işleri bu Müslüman?

A- Dini, dinî hissiyatı ve dince mukaddes sayılan şeyleri âlet etmek suretiyle.

Nedir bu Mukaddes tanılan şeyler? İslâm Dini, Müslümanlık hisleri, Allah Kelimesinin Kalbdeki Haşyeti, Kur'ân, Tefsir... Demek savcı bunları biliyor. Bunların Mukaddesat olduğuna inanıyor.

Peki amma, bunları bilmek, inanmak ve sonra söylemek âlet etmek midir? Evet, dâvâyı açan savcuya göre âlet etmektir. Öyle ise savcı da bunları âlet ediyor.. hem de siyâsî bir kanuna âlet ediyor.. hem de bir Müslümanı mahkûm ettirmek için âlet ediyor. Şu halde o da 163 üncü maddeye göre suç işlemiyor mu?

"Hayır" der savcı, ben propaganda yapmıyorum. O propaganda ve telkin yaptı. Ne dedi peki? Sunları söyledi:

"... Bu zamanda, zendeka dalâleti İslâmiyete karşı muharebesinde nefs-i emmarenin plâniyle şeytan kumandasına verilen firkalardan

en dehşetlisi yarımların çiplak hanımlarıdır ki, açık bacağıyle, dehşetli bıçaklarla Ehl-i İmana taarruz edip saldırıyorlar. Nikâh yolunu kapamağa, fuhuş yolunu genişlettirmeye çalışarak çocukların nefislerini birden esir edip, Kalb ve Ruhlarını kebair ile yaralıyorlar; belki o Kalblerden bir kısmını öldürüler."

Peki yalan mı bunlar? Fuhuşu teşvik ve Nikâhi imha eden fâhişeler gürûhu inkâr mı ediliyor? Gizli ve âşikâr fuhuşla ve devlet eliyle mücadele yok mu? Ceza Kanunu, Fuhuşla Mücadele Nizamnamesi ve ahlâk zabıtası bunlarla geceli gündüzlü mücadele etmiyor mu?

Var, var amma, buna biz karışırmışız, Allah ne karışır? diyor savcı. Peki böyle desin. Desin amma.. kanun, zabita ve savcı, suç işlendikten sonra işleyeni ve işteeni yakalıyor. Yâni iş olup bittikten sonra, namus pâyimal olup adam öldükten sonra. Daha evvel tedbir almağa kanunen imkân yok; fakat Dînen buna imkân var: Allah korkusu ve din. Bu korku sayesinde her türlü rezaletin önü alınabileceğini bildiriyor. İslâm Dini bunu emrediyor. Tedbiri evvelden alın diyor. Nasıl? Nasihat edin, ikaz edin, Allâhi tanıtın, İnsanın Kalbinde Allah Korkusu, Allah Sevgisi, ateş, Cehennem, Ebedî azâb, Ebedî Saadet yer etsin, bilsin, anlasın, sevsin ve korksun; korksun ki fenâklardan kaçın, hem kendisi kurtulsun, hem de cemiyet, savcı da, devlet de, hükümet de, millet de rahat etsin. Bunun için Allah korkusunu ve sevgisini İnsanlara aşılayın.

Nasıl yapalım bu işi? Söyleyin, yazın okutun. Peki amma o zaman propaganda diyorlar. Ne olur? Bunlar Allâhin Emirleri, Kur'ân-ı Azîmüşşanın Hikmetleri değil mi? Din, sizin en tabîî hakkınız değil mi? Kim meneder sizi bundan (Allah yolundan)? Suç diyorlar buna. Öyle mi? Allâhin Emrinin okuyun:

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَأَصْنَدُوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَشَاقُوا الرَّسُولَ مِنْ بَعْدِ مَا نَبَيَّنَ
لَهُمْ أَهْدَى لَنْ يَضُرُّوا اللَّهُ شَيْئًا وَسَيُحْبِطُ أَعْمَالَهُمْ

Meali: "Haberiniz olsun ki o küfür edip halkın Allah yolundan meneyleyen ve Hak kendilerine tebeyyün ettikten sonra Peygambere karşı gelenler, hiçbir zaman Allâha zerrece bir zarar edecek degiller. O, onların Amellerini heder edecktir."

Peki amma, dinlemezlerse? Dinleyenlere, İman edenlere tekrar edin; çünkü yaptığınız iş iyidir.. İnsanlar için, cemiyet için, millet için, hükümet için, devlet için hayırlıdır; şerden, belâdan koruyucudur. İman edenlere deyin ki:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تُبْطِلُوا أَعْمَالَكُمْ

Meali: "Ey bütün İman edenler.. Allaha ve Resûlüne İtaat edin de Amellerinizi ibtal eylemeyin."

Buna da inanmazlarsa, deyin ki: Tehlike.. vatan ve milletiniz için tehlike, Dinde, Dinin propagandasında değil, dinsizliktedir. Bunu Başvekilimiz de söyledi: "Sağcılığın, memleket için tehlikeli olduğu görülmemiştir. Bugün din propagandasına mâni bir hal yoktur; tedbir almağa da lüzum kalmamıştır."

Muhterem hâkimler! Siz bilirisiniz, fakat bir kere de dâvâyı açan savcıya sorunuz.. bakalım hayır diyecek mi? Allahın Emirleri, Kur'ân-ı Azîmüşşanın Hikmetleri gençlere anlatılmaz, bildirilmezse, propaganda suçtur diye menedilirse, ahlâksızlık, iffetsizlik, köksüzlük, fuhuş, zina, katil suçlarının önüne geçmek yalnız ceza kanunlarıyla kabil midir? "Komünizm" gibi bütün dünyayı tehdit eden erzel âfetin, gizli ve aşıkâr, seri ve sinsi tahribatını tamamen ne ile önlemek mümkündür?

Muhterem vatansever, Allahına ve Mukaddesatına bağlı necib Türk Hâkimleri! Şu korkunç küfür propagandasına körpe Müslüman Türk çocukların temiz ve saf dimağlarını senelerce tahrif ederek felce uğratan korkunç Din düşmanlarının akıttiği zehirlere bakın.

Ne korkunç hal ve tezadlar içindeyiz. Savcı bunu görmez, İslâm Dinine ve bütün Mukaddes Dirlere yapılan bu korkunç taarruz ve hakareti tâkib etmez de, bu taarruzdan gençliğe muhafaza tedbirleri tavsiye edeni mi yakalar?

Pek muhterem Türk Müslüman hâkimler! Siz Kur'ân-ı Mübînin Allahın Nurunun pirilipleri ile dolu olan ve yalnız o Nur-u İlâhîyi aksettiren Risale-i Nur Gençlik Rehberinden dolayı Müvekkilimi mahkûm edemezsiniz!...

Muhterem, asıl ve Müslüman Türk hâkimleri! Pek iyi bilirsiniz ki, hakikî İrşad Âlimleri Enbiyanın Vârisleridir. Bu mübarek Zatlar da kendilerine miras kalan Va'z u Nasihatı, Kur'ân-ı Mübînin Emirlerine göre yarmakla mükelleftirler. Vazifesini yaparken hiçbir ücret ve ivazın talibi değildirler. Vazifelerini **فِي سَبِيلِ اللَّهِ** yaparlar. Ancak, Allah ve Resûlünün Rızasına talibtirler. Son nefeslerine kadar bu Mukaddes Vazifeye devam ederler. Çünkü, bu Vazife onlara Allah ve Resûlünün Emanetidir. Müvekkilim, bu Emaneti Ehline tevdi ediyor diye nasıl tâkib ve tâzib edilir? Nasıl bu ihtiyar yaşında zayıf ve nahif bünyesi, inanamayacağı ağır bir teklif ile mükellef tutulur?

- Gel zindana gir!

Bu, en korkunç bir zulüm olur. Bu zulme mâni olmak vazifesi de sizlere emanet edilmiştir.

Bütün fenalıkları, günahları, ahlâksızlığı, rezaleti, fesat ve fitneyi imha edecek Nurdur...

.....
**يُرِيدُونَ أَنْ يُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ وَبِأَيْمَانِهِمْ لَا أَنْ
 يُمِتَّ نُورَهُمْ وَلَوْ كِرَهَ الْكَافِرُونَ**

Meali: "Onlar Allahın Nurunu ağızlarıyle söndürmek istiyorlar. Allah ise, -muhakkak- Nurunu tamamlamak (tamamen parlatmak) istiyor.. kâfirler hoşlanmasalar da."

Avukat
ABDURRAHMAN ŞEREF LÂÇ

Bu müdafaya müteakip Üstad Said Nursî'ye başka bir diyeceği olup olmadığı mahkeme reisi tarafından sorulmuş, mumaileyh ayağa kalkarak:

- Yalnız bir kelime söylemek için müsaadenizi rica ederim.
- Buyurunuz.

- Muhterem vekillerim benim şahsim hakkında söylemiş oldukları senakâr sözlere ben lâyik değilim. Ben, Kur'an ve İman Hizmetinde çalışan âciz bir Adamım. Başka bir diyeceğim yoktur.

Beraet kararının Tebliği:

Bunun üzerine muhakeme hitam bulmuş; heyet-i hâkime müşavireden sonra İttifakla beraet kararını Tebliğ etmiş ve bu karar mahkemedede hazır bulunan üniversiteliler ve halk tarafından şiddetle alkışlanmıştır. Savcılık tarafından temyiz edilmediği için karar kesinleşmiştir.

* * *

Bediüzzamanın İstanbul'a Teşrifi Münasebetiyle Üniversiteli Bir Nur Talebesinin Arkadaşına Yazdığı Mektub:

Sevgili Üstadımızın teşrifinden dolayı bizi ve İstanbul'u tebrikinize teşekkür ederim. Bu muhteşem, müstesna hâdiseden dolayı, koca şehir kaynadı; için için Bayram yapıyor. Âlimi-cahili, fakiri-zengini, genci-ihtiyarı mahkemelerde, otelde her yerde Onu görmeye ve dinlemeye koşuyor.

Rüyalarımız dahi neş'e ve ferahla dolu... Düşmanlarımızın ise yüzleri daha ziyade karardı. Nifaklarının hiçbir şey yapmadığını ve yapamayacağını artık biliyorlar. Üstadımız, İstanbul'un şahsiyet devrinin yadigarı olan her şeye yeniden can verdiler. Kardeşlerimizin gözünde, şehrin manzarası birdenbire değişti. Ayasofya, Sarayburnu'na kadar uzandı. Minarelerinde yine Ezan-ı Muhammedî (A.S.M.) okunuyor; içinde, Hâfızlar yeniden Kur'ân-ı Kerîm Tilâvetine başladılar. Fâtih, her gün Türbesinden kalkarak, fethettiği şehrin büyük ve mübarek misafirine, "Hoş geldiniz!" diyor ve Onu tebrik ediyor. Yenicamiin şerefesinden, Beyoğlu'nun en karanlık ve mülevves izbesine kadar nüfuz edecek ışık tufanını şimdiden görür gibi oluyoruz. Hepsinin; Ayasofya'nın, Fâtih'in, Sultan Ahmed'in, Eyyüb'in ve Süleymaniye'nin ve bütün Müslüman İstanbul'un hicab perdelerini yüzlerinden atışı ve bize daha muhteşem ve daha samimî görünümleri, bu Büyük Teşriften ve bu Ulvî Nurdan... Üstadımız, artık bu şehrin güneş'i. O giderse, ufkundaki güneş de Onu takip edecek ve milyonluk şehir karar verecek. Tesellimiz, Fâtih şehrinin Risale-i Nur'la aydınlanacağı ve parlayacağı umididir.

Üstadımızın teşrifini telefonla haber verdikleri zaman, cansız vücutumdan birdenbire bir cereyan geçti. Oldürücü ve uyuşturucu değil; dirilten, canlandırın bir cereyan... Maddî ve mânevî varlığımın bir anda kuvvet bulup, muazzam bir mîknatısın beni çektiğini hissettim. Ağır Ceza Mahkemesine väsil olduğum zaman, biraz evvelki tahassüslerimin bütün cemiyette hâkim olduğunu farkettim. Mahkemenin içi ve dışı tiklim tiklim dolu idi. Kalabalığı yararak içeri girmek istedim; fakat gözüüm iki üniversiteli talebenin arasında yürüyen Üstada iliştî. Mânasıyla olduğu kadar maddesi ve kıyafeti ile deambaşka olan ve şu anda milyonlarca gözü Onun

üzerinde toplandığı müstesna varlık, sanki hiçbir şeyle alâkadar değildi ve hiçbir hâdiseden haberi yoktu.

.....

Mahkemenin içindeyim. Ulvî isim zikredilir edilmez, büyük Adam koca bir milletin, Dinin ve devrin tarihî Mümessili olarak içeri girdi. Ufak bir kaynaşmayı müteakip çit yok. Herkes, bu muhteşem ve muazzam ânın mânasını ve heyecanını duymakta...

Hastayım demelerine rağmen Üstadımızın yerlerinden yıldırım gibi fırlayarak itiraz ve izahları.. mahkeme heyetinin hayranlıkla büyük Adamı seyri.. İkinci celsede daha muazzam bir kalabalık.. Üstadımızın, vukufsuz ehl-i vukuf raporuna bizzat verdikleri harikulâde cevablar.. ve mahkemenin 5 Marta tâlikî.. titreyerek, günah ve zaafarımı bin teessûf ve tövbe ederek yaklaşıp, mübarek Ellerini sonsuz bir iştiyakla öptüğüm ve içimi tertemiz tutmaya çabalayarak gözlerini bulmaya cesaret ettiğim o an, o gün, hâtilarımın en büyük ve en nâdide yadigârı olacak. Üniversiteli diğer Kardeşlerim, Üstadımızın Hizmetinde bulunmakla Şeref-i Uzmaya kavuşmuşlar. O Üstadımızdan, Cenab-ı Hak Ebediyyen razı olsun; ve bütün Talebelerine ve bilhassa benim gibi biçare, zavallı ve âciz-

lere Akıl, Dirayet, Azim ve İhlâs İhsan buyursun. **أَمِينٌ**

Evet Kardeşim, bu asrın mânevî şahı olduğu hayatı ve Eserleriyle sâbit olan bir Üstadın Eserlerini biz muhtaçlara lütufen Cenab-ı Hakka hadsiz şükürlerle beraber; şu zamanın yaralarına en müناسip bir İlâç, bir Merhem ve zulümatın tehacümüne mâruz Heyet-i İslâmîyeye en nâfi bir Nur ve dalâlet vâdilerinde hayrete düşenler için en doğru bir Rehber olan

Risale-i Nur'u, ölünceye kadar okuyacağız, neşredeceğiz **إِنْ شَاءَ اللَّهُ**.

آلَبَاقِي هُوَ الْبَاقِي

İstanbul Üniversitesi Nur Talebelerinden
KÂMİL

ÜSTADIN EMİRDAĞ'A GİDİŞİ

Üstad Bediüzzaman İstanbul'daki muhakemesinin beraetle netice-lenmesini müteakip Emirdağ'a geldi. Emirdağ'da Ramazan ayının bir gününde kırı çıktıgı zaman, bir başçavuş ve üç silahlı jandarma yanına gönderilerek, gelecek fikrada beyan edildiği gibi, kendisine şapka giymesi teklif ediliyor; bu sebeble karakola celbediliyor. Bunun üzerine Üstad bir istida yazarak, Adliye ve Dahiliye Vekâletine gönderiyor; aynı zamanda Ankara'daki bir Talebesine de göndererek alâkadar mebuslara hâdisenin duyurulmasını bildiriyor. Ankara'daki Talebeleri, bu şekvanın bir nüshasını, Samsun'da münteşir Büyük Cihad gazetesine gönderiyorlar. Yazı, Büyük Cihad'da "En Büyük İsbat" başlığı altında ve bir Hâsiye ilâve edilerek neşrediliyor. Sonra, Ankara ve İstanbul Üniversitesindeki Nur Talebeleri de iki-üç makale yazı, Büyük Cihad gazetesine gönderiyorlar ve neşrediliyor. Bu sıralarda Malatya hâdisesi vukua geliyor, dindarlar aleyhinde bir sürü yalan, iftira, tezvir propagandası başlıyor. Bu tahriklere aldanan bazı şahsiyetler, dinî gazetelerden medar-ı ittiham noktalar bulmak için çalışıyorlar. Samsun'da da mezkûr "En büyük İsbat" başlıklı yazı ve Üniversite Nur Talebelerinin makaleleri dolayısıyle, gazete Neşriyat müdürü ile Ankara'dan bu yazıların bazılarını gönderen bir Nur Talebesi tevkif edilerek mahkemeye veriliyor. Nurcu-lugün memlekette inkişafi aleyhinde gazetelerde beyanatlar, kanaatlar ileri sürülmüyör. 600 kadar Nur Talebesinin mahkûmiyetini istihdaf eder şekilde, Türkiye'de yirmibeş yerde tahrri yapılmış, bir kısmında dâvâ açılıyor. Neticede; Risale-i Nur'da ve Nur Talebelerinde medar-ı ittiham bir nokta olmayıp, suç bulunmadığı kanaatine varılıyor.

Samsun'da açılan dâvâda evvelâ mahkûmiyete karar verilmişse de, mahkeme-i temyizin Risale-i Nur Eserleri ve Müellifi Bediüzzaman hakkında serdettiği mütalâa ile mahkûmiyet kararını esastan bozması sebebiyle, tekrar yapılan duruşmada, yazılıarda suç unsuru bulunmadığı kanaatine varılarak beraat kararı verilmiştir.

"En Büyük İsbat" başlıklı yazdan dolayı Samsun'da Üstadımız aleyhine de dâvâ açılmıştı. Samsun'a mahkemeye celbi isteniyordu.

Çok rahatsız ve ihtar olması sebebiyle kaza tabibliğinden aldığı bir raporu nazar-ı itibara alınmayarak, mutlaka mahkemedede bulunması isteniyordu. Nihayet Üstad, Samsun'da mahkemedede bulunmağa karar vererek İstanbul'a kadar geldi. Fakat sıhhatinin bozukluğu ve tahammül edeme-mesinden yola devam edemeyip hey'et-i sıhhiyeden bir rapor alıp mahkemeye gönderdi. Raporda, Said Nursî'nin yapılan muayene neticesi, ne karadan, ne denizden ve ne de havadan Samsun'a gitmeye vücutu tahammül edemeyeceği yazılı idi. Mahkemedede, müddeiumumî şiddetli ısrarlarla Said Nursî'nin mutlaka mahkemedede bulunmasını istemişse de, mahkeme heyeti, sıhhiye raporuna istinaden, Bediüzzaman'ın İstanbul mahkemelerinden birinde istinabe suretiyle ifadesinin alınmasına karar verdi. Nihayet, devam eden mahkemeler neticesinde, Samsun mahkemesi, dâvâ mevzuu yazdı mahkûmiyeti icabettirecek bir kasıt görmediğinden, Said Nursî'nin beraetine karar verdi.

* * *

ÜSTADIMIZ BEDİÜZZAMAN SAİD NURSÎ BU MÜDAFAAYI İSTANBUL MAHKEMESİNDE OKUMUŞ VE MAHKEMESİ BERAETLE NİHAYET BULMUŞTUR

Gizli düşmanlarımız, bu Ramazan-ı Şerifte, tekrar, adliyeyi benim aleyhime sevkettiler. Mes'ele de, bir gizli komünist komitesiyle alâkadarır.

Birisı: Bütün bütün kanun hilâfina olarak, beni tek başımla ve yalnız olarak kırda ve dağda otururken, üç silâhlı jandarma ile bir başçavuş yanına gönderdiler, "Sen başına şapka giymiyorsun." diye, zorla beni karakola getirdiler. Ben de, Adaleti hedef tutan bütün adliyelere söylüyorum ki:

Böyle beş vecihle kanunsuzluk edip kanun namına beş vecihle İslâm Kanunlarını kıran adam, hakikî kanunsuzluk ile ittiham edilmek lâzım gelirken, onların o acîb kanunsuzluğu ve bahanesiyle, iki senedenberi vicdanî azâb verdiklerinden; elbette Mahkeme-i Kübrayı Haşirde bunun cezasını çekeceklerdir. Evet otuzbeş senedir münzevî olduğu halde hiç çarşı ve kasabalarda gezmeyen bir adamı, "Sen frenk serpuşunu giymi-yorsun." diye ittiham etmeye, dünyada hangi kanun müsaade eder?

Yirmisekiz senedenberi beş vilâyet ve beş mahkeme ve beş vilâyetin zabitaları Onun başına ilişmedikleri halde, hususan bu defa İstanbul mahkeme-i âdilesinde yüzden ziyade polislerin gözleri önünde, hem iki ay da yaya olarak her yeri gezdiği halde, hiçbir polis ilişmediği ve hem mahkeme-i temyiz bere yasak değil diye karar verdiği, hem bütün kadınlar ve başı açık gezenler ve bütün askerî neferler ve vazifedar memurlar giymeye mecbur olmadıklarından ve giymesinde hiçbir maslahat bulunmadığından ve benim resmî bir vazifem olmadığından -ki resmî bir libastır- bereyi giyenler de mesul olmazlar denildiği halde; hususan münzevî ve İnsanlar arasına girmeyen ve Ramazan-ı Şerifin içinde böyle hilâf-1 kanun en çirkin bir şey ile Ruhunu meşgul etmemek ve dünyayı hatırlına getirmemek için has dostlarıyle dahi görüşmeyen, hattâ şiddetli hasta olduğu halde, Ruhu ve Kalbi vücudiyle meşgul olmamak için ilâçları almayan ve hekimleri çağrırmayan bir adama; şapka giydirmek, ecnebi papazlara benzetmek için Ona teklif etmek ve adliye ile tehdit etmek, elbette zerre kadar Vicdanı olan bundan nefret eder.

Meselâ: Ona teklif eden demiş: "Ben emir kuluyum." Cebr-i keyfi kanun ile emir olur mu ki emir kuluyum desin. Evet, Kur'ân-ı Hakîmde, yahudi ve nasranılere başta benzememek için ona dair Âyet olduğu gibi,

مِنْكُمُ الْأَمْرُ أُولَىٰ وَ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا آتِيُّوكُمْ اللَّهُ وَ آتِيُّوكُمُ الرَّسُولُ

Âyeti, Ulûlemre İtaati emreder. Allah ve Resûlünnün İtaatine zıd olmamak şartıyla, o İtaatin emir kuluyum diye hareket edebilir. Halbuki bu mes'elede, An'ane-i İslâmiye kanunları hastalara şefkatle incitmek, gariblere şefkat edip incitmek, Allah için Kur'ân ve Îlm-i İmanîye Hizmet edenlere zahmet vermemek ve incitmek emrettiği halde; hususan münzevî, dünyayı terketmiş bir adama ecnebi papazlarının serpuşunu teklif etmek on vecihle değil yüz vecihle kanuna muhalif ve İslâmın an'anevî Kanunlarına karşı bir kanunsuzluktur ve keyfi bir emir hesabına o Kudsî Kanunları kırmaktır. Benim gibi kabir kapısında, gayet hasta, gayet ihtiyar, garib, fakir, münzevî, Sünnet-i Seniyeye muhalefet etmemek için otuzbeş senedenberi dünyayı terkeden bir adama bu tarz muameleler kat'iyyen şek ve şüphe bırakmadı ki; komünist perdesi altında,

anarşilik hesabına vatan ve millet ve İslâmiyet ve Din aleyhinde müthiş bir suikasd eseri olduğu gibi, İslâmiyete ve vatana Hizmete niyet eden ve müthiş haricî tahrîbata karşı cephe alan dindar mebuslar ve demokratlara dahi büyük bir suikasddır. Dindar mebuslar dikkat etsinler, bu dehşetli suikasda karşı müdafâada beni yalnız bırakmasınlar.

(Hâsiye): Rusun başkumandanı kasden öňünden üç defâ geçtiği halde ayağa kalkmayan ve tenezzül etmiyen ve onun idam tehdidine karşı İzzet-i İslâmiye'yi muhafaza için ona başını eğmiyen; İstanbul'u istilâ eden ingiliz başkumandanına ve onun vasıtasiyle fetva verenlere karşı, İslâmiyet Şerefî için, idam tehdidine beş para ehemmiyet vermeyen ve "Tükürün zâlimlerin o hayâsız yüzüne!" Cümlesiyle ve matbuat lisaniyle karşılayan; ve Mustafa Kemal'in, elli meb'us içinde hiddetine ehemmiyet vermeyip "**Namaz kılmayan hâindir.**" diyen; ve Divan-ı Harb-i Örfî'nin dehşetli suallerine karşı, "**Şeriatın tek bir mes'elesine Ruhumu feda etmeyeceğim.**" deyip, dalkavukluk etmeyen; ve yirmisekiz sene, gâvurlara benzememek için Înzivayı ihtiyaç eden bir İslâm Fedaisi ve Hakikat-ı Kur'anîyenin fedakar Hizmetkârına maslahatsız, kanunsuz denilse ki: "Sen, yahudi ve hristiyan papazlarına benziyeceksin, onlar gibi başına şapka giyeceksin, bütün İslâm Ulemasının İcmâsına muhalefet edeceksin; yoksa ceza vereceğiz." denilse, elbette öyle her şey'ini Hakikat-ı Kur'anîye feda eden bir adam, değil dünyevî hapis veya ceza ve işkence, belki parça parça bıçakla kesilse, Cehenneme de atılsa, kat'iyyen; yüz Ruhu da olsa, bütün tarihçe-i hayatının şehadetiyle, feda edecek!

Acaba, bu vatan ve Dinin gizli düşmanlarının bu eşedd-i zulm-ü nemrudanelerine karşı, manevî pekçok kuvveti bulunan bu Fedakârin tahammülü ve maddî kuvvetle ve menfi cihette mukâbele etmemesinin hikmeti nedir? İşte bunu, size ve umum Ehl-i Vicdâna ilân ediyorum ki; yüzde on zindik dinsizin yüzünden doksan mâsuma zarar gelmemek için, bütün kuvvetiyle dahildeki emniyet ve âsâyişi muhafaza etmek için, Nur Dersleriyle herkesin Kalbine bir yasakçı bırakmak için, Kur'ân-ı Hakîm Ona O Dersi vermiş. Yoksa **bir günde yirmisekiz senelik zâlim düşmanlarından intikamımı alabilirim.** Onun içindir ki; âsâyişi mâsumların hâtiri için muhafaza yolunda haysiyetini, şerefini takdir edenlere karşı müdafâa etmiyor ve diyor ki: Ben, değil dünyevî hayatı, lüzum olsa Âhiret hayatı da Millet-i İslâmiye hesabına feda edeceğim.

Said Nursî

* * *

Ey Mübarek Müşfik ve Muazzez Üstadımız Hazretleri

Bu acîb madde ve dinsizlik arasında, nazarlar kısalmış; Kalbler, fenalıklar ve kötülüklerle dolmuş; yalnız ve yalnız, Kur'ân-ı Hakîmin bu zamandaki en hakikî ve kat'î Tereşuhatı olan Risale-i Nur; o kısalmış nazarları, âdetâ maddenin Ruhuna nüfuz ettiriyor; o kötü kalblerin zindan gibi karanlık olan içini, Nurla dolduruyor. Bunun için, bu asra "Nur Asrı" denmesi münasiptir.

.....

Risale-i Nur, beşeriyetin bu tamiri imkân olmayan yarasını Uhrevî İlâçlarla tedavi ediyor.

Risale-i Nur ve onun hârika Müellifi siz mübarek Üstadımız, binlerce münevver gence halâskârlık vazifenizi yapmış ve yapmactasınız. Bunun böyle olduğuna İmanları kurtarılan bu âcizler canlı şahidleriz. Bu dehşetli asırda, materyalizmi, maddeciliği temelinden yıkan, mason ve komünistlerin bâtil ideolojilerini bütün İlim ve idrak muvacehesinde zîr ü zeber eden Risale-i Nur, okuyucularına -bu asırın talihi İnsanlarına- bu dünya ile, hattâ Kâinatla bile değişilmez Âb-ı Hayatı, Ebedîlik Suyunu, yâni Beka Âleminin biletini olan Îmani bahsediyor.

Ey Aziz ve Mübarek Üstadımız! Bu kadar kıymetli bir hediyeyi bizlere veren siz Üstadımıza ne kadar Hürmet ve Muhabbet beslesek azdır. Siz kurtarıcı Üstadımızla Risale-i Nur Talebeleri arasındaki bağ, Ebedî bir bağlılıktır. Bunu hiçbir kuvvet çözemez. Hürmetle mübarek Ellerinizden öper, Dualarınızı beklerim.

**Üniversite Nur Talebeleri Namina
Siyasal Bilgiler Fakültesinden
AHMED ATAK**

* * *

**BU MEKTUB SAMSUN'DA MÜNTEŞİR BÜYÜK CİHAD
GAZETESİNDE İNTİŞAR ETMİŞTİR. MÜFTERİLERİN
TAHRİKATİYLE SAMSUN'DA MUHAKEME
AÇILMASINA VESİLE OLMUŞTUR.
MUHAKEME BERAETLE NETİCELENMİŞTİR.**

Âlem-i İslâmin Halâskârı, Ehl-i İmanın Sertacı, Risale-i Nurun Ter-cümanı Üstadımız Bediüzzaman Said Nursî Hazretlerine;

Bu defa dindar Demokratların delâletiyle Afyon Mahkemesince Risale-i Nur'un serbestiyetine, bütün Risale, Mektub ve Mecmualarının suç mevzuu teşkil etmediğinden iadelerine karar verilmesini; senelerce evvel ilân ettiğiniz "Risale-i Nur benim değil, Kur'ânın Malîdîr; Kur'ânın Feyzinden gelmiştir. Hiçbir kuvvet Onu Anadolu'nun sinesinden koparıp atamayacaktır. Risale-i Nur, Kur'âna bağlıdır; Kur'ân ise, Arş-ı A'zamla bağlanmıştır; kimin haddi var ki, Onu oradan söküp atsın" diye olan Hakikatlı beyanatınızın açık bir tezahürü ve bu ulvî Hizmetinizin İlâhî ve Kur'ânî olduğunun parlak bir delili bilerek, bu beraet kararının Âlem-i İslâmin ve bâhusus bu Millet-i İslâmiyenin Saadetlerinin başlangıcı olması itibariyle, başta, bütün varlığıyle bu zaferleri bekleyen ve Nur ailesine Reis ve Hakikatlar deryasına Kaptan tâyin edilen ve zulmet-i küfürle tuğyan etmiş İnsانlığa Hâdi ihsan olunan Aziz, Sevgili Üstadımız ve buna vesile olmakla Ehl-i İmanı kendilerine dost ve taraftar eyleyen dindar Demokratları ve âdil heyet-i hâkimiyeti sonsuz minnetlerle tebrik eder ve arzederiz ki:

Uzun senelerdenberi terakki ve tealisi için çalışığınız ve uğrunda feda-yı nefs ve can eylediğiniz Hakikat-ı Kur'âniyenin bugün bütün bir memleket, bir millet çapında Ehl-i İmanın Kalblerine sürürlar getirerek fevkâlâde İnkışafi, Hizmetine memur kılındığınız ve bilfil muvaffak olduğunuz Kudsî Dâva ve Hizmetinizin ne kadar yüksek ve parlak olduğunu Güneş gibi isbat ediyor.

Yirmibeş - otuz senedenberi bütün mânilere ve sıkıntılara rağmen bu kadar Sabır ve Metanetiniz ve Kur'ândan Kalb-i Münevverinize gelen Risale-i Nurun Neşri cihetinde bu hârika Hizmet ve Mücahedeleriniz, istikbalin nesillerine ve İslâmin Kahraman Mücahidlerine

bir nümune-i iktida ve imtisal oluyor. Kur'ân Güneşinin sönmeyen Nurları ve Ebedî Lem'aları olan Nur Şualarıyle cehl ve dalâlet karanlıklarını izale ederek, milyonlar Kalbleri o Nurla nurlandırıp, Ehl-i İmanı kendinize minnettar ettiniz. Bu vatan ve bu millet, bu tarih ve bu toprak, sizin bu Hizmetinizi, bu Fedakârlığınızı hiçbir zaman unutmayacaktır. Ebediyet Âlemine göç eylediğinizde dahi, Sizin bu Hizmetiniz bir çekirdek olup, Ondan fişkiran bir Şecere-i Âliye her tarafı kaplayacak ve o Nur Ağacının etrafına toplanan büyük Cemaatler ve Risale-i Nur'un yükselen Ebedî Şuaları, o Hizmetinizi ilelebed ve daha parlak ve daha şaaşalı idame edecekler.

Siz, Risale-i Nur'un Tercümanı haysiyetiyle ve bu İman Hizmetinizin İslâm ufuklarında parlaması cihetiyle, bu asırın bir Hidayet Serdarısınız.

Kur'ân-ı Kerîmin On Dördüncü Asr-ı Muhammedîdeki (A.S.M.) Aziz Dellâlı ve o müthîş zamanın müthîş zulümâtına karşı Nur-u Kur'ânla mukâbele eden büyük Fedakârı ve Risale-i Nur'un yüzbinler Nûshalarını yüzbinler Talebelerinin Kalemleriyle her tarafta neşredip dinsizlige ve küfr-ü mutlaka karşı bir Sedd-i Kur'ânî tesis eden muhteşem Kahraman Sevgili Üstadımız!

Âlemlere Rahmetler ve Saadetler getiren ve İnsانlığa Selâmet ve Teselliler bahşeden bu Mukaddes Hizmetinizle Ehl-i İmana zuhurunu müjde verip isbat ettiğiniz ve emareleri gözükmeye başlayan ve bütün kitalara şâmil Hâkimiyet-i İslâmiyenin nurlu ve büyük Bayramını bütün Ruhumuzla Tebrik eder. Cenab-ı Haktan uzun ömürlerinize Dualar eder, ellerinizden tâzimle öneriz.

Ankara Üniversitesi Nur Talebelerinden
**İSMAİL, SALİH, ATIF, AHMED, ZİYA,
MEHMET, ABDULLAH**

* * *

ÜSTAD SAİD NURSÎ'NİN ISPARTADA İKAMETLERİ

1953 senesi yaz aylarında Üstad Emirdağ'ı'ndan Isparta'ya geldi. Isparta'da pek çok Sadık Talebeleri vardı. Daha evvel gönderdiği Mektublarında Isparta'yı taşıyla, toprağıyla mübarek olarak tafsif ediyor ve Risale-i Nur'un Zuhuru ve İntisarıyle vücut bulan manevî hayatının idamesine en kuvvetli medar Isparta olduğunu beyan buyuruyordu. Filhakika Isparta, Üstadın bu iltifatına lâyik olduğunu uzun senelerdeki hâdiselerin şehadetiyle isbat etmiş ve göstermiştir. Çünkü, Risale-i Nur'un birinci Medresesi ve Te'lif yeri olan Barla, Isparta'nın bir nahiyesidir. Risale-i Nur'un büyük Mecmuları burada Te'lif edilmiştir.

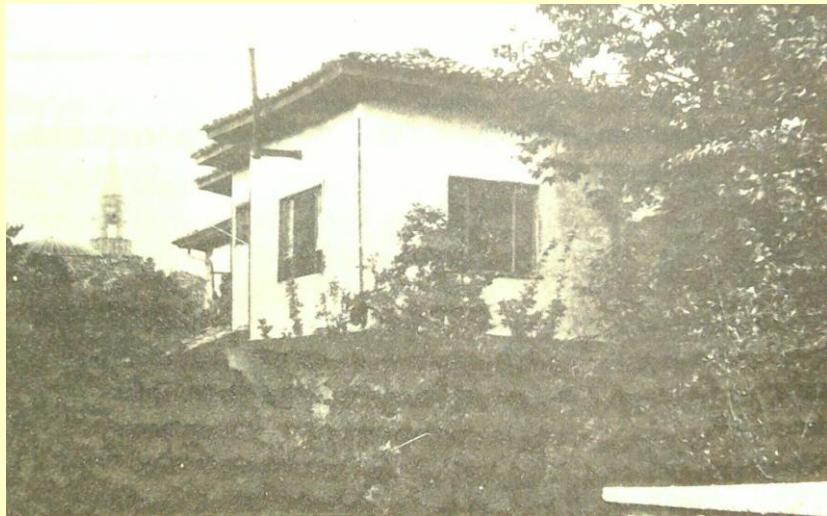
Risale-i Nur'u binler Kalemlerle en korkulu zamanlarda yazıp neşredenler Isparta ve köylerindeki Talebelerdir. Misal olarak Sav Köyüne göstermek kâfidir. Üstad Kastamonu'da bulunduğu zaman, Isparta'nın yalnız Sav köyünde bin kadar kalem senelerce Nurları yazmış, çoğaltılmasında çalışmıştır.

Her birisi birer vilâyet kadar, belki daha ziyade Risale-i Nur'a alâka gösteren ve Nurların yayılmasında birer santral misilli çalısan Nur Merkezleri Isparta'dadır. Gül ve Nur Fabrikaları ve bunların etrafında Medrese-i Nuriye Şâkirdleri, Mübarekler Hey'eti, hep Isparta vilâyeti dahilindedir.

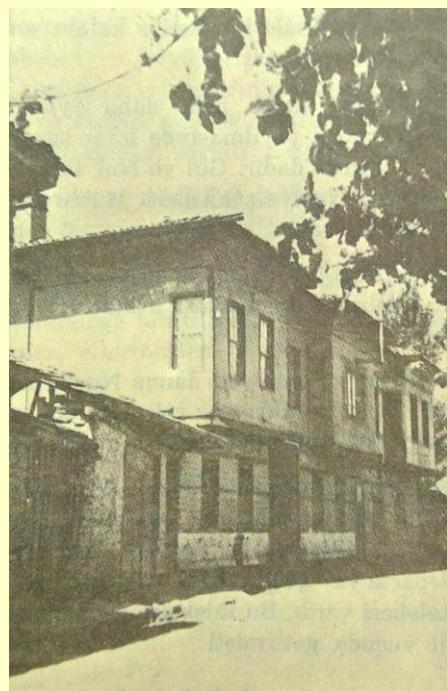
Hem her birisi Hizmet-i Kur'ânîyye itibariyle birer Kutub hükmünde olan Nur Talebelerinin medar-ı iftihâr büyük Kardeşleri de yine Ispartalıdırlar.

Hem Isparta adliyesi ve emniyeti daima Nurlara insafla muamele etmiştir. Üstad, Isparta adliyesine çok defa Dua etmiş, sair vilâyetlere bu noktada da Isparta'yı hüsün-ü misal göstermiştir.

Bu ve bu gibi sebepler tahtında Üstad, âhir ömrünü Isparta'da geçirmek, ölümünü oradaki mübarek Sâdîk Kardeşlerinin arasında karşılaşmak, mezarını Isparta'da Sav'da veya Barla'da vasiyet etmek üzere Isparta'ya geldi. Kira ile bir eve yerleşti. Yanında dört beş Talebesi vardı. Bu Talebeleriyle Üstad, hususî Dershane-i Nuriyesini vücuda getirmiştir.

Üstad Bediuzzaman Said Nursi'nin Isparta'da kaldığı evin bahçe kısmından görünüşü

Üstad Bediuzzaman Said Nursi'nin Isparta'da kaldığı evin önden görünüşü

ISPARTA'DAKİ HAYATINDAN MUHTELİF SAFHALAR

Mahkeme safahatı: Afyon Mahkemesi tarafından Kitablar serbest bırakılmadan, Malatya hâdisesi münasebetiyle bazı vilâyet ve kasabalarda taharriler yapıldı, mahkemeler açıldı. Ezcümle: Mersin'de, Rize'de, Diyarbakır'da Nurlar ve Nurcular aleyhine Dâvâ açıldı; neticede mahkemeler beraet verdi. Birçok vilâyetlerde yapılan taharriler ve soruşturmalar ile Nurcular aleyhine umumî bir dâvâ açılması için Isparta müddeiu-mumiliği harekete geçti. Sekseni mütecaviz Nur Talebesi hakkında iddianame hazırlandı ve dosya sorgu hâkimliğine tevdî edildi.

Emniyetin pek çok gizli mensupları, Nur Talebeleri arasında dolaşmaya, her hareketlerini kontrola başladilar. Ankara, İstanbul, Adapazarı, Safranbolu, Karabük, Dinar, İnebolu, Van gibi yerlerde araştırmalar, sorgular yapıldı. Yapılan bütün tetkikat ve taharriler neticesi: Vatan, millet aleyhinde zerre kadar bir hareket bulunmayıp, bilâkis her vatandaşın göğsünü iftiharla kabartacak ilmî, imanî, vatanî Hizmetler, ahlâkî Gayret ve Faaliyetler ile hareket ettikleri, Risale-i Nur'u okumak, okutmak ve Neşrine çalışmaktan başka bir gaye ve maksatları bulunmadığı anlaşılmasıyla, "Nurcularda suç bulamıyoruz, medar-ı mesuliyet bir hareket ve faaliyetleri görülmemiştir" diye umumen kanaat getirildi. Bu soruşturmalar, Risale-i Nur'un Hakkaniyetinin anlaşılmasına vesile oldu. Netice de Nurların beraetine karar verildi.

Urfa ve Diyarbakır'daki faal Nur Talebeleri birer Medrese-i Nuriyye kurdular. Risale-i Nur'u her sınıf halktan, bilhassa Talebelerden, gençlerden gelen cemaate okumak suretiyle ilmî Derslere başladilar. Bu zamanda pek ehemmiyetli olan Talebe-i Ulûmun Şerefini ihyâ ettiler. Şark havâlisinde büyük Hizmet-i İmaniyye ifa olundu. Bir aralık Diyarbakır'da orada Nurlarla İmana ve Kur'âna Hizmet eden faal bir Nur Talebesi aleyhine dâvâ açıldı, beraetle neticelendi, Mü'minlerin sürûr ve minnettarlığına vesile oldu.

Afyon'da da devam eden mahkeme neticelendi. 1956 tarihinde Risale-i Nur'u inceleyen Diyanet İşleri Müşavire Kurulu verdiği bir raporla, Risale-i Nur'un İman ve Ahlâkî Tekemmüllâta Hizmet hususundaki vasfini ilân etti. Afyon mahkemesi de bu rapora istinaden,

Risale-i Nur Eserlerinin beraetine ve serbestiyetine karar verdi; hüküm kat'ileşti.

Afyon Mahkemesinin beraet kararından sonra, Isparta Sorgu Hâkimliği de men-i muhakeme kararı verdi. Böylece, Risale-i Nur, birçok adlı sözgeçerlerden geçerek umumî ve küllî bir serbestiyet ve hüsn-ü kabule mazhar oldu.

Nurların Neşri: Anadolu'nun birçok yerlerinde Nurlara Hizmet devam etmekle beraber; bilhassa Ankara, İstanbul, Diyarbakır, Urfa Medrese-i Nuriyeleri yalnız bulundukları muhitte değil, çok geniş bir sahada Hizmet-i İmaniyede bulundular. Bu Hizmetleri; yalnız bir kişi değil, bir merkez değil, yalnız malûm şahıslar değil; Hizmet-i Kur'âniyye olduğu için, pek çok vecihlerde, pek çok zatlar tarafından ifa edildi. İsmi bilinmeyen nice halis Talebeler, sadık Mü'minler, bu Hizmet-i Kudsiye-de çalıştilar, Nur-u Muhammedi'nin yayılmasına gayret ettiler.

Ankara'da, Üniversiteli Talebeler ve muhterem hamiyetperver zatlar, Risale-i Nur mecmualarını matbaalarda Tab ile her tarafa Neşrine, bilhassa yeni harfle istifadeye muntazır kitlenin ellerine ulaşmasına çalıştilar. Risale-i Nurun küllî Neşriyatını gençliğin, mekteblilerin deruh-te etmeleri bu hususta büyük Fedakârlık göstergemeleri ise; bu millet ve vatan için büyük bir Saadet oldu. Çünkü, hiçbir şahsî menfaat taleb etmeden ve yalnız Rıza-yı İlâhî için hareket etmeleri; onların, bu asıl milletin hakikî evlâtları olduğunu gösterdi.

Üstadın Barla'ya Gidişi

Üstad, Barla'dan yirmi beş sene evvel ayrılmış ve o zamana kadar hiç gitmemiştir. Barla ile, kendi Nurs köyünden ziyade alâkadardı. Çünkü, Hayat-ı Mâneviyesi olan Risale-i Nur burada Te'lif edilmeye başlamıştı. Kur'ân-ı Hakimin Hidayet Nurlarını temsil eden "Sözler" ve "Mektubat" ve "Lemeat-ı Nuriye" buradan etrafa yayılmıştı. Bu itibarla Barla, Risale-i Nur Dershanelerinin ilk merkezi idi.

Barla'daki Hayatı gerçi Nefiy ve Înziva içinde ve tarassud altında geçmekle acı idi; fakat Risale-i Nur Hakikatlarının Te'lif yeri olduğundan Üstad'ın en tatlı ve şirin hayatı da yine Barla hayatıdır

denilebilir. Bu defa Barla'ya nefiy ile değil, hapis ile değil, kendi rızası ile ve serbest olarak gidiyordu. Güzel bir bahar günü Barla'ya geldi. Barla'daki Talebelerinin mühim bir kısmı Üstad'ı karşıladılar. Üstad, sekiz senelik İkâmetgâhi olan Medrese-i Nuriyesine yaklaşırken kendini tutamadı, mübarek Gözlerinden yaşlar boşandı. Haşmetli Çınar Ağacı da adeta kendisini selâmlıyordu. Bir vakitler- yani Barla'da sekiz sene ikâmetten sonra Isparta'ya celb edilmişti. O zamanki gidişinde mübarek Çınar Ağacı Üstadi mânen teşci etmiş, haşmetli kanatları olan dallarının Cenab-ı Hakka olan secdevâri Ubudiyetiyle Üstad'ı uğurlamıştı. Bu defa da yine uzun bir müfarekattan sonra tekrar Üstada kavuşmanın sürüru içinde Hâlik-1 Rahmâna Secde-i Şükran'a kapanıyordu. Üstad, o Mübarek Çınar Ağacına sarılmış yanındaki Talebelerine ve ahalije kendisini yalnız bırakmalarını söylemişti; zaten göz yaşlarını tutamıyordu. Sonra, Nur Dershaneli olan odasına girdi ve iki saat kadar kaldı, hazır ağlayışı dışarıdan işitiiliyordu.

Evet, şüphesiz Rahmet-i İlâhiyenin nihayetsiz Tecellilerine mazhar-dı. Bir zamanlar Şarkî Anadoludan Isparta havalisine sürülmüşü... Isparta'dan da, dağlar arasındaki Barla Nahiyesine nefyedilmişti.. burada ölüp gidecekti. Eski tarihçe-i hayatının şehadetiyle çok Kahraman ve Fedakâr olan bu Zât, doğrudan doğruya Kur'ân-ı Hakîmin Hakikatlarını benimseyen; ferdî ve millî Saadeti, İslâmiyet Hakikatlarına sarılmakta gören ve bunu haykıran ve Delâil-i Akliye ile İlim meydanına çıkan bir kimse idi.

Üç devir geçirmiş, cebbar kumandanlara boyun eğmemiş, Kudsi Dâvasından dönmemiş; yaralanmış, zehirlenmiş, ölmemiş; dağlar gibi hâdiselerin dalgalarından yılmamıştı...

Milletleri, kavimleri içine alan, zihniyet ve telâkkileri değiştiren, asr-ı hâzırın cereyanları, bu Zâtı Kur'an ve Îman Davasındaki yolundan çevirememiştir. O, Ruhundaki Şecaat-ı Îmaniye ile kat'î inanıyordu ki, dâva ettiği Hakikat bir gün milletçe benimsenecek; bir Said, binler belki yüzbinler Said olacak. İnsanlık camiasında neşrettiği Hakaik-ı Îmaniye-nin Fütuhati ve Înkişafi başlıyacak.. ve Âfâk-1 İslâmı saran zulmet bulutları Kur'andan eline verilen bu Meş'ale-i Hidayetle dağıtilacak.. ölmeye yüz tutmuş zannedilen Îman Ruhu yeniden canlanacak.. canlara can katacak.. mânen ölmeye yüz tutan

Millet-i İslâmiyeyi İhya edecek.. Âleme Efendi olan İslâmiyetin Biizz-illah- cihana Efendiliğinin maddî mânevî mübeşşiri olacaktır.

İşte, bu Kudsî Hakikatin Hâmili ve Naşırı olan ve hakikatta bu gündeşeriyetin Medar-ı İftiharı bulunan bu Aziz Zât, Din düşmanlarının plâniyle -vaktiyle- bu beldeye gönderilmiş, Anadolu'da tesis ettirilen rejimin aleyhinde bulunmasına, fiili müdahalesine mümânaat olunmuştu. Heyhat! Esasen kendisi siyasetten çekilmişti; ehl-i dünyanın dünyasına karışmıyordu; O, istikbali nurlandıracak bir Hakikatın Te'lif ve Neşrine çalışıyordu. Kâinatın Sahibi ve hâdiselerin Mutasarrîfi olan Allah; Onun Hâmisi, Muîni ve Yardımcısı idi.

İşte, otuz sene sonra tekrar Barla'ya döndüğü zaman, Hizmet-i Îmaniyesinde nail olduğu büyük İkramları, Înayetleri düşünerek, müşahede ederek mesrur oldu ve sürurundan ağlıyordu, Secde-i Şûkrana varıyordu.

Hâl-i hazırda Üstad Isparta'da ikâmet eder. Bazan Emirdağına, bazan Barla'ya gider. Buraları, Risale-i Nur'un Te'lif ve Înkişaf Merkezleri olduğu için Ruhen çok alâkadardır. Hem, kendisi doksan yaşına yaklaştığı ve birçok defalar zehirlendiği için, rahatsızdır. Hastalığı tarif edilmeyecek derecede ağırdır ve şiddetlidir. Ruhen, hissiyatı kuvvetli; ve Âlem, bahusus Âlem-i İslâm, bilhassa Risale-i Nur Dairesi, Vücud-u Manevisi hükmünde olduğundan, her iki Vücudundaki ızdırab şeddritt. Gerçi Talebelerinin Duaları ve Neşr-i Envar-ı Îmaniye o ızdırabına bir merhem ve Deva ise de, yine de pek väsi' Şefkatı itibariyle zaman zaman ızdırabı şiddetlenmektedir. Bu itibarla, tebdil-i havaya çok muhtaçtır. Bir yerde fazla kalamıyor. Tebdil-i havaya çıktıığı zaman hastalığı kısmen azalıyor, rahat nefes alabiliyor.

Üstad, Risale-i Nur kesretle intişar ettiğinden ve her yerde pek çok Nur Talebeleri mevcut olduğundan halklarla konuşmayı tamamıyla terk etmiştir. "Risale-i Nur, benimle sohbetten on derece ziyade faidelidir." deyip ziyaretçi de kabul etmemektedir. Hatta yanındaki Talebeleriyle dahi zaruret halinde konuşmaktadır.

Artık hayatının son safhasına geldiğini söylemekte, daima içinde yaşadığı ayı çıkarabileceğinden şüphe eder bir vaziyette ecelin beklemektedir. Nurların Neşriyatından memnun ve müteşekkirdir. Millet ve devletçe İslâmiyet ve Saadet yolunda atılan her adımı takdir

Üstad Bediüzzaman'ın Barla'da 1950'den sonra kaldığı evin önden görünüsü

ve tasvible karşılamakta. Hak yolunda yürüyen, İslâmî Şeâiri İhya edenlere Dua etmektedir. Aynı zamanda, Âlem-i İslâmın maddeten ve mânен Selâmet ve Saadetini dilemekte ve bu yolda girişilen dahil ve hariçteki gayretlerden hadsiz derecede sevinç ve memnuniyet duymaktadır.

Risale-i Nur'u Kur'ân-ı Hakîmin bu zamana mahsus bir Mu'cizesi bilmekte, bu vatanı komünizm tehlikesinden Risale-i Nur'daki Hakikat-ı Kur'âniye muhafaza ettiğini beyan etmekte ve Âlem-i İslâmla hakiki Kardeşlige ve Uhuvvete ve İttifaka medar olacağını, dünyevî ve uhrevî Saadetimizin bu Hakikata yapışmamızda bulunduğunu duyurmaktadır.

Risale-i Nur'un Anadolu'dan başka diğer Müslüman memleketlerde yayılmasının elzem olduğu kanaatindedir. Siyasi gayret ve faaliyetlerden evvel, Risale-i Nur'un neşrolmasının daha menfaattar olacağını ihbar etmektedir.

* * *

Üstad Bediuzzaman Said Nursî son zamanlarda Eskişehir'e teşrif ettilerinde kaldıkları ev.

BEDİÜZZAMAN ve RİSALE-İ NUR

Risale-i Nur Nedir ve Nasıl Bir Tefsirdir?

Kur'anın Hakikatlarını müsbet İlim anlayışına uygun bir tarzda izah ve isbat eden Risale-i Nur Külliyyatı, her İnsan için en mühim mesele olan "Ben neyim? Nereden geliyorum? Nereye gideceğim? Vazifem nedir? Bu mevcudat nereden gelip nereye gidiyorlar? Mahiyet ve Hakikatları nedir?" gibi suallerin cevabını vâzih ve kat'i bir şekilde, çekici bir üslûb ve güzel bir ifade ile beyan edip Ruh ve Akılları tenvir ve tatmin ediyor.

Yirminci asırın Kur'ân Felsefesi olan bu Eserler, bir taraftan teknik, fen ve san'at olarak maddiyatı, diğer taraftan İman ve Ahlâk olarak mânevîyatı câmi ve havi olacak Türk Medeniyetinin, sadece maddiyata dayanan sair medeniyetleri geride bırakacağını da isbat ve ilân etmektedir.

Ecdadımızın bir zamanlar Kalblerinde yerleşen Îman ve Îtikad cihetiyle zemin yüzünde yüz mislinden ziyade devletlere, milletlere karşı Îmanından gelen bir Kahramanlıkla mukabele etmesi, İslâmîyet ve Kemalât-ı Mânevîyenin bayrağını Asya, Afrika ve yarı Avrupa'da gezdirmesi ve "Ölsem Şehidim, öldürsem Gaziyim." deyip ölümü güllererek karşılıyarak müteselsil düşman hâdisata karşı dayanması gibi, milletçe medar-ı iftihar âlı seciyemizin bugün biz gençlerde inkişâfi, vatan ve millet menfaati bakımından ve istikbalimizin Selâmeti noktasından ne derece elzem olduğu malûmdur. Mutlaka her hareket ve Hizmette maddî bir ücret ve şahsî menfaatler mülâhaza

etmek, Türk'ün millî tarihinin şeref ve haysiyeti ile kabil-i te'lif olamaz. Bizler, ancak Rıza-yı İlâhî için çalışıyoruz. Bizzat Hizmetinde bulunmakla aldığımız telezzüz Kardeş ve Vatandaşlarımıza, İslâmiyete ve İnsaniyete yardımda bulunabilmek mazhariyetinden gelen Ebedî Hayatımıza aid sürur ve ümit, bizim bu babda aldığımız ve alacağımız yegâne hakiki mukabele ve ücrettir.

Risale-i Nur, nasıl bir Tefsirdir?

Tefsir iki kısımdır. Birisi: Malûm Tefsirlerdir ki, Kur'anın İbaresini ve Kelime ve Cümlelerinin Mânalarını beyan ve izah ve isbat ederler. İkinci bölüm Tefsir ise: Kur'ânın İmanî olan Hakikatlarını kuvvetli Hûcûcetlerle beyan ve isbat ve izah etmektir. Bu kısmın çok ehemmiyeti var. Zâhir malûm Tefsirler, bu kısmı bazan mücîmel bir tarzda dercediyorlar; fakat Risale-i Nur, doğrudan doğruya bu ikinci kısmını Esas tutmuş, emsalsiz bir tarzda muannid feylesofları da susturan bir Mânevî Tefsirdir.

Risale-i Nur sâbjektif nazariye ve mütâlâalardan uzak bir şekilde, her asırda milyonlarca İnsana Rehberlik yapan Mukaddes Kitabımız olan Kur'ânın Hakikatlarını rasyonel ve objektif bir şekilde izah edip İnsaniyetin istifadesine arzedilen bir Külliyyattır.

Risale-i Nur!.. Kur'an Âyetlerinin nurlu bir Tefsiri.. Baştan başa İman ve Tevhid Hakikatlarıyla müberhen.. Her sınıf halkın anlayışına göre hazırlanmış... Müsbet İlimlerle mücadele.. Vesveseli şüphecileri ikna ediyor... En avamdan en havassa kadar herkese hitab edip, en muannid feylesofları dahi teslime mecbur ediyor...

Risale-i Nur!.. Nurlu bir külliyat... Yüzotuz eser... Büyüklü küçüklü Risaleler halinde... Asrın ihtiyaçlarına tam cevab verir... Aklı ve Kalbi tatmin eder... Kur'an-ı Kerim'in yirminci asıldaki -lâfzî değil- Manevî Tefsiri...

İsbat ediyor!.. Akla gelen bütün istihfamları... Zerdehen Güneşे kadar İman mertebelerini... Vahdaniyet-i İlâhiyyeyi... Nübûvvetin Hakikatini...

İsbat ediyor!.. Arz ve Semavatın tabakatından, Melâike ve Ruh bahsinden, Zamanın Hakikatinden, Haşir ve Âhiretin vukuundan, Cennet ve Cehennemin varlığından, ölümün mahiyet-i asliyesinden

Ebedî Saadet ve şekavetin menbaına kadar... Akla gelen ve gelmiyen bütün İmanî meseleleri en kat'i Delillerle aklen, mantiken, ilmen isbat ediyor... Pozitif İlimlerin müşevviki... Riyazi meselelerden daha kat'i delillerle Aklı ve Kalbi ikna edip, merakları izale eden bir Şaheser...

* * *

Az miktarda bastırılabilen, hiçbir ticarî gaye ve zihniyetle çalışılmı-yarak bayilere dahi verilmeyen bu Eserlerin geliri, mütebaki Eserlerin Tab'ına hasredilecektir.

Büyük bir titizlik ve hassasiyetle üzerinde durduğumuz mühim bir husus da; Risale-i Nur'un lâyık ellere geçmesi ve Onun hakiki fiati olarak en az yirmibeş kişinin istifade etmesinin temin edilmesidir.

Bu Mânevî Tefsir; "Sözler", "Mektubat", "Lem'alar", "Şular" diye dört büyük kısımdan müteşekkil olup, yekunu yüz otuz Risaledir.

Neşrine Çalanlar

* * *

Bediüzzaman Said Nursî Hazretlerinin İsparta Tugay Kumandanlığı Camisinin temel atma merasiminde Dua etmeleri ve ilk harci koymaları için davet edildiği zaman Cami mahalinde çekilen fotoğrafıdır.

**Üstad Bediuzzaman Hazretleri Isparta'daki askeri birlikler için inşa olunan Camii
Şerifin temeline ilk harcı koyarken.**

Konuşan Yalnız Hakikattir

Risale-i Nur'da isbat edilmiştir ki, bâzan zulüm içinde Adâlet tecelli eder. Yâni, İnsan bir sebeble bir haksızlığa, bir zulme mâruz kalır, başına bir felâket gelir, hapse de mahkûm olur, zindana da atılır. Bu hüküm bir zulüm olur. Fakat bu vakıa Adaletin Tecellisine bir vesile olur. Kader-i İlâhî başka bir sebebten dolayı cezaya mahkûmiyete istihkak kesbetmiş olan kimseyi bu def'a bir zâlim eliyle cezaya çarptırır, felâkete sürer. Bu, Adalet-i İlâhîyenin bir nevi Tecellisidir.

Ben şimdi düşünüyorum... Yirmisekiz senedir vilâyet vilâyet, kasaba kasaba dolaştırılıyor, mahkemeden mahkemeye sevkediliyorum. Bana bu zâlimâne işkenceleri yapanların atfettikleri suç nedir? Dini, siyasete âlet yapmak mı? Fakat niçin bunu tahakkuk ettiremiyorlar? Çünkü, Hakikat-ı halde böyle bir şey yoktur. Bir mahkeme ayalarca, senelerce suç bulup da beni mahkûm etmeye uğraşıyor. O bırakıyor.. diğer bir mahkeme aynı mes'eleden dolayı beni tekrar muhakeme altına alıyor, bir müddet de o uğraşıyor.. Beni tazyik ediyor.. türlü türlü işkencelere mâruz kılıyor. O da netice elde edemiyor, bırakıyor. Bu def'a bir üçüncü yakama yapışıyor. Böylece musibetten musibete, felâketten felâkete sürüklendiğim gidiyorum. Yirmisekiz sene ömrüm böyle geçti. Bana isnad ettikleri suçun aslı, esası olmadığını nihayet kendileri de anladılar. Onlar bu ittihami kasden mi yaptılar, yoksa bir vehme mi kapıldıklar. İster kasıt, ister vehim olsun, benim böyle bir suçla münasebet ve alâkam olmadığını kemal-i kat'iyetle yakânen ve vicdânen biliyorum ya.. Dini siyasete âlet edecek bir adam olmadığını bütün insaf dünyası da biliyor ya.. Hattâ beni bu suçla ittiham edenler de biliyorlar ya... O halde neden bana bu zulmü yapmakta ısrar edip durdular? Neden ben sucsuz ve mâsum olduğum halde böyle devamlı bir zulme ve muannid bir işkenceye mâruz kaldım? Neden bu musibetlerden kurtulamadım? Bu ahval, Adalet-i İlâhiyyeye muhalif düşmez mi?

Bir çeyrek asırdır bu suallerin cevaplarını bulamıyorum; üzülüyordum, muzdarib oluyordum. Bana zulüm ve işkence yaptıklarının hakikî sebebini şimdî bildim. Ben, kemâl-i teessürle söyleşim ki;

Benim suçum Hizmet-i Kur'an'iyemi maddî mânevî terakkiyatıma, Kemâlât'a âlet yapmakmiş.. şimdi bunu anlıyorum, hissediyorum. ALLAH'a binlerle şükrediyorum ki; uzun seneler ihtiyarım haricinde olarak Hizmet-i Îmaniyyemi maddî ve manevî Kemalât ve Terakkiyatıma, azabtan, Cehennemden kurtulmaklığıma, hattâ Saadet-i Ebediyyeme vesile yapmaklığıma yahut herhangi bir maksada âlet yapmaklığıma mânevi gayet kuvvetli mânialar beni men ediyordu. Bu derünâ Hisler ve İlhamlar beni hayretler içinde bıraktı. Herkesin hoşlandığı Mânevî Makamati ve Uhrevî Saadetleri A'mâl-i Saliha ile kazanmak ve bu yola müteveccih olmak herkesin meşru Hakkı olduğu hem de hiç kimseye hiç bir zararı bulunmadığı halde ben, Rûhen ve Kalben bu ahvalden menediliyordum. Rıza-yı İlâhîden başka fitrî Vazife-i Îlmiyyenin sevkıyla yalnız ve yalnız Îmana Hizmet hususu bana gösterildi. Çünkü, şimdi bu zamanda hiçbir şey'e âlet ve tâbi olmuyan ve her gayenin fevkinde olan Hakaik-i Îmâniyyeyi fitrî Ubudiyetle bilmeyenlere, bilmek ihtiyacında olanlara te'sir-li bir surette bildirmek, bu keşmekeş dünyasında Îmanı kurtaracak ve muannidlere katî kanaat verecek bu tarzda, yâni hiç bir şey'e âlet olmayacağı bir tarzda bir Kur'an Dersi vermek lâzımdır ki; küfr-ü mutlakî ve mütemerrid ve inadçı dalâleti kırsın; herkese katî kanaat verebilsin. Bu kanaat da, bu zamanda, bu şerait dahilinde Dinin hiç bir şahsî, uhrevî, dünyevî, maddî ve mânevî bir şey'e âlet edilmediğini bilmekle husule gelebilir; yoksa komitecilik ve cem'iyyetçilikten tevelli'den dehşetli dinsizlik şahsiyet-i mânevîyesine karşı çıkan bir şahsî en büyük mânevî bir mertebede bulunsa yine vesveseleri bütün bütün izale edemez; çünkü, Îmana girmek istiyen muannidin nefsi ve enesi diyebilir ki: "O şahsî dehasıyla, Hârika Makamıyla bizi kandırdı." Böyle der ve içinde şüphesi kalır.

Allah'a binlerce şükür olsun ki: Yirmisekiz senedir Dini siyasete âlet ittihamı altında Kader-i İlâhî ihtiyarım haricinde Dini, hiç bir şahsî şey'e âlet etmemek için beşerin zâlimâne eliyle Mahz-1 Adalet olarak beni tokatlıyor, iğaz ediyor. Sakın diyor, Îman Hakikatini kendi şahsına âlet yapma; tâ ki, Îmana muhtaç olanlar anlasınlar ki, yalnız Hakikat konuşuyor, nefsin evhamı, şeytanın desiseleri kalmasın, sussun.

İşte Nur Risaleleri'nin, büyük denizlerin büyük dalgaları gibi gönüller üzerinde husule getirdiği heyecanın Kalblerde ve Ruhlarda

yaptığı te'sirin Sırı budur; başka bir şey değildir. Risale-i Nur'un bahsettiği Hakikatlerin aynını binlerce Âlimler yüzbinlerce Kitablar daha beligane neşrettikleri halde yine küfr-ü mutlakı durduramıyorlar. Küfr-ü mutlakla mücadelede bu kadar ağır şerait altında Risale-i Nur bir derece muvaffak oluyorsa, bunun Sırı işte budur. Said yoktur; Said'in Kudret ve Ehliyeti de yoktur; Konuşan yalnız Hakikattir, Hakikat-ı Îmâniyedir.

Mâdem ki: Nûr-u Hakikat, Îmâna muhtaç gönüllerde te'sirini yapıyor.. bir Said değil, bin Said fedâ olsun. Yirmisekiz sene çektiğim ezâ ve cefalar, mâruz kaldığım işkenceler, katlandığım musibetler Helâl olsun. Bana zulmedenlerin, beni kasaba kasaba dolaştıranların, hakaret edenlerin türlü türlü ithamlarla mahkûm etmek istiyenlerin, zindanlarda bana yer hazırlayanların hepsine Hakkımı Helâl ettim.

Âdil Kadere de derim ki: Ben senin bu şefkatli tokatlarına müstahak idim. Yoksa, herkes gibi gayet meşru ve zararsız olan bir yol tutarak şahsımla düşünseydim, maddî mânevî Füyuzat hislerimi feda etmeseydim, Îman Hizmetinde bu büyük Mânevî Kuvveti kaybedecektim. Ben, maddî ve mânevî her şey'imi feda ettim her musibete katlandım, her işkenceye sabrettim. Bu sayede, Hakikat-ı Îmâniyye her tarafa yayıldı. Bu sayede Nur Mekteb-i İrfanının yüzbinlerce belki de milyonlarca Talebeleri yetiştii. Artık bu yolda Hizmet-i Îmâniyede onlar devam edeceklerdir; ve benim, maddî ve mânevî her şeyden Feragat mesleğimden ayrılmayacaklardır; yalnız ve yalnız Allah Rızası için çalışacaklardır.

Bize işkence edenler bilmiyerek, Kader-i İlâhi'nin Sırlarına Akıl erdi-remiyerek Hakikat-ı Îmâniyenin Înkişafına Hizmet ettiler. Bizim vazifemiz onlar için yalnız Hidayet temennisinden ibarettir. Ben çok hastayım; ne yazmağa ne söylemeye tâkatım kalmadı; belki de bunlar son Sözlerim olur. Medresetüzzehra'nın Risale-i Nur Talebeleri bu Vasiyetimi unutmasınlar.

Said Nursî

* * *

İSLÂMÎYET DÜŞMANLARININ YAPTIKLARI TAARRUZ VE HİLÂF-I HAKİKAT MENFİ PROPAGANDALARINA MUKABİL ÜNİVERSİTE NUR TALEBELERİNİN BİR AÇIKLAMASIDIR

Aziz Sıddık Kardeşlerimiz,

İmtihan ve gazanız geçmiş olsun der, sizi tebrik ederiz. Risale-i Nur'un Tahkîkî İman Dersleriyle İman Mertebelerinde Terakki ve Teali edip kuvvetli İmanı elde eden Nur Talebeleri için öyle taarruzlar, bir cihetten bir imtihandır ve kömürle elması tefrik eden bir mihenktiler. Nur Talebeleri için Allah'a İman, Peygambere İttiba ve Kur'an-ı Kerim'le amelden dolayı hapisler bir Medrese-i Yûsufiye'dir. Zulüm ve işkenceler, birer kamçı, birer perçindir. Kader-i İlâhi bize o hükümlarla işaret veriyor ki: "Haydi durma çalış!.." Kur'an ve İman Hizmeti uğrunda mahkemelerde konuşmak, Nur Talebelerince bir dostu ile sohbet etmektir. Karakollara götürülp, getirilmek, çarşı pazara gidip gelmekten farksızdır. Kelepçeler, Dînî Cihâd-ı Ekberin birer altın bileziğidirler. Beşerin zulmen mahkûm etmesi ise, hakikatte Hakk'ın beraat vereceğine bir delildir. Bütün öyle işkence ve zulümler, Nur Talebeleri için birer Şeref madalyasıdır. Ne mutlu ki, otuz senedenberi Nur Talebeleri Ağabey-lerimiz bu Nimetlere mazhar olmuşlar. Maalesef bizlere ki, bizler bu Şerefliere nail olamadık ve olamayacağımız da. Zira bunları kazandıran devir kapanmak üzeredir.

Risale-i Nur, bu vatan ve millete emniyet ve asayışi temin eden ve Kalblere birer yasaklı bırakılan İmanî bir Eserdir. İslâmîyet düşmanlarının tahrikatıyla olan müteaddit mahkemelerde Risale-i Nur'a beraatler verilmiş, Temyiz Mahkemesi ittifakla beraat kararını tasdik ederek Risale-i Nur dâvâsına kazîye-i muhkeme halini almıştır. Yirmibeş mahkeme de "Risale-i Nur'da suç bulamıyoruz" diye karar vermiştir. Otuz seneden beri yüzbinlerle Nur Talebelerinin bir tek vukuati görülmemiştir. Bunun için, Risale-i Nur'un Neşrine mâni olmaya çalışanlar, emniyet ve asayışın düşmanı ve vatan ve millet haini anarşistlerin hesabına bilerek veya bilmeyerek çalışanlardır. Risale-i Nur'a ilişen hükûmet değildir; çünkü, emniyet ve zabita anlamış ki, Bediüzzaman ve Nur Talebelerinde siyâsi bir

gaye yoktur. Bunların meşguliyeti, sadece Îman ve İslâmiyyettir. İşte o gizli Din düşmanlarının taarruzları karşısında Nur Talebeleri Risale-i Nur'daki Tahkiki Îman Derslerinin verdiği Îman Kuvvetiyle metin, salâbetli ve mağlûp edilmez bir Hizbü'l-Kur'an ve fethedilmez bir kal'a halinde dirler. Din düşmanları tarafından hücumlar oldukça, Nur Talebelerinin Risale-i Nur'a ve Üstadlarına olan Sadâkat ve Sebat ve Faaliyetleri ziyadeleşir, perçinleşir. Bir Talebesi Üstadımıza şöyle yazmış:

"Ey benim Aziz Kahraman Üstadım! Muarızlarımız arttıkça kuvvetimiz çoğalıyor.. Rabb-i Rahîmimize hadsiz şükürler olsun."

Evet; O bir zamanlar ki, karanlıklı, zulümatlı ve eşedd-i zulüm ve istibdad-ı mutlak devrinde herkes susturulmuş; fakat tek bir kimse susma-mış ve susturulamamış. Bu yekta ve nâdir kimse olan Bediuzzamanın Talebeleri de mağlûp edilememişlerdir...

Nur Talebeleri, evvelâ kendi Îmanlarını kurtarmak, bununla beraber Din Kardeşlerinin de Îmanlarını kurtarmak için Kur'an-ı Hakîmin yüksek ve parlak bir Tefsiri olan Risale-i Nur'u okumuşlar ve okutmuşlardır. Îmanlarını kurtarmaya çalışıkları ve Rıza-yı İlâhi için Kur'ana ve Îmana Risale-i Nur'la Hizmet ettikleri sırada maruz kaldıkları hücum ve taarruzlara hiç ehemmiyet vermeyerek o gizli Din düşmanlarının tasallut-larını, saldırışlarını kendileri için Îman ve Kur'an hesabına bir kamçı ve bir teşvikçi hükmüne geçtiğine kanaat getirmişlerdir. Otuz senelik bu nevi hâdisatın ve bu nevi tesiratın neticeleri, bu Millet-i İslâmiye muvacehesinde meydandadır.

İste Risale-i Nur'un yeni ve müştak Talebeleri olan Kardeşlerimiz! Sizler de böyle bir Üstadın ve böyle bir Eserin Talebeleri olduğunuzdan sizlerin de bu semerelere ve meyvelere mazhar olup Nurlara daha ziyade sarılarak, hararet ve iştâyakınız daha fazla ziyadeleşmiş olarak Nurları Sebat ve Sadakatle okumak derecesine nail olacağınızdan, hem sizleri Ruh u Canımızla tebrik ediyoruz hem sizlere binler Selâm ve Dualar edip Dualarınızı bekliyoruz.

* * *

Nurlara olan taarruzların bir zararı olsa yirmi faydası vardır. Elbette yirmi kazanca karşı bir zarar hiç hükmündedir. Taarruzlar

ancak ve ancak Nur'un Neşriyat ve Fütuhatının genişlemesine, İnkışafına sebebtir ve Millet-i İslâmiye nazarında itimat ve emniyet kazanmasına medardır. Risale-i Nur'un Anadolu genişliğinde ve Âlem-i İslâm vüs'atında ve Avrupa ve Amerika çapındaki maddî ve manevî Tesirat ve Fütuhatına ve Neşriyatına şahid olan İslâmiyet düşmanları yine bazı taarruzlar yapmışlardır. Aldığımız haberlere göre bu taarruzlardan sonra, hususan şark vilâyetlerinde, eskisine nazaran Nur'un Fütuhatı on gün içinde on misli fazlalaşmış. Hem böylelikle halkın nazar-ı dikkati Risale-i Nur'a ve Üstadımıza çevrilmiş, uyuyanlar uyanmış, tenbeller harekete gelmiş, ihtiyatsızlar ihtiyata muvaffak olmuşlardır. Bu acı taarruzlar gelip geçici olmakla beraber, sîrf bir korku ve evham yaymak kasdiyle yapılan vesileler ve desiseli manevralardır. Ahmak Din düşmanları güya Nur Talebelerini korkutmak sevdasıyle resmî kimseleri aldatıp tahrîk ve âlet etmeye çalışıyorlar. Acaba o gâfiller bilmiyorlar mı ki bizler Nur'un Talebeleriyiz.. Dinsizlerin, masonların, komünistlerin mâhiyeti gayet derecede zayıftır. Zâhiren kuvvetli gibi görünmeleri serseri bir çوغun bir haneyi bir kibritle mahvetmesi gibi tahribatla iş görmelerindendir. Evet, onlar son derece zayıflırlar; çünkü, bir serçe kuşu kadar iktidarı olmayan kendi varlıklarına güvenirler. Hem son derece zillet, meskenet ve aşağılık içindedirler; çünkü, İnsanlara kul köle olup onlara mürailik, riyakârlık ve dalkavukluk ediyorlar. Ehl-i İman ise, hususan Tahkiki İman ile İmanı inkışaf edenler kavidirler, muazzezdirler. Onların her biri bir Abd-i Aziz ve bir Abd-i Külli dirler; çünkü onlar, bir Kadîr-i Zülcelâle ve bir Hakîm-i Zülkemal ve bir Hâlik-i Kâinata ve bir

وَ هُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ 'a ve bir ederler.. kulluk ederler... O'na intisab ederler.. hem istinad ederler.

Bu gizli Din düşmanları ve müdafikler çoktandır anladılar ki, Nur Talebelerinin kefenleri boyunlarındadır. Onları, Risale-i Nur'dan ve Üstadlarından ayırmak kabil değildir. Bunun için şeytanî plânlarını, desiselerini değiştirdiler. Bir zayıf damarlarından veya sâfiyetlerinden istifade ederiz fikriyle aldatmak yolunu tuttular. O müdafikler veya o müdafiklerin adamları veya adamlarına aldanmış

olanlar dost suretine girerek, bazan da Talebe şekline girerek derler ve dedirtirler ki: "Bu da İslâmiyete Hizmettir; bu da onlarla Mücadeledir. Şu malûmatı elde edersen, Risale-i Nur'a daha iyi Hizmet edersin. Bu da büyük eserdir." gibi bir takım kandırışlarla sîrf o Nur Talebesinin Nurlarla olan meşgûlîyet ve Hizmetini yavaş yavaş azaltmakla ve başka şeylere nazarını çevirip, nihayet Risale-i Nur'a çalışmaya vakit bırakmak gibi tuzaklara düşürmeye çalışıyorlar. Veyahut da maaş, servet, mevki, şöhret gibi şeylerle aldatmaya veya korkutmakla Hizmetten vazgeçirmeye gayret ediyorlar. Risale-i Nur, dikkatle okuyan kimseye öyle bir Fîkrî, Ruhî, Kalbî Întibâh ve Uyanıklık veriyor ki, bütün böyle aldatmalar, bizi Risale-i Nur'a şiddetle sevk ve teşvik ve o dessas müنafikların maksatlarının tam aksine olarak bir tesir ve bir netice hâsıl

فَسُبْحَانَ اللَّهِ ... Hattâ öyle Nur Talebeleri meydana gelmektedir ki, asıl Halis Niyet ve Kudsî Gayeden sonra -bir sebeb olarak da münafikların mezkûr plânlarının inadına, rağmen dünyayı terk edip kendini Risale-i Nur'a vakfediyor.. ve Üstadımızın dediği gibi diyorlar: "Zaman, İslâmiyet Fedaisi olmak zamanıdır."

الْحَمْدُ لِلَّهِ هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي

Bizim Hizmet-i İmaniye nazaran cam parçaları hükmündeki siyasetle alâkamız yoktur. Diyanet Riyaseti ehl-i vukuf raporunda: "Risale-i Nur Kitablarında siyaseti alâkadar eden mevzular yoktur." demiştir. Hatta o zaman, yine Afyon savcısı da iddianâmesinde: "Bediuzzaman ve Talebelerinin faaliyeti siyâsi değildir." diye hükmetmiştir. Evet, Risale-i Nur Şakirdlerinin meşgul olduğu Vazife, en muazzam olan mesail-i dünyeviyeden daha büyüktür. Siyasetle uğraşımıya vaktimiz yoktur. Yüz elimiz de olsa, ancak Nur'a kâfi gelir. Amerika, ingiliz kadar servetimiz de olsa, yine Îmanı Kurtarmak Dâvasına hasredeceğiz. Hem bir takım siyâsi işlerle veya bir takım bâtil cereyanlarla ve fikirlerle uğraşmaya zamanımız yoktur. Ömrümüz kısadır. Vaktimiz dardır. Üstadımızın dediği gibi, "Fena şeylerle meşgûlîyet fena tesir eder. Fena iz bırakır." Hususan böyle bir asırda "Bâtlı iyice tasvir etmek sâfi zihinleri idlâldir." Evet menfilikleri öğrenerek mücadele edeceğim gibi saf bir niyetle başlayıp menfi şeylerle meşgul ola ola Dînî bağları ve Dînî Salâbet ve Sadakatî eski haline nazaran gevşemiş olanlar olmuştur.

Risale-i Nur, Nuru yerleştirerek zulmeti izale ediyor; yok ediyor. İyi-yi öğreterek, fenayı fark ve tefrik ettiriyor ve vaz geçiriyor. Hakikatı Ders vermekle, bâıldan kurtarıyor ve bâıldan mahfuz kılıyor.

Hülâsa-i Kelâm: Biz, ancak Nurlarla meşgulüz.. biz Mücevherat-ı Kur'aniye ile iştigal ediyoruz.. bizler, Kur'anın Kâinat vüs'atindeki elmas gibi Hakikatlarına çalışıyoruz.. bizler, ancak Bâki'ye Hizmet ediyoruz.. bizler, fâni şeylere emek sarf etmeyiz.. bizim, Risale-i Nur'la olan Hizmet-i İmaniyemiz, başka şeylerle iştigalimize ihtiyaç bırakmıyor.. her şeye kâfi geliyor...

Elhasıl: Üstadımız Bediüzzamanla ve Risale-i Nur'la mücadele eden insafsız gizli Din düşmanları, acz-i mutlakla Ebede kadar mağlûbiyettedirler. Bediüzzaman ve Risale-i Nur ise, Ebediyen muzaffer ve muvaf faktır. Şahsi çürütmeye çalışmakla Risale-i Nur çürütülemez. Zira, Risale-i Nur, bizatihî Hüccet ve Bürhandır. O'nu ve O'nun Müellifini çürütmeye çalışanlar, çürümeye mahkûm olmuşlardır. Nümunesi, tarih muvacehesinde meydandadır; ve hem de çürüyeceklerdir. Risale-i Nur'daki yüksek Hakikat, Risale-i Nur'u Ebede kadar payidar kılacaktır...

Evet, Nur Talebeleri ağır ceza mahkemelerinde demişler ki: "Bizi Üstadımız Bediüzzamandan ve Risale-i Nur'dan ve bizi bizden ayıracak hiçbir beşeri kuvvet yoktur." Evet, o münafikların atomları dahi bu husus-ta âcizdir. Farz-ı muhal yapabilseler, hatta cesedimizi öldürseler de, Ruhumuz Selâmet ve Saadetle Ebediyete gidecektir." Hem Üstadımızın Mektubat Mecmuasında dediği gibi deriz: "Birimiz dünyada birimiz Âhirette, birimiz Şark'ta birimiz Garp'ta, birimiz Şimâl'de, birimiz Cenup'ta olsak; biz yine birbirimizle beraberiz."

Üstadımız hiçbir mânevî makam iddia etmiyor. Başkaları tarafından kendine verilen büyük ve müstesna payeleri reddediyor. Fakat O'nun hal ve ahvali, fiiliyat ve harekâtı O'nun kim olduğunu anlamaya ve ispata kâfidir. Evet Bediüzzaman'ın ve Risale-i Nur'un Kur'an, İman ve İslâmiyet Hizmetine mâni olabilmek için dünyayı elinde tutup çevirecek bir kuvvet läzimdir.

Hazret-i Üstadımızın idam plânlarıyla sevk edildiği mahkemedeki Müdafaatlarından, Büyük Müdafaat Kitabından bazı Cümleler:

"Risale-i Nur Talebeleri başkalarına benzemez; Onlarla uğraşılmaz; Onlar mağlûp olmazlar. Risale-i Nur, Kur'an'ın malîdir. Kur'an-ı Hakimden sözülmüştür. Kur'an ise, Arşı ferşle bağıyan bir Zincir-i Nûranıdır... Kimin haddi var ki buna el uzatsın. Risale-i Nur, bu Anadolunun sinesine yerleşmiştir; hiçbir kuvvet Onu söküp atamiyacaktır."

Meşhur ve harikulâde bir Eser olan "**Âyet-ül-Kübra Risalesi**"nden:

"Risale-i Nur, yalnız cüz'i bir tahribatı ve bir küçük hâneyi tamir etmiyor; belki külli bir tahribatı ve İslâmîyeti içine alan ve dağlar büyülüğünde taşları bulunan bir muhit kal'ayı tamir ediyor. Ve yalnız hususi bir Kalbi ve has bir Vicdanı İslâha çalışmıyor; belki bin seneden beri tedarik ve teraküm eden müfsit âletlerle dehşetli rahnelenen Kalb-i Umumiyi ve Efkâr-ı Âmmeyi ve umumun ve bahusus Avâm-ı Mü'minîn'in istinadgâhları olan İslâmî Esasların ve Cereyanların ve Şearilerin kısmen kırılmasıyle bozulmaya yüz tutan Vicdân-ı Umumiyyeyi, Kur'anın İcâziyla; ve geniş yaralarını, Kur'anın ve Îmanın ilâçlarıyle tedavi etmeye çalışıyor. Elbette böyle külli ve dehşetli rahnelere ve yaralara Hakkâ-yakîn derecesinde dağlar kuvvetinde hüccetler, cihazlar ve binler tiryak hâsiyetinde mücerreb ilâçlar ve hadsiz edviyeler bulunmak gerektir. İşte bu zamanda, Kur'an-ı Mûcizül-Beyanın İcâz-ı Mânevisinden çıkan Risale-i Nur, o Vazifeyi görmekle beraber; Îmanın hadsiz mertebelerinde Terakkiyat ve Înkişafata medar olmuştur ve olmaktadır!..."

Aziz Kardeşlerimiz, yüzlerce Ulemânın susturulduğu ve Dînî Neşriyatın yaptırılmadığı ve Kur'anın Hakikatlarını Beyan ve Tebliğ etmeye Dinen muvazzaf oldukları halde cebren yaptırılmadığı ve Din adamlarının imha edilmesi gibi dehşetli ve tarihin görmediği bir hengâmda, Kur'an ve Îman ve İslâmîyeti yıkmak plânlarının tatbik edildiği en müthiş bir devirde ve küfr-ü mutlakın ve dinsizliğin en azgın bir zamanında Bediuzzaman Said Nursî, Kur'an ve Îman ve İslâmîyetin Fedakâr ve Pervasız bir Müdafiî ve Muhofizi olarak Cihad-ı Diniye meydanında yegâne Şâhis olarak görülmüştür. Evet, Bediuzzaman; devletlere, milletlere mukabil, değil yalnız bir yerdeki firavunlara, bütün avrupa dinsizliğine karşı tek başıyla meydan okumuş ve okuyor. Ve Kur'an Hakikatlarını eşedd-i zulüm

ve istibdad-ı mutlak içerisinde neşrediyor.. "Vazifemiz çalışmaktadır. Bizi galip etmek, mağlûp etmek, muvaffak etmek ve Nurları kabul ettirmek Cenab-ı Hakka aid'dir. Biz, Vazife-i İlâhiyeye karışmayız." demiş ve tarihte misline rastlanmîyan zulüm ve iŞkenceler içerisinde çok zâlimâne muameleler görmüş ve kapısında jandarma ve polis bekletilmek suretiyle Cuma Namazına dahi gitmekden men edilmiş; ve bütün bu tarihi faciaları kapatmak ve kimseye iŞittirmemek için de sıkı bir takyidat altına alınmıştır.

İşte, böyle ağır şartlar içerisinde Risale-i Nuru Hazret-i Üstadımız İnayet-i İlâhiye ile Te'lif edip, ekserisini Kur'an Harfleriyle ve el yazısıyle neşretmiştir. Böylelikle -aynı zamanda- Kur'an Hattını da muhafaza etmiş ve yüzbinlerle Müslüman Türk Gençleri Risale-i Nuru okuyabilmek için mukaddes Kitabımız olan Kur'anın yazısını öğrenmek nimet ve şerefine nail olmuşlardır. Üstadımız, malik olduğu Kuvvet-i İman ve İhlâs-ı Tamme ile Hakaik-i Kur'aniye ve Îmaniyeyi avam ve havas Talebelerinin umumunun istifade edebileceği ve asrin anlayışına uygun yepenyi bir tarz-ı beyanla ifade ve izhar etmiştir. Böylece Risale-i Nur gibiaptaze ve parlak ve yüksek bir Tefsir-i Kur'aniyi İnayet-i Hakla meydana getirmiştir.

Bu hârikulâde Eserlerdir ki, bu vatan ve milleti dinsizlik ve komünistlikden muhafaza etmiştir. Hem Şeair-i İslâmiyenin cebren kaldırıldığı ceberut devrinde, dünya hatırları için kendini mecbur zannederek o Kudsi Şeairden fedakârlık yapanların ve Din zararına hareket edenlerin ve İslâmiyete muhalif fetvalara ve bid'alarla mecbur edilenlerin çöküğü zamanında Bediüzzaman, ne lisan-ı halinde, ne lisan-ı kalinde ve ne de fiiliyatında o kadar zulümler çektiği ve idamlarla tehdit edildiği halde en küçük bir değişiklik bile yapmamıştır. Bilâkis, "Ecel birdir, tagayyür etmez... Ölüm, bu Âlem-i fenadan Âlem-i Bekaya ve Âlem-i Nura gitmek için bir terhistir." deyip Mütadeleye atılmış; bid'aları tanıtan ve durdurulan ve Şeair-i İslâmiyeyi muhafaza eden ve Sünnet-i Seniyeyi İhya eden Eserleri perde altında otuz senedenberi neşretmiş ve muhitinde, âdetâ Devr-i Saadet'in bir cilvesini yaşıtmıştır. Bir Sünnet-i Seniyeye muhalif hareket etmemek için iŞkenceli bir Înzivayı ihtiyar etmiştir. Otuz senedenberi milyonlara hükmeden dinsiz ve emsalsiz bir istibdad-ı mutlak, Bediüzzamanı hiçbir cihetten hiçbir vakit hükmü altına alamamış, bilâkis zâlim müstebitler O'na mağlûp olmuşlardır.

Risale-i Nur, taklidî Îmanı Tahkiki Îmana çevirip -Îmanı kuvvetlendirip- iki cihanın Saadetini kazandırıp, Hüsnü-Hâtimeyi netice verir. En büyük dinsiz feylesofları da ilzam etmiştir. Risale-i Nurun bir hususiyeti de şudur ki: Diğer Mütekellimîne muhalif olarak ehl-i dalâletin menfiliklerini zikretmeden, yalnız müsbetti Ders vererek, yara yapmaksızın tedavi etmesidir. Bu itibarla bu zamanda Risale-i Nur, vehim ve vesveseleri mahvediyor, akla gelen sualleri, istifhamları; nefsi ilzam, Kalbi ikna ederek cevablandırıyor. Risale-i Nur; hem Aklı, hem Kalbi tenvir eder, nurlandırır; hem nefsi musahhar eder. Bunun içindir ki; yalnız Akılla giden ehl-i mekteb ve ehl-i felsefe, ve Kalb yoluyla giden Ehl-i Tasavvuf, Risale-i Nura sarılıyorlar. Ve ehl-i mekteb ve felsefe anlıyorlar ki, hakiki münevverlik; Akıl ve Kalb Nurunun mezciyle kabildir. Yalnız Akılla gitmek, Aklı göze indiriyor. Bu hal ise, bir kanadı kırık olanın mahkûm olduğu sukutu netice veriyor. İhlâslı, hâlis Ehl-i Tasavvuf idrak ediyor ki, demek zaman eski zaman değildir; böyle bir zamanda, hem Kalb ile, hem Akıl ile bizi Hakikat yolunda götürecek ve Hakikata vâsil edecek Kur'ânî bir Yol lâzımdır ki, biz Zülçenaheyn olabilelim (**Hâsiye**). İntibaha gelmiş olan Ehl-i Medrese vakıf oluyorlar ki; eski zamanda Medrese usulü ile onbeş senede elde edilebilen Îmanî ve İslâmî netice bu zamanda, Risale-i Nur'la onbeş haftada elde edilebiliyor. Üstadımız buyuruyorlar ki: "Bir sene Risale-i Nur Derslerini anlayarak ve kabul ederek okuyan kimse, bu zamanın mühim ve hakikatlı bir Âlimi olabilir."

Risale-i Nur, Resul-ü Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm Efendimizin nûranî meşrebini ve Sahabe-i Kiramın âlî Seciyesini beyan eden bir Nur ve Feyiz Hazinesidir. İşte bu mezkûr vaziyet, bugünkü dünyaya taftaze, nûranî bir Hayat ve yepyeni bir veçhe vererek şu Hakikati gösteriyor ki; çoktan birbirine muarız zannedilen ehl-i mekteble Ehl-i Medreseyi ve Ehl-i Tekyeyi, Risale-i Nur Tevhid ve Te'lif ediyor. Hem de, muaraza halinde olan Şarkla Garbı barıştırıyor.

(Hâsiye): Yetmiş - seksen senelik bir Seyr-i Sülükle Kutbiyete ve Gavsiyete erişen pek ender Zâtların bir noktaya kadar gidip "Burası müntehadir, ilerisine gidilmez." dedikleri mertebeleri, Bediuzzaman, Kur'andan bulduğu bir yolla, İlîmle daha ilerisine gittiğini, Arabî Mesnevî-i Nuriye Mecmuasını mütâlâa eden zâtlar söylüyorlar. Büyük bir Şaheser olan bu Arabî Eseri mütâlâa eden o müdakkik Ehl-i İlîm, "Bu Eserdeki çok derin ve pekince gayet derecede yüksek Hakikatlardan ne kadar istifade edebilsek bize kârdır." diyorlar.

İttihad-1 İslâmi meydana getirmek için çalışan Ehl-i İslâma yegâne çarenin Risale-i Nur olduğu mütehassis zatlar tarafından kabul ve tasdik edilmektedir. Hem, bugünkü dünyadaki ihtilâfları halledecek olan; aklen, fikren terakki etmiş yirminci asır İnsanlarına Hak ve Hakikati anlatabilecek yepyeni bir ilmî keşfiyatı ve bir teceddüdü Amerika'da, Avrupa'da hususan Almanya'da, taharri eden cereyanlar meydana gelmiş; eğer idrak edebilirler ve görebilirlerse, işte Risale-i Nur Külliyatı... Nitekim bu Hakikatin idrak edilmeye başlandığını gösteren emareler bahtiyar Alman Milleti içinde görülmektedir. (**Hâsiye**)

Eski zaman Garp feylesoflarının çözemedikleri ve yeni zaman feylesoflarının da: "Felsefe henüz bunu halledememiştir" dedikleri düğümler, Risale-i Nur'da, Kur'ânın Feyziyle Keşf ve halledilerek aklen ve mantıkın ispat edilmişdir. Şarkın dâhî hükümlerinin kırk sahifede anlatmaya çalışıkları müşküller, Risale-i Nur'un bir Sahifesinde veciz bir şekilde ifade edilmiştir.

Bediüzzaman'ın 1935 senesinde idam edilmek üzere verildiği Ağırceza Mahkemesindeki Müdafaatından bir iki Cümle: "Risale-i Nur sönmez, söndürülemez. Risale-i Nur, söndürülmek için üflendikçe parlayan bir Nurdur. Risale-i Nur, Tılsım-ı Kâinatın muammasını keşf ve halleden bir Keşsaftır."

Hem, Haşr-i Cismanî meselesinde, hükümedan İbni Sina gibi, meşhur bir dâhînin, "Haşır naklîdir, İman ederiz; Akıl bu yolda gidemez" dediği bir Hakikat, Risale-i Nur'da, hem umumun istifade edebileceği emsalsiz bir tarzda Kur'ânın Feyziyle aklen ispat edilmiştir.

Dalâlet-alûd avrupa feylesoflarının ve sapkınların talebelerinin bazı müteşabih Âyât-1 Kerîme ve Ehadîs-i Şerifenin zâhirî mânalarını anlamayarak yaptıkları kasıtlı itirazlara, Risale-i Nur'da aklen, mantık cevaplar verilerek, o Âyetlerin ve o Hadîslerin birer Mucize oldukları isbat edilmiştir. Böylelikle de, bu zamanda fen ve felsefedeki dalâlet ve şüpheleri Risale-i Nur kökünden kesmiştir. Risale-i Nur bunu yaparken de müsbet bir usûl takib etmiştir.

Risale-i Nur, fevkâlâde müstesna bir edebî üstünlüğe maliktir.

(Hâsiye): Avrupada hıristiyanlar içinde bir tek kasabada altmışbeş adet Sarıklı Genç Nur Talebesinin çıkması, bunun bir nüümunesidir.

En meşhur eserlerle bile kabil-i kıyas olmayan ve başlıbaşına bir hususiyeti haiz olan Üslübunda yüksek bir Belâgat, Fesahat ve Selâset ve İcaz vardır. Hattâ Bediuzzaman'ın Eserlerini Âlem-i İslâmın ısrarla arzu etmesiyle Arapçaya tercüme ettirmek için büyük İslâm Âlimlerine "Asâ-yı Mûsa Mecmuası" götürüldüğü vakit, okumuşlar ve demişlerdir ki: "Bediuzzaman'ın Eserlerini ancak kendisi tercüme edebilir. Risale-i Nur'daki yüksek Belâgatı ve misilsiz olan Fesahat ve İcazi tercümede muhafaza etmekten ve Onun İlmini ihata etmekten âciziz!" Bu suretle o yüksek Âlimler, Üstadımızın Faziletini ve Risale-i Nur'un Kemalâtını göstermişlerdir.

Bediuzzaman, Eserlerinde, hemen bütün büyük Müellif ve Ediblerden farklı olarak lâfızdan ziyade Mânaya ehemmiyet vermiştir. Mânayı, lâfza feda etmemiş; lâfzi Mânaya feda etmiştir. Üslûpta okuyucunun bir nevi hevesini nazara almamış, Hakikati ve Mânayı esas tutmuştur. Vücuda elbiseyi yaparken vücuttan kesmemiş, elbiseden kesmiştir. Risale-i Nur'daki Akı, Kalbi, Ruhu ve Vicdani celbeden ve Hakikata râmeden o İlâhî cazibedendir ki; çoluğu - çocuğu, genci - ihtiyarı, avâmi - havâssi o Nur'a koşuyorlar ve o câzibedar Nur'un pervanesi oluyorlar. Bu Hakikatın parlak bir misali olarak geniş bir Talebe kütlesi, az zamanda din düşmanlarını titreten bir hale gelmiştir.

Risale-i Nur'un her cihetten olduğu gibi edebî cihetten de kıymet ve ehemmiyetini ifade etmek, edipilerin hususan bizlerin bin derece haddin- den uzaktır. Bu husustaki karinca karinca olan sönüük, fakat samimî ve hakikathî ifadelerimiz, Risale-i Nur'dan gördüğümüz azîm istifadeye mukabil sonsuz bir minnet ve şükranımızın ifadesinden ibarettir. Yoksa bu mevzularda Sahib-i Salâhiyet ve Sahib-i İhtisas, ancak ve ancak Risale-i Nur'un kendi Müellifi olabilir.

Risale-i Nur, bu asrın ihtiyacına tam cevab veren yegâne Tefsir-i Kur'ânî olduğu, enaniyetini Hakk'a feda eden Faziletperver İslâm Uleması tarafından tasdik ve fevkâlâde bir şekilde takdir ve tâhsin edilmiş ve edilmektedir. Elli sene evvel Bediuzzaman Said Nursî'nin Te'lîfatındaki hususiyetler ve bir bahr-i umman gibi Onun ilmî Dehasıdır ki; Mısır matbuatında "Bediuzzaman, Fatînûlasr'dır" diye yüksek Ehl-i İlme hü-küm verdirmiştir.

Bediuzzaman, mukabelesiz hediye kabul etmemeyi düstur-u hayat

edindiği düşmanlarında da tasdik edilerek, İslâmiyet düşmanlarının Ehl-i İlme yaptığı ithamı, bu düsturuyla fiilen tekzib ve İlmin hiçbir şeye âlet olmadığını yine fiiliyatı ile ispat etmiştir. Ulema-i İslâmin Şeref ve Haysiyetini ve İzzet-i İslâmiye ve İzzet-i Diniyeyi, en zalim ve hunhar hükümdarlar karşısında bile muhafaza ve müdafaa etmiştir. Açı kıldığı zamanlarda dahi, hayatı boyunca olan istığna kaidesini bozmamış ve "İktisat ve Kanaat iki büyük hazinedir, bunların Bereketi bana kâfidir" diyerek halklardan istığna etmiş ve etmektedir.

Bediüzzaman Said Nursî'nin senelerdenberi hapisten hapse, zindandan zindana atılması ve menfâdan menfâya sürülmESİ ve kendisine daima tazyikler ve şiddetli zulüm ve dehşetli işkenceler yapılması ve onyedi defa zehir verilmesi, bir günde bir aylık azablar çektilmesi, kendisinin ve Risale-i Nur Külliyatının Hakkaniyet ve Sıdkına birer canlı mühür ve birer parlak delildir. Meselâ: Hindistan'da sormuşlar: "Bediüzzaman nasıl bir kimsedir?" Cevaben denilmiş ki: "Hasta, garip, fakir, mazlum, hedîye ve Sadakaları kabul etmeyen ve hâlen de çekmekte olduğu o kadar zulümlere rağmen alımış senedir Dâvasından vazgeçmeyen bir ihtiyardır." Onlar da: "Öyleyse O Hakikat söylüyor ve küfr-ü mutlaka, dinsizlere, zindiklara boyun eğmiyor, riyakârlık etmiyor, dalkavukluk yapmıyor ve Kur'ân ve İslâmiyete tesirli ve külli bir Hizmet yapıyor ki, onlar da Ona zulüm etmişler." demişler.

Üstadımız Bediüzzaman hakkında, takdirkâr ve Faziletperver Zatların takdirleri bir senadan ibaret değildir; bir vâkiadır; fiiliyat ve icraatının belki yüzden birisini kısaca âcizane ve noksan bir tarzda nakletmektir. Hem bu mevzuda Risale-i Nur Talebelerinin takdirkâr makale, mektub ve fikraları bir medih değildir; belki Üstadımızın dînî Hizmetini hedef tutan, şahsına taarruz eden vicdansız ve insafsız Din düşmanlarına karşı müsbet bir Müdafaadır (**Hâşıye**).

(Hâşıye): İns ve cin şeytanları ve dinsizlerin bir desisesi de budur ki; bazan derler ve dedirtirler: "Üstâdınız şahsına kıymet vermiyor; siz ise O'nun hakkında takdirkâr Mektublar yazıp, Üstâdınızın Rızâsına uygun hareket etmiyorsunuz." İşte onlar, Risale-i Nur ve Üstadımız İslâmiyet düşmanlarına karşı müsbet ve nezih bir tarzda müdafaa etmekten menetmek için safdillik damarlarından istifade ile böyle bir fikir ve mugalâta ile Nur Talebelerini aldatmaya, iğfal etmeye çalışırlar. →

Böyle olduğu halde Üstadımız öyle zatların ve Risale-i Nur Talebelerinin hakikatlı takdir ve beyanlarına karşı hiddetlenerek, çok defa da hatırlarını kırarak der ki: "Zaman, şahıs zamanı değil, Şahs-ı Mânevî zamanıdır. Risale-i Nur'da şahıs yok, Şahs-ı Mânevî var. Ben bir hiçim; Risale-i Nur, Kur'ânın malıdır; Kur'ândan szülmüştür. Şeref ve Hüsün Kur'ânındır. Şahsîmla, Risale-i Nur iltibas edilmiş. Meziyet, Risale-i Nur'a aid'dir. Risale-i Nur'un Neşrindeki Hârika Muvaffakiyet ise, Risale-i Nur Talebelerine aid'dir; yalnız şu kadar var ki, şiddetli ihtiyacına binaen Cenab-ı Hak, Kur'ân-ı Hakîmden bana ilâç ve tiryakları İhsan etti; ben de Kaleme aldım. Her nasılsa, bu zamanda birinci Tercümanlık vazifesi bana düşmüştür. Ben de Risale-i Nur'un Talebesiyim. Bir Risaleyi şimdîye kadar yüz defa okuduğum halde yine okumaya muhtaç oluyorum. Ben sizlerin Ders arkadaşınızım" der.

Bediuzzaman Said Nursî'nin cihanşümûl Kur'ân ve İman ve İslâmîyet Hizmetindeki müstesna Muvaffakiyet ve Zaferinin ve Risale-i Nur'daki kuvvetli Tesiratin Sırı: Kendisinin İhlâs-ı Etemmi kazanmış olmasıdır. Yâni, yalnız ve yalnız Rıza-yı İlhâhiyi esas maksad edinmiştir. Bu hususta: "Meslegimizin esası, âzamî İhlâs ve terk-i enaniyyettir. İhlâslı bir dirhem amel, ihlâssız yüz batman amele müreccahtır. İnsanların maddî mânevî hediyelerinden, hürmet ve teveccûh-ü âmmeden, şöhretten şiddetle kaçıyorum" der. Ziyaretçi kabul etmemesinin bir Hikmeti de bu Sîr olsa gerek. Hem İhlâsa verdiği gayet fazla ehemmiyet, yüz otuz parça Eserinden yalnız "İhlâs Risalesi" nin başına, "Lâakal her onbeş günde bir defa okunmalıdır" kaydını koymasından da anlaşılıyor. "Büyük Mahkeme Müdafaati" Kitabında: "Risale-i Nur, değil dünyaya, Kâinata da âlet edilemez; gayemiz, Rıza-yı İlhâhidir" demiştir.

İşte bu Sîrr-ı İhlâstandır ki, İmam-ı Gazâlî (R.A.) gibi en meşhur

Evet Üstadımız Bediuzzaman, İhlâsının iktizası olarak şahsına kıymet vermiyebilir; bu hâl, Üstadımızdaki yüksek bir Kemalât ve âlî bir Seviyenin timsalidir. O, şahsına ne kadar kıymet vermiyorsa, bizim Onda milyarlar derece fazla kıymet ve ehemmiyeti görmemiz, Basiret ve İnsaniyetin muktezasıdır. Bir Lütf-u İlhâhîdir. Zira Risale-i Nur gibi parlak bir Tefsir-i Kur'an olan Şaheser, O'nun varlığından meydana gelmiş ve fişkîrmıştır. Öyle bir Eserin Müellifiyle yalnız bugünkü Âlem-i İslâm değil, yalnız asr-ı hâzır beseriyeti değil, Nesl-i Âtideki milyarlar kimsenin hayat ve memât davası Risale-i Nurla alâkadardır.

İslâm Hükemalarının Eserlerini tetebbû eden muhakkik ve müdakkik bir Ehl-i İlim diyor ki:

Risale-i Nur'dan okuduğum bir sahifenin bana verdiği istifade, diğer eserlerin on sahifesinden daha fazladır.

Felsefi eserlerle meşgul bir muallim:

Ben, bu kadar senedir ilmî ve felsefi eserlerle iştigal ettim. Risale-i Nur kadar beni ikna eden ve Garp eserlerinden ve felsefeden aldığım yaraları tedavi eden ve bu zamanın ihtiyacına tam cevab veren bir eseri görmedim.

Bir edebiyatçı:

Benim Aklım nursuz, Kalbim Mü'mindi. Risale-i Nur, hem Aklımı, hem Kalbimi tenvir ve nefsimi ilzam etti. Beni, Cehennemî bir azabtan kurtardı.

Bir doktor:

Risale-i Nur'dan istifadeye başladığım günü, hayatı gözlerimi açtığım gün olarak biliyorum.

Bahtiyar bir üniversiteli:

Üstadımıza ve Risale-i Nur'a aid bir Mektubu, İstanbul'un bir yerinden bir yerine götürmek gibi bir Hizmeti, mebusluğa tercih ederim.

Otuz sene evvel, İhlâşlı ve Faziletli ihtiyar bir Ehl-i Tasavvuf, Lütfü isminde bir genci göstererek: "Bu Nur Talebesi benden ileridir" demiştir ki, bunlar binler itiraflardan birer nümunedir.

Yine bu azîm Sîrr-ı İhlâsa binaendir ki; Risale-i Nur Talebeleri; İman ve İslâmiyet Hizmetinde ağır şartlar ve kayıtlar ve tahdidatlar içinde muvaffak oluyorlar ve hayatlarını, Risale-i Nur'a ve Üstadlarına vakfetmişler. Risale-i Nur'u, Sermaye-i Ömür ve Gaye-i Hayat edinmişlerdir. Risale-i Nur Dâvâsı, Rıza-yı İlhâhî Dâvâsı olduğu içindir ki, Hamiyet-i İslâmiyeye mâlik mümtaz avukatlar, Risale-i Nur'un fahrî avukatı olmak ve dindar hakperest Mücahid muharrirler, dünyayı istilâ edecek Nur'un İlânında hissedar olmak Şeref ve Nimetine mazhar olmuşlardır. Risale-i Nur'un Neşriyat ve Fütuhati ve tesiratı; sessiz, büyük bir ihtişamla muhteşem bir bahar mevsiminde intişar eden mevcudat gibidir.

İşte ey Risale-i Nur gibi hadsiz Hamd ü Senalara şayeste olan bir Nimet-i Azîmeye nail olan Nur Kardeşlerimiz! Böyle bir Dâhî-yi Âzamîn, böyle bir Mütefekkir-i Ekberin, böyle bir Müellif-i İslâmin ve Ulûm-u Evvelîn vel-Âhirîne vâkîf böyle bir Allâme-i Asrin, böyle bir Mücahid-i Ekberin, böyle bir Sahib-i Zühd ve Takvânın Hakaik-i İmaniyenin varlığında âdetâ tecessüm eden böyle bir Abd-i Küllînin, Rıza-yi Îlhâhîden başka hiçbir şeye iltifat etmeyen ve âzamî Îhlâsin mazharı olan böyle bir Tilmiz-i Kur'ân ve Hâdim-i İslâmin ve "Bir ferdin İmanını kurtarmak için Cehenneme de atılmaya hazırlım" diyen böyle bir Halâskâr-ı İmanın ve idam için sevkedildiği Divan-ı Harb-i Örfî'de: "Sen de mürtecisin" ittihamına karşı: "Eğer Meşrutiyet bir fırkanın istibdadından ibaret ise, bütün ins ve cin şâhid olsun ki ben mürteciyim. Bin Ruhum da olsa, Kur'ânın bir tek meselesine hepsini feda etmeye hazırlım." diyen ve beraetinden sonra da, teşekkür etmeyerek, Bayezit meydanındaki kalabalıkta: "Yaşasın zalimler için Cehennem... Yaşasın zalimler için Cehennem" diye bağırrarak ilerleyen ve imha plâniyle verildiği mahkemelerde yirmidört sene evvel: "Ey mülhidler! Ey zındıklar! Said, ellibin nefer kuvvetinde demîssiniz... Yanlışınız... Kur'ana ve İmana Hizmetim cihetiyle ellibin değil, elli milyon kuvvetindeyim!... Titreyiniz! Haddiniz varsa ilişiniz!...", "Benim ölümüm sizin başınızda bomba gibi patlayıp, başınızı dağıtacaktır. Toprağa atılan bir tohumun üzeri sünbüller vermesi gibi, bir Said yerine yüzler Said size o yüksek Hakikati haykıracaktır." Ve onbeş sene evvel: "Saçlarım adedince başlarım bulunsa, her gün biri kesilse, bu Hizmet-i İmaniyyeden çekilmem." Ve: "Dünyayı başıma ateş yapsanız, Hakikat-ı Kur'âniyeye feda olan bu başı zendekaya eğmem" diyen ve elli sene evvel Âlem-i İslâmi sömüren, sömürgeci cebbar ve zalim bir İmparatorluğa karşı: "Tükürün o zalimlerin hayâsız yüzüne" diye matbuat lisanıyla cevap veren ve Büyük Millet Meclisinde, reise: "Kâinatta en yüksek Hakikat İmandır. İmandan sonra Namazdır. Namaz kılmayan haindir. Hainin hükmü merduttur. Cenab-ı Hak, Kur'ân-ı Kerîmde, yüz yerde edasını emrettiği Namazdan daha büyük bir Hakikat olsa idi, İmandan sonra onu emrederdi" diyen ve yazdığı bir beyannameden sonra Mecliste Cemaatle Namaz kılınmasına başlayan ve Birinci Cihan Harbinde Gönüllü Alay Kumandanı olarak esir düştüğü rusya'da moskof çarlığına karşı İzzet-i İslâmiyeyi muhafaza edip, kurşuna dizileceği hengâmada: "Âhirete gitmek için bana bir pasaport

"lâzımdı" diye ölümü istihkar eden böyle bir Kahraman-ı İslâm Üstadımız Bediüzzaman'ın Eserlerini okumak Nimet-i Uzmasına mukabil canımızı da feda etsek, ömrümüzü de Ona vafketsek, zulümden zülüme de sürüklensek, ömrümüzün nihayetine kadar Şükran Secdesinden de kalkmasak bize yine ucuzdur...

Üstadımız sık sık der ki: Mesleğimiz müsbettir; menfi hareketten Kur'ân bizi menediyor.

Ey Seyyid-i Senedimiz! Ey Ruhumuzun Ruhu, Kalbimizin Kalbi, Canımızın Canı, Cânânımız, Sertâcımız, Sevgili Üstadımız Efendimiz!.. Madem bize menfi harekete izin vermiyorsun. Öyle ise biz de Rahmet-i İlâhiyeden niyaz ederek ahdediyoruz ki; Din düşmanlığı ile Üstadımıza zulmeden o gaddar, insafsız zalimlerden intikamımızı söylece alacağız: Risale-i Nur'u ölünceye kadar mütemadiyen okuyacağız.. ve Neşrinde Sebat ve Sadakatla Hizmet edeceğiz.. O'nun altın mürekkeblerle yazaca-

ğız. *إِنْ شَاءَ اللَّهُ ...*

Üniversite Nur Talebeleri

* * *

ÜSTADIN ZİYARETÇİLERE DAİR BİR MEKTUBU

Umum Dostlarımı Hususan Ziyaretçilere Bir Özrümü Beyan Etmeye Mecbur Oldum

Ekser hayatım Înzivada geçtiği gibi, otuz-kırk senedir tarassud ve taarruza mâruz kaldığımdan, zaruretsiz sohbet etmekten çekinip tevahhus ediyorum. Hem eskiden beri mânevî ve maddî hediyeler bana ağır geliyordu. Hem şimdi ziyaretçiler, dostlar çoğalmış; hem mânevî mukabele lâzım gelmiş. Şimdi maddî bir lokma hediye beni hasta ettiği gibi, mânevî bir hediye olan ziyaret etmek, görüşmek, hususan başka yerlerden musafaha için zahmet edip gelmek ziyareti dahi ehemmiyetli bir Hediye-i Mâneviyedir.. Ona mukabele edemiyorum; hem de ucuz değil, mânen pahalıdır. Ben kendimi o Hürmete lâyık görmüyorum, mânen mukabele de edemiyorum. Onun için şimdilik aynen maddî hediye gibi, bir İhsan-ı İlâhî olarak bana mânevî hediye gibi olan Sohbetten zaruret olmadan men'edildim. Bâzı beni hasta eder, maddî hediyenin tam mukabilini vermediğim vakit beni hasta ettiği gibi. Onun için hâtırınız kırılmamasın, gücenmeyiniz.

Risale-i Nur'u okumak on defa benimle görüşmekten daha kårlıdır. Zaten benimle görüşmek Âhiret, Îman, Kur'an hesabınadır. Dünya ile alâkamı kestigim için dünya hesabına görüşmek mânasızdır. Âhiret, Îman, Kur'an için ise; Risale-i Nur daha bana ihtiyaç bırakmadı. Hattâ Hizmetimdeki Has Kardeşlerimle de zarûret olmadan görüşmemiyorum. Yalnız bâzı Risale-i Nur'un Fütûhatına ve Neşriyatına âid bâzı Hizmetler için bazı zatlarla görüşmek isterim. Ne vakit bu noktalar için görüşmek istesem o zaman görüşmek câiz olabilir ve bana sıkıntı vermez. Bu noktayı bilmeyen ziyarete gelenlere haber veriyorum ki, birkaç senedir ceridelerle ilân etmişim ki benimle görüşmek istiyenleri, hususan uzak yerden gelerek görüşmeden gidenleri hususî Dualarına dâhil ediyorum.. her sabah da Dua ediyorum.. onun için de gücenmesinler.

Said Nursî

* * *

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ اللَّهُ عَزَّلَهُ وَرَحْمَةُهُ وَبَرَّ كَاتِبُهُ

Gayet şiddetli hasta Üstadımıza mühim, resmî bir zattan bir mektub geldi. Diyor ki: "Tarihçe-i Hayatın" neşrolunmaması için eski partinin mühim adamları, büyük bir tâviz ile eski partinin bazı memurlarını bu hatâya sevketmişler...

Üstadımız da dedi ki: Bu "Tarihçe-i Hayat"ın en mühim kısmı üç defa Sebilürreşad tarafından, dört defa da otuz kırk senedenberi hem eski harf, hem yeni harf ile neşredilmiş ve içindeki Müdafaat parçaları da müteaddit mahkemelerin huzurunda okunmuş ve resmen de neşredilmiş. Yeni olarak, Medine-i Münevvere gibi hariç yerlerden bir iki Âlim Zâtın, izah ve teşekkür nev'inden birkaç Hakikatlı Mektubları var. Onun için mahkemelerin resmen bunlara ilişceek hiçbir ciheti yok.

Saniyen: Risale-i Nur, kırk elli senede bütün ehl-i siyasetin tazyikatı altında tek başına Âlem-i İslâmda hârika bir tarzda neşrolduğu halde, şimdi milyonlar Nâşirleri varken değil eski bir parti, dünya toplansa Ona karşı bir sed çekemez, mümkün değil. Belki bir ilânnâme hükmüne geçer. Onun için, Nur Talebeleri müteessir olmasınlar...

Salisen: Hem eski partinin bana karşı zulümlerini Helâl ettiğim, hem Kur'ânın bir Kanun-u Esasiyesi olan **وَلَا تَنْزِرْ وَازْرَهُ وَزَرْ أَخْرَى** yâni, birisinin hatâsı ile başkası, partisi, akrabası mesul olmaz, olamaz, diye, hem Anadolu, hem vilâyet-i şarkiyede Risale-i Nur'la neşredildiği sebebiyle, âsayiş tam kuvvetli bir tarzda Hizmet edilmiş. Demek bir mânevî zabıta hükmünde herkesin Kalbinde bir yasakçı bırakıyor. Bu noktaya binaen, Risale-i Nur eski partinin dört-beş hatâsını yüz derece ziyadeleştirmeye mânidir. Yüzde beş adamın hatâsını doksan beşe de verip yirmi-otuz derece ziyadeleştirmemiş. Onun için umum o partinin ekserisi iktidar partisi kadar Risale-i Nur'a minnettar olmak lâzımdır. Çünkü, bu Dersi, bu Kanun-u Esasiye-i Kur'âniyeyi Risale-i Nur Ders vermeseydi, o beş adamın hatâsı binler adamı da hatâkâr yapardı.

Râbian: Kat'iyyen tahakkuk etmiş ki: Risale-i Nur hariçten hücum eden küfr-ü mutlaka karşı bu milleti ve Âlem-i İslâmîyeti muhafaza edecek Kur'ân-ı Hakîmin Mucize-i Mânevîyesinden bir Derstir ki, dinsiz feylesoflardan hiçbirisi Ona karşı mukâbele çaresi bulamadılar. Kat'iyyen haber aldık ki: Hariçte bazı yerde bir milyon gençler "Müsâlemet-i Umumiyyeyi temin edecek Risale-i Nurdur" demişler. Sulh-u Umumî taraftarı Almanya ve Amerika gibi bazı ecnebilerin de Risale-i Nur'u tercümeye başladığını haber aldık.

Hâmisen: Eğer resmî adamlar bazı yeni kanunlara yanlış mânalar verip bir iki satırına ilişseler benim bedelime deyiniz ki: "Bir adamın hatası ile yirmi bin komşusu cezalandırılır mı, hapsedilir mi? Dünyada böyle hükmeden hiçbir kanun var mı?" İşte her sahifesi yirmi satır olan beş yüz sahifelik bir Kitabın bir satırında bir adama şiddetli tokat vurmuşsa: Evvelâ, isim muayyen değil, orada mesuliyet yok... Şayet olsa da, sansür gibi o satır silinir. O Kitabı müsadere etmek, onbin adamı hapse sokmak gibi Kâinatta işitilmemiş bir kanunsuzluk, bir zulüm olduğu gibi; öteki yirmi bin satırlar şîmdiye kadar yirmi bin adamın İmanını kuvvetlendirdiği cihetle yirmi bin Hasene ve İyilik olduğundan elbette o hatâyı ve seyyieyi affettirir...

Ben şiddetli hasta olmasaydım daha konuşacaktım. Siz Hizmetkârlarım tashih ve ıslah edersiniz. Hattâ müناسip görseniz, mânen polislerin bir vazifesini gören Risale-i Nur'un âsâyiş Hizmetinde polislere büyük bir kuvvet olan Derslerine polisler herkesten ziyade taraftar olmak lâzım gelirken, şimdi resmen tâharri memuru suretinde polislik aleyhinde olan bu Hizmeti polislere vermeye Ruhum razı değil. Onlara umumen hakkımı Helâl ettiğimi söylersiniz.

Sâdisen: Şiddetli bir teessüfle "Leyle-i Mirac" vaktinde Mirac-ı Şerif, Şuhur-u Selâse hürmetine vesile beklerken, Tarihçe-i Hayat hasebiyle tâharri hâdisesi şiddetli bir keder verdi. "Sadaka belâyi defeder" mealindeki Hadîs-i Sahihin hükmüyle, Risale-i Nur Anadolu için belâları defeder bir Sadaka hükmüne geçtiği; Ona beraetler ve serbestiyetler verildiği zaman belâların def edilmesi, Ona hücum edildiği zaman belâların gelmesi yüz hâdisesi var ki, bazan zelzele ve firtinalarla kaydedildiği gibi, bu defa da hayatında görmediğim tahtessif onsekiz dereceye yakın bir soğuk, taarruz ve taharrinin aynı vaktinde geldi.

Üstad Bediuzzaman Said Nursi Hazretleri 1959'da İstanbul'a teşrif ettiğleri zaman araba içinde çekilen fotoğrafı.

Üstadımız şiddetli hastalığından fazla konuşmadı. Hasta halinde hizmetkârına dedi: Merak etmemeleri için bera-yı malûmat bazı dostlara ve bazı resmî zatlara gönderirsiniz.

Şiddetli hasta Üstadımızın hizmetkârı

Evet, hizmetkârimin yazdığı doğrudur.

Said Nursî

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ اللَّهُمَّ أَسْلَمْتُكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَّ كَافُّهُ

Muhterem Üstadımız,

Mücahede-i Mâneviyenize ve Sabr-ı Cemilinize mükâfaten Cenab-ı Hak tarafından İhsan buyurulan Kudsî İman Dâvânızın tahakkukunu Risale-i Nur'un serbest İntişarı ile idrak etmiş bulunuyoruz. Senelerden beri devam edegeLEN bu Kudsî Dâvâ, bu İdeal ve bu çetin Mücadele, zaferle neticelenmiş, Hakkın istediği olmuş, gönlümüzün emel ve arzusu yerine gelmiş, İman küfre galebe ederek zulmet perdeleri çatır çatır yırtılarak âfâk-1 cihan Nur'un parlak Ziyası ile aydınlanmıştır. Bu neticeye ve bu zafere ulaşmak, İman nimetinin sonsuz Saadetine kavuşmak ve dolayısıyle de Hakka yaklaşmak bahtiyarlığını bizlere, Türk milletine ve belki bütün İnsanlığa bahşeden Risale-i Nur bu muazzam ve korkunç İmansızlık savaşının kurtarıcı atomu olmuş, Ruhlarımıza tamir, Kalblerimizi takviye, Gönüllerimizi fetheylemiştir. Bu bakımdan minnet ve şükranlarınızı Sevgili ve Muazzez Üstadımıza arzederken, asırlık Ömr-ü Mübâreklerinizin geçirdiği hayat safhalarının her âni Mücadele, Mücahede, işkence, eziyet, zulüm, menfa dolu korkunç bir devrin çile ve ıztırablarıyle geçmesine rağmen, azminizin, Sadakatinizin, Feragat ve Cesaretinizin ve nihayet o çelikten daha kuvvetli İman ve Şuurunuzun, hülâsa: İslâmiyeti anlayışta, İnsaniyeti kavrayışta, içte ve dışta örnek İnsan oluşunuzun ve bilhassa Risale-i Nur Külliyyatınızın İnsanlık Âlemi üzerine bıraktığı tesir, aksettirdiği mâna ile daima izinizden, yolunuzdan gidecek olan, giden, gitmeye azmeden milyonlarca Nur Talebeleri size meclûb, size müteşekkirdirler.

Muhterem Üstadımız, artık bütün yorgunluğunuza ve ihtiyarlığınızı rağmen çetin imtihanınızın muvaffakiyetle neticelenmesi sayesinde müsterih olunuz. Artık bu Kudsî Dâvâyı, bu İman ve Kur'ân Dâvâsını devam ettirecek istikbalin genç Said'leri yetiştirmiştir. İman Nuru ve Şuuru ile onlar bu Kudsî ve Ulvî Dâvâyı yürütecekler ve **إِن شَاءَ اللَّهُ كِيامete** kadar devam ettirecekler ve nesilden nesile intikal ettirecekler.

Muhterem Efendimiz, yarın tarihin altın sahifelerinde iftihar ve ihtişamla yâdedilecek olan yeni ve mufassal "Tarihçe-i Hayat"ınızın

Ankara'da tabedilip hitama ermesinin sevinci içinde Bayram etmekteyiz. Zira bu "Tarihçe-i Hayat" ömrünüz boyunca ille-i gaye edindiğiniz İmanı kurtarmak Dâvânız uğrundaki Mücadele ve Mücahede safhalarınızı, bin türlü mahrumiyetler içerisinde yorulmak bilmeyen bir azimle maksada vâsil oluşunuzu ve Âleme Rahmet olan Risale-i Nurların te'lif, tanzim ve Neşri hakkında tatminkâr malûmat vermesi bakımından büyük ehemmiyeti haizdir. Bugün milyonlarca İnsanı coşturup, Selâmete götürüren bu Nur Deryası daima kukreyecek, küfrü boğacak, zulmeti yırtacak, İnsanlığa hâmi ve halâskâr olacaktır.

Size medyun-u şükranız. En derin sevgi ve muhabbetlerimizle Selâm ve Hürmetlerimizi arzeder, Dua-i Mübâreklerinize intizaren Ellerinizden operiz Aziz, Sevgili Üstadımız.

İstanbul Nur Talebeleri

* * *

**Üstad Bediüzzaman Said Nursî Hazretleri 1959 yılında Ankara'ya teşrif ettiler
zaman misafir olarak kaldıkları otelden çıkışken.**

RİSALE-İ NUR ve HARIÇ MEMLEKETLER

RİSALE-İ NURUN HARIÇ MEMLEKETLERDEKİ FÜTUHATINA KISA BİR BAKIŞ

Risale-i Nur, Yirminci Asırın ilim ve fen seviyesine uygun müsbet bir metodla Akla ve Kalbe hitab ederek ikna ve isbat yoluyla gittiği için, yalnız Türkiye'de değil, hariç memleketlerde de hüsn-ü kabule mazhar olmuştur. Eserler, memleketimizde yeni yazı ile matbaalarda basılmadan evvel, başta Pakistan ve Irak olmak üzere diğer İslâm memleketlerinde Arapça, Orduca, ingilizce ve Hindçe tabedilerek bütün Âlem-i İslâma tanıtılmış ve fevkâlâde teveccühe mazhar olarak geniş bir okuyucu kitlesi bulmuştur.

Bediuzzaman, kırk - elli senedenberi, yalnız Âlem-i İslâmda değil, bütün dünyaca tanınmış mümtaz bir şahsiyettir. Kendisi, küçük yaşıdan beri Îlim sahasında ilzam edilmemiş olduğundan; gerek dahilde ve gerekse hariçte nazarlar üzerine çevrilmiştir. Âlem-i İslâmin Îlim merkezi olan Cami-ül-Ezher, Onun Mertebe-i Îlmini ve yüksek Zekâsını Üniversite Rektörü Şeyh Bahîd gibi müdakkik Âlimler vasıtasıyla idrak ederken, müsbet Îlimlerdeki derin vukufu da bütün dünyaya yayılıyordu. Mısır matbaatında "Fatîn-ül-Asr" diye tavsif edilerek hakkında makaleler neşrediliyordu. Kendisi, bundan kırkbeş - elli sene önce, Şam'da, içinde yüz Ehl-i Îlim bulunan onbin kişilik muazzam bir Cemaata Cami-ül-Emevî'de irad ettiği mühim bir Hutbede, Âlem-i İslâmin geri kalış sebeblerini ve nasıl ilerleyebileceğini izah ederek, Âlem-i İslâmin İttifakının ne kadar zarurî olduğunu beyan etmişti.

Bu Hutbesi bütün Âlem-i İslâm'da hayranlıkla karşılanmış ve İlim Meclislerinde ismi çok anılmaya başlanmıştır. Onun Mücahede ve Mücadelelerini işten ve Eserlerini okuyan binlerce kişi Ona karşı büyük bir alâka duymaya başlamışlardır. Cami-ül-Ezher'in hamiyetli Talebeleri bir Hadîs-i Şerîf'in medar-ı evham olmuş mânasını Üstad Bediüzzaman'dan sormuşlar ve Üstad hasta olması dolayısıyle Talebeleri, Risale-i Nur'dan o meseleye müteallik mevzuları ve Üstad tarafından daha evvel o Hadîs dolayısıyle gelebilecek bir suale verilmiş kat'î bir cevabı bir araya getirerek göndermişler ve bu cevab gayet takdirle karşılanmıştır. Pakistan Maarif Nazır Vekili Ali Ekber Şah (şimdi Sind Üniversitesinde Rektör), Türkiye'ye geldiği zaman Bediüzzaman'ı ziyaret etmiş ve memleketimizden ayrılrken Üstad ve Eserleri hakkında gençliğe bir hitabede bulunmuş ve memleketine muvasalatında da beraberinde götürdüğü Nur Külliyatının, resmen üniversitede okutturulması ve Ordu'a'ya tercümesi için teşebbüse geçmiştir. Pakistan'da müntesir Arapça ve ingilizce gazete ve mecmualarda Üstad ve Eserleri okuyuculara tanıtılmış; Türkiye'deki İslâmî inkişaf, Risale-i Nur faaliyetinin bir semeresi olarak belirtilmiş, Üstad Bediüzzaman Âlem-i İslâmın mânevî Lideri olarak zikredilmiş ve "Hazret-i Bediüzzaman Said Nursî" diye hakkında birçok makaleler yazılmıştır. Bugün Risale-i Nur, İslâm Âlemince, İslâmiyete yöneltilen hücumları kiran bir Sedd-i Kur'ânî olarak bilinmekte ve kabul edilmektedir.

Risale-i Nur; Avrupa, Amerika ve Afrika'da da hüsn-ü teveccühe mazhar olmuş; başta bahtiyar Almanya ve Finlandiya olmak üzere, birçok memleketlerde okunmaya başlanmıştır.

Bu cümleden olmak üzere, Almanya'da, Berlin Teknik Üniversitesi Mescidine Risale-i Nur Külliyatı konulmuş ve Şarkiyat Üniversitesi İlâhiyat bölümünde Risale-i Nur hakkında konferans tertip edilmiştir. Almanya'daki İslâmî Fütuhatta Risale-i Nurun büyük rolü olmuştur.

Yunanistan'ın Gümülcine şehrinde Hâfız Ali Efendi tarafından açılan Dershanede Risale-i Nur Dersleri de okutturulmakta ve yüzlerce Risale-i Nur Talebesi yetişmektedir.

Finlandiya'da İslâm Cemaati Reisi tarafından Risale-i Nur neşredilmekte ve bu sayede birçok Finli Müslüman olmaktadır. Japonya

ve Kore'de de Risale-i Nur'un birçok okuyucuları bulunmaktadır. Kore harbi münasebetiyle Türkiye'den Kore'ye giden müteaddit Nur Talebeleri tarafından bütün Külliyat oraya götürülmüş; bu Eserlerin bir kısmı Japon üniversitelerine ve bir kısmı da Kore kütüphanelerine hediye edilmiştir. Bu vesile ile Japonya'daki İslâm cemaati de Risale-i Nur'dan istifade etmeye başlamıştır.

Hindistan ve Endonezya'daki Müslümanlar da Risale-i Nur'dan mahrum kalmamışlardır. Hacca giden bir Nur Talebesi tanıdığı bir Hindli Âlime Risale-i Nur Külliyatını hediye etmiş ve o Âlim de Eserleri Hindçeye tercüme edeceğini ve bunun kendisi için büyük bir Vazife olduğuna inandığını söylemiştir.

Amerika'daki Washington Camiine bazı Risaleler hediye edilmiş ve buradaki Müslümanların da bu Eserlerden istifadeleri sağlanmıştır.

Irak'tan gönderilen Risale-i Nur Eserleri münasebetiyle, Washington İslâm Kültür Merkezi Genel Sekreteri tarafından Eserleri gönderen Nur Talebesine bir teşekkür Mektubu yazılmıştır.

Mezkûr beyanatımız Risale-i Nur'un hariç memleketlerdeki İnkışafının malûmatımız çevresindeki birkaç nümunesidir.

Yakında tabedilecek "Mucizeli Kur'ân" da Hâfız Osman hattı aynen muhafaza edilmekle beraber; Kur'ânın lâfzî Mucizeleri gösterilmiştir. Bu Kur'anın, Âlem-i İslâm başta olmak üzere bütün dünyaca ne büyük bir alâka ile karşılaşacağı şüphesizdir.

Bütün bunlar, Risale-i Nur'un dünya çapında muazzam bir boşluğu doldurmakta olduğunun delil ve emareleri değil midir? Bütün beşeriyet, Kur'âna ve dolayısıyla asrımızda Onun Mânevî İ'cazıni ispat ve beyan eden Risale-i Nur'a muhtaçtır.

İşte bu kısımda, Üstad Bediüzzaman ve Risale-i Nur hakkında hariç memleketlerde intişar eden makalelerin bir kısmını, Üstada ve Talebelerine gelen Mektublardan bazılarını aşağıya dercediyoruz.

**Sind Üniversitesi'nin Kìymetli Dekanı Ali Ekber Şah'ın Ankara'daki Bir
Nur Talebesine Yazdığı Mektub**

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللهِ

Aziz Siddik Kardeşim,

Çok zamandanberi Size Mektub yazmadığım için özür dilerim.

إِنْ شَاءَ اللَّهُ

bundan sonra sık sık yazacağım. Ve Sizden de, sık sık yazmanızı rica ederim. Muhabbetimde hiçbir azalma yok, belki bu muhabbet daha da artıyor.

Türkçe bilmiyorum, lâkin Sizin Risale-i Nur'u görüyorum ve çok beğeniyorum.

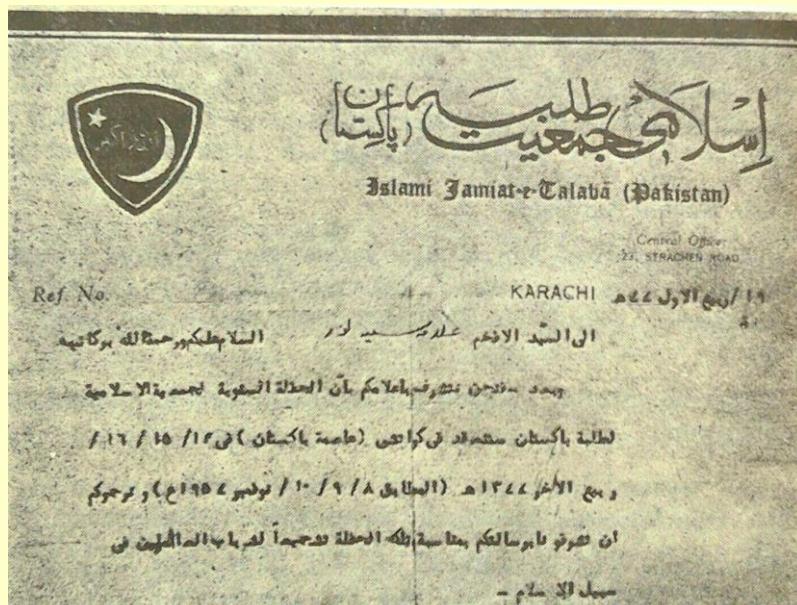
**"Zeban-i yâr-i men Türkî ve men Türkî nemîdânem,
Çe hûşbûde eger bûde zebaneş der dehâinem.**

Bu ne kadar iyidir ki, Külliyatınızın adı da Nur'dur ve bu, Nur'un Dâisidir. Aramızda Ruhanî Rabita var. Allahtan, bu Ruhanî taallükatlarını çok çok pâyidar etmesini Dua ederim. Türkiye'de iken dostlarınızla da görüşmüştüm. Onların hallerini yazın ve hürmet ve selâmlarımı Tebliğ ediniz, meşkûr olurum. Hazret-i Nur nasıldır? Onun hakkında yazın ve selâmlarımı ve hulûslarımı, Hizmetinde olduğumuzu arzediniz. Sabir İhsanoğlu ile görüştüm ve şimdilik onunla beraber oturup Türkiye'ye aid ve Sizler hakkında bahsetmekteyim. Bizler biraz daha çalışacağız ve Din Hizmetinde olacağız, Allah yardım etsin.

Mektuba son verirken, sîhhat için Dua eder, Cenab-ı Haktan Müslümanlara emniyet vermesini yalvarırırmı.

Din Kardeşiniz
SEYYİD ALİ EKBER ŞAH
Sind Üniversitesi İslâhiyat Fakültesi Dekanı
Haydarabad - Batı Pâkistan

* * *

Pakistan İslâm Talebe Cemiyeti Tarafından Gönderilen Mektub.

Pakistan İslâm Talebe Cemiyeti Reisinden Üstad Bediuzzaman Hazretlerine Gelen Bir Mektub:

السلام عليكم ورحمة الله وبركاته

Pakistan Talebe Cemiyeti yıllık kongresi Pakistan'in payitahtı olan Karaşî'de Hicrî 14-15-16 Rebiülâhir 1377, Milâdî 8-9-10 Aralık 1957'de toplanacağını bildirmekle şerefyâb oluruz. İslâmiyet uğruna çalışan gençleri teşci etmek gayesiyle, bu kongre münasebetiyle mesajınızı göndermenizi rica ederiz.

Belki semâhatlı Efendimiz, Pakistan'daki Müslüman Talebe Cemiyetinin İslâmiyeti şiar edindiğini biliyorlar... Ve cihandaki müşkül mes'e-leleri doğruca halledebilecek ancak İslâm Dininin olduğuna da inanmaktadır.

Bu cemiyet, Pakistan'da en kuvvetli bir cemiyet, en sağlam bir

îctimaî nizam olup, on senedenberi cihanşümûl İslâmiyet fikrini ve yüksek nizamlarını Talebe önünde ve topluluklarında ispat etmeye çalışmaktadır.

Ayrıca müsaadelerinizi.. ve lâyık olduğu şekilde bizim Sizde olan ümitlerimi虚空 boşça çıkarmayacağınızdan eminiz. Çok teşekkürler ederiz. Selâmlar...

Din Kardeşiniz
İBSAR ALİM
Pâkistan İslâm Talebe Cemiyeti Reisi

* * *

Risale-i Nur'un Pâkistanda Neşriyatını Yaparak Pek Çok Kimselerin Bu Eserlerden İstifadesini Sağlayan Karaşî Üniversitesi Türk Tarih Bölümü Asistanı Ve Dört Büyük Gazetenin Muharriri M. Sabir'in Bir Mektubu

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ اللَّهُمَّ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

Muhterem Din Kardeşlerimiz,

Kıymetli Mektubunuza aldım, çok çok teşekkürler.

Hazret-i Üstadımız Said Nursî'nin hal ve sıhhati nasıldır? Onu seven Talebeler ve halk soruyor. Bana haber göndermenizi rica ederim.

Bu ay içersinde Hindistan'da, İslâmiyetin ve Türklerin hakikî düşmanını olan siyonist ve kızıl kâfirlere karşı dört makale neşrettim. Türk – Pakistan dostluğunun esas ve tarihi hakkında da, Karaşî'de bir fıkra neşrettim, size de gönderdim. "İmam" adlı aylık bir gazetede, "rusya'da Mazlûm Müslüman" başlıklı bir makale yazdım, bunu da gönderdim ve başka Orduca gazetelere de gönderdim. Maksadım, İslâmiyete Hizmet, Türk edebiyatını tanıtmak ve Türk düşmanlarına karşı, yazmak ve çalışmaktır.

Burada mühim bir kitab neşretmek istiyorum, bunun için size yazıyorum. Bu hususta halkçıları tanittırıyorum ki, bunlar, Türklerle karşı çalışmışlar ve cumhuriyet adına bütün milleti aldatıp dindarları zindanlara attılarlardı. Karaşî'de neşredilen bu makaleleri

bir kitab halinde tabetmek istiyorum. Bize ne kadar materyal verirseniz, hepsi burada neşrolacak.

Bu Mektubumdan sonra, size mühim bir Mektub yazacağım ve bunda, niçin Üstadın İslâm Dünyasının En Büyük Din Şahsiyeti olduğu ve bunun gibi hiçbir adam, ne Endonezya, ne Hind-Pak Yarımadası, ne Arab ve ne de Afrika'da çıkmadığı gösterilecek.

Ey Nurcu dostlarım! Türk - Pakistan dostluğu için çalışınız, komünistlerden âgâh olunuz. İftihar ederiz ki, Türkiye ile Pâkistan, Bağdat Paktı muahedesinde şeriktir. Yolumuz İslâmîdir, ne Arabcılık, ne irancılık...

Geçen ay, Seyyid Ali Ekber Şah beni çağrırdı, bu zat 1950 de Üstadımızı görmüş, bana çok iyi malûmat verdi. O, makaleelerle de Üstadı tanıtmış ve yahudiler aleyhinde yazmıştır. Bu zat, Üstada Selâmlar ve Talebelere Dualar ediyor ve diyor ki: "Ben iki Adamın tesiri altında kaldım: Biri Mevlânâ, diğerî de Said Nursî."

M. SABİR

* * *

M. Sabir'in Diğer Bir Mektubu

Bir habere göre, Menderes Hükûmeti, Âlem-i İslâmîn ve dünyanın büyük mütefakkiri olan Hazret-i Üstad Said Nursî'nin çok mühim İslâmî Eserleri olan Risale-i Nur'un Neşri için emir vermiş. Bu haberden, Pakistanlı Din yolunda çalışan adamlar büyük bir sevinç içinde kalmıştır. Bu Neşir münasebetiyle, Hazret-i Said Nursî'yi, Talebelerini ve Türk Din Kardeşlerimizi Ruh u Canımızla tebrik eder, milleti zulüm ve istibdat ve dinsizlikten kurtaran başta Menderes olmak üzere bütün Demokratlara teşekkür ederim.

Bu hareketten dolayı, Türk Milleti aleyhinde yapılan haricî propagandalar kırılacak ve Âlem-i İslâmîn, Türkiye'ye olan eski muhabbeti yeniden vücut bulacaktır. Ben, bir Pakistanlı Müslüman, Türkiye'ye hiç gitmedim, Said Nursî'yi görmedim, lâkin İstanbul Üniversitesi Nur Talebelerinin neşrettikleri Kitablardan bazı parçaları mütalâa ederek, hakikî, Ruhanî bir Lezzet hissettim. Ve şimdi, bu uzak diyarda bir Nur Şâkirdi oldum.

Ana dilim Orduca'da yazılmış bu gibi Eserler yok. Ve Nursî gibi bir Din Kahramanı, Hindistan ve Pakistan'da yok. Bu bir Hakikattir. Eğer bu Eserler Orducaya tercüme edilirse, büyük İslâmî Hizmetler olacağını ümit ediyoruz. Filhakika, komünizme karşı Neşriyat yoluyla mücadele çok zarurîdir. Ve Demokratlar tüzüklerinde buna yer vermiştir.

إِنْ شَاءَ اللَّهُ، bu gibi İslâmî faaliyetlerle, Türk'lere karşı çalışan komünistler, farmasonlar ve başkaları mahvolacak ve istikbalde Türkiye eski makamına terakki edecek... **أَمِينٌ!**

M. SABİR

Errabadlı

Pâkistanda Bir Nur Şâkirî

* * *

Karaşı Nur Talebeleri Adına Yazılan Bir Mektup

KARAŞI NUR TALEBEleri: PAKİSTAN

M. Sabir İhsanoğlu, M. A. (Prev)

Department of Islamic History and Culture

University of Karachi

Islamic Republic of Pâkistan

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ اللَّهُمَّ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

Muhterem Efendim

Aziz ve büyük Üstadımız olan Hazret-i Bediuzzaman Said Nursî'nin mühim Eserlerini aldım. Başka Eserlerini görmemiştim. Siz bana ilk defa olarak gönderdiniz. İmtihanım çok yakın. Mayıstan sonra Hazret-i Üstad hakkında ve Onun Îmanî ve Kur'ânî Hizmetlerine aid makaleler yazacağım. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ،** sizlere burada neşrolunan nüshalardan da göndereceğim.

Maddeten sizi tanımiyorsam da, mânen tanırıım. Kur'ân-ı Kerîme göre bütün Müslümanlar hakikî bir Kardeş gibi... Ben size, sizin İslâmî birader ve bahusus Türkiyeli Müslüman ve Nurcu olmanız haysiyetiyle yazıyorum. Ben bir Pakistanlıyım, Türkiyeli değilim. Ana dilim Türkçe değil, fakat Nur

Talebesiyim. Bediuzzaman Said Nursî'yi en büyük Din ve Fikir Adamı bilirim ve kendimi bir Nur Talebesi ilân ederim. Said Nursî Hazretleri değil sizlerin, bütün İslâm gençliğinin Üstadıdır. Maalesef memleketimizde Türkçe bilen yoktur, bunun için Üstadın Hizmetlerine nâvâkifîtlar.

Pakistan'dan Risale-i Nur hakkında size malûmat veriyorum:

Üstad ve Türkiye hakkında malûmat çok azdır. İki yıldır biraz çalışıyorum.. Pakistan, Buhara ve Birma gazetelerinde makaleler yazdım. Çok takdir edilip, benden, Türkler ve Risale-i Nur hakkında yazılar rica ettiler. Benim, evvelâ Üstad hakkında malûmatım yoktu. Bu meyanda Salih Özcan adlı bir gence, Türkiye'ye dair kitablar göndermesi için yazdım, bana gönderdiler. Bunlardan birisi Serdengeçti idi. Bunda, Risale-i Nur hakkında bir makale gördüm. Okudum, istifade ettim ve Nur hakkında malûmat toplamaya başladım. Ben Onun Eserlerini okuyup yazmayı çok isterdim. O zamandanberi Onun yazılarını okudum, düşünüdüm; O nedir? Bana malûm oldu ki: Ona karşı İslâm düşmanları dışarıda propaganda yapmışlar. Onun hakkında bugüne kadar oniki makale yazdım. Davet (Delhi), İstiklâl (Rangoon), Tasnim (Lahore), Elmünir (Layelpur), Asia (Lahore), Muslim (Dakka), İnkılâp (Karachi), Anjam ve Ceng (Karachi) ve diğer bazı gazetelerde yazdım.

Üstad hakkında yazılan bu makaleler, diğer dillere de tercüme edilmiştir. Bugün Onu, binlerce belki milyonlarca Muslim ve gayrimuslim biliyor, benden, Onun hakkında malûmat istiyorlar. Her gazete Onun hakkında yazmak istiyor. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ**, üç ay sonra bu konuda bütün enerjimle çalışacağım. Düşman-ı İslâmdan korkmuyorum. Karaçi'de Üstadın Kitaplarını ve başka Türkçe kitabları topladım ve bir küçük kütüphane tesis ettim. Türkiye'den gelen bütün kitablar buradadır.

Bu yıl "Türk - Pakistan Talebeler Birliği" adlı bir cemiyet kurmak niyetindeyiz. Nur dostlarımızdan rica ederim ki, Türk - Pakistan dostluğunun bağlarını müstahkem eylesinler; Ordu lisansı da okusunlar. Bu yarımadada yüzotuz milyon Müslümanın millî lisansı yalnız Orducadır. Bizler, burada Türkçe için çalışırız. Türkçe bilen, Sibiryâ'dan Arnavutluğa kadar altmış milyon Müslüman ve Türkiye'deki yirmibeş milyon Türktür.

Nur Talebesi Kardeşlerime söylüyorum: "Nerede olursa olsun siyonizme karşı mücadele etsinler." Komünizmin icatçıları yalnız yahudilerdir. Bugüne kadar bu komünistler, İdil - Ural, Kafkasya, Almanya, Kırım, Azerbaycan, Garbî Türkistan ve komşumuz Doğu Türkistan'ı istilâ ettiler. Altmış milyon Kardeşimizin hukuku pâyimal oldu. Hindistan dahi bir emperyalisttir. Nehru ve başka Hindûlar, İslâmîyetin düşmanıdır. Maalesef Müslüman devletler bunu bilmiyorlar. Nehru, Keşmirli Müslümanları öldürüyor. Said Nursî'ye gidip Hindli Müslümanlar hakkında söyle ki, kendi memleketinde buna karşı yazısın. Said Nursî Hazretlerine burada çok hürmet vardır. Onu severiz, Onun sıhhât ve uzun hayatı için Dua ederiz. İslâm dünyasında Said Nursî'nin eşi yoktur. Mısır'da bir Hasan-ül Banna var idi, (Şehid edilmiş). Yutmızde İkbal var idi, (vefat etmiştir), hâlen bir Mevdudî var, başka büyük adamlar da vardır, lâkin Üstadımız gibi yoktur. Üstad, İslâm dünyasının cevheridir. Onun hakkında malûmat azdır. Onun Eserleri Farsça, ingilizce ve Orduçaya tercüme edilmemiştir. Lâkin istikbalde olacaktır (Hâsiye).

Üstadın kıymetli hayatı hapishanede geçmiştir. Halkçılar Ona çok mezalim reva gördü. **الحمد لله**, bunların devr-i istibdadı gitmiş, Demokratlar gelmiştir. Biz Pakistanlılar, bunun için Menderes Hükümetinin hâmisiyiz. Eğer Demokratlar olmasaydı; ne Türk-Pakistan dostluğu olurdu, ne de Bağdat Paktı ve sizlerle Taallûkat-ı İmaniye...

Kusura bakma, Üstadım Hazretlerine çok çok Selâmlar ve Hürmetlemesi söyle, Nur dostlarımıza da Selâm. Üstadın büyük ve iyi fotoğrafını gönder.

Yaşasın İslâm Kardeşliği ve Türk - Pâkistan Dostluğu

Ev Adresim:
Room No: 8
University Hostel
Mission Rd.
Karachi

Elbaki Hüvelbaki
Pâkistanlı Nur Şâkirî
Errabadh
M. SABIR
30.3.1957

* * *

(Hâsiye): Bu temenni tahakkuk etmiş ve kısa bir zaman sonra Eserler tercümeye başlanmıştır.

M. Sabir'in Türkiyede İslâmi İnkışaf Münasebetiyle Memnuniyetini İzhar Eden Bir Mektubu

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ اللَّهُ وَبِرَحْمَةِ السَّلَامِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبِرَكَاتُهُ

Aziz Sıddık Muhterem Kardeşlerimiz,

Dört adet mühim Mektubunuzu, fotoğrafları ve Hazreti Üstadın "Sözler" adlı Eserini aldım. O kadar memnun oldum ki, beyan edemem. Mektubunuzda okudum ki, Türkiye'de Risale-i Nur ve İslâmiyet inkışaf ediyormuş; buna çok memnun oldum. Maalesef, eski hükümet Üstada karşı muarız idi ve Ona çok zulümler etti. Lâkin hakiki Müslüman olan bu Menderes, İslâmiyeti baskından kurtardı. Var olsun. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** Türkiye, yakında eski yüksek makamını alacaktır. Üstad ve Risale-i Nur'u neşredenler gibi mühim Din adamları Türkiye'de vardır; Hükûmetiniz niçin bunları İslâmî toplantıya göndermiyor. Selâhiyetli adamlar Türkiye'de çoktur. Kanaatım şudur ki; Üstad gibi Âlim dünyada yoktur. Memleketimizden, Hazret-i Üstad gibi bir Âlim çıkmadı. Maalesef ki, kızıl rusya ve kâfir çin'den çok alimler geliyorlar; ve konferanslar vererek, gençleri yavaş yavaş fikren zehirlemektedirler. Eğer Türk Milleti büyük Türk Âlimleri gönderirse, Pakistan'da ve bütün İslâm dünyasında büyük tesirleri olacaktır.

Biz Pakistanlılar Türkiye'yi İslâm dünyasının lideri olarak görmekteyiz.

Türkiye, İslâm dünyasının garbî kalesidir. Türkiyesiz, İttihad-1 İslâm mümkün değildir. Size, Üstada dair makalelerimi gönderdim. Üstada dair makalemi ve "Şarkî Türkistanda çin emperyalizmi" adlı makalemi neşrettim.

Pakistan'da; ne Türkçe okulu, ne kütüphanesi, ne çalışkan adamları; ve sefaretinizde de Orduca bilen adam yoktur. Onlar, Pâkistan'ın gençleriyle temasta değildirler; Orduca neşriyatları da yoktur. Eğer bazıları onları davet etseler iştirak etmiyorlar. Pres Ateşeliğinizde Dine dair malûmat ve kitab da yoktur.

Geçen günlerde, Lâhor'da bir İslâmi müzakere oldu. Türkiye'den meşhur zâtlar gelmedi. Ankara Üniversitesinde öğretim görevlisi

olan Dr. Rehber (Pâkistanlıdır) İslâmiyetin aleyhinde konuştu. Bütün İslâmi dünya ona lânetlediler... Lâkin avam gazetelerde okuyup Onu Türk bildiler ve çok hayret ettiler. Bu adam, Dini ve Türkleri tâhkîr etti. Sebil-ürreşad'a yazıyorum.

Hazret-i Üstadın müstakil adresi nedir? Hazret-i Üstada bir adet Kur'an-ı Kerim ve Onun hakkında makaleler neşrolunan mecmuaları takdim etmek istiyorum. Hakkınıza çok makaleler yazdım. Onları toplayıp kitab şeklinde basacağım.

Her zaman Pâkistan'ın mühim Zâtları Hazret-i Üstada ve sîhhatine dair malûmat sormaktadırılar. Bizler, buradaki Nur Talebeleriyle, Hazret-i Üstadı buraya davet ederiz.

Elbaki Hüvelbaki
Kardeşiniz
M. SABİR

* * *

Pâkistanın En Büyük Mecmuası "Students' Voice" da İslâm Kongresi Reisi "ZAFER AFAQ ANSAR"ın "İslâmin Büyük Rönesansı" Adlı Makalesinde Risale-i Nur'un Muhterem ve Muazzez Müellifinden Şöyledir Bahsediyor:

Bu hareketlerin asıl merkezini, Said Nursî'nin fazla miktarda Talebesi bulunan üniversite ve kültür yerleri teşkil eder. Bu Talebeler, Risale-i Nur Talebeleri adını alır. Bu gençler, Biz, Kur'anı kendimize düstur seçtik. Bizim gayemiz: Zevki, Allah'ın yolunda aramak ve İslâmiyeti bütün dünyaya yaymaktır.

Siyonizm, komünizm, allahsızlık gibi İslâmiyete zit olan cereyanlara karşı mücadele etmektir.

İslâmiyeti, bütün Türk gençliğinin tam manâsiyla benimsemesine çalışmaktadır.

Türkiye'yi her türlü tehlikeye karşı müdafaa etmektir. Irkî ve kavmî ayırilıkları bertaraf ederek, İslâm Birliğini meydana getirmektedir.

Hazret-i Üstad Nursî tarafından yazılan ve 130 Kitab ve Risaleden ibaret olan Risale-i Nur Külliyatı bu Talebeler tarafından yayılmaktadır.

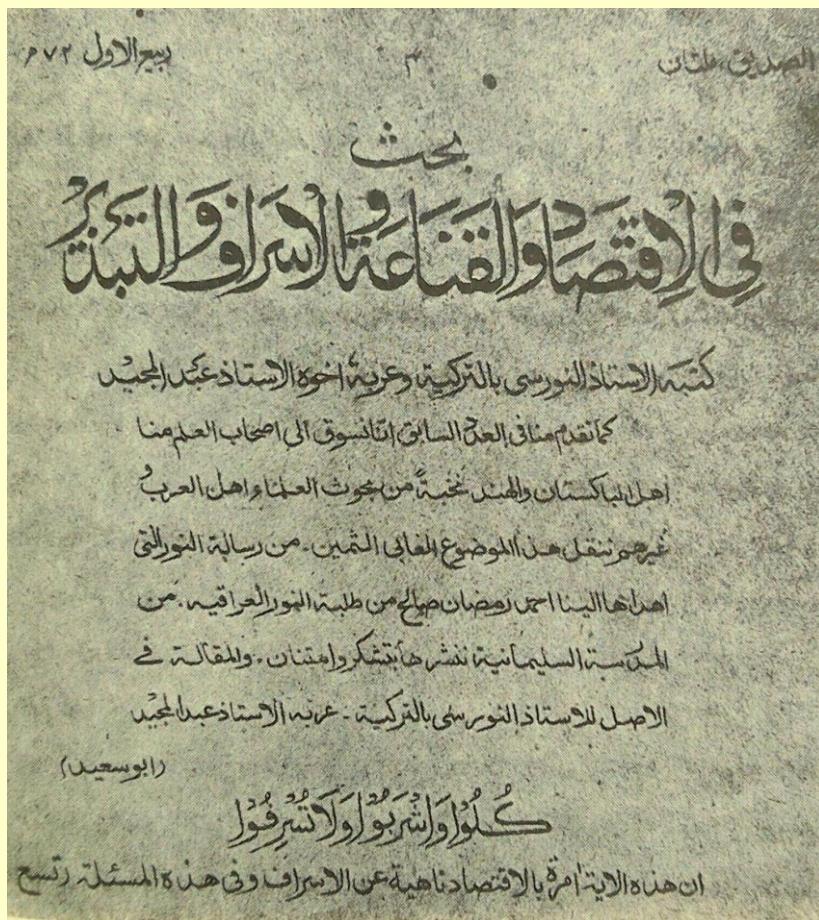
* * *

PAKİSTAN BASININDA RİSALE-İ NUR VE ÜSTAD SAİD NURSÎ HAZRETLERİ HAKKINDAKİ NEŞRİYATTAN ÖRNEKLER

31 Ocak 1958 tarihli Students' Voice (Talebelerin Sesi) Gazetesi, Pâkistan İslâm Talebe Cemiyeti Tarafından 15 Günde Bir Çıkarılan ve Talebeleri (İstikbalin Büyükerlerini) Yüksek İslâmî Esaslara Göre Hazırlamayı Gaye Edinmiş Bir Talebe Cemiyetinin Neşir Organıdır. Bu gazetenin "Türk Gençliği Uyanıyor" Başlıklı Makalesinden:

Bütün İslâm memleketlerinde İttihad-1 İslâm için çalışan İslâmî teşkilâtlar tadaat edilip, Türkiye'de de Nur Talebeleri bu meyanda zikrediliyor; ve en sonra İttihad-1 İslâm için çalışan ve Pâkistan'ın en iyi dostları olan Nur Talebelerini tanıdık; Nur Talebelerinin Üstadı seksen beş yaşında büyük bir Âlim olan Üstad Said Nursîdir. Hakikat-1 İslâmiye için yaptığı Mücadele, kendi ana vatanında -yani Türkiye'de- otuz sene işkenceli bir hayat ve sık sık hapiste yatmasına sebep oldu ve 1952'de serbest bırakıldı. Fakat bu ihtiyarın bakışları halâ ateşlidir. Otuz yıllık hapis ve işkenceler Onu mağlûp edemedi. Bu Mücadelesiyle, birbirine çok sıkı bağlı olan Nur Talebeleri kütlesini meydana getirdi. Üstad Said Nursî, Risale-i Nur Eserleri vasıtasıyla Türk Gençliğini İslâm ideolojisinin en büyük düşmanları olan siyonist ve komünistlerin hilekâr tuzaklarına düşmekten kurtarmıştır. Türkiye Başvekili Adnan Menderes Risale-i Nur Külliyatının Neşrine müsaade ettiği zaman, Türkiye'nin Pâkistan elçisi Sayın Selâhattin Rifat Erbil vasıtası ile bu büyük adama takdir ve tebriklerimizi bildirmiştik; ve bu vesileyle, Üstad Said Nursî ve Nur Talebelerini de selâmlamıştık; ve bu Mektubumuz Türkiye'de binlerle basılarak dağıtılmıştı. Bizim programımız Türkçeye çevrildi. Biz de, bir kaç önemli Risaleleri Orduçaya çevirdik.

Pâkistan İslâmî Talebe Cemiyetinin onuncu yıl döneminde, Türkiye'deki İslâmî hareketi göstermek için, Türklerin İslâm Edebiyatı sergisi de vardı. Bu sergide İlâhiyat Fakültesi, Diyanet İşleri yayınları, bazı Türkçeye çevrilmiş İslâmî Eserler ve on beş adet Risale-i Nur Külliyatından Eserler vardı. Nur Talebelerinin faaliyeti bu sergide harita ve fotoğraflarla ve grafikle izah edildi.

Pakistan'da, Arapça ve Orduca olarak muhtelif gazete ve mecmualarda intiştir eden Risale-i Nur'dan İktisad Risalesi'nin Essiddik Mecmuası'ndaki Arapça Tercümesi

الصديق، ملتقى

٣

الخطوات السبع

في سبع وسبعين شياطين الانج

للعالم الرباني الشهير بـ يغمد الرفان سعيد النورسي

شكراً لله سيدنا صاحب احراة وفتح الاسلام بطول حياته

اعوذ بالله من الشيطان الرحمن

كل تبع الخطوات الشيطان لاتركم على ورمي

علم ان لكل رمان شيطاناً استاكيلاً . او شيطاناً لاس صورة انسان فرقاً اور

صححة

Pakistanda, Arapça ve Orduca olarak muhtelif gazete ve mecmualarda intișar eden Risale-i Nur'dan Hutuvat-ı Sitte Risalesinin Eşsiddik Mecmuasındaki Arapça Tercümesi

**30 Nisan 1958 Tarihli Students' Voice Gazetesi "İslâm Dünyasındaki Müsbet
Uyanıklık" Başlıklı Makalede:**

Her İslâm memleketinde, İslâmiyetin hakimiyeti için yapılan övülmeye lâyık şerefli Mücadeleler anlatılıyor.. ve Türkiye'de yapılan Mücadelelerin neticesi olarak hükûmet, Din hürriyetini sikan bağları gevşetmiştir. Mehmed Âkif, materyalist milliyetçiliği takbih eden ve halk arasında taze bir heyecan verecek olan "Safahat" isimli eseri yazdı.

Hazret-i Said Nursî yılmadan, Hakikat-ı İslâmiye için mücadele etmektedir. Kendisi, Türkiye'de en büyük cinayet telâkki edilen Atatürk aleyhtarı olmakla itham ve aleyhinde neşriyat yapılmışsa da, bu zulümler, halkın etrafında toplamıştır. 130 parça Eserin Sahibi olan Üstad hapiste iken verilmiş olan zehirlerin te'siriyle ihtiyarlığını geçirmekte olup, bu hal -seksen yaşını geçtiği halde- Hakikat-ı İslâmiye ve İslâmların Saadeti için Mücadelesine mani olamamıştır.

* * *

**Medine-i Münevvere'de Bulunan Ve Nur'un Hakikatını Tam Anlayan Ve
İslâmiyete Hizmet Eden Bir Zatin Mektubudur**

Gönüller fâtihi pek muhterem ve mükerrem Üstadımız Hazretleri!

Mübarek Ellerinizden öper, bütün Aziz ve Sadakatlı Talebelerinizle beraber Sîhhât ve Selâmette daim olmanızı Bârigâh-ı Kibriyâdan Niyaz eylerim.

Müslümanlar için en büyük bir Bayram diye ancak vasıflandırılabilen beraetiniz bütün Nurcuları şâd ve handân eylediği gibi, bendenizi de dünyalar kadar memnun ve mesrûr eylemiştir... Nasıl memnun etmesin ki: Sizin Eserlerinizle birlikte beraetiniz demek, Ruhun maddiyata, Nurun zulmete, İmanın küfre, Hakkın bâtila, Tevhidin şirke ve İrfanın cehle galip gelmesi demektir.

Yıllardan beri önüne sıradaglar gibi engeller, korkunç uçurumlar gibi mâniler konulan Nur çağlıyanı, en sonunda mu'cizevî bir şekilde bütün sedleri yıkmış, mânileri aşmış Nur ile bütün zulmetleri târumar eylemiş tir.

"Mu'cizevî Hârikalarla doğan İlâhî Tecellilerin vasfında Kalemler kırılır, Fikirler gürülter, İlhamlar yanar kül olur." derlerdi. Hakikaten bendeniz, şimdi bu müstesna zaferin karşısında aynı aczi, bütün varlığımıla hissediyorum. Zira Tefekkür ve İlhamıma nihayetsiz bir ufuk açılıyor.. cihan, muhteşem bir Nur ma'bedini andırıyor... Civarındaki herşey, heryer, derin vecd ve istîgrâklarla gaşyolmuş bir halde... Her zerrede

وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسْبَحُ بِحَمْدِهِ Sîrr-ı Sübhnîsi tecelli ediyor...

Binaenaleyh, bilmiyorum, bu mes'ud hâdiseyi; şanlı bir Zafer, şâhâne bir Fetih, İlâhî bir Kurtuluş, cihanşümül bir Bayram diye mi vasıflandırayım? Zira, Kudsî Dâvanın kazanmış olduğu bu İlâhî Zafer, bütün İslâm ve İnsanlık dünyasındaki Mücahidlerin azimlerine kuvvet, Ruhlarına can, İmanlarına hız ve heyecan vermiştir.

Evet, azim ve İmanları, aşk ve emelleri henüz Kemale ermemiş olan birçok Müslümanlar, maalesef açıklı bir yeis içinde idiler. Böyle bir zaferin tahakkukunu, hayal ve muhal görüp orlardı. Fakat

bütün Feyiz ve Nurunu İnsanlığı Tenvir ve İrşad için İlâhî bir güneş hâlinde Arş-ı A'zamın pürnur ufuklarından inen Kur'an-ı Kerîm'den alan Nur Neşriyatı, durgun gölleri andıran gönülleri deryalar gibi coşturmış, kasvet ve hicran yıllarının ümit ve emellere vurduğu müthiş zincirleri kırmıştır. O Nur kaynağından fişkiran o serâpâ Feyiz ve Hikmetler saçan Eserler; Hislerin, Fikirlerin ve bilhassa alevler içinde yanın Ruh ve Vicdanların Ezelî ve Ebedî ihtiyaçlarına cevab verdiği gibi; onları, dalga dalga boğucu karanlıklar muhitinden, tertemiz ve pırıl pırıl Nur ufuklarına çıkarmıştır.

Yıllarca devam eden uzun bir sükût, derin bir gaflet ve boğucu bir zulmetten sonra İlâhî bir güneş hâlinde parlayan bu Kudsî Zafer, Nur için yol aramakta olan perişan beşeriyetin yakın bir gelecekte uyanacağını müjdelemektedir... Çünkü; Din ihtiyacı, sîrf Müslümanların değil, bil'umum İnsanların Ezelî ve Ebedî ihtiyacıdır.

Bugün bedbaht İnsanlık, Din Ni'metinden mahrum olmanın sürekli hicran ve felâketlerini bağıri yanarak çekmektedir. Bu acıklı buhranın korkunç neticesidir ki, çeyrek asır zarfında iki büyük harbe girmiş ve üçüncüsünün de kapısını çalmak çılgınlığını göstermektedir.

Artık bütün İnsanları Kardeş yaparak yemyeşil Cennetlerin nurlu ufuklarından esen refah ve Saadet, huzur ve âsâyîş rüzgâriyle dalgalandan Âlemşümûl bir bayrak altında toplayacak olan yegâne kuvvet, İslâmdir. Zîra beşeriyetin bugünkü hâli, tıpkı İslâm'dan evvelki İnsan cem'iyyetlerinin acıklı hâlidir. Bunun için, İnsanlığı o günde ebedî felâketten kurtaran İslâm bu gün de kurtarabilir... Evet, milyonların, milyarların Kalbinde asırlardanberi kanamakta olan o derin yarıyı saracak yegâne müşfik El, İslâmdir. Her ne kadar ufuklarda zaman zaman bâzı uydurma ışıklar görülmüyorsa da, müstakbel bütün Nur ve Feyzini güneşlerden değil, bizzat Rabb-ül-Âlemîn'den alan Ezelî ve Ebedî "Yıldız"ındır. O Yıldız, dünyalar durdukça duracak ve Onu söndürmek isteyenleri yerden yere vuracaktır.

Cihankıymet Üstadım! Malûm-u Fâzılâneleridir ki; son günlerde mukaddes Dâvaya Hizmet eden bâzı Tenvir ve İrşad hareketleri doğmuş, fakat maalesef hiç birisi "Risale-i Nur" Külliyatının gördüğü mühim işi görememiş ve ihrâz ettiği İlâhî Zaferi kazanamamıştır. Zîra bu yol; Peygamberlerin, Veliлерin, Âriflerin, Salihlerin ve bilhassa

canını cânana seve seve fedâ eden ve sayısı milyonlara sığmayan Kahraman Şehidlerin Mukaddes Yoludur. Artık bu çetin yolda yürümek isteyenler, her anlarına dikilecek olan müthiş mâniâları daima göz önünde tutmaları lazımdır. Evet, bu yolda yürüyecek olanların, sizdeki sarsılmak bilmeyen Îmanla, yüksek ve İlâhî irfanla ve bilhassa hârikulâde ihlas ve Feragatla mücadele olmaları gerektir. Çünkü, bu mühim vâdide Nur Dâvasının takip ettiği Tebliğ, Tenvir ve Îşad usûlü bambaşka hususiyetler taşımaktadır. Artık İnsanın His ve Fikrine, Ruh ve Vicdanına bambaşka ufuklar açacak olan bu derin bahsi, Dua buyurun da, müstakil ve mufassal bir eserde aziz Din ve gönüldaşlarımıza arzetur şerefine nâıl olayım... Çünkü, bu nurlu bahis o kadar derin ve o derece mühimdir ki, böyle birkaç sahifelik mektub ve makalelerle asla ifade edilemez.

Îman ve Kur'an Nûru ile tertemiz gönlünü fethettiğiniz gençlik, İlâhî Zaferinizin en parlak delilini teşkil eden en mühim varlık ve en kıymetli Cevherdir... "Nurdan Sesler"in hemen her misraında, asıl ve şuurlu Ruhuna hitap ettiğim tertemiz gençlik, işte bu Hak ve Hakikatın bağıri yanık âşıği olan gençliktir. Nurlu Dâvanın kazanmış olduğu bu son zaferin verdiği bütün vecdle dolu bir İlhâmla yazdığım şu manzumeyi takdim ediyorum. Kabulünü rica ve istirham eylerim.

Tekrar tekrar ellerinizden öper, kıymetli dualarınızı beklerim, pek muhterem Üstadım Hazretleri.

Mânevî Evlâtlarınızdan
Ali Ulvi

* * *

Risale-i Nurdan Gençlik Rehberi'nin İstanbul Mahkemesinde Beraeti
Münasebetiyle Bağdat'tan Gelen Tebrik Telgrafi

Sebilürreşad Mecmuasına,
İstanbul.

Büyük İslâm âlimi Bediüzzaman Hazretlerinin beraet kararı, bizleri sonsuz bir sevinç içerisinde bıraktı. Bu sevincimize vesile olan bu âdil hükmeye istinaden, Türk Mahkemesine ve fahrî avukatlarına teşekkürlerimizi, Üstad ve Kardeşlerimize tebriklerimizi mecmuanız vasıtasyyla bildiririz.

**Irak
EMCED ZUHAVİ**

Pâkistan'daki Nur Talebelerinin Üstad Said Nursî'den İstedikleri Mesaj Münasebetiyle, Irak'taki Bir Nur Talebesinin Gönderdiği Mektub

Bundan bir kaç gün evvel, Pâkistan'da Talebeler konferansı vardı. Hazret-i Üstaddan bir mesaj istemişlerdi ve bunun tarihî bir tesiri olacaktı. Haber alındı ki; Salih, Nur Talebeleri namına bir mesaj göndermiş. Sizlere de yazmışlar ki, acele Hazret-i Üstadı bildirirsiniz... Konferansta, Hazret-i Üstad ve Nurlar çok methedilmiş. Komünistler tarafından itirazlar yapılmış. Fakat reis hepsini reddetmiş. Hazret-i Üstadın fotoğrafları teşhir edilmiş. Yakında Nur ve Nura aid uzun ve resimli bir yazı ile bir mecmua çıkaracaklar olmuş. Sonsuz Selâm ve Dualar.

AHMED RAMAZAN

* * *

Bağdat'ta çıkan "Eddifa" gazetesinin muharriri İsa Abdülkadir'in Arabî makalesinin tercümesi

Bağdat'ta çıkan arabî "Eddifa" gazetesi Risale-i Nur Talebelerinden bahisle diyor ki:

Türkiye'deki Nur Talebelerinin İhvan-ı Müslimîn cem'iyeti ile alâkaları nedir, ne münasebeti var? Hem farkları nedir? Türkiye'deki Nur Talebeleri, Mısır'da ve bilâd-ı Arabda İhvan-ı Müslimîn namında İttihad-ı İslâma çalışan cem'iyetler gibi müstakil cem'iyet midirler? Ve onlar da onlardan mıdır? Ben de cevab veriyorum ki :

Nur Talebelerinin ve İhvan-ı Müslimîn cem'iyetinin gerçek maksatları; Hakaik-ı Kur'aniye ve Îmâniyeye Hizmet ve İttihad-ı İslâm dâiresinde Müslümanlar'ın Saadet-i Dünâeviyye ve Uhreviyyelerine Hizmet etmekti; fakat Nur Talebelerinin beş-altı cihetle farkları var.

Birinci Fark: Nur Talebeleri siyasetle iştigal etmez, siyasetten kaçıyorlar. Eğer siyasete mecbur olsalar, siyaseti Dine âlet yapıyorlar; tâ ki siyaseti dinsizlige âlet edenlere karşı Dinin Kudsiyetini göstersinler. Siyâsî bir cem'iyetleri asla mevcut değil.

İhvan-ı Müslimîn ise: Memleket ve vaziyet sebebiyle siyasetle, Din lehinde iştigal ediyorlar ve siyâsî cem'iyet de teşkil ediyorlar.

İkinci Fark: Nurcular, Üstadları ile içtima etmiyorlar ve etmeye de mecbur değiller. Kendilerini Üstadları ile içtimâa mecburiyet hissetmiyorlar;

Ders almak için beraber bulunmağa lüzum görmüyorkar. Belki; koca bir memleket bir Dershane hükümdede, Risale-i Nur Kitabları onların eline geçmekle, Üstad yerine onlara bir Ders verir. Her bir Risale, bir Said hükümine geçer.

Hem ellerinden geldiği kadar ücretsiz istinsah ederler. Muhtaçlara mukabelesiz veriyorlar ki, okusunlar ve dinlesinler. Bu suretle büyük bir memleket, bir Medrese hükümdede oluyor.

İhvan-ı Müslimîn ise: Umumî merkezlerde mürşid ve reisleriyle görüşmek ve emirler ve Dersler almak için ziyaretine giderler. Ve o umumî cem'iyetin şubelerinde de o büyük üstadla ve naibleriyle ve vekilleri hükümdeki zatlarla yine görüşürler, Ders alırlar, emir alırlar.

Hem umumî merkezlerinde çıkan ceride ve mecellelerin fiyatını verip, alıp, onlardan Ders alıyorlar.

Üçüncü Fark: Nur Talebeleri, aynen, âlî bir Medresenin ve bir üniversitelerde darülfünununun Talebeleri gibi, ilmî muhabere vasıtasıyla Ders alıyorlar. Büyük bir vilâyet bir Medrese hükümine geçer. Birbirlerini görmedikleri, tanımadıkları ve uzak oldukları halde birbirine Ders veriyorlar ve beraber Ders okuyorlar.

Amma İhvan-ı Müslimîn ise: Memleketleri ve vaziyetleri iktizasıyla mecelleleri ve kitabları çıkarıyorlar, aktar-ı Âleme neşrediyorlar; onunla birbirini tanıyor Ders alıyorlar.

Dördüncü Fark: Nur Talebeleri, bu zamanda ve bugünde ekser Bilâd-ı İslâmîyede intişar etmişler ve çoklukla vardırlar. Bu intişarlarında ayrı ayrı hükümetlerde bulundukları halde hükümetlerden izin almaya muhtaç olmuyorlar ki tecemmu' edip toplansınlar ve çalışsinlar. Çünkü, meslekleri siyaset ve cem'iyet olmadıklarından hükümetlerden izin almaya kendilerini mecbur bilmiyorlar.

Amma İhvan-ı Müslimîn ise: Vaziyetleri itibarıyle siyasete temas etmeye ve cem'iyet teşkiline ve şubeler ve merkezler açmaya muhtaç bulunduklarından, bulundukları yerlerdeki hükümetten icazet ve Ruhsat almaya muhtaçırlar ve Nurcular gibi bilinmiyor degiller. Ve bu esas üzerine, kendilerine umumî merkezleri olan Mısır'da, Suriye'de, Lübnan'da, Filistin'de, Ürdün'de, Sudan'da, Mağrib'de ve Bağdat'ta çok şubeler açmışlar.

Beşinci Fark: Nur Talebeleri içinde çok muhtelif tabakalar var. Yedi-sekiz yaşındaki Camilerde Kur'an okumak için elifbayı Ders almakta olan çocuklardan tut, tâ seksen-doksan yaşındaki ihtiyarlar varincaya kadar kadın-erkek hem bir köylü hammal adamdan tut, tâ büyük bir vekile kadar; ve bir neferden, büyük bir kumandana kadar tâfeler Nurcularda var. Bütün Nurcuların bu çok taifelerinin umumen bütün maksatları, Kur'an-ı Mecîd'in Hidayetinden ve Hakaik-ı İmaniye ile nurlanmaktan ibarettir. Bütün çalışmaları, İlim ve İrfan ve Hakaik-ı İmaniyeyi neşretmektir. Bundan başka bir şeyle istigal ettikleri bilinmiyor. Yirmisekiz seneden beri dehşetli mahkemeler, dessas ve kıskanç muarızlar, bu Kudsî Hizmetten başka onlarda bir maksat bulamadıkları için onları mahkûm edemiyorlar ve dağıtamıyorlar. Ve Nurcular, müşterileri ve kendilerine taraftarları aramiya kendilerini mecbur bilmiyorlar... "Vazifemiz Hizmettir, müşterileri aramayız, onlar gelsinler bizi arasınlar, bulsunlar" diyorlar. Kemiyete ehemmiyet vermiyorlar. Hakikî İhlâsi taşıyan bir adamı, yüz adama tercih ediyorlar.

Amma İhvân-ı Müslimîn ise: Gerçi onlar da Nurcular gibi Ulûm-u İslâmiye ve Mârifet-i İslâmiye ve Hakaik-ı İmaniye temessük etmek için İnsanları teşvik ve sevkediyorlar; fakat vaziyet, memleket ve siyasete temas iktizasıyle, ziyadeleşmeye ve kemiyete ehemmiyet veriyorlar, tarafdarları arıyorlar.

Altıncı Fark: Hakikî İhlâslı Nurcular, menfaat-ı maddiyeye ehemmiyet vermedikleri gibi bir kısmı âzamî İktisat ve Kanâatla ve fakîr-ül-hâl olmalarıyla beraber, Sabır ve İnsanlardan istığna ile ve Hizmet-i Kur'aniyede hakikî bir İhlâs ve Fedakârlıkla; ve çok kesretli ve şiddetli ehl-i dalâlete karşı mağlûb olmamak için ve muhtaçları Hakikata ve İhlâsa dâvet etmekte bir şüphe bırakmamak için ve Rızâ-yı İlâhîden başka o Hizmet-i Kudsiyeyi hiçbir şey'e âlet etmemek için bir cihette hayat-ı içtimaiye faidelerinden çekiniyorlar.

Amma İhvân-ı Müslimîn ise: Onlar da hakikaten maksat itibariyle aynı mahiyette oldukları halde, mekân ve mevzu ve bâzı esbab sebebiyle Nur Talebeleri gibi dünyayı terkedemiyorlar âzamî Fedakârlığa kendilerini mecbur bilmiyorlar.

**Bağdat'ta çıkan, ehemmiyetli, siyasi bir ceride olan "Eddifa" gazetesiin muharriri
İsa Abdulkadir diyor ki:**

Nur Talebelerinin Mürşidi olan Bediuzzaman Nursî hakkında "Eddifa" gazetesini okuyanlar benden soruyorlar: "Türkiye'deki Nur Talebelerinden ve Üstadları olan Said Nursî'den bize malumat ver." diyorlar. Ben de bunlar hakkında kısa bir cevab vereceğim. Çünkü, Üstadın, Nurun ve Nur Talebelerinin Araplar'da hakkı olduğu için, Araplar onlardan ciddî bahsetsinler. Zira: İslâmiyet'in madde-i esasiyesi olan Araplar Risale-i Nur'dan ziyadesiyle faide görmeğa başlamışlar.

Bu Nur Talebeleri; Risale-i Nur'la, hem Türkiye'de, hem bilâd-1 Arabda komünistlige karşı muhkem bir Sed te'sis ediyorlar.

.....

Bu yazı Demokratlar çıkmadan evvelki zamana bakar; onun için, Nur Talebelerinin adedi hakkında müddeumuminin dediği gibi, yalnız beşyüzbin değil, belki şimdi Türkiye'de milyonları aşmış bulunuyor.. ve her gün de ziyadeleşiyor.

.....

Risale-i Nur ise, öyle geniş bir mikyas ile İntiśar ediyor ki, değil yalnız Türkiye'de ve Bilâd-1 İslâmiyyede hattâ ecnebilerde de iştıyakla istenilir oluyor. Ve Nurun Talebelerinin şevklerini hiçbirsey kıramıyor. İşte, Nur Talebeleriyle, Nur Risaleleri ve onların bu büyük Hizmet-i Kur'aniyeleri, Demokrat Hükümetinin bir büyük hasenesidir ki, mübarek Âlem-i İslâm'daki Hareket-i İslâmiyye bu hükümet-i demokrasiyi takdir ve tahsinle karşılıyor. Bütün Irak ahali-i Müslüman ki, Arap, Türk, Kurd, İran bu İslâmî Hizmeti ve Kudsî Mücahededeyi kemal-i ferah ile karşılıyorlar. Ve Türkiye'deki Türk Kardeşlerimiz, garbin yanlış te'siratlarına karşı bunlarla mukavemet gösteriyorlar kanaatindedirler.

İSA ABDÜLKADİR

* * *

**Gençlik Rehberi'nin Beraeti Münasebetiyle Cami-ül Ezher Üniversitesi Türk
Talebelerinin Tebrik Mektubu**

Mektub: Kahire'den 13/4/1952

Muhterem Üstadımız Bediuzzaman Said Nursî Hazretlerine,

Kalblerdeki Îmanı nurlandıran ve umumî nizamın direği, Âhiret yolunun hakiki pusulası olan ve İlhamını Kur'an-ı Kerim'den alan Eserlerinizden "Gençlik Rehberi" adlı Risaleniz suç teşkil ettiği iddiayıyla devam eden mahkemenizin beraet kararını ölçülmez sevinçlerimizle öğrendik. Siz mübarek Üstadımızı ve Demokrat Türk adliyesinin âdil hâkimlerini candan tebrik ediyoruz.

Hayatını İslâmiyetin sıhhati için vakfeden, Türk Milletine Hizmet etmeyi Şeref addeden, asrımızda eşine tesadüf edilmeyen bir Din Mücahidî bulunan Üstadımız! Size, Âlem-i İslâm ve İnsaniyet müteşekkirdir. Bizler, ufak bir zerresini ifade için, hürmetlerimizi, teşekkürlerimizi bildiriyor, mübarek Dualarınızı taleb ediyoruz. Allah Sizden ve Sizi sevenlerden razi olsun.

Cami-ül-Ezher Üniversitesi Türk
Talebeleri Namina
HACI ALİ KILINCALP

* * *

İranlı Bir Nur Talebesinin Üstad Bediüzzaman Hazretlerine Bir Mektubu

(Türkiye Cumhuriyetine Tâbi Isparta'nın Barla Nahiyesinde Mukim Pek Muhterem, Faziletmeab Bediüzzaman Hazretlerine Takdim Olunur)

Pek Muhterem Faziletmeab Üstad-1 Muhterem Bediüzzaman Hazretlerine,

Her şeyden evvel Selâm ve hürmet-i mahsusumu takdim, sıhhat ve afiyyette devamınızı Cenab-ı Kadir-i Mutlak Hazretlerinden temenni ve niyaz eylerim. Lütfen ahvâl-i acizanem istifsar buyurulursa, **لَهُ الْحَمْدُ وَالْمَنَةُ**, vücud-u fânim, baki İranda, Rizaiye vilâyetine tâbi Mergivar mahallinde Dize karyesinde imrar-ı hayat etmeyeceğimi arz eylerim.

Bu geçen kırk yıl zarfindaki inkılâb-1 zaman dolayısıyle müstağrak olarak uzaklara düşmüş bulunmaklığım hasebiyle, sıhhat ve afiyyetinizden bîhaber kalmış daima Vücud-u Muhtereminizi soruşturmak, birinci emel ve arzularından idi. Cenab-ı Hak Hazretlerine çok şükür, bu günlerde muhterem Kardeşim Subay Tayyib İranlı vasıtasıyla sıhhat haberlerinizi aldığımdan son derece memnun ve mütehassis oldum. Kadir-i Zülcelâl Din-i Mübin-i İslâmın Hizmet

ve Saadeti için sizi pek çok zaman Lütuf ve Himayesinde masun ve mahfuz buyursun. **آمين.**

Kıymettar Te'lifatınızdan "Nur'un İlk Kapısı", "Asa-yı Musa", "Rehber-üs Şebab" ve diğer Kitablarınızın bir çoğu, muhterem Kardeşimiz vasıtasıyla elime geçti ve son derece memnun oldum.

إِنْ شَاءَ اللَّهُ, bunlardan behreyab oluruz. Bu ilk Mektubum olmak doğayla fazla tasdi'den içtinabla hatime verir, sıhhat ve afiyetinize mübeşer, sıhhat ve Vücud-u Muhtereminizin devamını Hâlik-1 Mutlaktan niyaz eylerim.

Lütufnamenizi alacağımı ümitvar, Hazretlerinden temenni ve niyaz eylerim Efendim.

Merhum Seyyid Abdülkadirzâde Muhibbiniz
SEYYİD ABDULLAH

* * *

**Suriyeli Küçük Bir Nur Talebesinin, Üstad Bediuzzaman Hazretlerine
Gönderdiği Mektub**

22 Şevval 1373

Fahr-ül İslâm Üstaz-ı Âzam Bediuzzaman Hazretlerine,

Kemal-i ihtiramla Hâk-i Pây-i Zât-i Âlilerinize yüzümü ve gözümü sürerek öperim. Altı yaşıdayım. Ramazan-1 Şerîfin yirmi altıncı gününde Kur'an-1 Kerimi hatmettim. Suriye'de en küçük bir Nur Talebesiyim. Arkadaşlarımdan onbir Talebe daha Kur'an-1 Kerimi hatmettiler. Hepimiz Namaz kılıyoruz. Bu Mektubla fotoğrafımı Urfa Nur Talebeleri vasıtasıyla Zât-ı Meâl-i Sîfat-ı Âlilerinize gönderiyorum. Çok rica ederim, mübarek Hatt-ı Şerîfinizle fotoğrafın arka tarafına bana bir-iki cümle Dua yazınız, tekrar fotoğrafımı iade buyurmanızı rica ederim. Pederim Abdülhâdi, Hak-i Pây-i Âlilerinizden oper, Dualarınızı taleb eder.

Suriye Derbasiye Nahiyesine Tâbi
Âliye Köyünde Nur Talebelerinden
HÜSEYİN ABDÜLHADİ

* * *

Risale-i Nur, Âlem-i İslâmda Olduğu Gibi Avrupa'da da Hüsn-ü Kabule Mazhar Olmuştur. Risale-i Nur'un Hüsn-ü Kabule Mazhariyetine Nümune Olarak Finlandiya'daki "Tampereen İslâmilaisen Sevrakume İmamı" Habiburrahman Şakir'in iki Mektubunu Derediyoruz :

İمام Habibur-Rahman Shakir

الامام حبيب الرحمن شاكر

(Tampereen İslâmilaisen seurakunuan imaami)

امام المحللة الاسلامية في تامبرى

Adress: Tampere. Finland

القائم بتبلیغ الدعوة الاسلامية بفنلاند

Vellamonkatu 21

Pek muhterem Kardeşim,

وَعَلَيْكُمُ السَّلَامُ وَرَحْمَةُ اللهِ وَبَرَكَاتُهُ

Hediye olarak gönderdiğiniz pek kıymetli Eser, yani "El-Mesneviyyül Arabî Min Risalet-in Nur" isimli Kitabı aldım. Bu münasebetle Cenabınıza teşekkürlerimi bildiriyorum. Allah-ı Kerim, her dileğinizi atâ eylesin diye Dua ediyorum.

Benim için bu kıymetli hediyeniz çok müfid olacak ve benim Tebliğ işlerimde daha yardım edecektir. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** Size de daima Ecir ve Sevabı erişip duracağında, Sadaka-i Câriye kabilinden olacağında elbette şüphe yoktur.

Kitabın Müiellifi Said Nursî Hazretlerini de bize tanıtmanızı rica ederim. Hürmet ve Selâmlarımla...

HABİBURRAHMAN ŞAKİR

* * *

Risale-i Nur'un Avrupa'daki İntisarı Ve Hüsn-ü Kabule Mazhariyetine Nümune Olarak Finlandiya'daki Nur Talebesi Habiburrahman Şakir'den Gelen Diğer Bir Mektub

Vellamonkatu 21 12/2/1958

Cök Muhterem Kardeşlerim,

وَعَلَيْكُمُ السَّلَامُ وَرَحْمَةُ اللهِ وَبَرَكَاتُهُ

Göndermiş olduğunuz İnayetnamenizi ve dört tane Risale "İhlâs" "Zeylül Hubab" "Risale-i Nur hakkında Müellifine gönderilen bir Mektub" "Risale-i Nur hakkında verilen konferans"ları aldım. Teşekkürlerimi takdim ederim Efendim.

Evet, Büyük Üstad Said Nursî Hazretleri, zamanımızın büyük dâhilerinden ve Allah'in en büyük sevgili Bendelerinden olduğunda asla şüphemiz yoktur. Belki, bu Zata 14. asırın Müceddidlerinden deyip itikad etsek bile mübalâğa etmiş olmuyacağız. Hamdler olsun Allah Hazretlerine ki; Türk Milleti hazinelerinden zuhur etmiş bu Cevheri, inkılâp dolaganlarında gark olup zayı olmasından zamanımıza kadar sakladı; asrimizi, bu Zatin Vücudu ile zînetledi. Musa Peygamberi, firavun'un eteğinde beslediği gibi; bu Zat-1 Mübareki de dinsiz zalimler meyanında cefalar içinde besledi. Geleceklerde de Selâmetlik ile uzun seneler yaşamamasını bir Allah'tan temenni ederiz. Üstad Bediüzzaman hakkında bizim akidemiz budur.

Mümkün olursa, bizim tarafımızdan huzurlarına arz-ı İhlâsimizi, gaibane Muhabbetimizi bildirseniz ve özünden bizim için Hayır Dualarını vekâleten rica etseniz diye ricada kahiyoruz. Hürmet ve Selâmlar ile.

Muhlis Dinî, Millî Kardeşiniz
HABİBURRAHMAN ŞAKİR

* * *

**Sorbon Üniversitesi İslâm Ve Roma Mukayeseli Hukuk Kürsüsü
Profesörü ve Paris İslâm Kültür Merkezi Fahrî Başkanının Üstad
Bediüzzaman Hazretlerine Yazdığı Mektub**

21/Cemaziyelahir/1377
İSLÂMBOL

Allah Yolunda Mücahid Muhterem Hazret-i Üstad,

Allah Size uzun ömür ihsan eylesin. Göndermiş olduğunuz kıymetli hediyeniz olan Kitabınızı ve Selâminizi alarak teşekkür ettim. Allah size Selâmet versin. Kıymetli yüksek Eserlerinizden istifadeye muvaffak kılsın.

Eskiden beri sizin yüksek vasıflarınızı ve büyük Mücahedenizi işitirdim ve daima da işitmekteyim. Allah, birbirinden uzak olanları kavuşturucudur. Bizleri, Sevgi ve Rızasını kazanmakta muvaffak kılsın. Bu fakir ve zelil Kul, yüksek ve Aziz olan Siz Kur'an Hâdimine teşekkürlerini arzeder.

Dr. Muhammed Hamidullah

**Washington'daki İslâm Cemiyetinin ve İslâm Kültür Merkezinin Genel
Sekreteri Dr. Muhammed Habilullah'dan, Irak'taki Nur Talebesi Ahmed
Ramazan'a Gelen Mektub**

Washington İslâm Kültür Merkezine hediye etmek lütfunda bulunduğunuz Bediuzzaman Said Nursî'nin "Hutbet-üş-Şamiye" ve "Risale-i Nur Mizanları" adlı Kitablara mukabil halis teşekkürlerimin kabulünü rica ederim.

Tekrar tekrar teşekkürlerimi arzeder, iyi ve Saadetli günler dilerim.

İslâm Kültür Merkezi Genel Sekreteri
El-Muhlis
Dr. MUHAMMED HABİLULLAH

* * *

**Yunanistan'da Risale-i Nur'un Neşriyatını yapan Ve Yüzlerce Nur Talebesi
Yetişiren Bir Zâtn, Türkiye'deki Nurcu Kardeşlerine Yazdığı Mektub**

Din ve İmana Hâdim (Hizmet edici), Şirk ve Küfrü Hâdim (yıkıcı)
Pek Aziz Kardeşlerim,

(Abdullah, Hüsnü, Abdülkadir, Mehmed ve Süleyman Nurdaşlarım)

Evvelâ: Pek samimi ve hâlisane yazılan Mektubunuza alarak derecesiz memnun oldum. Muhlis beyanlarınız ve derunî tebrikleriniz, hep coşkun dinî aşkından ve has Nura müstağrak Ruhunuzdan doğma olduğundan, o Nurun elektrizasyonuyla münevver Kalbleri tehyic ve te-mevvüce düşürmemek mümkün değildir. Onun için, Selâm ve Muhabbetlerinize mukabil Selâm ve Meveddetlerimiz bîpâyan olduğu gibi, bu Râbita ve iştiyak ile de sizleri kucaklar ve İslâmi hasret ve saffetle gözlerinizden öperim.

Saniyen: Gönderilmesine lütfettiğiniz "Hutbe-i Şamiye", "Şekva" ve sair mahkeme kararı ile Mektublar melfufatını alarak fevkalhad memnun oldum. Bunun cevabını vermek üzere iken, Kerkük'ten Ahmed Ramazan Kardeşimizden gönderilen "Sözler Mecmuası"nı aldım. Onun için de bînihaye tahassüslerle meşhun-u mesâr oldum. Ona da şimdi sizinle beraber teşekkür babında Mektub yazıyorum. Bu memnuniyet ve teşekkürlerle dahi cemaatimizin bütün efradı iştirak ederek hepiniizi Selâmlar ve Aziz Nurdaşları ile kardaşlanırlar.

.....

Gerek ben ve gerekse bütün iħvanımız Üstad Hazretlerine bağlılığı şöyle telâkki ediyoruz: Âfak ve enfüsten müstedlel Âyât-1 Bînihayeyi en iyi tefsir edecek bir Însan-ı Kâmil'e her asır muhtaçtır. Asrımızda, Şark ve Garb'ta fazıl ve muktedir çok Ulema yok değildir fakat fâni menfaatlerden müteccerrid, sîrf Nur-u Bâki ile mütenevvir ve mütelezziz Gavs-ı Ferid makamında en ziyade bir mutemede ihtiyaç vardır. Bu evsaf-ı mebhuse ile Üstad-ı Kebir muttasif olduğundan zamanımızın Kutbu mesabesindedir. Ona Tebaiyyet, tam uyulmağa lâyik bir muktedabih'e iktida manâsındadır. Zamanın Müceddidi İmam-ı Kübrası fetrete uğradığına göre, böyle bir Mûşâid-i Azam'a merbutiyet Vâcib derecesine varmıştır. İşte bu sâika, bizi ve onları düşünmeğe bile sevketmeden Üstad-ı Kebir'e rabtediyor. Bunu yapan, onlardaki İman bağının, kendisinde mevcud bulunan Nur-u Aslînin, Nur kaynağının merkez sıkletindeki cazibe kuvvetine incizab ve incilâbıdır. Bunlar, bu Eserleri şimdî mütalââ ve müzakere etmekle, tahsilleri az zamanda bazısının derhal husuliye münkalib olmaktadır... Yani derhâl, Nur mevzuunu idrak kabiliyetiyle mütefeyyiz oluyorlar.

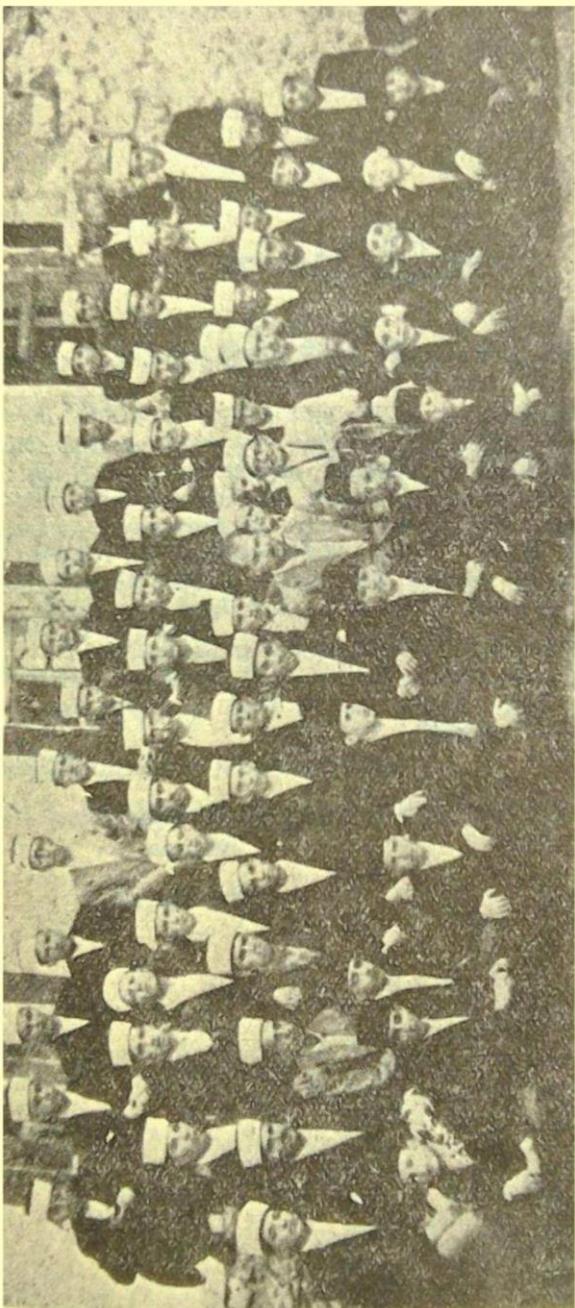
هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّيْ هَذَا رَحْمَةً مِنْ رَبِّيْ

Onun için Fazl ve Rahmetine karşı ne kadar hamd ü sena edilse azdır.

Bu Hizmette muvaffak olmak için, Sizin binbir müşkülâtlâ ikazkâr ve İrşadkâr hareketleriniz gibi yıkılmaz ve sarsılmaz Azim ve Metanetler lâzımdır. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** her ufukta, her kuturda böyle çalışılması İslâmiyetin Halâs-ı Umumisini mucib ve müntic olacaktır.

HÂFIZ ALİ

(Risale-i Nur Türkiye'de olduğu gibi, Avrupa'da ve Amerika'da da yayımlı ve birçok okuyucu kitlesi bulmuştur.

(Türkiyede neşrolan Risale-i Nur Külliyatından istifade ederek Kur'an Nuru ile nurlanan Avrupa'daki Nur Talebelerinden bir grup Hocalarıyla bir arada.)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَللَّهُ يَا رَحْمَنُ يَا رَجِيمُ
يَا حَكَمُ يَا عَدْلُ يَا قُدُوْسُ

İsm-i Azamın hakkına ve Kur'an-ı Mu'ciz-ül-Beyânın hürmetine ve Resûl-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâmın Şerefine, bu mecmuayı bastıranları ve mübârek yardımcılarını ve Risale-i Nur Talebelerini Cennet-ül Firdevste Saadet-i Ebediyeye mazhar eyle. **أَمِينٌ**... Ve Hizmet-i İmaniye ve Kur'aniyede dâima muvaffak eyle. **أَمِينٌ**... Ve Defter-i Hasenatlarına bu Mecmuanın herbir Harfine mukabil bin Hasene yazdır. **أَمِينٌ**... Ve Nurların Neşrinde Sebat ve devam ve İhlâs İhsan eyle. **أَمِينٌ!**

Ya Erhamerrâhimîn! Umum Risale-i Nur Şakirdlerini iki cihanda mes'ud eyle. **أَمِينٌ**... İnsî ve cinnî şeytanların şerlerinden muhâfaza eyle. **أَمِينٌ**... Ve bu âciz ve bîçâre Said'in kusurâtını affeyle. **أَمِينٌ!**...

Umum Nur Şakirdleri
nâmîna
Said Nursî

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	5 - 20
GİRİŞ	21- 29
İLK HAYATI	30 -149
BARLA HAYATI	150 - 214
ESKİŞEHİR HAYATI	215 - 280
KASTAMONU HAYATI	281- 398
DENİZLİ HAYATI	399 - 452
EMİRDAĞ HAYATI	453 - 540
AFYON HAYATI	541- 611
ISPARTA HAYATI	612 - 679
BEDİÜZZAMAN ve RİSALE-İ NUR	680 - 709
RİSALE-İ NUR ve HARİÇ MEMLEKETLER ...	710 - 739